Rare Book Dept.
No. Q.402.42
The Public Library of the City of Boston.

Lit. cap: Color.

Perfect

[illegible]
Jan. 12. 1929
R

¶ Liber quadripartiti Ptholomei.
¶ Centiloquium eiuſdem.
¶ Centiloquium hermetis.
¶ Eiuſdem de ſtellis beibenijs.
¶ Centiloquium bethem. ⁊ de horis planetaꝝ
¶ Eiuſdē de ſignificatione triplicitatum ortus.
¶ Centum quinquaginta ꝓpōnes Almanſoris.
¶ Zabel de interrogationibus.
¶ Eiuſdem de electionibus.
¶ Eiuſdē de tēpoꝝ ſignificationib⁹ in iudicijs.
¶ Meſſahallach de receptionibus planetarum.
¶ Eiuſdem de interrogationibus.
¶ Epiſtola eiuſdē cū duodecim capitulis.
¶ Eiuſdem de reuolutionibus annoꝝ mundi.

BRITISH MUSEUM
SALE DUPLICATE
1787

⁋ Hieronymus ſalius fauentinus artium ⁊ medicine do-
ctor: dñico marie de nouaria ferrarieñſi artiũ ⁊ medicie do-
ctori aſtrologoq; excellẽtiſſimo ӡ nobilitate aſtrologie. S.

PLeriq; ſunt iſolẽtes maledici: m̃ltiq; ignaui do-
minice chariſſime: q hãc noſtrã aſtronomie ꝑtẽ:
quã iudicialẽ vocamus: paruipẽdendã ſpernẽ-
damq; totaliter cẽſent ⁊ quottidie ꝓclamãt: hi
quidem quoniã ex eoꝝ intellectuũ hebetudine
⁊ vt ita dicã maxia groſſitie minimã ei⁹ ꝑtez attigere ñ poſ
ſunt: illi vero q2 plurima aſtronomie iudicia irrita: ⁊ vana:
ac ſine veritate: videre ſe dicunt pronunciari hãc quã dixi
mus aſtronomie partẽ nõ ſciam: ſed fabulatoriaz decepto
riãq; ꝓnuntiare audacter ⁊ temerarie p̃ſumũt. Nos autẽ
ignauos cum ignauie ſua: ⁊ maledicos cum maledictione
relinquentes: ipſaz noſtram aſtronomie partẽ in numero
ſcientiaruz ſpeculatiuaꝝ interſerendaz eſſe cõprobamus.
Cur quidez .n. ſcientia dici debeat facile patebit ſi qd ſit ſci
entia ⁊ quõ acquiratur notũ fecerimus: Quid autẽ aliud ẽ
ſcientia q̃ȝ habitus per demonſtrationem acquiſitus: de
mõſtratio ãt qd aliud facit niſi notionem paſſionis de ſbo
ſuo: ergo ſcientia debet habere ſbm: de quo: q2 ẽ: preſuppo-
nat: ⁊ de quo eius paſſiones demõſtret per ꝑncipia in ipſa
ſcientia credita: Clareſcet aũt oĩbus talẽ eſſe iudicialez no
ſtram: ſi quid de aſtronomia dixerimus equo animo intel
lexerint: Dicimus itaq; ꝙ ⁊ ſi aſtronomia bipertita videa
tur in demonſtratiuã ⁊ iuditialẽ: eſt tñ ſcia vere vna vnita
te ſibi: diuiſionem capiens a paſſionib⁹ diuerſis in eadẽ ſcia
de eodez ſbo demõſtratis: ſicut ex immediate ſeq̃ntibus fa
cile intelligenti patebit: Dicamus ergo ꝙ ſbm aſtronomie
eſt corpus celeſte ex ea parte qua mouet̃ motib⁹ ꝯrijs: ⁊ in
eo ſunt v̾tutes: qbus virtutibus et motibus eſt cã gnãtõis
⁊ corruptionis. De hoc aũt ſbo ſupponit aſtronomus q2 eſt
tãq̃ȝ ſufficienter probatũ a pħo nãli: ꝓbat nãq; pħs ꝙ cor
pora celeſtia ſũt cã generatiõis ⁊ corruptõis: et ꝙ ſi debnet
eſſe cã gnãtionis ⁊ corruptiõis neceſſe eſt ꝙ i ipis ſint mo
tus ꝯrij: qm̃ idez ⁊ ſil'r ſe hñs ſp idez inatũ ẽ facere: Ideoq;
nõ p̃ma allatio cã gnãtionis ⁊ corruptiõis ſed q̃ circa obli
quuz circuiũ. In hac .n. ⁊ ꝯtinuũ eſt ⁊ moueri duos motus:
ꝓbauit itẽ pħs ꝙ nec̃e ẽ hunc mũdũ inferiorẽ ꝑ ſupiorem
gubernari. Aſtronomus ãt ad vlteriorẽ demõſtrationẽ ꝓ
cedẽs iueſtigat mot⁹ hos ꝯrios: q ſint: ⁊ quõ: ⁊ in q̃to tꝑe fi
ant: ꝑ pricipia geometrica hec q̃ diximꝰ demõſtratiue ꝯclu
dendo: ⁊ h̃ facit aſtronomia q̃ demr̃atiua dr̃: cui⁹ demõſtra
tiones oẽs ſicut mathematice ſunt ita ⁊ certiſſime: ſicut tu
optime calles: Cui quidẽ ſuccedit immediate hec nr̃a ſcien
tia de qua ſermo ẽ tanq̃ȝ ꝑs poſterior parti p̃ori toti⁹ aſtro
nomie: ⁊ hec ſcia pars aggredit̃ demonſtrare de virtutib⁹
corpum celeſtiuz que ſint: ⁊ quõ. ⁊ quando ſint cauſa gene-
rationis ⁊ corruptionis: In hoꝝ aũt cognitionẽ a poſterio-
ri deuenit aſtronom⁹: quemadmodũ ⁊ in alijs ſcientijs ꝯti
git: pħi nãq; ex admirari pħari ceperũt: Aſtronomus itaq;
videns ex hoĩbus hunc quidem gladio perire: illũ vero de
licioſe diez vltimũ claudere. Credẽs vſq; illud totuz a cor-
poribus celeſtibus ꝓuenire: perſcrutari cepit huius diuer
ſe mortis cauſaz: inuenitq; talem ſtellã taliter diſpoſitam
huic delicioſaz mortez ꝯceſiſſe: aliã vero ſtellaz illi truculẽ
taz tradidiſſe mortez: ex multis itaq; memorijs in experiẽ
tiaz deuenit: ex multis vero expiẽtijs ſciaz ꝯſtruxit: iuxta
illud pħi ꝓhemio methaphiſice: expientia quidẽ .n. artẽ fe
cit: ſed inexpientia caſuz. Fit aũt ars cũ ex multis expimẽ
talib⁹ ꝯceptionib⁹ fit vna de ſimilib⁹ acceptio: vñ ex quia
eſt: in ꝓpter quid veniebat aſtronom⁹ rediensq; ex ꝓpter
quid: q2 ẽ: demõſtrauit: Quare manifeſtuz eſt ꝙ iuditialis
aſtronomus vtraq; demõſtratione vtitur: a p̃ori qdem cũ
iudicat de futuris: tunc ⁊ .n. a cauſa ſuper effectuz ꝓcedit: a
poſteriori vero vtitur demõſtratione: tũ de preteritis iudi
cium profert ab effectu nãq; ſuper cauſam tũc ſillogizat.

Sufficienter huc vſq; demonſtratũ eẽ exiſtimo dominice
mi hanc noſtrã aſtronomię partẽ quã iudicialẽ dicim⁹ no
mine ſcientię digniſſime ac meritiſſime vocari debere. Cur
vero ſpeculatiua dici debeat facile patebit ſi diuiſionẽ ſci-
entiarum poſuerimus: ⁊ quid ſpeculatiuũ quid ve actiuũ
ſiue praticum importent declarauerimus. Dicamus itaq;
cuz Auic. caplo p̃mo ſue methaphiſice ad ꝑncipiuz: ꝙ ſcie
tie diuidunt̃ in ſpeculatiuas ⁊ actiuas: Et ſpeculatiue ſunt
in quibus querit perfici virt⁹ aĩe ſpeculatiue per acqſitio
nem ſcie in effectu. ſ. per adeptionez ſcie imaginatiuę ⁊ cre
ditiue de rebus que non ſt noſtraũ opera nec nr̃e diſpões:
in his ergo finis eſt certitudo ſententie ⁊ opiniõis: ſenten-
tia .n. ⁊ opinio ñ ſũt ex qualitate nr̃i operiſ nec ex qualitate
inity opis nr̃i ſm ꝙ ẽ initiuz opis. pratice vero ſũt in qbus
p̃mũ querit ꝑfici v̾tus aĩe ſpeculatiue ꝑ adeptõez ſcie ima
ginatiue ⁊ creditiue de rebus que ſũt noſtra opa ad h̃ vt ſe
cundario perueniat ꝑfectio v̾tutis pratice in moribus: Eſt
aũt manifeſtũ ex his ꝙ pratica ⁊ ſpeculatiua ex ꝑte intel-
lect⁹ nõ diſtiguũt̃: qm̃ tã ꝑ ſpeculatiuã q̃ȝ ꝑ p̃ticã v̾t⁹ aĩe
ſpeculatiue ꝑfici hȝ: ſed diſtictõ earũ ex ꝑte rei ꝯſiderate:
⁊ ex ꝑte finis: vñ ſi dȝ ſcia nominari pratica oȝ ꝙ ſit de re
bus que ſunt nr̃a opera ſiue nr̃e diſpões: ad h° vt ꝑueniat
ꝑfectio virtutis pratice i moribus. Queadmodũ morales
ſũt ⁊ ciuiles. Quod .n. morale eſt apud vnã gentez vitioſũ
eſt apud aliã ⁊ vituperabile ſicut in epicureis manifeſtuz
eſt: ſtatuta ſimil'r ciuitatuz iuri ciuili derogare videmus ⁊
Imperator ſolus legi derogare põt: ius q̃q; canonicuz per
ꝯciliuz nouũ ꝑmutari poſſet totuz: ⁊ ſolus pontifex ipſi de
rogare põt. Quoꝝ nihil põt cõtingere in his q̃ a ſpeculati
uis ſcieñtijs ꝯſiderant̃: Subitulit poſtmodũ Auic. ꝙ ſpecu-
latiue inãles doctriales: ⁊ diuinas ꝑtiunt̃: Uolẽs omnes
alias ſcias ſub his trib⁹ cõprehẽdi debere: q̃re ⁊ nr̃a aſtro-
nomia de numero iſtarum erit vt infra lati⁹ oñdem⁹: Sȝ
poſtq̃ȝ ẽt medici ſumus ⁊ in hũc ſermonez ꝓrupimus: qd
de ipſa nr̃a medicina ſentiamus inſerere volum⁹: Dicim⁹
igit̃ breuiter: quicqd alij ſentiãt: ꝙ ſcdm intentionez auic.
ipſa in numero ſpeculatiuaꝝ ꝯputanda ẽ: ſic ẽ ex his q̃ nunc
dicta ſunt patere põt: Eſt .n. ſpeculatio medicie de his que
nr̃a opera non ſunt neq; noſtre diſpoſitiones: neq; per ipaz
prouenit perfectio virtutis pratice in moribus. Hoc idem
intellexit ꝑnceps prima primi ad ꝑncipiuz cũ totã medici
naz determinauit eſſe ſciaz q̃ȝuis multi expoſitores ibi opi
nionez ſuã extorquere conent̃: Et 3ª p̃. ad ꝑnᵐ dixit medici
na in p̃ma diuiſiõe in dues diuiditur ꝑtes i ꝑtẽ theoricã: ⁊
ꝑtem praticã: que tñ oẽs ſũt ſcie ſpeculandi: ſȝ ſub quo mẽ
bro diuiſionis ꝯtineat̃ ſi qs q̃rat: reſpõdem⁹ ꝙ ẽ de nãlib⁹:
patet ãt h̃ ex nũero ſciaꝝ quẽ idez Auic. põnit eodẽ ca° me-
thaphiſice p̃mo cũ oñdit deũ nõ eſſe ſbm alicui⁹ ſcie ſicut
neq; methaphiſice vbi oẽs ſcias preter methaphiſicã nu-
merans dixit eo: ꝙ alie ſcientie ſunt vel morales vl' ciuiles
vl' naturales vl' doctrinales vel loyce: ⁊ nulla ſcientia ſapi
entie ẽ ex hãc diuiſiõez: patet igitur diſcurrenti diuiſionez
ꝙ medicina de numero nãliuz erit. Et idez eodẽ caplo dic̃
ſbȝ nãliuz ẽ corpora ſcdm ꝙ mouent̃ ⁊ q̃eſcũt: ⁊ qd de eis i
quiritur ẽ accidẽtalia q̃ accidẽt eis ꝓprie ſcdz hũc moduz.
Negari v̾o non poteſt ⁊ ſbm medicine ⁊ accidentia de ipo
ab ea ꝯſiderata ſcdm hanc rõnez quã dixit procedere. Ad-
de ꝙ ea ſcientia naturalis eſt dicenda que rerum ad ipſaz
ꝑtinentium naturas ſpeculatur qualẽ medicia eẽ ſcimus
omnes: igitur ⁊ medicina naturalis eſt et ſpeculatiua. His
igit̃ admodũ pauculis de medicia iſertis: vñ digreſſi ſum⁹
redeam⁹ dicẽtes eaz aſtronomiã ӡ q̃ ẽ ſmo nr̃ iter ſpeclati
uas ſciẽtias cõputandaz eſſe. Eſt nãq; de his q̃ noſtra non
ſũt opa neq; noſtre diſpões: neq; ꝑ ipſaz hȝ ꝓuenire perfe
ctio virtutis pratice i morib⁹: Quis ⁊ .n. hõ aut que gẽs põt
motus celeſtes variare: aut ipſoꝝ celorũ ⁊ ſtellaꝝ nãs per
mutare ⁊ ifluentias prohibere; nihil hoꝝ apud hoĩes fieri

poſſe ꝯfitebunt̄ oēs ſcio: nō ergo ſūt ea que aſtronom⁹ cōſiderat opa noſtra neqꝫ diſpōnes nr̄e: igit̄ ⁊ ſpeculatiua ſcia merito dici dꝫ: Sꝫ ſtatim mathematic⁹ cū nālī cōtēdet volens ipſaꝫ aſtronomiā ſub genere ſuo ꝯprehēdi debere: qm̄ demr̄ationes qbus aſtronom⁹ mot⁹ corpoꝝ celeſtiū: ⁊ eorūdem q̄titates metiēdo demōſtrat oēs geometrice ſunt ⁊ mathematice. Naturalis aūt qđ ſuū eſt cupiēs manutenere mathematico reſpōdens dicet: qn immo ipſa aſtronomia ſub noſtri generis dn̄io collocāda eſt. Hoc qdē tibi ſtatim palā fiet ſi qđ ſit ſubꝫ noſtrū: in memoriaꝫ tibi reduxeris: atqꝫ quod ſit tuum ſbm in mediū attuleris. Noſces āt ſubm noſtrum ſi paulo antedicta lectitaueris: ⁊ quid de ipſo demr̄are itendim⁹ ⁊ quomō. Sꝫ dicas q̄ſo nōne dixit auic: loco ſepe allegato doctrinaliū ſbm ē q̄titas pura vel ꝙ eſt hñs q̄titateꝫ: ⁊ diſpōnes ei⁹ q̄ in eis ingrunt ſunt ea q̄ accidunt q̄titati i diffinitōe quarum nō iuenitur ſpecies mãe: nec virt⁹ motus. nōne iteꝝ diuulgatum eſt apud oēs mathematicā abſtrahere a mã: ⁊ motu: ita certe. Igit̄ ſi memineris ei⁹ qđ ſupra dixim⁹ eſſe ſbm aſtronomie: ſtatiꝫ cōcedes ipſaꝫ nālem: ⁊ nō eſſe mathematicā. Ipſe nāqꝫ aſtronomus motuuꝫ celoꝝ: planetaꝝ: ⁊ oīuꝫ ſtellaꝝ ſubtilis indagator ē. quō ergo abſtrahit a motu: Naturas itē ſtellarū minutim ſcrutat̄: eaꝝqꝫ ifluentias ⁊ ipreſſiones i hec inferiora: tāqꝫ in mãꝫ recipientē: eiuſdē quoqꝫ mãe ad ipſas impreſſiones ꝓportionatā diſpōeꝫ ſpeculans dixit venerē: natū i italia albū facere: i ethiopia vo min⁹ nigrū. Quomō ğ non nālis ⁊ abſtrahens a mã dici poterit: Qđ vero dixiſti aſtronomū geometricis vti demōſtrationib⁹: fateor: ſꝫ illđ benignitate tua accidere ñ dubito: mutuo.n. ꝓpōnes tuas tradidiſti ei: ſicut ⁊ multis alijs ſciētificis ꝯtingere ſepe videm⁹: alter.n. alteri⁹ ſepe vtit̄ ꝓpōnib⁹: Dicet aūt fortaſſe qſpiaꝫ Dn̄ice mi ꝯ id qđ dixim⁹ ꝙ aſtronomia ñ ē de his q̄ ſunt opa nr̄a: Judicat aſtronom⁹ ꝙ mars ꝯiūctus capiti algol i natiuitate alicui⁹ faciet natū ſuſpēdi: vinct aūt natus recte ⁊ nō ſuſpēdet̄. Itē iudicat aſtronom⁹ ꝙ natus habēs mercuriū taliter diſpoſitū neqꝫ doct⁹ erit: neqꝫ ſapiēs. ellaborabit āt nat⁹ in ſapia ⁊ doctrina ⁊ ſapiēs efficiet̄ ⁊ doct⁹ Qr̄ duoꝫ. Juditialem ſequunt̄: ꝙ ipſe mētit⁹ eſt: ⁊ ꝙ ē ipſa ſcia de his q̄ ſunt nr̄a opa vtpote q̄ ꝑ voluntatē nr̄aꝫ pmutari ⁊ variari poſſunt. cui qdē rñdentes vtrūqꝫ negamus: Cōclō.n. aſtronomi iudicialis ē hec: ꝙ mars capiti algol iūctus talē iprimit diſpōneꝫ in nato vt aut ꝑꝑ latrociniū: aut ꝑꝑ ꝓditōeꝫ: aut ꝑꝑ quā vis aliā cāꝫ facile ira iudicis i ipꝫ ꝓuocet̄ ⁊ ſuſpendat̄: nō.n. qlꝫ latro: nec qlꝫ ꝓditor ſuſpēditur ſed qui ad hoc nati ſunt vt ſuſpēdant̄. Itē mercuri⁹ taliter diſpoſit⁹ talē impſſionē efficit in nato vt ſapiaꝫ difficulter adipiſcat̄ ⁊ doctrinā: nō.n. qlibet in ſapiētia laborās ſapiēs euadit: ſed qui hoc hꝫ a nā vt ſapiēs fieri poſſit. Impſſiōes autē has fieri noſtrū opus qs dicet eſſe: Sꝫ ꝙ has impſſiones que ſunt effectus ſtellarū: ⁊ cauſe in nobis nō ſequātur effectus ſecūdarij cōtingit ꝓpter ipedimētū eueniēs a voluntate eius qui ipſſionē ſuſcepit: quare ⁊ aſtronom⁹ recte iudicauit. ⁊ eius cōſideratio fuit de his que noſtra nō ſunt opera: q̄uis effectus impſſionis de qua iudiciū ꝓtulit non euenerit. Dico tñ ꝙ cū ipreſſiōes dcē fortes fuerit: difficile valde erit hoi aliter pro volūtate aſſueſcere. Et haly cōmētator credidit illud eſſe ipoſſibile: qm̄ corpa celeſtia corpi ⁊ eius partib⁹ cōplexionē impmūt: ſcdm̄ quā organa ipſi anime ſeruire debētia talia remanēt diſpōne diſpoſita: qua aīa ipſis in ſuis opationib⁹ vtit̄: nō eni aliter opatur aīa corpi iuncta niſi ſm diſpōneꝫ organoꝝ ſibi deſeruiētiuꝫ. verūtñ cū impſſiones refracte fuerit: pōt hō per exercitiū ⁊ volūtatē ꝓpriā alteri quā elegerit parti adherere ⁊ ꝓficere i ea. Et hinc pꝫ in vniuerſo exercitioꝝ diuerſitas: ⁊ ꝙ in eis magis ꝓficit vnus q̄ alius. Et ꝙ qñqꝫ ab incepto exercitio deſiſtēs alteꝝ aggredit̄. Nos tñ ne cōtradicam⁹ fidei de libero arbitrio credimus ꝙ iudicia aſtronomie in his in qbus homo per volūtatē ipedimētū pōt opponere deficere poſſunt: q̄q̄ ⁊ facili⁹ ⁊ difficilius eſt hoi impedimētū apponere: ſm ꝙ ipreſſio fortis fuerit aut debilis: neqꝫ propter hoc veritas ſciētie tollit̄ neqꝫ ſpeculatio: ſꝫ in his in qbus poſſe volūtariū hoīs nō extendit̄ iudicia nequaqꝫ a veritate remoueri poſſūt: quapropter ptholeme⁹ noſter in cētiloquio ad pricipiū dicit: ꝙ iudicia aſtronomie media ſunt iter neceſſariū ⁊ poſſibile: ⁊ ꝙ aſtrologus m̄lta mala ꝓhibere poterit diſponēdo illū qui ea ſuſcipe debet ad diſpoſitionē cōtrariā: que qdē diſpoſitio niſi fiat malū illud hoieꝫ infallāter capiet. Et in reliquis quoqꝫ nature opib⁹ errores multos ⁊ mōſtra ꝯtingere videm⁹ ex aliquo occurrēti ipedimēto: neqꝫ tñ ꝓpter hoc nālis phie veritas tollit̄: neqꝫ ſpeculatio. Et in medicine ēt operibus errores nō paucos euenire palam eſt: ipſius ſimiliter iudicia multotiens irrita ⁊ ſine veritate prolata: ⁊ feminę ⁊ pueri q̄ pluries viderūt: neqꝫ tñ ꝑꝑ hoc medicina vilipēdit̄: qnymo ipſi medici in ſūma veneratione habent̄ adeo vt veriti non ſint antiqui medicos appellare deos. Adde: ſi libet: ꝙ tā i medicia q̄ in aſtronomia iudicia multa irrita ꝓferunt̄ ab his q ⁊ ipſi ſint irridēdi: cū ſe iter aſtrologos ⁊ medicos iſerere velit: ⁊ ab his ſciētijs oīno ſint alieni: habit⁹ multotiēs ignorātie diſpoſitiones in eis habētes. Ut qđ ğo ſtulti i taꝫ ꝓclarā ⁊ diuinaꝫ ſciētiā tam inſolēter ⁊ iſane irruitis: ſi nāqꝫ ſaperetis aſtronomos: qs vilipēditis: deos vocaretl terrenos: e celoqꝫ eos ad nos miſſos vt ꝓphetas crederetis. Qua.n. ſcia: dicite q̄ſo hō magis ſil'is deo fieri pōt q̄ aſtronomia: nōne ꝓdicere futura ꝓpheticū ē ⁊ diuū: nōne auertere a vob futura mala: bonaqꝫ futura augere: vires excedit humanas: Deſiſtite ğ ab iſania vr̄a ⁊ aſtronomiaꝫ exaltate: aſtronomoſqꝫ vt deos colite. Nos vero dominice mi: vt hec adeo ꝓclara et nobilis ſcia: hacten⁹ ab inuidis occultata: oib⁹ ipaꝫ cupiētibus i ꝓpatulo fiat: ptholemeū pheudēſeꝫ regē alexādrinū: ac in aſtronomia ꝓncipē: halyqꝫ ebenrodan ei⁹ fideliſſimū ⁊ medullarē iterpreteꝫ: q̄ magis emēdatos potuim⁹: ipenſa acuratiſſimi viri Octauiani Scoti Modoetiēſis impſſioni tradi curauim⁹. His quoqꝫ atergo qdā alioꝝ quorūdā ꝓbatoꝝ viroꝝ opuſcula adiecim⁹: Et hac etiā itētione vt q̄plurima alia etiaꝫ ꝓbatoꝝ virorum opera impſſioni tradi curem⁹: vt ⁊ hec quoqꝫ nobiliſſima ſcia: q̄uis in ſe difficillima: copia tñ libroꝝ ipam cupiētib⁹ eluceſcat. Eſt aūt apud nos hoc decretū: vt neqꝫ ptho^m. neqꝫ ex alijs quēq̄ laudando tp̄s cōteram⁹: ne ipſos extollere credentes vileſcere faciamus: pluribus nāqꝫ valde ⁊ maiorib⁹ ſūt digni laudib⁹ q̄ nos calamo notare aut v̄bo promere poſſe credam⁹. Sꝫ ſi qs q̄tū laudis ptho⁹ mereatur cognoſcere velit librū Almageſti: ⁊ hūc qđrupartiti librū ac cētiloquiū ſuū optime itelligat. Siliter quoqꝫ ⁊ reliquoꝝ opa itelligēdo q̄tū eos laudare poſſit perfecte cognoſcet. Uale.

¶ Hui⁹ aūt pn̄tis voluminis diſtinctionē i libros ac tractatus ⁊ capitula tabularis index ſi legeris: ꝑfecte tibi oſtendet. ꝑ nāqꝫ tibi occurrit liber q̄dripti ptholemei i q̄ttuor tractat⁹ diſtinct⁹. poſt ipſuꝫ eiuſdē ſeq̄t Cētiloquiū: Hebic hermetis cētiloquꝫ: ac de ſtellis beibenijs tractatulus ſubſequēter apparet. Bethē quoqꝫ centiloquiū ⁊ de horis planetarum ac de ortus triplicitatuꝫ ſignificatiōe poſt ipſum adeſſe videbis: poſt ipſuꝫ videbis Almāſoreꝫ cū.150. ꝓpoſitionib⁹. Zahel deinceps iterrogationes oſtendit: ac electiones: ⁊ tēpoꝝ ſignificationes in iudicijs. Ultimo vero loco Meſſallach receptiones planetarū: ⁊ etiam interrogationes declarat. Epiſtolam duodeciꝫ capitulorꝫ ꝓponit. Et annos mundi reuoluendo indicat: Minutius vero eoruꝫ que diximus diſtinctionē ac per numeruꝫ cartaruꝫ notationem ſubſequenter ſi voles legere poteris.

Libri quadrupartiti ptolemei.

Capitulorum primi tractatus que ſunt.24.

capitulum primū prohemiale in collectione intellectus ſciētie iudiciorum aſtrorum. car.3.
2 Qualiter ad prognoſticabilez ſciētiā iudicioꝝ aſtrorū poſſim⁹ puenire ⁊ quantum eſt quod ex ea ſciri poteſt. 4.
3 Ad demonſtrandum huius operis vtilitantem 7.
4 In fortitudinibus luminarium ⁊ erraticarum ſtellarum 11.
5 In fortunis ⁊ infortunijs 12.
6 In maſculinitate ⁊ femītate 13.
7 In diurnis ⁊ nocturnis 13.
8 In fortitudinibus figurarū que formantur ſm ſolis pōnem 14.
9 In fortitudib⁹ ſtellaꝝ fixaꝝ 14.
10 In fortitudinib⁹ q̄tuor tpoꝝ 17.
11 In fortitudinibus q̄tuor angulorū ⁊ q̄tuor horizōtis partiū 18.
12 In ſignis fixis:mobilib⁹: ⁊ comunibus. 18.
13 In maſclinis ⁊ femīnis ſignis 19.
14 In affinitatibus quatuor ſignorū ⁊ figuris 20.
15 In ſublimibus infimis que precipientia ⁊ obedientia dicūt. 21.
16 In ſignis ſe inuicem aſpicientib⁹ ⁊ ſibi ī fortitudinib⁹ equatis 21.
17 In ſignis ſibi ꝯdicentibus ⁊ inter que nulla ſit colligatio 21.
18 In domibus quinqȝ ſtellaꝝ erraticarum ac ſolis ⁊ lune 22.
19 In triplicitatibus ⁊ eaꝝ dn̄is 23.
20 In exaltationibus 24.
21 De terminis 24.
22 In duodecimis 27.
23 In almugea ⁊ ī alcbinara ⁊ in his ſimilibus 28.
24 In alictiſſal ⁊ alniſigref ⁊ in alijs fortitudinibus 29.

Tabula capituloꝝ ſecūdi tractatus quadrupartiti ⁊ ſunt.13.

1 In gnāli diuiſione huius ſcientie 29.
2 in vniuerſalibus proprietatibus climatum. 30.
3 in ſimilitudine regionum cum triplicitatibus ⁊ ſtellis 31.
4 Qualiter ad pronoſticabilez ſcientiam futurorum generaliꝫ perueniatur. 37.
5 in cognitiōe regionū qbus accidētia futura contingent 38.
6 in tēpore futuroꝝ accidētiū 38.
7 in genere futuroꝝ accidētiū 41.
8 in qualitatibus futurorum 42.
9 in coloribus eclipſis ⁊ in caudatis ſtellis ⁊ in ſimilibus 46.
10 in anni principio 47.
11 in naturis ſignoꝝ particularibus q̄litatibus anni ꝯuenietib⁹ 48.
12 in particularium qualitatuꝫ inueſtigatione. 50.
13 in ſignificationibus q̄ ex alijs ſignis accipiuntur. 51.

Capituloꝝ tertij tractatus quadruptiti: ⁊ ſunt.14. car.53.

Prohemium

1 In caſu ſpmatis ⁊ ī exitū īfātis. 54
2 In ſcientia gradus aſcendentis. 55.
3 In partitōe locutōis natiuitatū. 56.
4 In parentibus. 58.
6 In maſculinis ⁊ femininis. 61.
7 In natiuitate geminorum 61.
8 In monſtruoſis ſignis. 62.
9 In his qui non creuerunt. 63.
10 In ſpatio vite. 64
11 In forma ⁊ figura corporis nati ac in ipſius complexione. 71.
12 In impedimentis ⁊ infirmitatibus accidentibus corpori nati. 73.
13 In qualitatibus anime nati 76.
14 In impedimentis anime nati. 82.

Capituloꝝ quarti tractatus quadruptiti ⁊ ſunt nouez. 85.

Prologus.

1 De proſperitate nati ⁊ ſubſtātia. 85.
2 De proſperitate ⁊ valitudie nati. 86.
3 In magiſterio nati ⁊ ei⁹ opere. 87.
4 De coniugijs. 91.
5 De filijs. 94.
6 In amicitijs.⁊ inimciitijs 95.
7 In peregrinationibus. 97.
8 In qualitate mortis nati. 98.
9 In diuiſiōe tēpoꝝ ī vita nati. 101.

Tabula verboꝝ centiloquij ptholomei.

1 In cognitione eorum que verum iudicium perbibent 107.
2 in inceſſu vero circulorum. 107.
3 De apparitiōe effectus ſtelle cuꝫ fortis,fuerit ī natiuitate alicui⁹. 107.
4 in ſedis ſtellarum ⁊ in eorum iudicio. 107.
5 in permutatione ⁊ prohibitione vēturi mali ſecundum ſtelllas 107.
9 in quibus electiones multum proficiunt ⁊ in quibus parum 107.
7 in cognitione virtutis alicui⁹ ex natura ipſius anime. 107.
8 De dignitate preſciētie anime 107.
9 De imaginibus celeſtibus vniuſcuiuſqȝ creature terrene. 107.
10 In qb⁹ ſūt vtiles infortune. 107.
11 Non ſolū in rōne verūetiam in experimentorum memoria. 108.
12. In magnanimo ⁊ puſillanimo ⁊ in frigiditate ipſius aie. 108.
13. In ſecundis ſtellarū ſuper affirmatione iudicioꝝ aſtroꝝ. 108.
14. In malicia ſignificatoꝝ. 108.
15. De diuerſitatibus aſcendentium quorūlibet.ſ. ciuitatum edificationuꝫ ⁊ interrogationū. 108.
16. In diuerſo eē fortune vel īfortūe in locis timēdis vel fortunis viciſſim ⁊ eoꝝ ſignificatiōe. 108.
17. In errore iudiciorum vite actuū quoqȝ ⁊ paſſionum. 108.
18. De coniunctione luminarium in eodē minuto ⁊ eſſentia fortune in gradu aſcendente. 108.
19. In purgationibus luna cum ioue exiſtente 108.
20. In vulneratione lune exiſtente ī ſigno membri illius. 108.
21. In dādis purgatiuis in ſignis humidis ⁊ domino aſcēdentis ſub terra ⁊ econtra. 108.
22. In vitādis ſignis fixis in his que mutare ⁊ alterare īcēdim⁹. 108.
23. In ſignificatione planetaꝝ ad lunam ex diuerſa eē eius ex circulo vel aſcendente. 108.
24. In horrendis accidētibus ꝓpter eclypſim ſolis ⁊ lune in angulo natiuitatis ⁊ reuolutiōis. 109.
25. In directione ſignificatoꝝ. 109.
26. In occultatione hominis vel actionis. 109.
27. In ſignificationib⁹ veneris:ī aſcēdente natiuitatis: in mēbris diuerſis aliorūqȝ planetarū. 109.
28. In cōfortatione nāe cōpoſite ex naturis duarum ſtellarum erraticarum. 109.
29 In cognitiōe dignitatis nati ⁊ ei⁹ mortis vel finis p natitatē. 109.
30. De ſucceſſione propinquorum regum in regno. 109.
31. De eē regis ī regno ⁊ qd ei accidat in vita ⁊ ſuis familiarib⁹. 109.
32. In ſignificatione duarū natiuitatum ſuper concordia ⁊ amicitia ⁊ inimicitia. 109.
33. In ſignificatione duarū natiuitatū in dilectiōe ex dilectiōe ſolis ⁊ lune ⁊ eorum aſpectuuꝫ. 109.
34. De differētia natiuitatis hoīs a natiuitate alteri⁹ animalis per gradum almuſtali. 109.
35. In frigore temperie vl' calore hyemis. 110.
36. In quibus edificationibus exerceri debent ſtelle fixe ⁊ in quib⁹ erratice. 110.
37 In cognitione totius eſſe nati ⁊ finis eius per aſcendens natiuitatis 110.
38 In ſignificationibus mercurij in domibus malorum in natiuitate nati 110.
39 In malo eſſe.i.i'.in regum intronizatione 110.

40 In ſignificatõe fortitudis malorũ i aſcẽdente natiuitatis ſup bis i qb⁹ delectat̃ nã. 110.
41 In ſignificatõe eũtiũ ⁊ redeũtium ⁊ eoꝝ lucro.
42 In ſignificatione pl'taꝝ ſup egritudines ex eẽ ſuo in radice natitatis. 110.
43 In ſigne fortunaꝝ vel malorũ ſup libidīe q̃ fit cũ lege vel extra legem. 110.
44 In ſignificatiõe aſcẽdẽtis i firmitatis ↄtrarie figure natitatis. 110.
45 In ſigne ſup mores nati p aſcẽdẽt̃ ⁊ ſignificatoreſ.
46 In ſigne ſtellaꝝ fixaꝝ ⁊ cã ſupioꝝ: inferioꝝ quoq3 et lune in radice natitatis.
47 In proficuis ipedimentis ⁊ iiurÿs iter alios ex malo eẽ vl' bono.
48. In cõueniẽtia ſboꝝ cũ dñis. 110.
49. In poſſe ſuboꝝ vel ſocioꝝ fr̃ dños vl' ſocios ſuos. 111.
50 In cõiũctiõibus pl'taꝝ et eaꝝ vtilitatib⁹ in cremẽto et õcremẽto.
51. In directo aſcẽdẽtis et lũe i hora natiuitatis ab hora caſus ſpmatis ad eũdez locum i mora media: i maiori vo et minori minuit̃ et auget̃. 111.
52. De longitudine et breuitate nati p locũ ſignificatoris et aſcẽdẽtis.
53. In macie et craſſicie: leuitate et tarditate mot⁹ nati per ſignificatores domini aſcẽdẽtis. 111.
54. De ſignatorib⁹ i edificationib⁹. 112.
55. In bis q̃ accñt naui ex eẽ pl'tarũ.
56. In acceſſiõe hũiditatũ corpoꝝ et i pfũdatõe ipaꝝ.
57. In ſignificatione ifirmi: medici quoq3: ifirmitatis ⁊ medicie. 112.
58 In ſignificatiõe cõiũctionis anni ⁊ vni⁹ ãni fortitudie ad mai⁹. 112.
59 In errore iudicantiũ ⁊ eoꝝ doctria.
60. In cognitiõe dieꝝ creticoꝝ ⁊ determiabiliũ egri.
61. In cõpatione lune ad pl'tas queãdmoduz corpus v̈tutib⁹ ↄpatur.
62. In mutatõe aeris p eẽ almutaz ſup ãgulos lũares ⁊ pportiõe figurarũ i reuolutiõe ãni ⁊ aliarũ figuraꝝ.
63. In ſigne fortitudis eleuatiõis pl'te ſup pl'tam. 113.
64. In expoſitiõe ſũmaꝝ vl'ũ p diuiſionẽ ⁊ ↄiũctiões maiores medias ⁊ miores.
Cõſideratiõis ad verũ iudiciũ pferẽdũ i q̃lz qõne.
66. In vera ſignificatione mortis ſanitatis quoq3 vel alteri⁹ accidẽtis algebutar .ſ. pfectione ⁊ diuiſiõe.
67. De inqſitione originis alicui⁹ nati añ iudicium ad vitãduz errorẽ. 113.
68. De ipedimto mẽbroꝝ officialiũ ⁊ aliaꝝ egritudinũ
69. In amiſſiõe oculorũ.
70. Super egritudies corporis lõgas: p malũ aſpectũ pl'tarũ ad lunã i natiuitate.
71. In morib⁹ maſculinis vl' femininis nati. 113.
72. Radicũ ſniaꝝ i indicÿs
73. In qualitate mortis nati. 114.
74. In ſigne cicatricis future nato. 114.
75. In ↄbuſtiõe nati. 114.
76. In ſigne diuerſoꝝ piculorũ ⁊ mortis nati. 114.
77. Sup eſſe corporis ⁊ alteratiõe cõplõis ei⁹ agilitate bilaritate q̃q3 ⁊ amiſſiõe.
78. In ſigne pl'te qñ puenit ad locũ in quo pmiſerit aliqd i natiuitate.
79. In ſignificatione natiuitatis: illius q deſtruet ſubſtãtiã regis. 114.
80. In ſigne turpitudinis coit⁹ nati.
81 In ſigne finis tpis reꝝ.
82 In qbus ſignib⁹ nõ ſit iudicãdũ.
83. In ſignificatione coꝝ q̃ accñt per horã adeptõis: et q̃ accñt p horã intronizationis. i. p aſcẽdẽs. 114.
84. De eo qd accidit fr̃ res itrõizati i offõ vl' dignitate.
85. In ſuba itronizati vl' plati i q̃litate expẽſaꝝ ei⁹ vl' acqſitõis. 115.
86. In q̃ttuor pl'tis p quos fit icremtũ ⁊ õſtructio ⁊ trib⁹ p quos babentur mores i diduoꝝ. 115.
87. In diuiſiõe menſiũ ⁊ reuolutione ãni vſq3 ad aſcẽdẽs. 115.
88. In directiõe ptis fortune i ãnorum reuolutione.
89 De inẽtiõe dom⁹ patruorum ⁊ filiorum ⁊ fratrũ.
90. In cogñe ſ̃ be rei occl'te
91. Egrotãtis ſup peiorez ſignẽ eius.
92. De minutione ipedimti maloꝝ i ſuo barz. 115.
93. Ut obſeruem⁹ pmã ↄiũctionẽ regũ deide eẽ ↄiũctionis ↄferre ſit' ne errem⁹ i iudicio. 115.
94 In loco q ſignificat qd ẽ i aia interrogãtis. 115.
95. In ſignib⁹ figuraꝝ vl' fortũaꝝ i facieb⁹ ſignorum ↄmorãtiũ. 115.
96. In qb⁹ terris vl' locis cadũt retrogradatio vel pl'netarum directio ⁊ effect⁹ eclypſis ⁊ i qb⁹ natitatibus vel reuolutiõib⁹ ⁊ in ſigno ſuper predictis. 116
97. In patefactõe rei occulte p dñm ↄiũctõis vl' pũctõnis bñtẽ pl'es partes i aſcẽdẽte. 116.
98 In dño ãgli ãni aſcñtis ⁊ q̃rtarũ mẽſiũ ⁊ ſignificatione ſup ſementa ⁊ fruct⁹ ⁊ pciũ eoꝝ. 116.
99. In iaccull' ⁊ ſintillatõib⁹ ſtellaꝝ.
100. In mutatõe aeris: vẽtoꝝ pluuiarum fluuiorum: ⁊ eẽ ↄditionis gentiũ. 116.
Cẽtiloquiũ bermetis. 117.
Liber bermetis de iudicÿs ſtellarũ beibeniaꝝ in natitate. 118.
Cẽtiloquiũ betbẽm. 119.
De boris pl'tarũ ⁊ de ort⁹ triplicitatũ ſignificatõe. 120.
Almanſoris ppoſitiones que ſunt. 150. 120.
Tabula caplorũ libri 3abelis de pncipÿs iudicioꝝ.
De diuiſiõe ſignoꝝ ⁊ õ triplicitatib⁹. 122.
Caplm ſubaꝝ. 12. ſignoꝝ ⁊ qd ſignificat omne ſignũ. 122.
Ca. õ diuiſiõe circli ⁊ dignitatib⁹ ſiue fortitudib⁹ domoꝝ.
De aſpectib⁹ pl'taꝝ. 123.
De effcũ ⁊ detrimẽto pl'taꝝ.
Expoſitio alichbel. 123.
Scia lũinũ vl' orbiũ pl'taꝝ.
Expõ receſſiõis l' ſeparatõis planetarum. 123
De trãſlatione luminis. 123.
De ↄũctiõe lumis pl'aꝝ. 123.
De prohibitiõe luminis planetarum. 124.
De receptõe planetaꝝ. 124.
De curſu pl'te vacui. 125.
De expõne redditus. 125.
De pulſu v̈tutis. 125.
De pulſu diſpõnis ⁊ nature.
De fortitudine pl'taꝝ. 125.
De debilitate pl'taꝝ. 125.
De vitÿs lũe ⁊ ei⁹ malo eſſe.
De planetis obſeſſis. 125.
De planeta in lumie ſuo. 125
De teſtimonÿs planetaruz.
De gaudÿs planetarũ. 125.
Caplm indicioꝝ pcipiorũ ⁊ ſunt. 50. 126.
Tabula caplorũ zabelis de interrogationibus.
Interrogatiões aſcñtis. 127.
Qõ õ durabi^te rei ⁊ melioriatione. 127.
Qõ de inſtabilitate rei 127.
Qõ õ re aliq̃ ſi fiat l' nõ. 127.
Qõ ſi fiat res cũ leui^re vl' cũ ritia. 127.
Qõ ſi rẽ adipiſcetur p petitionem vel ſine petitõe. 127.
Teſtio^a ſigꝝ i effcũ rei. 128.
Teſtionia pl'taꝝ i effcũ reꝝ.
Cap. cõiũctõis aſcẽdentis.
Interrogatões 2^e dom⁹.
Qõ de ſuba que ſperat̃ vtrꝝ inueniat eam vel non. 128.
Qõ de modo lucri 128.
Interrogatiões 3^e dom⁹.
Interrogatões 4^e dom⁹.
Qõ de terra ſiue domo ſiue hereditate petita ſi habebit terrã vl' nõ. 128.
Qõ de hereditate q̃ cõparat̃ q̃lis ſit ⁊ de edificio ⁊ de oĩ eo qd ẽ in eo 128.
Interrogatões. 5. dom⁹.
Qõ ſi hẽbit filiuz ex illa muliere vl' ñ. 129.
Qõ ſi naſcet̃ ei fili⁹ l' ñ. 129.
Qõ ſi mulier ſit pgnans vel non: ⁊ ſi pariet vel nõ. 129.
Qõ ſi pgnatio ſit va vel nõ.
Qõ ſi mulier pregnans pariet gemios vel non. 129.
Qõ ſi pariet maſ. vel femi.
Interrogatões .6. dom⁹.
Qõ ſi ifirm⁹ ſanabit̃ l' morieẗ
De diebus creticis. 129.
Qõ ſi aliqs ſit ifirm⁹ vl' nõ.
Qõ ſi ſ̃uus liberabitur a ſeruitute vel non. 129.
Qõ ſi ſeru⁹ liber ab vno ſeruiat alteri. 129.
Qõ ſi domin⁹ preſẽs melior ſit ſeruo q̃ futurus. 129.
Qõ vniuerſalis de mutatiõe reruz de loco ad locũ quis ſit melior an i quo eſt an ad quem mutatur. 129.
Qõ de ſeruo emẽdo ſi perficietur emptio vel non. 129.
Queſtio ſi petens ancillam babebit eã vel non. 130.
Qõ ſi dominus babebit ſubſtantiã ſerui mortui. 130.
Qõ ſi iterrogãs babebit poſſeſſionẽ ſerui vel non. 130.
Interrogatiões. 7. dom⁹
Qõ ſi coniugium pficiet̃ vel non: ⁊ q̃lis erit cõueniẽtia iter eos p⁹q̃ pfectũ fuerit.
Qõ de ipedimẽto: ſine detri

mento q̄lı̄ modo erit. 130.
Q̄ō de qualitate animi eoꝝ
Q̄ō ſi mulier que aufugit a viro reuertetur vel non.
Q̄ō ſi mulier ſit virgo vł coꝛrupta. 130.
Q̄ō ſi mulier h3 filiū vel nō.
Q̄ō ſi ꝑgnatio ſit ex foꝛnicatione vel non. 130
Q̄ō ſi mulier h3 virū quē diligat vel qui eam diligat.
Q̄ō de contentiōe duoꝛū qs eoꝛum vincet. 130.
Q̄ō de emptione ꝛ de venditione quid erit de ea. 130.
Q̄ō de fugitiuo aut ſubſtantia vł alia re ꝑdita ſi īueıet̄.
Q̄ō de loco fugitiui ꝛ rei perdite ſiue latrocinij. 131.
Q̄ō ſi reuerſio fugitiui ad locum vn̄ aufugit ſit ei melioꝛ q̄ ire quo vł̄t. 131.
Q̄ō d̄ latrocinio. vtrū adipiſcat̄ ip̄3 interrogās vel nō.
Q̄ō ſi qđ abijt ſiue pyt d̄ ſba ablata iuenietur vel nō. 131.
Q̄ō ſi latro ſit ꝑegrin⁹ vł nō.
Q̄ō de loco ī q̄ ē latrociniū.
Q̄ō ſi res furata ſit vna vel plures. 131.
Q̄ō an ille d̄ quo habet̄ ſuſpicio ſit latro vel non. 131.
Q̄ō de re furata gd ip̄a ſit.
Q̄ō de mō rei furate. 132.
Q̄ō de latrone vtru3 ſit maſculus vel femina.
Q̄ō de ſocietate duoꝝ quis erit eius finis.
Q̄ō volētis ire ad magnum virum ſi eū iueniet vel nō.
Q̄ō de duce pꝛoficiſcēte ad bellū ſi rex ꝛ regnū ei⁹ ſtabile fuerit. 132.
Q̄ō ſi exercitus ſit magn⁹ vel paruus. 133.
❡ Interrogatiōes 8ᵉ dom⁹.
❡ Interrogatiōes 9ᵉ dom⁹
Q̄ō ſi ꝑegrinatio ſit an non ꝛ ſi pfici nō poteſt gd eam pꝛohibet. 133.
Q̄ō de igreſſu peregrinātis i ciuitatē aliquam quid ei erit i ea. 134.
Q̄ō de eſſe itineris p̄ncipum vel rerum ꝛ eē eoꝝ q ſuccedūt vel remanēt.
Q̄ō ſi terra i q̄ qs ē: ē melioꝛ ei an ea ad quā eſt iturus.
Q̄ō de victo gd erit de eo.
Q̄ō de aduētu abſcētis.
Q̄ō viſionis vel ſōnij. 134.
❡ Interrogatōes. 10. dom⁹.
Q̄ō ſi adipiſcet̄ regnū i quo h3 fiduciā vel non.
Q̄ō de q̄lı̄ re ſi adipiſcet̄ eā vel non. 135.
Q̄ō i quo expēdet ſubſtātiā quā collegit rex. 135.
Q̄ō de eē regis ab eo qui eū conſtituit.
Q̄ō de q̄ terra eſt dn̄s regni
Q̄ō de ingreſſu ei⁹ i ſede. 135.
Q̄ō de ſtabilitate regis aut de receſſiōe eius. 136.
Q̄ō de rege abſcēte ſi reuertetur. 136.
Q̄ō ſi ꝑuēiet ad regnū vł ñ.
❡ Interrogatiōes 11ᵉ. dom⁹.
Q̄ō ſi adipiſcet̄ rē quā ſpat.
Q̄ō ſi iūgat̄ qs amico ſuo ł ñ.
Q̄ō de ſpe nō expſſa ſi qs ſm ip̄am ſpē adipiſcet̄.
❡ Interrogatōes 12ᵉ dom⁹.
Q̄ō q̄ beſtia vicet brauiū in curſu. 136.
Q̄ō q̄s ſit coloꝛ beſtie vicētis
Q̄ō d̄ etate beſtie vicētis.
Q̄ō de vniuerſis iimicis gd erit iter eos. 136.
Q̄ō de ep̄la vel legato.
Q̄ō de eē viri, ad quem vēit epiſtola 136.
Q̄ō vtrū bonū vł malū ſit in epiſtola. 136.
Q̄ō quid ſit i epiſtola. 137.
Q̄ō vtrum ep̄la ſit pfctā ł ñ.
Q̄ō vtꝝ ep̄la ſit ſigillata vł ñ
Q̄ō ſi ep̄la egrediatur a rege vel non. 137.
Q̄ō ſi ep̄la ꝑuēiat ad regem vel non. 137.
Q̄ō de rumoꝛib⁹ vtru3 veri an falſi ſint. 137.
Q̄ō de re q̄ timet̄.
Q̄ō ſi itēr fect⁹ vidicet̄ vł ñ. ꝛ ſi qs paſſus iiuriam vidicabit̄ vł nō reſtituēdo iiurias q̄s ſuccepit. 137.
Q̄ō de aliq̄ re vtru3 ſit vera vel falſa. 137.
Q̄ō q̄ ex duab⁹ vel trib⁹ reb⁹ ſit dignioꝛ ꝛ q̄ acqret̄. 137.
Q̄ō ſi iterrogatus fueris de multis rebus. 137.
Q̄ō de igſitiōe venatōis ꝛ q̄lis erit adeptio. 137.
Q̄ō vtrū multū an parū vēatoꝛes capiant. 137.
Q̄ō de cōuiuio et gd cōederunt conuiue. 137.
De ſignificatōib⁹ hoꝛaꝝ planetaꝝ i iterrogatōib⁹. 138.
❡ Tabula capl̄oꝛu3 libri 3a helis d̄ electōibus.
El̄ones oſcēdētes i ſcia nāꝝ ſignoꝛū q̄rū p⁹ ſūt mobilia.
El̄o de iceptōe alic⁹ opis ꝛ d̄ ipedimētis lune. 138.
❡ El̄ones ſcđe domus.
El̄o i accipiēdo ꝛ accomodādo pecuniā. 139.
El̄o i pticipatiōe cu3 aliquo in ſuba vel aliquo opere.
El̄o ꝑ ſuba mittēda vt lucretur ex ea. 139.
El̄o ꝑ emēdo ꝛ vēdendo.
Electio i opib⁹ alchimie. 139
❡ Electiones 3ᵉ dom⁹. 139.
❡ Electiones q̄rte dom⁹.
Ele. i edificādo domū. 139.
Electio ꝑ deſtruēdo domū.
Ele. i emēdo terrā aut eā locādo vt accipiat̄ rddit⁹ ex ea.
Ele. i deducēdo fōtē vł puteū fodiēdo. 139.
Ele. i plātādis arboꝛib⁹. 139.
Ele. i ſeminādo ſemē. 139.
❡ Electiōes quinte domus.
Ele. i gn̄ando filiū maſculū vel feminam. 139.
Ele. i educēdo ptū moꝛtuu3 de vtero. 139.
Ele. ſi volueris filiū tradere diſciplie vł mittere ad locū i q̄ doceat̄ aliqđ magiſteᵐ
❡ El̄ones ſexte domus.
El̄o i expellēdo diabolos et fantaſmata d̄ aliq̄ loco. 139.
El̄o i accipiēdo medicinā vł applicādo emplaſtrum: vł quodcunq3 aliud medicamen ꝛ cuicūq3 mēbꝛo. 139.
El̄o i radēdo caput ꝛ medicamine. 140.
Ele. in emptōe ſuoꝝ.
Ele. de dāda ingenuitate.
❡ Electōes ſeptie domus.
Electio in coniugio. 140.
El̄o i exitu ad bellū. 140.
Ele. i emēdo ł mutuo accipiendo aut reſtituēdo inſtr̄a belli: ꝛ i ōſtruēdo aliquē locū vł iſtr̄m aliqđ. 140.
❡ El̄ones octaue dom⁹.
❡ Electiones none dom⁹.
Ele. i ꝑegrinatōib⁹ 140.
Ele. ꝑ igreſſu itinerātis regi onē vel ciuitatē. 140.
❡ Electiōes decime dom⁹.
El̄o i eūdo cu3 rege ad regione3 cui ꝑeſt. 141.
Ele. ꝑ ſblimatōe ad regnū.
Ele. pꝛo ponēdo regem in ſedem imperij.
Ele. ꝑ faciē° ppoᵐ ſr reddit⁹
Ele. i firmādo p̄ncipatū.
Ele. ꝑ inimicando regi.
Ele. ꝑ mitigā° regē iratū ſibi
❡ Electōes vndecie dom⁹.
Ele. i faciēdo amiciciam.
Ele. in petendo ab aliquo vi ro rem aliquam. 141.
❡ El̄ones duodecie dom⁹.
Ele. i emendo beſtias.
Ele. in exitu ad venatione3.
Ele. i fugiendo ꝛ q̄cq̄d volueris occulte faciēdo.
Ele. i querēdo fugiētem.
Ele. i ſcribēdo ep̄lam. 141.
❡ Tabl̄a capl̄oꝝ lib. 3 abel̄ d̄ ſigne tpis ꝛ indicia.
Cognitio tēpoꝝ p̄cipua.
De iuē^{nc} ſigificatōis tpis. 141
De vita hōis in aſc̄nte. 142.
Dom⁹ ſbe 3ᵉ ꝛ 4ᵉ dom⁹.
Domus filioꝛum 142.
Domus infirmitatis.
❡ Septie domus ꝛ octaue.
❡ Capl̄m none domus.
De reuerſione peregrinātis.
De epiſtola ꝛ rumoꝛibus.
Decime domus. 142.
❡ Tabl̄a lib. meſſaballach de receptōe planetarum ſiue de interrogatiōib⁹
De receptione ꝛ cōiunctione planetarum. 143.
❡ Queſtiones aſcendentis.
De aliq̄ re vtrū pficiat̄ vł nō ꝛ d̄ aliq̄ rumoꝛe vtꝝ ſit ł nō
De moꝛte vł vita iterrogantis i ānno iterrogatiōis ſue.
Queſtiones ſcđe domus.
De ſuba iuenienda vel nō ꝛ qualis ſit. 144.
De pecunia accōmodata vt reſtituatur vł vt det̄ tibi d̄ ſua. 145.
Utꝝ hēat ſba3 regis aut ñ.
De tpe rei hn̄de qn̄. ſ. habebitur res illa. 145.
❡ Q̄ōnes decime dom⁹.
De regno ſi hēbit ip̄m iterrogans aut non ꝛ quando.
De bono aut d̄ malo i q̄ fuerit vł p⁹ea futuꝝ expectat̄.
Qn̄ qs regnū hēbit aut erit deſperatus de eo. 145.
In ſcientia vite nati. 146.
Ca. i ānis alchochoden. 147.
De quodā duce q pfuit affrice ex iuſſu regl alio ꝯdicēte
❡ Tabl̄a capl̄oꝝ ep̄le meſſaballach. d̄ ꝯiūctōib⁹ pl̄aꝝ. q̄ continet. 12. capl̄a. 148
❡ Tabula capl̄oꝝ lib. meſſaballach i reuolutionibus annoꝛum mundi. 148.
Capitulum ꝓhemiale. 149.
In ſcientia domini anni.
Ca. qn̄ dn̄s anni cōmittit diſpoſitionem ſuā alteri.
Capi. in ſignificatoꝛe regis ꝛ ſubditoꝛu3 eius. 149.
In ſignib⁹ aſpectuū ꝛ dn̄i anni ꝛ reliq̄ꝝ ſignificatoꝝ. 149
Caᵐ zᵐ In reuolutōe ānoꝝ mūdi de granitate. 150.
Cap. in timoꝛe ſuper regē.
Q̄ō de bello ꝛ qs de duobus vincet. 150.
Cap. de moꝛtalitate i quāta ꝑte moꝛiuntur. 150.
In diſione mūdi ꝛ climatū ꝑ ſubas pl̄taꝝ ꝛ ſignoꝝ. 151.
In ſigne dn̄i āni ꝛ vniuſcuiuſq3 pl̄taꝝ qn̄ ē dn̄s āni. 151
In ſcia eē regis ꝑ ſignificatorem ſuū. 151.
De ſignib⁹ duaꝝ iſoꝛtunaꝝ.
❡ Et ſic ē finis tabule toti⁹ voluminis.

¶ Liber quadripartiti Ptholemei.i.quatuor tractatuū: in radicanti diſcretione per ſtellas de futuris ⁊ in hoc mundo conſtructōis ⁊ deſtructionis contingentibus cum cōmento Haly Heben Rodan: cuius in primo tractatu ſūt viginti quatuor capitula.

¶ Dixit Egidius de Tebaldis lōbard⁹ de ciuitate parmēſi.

Scire ⁊ intelligere glorioſuʒ ē: q2 oīs ſcientia ē a deo. Q2 ē igitur aīa glioſa q̄ intelligit ⁊ diſcernit. ⁊ de⁹ illū valde diligit ⁊ elegit ī quo poſuit ſuperioris ſciētie intellectū. ſcīa v̄o ſuperior eſt procul dubio ars aſtrorū: q2 oēs alie ſubiecte ſūt ſibi: ⁊ ipa fūdata eſt ſup p̄ncipia certa naturalia cōprehēdentia totuʒ mundū. Et neceſſariū eſt vt p alias īgreſſus fiat poti⁹ q̄ꝫ perueniri poſſit ad eā. Ex quo patet: q ipſa ſit ſuperior ⁊ excellētior. Ceterū dubitatio nō occurrit: qn diuina ꝓuidētia diſponēte ſuperiorꝫ corporuʒ īferiora oīa moueant̄: qm̄ ipa fuit cā oīum accidentiū terrenorꝫ. Qui ergo ſe ingerit circa intelligentiā ſcīe ſic ſublimis diligit deū cognoſcere oīum creatoreʒ: q2 opus ſtellaꝝ dei eſt. ⁊ ipſe tāq̄ꝫ vicarie dei operantur qcquid accidit ī terrenis. Item cū deus ſit ipſe ideʒ intellect⁹: q̄ꝫto quis magis intelligit: tanto ē deo proximior: cuius nomē benedictū ſit per ſecula ſempiterna. Studeat igitur ītelligentie vnuſq̄ſq3. q2 ſicut ait ſalomon: intelligēs gubernacula poſſidebit. Ego vero tanq̄ꝫ verus amator ſcientie ⁊ ſcientū: inſpiciens qualiter in vno libro quatuor partium: quē cōpoſuit ptholeme⁹ ſapiētiſſim⁹: tota conſiſtit ars aſtroruʒ per regulas ⁊ radices ſ3 quadriuialē ſciam ⁊ nām. ɔſiderās ēt q v̄ba ſua ſic clauſa fuerāt ſicq3 ſniꝯs pōderoſa: q vix aperiri poterāt per aliquē ſapiētū. qn imo potius q̄ſi oēs errabāt in eo: ⁊ diuerſis opinionib⁹ ſniam variabāt. pp quod fruct⁹ ⁊ effect⁹ ſciētie ſic nobilis perdebat̄. q2 nullus in ea recto tramite incedebat: librū ipm: vt ei⁹ purus ſtudentibus intellectus clari⁹ patefiat: cū gloſis prudētiſſimi Heben Rodan phyci qui a deo habuit ⁊ ſua cōſideratione mirabili: vt plenius ītelligeret ipa verba et qcqd per ea pate facere ptholeme⁹: trāſferre prouidi iuſſu ⁊ beneplacito dn̄i alfonſi romanorū ⁊ caſtelle regis illuſtriſſimi de yſpanico ī latinum: planū. ſ. ⁊ apertum. qm̄ ad aliud in hoc opere nō intendo. Supplico ergo deo patri: vt mihi digneť viā rectitudinis aperire. verūtn̄ librū iſtū de arabico trāſferri mandauit primitus ī yſpanicū ydeoma idē glorioſiſſim⁹ Alfonſus romanorꝫ ⁊ caſtelle rex excelſus: q ſciam diligit: ⁊ ſciētes honorat. q a finibus terre per vniuerſa mūdi climata cui uſq3 maneriei omniū gentiū ⁊ linguarū perquirit ſcias ⁊ acqrit: q tāq̄ꝫ ſciaꝝ ⁊ v̄tutū oīuʒ dn̄s ⁊ magr̄ vtilia multa ꝓpa ɔſideratione renouauit: ⁊ libros plīmos ordīari mādauit: de ſapiētū antiquorꝫ ſentētijs atq3 dictis: q̄ hincide iacebāt pdita et diffuſa: ⁊ illūiabitur ꝓculdubio poſteritas futurorꝫ. Eteni rex ille munificus: cui⁹ liberalis munificētia ineſtimabilis eſt: eius valitudo ꝓualet vniuerſis: cui⁹ honorificētia trāſit ad quēlibet. ⁊ remanet in ſeipſa nec minuitur ſ3 augeť: ei⁹ intellect⁹ oīa ɔprehendit. ꝓuidētia ei⁹ dīna poti⁹ q̄ꝫ hūana v̄r. nam hec oīa radicata ſūt et naturata ī eo: vt fons ē virtutū oīum. ⁊ ideo alfonſus vero ſuo noīe nūcupat̄. h aūt fons altus: fonſq3 viu⁹: cui⁹ riuuli rore ſalutifero rigant: ⁊ ornāt cūctis virtutib⁹ orbem terre. Et vt multa ſub breuiloquio cōprehendaʒ: dico celū ⁊ aſpect⁹ amicabiles planetaꝝ cum receptionib⁹ ſuiſq3 dignitatib⁹ cōueniūt ad tantū hoīem faciendum: nec credo q hoīem perfectiorē natura potuiſſ3 facere. His igitur o mi dn̄e cōtentus exiſtas. q2 quādo liqſceʒ fama regum ⁊ principū aliorum. tua fama vigebit cunctis temporibus immortalis.

¶ Tractatus primus gloſe Haly heben rodan: ſuper prima pte libri q̄dripartiti ptholemei pheludiani. Dixit Haly.

Verba q̄ dixit ſapientiſſim⁹ ptholeme⁹ ī arte iudiciorū aſtronomie: ſup his q̄ accidūt gloſare volētes. dicim⁹ q iudiciuʒ ſtellaꝝ ē ars a pricipijs certis ꝓueniēs: q b⁹ ea q̄ accidūt pn̄t ſciri. quorꝫ p̄ncipiorꝫ certorꝫ alia in ſcīa nārum: ⁊ alia in ſcīa quadriuij ſūt probata. Tu vero hec v̄ba in hac determinatōe dicta ītelliges qn̄ legeris hunc librū. ſi menteʒ in eo appoſueris diligentē. verūtn̄ ſi bene nō inſpexeris ⁊ leuiter p eū trāſſueris: aſſimilaberis circa bonā arborē trāſeūti ipſamq3 aſpiciēti: ⁊ de fructu ſuo nō accipit. ⁊ ſic meli⁹ fuiſſet tibi vt nō laboraſſes in legendo hunc librū. ⁊ ſi volūtate magna ⁊ cōpleto ſtudio appoſueris ibi mentē poteris ad altum gradū huius ſciētie ꝓuenire. expedit tamen vt deo ſupplices q auxilieť tibi ad ītelligendū verba boni viri ⁊ perfectiſſimi ptholemei: de quib⁹ intelligendis grāʒ mihi fecit. q2 huc uſq3 nō fuit repert⁹. qui cōplete ea poſſet intelligere bene nec diſtiguere q̄ ſint in eis mirabiles rōnes: in quibus ſ̄m poſſe nr̄ʒ loqmur: attēdētes ſiłr in eiſdē res q̄ verboruʒ ſuorū cōueniūt rationi: ⁊ eorū quodlibʒ diſtinguim⁹ vt vnū ſit ab alio ſeparatū. Supplicam⁹ igiť deo vt nos iuuet noſq3 dirigat ī ſemitā veritatis. ¶ Primo āt cōuenit vt ꝓponamus res octo: quas magiſtri ī ſuis libris ſemp ꝓponūt. vnaʒ dicēdo ante ꝑut cōuenit rōnem. dicim⁹ eni ſciētiaꝝ fore aliquas: que ſunt ſciētie ſine opere: ⁊ earuʒ que ſunt opera. Et ex his que ſūt opera ſūt que pficiūt id ī quo natura d̄ficit. ſicut eſt phyca ⁊ agricultura. ⁊ alie ſunt que ſequūť res nature. ſicut texere ⁊ carpentaria. ⁊ alie ſūt que docēt ea que futura ſunt p naturā. ſicut aſtronomie: iudicia: prophetie: ⁊ diuinationes. ſed per hanc arteʒ iudiciorꝫ aſtronomie pōt hō ſcire vtplurimū: id q fuit longis elapſis tēporib⁹. ⁊ id qđ eſt ⁊ qđ eſt futurꝫ. amplius eſt ſcīa: q̄ cū reb⁹ phie plībus cōtinetur. ſicut ē ſcire quot ſūt ſphere. ⁊ quot maneries ſūt. ⁊ quot ſūt celeſtes motus: qb⁹ ſciunt phi quot ſūt ſpāles motores. ⁊ ꝓpter hoc ſcientia iſta in duas partes magnas diuidiť. q̄rum vna eſt theorica. ⁊ hec eſt aſtrologia quadriuialis qua nouit homo quot ſphere ſunt in celo. ⁊ quot maneries motuum: q̄ certa demſratione verā dei vnitatē demōſtrāt. cui⁹ nomē ſit perpetue exaltatuum. Pars vero alia ē practica. ⁊ hec eſt ſuper ſtellarū iudicijs: qua ſciri pn̄t virtutes earuʒ: ⁊ qualiter operant̄ in reb⁹ omnib⁹ que ſunt infra ſpheram lune. he aūt res ſūt quatuor elemēta. fumoſitates terre. minere. vegetabilia. aīalia: ⁊ alia que ſequūtur. ſicut ſalus q̄ aeris tēperiē ſequitur. ⁊ infirmitas corruptelā. In hac eni parte ſcđa dicta practica młtos libros cōpilauerūt ſapiētes antiqui. eorum tamē oīum verior ⁊ magis cōpletus: ⁊ qui magis rectā phiaʒ ſequitur: eſt liber ptholemei. hic videlicet d̄ quo loquimur: etiā q talis ſit multū clauſus ꝓpter breuitatem rerum nobiliū que ſūt in eo: ⁊ rōnum multarū ī verbis paucis cōprehēſarum. q2 ptholome⁹ ſequi voluit morē bonorꝫ phorꝫ: q dicti ſūt andatores: ⁊ iſti ſūt de ſectā platonis ⁊ Ariſto. qui rōnes magnas paucis cōprehēderūt verbis vt eas nō niſi ſapiētes ītelligerēt ſciendi aliquid volūtatem et ſtudium habētes magnum: ⁊ nō neſcij neq3 pigri. Et ꝓpter hoc conuenit vt hunc librū gloſemus: vt ſit leuior adiſcere ac ſcire aliquid cupiētib⁹. Preponemus aūt res octo principales vt prediximus⁹: que ſunt. Rōnes de quib⁹ logtur liber. Nomen libri. Proficuū qđ pʒ in eo. In qua ordinatōe exiſ

ſtit. Nomen auctoris eius. De qua arte ē. De quot partib⁹
eſt. Qua manerie demonſtrat id qđ eſt in eo. De rōnib⁹ vn/
de loquitur. ¶ Dico ꝙ ptholeme⁹ poſuit in eo reglas ꝛ ra/
dices omnes quib⁹ ars iſta cōponitur in iudicijs. ita ꝙ qſqs
ſciuerit ꝛ intellexerit eas bene dicere poterit omni tempo/
re ea que accidūt omnibus corporibus: que ſūt infra ſpherā
lune ex his que ꝯtinēt per naturā: ꝛ que p accidēs ea ſequū
tur. ꝛ pōt homo tm̄ inde ſcire: q̄tū poteſt humanus attinge/
re itellectus. ¶ De noīe libri dico. ꝙ quādo ptholemeus i
regulis ꝛ rōnibus iſtis inſpexit: eas diuerſarū maneriez in/
uenit. ꝛ ꝓpter hoc ad ſuā partē poſuit vnāquāqꝫ. ꝛ vidit ꝙ
erāt quatuor maneries. vn̄ poſuit eas i quatuor tractatibus
vt quelibet p ſe eēt: ita ꝙ vnaqueqꝫ poſſet ſuo noīe ꝓpo nū/
cupari. ꝛ ꝓpter hoc impoſuit huic libro nomē libri quatuor
partiū iudicioꝝ aſtronomie vt ſciam⁹ ꝙ ſcia iſta diuiditur
in q̄tuor partes q̄s dicet. ¶ De ꝓficuo h⁹ lib. dico: ꝙ ē res q̄
bene pōt itelligi a rōne de qua loquit̄ ꝛ noīe libri. nā ex hoc
libro pōt homo ſcire totā hāc ſciam in paucis ſūmis. ¶ De
ordiatōe libri. dico ꝙ pricipia ꝛ radices ſūt ƌ aſtrologia q̄/
driuiali accepta: qua ſcit homo motus ꝛ figuras ſtellarum:
ſimiliter ꝛ de arte nāruꝫ: qua ſcit homo reꝝ naturas: ꝛ que
cōprehenſiones. ꝛ ꝓpter hoc cōuenit: vt poſt has duas ſcias
liber iſte legatur. ꝯuenit etiam vt quadriuialem aſtrologiā
liber iſte ſequat̄: ita ꝙ ſciētia veniat ordinate. ¶ De nomi/
ne cōpoſitoris. dico ꝙ fuit ptholeme⁹ pheludianus ille qui
qui fecit almageſti. ꝛ hoc intēdimus ita eſſe: ꝓ eo ꝙ ſenſus ꝛ
intellectus ſuus ſup verbis hui⁹ libri aſſimilatur ſuo ſenſui
in verbis alijs q̄ in omnibus alijs libris dixit: quos manife/
ſtum eſt eū feciſſe. ꝛ eſt maneriei qua loqui ꝯſueuit. qm̄ oēs
libri quos fecit ſūt vni⁹ ſimilitudinis i habēdo. ſ. veritatem
magnā de ſciēdo tā bene res naturales: ſicut ꝛ q̄driuiales:
ꝛ i hn̄do poſſe cōprehēdi i v̄bis paucis rōnes magnas. Am/
plius q: iuenimus i alijs libris quos fecit ꝙ nominat ꝛ fate
tur hāc ſciaꝫ. ſicut dixit i li. ſuo de ſūmis ſtatuū ſtellaꝝ: ꝙ ꝓ/
pter figuras ſtellaꝝ ꝯtigētes eis pp ſuos mot⁹ fiūt oēs mu
tatōes diuerſe ꝛ ꝯrie i q̄titate ꝛ q̄litate i hoc mūdo de gnā/
tione ꝛ corruptōe. ꝛ ꝓpter has figuras fiūt mutatiōes in re/
bus ſubiectis h⁹ mūdi. ¶ Dixit ēt in illo lib. ꝙ corpora cele
ſtia dant rebus inferi⁹ ſub eis exiſtentibus v̄tutes ſiles reb⁹
ipſis hn̄tib⁹ aptitudinē nālē ad eas recipiēdas: ꝛ taleꝫ rōnē
q̄lis ē iſta. dixit i ml'tl locl i li⁹. ſuo almageſti. ſic rettulit i h
li⁹. q̄n locut⁹ fuit ƌ triplici 4ta 6^{ti}. oppōe ꝛ ꝯiūctiōe: ita ꝙ q̄n
i iſtis duob⁹ libris ſuis iſpexim⁹ diligēter: multū ſiles i rōni
bus eos eē videbim⁹. ꝛ talia v̄ba dixit ēt i lib. ſuo de aſpecti
bus: ꝛ v̄ba q̄ dixit i lib. ſuo ƌ mappa mūdi. aſſilant̄ ēt eis que
dixit i ſcđo tractatu h⁹ lib. q̄n locutus fuit de partitōe popu
latōis terre. ꝛ hoc idē affirmat teſtimoniū antiquorū capi/
dionū de alexādria. ꝛ aliorū illi⁹ tēporis ſapiētū ꝯfitentiuꝫ
ꝙ ptholemeus fecit hūc librū: ille q cōpoſuit almageſti: ꝛ ce
teri ſapiētes q fuerūt poſt iſtos. ſicut Thebit abencora: ia/
cob alkindi: iohanicius filius iſaac: ꝛ abraaꝫ de abenagald.
oēs affirmant ꝛ ſūt certi ꝙ hūc librū fecit ptholemeus phe
ludianus: q cōpoſuit almageſti. ꝛ ſi eū nō feciſſet qs fuiſſꝫ ex
ſapiētibus ille q talē haberet virtutē i ſenſu ꝛ ſapia: ꝓ faciē
do talē librū: qualis ē iſte: niſi ſolūmō iſte ptholemeus. Cer/
te ego nō exiſtimo: ꝙ aliqs eēt ita neſcius nec tā audax q fa/
cere nos vellet credere: ꝙ alius eū feciſſet: niſi hic vir bon⁹.
tm̄ albumaſar ꝛ alij q fecerūt cronicas. ipi q nō itellexerūt
niſi textū: ꝛ res accipiūt p auditū: q: nō exquirūt q̄ eſt v̄itas.
vel q̄ nō: crediderūt ꝙ hic ptholemeus fuerit vnus ex regi/
bus alexandrie: ex his q poſt alexandrū fuerūt. q: tali noīe
noīabant̄ oēs ipi reges. ꝛ q: fuit iter eos rex vn⁹: q tm̄ dile/
xit ſapiētes: ſapias ꝛ ſcias: qđ perq̄ſiuit ꝛ habuit quot libros
potuit: cuiuſqꝫ maneriei ſciarum. ꝛ quot potuit ſapiētes tra
xit ad terrā ſuā precib⁹ ꝛ gratijs magnis: q̄s faciebat eiſdē.
ita ꝙ noiat⁹ fuit ptholeme⁹ ſciaꝝ amator. ꝛ iſte ptholeme⁹
fuit an̄ lōgo tēpore q̄ iſte ptholemeus q cōpoſuit librū iſtū.
naꝫ i oībus cronicis iuenimus ꝙ reges iſti de alexādria: qui
ptholemei fuerūt noīati: fuerūt an̄ q̄ romanorū imperato/
res. ꝛ reperimus ꝙ iſte ptholemeus q librū cōpoſuit alma/
geſti: noīat loca ſtellaꝝ ſm rectificationē eorū: tpe romano
rū imperatorū multū poſt tpa regū alexādrie. q̄re intelligi/
mus: ꝙ ptholeme⁹ iſte pheludianus nō fuit ex regibus ale/
xādrie. Amplius nūq̄ iuenimus ꝙ h rex ptholeme⁹ ſciaꝝ
amator cōpoſuerit vllū librū. tm̄ diligebat multū ſapiētes. ꝛ
audire ſcias ꝛ maxīe libros ƌ abraica. Et Joānes grāmatic⁹
q fuit vnus ex ſapiētib⁹ bonis alexādrie affirmat hoc qđ di
cimus. vn̄ reperimus ꝓ certo: ꝙ ptholemeus pheludianus
ille q cōpoſuit librū almageſti: fecit iſtū. ¶ De qua ſcia eſt li
ber iſte. dico ꝙ ē de ſcia ꝓnoſticationū: vn̄ pōt hō ſcire res q̄
future ſūt anteq̄ ſint. ſicut phyſici ſciūt p ſignalia q̄ habent
ſi eger ſanari poterit: vel nō: aut ſi ſanus ad egritudinē veni
re pōt vel nō. vel ad quā ifirmitatē venire doꝫ. ſicut iuenies
i libro ꝓnoſticationū hypocratis. ꝛ i libro ſuo aeꝝ ꝛ aquarū
ꝛ regionū. ꝛ i lib. galieni de criſi. ꝛ i illo de dieb⁹ creticis. ſilr̄
laboratores ꝛ minerarij vel marinarij hn̄t ſuā artē quaꝫ in/
telligūt ꝓpter ortū ꝛ aſcenſuꝫ ſtellarū ꝛ eaꝝ occaſū. ꝛ ꝓpter
ventos q mouent̄ ꝛ cognoſcūt ea q̄ cōtingere debent i arbo
ribus. meſſibus. ꝛ mineris. ꝛ id qđ nauib⁹ i mari accidet. ꝛ cu
iuſmodi tp̄s erit. Et indiui habēt arte ſuā: qua ſciūt res fu/
turas. iſpiciēdo. i cordib⁹. i ſpatulis. ꝛ epatibus beſtiaꝝ. Si/
militer augurarij. ꝛ illi q inſpiciūt ad ꝓuerbia. ꝛ q multum
vſi ſūt re vna ꝛ ƌ myſterio vno: habēt eoꝝ. ſ. vnuſqſqꝫ inten/
tionē ſuā ꝓ ſciēdo res que future ſūt anteq̄ ſint. vn̄ ſcia ꝓ/
noſticatōis ē maneriez multarū dicem⁹ ꝙ hec ars aſtrono
mie eſt vna ex illis. ꝛ an̄ itelligem⁹ ꝙ eſt certior oīb⁹ alijs ꝛ
verior ꝛ generalior: ꝛ in oībus rebus cōpleta. ¶ De maiori
bus partibus libri dico ꝙ ſūt quatuor vt predictū ē. q: ptho
leme⁹ q̄n i generalib⁹ maneriebus iſpexit: iuenit ꝙ erant q̄/
tuor. Jn prima parte cōpilauit oēs regulas gnāles. oēs ptes
alias huius ſcie cōtinētes. Jn ſcđa parte ꝯpilauit regulas q/
bus pōt homo ſcire res grādes ꝛ gnāles q̄ hn̄t accidere gen
tibus multis vel vni genti. ſicut renouatio legū. regna noua.
ꝓlia magna. bona tpa victualiū ſiue mala p magnas terras.
ꝛ ſilia magna debētia cōtingere i magnis terris. ꝛ de his po
ſuit partē ſcđaꝫ. Jn tertia pte oēs regulas cōpilauit quibus
pōt ſcire ea q̄ hn̄t accidere cuiqꝫ ꝑſone i ſe ſm natiuitatem
ſuā. ꝛ de hoc tertiā partē cōpoſuit. Jn quarta pte oēs regu/
las cōpilauit qbus pōt hō ſcire ea q̄ habent accidere cuiqꝫ
ꝑſone de reb⁹ extrinſecis. ſicut cōiugiū. miniſteriū. ꝛ talia. ꝛ
de his cōpoſuit quartā partē. Et poſtq̄ ſciaꝫ iſtā in quatuor
partes gnāles diuiſit: cōuenit vt quelibꝫ eaꝝ ps capl'a hēat
ſpecialia. ſicut h an̄ iuenies: Et q: electōes ꝛ q̄ōnes pōt hō i
telligere p hec q̄ dicta ſūt noluit i loquēdo ƌ ipis ſe itromit
tere ptholeme⁹. ꝛ eo magis q: ſūt res debiles multū. ¶ De
manerie demr̄atōis. dico ꝙ ptholemeus locut⁹ fuit i. 6. ma
neriebus. i cōpōne. i ſolutiōe. in partitione. in diffinitione.
et inductione. et ſimilibus. ꝙ locutus fuit in compoſitio/
ne et ſolutione eſt. ſicut cum dixit ꝙ talis planeta cum per
ſe fuerit talē rē oſtēdit. ꝛ q̄n aliā partitionē habuerit rē talē
demōſtrat. ꝛ ita ſicut quālibꝫ rē demr̄at per argumētū vel p
experiētiā. Jn partitōe ſicut q̄n dixit. ꝙ gradus cōes ꝫodia/
ci ſūt coitateꝫ hn̄tes i tali ꝛ tali figura. Jn diffinitiōe eſt vt
q̄n locut⁹ fuit i diuiſiōe planetarū ꝛ ſignorū. Jn iductiōe ē.
vt q̄n locut⁹ fuit de ꝯplone cuiuſqꝫ planete. ꝛ ſicut de ꝓba
tione fuit repertū. Jn ſilitudie. vt q̄n demr̄at rōnes ſuas ad
ſilitudinē aliorū. ¶ Jn his autē maneries⁹ oīb⁹ logt̄ ſemꝑ
inq̄tū poteſt ſm naturā. ſic eſt calor. frigiditas. ſiccitas ꝛ hu
miditas. ꝛ res tales nāles. Nā opio ſua ē ꝙ oēs ſtelle faciūt
res iſtas i corporibus q̄ ſūt ifra ſpherā lune. ꝛ ſequūt̄ ea oēs
res alie q̄ i hac ſcia dcā ſūt: ſic poſtea an̄ itelliges. ¶ Poſtq̄
aūt cōplete diximus res octo principales. volumus incipe

re v̾ba ptholemei gloſare poſituri ſua ab vna parte ⁊ gloſaȝ nřam ab alia. ita ꝙ liber bene diuiſus ſit.

ℭ Caplm̄ primū primi tractatus libri q̄driparti ti ptholemei i collectiōe ītellectus ſcie iudicioꝝ aſtrorum. Prohemium.

RErū ieſure in qbus eſt ꝑnoſticabil' ſcie ſtellaꝝ ꝑfectio magnas ⁊ preci puas dūas eſſe dephēdim⁹.

ℭ Res quibus perficiuntur pronoſticationes miſſori: maiores ⁊ nobiliores ſunt due.

ℭ Ptholeme⁹ inſpexit ī oībus manerieb⁹ ꝑnoſticationū. ⁊ illas phẏcoꝝ defectiuas īuenit. ⁊ ſilr oīuȝ aliorū q̄ d̾ talib⁹ locuti fuerūt. ⁊ iuenit ꝙ vnuſqſq̄ i ſua ſcia ſe iuuabat a ſtellis. ſic͂ hypocras loq̄ndo d̾ aſcēſu vl' d̾ſcēſu ⁊ occaſu ſtellaꝝ. ⁊ ſicut locut⁹ fuit galien⁹ de mutationib⁹ īfirmitatū: q̄ curſū lune ſequūt̄. ⁊ ſicut laboratores q ſciūt tp̄s quo habēt arbores ⁊ vieas plātare. ⁊ de beſtỹs maſculū dare femie. Similiter ⁊ marinarỹ q ꝑ ſtellas dirigūt naues ſuas. hoīes ēt legū i ordinādis ſuis hoīb⁹ horis ⁊ dieb⁹ feſtiuis. tn̄ i his oībus qcq̄d hn̄t de ſcia ſtellaꝝ ē res modica multū: ita ꝙ non ꝑficit̄. Et poſtq̄ ita ē ꝯuenit vt ſolūmō ſit aſtrologi ars ꝑnoſticationū ꝯpleta. nā aſtrologus nouit id qd̾ ſciūt oēs iſti. ⁊ vltra id qd̾ deficit cōplemēto toti⁹. Et ꝓpter hoc dixit ptholeme⁹: ꝙ res qb⁹ ars ꝑnoſticationū ꝑfecte cōplet̄. maiores ⁊ nobiliores ſūt due. he due ſūt. aſtrologia q̄driuialis: ⁊ ars iudiciorū aſtronomie. ℭ Qd̾ dixit o miſſori. vult dicere o mi dn̄e. ⁊ hoc dicit vt honorē faciat legētibus ſuū librū: ⁊ tale verbū curialitatis iuenies i p̄ncipio libroꝝ ſuoꝝ oīuȝ. ſic͂ in almageſti ⁊ ariſmetrica. ℭ Qd̾ ēt dixit maiores. vult dicere maioris ꝑfectiōis. q² ꝑfectio cuiuſlȝ ſcie dȝ eē talis vt ſit vera. cōprehēdens oēs rōnes q̄ ſequūt̄ de ea. ℭ Qd̾ aūt dixit. nobiliores. dixit ꝓ eo ꝙ mā de qua loqt̄ q̄driuial' ſcia ſūt corpora celeſtia. ⁊ mā d̾ qua iudicia aſtronomie loquūt̄: ſūt oīa corpa exn̄tia īfra ſpherā lune. et ꝓpterea ars iſta nobilior ē cūctis alỹs. q² mā de q̄ loqt̄ ē tot⁹ mūdus. Hec aūt verba q̄ dixit ptholeme⁹ ſūt argumētū vnū: cui⁹ ſubm̄ ē id qd̾ dixit. ꝙ res qb⁹ ꝑficiūtur ꝑnoſticatōes miſſori: maiores ⁊ nobiliores. ⁊ predicatum eſt id qd̾ dixit: ſunt due.

ℭ Quaꝝ altera q̄ p̄cedit ⁊ ē fortior: ē ſcia ſolis ⁊ lune: necnō qnq̄ȝ ſtellarum erraticaꝝ figuras demōſtrās: q̄s ſuoꝝ motuū cā: ⁊ vni⁹ ad aliā eorūq̄ȝ ad terrā collatōe ꝯtigere manifeſtū ē.

ℭ Una quaꝝ ē: ꝙ dȝ ī ordīatōe ⁊ virtute p̄poni. ⁊ ē h̾ ars q̄ duoꝝ lumiariū ⁊ qnq̄ȝ planetarū figure ſciunt̄ ſm̄ motuȝ ſuū i cōparatōe vnius ad aliud. ⁊ eorum ad ſpheram terre.

ℭ Aſtrologia q̄driuialis ē hec. q² ꝑ eā ſcit hō figuras ſtellarū ſm̄ mot⁹ ſuos: ⁊ reſpectu vni⁹ ad aliā. ⁊ he figure ſūt coniunctōes ⁊ aſpect⁹ ceteri: i cōparatōe aſpect⁹ eaꝝ ad terrā ē qn̄ ſūt circa terrā vl' lōge. aut qn̄ oriūt̄ vl' occidūt in eclypſib⁹ duoꝝ luminariū: ⁊ ſilib⁹. Et ꝓpter hoc dixit ptholeme⁹ figuras ſtellaꝝ: vt nos itelligere faciat. ꝙ ſcia ſciēdi c⁹ nāe ſūt ſi ſūt leues aut nō. ſi pōderoſe vel nō. nō ē d̾ ſcia aſtrologi. ſed ē de ſcia naturaruȝ. Et qnq̄ȝ planete d̾ qb⁹ dixit. ſunt ſaturn⁹. iuppiter. mars. venus. ⁊ mercuri⁹. ℭ Et ꝙ dixit d̾ arte aſtrologie q̄ dȝ i ordīatōe p̄poni fuit. q² ſi neſciuerim⁹ figuras ſtellaꝝ: neſciem⁹ ſm̄ ꝙ operāt̄ i corpib⁹ īferiorib⁹ iudicare. ℭ Et ꝙ dixit in virtute fuit: quia iſte demonſtratōes firmiores ⁊ fortiores ſūt illis q̄ ſūt i arte iudiciorū. ⁊ h̾ q² de geometria ⁊ ariſmetrica ſūt accepte. ℭ Ampli⁹ ꝙ mā de q̄ loqt̄ nobilior ē illa de qua loqt̄ hec alia. qm̄ illa celeſtialis eſt: h̾ v̾o terrenalis. Ceteꝝ locut⁹ fuit ſolū de ſeptē planetis: nec noīauit ſtellas fixas. ⁊ h̾ q² planete ſūt leuis mot⁹ ⁊ d̾ vno ſtatu i aliū cito mutant̄: ſȝ ꝙ mutāt̄ iſta corpa īferiora. ⁊ maxīe q² v̾tutes ſtellaꝝ fixarū ſequūtur ī cōparatione earū ad v̾tutes ſepteȝ planetarū. Et ſemꝑ cuȝ noīat duo lumiaria ptholeme⁹ dicit ꝓ ſole ⁊ luna. ⁊ qn̄ alios planetas noīat: dicit talis planeta ⁊ talis: vt ſcire nos faciat virtutes ⁊ p̄rogatiuā magnā quā hn̄t duo lumiaria magna ſuꝑ alios planetas. ⁊ ſi ad v̾ba ſua iſpexeris inuenies. ꝙ ip̄e noīat eos ita. ℭ Res ſcd̾a q̄ ꝯſiderari dȝ ſūt mutatōes ⁊ opa q̄ cōtingūt ⁊ ꝑficiūt̄ ꝑ figuratōeȝ curſuū ſtellarū q̄ ſunt ſue nāles ⁊ ꝓp̄e ī reb⁹ q̄s cōprehēdūt. Hec ē ſcia iudicioꝝ aſtronōie. q² ꝑ eā pōt hō ſcire mutatōes ⁊ opa ꝯtigētia ī reb⁹ q̄ v̾ſus nos ſūt. ⁊ mutatōes de qb⁹ dixit: ſūt ſex maneries mot⁹: q̄ ſūt. generatio. ꝯuerſio. corruptio. augmētū. ⁊ decremētū. mutatio d̾ vno loco ad aliū. Et opa q̄ dixit ſūt res ab iſtis mutatiōib⁹ venientes i modū ſequele. ſicut virtutes aīe corporis ꝯplexioneȝ ſequūt̄. ℭ Et ꝙ dixit accidūt ⁊ ꝯplent̄. dixit. vt excipiet res que fiūt: ⁊ nō cōplent̄. ſic͂ tp̄s qd̾ ſemꝑ fit ⁊ nunq̄ cōplet̄: i ſciēdo tn̄ qd ē tp̄s. ⁊ quare venit: nō eſt hui⁹ ſcie. ſed ſcie naturaꝝ. ℭ Sȝ ſi qs ꝯ hoc foret dicēs: ꝙ ptholeme⁹ iā locutus ē i hac ſcia de re q̄ fit ⁊ nō cōplet̄. qn̄ fuit de abortiuo locut⁹. Reſpōdem⁹ ad hoc: ꝙ abortiuus iā cōpletus eſt ī oībus ſuis membris. tp̄s tamē ſue vite nō fuit completuȝ. ℭ Qd̾ aūt dixit ꝑ figurationē curſuū ſtellaꝝ: dixit pro eo: ꝙ vnuſqſq̄ planeta hȝ ꝓpriū curſuȝ ſuū. ⁊ ꝓpter hoc ſeponit eorū quilibȝ i figura ſeparata ab alteri⁹ figura. q² ille q vna vice oriētalis ē: alia ē occidētalis. ⁊ ille q ē occidētalis fit orientalis. ⁊ ita i alỹs figuris. nā ꝓpter figuras tales accidunt opa ⁊ mutatōes ī rebus que ſūt verſus nos. ⁊ hn̄t hoc a nā. ſicut lapis adamas trahere ad ſe ferrū. ⁊ ſic͂ purgare colerā ſcamonea. ⁊ cetera talia.

ℭ Altera vero eſt ſcia qua explanāt̄ mutatiōes ⁊ opa: q̄ accidūt ⁊ cōplent̄ ꝓpter figuras circuitus eaꝝ naturales eis i rebus quas circūdāt. Sȝ qm̄ duarū predictarū: prima qdē ē ſcia ꝑ ſe alteriq̄ȝ i cōmixta: dȝ vt ſcie ꝑſcrutator eā ſui cā perqrat et adiſcat ⁊ hic fructū accipiat: lȝ ſcd̾am nō adiſcat ſciam. Qm̄ igitur hoc ita ſe habere manifeſtū ē. iā prime ꝑ ſe ſcie tibi a nobis pactū ē volumē: in quo ꝓ poſſe nr̄o rōnabiliter ꝓceſſimus.

ℭ Prima duarū ſciarū quas diximꝰ: ē ſcia ſeparata ⁊ cōpleta per ſe. ⁊ ē talis: q² hō dȝ eā adiſcere ꝓpter ꝓficuū qd̾ ē i ea ꝑ ſeipſā: ſine ītromittendo ſe d̾ hac alia. q² pōt hāc aliā ſcd̾aȝ quā diximꝰ excuſare. ⁊ ꝙ ſit prima fuit nr̄i ꝓpoſiti. ⁊ qm̄ ita eſt cōpoſuimꝰ librū iſtū a pria ſcia ſeparatū. ꝓceſſimus. n. i pria via demr̄atōis ſm̄ poſſe nr̄m.

ℭ Poſtq̄ ptholeme⁹ dixit: ꝙ ſcia iudicioꝝ aſtronomie poſt q̄driuialē aſtronomiā dȝ legi: notificauit mō nobis v̾tutem q̄ ē i vtraq̄ eaꝝ: vt nullus extimet: ꝙ ſcie q̄driuialis ꝓpoſitū ſit ſolūmō: vt ad ꝓficuū iudicioꝝ aſtronomie ꝑueniat. ⁊ ꝓpter hoc dixit: ꝙ aſtrologia q̄driuial' ē res q̄ pōt eē ad finē ſui met ꝓpoſiti. ſine iſta iudicioꝝ. Hic enī liber ſeparat⁹ quē dixit ſe ī aſtrologia cōpoſuiſſe: ē liber almageſti.

ℭ In hoc libro ſecundam ſcientiam per ſe neq̄q̄ȝ explicabilem prout ratio phẏſica poſtulat explanabimus.

ℭ Res ſecūda quā diximus nō ē cōpleta ꝑ ſe. nos autem ſm̄ viam philoſophie de ipſa loqui voluimus in hoc libro.

¶ Scia iudicioꝝ aſtronomie nõ ẽ cõpleta ꝑ ſe: q꞉ cõpleri nõ põt ꝑter ſciam q̃driuialis aſtrologie ⁊ nã꞉ i q̃ fit opatio. na꞉ ſi alterã duaꝝ reꝝ: q̃liſcũq꞉ ſit. hõ neſciuerit: bñ ñ poterit ð hac ſcia opari. ¶ Qð aũt dixit. ſꝫ viã phie põt itelligi ꝙ vult dicere ſm ſciaꝫ nãꝝ. ꝑt ẽt itelligi ð toto ꝙ ð iſta ſcia loq̄tur: ꝙ ẽ argᵐ i modo quo log ꝯueniẽs ẽ i phia ꝑ ea certificãda.

¶ Oportet aũt ei⁹ iueſtigatorẽ hãc itẽtionẽ exeq̄: vt i ea recto tramite viaq꞉ veraci ꝓcedat. Modũ tñ ad hãc ꝯueniẽdi ſcia꞉: mõ quo ad altera꞉ ꝑ ueniť: q̃ ſꝑ vni⁹ eiuſdẽq꞉ modi ẽ: aſſiilare nõ velit. hãc eteni poſtpõet ⁊ abnegabit ſcia꞉ ſi aſſiľet.

¶ Et ꝯueĩt volẽti i hoc itẽdere: vt itẽdat viã hoĩs veritatẽ q̃rẽtis. hoc. n. ſit ꝓpoſitum ſuũ: ne velit eq̃re viã h⁹ ſcie ſcðe vie ſue prime ſcie q̃ ſtabilis ẽ ⁊ firma ſꝑ vnius modi. nã ſi hoc faceret ſtati꞉ hẽret reprobare ac reddere ſcia꞉ iſtã mẽdacẽ.

¶ Uult dĩe ꝙ qui petit ꝓnoſticationes h⁹ ſcie ſcire ſic certe vt illas ſcie q̃driuiaľ: errat. qm̃ q̃driuialis aſtrologie ꝓnoſticatões. ſicut ẽ ſcire qñ erũt eclypſes ⁊ ꝯiũctões q̃ ſequũtur curſus planetaꝝ: nunq̃ mutanť. ꝓnoſticatões tñ h⁹ ſcie: ſũt alteri⁹ modi. q꞉ mãe i q̃b⁹ ſupiora corpa opanť mutãť ð leui. ⁊ q꞉ nõ ſũt firme nec de vno modo morãtur.

¶ Breuis. n. mora accidẽtiũ materiei: i q̃ hec ver ſať ſcia: ẽ h⁹ ſcie ſcðe mutatiõis occaſio. Hec nã q꞉ materia nũq̃ i eodẽ ſtatu ꝑſeuerat. iõ ꝑfecta꞉ iſtius ſcie cognitionẽ grauiter q̃s attigit.

¶ Rõ ꝑꝑ quã mutať h ſcia ẽ. q꞉ elm̃ i quo fit operatio ð hac ſcia ñ ẽ ſtabile: nec morať ð vno mõ. ⁊ ꝑꝑ hoc ẽ graue itelligere appatũ q̃ eſt in eo.

¶ Poſtq̃ nobis aſſignauit rõnẽ q̃ certa ẽ ſꝑ aſtrologia q̃driuiaľ. dedit nobis rõnẽ i hoc dcõ. q̃re ſcia iudicioꝝ aſtronoᶜ ẽ alteri⁹ manerici q̃ pᵃ. di. ꝙ he due ſcie hñt diffõnẽ vnã. tñ error q̃ cadit i iſta iudicioꝝ ẽ ꝑꝑ elm̃ i quo fit opatio de hac ſcia. vult dĩe ꝑ q̃tuor elã ⁊ oĩa q̃ cõponunť ð ipis. ſic fumoſitates: mincre: vegetabilia ⁊ aĩalia. nã res iſte recipiũt opa ꝑ manerics mľtas. ⁊ nľla eaꝝ ſtabiľ ẽ i vno ſtatu. ⁊ ꝑꝑ hoc eſt graue ſcire res ꝯtigẽtes i eis. ex h igr̃ ꝑt itelligeť ꝙ error cadẽs i hac ſcia ñ ẽ ꝑꝑ ſcia꞉: ſꝫ ꝑꝑ accñs mãe i q̃ opanť ð ea.

¶ Ob hoc tñ a nľlo pigricie cã poſtpõenda eſt: qn ex ea ſciri qð poľe ẽ ſcire nitať: Planũ q̃de꞉ ẽ: illð ꝙ nos ãbit: pľimũ accñtiu꞉ ⁊ mutationũ: i hoc mũdo cõtingentiũ occaſione꞉ exiſtere.

¶ Nõ tñ ꝯuenit ꝓ toto eo ꝙ ð hoc accidat: vt dimittam⁹ iſpicẽ i reb⁹ q̃ ð hac ſcia pñt ſciri. q꞉ mãifeſtũ eſt ꝙ ꝓ maiori ꝑte accñtia ⁊ nouitates que inter nos acciderũt: nõ veniũt ꝓpter aliã rem niſi ꝓpter cã que circũdatos nos tenet.

¶ Poſtq̃ ptholeme⁹ fecit itelligere: ꝙ error q̃ cadit in hac ſcia ñ ẽ niſi ꝑꝑ mã꞉ q̃ ñ ẽ ſtabilis: diť nob q̃q̃ hoc ita ſit ñ debem⁹ deuiare: qn iſpiciam⁹ ꝑ hanc ſcia꞉ i his q̃ ð ea ꝑt hõ ſcire. q꞉ manifeſtũ ẽ ꝙ mutatões ⁊ opa ꝯtigentia iter nos acciduť ꝑꝑ figuras ⁊ curſus ſtellaꝝ. Et poſtq̃ ita ẽ ꝑuus error ñõ d꞉ nos ðuiare a magno ꝓficuo qð poſſum⁹ hr̃e ð ea.

¶ Om̃ aũt mľtoꝝ ẽ ad iueſtigãdũ difficilia vilipẽdere: q̃dã mentis cecitate aiq꞉ ipitia primã ſcie ꝑtẽ accuſãtes poſtponebãt: q̃dã vero ſcðam.

¶ Et q꞉ mľti hoĩes mẽdaces faciũt res q̃ ſũt ad itelligẽdũ graues: ſũt ex eis q̃ ſic ad magnã veniũt cecitatẽ ꝙ primã harũ ſciaꝝ dñt mendacẽ ⁊ alij quĩ ſcðam: vituperantes eaſdem.

¶ Quadriuiaľ aſtrologia ẽ grauis ad itelligẽdũ: q꞉ de geometria ⁊ ariſmetrica fortes rõnes ſũt i ea: ⁊ ꝑꝑ rectificatões antiq̃ꝝ. q̃ ſunt diuerſaꝝ opinionũ. ꝑꝑ errorẽ q̃ accidit i diſione iſtoꝝ cũ q̃b⁹ iſpiciebãt: ⁊ ꝑꝑ lõgitudinẽ tpis q̃ ẽ iter vnã rectificationẽ ⁊ aliã. ⁊ ſcia iudicioꝝ aſtronomie grauis ẽ ad itelligẽdũ ꝑꝑ elm̃ qð ñ ẽ ſtabile ſic ꝑdixim⁹. ⁊ ꝑꝑ difficultatẽ itelligẽdi ꝯpõnẽ q̃ fit ð ṽtutib⁹ planetaꝝ: vni⁹. ſ. cũ alio. ⁊ ꝑꝑ hoc ſũt aliq̃ q̃ ad tantã deueniũt cecitatẽ. vult dĩe. ſ. cecitatẽ itellect⁹: ꝙ dñt ſcia꞉ ꝑmã mẽdacẽ. Nã vitupãt res mľtas ⁊ valde bonas ⁊ magis ꝑfectas i phia. q꞉ graue ẽ eas intelligere. Et ſũt alij q̃ ſcðam dñt mẽdacẽ: ⁊ eã vitupant. hac eadẽ rõe. Ptholę. aũt adiũxit i ſuo dcõ ſiľ has duas ſcias: vt itelligas ꝙ vtraq꞉ eaꝝ ẽ bñ certa i ſe. ⁊ ꝙ grauitas ⁊ error q̃ ꝯtigit i eis ẽ ꝑꝑ debilitatẽ itellect⁹ hoĩs: ⁊ ꝑꝑ nã elĩ: qð nõ ẽ ſtabile. ⁊ poſtq̃ ita ẽ nulla haꝝ ſciaꝝ ꝑ ſe vituperari põt.

¶ Occaſio q̃dẽ illos ad hec ita diſtrahẽs forſitã hec ẽ. Qm̃ vel ſũt vt q̃dã q̃ qð ꝑ difficltate nimia ſcire nequeũt: alios ſcire poſſe nequaq̃ extimãt: vľ forſan velut hi q̃ lꝫ ſcire valeãt repudiãt: eo ꝙ leuiter a mẽoria diffluat. His itaq꞉ de cãis hanc vilipẽdentes ſciam ꝓ nihilo reputabãt.

Et rõ ꝑꝑ quã dĩe poſſum⁹ ꝑꝑ q̃d hoc eis accidit: ẽ: qm̃ aliq̃ ſũt q̃ ꝓ eo ꝙ ñ pñt rẽ itelligere: credũt ꝙ eẽ nõ poſſit aliquo mõ ⁊ qð nullus ſit q̃ attigere poſſit eã: Et aliq̃ ſũt opionis ꝙ hõ iſpicere ñ d꞉ in re difficili ad ſciẽdũ: ⁊ ðdignãť eã: ⁊ ꝑꝑ hec i ꝓpoſito h⁹ ſcie ñ iſpiciũt: ⁊ dicũt: ꝙ eſt res quã attigere nequit homo.

¶ Ptho. loq̄ť i hoc loco aſſignãs rõe꞉: q̃re mľti vitupãt ſcia꞉ iudicioꝝ aſtronoᶜ. ⁊ diť ꝙ ẽ reꝝ duaꝝ. vna ꝑꝑ quã h faciũt: aut q꞉ credũt ꝙ ñ ſint hoĩes q̃ poſſint itelligere vllo mõ res q̃ ſũt graues ad itelligẽdũ: aut q꞉ vidẽt aliquos ibi errare. q꞉ nõ pñt ſcire totũ ꝑꝑ rẽ aliquã q̃ defiť. inde ſibi dedignantur totũ: ⁊ reputãt ꝙ ẽ res quã nľľs ſcire põt: ſic alij quos diximus. Dĩa võ q̃ ẽ iter vnã opionẽ ⁊ aliã: ẽ q꞉ ꝑmi quos dixim⁹: reputãt ꝙ ñ ẽ hõ q̃ eã poſſit itelligere vllo mõ. Et alij reputãt ꝙ ẽ res q̃ poſſit attigi: ſꝫ ẽ adeo grauis: ꝙ i ea iſpiciẽdũ nõ ẽ. ⁊ ꝓpter hoc dedignãtur eãdem

¶ Nos vero priuſq̃ h⁹ ſcie particularia mãifeſte m⁹: breuiter ꝓbare nitemur: q̃d i hac hr̃: quidq̃ ſciri põt ð ꝓnoſticationis ſcia: quiſue ſequať fructus: ⁊ ex his duob⁹ icipiem⁹ explanare quantũ ſit: ad qð ex hac ſcia ꝑtingere poſſumus.

¶ Nos narrabim⁹ vt breuiter faciam⁹ itelligi q̃꞉ tũ ꝓnoſticatõis hõ põt attigere ð hac ſcia ⁊ quãtũ ẽ ꝓficuũ qð iacet i ea ãtequã loq̄mur i reb⁹ ꝑticlaribus. h⁹ ſcie. Incipiẽdo primit⁹ vt itelligi faciam⁹ quãtũ ẽ id qð ð hac ſcia põt hõ attingere.

¶ Poſtq̃ narrauit rõnẽ ꝑꝑ quã ꝑ error põt cadẽ in hac arte dicẽs ꝙ ẽ ꝑꝑ elm̃ qð nõ ẽ ſtabile. ⁊ q꞉ graue ẽ ſcire ꝯpõnes fiũt ꝑꝑ cõmixtionẽ ṽtutũ planetaꝝ. ⁊ ꝓpter hoc mľti dedignãť eãdẽ. Incipit nũc ꝓbare ꝙ ẽ ṽa ⁊ certa ſcia. ⁊ vult oñdere q̃tũ ide attigere põt hõ: ⁊ q̃tũ ẽ ꝓficuũ qð iacet in ea. vt hoĩes ð ipa maiorẽ habeãt volũtatẽ: ⁊ deſiderẽt eã magl

¶ Qualiter ad pronoſticabilem ſcientiam iudiciorum aſtrorum poſſumus peruenire. ⁊ quantu꞉ eſt. quod ex ea ſciri põt. Ca. II.

Dixit Haly.

Ptholemeus dat i hoc cap° dm̄ſtratioē q̄ i hac ar te p̄t hō attigere q̄tū ē i ea: ⁊ mſtrat q̄tū ē id qđ p̄t attigi: ⁊ cū h demſrat q ars va ē. Et poſtq̄ ita ē q̄uo dz aliqs opiari q nō fuit res exp̄ta. nā ars iſta va ē: ſed nullus locut⁹ fuit i ea cū rōne: imo ſi iſpexeris i vbis q̄ dixe rūt: iuenies eos mltū a vitate remotos: ⁊ repies q vba ptho lemei falſificari non poſſunt.

Vim aliquā i mū alatbir exiſtere q̄ ad terrenas res vſq; p̄ueniēs eas muta re ꝯpellat imo cogat eaſdēq; res ite; nālr mutabilitatē ſuſcipe ex duabus primis materieb⁹ lūari circlo ſuppo ſitis q̄ ſūt ignis ⁊ aer: q̄s motus alatbir circūdat ⁊ mutat: ī p̄ſq; cetera aquā. ſ. ⁊ terrā: eozūq; ſinglā vegetabilia circūdat: ſuiſq; mutatōib⁹ mutant: nulli dubium eſſe credimus.

¶ Verbū dictū i ſubſtātia nobili q̄ virtutē h; co gnitā: ⁊ q hec virt⁹ dſcēdit ad oīa q̄ ſūt ſupra ter rā: mouēs ⁊ mutans ea: ⁊ q hec recipiūt ēt mo tū ⁊ mutationē a duob⁹ elemētis q̄ ſūt ſub ſpera lune: ⁊ hec ſūt ignis ⁊ aer q̄ ſūt circūdata ⁊ recipi unt motū ⁊ mutatōe; a motib⁹ corpis nobilis: ⁊ ip̄a ſilr ꝯprebēdūt ⁊ mutāt motu ſuo res alias q̄ ſūt i eis: ſicut ē terra: aq̄: ⁊ res oēs q̄ ſūt i eis: d̄ ve getabilib⁹ ⁊ aīalibus: verbum ē vex̄ ⁊ res certa ⁊ omnibus manifeſta.

¶ Oīa corpa celeſtia ſūt ſuba nobil: ⁊ gnālr ſūt oīa vnū i gnē. ⁊ ſūt nāe ⁊ ſube alteri⁹ q̄ res alie q̄ ſūt ſub ſphera lune: q2 illa ē ſuba firma ⁊ durabil ſp vni⁹ modi. ſ; ſuba rex̄ q̄ ſūt inter nos ē ꝯuertibil ⁊ mlta₰ mutationū. Et ē manifeſtū q vitas ad nos veniēs a corpib⁹ ſupioꝛib⁹: opāt ⁊ mutatōes facit in corpib⁹ ſupioꝛib⁹. q2 oēs q quodā mō iſpicere voluerit vide būt: q qñq; aer ifrigidat⁹ fit calid⁹ ⁊ ſiccus: ⁊ hūid⁹: res oēs exñtes ſup terrā: mutāt pp h: ſic aq̄ ⁊ vegetabilia ⁊ aīalia. ⁊ Ptho. p̄bat h añ p̄batōe certa ⁊ recta iudicū q̄ dcā ē expien tia i h mō: q laboratores ſciūt p curſū planeta₰ tp̄a ꝯueniē tia p plātandis arboribus: p ſemināđo: p faciēdo vt beſtie generēt: ⁊ q ſapiētiores ſūt d laborib⁹ terre: ſicut illi q libros d agricltura fecerūt ſciūt a ſtellis id qđ accidet cuilib; arbo ri p horā q̄ plātatur: ⁊ id qđ eis accidet qñ fructū poꝛtabūt. Marinarij vo ſciūt a ſtellis q̄lr hēant dirigere naues ſuas: ⁊ q ſapientiōes ſūt itelligeūt res q̄ accidūt i mari. ⁊ illi q morā tur i ripis maris ſciūt a ſtellis q̄uo creſcit ⁊ decreſcit mare: vl q̄uo mutat: ⁊ ſilr riui mutant ⁊ fōtes. ¶ Phyci ēt ſciūt a ſtellis ⁊ planetis q aer dat ſanitatē ⁊ ifirmitatē. ⁊ ille q plus nouit ⁊ magnis reb⁹ iſpicit p̄t res p̄ticulares ſcire ad ſuū mi ſteriū p̄tinētes. ſicut Hypocras q dixit: ſi ifirmitates accidē tes venerit p aliquā rex̄ celeſtiū: ꝯuenit phyco q eas p̄dicat Hoc. n. vbū oñdit q Hypocras ſciuit ⁊ itellexit ifirmitates p̄uenietes a corpib⁹ celeſtib⁹. ⁊ pp h dixit q hec ſcia nō eſt ars modica artis phyce. ¶ Et Galienus ēt ſtuduit ⁊ iſpexit i miſterio ſuo tm̄ q iuenit q mutatōes ifirmitatū ſequunt ſp curſū lune. ⁊ q ſi die cretica luna iſpexerit aliquā foꝛtunā natiuitatis ifirmi: eueniet ei ſine pena termin⁹ ⁊ exit⁹ bon⁹. ⁊ ſi die ip̄a iſpexerit aliquā ifoꝛtunā erit ꝯriū. Et res tales di xit ēt Galien⁹ i libris ſuis d phyca. ⁊ ſilr Hypocras q añq̄ lo cut⁹ fuit galien⁹ i hac rōne i libro ſuo quē fecit d embriōe: qñ dixit d creatura: q̄re viuit de ſeptē mēſib⁹ ⁊ nō d octo. Et magis dico q nō ē hō tā neſci⁹ q nō nouit q pp curſū ſolis fit caloꝛ ⁊ frig⁹ ⁊ res alie q̄ videt ad oculū. Ptholeme⁹ āt non fuit ꝯtēt⁹ p̄bare hoc p iudicia ſed demonſtratione recta.

¶ Eo q ſol ⁊ aer i terrenis oibus operantur.

¶ Qm̄ ſol cū aere opat i reb⁹ oib⁹ exñtib⁹ i terra.

¶ Ptho. vlt nob oñdere p h vbū q ſphera ignis ⁊ aeris q̄ mu tāt p coꝛpa celeſtia mutāt res oēs q̄ ſūt iter nos. q2 qñ aer qñ mutat i caloꝛē vl adduci i nos d ſuo ope: ⁊ i reb⁹ q̄ ſūt iter nos

¶ Et q nō ſolū terre ex q̄tuoꝛ āni tp̄ib⁹ alteratōes adueniūt: velut i aiantiū ꝯcēptōib⁹: arbox̄ fructi b⁹: aq̄x̄ exceſſib⁹: coꝛporūq; mutatōib⁹: ſ; ēt ex di urna volubilitate in q̄ quotidie ꝯtinet. Ob hanc eteni volubilitatē terra caleſcit ⁊ ifrigidat: deſic cat ⁊ humectat vno eodēq; mō: pp ꝯſiles in ſpē figuras: q̄ foꝛmāt ſm eox̄ loca a ꝫenit nr̄ox̄ capi tū. A luna quoq; ſilr: q2 terre p̄pinquoꝛ ē magna nobis vis attribuit: q̄ mltis aiatis ⁊ inaiatis mu tatōes ꝯferunt. Exceſſus nāq; riuox̄ et decremē ta: h; lune diminutōe; ⁊ augmētū eueniūt. Ma ria quoq; i ei⁹ oꝛtu ⁊ occaſu alterāt. Vegetabi lia itē ⁊ aīata in toto vl in p̄te ip̄i⁹ augmento vel diminutione: crementū ⁊ decremētū ineūt.

¶ Et nō ē hoc ſolū pp mutatōes q̄ fiūt p tp̄a āni: ſi cut ē aīaliū gnātio: fructificatio arbox̄: creſcentie aq̄x̄ ⁊ aliox̄ cōpox̄ mutatōes: ſ; ēt ē pp reuolutio nē quā facit firmamētū vice vna i die: q2 calefac ⁊ ifrigidat: humectat et deſiccat p regulā ⁊ oꝛdi natōe; q̄ ſeqt figuras q̄ ſūt ſiles i manerieb⁹ ill q̄ fiūt h; loca ſua de ꝫenit nr̄ox̄ capit ū. A luna quo q; ſilr q̄ terre p̄pigoꝛ ē magna nobis vis attribui tur: q2 mltis aiatis ⁊ inaiatis mutatōes ꝯfitent. exceſſus maris via ⁊ riuox̄ ⁊ decremñta h; hāc diminutōe; ⁊ augmentū eueniūt. maria quoq; in ei⁹ oꝛtu ⁊ occaſu alterant. vegetabilia item ⁊ animata in toto vel in parte ip̄ſi augmento vl di minutiōe crementu; vl decrementu; inueniunt.

¶ Poſtq̄ dixit q ſol mutat aerē ⁊ aer ēt res q̄s ꝯp̄hēdit mu tat dixit q ſol ñ fac h pp āni tp̄a: ſ; h fac quolib; die: eo mō q̄ facit p āni tp̄a. q2 ſicut ſol qñ ē i directo nr̄ox̄ capitū facit ac rē multū calidū. ⁊ qñ elōgat minuit mltū d caloꝛe ſuo ſicut facit die qualib;. h; q ē circa vl lōge a medio celi exñte ſup terrā. nā i mane fac aerē magis tēpatū: ſicut ē tp̄e veris reſ pectu manerici c⁹ eſt aer ip̄a die. ⁊ vult dicere q mane ē aer magis tp̄at⁹ vt plimū. ſilr a medio celi añ caleſcit aer ſm qđ ē tp̄e eſtatis et ab occaſu añ humectat h; qđ ē tp̄e autūni. Et a me⁹ nocte ioſū h; qđ ē tp̄e hyemali. hec. n. ē res quā hō d le ui p̄t itelligere ſi iſpexerit q̄uo ſe ponit q̄lib; die aer. Et poſt q̄ ita ē manifeſtū q ſol ē maioꝛ cā i his q̄ accidūt p āni tp̄a: ſicut ē gnātio aīaliū ⁊ fructificatio arbox̄: ⁊ q i illis tp̄ib⁹ ſe qt h ꝯplexionē aeris. certū eſt ēt q ſol ē maioꝛ cā i mutādo die q̄lib; res iſtas q̄ ſūt iter nos p̄ticlarib⁹ mutationibus. Et Ptholo. exq̄ſiuit donec dm̄ſtratōe; iuenit ex p̄te ſenſus q ſol opat i reb⁹ q̄ ſūt iter nos ⁊ recipiūt ab eo mutatōes ⁊ opera: res mlte viue ⁊ nō viue. Nā aq̄x̄ recētie creſcūt ⁊ decreſcūt ſic augmētū ⁊ decremētū lucis lune: ⁊ mutāt ēt mutatiōes maris ſm aſcēſū ⁊ deſcēſū lune. ſilr vegetabilia ⁊ aīalia cre ſcūt ⁊ minuūt i toto vl p̄te ſm augmētū ⁊ decremētū lune. Et vt d vno ope ad aliđ ē q̄to lōgi⁹ ſūt coꝛpa: vnū. ſ. ab alio: q2 tāto ſūt debilioꝛa: ⁊ q̄to viciniora tāto foꝛtioꝛa. Et pp h dixit Ptholo. quia luna ē circa nos: p̄ucit ad nos de ip̄a ma gna vt⁹. Et ē manifeſtū q res viue ſic vegetabilia ⁊ aīalia ⁊ res nō viue: ſic aq̄: fumoſitates: et minere: recipiūt oēs op̄a

⁊ mutatões a v̄tute lunari.⁊ h̄ ē res quā videm⁹ ad oculū.nā videm⁹ riuos creſcere ⁊ minui:ƀƺ ꝙ lux lūe creſcit ⁊ minuit. ⁊ m̄lte arbores mutāt oī die mot⁹ ſuos ꝑꝑ aſcēſū ⁊ occaſū lune:aut q̄ ſtat i medio celi.⁊ hoc totū ſciūt certe ph̄yci paſtores ⁊ laboratores ⁊ mariarꝫ ꝙ totū bñ ſcire poteris ꝑ libros quos ꝓdicti ꝯp̄lauerūt:ꝙ vegetabilia:aialia:minere ⁊ aque mutāt̄ i toto vl̄ i ꝑte ƀm mutatõeꝫ lucis lune aut ƀm figuraꝫ in qua ſe ponit.

℄ Erraticaꝝ quoqꝫ ſtellaꝝ atqꝫ fixaꝝ circūuolutio: calores ⁊ vētos ac niues i aere nos ambiente m̄l tis modis efficit. Quapp ƀm illi⁹ ꝯplexionē reb⁹ terre ſuppoſitis alterationes accidūt.

℄ Et curſus pl̄aꝝ erraticoꝝ ⁊ ſtellaꝝ fixaꝝ opāt̄ i aere q̄ nos ꝯꝓhēdit m̄lta ⁊ diuerſa opa caloris ⁊ frigoris:vētoꝝ gelatoꝝ ⁊ niuiū.⁊ ꝑꝑ mutatõeꝫ illā mutant̄ res oēs q̄ ſunt ſupra terram mutatõe eidem ſimili.

℄ Docuit nos ꝓthol.ꝙ oēs res celeſtes ſūt gnāl̄r vni⁹ ſube. ⁊ ꝙ ſol ⁊ luna opant̄ res m̄ltas vl̄es ⁊ ꝑticulares ī reb⁹ q̄ ſūt iter nos.⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit vt qlꝫ planetaꝝ ⁊ ſtelle fixe hēant opa vl̄ia ⁊ ꝑticlaria:ſicut hñt ſol ⁊ lūa. Et poſtq̄ ſūt vni⁹ ſbe gnāl̄r cōuenit ꝙ oē gen⁹ hēat ſpēs q̄ opent̄ cū ſua ſuba aliq̄ opa vl̄ ſit i eis aliq̄ v̄t⁹.⁊ ꝯuēit ꝙ oēs alie ſpēs q̄ ſūt illi⁹ gnīs hēant ſil̄cꝫ v̄tutē.⁊ ꝙ talia opa opent̄ ſicut i ph̄ia dictū ē. Et poſtq̄ ita ē:ꝯuenit oīmō vt ceteri planete ⁊ ſtelle hēant v̄tutē cū q̄ opent̄ i reb⁹ q̄ ſūt iter nos.ſil̄r ſicut ſol ⁊ lūa opāt̄ id qꝺ opāt̄ ꝑꝑ motū ſuū:⁊ ꝑꝑ v̄tutē figuraꝝ i qb⁹ ſe ponunt:ſic ⁊ i alijs plāetis ⁊ ſtell̄ ꝯuēit:ꝙ ꝑꝑ mot⁹ ſuos ⁊ figuras i qb⁹ ſe ponūt ⁊ faciāt opa i reb⁹ q̄ ſūt iter nos. Qꝺ āt dixit pl̄as erraticos:dixit ꝑ eo ꝙ hēant retrogradationē:directionē:altitudinē ⁊ ꝺp̄ſſionē:curſū feſtinū ⁊ tardū.⁊ hi ſūt.5.q̄s aū noīa uimus.ſ.Saturn⁹:Juppiter:Mars:Uen⁹:⁊ Mercuri⁹. Et ſtelle fixe ꝺ qb⁹ dixit ſūt oēs alie ſtelle q̄ ſūt i celo ⁊ ſūt dcē fixe:q2 ſꝑ ſūt vni⁹ modi:vna.ſ.ab alia elōgata.⁊ h̄ ſil̄r ab egno ctio ⁊ ꝫodiaco:⁊ ſꝑ oēs ꝺ vno⁹ moueñ.ſil̄r ꝯuenit:vt ſicut ſol hꝫ opaꝫ ſp̄ālē alteri⁹ maneriei q̄ꝫ luna.ſic qlibꝫ planeta ⁊ ſtella hēat ſuā opam ſp̄ālē ⁊ diuerſā:vnā.ſ.ab alia. Et ſicut ſol ⁊ luna opant̄ i reb⁹ ꝑꝑ mutatõeꝫ q̄ mutāt aerē:ſic ⁊ pl̄e ⁊ cetere ſtelle opant̄ id qꝺ faciūt ꝑꝑ mutatõeꝫ quā faciūt i aere:⁊ ꝑꝑ eas ⁊ aerē fiunt iter nos calor frigus:venti gelate:niues: ⁊ alia multa pertinentia ad naturam cuiuſlibet eorum.

℄ Et ƀm coꝝ figuras adinuicē:quas ex ſua cōiunctōe ſuarūqꝫ fortitudinū cōmixtiōe ſuſcipiūt:varie rerum mutationes contingunt.

℄ Participatio ēt pl̄aꝝ ⁊ ſtellaꝝ i figuris vni⁹.ſ. verſus aliā:m̄ltas et diuerſas mutationes faciūt quādo cōiunguntur ⁊ ꝯmiſcētur virtutes deſcēdentes ab eis vna.ſ.cum alia.

℄ Poſtq̄ qlꝫ ſtellaꝝ hꝫ v̄tutē ꝓpriā cū q̄ opa ſua opāt̄ ƀꝫ mutatõeꝫ quā i aere fac̄:manifeſtū ē qñ ꝯiūgūt̄ ꝺ figura ꝙ eaꝝ v̄tutes voluūt̄ ⁊ ꝯmiſcēt̄ ꝯplões ſue.ſ.cū alia.⁊ ꝺ hac ꝯmixtiōe fit alia ꝯplexio:quā hꝫ vnaq̄q3 ꝑ ſe. Et ꝑꝑ hoc cōuenit vt faciāt alia opa magna ⁊ diuerſa q̄ qlꝫ ꝑ ſe opari nō poſſet ⁊ ita ſūt h̄ opa m̄lta ⁊ diuerſa ƀꝫ ꝙ ꝯmixtiōes m̄lte ⁊ diuerſe ſūt. ℄ Qꝺ āt dixit i h̄ loco ꝓthole.dixit ꝙ id qꝺ opāt̄ ſtelle oēs:opāt̄ ꝑꝑ mutatioꝫ quā i aere faciūt:ꝺ calore:frigore: humiditate ⁊ ſiccitate.⁊ hic ē finis ꝓbōnis quē dedit i opib⁹ ſtellaꝝ.ꝓthole.āt vult exponere id qꝺ ꝯuenit ꝺ reb⁹ q̄s dixit i hac ꝓbatōe:⁊ poſtea h̄ inductiue mōſtrabit.

℄ Preter ꝙ ſol̄ efficatia ſꝑ i reꝝ variatiōib⁹ ordinati icedētib⁹ ꝓual et ceteris. Alie vero illū qñqꝫ iuuāt ⁊ nōnūq̄ ipediūt:qꝺ i luna cōtigit euidēti⁹ atqꝫ frequēti⁹:velut i ꝯiunctiōe et dicothomitate ac plenilunio. Jn alijs vero ſtellis euenit i tꝑis ꝓlixioris circuitōe et occultiore ſignificatōe ƀm ꝙ eſt ī horis occultatōis et apparitōis eaꝝ:atqꝫ declinatōe ſua verſus q̄ꝫlibet latitudinem.

℄ Quāq̄ virt⁹ ſolis victrix ſit ⁊ dñet̄ i reb⁹ oībus eūtib⁹ ꝑ ordiatōem:tñ alij planete adiuuāt aliqñ et aliqñ nō:q2 poti⁹ ꝯtrariāt:et hoc i luna ē manifeſtū ē et magis et ſepi⁹ appꝫ:ſic in ꝯiūctōe ſol̄ et lune.et qñ ipa diminuta ē et qñ ꝯplet̄.de alijs tñ planetis et ſtellis accidit hoc magis a lōgo tꝑe et plus coopte oñdit̄:ſic i tꝑe quo apparet et quo abſcōditur vel quo ad aliquā partē declināt.

℄ Qꝺ dixit v̄t⁹ ſolis ē victrix ⁊ dñat̄ i reb⁹ eūtib⁹ ꝑ ordiationē:ē hoc ꝙ appꝫ i q̄tuor ꝑtib⁹ ān̄i:⁊ q̄tuor ꝑtib⁹ diei:⁊ reb⁹ oib⁹ q̄ ꝺ opibus ſol̄ apparēt. Et id qꝺ dixit ꝙ alij pl̄e ⁊ ſtelle adiuuāt ſolē i eo qꝺ opāt̄ i reb⁹ q̄ ſūt ꝑ ordinationē vl̄ ꝯriāt vl̄ minuūt ꝺ ope ſuo:⁊ totū aliꝺ qꝺ dixit ꝑ hūc locū:dixit vt demr̄aret opa ſtellaꝝ:⁊ ꝯmixtiōes q̄ fiūt ꝑ ꝯnes ſuaꝝ v̄tutū vni⁹.ſ.cū alia. Sil̄r docet nos ꝑ h̄ v̄ba:ꝙ oēs mot⁹ ꝯtigētes ī reb⁹ q̄ ſūt iter nos accidūt ꝓpter ꝯnes v̄tutū ſtellarū ⁊ ꝑꝑ ꝯmixtiões ſuas:⁊ ꝑꝑ h̄ videm⁹ i tꝑib⁹ ⁊ qlꝫ die maneries diuerſas.qñ aliqñ v̄t⁹ q̄ ē ſolis ꝓꝑa creſcit ⁊ aliqñ minuitur.

℄ Et poſtq̄ ita ē itelligam⁹ ꝙ alij planete ⁊ ſtelle aliqñ iuuāt v̄tutē ⁊ op⁹ ſolis q̄ ſilia ſūt eis:alñ ꝑ eēntiā ⁊ alñ ꝑ accñs.per eēntiā:qñ aliqs pl̄ta vl̄ ſtella fuerit talis nāe ꝙ opet̄ op⁹ t̄le q̄le illꝺ ſolis ꝑ accñs qñ i loco fuerit:vbi v̄t⁹ ſua hēat vi maiorē. Et eaꝝ ē aliq̄ ꝯriās op⁹ ſolis ⁊ minuēs v̄tutē ſuā. Sil̄r ꝑ eēntiā aut ꝑ accñs:ꝑ eēntiā qñ nā ſua fuerit nāe ſolis ꝯria: tūc ꝯriat op⁹ ſolis:ſic ē ſaturn⁹.ꝑ accñs qñ in loco fuerit aliq̄ ꝙ poſſit minuere ꝺ v̄tute ſol̄.hoc.n.appꝫ i luna magis ⁊ ſepi⁹ q̄ꝫ i aliquo alioꝝ:q2 ē m̄ltū circa terrā:ſic videm⁹ qñ ꝯiūgit̄ cū ſole:⁊ qñ dimidiat̄ ⁊ qñ ꝯplet̄.de alijs tñ planetis ⁊ ſtell̄ nō appꝫ hoc tm̄:nec ſic ſepe:q2 hoc nō accidit niſi qñ appent vl̄ qñ abſcōdūt̄:vl̄ qñ declināt ad aliquā ꝑtē ſeptētrionis aut meridiei:aut occidētl̄ aut orietis. Et q2 ꝓtho.ꝺdit p̄ h̄ v̄ba ꝺmr̄atōꝫ opū planetaꝝ:ꝑ h̄ eadē oñdit nob̄ viā q̄ ſcire poſſum⁹:c⁹ ꝯplōnis ē qlꝫ plāeta ꝑ ſe ⁊ qlꝫ ſtella ꝑ expientiā ⁊ aſpectū.⁊ qñ expiri voluerim⁹ qd opat̄ v̄t⁹ cuiuſlꝫ eaꝝ ꝑ ſe:expiemur hoc reſpcū ſol̄ ⁊ lūe:q2 iā ꝓ certo ſcim⁹ c⁹ ꝯplōnis ſūt iſti duo:qñ res ē q̄ viſibil̄r appꝫ.⁊ cū ꝺ vna ſciuerim⁹:poterim⁹ ſcire ꝺ alijs.hoc mō iſpiciēdo qñ ſecū ſe aſpicit vl̄ iūgit̄.ſi v̄t⁹ ſua creſcit vl̄ minuit̄ ſtudēdo i h̄ nō paꝝ ſꝫ m̄ltū.⁊ qñ hoc ſꝑ cū īſpexerim⁹ iueiem⁹ eē veꝝ:erim⁹ certi ꝺ eo qꝺ iuenerim⁹: ⁊ hēbim⁹ viā ad iueniēdū id qꝺ poſtea ſubſeq̄t̄.vbi grā:ſi inuenerim⁹ v̄tutē alic⁹ pl̄e q augeat i calore quē facit ſol:⁊ qui minuat ꝺ hūiditate quā facit luna:⁊ videbim⁹ ꝙ ipe pl̄a vl̄ ſtella:minuit ꝺ frigore ⁊ auget ꝺ ſiccitate:⁊ experiemur hoc multotiēs i ea:certi erim⁹ ꝙ ipe pl̄a vl̄ ſtella opāt̄ caloreꝫ et ſiccitatē.ꝑ hāc.n.viā iuenerūt ph̄yci v̄ittāē oīs ꝯmixtionis ⁊ medicīe i ꝯpatōe caloris hoīs nālis. Nūc āt dedit ꝓtho.expoſitōem directe volētib⁹ ſcire hāc ſciaꝫ:vt ſi voluerit accipe reglas libroꝝ h⁹ ſcie:ſic poſite ſūt i eis ꝑ ſapientes ātiq̄s:ꝑñt eas accipere.⁊ ſi hoc ꝑ ſe experiri voluerit poterūt ꝑ hāc viā Et poſtq̄ iſta ē ꝺmr̄o ꝙ h̄ſcia ē v̄a firmior eē non poſſet.

℄ Cū igit̄ ita ſe ſtellaꝝ op⁹ hꝫ:neceſſe ē vt qꝺ ſuis opāt motib⁹ ñ ſolū i māifeſtis appeat.veꝝ ēt i ꝓcipio ort⁹ ſeminū ⁊ fructuuꝫ vt forme eaꝝqꝫ modi ƀm aeris q̄litates i ipa hora deſignent̄.

℄ Et ē neccīuꝫ poſtq̄ hoc appet ꝺ opib⁹ iſtaꝝ reꝝ hoc mō qꝺ ñ opent̄ ſolūmō res iſtas ꝑ mot⁹ ſuos i reb⁹ q̄s videm⁹ ⁊ ſētim⁹ ſꝫ ēt opāt i oib⁹ reb⁹ viuētib⁹ ⁊ dātibus ſemē ⁊ fructū.ꝺ mō ꝙ generāt̄ ⁊ formant̄ ƀꝫ ſtatū aeris eas ꝯꝓhēdentis

qualiſcūq; manerie ſit hoc ⁊ quo tp̄e.

¶ Jam dederat nob̄ gn̄ale dcm̄ ptholemeus ꝙ id qđ opant̄ ſtelle opāt̄ i reb⁹ oib⁹ q̄ ſūt iter nos ꝑꝑ mutatione quā faciūt p̄mo i aere: qꝛ ꝑꝑ virtute ipaꝝ veniēte ab eis i aere opātur tā bn̄ ſic̄ i terra i aqs fūoſitatibus mineris vegetabilib⁹ ⁊ aialib⁹. nc̄ āt ꝑꝑ h̄ ſuū dcm̄ vl't facere nos re aliā itelligere ſpāliore ⁊ magis ꝓpā vl't. n. mr̄are nobis virtutē cuiuſl; p̄ncipij. Nā ꝑ p̄ma recipit p̄ ꝯplone aliquā ex ꝯmixtōe q̄ fit in aere ꝑꝑ mutatione ⁊ virtute ſtellaꝝ. ⁊ ſm̄ h̄ gn̄ant̄ ⁊ formātur. ⁊ ſuba d̄ q̄ fit illđ al' recipit virtutē ⁊ ꝯplone talem. Et māifeſtū ē ꝙ v̄tutes aīe ⁊ oīa ei⁹ opa ſequūt̄ ſēp ꝯplone corporis ſic̄ on̄dit p̄mit⁹ Ariſ. ⁊ poſtea ptholeme⁹ ⁊ h̄ ide; accidit i oibus alijs p̄ncipijs reꝝ oiu; q̄ p̄ncipiū hn̄t ⁊ ē ēt manifeſtū ꝙ cū illa v̄tute quā recipit res p̄nci° ſuo remanebit donec durabit: vn̄ poſtq̄ ita ē itelligim⁹ opa ſtellaꝝ eē i duob⁹ manerieb⁹. vna id qđ p̄ncipiū rei opat̄: Alia id qđ opat̄ poſt p̄nci^m: ⁊ id qđ recipit res i p̄nci° remanet ſecū donec durat. Sz id qđ accit ei p⁹ p̄n^m n̄ durat ei niſi aliq̄ tp̄e ⁊ poſtea d̄ſtruitur. Pee h̄. n. v̄ba ptbole. certitudinem natitatum ⁊ omnis p̄ncipij ꝓbat.

¶ Jnde ē ꝙ ꝑ plura expti ſūt agricl'tores ac pecorū cuſtodes: i hora coit⁹ aīaliū: ſeminūq; ꝓiectionis qđ ide futurū ſit ꝑ vētoꝝ flat⁹ d̄p̄hendunt.

¶ Et ſm̄ hoc laboratores ⁊ paſtores q magis q̄ alij iſpiciūt intelligūt hora q̄ maſculus iungit̄ cū femia ⁊ hora q̄ ſꝑgit̄ ſemē qđ accidet in hac gn̄atiōe per ventos hora ipa currentes.

¶ Ptboleme⁹ nō tenuit ſe cōtētū d̄mr̄ando nobis ꝑ argūmta id qđ mr̄auit ſolū mō. Sz h̄ voluit affirmare ⁊ certificar̄ ꝑ res q̄s ppl's nouit vt certi ſcim⁹ ⁊ itelligim⁹ vī magnā quā hn̄t p̄nci° reꝝ: qꝛ laboratores ⁊ paſtores q magis iſpiciūt ſicut moni⁹ q fecit librū vnū d̄ agricultura. iz. tractatuū mul tū bonū mirabile ⁊ valde ꝯpletū. Et ſil'r ſapiētes ātiq q fecerūt alios libros d̄ hac rōne tales q̄l' ē iſte. Jntelligūt ꝑꝑ ventos currētes hora q̄ maſculus iūgit̄ cū femia: ⁊ qn̄ plātāt vl' ſemināt qđ accidet huic gn̄oni. Qđ āt dic̄ d̄ vētis currētib⁹ dicit ꝑꝑ mutatione q̄ accit i aere ꝑꝑ v̄tute ſtellaꝝ. qꝛ vēti nō ſūt niſi ꝓpter fūoſitates q̄ fiūt i aere ⁊ ꝓpter motu; aeris: ⁊ hec duo nō fiūt niſi per v̄tutes ſtellaꝝ q̄ i aere ꝯmiſcētur.

¶ Gn̄al'r ēt cognoſcim⁹ ꝙ res vl'es q̄ ꝑ ſol' ⁊ lūe nec n̄ ſtellaꝝ figuras d̄clarāt̄. plane ſt̄ et aperte. H⁹ eteni artis exptores eoꝝ ꝓnoſticatiōes ſolis frequenter experimentis agnoſcunt.

¶ Et gn̄al'r videmus ꝙ res vl'es eas quas intelligim⁹ a ꝑticipatiōe ſolis ⁊ lune ac ſtellaꝝ i figuris ſt̄ māifeſte ml'tu; ⁊ appēt viſibil'r ita ꝙ eas pn̄t ſcire ⁊ intelligere ꝓpter pl'imas ꝓnoſticationes ml'ti q nihil ſciūt d̄ ſcia nec nā ſolūmō ꝑ iſpiciēdo in reb⁹ et ꝓpter expientiā quā alij habuerunt.

¶ Dicit ꝙ radices h⁹ ſcie ſt̄ adeo manifeſte ꝙ ppl'ares nihil ſciētes d̄ ſcia ſciūt ⁊ itelligūt eas iſpiciēdo ⁊ expiēdo eas. p; ex h̄ igr̄ q̄to magis ſcire d̄beāt ſapietes: q res nāles ſcire ſtudēt ſic̄ phi ⁊ phyſici.

¶ Jlli quoq; ſtellaꝝ effect⁹ q maximis virib⁹ accidūt: et qui nāl'r euenire ꝯſueuer̄t ab iperitis immo ēt et a quib⁹ aīaliū ꝓnoſticāt̄. Quāpl'ima nāq; aialia tēpoꝝ āni variatiōes vētoꝝq; mutatōes qui aulia vocāt̄ ſignificare videmus.

¶ Et opa q̄ veniūt a vi maiori ⁊ currūt ordiatiōe ꝑpetua ſciūt an̄q̄ accidāt neſcij ppl'ares. Et dico magis ꝙ hec itelligunt aialia multa qm̄ aialia ml'ta mr̄ant mutatiōe; tp̄u; āni et diuerſitatem ventoru; qui animales ſunt dicti.

¶ Jā dixerat nob̄ ꝙ vnuſqſq; ppl'aris q̄liſcūq; ſit p̄t ſcire h⁹ artis ⁊ ſcie rōnes aliquātulū iſpiciendo i eis. Ml'to igit̄ magis ſapiētes q ſciūt reꝝ nās nā ſtellaꝝ opa q̄to fortiora ſūt currētia ordiatiōe ꝑpetua ſic̄ vt⁹ ſol'. pn̄t bn̄ itelligere neſcij ppl'ares. Satis g̊ magis illi q expiri volūt ⁊ aliq̄tulū i reb⁹ iſpicere. ⁊ nō iſti ſolūmō h̄ itelligūt ſ; ēt aialia ml'ta ⁊ ea que mutāt ſe de vno loco i aliū ⁊ morāt̄ q̄lib; tp̄e loco certo ſic̄ grues. Sil'r aialia q̄ gn̄ant tp̄e ſcito ſicut turtures. Et aialia q̄ ꝑparāt victū ſuū vno tp̄e ꝓ alio: ſic̄ apes ⁊ formice h̄ totum docet nos ꝙ aialia ml'ta itelligūt ⁊ cognoſcūt mutationes tp̄u; āni q̄s fac̄ ſol. videm⁹ ēt ꝙ neſcij ppl'ares ⁊ ml'ta aialia muta itelligūt diuerſitatē curſus vētoꝝ q dci ſūt aiales: qꝛ hij vēti ſꝑ currūt i eſtate ex ꝑte ſeptētriōis ꝑ mediū diē: ⁊ ē cirti⁹ currēs qn̄; magis ⁊ qn̄; min⁹ ſ; ꝑticipatione quā hn̄t ſtelle cū ſole. h̄. n. itelligūt ml'ta aialia muta. ⁊ h̄ mō ſūt alij vēti q ſt̄ ꝓprij ꝓ q̄lib; tp̄e āni: qꝛ vnuſq̄q; eoꝝ currit ꝑꝑ vi; curſus ſol': ⁊ augm̄^m ⁊ d̄crem̄^m cuiuſl; eoꝝ n̄ fiūt niſi ꝑꝑ ꝑticipatione aliaꝝ ſtellaꝝ cū ſole: vn̄ n̄ itelligūt h̄ niſi ſciētes v̄tutes ſtellaꝝ hn̄tiū participatione i figura cū ſole.

¶ Qđ qꝛ haꝝ ſignificatiōu; occaſio frēquēti⁹ eſt ſol' ꝯtigere n̄ dubitam⁹. Ea vero q̄ miorib⁹ accidūt virib⁹ n̄ niſi a frequēter exptis ꝓnoſticāt̄: velut a nautis indiuidue mutatiōes hyemalis aeris et lōgioris temporis ventus.

¶ Rō ꝑꝑ quā vicit hec virt⁹ ē ſol': tn̄ opa vēiētia ꝑ aliā vi; miore iſta pn̄t ide ꝓnoſticatōes intelligere q̄ m̄te i eis appoſuerit et ml'toties expti fuerit ſic̄ marinarij q ſciūt ꝑticulares mot⁹ accidētes i aere hyemali et vētos currentes per curſus magis a longo tempore.

¶ Ptbolomeus gloſat nobis ꝑ hec verba dictu; quod ante dixit dicēs ꝙ ratio propter quā neſci⁹ populus ⁊ aialia muta itelligūt mutatiōes magnas cūtes ordinate ē vis magna ſol' vincēs i cōmixtiōe q̄ fit ꝓpter ꝯiūctōe; virtutū ſtellarū ⁊ ꝑꝑ hoc mutatiōes q̄ fiūt ꝑ aliā vi; minore illa ſolis nequeūt itelligere niſi q multotiēs ibi iſpexerit ⁊ expti fuerit lōgo tp̄e ſicut marinarij q ſciūt ꝑꝑ curſū ſtellaꝝ id qđ accidet i aere hiemali de augm̄° vel d̄crem̄° ipi⁹. Et ſil' id qđ accidet i vētis a longo tp̄e veniētib⁹: h̄. n. ſcire poteris a marinarijs cūtib⁹ ſuꝑ mare: ⁊ maxie ab illis q hn̄t vitam i mari idie.

¶ Hec āt ꝑ lune: fixaꝝq; ſtellaꝝ cum ſole figuras euenire manifeſtum eſt.

¶ Et hoc q̄n̄o eis cōtingit ꝑꝑ ꝑticipatione quam luna ⁊ ſtelle fixe hn̄t cum ſole in figura.

¶ Ul't dr̄e ꝙ mariarij ꝑꝑ expiētiā lōgi tp̄is ſciūt ꝙ mutationes ꝑticl'ares i aere accidētes fiūt oēs ꝑꝑ ꝑticipatione lūe ⁊ ſtellaꝝ fixaꝝ cū ſole i q̄lib; figura. Et qꝛ h̄ dcm̄ vl' v̄bū ſeq̄t̄ illa v̄ba ꝑdicta. Dicim⁹ ꝙ ſil'r laboratores faciūt ⁊ paſtores.

¶ At qꝛ ſtellaꝝ loca rerūq; p̄dictaꝝ horas ⁊ erraticaꝝ ſtellaꝝ mot⁹ q plurimū p̄factoꝝ iunāt ſcia; ignorauere multotiēs in hac ſcia decepti ſunt.

¶ Et qꝛ iſti nō hn̄t vi itellect⁹ ſic magnā ꝙ ſciant loca ſtellaꝝ: ⁊ tp̄a reꝝ q̄s dixim⁹ certificare: nec ſt̄ h⁹ expti ꝯplete: nec ꝑ ſēſū curſ⁹: nec ꝑ pl'aſ erraticoſ ꝙ ē reſ q̄ dat magnū auxiliū i ſciēdo reſ q̄ſ diximus: accit eiſ ⁊ errare ml'totiēs i reb⁹ iſtiſ ſciēdiſ

¶ Uult dicere ꝙ laboratores ⁊ paſtores marinarij ⁊ ceteri oēs qb⁹ expedit experirij res dixit qꝛ neſciūt curſū ſolis ⁊ lune ⁊ alioꝝ plāetaꝝ ⁊ ſtellaꝝ fixaꝝ: nec de figura nec de alijs manerieb⁹: nec experti fuerūt hoc multotiens vt debebant. nec ſciūt v̄tutes ⁊ opera plāctaꝝ erraticoꝝ: nec eoꝝ curſū q i operādo hn̄t vi; multū maiore q̄ ſtelle fixe accidit eos er-

rare multotiēs i ꝓnoſticationibꝰ q̄s ſcire debēt per ſtellas. Et ſi hoc ſciuiſſēt cōplete poſſēt ſcire res ꝑticulares debētes accidere i eis q̄ eos ſcire oportet.

¶ Qđ cū ita ſit: ſi qs oiū ſtellaꝝ ⁊ ſol' lūeqꝫ motꝰ notitiā habuerit: ita vt loca ⁊ horas: i qbꝰ eaꝝ figure formāt̄ veraciter agnoſcat: ſuaꝝqꝫ ēt naturaꝝ q̄s ꝑ mltoꝝ expimēta tēpoꝝ didicerit ñ obliuiſcat̄: lꝫ eaꝝ ſubſtātiales naturas neſciuerit: ſed quos opāt̄ effectꝰ agnouerit: vt ſolē calefacere: lunā hūectare ⁊ in ceteris ſilr̄ fueritqꝫ fortis ad hoc ſciēdū mō naturali: ⁊ i hoꝝ ꝯmixtiōe ſignificatiōis modū bona ꝺ̄phēderit extimatione.

¶ Et poſtq̄ꝫ ita ē q̄ res ꝓhibebit ei q nouit motū ſtellaꝝ oiū ⁊ ſol' ⁊ lūe ita q̄ nihil ſibi ꝺ̄ficiat i ſciēdo loca ⁊ tpa i qbꝰ eis figure accidūt: ⁊ nouit naturā cuiuſlꝫ eoꝝ ꝺ̄mrōne ſapiētū ātiquoꝝ q hᵒ lōgis tpibꝰ ⁊ mltotiēs ſt̄ expti. vnꝰ. ſ. poſt aliū quāq̄ꝫ neſciat nāꝫ ſubc: ſciat tñ virtutē lūe cū q̄ opat̄ ſic̄ nouit hō q̄ virtꝰ ſol' eſt calō et virtꝰ lūe hꝫ molliciē: ⁊ ꝥ mō ſciat virtutes aliaꝝ ſtellaꝝ ⁊ hēat poſſe ſciendi res iſtas ſꝫ nāꝫ: ⁊ p̄t ſciē ꝑ ſēſū bonū q habeat ꝓprietates reꝝ q̄ fiūt ꝑ ꝯmixtiōeꝫ totiꝰ iſtius: qm̄ oñdat res q̄ hn̄t ꝯtigere quolibet tpe.

¶ Res q̄ fuerūt expimētate ⁊ ſcite ꝓbatiōe ſūt quas alij experti fuerūt ꝓbauerūt ⁊ rectificauerūt ⁊ cōuenit q̄ eaꝝ expellemꝰ expiētiā ⁊ rectificationē ⁊ quas alij ñ fuerunt experti ꝑ ſe cōuenit nos dicere q̄ eas ſciuerūt ꝑ alioꝝ doctrinā. Et qꝛ vita hois ꝺ̄terminata ē i mō q̄ nō ſufficit ad ꝓbādum res oēs ꝑ ſe oportuit eū ſcire ea q̄ ante eū ceteri ꝓbauerūt de mrōne illoꝝ q ea expti fuerūt. Pro eo q̄ fructꝰ ⁊ ꝓficuū qđ inde pōt hr̄i nō tardet̄. Et qꝛ ꝓpoſitū hꝰ ſcie ē ſcire res q̄ future ſūt ꝑ opa ſtellaꝝ ſufficit hoiem ſcire v̄tutē q̄ opat̄ qlibet eaꝝ ⁊ opera q̄ fiūt ꝯmixtiōe figuraꝝ ſuaꝝ. Scire tamē cauſaꝝ ſubē nō eſt aſtrologi ſꝫ phīs de naturi ſcire volētis. Qđ āt dixit ptolomeꝰ ꝺ̄ illo q hꝫ poſſe ſciēdi res iſtas: ſꝫ nāꝫ vlt̄ dicere q̄ ille q p̄t ſcire ꝑ ſe vl' ꝑ alios ſꝫ v̄tutes nāles qbꝰ ſtelle ꝑpa ſua faciūt q̄ v̄tutes ſūt. 4. q̄litates q̄ fiūt i aere nos cōtinēte: ſ. calor. frigiditas. hūiditas. ⁊ ſiccitas. pōt oīa alia q̄ ſūt de iſta ſcia ſcire. Et tñ añ itelliges qñ gloſabimꝰ v̄ba q̄ dicet poſtq̄ꝫ hoc ita ē. Et q̄ dixit q̄ poterit ſcire ꝑ bonū ſenſuꝫ que hēat ꝓprietates reꝝ q̄ fiūt ꝑ ꝯmixtionē huiꝰ totiꝰ. vult dicere q̄ hō q ſcire poterit ꝑ ꝯplōes v̄tutes ſtellaꝝ pōt ſcire ꝑ ꝯmixtionem ꝯplonuꝫ v̄tutē q̄ venire pōt ab alijs: qꝛ v̄tutes ſue ꝯmiſcēt̄ ꝓpter figuras: ⁊ q ꝥ bene ſciūt nihil eſt qđ poſſꝫ eos diſturbare qn ſciāt ea q̄ hn̄t ſtelle q̄libꝫ tpe opari.

¶ Quid euꝫ. n. ꝓhibere poterit qn ita ſēp agn̄ſcat futuras aeris mutatiōes: vt eū nūc calidiorē: nūc hūidiorē fore p̄dicat. Poterit itē ꝑ aeris q̄litates oium hoium nāꝝ q̄litates ꝺ̄phēdere ſic vt corporis aicqꝫ q̄litates ita ⁊ ita euenire dignoſcat: ⁊ futura eaꝝ in certis horis accidēda ꝺ̄phēdat. Qui ēt cū aer āhiens corpoꝝqꝫ nā ſic ⁊ ſic ſe habuerit ſaluti corpoꝝqꝫ melior actioni conueniens eſſe ꝓnoſticabit. Cūqꝫ ꝯtrariū fuerit iudicabit ꝯtrariū.

¶ Pro ꝺ̄mrāndo ꝓprias mutiatōes aeris: ⁊ dicēdo q̄ erit calidior aut frigidior. Et poterit ſcire cuiuſlꝫ perſone ꝯplonē ꝓpriā a ſtatu aeris nos ꝯtiente. ⁊ ꝑꝑ hᵒ ſciet ſtatū cōpiſ ⁊ ſuoꝝ ſpirituū: et ſciet accñtia q̄ ſibi accidēt aliquibꝰ tpibꝰ. Et qñ aer qui noſ ꝯtiet fuerit alicuiꝰ manerici ⁊ ꝯplo corporis fuerit alicuiꝰ alteriꝰ erit tpratꝰ ⁊ adiuuabit ſalutē corporis ad ipꝫ igroſſādum. ⁊ ſi alteriꝰ manerici fuerit ñ erit hōi ꝯueniēs nec temperatꝰ.

¶ Uult dicere q̄ aſtrologꝰ ē hō q dicit v̄tutes figuraꝝ q̄ fiūt ꝑꝑ motū ſtellaꝝ ⁊ totū aliđ qđ de eo dicit: ⁊ hꝫ poſſe ſciēdi ⁊ mrandi mutatiōes ꝑticulares q̄ hn̄t accidere in aere. Amplꝰ hꝰ exēplū qꝛ dicet ꝥ vere futuro erit aer hūidior aut ſiccior eo qđ ſolet eē. Et idē dicit de q̄libet die q̄ tali die erit calidior aut frigidior aer de eo qđ cōuenit eidē tpi: ⁊ ꝓpter ꝥ ſcire poterit ſtatū cuiuſlibet ꝑſone de qua ꝯplexione fuerit: ⁊ quoꝝ moꝝ erit ⁊ q̄ facta faciet: qꝛ qñ ſciuerit v̄tutē cōplonis q̄ fiet i aere ꝑ ꝯiūctionē v̄tutū ſtellaꝝ hora q̄ corpus formatur ⁊ firmat̄ i ipo v̄tꝰ aeris hn̄ dꝫ ſcire ea que accidēt ipi corpori ꝺ̄ ſalute vl' ifirmitate ⁊ id quod accidet v̄tutibꝰ ſpirituū ipiꝰ corporis ac moribus ⁊ factis ſuis: qꝛ hec oīa ſequūt̄ ꝯplonē corpis ſicut expti ſūt ꝺ̄mratione recta phī nāles ⁊ phiſici. Itē ſcire poterit id qđ accidet cuilibꝫ hōi q̄libꝫ tpe. qꝛ qñ ſciuerit ꝯplonem alicꝰ hois ſeparati ⁊ ſciuerit res q̄ accidere hn̄t i aere ⁊ q̄ melāꝰ dñabit̄ i cerebro hꝰ hois tali tpe: ſciet q̄ mores ipiꝰ hois erūt illo tpe taleſ q̄les ſt̄ hois melācolici. Cōuenit. n. te hn̄ iſpicere i v̄bis pthōlemei q̄ dixit in ꝥ loco. dicit ipa hn̄ itelligas ſꝫ q̄ ea docemꝰ id facies de oibꝰ verbis q̄ dicet de mō q̄ itelligas ꝑ te aliqd.

¶ Ex p̄dictis igit̄ eoꝝqꝫ ſilibꝰ ad hoc opus nos ꝑuenire poſſe manifeſtum eſt.

¶ Per hec. n. q̄ diximꝰ ⁊ alia talia poterimꝰ ſcire q̄ hec ſcia ē res cū mō q̄ eā attigere poterimꝰ.

¶ Ualde bonū v̄bū dixit qñ dic̄ q̄ poterimꝰ i eū atigere qm̄ ꝑ viā q̄ ſcimꝰ alias ſcias q̄ ſūt ꝺ̄ nāis extracte ſic̄ medicia: ꝑ hāc eādē poſſumꝰ ſciam iſtā attigere: ⁊ hec ē via quā nos docuit. Hoc āt v̄buꝫ qđ dixit ē rñſio aliqbꝰ dicētibꝰ q̄ hec ſcia nō p̄t attigi ꝑ naturaꝫ ñec rectificationem: nec expiēdo res niſi ꝑ ſōnia: aut ꝑ viſiōes ſeu ꝓphias. Et ptholemeꝰ ꝑ ꝥ v̄ba ſic rñdet ⁊ dicit. bene p̄t eē verū qđ dicitis q̄ ꝑ ꝓphiaꝫ ſeu viſiōeꝫ pōt attigi hec ſcia. nos tñ poſſumꝰ eā attigere ꝑ viaꝫ nāꝝ ⁊ rectificaiōis ⁊ expiēdi res. Et ego dico q̄ ſi tu vis hn̄ itelligere hāc viam quā dixit ptholemꝰ iſpice i libro galiēi quē fec̄ ꝺ̄ opionibꝰ: ⁊ itelligas hn̄ id qđ dixit ꝺ̄ opiōibꝰ ſecte ⁊ expiētie. Hic. n. finit̄ q̄ꝫtū locutꝰ fuit ptholemꝰ i hac ſcia q̄ pōt attigi: ab hinc v̄o i antea loquet̄ i q̄ꝫtitate quā inde hō pōt attigere ꝓponēdo v̄ba q̄ huic ꝯueniūt rōni.

¶ Qui hāc ſciam culpādā ⁊ poſtponendā eē dixere lꝫ friuolas aliq̄s tñ occaſiōes habuerūt.

¶ Illi eū q eijciunt hāc ſciam dicentes q̄ non pōt attingi dāt rōnes ꝗ̄ nō ſūt recte.

¶ Poſtq̄ꝫ ptholemeꝰ mōſtrauit q̄ hec ſcia pōt attigi ⁊ docuit nos viā q̄ poſſumꝰ eā attigere. vlt̄ mō deſtruere dcā eoꝝ q dicūt q̄ nō ē res q̄ poſſit attigi i mō q̄ nulli ſupſit rō qua poſſit contradicere huic ſcie.

¶ Quarū pria ē eoꝝ magna deceptio q hāc auctitate nō attēdūt ſciam. cū eā iſpicere grādis ſit induſtria mltis modis. Iōqꝫ ꝯplures opiati ſūt fōtuitu cōtingere cum hec ſcia vera fuerit.

¶ Et nos ſcimꝰ hoc iſtis rōnibꝰ q̄s dicemꝰ. pria rō q̄ errauerunt i hoc ē q̄ ñ inſpexerunt i hac ſcia nec multi ſtuduerūt i ea ſic̄ ꝺ̄bebāt qm̄ ē grādis valde ⁊ multaꝝ viaꝝ ⁊ ꝑꝑ hoc crediderunt aliq q̄ res q̄s certificāt aſtrologi de hac arte caſu accidant ⁊ fortuna.

¶ Dicit ꝙ pͣ rō ꝓ quā aliq crediderīt ꝙ h ars ñ poſſit attigi: ē: qꝛ aliqui aſtrologi ñ īſpiciūt nec ſtudēt ī ea: ſicͭ ðberēt: ⁊ trāſeūt res q̄ ſūt ī hac arte: qð facere ñ ðberēt: qm̄ ē ars grā dis diuerſaꝝ ⁊ mltaꝝ viaꝝ. q̄re ꝯueīt ī ſciēdo eā: vt magnꝰ labor ⁊ ſtudiū hēat. Et qꝛ aliqbꝰ in ea non ſtudentibus vt debēt accidit erroribus mltis errare: illi q ſic errare vidēt eos: credunt ꝙ res quas certificāt aliquādo: accidāt fortuna: ⁊ nō recta nec firma huius artis radice.

¶ Hec āt hoꝝ occaſio incōueniēs ē. eo ꝙ hec ðceptio nō huius artis debilitate ſed inſpicientiū temeritate contingit.

¶ Hoc. n. ꝙ extimāt ñ ē veꝝ. ⁊ error quo errāt aliqui ī hac ſcia nō ē ex artis ðbilitate: ſꝫ eius qui ſe ītromittit de ea.

¶ Ptholemeꝰ ðſtruit rōnem illoꝝ cū h dcō dicēs: ꝙ error q accidit aliqbꝰ aſtrologis nō ē ex ðbilitate artis: ſꝫ ex pigritia ⁊ negligētia aliquoꝝ q ſe ītromittūt ð ea. Et poſtq̄ eſt ita: māifeſtū ē ꝙ ea q̄ certificāt de hac arte nō eueniūt caſu: ſꝫ ꝑ radices vās ⁊ certas reglās firmas: ſicͭ añ mōſtrauit.

¶ Occaſio vero ſcða ē hec: ſunt q̄ꝫplimi qui vt multa lucrifacerent: alterius doctrine ꝓnoſticatōeꝫ hñtes: cā huic aſcripſere ſcie: a qbus mlti ð cepti ad hāc ipellebāt opinionē: vt vi huius ſcie mlta p̄dicerēt: ita vt in opinādo eius nature modum excederent.

¶ Alia vero rō ē. qꝛ multi vt aliquid lucrent. accipiūt ꝓnoſticatōes ab alia pte dicētes ſe ſcire ꝓnoſticatōes ipas ꝑ hāc ſciaꝫ. ⁊ ponūt ī ſophyſticatōeꝫ ppl'ꝫ ⁊ errorē. faciūt eos credere ꝙ ſciūt res futuras ⁊ mltas ⁊ miraclōſas. ī tm̄ ꝙ trāſeūt ad loq̄ndū ð rebꝰ q̄ ñ ſūt ð nā ꝙ hō poſſit eas ſcire.

¶ Hec ē rō q̄ mlti credūt ꝙ h ſcia ñ pt attigi: ita ꝙ īneīmꝰ aldeas ne dū ciuitates plēas hoībꝰ q fingūt ſe ſcire artem aſtronomie: ⁊ mltum ſūt elōgati ab ea: ⁊ ponūt ī ſophyſticatōeꝫ ppl'ꝫ ⁊ errorē: faciētes eos credere ꝙ ſciunt res mltas miraclōſas ex his q̄ futura ſūt: ⁊ ſūt ītm̄ audaces ꝙ loquūtur ð rebꝰ q̄ ñ ſūt ð nā ꝙ eas poſſit hūanꝰ attingē ītellectꝰ: Et volo tibi dare exēplū de vno ex iſtis talibꝰ quē ego vidi. Ueīt ad nos qdā q magnū phꝫ ſe tenebat: ⁊ dixit nob rōes magnas: miror ð vob quo eſtiatis de ore ꝙ cor leonis ꝑueīt ad. 15. grað leonis: ⁊ ñ exit ignis ð leone q totū mundū cōburat. Ego vͦo tc̄ cū ipꝫ audiui riſi de eo. tñ alij q ibi ſtabāt dixerūt: ꝯueīt vt ñ cures mltū de dicēdo talia vba. Et qd vr̄ tibi qñ ðſcēdit loq̄ndo ð natiuitatibꝰ eoꝝ q faciūt cronicas. qꝛ dixit ꝙ mercuriꝰ erat ī natiuitatibꝰ hoꝝ ī gradibꝰ q dci ſūt putei. ⁊ ꝓ h ðm̄rat ꝙ aliqð dānū erit ī intellectu. ⁊ h ē maior neſcietas q̄ pt eē mltis rōnibꝰ. vna: qꝛ gradꝰ putei ſūt res ðbilior q̄ eē poſſꝫ. Scða qꝛ ſciaꝫ ſuā pōit ī malā famā ⁊ ītromittētes de ea. Tertia ſi bñ veꝝ eēt id qð dixit poſſꝫ mercuriꝰ illð īfortūiuꝫ ꝑdē aſpcū alioꝝ planetaꝝ. ⁊ ego vellē ſcire vñ h didicͭ ⁊ accepit: aut quō potuit hr̄e ð h expiētiā ſiñ alijs q añ eū fuerūt. H. n. dictū aſſilat ꝙ ſit vnum fātaſma ex his q̄ cognoſcimꝰ ī alijs dcīs ſuis qꝛ forte iuenit mercuriū ī natiuitate ſua vl' alteriꝰ ī gradu puteo īformatū. Scimus. n. ꝙ albumaſar anteq̄ aſtronomiā legeret erat vnus ex illis q cronicas faciebāt. talē ſicͭ repimꝰ ī ſcripturis: ⁊ ꝓ hoc credidit ꝙ oēs alij q cronicas faciebāt talē hēbāt ſēſū q̄lē ipe. Et quō poſſꝫ h eē veꝝ ꝙ faciētes cronicas hr̄e debeāt itellectꝰ defectū: qꝛ iā iuenimꝰ mltos eoꝝ boni ſēſus ⁊ ītellectꝰ ⁊ ab eis accepimꝰ doctrinas certas eoꝝ q trāſiuerūt. Et vidi vnū ſcientē aliqd de ſcia aſtronomie q venit ad me vna die dicens mihi. ꝙ audiuit vnū dicētē q ſe mltū ð hac ſcia p̄ſciebat reſ quā nll's ð mūdo ſcire poſſꝫ. Dixit. n. mihi hō iſte. quō pōt qs ſcire qñ mars ītrat domū ſcðaꝫ natiuitatis alicuiꝰ ꝙ ei furata erūt ꝓpa veſtimēta eiꝰ ſua ⁊ ñ alij pāni: nec alið auere .i. cēſus: cui ego dixi ꝙ h ē res quā hō ſic ſepate ſcire ñ poſſꝫ ꝑ hāc artē: dixit mihi poſtea. ſocu nr̄i figūt ſe ſcire talē rē cū magno mēdacio. vñ ꝓ his talibꝰ aliq crediderūt ꝙ h ſcia attigi ñ pt: ⁊ eā ꝓpterea eiecerūt. Et tu itelliges ꝙ mlti ꝓ hāc rōeꝫ eiecerūt eā qñ leges fabl'as libroꝝ quos fecerūt tales q̄les iſti ꝓ ofanas. i. faſtꝰ: ⁊ vt ſe ſapiētes oſidāt. q nos ipedierūt cū vbis mltis ⁊ diſturbauerīt ad vitatē ſciēdā. Dico. n. ꝙ qñ viā multū ⁊ ꝑ mltos inuenio ipeditā ð illa me exonero nec volo me trahere ad ipaꝫ: ⁊ oīo ꝯſulo tibi vt tuā ſuſtineas volūtatē: nec velis laborare ī illis ſuis libris: nec ītromittere te de ipis: ſꝫ applices mētē ⁊ ſtudiū ī viaꝫ ſolūmō ptholemei: qm̄ ē via recta ⁊ certa ⁊ res certificata ꝓbatōe argumētoꝝ ⁊ experiētia vera: ita ꝙ nullū dubiū ē ī ea.

¶ Quapropter hoc eoꝝ opus: multoꝝ fuit occaſio vt non ſolū qð ex ea neſciri pōt: veꝝ etiaꝫ qð ſcibile eſt vilipenderent.

¶ Et ꝓ hec q̄ faciūt inuenerūt eoꝝ aliqui rōneꝫ qua poſſent itelligere res huius ſciētie: q̄ ſūt ī natura: ꝙ hō poſſit eas ſcire ſine ſtudēdo in eis: ⁊ ð iecerūt eas ſicut deiecerunt res ipſas vanas extimando ꝙ omnes ſunt vane.

¶ Dicit ꝙ talia fcā q̄lia fecerūt illi quos añ diximꝰ: fecerūt ſtudētes: q aliqd ſcire poterāt: eycē hāc ſciaꝫ. mltū q̊ magis illos q ð ſtudēdo ī eo volūtatē ñ hñt extiantibꝰ ipis: ꝙ qcqd dcm̄ ē ī hac arte ſit totū de manerie fātaſmatū: quos illi dixerūt. Et ego vidi aliquos ſtudētes q aliqd ſcire poterāt: qbus hoc ꝯtigit. vidi. n. ex illis q ſtudebāt ī libris miliarioꝝ ⁊ cētenarioꝝ ⁊ decēnariorum. ⁊ credebāt certū ⁊ verum eſſe quicqd locutus fuit ibi albumaſar: ⁊ ſimiles. et voluerunt hoc expiri ī rebꝰ p̄teritis: ⁊ ibi nullā certitudinē iuenerūt. ⁊ ego dixi. magnū miꝝ ē ð vob: q dimittis īſpicere motꝰ ſtellaꝝ ⁊ ꝯ̊nes magnas: ⁊ vultis ſcire ea q̄ futura ſūt ꝑ nūeꝝ annoꝝ. qꝛ ſi hoc veꝝ eēt: ars aſtronoͨ: ⁊ ea q̄ ꝑ ſtellas ſcire poſſumꝰ: de eo qð futuꝝ ē: nihil eēt. Credo ꝓ certo. n. ꝙ talia q̄lia ſūt iſta: ſūt extra regulā hꝰ artis q̄ aliq extraxerūt vt ponerēt alios ī errorē. ⁊ vt ſibi laudē attribuerēt ð re ī q̄ vitas ñ ē. nā h oīa ſūt res: ð qbꝰ volūtatē hñt q eas audiūt. ſicͭ ð fabulis. q̄ nūq̄ fuerūt: ⁊ credūt ꝙ ſit magnū qd. Et ð ſophyſticis q dn̄t rōnes q̄ ſic eē appēt. ⁊ qñ hō eas exqrit ī rectitudine ⁊ vitate: mēdaces iuenit eas oēs. ⁊ crediderūt eiuſdē manerie eē qcqd dictū ē ð hac arte. ⁊ ſi iſti q tales res nouas locuti fuerūt nō extraxerūt eas: ſꝫ crediderūt ꝙ eēnt ve: neſcietas maior ē: q cōpilarūt ide libros: ⁊ ipleuerūt mēdacijs ꝑgamenos: cognoſcēdo qualiter in mendacijs ⁊ vanitatibus expendebant tempus ſuū.

¶ Hec itē occaſio velut ⁊ prima inconueniēs ē. Non. n. propter ſtultorum ignauiam vilipendenda eſt philoſophia.

¶ Et ꝓpter hoc nō ē rectū eijcere philoſophiam ⁊ eā dimittere ꝓ maliciam aliquorum: qui eaꝫ fingunt ſe ſcire.

¶ Dicit ꝙ hoc qð extimāt aliq: ꝙ qcqd dictuꝫ ē ī hac ſcia eſt vniꝰ maneriei. nō ē rectū nec ꝯuenit eē. qm̄ ī hac q bñ ī ea īſpexerit: ꝓut dꝫ nō iueniet defectū aliquē. ſꝫ ē defectꝰ ī illis q ſe fingūt ð ea. ⁊ ponūt res ibi q̄ ñ ſūt ð ipa: nec ad ipaꝫ ptinēt. qꝛ ſicͭ ñ ꝯuenit vt phia ſit ðpciata nec eiecta: malicia aliquorū: q ſe fingūt ð ea. ſil'r nō ꝯuenit vt hec deprecietur: nec eijciatur eadeꝫ ratione.

¶ Planū ē ēt ſciaꝝ ſcrutatores bonos ⁊ accuratos q̄nq̄ꝫ nō ꝓpter p̄dictas occaſiōes decipi. ſed ꝓpter eiuſdē rei naturā ſuāq̄ꝫ debilitatē. qm̄ rem

huic ſcie debitaꝫ attingere nequeunt.

Ꝙ2 maifeſtū ē ꝙ hō q̄ꝫ ſtudeat i ſciētijs quadriuialibus cū volūtate magna: recte ⁊ toto poſſe ſuo: accidet ſibi error i multis: nō ꝓpter tales rōnes quales diximꝰ: ſꝫ ꝓpter naturā illiꝰ rei i q̄ ſtudet q̄ ē magna i ſe: ⁊ multū ꝓpter debilitateꝫ hominis intellectus: q oia q̄ ſūt i illa ſcia nequit attingere pro eo ꝙ eſt grandis valde.

Poſtq̄ꝫ dixit rōes qbꝰ crediderūt mlti: ꝙ h̄ ſcia nō poſſit attigi: ⁊ deſtruxit opiones illas: qn̄ mr̄auit ꝙ defectꝰ quos iueniūt i hac ſcia: n̄ ſūt ꝺ ſcia: ſꝫ veniūt debilitate itromittētiū ſe ꝺ ea. Et iā dixerat nob̄ an̄ h̄: ꝙ i hac ſcia p̄t error accidere ꝓpter mām̄ recipiētē v̄tutē ſtellarū: q̄ n̄ ē firma: nꝫ ſtabil'. ⁊ q2 ē graue mltū ſcire ꝯplōnē q̄ fit ex ꝯiūctōe v̄tutū ſtellarū. nūc āt vult h̄ dubiū deſtruere ⁊ oñdere nob̄: ꝙ error iſte nō ē ꝓpter defectū q ſit inā ſcie. ſꝫ ē ꝓ eo ꝙ res ē grauis mltū i ſe. ⁊ itellectꝰ hūanꝰ nō hꝫ virtutē ſic magnā: ꝙ poſſit itelligere res graues mltū. q̄ꝫq̄ꝫ ipa i ſe ſit valde vera. ꝓut ſunt ſcie q̄driuiales: q2 q̄ꝫq̄ꝫ ſint cūctis alijs artibꝰ veriores: ⁊ firmiorū demr̄ationū: q2 nulluꝫ fl'm ibi eē pōt. tn̄ multi pn̄t in eis errare: nō defectu ſcie: ſꝫ ꝓpter grauitatē magnā ipius ⁊ debilitatē itellectꝰ hūani. Et poſtq̄ꝫ hoc accidit i ariſmetrica: geometria: muſica: ⁊ aſtrologia q̄driuiali. nō ē mirū. ſi in aſtrologia iudiciorū accidat illud idem. ⁊ maxie q2 materia nō ē firma: nec ſtabilis. ⁊ ꝓpter grauitatē itelligēdi ꝯplōnē q̄ fit ex cōmixtiōe ſtellarū. Et poſtq̄ꝫ ita eſt error q accidet i hac ſcia: nō erit ꝓpter defectū ipiꝰ: ſꝫ ꝓpter debilitatē itellectꝰ hūani: q negt attigere vt ꝯphēdat oēs res graues mltū.

Accidit itē gn̄al'r ꝙ ad nullā q̄litatē iſtiꝰ materiei ſciaꝫ veraciter ſꝫ opiabil'r ꝑuenimꝰ. Maxie āt ad id qꝺ ex mltis diſſīlibuſqꝫ rebꝰ colligit.

Et gn̄al'r dico ꝙ ſtatꝰ hꝰ materie dirigi nō pōt vt total'r attigat via certa multū i qua nō ſit dubium aliqꝺ: niſi ſubtilitate itellectꝰ aliquorū q pn̄t res cōſiderare acutius q̄ꝫ alij. ⁊ maxime in his q̄ cōpoſita ſūt multarum ⁊ diuerſarū rerū.

Ptholemeꝰ docꝫ nos i h̄ dcō maneriēbꝰ artis di. ꝙ id totū qꝺ ſcire poſſumꝰ ꝺ ſtatu hꝰ māe ſupiorís ꝑ hāc artē nō dirigit' vt ſciat' niſi ſubtilitate itellectꝰ vniꝰ magis q̄ꝫ alteriꝰ. ⁊ ſubtili ꝯſideratōe aliquorū. q2 mā iſta nō ſp̄ i vno ſtatu cōſiſtit: nec ē firma. ⁊ hoc idē docuit nos hypocras in phyca: qn̄ dixit tp̄s eē acutū. voluit dicere: mā iſta nō ē lōgo tp̄e i vno ſtatu. ſꝫ cito mutat' ꝺ vna hora i aliā. Qꝺ āt dixit ptholemeꝰ i his q̄ cōpoſita ſūt mltis ⁊ diuerſis rebꝰ: vult dicere ꝑꝑ ſciaꝫ q̄ accepta ē ꝑꝑ ꝯiūctionē multarū virtutū ⁊ diuerſaꝝ: ⁊ ꝓpter hoc ē graue multū itelligere ꝯplōnē certā: q̄ fit per res tales. ſicut dixit hypocras iudiciū eē graue. vult dicere: ꝙ ois res ſcita argumto niſi experiētia approbet': nō ē adeo firma: ꝙ hō ꝯfidere debeat opando ꝑ eā. In dicto āt ptholemei ſūt v̄ba duo q̄ nos gloſare oꝫ. ⁊ hec ſūt. ꝯſiderare: ⁊ cogitare. ſꝫm antiquos logicos ē i tribꝰ maneriebꝰ. vna ē certa i ſe ꝙ inde aliud eē non pōt. vel circa hoc: q2 hō negt ſcire ꝓ certo. ſꝫ cogitat ꝙ ē ita. Alia ꝺ re q̄ ē mltū lōge a v̄itate ⁊ certitudie. Alia v̄o maneries ē q̄ ē iter ābas has. Un̄ dico ꝙ cogitare qꝺ hic dixit ptholemeꝰ: eſt illꝺ qꝺ bn̄ ē circa v̄itatem illā: ꝺ qua aliꝺ eē nō pōt. q2 certitudo ſua demr̄ata ē demr̄atōe dcā an̄. Cōſiderationū vero ē alia bn̄ circa v̄itatē. ⁊ h̄ eſt ois res hn̄s regulā: q̄ eā ab errore cuſtodit. ſicut figura quā hō facit ꝑ cōpaſſū ⁊ regulā maderi. nā cōpaſſū ⁊ regula faciunt figurā certā ꝯſideratōe: q̄ꝫq̄ꝫ nō ſit ꝑ dm̄rationē. Et alia ē q̄ ē lōge a v̄itate mltū. ⁊ hec ē res accidēs fortuitu aliqn̄ de eo: qꝺ hō ꝯſiderat. Et ē alia q̄ ē iter has ambas. Cū autē ad id qꝺ an̄ diximꝰ reuertemur: iuenies ꝙ ꝯſideratio hꝰ ſcie ē illꝺ qꝺ ē bn̄ circa v̄itatē: qm̄ ē res q̄ adiūgit' ſcie ex ꝑte demr̄atōe certa. Et poſtq̄ꝫ ē ita. ſcia illa cuſtodit ab oi errore: ⁊ qn̄ bn̄ iſpexeris i eo qꝺ diximꝰ: iuenies: ꝙ ꝑ hāc manerīe de cogitare ⁊ ꝯſiderare: fit opatio oiuꝫ ſciarū: ⁊ p̄ſerti phyce.

Cōtingit ēt cū hoc ꝙ erraticarū ſtellarū figure i antiqs formate tēporibꝰ ſūt ille ꝑ quas nr̄orum tp̄ꝝ figuras q̄ eis aſſimilāt' cōſideramus ⁊ ſuper eaꝝ effectus. id qꝺ priſce auctoritatis viri reruꝫ iſpectores ꝑ ſuoꝝ tp̄ꝝ figuras deprehēderūt iudicamus: q̄ nr̄is forſan figuris multū vl' parum ꝓpter lōgas eaꝝ circuitiōes aſſilant'. Qꝺ āt he figure ꝓrſus eis aſſimilent'. ita vt q̄ in celis ⁊ q̄ in terris ſūt: ad id qꝺ tūc fuerāt reuertant': nequaq̄ꝫ eſt poſſibile: nec ab aliquo dici poterit: niſi q ſtulte: deridendo ꝑfecte ſe id ſcire ꝯfiteat' qꝺ a nullo vnq̄ꝫ ꝑfecte ſciri potuit: vel qui ſe ad id ꝑueniſſe dicat: ad cꝰ ꝑuētū nulliꝰ mortal' vita ſuffecit.

Et accidit ſīlr i hoc qꝺ eē pōt: vt ꝑtitiōes quas hn̄t planete per figuras i opibus q̄ expimentata fuerūt tp̄ibus ātiqs multū a longe: ⁊ nos iudicamus h̄ꝫ ꝙ dixerūt ſapiētes antiq q experti fuerūt: ⁊ iuenerūt ſic eē: ⁊ aſſilant' figuris nr̄i tp̄is: vna magis ⁊ alia minus ꝑꝑ lōgas reuolutōes curſuū planetaꝝ q fuerūt ab i de vſq̄ꝫ ad hoc tp̄s: tn̄ aſſimilare id qꝺ dixerūt ⁊ experti fuerūt ſapientes antiq illoꝝ tēpoꝝ figuris ⁊ opibus huius tēporis completa ſīlitudie: i q̄ n̄ ſit diuerſitas nec mutatio: ita ꝙ id totū qꝺ ē i celo cū eo toto qꝺ ē in terra: ſit reuerſū ad ipm ſtatū primū: res ē q̄ n̄ pōt eē. nec poteſt aliqs ſe laudare ꝙ attigat: nec ſciat rē ex illis q̄ cōplete attigi nō pn̄t. nec ex his qs negt attingere vita ſua: q2 vita hominis determinata ē.

Poſtq̄ꝫ nos fecit itelligere: ꝙ res quas attigimꝰ ꝺ hac arte attigimꝰ ꝯſideratōe q̄ ē circa demr̄ationē. ⁊ ꝙ nō deficit mr̄are eā eē: niſi q2 mā nō ē ſtabilis. vult nunc magis explanare volētibꝰ ꝯdicere huic arti: vt rō nulla remaneat dicēs ita: ꝙ ea q̄ iudicamꝰ h̄ tp̄e ꝑ opa ſtellaꝝ i mā q̄ nūc ē iuenta hēmus rectificatōibꝰ antiquorū: ⁊ nō ab alia ꝑte. ⁊ ꝑꝑ h̄ accidit ꝙ erit tal' ꝯſtellatio ⁊ tal' mā: q̄ aſſilabūt' ill' q̄ fuerūt tp̄e ſapiētū ātiquoꝝ: vna magis: ⁊ alia minꝰ. ⁊ h̄ ꝑꝑ reuolutiōes ſtellarū a lōgis tp̄ibꝰ veniētes. iuenire tn̄ talē māꝫ ⁊ talē cōſtellationē q̄lē ipaꝫ eandē quā certificauerūt ſapiētes ātiq: ita ꝙ nō ſit magis nec minꝰ: res ē q̄ eē nō pōt. nec hō tota vita ſua p̄t eā attigere. q2 vita determiata ē. nec ꝑꝑ doctrinaꝫ alterā. ⁊ h̄ n̄ ꝑꝑ errores q cadūt i doctris: ⁊ lōgis tp̄ibꝰ nō cōuenit hoi v̄itatē petēti laudare ſe de tali re: niſi ei qui vult ſe oſtendere populo qui nihil intelligit ſapientie. Et poſtq̄ꝫ ita eſt non eſt mirum ſi aliquis error cadit in volendo equare res que ſūt res i hoc tp̄e i celo ⁊ terra rebus q̄ fuerūt tp̄e antiquoꝝ ſapientū a tā lōgis tp̄ibus vſq̄ꝫ nūc. Cū hoc aūt dicto deſtruxit opiones aliquoꝝ dicentiū. ꝙ res oēs redeūt ad caput tp̄ꝝ cognitorū: cū talibus q̄lia alia vice fuerūt: nec plus nec minꝰ: ſꝫ eedē vtiqꝫ ipſe. Et ceciderūt i hūc errorē ꝓpter lōgos curſus ⁊ multas reuolutōes ſtellarū. q2 cogitauerūt ꝙ ſit nūerus cois ānorū mūdi. ⁊ dierū cū qbus loca planetarū ⁊ ſtellarū certificari pn̄t. Et qn̄ ille cōplet' ꝙ oēs ſtelle erūt ad ipmmet pūctū reuerſe. ⁊ ꝓpter hoc oēs res redibūt: vt ſint tales q̄les fuerūt ⁊ ipemet. In hūc. n. erroreꝫ mlt'

tū aliquādo ceciderūt. ⁊ aſtrologi multi tales. vt albumaſar ⁊ alij multi. ⁊ tu itelliges ſi ſcineris aliqd de ariſmetrica ꝙ hic eſt error magnus. Ego vo ſtudui pquirere nūerū cōez. ꝙ hoc nūnerarē nūero ſcito: cū quo poſſez tabulas ponere. vñ exirēt dies ſciti. ⁊ illum nō potui inuenire.

¶ His etiā occaſiōibus p quaſdā horas i iudicio rū pnoſticatōe fallimur. qm̄ exēplaria p que adi ſcimus: his qbus iudicamus nō aſſimilātur.

¶ Et pter hāc rōnez accidit error aliquando in alijs q̄ deberēt eē p eo: ꝙ ea de quibus dederūt nobis ſapiētes antiq exēplū: nō pñt ad ipa eadez redire ſine diuerſitate aliq̄ pauca vel multa.

¶ Dico ꝙ hec v̄ba apta ſunt ⁊ non indigent gloſa.

¶ Nā cū aeris accidētia i aere perſcrutamur: ob hoc nobis repertu difficilia ſūt. qm̄ occaſionuz q̄ ſūt i aere grauis ē iuentio: ⁊ ſi que p celeſtia fue rint occaſiōes dephēdimus.

¶ Tamē rō pter quā p inquirendo accn̄tia q̄ in aere ptigūt ē graue itelligere ē. q2 nō accidit tal'i aere apparat⁹ cū tali pſtellatōe q̄l' alia vice fuit.

¶ Hic docet nos ptholeme⁹ quō non eſt mā ſtabilis nec fir ma. ⁊ docet nos ſic pbare debem⁹ quō ſe pōit ſp in diuerſis modis. Incipio. n. log ð eo qð accidit i aere: q2 res ē gnālior. qm̄ i aere accidūt res multe. p eo ꝙ opa corporū ſuperiorū nō recipiūtur i quolz loco ð vna manerie. q2 in aliquo loco erūt mētes i qbus vigēt vēti pter eorū altitudinē. ⁊ pp̄ h̄ nō poterit aer ille hr̄e calorē ſic magnū: aut pter fumoſita tes q̄ eleuabūr ð hūiditatibus alic⁹ ciuitatis. vl' pp̄ fetores corporū mortuorū. nā he ſūt res tēperiē aeris corrūpētes. ⁊ ſi'ia q̄ cōtingūt. Cōuenit g aſtrologo: vt iſpiciat i ſtatu aeris anteq̄ȝ iudicium proferat.

¶ Cūqz ſup hoiuz natiuitatibus loqmur: ſm col lectōes virū rez multas ⁊ nō friuolas i hoc pci pimus occaſiōes q̄ ēt p ſe res variare pellūt.

¶ In dicēdo ēt i natiuitatibus q̄ ſūt ſz pplōnē vir tutū i qlz re iueninus i eis rōnes nō paucas: nec minores alijs qbus mutanꝰ pprietates eoꝝ.

¶ Dicit ꝙ i natiuitatib⁹ ſil'r accidūt res multe diſturbātes eas ne recipiāt ð leui opa ſtellarū ſz ꝙ eis ꝯueiebat recipe.

¶ Seminū nāqz dr̄ie: mutationū q̄litates multū iuuant. quia cuz regio quelibet eiuſdemqz regio nis aer vnius eiuſdēqz ſit modi: vnaq̄ȝ ſeminuz dr̄ia: ad ſue ſpēi ꝯpetētē formādā imaginē vires optiet: velut hoīs ⁊ eq ceterarūq̄ȝ beſtiaꝝ ſem̄.

¶ Hoc ē q2 maneries ſpmatis dat magnū auxiliū i pprietatib⁹ gn̄atōis: p eo ꝙ aer circūdat villaz q̄ hz orizōtē determiatā. Si ambo fuerit vni⁹ ſta t⁹ q̄libet maneries ſpmatis vnicuiqz p figurādo formaz generalē ꝯueniētē cuilz ſpēi. ſicut ē ſpma hoīs ⁊ equi ⁊ omnium aliorum animalium.

¶ Uult dicere ꝙ oīa q̄ ſūt p eēntiā ⁊ nāz vicūt. i reb⁹oībus. qm̄ id qð ē p eēntiā nō pōt cābiri nec mutari de ſua nā. vbi grā. virt⁹ q̄ ē i ſpermate p eēntiā ē vt faciat formā ꝯuenien tē ſolūmō ſpēi ð q̄ ē ⁊ de ſpermate hoīs negt forma fieri ni ſi hoīs. ⁊ de illo eq. negt forma fieri niſi eq. ⁊ ſic ðceter] aiali bus. ⁊ ſil'r de ſeminib⁹ vegetabiliuz. ⁊ oīb⁹ alijs nālibus: ꝙ vnūqðqz eoꝝ recipit: al's reſpicit forma eoruz nālem q̄ toti eidē tn̄ accidētia q̄ ꝯtingūt ſpmati cuiuſlibet corporis il'i⁹ ſpēi. nō contigūt ſpmati p eēntiā: ſz accidūt ⁊ ꝯformāt ſecū vi virtutū ſtellarū i villa ⁊ orizōta: illa vbi fuit. ⁊ ſm ſtatū aeris ⁊ loci illius.

¶ Ortuum item loca res magna cōuertunt mu tatione.

¶ Et loca generationis mutant res que generan tur in illis mutatione non parua.

¶ Uult dicere ꝙ i locis i qb⁹ fiet gn̄atio. ſic̄ ſūt terre nigro rū. oēs q generabūꝰ i eis habebūt redire ad gn̄ationē ipſaz paulati. ſ. ad colorē terre nigroꝝ: q̄ȝ q̄ȝ fuerit de albis. ⁊ ſi hō niger valde gn̄ābitur i terra multū frigida vbi ſūt hoīes al bi: hēbit redire ad ipaz gn̄ationē aliaz. paulati. ⁊ ita cōtingit i ſi'ibus illð idē. Et poſtq̄ȝ ē ita manifeſtū ē ꝙ calor paulati a ſpmate remouet. nec i eo remanet niſi id qð hz p eēntiam ⁊ nām. ⁊ hec ē v̄tus gn̄atōis ſolūmō. Cōuenit nobis iſpicere ad generationē c⁹ ē nat⁹ ⁊ ad ſpma vñ deſcēdit. ⁊ ad locū in quo nat⁹ fuit. ⁊ poſtea poterim⁹ iudicare. hoc enim magis exponit in eo qð ſequitur.

¶ Cū ſemia eteni vnius fuerit ſpēi dr̄ie: velut ho minū ſemē. ⁊ aerū itē q̄litates eedē extiterit. mul tas ac magnas i corpe ⁊ aia q̄litates drn̄tes ſor tientur naſcentes ſm regionum in quibus naſcū tur differentias.

¶ Et qn̄ fuerit maneries ſpmatis illius gn̄atiōis vnius modi. ſicut ſpma hoīs: ⁊ fuerit ſtatus ae ris circūdātis eiuſdem maneriei accidēt natis di uerſitates magne i corpibus ⁊ ſpmatibus ſm di uerſitatē regionum in quibus naſcuntur.

¶ Uerbi grā. illeq naſciꝰ i oriēte erit diuerſus i corpe ⁊ ſpū: ab eo q naſciꝰ i occidēte. q̄ȝuis cōſtellatio ābaꝝ natiuitatū ſit vna. ⁊ hoc eſt pter accidentia pertinentia ad q̄ȝlibet re gionē q̄ cum ſpermate cuiuſlibet formantur. In alijs auteȝ rebus naturalibus inuenies iſtud idem.

¶ Cibi quoqz atqz mores diuerſi coꝝ idiniduas alterationes futuras vtcūqz iuuabunt.

¶ Amplius cū hec cibaria et mores quibus vtū tur: qlz q diuerſi nō fuerit adiuuāt vna pte.

¶ Hoc aūt videbis viſibil'r: qn̄ i morib⁹ hoīum iſpexeris. ⁊ cibarijs qb⁹ vtūꝰ. qm̄ i illis q cibarijs colericis vtūꝰ: fit co lera: ⁊ trahūꝰ mores ⁊ cōplōnes earū: ſicut hoīum coleri corū. ⁊ i illis q vtūꝰ cibarijs facientib⁹ melācoliā ꝯplōnes ⁊ mores trahūꝰ verſus illos melācolicorū. ⁊ i ceteris cōple xiōib⁹ illud idem. ⁊ ideo mores contingunt. q2 illi q morāꝰ ⁊ vitā hn̄t cū bonis: q̄ȝuis malus ſit p nām: trahitur verſus bonū illorū. ⁊ ꝯtrariū de cōuerſo. hoc eni totuz ⁊ rōnem pp̄ quā ē: iuenies aperte i libris ſapientuz antiquorum.

¶ At cū oīa neq̄qz occaſiōibus q̄ i aere ſe concor dauerit lz magna ſit vis aeris q i eē harū rerū ſm ꝙ ſūt grādis ē magni iuuaminis occaſio ſi ab eis nō iuuātur hi qui per ſuperiorū ſolūmō motus pnoſticantur: et qui per eos tm̄: id qð pfecte ſci re nequeūt iueſtigāt quādoqz fallenter.

¶ Et ſi ſe nō cōcordauerit quelibet earū reruz ve nientiū p aerē circūdātē: p eo ꝙ virtus aeris eſt magna valde: q̄ȝuis aer det viz magnā: et auxiliū multū magnū: vt res ipſe ſint: put ſūt. et aerē res iſte nō iuuerit accidet dubiū et error cuicūqz vo lēti p modū ſuperiorū corporū ſolūmodo indica re et eſſet hō q vellet res ſcire que per ſe comple te ſciri non poſſunt.

¶ Ptholemeus dicit hic: ꝙ si homo nō iuuerit opera stel/
larū q̄ in aere fiūt: operant̄ cū statu ꝯueniēte: generi: regioni:
spēi: cibarijs ⁊ moribus: accidet sibi error qñ voluerit iudica
re. Et ꝓpter hoc dixit. aer q circūdat pro eo qd̄ ante dixit. ꝙ
virtutū stellarum cōiūctio ⁊ opera sua primo sunt i aere. Et
postq̄ ē ita manifestū. qd̄ nobis cōuenit: qñ bene ꝑ hāc scien
tiam certificare voluerimꝰ: vt semꝑ stellaꝝ opera cū rebus
generalibus adiungamus. ⁊ ꝙ in qualibet eaꝝ aspiciamus
bene de mō: ꝙ nō dicamus de nigro qui est filius nigri ꝙ est
albus: ꝓ eo ꝙ ꝯstellatio natiuitatis demōstrat ꝙ debeat eē
albus: tñ debemus dicere ꝙ ē minus niger q̄ esse deberet.
nec debemus dicere: ꝙ ille qui vtitur cum latronibus ē hō
pacis: ꝓ eo ꝙ h̄ natiuitas sua demr̄at. s₃ debemus dicere: ꝙ
erit minus malus ceteris latronibus: donec eoꝝ societate₃
dimittat: ⁊ tūc ad naturā suā redibit: ⁊ ita debemus facere
in omnibus alijs rebus generalibus ⁊ particularibus: in le
gibus ⁊ moribus gentium accidentibus.

¶ Quoniā igitur hnc ita est: nō q₂ quandoq₃ i ea
fallimur: tota vilipēdēda ē ⁊ destruēda hec scia.
sicut nautarū solertia: qui nauigādo frequēter er
rāt: a nobis nec vilipenditur nec repudiatur: s₃ i
ea magis attēti atq₃ solliciti manere debemꝰ.

¶ Postq̄ aūt res iste sūt in hac manerie: nō ꝯue
nit nobis destruere totā hāc artē ꝓpter aliquem
errorē qui ibi cadit aliqnādo. sicut destruere non
debemus magisteriū marinarioꝝ i nauibꝰ diri/
gendis ꝓpter errorem qui ibi accidat: ⁊ ꝓ eo ꝙ
multotiens accidat.

¶ Postq̄ ptholemeus monstrauit ꝙ hec ars vera ē: ⁊ ꝯtra/
dicentiū sibi opiniones destruxit: ⁊ docuit nobis loca i qbꝰ
debemus inspicere quādo nos voluerimus bene custodire
ab errore. Dixit in hoc loco i modo cōclusionis: ꝙ nō debe/
mus destruere totā hancartē ꝓpteraliquē paruū errorem:
qui ibi aliquādo cōtingit. ⁊ posuit diuisionē magnam inter
hancartem ⁊ magisteriū marinariorum. ⁊ quando inspexe
rimus in hac arte: paucis vicibus accidet ibi error. ⁊ in ma/
gisterio nauiū multis. Et postq̄ ita est: ꝯuenit vt sequamur
⁊ amemus hancartem iudicioꝝ magis q̄ alias ꝓpter ma/
gnū ꝓficuū qd̄ iacet i ea: ⁊ modicū errorē qui accidit quan/
do bene inspexerimus in eadem.

¶ Pollicēt nāq₃ nobis ardua atq₃ iestimabilia:
⁊ id ēt qd̄ ex ea attēdere pol'e ē ñ dubitemꝰ.

¶ Sed conuenit vt eam petamus ⁊ teneamꝰ ꝓ
valde nobili: quia in ea sunt ꝓficua multa bona
⁊ miraculosa.

¶ Hec ꝓficua que dicit ptholemeus sūt: sicut custodia a no
cumentis inimicoꝝ ab aere corrupto: ⁊ a caristia victualiū:
qm̄ anteq̄ accidant scimus res istas.

¶ Jtē nō cōuenit vt per eā omnia: sed solū iuesti
gando iuestigemꝰ. Necessariū quoq₃ dicimꝰ vt
earum materias deprehēdamus: nec qd̄ non est
idoneum interponamus.

¶ Et ꝓsequamur ea que sciri possunt ꝑ hāc arte₃.
Et nō cōuenit similiter ꝑ hāc artē velle scire oia:
preter ea que ꝑ hoiem possunt attingi: ⁊ conue/
nit etiā nos velle id qd̄ est de pertinētia sua: ⁊ ꝙ
nō applicemus ei id qd̄ non est de ea.

¶ Quod hic dicit glosa non eget.

¶ Sicut eni medicos cū infirmitatū occasiones:
infirmorum qualitates querūt nō reprehēdimꝰ:
sic nobis molestū eē nō d₃ materias ⁊ regiōes: ci
bosq₃ ⁊ oia q̄ p̄terita sūt accñtia iuestigare.

¶ Et sicut non dislaudamꝰ phycos: cū inqrunt
qua rōne infirmitas euenit infirmo: ⁊ statū perti
nentē ad cu₃. Similiter nobis nō cōuenit in hac
arte renuere qñ petamus de generatiōe: regiōe:
cibarijs: ⁊ oibus alijs accidētibus q̄ ꝯtigunt.

¶ Phyci adiuuant se multū in eo qd̄ eis scire cōuenit: inqui
rendo de vita qua vsus est infirmus: de loco vnde est: ⁊ i oi/
bus alijs q̄ i physica dicta sūt. ⁊ de hoc nullus eos dislaudat:
imo laudat illū qui efficacius hoc inquirit. Et postq̄ ita ē in
physica que est presens res: q̄to magis in hac arte que est ꝓ
sciendo ea que futura sunt: satis patet. igitur mirandum nō
est si de generatione iquiritur. ⁊ de alijs q̄ ptholemeꝰ dixit.

¶ Capitulum tertium ad demonstrandum huiꝰ operis vtilitatem.

Qualiter stellarū ꝓnosticationes de/
prehendant̄. ⁊ ꝙ ea solūmodo acci
dentia q̄ corpori globū terre circun/
danti ⁊ que horum occasiōe hoibꝰ
accidūt: inotescāt: ⁊ ꝙ h̄ hoiu₃ acci
dētia corpori ⁊ anime eorūq₃ viribꝰ: necnō ⁊ opi
bus: que a primis vsq₃ ad extremos operati sunt
annos: sint pertinētia: et q̄ sint que extrisecus ac
cidunt: q̄ p̄dictis naturaliter et ieuitabiliter adhe
rent: vult quedā amoris cōnexio q̄ ē inter corpꝰ
et substantiā: necnō et eius sociam: et vt cōnexio
que interest anime eiusq₃ ꝓgeniei: atq₃ dominio
q̄tuncūq₃ ex eis in ceteris continget horis: ge
neraliter probatum est.

¶ Generaliter demōstrauimus qua manerie po
terimus attingere ꝓnosticatiōes stellaꝝ. Sūma
quidē totius qd̄ idē scire possumꝰ: sūt accidētia
que cōtingunt i corpore qd̄ circūdāt. Et acciden
tia que cōtingunt hoibus hac solūmō rōne. Hec
accñа que contigūt hoibus sūt ea q̄ ptinēt ad spi
ritū et ad corpus et ad virtutē ⁊ opa donec a pri
cipio et id qd̄ subseqt̄ post opera illiꝰ rei que
operabat̄ i eo ⁊ i alijs tēporibus: et res que acci
dunt extra eas que hñt cu₃ rebus predictis parti
cipatione₃ naturalē et necessariā: sicut participa
tioq̄ est inter corpus et id qd̄ lucratur et sociam.
Et participatio que est iter spiritu₃ et generamē
tū et dñiū et res quas idē pōt hō hr̄e ꝑ₃ tpa.

¶ Quicquid est in hoc dicto sūt ꝯclōnes eorū q̄ nos añ do/
cuit. Nos aūt exponere volumus vnūqd̄q₃ per se: vt h̄ me/
lius itelligas id qd̄ dixit: qua manerie poterimꝰ meliꝰ attin
gere ꝓnosticationes ꝑ stellas. vult dicere ꝙ iā docuit nos q̄
manerie poterimus scire ꝑ astronomiā res que future sūt.
Et id qd̄ dixit. Sūma totius: qd̄ scire poterimus: sūt accidē
tia que cōtingūt i corpore. qd̄ circūdant. vult dicere: ꝙ locꝰ
vnde veniunt sūt accidentia q̄ accidūt i aere per opera stel/
larum. ⁊ accidētia que dixit cōtingere hoibac rōne solūmō.
vult dicere ꝙ res q̄ accidūt hoibus ꝓpter vim stellaꝝ non
accidunt ꝓpter aliud: nisi ꝓpter opa q̄ stelle operant̄ i aere

nos circūdāte:et ꝓpter ↄmixtiōeʒ virtutū ſtellarū q̄ i aere demōſtrāť. Et hoc qꝺ dixit ꝙ hec accn̄a q̄ cōtigūt hoibus ſūt ea q̄ ꝑtiēt ad ſpūʒ ⁊ ad corpꝰ ⁊ ad v̄tutes ⁊ oꝑa donec a pricipio:vult dicere ꝙ accn̄a q̄ hoibꝰ accidūt nō ſť niſi ſm̄ māʒ de q̄ gn̄antur et cōplexionē q̄ formať in eis ꝑꝑ cōmixtionem virtutū ſtellarū q̄ fit i aere hora q̄ gn̄ati ſť. et id qꝺ dixit id qꝺ ſeq̄ť hoc pꝰ tꝑa illiꝰ rei q̄ oꝑabiť i eo et i tꝑibus. Uult dicere id qꝺ ſequeť corpꝰ hois ⁊ ſpūʒ ꝑꝑ cōplexionē quā recipit a pricipio q꞉ cōplexiōes poſtea q̄ accidūt n̄ poſſūt oꝑari i eo alr̄ niſi i addēdo i ea vel ſolūmō mouēdo res q̄ accidūt extra eas q̄ hēnt cū rebꝰ ꝑdictis ꝑticipatōem n̄alē et neceſſariā:vult dicere de rebꝰ q̄ ſequūť corpꝰ ⁊ ſpiritū ex rebꝰ q̄ ſūt extra eos. Et id qꝺ dixit ꝑticipatō q̄ ē iter corpꝰ ⁊ id qꝺ lucrať et ſociā:vult dicere ꝓpter hauē vn̄ corpꝰ viuit et vxorē ⁊ filios q̄ ſunt res qbꝰ corpꝰ ſe adiuuat. et ꝑticipatō q̄ ē iter ſpūʒ generamentū ⁊ dominiū. vult dicere ꝙ poſtquā ſpūs ē gn̄ator corpis cupit ſꝑ qꝺ remāeret forꝰ illa et poſtq̄ā hec eadē remanere nō p̄t ꝙ remāeat alia talis ſicut illa gn̄atōe ipſiꝰ. Et ſpūs amat dn̄iū ꝓ eo qꝺ itret i hominē ⁊ qꝺ lucreť ꝑꝑ hūc honorē res oēs qbꝰ idiget. hꝰ. n. certitudinē itelliges a pietate quā ꝺ filijs habemꝰ:q꞉ nālr̄ oēs amamꝰ:⁊ q꞉ mlťi vitā hēnt ꝓ poſſe ⁊ dn̄iū poſtulāꝰ: Et id qꝺ dixit id qꝺ ide p̄t hr̄e ſꝫ tꝑa. vlť dicē id qꝺ hō p̄t hēre ex iſtis rebꝰ q̄s dixit aliquo tꝑe et nō alio ſicut ē mulier quā hō hēre nō p̄t donec ſit i etate:hec āt oia vſqꝫ hic docuit nos gn̄aliter ꝑtho. et de hinc i antea omnia ꝑticulariter quando ad loca eorum peruenerit.

¶ Nūc autem promiſſorum reſiduum indicabimus: qꝺ ē hꝰ vtilitatē oꝑis breuiter iueſtigare.

¶ Nos āt volumꝰ dicere id breuiter qꝺ remāſit ꝺ rōne quā recepimꝰ: ꝓ ꝺmōſtrādo ꝓficuū qꝺ iacet in hac arte.

¶ Dixit breuiter ꝙ ſi totū ꝓficuū qꝺ iacet i hac arte totum vellet narrare rō nimium ꝓlongaretur.

¶ Sed modū itētionēqꝫ ſciēdi quātitates iſtius ſcientie fructꝰ priꝰ enodare propoſuimus.

¶ Et icipimꝰ primo narrare ⁊ finē ꝓpoſiti. vn̄ ſcire volumꝰ virtutē ꝓficui huiꝰ artis.

¶ Ulť dicere ꝙ monſtrabit finē ꝓficui ꝙ hō poteſt ꝺ hac arte hr̄e.

¶ Dicemꝰ nāqꝫ qm̄ ſi hꝰ vtilitatis quātitateʒ q̄ ad aiaʒ ꝑtinʒ ↄſiderare velimꝰ: ꝺꝑhēdemꝰ nihil eē:a quo eē alacritateſqꝫ aie tātā melioratiōeʒ aſſumāt. Alr̄qꝫ dicimꝰ nihil eē i quo tātū lucreť aia:ſicut i hꝰ ſcie ꝓgnoſticatōe. Per ipām eteni ad diuiarū hūanarūqꝫ rerū notitiā ꝑuēimꝰ.

¶ Dicimꝰ ergo ꝙ ſi iſpexerimꝰ i virtutē ꝓficui qꝺ iacet i ea ꝑꝑ ſpūʒ:iueniemꝰ rē nō eē q̄ tm̄ ꝓficiat aie:nec eā ſic exhillaret. neqꝫ dirigat q̄tum ſcire que futura ſūt per hāc artē. q꞉ hō ꝑ eā res humanas ⁊ diuinas attingit.

¶ Qn̄ ſciuerimꝰ ꝑ hāc artē mores veniētes ꝑ v̄tutes ſpūs. ꝓ eo qꝺ ſequitur ↄplexionē corporis an̄q̄ā appeat ꝺ illis vlla malicia poterimus eos dirigere ⁊ emendare i modo quo i ethicis dixerunt ph̄i:⁊ ſi intellexerimus per hāc artē:ꝙ ibi ſūt mores boni:augebimꝰ ⁊ affirmabimꝰ eos magis. ⁊ h̄ tom̄ i pueritia facere poſſumꝰ leuiꝰ q̄ i etate maiori qn̄ mores q̄les ſūt appebūt ↄpleti:q꞉ tē graue ē mlťū eos mutare. Ampliꝰ qn̄ ſciuerimꝰ ꝑ aſtronomiā ea ad q̄ recipiēda ē ſpūs magis paꝛꝰ vlˀ elongatꝰ:ſiĉ ſť magiſteria ſcīe aut leges curabimꝰ de re illa i q̄ recipiēda aia ē magis ꝑata:⁊ dimittemꝰ illā ad quā recipiēdā ꝑata n̄ ē. ⁊ ita excuſabimꝰ penā ⁊ laborē corpis ⁊ ſpūs:q꞉ fruſtra laborat qs de re ad quā recipiēdā nō ē aia ꝑata. nā talia q̄lia h̄ poſſumꝰ ꝑ hanc artē ſolūmō:⁊ nō ꝑ aliā. Et poſtq̄ ē ita:nihil ē ꝑꝑ qꝺ meliꝰ erigere ⁊ letificare poſſimꝰ aiam q̄ ꝑ hāc artē:nec maiꝰ ꝓficuū ſibi faciat. Et qm̄ ea ꝺ qbꝰ ſumꝰ pati addiſcemꝰ meliꝰ ⁊ multum de leui ſi itromiſerimus nos de ipis. ⁊ he ſunt res humane q̄s dixit. Diuine q̄s nos dixit:ſūt fora v̄a:quaʒ pōt hō hr̄e q̄ ad eā fuerit ꝑparatꝰ:⁊ hec forª v̄a eſt deuʒ cognoſcere:ſicut antiq ph̄i docuerunt.

¶ Corpis iteʒ vtilitas qm̄ ad ea q̄ cuiqꝫ ↄpl'oni cōpetūt ꝑuēire neqmꝰ niſi ꝑ hꝰ oꝑis cognitōeʒ.

¶ Et ſilr̄ ꝓfectū corpis quē ꝑ hāc artē ſcire poſſumꝰ ea q̄ ↄueniētia ⁊ ꝑſtabilia ſť cuilꝫ ↄpl'oni.

¶ Corpis ꝓficuū ē ↄſuare ſalutē ⁊ leuare ifirmitatē ab eo ⁊ qn̄ a p̄n° ꝑ aſtronomiā ſciuerimꝰ cꝰ ↄpl'onis corpꝰ erit ⁊ cª modi ifirmitates futuris tꝑibꝰ ſibi ↄtigēt:ſciemꝰ q̄lr̄ ꝑparabimus illꝺ corpus ꝓ ſua cōſuāda ſalute ⁊ ꝓ defendēdo ipꝫ ab ifirmitate. Et poſtq̄ ē ita:nihil ē qꝺ magis ꝓficiat corpꝰ q̄ ſcire per hāc artē ea que futura ſunt.

¶ In diuitijs āt ⁊ dignitatibꝰ ac i his ſilibꝰ id dīc poſſumꝰ ꝙ i tota phia cōſideramꝰ. Non ē enim phie ex ſe vt ad ꝑdictorū lucrū aliqꝺ queq̄ adducat:nec tamē ē idōeū vt ab hoibꝰ icl'peť. Silr̄ ita qꝫ nec ꝑꝑ hāc occaſionē iculpāda ē hec ſcia nec ipſius magne poſtponēde ſūt vtilitates.

¶ Gn̄alr̄ āt aſtrologo honores ⁊ ditias magnas ꝑ hāc artē ꝺbemꝰ dicere id qꝺ i phia dicimꝰ:qm̄ ꝑ phiaʒ nō teneť phūs lucrari magnas ditias et res tales:nō tn̄ rectū ē ꝑꝑ hoc ꝙ phia ꝺhoneſtetur:⁊ ſilr̄ hāc artē nō debemꝰ dehōeſtare nec dimittere alia ꝓficua magna q̄ poſſumꝰ inde hr̄e.

¶ Uult dr̄e ꝙ phia nō hꝫ ꝑ nāʒ ꝙ det diuitias ſꝑ:tn̄ ꝑ eam ꝑueniť hō ad ſciēdū vias qbꝰ p̄t meliꝰ lucrari. Silr̄ ars iſta nō ꝑ nāʒ ſui ꝓ ea ſciēda p̄t hō ſꝑ ad magnas ditias ꝑuenire q꞉ docet hoieʒ res facere qbꝰ ſe mlťū adiuuat i lucrādo honorē ⁊ ꝓficua mlťa. vn̄ nō ↄuenit ꝺhoneſtare phiam in hac arte:eo ꝙ ꝑ ſe nō dat magnas ditias ſtati:nec ꝙ hō dimittat honores ⁊ ꝓficua magna q̄ hr̄e p̄t corpi ⁊ aie:ꝓut dixit.

¶ Gn̄alr̄ ēt rōnes hāc iculpātiū ſciam:eāqꝫ nulliꝰ vtilitatis eē dicētiū:aiaduertētibꝰ patebit eos hec nō veraciter ꝓtuliſſe. Eorū nāqꝫ ſtulta deliberatio ad hoc erat ꝓcliuior: vt rerū ieuitabilr̄ cōtigētiū ꝓgnoſticatōes ſuꝑfluas ⁊ iutiles eē dicerēt. Ad hec eorū v̄ba ſť diſſoluta: aſpectu ſubtili idōeaqꝫ cognitōe carētia.

¶ Et gn̄alr̄ dico ꝙ tu ꝺleui itelliges ꝙ illi q ꝺhoneſtāt hāc artē dicētes ꝙ i ea ſciēda nō ē ꝓficuū viā veritatis nō tenēt:⁊ ꝙ ceteri q dixerūt ꝙ nullū ē ꝓficuū i ſciendo res anteq̄ ſint:verba vacua ⁊ ſine diſcretione dixerunt.

¶ Uult dicere ꝙ illi q dixerūt ꝙ i ſciēdo futura nō eſt ꝓficuū:non bn̄ iſpexerūt i v̄bis ſuis ⁊ laxauerūt v̄ba q̄lia accideri eis:⁊ non ſunt ꝓbatione determinata.

¶ Primū nāqꝫ ſcire ꝺbemꝰ ꝙ res neceſſario cōtigētes cū alicui ↄtigerit niſi ꝑtimeāť mlťū ei fortaſſe nocebūt ⁊ adeo ꝙ ſēſū ⁊ memoriā auferēt aut tātū gaudij vel triſtitie cōferēt ꝙ idē eueiet.

¶ Nā oio cōuenit nobis ſcire res futuras: qm̄ niſi eas an̄ ſciuerimꝰ ⁊ ꝑpauerimꝰ nos i eis poſſemꝰ i hora rē talē iuenire q̄ faceret ſenſū ꝑdere: vł hora ſuꝑueniret vel tale gaudiū vł triſtitia q̄ faceret illud idem.

¶ Hoc videmꝰ viſibilr̄ oi die. Et nos ſcimꝰ hoies q theſaurū i hora ſubita ſine ꝑſcia iuenerunt ex q̄ ꝑdiderūt ſēſū ꝑ nimio gaudio quē nunq̄ꝫ recuꝑare potuerūt. ſꝫ fuerūt hac de cā ꝑdita. Et alios qbꝰ hora ſuꝑuēit res vn̄ fuerūt ſic territi ꝙ ſēſū ex metu nimio ꝑdiderūt: tn̄ ille q futura ꝑſcire pt nō amittet ſēſū: ſꝫ remanebit i memoria ſua firmus. hoc.n. ꝓficuū hꝫ hō de his vn̄ liberari aliquo mō nō pōt ꝑ ꝯſtellationē hoc demonſtrantē q̄ valde fortis ē. Sed ſi aliter fuerit ꝙ preꝑpatione aliqua valeat eius proficuuum eſt multum maius.

¶ Prognoſtcatio vero aiam applicat ⁊ attrabit ad rerū adhuc lōgiquarū frequentes memorias ita ꝙ eas iā ꝓ cōſtāti atq̄ꝫ ꝓ ꝑſēti hēat: ⁊ plane ſuauiterq̄ꝫ eā ad cuiuſcūq̄ꝫ rei future receptōnem coaptat.

¶ Pronoſticatio tn̄ mutat vſu ſpūm paulatī ꝓducēdo i mētē ea q̄ futura ſūt a lōge multū ⁊ preparat ea ſibi ac ſi forent p̄ñtia māſuete multuꝫ ⁊ ſine impetu.

¶ Qn̄ hō nouit rē futurā q̄ oi mō deeē nō pōt reducit eā i mētē ſepius ⁊ tēperat̄ in ea ⁊ nō ſuꝑuenit ipetuoſe ſicut de morte q̄ ſe ꝑparat oi die. Silr̄ qn̄ aliqs ꝑſciuerit ꝙ iueniet vel lucrabit̄ hauere aliq̄ tp̄e cognito: cogitabit i eo ſpatioſe quō eū cuſtodiat vel q̄ via illō citiꝰ hēat. vnde qn̄ bn̄ iſpexeris i talibꝰ ꝑtilaribꝰ iuēies ꝓut dixit ptho. Et poſtq̄ꝫ ſic magnū iacet ꝓficuū i ſciēdo ea q̄ futura ſūt anteq̄ꝫ ſint ꝓ blandiēdo volūtatē ⁊ ſenſū i his de qbꝰ hō liberari nō pōt: ⁊ eo magis ſi poſſet ꝑparatōe aliq̄ liberari dcm̄ coꝝ q dixerūt i ſciēdo ꝓnoſticatiōes nō eē ꝓficuū nō eſt verum.

¶ Rurſus nō ē extimādū qꝺ ſuꝑiora ſuꝑ ſtia ſigificata ꝓcedant ieuitabilr̄: velut ea q̄ a diuina diſpōne cōtigūt: ⁊ q̄ nullatenꝰ ſūt euitāda necnō q̄ veraciter ⁊ ex necceſſitate proueniunt.

¶ Et ꝓpter hoc nō cōuenit vt cogittemꝰ ꝙ oia q̄ accidūt hoibꝰ per corꝑa celeſtia ſint neceſſaria vt diuina q̄ homo remouere nō pōt.

¶ Qr dixit ꝑ corꝑa celeſtia vult dr̄e ꝑꝑ cōmixtiones q̄ fiūt i aere nos circūdāte ob figuras curſuū ſtellaꝝ. Dr̄ia vō q̄ eſt iter reꝫ diuinalē ⁊ aliā ē. qr res de mūdo nō pōt id qꝺ a deo venit diſturbare: ⁊ ide nō pōt aliqs liberari: ſꝫ res alie nō ſt̄ ita. Ptho. aūt dicit ꝑ hoc dictū ꝙ credere nō debemꝰ vt oia oꝑa ſtellaꝝ ſint ſemꝑ nec̄ia vt diuina: tn̄ eoꝝ ſūt q̄ ſūt talia ⁊ eoꝝ q̄ pn̄t mutari ⁊ ide hō liberari pōt. Et poſtq̄ꝫ ē ita: manifeſtū eſt ꝙ qn̄ ſciuerimus res q̄ pn̄t mutari qꝺ ide poterimus nos ꝑparatiōe aliq̄ cuſtodire: ⁊ tunc magnū ⁊ multuꝫ proficuū erit huius artis.

¶ Immo ſcire ꝺbemꝰ: ꝙ celeſtiū vires fiūt diſpōne diuia: q̄ ꝓhiberi nequeūt: qn veraciter eueniant: ⁊ itē ꝙ terreſtriū variatio nāli calle ꝓcedit q̄ variāt̄ ⁊ prias rerū ſuꝑiorū occaſiones accidētalr̄ ſuſcipiūt: ⁊ ꝙ quedā etiā accidētiū gn̄ali nocumēto: nō ex alicuiꝰ rei ꝓprietate cōtigūt hoibꝰ velut i grādi mutatiōe aeris: aqua vix nobis ꝑcauere poſſumꝰ multorū eueniūt hoiuꝫ exitꝰ: q ex aeris exceſſu vel mortalitate aut ſubmerſiōe cōtingūt: hec autē iccirco cōtingūt: qm̄ magna ⁊ fortis occaſio breuē atq̄ꝫ debilē ſꝑ occaſiōeꝫ ſuꝑat: ⁊ ꝙ quedā accidētiū: ſecūdū nāles ⁊ ꝓprias vniuſcuiuſq̄ꝫ cōplexiōis accidūt qualꝫ mutatōe ſibi contraria.

¶ Immo ſcire nos cōuēit ꝙ motꝰ celeſtiū corꝑꝫ ē res diuia quā res ꝺ mūdo neqt mō aliquo diſturbare quoniā ē neceſſaria ⁊ ide aliꝺ eē nō pōt ſed mutatōes rerū terrenarū ſūt naturales ⁊ cōuertibiles recipiētes res prias a celeſtibꝰ corꝑibꝰ i mō accidētis ⁊ ſequētis eam: Et vna pars accidētiū hoibus cōtingentiū ꝓuēit ꝑꝑ peſtilentias gn̄ales ⁊ vłiores ⁊ nō accidit ex ꝓpria natura quā vnaq̄q̄ꝫ res hēt ꝑ ſe. ſicut ꝯtingit quādo aer corrūpit̄ corruptela ſic magna: ꝙ vix homines poſſunt ſe cuſtodire quin multi moriantur coruꝫ: aut propter calorē eoꝝ magnū aut propter aerem vel putrefactionem ſiue propter malos ventos qui perire faciunt multos in mari quia ſemper res maior ⁊ fortior debiliorem ⁊ minorem ſuperat: accidētia vero ſūt aliqua contingentia ex complexione naturali ⁊ ꝓpria cuiuſlibet propter aliquam mutationē contrariarum mutationum.

¶ Totū hoc ē aforiſmꝰ vnꝰ ⁊ eiꝰ gloſa ē h mō. motꝰ ſtellarū ⁊ v̄tutes q̄ cōiūgūt̄ ex ſuis motibꝰ iteriꝰ ſūt res nec̄ie. Et de fcō dei: q̄s nil diſturbare pt: nec ē res q̄ mutari ſeu ꝯuerti poſſit aliq̄ manerie ſeu mō tn̄ q̄ualr̄ res terrene recipiāt oꝑa ipaꝝ v̄tutū ē res nālis ⁊ cōuertibil̄: qm̄ he res terrene ſūt ſube ꝑ ſe ⁊ recipiūt oꝑa corpoꝝ celeſtiū i mō aſcn̄tis ⁊ mō ſeq̄le: ſicut res diminuta magis recipit opꝰa ꝑfectiori: ⁊ ſicut lucē recipit dyaphanū: ꝙ ꝑ potētiā a dyaphano qꝺ eſt ꝑactū. Hec āt v̄ba demōſtrāt magnā potētiā ptho. i ſciēdo dina ⁊ nālia. ⁊ oia v̄ba ſua apte demōſtrāt magnā ſapiam ⁊ poſſe ſuū i loquēdo i oibꝰ ꝑtibꝰ phie. Et id qꝺ dixit ꝙ aliqua accn̄tia cōtingūt hoibꝰ ꝑꝑ peſtilētias gn̄aliores ⁊ vłiores ⁊ nō ex nā ꝓpria quā hꝫ vnaq̄q̄ꝫ res. vult dr̄e ꝙ q̄libet reruꝫ nāliū recipit i p̄nᵒ a v̄tute ſtellaꝝ rē ꝓpriā i oibꝰ ſuis mutationibꝰ. Et qn̄ contigerit ꝑ ſtellas res ꝓpa gn̄alior ⁊ maioris v̄tutis q̄ꝫ ea q̄ ꝑtinet ad quālibꝫ reꝝ ꝑticulariū: ipa gn̄alior ⁊ v̄tutis maioris deſtruit accn̄tia ꝑticłaria: ⁊ viꝫ habꝫ poſſe oia oꝑa mutādi: ſic̄ accidit i tꝑibꝰ qbꝰ aer mutat̄ q nos circūdat mutatōe tali: ꝙ vix ſe pōt aliqs cuſtodire ab eo: qr nimiū erit calidꝰ: aut frigidꝰ vł putrefactōe corruptꝰ q̄ i multis locis mortalitatē facit: aut ſicut accidit i magnis ꝑlys: vbi moriūt̄ gētes młte: vł ꝙ eueniūt magne iundatōes aq̄rū qbꝰ młti ꝑeūt. Et ptho. i talibꝰ q̄lia hec reddit rōnē ꝙ ē ꝓ eo: ꝙ res maior vicit minorē: ⁊ fortior debiliorē. Et dixit ꝙ accn̄tia ꝑtinētia ad quālꝫ reꝝ: ſm ꝙ ea recipiūt ꝑ nām hora q̄ gn̄ant̄ a corꝑibꝰ celeſtibꝰ mutāt̄ ēt ꝑ ꝯr̄ia. Et poſtq̄ꝫ ē ita: manifeſtum ē ꝙ oia terrena nō recipiunt oꝑa ſtellaꝝ nec̄io. ꝺ mō ꝙ mutari nō poſſint. Ex eis tn̄ ſunt talia: q̄ pn̄t mutari: ⁊ i talibꝰ ſcire ꝓnoſticatōes ē ꝓficuū valde magnū.

¶Qm̄ hec igitur hmōi ſūt: ꝓbatū eſt i rebꝰ ge-
neralibus ⁊ idiuiduis ꝙ ea accidētia quoꝝ pri
ma occaſio fortior ⁊ maior eſt oibꝰ occaſiōibꝰ
ſibi cōtrarijs qn̄o neceſſario ꝯtigēt. Sciēdū eſt
itē ꝙ ea que ſic ſe nō hn̄t cū contrariū eq̄ forte re
ceperit: leuiter mutabunt̄. Que vero hec non
īuenerit primas naturas imitabunt̄.

¶Et poſtq̄ꝫ hec ſūt ſicut ṗdiximꝰ bn̄ ītelligimꝰ
rebꝰ oibꝰ tā bn̄ vl̄ibus ſicut ⁊ ꝑticularibꝰ qbus
accn̄tia contingunt ſi res prima fortior ⁊ maior
fuerit q̄ꝫ res alie cōtrarie: ſine dubio nec̄riū ē vt
maior penitꝰ ſupēt minorē ⁊ que ſic nō fuerit: ſꝫ
q̄ hec ſint idebilitate eq̄les poſſūt de leui cuꝫ aliq̄
ṗparatiōe mutari. ⁊ ſi accn̄s contrariū non ve-
nerit prima nā̄ ſequetur.

¶Uult dicere ꝙ opa que operant̄ ſtelle in terrenis tā bn̄
vl̄ia ſicut ⁊ ꝑticularia ea q̄ ſūt ꝓṗa quelibet ꝑ ſe vniꝰ mane
riei ſūt in hoc qr ea q̄ fortiꝰ habuerūt ꝯriū penitꝰ eē oꝫ. pro
ficuū aūt qđ i hac ꝓnoſticatiōe ſciēda hꝫ hō ē: qr blādit̄ vo
lūtatē ne ſibi res ipā ipetuoſe ꝯtingat. Que vero hn̄t ꝯria
equalia virtute: pn̄t mutari de leui ⁊ vnū eoꝝ ṗparatōe ali
qua deuiari. Et ſi in hoc ṗparatio nō fieret accn̄s eueniet
ꝙ ṗmū principiū demonſtrabit.

¶Qđ pigritia ⁊ inſipientia nō neceſſarijs viri
bus euenit.

¶Hoc āt erit neſcietate ⁊ inneceſſitate magna.

¶Uult dicere ꝙ opa ſtellaꝝ que hn̄t magnū cōtrarium i
virtute nō trāſibūt ad nos niſi neſcietate nr̄a. qr non facie
mus ṗparationē deuiandi ei q̄ nō ſūt neceſſaria vt cōtigāt
Et i his ſcire ꝓnoſticatiōes magnū ē ꝓficuū qr malū i mō
ꝙ n̄ veniet poterimꝰ deuiare. vbi gr̄a. Qn̄ ſciuerimꝰ ꝙ vtꝰ
martis faciet alicui īfirmitatē de colr̄a i capite vniꝰ mēſis
huic obuiare poterimꝰ purgādo colr̄aꝫ ⁊ ꝯplexionē ſuaꝫ cū
frigidis ⁊ humidis temperādo. ⁊ qn̄ hoc fecerimꝰ poterimꝰ
illū ab hac egritudine liberare. inde ſi accidat: erit pauca
i multum ī reſpectu eiꝰ qđ fuiſſet niſi h̄ feciſſemus.

¶Idem etiam in oibus quorū initia naturalia
ſunt euenire videmus: vt in naturis quorūdā la-
piduꝫ atq̄ꝫ vegetabiliū: necnō ⁊ vl̄neruꝫ ⁊ apo
ſtematū: ac īfirmitatum: que neceſſario aliquid
operant̄: quorū quedam ſunt vt id operent̄ niſi
eis ab aliquo cōtrario contradicat̄.

¶Hoc idem videmꝰ accidere in oibus alijs ha-
bentibus principia naturalia quoniam ex natu-
ra aliquorū lapidū ē ⁊ vegetabiliū aialiū vulne-
rum ⁊ īfirmitatum operari rem aliquam neceſ
ſario ſic ꝙ aliter non poterit. Et eorum aliqua
operātur hoc niſi res habuerit ꝯriū operantes.

¶Dicit ꝙ hoc quod dixit nō eſt in opibus ſtellaꝝ ſolūmō
īmo ē i opibꝰ rerū aliaꝝ nāliū: qr nulla eaꝝ opri ſuo hꝫ rē
ꝯriā q̄ poſſit eā diſturbare. Sicut đ igne magno qn̄ cadit
i herbas ſiccas aut de toxico forti multū vl̄ magnis ⁊ ꝓfū
dis vulneribꝰ qbꝰ hō liberari nō pōt: aut de forti appatu ī
firmitatis magne vel de īfirmitatibꝰ ꝑiculoſis ⁊ fortibus
multū. Nā ex his ſūt aliq̄ qbus hō n̄ p̄t liberari ṗparatiōe
aliq̄ quā facit. Et ſūt aliq̄ que habent cōtrariū vn̄ homo li
berari pōt ⁊ illud accn̄s diſturbare. Ptholemeꝰ aūt adiun
xit opa ſtellaꝝ ⁊ opera rerū terrenaꝝ vt melius intelligere
nos faciat ꝙ hec ambo ſūt res nāles ⁊ que pn̄t mutari: ali
qua tn̄ eoꝝ ſūt q̄ ullo mō diſturbare nō pn̄t ſed expedit vt
ſint oio. Et eoꝝ ſunt que hn̄t ꝯrium qđ ea ꝯriare pōt.

¶Similiter ēt cōuenit oibus i hac ſcientia ver
ſantibus que hominibus accidūt accidētia con
ſiderare: ac in ipſis naturaliter ꝓnoſticari: ⁊ vt
falſis non adhereāt opinionibus cū quedā ideo
euitari nequeāt ꝙ occaſionū a qbꝰ ꝓcedūt que
dam ſūt multe ⁊ magne: quedam vero his con
trarie alteratiōeſq̄ꝫ ſuſcipiūt: velut medici qbꝰ
hominū infirmitates īnoteſcūt: ṗdicūt: que eaꝝ
ſūt curabiles que vero minime.

¶Conuenit enim vt hoc modo intelligant illi q
de hac ſcia ſcire volunt que ſunt accidentia ho
minibus ꝯtingentia ⁊ qđ primo iudicent ſm
naturam nō īſpiciētes ad opiniones vacuas in
ſuis iudicijs qm̄ quedā ſūt qubus homo ſe ne-
quit mō aliquo cuſtodire. ꝓ eo ꝙ cāe quibꝰ ve
niūt ſūt multū fortes ⁊ magne: ⁊ eoꝝ ſūt de ma
nerie ꝙ poſſūt mutationē recipe: ſꝫ ꝙ phyci de
bent itelligere de īfirmitatibꝰ que eaꝝ ſūt mor
tales nequeūtes habere remediū: ⁊ q̄ eaꝝ ꝓpter
medicinā remediū pn̄t habere.

¶Id quod dixit ꝙ iudicēt primo ſm nāꝫ. vult dicere qn̄
hō iudicauerit ꝙ iudicet ſicut in hys q̄ mutari poſſunt ſꝫ
ꝙ res nāles mutant̄: ⁊ non dicit de re ꝙ oī modo eē debe
at ⁊ remanere non poſſit niſi de hys que veniunt ꝑꝑ ma
gnas: multas: ⁊ fortes cās. nam de talibꝰ iudicari dꝫ ꝙ oī
mō contingent. Et id qđ dixit eorū eē maneriei ꝙ muta
tionem pn̄t recpere. Uult dicere ꝙ eoꝝ ſūt qbꝰ poſſumus
aliq̄ cuſtodia liberari eo qđ a debili cā ꝑueniūt. ⁊ in talibꝰ
debemus dicere iſtud erit niſi adhibeat̄ ibi cuſtodia. Qđ
aūt dixit ſicut phici pn̄t ſcire de infirmitatibꝰ que ſūt mor
tales ⁊ que liberari pn̄t ꝓpter medicinam. vult dicere ꝙ
aſtrologo ſcire conuenit q̄ ex operibus ſtellarum ſūt nec̄ia
qbꝰ nullꝰ liberari pōt ⁊ h̄ ꝑ ſe iudicare a ꝑte vna. ⁊ ab alia
parte ea qbus liberari pōt: ſicut faciūt boni phyci q qn̄ vi
dēt infirmitatē que curari non pōt nō itromittūt ſe de illa
qr nolunt ſuper re inutili laborare. cū aūt itelligūt ꝙ libe
rari pōt apponunt ibi mētē ſuā ⁊ curāt eam.

¶In rebꝰ quoq̄ꝫ qbꝰ icē p̄t alteratio attēdere đ
bemꝰ ex iudicioꝝ modis: id qđ ſubiūgā. Cū i cu
iuſlibꝫ natiuitate dixerit aſtrologꝰ: ꝙ cū tal̄ fue
rit eiꝰ ꝯplexio ⁊ ſic ſe aeris habuerit mutatio:
alterataq̄ꝫ fuerit tēꝑata ꝯplexio ſꝫ augmētū vel
diminutionē talis ꝓſeq̄t̄ īfirmitas: ⁊ velut qn̄ꝫ
dicet medicꝰ ꝙ hec īfirmitas vl̄ hec vlcera aug
mētabunt̄ ⁊ putreſient: ⁊ ſil̄r ſi qs rerū magda
nia naturas agnoſcēs dicat. ꝙ magnes ferrum
attrahat: vnūq̄đq̄ꝫ iſtoꝝ ſi artificis ignauia eiꝰ
nō apteē cōtrariū: nec̄io ꝯtiget ⁊ ſꝫ ſue ꝓprie na
ture vires ꝓcedet: ⁊ nō augmētabūt̄: nec putre
ſcēt vlcera cum eis obuiauerit medicina. Nec
itē lapis magnetis ferrum attrahet ſi cum alleis
vngatur.

¶Ampliꝰ i his q̄ pn̄t mutari conuenit vt iudicet

iſto mō quo dicā. verbi grā. Cū aliquis de natiuitate aliqua iudicauerit dꝫ dicere ſi ꝯplo fuerit hui⁹ manerie ⁊ aer proprius mutabit hac manerie de mō ꝙ ꝯplo tēperata mutet̄ ad maius vel min⁹: talis infirmitas accidet ꝑut dicit bñficium. hec infirmitas creſcet magis vel hoc vulnus hēbit putrefacere. aut ſicut dicet ille qui nouit i mineris ꝙ adamas trahet ferrū ſi circa illud ponetur. Et q̄cūqꝫ haꝝ rerū dimiſſa fuerit neſcietate ꝙ i ea non opet̄ res ꝯtraria q̄ defēdat: ipa oi mō cōtiget: ⁊ primā naturā ſeq̄t. Et ſi cū cōtrario apponet̄ ibi cuſtodia: vln⁹ nō augebit̄ nec putreſcet. nec lapis adamas ſi vngat̄ alleo trahet ferrū.

C Uult dicere ꝙ aſtrologo ꝯuenit res pſciri q̄ ꝑ opa ſtellarū mutationē recipe pñt: q̄ videlicꝫ ſūt eaꝝ que ꝯriū pñt hr̄e quo diſturbent̄ ⁊ ille q hꝫ iudicare appōat ibi cuſtodiam ⁊ tēpet eas cū ſuo ꝯrio: ſicut faciūt phyci: q ſi nō medicarēt vuln⁹ poſſet putrefacere: ⁊ hō inde mori. Aliō vō qō dixit gloſa nō eget.

C Hec āt q̄ pdicā ſūt non ꝓhibet̄ niſi ab his q̄ naturalr̄ ſūt illis cōtraria: ⁊ ſm ꝙ iā indicatū ē. Slr̄ ēt i illis rebus eueniet: ꝙ q̄ cū hoibus accidūt ignorabunt̄ accñtia: vel cū ſciētur: ſꝫ illis nō obijcient̄ ꝯtraria: ſeq̄t̄ neccrio prim⁹ ordo nature. At ſi pſciant̄ ⁊ q illis mederi ſciat iueniat̄: aut nullatenus via naturali ⁊ pri⁹ idicata cōtigent: vel ſi contigerit i modico accident.

C Hec eadē q̄ dixim⁹ vitare poſſum⁹ ꝙ non veniāt ad tales ſtat⁹ ꝯtariādo ea ſm naturā ⁊ ꝑ iudiciū interciſū ita erūt res ille ſi hō neſciuerit accidētia q̄ contingūt hoib⁹ vel ſi ea ſciunt̄ ⁊ non ꝑpauerit rē aliq̄ꝫ q̄ ipē ꝯtrariet accñt modis oib⁹ ſm ꝙ eueniret ordinatio prima nature. cū āt ſcita fuerit añq̄ꝫ eueniet aut appuerit aliq̄s ſciens dare remediū ñ accidēt ⁊ ſi accideriṅt erit res modica.

C Jd qō dixit h̄ eadē q̄ dixim⁹ q̄ reb⁹ iſtis defendūt. vlt dicere maneries medicamis qb⁹ mutāt̄ opa rerū nāliū ꝑ ꝯriū qō ē in eis: h̄ eodē mō ſūt ex opib⁹ celeſtiū corporꝫ q̄ remediū pñt hr̄e: qm̄ ſicut opa terrena rē pmā ſequūt̄: niſi in aliquo ope reſiſtant̄ ſic opa celeſtiū corpoꝝ opus ꝓprie nāe ſeq̄t̄ niſi ꝯriēt̄ ope aliq̄ vel medicent̄. tñ ſi medicabūt̄ aut deſtruet̄ in totū ⁊ nō erūt vel ſi fuerit erit eis ide rēs modica multum.

C Cūqꝫ i reb⁹ gñalib⁹ ⁊ idiuiduis ē vis eadꝫ: mirū ē cur ab hoib⁹ cōcedit̄ ꝙ gñaliū ꝓnoſticatio poſſit hr̄i ⁊ ꝙ ab eis precaueri poſſit. Sunt nāqꝫ plimi q tpoꝝ āni ꝓgnoſticatōes ſtellarūqꝫ fixarum nubes ac figuras cōcedunt: ⁊ circa ea multū verſātur: nec non ⁊ ab his que ꝑ eā futura ſūt: ſibi pcauēt ⁊ q̄ frigida ſūt i eſtate: in hyeme vero q̄ calida ſūt reſeruāt: Gñalr̄ ēt eoꝝ cōplōnes: tpate ꝯplōnes nitūtur allicere. Jtē cum ab iſortunijs ⁊ accñtib⁹ q̄ i mari ꝯtigūt ſibi p cauere nolūt ſtellaꝝ fixaꝝ nubes attēdūt. Jn beſtiaꝝ quoqꝫ cōceptoib⁹: ac plātaꝝ plātatoib⁹ lūe figuras q̄ ſcdꝫ ſui lūinis q̄ntitatē formant̄ obſeruāt: ⁊ qd agā: Neminē uidim⁹ q̄ hoc vnq̄ꝫ denegaret ul' q̄ dicere eā nec' pficere nec eē poſſe.

Quidā vero ſūt q ad idiuiduoꝝ ꝓgnoſticatōes i ꝓpria ꝯplōe neminē poſſe ꝯuenire iudicāt ut in augmēto uel diminutiōe caloris vel frigoris ⁊ ſilr̄ i ꝓpria cuiuſqꝫ rei cōplone: opinant̄ ēt eſſe mlta: a qbus nemo ſibi pcauere poſſit. At ſi planū ē ꝙ cū nr̄a nos ifrigidamus corpa añ caloris gñalis aduētū: min⁹ caloris nobis icūbat: Jdeꝫ nos i reb⁹ ididuis facere poſſum⁹ q̄ calores augmētant: vt eas. ſ. ad itēpiē cōuertam⁹.

C Et poſtq̄ꝫ hec virt⁹ vna ē ⁊ eadē i reb⁹ vlib⁹ ⁊ pticularib⁹ mirādū ē q̄ rōne ꝯtigit ꝙ hoies neſciūt ea q̄ futura ſūt i reb⁹ vlib⁹: ⁊ nō pſtāt pparationē ⁊ cuſtodiā q̄ expediūt contra ipa. qm̄ pplāres oēs vt plimū cognoſcūt d̄ uero ꝙ pſcire pt āni tpa ⁊ nubes ſtellaꝝ fixaꝝ: ⁊ figuras lūe ⁊ iſpiciūt mltū i eis ⁊ i cuſtodiendo ſe ab eis. accidūt. ppārāt res frigidas i eſtate. ⁊ i hyeme res calīas ⁊ ſtudēt adducere ꝯplōnē tpis tempate. Ampli⁹ qr iſpiciunt ad nubes ſtellaꝝ fixaꝝ qm̄ cuſtodire ſe volūt a reb⁹ q̄ accidūt ꝑ mare. Silr̄ d̄ beſtijs. pricipijſ. qñ dāt maſculū femie: ⁊ i plātādis arborib⁹ iſpiciūt haꝝ figuras lūe qñ ē plēa aut miuta aut aucta. nec vnquā vllū vidimus q hoc eiecerit nec mēdaꝝ eē diceret̄: vel ꝙ eē ñ pt aut ꝙ magnū ꝓficuū ñ adducat. Sūt tñ aliqui dñtes i pticularib⁹ ꝙ hō negt ſcire ea q̄ ibi accidūt ex hijs q̄ ꝓpria ſīt cuilibꝫ ꝯplōni reꝝ ſicut ꝙ ſit frig⁹ magis vel min⁹ ⁊ ſilr̄ calor ⁊ ꝙ hō ñ ſe poterit a pticularib⁹ cuſtodire. Et poſtq̄ꝫ māifeſtū ē qō eē d̄beat vt calor eueniat: ifrīabim⁹ cōpora nr̄a ita ꝙ nō hēbimus calorē ſic magnū qñ eueniet: hoc idē poterim⁹ bñ facere pticularib⁹. ⁊ poterim⁹ bñ augere calorem ita ꝙ maior erit hac eadē rōne.

C Hec oīa verba ſūt amphoriſm⁹ vn⁹. vult dicere ꝙ poſt q̄ꝫ virt⁹ ē vna et eadē i vlib⁹ ⁊ pticularib⁹: ſicut añ nos docuit i opib⁹ ſtellaꝝ q̄ mutatiōeꝫ rcipiūt. bñ dꝫ hō mirari q̄ rōne eueniūt hoies ſic ignoti oēs ꝙ hō ſcire nequeat ea q̄ futura ſūt añq̄ꝫ ſint i rebus vlibus ſicut ſūt āni tempora: ⁊ ea q̄ ſciunt paſtores laboratores ⁊ marinarij ⁊ alia q̄ dixit. ⁊ videret ꝙ i hijs ſciēdis añq̄ꝫ eueniāt iacet magnū pficuū: pp cuſtodiā q̄ ibi adhibet̄. Et ſilr̄ accidit i pticularib⁹ ſi adhibeat̄ ibi cuſtodia que qdē i pticularib⁹ facilior eſt ⁊ ea facere pōt magis hō. Hec. n. ē rō totius hui⁹ dicti ptho. verū tñ qr aliquātulū clauſū ē: volo ipm melius exponere tibi. Or autem dixit ſtudet tradere cōplōneꝫ ad temperamētū. vult dicere ꝙ res facit: quib⁹ tēpet oia tpa āni ꝓ cōſeruāda ſalute. tu āt ſcies virtuteꝫ huiꝰ ꝑ libros phyce q loquūt̄ de gubernatiōe ſanoꝝ. Et id qō dixit i pncipijs ponēdi beſtias maſculū. ſ. femine. ⁊ in plātādis arborib⁹ ꝙ iſpi

ciũt ad figuras lũe. vl't dicere id qđ faciũt ſapiẽtes: labora toꝝ ꝛ paſtoꝝ cꝰ certitudinẽ ſcies a libꝭ agricl'ture. ꝛ nubiũ ꝛ id qđ dixit ꝓprietatẽ cõpl'onis reꝝ de addẽdo i calorẽ vl' frigus. vult dicere de cõmixtione q̃ fiũt ꝑꝑ cõiunctionem virtutũ ſtellaꝝ q̃ ſẽꝑ augẽt i v̄tute ſol' vel minuũt de ea. et id qđ dixit ſil'r poterimus addere i calorẽ. hac eadẽ rõe vl't dicere ꝙ ſicut poſſumꝰ minuere de calore: ꝑ ea que faciemꝰ ſic poſſumus i eũ addere ꝑ ea que fecerimus ꝛ i frigore illud idem.

¶ Niſi qꝛ huiꝰ deceptiõis occaſiõ ẽ i idiuiduoꝝ reꝝ grauis ꝓgnoſticatio: ꝛ qꝛ perpauci eam in vſu habent.

¶ Cã tñ huiꝰ erroris ẽ grauitas ſciẽdi ꝑticl'aria añq̃ ſint: ꝓ eo ꝙ hoies vtunt̃ hoc parũ valde.

¶ Dicit ꝙ rõ ꝑꝑ quã aliq̃ ſũt ignoti ꝙ ꝑticularia ãteq̃ ſint nequeat hõ ſcire ẽ ꝓptet grauitatẽ ſciendi pronoſticatiões ꝑticulariũ ꝛ qꝛ hoies his nõ tãtũ quãtũ vl'ibꝰ vtunt̃.

¶ Adeo ꝙ fere ẽ occaſio: vt alia nullatenꝰ creantur. Res. n. vires cõtrarietatis hñtes: abſq̃ rebꝰ ꝑ quaꝝ vires ꝓgnoſticamur ñ leuiter iueniũtur: iõq̃ in maiori ꝑte nõ repiũt̃ perfecte.

¶ Ita ꝙ ꝑꝑ hũc errorẽ hoies de ꝑticl'aribꝰ nihil credũt: qꝛ id qđ hꝫ in ſe viꝫ cõtrarietatis neq̃t vt plimũ iueniri ſic cuiuſuis ꝓnoſticatiões cognite ſũt. vñ hec ẽ res q̃ complete iueniri ñ põt.

¶ Docet nos ꝑ hoc dictũ ꝙ rõ grauitatis ꝓnoſticationuꝫ ꝑticulariũ ẽ. qꝛ cõmixtio que fit de rebus cõtrarijs intelligi nõ põt de leui ꝓpter grauitatẽ que eſt in ea. ꝛ ꝓpter hoc durum eſt ꝙ homo ſciat ea complete.

¶ Quapꝑ cũ nature prime ſꝑ abſq̃ ꝓhibentes ſint vicẽtes putauerũt ꝙ ipe facerẽt quicq̃d ẽ inevitabil'r: ꝛ ita ꝙ ꝓhiberi nequeat.

¶ Et qꝛ nãc prime altiores ſũt: ꝛ diſturbationẽ ñ recipiũt ſui motꝰ crediderũt ꝙ oia fiũt i mõ reꝝ q̃ mutari nõ pñt nec hõ ab illis cuſtodire põt ſe.

¶ Et quia ſtelle ſũt altiores multũ q̃ mũdus totus ꝛ ſue virtutes ſic fortes ſunt ꝙ vincunt oẽs alias vrtutes ẽt diſturbationẽ aliq̃ nõ hũt ſui motꝰ: crediderũt multi ꝙ eaꝝ oꝑa ſil'r cõuerti nec mutari nõ poſſent nec homo põt ſe cuſtodire ab eis i mõ ꝙ ſint neceſſarij ſui motꝰ. hec aũt credulitas v̄a eẽt ſi mã recipiẽs opus non reciꝑet oꝑa ab alijs rebus multis. ſed recipiẽdo a rebus multis de iure non recipiet ſtellaꝝ oꝑa. ſi i eis aliqđ fuerit ↄriũ qđ ſtellaruꝫ operibus ſit equale.

¶ Et vt mihi vĩ idẽ in ipa eadẽ ꝓgnoſticatione putauerũt. At lꝫ cõtingeret ꝙ i maiori ꝑte prognoſticatio falleret: cẽt tñ cõueniẽs vt eã ſubtiliter iueſtigaremus: eo ꝙ ei veritatis aliq̃d ineſt: velut i ſcia q̃ ſalutẽ cõſeruare demõſtrat: licꝫ nõ omium hoiuꝫ ſalutis ſit occaſio: cũ ſit tñ quorũdã qđ lꝫ ſit modicũ: ẽ tñ appetẽdũ atq̃ diligendũ: ꝛ hoc i eo magnũ fore ꝓficuũ exiſtimare debemus.

¶ Videõ ẽt ꝙ de ꝓgnoſticatiõibꝰ crediderũt: nã lꝫ vt plimũ erret̃ i eiſ qđ tñ modicũ: qđ veꝝ repitur in illis de iure dꝫ diligi ꝛ ꝑquiri. qꝛ rẽ. iuenimꝰ ꝓ cuſtodienda ſalute: ꝛ ſi ꝑ hoc qđ facimꝰ: neq̃ant oẽs hoies cuſtodiri nec ſit cuſtodia toti pplo: ẽ tñ ſalutis cuſtodia aliquoꝝ eoꝝ: ꝛ q̃q̃ modicũ ſit: cõuenit tñ ut illud velimus ꝑquiramus: ꝛ ꝓcuremꝰ ſcire: ac teneamus pro re bõa ac nobili valde.

¶ Dicit ſil'r teneo cõuenire ꝙ q̃q̃ iſti ↄſiderãtes i rebꝰ ꝓnoſticationũ aſtronie errẽt multũ: id tñ modicũ certitudinis qđ ẽ in eis diligere nos multũ cõuenit ꝛ ꝓcurare de illo. de mõ quo faciemꝰ i cuſtodiẽda ſalute. Et licꝫ in eo qđ facimꝰ. non lateat cuſtodia ꝓ toto populo: qꝛ tñ ex illo modico ſũt aliq̃ cuſtoditi cõuenit vt illud teneamꝰ ꝓ re nobili ꝛ bõa valde. ſi bene ſit paucũ: ꝑꝑ hoc. n. dictũ docet nos ꝑtho. ꝙ nobis cõuenit vt multũ ſeq̃mur hãc artẽ: q̃uis ipius ſit modica certitudo. nõ ꝓ eo ꝙ iã ꝓbauit ꝛ demõſtrauit nobis ꝙ ſi i ea appoſuerimꝰ bñ mẽtẽ: q̃cq̃d iueniemꝰ i illa veridicuꝫ erit ꝛ certũ niſi forſitan aliq̃ñ đ tardo inꝰ tardum ꝑꝑ errorẽ aliquẽ.

¶ Patet ẽt ꝙ huiꝰ oꝑis vires iõ maxias egiptij mõſtrauerũt: qñ i oibꝰ libris medendis ſciam ſtellaꝝ ꝓgnoſticationibꝰ ↄiunxerũt: ꝓpterea ꝙ hec hmõi fore cognouere: nec i eadẽ hora illa ĩn ſil' ↄiũgerẽt vt icãtatiões ꝛ medicinas facerẽt: ad ẽ'lẽdũ ipedimẽta pñtia ſiue futura: gñalia ſeu ꝑticl'aria ꝑ corpꝰ circũdãs acciñtia: niſi qñ opiati ſũt ꝙ ide ꝓuẽtura: nec mutent̃: nec ↄuertant̃.

¶ Aſſſat̃. n. ꝙ ſapiẽtes đ egipto: q̃ vi huiꝰ artis docuerũt ponebãt phycã cum ꝓnoſticationibꝰ aſtrõnoie i oibꝰ ſuis libris: ꝓ eo ꝙ res iſtas i hac manerie fore ſciebãt. Et nõ adiũgerẽt hora vna artes virtutis cũ hac medicatiõe phyſice ꝓ liberãdo a peſtilẽtijs uenientibus apte corporis celeſtis ſiue pñtibꝰ vel futuris. ſiue vl'ibꝰ ſiue ꝑticularibꝰ: niſi qꝛ uidebãt ꝙ ꝑ illud factuꝫ nõ dãnarẽt̃ res nec peſtilẽtias ipas reciperẽt.

¶ Iã docuit nos ꝙ oꝑa ſtellaꝝ vl'ia vel ꝑticularia pñt ꝑ̄paratiõe mutari: ꝛ ꝓ afirmãdo h̄ accipit teſtimoniũ ab ãtiq̃s illis: q̃ docuerũt hãc artẽ. ꝛ iſti ſũt ãtiq̃ ſapiẽtes de egipto. nã iſti ſicut audimꝰ docuerũt hoies ſcias oẽs: ꝛ meſſes: ꝛ h̄ affirmat ſic pl'o. ꝛ docet nos idẽ ꝑtho. ꝑ ea q̃ faciebãt dũ ponebãt phycã: cũ ꝓnoſticatiõibꝰ aſtronoie. ꝓ eo ꝙ ſciebant res iſtas de manerie iſta fore. vult dicere qꝛ ſciebãt ꝙ oꝑa ſtellaꝝ mutari poterãt: poſuerũt oꝑa phyce cũ oꝑibꝰ aſtronoie vt ꝑ phycã remoueret dãnũ qđ veniebat per ſtellas.

¶ Qꝛ aũt dixit niſi qꝛ tenebãt: ꝙ ꝑ illud fcm̃ nõ dãnarẽtur res. vult dicere. ꝙ ſapiẽtes illi poſſẽt res terrenas a celeſtibus oꝑibꝰ liberare ꝑ cõmixtiões ꝛ icãtationes: ꝛ res virtutes hñtes: quas ponebãt ad colla ꝛ ĩ rebus.

¶ Quapꝑ id qđ huic nature ꝛ q̃ eũ ſequũtur cõtradicẽdi vĩ hñt i ordie ſcđo: poſuere i uirtute ꝛ poſſe.

¶ Et ꝑꝑ hoc poſuerũt res vi hñtes contrariam huic nature i ſcđo gradu uirtutis iudicij inciſſi.

¶ Vl't dicere ꝙ ſapiẽtes de egipto poſuerũt oꝑa ſtellaꝝ in ꝑ̊ gradu v̄tutis: ꝛ ea cũ q̃bꝰ ↄriamur poſuerũt i 2° gradu.

¶ Et vires vtilitatis eius operis viribus pronoſticationis cõiunxere: in libris q̃ oſtẽſores medicie nũcupãtur: eo. ſ. ut exiſtẽtiũ cõplexionũ q̃litates ꝑ ſtellas deꝑhẽderẽt: nec non ꝛ accidẽtia

que per corpꝰis circundantes ſūt euētura: eorūq; occaſiōes ⁊ vt fortes ēt eēnt in iſtarum ſciā rerum: ac in doctrina curandi curabilia in maiori parte: eo ꝙ eſſe nequaq̄ʒ eſt poſſibile vt omnia corpora infirmitateſq; eiuſdem modi ſint qualitatis intēperie: ⁊ vt per medicinā ⁊ per res vnicuiq; corpori conueniētes ⁊ non cōueniētes in futurarum infirmitatū cuſtodia fortiores exiſterēt: nec nō ⁊ vt his que iam euenerunt medicamine in quo nec īperfectio nec vlla ſit deceptio mederētur: ⁊ vt ex hoc ad ſūmā perfectionem ad quam aliqs attigere poſſit attigerent.

¶ Et poſuerūt antiqui virtutē proficui huius artis ī vno gradu cū virtute prognoſticationū q̄s de libris ſuis ī phyſica noīauerunt: vt ſcirēt per ſtellas ſtatus cōplexionum temporuʒ ⁊ īfirmitates contingere debentes in operum celeſtis corporis ⁊ que aduenient eiſdē īfirmitatibus: ꝓ eo ꝙ ex rebus iſtis cognoſcēt cōmixtiōes quas facere haberent: vt plurimuʒ: q̄m oīa corpora omnes infirmitates illius ſtatus eē non poſſent ⁊ vnius temperamenti: ⁊ vt ſcirent bene phyſicā: et ea que cuilibet corpori ⁊ infirmitati cōueniant ſḿ illud mandabāt quēlibet cuſtodiri cuſtodia conueniēti eidē: vt nō incurrerēt infirmitates ipas venire debentes tali. ſ. medicina: ī qua error uel defectus nō eēt: ⁊ de cura illa ad finem cōgruum peruenirent.

¶ Vult dicere ꝑ hoc dictū ꝙ ſapiētes ꝺ egypto q cognouerūt ꝙ hec ars multū cuʒ phyſica ſe tenebat: inuoluerūt vnaʒ partē ipius in libris ſuis de phyſica: vt ſcirēt per aſtronomiaʒ cōplexiones que ꝓprie ſūt cuilibet: ⁊ ea que accidūt ī aere quibus mutantur corpora ⁊ cuiuſmodi accītia ꝓueniūt a mutatiōibꝰ ipis. Et aūt dixit pro eo ꝙ ſciūt res iſtas ⁊ cōmixtiones que accidūt vt plurimuʒ: ⁊ aliud qđ dixit. vult dicere ꝙ q̄n inſpexerunt: ꝙ corpora et infirmitates ſunt multarū ⁊ diuerſarū maneriez: inſpexerunt ī hac arte pro ſciēdo accidētia que contingunt ī aere ⁊ lucrati fuerūt de phyſica ſapiam ex cōmixtionibꝰ cōuenientibus cuilibet accidentium: ⁊ per has duas artes: magnā habuerūt virtutē gubernādi ⁊ cuſtodiendi ſalutē corporū ⁊ medicinādi īfirmitates qualeſcūq; cōtingerēt: in modo ꝙ error ibi nō accidet: nec defectus in opere ſuo. hoc enī dictum docet nos perfectionē ⁊ bonitatē magnā ſapientum antiquoꝝ ꝺ egypto: ⁊ ꝙ erant magni ſēſus: ⁊ bene credo ꝙ Hipocras ⁊ Galienus ⁊ oēs phyſici greci tenebāt hanc viā: q̄m inueniemꝰ in libris ſuis: qđ nobis precipiunt ī talibꝰ mētē apponere.

¶ Hoc igitur in generaliter dicendo premittendum erat.

¶ Hec autem dicta ſunt: que generaliter nos ꝓponere cōueniebant.

¶ Vult dicere ꝙ quicqd dixit a pricipio vſq; hic ē res quā hominem intelligere conuenit: ⁊ in ea inſpicere: ⁊ ſciat ꝙ ſunt dicta generalia: ⁊ propter hoc melius intelligent particularia huius artis

¶ Conſequenter vero dicenda: modo proſequemur itroductorio.

¶ Et nunc volumus in modo introductorum dicta ponere que dicemus.

¶ Vult dicere ꝙ ea que in hoc libro ab hinc in antea nos docebit: ſunt regule ⁊ radices huius artis tales ꝙ quando eas intelligemus bene: ꝙ quācunq; partē huius artis voluerimꝰ. ire: poterimus expedire. Et liber iſte introductorius erit totus: quo huius artis oēs intelligimꝰ rōnes.

¶ Eaq; opera prius manifeſtabimus: quibꝰ rerum celeſtium alterationes ꝓprie contingūt.

¶ Incipientes loqui de operibus que faciūt mutationes proprie rerū celeſtium.

¶ Vult dicere ꝙ īcipiet dicere regulas ⁊ radices pertinentes ad qđlibet corporum celeſtium. ſ. ad qđlibet ſeparatim per ſe: ⁊ ꝙ oēs partes huius artis de his rebus ſimplicibus componuntur.

¶ Et hoc antiquorum experimētis ordine naturali diſpoſitis exequemur: ⁊ ex his primuʒ erraticarū ſtelllarū atq; luminū opera ꝑtractabimꝰ deo volente.

¶ Et ſequemur idē ſapientes antiquos illos q ordinantur naturali ordinatiōe locuturi primo de operibus duorū lūinariū: ⁊ plārū erraticoꝝ.

¶ Dicit ꝙ qcqd vult dicere in hoc libro eſt ſḿ ꝓbationeʒ ⁊ rectificationē ſapientuʒ antiquorū: ⁊ ſicut experti fuerūt quomodo cōuenit per naturam ſolūmodo ea dimittere q̄ nature non conueniunt. Nam primo īcipit a duobus luminaribus. ⁊. 5. plātis erraticis: pro eo ꝙ eos inuenit maioris operis in terrenis: q̄ʒ oīa alia corpora celeſtia: q2 ſui motus ꝓpria ſic ſunt diuerſa per naturam ⁊ multarum mutationum: ſicut terrena ſunt ⁊ magne conuerſionis: ⁊ q2 per hec poſſumus peruenire ad ſciendum virtutes aliorum celeſtium corporum. Hic enim finitur ratio quā dixit in hoc capitulo. Et conuenit vt omnes rationes preteritas teneas ꝓſentes in tua memoria: quando vnāquāq; rerum quas dixit ante leges ⁊ ſicut intelligere poteris quicquid vult dicere: q̄ manerie illō dicet ⁊ hoc itelliges ſi ſic feceris. Hic autem cōplere volumꝰ hunc tractatum de gloſa: ⁊ incipiamꝰ ſcđm tractatū gloſe q̄rti capituli prime partis Ptholemei: ꝓ eo ꝙ vſq; hic erat totus vnius rationis. ⁊ ab hic in antea de alia loquitur ratione.

¶ Scđs tractatus gloſe Haly. ſuper primo tractatu Ptholemei libri. Dixit haly.

In primo tractatu gloſauimus ea que preponi cōueniunt particularibus huiꝰ artis. ⁊ in hoc alio dicta gloſabimus Ptholemei: que dixit ī quolibet planetaꝝ per ſe. ⁊ ꝓbabimus ꝙ in hoc eſt opinio ſua maior omnibus alijs. Et ſcias ꝙ nunq̄ʒ aliam gloſam īuenimus in hoc libro. Credo tamen ꝙ ſine gloſa non dimiſiſſent eum aliqui ſapientes antiqui: ſed nūq̄ʒ ad nos nec ad terram noſtram peruenit. Conuenit ergo vt referas grates deo: ꝙ verba huius boni viri ſic clauſa dignatꝰ eſt aperire nobis. verūtamē ſi ī iſtis noſtris verbis aliquem errorem inueneris illum tu dirigere debēas. nec imponas nobis culpam: quoniā nō ē homo qui omnes errores poſſit euitare.

¶ In fortitudinibus luminarium ⁊ erraticaruʒ ſtellarum. ¶ Capitulum. IIII.

Hec eſt capl'm quartum in quo loquitur de virtute duorum luminarium ⁊ planetarum erraticoruʒ. Ptholemeus ſuper eo toto quod in ſuis libris loquitur tenet viam quam tenuit Ariſto. in illis quos fecit. Et bene appa

ret ꝙ Ptholomeus erat vnus ex phis qui dicti ſunt anda tores.i.circuitores hoc eſt perhypatetici:illi enim dicti ſūt circuentes ſcolas:eo ꝙ diſcipulos ſuos eūdo per ſcolas do cebāt. Iſti enim docebant manifeſtiora ꝑuſ ꝗ̃ ea que fue rant magis clauſa:⁊ ſic ibant faciendo donec ꝑueniebant ad magis clauſa illius rōis. vnde q̃ ptholomeꝰ erat de ſe cta illa:incipit ꝑmo a duobus luminaribꝰ:qm̄ eorum opera ſunt viſibiliora ⁊ manifeſtiora:ꝗ̃ oꝑa aliorum. Poſtmodo locutus fuit de.5. pl'is erraticis eo ꝙ eorum opera mani feſtiora ſūt ꝗ̃ aliarū ſtellarum.

Anifeſtum eſt quidez ꝙ ſubſtātie ſolis opꝰ eſt calefacere modicūq̧ deſiccare cuiꝰ operis ſenſus ꝓprie ipſe ceteris opibꝰ aptior eſt: eiuſq̧ ſcia leuior ꝓpter magnā ſolis quā titatē: ⁊ manifeſtā tēporū anni mutationē: ſol eteni quanto magis loco zenith noſtrorū capi tuz propior accedit:tāto magis calefacit.

Cognita res eſt.ꝙ opus ſube ſolis ē calefacere ⁊ dare aliquātulū ſiccitatis. Et hec oꝑa ma gis ſentiūt ⁊ leuiꝰ ſcita ſūt oibus alijs ꝑꝑ magni tudinē ſolis ⁊ propter manifeſtā mutationem quā ꝑ tempora āni facit. Et quāto magis acce dit circa noſtra capita tāto magis calefacit.

Quod dixit:cognita res de oꝑe ſube ſolis.vult dicere ꝙ manifeſtum eſt cūctis hominibꝰ de mūdo qui aliquem ſē ſum hn̄t ꝙ opus ſube ſolis eſt calefacere multum:⁊ aliquā tulum deſiccare.hec enim eſt ſuba caloris nālis qui eſt in mundo:⁊ hoc eſt elementū ignis.Et ſcire potes [illegible]quan[illegible] magis circa capita nr̄a venit tāto magis calefac[illegible].⁊ ca[illegible] faciendo deſiccat aliquantuluz eo ꝙ exugat humiditates trahendo eas a corporibus aīalium:ſicut dixerunt phyci. Et trahendo dulces aquas de mari ſicut dixerunt phy na turales.⁊ Galienus ꝓbauit ꝙ oēs nāles virtutes tali calo re qualis eſt cōplexio iſta ſolis oiaſua operātur opera.Cū autem dixit:hec opera ſūt magis ſentita:⁊ leuius ſcita. vl't dicere ꝙ ſenſus ſentiunt opera ſolis magis ꝗ̃ aliarum ſtel larum:⁊ intelligit homo ꝙ eſt ſicut ſenſus ſentiūt leuiꝰ ꝗ̃ ītelligant id quod de alijs pl'is inſpicit.q̃ non expedit vt ī ſpiciat ibi multū:qm̄ res eſt viſibilis ⁊ manifeſta.Et ptho lemeus reddit rōnem:quare hoc magis in ſole ꝗ̃ in alijs ſtellis appeat:dicens ꝙ ē ꝓpter magnitudinez ſolis: ⁊ pro pter mutationes que ꝑ ipſm̄ apparent in quattuor āni tem poribus grādem quam dixit magnitudinē:dixit eō qḋ eſt maius corpus qḋ ſit in toto mundo qḋ ſētitum ſit:ſicut ī .5. tractatu almageſti ꝓbatum eſt.Et propter hoc conuenit ꝙ eius virtus maior ſit cūctis alijs virtutibus omniū alio rum corporū de mundo. Nam virtus cuiuſlibet corporis ſue ſil'is eſt magnitudini ſicut probatuz eſt ī naturis:⁊ hoc intelligemus ab eo qḋ appet de operibus ſolis in operibꝰ anni. Ptholomeus autem reuertatur pl'ies ad loquenduz de operibus ſolis:⁊ in ſuba ſua non loquitur.vt intelligere nos faciat:ꝙ ſtellarum opera q̃ ad nos perueniunt: ſunt virtute operis ſolūmodo:⁊ non propter qualitatem ſubaꝝ earum que de natura operum ſunt:qm̄ loqui de hoc non ē hꝰ ſcie ſed nature. Nam in hac ſcientia non habemus inſpi cere ſicut propter qualitatez nature:aut ꝓpter opꝰ: nihilo minus tamē bene apparet rōne verborū ptholomei:ꝙ eiꝰ opinio cuz illa Ariſto.vna erat vt ſuba omnium celeſtium corporum ſit eēntie ꝙ nō calida:non humida:non frigida: non ſicca. Ptole. qdē ex verbis q̃ dixit ḋ ſole docet nos regulas quattuor:vna ē generalis ſoli ⁊ alijs ſtellis oibus: ⁊ hoc eſt ꝙ virtus ſtellarum ſequitur corpoꝝ ſuoꝝ magni tudinem cuius demōſtrationem dare leue eſt:ita ꝙ poſtꝗ̃ ſtelle ſunt vnius ſubſtantie generaliter cōuenit vt res oēs que ſunt de hac ſba dicte ſunt ēt de ſpēbꝰ ⁊ ꝑſonis cuiuſl3 Et iam probatum erat ꝙ hec ſuba oꝑatur in terrenis oꝑa que ſunt vnius nature general'r. ⁊ ſol eſt vna ex ſpēbꝰ hꝰ generis⁊: eius virtus magnitudinem ſuam ſequitur. Poſt mō ꝯuenit ꝙ virtꝰaliaꝝ ſpērū huiꝰgeneris:ſequat̄ corpoꝝ ſuoꝝ magnitudinem.hee vero ſpēs ſunt omnes alie ſtelle. Secunda ē q̃ poſtꝗ̃ virtus ſolis maior eſt virtute aliarū ſtellarum:conuenit vt de rebus que ſunt iter nos hēat eas que pertineant ad talem virtutem:ſicut eſt regnum:reges nobilitas poſſe bene apparere magnitudo cordis ⁊ intelle ctus:⁊ ſm hanc regulam cōuenit vt quelibet aliarum ſtel larum habeat res tales quales pertineant ad ſuam uirtu tem. Tertia ē:ꝙ ſol q̃ multum calefacit:⁊ exugat modicū conuenit ſicut diximus in primo tractatu:ꝙ opera q̃ faciet in corporibus ⁊ moribus animaliuz:ſunt cōuenientia huic complexioni:⁊ propter hoc conuenit vt habeat cor ⁊ eius venas naturalem calorem:vitam:⁊ etatem iuuentutis.⁊ ḋ opibus ſpūs vt ſit liber:⁊ expeditus:⁊ intelligens diligere lipiditatem lucē ⁊ oēm rem claram.Quarta regula eſt: vt ea que compoſita ſunt de his que dicta ſunt in alijs tribus regulis ſicut eſt bona voluntas diligere: ludere: laudare: ꝙ res eſt que ſequitur limpiditatē:⁊ intellectum. Cum āt inſpexeris in illis regulis quattuor de omnibꝰ rebus alijs per ea ſcire poteris res omnes que ſunt in ſole.nā ſm hoc cōuenit ꝙ de mineris habeat iacintum preciatum:⁊ auꝝ ⁊ de aialibus ⁊ plantis nobiliora que in eis ſunt.Et pro eo ꝙ eius virtus maior eſt ⁊ fortior conuenit vt ſic maior in rebus omnibꝰ operatur:⁊ ꝙ omnes alie ſtelle habeāt par ticipationem cum ea in opere.

De virtutē lune.

Maior āt lune vis ē humectare.eſt eni terra propior a q̃ vapor hūidus ab imo vſq̧ ad eā aſcēdit. Quaꝑꝑ ad hūc modū mutatiōe manifeſta corpora mutat. Naz ꝗ̃plu res earum rerum partes infra corpus exiſtunt: maturat ⁊ putrefacit. Ipſa item cum ſole l3 mo dicam in calore ſocietatem habet:qm̄ ab ipſo lu men recipit.

Maior enim virtus lune eſt humectare: proeo ꝙ eſt multum circa terram. ⁊ propter fumoſitatem humidam que per eam eleua tur a terra. Et propter hoc ad talem ſtatum mutat corpora manifeſta mutatione que facit mutari et putrefacere corpora vt plurimū. Et habet etiam cū ſole participationē modicam in calore ꝓ eo ꝙ recipit lucem ab eo.

Poſtꝗ̃ docuit nos ꝙ virtutes ſtellarum corporū ſuorū ſequitur magnitudinem ⁊ corpus lune ꝑuum ē ſicut in al mageſti monſtrauit:⁊ eius opus ſequitur opus ſolis in ꝑte vna:dicit hic ꝙ eſt hoc pro eo:ꝙ eſt multum circa terram ⁊ peruenit ad nos eius virtus anteꝗ̃ mutetur:⁊ꝓpter hoc apparet eius opus magis ꝗ̃ aliaꝝ ſtellarū:⁊ videmus viſi biliter ꝙ trahit humores terre:⁊ corporū eā ſequentium ⁊ pro eo ꝙ habet lucem a ſole operatur in terrenis calorez modicum accidentalem cum quo facit putrefacere ⁊ mu tari humores exn̄tes in corporibus ſicut oſtenſum ē ī phy ca ⁊ natura.Et manifeſtum eſt ꝙ lux facit calorem:⁊ pōt hoc probari per ſpecula que comburuntur ⁊ ſimilia.Et q̃

luna lucem habet a ſole:conuenit vt habeat modicum calorem:qm̄ facit ſicut per accidens.Et hoc eſt id quod vult dicere Ptholemeus.Et quia hoc nō intellexit albumaſar credididit ꝙ erraret in dicto ſuo.dicens quomodo pōt fumoſitas humida ad lunam aſcendere:cū fumoſitas aſcēdere nequeat vltra.16.ſtadia:⁊ luna ſatis lōgius ē. Ego vero riſi de dictis talibus qualia hec ſunt: ⁊ dixi qualiter intellexit hoc:quia Ptholemeus noluit dicere ꝙ fumoſitas humida aſcendat hinc ad lunaȝ:ſed dixit ꝙ aſcenſus fumoſitatis humide qui eſt verſus lunam docet nos ꝙ trahit humores terre ⁊ aliorum corporum eam ſequētium ſicut adamas trahit ferrum.Et pro eo qđ dixit ꝙ homines itelligunt hec a motibus riuorum maris ⁊ humidoruȝ corporum ſufficit in hac ratione dixiſſe ꝙ aſcēdit fumoſitas ad partē vbi eſt luna.Et Ptholemeus dedit etiam nobis regulas.3.de lūa.Prima eſt ꝙ virtus que eſt circa terraȝ: habet maius opus ꝑ eo ꝙ ad terram peruenit:anteq̄ꝫ habeat permutari.Cum autem regulam iſtam adiūgemus ei que dicta eſt de magnitudine corporis īueniemus viam ſciendi virtutes ſtellarum.ſ.que fortior vel debilior eſt:⁊ propter hoc ſciemus ea que ad ipās pertinent ſm v̓tuteȝ earū Et cum has duas res coniungemus:conuenit vt luna res habeat:que ſolem ſequūtur:⁊ ſunt in ſecundo gradu ipſius verbi grā.ſi opus ſolis durauerit annos.opus lune durabit menſes:⁊ ſi ſol habuerit aurū:luna habebit argentum:⁊ ſi ſol habuerit auere:lūa habebit panē:⁊ ſi ſol habuerit reges luna habebit hereditaturos regna ſua ⁊ alia que ſequuntur ſecūdarie:ad virtutē ſolis.Scđa eſt:qꝛ poſtq̄ꝫ luna facit humiditateȝ per accn̄s:conuenit vt luna habeat aquas ⁊ omnes alias humiditates ⁊ ea que veniunt per eas ſicut ē frigus modicum qđ propter humiditateȝ ſequitur. Tertia gloſa eſt:ꝙ luna poſtq̄ꝫ calefacit parum per accidens cōuenit vt faciat mutare ⁊ putrefacere ⁊ hoc ꝙ habeat opera ⁊ ſubſtantias conuenientes tali rei.Et Ptholemeus non nominat regulam acceptam a motibus ſtellarum pro eo ꝙ eſt res manifeſta.Hec enim regula eſt in ſole pro eo ꝙ motus omnium ſtellarum ſequūtur motum ſuuȝ conuenit ꝙ ſit princeps ſuper omnes ſtellas:⁊ in luna eſt pro eo ꝙ ī q̄libꝫ quarta applicat omnibus ſtellis:cōuenit ꝙ habeat virtutē applicandi virtutes aliarum ſtellarum cum ſua.Et ꝓpter hoc conuenit ꝙ virtus ſolis ⁊ lune dn̄etur ſuper virtutes aliarum ſtelarum.Et quia luna feſtina eſt in ſuo motu:conuenit vt habeat de terrenis ea que pertinent ad rem taleȝ: ſicut nuntij ⁊ curſores.Nam conuenit vt ſic inſpiciamus đ omnibus ꝑtinentibus ad quēlibet plāꝝ.

De virtute ſaturni.

Saturni vero ſtella ſm operis ſui parteȝ maioreȝ infrigidat:ſuaq̄ꝫ frigiditate maxima:modicum deſiccat:hec autem ꝓpter eius elongationem magnaȝ a calore ſolis ⁊ ab humidis vaporibus qui prope terram ſūt euenire videtur.

Et maius ac fortius opus ſaturni eſt infrigidare ⁊ deſiccare modicuȝ propter fortitudinē frigoris. Et videtur hoc eſſe pro eo ꝙ eſt elongatus multum a calore ſolis ⁊ humidis fumoſitatibus terre.

Uult dicere ꝙ facit hoc eo ꝙ opus ſuum eſt multuȝ elōgatum ab opere ſolis:qđ eſt opus caloris ⁊ a lūa.cuiꝰ ē opꝰ atrahere humores.Et hoc ſicut in alio tractatu diximꝰ: qꝛ quando inſpexit ad comparationem ſaturni cum ſole ⁊ luna inſpexit ꝙ amborū erat contrarius:⁊ propter hoc dixit ꝙ ꝯuenit vt frigidus ⁊ ſiccus.Et Ptholemeus metipſe gloſauit.hanc comparationē ī eo ꝙ ſequitur.

Huius quidem ſtelle ceterarumq̄ꝫ ſtellarum virium ſciemtia:a ſuarum figuraruȝ experimētis que ſunt in earum collatione cum ſole ⁊ luna procedit. In ordinibus namq̄ꝫ mutationuȝ qui ſm augmentum diminutionemq̄ꝫ differant videmus earum quaſdaȝ aeris qualitates vno modo:quaſdā aūt alio variare.

Scire quidem virtutem huius plīte. ⁊ alioꝝ erit propter rectificationem figurarum que ſūt in reſpectu ſolis ⁊ lune:quoniam earum aliq̄s videmus mutantes aerem vna manerie mutationis. ⁊ earum aliquas alia manerie in diuerſis ordinationibus mutationis augēdi ⁊ minuēdi.

Si memoriam habes eius qđ tibi diximus quomodo ꝓbare poſſumus ſtellarum virtutes:gloſa non indiget ī hoc dicto:⁊ ſi hoc oblitus es auſculta:dico ꝙ ſol ⁊ lūa eo ꝙ eoꝝ opera magis apparent q̄ꝫ omniū aliarū ſtellarum:⁊ ſūt nobis magis manifeſta ⁊ ſemper vnam viam ſequunt̄.⁊ opera reliquarum ſtellarū abſcōdita vidētur propter manifeſta:cōuenit vt iuſpiciant ad ſtellas habentes cōmunitateȝ cū duobꝰ lūinaribꝰ ꝑ figuras ſi augent ī ſuis operibus: vel ab eis minuunt.Et ſic ibis inſpiciēdo ad omnes donec certitudinem ſcias omnium.non ſemel ſed plīes. Et ſi inueneris ꝙ ſemper ſequatur vnam maneriem operandi:ſcies de certo cuiuſmodi virtutem habent.

De virtute iouis.

Opus quideȝ fortitudinis ſtelle iouis tēperate complexionis exiſtit.locus nāq̄ꝫ ſui motꝰ medius eſt inter ſaturni frigiditatem martiſq̄ꝫ feruorem. Quapropter inſimꝉ calefacit ⁊ humectat ⁊ quoniam eius magis ē caleſacere.ipſeq̄ꝫ ſuper alios celos vehit̄:auctor ventorum qui res oriri faciūt exiſtit.

Iouis autem virtutis opus eſt complexiōis temperate: ⁊ locus ſui motus eſt medianus inter frigiditatem ſaturni ⁊ calorem martis: ⁊ ꝓpter hoc conuenit vt calefaciat ⁊ humectet: quia vero calefactio ſua magis eſt:conuenit ꝓpter ſpheras que ſunt ſub eo vt ventos faciant generantes.

Multi crediderunt cum audiuerunt hoc verbū ptholeꝙ opera ſtellarum ſm eius opinionem ſequātur loca ſpherarum ſm ꝙ vna exiſtit ſuper aliā:ſicut credidit hiza auēgnton.⁊ alkindus:⁊ alij qui cum talibus rationibus nos īpediuerunt.Ego vero dico ꝙ ſi opera ſtellarum ſunt ſm naturam:quomodo poſſunt ſciri per propoſitiōes quadriuiales:qm̄ radices harum ambarum ſcientiaꝝ diuerſe ſūt vna.ſ.ab alia.Amplius ſi omnia celeſtia corpora non ſunt alicuius complexionis calide:frigide:humide: neq̄ꝫ ſicce: ſicut probauit Ariſto.quomodo pōt iouis complexio temperari:eo ꝙ ſphera ſua exiſtat īter illam martis ⁊ ſaturni. Nam ſi bene ad dcm̄ inſpexeris Ptholemei inuenies non eſſe prout ipſi crediderunt.Et poſtq̄ꝫ docuit nos viam qua ſciemus virtutes ſtellarum ponit hoc vice alia in hoc loco dicens.ꝙ quando probabimus motum operis qđ ⁊ operabitur in aere nos circundante inueniemus ꝙ eſt medianus inter magnam frigiditatē quā facit ſaturnꝰ:⁊ magnū

calorem quē facit mars. ⁊ hoc affirmat id quod dixit ꝙ calefacit ⁊ humectat: quia ſi dixiſſet ꝙ iuppiter facit hoc eo ꝙ ſphera ſua exiſtit īter ſpheraꝫ vnam ⁊ aliam. cōueniret vt eſſet temperatus ⁊ non calidus nec humidus. Et ego dico ꝙ quando ptholemeus ꝓbauit opus iouis in comparatione operis ſolis ⁊ lune locutus fuit ꝙ facit calorem non vltra magnum: ⁊ propter hoc dixit ꝙ motus ſui operis eſt inter opus martis ⁊ illud ſaturni. Qr autem dixit eo ꝙ ē calor ſuus magis facit ventos generantes propter ſperas q̄ ſūt ſub ip̄o. vult dicere ꝙ iuppiter quia inclinatur ad temperiem verſus calorem ⁊ humiditatem: quando cōmiſcet̄ cum operibus aliorum pl̄arum exiſtentiuꝫ ſub eo facit vētos generatiuos: ⁊ hi venti ſunt illi qui ſunt in ſpermate ⁊ ſeminibus: ⁊ ceteri venti tales qui ſunt conuenientes vite. Et ſi inſpexeris ad cōmixtionē que fit ex virtutibus pl̄arū exiſtentium ſub eo cum ſua virtute: tunc inuenies ſic eſſe debentem.

¶ De virtute martis

Martis autē ſtella proprie deſiccat. eiuſq̄ꝫ nature vis comburi: eius nāqꝫ calor: ignis aſſimilatur calori ⁊ locum iuxta ſolē obtinet cuius ſphera ferens ſubeſt illi.

¶ Mars proprie deſiccat ⁊ ꝑ vim ſue nature cōburit: eo ꝙ igneum habet calorem: ⁊ quia eſt circa ſolem. et quoniam ſphera ī qua ſol exiſtit poſita eſt ſub eo.

¶ Vult dicere ꝙ opus virtutis martis quando illud experimur inueniemus ſiccitatis magne. ad id quod dixit. ꝙ virtus martis comburit eo ꝙ igneum habet colorem dico ꝙ ſtelle ſunt ſub̄e ſimplicis ⁊ non compoſite diuerſoruꝫ elementorum apparitio ſui coloris eſt recta: q: ibi non ē aliquid qđ mutet colorem conuenientem eidem ſub̄e. Ptholemeus aūt docet nos per hoc dictum regulaꝫ qua ſciam⁹ virtutem ſtellarum quoniam per nos ītelligere n̄ poſſum⁹ ⁊ poſſumus eam intelligere per colorem. In hoc enim dicto adeſt dubium: qđ nos ſoluere oportet. Nam multi credunt ꝙ color non oſtendat rei virtutem: ⁊ hec ē veritas in termis propter cōmixtionem elementoruꝫ que in eis eſt. tamen in celeſtibus non eſt ita: quia non ſunt vllo modo compoſita aliquo elemento. Et propter hoc rediuit ptholemeus ad probandum hanc virtutē alio modo dicens: et quia exiſtit circa ſolem: ⁊ quia ſphera in qua ē ſol eſt poſita ſub eo. vult dicere ꝙ accidit vt ſit veritas res iſta: q: virtus martis comburit: eo ꝙ exiſtit circa ſolem: ⁊ quia ſol eſt ſub eo ⁊ commiſcetur virtus ſua cuꝫ illa ſolis: ⁊ ſit calidus multum ⁊ ſiccus de modo ꝙ ſine temperamento ꝯburit.

¶ De virtute veneris.

Veneris quoqꝫ ſtella propter ſue cōplexionis temperiem iouem prorſus in operibus imitatur preter ꝙ in ea iouis ordo conuerſus eſt: modicum nāqꝫ calefacit quia prope ſolem eſt: et humectat quantum luna ꝓpter magnam ſui luminis quantitatem: ideoqꝫ ſibi vapores qui ex humoribus terram circundantibus aſcēdūt attrahit.

¶ Et venus ip̄amet opera iouis facit. propter tēperamentum ſue complexionis excepto ꝙ eſt nature iouis contraria vna. q: calefacit parum multum. eo ꝙ exiſtit circa ſolem et humectat ſꝫ lunam: propter magnam lucem quā habet hic pl̄a eo ꝙ attrahit ad ſe fumoſitates que eleuant̄ ab humoribus terre.

¶ Vult dicere ꝙ eius calor eſt minor multum illo iouis: ⁊ propter hoc ⁊ propter humiditatem quā facit dicimus ꝙ eſt quodāmodo frigida: ⁊ plus humida. Qr autem dixit. eo ꝙ exiſtit circa ſolem: dixit: eo ꝙ virtus ſua voluitur cum illa ſolis. Et id quod dixit humectat ſicut luna: vult dicere ꝙ venus facit hūectationē circa eā quā facit luna. Et id qđ dixit ꝓpter magnam lucem vult dicere ꝙ modicus calor facit humores currere.

¶ De virtute mercurij.

Stelle quideꝫ mercurij opus eſt in maiori parte deſiccare ⁊ equaliter humectare In quibuſdam etenim horis deſiccat humores: eo ꝙ nuſquam a calore ſolis nimis elongatur. In quibuſdam auteꝫ humectat eo ꝙ ei⁹ loc⁹ ſupereſt lunari ſphere que terre propior exiſtit: et in horum quidem vtroqꝫ eius alteratio eſt feſtina. Ventorum et hic auctor exiſtit: ob hoc ꝙ eius motus circa ſolem citus habet̄.

¶ Siccitas vero et humiditas mercurij eſt per vnum equale. quoniam aliquando deſiccat et exugat humores: eo ꝙ nūq̄ elongatur multū a calore ſolis. et nullo tempore: et aliquādo humectat eo ꝙ pōitus eſt ſuper ſperam lūe: que ē magis circa terram q̄ꝫ omnes alie ſpere et mutatur ad has duos ſtatus et facit ventos propter ſenſitiuas mutationes eius circūqꝫ ſolem.

¶ Vult dicere ꝙ opus mercurij non eſt vna res ſola: quoniam aliquando deſiccat ⁊ aliquando humectat. cum aūt ſiccat eſt quando ſoli applicāt: ⁊ ē tūc opus ſuum in calefaciendo ⁊ ſiccando circa illud ſolis. Humectare namq̄ꝫ ſuū eſt propter vim ſuam que cōmiſcetur cum illa lune q̄ poſita eſt ſub eo: ⁊ eſt opus ſuū ſicut opus lune. Et Ptholeme⁹ qn̄ ꝯpōnē fecit đ ope mercurij cū illo ſol: ꝯuenit ꝙ aliqn̄ faciebat op⁹ tale q̄le ſol ⁊ qn̄ ꝯpationē fecit cū eo lūe. iuenit ꝙ al'n faciebat opus tale quale luna: ⁊ expert⁹ fuit hoc multotiens: ⁊ inuenit ꝙ ſemper alterum horum duoruꝫ operū faciebat leuiter: ⁊ ſciuit pro certo ꝙ opus ſuum eſt ſm op⁹ aliarum ſtellarum cum quibus inuoluitur ⁊ opus proprium in ſe non habet. Et quia curſus mercurij eſt ſemper circa ſolem conuenit vt virtus mercurij permutet opus ſol' diuerſis mutationibus ſm ſtellas cum quibus inuoluitur Et quia virtus ſua inuoluitur multum cum illa lune. ⁊ q̄a operatur in mutatione virtutis ſolis: conuenit ꝙ ventos faciat diuerſarum manerierū. ¶ Hic enim perficitur qđ locut⁹ eſt Ptholeme⁹ in virtutibus .7. pl̄aruꝫ ⁊ manifeſtū eſt ſicut intelligimus ⁊ gloſauimus ꝙ hoc totum monſtrauit ſm naturam ⁊ non ſm quadrupartium. Et ſi iſti dicerēt ꝙ he ſphere poſite fuerūt in hac manerie per naturam ſꝫ virtutes ſuoꝝ operū. dicem⁹ ꝙ hec virtus eſſe pōt: non t̄n ꝙ per hoc magis poſſint ſcire virtutes ſtelleruꝫ. Amplius ſi intelleximus per dictū Ptholemei qn̄ dixit de ſaturno ꝙ eſt frigus eo ꝙ elōgatus eſt a calore ſolis ꝙ hoc diceret propter ſpherā ſuāque elongata ē a ſphera ſolis. cōueniret propter hanc opinionem ꝙ omnes ſtelle fixe frigidiores ſaturno eſſent eo ꝙ earum ſpera multo magis elongata eſt a ſphera ſolis: q̄ꝫ ab illa ſaturni. ⁊ hoc non eſt ita. Quare verum eſt id quod diximus. Nos autem cuꝫ veritate īuenies ſi bene inſpexeris in verbis ptholemei. ¶ Et iā docuimus te regulas quas dedit nobis ptholeme⁹ in ſole ⁊

luna ⁊ ꝯuenit vt tales petas regulas i.5.planetis erraticis
⁊ alijs ſtellis.⁊ per id quod dixit.ꝙ ſaturnus ifrigidat mul
tum ⁊ deſiccat aliquantulum dedit nobis regulam:ꝙ res
que ſunt talis complexionis:⁊ que ad talem complexioně
pertinent ſunt oēs ſaturni ſicur eſt nix aut gellata ⁊ mĺia.⁊
omnis res acetoſa ⁊ ꝯpl'o frigida ⁊ ſicca ⁊ moꝛes ⁊ opera ꝑ
tinentia ad talem complexionem ſicut eſt iram tenere lō
go empoꝛe ⁊ omne magni celamenti ⁊ abſtĭentie ⁊ laboꝛa
toꝛū terre ⁊ ſtrigas.Et poſtq̄ʒ ſui eſt nix ⁊ gelata cōuenit vt
humiditates faciat ⁊ augmentat in aquis per accidens
quoniaʒ gellate ⁊ niues quando fiunt habent aquas auge
re ⁊ generaliter dico quia eius complexio eſt contraria du
arum luminarium conuenit vt habeat res omnes contra
rias rebus pertinentibus ad luminaria.❡Et ꝑ id quod di
xit ꝙ iuppiter eſt temperate complexionis dedit nobis re/
gulam pertinentem ad res que pꝛoueniunt a tali complexi
one.ſicut ſunt bona facta ſpacioſa:voluntas:legalitas:⁊ ve
ritas ſapere ⁊ bona credulitas.Et per id quod dixit ꝙ ca/
loꝛ ⁊ humiditas vincit in eo debit nobis regulam:ꝙ debet
habere res pertinentes ad hoc:ſicut eſt ſanguis ⁊ ſimi
le.Et per id quod dixit ꝙ eius opus eſt medianum inter
opus ſaturni ⁊ illud martis dedit nobis regulam ꝙ iup/
piter habet res medianas inter res pertinētes ad ſaturnū:
⁊ pertitentes ad martem ſicut ſunt iudices:⁊ alcaidi ⁊ eun
tes pacem ponete inter homines.❡Et per id qđ dixit ꝙ
virtus martis eſt ardens dedit nobis regulaʒ de rebus exi
ſtentibus inter nos eas que ſimiles ſunt ſibi ſicut eſt ignis
ſtultitia ira impetuoſitas occidere venena interficientia
hoꝛa ipa:⁊ ſꝫm hoc cōuenit vt habeat homines ⁊ milites ar
migeros ⁊ omne bellum ⁊ guerram ⁊ omnem armoꝛū ma
nerié.❡Et per id quod dixit ꝙ virtus veneris ē ſicut vir
tus iouis excepto ꝙ minoꝛ eſt aliquantulum conuenit vt
habeat omnes tales manerics ⁊ oꝛnamentum mulierum:
gaudia:ludos:⁊ omnem delitiā ⁊ bonos moꝛes.❡Et ꝑ id
quod dixit humectat ſicut luna: dedit nobis regulam ꝙ ha
bet omnes humiditates conuenientes eidem ſicut eſt vi
num ⁊ omnis potatio ſapoꝛoſa:⁊ ſimilia.❡Et per id qđ di
xit ꝙ Mercurius miſcetur cum alijs ſtellis. dedit nobis
regulam ꝙ habet res alias petinentes ad alias pl'as in cō
paratione ſolis ⁊ conuenit ꝙ habeat ſecretarios reges ſcri
barios numeratoꝛes: adrendatoꝛes:⁊ res alias que nomi
nate ſunt ad mercuri um pertinentes. Et ſi inſpexeris ad
dicta noſtra bene poteris itelligere qua manerie applicāt
virtutes ſtellarum ad ea que ſunt iuxta nos:quoniam apli
cant ꝑ radios in rectis lineis.Et mirari non bene debes ꝙ
nos ſic inuenimus res omnes ſentitas que ſunt inter nos:
quia virtutes:viſus:auditus:⁊ odoꝛatus omnes ad nos ve
niunt aere mediante.Amplius quando voluerimus pone
re polegum pedis mouemus ipm cum voluntate noſtra ſē
per quando volumus:⁊ ſine dubio:quia virtus motus a ce
rebro venit in vno momento ad polegū .Et poſtq̄ʒ ē ita ma
nifeſtum eſt qualeſcūq̄ʒ due ſtelle coniungantur per longi
tudinem ⁊ latitudineʒ cōmiſcentur due virtutes ⁊ fit vna
virtus tertia ⁊ celeſtis perueniēs vſq̄ʒ ad nos:⁊ ſine dubio
virtutes ſtellarum mutantur pꝛopter coniunctiones.

❡In fortunis ⁊ in fortunijs Caplm V.

Cum igitur ſint figure predicte pꝛo
ut diximus ſintq̄ʒ naturarū q̄tuoꝛ
Due videlʒ calor ⁊ humor procre
antes ⁊ efficiētes:nil etenim niſi ꝑ
illa creamentum ſuſcipit:Due ve
ro.ſ. frigiditas atqʒ ſiccitas deſtruentes:ꝑ eas
nāqʒ res minuuntur eſſeqʒ deſiſtunt.
❡Poſtq̄ʒ hec ita ſūt:⁊ due ex quatuoꝛ naturis
que ſunt caloꝛ ⁊ humiditas ſunt generatrices:
⁊ operatrices:quia res omnes per has ꝯmiſcē
tur ⁊ creſcūt:⁊ cetere due ſunt damnatrices ⁊
deſtructrices que ſunt frigiditas ⁊ ſiccitas:quo
niam per has res duas damnantur ⁊ deſtruan
tur omnes res alie.

❡Uult dicere poſtquā he regule date ſunt hoc modo:et
nos inuenimus ꝙ per caloꝛem ⁊ humiditatem fit omnis
generatio ⁊ omne crementum:⁊ ꝙ ꝑ frigiditatem ⁊ ſiccita
tem flt omnis coꝛꝛuptio ⁊ omnis mutatio dicimus ꝙ hoc
expertum eſt in ſcientia nārū ⁊ i phyca:⁊ pꝛopterea hoc ac
cepit pꝛo re que experta erat.⁊ vult dicere ī iſto loco de ca
loꝛe ⁊ humiditate que magis inclinatur ad temperamen
tum ⁊ de frigditate ⁊ ſiccitate que magis exeūt de tēpera
mento.Et tu ante intelliges per verba ſua ꝙ hoc verum ē.
Tu inuenies ꝙ Ariſto.probauit in illo libro generationis
⁊ coꝛꝛuptionis:ꝙ frigiditas ⁊ caloꝛ ſunt operationes ⁊ hu
miditas ⁊ ſiccitas receptrices operis eoꝛum.⁊ hoc eſt con/
trariuʒ eius qđ dixit Ptholemeus ⁊ pꝛopter hoc volo du
bium iſtud ſoluere dicens ꝙ Ptholemeus nō contradixit
Ariſto.niſi in hoc loco ſꝫm rationem de qua loquitur.nam
impoſuit nomē operatoꝛ ⁊ generatoꝛ his per que res gene
rantur ⁊ creſcunt:⁊ poſuit nomen dānatoꝛ his per que coꝛ
rumpuntunr res.⁊ humiditatem poſuit cum caloꝛe: eo ꝙ
his duobus omnes res alie generantur.⁊ poſuit ſiccitateʒ
cum frigiditate:eo ꝙ per hec duo damnantur ⁊ deſtru
untur omnes res.⁊ manifeſtum eſt ꝙ quando due diuerſe
res cōiūgūtur que harum duarum vincit aufert nomen.
⁊ ita fecit Ptholemeus in hoc libꝛo.

❡Duas ſtellarum erraticaruʒ ioueʒ.ſ.ac vene
rem lunam etiaʒ ſcđʒ pꝛiſce viros auctoꝛitatis
foꝛtunas eſſe dixere eo ꝙ earum eſt complexio
temperata ⁊ ꝙ eis multum caloris ac humoꝛis
ineſt.

❡Dixerunt antiqui ꝙ.3. planetarū erraticoruʒ
qui ſunt iuppiter ⁊ venus ⁊ luna ſimiliter dāt
foꝛtunam:eo ꝙ ſunt temperate complexionis
⁊ trahuntur magis verſus calorem ⁊ humidi
tatem.

❡Aperte dixit hic Ptholemeus ꝙ caloꝛ ⁊ humiditas de q
bus locutus fuit ſunt que magis inclinantur ad tempera
mentum.quia quando accipiemus regulam iouis ꝙ calefa
cit ⁊ hūectat tēperate conuenit ſꝫm hoc ꝙ:opereť in genera
tione ⁊ cremento:c⁊ facienti rem talem: conuenit dare foꝛ
tunam.⁊ quando accipiemus regulaʒ veneris:ꝙ opus ei⁹
cadit circa illud iouis:eo ꝙ magis humectat.⁊ ei[illegible] virt⁹
ſemper cōmiſcetur cum illa ſolis:eo ꝙ vadit circa [illegible]un e[illegible]
eius mot⁹ eſt circūq̄ʒ ſolem componitur ex modi[illegible] calo
re quā habet venus cuʒ caloꝛe ſolis ⁊ humiditate veneris
complexio vna omnem generationem faciens ⁊ cremen
tum ⁊ facienti rem talem conuenit dare foꝛmam.Simili
ter ⁊ de luna.nam eo ꝙ ē motus feſtini ⁊ ei⁹ lux a ſole:⁊ ei⁹
virtus ſequitur virtutem ſolis in operando ⁊ ſemper com
miſcetur cum virtute ſolis qui dominatur ſuper omnem
generationē conuenit vt opus lune ſit omnis generatio.⁊
crementum.qm̄ nā poſuit in eā humiditatem magnā: eo
ꝙ amplificat coꝛpoꝛa omnium reꝝ terrenaꝝ ꝑ temperan
do virtutem ſiccitatis ſolis.

❡Opera quidem ſaturni atqʒ martis operib⁹
pꝛedictarum ſtellarum naturaliter contraria
foꝛe teſtati ſunt:eo ꝙ hoꝛum alter ꝑ frigiditatē

intenſam ⁊ alter per ſiccitatem intenſam operatur.

¶ Et dixerunt ꝙ ſaturni ⁊ martis naturale op⁹ eſt contrarium ipſis planetis: quia vnus frigus alter ſiccus vltra medium.

¶ Aperte dixit hic etiam ꝙ frigiditas ⁊ ſiccitas de quibus locutus fuit ſunt que nimium exiuerunt de omni temperamento. ⁊ eſt manifeſtum ꝙ poſtquam Saturnus ſic infrigidat aufert a rebus omnibus humiditatem. ⁊ conuenit ꝙ opus nature illius qui talis eſt. ſit operi iouis contrariũ ⁊ veneris atq; lune. ⁊ volo dicere ꝙ ſuum naturale opus ſit corruptionis ⁊ minutionis ac deſtructionis rerũ. ⁊ iã dixit nobis aperte ꝙ mars operatur maius ſiccitatis q̃ caloris ⁊ modicus calor quando cũ ſiccitate magna cõmiſcetur: comburit. ⁊ ſiquis credat ꝙ opus naturale martis eſt magna ſiccitas ⁊ quando coniungitur cum opere ſolis fit inde complexio que comburit. dico ꝙ hic voluit dicere ptholomeus quando dixit eo ꝙ eſt circa ſolem. ⁊ ſol poſitus eſt ſub eo: nam res eſt: que põt eſſe ⁊ nõ eſt ſine mõ hoc dixit propterea Ptholemeus. Quod autem dixit ꝙ eius color aſſimilatur colori igneo: ⁊ propter hoc operatur calorem qui comburit totum: dixit pro affirmando rationem quam dixit de marte.

¶ Solem autem atq; mercurium in natura ſiccitatẽ habere ſubiunxere: eo ꝙ illi vtriuſq; prebent effectum: ⁊ ſcdm aliarum ſtellarum mutationem cum quibus ictiſal habuerint: magis q̃ ceterarum ſtellarũ alique res mutare cõpellũt.

¶ Solem tamen ⁊ mercurium habere dixerũt participationem cum naturis aliorum planetarum: eo ꝙ dant ambo res duas. ⁊ mutantur cũ mutatone aliorum planetarum: ſcdm illos cũ qbus ſe aſpiciunt magis q̃ alijs.

¶ Uult dicere ꝙ ſol ⁊ mercurius aliquando dant fortunã ⁊ aliquando infortunam. de mercurio quidem ante monſtratum fuit ꝙ aliquando facit ſiccitatem ⁊ aliquando humiditatem. Et quando de humiditate operatur eius opus eſt generatio ⁊ crementum: quia virtus ſua cum illa ſolis ſemper commiſcetur. tamen ſol quia virtus ſua ſẽp vicit ⁊ dominatur ſuper res omnes ⁊ ſiccitas quã facit eſt modica conuenit ſm rationem quam prediximus ꝙ quãdo cõmiſcetur cum aliquibus rebus facientibus humiditatem ⁊ generationem faciat ⁊ augmentum. ⁊ quando commiſcentur cum eo res facientes ſiccititatem conuenit ꝙ operetur corruptionem ⁊ minutionem. Nunc autem habemus certas ſm: regulas ante dictas ꝙ iuppiter ⁊ venus ⁊ luna ſũt fortunate. Similiter erit hec regula pro eo quod ante dicet: q2 dicemus ꝙ res omnes pertinẽtes ad bonũ ptinẽt ⁊ ad hos planetas fortunatos ſ3 ꝙ nature cuiuſlibz conuenit: ⁊ ꝙ ſaturnus ⁊ mars ſunt iſortunate. Et ſimiliter erit regula pro eo qd ante dicetur: quia dicem⁹ ꝙ res oẽs ad malũ ⁊ infortunium pertinentes ad hos duos planetas ptinent ſm ꝙ conuenit in ſui natura. ⁊ ꝙ ad ſolem ⁊ mercurium quandoq; pertinẽt bonũ ⁊ fortunium ⁊ malum ⁊ infortuniũ aliquãdo. Et Iſti antiq ſui de qb⁹ locut⁹ fuit in hoc capitulo ptbole. ſapienter locuti fuerũt: q2 intellexerunt fortunas ⁊ iſortunas ſtellarũ ⁊ operum que operãtur primo ĩ. 4. elemẽtis. Nã hec quatuor qualitates ſũt primo inſtrumenta nature cum quibus in rebus omnibus operatur que ſunt generationis ⁊ corruptiõis. Et ſi inſpexeris in ſciẽtia noſtrorũ inuenies ꝙ res onmes ſequuntur prima. 4. elementa que ſũt caliditas: frigiditas: hmuiditas: ⁊ ſiccitas

¶ In maſculinitate ⁊ feminitate Capitulnm VI.

Cum partium item nature duo ſint prima genera maſculinum. ſ. ⁊ feminimum.

¶ Amplius eo ꝙ principia nature ſunt duo. ⁊ hec ſunt maſculinum ⁊ femininum.

¶ Quia quando natura incipit facere homĩe3 incipit p̊ corp⁹ facere: qd conuenit vt recipere poſſit ſpiritum: ⁊ mutat poſtmodum ad ſtatum alium corpus ipm donec ſpiritus ſit ĩ eo ⁊ mutat illud poſtea donec ſit aĩa ⁊ poſtmodo d ſtatu animalis ad ſtatum hominis ipm mutat. ⁊ hoc modo res omnes operatur natura ſicut probatum eſt in ſcĩa naturarum. Et poſtq̃ ita eſt: ꝙ illa que facit natura recipiũt oĩs opus a corporibus celeſtibus manifeſtum eſt ꝙ virt⁹ maſculini ⁊ feminini ſeqr̃ p̃mas. 4. quailtates. Qꝛ aũt dixit. ꝙ ſunt duo genera maſculinum ⁊ femininum. vult dicere ꝙ hec duo ſunt ſimilia in tota natura. nã quãdo natura ĩcipit facere aliquod corpus vl̃r qualecũq; ſit ꝓpoſiti ſui eſt facere vt illud cõpleat ⁊ ipz p ſe extrahat ſeparatũ ⁊ que maioris perfectionis ſunt faciunt maſculinũ ⁊ femininũ manerierũ ⁊ corporũ diuerſorum ſicut eſt vir et femina. ⁊ in his que ſunt modice perfectionis fecit maſculinum ⁊ femininum cõmixta: quoniam in ſemĩb⁹ vegetabilium ⁊ fructuũ arborum ſunt virtutes maſculini ⁊ feminini commixte. ⁊ ↄuenit vt intelligas in hoc loco de nomine nature ꝙ eſt vis ⁊ virtus quã deus poſuit in rebus omnibus pro ipſis gubernandis: ⁊ cõplẽdis ⁊ conſeruandis.

¶ Cumq; ex virib⁹ p̃dictis proprie feminĩa vis ſit ex humida ſubſtantia: eo ꝙ hec qualitas in feminis gñaliter inuenitur.

¶ Et virtus feminĩa proprie harũ virtutum q̃s dixim⁹ eſt ſub̃e humide quoniam hec qualitas iuncta eſt generaliter ĩ oĩbus feminabus.

¶ Uult dicere ꝙ virtus feminĩa nũq̃ inuenta eſt niſi cum ſub̃a humida. ⁊ hoc ſcimus ĩductiõe: quia quando inſpexerimus in omnibus particularibus inueniemus ſemper ꝙ virtus feminĩa cũ ſub̃a humida eſt coniuncta. Ampli⁹ quia ſapientes antiqui monſtrauerunt ꝙ femina gñaliter oĩmõ ẽ humidior q̃ maſculus.

¶ Et reſidua qualitas in maribus proprie ſemp reperiatur.

¶ Et alia qualitas que remanet proprie ĩ maſculis eſt inuenta.

¶ Qualitas que remanet eſt ſiccitas quia quando virtus feminea ẽ cum ſub̃a humida conuenit ꝙ ſub̃a maſcl̃ina ſit cum ſub̃a ſicca ĩ compatiõe humide.

¶ Ab antiquis concine dictum eſt: lunam ⁊ venerem quibus multum ineſt humiditatis feminas eẽ. Solem autem atq; ſaturnum: iouẽ etiã ac martem maſculinos.

¶ Et poſtq̃ hoc ita eſt rem certam dixerunt ſapientes antiqui cum dixerunt: ⁊ luna ⁊ venus ſunt femine propter multam humiditatem q̃ ẽ in eis: eo ꝙ ſol: mars: ſaturnus: ⁊ iuppiter ſunt maſculini.

¶ Qꝛ aũt dixit propter humiditatem que in eis eſt. vult dicere ꝙ humiditatem faciunt in terrenis. Sol tñ ⁊ mars ſunt maſculini: eo ꝙ faciũt calorẽ ⁊ ſiccitatem in rebus

Et iuppiter qꝛ facit caloꝛē ⁊ caloꝛ hūiditatē deſiccat. ⁊ ſaturnꝰ qꝛ mltū infrigidat ⁊ frigꝰ magnū ꝯgellat hūiditatē.

¶ Mercuriū vero qm̄ ſiccitatē ⁊ hūiditatē eq̄lr opat̄: i vtroqꝫ gn̄re ſocietatē habere dixerūt.

¶ Et mercuriꝰ hꝫ ꝑticipationē cū ābobus gn̄eribꝰ: eo ꝙ facit ſiccitatē ⁊ hūiditatē equaliter.

¶ Iſ verbo intelligimus ꝑtholemei ꝙ mercurius facit cōplexionem medianam inter caloꝛem ⁊ frigiditatem ⁊ facit humiditatem ⁊ ſiccitateꝫ viſibiliter ⁊ qn̄qꝫ aliaꝫ. Nūc autē iſpicias quō intellexit ptbole. ꝑ regulas antedictas q̄ rōne facit vnuſqꝫ pl'a ꝓpe opus ſuum.

¶ Aiunt etiam planetas vt ita dicam maſculinizare ⁊ feminizare ſecūdū figuras que in ſui cuꝫ ſole collatione formantur. Nam cum ipi ſoleꝫ p̄cedētes orientales exiſtūt maſculini: cū vero ſolē ſeq̄ntes occidētales fuerit feminini dicūt.

¶ Et dixerūt ꝙ pl'e dāt virtutē maſculinaꝫ ⁊ femininā ꝑꝑ figuras quas hn̄t in reſpectu ſol': qꝛ qn̄ ſunt orientales añ ſolē: ſunt maſculini. ⁊ qn̄ occidentales ſequentes ſolem ſunt feminini.

¶ Uult dicere ꝙ ſapientes antiqui dixerūt ꝑ experientiaꝫ ⁊ rōneꝫ ꝙ planete ſūt diuerſoꝝ operū ꝓpter figuras quas hn̄t reſpectu ſolis diuerſas. qꝛ qn̄ fuerint oriētales ꝙ aſcēdant ante ſolem extēdētes virtutē ſuam ſup terrā: anteqꝫ virtus ſolis aſcendat: erunt maſculini. Et quādo fuerit occidentales erit cōtrarium. Et propter hoc cōuenit: vt quādo fuerint orientales habeant vim maioꝛē: ⁊ ꝙ opus ſuuꝫ magis appeat: q̄ꝫ cū fuerit occidētales. Et qꝛ virtus maſculina maioꝛ ē feminina virtute: cōuenit rōne ⁊ experientia: ꝙ pl'e dēt vim maſculinā: qn̄ fuerint orientales: qꝛ tūc hn̄t viꝫ maioꝛē. Et qꝛ cū ſol aſcēdit pꝰ eos hūiditates quas fecerūt exugat. Et ꝙ dent vim femininā: qn̄ fuerint occidentales: qꝛ tūc hn̄t viꝫ minoꝛē: ⁊ qꝛ hūectant id qd̄ deſiccat ſol.

¶ Idem etiam per figuras quas in oꝛizonte foꝛmant habere pꝛobantur. Cum enim in locis fuerint que ſunt ab oꝛiēte vſqꝫ ad celi medium: vel ab occidente vſqꝫ ad oppoſitum medij celi ſub terra: ſunt maſculini: eo ꝙ cum ſunt orientales ea moꝛantur in parte: a qua pꝛocedit vētus qui vocatur aſſabe. In duabus autem quartis reſiduis ſunt feminini: ob hoc quoniam parteꝫ illam optinent vnde pꝛocedit adaboꝛ.

¶ Et erit hoc etiā pꝛopter figuras quas habent reſpectu oꝛizōtis. quia quando fuerunt in oꝛiente quod eſt aſcendens vſqꝫ ad medium celi ⁊ ab occidēte vſque ad angulum terre: qui eſt mediū celi de ſubtus terram ſunt maſculini. quia quando ſunt in iſtis locis ſunt in directo venti qui dictus ē ſolanꝰ. ⁊ qn̄ ſunt i alijs duobꝰ q̄rtis ſunt feminini. eo ꝙ ſunt i directo vēti occidentalis.

¶ Poſtq̄ꝫ ptbolemeus monſtrauit id qd̄ operantur pl'e: naliter dando vim maſculinā ⁊ femininā monſtrat nunc nobis quō de h̄ eodē ꝑ accn̄s opant̄ dicēs nobis pꝛimo. id qd̄ operantur reſpectu ſolis pꝛimo modo mōſtrat id qd̄ operātur reſpectu oꝛientis: vt dat nobis per has regulas cum ꝑſciamꝰ alia opa que per accidens operantur: qm̄ firmamētum omni hoꝛa diuiſū ſe ponit in quarta quarta: qꝛ ipm̄ diuidit circulus oꝛizontis ⁊ circulus meridiei. ⁊ qd̄libet hoꝛum q̄tuoꝛ q̄rtoꝝ hꝫ viꝫ ab alio quarto diuiſā: qꝛ q̄rtū qd̄ ē a medio celi vſqꝫ ad occn̄s: ē locus vn̄ mouetur ventus occidentalis ſicut nāles ⁊ phyci monſtrauerūt: ⁊ tenēt ꝙ ventus ſolanꝰ ꝑfectioꝛ ⁊ ſiccioꝛ ſit q̄ꝫ occn̄talis. vn̄ ⁊ ſꝫ hoc cōuenit ꝙ ꝑmū q̄tū qd̄ ē oꝛiētale: ſit ð nā maſculina: ⁊ q̄rtuꝫ occn̄tale ð nā feminina. Et qꝛ ea q̄ oppoſita ſūt viꝫ hn̄t eq̄lē ꝯuenit. ꝙ vt q̄rtū qd̄ ē ab occn̄dēte vſqꝫ ad mediū celi ð ſubtꝰ terra hēat vi ſic magnā: vt oꝛiētale: ꝑ eo qd̄ oppoſitū ē eidē. Et ꝙ q̄rtū qd̄ ē a medio celi ð ſubtꝰ terra vſqꝫ ad oꝛiens hēat vi ſic magnā: vt q̄tū occn̄tale ſibi oppoſitū. ꝑ hec .n. v̄ba ð dit nobis ptbo. regl'ā q̄ poteris alia mlta itelligere Et ð dit tibi viā q̄ itelligas nām. iz. domoꝝ q̄ fiūt in firmamēto ꝑ accn̄s: ⁊ hoc expꝛimet tibi ante.

¶ In diurnis ⁊ nocturnis. Capl'm. VII.

Quoniam item duo ſunt ſpatia ex quibus tempus efficitur. Quoꝝ alterum dies eſt: qui pꝛopꝛie maſculinizat pꝛopter caloꝛem eiuſqꝫ vim efficaceꝫ atqꝫ mouētem. Alterum vero nox eſt qui feminizat pꝛopter illius humiditatem atque quietem.

¶ Quia ſtelle operātur qualitates pꝛimas in terrenis conuenit vt diuidant alia oppoſita: ⁊ ſecūdū hoc earum alique habent diem alie vero noctē. Et ſimiliter quia hec duo ſunt partes q̄bus fit tempus ⁊ dies maſculinat pꝛopꝛie pꝛopter virtutem ⁊ caloꝛem operatricem que exiſtit in motu ē de die: ⁊ nox effemiat ꝓpter frigiditatē ⁊ operatricem que eſt quies ⁊ tranquillitas.

¶ Tp̄s fit ð rebꝰ ꝯtinuis ⁊ oīs res ꝯtiua ſēp diſionē recipit ⁊ ꝑꝑ h̄ diuidit̄ tp̄s i ānos mēſes dies ⁊ hoꝛas: ⁊ ꝑtes hoꝛaꝝ ⁊ alias fractiōes. Et i die ē tp̄s q̄ ſol ꝯplet reuolutionē vnā apte q̄ aſcēdit donec alia vice aſcēdat: ⁊ h̄ diuidit̄ in diē ⁊ i noctē. ⁊ dies ñ diuidit̄ ad aliā nāꝫ: qꝛ ꝑs diei ē ⁊ ſilr̄ nox. vn̄ ꝯuenit ꝙ due petie q̄bꝰ tp̄s manifeſte ꝯpoīt̄. ſint nox ⁊ dies. tn̄ dies maioꝛis v̄tutis ē: eo ꝙ v̄tꝰ ſolis extēdit̄ ſuper terrā cū q̄ mouēt al'ia ⁊ vegetabilia creſcūt. Et gn̄al'r i aīalibꝰ ⁊ rebꝰ oībꝰ ſe mouētibꝰ hꝫ ſol viꝫ maioꝛē ð die q̄ꝫ ð nocte. ita ꝙ v̄r ꝙ ſol ſit ille q oīa moueat ſine illo medio. nox āt ð bilioꝛis v̄tutis ē: qꝛ v̄tꝰ ſol' abſcōdita ē ſubter terrā: ⁊ ꝑꝑ h̄ ꝯuenit vt aīalia regeſcāt. Amplꝰ caloꝛ māifeſtioꝛ ē ð die q̄ꝫ ð nocte. nā ð nocte creſcūt hūiditates qm̄ hēmꝰ ſūoſitates hūidas q̄ ð nocte magis i aere ꝯiūgūt̄ ⁊ expergunt̄ de die. vn̄ ex hoc toto cōuenit vt nā diurna maſculina ſit ⁊ nocturna feminina.

¶ Lunam ac venerē nocturnas: ſolem autem ⁊ iouem diurnos eſſe dixere. Mercurium vero velut pꝛediximus vtriſqꝫ ſocium fecere.

¶ Dixerunt ꝙ venꝰ ⁊ luna ſūt nocturne ſequēdo pꝛimā rōneꝫ ſuā ⁊ ꝙ ſol ⁊ iuppiter ſūt diurni: ⁊ mercurius habet cum iſtis participationem vt diximus.

¶ Qd̄ dixit ſequēdo rōnē ſuā. vlt dicere ꝙ ſciuerūt q̄ erant ſtelle diurne ⁊ q̄ nocturne. rōne maſculini ⁊ feminini. Et qd̄ ſciuerūt ꝑ rōneꝫ poſtmodū ꝑ expiētiā certificauerūt.

¶ Et cum in oriente diurnuꝫ in occidente vero nocturnum eſſe rettulere.

¶ Qꝛ mercurius cū eſt in parte oꝛiētali eſt diurnus. ⁊ cuꝫ eſt in parte occidētali nocturnus.

¶ Ptholemeꝰ ſignificat nobis in hoc qđ dixit de mercurio: q̃lr ſtelle ꝑ acciñs opant̄: qm̃ oriēs cuꝫ in eo apparēt ſtelle: cū aſcendūt: ⁊ deinde mouet̄ vētus ſolanꝰ: ꝯuenit vt hēat vim maiorē ⁊ manifeſtiorē q̄ꝫ occñs: qm̃ ī occidēte cadunt ſtelle: ⁊ vētus occidētalis abīde mouet̄. ⁊ qꝛ mercuriꝰ facit medianā ꝯplōnē īter calorē ⁊ frigiditatē: ꝯuenit ꝙ qñ fuerint in oriente ad maſculinū ꝑtineat ⁊ diurnū. ⁊ cum in occidēte ad femininum ⁊ nocturnum.

¶ Infortunā autem vtrāqꝫ ſuper hos duos modos diuiſcre: preter ꝙ hoc non naturalter ſed ꝑ contrarium fecerunt.

¶ Et participarūt ēt ad has duas maneries planete duo qui ſubſtantiā habent corruptionis ⁊ deſtructionis. vnde non ſequuntur in hoc naturalem rōnē primā: ſed aliaꝫ diuerſam.

¶ Aperte dixit h̄ nobis Ptbol. ꝙ q̄cq̄d dixit vſq̄ꝫ huc ē ſm̄ rōnes nāc. ⁊ hoc qđ nc̄ dixit ē alteriꝰ maneriei: vlt dr̄e ꝙ h̄ de quo mō loq̄t̄ ē cū rōne nāꝝ diuerſa ab ea q̄ añ dixit.

¶ Nam cum res cōſimiles rebus quarum complexio idonea eſt commiſcentur earum valitudines meliorantur.

¶ Et hoc ē qꝛ quando res ſimiles ꝯmiſcētur cū rebus bone complexionis: earum ꝓficuum magis creſcit.

¶ Et hoc manifeſtū ē: qꝛ res bone qñ cōmiſcēt̄ cū alijs ſibi ſilibus ſūt maioris ꝓficui. ⁊ ō ꝯtrario illđ idē. qm̃ res male qñ cū ſilibus cōmiſcētur ſūt maioris damni.

¶ Cum autem res diſſimiles cōmiſcentur rebꝰ deſtruentibus minuetur eorum nocumentuꝫ.

¶ Et quādo res que non ſunt ꝯſimiles inuoluūtur cū malis minuunt multū ō ſuo damnō.

¶ Hoc aliud v̄bū ē ꝑ ſe ſilr̄ manifeſtū. qꝛ ſi res faciētes dānū cōmiſcētur cū ꝓficiētibꝰ minuūt mlt̄ū ō ſuo dāno. ptholemeꝰ āt ꝓpoſuit has rōnes: demr̄ando id qđ ſapiētes antiq̄ ꝑ expientiā ꝓbauerūt: ⁊ iuenerūt certū. ⁊ ꝓ dādo hāc rōnē alijs talibꝰ ī quocūq̄ꝫ loco fuerit oportunū ī nā ſteliaꝝ.

¶ Ob hoc ergo ſaturnū qui īfrigidat calori diei: martem vero quia deſiccat humori noctis aſſimilauerūt. iō. ſ. ꝙ vterqꝫ iſtorum cā eiꝰ tēperabitur complexio qualitati temperate complexionis aſſimilabitur.

¶ Et qꝛ ſaturnꝰ ē frigidus multū poſuerunt euꝫ cū calore diei: ⁊ qꝛ mars eſt ſiccus valde poſuerunt ip̄m cum humiditate noctis. ⁊ vterqꝫ eoꝝ quando ſua complexio temperatur fit conueniens ſtatui complexiōis temperate.

¶ Nā ē q̄ oēm rē tēꝑat. ⁊ poſtq̄ꝫ ſaturnꝰ frigidꝰ ē nimiū poſuit eū diurnū: vt nā diei eū ꝯtēperꝫ ſuo calore. qꝛ ſi feciſſꝫ ipꝫ nocturm̄ auxiſſꝫ ī ſui dānū nimiū ſiñ mēſura. martē ſilr̄ eo ꝙ nimiū ſiccꝰ ē. poſuit nocturnū vt noctis hūiditas minuat aliq̄d de magna ſiccitate ipſiꝰ. qꝛ ſi eū feciſſet diurnū auxiſſet ſine mēſura mlt̄ū ī dānū ſuū. Et qñ ſapiētes antiq̄ exꝑti fuerūt nāꝫ hoꝝ duoꝝ plāꝝ īuenerūt ſaturnū eē diurnū. martē vero nocturnū ꝑ aliā rōnē diuerſā ab ea quā añ dixerūt primā. nā hāc iuenerūt rōnē de ꝯtēꝑando nāe ⁊ cōueniētē vt a v̄bis ītelligas ptbole. ꝙ ī fortune ꝯplōnē bonā faciūt aliqñ: qñ de oꝑibꝰ ſuis minuūt oꝑa alioꝝ q̄ ꝯ̄ria ſunt eis. Expedit ēt vt ī h̄ īſpicias q̄lꝫ loco q̄ tibi accīt ī hac ꝑte.

¶ In fortitudinibus figuraꝝ que formantur ſm̄ ſolis poſitionem. Capi. VIII.

Dixit Hali.

Ptho. aūt vult ī hoc caplō oñdere q̄uo ſcias v̄tutes: quas hñt ſtelle ꝑ acciñs: ſic̄ mr̄auit vſq̄ꝫ huc q̄lr̄ ſcire poteris v̄tutes quas habent per eēntiam

Luna itē ⁊ tres erratice ſtelle ſoli ſuppoſite diminutionē ⁊ augmentum ī ſuis proprijs viribꝰ aſſumūt. ſ. figuras q̄s ī collatōe ſol̄ effigūt.

¶ Luna ⁊ tres planete erratici q̄ ſunt ſupra ſolē recipiūt augmētum ⁊ decremētum ī virtutibus ſuis proprijs ſm̄ figuras quas hñt in comparatōe ſolis.

¶ Uult dicere ꝙ opus ſuarum ꝓpriarum ⁊ nāliuꝫ augetur. ⁊ minuitur in eorum planetarum figuras ī ꝯparatiōe ſolis. nam añ docuit nos ꝙ planete q̄ ſūt ſuꝑ ſolē: ſūt ſaturnus iuppiter ⁊ mars. ⁊ ꝓpterea dixit eos erraticos: vt inde extrahas ſtellas foras que ſunt etiā ſuꝑ ſolem.

¶ Luna nāq̄ꝫ a ſua pria cornicl̄atōe vſq̄ꝫ ad ſuā primā dicothomitatē humectat: ⁊ inde vſqꝫ ad plenilunium calefacit: ⁊ inde vſqꝫ ad dicothomitateꝫ ſcđaꝫ deſiccat: deīde vſqꝫ quo occultetur: ⁊ ī directo ſolis exiſtat infrigidat.

¶ Quia luna ab hora q̄ naſcit̄ donec ſit in prīo luminis medio humiditatē ꝓprie oꝑat̄: ⁊ ab hora medij prime lucis donec ſit plena oꝑat̄ calorem. ⁊ ab hora q̄ ē plena vſqꝫ ad horā medij ſecūdi oꝑat̄ ſiccitatē. ⁊ ab hora medij ſcđi vſqꝫ ad horā q̄ abſcondit̄ ⁊ ſeꝑat̄ a ſole oꝑat̄ frigiditatē.

¶ Opꝰ lune ꝓpriū ē hūiditatis. ⁊ qꝛ poſtq̄ꝫ īcipit in luce creſcere accidit calor eius qualibꝫ die creſcit: ⁊ calor ſēꝑ aꝑit poros: digelat hūiditatē ſpiſſā ⁊ gelatā: et facit eā decurrere: ꝯuenit vt lūa ab hora q̄ ſeꝑat̄ a ſole donec ſit dimidiata ī luce: hūiditatē ſolūmō vt plimū oꝑet̄. ⁊ poſtq̄ꝫ ſeꝑat̄ a 4ª ſiniſtra ſolis ⁊ vadit ad oppōnē ſuā creſcit magis calor eiꝰ ꝑꝑ magnā lucē quā hꝫ. ⁊ poſtq̄ꝫ ſeꝑat̄ ab oppōne ſolis ⁊ vadit ad eiꝰ dextrā quartam creſcit magis calor eiꝰ: eo ꝙ lux eiꝰ ē multū ſuꝑ terrā: ⁊ ꝑꝑ hoc exugat hūiditates: ⁊ ꝯuenit ꝙ oꝑet̄ ſiccitatē. Et poſtq̄ꝫ ſeparat̄ a dextra q̄rta ſolis ⁊ vadit vt iūgat̄ cū eo: lux ſua multū minuit̄ oī die ⁊ ꝯuenit ꝙ frigiditas ſequat̄ hūiditatē ipſā donec ſeꝑet̄: eo ꝙ calore minuit̄ oī die ꝑꝑ minutōeꝫ ſue lucis. ⁊ ſm̄ h̄ fiūt ī luna quatuor ſtatꝰ. p̄mꝰ ē etati pueritie ſil̄is ⁊ tpi v̄is. 2ꝰ ē ſil̄is etati iuuētutis ⁊ tpi eſtiuali. 3ꝰ ē ſil̄is etati ſenectutis ⁊ tpi autūnali. ⁊ 4ꝰ ē ſil̄is etati decrepite ⁊ tpi hyemali. Nūc āt lucratus ē alias regulas ꝑ hec dcā: q̄bꝰ cuꝫ eis admixtis alijs regulis eēntialibꝰ oꝑatōis ꝓꝑe lūe mlt̄a ītelligere poteris ad lunam ꝑtinētia. v̄bi grā: qꝛ qñ fuerit hūida ōmr̄at femias. ⁊ maſcl̄os qñ ſicca fuerit. ſilr̄ qñ calida demonſtrabit maſculos. ⁊ feminas quando frigida.

¶ Stelle vero matutinales ex quo apparēt de ſub radijs ſolis vſqꝫ ad ſuā ſtationē primā magis humectāt. ⁊ a ſtatōe ſua prima vſqꝫ ad veſꝑtinā aſcēſionē magis calefaciunt: ⁊ īde vſqꝫ ad ſtatōem ſcđam plus deſiccāt: a qua vſqꝫ ad ſuā occultationem magis infrigidant.

¶ Planete erratici dicuntur ſolummodo ma-

tutinales:qm̄ ab hora quā exeūt ꝺ ſubradijs ſo
lis vſq3 ad ſuā ſtationē primaz humectant ma
gis. Et a ſtatiōe prima ꝙ prima nocte aſcēdunt:
calefaciūt magis. ⁊ deīde ꝙ prima nocte aſcen
dunt vſque ad ſtatōem ſcꝺam deſiccant magis
⁊ a ſtatōe ſcꝺā donec ſint occidētales īfrigidāt
magis.

¶ Planete erratici qui dicuntur solummodo matutinales
ſunt tres exiſtentes ſuper ſolez.ſcilicz ſaturnus :iuppiter ⁊
mars quoniam iſti solummodo apparent exeuctes de ſub
radijs ſolis in mane. Et venus ⁊ mercurius exeundo de ſub
radijs ſolis apparent quandoque in mane:et quandoque
in nocte. Et lux horum trium cum fuerint orientales in
cipit omni die augeri donec ſe ponunt in ſolis oppoſito ꝙ
prima nocte aſcendunt:⁊ poſtmodo lux eorum incipit mi
nui omni die donec coniungantur cum ſole.vnde conue
nit vt habeant pro augmento ⁊ decremento ſue lucis ta
lem ſtatum qualem luna:ita ꝙ dum ſūt orientales donec
ſint in ſtatione prima operantur humiditatez per accidēs:
⁊ a principio ſue retrogradationis ꝙ prima nocte aſcēdūt:
operantur calorem peraccidens.⁊ duz aſcendūt prima no
cte vſqꝫ ad ſtationem qua incipiunt dirigi operantur ſicci
tatem.⁊ dum ſunt directi donec coniūguntur cuz ſole:ope
rantur frigiditatem in manerie qne lune accidit. Et conue
niens eſt ꝙ ratio ꝓpter quam eſt hoc ſit id quod volo di-
cere. Dico enim ꝙ dum exeunt de ſub radijs ſunt ſimiles
etati pueritie.⁊ poſtq̄ꝫ incipiunt retrogradari donec oppo
ſiti ſint ſoli:ſunt ſimiles etati iuuentutis. Et poſtq̄ꝫ ſepa-
rantur ab oppōne donec incipiunt dirigi:ſunt ſimiles eta
ti ſenectutis.⁊ poſtq̄ꝫ diriguntur donec iungantur cum ſo-
le:ſunt ſimiles etati decrepite.hui⁹ autem ſimilitudinis ra
tio eſt.qꝛ virtus ſtellarum eſt cum virtute ſolis cōmixta.⁊
ſui motus ſunt naturaliter ligati cū motu ſuo.⁊ omnes ſue
virtutes ſequunt̄ virtutes ſolis ⁊ lune.⁊ qꝛ notificādo hos
ſtatus lune ſufficere cognouit:nō oportuit:vt in venere et
mercurio notificaret eoſdem. Quod enim in hoc loco exp̄
mitur te intelligere oportet.qm̄ aliquoruz eſt opinio ꝙ hi
planete operantur hoc ſm̄ ꝙ ſunt circa terram vel longe.⁊
hec eſt falſa ratio.qm̄ eo ꝙ ſint circa terram non operant̄
rem aliā:niſi ꝙ ſunt ſolūmodo maioris virtutis.⁊ quan
do ſunt longe minoris:qꝛ magis elōgati ſunt. Et aliqui va-
dunt ꝯtra ptholemeū in eo qꝺ dixit ante. qꝛ quanto plane
te ſunt magis circa terram:tanto magis eoruz virtus appa
ret.nam ſicut dixerunt nos inuenimus planetas retrogra
dos eſſe debilis operis.⁊ eſt manifeſtum ꝙ ſunt magis cir
ca terram.nos autem nō dicimus ꝙ ſit ita.⁊ ſi deus nobis
vitam preſtiterit:⁊ fauorem in gloſando almageſtū meli⁹
hoc diſtinguemus. Iſtis tamen reſpondere volumus ſm̄
ꝙ hoc debet intelligi a verbis ptholemei:dico ꝙ planete
retrogradi ſunt ſicut homines peregrini qui eo ꝙ habeāt
vim magnam:non poſſunt ſic bene opera ſua facere. hui⁹
enim ratio nālis:qꝛ opus trium plaꝝ ſupioꝝ cū ſint retro
gradi eſt opi ſolis ꝯtrarium:⁊ opus ſolis vicit ⁊ ſuperat:eo
ꝙ eſt cōmixtum cū eoꝝ opere ꝓpter oppōnez:⁊ opus eoꝝ
debilitatur ꝓpter ſolē q fortificat ſe de illis. Et qn̄do ve
nus ⁊ mercurius ſunt retrogradi eo ꝙ virtus ſua inuolui
tur cū illa ſolis:nō apparet opus eorum complete ſicut ad
eos ptinet. Et ſi dixeris cōtra hoc qn̄ plus cōmiſcētur cū ſo
le:poſſum⁹ intelligere magis qꝺ mutatiōes faciunt in ope
ſolis. Reſpōdeo tibi cum hoc eodē ⁊ dico ꝙ non habent
ī eis ꝟtutē cōpletā per ſe:niſi qꝛ mutant virtutē ſolis.⁊ vir
tus ſolis hec ē q̄ vincit ⁊ q̄ operat̄. volo enim res tibi dice
re de venere ⁊ mercurio ſm̄ eoꝝ figuras quas hn̄t ī reſpe
ctu ſolis. Dico ꝙ ven⁹ ⁊ mercuri⁹ poſtq̄ꝫ ſeparant̄ a ſole ꝙ
ſunt directi ⁊ apparēt prima nocte donec eoꝝ directio cō
pleat̄ ⁊ reuertātur ad ſolē ⁊ iungantur cum eo:hn̄t ſtatus
quatuor ſm̄ ꝙ ſunt longe a ſole vl̄ circa.prim⁹.n. ꝙ hume
ctat:donec ſūt ī medio ſue directionis. ſcꝺs ꝙ calefaciunt
donec ſūt ad ſtationē primā.terti⁹ ꝙ deſiccant donec ſūt ī
medio ſue retrogradatōis. quartus eſt ꝙ infrigidāt donec
ſūt cōbuſti.⁊ hoc ſimile eſt eis qꝺ eſt dictum ꝺ planetis ſu
periorib⁹.⁊ tu ipſe itelligere poteris ab eo qꝺ diximus. Et
poſtq̄ꝫ ſeparantur a ſole retrogradi exiſtentes:et apparent
in mane donec eorū retrogradatio ꝯpleatur et fiūt directi
hn̄t etiā ſtat⁹ quatuor ſimiles ipſis quatuor:tn̄ qꝛ ſūt dire
cti in eoꝝ exitu de ſub radijs quando ſūt occidentales. et
qꝛ ſunt retrogradi in exitu eoꝝ de ſub radijs qn̄ ſūt orien
tales:et cōuenit vt habeāt vim maiorem quando ſūt occi
dētales q̄ꝫ qn̄ ſūt orietales. Et aliq dixerūt ꝙ humectant
qn̄ ſunt orientales:eo ꝙ virtus earū extendit̄ ſup terram
an̄ q̄ꝫ virtus ſolis:et ꝙ deſiccant qn̄ occidentales.

¶ Planum eſt etiam ꝙ cum he cōmiſcentur ad
inuicem differētes qualitates in aere mltis mo
dis operantur ſm̄ vniuſcuiuſqꝫ proprie fortitu
dinis victoriam.

¶ Et eſt manifeſtū ꝙ quando cōmiſcentur vn⁹
ſcꝫ cum alio:operantur in aere multas maneri
es ſtatuum diuerſorum ſm̄ ꝙ eſt virtus ꝓpria
cuilibet vt plurimū ⁊ ſuus mot⁹ ſm̄ diuerſita
tē figuraruz ſit quando velit.

¶ Uult dicere:ꝙ ſtelle quando cōmiſcentur vna.ſ.cuz alia
operantur in aere ꝓpter eſſentiales ⁊ accidentales virtu-
tes ſuas multas manerics mutationum ⁊ diuerſarum na-
turarum valde ſm̄ numerum complexionum diuerſaruz
quibus ſue virtutes die qualibꝫ componuntur.⁊ eſt mani
feſtum ꝙ vincens in qualibet harum complexionum erit
illa que habuerit vim maiorem ſm̄ loca planetarum ⁊ ſꝫ
virtutem cuiuſlibet in ſe ꝓut ante intelliges. Et ꝙ virtu-
tes eſſentiales ſtellarum mutantur aliquantulum ſm̄ di-
uerſitatem ſuarum figurarum ⁊ locorum in reſpectu ſolis
⁊ oriçontis. Et poſtq̄ꝫ ita eſt in aere nos circundante conue
nit vt accidat idē in hominibus ⁊ rebus omnibus reſpiciē
tibus opus a ſtellis.

¶ In fortitudinib⁹ ſtelllaꝝ fixaꝝ.

Capitulum IX.

Cum de naturis ſtellarum fixarum
quas ſm̄ ſuorum operum proprie
tatem aſſumunt tractatus predcā
ſequatur:hec conſequenter incipia
mus:earumqꝫ variationes per ex-
perimenta repertas cōmemoramus.

¶ Et poſtq̄ꝫ ſequitur hoc quod diximus loqui
de natura ſtellarum que non ſunt eratice in his
que habēt ſcꝺm opus proprium ſuum volum⁹
in hoc opere incipere dicturi imutationes inuen
tas in eis quādo rectificate fuerint.

¶ Uult dicere ꝙ loqui de ſtellis fixis debet ſequi id quod
locutus eſt de ſtellis erraticis.qm̄ earum motus proprius
non mutatur. Quod autem dixit que habent ſm̄ ꝓprium
opus:vult dicere ꝙ earum opera de quibus loquetur ſunt
opera que habent ſolummodo per eſſentiam:⁊ non de illis
que habent per accidens.quoniam opera accidentalia que
habent ſunt eiuſdem manerici quam dixit de tribus pla-
netis ſuperioribus. Et id quod dixit:ꝙ fuerunt eis inuentē
quando rectificate fuerunt:vult dicere ꝙ earum opera de
quibus loquetur:ſunt que eis inuente fuerunt propter ex

peri entiam ſm opus earum cuiuſlibet in terrenis.

¶ Ex quibus earum ſimilitudines cum ſtellis erraticis indicemus.

¶ Et monſtrabimus in hoc ſimilitudinem quã habent cum natura ſtellarum erraticarum.

¶ Poſtꝗ̃ Ptholemeus locutus fuit complete de ſeptem planetis mobilibus: ⁊ ſol ⁊ luna ſunt domini ⁊ principes ſuper omnes ſtellas. quia eorum opera manifeſtiora ⁊ viſibiliora ſunt illis omnium aliorum ⁊ cetere erratice habent complexiões ſimiles illis ſolis ⁊ lune. Et apparitio ſuoruʒ operum eſt mediana inter magnam apparitioneʒ duoruʒ luminarium: ⁊ modicam aparitionem operum ſtellarum fixarum; habuit ponere ptholemeus planetas erraticos: ſicut regulam pro ſciendo virtutem ſtellarum fixarum ĩ cõparatione erraticorum: ſicut poſuit duo luminaria ꝓ ſciendo virtutes ſtellarum vel planetarum erraticorum. in aliquibus tamen locis poſuit duo luminaria pro ſciendo virtutes aliquarum ſtellarum fixarum.

¶ Et primum quidem caruʒ que in ipſius circuli ſignorum figuris ſunt memoriã ꝑmittamus.

¶ Et nominabimus primo harum illas que ſũt in figura zodiaci ſignorum.

¶ Signa ſunt loca vnde vadunt ſtelle ⁊ mutantur d̃ ſignis ad alia: ⁊ ſunt nnmero ſigna duodecim hoc modo quem tibi dicam. imaginarẽ nũc qũo ſi eſſent partes circuli in quo vadit ſol per ſuperficiem duodeci partes equales. ⁊ ꝙ eas diuidunt circuli magni in ſphera. ⁊ eſt manifeſtuʒ ꝙ hi circuli ſe coniungent in duobus pũctis oppoſitis. ſ. alij ꝙ maius ſpacium quod eſt inter vnum ⁊ alium eſt in circulo ſolis ſolummodo. ⁊ quantomagis elongantur duo circuli a circulo ſolis: tantum magis augmentantur. cum autem h̃ imaginaueris: ꝯuenit te ſcire ꝙ ſpaciũ qd̃ fit ĩ ſphera interſecata a duob⁹ dcm̃ ſignũ: zodiac⁹ tñ ẽ circul⁹ de me° iſtoꝝ ⁊ iſte circulus de medio iſtorũ: eſt locus vbi ẽ ſemper circulus ſolis ⁊ lune ⁊ aliorum planetarum erraticorum. Et qꝛ ptholeme⁹ inuenit ſtellas fixas que ſũt ĩ hoc zodiaco manifeſtioris operis: eo ꝙ motus ſuus eſt ſemper in via mobilium: ⁊ earum virtutes commiſcentur magis cum virtutibus mobilium: locutus eſt primo de earum operibus ꝗ̃ʒ viresaliaruʒ: ⁊ nominauit eas vnaʒ ⁊ vnã ſm ordinẽ ſignoꝝ.

¶ Stellarum itaqʒ res in vertice arietis exiſtentiũ cõmixtis virib⁹ ſaturni ⁊ martis aſſimilãt̃.

¶ Opus illarum ſtellaruʒ que ſunt ĩ capite arietis eſt ſimile comixtioni que fit ex virtute ſaturni ⁊ martis.

¶ Duodeciʒ ſigna nominata fuerunt a nominibus figurarum que ſunt in zodiaco: ita ꝙ nomen cuiuſlibet eorum accipit nomen figure que eſt in eo circa zodiacum: qꝛ figura exiſtens extra zodiacũ poteſt eſſe talis ꝙ capiet duo ſigna. Et manifeſtum eſt ꝙ cum ſtelle fixe moueantur lõgo tempore conuenit vt nomina ſignorum mutentur quando figura mutabitur de vno ſigno in aliud. Et ptholemeus qñ inuenit ſtellas fixas multas eſſe illas earum que ſunt in loco vno coniunxit: eo ꝙ virtutes earum cõmiſcentur ⁊ fiũt ſm virtutem vnam: ⁊ locutus fuit ex eis ac ſi eſſent ſtella vna: ꝓut rettulit in hoc loco. quia ſtelle que ſunt in capite arietis: habent virtutẽ ſimilem virtuti commixte ex ſaturno ⁊ marte. Etiam patefactum fuit nobis ꝙ virtus ſaturni ẽ facere frigiditatẽ magnã ⁊ aliꝗ̃ʒtuluʒ ſiccitatis. ⁊ illa martis ẽ maxie ſiccitatis adeo ꝙ ꝯburit. vñ ſm hoc cõuenit ꝙ ſtelle fixe que ſunt in capite arietis ſint ſiccitatis maxie ⁊ complete. ⁊ ꝙ ſint temperate inrer caliditatem ⁊ frigiditatem. ſed tendunt magis verſus frigiditatẽ. poſtmõ ꝯuenit vt parum infrigident ⁊ deſiccent multũ. ⁊ poſtꝗ̃ʒ ſunt talis maneriei expedit vt operentur in terrenis talia opera q̃lia pertinent ad complexionẽ talem: ⁊ qualia ſm regulas q̃s ante diximus ſequi debent. conuenit enim vt hoc ĩ tua mẽmoria recondes ſup eo toto quod in hac ratõe dixit Ptholemeus: ⁊ ſic nõ egebis magna gloſa. nunc autem auſculta id quod docet ptholemeus.

¶ Earum vero que in eiuſdem ore ſunt vires: mercurij viribus ſimiles eſſe perhibentur que etiam lʒ modicum ſaturni virib⁹ aſſimliãtur.

¶ Et virtus earum que ſunt in ore arietis eſt ſimilis illi mercurij ⁊ parũ virtuti ſaturni.

¶ Uult dicere ꝙ modicum infrigidant ⁊ humectan**t**.

¶ Opus autem earum que in eiuſdem pede poſteriori ſunt; ab operibus martis non differunt ⁊ que in ipſius cauda locantur viribus veneris ſequuntur.

¶ Et que ſunt in pede poſteetori habent virtutẽ ſimiliter martis. ⁊ que ſunt in groppa ſunt ſimiles virtuti veueris.

¶ Docuit nos ꝙ in omnibus ſtellis que ſunt in figura arietis vincit ſiccitas: ⁊ tendunt magis ad complexionem martis.

¶ Stellarum autem q̃ in tauro ſũt illius complexio que eius inſiſtit humero: a veneris complexione non diſtat: ⁊ etiam ſaturni cõplexioni modicum aſſimilatur.

¶ Et que ſunt in cauda tauri habent complexionem ſimilem complexioni veneris: ⁊ aſſimilantur aliquantuluʒ complexioni ſaturni.

¶ Hec eſt figura ſecunda ſignorum: ⁊ vult dicere ꝙ virtus harum ſtellarum eſt frigida ⁊ humida.

¶ Athorace vero cõplexio martis ⁊ lune cõmixte cõplexioni ſimlis fore ꝓbatur.

¶ Et que dicte ſunt pleiades habẽt complexionem ſimilem cõplexioni lune ⁊ martis.

¶ Ptholemeus dedit in hoc comparationeʒ lune. ⁊ ſʒ hoc conuenit vt ſint pleiades complexio temperata iter humiditatem ⁊ ſiccitatem: ⁊ ꝙ tendant verſus calorem: ⁊ conuenit cum hoc vt a ptholemeo intelligas: ꝙ ſi ſtellarum que ſunt duorum planetarum contrariorũ ſimilitudo per vnũ equale fuerit: ipſe temperate complexionis erunt: ⁊ operabuntur ambe ad ambos planetas opera pertinẽtes: ⁊ ſi nõ propter complexionem equalem: tendẽt ambe ad complexionem vnius.

¶ At ſtellarum in tauri vertice lucidioriſqʒ clare rubedis ſĩlitudinem gerit ⁊ dicitur aldebaran illius inquam complexio a martis complexione non elongatur. Aliarũ vero que ibidem ſunt complexio ſaturnine complexioni coequatur ⁊ martialis complexionis ſimilitudineʒ gerit aliquantiſper.

¶ Et de his que ſunt in capite tauri complexio lucentis q̃ in eis eſt: cui⁹ color tendit verſus vermilionũ ſinũ q̃ eſt aldebaran: complexioni mar

tis aſſimilatur. Cetere vero que ibi ſūt habent complexionem ſimilem complexioni ſaturni et parum illi mercurij.

¶ Quod dixit Aldebaran planum eſt. conuenit tamen ſm̄ hoc ꝙ alie ſtelle que ſunt in capite hēant ꝯplxōnē multū frigidā: ⁊ ꝙ operentur ſiccitatem magis q̃ȝ humiditateȝ: ⁊ ꝙ aliquando humectent.

¶ In eiꝰ aūt cornuū cacuminibus poſite idem qđ mars operantur.

¶ Et q̃ ſūt in capitibꝰ ſuoꝝ cornuū habent complexionē talē q̃lis eſt illa martis.

¶ Stellarū item q̃ in geminorum ſigno ſite ſūt: ſūt ille q̃ in ſuis collocātur pedibus a mercuriali qualitate non recedūt: ⁊ q̃ȝuis modicū qualitati veneris aſſociantur.

¶ Hec tertia figura ⁊ eaꝝ que ſūt in gemini pedibus habent complexionē vt eſt illa mercurij: ⁊ aſſimilat̄ parū complexioni veneris.

¶ Scdm̄ hoc conuenit vt operentur humiditatem magis q̃ȝ ſiccitatem.

¶ Lucidiores vero ſtelle in eorū coxis poſite ſaturnine coequant̄ complexiōi. Due quoqȝ magne ſtelle in eorum duobus capitibꝰ impreſſe ſūt quarū prima mercurio in operibus aſſimilat̄ ⁊ vocat̄ auellar: altera vero martis cōplexionem imitatur: ⁊ dicit̄ abracaleꝰ.

¶ Et ſtellarū lucentiū q̃ ſunt in ſuis coxis eſt cōplexio talis ſic̄ illa ſaturni. Et duarū ſtellarum magnarum q̃ ſunt in duobꝰ capitibus: virtꝰ anterioris. ſ. earuȝ eſt talis vt illa mercurij. ⁊ he ſtelle vocantur in greco aflalon: hec eſt pes gemini. Et alia ſtella har.i duarū habent complexionem ſimilem illi martis. ⁊ dicit̄ i greco ercides: hoc eſt manꝰ gemini.

¶ Item in cancro duarū ſtellarū q̃ in eius pede locū obtinent: opꝰ vnum eſt ⁊ idem: ⁊ operibꝰ mercurialibꝰ aſſimilatur ⁊ modicū martialibꝰ. Earū vero complexio que ſūt in eiꝰ azubene ſaturni mercurijqꝫ complexioni non repugnat. illiꝰ aūt opus que in eius locatur pectore nubiſqꝫ gerit ſimilitudinem vocaturqꝫ meelef: lune ⁊ martis operibꝰ equatur.

¶ Et ex his q̃ ſūt in cancro opꝰ duarū que ſūt in ſuis pedibus eſt vnū ⁊ idem: ⁊ habent talē virtutē ſic̄ ſtella mercurij: et aſſimilat̄ paꝝ illi martis. Et ille que ſūt in grafis anterioribꝰ habent vim ſicut illa ſaturni et mercurij. Et illa que ſūt in ſuis pectoribꝰ q̃ aſſimilant̄ niui: et eſt dcā peſebre: hn̄t viȝ ſic̄ eſt illa martis et lune.

¶ Omnes Aſtrologi ſunt concordes ꝙ ſtelle que habent cōplexionem martis ⁊ lune abſcindunt proprie viſum. ⁊ hoc eſſe dico propter magnam contrarietatem que eſt in hac virtute.

¶ Duaꝝ vero ſtellarū vires q̃ ſūt ex vtraqꝫ parte meelef: et q̃ duo aſini dn̄r a martis et ſolis viribꝰ non recedūt: et manifeſtū eſt ꝙ hec complexio abſcidit ⁊ deſtruit.

¶ Et. due q̃ ſūt circa peſebre q̃ dicte ſūt duo aſini hn̄t vim ſimilē illi martis et ſolis. et ē manifeſtū ꝙ ꝯplexio talis ē abſcidens et damnans.

¶ Hic dedit ptholomeus comparationem ſolis. ⁊ vult dicere ꝙ he due ſtelle faciunt calorem ⁊ ſiccitatem magnaȝ: ⁊ monſtrauit ſuperationeȝ ⁊ poſſe ſapientie ⁊ cetera talia.

¶ At ſtellarum in leone duarum que ipſius inſite ſunt capiti: opus ſaturninis operibus aſſimilatur ⁊ martialibus etiam modicum. Triuȝ vero que ĩ ipſius collo ſūt opera: ſaturninis operibus parificantur: ⁊ lȝ modicum martialibꝰ operibus aſſimilantur. Stella vero lucida in corde leonis poſita: quam vocant regiam: quemadmodum iuppiter ⁊ mars operatur.

¶ Et due ſtelle que ſunt in leonis capite habēt vim vt eſt illa ſaturni: ⁊ aſſimilatur paꝝ illi martis. Et tres que ſunt in ſuo collo habent vim ſic̄ illa ſaturni: ⁊ aſſimilantur parum illi mercurij. Et lucens que eſt in corde leonis: que dicta eſt regalis habet vim ſicut illa martis ⁊ iouis.

¶ Hoc eſt cor leonis cui ſapientes antiqui nomē poſuerūt regale: eo ꝙ eſt magis circa çodiacū ceteris ſtellis magnis fixis. ⁊ eam propter hoc in prima magnitudine ordinauerunt: q̃ȝq̃ȝ in ſecunda magnitudine ſit pro certo.

¶ Stella quidem in eius dorſo poſita: Claraqꝫ ſtella in ipſiꝰ cauda locata veneris ⁊ ſaturni viribus coequentur: ⁊ lȝ modicum mercurium in operibus imitantur. Due vero huius coxis ĩſite a veneris mercurijqꝫ viribꝰ nō diſcedūt.

¶ Et que eſt in ſuo ſpinali: ⁊ alia lucens que eſt in ſua cauda habent vim ſicut illa ſaturni ⁊ veneris: ⁊ aſſimilatur paruȝ illi mercurij.

¶ Item in virgine illarum que in eius vertice: earumqꝫ que in illius oculo: necnon in eius ale meridiane extremo figurantur opera: a mercurialibus effectibus non remouentur: ⁊ martis operibus lȝ paruȝ aſſimilātur. Alie quoqꝫ ſtelle lucide que in eius ala ſeptentrionali necnon que in eius dorſo formantur ab operibus mercurij non diſcrepant: ⁊ q̃ȝuis modicum martis gerunt ſimilitudinem. Stella vero lucida in eiꝰ ala ſeptentrionali geſta: quam almuccdeme alacaf appellāt vt ſaturnꝰ atqꝫ mercuriꝰ opat̄.

¶ Et ex his que ſunt in virgine. Hec eſt figura ſexta compoſita figure mulieris ⁊ ſpice. Ille q̃ ſunt in ſuo capite ⁊ ala meridionalis que eſt in capite ale ſue habent vim ſicut illa mercurij ⁊ aſſimilantur parum illi martis. ⁊ alie ſtelle lucē-

tes que ſunt in ala ſua ſeptentrionali: ⁊ alie que ſunt in ſuo ſpinali habent vim ſicut illa mercurij: ⁊ aſſimilantur paruꝫ illi martis. ⁊ lucẽs que eſt in ala ſua ſeptẽtrionali que eſt dicta anterior involuendo ſe: habet vim ſicut illa ſaturni ⁊ martis.

¶ Intelligimus ab hoc dicto ꝙ virtus mercurij vincit in ſtellis totius ſigni virginis.

¶ At opus ſtelle que dicitur azimech alaazel a veneris viribus non recedit ⁊ mercurialib⁹ aliquantiſper aſſimilatur. In eius autem pedum ſũmitate poſite. ⁊ ex ea parte a qua protrahunt fimbrias: mercurialibus ⁊ martis viribus coequantur.

¶ Et ſtella que dicta eſt alzimec alaazel ⁊ vult dicere ſummas habet vim ſicut illa veneris ⁊ parum aſſimilatur illi mercurij. Et que ſunt in capite pedum ſuorum virginis in loco vnde falde ſue trahuntur habent vim ſicut illa mercurij ⁊ martis in libra.

¶ De ſtelle ſunt in figura virginis: ⁊ tamen ſunt in ſigno libre: compoſita eſt libra ex vna parte figure virginis ⁊ vna parte figure ſcorpionis.

¶ Et que in extremo duarum azubene ſcorpionis apparent inſitis operibus ſaturnij atqꝫ mercurium imitantur: ⁊ que earum medietatẽ optinent: ſaturni viribus aſſimilantur: ⁊ lꝫ modicũ martis ſequũtur complexionem.

¶ Et ſtelle que ſunt in duobus grafijs anterioribus ſcorpionis earum que ſunt in capitibus eorundem habent vim ſicut illa ſaturni ⁊ mercurij ⁊ que earum ſunt in medio eorum habẽt vim ſicut illa ſaturni et parum aſſimilatur illi martis.

¶ Et ex his que ſunt in iſto corpore ſcorpionis hic incipit octaua figura.

¶ Earum quidem que in ſcorpione notantur illius luculente vires que in illius frõte ſibi locuꝫ vendicant a martis viribus non recedũt. Triũ etiam que in eius ore ſunt media que luciddiſſima eſt: et parum habꝫ rubedinis vocaturqꝫ cor ſcorpionis: a martis operibus nõ ſeparatur: et lꝫ modicum: iouis vires aſſumit. Que autem i ipſius caude nodis conſtituuntur veneris et ſaturni viribus aſſimilantur. At in eius aculeo cõſtitute martis ac mercurij vires imitantur. In alatha vero locate que nubibus gerit ſimilitudinem: eumqꝫ ſubſequitur: a martis ⁊ lune virib⁹ non recedunt.

¶ Virtus lucentium que ſunt in ſuo fronte eſt ſicut illa martis ⁊ parum vt illa ſaturni. ⁊ ex trib⁹ que ſunt in ore ſuo earum media eſt lucens: habens colorem tendentem ad vermiliũ finum: ⁊ eſt dicta cor ſcorpiõis habens viꝫ ſicut illa martis ⁊ aſſimilatur parum illi iouis. Et que ſunt ĩ nodis ſue caude habent vim ſicut illa ſaturni ⁊ veneris. ⁊ que ſunt in maſcella ⁊ eſt vna q̃ tenꝫ in capite caude habent viꝫ ſicut illa mercurij ⁊ martis. Et ſtelle que aſſimilantur nubibus que ſequuntur iſtas: ⁊ eſt dictuꝫ in arabico Iacha: habent vim ſicut illa martis ⁊ lune.

¶ Stellarum iteꝫ in ſagittario: ea que ſagitte cacumen indicat: martis ⁊ lune viribus coequat̃. Earum aũt que ipſius formã arcus exprimũt: et ille que in loco contactus manus figurãtur: vt iuppiter ⁊ mars operantur. Que aũt in alatha vultus eius ſunt: ſoli et marti operibus concordant. Illarum vero que ſunt in loco ſagitte: contactus vires: iouis viribus equantur: ⁊ lꝫ modicũ operibus mercurij concordant. In ei⁹ autem cruribus inſite: iouis ſaturniqꝫ vires nõ poſtponũt. Quatuor autem que ſunt in eius cauda. virib⁹ veneri ⁊ ſaturni aſſimilant̃.

¶ Et ſtelle que ſunt in ſagittario ⁊ earum que ſunt in pũcto ſagitte vim habent: ſicut illa martis ⁊ lune. Et que ſunt in arcu et preſa manus habent vim ſicut illa iouis et martis: et que ſũt in nube quam habet in facie habẽt vim ſicut illa ſolis et martis. Et que ſunt in loco caſtonamenti: et eſt aſta ſagitte: hñt vim ſicut illa iouis et aſſimilatur parum illi mercurij. Reperim⁹ in alio libro ita. Ille que ſunt in loco adiunctamenti: et hoc eſt adiunctamento tirantis ſagittam habent vim ſicut illa iouis et aſſimilatur illi mercurij. Et que ſunt in brachijs equi et in cruribus habent viꝫ ſicut illa iouis et ſaturni. Et quadrata que eſt in cauda equi habet viꝫ ſicut illa veneris et ſaturni.

¶ Figura ſagittarij eſt cõpoſita ex equo ⁊ homine tirãte cũ arcu ſagittam vnam.

¶ Stelle quoqꝫ capricorni q̃ eius adherent cornibus: a venerea complexione non diſcedunt: et martialẽ lꝫ paꝝ ſequũtur. Earuꝫ aũt operaq̃ in ei⁹ videntur ſaturninis operibus coequant̃ et modicum etiaꝫ veneris et martialibus: et ei⁹ in cauda formate a iouis ſaturniqꝫ viribus nõ diſcrepant.

¶ Et ex his que ſunt in capricorno. ſ. in cornib⁹ ſuis habent opus ſicut illud veneris: et modicum ſicut illud martis. Et que ſunt in pedibus et ventre ſuo hñt opus vt illud martis et mercurij et que ſunt in ore ſuo habent opus vt illũ ſaturni et paruꝫ illis martis et veneris. Ille q̃ ſunt in cauda ſua habent corpus vt illud ſaturni et iouis.

¶ Item in aquario ſtelle que in eius ſunt hauritorio cū his que in manu ſiniſtra figurātur: quēadmodū ſaturnꝰ ac mercurius operantur. At eorum que in coxis ſunt vires q̄zplures a mercurialibus operibus non diſſonant: ꝑpauce quidem earum ſaturninis aſſimilantur viribus. In aque vero decurſu collocate: ſaturnum in operibus imitantur: ⁊ ex iouis complexione modicum adipiſcuntur.

¶ Et ex his q̄ ſunt ī aq̄rio. ſ. q̄ ſūt in ſpatulis ſuis cum illis que ſunt in manu ſiniſtra habēt opus ſaturni ⁊ mercurij: Earum tñ que ſunt in ſuis coxis magis ſui opis ē: vt illud mercurij: ⁊ minus vt illud ſaturni. ⁊ que ſunt ī caſu aque habent opus ſaturni ⁊ parum iouis.

¶ Stellarum vero que in piſcibus ordinantur: ille que meridiani piſcis verticem obtinēt a mercurij viribus non diſcordant ⁊ q̄zuis modicū ſaturni vires ſequuntur. In eius autem ore viſe ad iouis ⁊ mercurij ſimilitudinē operari non ceſſant: ſuper eius caudam ⁊ ſupra filū meridionale conſtitute a ſaturni complexionibus non diſcrepant ⁊ q̄zuis parum mercurij viribus aſſimilantur. Earū item opera que ſūt in ipſo corpore piſcis ſeptentrionalis in ipſius. ſ. ſpina iouis opera non refutant: ⁊ aliquātiſper venerē imitantur. In filo autem ſeptentrionali fixe velut ſaturnus ⁊ iuppiter opperantur. Stella q̄dem lucida ſuper eius ligaturā conſtituta martis gerit ſilitudinem: ⁊ mercurij modicum.

¶ Et ex his que ſunt in duobus piſcibꝰ. ⁊ hec ē duodecima figura earum. ſ. que ſūt in capite piſcis pectoribꝰ meridionalꝫ: habent opus mercurij ⁊ parum ſaturni. ⁊ q̄ ſunt in ore ſuo hñt opꝰ iouis ⁊ mercurij. ⁊ q̄ ſūt ī cauda ſua ⁊ filo meridionali habent opus ſaturni ⁊ parū mercurij. et que ſunt in ipſo corpore pectoris et ī ſpinali: habent opus iouis et parum veneris. et q̄ ſunt in filo ſeptentrionali habent opus ſaturni ⁊ iouis. Et lucens que morat̄ in ligamento eſt os piſcis hꝫ opꝰ martis ⁊ paꝝ mercurij.

¶ Hic perficitur de figuris exiſtētibus in çodiaco q̄cq̄d locutus eſt: ⁊ de ſtellis que in eis ſunt.

¶ Item de ſtellis q̄ ſūt in figuris a circulo ſignorum ſeptentrionalibꝰ dicamus.

¶ Et de ſtellis exiſtentibus in figuris q̄ ſūt a ꝑte ſeptentrionis reſpectu zodiaci.

¶ Mōſtrauimꝰ añ ꝙ ſtelle fixe ī zodiaco exiſtētes ſūt maioris v̄tutis ⁊ opis manifeſtioris alijs. ⁊ volumꝰ nc̄ mr̄are: ꝙ ſtelle fixe que ſunt in figuris ſeptentriōalibus ſunt maioris virtutis ⁊ manifeſtioris operis illis que ſunt in figuris meridionalibus. Dicimus enim ꝙ virtutes ſtellarum ⁊ radij ſue lucis cadunt ſuper nos ⁊ ſuper angulos rectos. aut ſuper angulos maiores q̄z anguli radiorum ſtellarum fixarum meridionalium. ⁊ ꝑpter hanc rationem peruenit ad nos de virtutibus ſtellarum ſeptentrionalium magis q̄z de virtutibus meridionalium. Et ꝑpter hoc ordinauit Ptholemeꝰ figuras ſeptētrionales añ q̄z meridionales.

¶ Stelle quippe lucide in vrſa minori formate a viribus ſaturni non recedunt: ⁊ venereas qualitates lꝫ parum amplectuntur. In vrſa vero maiori locate martis concordant complexionibus. Stelle quidē aſſimilate minori alatha cō formate ſub eiꝰ cauda a veneris ⁊ lune complexionibus nō diſſonant.

¶ Stelle lucentes que ſunt in vrſa minori habēt vim ſaturni ⁊ parum veneris. ⁊ que ſunt in vrſa maiori habēt vim martis. ⁊ ſtella parua que aſſimilatur parue nube: que eſt ſuper eius caudam: habet vim lune ⁊ veneris.

¶ Aliqui aſtrologi ꝓbauerunt cum ſtella que ſit talis cōplexionis: interimit propter magnam humiditatem que eſt in eis.

¶ Lucide quoq̄ʒ ſtelle que draconis locū ſignificant: ſaturni martiſq̄ʒ viribus equantur. Eaꝝ vero qualitates que ſunt in ficaris a iouis ſaturniq̄ʒ qualitatibus non diſcordāt. In ſui quoq̄ʒ dorſi nucha poſite: mercurij ſaturniq̄ʒ vires nō poſtponūt: quin etiā iouis ⁊ martis vires quādoq̄ʒ ſequuntur.

¶ Stelle lucentes que ſūt in dracone: habēt viꝫ ſicut ſaturni et martis. ⁊ que ſūt in figura q̄nta oportet hr̄e vim ſicut ſaturni ⁊ iouis. ⁊ que ſūt in nodis ſpinalis habent viꝫ ſicut ſaturni ⁊ mercurij: ⁊ aliq̄n̄do ſicut iouis ⁊ martis.

¶ Hec eſt cōmixtio magna virtutum: ⁊ ꝑpter hoc faciunt opera diuerſa.

¶ Stella quidem lucida colorem rubeum optinens que dicitur azimec. ariamec. iouis martiſq̄ʒ ſimilitudinem portat. At que ſunt in alfelta veneriq̄ʒ mercurioq̄ʒ ſimiles exiſtunt. Que autem in viro ſuper ſua genua ſedente cōſtituuntur a mercurialibus complexionibus faciē nō auertunt. Quedam etiam earum que ſunt in aſſange que vultur cadēs appellat̄: veneris mercurijq̄ʒ vires nō abijciūt. Que autē galline formam exprimunt his predictis aſſimilantur. At que figurāʒ obtinet in qua eſt ſedes: ſaturno veneriq̄ʒ coequantur. Stelle vero que dicuntur illius q̄ fert cathene caput: ſaturni veneriſq̄ʒ opera non refutant. ⁊ que tenent ſimilitudinē alatha que in cultelli manubrio continentur: martiales ⁊ mercuriales complexiones imitantur. Lucide quoq̄ʒ ſtelle illius figure ī qua hora formantur a martis mercurijq̄ʒ viribus non recedunt. Itē ſtellarum opera que hominis ſerpētem tenentis imaginem repreſentāt ſaturninis

operibus aſſimilat̃ ⁊ modicum veneris in ipſo quidem ſerpentis corpore fixe a ſaturno ⁊ marte in operibus non differunt. In ſagittario vero locate martis ſimilitudinem retinent venerisq; modicum. In vulture volāte figurate martis iouiſq; complexionē ſequūntur. Et que delfini formam indicant: vt ſaturnus et mars operantur. Clare vero ſtelle i equo ſite: quemadmodum mars atq; iuppiter operari nō renuunt. Stelle quidem andromedes vires venereas habere probātur. Triāguli vero ſtelle mercurij complexiones habere non ſpernunt.

¶ Et lucens cuius color tēdit ad vermiliuz que dicta azimeth colanza habet vi martis et iouis et que ſunt in foca habent vim veneris et mercurij et que ſūt i genib⁹ habent vim mercurij et que ſunt in arnig qđ eſt inſtr̄m muſice dicitur in greco lora: vna q̄narum eſt vultur cadēs. he habent vim veneris et mercurij. eandem vim habent que ſunt i gallina. Et que ſunt in figura eius que ſtat in cella habent vim ſaturni et veneris et que aſſimilantur ſicut nix et ſunt i manubrio cultelli habent vim martis et mercurij. Et que ſunt i tentore habenaruz habent vim martis et mercurij. Et que ſunt in claue vbi tenetur ſerpens habent vim ſaturni et parum veneris. Et que ſunt in colubramet habēt vim ſaturni et martis. Et que ſunt in ſagitta habent vim martis ⁊ parum veneris. Et que ſunt in vulture volanti habent vim martis et iouis. Et que ſunt in delphyno habent vim ſaturni et martis. Et lucētes que ſunt in equo habēt viz martis et mercurij. Et que ſunt in aſnade et eſt mlier q̄ non habet viuum maritu; habent vim veneris et ille de triangulo habent vim mercurij.

¶ Hic perficitur id qđ locutus eſt de figuris ſeptētriōalib⁹.

¶ Item de ſtellis que in figuris a circulo ſignorum meridionalibus ordinantur

¶ Et ex hijs que ſunt in parte meridionali reſpectu zodiaci.

¶ Conuenit te ſcire qđ ſtelle fixe meridionales ſūt debilis operis in nobis: ⁊ ex his q̄to magis fuerint circa nōs tāto vim maiorē hn̄t in nobis ⁊ in terris meridionalib⁹ hn̄t viz maiorem q̄ ſtelle ſeptētrionales

¶ Stellā lucidā nēpe i meridiani piſcis ore formatam viribus veneris et mercurij ſimilez eē manifeſtum eſt. et in eiuſdem piſcis corpore locate ſaturno in operibus equiperantur. Uires aūt ſtellarum que ſunt in figura fortiſſimi earū .ſ. que in eius vtroq; ſūt humero a martis mercurijq; viribus nō diſcrepant. Omnium vero ceterarum ſtellarum lucidarum eiuſdē opera ab operibus iouis ac ſaturni nō recedunt. Ultima quoq; ſtellaꝝ riui luciddiſſima iouem: alie vero ſaturnum imitātur. Que leporis deſignant effigiem mercurijq; ſaturniq; viribus n̄ diſcōueniunt. Oēs autem ſtelle in cane ſite preter illaz que in eiuſdē ore ponitur ⁊ idem operantur: ⁊ veneri aſſimilantur. Lucida vero ſtella in ipſi⁹ ore formata ⁊ dicitur aſcēhere gemīa. iouis opa non poſtponit: ⁊ l; modicum martis opibus aſſociatur. Complexio quidē lucide ſtelle in primo cane conſtitute mercurialibus equatur cōplexionibus ⁊ modicum etiam martialibus.

Opera vero ſtellarum lucidarum q; magnanimi formam rep̄ſentant operibus ſaturninis atq; veneris aſſimilantur. at que in calice cōſtituūtur: venereas cōplexiones non ſpernunt. ⁊ mercuriales l; parum imitantur. In corui quidem conſtitutione poſite ſaturno martiq; ſunt ſimiles. Stelle vero lucide nauis imaginē exprimētes ſaturno iouiq; coequantur. In cētauro vero conſtitute ille .ſ. que eius formam humanā obtinēt veneris ⁊ martis gerunt ſimilitudinē. Clare autē que in ipſius equina figura ſite ſunt quēadmodum iuppiter ⁊ venus opantur. Lucide quoq; ſtelle i lupi forma poſite ſaturninas vires habere non negantur. nec etiam martiales l; modicum. In turribulo vero conſtitute veneri ſunt ſimiles: ⁊ aliquantulum mercurio Et complexiōes lucidarum ſtellarum que ſūt in corōa meridiana: que alfecca meridiana dicit̃ ſaturnine complexiōis et martial' nō obliuiſcūt̃.

¶ Et lucens que eſt i buca piſcis meridionalis habet virtutē veneris ⁊ mercurij: ⁊ que ſunt i pectore hn̄t vim ſaturni. Et ex his que ſunt i gigāte .ſ. i humeris hn̄t vim martis ⁊ mercurij. tn̄ alie lucētes que ſunt i eo habēt vim iouis ⁊ ſaturni. et ex his que ſunt in numero earum .ſcilicet poſteriorum. lucēs habet vi iouis ⁊ ſaturni alie tamen que ſunt in eo habēnt vim ſaturni. ⁊ que ſunt in lepore habēt vim mercurij ⁊ ſaturni. Et que ſunt in cane oēs excepta ea que ē i ore ſuo hn̄t vim veneris. Lucens vero q̄ ē in ore ſuo: ⁊ hec ē alhabor hab; vim iouis ⁊ paꝝ martis. ⁊ lucētes que ſunt in ſpina contracte habēt vim veneris ⁊ parum mercurij. Et que ſūt i coruo hn̄t viz martis ⁊ ſaturni. ⁊ lucētes que ſūt i naui hn̄t vim ſaturni ⁊ iouis. maior. n. haꝝ dcā eſt in arabico Rubayl. ⁊ que ſunt in tarapo;: ⁊ ē figura hoīe ⁊ equo compoſita .ſ. i figura hoīs hab; vim veneris ⁊ martis. et que ſūt i figura equi hn̄t vim veneris ⁊ iouis. et lucētes q̄ ſunt i lupo habēt vim ſaturni et parum martis et que ſunt in galaxia habent vim veners et

parum mercurij.ꝛ lucentes que ſunt in corona
meridionali.ꝛ hec eſt alfeta meridionalis hūt
vi ſaturni ꝛ mercurij.

¶ Dixit Haly:hic perficitur quicquid locutus eſt Ptho
lemeus in figuris ſtellarū fixarum:ꝛ ante docebit quomō
ſcies virtutem cuiuſlibꝫ perſone.Cōuenit.n.qn̄ inueneris
aliquā earū hūitē vl copoſitā magis q̄ꝫ de vno planeta: vt
ſcias ꝓ certo ꝙ operatur id idem qđ operantur ipſi plane
te:opere.ſ.minoris virtutis:eo ꝙ ydemmet planete operā
tur:ꝛ ſemper ſtellas magnitudinis prime ī maiori ꝓpōas
vrtute.ꝛ poſtmō illas que ſunt magnitudinis ſcđe:ꝛ ſic
ordinabis virtutes earum ſcḋm magnitudinuꝫ ſuaꝝ ordina
tionem.Similiter pones in vi maiori eas q̄ ſūt ex eis ma
gis circa çodiacū:ꝛ in minori quāto ſūt magis longe. Silr
pones ſeptētrionalē in maiori q̄ꝫ meridionalem.ꝛ que eſt
ſuper çenith in vi maiori q̄ꝫ illa que nō eſt ita.ꝛ que fuerit
cum aliquo planeta vnita in longitudine ꝛ latitudine aut
in longitudine ſola in vi maiori q̄ꝫ illa que ſic non eſt. Hoc
aūt ſcire poteris iſto mō:accipe loca ſtellarum fixarū ī al
mageſto vel alio libro in ſuperficie in vna ſphera vel alia
re:ꝛ facies circulū meridiei ꝛ circulum altitudinis:ꝛ alia q̄
docꝫ te Ptholemeus in.4. tractatu almageſti.ꝛ ſcies aſcē
dens:ꝛ īſpicies in ſphera que ex ſtellis fixis eſt in orizonta:
ꝛ que in medio celi ꝛ:que earū eſt cū aliquo planeta errati
co in longitudine:ꝛ cōmiſces virtutem ſuā cum virtutib⁹
ſeptē planetarum: ſicut ante ſcies. Conuenit enim te ſci-
re ꝙ he ſtelle debilitantur ꝛ fortificantur ſcḋm loca ſua re
ſpectu aſcendentis:ꝛ ſcḋm figuras ſuas reſpectu ſolis ī mō lu
ne ꝛ trium planetaꝝ ſuperiorum.verūtamen ſtelle iſte eo
ꝙ nō redeūt operantur humiditatem donec ſeparentur a
ſole ꝛ ſunt orientales donec ſol ſe ponit in ꝯtrario earum:
ꝛ operantur calorē a q̄rta ſiniſtra donec ſol ſit in oppoſito
earū.ꝛ opant̄ ſiccitatē ab oppōne vſqꝫ ad dexteram quar
tam.ꝛ operantur frigiditateꝫ a dextera quarta donec ſol
in longitudine ſit cum eis.ꝛ generaliter ſcias ꝙ id ideꝫ qđ
accidat ſeptē planetis accidit ſtellis fixis.ꝛ potes certifi-
care quicquid dixit de ſuis virtutibus ptholemeus in ma
nerie qua dictū eſt tibi inſpiciendo ad ſuos colores ſi hoc
volueris per te ſcire.

¶ In fortitudib⁹ quatuor tēpoꝝ. Ca. X

Duo ſunt quibus virtutes generales quatuor tempoꝝ
anni nos ſcire oportet.vnum q꞉ quādo ſcire volu
erimus mutationē aeris per ſtellarum opera inſpiciem⁹
quid ſtelle demonſtrant ꝛ iudicabimus in cōparatione ge
neralis cōplexionis illi⁹ tēporis:ꝛ cum hoc ſciemus qcqd
ē in aere omni die.Aliud ē:q꞉ per hec tpa ſciem⁹ rōnē qua
ſigna diuiſa fuerunt in.12.

Stellaꝝ itaqꝫ fortitudinū q̄litates ī
ſemetp̄is vt ab antiquis expertum
eſt ſunt he.

¶ Virtutes ſtellaꝝ ꝑ ſuā eēntiam
ſunt he ſcḋꝫ rectificationē ſapientuꝫ
antiquorum.

¶ Uult dicere ꝙ iaꝫ docuit nos virtutes eēntiales ac acci
dentales ſtellarum ſcḋm ꝙ antiqui ſapientes per experien
tiam experti ſunt.

¶ Anni vero tpa q̄tuor eē dnr:ver:eſtas:autū
nus:ꝛ hyems. In veris itaqꝫ tpe fortior ē hu
miditas:hyemis nāqꝫ frigiditate p̄terita ad hu
moꝝ diſtēperātiā q pp hyemis frigiditatē ꝯge
lati ſūt calor icipit. At ī eſtiuali tpe pp ſolꝰ acceſ
ſū zenith noſtroꝝ capitū calor p̄ualet. In autū
nali qdē tpe vincit ſiccitas. Calor.n.eſtatis trāſ
acte hūiditates exiccauit. In hyemali vero tpe
ꝓpter ſolis remotionem a loco zenith noſtroꝝ
capitū ſuperat frigiditas.

¶ Silr āni tpa ſūt qtuor:ver:eſtas:autūnus:ꝛ
hyems. Et vicit in vere hūiditas:eo ꝙ poſt fri
gus hyemis icipit calor liqfacere hūiditates q̄
gelate fuerūt pp frig⁹ hyemis.ꝛ vincit ī eſtate
calor eo ꝙ ſol ē ī zenith nroꝝ capitū et ī climati
b⁹ meridiei. Et vicit ſiccitas ī autūno:eo ꝙ ca
lor eſtatis q tranſiuit deſiccauit hūiditates et in
hyeme vicit frigus:eo ꝙ ſol a zenith noſtrorū
capitum elongatur.

¶ Uult dicere ꝙ in vere vincit humiditas:eo ꝙ calor tem
peratus veris degelat humiditates ꝛ trahit eas ſuperius
ꝛ inuoluit cum aere ita ꝙ fit humidus.ꝛ nos inuenim⁹ ꝙ
Galienus videt̄ contra hoc ire.vbi dixit ꝙ complexio ve
ris eſt temperata. Nos autem inter hos duos ſapiētes cō
uenientiā apponere volum⁹ hac ratione. Ptholeme⁹ qdē
tenet ꝙ calor veris talis ē qualis calor ꝛ humiditas iouis
que ē cum temperamento:ꝛ hoc dicit ante:tamē in hoc lo
co voluit ſequi opiniones magis famoſas.q꞉ tēperata cō-
plexio que ē vite conueniens ꝛ cremēto tendit magis ad
calorē ꝛ humiditatē.ꝛ ꝓpter hoc inter hos duos ſapiētes
non ē diuerſitas. Silr eſtas calefacit eo ꝙ ſol q̄ꝫto magis
accedit circa noſtra capita tanto magis calefacit:q꞉ magis
perſeuerat die qualibet ſuꝑ terram q̄ꝫ ſub terra.ꝛ q꞉ radij
ſui cadunt ſuper angulos rectos vel circa rectos duplicāt̄
radij per reuerberationē:ꝛ calefacit nos magis ꝑ cōiuncti
oneꝫ radioꝝ.ꝛ q꞉ ſol durat magis ſuper terrā:ꝛ ꝓpter hoc
cōuenit vt ī eſtate vicat calor. Et q꞉ eſtas cū maxīo calore
hūiditates exugat:ꝯuenit vt ī autūno veniēte p⁹ eſtatē vī
cat ſiccitas.ꝛ in hyeme q꞉ ſol magis perſeuerat ſub terra
q̄ꝫ ſupra:ꝛ radij perueniunt ad nos:nō ſuper angulos acu
tos:ꝛ fit reuerberatio ſuper eoſdē coniūgitur ex radijs ſolꝰ
modica virtus in aere.ꝛ ꝓpter hoc conuenit vt in hyeme
vincat frigus:ꝛ ē viſibiliter manifeſtuꝫ vt frigus hyemis
humiditates congellat. Hoc.n.ītelliges ꝙ ſaturnus eo ꝙ
multū frigidus congelat hūiditates ꝛ cōiungit:ꝛ quando
fit calor degelant̄ ꝛ currūt:ꝛ ꝓpter hoc facit ſaturnus aug
mentū aquaꝝ ꝛ riuoꝝ per accidens. Q꞉ vero ſol facit has
mutatōes gn̄ales ꝓprio curſu quem hꝫ ꝑ circulū ſignoruꝫ
cōuenit vt circulus ſignoꝝ ī partes quatuor diuidat̄.p̄ma
pars quā ſol ambulat ī toto tēpore veris.ſcđa quā ambu-
lat ī toto eſtatis tēpore.tertia quā ambulat ī toto tpe autū
ni.quarta quā ambulat toto hyemis tpe. Et ꝯuenit omni
modo ꝙ he partes ſint eq̄les:q꞉ ſol ſꝑ aſcēdit verſus ſeptē
trionalē ꝑtem donec applicet ad tropicū eſtiualē.ꝛ deinde
deſcēdit a ſeptētriōale donec applicet ad tropicū eqnoctij
autūnalꝰ.poſtmō dſcēdit ſꝑ vſus meridiē dōec ad tropicū
hyemalē applicet.deinde aſcendit a meridie donec ad tro
picum vernalꝰ eqnoctij applicet.hec qdē ꝑtes ſūt eq̄les: ſic̄
ī almageſti mr̄auit. Et poſtq̄ꝫ ita ē ꝛ īuenim⁹ ꝙ qđlꝫ q̄tuor
tēporū habet p̄ncipium ꝛ augmentuꝫ ꝛ decrementū ꝛ aba
ſamentū in qualitatib⁹ ad ea pertinentib⁹:cōuenit oībus
modis:vt quelibet harū q̄tuor partiū ſphere diuidat̄ ī tres
ꝑtes:ita ꝙ prime ꝑtis veris cōplexio ſit circa ꝯplexionem
vltime partis hyemis ꝛ mediane cōplexio ꝓpria ſit veris.
vltime vero cōplexio ſit circa cōplexionē eſtatis:ꝛ đ alijs
tꝑibus ſic dicemus. Et conuenit ſcḋm artē quadriuij ꝙ he
ꝑtes quatuor ſint equales nō ſcḋm artem nature:qm̄ aliqn̄
ſentim⁹ ꝙ ꝯplexio cuiuſlibet tēporis vadit ſemꝑ creſcēdo
poſtmō morat̄ de vno mō ꝛ poſtmōꝫ diminuit̄.et quando

qz ſentimus eaz equalē:ita qꝫ tēpus cremēti cū eo qꝫ moratur in ſe et cum ab axamento ē totuz vnius maneriei. Amplꝫ⁹ qꝛ luna peragrat curſū ſuū quolibet menſe p.iz.ſigna:ꝛ attigit ſolē duodecies oī āno:ꝛ qualibet reuolutiōe facit in aere res ſimiles eis quas facit ſol oī āno. Et ꝓpter hoc ꝯuenit vt quelibet quatuoꝛ partium çodiaci diuidatꝛ ī tres ꝑtes nāles.ita qꝫ çodiacus ſit.iz.partes equales:ꝛ hec ꝑtes dicuntur ſigna. Nūerus autē q dictus eſt gradus cōuenit ꝑ certo qꝫ ſit ſm curſum ſolis qualibꝫ die.nā ſol diuerſimode vadit:qm̄ aliquādo vadit citi⁹ ꝛ aliquādo tardius. Tempus toti⁹ āni eſt.3 65.dieꝝ ꝛ fractōīe diei.ꝛ ſapientes antiqui perquiſierūt numeꝝ a multis ꝑtib⁹ ī quo nō eēt fractio ꝛ eſſꝫ circa numeꝝ iſtum:ꝛ inuenerūt qꝫ ē.360. ꝛ çodiacum ſm hoc in tot gradibus diuiſerunt:ꝑ eo qꝫ numerus eſſet leuis.ꝛ qꝛ numerus iſte nō multū elongatꝛ a p̄mo qualibet die.qꝛ quando diuidem⁹ qnqꝫ dies:ꝛ quartā partē ī.365. ex hoc cuiuſlibet diei res ſenſibilis nō mutatꝛ. Nūc aūt oſſuz eſt tibi:qꝫ duodeci partes ſūt nāles.ꝛ.360. gradus ſunt ſuper ſtabilimentū ſapientū:qꝛ ſi naturaliter fuiſſent:conueniret vt eſſent magis.360.graduum ſm curſum ſolis qualibet die. Et ſapiētes antiq diuiſerunt quēlibet gradū ī.60.partes:quibus nomina impoſuerunt minuta ꝛ minutū ī.60.ſa:ꝛ ſic vſqꝫ in īfinituz vt leuioꝛ ꝛ certioꝛ eſſet numerus. Et poſtqꝫ ita eſt conuenit vt qōlibet ſignū ſit.30.graduū ſuper ſtabilimentū.ꝛ tamē per nām debet eē tot graduū quot diebus peragrat ſol vnuz ſignū. tñ ſi aux eſſet mobilis.conuenit vt in ipſis eiſdeꝫ locis qbus tardatur motus ſolis vno tēpoꝛe alio tpe magis vadat.ꝛ ſꝫ hoc partitio nālis ꝑ.360.ꝑtes:ꝛ nō ꝑ ſtabilimentum.

¶ Quapꝛopter cū circulus ſignoꝛū naturali careat pꝛicipio: velut ꝛ oīs circulus:illi⁹ pꝛicipiū ſignum vernalis equinoctij quod eſt aries poſuere.

¶ Et qꝛ non habet zodiacus pꝛicipiū naturale: ſicut nullus circulus habꝫ pꝛicipiū poſitūeſt pꝛicipium a toto ſigno: vnde incipit equinoctiū veris: ꝛ hoc eſt ſignum arietis.

¶ Uult dicere qꝫ non habet punctuz ſpālem vt ſit p̄ncipiū naturale.poſuerunt antiqui pꝛicipium a p̄ncipio eqnoctij veris.ꝛ hoc eſt ſignū arietis.ꝛ aliqui crediderūt cum audiuerūt hoc dictū:qꝫ çodiacus diuiſus nō eſt ī duodeci ꝑtes niſi ꝑ duodeci figuras q̄ ſunt in çodiaco:ꝛ eſt in alia manerie.qꝛ eo qꝫ diuiſus fuit ꝑ hunc numeꝝ nominauerūt quālibet partem nomine figure compꝛehendentis per naturā in hunc numerum.

¶ Ab illo.ſ.initium ſumpſere a quo ꝯplexio creſcit humida:ſicut ꝛ ī aīatis pꝛima ꝑs ānoꝛuꝫ vite eſt tempus in quo eoꝛum complexio exiſtit humidioꝛ.

¶ Et poſuerūt in firmamēto pꝛicipiū:locū quo eſt complexio tꝑis humidioꝛ:ſicut pꝛima etas animalium eſt ī tꝑe quo ſua ꝯplexio hūidioꝛ ē.

¶ Uult dicere qꝫ antiqui ſecuti fuerunt ī hoc naturaꝫ ꝛ inuenerūt qꝫ humiditas tēperata ī aīalibus ē ī p̄ncipio: ꝛ ꝓpter hoc dixerūt conuenire vt nāle p̄ncipium firmamēti ſit ꝯueniēs etati eideꝫ:qđ ē p̄n^m veris.ꝛ hoc qꝛ nā facit res terrenas ſeq coꝛpa celeſtia.ꝛ ſic ſꝑ ſūt ea ſequentes.

¶ Eodēqꝫ oꝛdine cetera conſtituere tēpoꝛa. In oīum eteni aīantiū cōplexione ī pꝛimis annis ꝑualet hūiditas ſicut ꝛ in vere. In illis eteniꝫ annis mollis eſt ꝛ tenera. In ſcđis aūt ānis vſqꝫ ad caloꝛis ſtationē ꝑfectā: velut ī eſtate vicit caloꝛ. In tertijs quideꝫ annis in qb⁹ eſt pꝛope ſuā declinationem: ꝛ circa minuendi pꝛincipiū:foꝛtioꝛ ē ſiccitas velut ꝛ in autūno. Et in annis extremis ī qbus ad deſtructionē peruenit ī ipo ſicut ꝛ in hyeme ſuperat frigiditas.

¶ Et ſequuntur ſm hoc alia tria tēpoꝛa:qꝛ complexio etatis pꝛima eſt humida:ſic veris: ꝛ aīalia in hac etate tenera ſunt ꝛ blanda: ꝛ ſecunda etas eſt calida quando caloꝛ animaliuꝫ eſt completus:ſicut eſt tempoꝛe eſtiuali. ꝛ tertia etas quando incipit minui eſt ſicca:ſicut in autūno. ꝛ quarta poſtrema etas que eſt circa coꝛꝛuptionem eſt frigida ſicut hyems.

¶ Uult dicere qꝫ antiqui ſecuti fuerūt iuſtū nature.ꝛ poſtqꝫ ita facit res terrenas ſiſes celeſtib⁹ ī omni re:qm̄ ille ſūt ſubſtātie:ſicut iſte ſubſtātie ſūt:ꝛ ille durabiles q̄libet per ſe:ꝛ durabiles per gnātioneꝫ:ꝛ ſūt illis veſtigia:cōuenit ex hoc:vt quādo voluerim⁹ habere demonſtrationē ſuꝑ coꝛpoꝛa celeſtia:qꝫ ea accipiam⁹ ab operib⁹ q̄ ſūt inter nos. Et ita ſicut eſt pꝛincipiū hominis humidi⁹:cōuenit vt āni p̄ncipiū ſit ver:qꝛ eſt humidioꝛ.ꝛ qꝛ alia tēpoꝛa ſubſequentia poſtmōꝫ ſꝫ ver ſunt in alijs etatibus veniētibus poſt pueritiam.ꝛ hec eſt res manifeſta:qꝛ ea ne dū itelligere poſſumus ſed ſentire. Et ptholeme⁹ iā tibi monſtrauit viꝫ quaꝫ habet āni pꝛicipiū:ſi bñ intellexiſti quod ante dixit:qꝫ res omnes que foꝛmantur in p̄ncipio firme ſemper remanent re illa q̄ generatur donec coꝛꝛūpatꝛ. Et ꝑ hec verba demōſtratū eſt tibi:qꝫ pꝛimū quartū çodiaci eſt calidū ꝛ hūiduꝫ puerile ſanguineū.ꝛ z^m quartū:calidū ꝛ ſiccuꝫ:eſtiuale iuuenile colericū. Et tertiū q̄rtū frigidū ꝛ ſiccū: melācolicū: autūnale demōſtrans pꝛicipiū viuēdi ꝛ ſeneſcēdi. Et q̄rtū vltimum eſt frigidum ꝛ humidum : decrepitū:hyemalis: flegmaticum.

¶ In foꝛtitudinibus quatuoꝛ anguloꝝ ꝛ q̄tuoꝛ oꝛizontis partium. Ca. XI.

EOdem quoqꝫ modo in qualitatibus quatuoꝛ locoꝛum oꝛizontis ꝛ anguloꝛum:a quibus ventoꝛuꝫ flatus ad omnem parte inchoant dicendum eſt.

¶ Similiter ſtatus quatuoꝛ locoꝛum in oꝛizonte ꝛ anguli vnde incipiunt motus ventoꝛū per omnes partes.

¶ Uult dicere qꝫ ſol q vicit res oēs opatꝛ ī iſtis locis : ꝛ ſic ī tempoꝛibus anni.ꝛ qꝫ ſtelle ſicut ante docebim⁹ cū iuuāt.

¶ In parte nanqꝫ que dicitur oriens foꝛtioꝛ eſt ſiccitas:ob hoc qꝫ cum per eam partem ſoli incedit:quicquid nox humectauit deſiccare non deſinit: ꝛ quia venti qui ex illa parte flat⁹ emittunt ꝛ gnāliter oꝛientales appellantur:ab oī pꝛiuantur humiditate atqꝫ deſiccant.

¶ Ille qui vincit in parte oꝛiēntis eſt ſiccitas co qꝫ ſol quando eſt in hac parte incipit deſiccare quicquid humectauit nox.et venti qui mouentur in hac parte:qui ſunt generaliter dicti ſolani:ſunt ſine humibus et deſiccant.

¶ Uult dicere ꝙ ſiccitas vicit ĩ aere oriẽtis cuiuſlibȝ ppl'i reſpcũ aeris ſui occidẽtis: qꝛ ſol icipit deſiccare aerẽ orien/tis: ⁊ donec occidit creſcit ſiccitas multũ ĩ ptibus oriẽtis: ⁊ qḋ deſiccat ĩ ptibꝫ occidẽtis ẽ modicũ: qꝛ mltum nõ durat ibi: ⁊ cũ occidit nox id humectat. Probatio vo certitudis huiuſmodi ẽ id qḋ videmꝫ ĩ ventis orientalibꝫ: qꝛ oẽs deſic cant: ⁊ nunq̃ de leui veniunt cum aqua.

¶ Pars autẽ meridiana calidiſſima eſt: ob hoc ꝙ ſolis caloꝛ multus ẽ cũ ĩ celi medio moꝛatur: ⁊ qm̃ hec pars quantũ ad noſtre regionis ſituȝ eſt dextra: venti q ab ea parte ꝓcedũt gnal'r me ridiani nũcupãtur: q calidi ſũt ⁊ cõburẽtes.

¶ Et pars meridiei ẽ calida mltũ ꝓpter magnã calefactõem ſolis q eſt ĩ medio. Et hec pars re ſpectu noſtrarum moꝛaꝝ tẽdit ad partem meri diei ⁊ venti q mouentur ab hac parte: q meridi onales ſunt generaliter dicti: ſunt calidi combu rentes.

¶ Multũ bñ dixit Ptholemeꝰ: cũ dixit reſpcũ nr̃aꝝ mo/raꝝ: qꝛ ſi poſuerimꝰ ꝙ aliq ppl'atio ſit ĩ parte meridiei: erit ſeptẽtrion illi q moꝛãtur ibi de modo q nobis ẽ meridies: qꝛ nobis eſt meridies reſpectu nr̃aꝝ moꝛaꝝ calidus ⁊ com burens: qm̃ ſol ẽ toto ãno in directo partis illiꝰ: ⁊ facit mul tas reuerberatõẽs radioꝛum.

¶ Occidentalis vero pars humida eſt: eo ꝙ cũ ſol ĩ illa parte moꝛat̃: ea que dies exiccauit nox humectari icipiunt: ⁊ q inde ꝓcedũt venti: quos general'r occidẽtales dicimus mollificãt ⁊ hu mectant. Pars ãt ſeptẽtrional' eſt frigidiſſima ob hoc ꝙ caloꝛis occaſiones q̃ nobis incũbunt ꝓpter ſolis exñtiam ĩ celi medio ẜm noſtri ſitus locum a nobis multũ elongant̃. Et qm̃ ĩ oppo ſitione ſolis celi mediũ optinẽtis ponit̃: ⁊ vẽ ti ex hac parte pꝛocedentes frigidiſſimi ſũt ⁊ cõ ſtrictiui.

¶ Et pars occidentis eſt humida: quia quando ſol ẽ ĩ hac pte: res deſiccate ĩ die incipiũt hũecta ri: vt venti q ab hac parte mouent̃: q gñal'r dci ſunt occidẽtales: hũectant. Pars ſeptẽtriõis ẽ frigida multũ: qꝛ res faciẽtes caloꝛẽ ꝑ eẽntiam ſolis ĩ medio celi: quãdo ĩſpicimꝰ reſpcũ nr̃aꝝ moꝛaꝝ elongantur mltũ ab hac parte: qm̃ ẽ ſi cut ĩ oppoſita ſolis cum eſt ĩ medio celi: ⁊ ven ti qui ab hac parte mouentur qui general'r dci ſunt ſeptentrionales congellant.

¶ Uult dicere ꝙ verſus ptem ſeptẽtrionis reſpectu nr̃arũ moꝛarũ accedit ſol ſemp ĩ modo quo nobis facit ĩ hyeme: ⁊ ꝓpter hoc eſt frigida.

¶ Hoꝝ itaq̃ notitia valet ⁊ ꝓficit ad oĩum ptiũ cõplexionũ cognitõeȝ ĩ omni hoꝛa. Jḋ. ſ. qꝛ pla num eſt ⁊ apertũ: ꝙ vis ſtellarũ efficiens ẜȝ tẽ poꝛum annoꝛũ ⁊ anguloꝝ q̃litates mutãt̃.

¶ Et in rebus iſtis eſt ꝓficuum ⁊ auxilium ma gnũ ꝑ cognoſcẽdo cõplexiões oĩum partiũ quo libet tẽpoꝛe: qꝛ manifeſtũ ẽ ꝙ virtꝰ cũ qua opan tur ſtelle mutat̃ ꝑ ſtatꝰ tẽpoꝝ ⁊ etatũ ⁊ ãgl'oꝝ.

¶ Apte dixit hic Ptholemeꝰ: ꝙ hoc ſcire dat magnum ꝓfi cuũ ĩ cognoſcendo virtutes ſtellarum. ⁊ poſtq̃ȝ opera ſtella rum recipiũt mutationeȝ: ſicut nobis ĩ 3° capl'o demr̃auit: cõuenit vt mutent̃ ꝑ cõplexionẽ eſſe partium: ⁊ etatum: et anguloꝛum. ⁊ rerum aliarum.

¶ Nã cũ oẽs res eis aſſimulãt̃ pure erũt eaꝝ q̃li tates ⁊ abſq̃ vlliꝰ alteriꝰ ꝯmixtiõe. Quapꝛopter erũt eaꝝ opa foꝛtioꝛa. verbi gr̃a. Stelle nãl'r ca lefaciẽtes ĩ modis calidis ſũt foꝛtioꝛes: ⁊ ſtelle ſil'r hũectãtes ĩ modis hũidis. Eaꝝ vero vires ĩ iſtoꝝ modoꝝ cõtrarietatibꝰ nõ ſũt pure: ꝫ alijs rebꝰ admixte ſũt debiles: velut ĩ ſtellaꝝ calefaci entiũ viribꝰ ĩ modis frigidis: ⁊ ĩ ſtellaꝝ hũectã tiũ foꝛtitudibꝰ ĩ modis deſiccãtibꝰ euenit. Jdẽ quoq̃ ĩ oĩbus alijs modis euenire ẜm qualitatũ cõmixtionem non dubitemus.

¶ Et qñ ſtatꝰ fuerit illis ſiles erit q̃litas ſua pu ra ⁊ ſine cõmixtiõe vlla: ⁊ erit maioꝛis virtutis opꝰ ſuũ: ſicut ſtelle q̃ opant̃ caloꝛẽ nãl'r ĩ ſtatibꝰ calidis hñt vĩ maioꝛẽ: ⁊ ſtelle hũide ĩ ſtatibꝰ hu midis: ⁊ ſi ĩ ſtatibꝰ fuerit eis ꝯtrarijs nõ erũt pu re: ſed cõmixte cũ alijs ⁊ debiles: ſicut virtꝰ ſtel larum callidarũ ĩ ſtatibꝰ frigidis. ⁊ ſtellaruȝ hu midaꝝ ĩ ſtatibꝰ ſiccis. Et ſunt omnes res alie ẜȝ comixtionem qualitatum.

¶ Ptholemeꝰ autem docet ꝑ hoc dictũ quomõ foꝛtificat̃ v̄tutes ſtellarum ⁊ qũo debilitant̃: docẽs ꝙ eaꝝ q̃libet foꝛ tificat̃ cũ ſuo ſimili: ⁊ cũ ſuo ꝯtrario debilitat̃: ⁊ ẜm ꝙ ẽ cõ mixtio ẽ v̄tꝰ vl' debilitas ſua: ſic ꝯmixtio ꝑ nãm vl' accñs.

¶ Jn ſignis fixis mobilibꝰ ⁊ coibꝰ. Ca. XII.

Abhinc ĩ antea docet nos ptholemeꝰ virtutes ſigno rum: ſicut ſtellarum docuit.

Js itaq̃ ꝑmiſſis ſeqtur vt ꝓpꝛias partium circuli ſignoꝝ mutatiões ſic nobis aduenere adijciamꝰ.

¶ Et poſtq̃ȝ hec diximꝰ hac mane rie cõuenit vt hoc ſequat̃ loq ĩ mu tatõibꝰ nãlibus ꝓpꝛijs partiũ ȝodiaci ſignoꝝ: ẜȝ ꝙ ad nos ꝑuenit per alios ſapientes.

¶ Poſtq̃ȝ ꝑ loq ꝓpoſuit de ſtellis: tpibꝰ: ⁊ angl'is: itelligi mus ex hoc ꝙ ȝodiacus ſignoꝝ diuidit̃ ĩ duodeci ptes. Di xit. n. hoc ꝙ cõuenit vt loquamur ꝑmo de mutationibus nãlibus ptinẽtibꝰ ad q̃ḋlibet ſignum ẜm rectificationem ſapientum antiquoꝛum.

¶ Que ſũt gnãles vniꝰ cuiuſq̃ ꝯplexiões tẽpo rum que per ea ſunt aſſimilate.

¶ Oꝛ cõplexiões vl'es quas habet q̃ḋlibet eoꝛũ aſſimilantur tpibus que per ea ſunt.

¶ Ratio huius dicti ẽ id qḋ añ diximꝰ: ꝙ v̄tus cuiuſlibȝ ſi gnoꝛũ põt itelligi ꝑ ꝯplexionẽ vl'em q̃ ſimilis eſt operi ſuo: tpe quo ſol ẽ ĩ eo etiã demr̃atũ eſt ꝑ id qḋ ẽ ꝓdictũ: ꝙ virtu tes celeſtiũ coꝛpoꝛũ itelligimus ſolũmõ ꝑ cõparatõeȝ ſolis ⁊ lune. Et qꝛ ſol magis ptinet ad ȝodiacum ſignoꝛũ: ſicut ĩ aſtrologia quadriuiali ẽ mõſtratũ: ꝯuenit vt v̄tutes ſigno rum ſciamus per mutationem operum eius.

¶ Et quedam ẽt ſuarum ꝓpꝛietatum que ſoli ⁊ lune ceteriſq̃ ſtellaꝝ aſſimilant̃: quas nos in ſe

quentibus cōmemorabimur poſt premiſſas ſi-gnorum vires in ſemetipſis abſqʒ vllius alius cōmixtione quas eis tm̄ ex collatione vnius ad aliud aſſignamus.

¶ Qm̄ alique proprietates ſignorum ſūt aliqñ ꝓpter pertinētias quas cū duobus luminaribꝰ ⁊ alijs ſtellis hñt ꝙ ante dicemus poſtqʒ locuti erimus de virtutibus ſignorum ſine alia mixtione cum per ſe fuerit iudicate reſpectu vniꝰ ad aliud.

¶ Dicit ꝙ virtutes ſignorum ſunt in tribꝰ manoriebꝰ vna eſt ꝓpter pertinentiam quam hñt cum ſtellis: ⁊ ꝙ de his loquetur in antea. poſtqʒ de duobus maneriebꝰ erit locutꝰ quarum vna eſt id qd̄ eſt proprium cuilibet ſigno per ſe et alia eſt pertinentia quā hʒ vnū. ſ. i reſpectu alteriꝰ.

¶ Prima nempe ſignorum differentia eſt: ꝙ quedam eorum tropica: quedam equinoctialia: quedam quoque fixa: ⁊ quedam communia nūcupantur.

¶ Nam prime diuerſitates quas habent ſigna ſunt ꝙ aliqua eoꝝ dicuntur mobilia: aliqua ſigna equinoctialia: aliqua fixa: ⁊ aliqua bicorporea.

¶ Uult dicere ꝙ opera aliquorum eorum mutantur de re vna in aliaʒ ⁊ aliqua habent opera temperata: aliqua vero fixa ⁊ aliqua duabus rebus cōmixta.

¶ Tropica nāqʒ duo ſunt gradus. ſ. 30. qui eſtiuali ſolſticij punctum ſine interuallo ſequūt: ⁊ ſunt cancri gradus. Et alij etiam in. 30. gradus punctum hyemalis ſolſtitij ordinati ſuccedentes qui ſunt capricorni gradus. hec aūt his iccirco nominibus deſignantur: qm̄ illud in eis euenire manifeſtum eſt. Nam cum ſol ad iſtorum duorum ſignorum initia peruenit: verſus motum qui eſt in latitudine contraria motui quem prius habebat tunc conuertit. Cūqʒ fuerit in cācro eſtatem. In capricorno vero facit hyemē.

¶ Quia horum duo ſigna ſunt mobilia: ⁊ hec ſunt. 30. gradus qui ſequuntur punctum tropici eſtiualis: vſqʒ ad fineʒ cancri. Et. 30. gradus primi qui ſequunt̄ punctum tropici hyemalis ⁊ eſt finis capricorni. Et eis impoſuerunt noīa talia: quia conuenientia ſibi fuerunt: quia ſol cū eſt in principio horum duoꝝ ſignorum mutat̄ ad motum in latitudine diuerſum a motu queʒ ante habebat: ⁊ cum eſt in cancro facit eſtateʒ ⁊ cum eſt in capricorno facit hyemē.

¶ Uult dicere ꝙ hec noīa eis impoſita deriuantur a naturali demonſtratione quā habent per ſe: ⁊ illud qd̄ dixit ꝙ ſol mutatur in motu latitudinis eſt in quadruuiali aſtrologia monſtratum.

¶ Equinoctialia quoqʒ duo ſunt: ſignum videlicʒ equinoctij vernalis punctum loco proximo ſubſequens: ſūtqʒ gradus arietis. Et ſignum autūnalis equinoctij pūctum ordinatiʒ ſuccedēs: qd̄ eſt ſignum libre. Hoc quidem nomen ſortiūtur ex hoc: ꝙ in eis indubitanter euenit. Cū ſol eteniʒ eorum ingreditur initia nocti dies vbiqʒ coequantur.

¶ Et horum duorum dicuntur ſigna temperātie: ⁊ hec ſunt prima ſequentia punctuʒ equinoctij veris: ⁊ eſt ſignum arietis. aliud eſt punctuʒ qd̄ ſequitur punctum equinoctij autūnalis: ⁊ eſt ſignū libre: quibus talia noīa fuerunt impoſita: eo ꝙ conuenientia ſibi fuerunt: quia cū ſol eſt in eorum principio: eſt dies in omnibus partibus equalibus cum nocte.

¶ Intelligimꝰ ab hoc ⁊ ab alijs dictis huic aſſimilantibꝰ ꝙ ſigna non habent in ſe opus naturale niſi quantum eſt opus quo virtus ſolis ⁊ aliarum ſtellarum mutatur cum ſint in eis ⁊ ſic videntur ſigna eſſe materie.

¶ Reliquorum autem ſignorum octo: que īter tropica ⁊ equinoctialia ſigna locantur quattuor fixa ⁊ quattuor nominantur cōmunia. Fixa vero ſunt que duo ſolſticialia ⁊ duo equinoctialia ſigna ſequuntur: que ſunt. taurus. leo. ſcorpius. aquarius: eo ꝙ quattuor tēporū mutationes: q̄ ſole ingrediente ſolſtitialia ⁊ equinoctialia conſequuntur ſigna principium ſumunt: ⁊ ſunt cū aer ad humiditatem: vel ad calorē. aut ad frigꝰ ſiue ad ſiccitateʒ mutatur. Figuntur: ⁊ magis apparent: quotienſcūqʒ ſol ī his ſignis fixis moratur. Aeris quoqʒ qualitas tunc naturaliter exiſtit pura. Nam propter longam iſtorum qualitatum durabilitatem earum vires apertiſſime recipit.

¶ Et ex octo ſignis remanentibus de his. ſ. que ſunt inter ſigna mobilia ⁊ temperata ſunt quattuor que dicta ſunt fixa. ⁊ quattuor que dicta ſunt bicorporea. fixa enim ſunt ea que ſequunt̄ duo mobilia: ⁊ duo temperata: ⁊ hec ſunt taurus. leo. ⁊ ſcorpio. ⁊ aquarius. Et hoc ē quia mutationes quatuor temporum que incipiunt quando ſol eſt in ſignis mobilibus ⁊ temperatis ꝙ aer inclinatur ad humiditateʒ ⁊ ſiccitatē. aut calorem aut frigiditatem ſunt firmiores: ⁊ affixiores cum ſol eſt in his ſignis fixis ⁊ ſtatus aeris naturales tunc ſunt puri et qꝛ multum in ſtatibus iſtis durant recipiunt vim ſuā: receptione ſic manifeſta ꝙ hoc ſentimus.

¶ Uult dicere ꝙ cum ſol eſt in ſignis iſtis ſolūmodo ſentimus ſtatum proprium illius operis pure ſine commixtione: quoniam aer multum in vno ſtatu ꝑdurat.

¶ Signa vero cōmunia ſunt: que poſt ſigna fixa mox apparent que ſunt. gemini. virgo. ſagittarius. ⁊ piſces. Ideoqʒ ſic appellātur: quoniaʒ

inter mobilia fixaq; ſigna locantur: ⁊ cum ſuis principijs atq; extremitatibus naturali fere mutationi conſimilantur: que vnicuique duarum qualitatum eſt ꝓpria: qualitatum videlicet mobilium atq; fixorum.

Signa vero duorum corporum ſunt ea que ſecuntur fixa. ⁊ hec ſunt gemini. virgo. ſagittarius. ⁊ piſces. que ſunt iter mobilia ſigna ⁊ fixa que habent participationem cum principijs ⁊ finibus ſuis in mutatione naturali ꝓpria duorū ſtatuum mobilium ⁊ fixorum.

Aperte dixit Ptholemeus in hoc loco ꝙ duo ſigna temperantie ſunt ēt mobilia: qꝛ quando ſol aliquod eorum ingreditur tempus mutatur. Nam aries mutatur de hyeme ad ver: ⁊ libra de eſtate ad autūnum. Ceterum aſſignauit rationem ꝓpter quā hec dicta fuerunt duorum corporum: eo ꝙ gemini principium ſimilitudinem habet cū aere veris ⁊ finis cum aere eſtiuali. Et virginis principium ſimilitudinem habet cum aere eſtiuali ⁊ finis cum aere autūnali. ⁊ pncipiuꝫ ſagittarij ſimilitudinem habet cum autūno: ⁊ finis cum hyeme: ⁊ principium piſcium ſimilitudineꝫ habet cum aere hyemali ⁊ finis cum aere veris. Et poſtq̃ꝫ mutatio naturalis ⁊ ꝓpria ſolis mutat̄ per hec ſigna. hoc modo conuenit vt virtutes habeat cum quibus vnūquodq; eorum operetur duo diuerſa.

In maſculinis ⁊ femininis ſignis. Ca. XIII.

Maſculine atque diurne nature ſex ſigna iudicauerūt: ſex vero reſidua ad naturam femininam atq; nocturnā rettulere: et vnum poſt aliud diſpoſuere: ob hoc ꝙ nocti dies adheret et iuxta eā ſemꝑ extitit: et qꝛ ſexus maſculini ſūt ꝓpe femininos: et eis frequēter adiūgūtur.

Similiter poſuerunt ſex horum ſignorum de natura maſculina ⁊ diurna. ⁊ alia ſex de natura feminina ⁊ nocturna. ⁊ ordinauerunt vnū poſt aliud: eo ꝙ nox ſemper venit poſt diem ⁊ circa diem. Et quia femina ſemper vadit cuꝫ maſculo ⁊ circa eum.

Vult dicere ꝙ ſapientes antiqui ſecuti fuerūt in hac partitione vndecimam qui hoc experti fuerunt ⁊ miſerunt ſꝫ poſitionem earum per experientiam ⁊ ordinauerunt ea ſꝫ naturam: eo ꝙ femina ſequitur maſculum ⁊ nox diē.

Huius autem rei principium ab ariete ꝓpter occaſiones p̄dictas ſumpſere: ⁊ quoniam etiaꝫ maſculi dominantur ⁊ agūt: eſtq; conuenientius vt ſint p̄cedentes: patientibuſq; honorabiliores. Ob hoc igitur a maſculino fecere initiuꝫ. Arietis ⁊ etiam libre ſigna maſculina ſunt atq; diurna: eo ꝙ circulus equinoctialis ſuꝑ ipſa ꝑtēditur: a quo primus fortiſque motus qui firmamenti motus dicitur ſumit originem. Ordo vero ſignorum hec duo ſubſequentium eſt velut p̄diximus: femininum. ſ. poſt maſculinū: ⁊ poſt femininum maſculinum.

Principium huius ab ariete ꝓpter rationes quas diximus. Nam eo ꝙ maſculus eſt princeps operatoꝝ ⁊ ancianus in virtute maiori quaꝫ patiens opus poſuerunt primū maſculum. Unde ſigna arietis ⁊ libre ſunt maſculina ⁊ diurna eo ꝙ linea equinoctialis tranſit per ambo ipſa: ⁊ abinde incipit maior mutatio totius firmamē ti. Alia tamē ſigna ſeq̄ntia ea ordinata fuerunt ſꝫ ꝙ diximus vnum. ſ. poſt aliud.

Ratio quā dixit Ptholemeus poſtq̃ꝫ ab ariete īceperūt eſt pro eo ꝙ ſol in temporibus anni facit: ⁊ quia virtus p̄ncipij eſt ei que ſubſequitur preponenda. Similiter quia motus totius eſt ab oriente ad occidens ſuper polos equinoctij conuenit vt arietis ⁊ libre: ſigna vim habeant anzianam: ſuper illam illorū: ⁊ quia virtus arietis qui eſt principium vim habeat anzianā ſuper illam libre: ⁊ ꝙ ſint alia ordinta ſm ꝙ natura ordinauit noctem poſt diem ⁊ feminam poſt maſculum: ⁊ quia maſculus eſt operator ⁊ prepoſitus in virtute ⁊ ordinatione ſuper feminam conuenit vt ſit aries maſculinꝰ: taurus vero femininus: ⁊ libra maſculinus ⁊ ſcorpio femininus ⁊ ſic de omnibus alijs: eo ꝙ ſigna maſculina diurna ſunt: feminina v̄o nocturna.

Quidam autem ſub aſcendēte ordinem ſexus ſignorum incepere.

Et aliqui ordinauerūt ſigna maſculina ⁊ feminina incipiendo a ſigno aſcendentis.

Ptholemeus facit nos intelligere per hoc dictum ꝙ ratio propter quam ſapientes antiqui ſciuerunt. iz. domos ē eadem ratio qua ſciuerunt duodecim ſigna quando linea circuli orizontis ⁊ linea meridiei diuidunt hora qualibet firmamentum per quattuor partes ſicut ante diximus: et ſunt dicta loca partiuꝫ anguli aſcendentis: eo ꝙ hi quattuor ſimiles ſunt punctis quattuor anni temporum: qꝛ poſtq̃ꝫ p̄mum principium naturale anni eſt primus pūctus arietis conuenit ꝙ hic punctus aſcendat in aſcendente vt pūcti quattuor tēpoꝝ anni ſint in linea meridiei ⁊ ī linea orizonte. ſimiliter propter ſimilitudinem nature ſignorum q̄ ſunt in iſtis pūctis: quia quando vnum fuerit mobile omnia. 4. erunt mobilia. vt plurimū: ⁊ quando vnum fixum fuerit omnia. 4. erunt fixa: ⁊ quando vnum duorū corpoꝝ ſic erunt omnia quattuor. Amplius cū planete ī orizunta orientes fuerint virtus ab eis prouenſens extenditur ad omnia: recta linea ad omnia que ſunt in tota orizonta ſicut de radijs ſolis: qui lucere faciunt totam orizontam hora q̄ ſol aſcendit ad aſcendens. Idem eſt de virtute anguli medij celi: quia cum planete ſunt ibi linee radiorum ſuorum: que veniunt ad punctum orizonte ſunt eq̄les cū illis que veniunt ad aliū pūctū ſuum oppoſitū: ⁊ oībus modis erūt ſic longe ab occidente ſicut ab oriente: ⁊ ꝓpter hoc conuenit. vt. 4. anguli habeant vim magnā: ꝑut habent p̄nᵃ q̄t tuor temporum āni: ⁊ qꝛ res eſt ſicut dixim9: cōuenit vt firmamētuꝫ ſe ponat hora q̄libet ī. iz. partes rōibꝰ antedictis ⁊ q̄libꝫ ꝑs in. 30. ſicut ſigna diuidūt antiq. Silr ſapiētes īſpexerūt ⁊ īuenerūt plus ꝙ aſcēdens ſit p̄nᵐ: qꝛ exit primitus de ſubterra: ⁊ poſuerūt ipꝫ ꝓ dn̄o p̄ncipū aīe ⁊ corporis ⁊ poſuerūt angulū ſibi oppoſitū pro domo pariū oppoſitoꝝ ⁊ ꝯrioꝝ mulierū ꝓ maritis ⁊ maritoꝝ ꝓ mulieribꝰ ⁊ īuenerunt angulum 4ᶜ domus ſimilē pūcto t̄pis eſtiual: eo ꝙ cū aries fuerit aſcēdēs q̄rta erit cancer: ⁊ qꝛ virtꝰ ſol appetit qn̄ ē in pūcto cancri poſuerūt eā ꝓ domo patrū eiꝰ oppoſitū ꝓ domo matrū: ⁊ qꝛ angulus. 4ᶜ domꝰ eſt punctꝰ de ſubterra poſuerūt eam pro domo hereditatum terre ⁊ rerum ſecretarum: eo ꝙ Saturnus habet in eo poſſe magnum qui eſt frigidus ⁊ ſiccus ſimilis nature terre.

Similiter qr inter soles z io^{45} est similitudo magna: qr cū est in medio celi virtus ei^{9} ad oēm partem extenditur: posuerunt io^{am} pro domo regnorū z misteriorū quibus viuit homo. Et qr secūda conuenit post ascensus. z. ii^{a} post io^{a} posuerunt z^{am} pro domo aueris z auxiliatorꝫ: eo ꝙ auere z auxiliatores sequunt̄ corpus z oē principium z posuerunt ii^{am} pro domo spei z fortune: eo ꝙ virtus eius sequitur virtutem io^{e}. ꝑut virt^{9}. z^{e} ṽtutē seq̄t ascendētis z posuerūt oppositū duoꝝ qđ ē octaua ꝑ domo terioꝝ z debitoꝝ z hereditatū mortuoꝝ: eo ꝙ est opposita z^{e}. que habet similitudinē cum venere: qr secūda est taurus q̄ est domus veneris. Et ꝑpter similitudinē quā habet 8^{a}. cum scorpione qui est domus martis. z posuerunt oppositū vndecie ꝙ ē. 5. ꝑ domo filioꝝ z gaudiorū: z qr semꝑ est trina ab ascendente posuerunt eam pro gaudio veneris: qr venus habet cum corpore completam amicitiaꝫ. Et qr vndecia aspicit de sextili ascendens posuerunt eam pro gaudio alteri^{9} fortune que est iuppiter. Postmodum ad tertiam inspexerūt z inuenerūt ꝙ erāt cadētes a quarta z similitudine magna qr ē domus mercurij cuius virtus est super alia cōmixta z habet cursum semper circa solem: posuerūt eā ꝑ domo fratrum propinquoꝝ z mutationū breuiū. Similiter qr est i sextili ascendentis: habet similitudinem cum luna in faciendo mutatiōes festinas posuerunt eam ꝑ gaudio lune: z posuerunt suum oppositum. qđ est cōtra pro domo itineruꝫ lōgoꝝ z fidei z scientiaꝝ quoniam habet similitudineꝫ cum sagittario que est domus Iouis: z aspicit ascendens de trino. Et quia virtus lune est opposita virtuti solis i humectando posuerunt eam ꝑ gaudio solis: z qr etiam sol habet posse magnum in triplicitate arietis qm̄ aries est eius exaltatio. z sua triplicitas similis ē nōe domui. Similiter qr inuenerunt ꝙ. iz^{a} separatur ab ascendente: z est cadens ab eo posuerunt eam pro domo inimicorum z laborum: z gaudium saturni qui est lubricus frigidus z siccus z posuerunt eius oppositum qđ ē sexta: qr cadit a septima z separatur ab ea pro domo infirmitatum z gaudium martis: quia contrarius est saturno. Et qr. 7. est domus pariū z subiecti elongātur a paribus tantū quantū sexta a septima elōgatur posuerunt eam. s. sextam pro domo subiectoruꝫ. Et p^{9} ꝙ non est locus qui mercurio conueniat nisi ascendens posuerunt ipam pro gaudio suo. ¶ Postquaꝫ autem sapientes antiqui extraxerunt demonstrationes. iz. domorum ꝑ hanc rationem experti fuerunt z inuenerunt multotiens ꝙ sic erat ꝑ experientiā: vt posuerūt. vñ sic stabiliuerūt. et qr Ptholemeus non noīauit in libro suo nisi radices stabilitatis non laborauit in dicendo hoc totum: sed locut^{9} fuit de his. que sūt super terrā: eo ꝙ habent vi maiorem illis q̄ sunt sub terra z ꝑpter hoc posuit. iz^{am} domum subiectoꝝ loco sexte sicut ante monstrauit.

¶ Unum. s. masculinum z aliud nominando femininum: z inceperunt ab ascendente.

¶ Et posuerunt vnum masculinum z alium femininuꝫ incipiendo ab ascendente.

¶ Uult dicere ꝙ sapientes antiqui secuti fuerunt in domibus ponere vnū masculinum z aliud femininum ꝑm ꝙ fecerunt in. iz. signis z inceperunt ab ascendente z posuerūt ipm masculinum z secūdā femininā hac eadē rōne.

¶ Velut quidam qui signorum mobilium principia a luna signo posuere: eo ꝙ citius q̄ꝫ aliarū stellarum aliquam variationem recipit.

¶ Sicut aliqui inceperūt signa mobilia a signo lune: qm̄ lune accidit festinus motus magis q̄ꝫ alijs pl'etis.

¶ Ptholemeus posuit in hoc loco nobis in mente ꝙ virt^{9} lune sequitur illam solis: z sic conuenit: vt sicut motus naturalis vl'is sequitur cursum solis. sic motus particularis qui fit omni mense cursū lune sequatur: qr luna paragrat signa oīa omni mense z fiunt omni mense. 4. tropici sites illis quas facit sol per omnia signa quolibet anno. z ꝑꝑ h̄ acceperunt antiqui principium signorum mobile a signo lune. z posuerunt principium mobile: aliud vero fixum: z aliud duoꝝ corpoꝝ sic fecerūt i signis respcū cursu solis.

¶ Simili namque modo sexuum signorum initia ab ascendente ceperunt. ob hoc ꝙ orienti propius existit: z ordinem subsequentē velut ꝑ dictum ē subsecuti sunt.

¶ Et sic acceperunt principium signorum masculinorum ab ascendente: eo ꝙ est magis circa oriens z ordinauerunt hoc modo quē diximus vnum post aliud.

¶ Sicut posuerunt signa mobilia z fixa a loco lune in modo quō sunt per solem sic posuerunt domos masculinas z femininas ꝑm signa z inceperunt ab ascendente: qr est circa oriēs z posuerunt ipꝫ ꝑ principio signoꝝ.

¶ Quidam etiam in quatuor omnia signa partiti sūt: qui z dixere ꝙ signa: que matutinalia masculinaqꝫ dicuntur: sunt ea que ab ascēdente vsqꝫ ad celi medium constituuntur: z que etiam sunt eis opposita ab occidente vsqꝫ ad anguluꝫ terre. Duas vero quartas residuas feminias z vespertinales appellauere. Imposuereqꝫ signis alia multa prenomina ꝑm figuras que i eis sūt. Quedā eorū eteni quadrupedia z quedaꝫ siluestria. Quedam vero multorum nominauere filiorum: z his similia: sed quoniam eoruꝫ nominum est occasiō manifesta. et quoniā huiusmōi que sunt per has figuras illo in loco nominari possunt in quo nobis ad hanc scientiam vtilitatem conferent hoc in loco reticendum fore decreuimus.

¶ Et aliqui diuiserunt duodecim signa in quattuor partes z fecerunt ꝙ signa orientalia et masculina sunt ab ascendente: vsque ad medium celi et opposita sua similiter que sunt ab occidēte vsque ad angulum terre: et cetera duo opposita posuerunt pro feminis occidentalibus. Et signis multa nomina posuerunt ꝑm figuras pertinentes ad ea. Quoniam aliqua eoruꝫ dixerunt signa quadrupedum aliqua eorum signa siluestria et alia multi feminis et talia. Et horū nominum rationem est hoc bonum ad itelligēdum. nam potest homo ponere res ꝑꝫ figuras d̄ quibus poterit se iuuare in hac sciētia. timui. n. ꝙ esset superfluitas declarare hec omnia i hoc loco.

¶ Uult dicere ꝙ sapientes antiqui posuerunt nomina mu'ta signis secundum figuras stellarum fixarum pertinentes ad ea secundum figuras suarum operum ꝑ demōstrā

do opera ſignorum per ſe ⁊ propter virtutes ſtellarū fixarū que ſunt in eis: quoniam ex hoc fit virtus vna que operatur res que ſunt inter nos: re ſimili illi figure que eſt in celo. dicit ꝙ per hoc pōt homo ſcire de dicto quod ante diximus de ſtellis ⁊ ſignis. Et quia hec opera mutantur ꝑpter mutationē harꝝ figurarū de vno ſigno in aliud lōgis temporibus tenuit ꝙ eēt ſuperfluitas declarare in hoc loco. Uult dicere ꝙ id quod inde opportunum fuerit dicet ante. Ego vero te volo docere ea que accidunt hoc noſtro tempore. Dico enim ꝙ ſigna rationalia ſunt ea que in quibus eſt figura ſimilis figure humane. Et hec ſūt gemini. vgo. ⁊ libra. ⁊ prima medietas ſagittarij ⁊ aq̄rij. Amplius dicuntur bone vocis ⁊ dicuntur habere viꝫ maiorē in oriente pp maiorē viꝫ hominis ⁊ quia eſt bone vocis. Et ſigna pluuioſa ſunt in quibus eſt figura auium ſicut vultur ⁊ gallina. Et ſigna habentia figuras beſtiarum quadrupedum ſimiliter ſicut aries taurus capricornus ⁊ ſunt dicta domeſtica. ⁊ leo ⁊ finis ſagittarij ⁊ ſcorpio ſunt ſilueſtria. Et ſigna multorum filiorum ſunt Cancer ſcorpio ⁊ piſces: eo ꝙ ſignificant animalia aquarum que ſunt multi ſeminis. Similiter poſuerunt nomina multa ſignis ſꝫ eorum opera. quoniam eoruꝫ ſunt que dicuntur manentia: ⁊ ſunt: gemini: leo ⁊ virgo. Et eoruꝫ que dicūtur paucorum filiorum: ⁊ ſunt aries taurus libra. ſagittarius. capricornus. ⁊ aquarius. Et eoruꝫ ſunt medie vocis ⁊ ſunt ſigna habentia figuras beſtiarum q̄ habent vocem ſicut aries taurus leo: ⁊ vltima medietas ſagittarij ⁊ capricorn⁹. Et eorum ſunt que non habent vocem ſicut cancer ſcorpio ⁊ piſces. Multa tibi de ſignis dixerunt antiqui conuenit tamē vt de dictis eorum accipias id quod cum opinione ptholemei concordet quoniam eſt ſolummodo ille q reꝫ ſequitur naturalem: qꝛ tenet vt quodlibet ſignum vim ſuam habeat ſeparatam propter ſtellas fixas ī ſigno quolibet exiſtentes. Et propter hoc cōuenit vt inſpicias que ſtelle ad ſignum pertinent: ⁊ ſm hoc iudicabis. Et cum hoc feceris naturaliter eris hanc artem. ſecutus ⁊ concors eris cum opinione tholemei. Conuenit enim vt hoc facias ⁊ omnia alia dicta dimittas nec te perdas ſicut ille qui vult accipere vias multas ⁊ que ſit certa ignorat: ⁊ ſic non ibis errando ſicut ille qui neſcit que ſit veritas ⁊ que nō.

¶ In affinitatibus quatuor ſignorum ⁊ figuris. Capl'ꝫ. XIIII.

PRima quidem partium circuli ſignorum inter ſe conſimilium affinitas eſt que in figuris habetur: ⁊ ſicut partes inter quas vnius ē diametri longitudo: ⁊ que duobus rectis angulis ſubtenduntur. ſuntq; ſex ſigna ⁊ centūoctuagita gradus ⁊ partes etiam inter quas eſt lōgitudo trina ⁊ que vnum rectum angulum ac eiuſdem tertiam continent: ⁊ ſunt quattuor ſigna ac centūuigiti gradus. Partes quoq; iter q̄s ē lōgitudo tetragōa que vnū rectū angulū cōtinēt: ⁊ ſūt tria ſigna atque gradus nōagita. Nec nō ⁊ ptes iter quas ē exagōa lōgitudo q̄ vni⁹ recti āguli biſſe circūtenēt: ⁊ ſūt duo ſigna ac gradus ſexaginta.

¶ Partes ſphere ſignorum que habent ſimilitudinem vnū cū alio primo ſūt he q̄ habēt pticipationeꝫ in figuris aſpect⁹: ⁊ he ſūt ille que hn̄t inter vnā diametrū et aliā ꝯphendētē duos āgulos rectos. ⁊ ſex ſigna q̄ ſūt centūoctuaginta gradus. Et q̄ hn̄t inter ſe elōgationē de. 3. et ꝯphēdūt vnū āgulū rectū ⁊ tertiū alt eri⁹. et ſūt q̄ttuor ſigna q̄ ſūt cētūuigiti grad⁹. et q̄ hn̄t inter ſe elōgationē q̄rte ꝯphēdūt vnū angulū rectū. et. 3. ſigna q̄ ſt̄ nonagita grad⁹. et q̄ hn̄t iter ſe elōgationē ſextil' ꝯphēdūt duas ptes āguli recti. ⁊ duo ſigna q̄ ſunt ſexaninta gradus.

¶ In hoc nō eget glo. q aliqd itelligit ꝺ gemometria ⁊ ab hoc itelligit corruptō dc aliq̄ pꝫ q dixe.ū t ꝺ ꝓiectione radioꝝ ſiue gradibus equalibus.

¶ Occaſiōeſ ſāt cur haſ ſolaſ lōgitudieſ ⁊ ñ alias obſ'uarē debeam⁹: ex hoc qꝺ ſbſeqt̄ adiſcem⁹. nā occaſiōeſ obſeruādi lōgitudinē vni⁹ diāetri p ſe māifeſtāt: eo ꝙ ī c⁹ oppōne ſꝫ lineā rectā ellōgāt. cūq; duas maiores ptes ꝯſiderauerim⁹ ī qb⁹ erit cōueniētia q̄ntitatis ptiſ ac q̄ntitatis toti⁹ ⁊ ptis: he reſidue fgure cōſtituēt.

¶ Rō pp quā he elōgatiōes ſūt ſolūmō p ill' q indicāt ītelliges p id qꝺ nūc dicem⁹. dico ꝙ rō q̄ iudicāt p elōgationē diametri ē rō ꝺm̄rata p ſe qm̄ ē oppoſitū p lineā rectā. Cūq; duas maiores ptes ꝯſiderauerim⁹ ī qb⁹ erit ꝯueniētia q̄ntitatiſ ptiſ ac q̄ntitatis toti⁹ ⁊ ptis he reſidue figure ꝯſtruēt p cōueniētiā itaq; ptis erit ita qn̄ accipiem⁹ neūas eas ī qb⁹ ad acordamētū cadit neumaꝝ q̄ ſūt vnū aliꝺ tātū ⁊ illas q̄ hn̄t ꝺ pluri. Et ꝺ iſtis fiunt alij aſpectus.

¶ Figura aſpectuum.

¶ Uult dicere ꝙ ſapientes antiqui non iudicant ꝑ elongationem aliã: niſi per has predictas: eo ꝙ dyameter diuidit circulum per medium: ⁊ per lineã rectã: ⁊ fit vnũ punctuʒ linee recte oppoſitum alterius: qꝛ qñ vnum' punctum fuerit in aſcendente: aliud erit in occñte: ⁊ quando vnum erit in medio celi: aliud erit ĩ anglo terre. ⁊ dicit ꝙ ex arcu quẽ facit dyameter quando diuidetur ꝑ ꝓportiones maiores muſice: eas in quibus cadit accordamentũ fierent elongationes alie q̃ ſunt trina q̃rta ⁊ ſextilis.

¶ Per conuenientiam itaqʒ partis erit ita. cuʒ ad duorum rectorum angulorum longitudinẽ aſſignabimus proportionem que diametri eſt longitudo ab eius medietate: ⁊ tertia erit. ſ. medietas ipius longitudo tetragona ⁊ eius tertia erit longitudo ipius exagona. ex hac aũt longitudine duplicata trina ꝯſtituet̃ longitudo.

¶ De accordamento alius tantũ reſpectu elongationis que facit duos angulos rectos: hec eſt elongatio diametri accipiemus medietatem ⁊ tertium medietatis que facit elongationeʒ quarte ⁊ de tertio fit elõgatio ſextilis ⁊ de duplo tanto fit elongatio trini.

¶ Uult dicere ꝙ elongationẽ dyametri: qꝛ res eſt manifeſta: qñ vim hʒ participatiõis trine cum alio acceperunt ꝑ regula ſapientes antiqui in aſpectibus: qꝛ quando ex arcu dyametri medietatem accipiemus: fiet quarta. ⁊ qñ. 3ª. fiet ſextil: ⁊ qñ due partes. fiet trinus: ⁊ duplicabimus quartã fiet oppoſitio. ⁊ ſi trinus fiet alius trinus. ⁊ ſi ſextilẽ duplicabimꝰ poteſt inde fieri aliqñ oppõ. vel trinus vel ſextilis ⁊ erit in quadruuio manifeſtum ꝙ medietas: ⁊ 3ᵐ. ſũt maiores partes ⁊ non põt cadere ꝓportio.

¶ Per totius vero partiſqʒ conuenientiam fiet ita: cum a tetragona longitudine ad duas alias longitudines inter quas ipa conſtituitur ꝓportionem fecerimꝰ: fueritqʒ vnius proportio ſexquilatera: alterius vero ſexquitertia: cũ aſſignauerimus ĩ quã proportionem ab ea ad id quod minus ea fuerit. ⁊ cuius proportio ad eã fit ſexquilatera exagona fiet inde longitudo. cũqʒ ad maius ea ꝓportionem aſſignauerimus ⁊ cuius ꝓportio ſit ei ſexquitertia: trinam longitudineʒ conſtituemus.

¶ Ad cordandum vnius partis dupli: ⁊ tãtũ qñ fuerit ĩ reſpectu longitudinis quarte q̃ angulum rectum facit erit ſua ꝓportio duabus longitudinibus ꝓportio tãti ⁊ medij. ⁊ dĩ ꝓportio ſexqlatera alia ꝓportio tanti ⁊ tertij: ⁊ dĩ ſexqtertia qñ reſpectu maioris ꝓportionis tanti ⁊ medij fit longtio ſextilis: ⁊ qñ fuerit reſpetu maioris ꝓportiõis tãti ⁊ tertij eſt elongatio trini.

¶ Uult dicere ꝙ qñ accipiemus acconcordamentum tãti ⁊ partem in reſpectu quarte que eſt medietas medij circuli fiet inde elongatio ſexti ⁊ lõgitudo trini ⁊ hoc modo: qꝛ ſi accipiemus tãtũ vt ſextilẽ ⁊ medietatẽ ſextil fiet ide. 4ª. ⁊ hec ꝓpõ. 4ᵉ ad ſextilem eſt proportio tãti ⁊ medij. Et qñ accipiemus tantum vt quartũ ⁊ eius tertium plus fiet trinus: ⁊ hec eſt ptoportio tanti ⁊ tertij. Et ſi intelligis aliqd de geometria ariſmetrica ⁊ muſica: intelligere poteris hoc de leui. Ptholemeus ṽo q̃q̃ hoc demonſtrauerit ſm quadruuium non dimittet qui ſm nãm demonſtrat.

¶ Iſtarum itaqʒ affinitatũ trinã ⁊ exagonaʒ cõuenietes: appellauere: eo ꝙ ex ſignis in gñe conuenientibus cõſtituunt̃: maſculina nãqʒ vel feminina ſũt omnia. Que aũt ex diametro vel ex figura tetragona formantur: diſconuenientes noĩauere. eo ꝙ in contrarietate ſignorũ in gñe conuenientiam ſemper iueniuntur.

¶ Et pticipationes que ſunt de trino ⁊ ſextili dicimus accordatas: qꝛ de ſignis ſunt compoſiti accordatis in natura. qm̃ aut ambo erũt maſculina: aut ambo erunt feminina. Ea tñ que ſunt in diametro. aut ſup quartaʒ non ſunt accordata. qꝛ non iueniunt̃ ſignoꝝ accordatoꝝ in nã.

¶ Inſpice ad perfectionem magnã itelligentie Ptho. qꝛ lʒ elongationes iſtas ꝑ portiões quadruuiales ⁊ modos tractauit voluit eas in opus iudicij ponere donec inde ſm naturam dederit rõnem. Dicens ꝙ he quadruuiales longitudines hñt acordamẽtum ⁊ diſcordamentum aliud ſm naturam: qꝛ ſigna que ſunt in figura trini vel ſextilis ſunt acordamenta vt ſint ambo maſculina: vel ambo feminia. Quarta vero diſcordata eſt: qꝛ ſi vnum ſignum fuerit maſculinũ aliud erit femininũ ⁊ eꝯ. Et ſigna que ſunt ſupra dyametro diſcordata ſunt: qꝛ ſol facit tps in vno earum cõtrariũ ciꝰ qđ facit in alia ſua oppoſito. Silr qñ vnum aſcendit: aliud vero deſcendit. In quarta etiaʒ mutatur tps de vna manerie ĩ aliã. ⁊ hac rõne cõuenit vt aſpectus trinus ſit fortuna ⁊ amicitia ⁊ accordamẽtuʒ. Silr ⁊ ſextil: ⁊ conuenit vt aſpectus dyametri ſit ꝯrius ⁊ inimicus: ⁊ qꝛ ſextil ẽ medium tertij dixerunt ſapientes antiqui ꝙ eſt media fortũa ⁊ amicicia. ⁊ qꝛ. 4ª. ẽ oppoſitio media dixerũt ꝙ eſt media inimicitia.

¶ In ſublimibꝰ ⁊ infimis que ꝑcipientia ⁊ obedientia dicuntur. Caplm. XV.

Dixit Haly.

Hec eſt alia maneries accordamenti qđ habent ſigna inter ſe ſm naturam.

Partes quidem quarũ lõgitudo ab aliquo vno eodẽqʒ puncto: pũcto rum equinoctialiũ eſt eadem: ſublimes ⁊ infime nuncupantur: ⁊ ſunt ille quarum aſcenſiones ⁊ deſcenſiones in equis temporibus cõtingunt: eo ꝙ inequalibus circũferentijs circulorum paralellorum eqnoctiali circulo ferunt̃.

¶ Silr dicunt ptes que elongate ſunt equaliter ab vno puncto cognito duorum punctoruʒ eqnoctij ptes altas et baſſas: et he ſunt ille que habent aſcenſiones et deſcenſiones cuʒ tpibus eq̃libus: qꝛ ſunt in circulis equalibus ex circulis eque diſtantibus equinoctij.

¶ Uult dicere ꝙ aſcenſiones vnius eoꝝ ſũt tãte ſicut aſcẽſiones alterius: ⁊ ſimiliter deſcenſiones: qm̃ aſcenſiones totius arietis ſunt equales aſcẽſionibꝰ piſciũ in oĩ villa: ⁊ ille tauri illis aquarij ⁊ ille gemini illis capricorni: ⁊ ille cancri illis ſagittarij: ⁊ ille leonis illis ſcorpiõis ⁊ ille virginis illis libre: ⁊ ſm hoc cõuenit ꝙ primus gradus arietis ſit ac

coꝛdatus cū vltimo gradu piſcis ⁊ ꝺ oībus alijs illud idēʒ.

¶ Iſtarum aūt ꝑtium ille que in medio eſtiualis circuli foꝛmantur: ſublimes dicūtur: et que ſūt in hyemalis circuli medio noīantur infime: ob hoc ꝙ cum ſol ꝑ eſtiualis circuli medium ꝓgreditur: dies noctibus maioꝛes efficit. Cū auteʒ hyemalis circuli medietatem illuminat dies noctibus breuioꝛes eē demonſtrat.

¶ Et ꝑtes que ſunt ī medietate circuli eſtiualis ſunt dicte alte et que ſunt ī medietate circuli hyemalis dicte ſunt baſſe: qꝛ cum ſol fuerit in medio circuli eſtiualis facit diem maioꝛem nocte. et quādo fuerit ī medietate circuli hyemalis fac̄ diem maioꝛem nocte.

¶ Poſtq̄ꝫ dies nobilioꝛ ⁊ foꝛtioꝛ eſt nocte: qꝛ motus aīaliū foꝛtioꝛes ſunt. ⁊ magis appētꝫ ⁊ de nocte eſt alterius maneriei ꝓpter virtutē ſolis: q̄ appet de die a quo ꝓueniūt oīuʒ rerū virtutes ob hāc rōnē dixerūt ſapiētes antiqui. ꝙ partes tꝑis eſtiualis alte vt oñdant hoc nomine: ꝙ ſol cum eſt ibi eſt in maioꝛi altitudine: q̄ꝫ cū ē in medio circuli hyemalis. Simil'r dixerūt eas cōmandatoꝛes ⁊ dixerūt alias baſſas ⁊ obedientes pꝛo demōſtrando melioꝛationem virtutis quam hn̄t partes alte ſuper baſſas. In hoc enim capl'o lucramur duo ſcire magna: ⁊ bona: vnū ē accoꝛdamtū qꝺ eſt inter has partes. aliud eſt qꝛ qn̄ inueniemꝰ duas natiuitates q̄ accoꝛdate ſunt in vno gradu ſciemus ꝙ ille cuius ſignatoꝛ eſt in gradu baſſe: erit obediens oī cuius ſignatoꝛ ē ī gradu alto. Aſtrologi nāq̄ꝫ dn̄t hos gradꝰ ī v̄tute ꝯcōdes.

¶ In ſignis ſe inuicem aſpicientibus et ſibi ī foꝛtitudinibus equatis. Capl'ꝫ XVI.

Dixit Haly.

Hec eſt alia maneries accoꝛdamēti ſignoꝛum ⁊ graduū ⁊ aſpectus vnius ad alium: ⁊ hoc noīauit Ptho. vt nobis patefaciat ꝙ ſigna habēt ꝑticipatiōes ml'tas ſꝫ nāʒ.

Dicunt itē quaſdam eſſe partes que alijs ꝑtibus in foꝛtitudinibꝰ equāt̄: cum caruʒ longitudo ab vno quolibet puncto ex duobus pūctis tropicis: vna eſt ⁊ eadem: eo ꝙ cū ſol ꝑ quēlibet iſtoꝛum duoꝛum punctoꝛū perrexerit dies diei: noctiq̄ꝫ nox equabitur: ⁊ tempoꝛa hoꝛarum erunt eadem.

¶ Similiter tenent ꝙ alique partes ſūt equales cum alijs in virtute: ⁊ hoc eſt qn̄ fuerint elongate equaliter ab vno pūcto duoꝛū tropicoꝛū eſtiualis vel hyemalis: qꝛ cū ſol fuerit ī vtraq̄ꝫ harum duarum ꝑtium ē dies vniꝰ partis: equalis cum die alterius: ⁊ nox equalis cum nocte: ⁊ tꝑa ambarū hoꝛarū erunt equalia.

¶ Hoc eſt qꝛ ſol erit ī vna linea eq̄diſtātiū eq̄noctio: qn̄ erit in iſtis duabus partibꝰ: q̄ ſunt equal'r a tropico elōgate.

¶ Aiunt etiā ꝙ he partes ꝓpter ꝑ̄dictas occaſiones ſe inuicē aſpiciant: ⁊ ꝙ vnaq̄q̄ꝫ caruʒ ab eiſdem oꝛizōtis ꝑtibus aſcendat in oꝛiente: ⁊ ī eiſdem ꝑtibus ī ocidēte occūbate.

¶ Et dixerūt ꝙ he ꝑtes ſe aſpiciunt vnā. ſ. aliam ratione pꝛedicta: ⁊ qꝛ vtraq̄ꝫ earū aſcendit de vno met puncto oꝛizōte: ⁊ ſil'r occidit.

¶ Uult dicere ꝙ duo gradus q̄ ſunt equaliter elōgati a pūcto q̄liſcūq̄ꝫ ſit duoꝝ tropicoꝛū dictoꝛū ſe aſpiciūt vnus. ſ. alium: qꝛ dies ⁊ noctes āboꝝ ſunt equales ⁊ aſcendūt ābo ab vno pūcto oꝛizōte. ⁊ ſimiliter ſe ponūt: ⁊ ꝓpter hoc ſūt accoꝛdati: ⁊ eoꝝ virtutes equales.

¶ In ſignis ſibi ꝯtradicentibus ⁊ inter que nulla ſit colligatio. Capl'm XVII.

Partes quippe q̄ ꝯtradicentes ⁊ extranee nūcupant̄ ille ſūt inter quas ex modoꝝ ꝑ̄dictoꝝ affinitatibꝰ nulla cōtinetur affinitas. i. nec ſunt ex ꝑ̄cipiētibꝰ: nec ex obediētibꝰ: nec ex ſe inuicē aſpiciētibꝰ q̄ ſunt in foꝛtitudinibus adiuicē eq̄lia: nec ſunt ex his q̄ per aliquā q̄ttuoꝛ figuraꝝ poſitaꝝ: aliquā hēbant adiuicē affinitatē. i. ꝑ diametri figurā: ⁊ ꝑ trigonā tetragonā quoq̄ꝫ ac exagonam.

¶ Et gradus q̄ dicti ſūt diuiſi ⁊ ꝑegrini ſūt q̄ nō hn̄t vnus. ſ. cū alio ſil'itudinē: nec ꝑticipationeʒ aliqua manerie. ex his quos diximꝰ: ⁊ ſūt ex ill' q̄ nō ſūt de iꝑantibus ⁊ obediētibꝰ: nec ſūt ex illis q̄ aſpiciūt vnus. ſ. aliū eq̄les ī virtute: nec ſūt ex illis q̄ hn̄t ſil'itudinē ī aliquoꝛū quattuoꝛ aſpectuū nec oppō trino nec quarto.

¶ Ptholo. docet te ꝑ hoc dictum ꝙ ſigna ⁊ gradus ſe aſpiciunt vnus alium aut in modo quo ſunt ī duobꝰ lineis eq̄diſtantibus equinoctio: vel ꝙ ſint ambo ī eadē linea eq̄diſtāte eq̄noctio: aut ꝙ ſint elōgati vnꝰ ab alio in dyametro de trino aut dē 4ª vel ſextili: ⁊ hi ſunt. 3. aſpectus qui fiunt ſex. qꝛ tres eoꝛū fiunt duplices: qꝛ trinus ē duarū maneriērū: ⁊ quarta et ſextilis ⁊ iam dedit tibi rōnem ſm naturā in iſtis aſpectibus ꝑ verba pꝛeterita.

¶ Partes aūt quas nullatenꝰ ꝑ hos modos aſſociari deꝑ̄hendimꝰ: ſūt īter quas vnū vel q̄nq̄ꝫ ſigna cōtinēt̄ ob hoc ꝙ ille ꝑtes īter q̄s vnuʒ ſignū hñ ſe nō aſpiciūt. ponunt̄. ij. ſibimet ex obliquo. Ille vero ꝑtes īter quas q̄nq̄ꝫ ſigna locant̄ circulū ꝑ partes equales nō abſcidunt.

¶ Et partes q̄s īuenimꝰ participationē ulla manerie nō hn̄tes ſunt he q̄ hn̄t īter ſe vnū ſignū vl' q̄nque ⁊ q̄ hn̄t īter ſe vnum ſignū nō ſe aſpiciūt vna. ſ. aliā qm̄ q̄libet eaꝝ ē ab alia inclinata. He tn̄ q̄ hn̄t īter eas q̄nque ſigna qꝛ circuluʒ nō diuidūt ī partes eq̄les ſicut diuidūt q̄tuoꝛ figure.

¶ Q̄ꝺlibet ꝑs ex hn̄tibꝰ īter ſe. 30. gradus ē ab alia īclinata ī aſcēdēdo ⁊ ꝺſcēdēdo: ⁊ q̄ hn̄t īter ſe ſigna. 5. dū n̄ pn̄t circulū didere ī ꝑtes eq̄les: n̄ hn̄t īter ſe q̄druuialē nec nālē elōgationē q̄ poſſit viʒ accōdamēti nec diſcoꝛdimēti hr̄e: qꝛ q̄ꝫ tū caput ſexti ſigni ē īcliatū a capite. 7. tātū ē īcliatū caput 12. ab aſcēdēte ī locis aſcēdētibꝰ ⁊ occidētibꝰ. Nūc aſpectꝰ ītelligere potuiſti aſpectꝰ ſignoꝝ vnū cū alio: ⁊ ꝙ ſūt q̄tuoꝛ aſpectꝰ ⁊ n̄ pl'res. ⁊ ceteri aſpectꝰ q̄ n̄ ſūt ſic̄ dixit ꝑtho. ſūt mediani īter applicationē ⁊ diuiſionē ⁊ ſūt circa applicationē vel lōge ſꝫ gradū q̄ ſūt īter eos. ¶ Poſtq̄ꝫ locuti ſumꝰ ꝺ v̄tutibꝰ ſtellaꝝ ⁊ ſignoꝝ volumꝰ gloſare id qꝺ dixit ꝑtho.

de ꝑticipatione quã hñt pl̃e cũ ſignis.⁊ h̃ ſcita fuerũt expiē
do ſēꝑ cũ alios pl̃a igrediebat̃ aliqđ ſignũ vel gradũ cuiuſ
modi virtutē hēbat:⁊ vbi iueniebamꝰ ꝙ magis ōmr̃abat
vĩ ſuã.itelligebamꝰ ꝙ illđ ſignũ:⁊ gradus erãt conueniēti
ores eidez pl̃e ⁊ eꝫ.hec.n.erit regl̃a ꝓ ſciendo ꝑticipationē
quã habent planete cum ſignis.

ℭ In domibus quinque ſtellarum erraticarum ac ſolis ⁊ lune. Capitulum. XVIII.

Partes nãqꝫ circuli ſignoꝝ:q̃ domꝰ
triplicitates exaltatiões ac termini
nominantur:hiſqꝫ ſilia:in qbꝰ aliq̃
ſilitudinē vel dignitatē habeãt ſeptē
planetis aſſimilantur.

ℭ Loca ⁊ partes alique zodiaci ſignoꝝ ſunt que
ꝯueniunt ſeptē planetis ⁊ dicunt̃ domus tripli
citates exaltatiões ⁊ termini ⁊ cetera talia cum
quibus habent ſimilitudinē ⁊ partem.

ℭ Ptho.tenet ꝑ ordinationē haꝝ virtutũ ꝙ cõuenit vt do
mus ſit añq̃ triplicitas:⁊ triplicitas añ q̃ exaltatio ⁊ exal
tatio añq̃ terius. Qđ ãt dixit ⁊ cetera talia dixit ꝑꝑ opera
tionē ſuã ⁊ ꝑticipationē quã hñt cũ ſole ⁊ figura ſic̃ ſtãdi:ſe
cꝰ i facie ⁊ luce ẜm ꝙ añ dicet.nõ.n.ē ſolus ptho.ꝗ poſuit
añ dñꝫ triplicitatis q̃ dñm exaltatiõis. Nã iuenimꝰ ꝙ do
rantes ꝑpoſuit dñꝫ triplicitatis i capl̃o forme.

ℭ Domoꝝ q̇dē nã eſt vt ſubiungã:qm̃ igitur ex
ſignis duodeci duo ſunt ſeptētrionalia illa vide
licet q̃ in loco zenith noſtroꝝ capitũ ſũt vicinio
ra:q̃ de re calorē generãt:que ſunt cancer ⁊ leo
duobus maximis dignioribꝰ luminaribꝰ ꝓ do
mibus ſunt attributa:⁊ leonis ſignũ qđ eſt ma
ſculinũ ſolis domũ poſuere. Cancri vero ſignũ
qđ femininũ eſt:lune domũ cõſtituerunt.

ℭ Nã domoꝝ eſt ſicut dico ꝙ duo ſigna ſeptētri
onalia duodeciꝫ ſignorum q̃ ſunt magis q̃ alia
circa zenith noſtroꝝ capituꝫ ⁊ hac rõe faciunt
calorē q̃ ſunt Cãcer ⁊ leo:poſuerũt ambo ꝓ do
mibus duoꝝ luminarium magnis ⁊ nobilibus
leonem quia maſculus domum ſolis:cancrum
quia femina domum lune.

ℭ Duo ſigna q̃ ṽe ſũt i capite ſeptētriõis ſũt gemini ⁊ cãcer
ſꝫ qꝛ gemini calefacit ⁊ hũectat ⁊ ē finis ſignoꝝ veris ⁊ nã
poſuit nãl̃r duo lũinaria dños aliaꝝ ſtellaꝝ ⁊ gemini non
ꝯcordet cũ aliq̊ eoꝝ:qꝛ cũ ſole nõ ꝯcordat:qꝛ ſol dſiccat ⁊
gemini hũectat:nec cũ lũa:qꝛ femĩa ē ⁊ nocturna:⁊ gemini
maſculinꝰ ⁊ diurnꝰ ñ fuit ꝯueniēs:vt gemini eēt domꝰ aliꝰ
cuiꝰ duoꝝ lũinariñ:ſed ꝯuenit vt eēt cãcer ⁊ leo:⁊ ꝙ leo eēt
domꝰ ſolis:eo ꝙ ſccũ ꝯcordat:qꝛ calidꝰ ē ⁊ ſiccus:⁊ qꝛ lũa
ſeqt̃ ſēꝑ ſolē:ꝯueniēs fuit vt eiꝰ domꝰ eēt circa domũ ſolis
⁊ ſigna q̃ ſũt circa domũ ſol̃:ſũt cãcer ⁊ ṽgo.⁊ qꝛ ſignuꝫ ṽgi
nis ē ſiccũ ñ cõuenit lũe q̃ ē hũida:⁊ ꝑꝑ h̃ poſuerũt cãcrũ ꝗ
ē hũidus domũ lũe. Qꝛ ãt dixit ꝙ ſunt magis circa zenith
nr̃oꝝ capitũ.⁊ ꝑꝑ hoc faciũt calorē.vl̃t dicere ꝙ q̃rtũ terre
ꝑpl̃atũ ē:ſeptētrion ꝯuenit vt ſigna q̃ ſũt i hac ꝑte ſint con
ueniētia magis ad ſignificãdũ ꝑpl̃aturã q̃ aliqđ aliorum
ꝑꝑ caliditatē quã faciũt nãlē:vñ creſcũt res oēs.

ℭ Ideoq̃ circuli medietatē q̃ eſt a leone vſq̃ ad
capricornuꝫ ſolarē nũcuparũt. Aliã vero medie
tatē q̃ eſt ab aq̃rio vſqꝫ ad cãcrũ lunarē appella
uere. Ita vt in vnaq̃qꝫ duaꝝ circuli medietatũ
i ſolari.ſ.atqꝫ lũari:domũ ſibi ꝯgruētē ẜꝫ ſuaꝝ
ſpheraꝝ ac nãꝝ ordinē vnuſqſqꝫ planetaꝝ hĩet.

ℭ Et ꝑꝑ hoc poſuerũt medietatē zodiaci q̃ eſt a
leone vſqꝫ ad capricornũ mediũ ſolare. Et aliã
medietatē q̃ eſt ab aq̃rio vſqꝫ ad finē cancri me
diũ lũare:vt q̄libꝫ q̄nqꝫ pl̃aꝝ erraticoꝝ domũ
hēat in vtraqꝫ medietate duoꝝ luminariũ ẜꝫ qđ
ꝯuenit ſpherarũ ſuarũ ordinatiõi ſuiſqꝫ naturis.

ℭ Vult dicere ꝙ ſapiētes ãtiq̄ iuenerũt ꝙ ṽtutes duoꝝ lu
miariũ dñabãt̃ ſuꝑ oĩa:⁊ q̄libet.5.pl̃aꝝ erraticoꝝ ſeq̄bat̃
ea:⁊ ꝙ ſũt miõris ṽtutis:⁊ ſine ṽtutibꝰ lũariũ nõ hēbãt poſ
ſe.ꝑ ſe ſic̃ añ fuit nobis oñſũ.hac igit̃ rõe cõuenit vt q̄libꝫ
.5.pl̃aꝝ erraticoꝝ hēat i imedietate ſolari ſignũ ꝯueniēs cõ
pl̃oni q̃ ſit đ ſua ⁊ ſolari ṽtute ⁊ i lũe medietate idē.

ℭ Qua ꝓpter qꝛ ſaturnus ē naturaliter frigidus
caloriq̃ contrarius ⁊ eius celuꝫ altius ⁊ remo
tius eſt a lũinaribus ei duo ſigna capricornum
⁊ aquariũ:que ſũt i oppoſitiõe cãcri atq̃ leonis
aſſignarunt.ob hoc.ſ.ꝙ hec duo capricornꝰ vi
delꝫ ⁊ aquarius frigda ſũt ⁊ hyemalia:⁊ qꝛ ite
rum figurarum affinitas q̃ fit ex oppõne non ē
conueniens ⁊ infortuna.

ℭ Et qꝛ ſaturnꝰ natural̃r ē frigidus:⁊ ē calori cõ
trarius ⁊ eiꝰ ſphera ē a ſpheris luminariũ elõga
ta magis quã aliqua aliarũ:dederunt ei ꝓ domi
bus capricornũ et aq̃riũ q̃ cãcro ſũt oppoſita et
leoni:qm̃ hec duo ſigna Capricornꝰ.ſ.et aqua
rius frigida et hyemalia ſunt. Et ēt qꝛ cũ forma
oppoſitiõalis figure nõ cõcordat ꝑticipatio.

ℭ Vult dicere ꝙ opꝰ ꝓpriũ ſaturni ē ifrigidare ⁊ facit ꝑ ac
cidēs ſiccitatē ꝑꝑ ſuũ magnũ frigꝰ:⁊ ꝑꝑ hoc dixit frigꝰ hye
male vt exiret de ꝯdictiõe alicuiꝰ ꝯriare volētis:dicēdo.pꝰ
q̃ ſaturnꝰ ē frigidus ⁊ ſiccꝰ cũ ſignis hyemalibꝰ q̃ ſũt frigi
da ⁊ hũida nõ ꝯcordat. Qꝛ ãt dixit ꝙ ſphera ſaturni ē ma
gis a ſpheris lũinariũ elõgata.vl̃t dicere ꝙ nã poſuit ſphe
rã ſuã magis elõgatã a terra q̃ aliq̃ aliaꝝ vt ꝑꝑ elongatio
nē frigꝰ minuatur i terra:⁊ qꝛ capricornꝰ ⁊ aquarius ſũt ſi
gna hyemalia ⁊ f̃ra opportuit frigꝰ ſuũ eē valde magni fri
goris ſaturno ꝯueniēs.⁊ qꝛ hec duo ſigna domibꝰ duoꝝ lu
minariũ ſũt oppoſita ⁊ lũinaria oēm gñonē faciũt ⁊ cremē
tũ reꝝ opportuit ꝙ hec duo ſigna facerēt corruptionē ⁊ di
minutionē talē q̃lis opi ſaturni cõuenit.vñ hac rõe dede
rũt ſaturno ꝓ domibꝰ capricornũ ⁊ aq̃riũ:qꝛ nã ſua ē ꝯria
nãe lũinariũ:⁊ qꝛ capricornꝰ ē hyemalis ⁊ ſol calidus ⁊ ſic
cꝰ:⁊ ſaturnꝰ frigidus ⁊ ſiccꝰ.ſiccꝰ:qꝛ ꝯriꝰ ē cãcro ⁊ frigidus
ꝑꝑ ſaturm̃:⁊ qꝛ ē hyemal̃.⁊ aq̃riꝰ qꝛ ē i medietate lũari opor
tuit eē hũidũ:⁊ ꝓ tēpãdo magnã f̃riditatē ſaturni ē calidꝰ.
Et ꝑꝑ h̃ dixit dorotheꝰ ꝙ ſapiētes antiq̄ dicebant ꝙ ſatur
nus meliꝰ opat̃ i aq̃rio q̃ i capricorno ⁊ magis gaudet i eo
ꝙ calor ⁊ hũiditas aq̃rij minuit ml̃tũ đ magno frigore ⁊
ſiccitate ipiꝰ. Saturnꝰ ēt hũectat ꝑ accñs alñ ſic̃ ꝑdiximꝰ.
ſil̃r ꝙ ſaturnus ē maſculinꝰ ⁊ diurnꝰ magis ſibi ꝯuenit aq̃
riꝰ.⁊ ꝑꝑ h̃ dixerũt ꝙ aq̃rius ē ſignificator aq̃ꝝ currentiũ
ſicut fontes ⁊ riui.

ℭ At qꝛ iuppiter complexiõis eſt temperate:⁊
ſub ſaturni ſphera fertur duo ſigna q̃ capricor
num ſequunt̃:⁊ aquariũ:⁊ ſũt ſagittarius ⁊ pi
ſces:ei ſunt attributa:eo ꝙ ventos procreant:⁊
res oriri cõpellunt:ſuntq̃ a domibus luminari

um ĩ lõgitudĩe trina: ⁊ q̄ eſt cõueniẽs et fortũij.

¶ Et qꝛ iuppiter ẽ tẽpate ꝯplõnis: et ẽ ſub ſphe ra ſaturni: dederũt ei ſigna duo q̄ ſunt circa ca pricornũ et aquariũ: et hec ſũt ſagittarius et pi ſcis ad ventos generatiuos ꝑtinentes: et ſũt in longitudine trini a domibꝰ duoꝝ luminarium q̄ eſt longitutudo cõcordie et fortune.

¶ Qꝛ dixit. ꝙ iuppiter eſt ſub ſphera ſaturni. vult dicere ꝙ nã ordinauit iouẽ ſub ſaturno vt virtus eius minueret de nocumento virtutis ſaturni. Et id qđ dixit ꝙ ſagittarius ⁊ piſcis ꝑtinent ad vẽtos ⁊ gñationẽ põt itelligi: qꝛ ſic exꝑti fuerũt ſapiẽtes antiqui. ⁊ põt intelligi qꝛ cũ ſol ẽ in ſagitta rio eſt finis autũpni: ⁊ tũc finitur ſiccitas: ⁊ hũiditas icipit qua fiũt venti ⁊ gñant̃ res multe. Piſcis ẽt ẽ finis hyemis quo deſiſtit frigus ⁊ incipit calor vnde vẽti ⁊ alia multa fi unt. Et vẽti quos dicit ptholemeꝰ ꝑtinẽ ad iouẽ ⁊ domos ſuas ſũt hũoſitates gñatrices ſicut ſũt hũoſitates ſꝑmatis ⁊ feminũ alioꝝ. Nã videmꝰ aĩalia ⁊ vegetabilia his duobꝰ tꝑibꝰ vt plˀm creſcere: qꝛ cũ ſol eſt in ſagittario ſemia ꝓ ma iori ꝑte incipiũt tũc naſci. Et cũ ẽ ĩ piſcibꝰ eſt adeo manife ſtũ ꝙ nõ hẽmꝰ ꝓpterea inde loq. Et qꝛ trinꝰ ẽ aſpectꝰ con cordie ⁊ fortune: eo ꝙ ſigna in vna nã cũ duobꝰ ſignis lu minariũ concordãt. Et ſphera iouis ſeq̄it̃ illã ſaturni ⁊ iuppiter ventos facit qbꝰ gñant̃ res. dederũt ſapiẽtes anti qui hec duo ſigna ioui qꝛ cõcordat tempantia cũ duobꝰ lu minaribꝰ ĩ oĩ bono ⁊ fortuna. Et ſꝫm hoc erit qꝛ ſagittariꝰ eſt accordatus cũ nã ſolis ꝙ iuppiter hẽat in eo ꝑticipatio nẽ cũ ſole. ⁊ ſilˀr qꝛ piſcis eſt accordatus cũ natura lune ꝙ habeat ĩ eo iuppiter ꝑticipationẽ cũ lũa. Et qꝛ iuppiter nõ ẽ cõtrarius reꝝ ⁊ res ꝑſtabiles qñ cõmiſcentur cũ alijs ſi bi ſilˀibꝰ creſcunt ĩ bono ⁊ ꝓficuo ſuo magis. Dixit propter hoc dorotheꝰ ꝙ iuppiter gaudet magis ĩ ſagittario q̃ in pi ſce: qꝛ iuppiter ẽ maſculinꝰ ⁊ diurnꝰ tendẽs magis ad nãm ſolis. ⁊ ſagittariꝰ eſt huius nature.

¶ Poſt hec aũt qꝛ mars naturaliter deſiccat: et eius ſphera ſub iouis ſphera voluit̃ duo ſigna q̄ poſt iouis hoſpitia locant̃ ei dedere: et ſũt ari es et ſcorpius quorum longitudo a luminariũ domibꝰ eſt tretagona ſicut caliditati deſtructo rie et contradictorie conuenit: q̄ nature martis aſſimilatur.

¶ Similˀr qꝛ mars deſiccat naturalˀr et ꝓprie et ſpacius eſt ſub ſpa iouis: dederunt ei duo ſigna ſe tenẽtia cũ duobus ſignis iouis que ſũt aries et ſcorpio elongata a domibus luminariũ elon gatione quarte que cõuenit corruptiõi et dãno. nã talis res ꝑtinet ad martis naturã.

¶ Uult dicere ꝙ mars qꝛ multum deſiccat excedit natu raliter ĩ infortunio ⁊ dãno cõtrario ioui ꝙ luminaria duo faciunt ⁊ natura poſuit ſpherã ſuã ſub ſphera iouis vt cũ ſuo calore adiuuet ĩ minuendo de dãno frigiditatis ſatur ni. Et ꝓpter hoc dederũt ei duo ſigna ſe tenẽtia cũ duobꝰ iouis. ⁊ hec ſũt ea q̄ ſunt elongata a domibus luminarium elongatione quarte que eſt elongatio corruptiõis ⁊ inimi citie que pertinet ad naturam martis. Et qꝛ ſcorpio eſt cõ trarius domui ſolis: cõuenit vt ſit frigidus ⁊ hũidus ꝓ mi nuẽdo dãnũ ſiccitatis martis. Et hac eadẽ rõne ẽ mars no cturnꝰ. Silˀr aries qꝛ eſt contrarius domui lune conuenit ꝙ ſit calidus ⁊ ſiccꝰ. Et ꝓpter hoc dixit dorotheꝰ ꝙ mars gaudet magis ĩ ſcorpione q̃ ĩ ariete qꝛ eſt nocturnus ſicut

ipe ⁊ eiꝰ natura temperatur in eo.

¶ Ueneris autẽ ſtelle qa cõplõnis eſt tẽpate et ſub martis ſphera circũuoluitur: duo ſigna que martis habitacula ſequunt̃: ſũt attributa: eo ꝙ res oriri faciunt: et ſunt taurꝰ ac libra: quoꝝ lon gitudo a domibꝰ luminariũ ẽ ſextilis: q̄ ẽ lon gitudo ſilitudinis: et conuenientie: et qꝛ venus ẽt inuenit̃ duaꝝ ꝑtium pluſq̃ duobꝰ ſignis elõ gatur a ſole.

¶ Et qꝛ venꝰ tẽpata ẽ: et eius ſphera ẽ ſub ſphe ra martis dederunt ei duo ſigna tenẽtia ſe cum duobꝰ ſignis martis et ſunt ſigna gñantia: q̄ ſũt libra et taurꝰ q̄ ſunt a duobꝰ ſignis luminariũ elõgata elõgatiõe ſextilis q̄ ẽ concordie et amici tie. et qꝛ ẽt venꝰ nunq̃ elõgat̃ a ſole ulla duarũ ꝑtium magis duobꝰ ſignis.

¶ Qꝛ venꝰ tẽpata ẽ cõuenit vt domꝰ hẽat cũ domibꝰ lũina riũ duoꝝ cõcordãtes. Silˀr ꝙ libra ẽ ſignũ ĩ quo dies eq̄t̃ cũ nocte cũ aĩalibꝰ vegetabilibꝰ ⁊ oĩ gñone cõcordat. Silˀr qꝛ taurꝰ ẽ ſignũ in quo tꝑs veris firmat̃ ꝯueniẽs ẽ his q̄ di ximꝰ: ⁊ hac rõne ꝯuenit vt due domꝰ veneris ſint taurꝰ ⁊ libra ꝑꝑ cõcordãtiã q̄ ẽ iter ea ⁊ duo lũaria: ꝯuenit ẽt ꝙ li bra ſit calidus ⁊ maſculinꝰ ⁊ diurnus ſicut ad ſolẽ ꝑtinet: ⁊ ꝙ taurꝰ ſit femĩa nocturna ſic̃ ꝑtinet ad lunã: ⁊ ñ ſine rõe fecit nã ꝙ venꝰ nũq̃ elõgat̃ a ſole itra id qđ ẽ iter domos ſuas ⁊ domꝰ lũinariũ hac ꝯcordia: ⁊ ꝙ ad faciẽdũ bonum adiuuet ſꝑ ſolẽ ꝑꝑ hũiditatẽ ſuã q̄ minuit đ ſiccitate ſolis. vñ dixit dorotheꝰ ꝙ venꝰ gaudet ĩ tauro magis q̃ in libra ꝑꝑ cõcordiãtiam quam habet cum natura lune.

¶ Itẽ qm̃ ex erraticis ſtellis mercurius reman ſerat q in neutra duaꝝ ꝑtiũ a ſole vnq̃ pluſq̃ ꝑ vniꝰ ſigni ſpatiũ elõgat̃: et ſub alijs ſtellis vehi tur: data ſunt ei duo ſigna reſidua: q̄ poſt lumi nariũ loca locantur et ſũt gemini ac virgo.

¶ Et qꝛ mercuriꝰ ẽ q remanet ex erraticis et nũ quã elõgatur a ſole vlla hora aliqua duaꝝ par tium magis vno ſigno: qꝛ iferius ẽ ab alijs ꝑlẽ tis dederunt ei duo ſigna remanẽtia q̄ ſe tenent ĩ domibꝰ duoꝝ lũinariũ: et ſũt gemini et virgo.

¶ Nã tẽꝑat factũ mercurij qñ fecit ꝙ nõ elongaret̃ a ſole magˀ vno ſigno vt vtꝰ eiꝰ ꝯmiſceret̃ ſꝑ cũ vtute ſolˀ: ⁊ poſuit ſpherã ſuã ſub ſpheris alioꝝ planetaꝝ vt eiꝰ nã cõuertat̃ ad nãm cuiuſlꝫ ꝑlãꝝ cui applicat ꝑmutãdo vtutẽ ſolˀ ſꝫ mu tationẽ illiꝰ ꝑlẽ: ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuẽit vt domꝰ mercurij ſint medi ana iter fortunã ⁊ ĩfortunã ⁊ iter accordãtiã: qꝛ ſignũ ge mioꝝ nõ ẽ ad cordãtiã cũ cãcro. qm̃ ſe nõ aſpiciũt ⁊ cõcor dat cũ leõe aſpectu ſextilˀ: ⁊ vginis ſignũ ñ hꝫ ꝯcordãtiã cũ leõe: qꝛ ſe nõ aſpiciũt ⁊ cõcordat cũ cãcro: qm̃ ſe aſpiciũt đ ſextili: ⁊ ꝑꝑ hoc vgo nãe ſolˀ ꝯriũ ⁊ gemini nãe lũe. vñ dixit dorotheꝰ ꝙ mercuriꝰ gaudet ĩ vgĩe magis q̃ in gemini ꝑꝑ ꝯrietatẽ vginis cũ nã ſolis: qꝛ ſol eſt ſꝑ firmꝰ ĩ ſtatu vno ⁊ mercuriꝰ ñ. Nã qdẽ poſuit tẽꝑamẽtũ ĩ iſtis domibꝰ inter ꝑlãs: qꝛ duas domos veneris poſuerũt cũ domibꝰ iouis cõ cordãtes ⁊ duas domos martis cũ ſaturni domibꝰ diſcor datas ꝑꝑ eoꝝ nãs q̄ ꝯrie ſũt: ⁊ poſuit domos mercurij alte rius maneriei: qꝛ gemini diſcordat cum ſagittario: ⁊ con cordat cum ariete ⁊ cũ libra ⁊ cũ aq̄rio ⁊ leõe. ⁊ vgo diſcor dat cũ piſcibꝰ ⁊ ſagittario ⁊ cõcordat cũ ſcorpiõe capricor no ⁊ tauro ꝑut ꝯuenit nature mercurij.

¶ In triplicitatibus ⁊ caꝝ dñis. Ca. XIX.
Dixit Haly.

In ordinandis dñis triplicitatū sunt astrologi diuersaꝝ opinionū:q꞉ vna secta eoꝝ dicunt ꝙ debēt ordinari post domos:sicut ptbolemeꝰ facit.⁊ aliȷ sunt ꝗ eos ordināt post dños terminoꝝ ⁊ coiter añ.pmi vero sic dicunt:ꝙ potentia planete in domo sua si miꝰis ē potētie hois in sua domo:ꝗ ibit quocūqꝫ voluerit ⁊ faciet qđ sibi placebit.Et potētia planete ī triplicitate sua silis ē potētie hois iter vassallos ⁊ auxiliatores suos.Et pō planete in exaltatōe sua similis est potētie hois in regno suo.Et potētia planete in suo termino silis ē potētie hois ī villa sua.⁊ potētia planete in sua facie silis ē potētie hois ī magisterio suo.Et ꝺm hoc dixerunt ꝙ potentia dñi triplicitatis seqꝰ potētiam dñi domus.⁊ ī hoc cōcordat Dorotheus in caplo forme.Ego eni dicam tibi qūo facies ⁊ nō errabis.īspice ad signū ⁊ ad gradū:⁊ si acciderit ꝙ sit ī eo aliqs ex dñis dignitatū vł ꝙ ipm aspiciat illū qualiscūqꝫ sit.ꝑ accipies p dño illiꝰ loci:⁊ si acciderit ꝙ sint ibi.2.vł.3.aut plꝰes inspice hñtē vim maiorē ⁊ des sibi dñiū potiꝰ q̄ꝫ debili.

TRiplicitatū affinitates cum planetis sūt he. Qm̄ igiꝰ eqlateri triāguli figura ī semet ē equa ⁊ ꝯueniēs.
¶ Cōcordantia triplicitatū cū planetis est:q꞉ figura trianguli laterū equalium est in se concordata ⁊ equalis.
¶ Uult dicere ꝙ triāgulus lateꝝ equaliū est ēt equaliū angulorū.⁊ qñ zodiacus ī triāgulū diuideꝰ cadet qlibꝫ angulus triāguli super signum talis nature qualis cetera duoꝝ alioꝝ anguloꝝ.⁊ sic cōcordātia duorū signoꝝ equalr.q꞉ si vnū eoꝝ masculinū fuerit ⁊ diurnū: et alia cetera duo erūt ⁊ si fuerit femininū:alia duo erūt feminina.
¶ Et q꞉ tres circuli sūt terminatiōes zodiaci circuli:equinoctialis videlicet circulus ⁊ duo circuli solstitiales.
¶ Ec q꞉ anguli determinātes zodiacū sūt tres ⁊ hi sunt duo circuli tropicorum.
¶ Uult dicere ꝙ maior circulus zodiaci est ille in quo mouenꝰ oēs stelle super duos polos ad oriens ab occidēte determinās tres circulos eqdistātes.⁊ maior hoꝝ ē circulus eqnoctȷ:⁊ aliȷ duo sūt equales:⁊ vnus trāsit per caput tropici estiualis:⁊ alter ꝑ caput tropici hyemalis.
¶ Duodecim zodiaci circuli partes in quatuor triāgulos equilateros diuisere.
¶ Et diuidiꝰ per duodecim partes firmamenti in quatuor triangulos ex equalibus.
¶ Uult dicere ꝙ.12.signa diuidūꝰ iter qslibꝫ duos circulos illoꝝ trium signorū equaliū.⁊ pmꝰ illoꝝ cadit sup vnuꝫ illoꝝ triū circuloꝝ:⁊ vltimꝰ sup circulū ꝗ eū seqꝰ.⁊ ꝺꝫ h erit pncipiū quarti signi sup scdm circulum.⁊ ita ꝯuenit vt.12.signa diuidanꝰ ī quatuor triāgulos lateꝝ eqliū. Et qñ adiūgemꝰ vba ptho.⁊ bñ īspiciemꝰ ī eis sciemꝰ rōnē ꝑ nāꝫ:ꝙ hȷ triāguli hñt ꝓrogatiuā ⁊ vim maiorē q̄ꝫ signa cadentia sup angulos exagoni laterum equalium.
¶ Prima ergo triplicitas est ex ariete leone ⁊ sagittario:que sunt signa masculina:sūtqꝫ solis ⁊ iouis ⁊ martis domicilia.
¶ Primus triangulus ē aries:leo:⁊ sagittariꝰ: ⁊ prima signa sunt masculina.⁊ domus solis iouis ⁊ martis.

¶ Inspice qūo ptbolemeꝰ ꝑ īcepit a sole ꝺꝫ ordinatōem q̄ ꝑ significatōeꝫ solis semper incipere consueuit.
¶ Quapp hanc triplicitatem soli ⁊ ioui repulso marte dedere:eo ꝙ mars est ex haiꝫ contrario haiꝫ solis.
¶ Et ꝓpter hoc posuerūt hec tria signa solꝰ iouis ⁊ nō martis:q꞉ mars est alteriꝰ haiꝫ q̄ꝫ sol.
¶ Qm̄ aries ē domꝰ martis:⁊ cadit ī medietate lūinari ī triplicitate domꝰ solis ⁊ domꝰ iouis q̄ est ī medietate solari ⁊ mars ē ī diuerso haiꝫ a nā solis ⁊ iouis:⁊ hec triplicitas est diurna:⁊ mars ē corruptor ꝯueniēs fuit.vt primꝰ gubernator hꝰ triplicitatis sit sol.postmō iuppiter sine marte.
¶ Huiꝰ āt triplicitatis primꝰ dominus est in die sol.in nocte vero iuppiter.Arietis ēt signuꝫ circulū eqnoctialē seqtur:⁊ leo vicinior est estiuali circulo.Sagittariꝰ aūt hyemali circulo ꝓpior existit.Est ⁊ hec triplicitas septētriōal:eo ꝙ dominiū habet ibi iuppiter.arietis ēt signū circulū eqnoctialē ⁊ res oriri ꝯpellit:necnō ventos septentrionales adducit.
¶ Gubernator huiꝰ triplicitatis ē de die sol:et ꝺ nocte iuppiter.aries nanqꝫ sequiꝰ eqnoctiuꝫ:⁊ leo est magis circa tropicū estiualē:⁊ sagittariꝰ circa tropicū hyemalē.hec āt triplicitas ē septētrionalis ꝓpter potentiam quam habet ibi ⁊ facit ventos septentrionales.
¶ Uult dicere ꝙ iuppiter facit vētos septētrionales siles vētis gnātiuis.posuit hāc triplicitatē septētriōalē.⁊ ceteri astrologi tenēt ꝙ hec triplicitas ē oriētal ꝑꝑ gubernatōeꝫ quā hꝫ ibi sol.tñ dictū ptho.ē magis directū:eo ꝙ sol facꝰ opa nālia.Et postq̄ꝫ iuppiter hꝫ ī hac triplicitate ꝑticipatione cū eo trahit ipa opa nālia ad nāꝫ ꝑtinētē ad eum.
¶ Preter qđ q꞉ ī ea ē domꝰ martis:ꝗ ibi societatē hīe dicitur septētrionali vento:aliq̄ꝫtulum ex occidētali cōmisceꝰ.Quapp colligiꝰ inde ventꝰ ex septētrionali ⁊ occidētali cōmixtus. Mars enim huiusmodi ventos adducit.pars etiaꝫ occidentalis est feminina.
¶ Tamē ꝑꝑ domū martis ⁊ ꝑꝑ participatiōem quā hꝫ ī hac triplicitate fit inde vētus compositus septētrionalis ⁊ occidētalis:q꞉ mars generat tales ventos:⁊ ꝑs occñtal ē feminina.
¶ Ratio ꝑꝑ quā mars dñaꝰ ī ꝑte occidētis ē.q꞉ ī sua cōplexione tēperaꝰ ꝑꝑ magnā hūiditatē q̄ ē ī ea:eo ꝙ ibi apparet ꝑ luna qñ ꝺ sub radȷs solis exit.et ē manifestū ꝙ ptbolemeus tenet ꝙ mars est particeps solis ⁊ iouis ī gubernādo hāc triplicitatē.⁊ aliȷ tenēt ꝙ saturnꝰ ē ꝑticeps:ꝗ crediderūt ꝙ hec triplicitas sit oriētalis.vba qdē ptbole.magis credēda sūt:q꞉ veniūt ꝑ expiētias mltas cū nālibꝰ argumētis:⁊ nos vidimꝰ vsqꝫ ad hodiernā diē:ꝙ id qđ dicit cōcordat ꝑ experiētiam cum eo qđ locuti sumus.
¶ Scđa vero triplicitas q̄ ē ex tribꝰ signis femininis:tauro.s.⁊ virgie ac capricorno collecta lune veneriqꝫ assignaꝰ:eo ꝙ illa ē ex haiꝫ lūe.Istius vero triplicitatis in die dñs est luna:et in nocte venus.
¶ Scđs triangulus ꝗ fit de tauro virgie et capri

cornō trib⁹ ſignis femininis cōpoſitus ē datus
lune et venrei: qꝛ ſunt nocturne: qꝺ ē haiz lune:
⁊ gubernatoꝛ toti⁹ triplicitatis: de nocte luna et
de die venus.

¶ Aſpice primo quō locutus eſt de luna: qm̄ ē nocturna.

¶ Eſtiuali qdē circulo taurus: eqnoctiali virgo
hyemali vero capꝛicoꝛnus ē ppioꝛ.

¶ Taurus ē magis circa circulū eſtiualē: et vir
go magis circa circulū eqnoctij: et capꝛicoꝛn⁹
magis circa circulum hyemalem.

¶ Non eſt magis taurus circa circulū eſtiualē q̄ȝ eqnocty.
⁊ dicā ſilr̄ de leone: aquario: et ſcoꝛpiōe: reſpectu circli hye
malis. tamē voluit ī mentē nobis ponere ꝑ hoc dictū nām
medietatis ſolaris ⁊ medietatis lunaris. et qꝛ leo ē ī medie
tate ſolari poſuit ꝙ erat magis circa circulū eſtiualē. et qꝛ
taurus ē ī medietate lunari poſuit eū ſilr̄ magis circa circu
lū eſtiualē. qm̄ hoc tp̄e opa duoꝝ lūinariū magis apparēt:
⁊ ī ſcoꝛpiōe et aquario fecit hoc idē: qꝛ ſunt dom⁹ duarū in
foꝛtunaꝝ: qm̄ duarum infoꝛtunaꝝ nā cōcoꝛdat cū circulo
hyemali: qꝛ ipa pars terre depopulata eſt.

¶ Hec aūt triplicitas meridiei ꝯueniētioꝛ ē pp̄ ve
neris ī ea dn̄iūȝ: hec eteni ſtella huiuſmodi ven
tos adducit: eo ꝙ eius vis ꝑ caloꝛē ⁊ humidita
tem hec efficit.

¶ Et hec triplicitas ꝑtinet magis ad meridiē pp̄
poſſe qꝺ hȝ ī ea ven⁹ qm̄ hic pl̄a gn̄at tl̄es vētos
qꝛ v̄t⁹ ſua facit rē talē cū caloꝛe ⁊ hūiditate ſua.

¶ Jam dixit ꝙ venus ē tēperate ꝯplexionis: et cōplexio tē
perata ē illa ī qua ē caloꝛ et hūiditas nālis

¶ Preter ꝙ pp̄ ſaturni domū q̄ ē capꝛicoꝛn⁹: ⁊
pp̄ eius ī ea ſocietatē vēti q ꝑ hāc naſcēt triplici
tatē ex meridionali ⁊ oriētali coadunabūt con
trario mō triplicitati prime: ob hoc ꝙ ſaturnus
vētos oꝛiētales adducit: eo ꝙ ē ex haiz ſolis.

¶ Et qꝛ capricornus ē dom⁹ ſaturni ꝓpter par
ticipationē quā hȝ ī hac triplicitate fuerūt venti
huius triplicitatis meridionales ⁊ orientales cō
trarij triplicitati prime: qꝛ ſaturnus generat ven
tos orientales eo ꝙ ē de haiz ſolis.

¶ Quia ſaturn⁹ facit modicā ſiccitatē talē qualis ē ſiccitas
ſolis. et ē diurn⁹ ſicut ſol: ꝯuenit vt ſit de haiz ſolis. et quia
vēti oꝛiētales ſūt vēti ſicci: ꝯuenit ꝙ eos generȝ ſol et ſatur
n⁹. pȝ. n. ꝙ ſit de alia opīone q̄ȝ ſint ceteri aſtrologi ī hac tri
plicitate. nā tenent aſtrologi ꝙ mars ſit ꝑticeps veneris ⁊
lune ī gubernādo hāc triplicitateȝ: qꝛ ē ſua exaltatio capꝛi
coꝛn⁹. et ptholē. tenet ꝙ ſaturn⁹ ē particeps ī hac triplicita
te veneris ⁊ lune: qꝛ capꝛicoꝛn⁹ ē domus ſua: et eius dictuȝ
magis directum ē: qꝛ virtus domini domus maioꝛ ē virtu
te domini exaltationis.

¶ Tertia qdē triplicitas q̄ ex tribus ſignis maſ
culinis geminis. ſ. ⁊ libra ac aquario colligitur:
ſaturno et mercurio attribuit eo ꝙ ī illa domus
eorum habentur.

¶ Terti⁹ triangulus qui fit de gemini libra ⁊ aq̄
rio tribus ſignis maſculinis cōpoſitus pertinet
ad ſaturnū ⁊ mercuriū qm̄ iſti duo plures hn̄t
in hac triplicitate domos.

¶ Quāq̄ȝ venus hēat in hac triplicitate domū: nō conuenit
vt hēat in ea gubernationem: qꝛ ē feminina et nocturna.

¶ Huius aūt diurnus dn̄s ē ſaturnus: qm̄ eſt ex
haiz diei: nocturnus v̄o dn̄s eſt mercuri⁹.

¶ Et gubernator huius triplicitatis de die ē ſa
turnus: qꝛ eſt de haiz diei ⁊ de nocte mercuri⁹.

¶ Qꝛ mercuri⁹ ē diuerſaꝝ nāꝝ ⁊ ſaturnus diurnus: conue
nit vt mercurius gubernet hanc triplicitatem de nocte: et
eo ſimiliter que eſt virtutis debilioꝛis ſaturno.

¶ Signuȝ quoq̄ȝ geminoꝝ eſtiuali circulo ꝓpi⁹
exiſtit: ⁊ libꝛa circulū eqnoctialē ſubſeqtur. aq̄
rius aūt hyemali circulo vicinior habetur. Hec
aūt triplicitas oꝛiētali vēto magis ꝯuenit: ꝓpter
ſaturni dominiū: atq̄ȝ iuppiter ſaturno ī haiz aſ
ſimilatur ē enim diurnus: erūt venti q huius tri
plicitatis occaſione ꝓueniēt ī ter ſeptentrionalē
⁊ orientalem

¶ Et ſignuȝ geminorū ē magis circa circulū eſti
ualē: ⁊ ſignū libre ſeqtur eqnoctium: ⁊ ſignū aq̄
rij ē magis circa circulū hyemalē. vn̄ hec tripli
citas ꝯuenit magis vēto oriētali ꝓpter guberna
tionē quā hȝ ibi ſaturnus. tn̄ qꝛ iuppiter ē talis
haiz qualis ſaturnus quoniā ē diurnus fiūt vē
ti huius triplicitatis īter ſolanum ⁊ zierzum.

¶ Qꝛ venus nō hȝ in hac triplicitate dn̄iuȝ et mercuri⁹ eſt
ꝯpl̄onis cōmixte et nō remāſit ex planetis maſculinis niſi
iuppiter cōuenit vt ī gubernādo hāc triplicitatē ſit parti
ceps ſaturni et mercurij: qꝛ ſol nō habȝ niſi vnaȝ triplicita
tem: ſicut non habet niſi vnam domum. manifeſtū quidē
eſt ꝙ ipſe concoꝛdat cum ceteris aſtrologis in dn̄is huius
triplicitatis: et nō concoꝛdat in ꝑte qua dn̄atur. qm̄ ipſi di
cunt ꝙ eſt occidētalis: et ptholeme⁹ tenet ꝙ ſit oꝛientalis
ꝓpter dn̄iūm qꝺ habet ibi ſaturnus: ⁊ tenet ꝙ mercurius
habet vim maioꝛē quādo eſt oꝛientalis q̄ȝ quādo eſt occi
dentalis. Jn hoc enim loco eſt dubiū vnū: qm̄ aliqui dixe
runt quō facit iuppiter vētos çierzos cū ſit calidus ⁊ humi
dus: c⁹ rn̄ſio talꝭ ē: qꝛ ventus zierzus eſt ſanioꝛ ⁊ cōuenien
tioꝛ ī ꝯſeruāda ſalute: ſicut dic̄ phica ⁊ ioui ꝯuenit op⁹ tale.

¶ Quartā aūt triplicitatē faciūt cācer ſcoꝛpi⁹ ⁊
piſces. Reſtat igitur ut marti dn̄etur ⁊ ut ipſe
ī ea dominium exerceat: eo ꝙ ſcorpius eſt eius
domicilium.

¶ Quartus triāgulus qui fit de cancro: ſcorpio
ne: ⁊ piſcibus remanſit marti vt habeat guber
nationē in eo: qꝛ ſcoꝛpio ē ſua domus.

¶ Uult dicere qꝛ mars nō hȝ ꝑtātem in alijs triplicitatib⁹:
⁊ hȝ ī hac triplicitate dignitates: vnā qꝛ ſcoꝛpio eſt ſua do
mus ⁊ gaudet in eo. aliaȝ qꝛ eſt nocturnus ſicut triplicitas
iſta: dederūt ei vt eā gubernet de die ac de nocte.

¶ Aſſociātur ei ī dominio: ꝓpter haiȝ: ⁊ eo ꝙ h̄
ſigna ſūt femina: ī nocte qdē lūa: ī die v̄o ven⁹.

¶ Et hȝ ꝑticipationē cū eo ī gubnādo eā ꝓpter
haiȝ: ⁊ qꝛ h̄ ſigna ſunt femina. lūa de nocte ⁊ ve
nus de die.

¶ Ptholemeus tenet ꝙ dn̄s huius triplicitatis de die ⁊ de
nocte eſt mars ſolūmodo: et ꝙ venus eſt ei⁹ particeps de
die: luna vero de nocte: ⁊ ꝙ hec triplicitas ē occidētalis pp̄
gubernationem quā habēt ibi mars ⁊ venus ⁊ luna. Et eſt

manifeſtũ ꝙ dictũ ſuũ i hoc eſt certũ. Societas tñ aſtrologorum tenet ꝙ venus gubernet hãc triplicitatem de die: mars vero de nocte: ꝛ ꝙ particeps de die ꝛ de nocte eſt luna. ſilr ꝛ ꝙ hec triplicitas ẽ ſeptẽtrionalis: quorum opinio falſa eſt: qm̃ aliqua ratio non eſt ibi. ꝛ ꝓpter hoc conuenit vt opinionem ptholemei ſequaris: qm̃ ipſe ſolus eſt cert⁹: ꝛ omnes alij vacui ꝛ mẽdaces.

¶ Cancer itẽ eſtiuali: ꝛ ſcorpius hyemali: piſces autẽ eqnoctiali circulo ꝓpiores exiſtunt.

¶ Et ſignũ cãcri ẽ magis circa circulũ eſtiualez ꝛ ſcorpio hyemalem piſcis eqnocij.

¶ Ptholeme⁹ noiauit hos tres circulos i triplicitatib⁹ vt ddmõſtret melioratione quã hʒ trin⁹ ſup ſextilẽ. qꝛ eo ꝙ hij tres circuli determinant zodiacũ: cõuenit vt trin⁹ hẽat magnã melior atõem ṽtutis ſuper ſextilem.

¶ Iſta qdẽ triplicitas vẽtos occidẽtales efficit ꝓpter i ea martis luneqꝫ dominium: ac qꝛ ven⁹ ei aſſociat̃: erit vẽtus ex occidentali meridionali ꝙ collectus.

¶ Et hec triplicitas ꝯuẽit vẽto occidẽtali ꝓpter gubñationẽ quã hẽnt ibi mars lũa ꝛ tñ ꝓpter ꝑticipationẽ quã hẽt venus ſecum fit ventus ꝯpoſitus occidentali ꝛ abꝛego .i. meridionali.

¶ In exaltatiouibus. Capi. xx.

Dixit Haly.

Ptho. tenet ꝙ virtus dñorum exaltationis ſequitur virtutẽ dñoꝝ triplicitatis. ꝛ hoc intelliges cũ inſpexeris ad verba ſua.

Ignorum quippe modi qui luminarium ꝛ ſtellarum erraticaruꝫ exaltationes dñr: ſunt velut ſubiũgã. Sol eteni cũ in arietis ſigno fuerit ad altiorem circuli medietatẽ ſeptẽtrionalẽ mutabit̃. Cũqꝫ libꝛe ſignuꝫ ingreditur ad inferiorem circuli medietatem meridionalẽ ꝓpꝛium iter aduertit.

¶ Et ſigna que dcã ſũt exaltatões duoꝝ lũinarium ꝛ plãetarũ erraticoꝝ ſunt hac manerie qua dicam. Sol cũ eſt in ariete mutatur ad medietatem zodiaci q̃ ẽ alta ꝛ ſeptẽtrionalis. ꝛ cum eſt in libꝛa mutatur ad medietatem zodiaci. que eſt meridionalis ꝛ baſſa.

¶ Altum et baſſum: ꝙ dicit eſt ſtatus contingens ſoli ꝑꝑ populationẽ terre. qꝛ caput arietis ẽ nobis ſꝫ caput draconis. qꝛ qñ ſol ibi applicuerit ipmqꝫ trãſierit: mutabitur ad partẽ ſeptẽtrionis. ꝛ caput libꝛe ẽ ſꝫ caudã: qꝛ qñ ſol applicat ei ipamqꝫ pertrãſit mutat̃ ad partes meridiei. ꝛ ṽt⁹ ſolis ac vis ſua magis i ſeptẽtrione apparet.

¶ Qua ꝑꝑ arietis ſignũ in quo lõgitudo dieruꝫ: eorũqꝫ caloris naturalis augmẽtũ incohat: ſol̃ exaltationẽ poſuere: libraꝫ vero ꝑꝑ p̃dictaꝝ occaſionũ ꝯtrarietates: eiuſdẽ caſuꝫ foꝛe dixere.

¶ Et ꝓpter hoc poſuerunt arietem vñ incipit lõgitudo diei ꝛ crementũ ſui naturalis caloris exaltationem ſolis: ꝛ libꝛam ſui caſũ: ꝓpter cõtrarium rõnum quas diximus.

¶ Uult dicere ꝙ ſapiẽtes antiqui: qꝛ inuenerũt ꝙ quando ſol intrat arietem icipit dies longioꝛ fieri: et i populatione terre caloꝛ creſcere nãlis: ꝛ vadit aſcẽdendo verſus augeꝫ ſuã poſuerũt arietẽ domũ exaltatõis ſue: ꝛ librã caſus ſui. qꝛ tũc incipit nox lõgioꝛ fieri: caloꝛ minuit̃ ꝛ foꝛtificat̃ frigus i pplr̃atõe terre: ꝛ vadit ſol verſus depopulationeꝫ terre ꝛ verſus depꝛeſſionẽ ſuã: qꝛ ẽ oppoſita ſue augi.

¶ Saturn⁹ auteꝫ vt ei⁹ a ſole lõgitudo foꝛet oppoſitiõis: ſicut ꝛ in domibus: eo ꝙ vbi caloꝛ creſcit frigiditas remittitur: ꝛ vbi frigiditas intenditur caloꝛ remittitur: libꝛe ſignũ ꝓ exaltatõe: arietem vero ꝓ caſu recepit.

¶ Et vt elongatio ſaturni a ſole ſit oppoſitionalis elongatio: ꝓut eſt domoꝛuꝫ: qꝛ vbi creſcit caloꝛ minuit̃ frigus: ꝛ vbi creſcit frigus minuitur caloꝛ: poſuerunt libꝛã ſuam exaltationẽ: arieteꝫ vero caſum.

¶ Hoc eſt qꝛ elõgatio oppoſitionalis eſt elõgatio coꝛruptionis ꝛ contrarietatis. ꝛ ꝓpter hoc ꝯuenit vbi minuit̃ caloꝛ icipiat frig⁹. ꝛ h̃ ẽ libꝛa. ꝛ ꝙ ipa ſit cãus ſol̃ ꝛ exaltatio ſaturni. et ꝙ aries q ẽ exaltatio ſol̃ ſit caſus ſaturni: ita ꝙ tota nã ſolis ſit ꝯtraria nature ſaturni: ſicut eam poſuerũt in reb⁹: in hoc aũt loco ſeqtur ſuas regulas ptholeme⁹: vt oẽs nãe ſtellaꝝ oium ſolis naturam ſequantur.

¶ Item cũ luna fuerit in arietis ſigno cũ ſole qḋ eſt eius exaltatio: qm̃ poſt hec pꝛius apparebit in tauro: in quo augumenti ſui luminis erit q̃ſi pꝛincipiũ: fuit ei⁹ exaltatio in tauro: quod eſt pꝛimum ſue ꝓpꝛie triplicitatis ſignuꝫ. In ſcorpione vero ſigno qḋ in illius oppoſitione format̃ eius caſus deſignatur.

¶ Similiter luna poſtq̃ꝫ ẽ cũ ſole in ariete q̃ ẽ ei⁹ exaltatio: ꝛ apparet pꝛio in tauro ꝛ incipit lux ſua creſcere: ꝛ eſt tunc eius pꝛincipium ſm natiuitatem poſuerunt exaltationeꝫ ſuam in tauro: ꝛ eſt primum ſignum triplicitatis ꝓpꝛie. vñ ſꝫ hoc poſuerunt hoc ſignũ exaltationẽ ſuã: ꝛ ſcoꝛpionẽ q ẽ h⁹ ſigni oppoſituꝫ caſuꝫ ſuum.

¶ Qꝛ virtus lune ſeqtur virtutẽ ſolis ꝛ ei⁹ dom⁹ tenet̃ cuꝫ ſua: ꝯuenit etiã vt ei⁹ exaltatio teneat̃ cũ ſua. Et qꝛ pꝛincipiũ apparitionis lucis lune eſt qñ naſcitur: ꝛ taurus eſt triplicitatis ſue pꝛincipium: ꝯuenit vt taurus ſit ei⁹ exaltatio qꝛ qñ ſol fuerit in ariete q eſt ei⁹ exaltatio erit p̃ncipiuꝫ lucis lune ꝛ eius virtutis i tauro. Et qꝛ ſcoꝛpio ẽ in figura cõtraria tauri: ꝯuenit vt ſit ei⁹ caſus. et hac rõne dixerũt ꝙ ſignũ ſeptimũ a domo planete eſt ſuũ infoꝛtuniũ ꝑꝑ ſui contrarietatem que eſt in eis.

¶ At qꝛ iuppiter eſt auctoꝛ ventoꝛum ſeptẽtrionalium q̃ res oꝛiri faciunt: ꝛ qm̃ cum in maiori declinatione ſeptentrionali fuerit que eſt cãcro ipſius vis ꝓpꝛia apparebit: vẽtoſqꝫ ſeptriõales efficiet: ei cancri ſignun exaltationeꝫ: ꝛ capꝛicoꝛnum caſum tribuere.

¶ Et qꝛ iuppiter facit vẽtos ſeptẽtrionales generantes res: ꝛ quando fuerit in ſeptẽtriõe ẽ bene inclinat⁹ verſus partẽ ipſam: ꝛ fuerit in cancro mõſtrat ꝓpꝛiã virtute ſuã ꝛ fac̃ vẽtos ſeptẽtrionales: ꝑꝑ hoc poſuerũt exaltatõeꝫ ſuã cancrũ.

¶ Sapiētes antiq̄ fecerunt hoc.q₂ viderunt ꝙ vtus iouis magis apparet cū eſt i cancro:et ðbilitaṫ cū ē i capricorno. q₂ iuppiter eo ꝙ ē temperate nature eſt habitationi cōue niens ⁊ gn̄ationi ⁊ ad mouēdos vētos ſeptētrionales tem peratos:apte ſeptētrionis verſus habitationē.Et qñ iuppi ter ē ⁊ hȝ moram in eo fortificaṫ multū opus ⁊ vtus ſua ꝓ pria i faciēdo naſci ⁊ creſcere oēs res:nec ē i fine ſeptentrio nis ſignum aliud niſi gemini ⁊ cācer.⁊ gemini nō pertinet ad eū:q₂ ē oppoſitū ſue dom⁹ q̄ ē ſagittarius i.4.piſcis.Et cācer ↄuenit ei magis ꝓpter lunaȝ:q₂ tēperamētū nature lune ē ↄueniens nature iouis.Et magn⁹ calor ⁊ ſiccitas leo nis ſibi nō ↄuenit:vñ bis oib⁹ rōnibus ↄuenit oib⁹ modis ꝙ exaltatio iouis ſit cācer ⁊ ei⁹ caſus capricornus.quia eſt eius oppoſitum.

¶ Mars āt qm̄ naturaliter ē cōburens ⁊ maxi me cū i capricorno fuerit:eo ꝙ ei⁹ declinatio tūc eſt i parte meridionali i capricorno iouis exalta tioni contrario ſublimaṫ:cadit āt i cācro.

¶ Et q₂ mars eſt ardēs per naturā ⁊ ꝓprie quā do fuerit in capricorno ↄburit multū magis:q₂ inclinatur ad ptē meridiei:poſuerūt ſuā exaltati onem capricornū contrarium exaltationi iouis ⁊ eius caſum cancrum.

¶ Pars meridiei q̄.eſt calida multū ↄuenit nature martis q̄ eſt cōburens.nā quidem in boc loco voluit tēperare nāȝ martis:q₂ hec pars depopulata eſt.⁊ q₂ nā martis eſt ↄtra ria nature iouis.vñ bis duab⁹ rōnibus ↄuenit ꝙ exaltatio martis ſit capricorn⁹ q̄ ē finis meridiei:⁊ eius caſus ſit can cer:vt ei⁹ nā ſit nāe iouis oib⁹ modis ↄtraria.

¶ Rurſus q₂ venus naturaliter humectat:maxi me aūt in ſigno piſciū:in quo veris humiditas apparere:eiuſq₃ vis nālis icipit creſcere:i piſci bus exaltaṫ:⁊ i virgine cadit.

¶ Silr̄ q₂ venus hūectat naturalr̄ ⁊ ꝓprie cum eſt i piſcib⁹:q₂ i eo apparet principiū hūiditatis veris:⁊ ibi creſcit ꝓpria virt⁹ ſua:ob hoc ē exal tatio ſua i piſcib⁹:⁊ caſus i virgine.

¶ Quādo ven⁹ ingreditur piſces apparȝ ꝓpria vtus ſua.q₂ nāliter cōcordat cū piſcib⁹:qm̄ eſt femininū ⁊ nocturnū:et in eo incipit temperata veris hūiditas apparere.⁊ eius na tura cōcordat cū ioue:q₂ eſt domus ſua ⁊ termin⁹ ei⁹ exal tationis eſt domus lune:q̄ duo planete cū veneris natura concordāt.⁊ hac rōne ↄuenit vt ſignū piſciuȝ eēt exaltatio veneris:⁊ virgo caſus:q̄ piſcib⁹ ē ↄria:qm̄ ſicca ē nālr̄.

¶ Mercurius āt qm̄ deſiccat:i ↄtrariū veneris in ſigno.ſ. virginis exaltatur:i quo autumn⁹ q̄ eſt ſiccus incipit apparere:cū eius iteꝝ propriā vis creſcit i veris cōtrarium:eſt ⁊ eius caſus i ſigno piſcium.

¶ Qr mercuri⁹ deſiccat ꝑ ſe:⁊ i hoc eſt contra rius veneri:ↄuenit ꝙ ei⁹ exaltatio ſit in virgine q̄ apparere incipit in autumno q̄ eſt ſiccus.nam creſcit in virgine ſua virt⁹ ꝓpria veneris nature cōtraria:⁊ eſt in piſcibus caſus ei⁹.

¶ Jam docuit nos ptholeme⁹ ꝙ mercurius operatur magis i deſiccando q̄̄ in humectādo:⁊ ꝙ magis cū ſaturno q̄̄ cū ioue cōcordat:⁊ cum ſole magis q̄̄ cū luna.q₂ due domus mercurij ſūt bono aſpectu cōcordes cū duabus domibus ſaturni:⁊ ſūt ↄtrarie illis iouis.Et q₂ curſus ei⁹ ē ſemꝑ cir ca ſolē:⁊ vtus ei⁹ ↄmiſceṫ ſemper cū ſua vtute.Silr̄ qm̄ au tūnus icipit ſemꝑ in virgine:⁊ eſt ſiccus ⁊ qñq₃ frigidus:⁊ qñq₃ calidus ſm nām mercurij.Et q₂ cū fortificaṫ mercu rius ⁊ ei⁹ opus ꝓprie apparet in virgine.Et q₂ cū ſol fuerit in domo ſua apparet in veſperis i virgine q̄ ē ei⁹ dom⁹:bis rōnib⁹ ↄuenit vt vgo ſit ei⁹ exaltatio piſces caſus.

¶ De terminis. Capi. XXI.

Dixit haly.

Per hanc ordinationē itelligim⁹ ꝙ virtus dñi ter mini ſeqṫ vtutē dñi exaltatōis.

Ermioꝝ q̄dē modi duo ſūt.Quo rū alter egyptius:alter vero caldai cus appellaṫ.At q̄ egypti⁹ dr̄ maxi me a domoꝝ dñis accipiṫ.caldaic⁹ āt a dñis triplicitatū aſſumiṫ.

¶ Termini ſunt duab⁹ maneriebus. vna eſt ſm egyptiacos accepta:alia ſm caldeos:q̄ vero ſȝ egyptiacos eſt accepta a dñis domorum accipi tur. caldaicus autem a dñis triplicitatis accipi tur ſm gubernationes triplicitatum.

¶ Illi de egypto fuerūt ſapiētes magiſtri q̄ fuerūt antiquo tp̄e.nam iſti fuerūt ſtudij ⁊ exercitij magni i ſciētijs ⁊ ſapiē tijs oib⁹ de q̄b⁹ homo iuuari pōt:⁊ ſcimus hoc ꝑ cronicas ſapientū antiquorū:ſm ꝙ loquebanṫ de ipſis:⁊ per ea q̄ d̄ ſuis opibus remāſerunt a multis ānoruȝ miliarijs vſq₃ ad hodiernā diē.tamē ego dicā id qđ vidi de vna experientia quā iueni i loco q̄ dict⁹ eſt oculus ſolis:q₂ modico tp̄e mira cula magna vidi.Et caldei ſūt illi de babilonia q̄ fuerūt ſe quentes egyptianos i ſcia aſtronomie.Dicit.n.ptholeme⁹ ꝙ egyptiani acceperūt termios vtplurimū ſȝ dños domo rum.⁊ ꝓpter hoc voluerunt eos aliqui aſtrologi añq̄ illos q̄ ſūt ſm dños triplicitatum.

¶ Sȝ egyptius nec in ordinibus ſemꝑ nec i vni uſcuiuſq₃ quātitatib⁹ id qđ ꝑ radice generalr̄ ē poſitū i terminoꝝ modis veraciter mutaṫ. Nā primos in ordine domorū dñis ⁊ qñq₃ triplici tatum:qſiq₃ vero exaltationū dñis attribuunt: vt in libra nō a venere:ſȝ a ſaturno:i ariete quo q₃ non a marte ſȝ a ioue ceperūt. Si dños igiṫ triplicitatū ⁊ non alios ſecuti ſūt:cur i capricor no a mercurio ⁊ nō a venere ſumpſere exordiū: Itē ſi dños exaltationū ⁊ nō alios ſecuti ſūt cur in cācro a marte ⁊ nō a ioue initiarunt: Rurſus ſi in bis nō ſequebanṫ niſi planetas:quorū pl'es ſunt p̄dictarum fortitudines cur i aquario prin cipiūȝ fecerunt a mercurio q̄ ſolā habȝ in eo tri plicitatē:⁊ non a ſaturno q̄ domum ibi atq₃ tri plicitatem poſſidet: In capricorno etiaȝ a mer curio:q̄ nullam habet auctoritatem ibi incepe perunt. Reliquoꝝ vero terminoꝝ ordo ad hūc modum reperitur. In quantitatib⁹ quoq₃ ter minoꝝ nullum ordineȝ obſeruare videntur. nā in horum oium termioꝝ numero qui vnicuiq₃ planetaꝝ colligitur:quē cum numero annoruȝ planete eiuſdē eſſe quātitatis denunciant.nulla eſt ratio que ſm hoc eſſe vite quantitas ꝓbeṫ. At ſi dixerim⁹ ⁊ conceſſerim⁹ ꝙ q̄ inde colligiṫ

verus ſit nſier⁹:aut ab egiptijs affirmatᷣ:iſdē nu
mer⁹ fortaſſe colligenᷣ:ꝛ ſi termīoꝝ quātitates
mltis diuerſiſqꝫ modis variareᷣ.

¶ Tamen ſm opinionem illorum d̕ egypto nō
ſequūtur rem generaliter:quoniam ipſi non po
ſuerūt ꝓ radice ſequelam certificatam:nec ī or
dinatione nec in quantitate cuiuſlibet eorū. Nā
primo poſuerūt ī ordinatōe ſua dn̄os domorū
ī aliqua earū:ꝛ in alijs poſuerunt dn̄os triplici
tatum:ꝛ in alijs dominos exaltationum. ꝛ ſm
hoc poſuerūt in libra p̄rio ſaturno:ꝛ nō poſue
runt veneri:ꝛ poſuerunt arieti primo ioui ꝛ nō
poſuerunt marti. vn̄ ſi ſequūtur modos triplici
tatum:qr̄e poſuerunt in capricorno p̄rio mer
curio:ꝛ non poſuerunt p̄rio veneri. Et ſi ſequū
tur dominos exaltationū:quare poſuerunt pri
mo in cancro marti ꝛ nō poſuerunt ioui. et ſi ſe
quūtur in hac planetas habētes plures dignita
tes: quare primo poſuerūt ī aquario mercurio
qui non habet ibi niſi ſolam triplicitatem: ꝛ nō
poſuerunt ſaturno q̄ habet domum ꝛ triplicita
tem. Et quare poſuerunt in primo capricorno
mercurio qui nullam habet dignitatem ī guber
nando hoc ſignum. hac enim ma nerie inuenit
homo quālibet ordinationem de terminis quā
fecerunt: videtur etiā ꝙ in quantitate terminoꝝ
nullam regulam inſpexerunt:qr in numero qui
adiungitur cuilibet planetarum horuꝫ termino
rum:qm̄ tenent numerum ſuuꝫ eſſe tantū quot
ſunt anni ſui. ꝛ qui per hos diuiditur non eſt rō
nec demonſtratio ſignificans ꝙ vita tanta eſſe
poſſit: Et adhuc ſi diceremꝰ ꝙ numerus ille tā
tus ē: ꝛ eſt veritas id quod dicunt illi de egypto
bene poteſt adiungi tantus numerus:ſicut nūe
rus iſte mutando quantitatem ſignorum in di
uerſis maneriebus.

¶ Illi de egypto tenent ꝙ āni maiores planetaꝝ ſunt tot
quot habet q̄libet ex gradibꝰ ꝑ terminū ī oībus ſignis. Et
ꝙ q̄libet planeta q̄n̄ dominabitᷣ ī vita ꝛ fuerit potens dat
ānos ſuos maiores ī vita. Et ptho. dicit ꝙ ī hoc nūero nō ē
ratio nec demōſtratio nālis q̄ ſignificare poſſit ꝙ tp̄s vite
ſit tantū. Et bn̄ q̄dem eēt hic numerus:ſicut ipſi dixerunt
bn̄ poſſet ī diuerſis maneriebꝰ mutari nūerus graduum.
ꝛ cū hoc eodē nūero cōcordabit. ꝛ ꝓpter hoc videᷣ ꝙ illi
de egypto nō fuerūt ſecuti termīos vna regula:ſicut ī ip̄is
ordinādis nō fuerūt ſecuti. vnde hoc aliud non fuit:niſi qr
a parte alia terminos acceperunt.

¶ Quidam autem qui id in hoc affirmare vidē
tur: ꝙ eis phyſica ratiōe ſatis videtur ſufficere
dicunt: ꝙ cum tempora aſcenſionum termino
rum vniuſcuiuſqꝫ planete collecta fuerint vna
eademqꝫ quantitas in oībus climatibus ex eis
naſcetur:quod falſum eſſe manifeſtuꝫ eſt. Sūt
etenim in hoc ſecuti id q̄d in inſipientium libro
reperitur: ꝛ ꝓ aſcenſionibus equales adiunctio
nes ſumpſerunt. hec autem veritati contrarium
eſſe nullus ambigit. Inuentum eſt enim ī hoc
libro ꝙ aſcenſiones virginis ac libre in linea eq
noctiali linee paralella que per inferiorem egyp
tie regionis locum habet tranſitum: ſūt vnicui
qꝫ duorum ſignorum predictoruꝫ trigitaſeptē
tempora ꝛ triēs: ꝛ ꝙ aſcēſiones etiam vniuſcu
iuſqꝫ duorum ſignoꝝ leonis ac ſcorpionis trigi
taqnqꝫ ſint tempora:ſed geometrica ratione ꝓ
batur leonem ꝛ ſcorpionē plus trigitaqnqꝫ tē
poribus. virginem autem ꝛ librā minus ſupra
dictis temporibus aſcēdere. Iteꝫ hi qui hāc ad
ducere rōnem:non eas ſecuti ſunt terminoruꝫ
quantitates quas q̄ꝫplures hominum affirma
runt. In multis etiam locis mentiri neceſſariuꝫ
reperitur. At vt eorum ſententia firmior appa
reret gradus in minuta diuiſerunt:nec tamē ob
hoc eos veraces ſed mendaciſſimos ī hec vt p̄
diximus affirmamus. Eorum autem termini
quos hic p̄dictis rationibꝰ vituperamus ſūt hi
velut dixere vt inferius.

¶ Et aliqui fuerunt q̄ voluerunt ī hoc vnam di
cere rōnem facientem ſm philoſophiā ſimilitu
dinē veritatis. dixerunt .n. quando adiungemꝰ
tēpora aſcenſionum terminorum cuilibet pla
nete eſſet vna eadem quantitas ꝑ oīa climata ꝛ
hoc ē mendaciū. naꝫ fuerūt in hoc ſecuti libros
īperitorum q̄ ſecuti fuerūt ī aſcēſionibus addi
tiones equales ꝑ oēm locum. ꝛ hec eſt res que
cum veritate aliq̄s videre nō hꝫ aliquo modo:
quoniam in libris ſuis īueniūt ꝙ aſcēſiones vir
ginis ꝛ libre in linea eq̄diſtanti eq̄noctio q̄ tran
ſit in maiori p̄te velut terre egypti ſunt vtriuſqꝫ
horum duorum ſignorum trigintaſeptē gradꝰ:
ꝛ tertiū. ꝛ ꝙ aſcēſiones leonis ꝛ ſcorpionis ſūt
trigitaqnqꝫ gradus. ꝛ eſt iam demōſtratuꝫ de
monſtrationibꝰ geometrie ꝙ leo ꝛ ſcorpio aſcē
dunt ī minori parte tp̄is: eo ꝙ dixerunt ampliꝰ
in hoc q̄d voluerūt monſtrare nō fuerunt ſecu
ti quantitatem terminorū quos multi dixerūt.
Et inuenimus ꝙ ipſi habent multis locis ex ne
ceſſitate mētiri:aut diuidere gradus terminoruꝫ
in minuta ꝓ affirmando dictum ſuum: ꝛ cum
hoc toto non fuerunt ſicut ante diximus: verita
tem ſecuti.

¶ Illi q̄ voluerūt experiri terminos egyptianoꝝ non fue
runt ſecuti q̄ꝫtitateꝫ graduuꝫ terminorū:q̄ſ egyptiani di
xerunt ꝛ ī multis locis habuerōt mentiri ex neceſſitate. ꝛ
gradus diuidere in minuta:q̄d q̄dē ī terminis fieri nō pōt.
ꝛ cū hoc toto nō fuerūt veritatē ſecuti:ſicut ptho. ꝓbauit
Et hec oīa verba que dixit ptho. dixit ꝓ d̄mōſtrando nob̄
ꝙ termini egyptianoꝝ nō ſūt accepti per aliquā regulam
Et termini quos dixerūt ſunt ꝙ iuppiter hꝫ ſex gradus a
p̄ncipio arietis. ꝛ omnes alij ſm hanc maneriem ſine aliq̄
ordinatione ꝛ regula.

¶ Qđ autem ex predictis gradibꝰ vnicuiqꝫ iſtorum planetarum colligitur ē hoc. Saturno q̄nquaginta ſepteꝫ: ioui: lxxviij. marti. lxvi. veneri lxxxij. mercurio. lxxvi. quoꝝ oīum collectio eſt ccclx. graduum.

¶ Gradus vero qui adiungitur cuilibet planetarū ſunt iſti. Saturno. lvij. ioui. lxxviij. marti. lxvi. veneri. lxxxij: mercurio. lxxvi. oēs iſti faciunt. ccclx. gradus.

Termini Egyptiaci

In arie.	Juppiter	6	Venus	6	Mercu	8	Mars	5	Satur.	5
Cancer	Venus	8	Mercu	6	Juppi.	8	Satur.	5	Mars	3
Gemi.	Mercu	6	Juppi.	6	Venus	5	Mars	7	Satur.	6
Cancer	Mars	7	Venus	6	Mercu	6	Juppi.	7	Satur.	4
Leone	Juppiter	6	Venus	5	Satur.	7	Mercu	6	Mars	6
Virgi	Mercu.	7	Venus	10	Juppi.	4	Mars	7	Satur.	2
Libra	Saturnꝰ	6	Mercu	8	Juppi.	7	Venus	7	Mars	2
Scor.	Mars	7	Venus	4	Mercu	8	Juppi.	5	Satur.	6
Sagi.	Juppiter	12	Venus	5	Mercu	4	Satur.	5	Mars	4
Capri.	Mercu.	7	Juppi.	7	Venus	8	Satur.	4	Mars	4
Aq̄rio	Mercu.	7	Venus	6	Juppi.	7	Mars	5	Satur.	5
Piſces	Venus	12	Juppi.	4	Mercu	3	Mars	9	Satur.	2

¶ Hic perficitur dictuꝫ ptholemei ī termis egyptianoꝝ.

¶ Alterum vero modum quem caldaicum appellarunt: per triplicitatum dños rōcinantur ſed eorum rationes ⁊ apertiores ⁊ magis ſufficientes inueniuntur. ⁊ tñ nec in ordinibus nec ī quantitatibus planetas q̄ triplicitatibus dominantur ſemper imitantur.

¶ Alia maneries eſt caldeanoꝝ qui dicunt rationem in ea de dñis triplicitatum: ⁊ eoruꝫ ratio planior eſt: tamen non ſequitur planetas gubernantes triplicitates nec in ordinatione nec ī quantitate.

¶ Vult dicere ꝙ termini caldeoꝝ magis ſunt accepti cuꝫ rōne regule tamē ſūt diuerſe ordinatōis: q2 eoꝝ ſūt q̄ đ die ſūt vnius planete ⁊ de nocte alteriꝰ. Silr̄ eoꝝ q̄libet planeta quantitatum diuerſarum.

¶ Horum autē ſententia breuiter ⁊ abſqꝫ libro memorie cōmendari poteſt. Prime nanqꝫ triplicitati que eſt ex ariete leone ⁊ ſagittario terminorum apud eos diuiſio in vnoquoqꝫ ſignoruꝫ eius vna eſt ⁊ eadem. Primū eteni terminuꝫ dant domino triplicitatis qui eſt iuppiter. ſcđm domino triplicitatis ſequētis ⁊ eſt venꝰ. tertiū autem ⁊ quartum duobꝰ dominis triplicitatis geminorum qui ſunt ſaturnus ac mercurꝰ. q̄ntū quoqꝫ dño reliq̄ triplicitatis ⁊ ē mars

¶ Et ꝓpter hoc verbuꝫ iſtorum poteſt eſſe ſcitum ꝑ certo liberaliter ⁊ ſine libro ⁊ participatio terminorum in quolibet ſignorum triplicitatis prime que eſt aries leo ⁊ ſagittarius: verſus ipſos eſt eadem participatio: q2 ponunt primū terminuꝫ domino triplicitatis qui eſt iuppiter. poſtmodū ſcđm terminū dño triplicitatis qui ſua ſequitur qui eſt venꝰ. poſtea tertium terminum ⁊ quartū duobꝰ dñis triplicitatis gemini qui ſunt ſaturnus ⁊ mercurꝰ. poſtmodū quintū terminū dño triplicitatis alterꝰ qui eſt mars.

¶ Natura adequauit īter ſe planetas ſeptē q̄ ſūt motus feſtini ī ſuis dignitatibꝰ. poſtmodum dedit ſoli medietatem ſphere: ⁊ aliā medietatē lune. Et dedit q̄nqꝫ planetis loco hꝰ dignitatē terminorū ſole et luna exceptuatis. Et ꝓpter hoc dixerunt ſapientes antiq̄ ꝙ ſignificatō ſolis cū ē ī medietate ſua: ⁊ lune cū eſt in ſua. eſt equalis ſignificatiōi q̄nqꝫ planetaꝝ ī eoꝝ terminis exiſtentiū. Et ꝓpter hoc dederūt caldei p̄mū terminū triplicitatꝭ ioui: ⁊ nihil đderūt ſoli: q2 nō ē vt hēat terminū. ⁊ dederūt 2m terminū veneri q̄ ē dña triplicitatꝭ 2e. ⁊ 3m terminū đdere ſat̄no: ⁊ de nocte mercurio: q̄ ſūt dñi tertie triplicitatis. ⁊ quartum terminum dederunt de die mercurio: ⁊ de nocte ſaturno: ⁊ q̄ntū terminū dederūt marti qui ē dominꝰ quarte triplicitatis: ⁊ de alijs triplicitatibus ſ̄m hāc rōnem.

¶ Secunde vero triplicitatis que ex tauro virgine ⁊ capricorno colligitur: vnumq̄dqꝫ ſignorū vna eademqꝫ diuiſione partiuntur: aſſignātqꝫ primum terminū veneri ꝓpter eius in ea dominium. ſecundum vero ⁊ tertium duobus dominis triplicitatis geminorum: qui ſunt ſaturnꝰ ⁊ mercurꝰ. poſt hec autem quartum marti: ioui reliquum aſſignauere.

¶ Et ſecunda triplicitas que eſt taurꝰ virgo ⁊ capricornus: dederunt etiam in quolibet horum ſignoruꝫ vna ⁊ eadem participatione: q2 ponūt primum terminum veneris: quia eſt domina ī hac triplicitate: ⁊ ponunt ſecundum ⁊ tertium terminum duobus dominis triplicitatis gemini qui ſunt ſaturnus ⁊ mercurius: ⁊ ponunt q̄rtum marti: ⁊ alium ioui.

¶ Si bñ ītellexiſti dictū qđ añ dixit: nō īdiges gloſa. ⁊ ſi nō ītellexiſti: dico tibi ꝙ ſcđa triplicitas q2 eſt veneris ⁊ lune ⁊ luna nō habet ī terminis partē: ꝯuenit vt venus ſit domina primi termini hꝰ triplicitatis: ⁊ ꝙ 2ꝰ terminus ſit terminus ſaturni de die: ⁊ mercurij de nocte: ⁊ tertius terminus mercurij de die ⁊ ſaturni de nocte: ⁊ quartus terminꝰ martis qui eſt dñs quarte triplicitatis: ⁊ q̄ntus terminus iouis q̄ dominatur in triplicitate leonis.

¶ Hunc quidem ordinem maxime ſecuti ſunt in duabus reliq̄s triplicitatibus: preter ꝙ tertie triplicitatis q̄ duos dominos habere dicit̄ ſaturnum ſcilicet ⁊ mercurium: primā in die partem ſaturnꝰ: ī nocte vero mercurꝰ aſſumit.

¶ Hec ordinatio vadit vtplurimū in alijs duabꝰ triplicitatibꝰ et in tertia triplicitate q̄ habꝫ duos dños q̄ ſūt ſaturnus et mercurius. accipimꝰ pri

mam dignitatem de die a ſaturno ⁊ de nocte a mercurio.

¶ Caldei fuerunt ſecuti in ordinatione terminorum tripli citatis cancri hãc eãdẽ viã p̄dictã.⁊ q꞉ iuenerũt dñʒ tripli citatis geminoꝝ.ſaturnũ de die:⁊ de nocte mercuriũ poſu erũt:ſaturnũ ꝺ die dñʒ p̄mi termini ſignoꝝ hꝰ triplicitatis: ⁊ dñm zᵉ de nocte.⁊ poſuerũt mercuriũ de nocte dñʒ pᵉ tri plicitatis ſignoꝝ hꝰ triplicitatis:⁊ dñm ſcd̄e triplicitatis ꝺ die:Et poſuerunt tertiũ terminũ martẽ qui eſt dñs quarte triplicitatis q̄ eſt cancer.⁊ poſuerũt iouẽ dñm q̄rte triplici tatis ⁊ venerẽ dñm quinte.Et poſuerũt i quarta triplicita te martẽ dñm primi termini: ⁊ iouẽ dñm ſecũdi:⁊ venereʒ dñam tertij:⁊ ſaturnũ dñm quarti ꝺ die ⁊ quinti de nocte: ⁊ mercurium dñm quarti ꝺ nocte⁊ q̄nti de die:

¶ Modus autem quantitatis terminorum qui in vnoquoqʒ ſigno reperitur:⁊ qui ſupradictũ obſeruat ordinẽ vnus quidem eſt ⁊ manifeſtꝰ: nec eorum differunt quantitates niſi eq̄li dimi nutione. Nam vnuſqʒ terminorum i q̄titate vnius gradus a precedẽti minuitur. Poſuere ⁊ enim primum cuiuſqʒ ſigni terminuʒ.viij.gra duũ:ſcd̄m.vij.tertium.vi.quartũ.v.qnintum aũt.iiij.qui eſt finis.xxx.graduum.

¶ Et quãtitas ſignorum in quolibʒ ſignoꝝ pla ne currit:⁊ ſeq̄tur ordinationem primã quam ante diximus.⁊ diuerſitas ſue quantitatis eſt cũ minutione equali:ita ꝙ q̄libʒ terminoꝝ minuit̃ de termino q ẽ añ eũ vnũ gradũ:q꞉ poſuerũt pri mum cuiuſlibʒ ſigni.viij.gradus ⁊ ſcd̄ʒ.vij.⁊ tertium.vi.et quartum.v.⁊ quintum.iiij.q̄bus perficiuntur.xxx.gradus.

¶ Multum bene fuerunt i hoc locuti: q꞉ primꝰ terminus triplicitatis cuiuſlibet:q̄m eſt eiuſdẽ dñi triplicitatis: con uenit vt hẽat ibi maiorẽ p̄tẽ q̄ oẽs alij.⁊ q꞉ zᵃ triplicitas ſe q̄tur primã:⁊ 3ᵃ ſcd̄am:⁊ 4ᵃ tertiã.⁊ eſt ibi vna triplicitas hñs duos dños:⁊ zᵃ debilior eſt primo:⁊ nõ eſt in quolibet ſigno vltrã.30.gradus:ꝯuenit vt iter vnũ ⁊ aliũ ſit melio ratio vniꝰ gradus.Et q꞉ ſit primꝰ octo graduũ ⁊ zᵘ.7.⁊ ſic ſm ordinatõeʒ huius modi.prima triplicitas aries:leo: ſa gittarius:dñi ſuoꝝ terminoꝝ de die quolibet hoꝝ trium ſignorum.iuppiter.8.venus.7.ſaturnꝰ.6.mercuriꝰ.5.mars .4.ꝺ nocte.iuppiter.8.venꝰ.7.mercuriꝰ.6.ſaturnꝰ.5. mars .4. zᵃ triplicitas taurus v̾go ⁊ capricornꝰ dñi ſuorũ termi norum.de die.venꝰ.8.ſaturnꝰ.7.mercurius.6.mars.5.iup piter.4. de nocte venus.8.mercuriꝰ.7.ſaturnꝰ.6. mars.5. iuppiter.4. Tertia triplicitas.gemini:libra: aquarius:dñi ſuoꝝ terminoꝝ.ꝺ die:ſaturnus.8.mercuriꝰ.7.mars.6. iup piter.5.venꝰ.4.ꝺ nocte mercuriꝰ.8.ſaturnꝰ.7.mars.6.iup piter.5.venꝰ.4.Quarta triplicitas.cancer: ſcorpio: piſcis: dñi ſuorum terminoꝝ:de die mars.8.iuppiter.7. venꝰ.6. ſaturnꝰ.5.mercuriꝰ.4.de nocte mars.8.iuppiter.7. venus .6.mercuriꝰ.5.ſaturnꝰ.4. Hac aũt manerie ſunt ordinati termini caldeorum:⁊ ſũt qui melius dicũt iſtos termios. q꞉ dicunt ꝙ p̄ncipia ſignorum ſunt termini fortunarum:⁊ fines infortunarum.Et vellemus ſcire cum qua opinione antiquorum cõcordat eorum dictum.

¶ Ex quibus omnibus in die colliguntur ſatur no ſeptuaginta octo gradus. In nocte vero ſexaginta ſex:⁊ ioui ſeptuagintaduo: marti ſexaginta:veneri ſeptuagintaquinqʒ: mercurio autem in die ſexagintaſex:in nocte vero ſeptua gintaocto.

¶ Et de illis adiunguntur ſaturno de die ſeptua gintaocto gradus:⁊ de nocte ſexaginta ſex:⁊ io ui ſeptuaginta duo:⁊ marti ſexaginta:⁊ veneri ſeptuagintaquinqʒ:⁊ mercurio de die ſexagĩta ſex:⁊ de nocte ſeptuagintaocto.

¶ Uult dicere ꝙ nũerus graduum termĩoꝝ cuiuſlibet pla nete ſm caldeos eſt diuerſus a numero graduum ſʒ egyp tianos.⁊ q̄ñ eſt diuerſitas iter ſapiẽtes antiquos i numero annoꝝ maioꝝ planetarũ:q ſic errant intelligentes ⁊ docti q̄d erit de nobis intelligendo rem talem.

¶ At iſtorum duorum id q̄ꝺ ab egyptijs dictũ eſt magis veritati concordat:eo ꝙ egyptioruʒ librorum auctores ex hoc q̄ꝺ natiuitatibꝰ inue nerunt eſſe cõmemoratũ eos collegerũt ⁊ i ſuis libris ſcripſerunt quas exemplari via graduum terminorũ ordinauerant in his in q̄bꝰ opꝰ hẽnt.

¶ Tamẽ certior haꝝ opionũ quas diximus eſt ſm termios egyptianoꝝ:q꞉ egyptiani ꝯpilarũt libros ⁊ poſuerũt eos i ſuis libris:acceperũt id de eo q̄ꝺ iuenerũt dictuʒ i natiuitatibꝰ quas or dinauerũt exemplo eorum per gradus termino rum i locis quibꝰ eis fuerat opportunum.

¶ Poſtq̄ declarauit dubium q̄ꝺ erat i terminis voluit no bis in hoc loco mõſtrare que opinio certior eſt.Et dixit ꝙ q̄q̄ termini caldeorum regulam habeant certificantem eiuſdem experientiam:tñ non concordat cum eis:nec ſapi entes antiqui ſic eos experti fuerunt.inuenimus tamen ꝙ termini egyptianorum: q̄uis ſine regula ſint accepti per ex perientiam ꝙ ſunt veri.

Termini caldeorũ ſiue babilonie

Aries	Juppiter	8	Uenus	7	Saturnꝰ	6	Mercu	5	Mars	4
Taurꝰ	Uenus	8	Saturnꝰ	7	Merc	6	Mars	5	Juppi	4
Gemi.	Saturnꝰ	8	Mercu.	7	Mars	6	Juppi.	5	Uenus	4
Cancer	Mars	8	Juppi.	7	Uenus	6	Satur.	5	Merc.	4
Leo	Juppiter	8	Uenus	7	Satur.	6	Mercu	5	Mars	4
Uirgo	Uenus	8	Satur.	7	Mercu	6	Mars	5	Juppi.	4
Libra	Saturnꝰ	8	Mercu	7	Mars	6	Juppi.	5	Uenus	4
Scor.	Mars	8	Juppi.	7	Uenus	6	Satur	5	Merc.	4
Sagi.	Juppiter	8	Uenus	7	Satur.	6	Mercu	5	Mars	4
Capri.	Uenus	8	Satur	7	Mercu	6	Mars	5	Juppi.	4
Aq̄ri.	Saturnꝰ	8	Uenus	7	Mars	6	Juppi.	5	Uenus	4
Piſces	Mars	8	Juppi.	7	Uenus	6	Satur.	5	Mercu	4

¶ Et q̄m hi q̄ libros cõ poſuerũt terminorum or dinem non ſcripſere:nec in ſuoꝝ librorũ aliquo nu merauere: neceſſario du bietates ⁊ deceptiones i eis reperiuntur.

¶ Et q꞉ iſti cõpilatores librorum non poſuerunt ibi ordinationẽ terminoꝝ

nec eos nominauerunt in ſuis libris opportuit in hoc dubiũ ⁊ error accidere.

Vult dicere ꝙ qꝛ cõpilatores egyptianorũ non poſuerũt in libris ſuis experientias in quibus ſciuerunt ordinationes terminorũ: ⁊ quot gradus in quolibet ſignorum habebat accidit ibi dubiũ duabus partibus. vna qꝛ forſitan aliqui eos poſtmodum inuenerũt: ⁊ nos id non intelligimus. alia quia ꝗꝗ ita fuit non poſſumus bene confidere in eo: ꝙ inde inuenim⁹. ⁊ hoc ẽ qđ dixit ꝺ antiqs ſapiẽtib⁹ ptho.

Nos autem in quodã libro vetuſtiſſimo cui⁹ pars maior pre vetuſtate nimia conſumpta fuerat ⁊ perforata terminos inuenimus: in quo id quod ex ordine ⁊ quantitate terminorũ continebatur naturaliter rationabiliterqꝫ fuerat ordiatum. Itẽ in eo predictarum natiuitatum grad⁹ reperim⁹: ⁊ quot etiam haberet vnuſqſqꝫ planetarum; concordabatqꝫ cũ hoc quod in libris priorum inuenitur.

Nos autẽ inuenim⁹ librũ de termĩs antiquũ ⁊ ipſe vetulus erat ꝓ maiori pte ⁊ fractus: ⁊ qcqđ dicebat̃ ibi ꝺ ordiatõe ⁊ q̃litate ſua naturalr̃ regulam ſequebat̃ ⁊ inuenimus etiã i eo grad⁹ natiuitatũ quos ante diximus ⁊ ſũmã ei⁹ habebat vnuſqſqꝫ planeta et cõcordabant cũ eo ꝙ libri ſapientum antiquorum dicebant.

Vult dicere ꝙ id qđ in libro ipſo inuenit erat ẜm regulã ⁊ rem naturalem. ⁊ ꝙ h̄ ſapiẽtes antiqui experti erãt: ⁊ certitudinẽ huius ſciuerunt certificando ⁊ experiendo: ⁊ poſuerunt res quas experti fuerunt amplius ꝙ concordabat cum terminis egyptianorum: ⁊ concordabat ſumma graduum cuiuſlibet planete cũ ãnis maioribus illi⁹ planete.

Erat etiã i eo ſermo valde lõgus i quo ipi termini ml̃tis necĳs ꝓbabant̃. ſꝫ pp ei⁹ nimiã vetuſtatẽ ⁊ crebrã folioꝝ pfõatõeꝫ eũ ꝯtraſcribere nequim⁹: eiuſqꝫ rõnes oẽs nobis difficiles et obſcure videbant̃. Partes tñ terminoꝝ q̃ nos ad hec itelligẽdũ multũ iuuere: circa libri finẽ integre et abſqꝫ leſiõe remãſerãt: et qcqđ illic ex terminis iuenim⁹ i hoc loco ſubiũgit̃.

Et erant in hoc libro verba multum longa et multe ſuperfluitatis demonſtratio et eas nequim⁹ apphẽdere: qꝛ liber fract⁹ erat: et nob fuit graue demõſtratõeꝫ dare in ipſis lõgis rõnibus: qꝛ tamen partitio terminoꝝ remãſit in fine libri iuenim⁹ ꝙ dãnata nec corrupta nõ erat: et hoc ad itelligẽdũ rõnẽ multũ nos iuuit: et q̃cqđ inueni in libro ipſo de ratione termiorum erat hoc quod dicam.

Hec verba demonſtrant magnam bonitatẽ ptholemei. qualiter multum diligebat veritatem. quoniaꝫ de verbis alienis noluit ſibi attribuere gloriã: nec verecũdatus fuit palam dicere: ꝙ in illis rationibus longis que ſcripte erãt in libro ipſo ⁊ non poterat reddere rõnem.

In ordine nãqꝫ ꝯſiderabat̃ i vnoquoqꝫ ſignorũ dñs exaltationis triplicitatis ac dom⁹: et qcũꝗꝫ eoꝝ duas iſtaꝝ haberet i ſigno ptãtes et ſi foret ifortuna p̃cedebat i ordie. Et ſi modus ifortunaꝝ nõ ſic inenirer i. fine ſignorũ ordinabat̃. et iteꝫ p̃cedebãt exaltatõis dñi: poſtea triplicitatũ. deinde domoꝝ dñi ſubſequebant̃ ẜm ſignoruꝫ ordinem.

Et ordiatio reſpiciebat i quolibꝫ ſigno ad dñꝫ exaltatõis triplicitatis et domus: et quẽ planetã iueniebãt hñteꝫ i ſigno duas dignitates: haꝝ ponebãt primã: ꝗuis foret infortuna et ſi ita ñ foret ifortuna ponebãt eã in fine ſigni: et p̃ponebãt dñm exaltatõis: poſtmodũ dñꝫ triplicitatis dñm dom⁹ poſtea ẜm ordinatõem ſignorum.

Ad hoc intelligimus: ꝙ iſti termini de quibus ptbole. loquitur non fuerunt ſui. qꝛ ſi ſui eſſent non p̃poneret dñm exaltationis dño triplicitatis ⁊ dño domus. nam oẽs aſtrologi concordant ꝙ dñs dom⁹ quẽ iſti poſtpoſuerunt eſt oĩbus p̃ponendus: qꝛ inuenti fuerunt per hunc bonũ hoĩem: appoſuerunt ipſos ei: qꝛ ſciuerunt nomen ſapientis qui fecit librũ ipſũ. Et ẽ manifeſtũ ꝙ ptholeme⁹ terminos iſtos confirmat ⁊ tenet ꝙ ſint recti: qꝛ multũ cũ terminis egyptianorum: ⁊ ſilr̃ cõcordãt cũ terminis caldeorum. Et qꝛ in ſũma graduũ cuiuſlibet planetaꝝ ꝯcordat cum annis maioribus ſuis: ⁊ qꝛ experiẽtia cõcordat cum eis.

Quicũqꝫ vero duas hr̃et i ſigno ptãtes hñti vnã ptãtem i ordine p̃ponebat̃: p̃ter ꝙ i leone et cãcro q ſũt ſolis et lune domicilia: qb⁹ termini nõ aſſignant̃: primũ vniuſcuiuſqꝫ ſigni terminũ alteri ifortunaꝝ aſcripſerũt. Nã primuꝫ cancri terminuꝫ marti: leoniſqꝫ primũ ſaturno donarunt. Iſtoꝝ ũqꝫ duoꝝ planetaꝝ ordo i his duob⁹ ſignis p̃bat eo ꝙ in alĳs oĩbus ipi locabantur extremi.

Et p̃ponunt duas dignitates hñtes i ſigno ei qui cancrũ et leonẽ habebat: qꝛ ſũt dom⁹ duoꝝ luminariũ: et luminarib⁹ terminũ aliquẽ non dederũt: et poſuerũt primũ terminũ cuiuſlibꝫ hoꝝ ſignoꝝ vni ex infortunis: et ẜꝫ hoc dederunt primũ terminum cancri marti: et primũ leonis ſaturno: et ordinauerunt eos in his duob⁹ ſignis primitus.

Soli ⁊ lune non dederunt aliqui ſapientes ptẽ in terminis ꝓpter dignitatẽ quã hñt in duab⁹ medietatib⁹ ꝗodiaci: ⁊ ꝯueniebant ẜm regulã quã ante dixit: ꝙ eſt p̃mus terminus cancri iouis: qꝛ eſt dñs exaltatõis: ⁊ qꝛ mars ẽ dñs triplicitatis: ⁊ per oĩa ſigna poſuerũt eũ in fine: ⁊ tenuerũt ꝓ bono dare principiũ ſibi: primũ terminũ cancri: ⁊ h̄ cuꝫ opiõne egyptianorum ⁊ caldeorũ ꝯcordat. ⁊ ꝙ ſaturn⁹ ſit primus dñs termini primi leonis: nõ eſt ratio naturalr̃. qm̃ ſignum iſtud eſt nature ſue cõtrariũ: ⁊ nõ ꝯcordat cũ opinione egyptianoꝝ nec caldeorum. qm̃ vero ptholeme⁹ veritatem diligebat ⁊ noluit mutare aliqđ de eo quod ſcriptum inuenit per ſapientes antiquos. Preterea poſuit eos i libro ſuo ẜm ꝙ inuenit per ſapiẽtes antiquos. ⁊ ideo ẜm regulam quã intellexit: tenem⁹ ꝙ p̃m⁹ terminus leonis ẽ iouis. ⁊ quia eſt dominus triplicitatis. ⁊ in hoc ſe affirmãt ſapientes cum ptbole. Et ꝓpter hanc ſolã diuerſitatem dixerunt ꝙ iſti termini ſũt ptbolemei: ⁊ hoc ꝯcordat cũ regula quam dederunt egyptiani ⁊ caldei.

¶ Modus itaqꝫ quãtitatis terminorum eſt ita: cum alicuius planetarum nec in eodem ſigno: nec in ſequentibus vſqꝫ ad quartum ſignuꝫ due poteſtates inueniebantur ſi eſſet aliqua duarū fortunarum: que ſunt iuppiter ⁊ venus ſeptem ei gradus aſſignabant. Si vero foret infortunarum altera que ſunt ſaturnus ⁊ mars qnqꝫ gradus ei donabant. Mercurio autem quoniã eſt commixtus ſex gradus attribuebant: qui ſunt finis.30.graduum.

¶ Hoc modo poſuerunt terminorum quantitatem quãdo non inueniebãt planete duas dignitates in ipomet ſigno vel in aliȷs ſignis euntibꝰ per regulam vſqꝫ ad quartū ſi erat vnus ex duabus fortunis. que ſunt iuppiter cuꝫ venus: dabant ei ſeptē gradus: ⁊ ſi foret vnus ex duobus infortunis: que ſunt ſaturnus ⁊ mars. dabãt ei qnqꝫ gradus mercurio: quia habet participationem cum vno: ⁊ alio dabãt ſex gradus. i. 30. graduum cõplemento.

¶ Quia ſequuntur ſe nãlr vno modo: ⁊ ſemper in quarto ſigno cadit manifeſta mutatio cuiuſlibet eorū poſuerūt ex hoc duos terminos ſm ordinationē ſignorum ⁊ dederunt fortunis partē maiorē q̄ꝫ infortunis: qꝛ fortunaꝝ nã eſt circa nãm duoꝝ luminarium. quoꝝ qðlibet habet firmamēti medietatē: et qꝛ mercurius ē īter fortunas equalis nūeri exñdo ⁊ ſilr infortunas et ꝙ ſit mercurius inter eas non inuenerūt numerū ꝑ quē diuidantur. 30. gradus hoc modo niſi. 4. 5. et. 6. ita ꝙ due fortune habeant. 14. et due infortune. 10. et mercurius. 6. ꝓ cõplemēto. 30.

¶ Et quia quidam eorum duas habent poteſtãtes vt venus que in tauro domum habet ⁊ triplicitatem: augmentetur etiam in eo eius poteſtas: ⁊ ideo quia luna nihil habet ī terminis vnꝰ eius gradus ſic ſe habētibus ſuperadditur: ſiue in eodem ſigno ſiue in ſequētibus vſqꝫ ad quartum: hec habuerunt. Inuenimus etiam in predicto libro vnicuiqꝫ iſtorum ſuper pronota pūctum vnum. Ille ergo gradus qui termino planete duas habenti poteſtates ſuꝑadditur a reſiduis planetarū terminis vnã ſolã ibi ptãtē habē tiū auferebatur: maxieqꝫ ſaturno primū: deinde ioui ſurripiebãt: eo ꝙ tardus eſt eorū motꝰ. hi autem termini ſic ordinant̄.

¶ Et qꝛ eorū aliqui hn̄t duas dignitates: eo ꝙ lūinaria nil hn̄t ī terminis addiderūt cuilibꝫ plarum gradū vnū. ſi fuerit tali mõ ſiue iſte fuerit ī vnomet ſigno ſiue vſqꝫ ad quartuꝫ per ordinationē ſignoꝝ. ⁊ īuenimꝰ ī ipo libro ſuꝑ qðlꝫ iſtorum vnū ſingnale cuꝫ vno pūcto ⁊ gradus ipos quos addebãt plētis hn̄tibus duas dignitates minuebãt ab aliȷs q nõ niſi vnã dignitatē hēbãt ⁊ vt plimū minuebãt a ſaturno ⁊ ioue: eo ꝙ ſt̄ motꝰ tardioris. ſcriptū ãt hoꝝ terminorum erat hoc modo.

¶ Si bene intellexiſti dictum ptholemei in terminis iſtis ⁊ inſpexeris ibi ſcies rõnem additionis ⁊ minutionis ⁊ q̄re prepoſuerunt ⁊ poſtpoſuerunt. vbi grã. Quia ſaturnꝰ hꝫ in ſigno libre duas dignitates que ſūt exaltatio ⁊ triplicitas: ⁊ addiderūt ei gradum vnū ⁊ fuerūt ſex. ⁊ ꝓpoſuerūt eū: qꝛ dn̄s exaltationis eſt ꝓpoſitus dn̄o triplicitatis: ⁊ dn̄s triplicitatis ē ꝓpoſitꝰ dn̄o domꝰ. Signū vero 2m ē ſcorpio: ⁊ mars hꝫ in eo duas dignitates que ſunt domus ⁊ triplicitas: ⁊ ꝓpter hoc addiderūt ei graduꝫ vnum ⁊ fuerūt ſex. ⁊ poſtpoſuerūt eū: qꝛ fortune debēt infortunis prepõi. Et qꝛ eorū nã ē elongata multū ab illa ſaturni ⁊ tertiū ſignū a libra ē ſagittariꝰ ⁊ iuppiter hꝫ ibi duas dignitates q̄ ſūt triplicitas ⁊ domꝰ ſm regulã ſuã cõuenit ꝙ addãt ei vnum gradū ⁊ poſtpoſuerūt eū ꝓpter tardū motum. Et qꝛ quartuꝫ ſignū a libra eſt capricornus: ⁊ venus hꝫ in eo dignitatem vnam q̄ eſt triplicitas ⁊ non remãſerūt ex planetis niſi venus ⁊ mercuriꝰ: nec de gradibꝰ niſi. 10. ⁊ mercuriꝰ ē dn̄s triplicitatis libre de nocte: ⁊ venꝰ ē dn̄a triplicitatis q̄rti ſigni ꝓpter hoc diuiſerūt īter eos. 10. gradus per vnuꝫ equale. ⁊ prepoſuerunt venerē q̄ ē fortuna ⁊ dn̄a domꝰ ⁊ poſuerunt ſtatim pꝰeã mercuriū qꝛ de nocte hꝫ triplicitatē ī libra ⁊ poſuerūt iouē poſt mercuriū qm̄ hꝫ in libra maiorē dignitatē q̄ꝫ iuppiter. Et qꝛ fortune preponēde ſunt infortunis martem in fine omni poſuerūt ⁊ ſm hanc regulam fecerunt in alȷs ſignis.

¶ Ex q̄bus ī vnū redactis ſaturno. lvii. aſſignantur marti. lxvii. veneri lxxxii. mercurio. lxxvi. Ioui. lxxix. qui ſimul collecti: gradus. ccclx. efficiunt.

¶ Scðꝫ hoc ſūma graduū quoſ hꝫ ſatur. ſit. lvii. iupiter. lxxix. marſ. lxvi. venꝰ. lxxxii. mercuriꝰ. lxxvi. ſūma oīuꝫ. ccclx. gradus.

Termini ptholemei ſeu auctoris ignoti.

Aries	Juppiter	6	Uenus	8	Mercu.	5	Mars	5	Satur.	4
Taurꝰ	Uenus	8	Mercu.	7	Juppi.	7	Satur.	z	Mars	6
Gemi.	Mercu.	7	Juppi.	6	Uenus	7	Mars	6	Satur.	4
Cancer	Mars	6	Juppi.	7	Mercu.	7	Uenus	7	Satur.	3
Leo	Saturnꝰ	6	Mercu.	7	Mars	5	Uenus	6	Juppi.	6
Uirgo	Mercu.	7	Uenus	6	Juppi.	5	Satur.	6	Mars	6
Libra	Saturnꝰ	6	Uenus	5	Mercu.	5	Juppi.	8	Mars	6
Scor.	Mars	6	Uenus	7	Juppi.	8	Merc.	6	Satur.	3
Sagi.	Juppiter	8	Uenus	6	Mercu.	5	Satur.	6	Mars	5
Capri.	Uenus	6	Mercu.	6	Juppi.	7	Satur.	6	Mars	5
Aq̄ri.	Saturnꝰ	6	Mercu.	6	Uenus	8	Juppi.	5	Mars	5
Piſces	Uenus	8	Juppi.	6	Mercu.	6	Mars	5	Satur.	5

¶ Hec ſūma cõcordat cū ſūma graduū egyptianorū terminorum ⁊ conuenit ꝙ iſti termini quos Ptholе. ponit ſint certiores: qꝛ ſint ī terminis egyptianorū: eo ꝙ inuenimus ꝙ opãtur magis per terminos egyptianoꝝ: qm̄ hermes dorothe us et Mellius ⁊ aliȷ aſtrologi excollegerūt terminos egyptianoꝝ magis q̄ꝫ alios: ⁊ iudicãt magis per eos q̄ꝫ ꝑ alios: ⁊ rē qua ſemper iſti vſi ſūt a ma

gnis tpib⁹ citra ꝯuenit nos ante accipe: ⁊ ꝓpter hoc ptbo. fuit ante locutus de ipis ꝙ de alijs. Et ego dico qđ tibi facere cõuenit quolibet loco quo tibi accidet talis res: Aſpice ad gradus quem volueris: ⁊ quis eſt dñs gradus illius ſm opiniones ꝑdictas: ⁊ ſi duo concordauerit ſe in vno hunc accipies ⁊ non alium: ⁊ ſi fuerit ſm vnã opinionẽ ſolã aſpice ſi in naturã ſuam ⁊ naturam lũinaris dñi medietatis in qua eſt gradus ipe eſt aliqua concordãtia vel participatio ⁊ hũc accipias maxime ſi aſpexerit eũ ibi lũinare ⁊ fuerit i bono loco potẽs. Sẽp tñ cõuenit ꝙ ante iſpicias ad terminos egyptianorũ. Poſtmoduȝ ad terminos ptbole. ꝓpter rõnem quã dixit ⁊ ſubſequẽter ad terminos caldeorũ. Et quis dñs termĩ ſm has opiones ꝗliſcũqȝ ſit hũerit aliã dignitatẽ in illo ſigno hũc accipias añꝗ aliũ. Res autem eſt cũ modo vt ꝯcordat hoc qđ diximꝰ cũ opinione ptbo. non .n. hẽbat ꝓpter qđ noiare .3. opiones: niſi q2 tenebat ꝙ ẽ h veritas: ⁊ ita ꝯuenit ꝙ faciamꝰ vt dixit.

¶ In duodecimis. Ca. XXII.

SUnt eteni qdã q ꝑ partes ꝑdictis ptib⁹ breuiões demũ diuiſerũt eas locos ⁊ gradus nũcupãtes: locos .ſ. duodecimã vni⁹ ſigni ptẽ dixerũt q ẽ duoꝝ graduũ ⁊ ſemis: poſuerunt etiam eaꝝ dominos: dominos domoruȝ ſm ſignorũ ſucceſſionem.

¶ Aliq diſerũt dignitates i magis miutis his ꝗs dixim⁹: ⁊ poſuerũt eis noia loca ⁊ gradus: ⁊ de loco dixerũt vnã partẽ ex .xij. ſigni ptib⁹: q̃ ſunt duo gradus ⁊ dimidiũ: et dabãt eis ꝓ dñis domoꝝ dños per ordinatõeȝ ſignorum.

¶ Nũerus h⁹ ẽ ita. Iſpice ad numeꝝ graduũ quos ſcire volueris cui⁹ duodenarie ſũt: ⁊ multiplicabis eos in .12. ⁊ extrahe trigita gradus ꝓ quolibȝ ſigno: icipiẽdo a ſigno cui⁹ ſũt ipſi gradus. ⁊ vbi finiẽ nũerus dñs domus illi⁹ ſigni eſt dñs duodenarie quã petis: ⁊ ſuum miſcebis iudicium cum illo domini termini.

¶ Quidam vero ꝑ alias partes ꝑ .x. ſ. ſigna diuiſerũt ſecutiqȝ ſunt in ordine: id quod caldei i terminorum ordine ſequebantur.

¶ Et alij diuiſerunt ea aliter i .x. ſ. partes: ⁊ ſecuti fuerunt in hoc id quod ſecuti fuerunt caldei i terminis ordinandis.

¶ Uult dicere ꝙ diuiſerũt qđlibȝ ſignũ i .10. ⁊ .10. grad⁹ ita ꝙ ſignũ diuiſũ ſit i tres ptes eq̃les: ⁊ ꝙ i vnaquaqȝ parte dñẽt vn⁹ planeta. iuenim⁹ .n. ꝙ ſapiẽtes antiqui vtebanẽ duob⁹ modis. vnus dict⁹ ẽ facies: ali⁹ durugẽ. De facieb⁹ dabãt ꝑmam arietis marti q eſt dñs dom⁹. ſcđam ſoli qui eũ ſeqẽ i ordinatõe ſpheraꝝ. ⁊ tertiã dabãt veneri: qm̃ ſequtur ſolẽ. Et ꝑmã faciẽ tauri dabãt mercurio q ſeqẽ venerẽ ⁊ ſcđam dabant lune qm̃ ſeqẽ mercuriũ. ⁊ tertiã faciẽ tauri dabãt ſaturno. ⁊ ꝑmã geminoꝝ dabãt ioui. Et ꝑ oia iſto mõ. Uia auteȝ inueniẽdi hũc nũeꝝ eſt ita. Aſpice ad nũeꝝ ſigꝝ ab ariete vſqȝ ad ſignũ illđ ponẽdo i nũero ſignũ illud qđ multiplicabis i .5. ⁊ diuides ꝑ .7. donec remaneant ſeptẽ vel min⁹ ſeptẽ. Et icipias a ſaturno ꝑ ordinationẽ planetaꝝ: ⁊ vbi finiẽ nũerus: plſta ipe ẽ dñs ꝑme faciei illi⁹ ſigni ⁊ planeta ſequẽs ẽ dñs alteri⁹ faciei. Alia vero maneries q̃ dicta ẽ dorongẽ ẽ id qđ dixit ſolũmõ ptbole. ⁊ ita erãt q diuidebãt ſignũ aſcẽdẽs i tres partes eqnales: ⁊ dabant ꝑmã ptem dño aſcẽdentis: ſcđam dño .5. tertiã dño 9ᶜ vt .3. vna triplicitas eẽnt ſp. Et ẽ manifeſtum ꝙ iſti ſecuti fuerunt i ordinatiõe partiũ dños triplicitatuȝ: ſicut caldei i ordinatõe terminoꝝ. Et alij diuiſerũt ẽt ſigna i tres ptes eq̃les alia manerie quã iuenies in libris aſtrologie. Et alij diuiſerũt ſignũ i .9. partes: ⁊ poſuerũt ei nomẽ neubabar. Sȝ ptbole. tenet ꝙ opiones iſte nõ ſũt libere nec vlla experiẽtia eas affirmat. ꝓpter hoc i iudicijs ſuis oib⁹ eijcit ipas.

¶ Sȝ qm̃ iſtorũ modus icõueniẽs ẽ: cũ poſtponendũ fore putam⁹: aliũ xᵒ modũ quẽ imitari debem⁹: q2 ꝯueniens eſt imitabimur.

¶ Et poſtꝗ hec dicta firmitatẽ nõ hñt: nec opinionẽ nature ſequũẽ ab eis deuiare volum⁹. Et icipiem⁹ loqui aliam q̃ rõne cõuenit.

¶ Aſpice qũo ptbol. te docet v̓ba dimittere q̃ nõ hñt firmitatẽ nec rẽ nãlẽ ſequũẽ: ⁊ qũo adhereas v̓bis firmis ſequẽtib⁹ ſolũmõ viã nãe. In hoc .n. lucraberis getẽ ⁊ vitabis laborẽ ⁊ penam rei nõ profectibilis.

¶ In duodecimis igitur ⁊ terminis a duob⁹ pũctis eqnoctialib⁹ ⁊ duob⁹ ſolſtitialib⁹ ꝓut librorum auctores explanauere icipiem⁹. ⁊ qm̃ nature vires earũqȝ ſimilitudines ꝓprie depꝛhẽduntur: non niſi a duob⁹ pũctis eqnoctialib⁹ ⁊ duobus ſolſtitialib⁹ velut ꝑdiximis iceperũt: nec vllam aliunde icipiẽdi habuere occaſionẽ. Naȝ ſi aliđ iitiuȝ ꝑter hec reperireẽ oporteret neceo vt in eoꝝ natura i iſti⁹ ſciẽtie ꝑfectione nil ꝑficere ꝯcedaẽ: vel vt i aliquo ꝓdeſſe ⁊ ꝯcedaẽ ⁊ obſeruẽt: Quod ſi qs conceſſerit decipiẽ: eo ꝙ circũli ſignoꝝ partes per quas he vires eueniunt non obſeruauerit.

¶ Cõuenit .n. nos icipere i duodenarijs ⁊ terminis a q̃tuor punctis tropicoꝝ. nã illi q ꝯpilarunt libros h⁹ artis: ita nos docuerũt. Ampli⁹ q2 videm⁹ ꝙ virtutes nature ⁊ acordamẽta ſua incipiunt ſicut mõſtrauim⁹ ab iſtis quatuor pũctis ⁊ ab alio loco icipe nõ eſt ratio aliqua: qm̃ ſi poneremꝰ aliđ pricipiũ: niſi iſtđ ꝯueniret nos dicere ꝙ natura horũ punctoꝝ nõ itrauerit ꝯplemẽtum hui⁹ artis vel ꝙ dicamus ꝙ cũ eis completur: ⁊ erraremus ſi incipemus ab alio loco.

¶ Ptbole. docet nos ꝙ v̓tutes ad nos veniẽtes a ſtellẽ mutãtes quatuor elementa: mineras vegetabilia: ⁊ aialia hoc totũ operantur aere mediãte. ⁊ docet nos ꝙ ſcire v̓tutem cuiuſlibȝ eaꝝ ẽ accipe cõparationẽ ei⁹ a ſole q i reb⁹ oib⁹ dñaẽ ⁊ vicit. et poſtꝗ ita ẽ ꝯuenit nos ſcire v̓tutes graduũ ſuorũ i cõꝑatõe eoꝝ ad pũctos q̃tuor tropicoꝝ. qm̃ hi pũcti ꝓprie notiores ⁊ manifeſtiores ſũt iter nos ꝗ ceteri: q2 ſol q ẽ res q̃ ſcim⁹ oia q̃ ſunt in celo: qñ ꝑuenit ad vnũ horũ pũcto ꝝ quatuor mutaẽ tps de vno ſtatu i aliũ. Et ꝓpter h dixit ptbole. ꝙ accipiẽti h ab aliquo loco niſi ab iſtis punctis .4. ꝯuenit vt dicat ꝙ nã eoꝝ nõ ẽ res q̃ hẽat hãc arteȝ itrare: ⁊ qui icepit ab alio loco errabit. Cũ hoc .n. loco docet nos qũo ſciam⁹ virtutẽ cuiuſlibet gradus ſignoꝝ accipiẽdo eos i ꝯparatõe hoꝝ quatuor pũctoꝝ: ſic ſcimus virtutẽ ſtellaꝝ i ꝯparatõe ſolis. Et qñ hoc ſciuerim⁹ eos poterimus bñ ordinare hoc nũero ꝙ ei q fuerit maioris cõcordie dabimus vim domus. ⁊ poſtmodũ eã ſubſequenti: dabimus vim triplicitatis ⁊ poſtmoſtñ exaltatõis. ⁊ ſic i terminis duodenarijs ⁊ alijs digitatib⁹. Nã ꝑ hoc dedit no

bis viā ptbole.ꝗ ſclamus ꝑ certo ꝟtutē cuiuſlibꝫ gradus ſignoꝝ:⁊ cuiuſmodi ꝯcordātiā bꝫ cū quolibꝫ plāeta. Hec eſt opinio ptbolemei ꝗ ꝯcordat cū pħis:qꝛ ſemꝑ oꝫ bō ab ſcōditū ꝑ manifeſtius demōſtrare. Nos āt iuenimus alios ꝗ diuiſerūt ſigna ꝑ gradus maſculinos ⁊ femininos:⁊ boꝝ fuerūt ꝗ ſecuti fuerūt regulā duodenarioꝝ:⁊ poſuerūt du os primos gradus ⁊ mediū ſigni maſculini in maſculios ⁊ alios duos ⁊ mediū femininos:⁊ ita vſqꝫ ī finem ſigni. Et alij dixerūt dictū qđ nullā ſequebať regulā iſto mō.

Aries	Maſcu	8	Femi	i	Maſ	6	Femi	7	Maſ	8		
Taur⁹	Femini	5	Maſ	6	Femi	6	Maſ	4	Femi	3	Maſ	6
Gemi.	Femini	6	Maſ	ii	Femi	6	Maſ	4	Femi	3.		
Cancer	Maſcu	5	Femi	6	Maſ	z	Femi	z	Maſ	ii	Femi	4
Leo	Maſcu	5	Femi	3	Maſ	7	Femi	8	Maſ	7		
Uirgo	Femini	8	Maſ	4	Femi	8	Maſ	io				
Libra	Maſcu	5	Femi	5	Maſ	ii	Femi	7	Maſ	z		
Scor.	Maſcu	4	Femi	6	Maſ	4	Femi	5	Maſ	8	Femi	3
Sagi.	Maſcu	z	Femi	3	Maſ	7	Femi	iz	Maſ	6		
Capri.	Maſcu	ii	Femi	8	Maſ	ii						
Aq̄ri.	Maſcu	5	Femi	7	Maſ	6	Femi	7	Maſ	5		
Piſces	Maſcu	io	Femi	io	Maſ	3	Femi	5	Maſ	z		

Et fuerūt aliq ꝗ poſuerūt ī ſignis gradus augentes ⁊ mi nuētes fortunā:qđ tibi ſcribā vt buius itelligas rōnem et alioꝝ que dixit.tñ ſi ꝑ hoc volueris oꝑari ⁊ regere: ꝑus te ſcire ꝯuenit qđ ē res ꝗ nō bꝫ rōnē nec ꝓbatōēꝫ vñ īſpicias ⁊ ſi cōcordauerit cū eo qđ dixit ptbole.oꝑare ꝑ illđ:et ſi nō cōcordauerit nō īſpicias ī eo:excepto ſi fueris id expertus: tūc eni ꝯmiſceb̄ ſignificationē ſuā cū eo qđ dixit ptbo.ſcié do ſemꝑ ꝙ hec ſignificatio graduū debilior ē ꝙ̄ ſignifica tio planetaꝝ ⁊ radioꝝ ſuoꝝ.hi ꝟo ſūt gradus augētes for tunam.Ego tamē ſic dico ꝙ te ſcire ꝯuenit ꝙ gradus augē tes fortunā ſūt gradus exaltatōis ſolis ⁊ planetaꝝ fortuna rū:ſic.i9.grad⁹ arietis.3.tauri.i5.cācri.27.piſciū.ſilř ſūt illi ī ꝗbus adiūgūť termini fortunaꝝ.ſicut.i3.ſagit. ⁊.i3.piſci um.Et ſūt ēt gradus terminoꝝ fortūaꝝ:et gradus i ꝗbus ſūt ſtelle fixe de natura fortunaꝝ.et ecōuerſo gradus in ꝗ bus ſunt ſtelle de natura infortunarum.

Aries	i9				Libra	3	5	zi		
Taur⁹	3				Scorpi	7	i3	zo		
Gemi	ii				Sagit	i3				
Cācer	3	i5			Capri	iz	i3	i4	zo	
Leo	3	5	7	i7	Aquari	7	i6	i7	zo	
Uirgo	3	i3	zo		Piſc	i3	z7			

Aſtrologi igř ceteꝝ multū locuti fuerunt đ gradibus ⁊ diuiſerūt eos ī lucētes lubricos et fumoſos.⁊ ſūt ex eis aze mena:et ex eis putei:et locuti fuerūt de alijs multis: ſicut inuenies ꝑ libros aſtronomie:Et ſi hoc iuenerūt experien tia bonū ē qđ opereris ꝑ hoc.Et ſi forſitā eis accidit ꝙ ali ꝗs planeta vel ſtella fuerit in gradu vel ei⁹ radius: et fecit fortunā:crediderūt ꝙ gradus hoc fecerit.et ſi ꝗd ita cōue nit vt te mutes de vno gradu ī alium.et hic finem imponi mus mō huic noſtre rationi.

In almugea.i.ī viſionē adiuicē facie ad faciē: ⁊ ī alchiara.i.ſplēdore:⁊ ī his ſilib⁹.Ca.XXIII Dixit Haly.

Poſtquam docuit nos ꝟtutē ſtellaꝝ et ſignoꝝ do cet hic nos quō fortificāť et debilitan tur planete.Oꝛ aūt dixit et alijs rebus talibus.vult dicere ꝓpter donū ꝟtutis quā vnus planeta dat alij.

Erraticarū qdem ſtellaꝝ ſilitudīes ſignis ſunt velut ꝑdiximꝰ. Itē ꝙ planete ꝓprie hēant almugeaꝫ ſilř oñditur cum coꝝ vnuſqſqꝫ aliquā ī figura cū ſole vľ luna ſocietatē ha buerit:modo ꝗ dī almugea:hoc ē vt ſit iter vnū queqꝫ ⁊ ſolē ac lunā ex lōgitudie:ꝗ̄tū ē iter ipi⁹ domum ⁊ domum ſolis: aut lūe ex lōgitudie:velu ti ſi ven⁹ eēt ī ſextili aſpe ctu alterius lumiaris: ita ꝙ a ſole occidētalis vľ a lūa foret oriētalis:eēt tūc in almugea.hē ergo mō d⁹ almugea vniuſcuiuſqꝫ pl'taꝝ cū lūinarib⁹. Silř dicūt ꝙ pľe hñt eēntiaꝫ de facie ī facie ꝓ pꝛiā ꝓpter ꝑticipatiōēꝫ fi gure quā hñt cū ſole vľ luna hoc mō ita ꝙ ſit iter quēcſiqꝫ coꝝ qualiſcūqꝫ ſit ⁊ ſolē et lunā tāta lō gitudo ꝗ̄ta ē iter domū ſuā et domū ſolis vľ lu ne:verbi gratia.ꝙ ven⁹ ſit ī ſextili vni⁹ lūinarij. tamē ꝯuenit ꝙ ſit occidētalis a ſole et oriētalis a luna:et hoc mō erit ſtat⁹ đ facie ī faciē cuiuſlibꝫ planetarum cum duob⁹ luminaribus.

Hanc vim lucranť planete ꝑꝑ participatōēꝫ quā habent domus eoꝝ cū domibus duoꝝ lūinariū:qꝛ ꝗlibet planeta erraticoꝝ bꝫ duos domus ꝓpter ꝑticipatiōem quā bꝫ ꝗli bet eoꝝ cū nā luminariū:et illi ꝗ hñt domos ſuas cuꝫ dua bus domibus lūinariū.et ꝓpter hoc ꝯuenit ꝙ habeāt vim maiorē:qñ.ſ.erit iter aliquē eorū et aliqđ luminariū tāta lōgitudo quāta ē iter domū ſuā ⁊ domū luminaris:ī medi etate cuius ē domus ipa.ꝟbi grā.ꝙ mercuri⁹ ſit ī.z.ſigno a ſole:et ī.iz.a luna:et venus ī 3° a ſole et ī ii° a luna. et mars ī 4° a ſole:et.io.a luna.et iuppiter ī 5° a ſole: et 9° a luna.⁊ ſa turnus ī 6° a ſole:et 8° a luna. Nā cū tali quale hoc ē lucra tur pľa vim ſic magnā ac ſi eēt ī domo ſua ꝓpter ꝑticipa tionē quā habēt ſue domus cū domibus luminariū.

Hoc aūt ſeqť alchinara ꝗ̄ ſit cum fuerit in ſua haiꝫ ⁊ in eius ſimili ex locis ſibi ꝯueniētib⁹.

Luminare tamē diciť iſto mō qñ fuerit in ſuo haiꝫ aut in loco habente concordantiam cum codeꝫ.

Haiꝫ ē qđ planeta maſculus de die ſit ſuꝑ terram ī ſigno maſculino:⁊ de nocte ſub terra:et planeta feminin⁹ ī ſigno feminino de nocte ſuꝑ terrā:et de die ſub terra.Et id qđ ē: haiꝫ ſimile eſt qđ ſit planeta maſculinus ī ſigno maſculio ⁊ planeta femininus ī ſigno feminino.et ꝙ planeta diurnus ſit ī die ſuꝑ terrā:et nocturnus de nocte ſuꝑ terram.hoc.n. eſt in quo aſtrologoꝝ coitas cōcordauit.Et ptbol.dicit eē haiꝫ qñ planeta ē ī loco ꝯueniēte ſibi:et cū quo bꝫ ꝯcordā tiā.et dedit ꝙ illi ꝗ ſūt ī angulis vel ſuccedētibus ſūt adue nientes.et ꝗ ī cadentibus ſūt retrocedentes.⁊ hic accepe runt dictoriā planetaꝝ.et hoc eſt ꝙ ſit planeta ī ſuo haiꝫ ī aliquo angulo ſolis de die lune vero de nocte.et dicūt pla netam exaltatū ſuper alium planetam quando eſt dexter

ab eo. ita qꝫ ſit reſpectu alterius ſuper terram.

¶ Cūq; duas vl' plures auctoritates aliqs eoꝝ habuerit: i loco ſui gaudij ⁊ honoris eē dr̄. Eoꝝ q; vires tūc augmētant̄: eo qꝫ ſignis i qb⁹ ſūt aſſimilant̄ q̄ vires eoꝝ adiuuant. Dr̄ ēt gaudere cum ſignis i qbus fuerint predicto mō non aſſimilantur: ſed planete que fuerint ex eorū baiꝫ ipſorum locis aſſimilantur: que ſilitudo lꝫ remotiſſima ſit: eſt tamen aliqua.

¶ Et qñ accidit qꝫ aliquis pl'a hēat i aliquo loco duas dignitates vl' pl'es: dr̄ qꝫ ē i loco ſui gaudij, ⁊ honoris: tunc creſcit ei⁹ virt⁹ i opando pp ſilitudinē, quā hꝫ ſignū i quo ē cū eo: ⁊ pp cōcordantiam quā hꝫ cū ſui natura ⁊ auxilio qd̄ ſibi dat. ⁊ dr̄ qꝫ pl'ta gaudet q̄uis nō cōcordet cū ſigno i quo exiſtit pp ↄcordātiā quā dixim⁹. nā cōcordant loca cū pl'tis q ſūt d̄ ſuo baiꝫ: ⁊ hec ꝑticipatio eſt alonge. tamen participatio eſt: ⁊ propterea vim lucrantur.

¶ Ptolomeus noīat i hoc loco ſtatus planetaꝝ reſpectu vni⁹ ad aliū. ⁊ dicit qꝫ planete gaudēt ⁊ fortificāt̄ cū habuerit ꝑticipationem vni⁹. ſ. cū alio q ſecū ↄcordet concordia naturali vel accidētali: q̄uis planeta nō ſit p ſe i ſigno conuenienti ſibi ⁊ eꝰ. nā tūc minuit̄ d̄ ſtatu ſuo planeta ⁊ debilitat̄ quādo ꝑticipationē hūerit cū alio planeta ſibi ↄtrario: ꝑ accidens vel p nām. hi vero ſtatus ſꝫ qꝫ multi ſapiētū dixerāt ſūt vndecim modi cōpleti: qm̄ oēs alij ſtatus ad hos vndecī referūtur: ⁊ hn̄t vnā ad quā reuertunt̄ radicē. hoc eni eſt qꝫ planeta leuis ſp vi ſuā exhibet pōderoſo: excepto ſi leuis tot hūerit dignitates i ſigno i quo exiuit. q̄t i virtute ſupet pōderoſū. ¶ Daꝝ p̄mus modus ē dare vim. Et ħ quādo pl'ta ē in aliqua ſuaꝝ dignitatū applicās alij habēti vim eo maiorē: tūc eni dicūt qꝫ vim ſuā dedit. ¶ Scd̄ꝫ dicunt dare nām. ⁊ hoc ē quādo planeta applicat alteri q ſit dn̄s dom⁹ i qua exiſtit aut triplicitatis vl' dignitatis. ¶ 3^m dn̄t z^{us} dare nās. ⁊ hoc quādo duo planete met applicant: et eſt vterq; eorum i aliqua dignitate ipſius. ¶ 4^m dicunt lucē. ⁊ hoc ē duob⁹ modis. vn⁹ quando planeta ſeparat̄ ab aſpectu vnius: applicās aſpectui alterius: tūc. n. tráſfert naturā p̄mi ad z^m. Alius ē qꝫ vn⁹ planeta applicet alteri: tūc eni ſcd̄s tráſfert nām primi ad alterū tertiū: ꝗꝗ nō applicet ei primus. ¶ 5^m dicūt lucē reddere: ⁊ ē hoc duob⁹ modis. vnus ē: qz duo pl'te applicent vni ⁊ ipi nō ſe videāt inter ſe hūc. n. receptorē dicūt qꝫ lucē vnius reducit ad lucē alteri⁹. Alius eſt qꝫ vnus planeta applicꝫ duobus vl' plib⁹: ⁊ iſti plāete nō ſe aſpiciāt: vnus. ſ. aliū: applicās eni eis reducit lucē vnius ad aliū. Et ſi planeta q lucē colligit aliorum aliquē locū aſpexerit firmamēti: dicūt qꝫ planeta ipe reducit lucē aliarū ad locū ipm. Poſtmodū cū acciderit: vt planete q habēt iter ſe cōcordātiā nālem vel accidentalē ſiue ꝓpter aliquā ipſaꝝ p̄dictaꝝ dignitatū: ſicut ē domus aut exaltatio: vel triplicitas: aut terminus: vel baiꝫ: aut gaudium: habeāt iter ſe harū p̄dictaꝝ: habēt vim ⁊ poſſe maius i ope. ¶ 6^m dn̄t ꝓhibere lucē. ⁊ ħ ē duob⁹ modis. vn⁹ ē i cōiūctione: ita qꝫ tres pl'e ſint i vno ſigno in diuerſis gradib⁹ ⁊ i pl'ib⁹ gradib⁹ pōderoſus. nā ille d̄ me⁹ ꝓhibꝫ ne p̄m⁹ applicꝫ pōderoſo dōec eū tráſiuerit ⁊ ſi ille q fuerit i min⁹ gradibus pōderoſo fuerit ↄcordatus ē malū. ⁊ ſi diſcordatus ⁊ ille de me⁹ accordat⁹. ē melius. Ali⁹ ē: qz duo pl'e ſint i vno ſigno: ⁊ leuior pōderoſiori applicet: ⁊ alter planeta eidem applicet pōderoſo p aſpectū. nā ille q ē cū pōderoſo in vno ſigno ꝓhibēt ne ille q eū aſpicit, ſibi applicet ſi gradus fuerint equales. tamē ſi ille de aſpectu i gradibus fuerit vitiorib⁹ pōderoſo applicatio ſua erit ⁊ nō alterius. ¶ 7^m eſt reddere v̄tutem. ⁊ hoc ē qd̄ pla neta applicet pl'e retrogrado aut ↄbuſto. nā ille retrogradus vl' combuſtus vim reddit ei q ſibi applicat. tamē ſi ambo fuerit i angulis vel ſuccedētibus: vl' leuis, in angulo fuerit: redditio ipſa erit cū ꝓficuo. ſed ſi planeta leuis cadēs fuerit ⁊ in angulo ponderoſus vel ambo ſint cadētes: redditio erit cū damno. ¶ 8° dicitur tráſitus. ⁊ hoc ē quādo pl'ta vadit vt applicet alij. anteꝗ eū attingit exit de ſigno illo et tráſit ad aliud: et venit alter planeta paucoꝝ graduū q ſignū ipm aſpicit ⁊ planete applicat pōderoſo applicatōe tali qualis prima. ¶ 9° āt ceſpitatio. ⁊ hoc ē quādo planeta vult applicare alij, ⁊ añꝗ ei applicet fit retrogradus: et deſtruitur applicatio ipſa.

¶ Decimus dr̄ diſturbatio. ⁊ hoc ē quādo planeta leuis eſt m̄ltoꝝ graduum: et alter planeta pōderoſior ē paucorum graduum: et alter leuior p̄mo vl't applicare pōderoſo: ⁊ anteꝗ ſibi applicꝫ fit retrogradus p̄mus leuis graduū m̄ltorum et applicat pōderoſo: et eū retrogradando ꝑtranſit: et applicat ei qui leuior erat eo. ¶ Undecimus eſt abſciſſio luminis. et hoc eſt quando planeta vadit vt applicet alteri: ⁊ eſt alter planeta i ſcd̄o ſigno a ſigno pōderoſo: et anteꝗ ſibi applicet fit retrogradus pl'a q eſt i ſcd̄o ſigno: ⁊ iungitur cū pōderoſo: ⁊ abſcīdit lumē primi leuis. Sil'r quando planeta vadit vt applicet alteri: et ille alter vadit vt applicet alteri pōderoſiori eo. et añꝗ leuis applicet mediāo applicat medianus alteri pōderoſiori eo: et ſic abſcīdit̄ lumē medij ad leuem. per hanc enim regulam ſcies ſtatus planetarum vnius. ſ. cum alio.

¶ Cūq; i' locis extraneis. ſ. i baiꝫ ſuis baiꝫ ↄtrarijs inueniūt̄: eoꝝ vires ꝓprie valde decreſcūt: ⁊ tunc ſunt eoꝝ cōplexiōes ſignorū i qbus fuerit ↄplexiōi ↄtrarie. Quapp fiet ex hoc opus ex duabus naturis collectum.

¶ Et ſi fuerit iuenti i locis peregrinis i baiꝫ ↄtrario ſuo: debilitat̄ m̄ltū virt⁹ eoꝝ et fit ſua complexio ↄtraria cōplexiōi ſignoꝝ i qbus morāt̄ ⁊ op⁹ ↄpotiſſiū opant̄ duab⁹ naturis diuerſis.

¶ Uirtutes planetarū debilitant̄ cū i locis fuerint peregrinis cum qbus non habeāt concordātiam p eſſentiaꝫ nec p accidēs: ⁊ quādo ita ſunt opus ſuū imitatur nāle: ⁊ fit cōpoſitū ſm cōmixtionē v̄tutū: ⁊ hoc idem ē iter planetas. ſ. vnum ⁊ alium. nā planete habent loca in quibus fortificātur ⁊ in qbus debilitantur: et in quibus ſunt fortunati. Loca eni i qbus fortificātur: ſūt quādo ſūt ſeptētrionales: aut ad ſuos angulos aſcēdentes vel exeuntes de ſub radijs ſolis: aut quādo ſepatantur ab infortuna ⁊ applicantur fortune: vel qꝫ ſint i angulis aut i ſuccedētibus: vl' qꝫ ſint tres ſuperiores orientales a ſole: et venus ⁊ mercurius occidētales: aut qꝫ maſculi ſint in quartis maſculinis: et feminini in quartis femininis: aut qꝫ ſint feſtini motus et aucti lumīe aut numero: aut qꝫ ſint in aliqua dignitatum ſuarum vel i ſuo gaudio: aut in ariete vl' in tauro: ſiue cum capite draconis: aut in dobus gradibus qui dicti ſunt fortune: vel qꝫ ſe aſpiciant cum fortunis aut qꝫ ſint i gradib⁹ lucidis: vel qꝫ ſeparent̄ a fortuna ⁊ applicent fortune. aut qꝫ ſint in bono aſpectu ſolis vel lune. ea exiſtente fortunata. loca vero i qbus debilitantur ſunt cōtraria eis i qbus fortunantur. vbi gr̄a. qꝫ ſint intrātes ſub radijs ſolis vl' iuncti cū infortunis: aut i malo ſtatu eaꝝ: vel qꝫ ſeparent̄ a fortuna et applicēt infortune: aut qꝫ ſint i oppoſito dignitatū ſuarū vel qꝫ ſint in via cōbuſta. et hoc eſt a. 19. gradu libre: vſq; ad tertium gradum ſcorpionis: aut qꝫ ſint cū cauda dracōis aut ſilib⁹

¶ Volumus at loq̃ de capite draconis ⁊ cauda: hucuſq̃ nõ accidit nobis loq̃ de hoc. Dico q̃ planete fortificant̃ quando ſũt ĩ ſeptẽtriõe: et debilitant̃ cũ ſũt ĩ meridie. ſapientes antiq̃ poſuerũt nomẽ pũctis ĩ q̃b⁹ ĩcidũt̃ circli pl'taꝝ cũ circlo ſol' caput ⁊ cauda. capita ſũt pũcti vñ diſcedũt pl'e a circlo ſol' et vadũt verſus ſeptentrionẽ. ⁊ caude ſũt pũcti vñ diſcedũt ⁊ vadũt v̾ſus meridiẽ. Et q̃ꝛ luna ẽ manifeſtioris op̃is ⁊ enim circulus inclinat̃ ad pũctũ ĩ quo ĩcidit̃ cũ circulo ſolis: qualib; die mutat̃: ↄuenit vt ei⁹ caput ⁊ cauda op⁹ habeãt manifeſti⁹ q̃ȝ ſit illud alioꝝ pl'taꝝ. et pp̃ hoc dixerũt q̃ caput h; vĩ ſiue nãȝ augẽdi. q̃m auget planete vĩ maiorem: ⁊ cauda h; minuẽdi nãm: q̃ꝛ planete fiũt mĩoris virtutis q̃ñ deſcẽdũt verſus meridiem. Et aliq̃ dixerunt q̃ caput h; nãm fortune: et cauda infortune: et in alio q̃dẽ toto quod diximus ſcita eſt ratio ꝓpter quã eſt.

¶ In alictiſal. i. cõtinuatõe ⁊ alniſigref. i. ſeparatiõe: ⁊ in alijs fortitudinibus. XXIIII.

Huius capl'i gñale eſt verbũ: q̃ pl'e q̃ ꝑcedũt ⁊ q̃ alioꝝ petũt cõiũctionẽ ſint ĩ eoꝝ alictiſal: niſi grãdis ſit ĩter eos lõgitudo q̃ duab⁹ medietatib⁹ corpoꝝ duoꝝ pl'taꝝ maior exiſtat ſi fuerit alictiſal ex cõiunctione vel ex dictarum figurarum aliqua.

¶ Ea q̃ capl'o iſto cõueniũt nos dicere: ſũt: q̃ꝛ cũ pl'te vadũt vt alijs appropinquẽt dr̃ applicatio eorũ: niſi ab eis multũ fuerĩt elõgati trãſeundo medietatẽ corporũ duoꝝ pl'taꝝ ſiue ſit applicatio corꝑalis ſiue per figurã aliaꝝ p̃dictaꝝ.

¶ Planeta leuis eſt q̃ applicat ⁊ vĩ donat. et põderoſus ille q̃ vim recipit: et applicatio erit q̃ñ erit ĩter eos minus medietate corpoꝝ ſuorum leui ad põderoſũ eũte. ⁊ cũ ſecum equalis fuerit ĩ gradibus et minutis applicatio ẽ ↄpleta: ⁊ cũ ĩ pl'ib⁹ gradibus fuerit ẽ ſeparat⁹ ab eo. Hec v̄o ſũt planetarũ cõpora: ſol. 15. gradus añ ⁊. 15. retro. luna. 12. añ: ⁊. 12. retro. ſaturn⁹ ⁊ iuppiter. 9. ante ⁊. 9. retro. mars. 8. ante ⁊. 8. retro. venus et mercuri⁹ vterq̃. 7. ante ⁊. 7. retro. Hec .n. eſt opinio vniuerſitatis aſtrologoꝝ. Ptho. tamen tenet q̃ ſit alio mõ ſc̄m q̃ ĩ verbis ſuis apparet. nã tenet q̃ totũ corpus ſolis ãte et retro ſit. 17. gra. ⁊ lũe. 12. et medi⁹ ⁊ ſaturni. 10. et iouis. 12. martis. 7. ⁊ medi⁹. vene. 8. merc. 7. Et t; q̃ q̃ñ fuerit ĩter vnũ planetã et aliũ ſiue p̃ corporalẽ ↄiunctionẽ ſiue per aſpectũ q̃ȝtũ eſt medietas ſui corporis q̃ applicet ei. figure nanq̃ quas dixit ſũt q̃tuor aſpectus: et q̃ ſint a quatuor punctis tropicoꝝ equaliter elõgati.

¶ Propter q̃d vtile ẽ in ictiſal cõiũctõis eorũ latitudinem cõſiderare. Sil'r ẽt valet in alniſigref cõiunctionis eoꝝ latitudinẽ cõſiderare.

¶ Et ꝓpter hoc magnũ ẽ ꝓficuũ ĩ applicatione coniunctionali latitudinem aſpicere planetarũ et ſimiliter in ſeparatione coniunctõis.

¶ Cõuenit vt in ↄiũctione aſpiciat̃ ad planetas ſe cõiungẽtes. et ſi fuerit ĩ latitudĩe vni⁹ medietas ſuorũ corporũ erit applicatio: et ſi magis non erit.

¶ In alictiſal aũt ceteraꝝ figuraꝝ h̄ obſeruat̃ ſuperuacaneuȝ ẽ: eo q̃ oẽs eoꝝ radij vſq̃ ad terre dimidiũ ſemper extenduntur: ibiq̃; ex omni parte coniunguntur.

¶ In alijs vero applicatõibus q̃ ſũt per figuras quas diximus ĩſpicere latitudinẽ ſuperfluitas ẽ q̃m oẽs ſui radij applicant ſemper admodũ terre: ⁊ ab omnibus partibus cõiunguntur.

¶ Inſpicẽ latitudines planetaꝝ: q̃ñ. ſ. vnus applicat alij p̃ figuras p̃dictas: res eſt q̃ nõ ꝓficit. et hoc manifeſtũ ẽ: q̃m v̄tutes applicãt p̃ rectas lĩeas a q̃libet p̃te terre: ⁊ ibi cõiũgunt̃: et fit vna cõmixtio diuerſa p̃ ſe cuuſlibet eorum. Et ptholo. ponit quẽlibet punctum terre ſc̄m: terram totã: q̃m tota terra ẽ ſ; punctũ reſpectu ſpherarũ planetaꝝ. nã hec eſt opinio ptholemei.

¶ Manifeſtuȝ ẽ ẽt ex premiſſis q̃ oĩuȝ planetarum vires inueſtigãde ſunt ex eoꝝ naturis proprijs ⁊ ex ſignis: nec nõ ex figuris quas hñt ĩ collatiõe ſolis: ãguli quoq̃; ſ; hoꝝ oĩum p̃dictum moduȝ. In hoꝝ ãt viriũ q̃ȝtitate ſcire debemus q̃ cuȝ fuerit oriẽtales ⁊ eoꝝ motus ꝓprius augmentabit̃: erunt q̃ȝ fortes eſſe poterunt. Cunq̃; minuet̃ eoꝝ motus occidẽtaleſq̃ȝ fuerit: erunt debiles q̃ȝtum eſſe quibunt.

¶ De leui ſcire poſſum⁹ per ea q̃ dixim⁹ ĩ hoc libro: q̃ nos ĩſpicere cõuenit ad pl'aꝝ virtuteȝ nature ꝓprie ac ſignoruȝ ĩ q̃bus morãt̃: ac figurarum q̃s hñt reſpectu ſolis: et anguloꝝ ſc̄m q̃ locuti ſumus ĩ oĩb⁹ reb⁹ iſtis. ⁊ cõuenit vt ſciam⁹ q̃ȝtitatẽ ſue virtutis: q̃ñ fuerit oriẽtales ⁊ aucti ĩ motu ꝓprio. nã tc̃ erunt maioris virtutis q̃ȝ eẽ poſſint. ⁊ quando fuerit minuti motu ⁊ occidẽtales erunt debilioris virrutis.

¶ Si ante patefactũ ẽ nobis ven⁹ ⁊ mercuri⁹ cum fuerint occidentales ⁊ aucti motu ſũt fortiores q̃ȝ cũ oriẽtales fuerint aucti motu. Ptho. ãt t; q̃ oẽs pl'e ſunt maioris v̄tutis q̃ñ ſũt oriẽtales: q̃ȝ q̃ñ ſũt occdiẽtales: q̃m ei⁹ v̄t⁹ ſup̃ terraȝ apparet anteq̃ȝ virtus ſolis. vl'r aũt dico q̃ ſtatus planetarum reſpectu ſolis ſũt iſti. ſaturnus: iuppiter: mars q̃ñ exeunt de ſub radijs ſũt oriẽtales aucti v̄tute donec elõgãtur a ſole. 30. gradus. et poſtea ſũt oriẽtales v̄tute ↄpleti donec ꝑueniũt ad gradus. 60. poſtmodũ ſũt oriẽtales eũtes debilitando ſe donec ſũt ĩ ſtatõe p̃ma retrogadari volẽtes ⁊ durabũt oriẽtales debiles donec ſint ĩ oppoſito ſolis: poſtmodum redibũt eẽ oriẽtales retrogradi aucti virtute donec ſint directi q̃ erũt occidentales cõpleti v̄tute donec erũt ĩ ſextili ſolis. poſtea durabũt occidẽtales eũtes debilitãdo ſe donec erũt circa ſolẽ. 30. gradus. poſtmodũ erũt occidẽtales debilitate ↄpleti donec erũt ↄbuſti. Venus ⁊ mercurius poſtq̃ȝ ſeparãt̃ a ſole et ſũt retrogradi dicũt̃ oriẽtales debiles donec elõgantur a ſole. 7. grad⁹ et mediũ. ⁊ poſtea erũt oriẽtales aucti v̄tute dõec ſint directi. poſtmodũ erũt oriẽtales v̄tute cõpleti donec intrẽt ſub radijs. et quãdo ingrediũt̃ ſub radijs erũt oriẽtales debiles donec ſint ĩ vno pũcto cũ ſole. et quãdo ſũt ĩ vno minuto ſeu pũcto cũ ſole: vl' q̃ ſit ĩter eos minus. 16. minutis dr̃ ȝanũ. Et ſ; hãc regulã ĩ oĩbus alijs te ĩſpicere oȝ. nã hoc totũ ẽ ſc̄m opionẽ cõitatis aſtrologoꝝ. Et tu hoc adiũgas ei q̃d dicit ptho. et iudica ſ; ſenſũ tuũ. poſtmodũ erũt occidẽtales d̃biles donec elõgant̃ a ſole. 7. gra. et dimidiũ. poſtea erũt occidẽtales fortes donec retrogradent̃: ⁊ tũc erũt occidẽtales d̃biles: et dicit̃ planeta q̃ñ exit de ſub radijs: et alij nõ applicȝ q̃ ẽ ĩ luce ſua: et dicit̃ pl'a q̃ ſit lõgiquus ab applicatiõe q̃ñ alij nõ applicat exñti ĩ illo ſigno dõec trãſeat duos terminos: et dr̃ planeta q̃ ẽ ſilueſter q̃ñ ĩ toto ip̃o ſigno alij

nõ applicat:et cũ planeta ſub radÿs igreditur dicit̃ cõbu
ſtus donec exeat d̃ ſub radÿs.

¶ Idẽ ẽt eis ꝯtigit ſm ſuoꝝ orizõtiũ qualitatez.
Nã cũ i celi medio fuerit vl' cũ ad celi medium
aſcẽderit:erũt fortiſſimi:gradati ãt a fortitudie
declinãt ſm eoꝝ a celi medio remotionẽ. Cũ.n.
i ipo oriẽtali pũcto orizõtis extiterit non erũt ita
fortes:i occidentali vero minus.

¶ Dicemꝰ ẽt qñ ſũt valde fortes. hoc ẽ qñ ſũt in
io. vel. ii. Et ſeq̃t̃ hoc i virtute qñ ſũt i ipa orizõ
ta ⁊ maxime in orientali.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſũt i aſcẽdẽte aut occidẽte: vl' i. ii. ꝙ ſe
quũt̃ eos q ſũt i. io. v̾tute. ⁊ magis ille q ẽ i aſcẽdẽte q̃ȝ q eſt
i occidẽte. ſic ille q i. io. ẽ maioris v̾tutis q̃ȝ q ẽ in. ii.

¶ Et cũ ſub terra fuerint i oppoſitione medÿ ce
li:vel inter occidẽtẽ ⁊ angulũ terre:minus ad
huc fortes exiſtent.

¶ Silr̃ qñ fuerit i oppoſito medÿ celi ſub terra
aut iter occidẽs ⁊ oppoſitũ medÿ celi.

¶ Uult dicere d̃ 4ª ⁊ 5ª. ⁊ ꝙ v̾tus. 4. vim ſeqtur occidẽtis:
⁊ v̾tus. 5. ſequitur vim. 4.

¶ Silr̃ ẽt fortes eẽ dicũt̃ cũ nõ ex hac ſed ex alia
figura aliquã hũerint cũ aſcẽdẽte ſocietatẽ. Cũ
ãt iſtoꝝ nil fuerit debiles erũt ⁊ nullã fortitudi
nẽ habere putabunt̃.

¶ Silr̃ qñ hũerint ꝑticipationẽ i figura cũ aſcen
dente i alia manerie. ⁊ qñ nõ fuerint in aliqbus
horũ ſtatuum ſũt debiles ⁊ virtutẽ nõ habẽt.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fuerit i 9ª aut i 3ª vl' elõgati a duobus
pũctis eqnoctÿ tãtũ q̃tũ ẽ elõgatũ aſcẽſus h̾ mõ vi habe
bũt. ⁊ ſi nõ fuerit i aliquo p̃dictoꝝ modoꝝ ſũt debiles nec
vi hñt. tu ãt iſpicias ꝑtẽ quã hȝ glȝ i v̾tute. ⁊ miſceas ac iu
dices ſm illõ. Hic ꝑficit̃ p̃ma ꝑs libri ptholemei. cum ter
tio tractatu gloſe Haly heben rodan.

¶ Tractatus primꝰ gloſe Haly ſuper primo tractatu ſecũ
di libri quadripartiti ptholemei. Dixit haly.

In primis tractatibꝰ nr̃is mõſtrauimꝰ ꝑ dcã ptho.
ꝙ rõnabil'r ꝯuenit vt hõ i hac arte confi
dat. ⁊ ꝓbatio cũ rõne ꝯcordat. ⁊ mõſtrauimꝰ q̃tũ ẽ ꝓficuũ
qd̃ hõ p̃t d̃ hac arte hr̃e. ⁊ ꝙ artiũ nll'a ẽ i q̃ maiꝰ ſit ꝓficuũ.
ꝓ ꝑparãdo corpꝰ ⁊ aiam q̃ȝ iſta. Et qcqd dixit ptho. d̃ radi
cibꝰ ⁊ regulis de v̾bo ad v̾bũ gloſamꝰ. Et nũc volumꝰ inci
pere ad gloſandũ regulas qbꝰ hõ p̃t ſcire accidẽtia oia ꝯtin
gẽtia i hoc mũdo:icipiẽtes p̃mitꝰ noiare regulas qbus hõ
ſcire p̃õt accñtia magna:put ſũt regnatꝰ:ſecte:plia magna:
cariſtia:⁊ res oẽs cõꝑhendẽtes gentẽ vnã vl' pl'es. Nã ſunt
regl'e qbꝰ ptho. locutus ẽ i hac ꝑte 2ª. Et q2 maior v̾tus mi
norẽ ſupat:⁊ gnãle ꝯꝑhẽdit ꝑticl'are. p̊ locutus ẽ d̃ magnis
accidẽtibus añq̃ȝ de natiuitatibus. ⁊ ſm hoc dicit hermes
i lib. accñtiũ ꝙ q ãno naſcit̃ fortũato magnã hȝ i fortuna
partẽ. ⁊ hoc affirmat id qd̃ dixit:ꝙ ſi luna ⁊ mercurius dñi
nati fuerit i reuolutõe ãni:mũdani q naſcẽt̃ ipo ãno:erunt
ꝓ maiori ꝑte neſcÿ:niſi i eoꝝ natiuitatibus v̾tus ſic magna
fuerit:q̃ vicere poſſit huius reuolutõis ſignificationem. Et
poſtq̃ȝ ptho. vir bonꝰ ⁊ ꝑfectꝰ:ac hermes i hoc ſũt ꝯcordes
ꝯuẽit vnicuiq̃ȝ volẽti loq d̃ natiuitatibꝰ vt d̃ gnãlibꝰ. p̊ loq̃t̃.

¶ Incipit ſubſequenter tractatus ſecũdus libri
q̃driparti i quo ſunt. xiiÿ. capitula. In gñali
diuiſione huius ſcientie. Cap. I.

Eoꝝ itaqȝ i qbꝰ p̃mit
tẽda ſuſtẽrant̃ ⁊ qbꝰ i
inqſitiõe ꝓnoſticandi
ꝑticularia vti oȝ: ea q̃
gñal'r a nobis p̃miſſa
ſunt ſatis ſufficiũt.

¶ Bene ſufficit nob
id qd̃ vl'r locuti ſumꝰ
ſuꝑ his i qbꝰ dȝ inſpi
cere i mõ ꝓpoſiti gña
lis pro particularibus
huius artis.

¶ Uult dicere ꝙ ea q̃ dixit i p̊ª ꝑte ſũt generalia oĩbus par
tibus huius artis. ⁊ dicit ꝓ his q̃ ſunt in hac arte res parti
culares:q2 de ipſis partibus ars tota componitur.

¶ Nunc ãt velut ꝯñs ẽ ſermo ꝑticl'arium q̃ hoc
mõ ꝓnoſticãdi dep̄rehẽdant̃: poſt p̃dcã ſubiũ
gatur i quo directum tramitẽ rebuſqȝ naturali
bus conueniẽtem exequemur.

¶ Et volumꝰ nũc adiũgere i hoc ſequẽdo id qd̃
diximꝰ loq d̃ ꝑticularibꝰ q̃ pñt attigi de hac ma
nerie ꝓnoſticatõis ſemꝑ imitãdo viam que per
tinet ad rem nature.

¶ Uult dicere ꝙ applicabit ꝑticularia huiꝰ artis cũ vl'ibus
q̃ i p̃ma ꝑte narrauit. ⁊ id qd̃ dixit hac manerie ꝓnoſticati
onum:eſt vt diuidat ꝓnoſticatões hꝰ artis a ꝓnoſticatiõi
bus phyce augurÿs ⁊ ſilĩbus. Qd̃ ãt dixit imitãdo viã que
ꝑtinet ad nãȝ:dixit:eo ꝙ oĩa d̃ qbus loq̃t̃ i h̾ lib. ſũt ſȝ nãȝ:
verbi grã poſtq̃ȝ ꝯpl'o martis opatur calorẽ: ⁊ calor opatur
rẽ talẽ: ⁊ talẽ opat̃ mars: ⁊ ſic res vna aliã ꝯtinuate ſubſeq
tur. ita ꝙ res poſterior reuertitur ad opus martis ꝑꝑ calo
rem: ⁊ ſic res alie de medio opus martis ſequuntur.

¶ Dicemꝰ ẽ ꝙ q2 ſtellarũ pronoſticatio i duo di
uiditur: q̃ ſũt maiores ⁊ potiores eiꝰ ꝑtes: q̃ruȝ
p̄ria ⁊ q̃ ẽ vl'is illa ꝑs ẽ q̃ ſcit̃ qd i regiõibꝰ ac terris
futurũ ſit vocat̃qȝ ꝑs vl'is. Scd̃a xº ꝑs q̃ p̃di
cta minꝰ ẽ vl'is ẽ illa q̃ q̊d vnicuiqȝ futuꝝ ſit deꝑ
hẽdit̃: noiaturqȝ natiuitatũ ſcia: vl'eȝ ꝑtẽ p̃mit
tẽdã dignũ fore putaui. eo ꝙ hec vl'is alteratur
occaſionibus: que particulariũ fortiores ⁊ ma
iores eſſe dicuntur.

¶ Et dicemꝰ ita ꝙ poſtq̃ȝ ꝓnoſticatões aſtrono
mie diuidũt̃ i duas ꝑtes maiores ⁊ nobiliores.
⁊ p̄ria ꝑs gñalior ẽ. ſ. ẽ ea q̃ ſcit̃ poſſumꝰ id qd̃ ac
cidit regibꝰ citatibꝰ ⁊ gẽtibꝰ. ⁊ hec ẽ ꝑs dcã vl'is.
ſcd̃a ꝑs q̃ dcã ẽ ꝓpria ẽ ea q̃ ſcire poſſumꝰ id qd̃
accidit cuilibet hoi ꝑ ſe. ⁊ ẽ ea q̃ dr̃ ars natiuita
tum ꝯuenire tenemꝰ: vt i ꝑte vl'i p̄rio loq̃mur:
eo ꝙ vl'ia ſꝑ cõtingũt a cauſis maioribꝰ virtutiſ
qȝ maioris q̃ȝ ſint ille qbus eueniũt ꝑticularia.

¶ Quãdo ex arte iudiciorũ aſtronomie accipiemus ea que
vadũt ſm nãm iueniemꝰ: ꝙ id qd̃ accipimꝰ diuidit̃ i duas
maneries: vna ẽ ꝓnoſticatio vl'is gnãl'r ꝯꝑhẽdens genteȝ
magnã. alia ẽ ꝓnoſticatio q̃ p̊ ꝑtinet ad quẽlibȝ hoieȝ ꝑ ſe.
q̃ões tamen ⁊ electiões ſũt res debiles ſatis:nec rem na
turalẽ ꝯſequũtur:nec multum a longe.

¶ Qua pp q2 dbiles nature sub fortiorib⁹ z pticularia sub vlib⁹ i ſuis oib⁹ q̄litatib⁹: ꝯtinēt: neceſſe ē vt q obſeruare querunt particularia: ea q̄ ſūt vlioꝛa z maioꝛis occaſiōis pꝛius obſeruare feſtinent.

¶ Q2 nāe debiles ſūt nō adeo nobiles ſic̄ foꝛtes nec particularia ſic̄ vlia i reb⁹ oib⁹ cōuenit modis oib⁹ volētib⁹ i pticularib⁹ iſpicere: vt pꝛio iſpiciāt ea q̄ gn̄alia ſūt z maioꝛis cāe.

¶ Hec eſt regula quā añ diximus: z ē ex duabus reb⁹ ꝯpoſita. vna eſt ꝙ nāe debiles a foꝛtioꝛib⁹ ſupanť. alia ꝙ pticularia ſūt ſub vlib⁹. z ꝭm hoc qñ debilē inueniem⁹ ꝟtutez ſciem⁹ ꝙ foꝛtis debilē ſupat z ad ſe ꝯuertiť. z qñ rē vlez inuenem⁹: ſciem⁹ ꝙ pticularia q̄ ſūt ſub ea ſūt applicata ſibi. vñ pp hoc ꝯuenit vt iſpiciam⁹ ꝑ i diluuijs: i legib⁹: i regnis: z oī re vli z virtutis magne ꝑ ꝙ̄ i his q̄ hoc ſequūť. vbi gr̄a. ſi i fcō alicui⁹ regis iſpicere voluerim⁹: ꝑ debem⁹ iſpicere i lege ſua: cȝ ꝟtutē hȝ. poſtmodū i regradatōe ſua: deide in ei⁹ natiuitate ꝑpꝛia. Et coniūgēdo ſignificationem huius toti⁹: ſciemus ꝓ certo id qđ erit de eo. z ꝯuenit vt ſic faciamus i his oibus de hac arte.

¶ Et qm̄ ex his vlib⁹ obſeruatiōib⁹ q̄dā gn̄alia regionū indicāt: q̄dā vero gn̄alia terraꝝ: q̄dā ēt ipedimēta maꝭia z gn̄alia: velut ꝓlia: moꝛtalitates: fames: terre mot⁹: ſubmerſiōes: z his ſimilia: q̄dam āt mioꝛa his ꝑdictis ipedimēta demōſtrāt: q̄ i qbuſdā hoꝛis ꝯtigūt: vt āni tēpoꝛū mutatōes: caloꝛis ac frigoꝛis ac vētoꝝ augmenta eoꝛūqȝ dimiutōes: itēſiōes ēt caꝝ atqȝ remiſſiōes: habūdātie pluuiaꝝ ac ſiccitates: z his ſimilia: z q2 qđ ex his duab⁹ ptib⁹ ꝑcedit: ē ſcia eorum ēt q̄ gn̄alr i regiōib⁹ futura ſūt: magnoꝛūqȝ ipedimētoꝝ pp ꝑdictas occaſiones.

¶ Qm̄ ꝑ vnā ptē hoꝝ vliū ſcim⁹ qd i regiōibus magnis accidit. z ꝑ aliā id qđ accidit i aliqb⁹ ciuitatib⁹. Et ꝑ aliquā ptē ſcim⁹ magnas peſtilētias gn̄ales: ꝓut ſūt moꝛtalitates magne: fames magne: ꝓlia magna: terremot⁹: ſubmerſiōes i aqs z ſilia. z eaꝝ ſūt q̄ ſignificāt peſtilētias iſtis mioꝛes aliqb⁹ tpib⁹ ꝯtigētes: ſic̄ mutatōes q̄ in tpib⁹ āni accidūt đ augmēto caloꝛis vl̕ frigoꝛis aut maioꝝ vētoꝝ: ſiue đ hoꝝ đcremēto: aut đ horuȝ foꝛtitudie: vl̕ đbilitate: aut đ victualiū defectu: ſiue đ hoꝝ habūdātia: vl̕ i his talib⁹. Et id qđ ē pꝛio maioꝛis virtutis ē ea ſcire q̄ i regiōib⁹ magnis accidūt: et peſtilētias magnas veniētes a magnis cauſis ꝓut diximus.

¶ Ipſe notificat i hoc dcō: qb⁹ cognoſciť ꝓnoſticatio magnoꝛū accidētiū: dicēs ꝙ nob ꝯuenit ꝑponere gn̄alius z ꝙ q maioꝛi ꝓuenit: z adiūgere ſemꝑ pticulare vli ipm ꝯpꝛehēdēti: z debilē ſignificatōȝ foꝛti ꝯphēdēti eā. z hoc mō ſciemus ſignificationē certā. z ꝓpter hoc oꝛdinauit ꝟba ſua i hac pte: ꝭm ꝙ rettulit in hoc dicto.

¶ In q̄ reꝝ cognitōe duob⁹ ꝓpꝛie vtimur: quorū alteꝝ ē ſignoꝛū z ſtellarū i vnoquoqȝ climate ſilitudo: alteꝝ vero ſūt ſigna i hoꝛis z hoꝛis ac i ſilib⁹ ptibus ꝯtigētia ꝭm lūe z ſol̕ eclypticas cōiūctōes atqȝ ꝓuētōes atqȝ ꝭm erraticaꝝ ſtellaꝝ đ ſub radijs appitōes earūqȝ ꝭm ſtatōes.

¶ Et q2 duo ſūt qb⁹ hoc totū ſcire poſſum⁹: vnū ē accoꝛdamentuȝ ſignoꝛū z ſtellaꝝ cuiȝ climatuȝ. Aliđ ē ſignalia q̄ appent i aliqb⁹ tpib⁹: z ptib⁹ ꝯueniētib⁹ loco ꝭȝ ꝯiūctōes z oppōnes eclypſium ſolis z lune z ſcđm apparitōes planetaꝝ extra radios z ſtationes eoꝛum.

¶ Hec ē maioꝛ regula quā oȝ te multū i memoꝛia retinere: q2 de rebus accidētibus q̄s narrauit: dixit ex eis eē q̄ comꝑhēdūt regiōes magnas: z ex iſtis ſūt peſtilētie magne multū: z ex eis ſūt peſtilētie pticlares: z vnāquāqȝ eaꝝ ſcire poſſumus añq̄ eueniat rebus duobus. vna ē ꝯcoꝛdātia ſignū z ſtellarū cū regiōibus: z h⁹ ē res vlis hñs vi magnam valde. alia ſignalia. naȝ docuit nos ſignalia gn̄alr i hoc dcō qñ dixit ꝙ h̄ ſignalia opanť i regiōibus q̄ ſūt ꝯueniētes gradibus i qbus ſūt: z eoꝝ opa apparēt ꝭm accoꝛdamētū ꝯtarū illarū: z ꝭȝ loca ſtellaꝝ hoꝛa illa. Hec. n. ſignalia q̄ dixit vlt dicere: eclypſes: ꝯiūctōes z talia ſic̄ h̄. Vñ qdē locutus fuit đ eclypſib⁹ ſol̕ ꝑpe. q2 ꝟtus ſol̕ z lune foꝛtioꝛ ē z nobiliō cūctis alijs ſtellaꝝ ꝟtutibus. ſic̄ dixim⁹ i ꝑ tractatu. Et ea q̄ inde ꝓueniūt ſūt nālia: z hec applicāt ad diuerſas ptes ꝭm ꝙ alie ꝟtutes ſtellaꝝ reliqꝝ cōmiſcēť cū ꝟtute ſolis et lune. q2 qñ luna iūgiť ſoli abſqȝ vlla latitudine: z ſol eclypſatus fuerit cōmiſceť ꝟtus ſua cū ꝟtute ipſius: z ide ꝯponitur vna ꝯplio. Et ſilr qñ luna eclypſabiť. qm̄ hoꝛa ipa ſunt ambo ſup vna recta linea. Et qñ ꝟtus ſolis cū virtute lune iūgitur: z cōmiſcēť cū eis ꝟtutes aliaꝝ ſtellaꝝ: ꝯponiť ex h̄ toto vna ꝯplo vñ ligať: ꝯuenit iter nos q̄dā ſpūal̕ ꝟtus habēs tale op⁹ z mlťū maius z gn̄alius z foꝛtius alijs ꝟtutib⁹ q̄ de ceteris cōmixtionibus ꝯponūť. z id qđ opať h̄ ꝟtus ē magis res a re ꝓueniēs nāli ꝭȝ ꝙ trahiť ꝟt⁹ vicēs i hac ꝯplone. z ꝓpter hoc ſūt ꝟtutes q̄ ligāť ſole ac luna. q2 qñ cōiunguť cū ꝯiūctōibus plťaꝝ ſupioꝝ: ſic̄ ē ꝯiūctio ſaturni vel iouis vl̕ martis: aut hoꝝ triū: et fuerit cōiūctio i locis vim magnā hab̄ētibus: accidūt ex his ꝟtutibus opa magna z ſupma multū: qđ te itelligere i antea faciem⁹. z h̄ ē opio ptholemei. tñ illi q dixerūt ꝙ ꝯiūctōes plťaꝝ ſoloꝝ hñt ꝟtutes opantes opa magna valde: dixerūt dictū vanū. q2 ꝟtus ſaturni z martis qñ cōiūgunť i cācro: nec virtus ſaturni z iouis cū i aliquo ſigno cōiungūtur: neqt applicare vt vim habeat opandi rē aliquā niſi ligeť cū eis ꝟtus ſolis z lune. Et ſi rē aliquā opabūť erit debilis et modice durabilitatis: tñ qñ acciderit cū eis cōiūctio vel oppō eclypſalis: fit ex eis z ex ꝟtute ſolis z lune vna cōmixtio hñs vi z virtutem magnā: ſup quo ſimilitudinē damus talē: dicētes ꝙ ꝟtus ſolis ē: ſicut ꝟtus regis. z virtus lune ſic̄ ꝟtus ſui comitl: z ꝟt⁹ cōiunctōis ſaturni z iouis: ſicut ꝟtus ſui maioꝛis iudicis: z virtus cōiūctōis ſaturni z martis i cācro: ſic̄ ꝟtus ducis exercitus. Et ꝓpter hoc qñ rex z eius comes z maioꝛ iudex ꝯcoꝛdauerit ſup vno negotio faciēdo: graue ē illđ đſtruere z mlťum durat. Et ſilr ſi rex comes z dux eius ñ cōcoꝛdauerit i vno negocio faciēdo: tē grauius nō ē multū illđ deſtruere: et nullus eoꝛū pōt factū magnū facere ſine rege. Et ꝭȝ hoc exēplū debemus hāc itelligere rōnē. z ſi itellexiſti qcqd tibi diximus: ſcies ꝙ ſol z luna oio hñt ꝟtutē ſic magnā hoꝛa q̄ vn⁹ alteri applicat: ſicut hoꝛa eclypſis. et ꝓpter hoc qđ diximus cōuenit vt dictū ptholo. ſit ꝟidicū ſolūmodo.

¶ Naturalē ſermonē coīuȝ q̄litatū ꝑmittimus: ſup q̄s oiuȝ gētiū qualitates i maioꝛi pte ꝓpꝛias adiūgem⁹ q̄ ſūt coꝛpis z aīe: cū ñ lōge ſint a modis nālib⁹ q̄ ꝑ ſtellas ſignaqȝ ſilia ꝯtingunt.

¶ Et loq̄mur p̄rio cū n̄ali rōe i ſtatib⁹ vlib⁹ ⁊ adiū gem⁹ ci ſtat⁹ ꝓprios ptinētes ad oēs gētes vtplīz tā bn̄ de ſtatibus corpoꝝ: ſic ō morib⁹. poſtq̄ ſūt a reb⁹ n̄alib⁹ elōgati q̄ pueniūt q ſtell' ⁊ ſignis ꝯcor dantibus cum eiſdem.

¶ Poſtq̄ oīa q̄ ſūt iter nos veniūt a motu ſtellaꝝ. et ipe vo- luit m̄rare ſtat⁹ i qb⁹ bn̄t pticipationē ois gēs et glz ppl's. et q̄ corpa et mores cuiuſlz ppli regna ſileſſūt: circa vn⁹. ſ. aly ibērē⁹ cū ſignis ꝯcordātiā ⁊ cū ſtell'. ⁊ pp̄ h̄ ōm̄rare icipit di.

¶ In vlib⁹ ꝓprietatib⁹ cliatū. Ca. II. Di. Haly.

Ptho. vlt i ca. iſto log ō bis q̄ ptinēt ad 4^{or} ptes bitati onis terre. ⁊ he ſunt meri^{le}: ſep^{le}: ori^{le}: et occi^{le}.

Sunt quippe q̄dā gētiū ꝓprietates q̄ gn̄alr i lieis paralellis: ⁊ āgul' terire contingūt.

¶ Aliq̄ ꝓprietates gētiū accidunt i lineis eqidiſtātibus vlibus: ⁊ i angulis terre.

¶ Linee: eqdiſtātes ſūt climata. et anguli ſūt q̄tuor. vnus iter abrogū et ſolanū. alius iter ſolanū et zierziū. alius iter zierziū ⁊ occidēs. et aliō iter occn̄s et abrogū. et dixit vle q: logt̄ de climate et abrogo. toto vniuerſaliter.

¶ Propt̄ eoꝝ ſilitudies cū circl'o ſigꝝ ac cū ſole.

¶ Propt̄ ꝯcordātiā q̄ bn̄t cū 30^{co} ſigꝝ ⁊ cū ſole.

¶ Res ꝯp̄hēdēs gētē toti⁹ cliatis ⁊ attigit p ꝯcodātā quā hz ip̄z clima cū ſole vt ſit circa ip̄z vl' elōgatū ab eo. ⁊ res cōp̄hē dens oē̄s rē cuiuſlibet anguli ex quatuor angl'is bitatōis ac cidit ex ꝯcordātia quā hz ipe āgulus cū vno ex. 4. trigōis.

¶ Nā q: ps illa terre i q̄ ſuſtētamur ē i vna duaꝝ q̄rtaꝝ ſeptētrioāliū biſ q i ea morāt ſb lieis palell' meridiei primiōib⁹: ⁊ ſūt liee q̄ ptēdūt iter pūctū ſolſticialē eſtiualē: ⁊ pūctū eqnoctialē ſol p zeith ſuoꝝ capitū currit eoſq̄ ꝯburit: iōq̄ nigra ſt̄ eoꝝ cōpa: nigriq̄ȝ cries ⁊ criſpi cū aſpitate: facies eoꝝ ſicca: ⁊ corpa macilēta: nāe quoq̄ȝ eoꝝ ſūt calide ⁊ aie q̄litates i maiori pte ſūt crudeles pp lōgā ⁊ aſſiduā ſol' morā i coꝝ regiōib⁹: et bi ſūt q gn̄alr ethiopes ab eis vocāt: et n̄ ſolū i his h̄ calois q̄li tas eis app̄z. verūetiā i aere circūdāte calō itēſus i oib⁹ al'ib⁹ et in vegetablib⁹ q̄ apō eoſ ſt̄ ōp̄hēdit.

¶ Et h⁹ q: t̄ra i q̄ mōamur ē i vna duaꝝ q̄rtaꝝ ſep tētrioāliū. ⁊ illi q̄ morāt ioſūa lieis eqdiſtātib⁹ ſūt vl⁹ meridiē: ⁊ he ſūt liee q̄ ſūt iter eqno^{m}. ⁊ ſolſti tiū eſtiuale: ⁊ trāſit ſol ſup zeith eoꝝ capitū ⁊ eos ꝯburit: ⁊ ſt̄ nigra eoꝝ corpa ⁊ capilli nigri: ⁊ ſpiſſi ⁊ criſpi: facies coſtadas: corpa macra: nāe cal'e: mores vtplīz ſilueſtres: q: calō durat i locis bita tōiū ſuaꝝ: et ē ꝯtinu⁹ eis. ⁊ he gētes ſūt illi q noīe coī ebtyopes noiant: ⁊ n̄ ſūt eoꝝ corpa ſolūmō i h⁹ ſtatu caloris. h̄ app̄z calō magn⁹ i aere ipos cō p̄hēdēte ⁊ ēti aialib⁹ vegetabilib⁹ oib⁹ q̄ ſt̄ vl⁹ eos

¶ Ptb. notificat rē n̄alē ꝯueniētē iſtis. ⁊ Halie. iā ōm̄rauit h̄ i diuiſiōe li. Hyp. i aerib⁹: aqs ⁊ citatib⁹: q̄ calō ē in h̄ loco re b⁹ duab⁹. vna mag^{m} adiūctamē^{m} radioꝝ ſol': ſci i ſpecl'is ꝯbu rētib⁹. A^{a} ē lōgi^{do} diei ⁊ breuitas noctl: ⁊ frig⁹ pue noctis nō ſupat calorē diei. ⁊ p⁹q̄ res ita ſe hz: trāſit ſol bis i anno ſup ceith capitū illoꝝ i locis ipis: q̄ ſt̄ iter lieā eqno^{lem} ⁊ iter ſolſti tiū eſti^{le}. p⁹mō radij ſui pueniūt ad eos p āgl'z rectū. ⁊ iā ꝓba uit i li. ſpecl'oꝝ q̄ radij redeūt ſt̄ āglos rectos. n^{c} ſol elōgat̄ ab eis vllo tp̄e elōga^{nc} magna. p⁹mōz adiūgūt̄ v̄ſus iſtos m̄l ti radij ſol': ⁊ lōgi^{do} diei: ⁊ ſit ex h̄ i v̄e calō magn⁹ q ſua cō^{a} cō burit ⁊ dnigrat: ⁊ dſiccat būores ſuoꝝ corpꝝ ⁊ aſſat facies eo rū ⁊ mēbra macreſcit: ⁊ vicit i eoꝝ corpib⁹ ꝯpl'o cal'a: ⁊ figura ⁊ colō ſuoꝝ capilloꝝ ē ſ̄z ſuā nāz ⁊ poros vn̄ exeūt. ⁊ q: ꝯpl'o ſue nāe ē ſupme cal'a expe^{r} q̄ ſint nigri. ⁊ q: ſui pori n̄ ſūt du ctiui pp ſiccitatē corij i q̄ trāſeūt: ꝯueit q̄ ſint criſpi: ⁊ ē māif^{m} q̄ mōes aie cōpis ꝯpl'onē ſequūt̄. ⁊ q: ꝯpl'o i^{a} ē ſupmi calōis: ꝯueit q̄ mōes eoꝝ ſint ſilueſtres abſq̄ tpamēto. ⁊ ſ̄z būc mo dū ſt̄ res q̄ creāt̄ iter eos ō aialib⁹ ⁊ plātis. res āt i b⁹ certiō ē. magn⁹ ⁊ ſupm⁹ calor aeris eos ꝯp̄hēdētis. ⁊ q̄uis b⁹ ſeq̄t oēs i hac pte morātes: id hui⁹ qō ſeq̄t̄ illos i li^{a} eq^{li} ē mi⁹. q: dies ⁊ nox ē vl⁹ illos q morāt̄ i hac li^{a} ſp eq̄l'. ⁊ b⁹ fac̄ q̄ dies n̄ ſit vl lo tp̄e ſupmi calōis. ⁊ pp h⁹ morātes i ipa li^{a} ſt̄ crocei coloris: ⁊ i toto ē aer ꝯp̄hēdēs eos miōris colōis: eo q ꝯp̄hē^{t} nigros. Itē q: ſpma i pn⁹ ſui gnāmēti ē ꝯpl'onis illi⁹ gnāti: ꝯuenit vt ſit niger q nat⁹ ē i terra frigida. tū niger min⁹ gnātore ſuo pa rū. ⁊ q̄ h̄ tal' gn̄et aliū nig^{m} mi⁹ eo: ⁊ n̄ ceſſabit attenuari ni gredo donec tota remota ſit ad pl'. ⁊ hoc ē qō volum⁹ ꝓba re. hoc āt nomē ethyopianū ē ſignatū ſup oēs nigros: ſicut antiges a nube ⁊ araganale ⁊ ſil'es.

¶ In ill'āt q ſb lieis palell' ppiorib⁹ ſeptētriōi mo rāt̄. i. q i locis ſubenernā poſitis bitāt: q: magna ē eoꝝ remotio a circl'o ſig̃rū ⁊ ſol' calorē vicit fri giditaſ. q̄ pp q: ē mag^{a} eoꝝ būiditaſ m̄lteq̄ȝ vege tatōis: nec ē apō eos calō q cā dſiccat. ſūt eoꝝ co lores albi: ⁊ criesplāi corpa magna atq̄ȝ carnoſa frigide ſūt ēt eoꝝ nāe: necnō eorū bitudies. Silr ſūt feroces pp lōgā ⁊ aſſiduā frigoris morā i eoꝝ bitatōib⁹: ē ēt ſ̄z caꝝ reꝝ q̄litates: byemal' q̄litas i eoruȝ aere ⁊ magnitudo ē i berb: tardeq̄ȝ coeunt aialia: bi q̄dē ſūt q ſ̄z maiorē ptē ſclaui dn̄r.

¶ Et illi q morāt̄ ſb lieiſ eqdiſtātib⁹ q̄ ſt̄ i ptib⁹ ſep tētriōis: et bi ſt̄ q morāt in locis q ſūt ō ſbt⁹ ſeptē ſtell' q̄ dcē ſt̄ curr⁹: q: m̄ltū elōgati ſūt a 30^{co} ſigꝝ ⁊ calō ſol': vicit i eis frīditas. ⁊ q: būiditas m̄lta ē i eis et m̄lti nutrīmti: nec ē ibi calor exugās pp qō fiūt eoꝝ colōes albi: ⁊ capili lenes et extēſi corpa magna groſſa: ꝯpl'ones eoꝝ frigide: et mōes ēt ſt̄ ſilueſtres: q: frig⁹ durat m̄ltū i locis qb⁹ bitāt: et ē i cōtinuo nec ab eis abſcidit. et ſ̄z borū ſtatū ē ſtat⁹ ſui aeris byemal' ſp plante terraꝝ ipārū ſūt magne et magni^{do} ē i berbis. tardeq̄ȝ coeūt coruȝ aialia: bi q̄dē ſt̄ q ſ̄z maiorē ptē ſclaui dn̄r: et eoꝝ aialia pauce cōuēiētie ſt̄ cū boibus. et iſti noiati ſunt europiani.

¶ Poſtq̄ narrauit ea q̄ accidūt morātib⁹ in terra m̄ltū cal'a pp mag^{m} calorē ſol. notificat mō ea q̄ accidūt morātib⁹ i ter ra m̄ltū frigida. ⁊ accn̄a q̄ ꝯtigūt pp mag^{m} frig⁹. ⁊ iſti ſt̄ q mo rāt̄ i 7° cliate: ⁊ ē h̄ i latitudie. 5o. graduū vſq̄ ad. 63. q̄ ē liea meridiei. q̄m radij ſol' nō redeūt i terrā illā: ſp ſup āglos acu tos. et pp h̄ nō ꝯiūgūt magnā radioꝝ q̄titatē. apli⁹ hac rōe faciūt diē eſtatis caloris modici: et diē byemis magni frigo ris pp magnā acuitatē āguloꝝ: et ex reuerberatōe radioꝝ. ⁊ pp hoc totū vicit frig⁹ i aere eos ꝯp̄hēdēte: ⁊ icludit fūoſita tes i ſuis corpib⁹ ⁊ vicit frig⁹ i ſupficiē ſuaꝝ cutiū q̄re fiūt eo rū colores albi. ⁊ pp fūoſitates q̄ i corpib⁹ ſuis includūt fiūt eoꝝ capilli flaui: lenes ⁊ extēſi. ⁊ pp nālē colorē q claudit̄ in eis creāt ō fūo^{re} būidabūores m̄lti qb⁹ corpa ſua m̄ltū cre ſcūt. ⁊ ſ̄z h̄ ſut mores eoꝝ ⁊ vegetabilia ⁊ aialia q̄ ſūt i eis

Et ſi quis dixerit quō eſt:q2 nos videm⁹ q͏ elephas ⁊ multe alie beſtie magne generantur in terris calidis. Reſpondemus ei q͏ beſtie multū magne non poſſunt i terris valde frigidis gn̄ari ꝫ nāz:qm̄ maxio calor idigēt q apat poros ſuos vn̄ cōſumūt hūores q i ſuis corpib⁹ gn̄ant:qđ q̄dē in terra mltū fra eē nō pōt:qm̄ magnū frig⁹ calorē ipedit nālē nec p mittit q͏ mēbra ſua trahāt ad oēm ptē. Qđ āt dixit ptho.eſt gn̄ale ⁊ vt plimū tn̄ q͏ raro accit ē alia rō nec ē ibi plimuꝫ.⁊ aliq dicūt q͏ i ābob⁹capitib⁹ hitatiōis tā bn̄ i ſeptētriōe ſic i meridie ſſt hoies alios hoies cōedētes:⁊ iſti ſſt hn̄tes facies corruptas ⁊ turpes. Et ego vidi ex iſtis hoies p mūdū eūtes q dicebāt ſe iſtos vidiſſe.⁊ hmes dixit i li⁹ latitudis q͏ i fine ſeptētriōis ⁊ meridiei moranť ſpūs maligni ⁊ diaboli ⁊ beſtie ledētes hoies:⁊ ħ pōt eē q2 calor ⁊ frigus maximū ⁊ ſupmū:trahūt ⁊ remouēt ſpma:⁊ nāz a ſuo tēpamēto radicitus gn̄atā ipediūt pp nāz ñ ꝯueniētē ſibi qr eoꝝ facies corrupte ⁊ turpes:⁊ ꝫ ħ ſūt mores mali multū ⁊ aialia fera ⁊ dānoſa ⁊ reliq oia talia.noiauit.n.ethioclopianos:⁊ intrās i eos aly tales. q̄les.ipi ſunt ſicut turelli cutaſmini: ⁊ ceteri tales ex his qui morāť ſub ſepteꝫ ſtellis q̄ dicte ſunt currus.

At q morāť iter pūctū ſolſticialē eſtiualē ⁊ benetnaꝫ q2 ſol ad ꝫenit ſuoꝝ capitū ñ pueīt nec ab eis i hora meridiei mltū elōgať:⁊ qm̄ ē eoꝝ aeris cōplo tēpata ⁊ qn̄ꝫ variāť pp qđ ñ ei grādis accidit variatō:ꝺ calore ad frig⁹:mediocres hn̄t colores.ē ⁊ eoꝝ corpoꝝ magnitudo moderata: nā quoqꝫ hoē ꝯplonis:⁊ ſunt eorum hitatiōes abſqꝫ iternalľ.aīe vero q̄litates doēſtice ſſt ⁊ ſuaueſ.

Et illi q hitāt iter ſolſticium eſtiuale ⁊ baſ.vij. ſtellas q2 ſol ñ puenit ad ꝫenit ſuorūꝫ capitū nec mltū ſilr elōgať ab eis i meridie:⁊ ē eoꝝ aer ꝯplonis tēpate ⁊ q̄ꝫq̄ mutať ñ capit mltū de magno calorē ad mag^m frig⁹ ex hoc ſſt caloris mediocris ⁊ magnitudo ſuoꝝ corpoꝝ tēpata ⁊ eoꝝ nāe ꝯplonis hoē ſuc hitatōes ꝯtiue ſuiqꝫ mores doēſtici.

Iſti ſūt illi q morāť iter ſolſticiū eſtiuale ⁊ finē ſexti climatis:⁊ in iſtis vicit vn⁹ aliū i calore ⁊ frigore ſm q͏ ſūt magis circa meridiē vel longi⁹ ħ tn̄ oē ꝯphēdit q2 qn̄ ſol ē i medio celi nō cadūt ſui radij ſr eos i āgulis rectis:nec i tā acutis ſic i illis terris q̄ maioris latitudinis ſſt:⁊ poſtq̄ ita ē vbū ptho. ē aptū ⁊ nō eget glo.. Qz āt dixit q͏ eoꝝ hitatiōes ſūt cōtiue duo demſrat vnū q͏ hitatōes ethiopianorū nō ſūt cōtinue ppter calorē ⁊ frig⁹ maximū:q2 ſupmū h⁹ facit dpopulatione maximā:⁊ pp harenalia. Silr in terris valde frigidis pp maria niues ⁊ vētos. Aliđ ē q͏ ab illis q morāť i terris mediocrib⁹ iter frig⁹ ⁊ calorē remouenť multū dpplatiōes.i.non mltū depplatiōis.

Hoꝝ āt hi q meridiei ſſt ppriores in maiori pte melioris ſūt igenij ⁊ accutioris itellct⁹:⁊ i ſcia rerū ſtellaꝝ fortiores:pp circli ſignoꝝ ⁊ ſtellarū erticaꝝ loco ꝫēit capitū eoꝝ ppīqtatē.ſuarū ēt aiaq mot⁹ ſtellarū motib⁹ aſſilanť i feſtiatiōe ſubita p ueniēdi ad rē:⁊ i hoc qđ ſūt iueſtigatrices ⁊ obſeruatrices ſciarū q̄ dicūtur attabalē.

Et ex iſtis illi q ſūt i ptib⁹ meridiei ſūt vtplimū magis itelligētes ⁊ maioris igēij ⁊ hn̄t vi maiorē ſciēdi ſcā ſtellarū ⁊ q͏ ꝫodiac⁹ ſignorū ⁊ plte ſūt magis circa ꝫenit ſuoꝝ capitū:⁊ mot⁹ſuoꝝ intellctuū ꝯueniūt motui ſtellarū ⁊ aſſilātur eis iueniēdo res cito:ſtqꝫ magni ſtudij i q̄druuiales ſciētias leuiter pgrēdo ad illos q morāť i terris q̄ tēpate ſūt iter frig⁹ ⁊ calorē a pte meridiei.

Et ſūt iſti illi ꝺ.3°.⁊.4°.⁊.5°.cliate ⁊ gn̄alr dico ꝺ oib⁹ q morāť iter latitudinē.34.gra.vſqꝫ ad latitudinē.42.gra.pueīt vť⁹.7.pltaꝝ p āgulos rectos vl circa rectos:eođ mō pueīt ad eos vť⁹ ptiū ꝫodiaci ſignoꝝ:⁊ pp ħ opāť res iſtas i eis magis q̄ i alijs:⁊ q2 ſūt ꝯplonis tēpate ſūt magl itelligētes i toto:eo q͏ dixit ptho.q2 iſti recipiūt magis opa ſtellaꝝ ⁊ ſignoꝝ q2 ſſt tpate ꝯplonis:qm̄ magna ſiccitas itellect⁹ ne cito formenť res i eo:ñ ē i eis.ſilr frig⁹magnū qđ facit hoies negligētes ⁊ pigros i eis nō ē. Et poſtq̄ ē ita illi q ſſt i 6°. climate ſūt min⁹ i his q̄ dixit pho.q̄uis ñ noiauerit eos.hoꝝ āt exēplum ē q͏ ariſt.⁊ gali.fuerť ꝺ.5° cliate ptho.⁊ plini⁹ ꝺ 3°.nā ſapiētiores q repti ſunt:fuerť ꝺ iſtl cliatib⁹.⁊ e⁹ qđ ē iter ea.

Sꝫ q gn̄alr orietl ſūt ppriores:maioris ſūt maſculitatis ⁊ fortiores aīe:oīumqꝫ ſuarū rerū dtectores exiſtūt:eo q͏ orietalē ptē ex nā ſol atqꝫ diurnā maſculinā itē ⁊ dexterā eē dicēdū ē.quēadmodū ⁊ i aialib⁹ dxtre ptes cōueniētiores ⁊ i vigorē fortitudieqꝫ validiores inueniuntur.

Et illi q ſūt ꝺ hac pte orietis ſūt maſculinīores ⁊ fortiorū cordiū dn̄antes oēs res ſuas:eo q͏ ps orietal ꝯueīt hoī diceti ſe eē de natura ſol:et q͏ ħ ps ſilr ē diurna maſculīa:et dxtra: ſic videm⁹ q͏ aialia iuuāt ſe magiſ ꝺ mbris dxt.qm̄ fortiora ſſt.

Poſtq̄ dclarauit ſtatū eoꝝ q hitāt in pte meridiei ⁊ ſeptētriōis ⁊ eoꝝ q̄ ſūt iter hoc:vlt mō narrare ſtatū eoꝝ q hitant i pte orietis ⁊ occn̄tis ꝺ mō qđ pficiat totā rōnē ſuā i.4. ptib⁹:poſtmo^m loqť ꝺ hitatioib⁹ in.4.āgu. Et q2 apte orientis aſcēdunt oēs ſtelle poli appētis cadit oriēs vſus ptē dxtrā ⁊ occn̄s vbi cadūt ſtelle vſus ptē ſiniſtrā dixe.ſa.ātiq q͏ oriēſ ē dxtrū firmamēti ⁊ occn̄s ē ſiniſtrū:⁊ q2 vť⁹ ſtellaꝝ creſcit q̄to magis aſcēdūt ab oriēte ⁊ dbilitať tāto magl dſcēdūt i occn̄te:dixerť q͏ ab ħ ſſ illi ꝺ oriēte fortiores cordiū ⁊ maſculiores.nec qcq̄ coopiūt ꝺ factis eoꝝ.naꝫ res tales ꝯuenit nāe ſolari:qm̄ a pte orietali appet lux ⁊ vť⁹ ſua:⁊ eꝯ apte occn̄tali ⁊ pp hoc illi q ſūt i pte orietali habent poſſe min⁹ ſecreta tenēdi faciēdi res miraclſoſas ⁊ aſtro^{og} ſciēdi magis q̄ illi q ſūt i pte occn̄tali ⁊ hec ita iuenies i pte tert ia demōſtratū.

Qui āt i occn̄tali pte morāť:magis ſūt femini: aīeqꝫ ſue molliores:ſua ēt i maioꝝ ptē tegūt ⁊ abſcōdūt:eo q͏ hec ps lūaris ē. lūe vero prius aſcēſus ⁊ pria e⁹ poſt cōiūctionē appitō ſēpē i ca pte a q̄ vēt⁹ occn̄tal ſuos flat⁹ emittit.q̄pp hec ps femina nocturna ſiniſtra dī iꝯriū.ſ.ptis orietalis.

Et illi q ſūt magis vſus occn̄s ſūt feminiores cōdib⁹blādiores ⁊ rel ſuas oēs vtplmū coopiūt et abſcōdūt:eo q͏ ps iſta lūaris ē:q2 lūa p⁹ cōiunctionē appet prio a pte occn̄tali et pp hoc dcā eſt ps iſta nocturna femina ſiniſtra orietali pti ꝯria.

Morātes i hac pte ſſt h⁹ maneriei:eo q͏ vtutes ſtellaꝝ cū ſūt i hac pte icipiūt debilitari ⁊ ſi bene itellexiſti qđ de oriētali pte diximꝰ:dcm̄ ptho.ē aptū ⁊ glo. ñ idigꝫ.expedit vt habeāt re^{us} q ē iter oriē^{cis} ⁊ occn̄tales.iſpicias i ill q morāť ſb vna liea ex lieis eq̄diſtātib⁹ eqnoctio.⁊ ſi bn̄ iſpexeris ad occn̄tales:⁊ i morib⁹ orietaliū iuēies vtplmū ita eē vt retulit ptho.nā occn̄tales multū ſuos iterficiūt iimicos cū eos ſug ant:⁊ ħ niſi pp magnū metū:quē hn̄t de ipis:ne iſurgāt vi

te alia ↄ̄ ipos. Hoꝝ.n. cōtentiões ſūt ↄ̄tentiōib⁹ muli erū: ⁊ hoc oriētaliū morib⁹ ↄ̄riū ē aliqs tñ ex occidētalibus ṗt eē maſculinior ⁊ fortior oriētalib⁹: ſi hoc natitas ſua mōn ſtrauit: qm̄ ptho. nō exprimit h̄ niſi id qḋ accidit vt plurimū. Nā in dicendo ꝙ cuilibet accidat nō ē opio ꝓtho. ⁊ hoc dixit apte cū locutus fuit ḋ occiñtalib⁹ ⁊ dixit vt plurimū.

¶ In vnaq̄q̄ vero iſtaꝝ ptiū vl'iuȝ particulares ḋbēt eē q̄litates ex aie q̄litatib⁹ ac morib⁹ nālib⁹.

¶ Et cōuenit vt qualibȝ haꝝ partiū vl'ium hēat i ſe particlares ſtat⁹ naturaliū ⁊ moruȝ legū.

¶ Uult dicere ꝙ ea q̄ ſūt i qualibȝ pte propria formāt in volūtatib⁹ gētiū ptis ipi⁹ mores ⁊ leges ſuas ↄ̄uenietes nāis.

¶ Nā ſic ābiētis aeris q̄litates i p̄dictis locis ꝑȝ maiorē partē calidis vl' frigidis ſeu tēpatis iter ſe differūt: ita ſe hȝ eorundē locoꝝ atq̄ȝ terraruȝ ꝓprietas ad augmētū vl' diminutionē: ſiue propter ordinē loci i diſpoſitiōe: ſeu ꝓpter ei⁹ eleuatione vl' ḋpſſionē: vl' ꝓpter hoc ꝙ iuxta ipos ē.

¶ Et hoc qḋ ē ꝑm ſtatū aeris ↄ̄phendentis ē diuerſis i locis q̄ dixius: q̄ ſūt calia vt plum aut frigida vl' vt plurimū tēperata. Et ſunt loca: ⁊ terre q̄ ſunt magis ⁊ min⁹ i hoc ꝓpter ſitū loci: ⁊ qꝛ ē altior ⁊ baſſior: aut qꝛ exiſtit magis circa vnuȝ locuȝ q̄ȝ alium.

¶ Ea que ↄ̄ueniūt cuilibȝ pti ſūt tribus maneriebus diuerſa. p̄ma pp ſitū ville i pte illa ſi ē in medio illius aut capiti h⁹: qm̄ ſi ē i e⁹ medio cōueīt vt ibi appeat ac totū qḋ ad ptē ipaȝ ptiet ⁊ q̄ȝto magl i me⁰ fue ͭtāto magl appebit id qḋ ad ptē ipaȝ ptiet: ⁊ ſi fuerit i capite ptis ipi⁹ mi n⁹ appebit ei. ſcḋa ē ꝙ ſit villa i alto vl' i baſſo: qm̄ p loca alta trāſeūt venti: ⁊ ex hoc ↄ̄ſumūt̄ fūoſitates q̄ fiūt ibi: ⁊ morātes ibi ſūt ſaniores quoꝝ mores ſequūt̄ ↄ̄plōneȝ eoꝝ: loca ꝟo baſſiora ſūt ab iſtis diuerſa. 3ª ē vicitas ville cū mōtib⁹ ⁊ cū aqs ⁊ cū terra plana: qm̄ villa circa mōtes exn̄s ſiccior eſt ⁊ q̄ circa ſaporoſā terrā ē tēpatior: q̄ ꝟo circa pātanoſā terrā ē peior. Et q̄ hȝ circa ſe arbores multas ⁊ aq̄s mortuas ē aeris corruptioris. Hec aūt oia expſſe hipocras i libro ſuo de aerib⁹ regionū. Et ſi bene volueris itelligere qḋ dixit ptho. i hoc aphoriſmo i ſpicias i libro illo hypocrati ⁊ itelliges illḋ totū. manifeſtū q̄dem ē ꝙ mores hoīuȝ ⁊ ↄ̄plōnes ⁊ oēs alie ꝟtutes mutāt̄ ꝑm q̄ȝlibet haꝝ rerum.

¶ Et vt q̄dā rurſus ꝓpter ſuoꝝ agroꝝ habilitatē ꝓprie ſūt agricultores: Quidā vero ſūt naute ꝓpter maris affinitatē. Quidā āt ſūt diuites ꝓpter ſue regiōis fertilitatē. Sil'r i vnaq̄q̄ȝ regionū ꝓprias hoīs naturas īuenim⁹ ꝑȝ naturalē ſimlitudinē q̄ ē iter climata particularia ⁊ ſtellas ac ſigna.

¶ Et ſic q̄dā hoīeſ qꝛ ſſ ꝓprie laboratores terre: terra ſua cōueniēs ē huic: ⁊ alij ſūt marinarij qꝛ mare vicinū ē eis ⁊ alijs ditiores: eo ꝙ multuȝ fructificat terra ſua: ita inueniunt̄ nāe ꝓprie cuilibȝ terraꝝ ex cōuenientijs naturalibus q̄ ſūt iter climata particlares: ⁊ iter ſtellas ⁊ ſigna.

¶ Per h̄ dcm̄ oñdit id qḋ añ dixit. nā dixit poſtq̄ȝ villa mutat mores hoīuȝ ꝑȝ ↄ̄plōnē terre ipi⁹ aut ꝑȝ vicitatem quā hȝ ipȝ q̄ȝ⁹ magis erit id qḋ mutabit regio i ↄ̄plōne hoīuȝ: ⁊ ſuis morib⁹. nā īuenim⁹ multos laboratores: eo ꝙ terra ad h̄ ↄ̄ueniēs ē. ⁊ alios marinarios: eo ꝙ i rippa maris morāt̄: ⁊ alios diuites: eo ꝙ terra eoꝝ ē abūdās. ⁊ ego nō credo ꝙ aliqs laborator filiū hēat i terra laborerij ⁊ nutrituȝ q̄ ſit alteri⁹ magiſterij q̄ȝ laborator: q̄ȝuis oñdat̄ ꝑ aſtronomiā i natitate ſua ꝙ ſit altei⁹ magiſterij niſi vno⁰ ſi ſe mutanerit ḋ vna villa ad aliā morū alioꝝ ↄ̄ueniētē natiuitati ſue. ⁊ ita i oīb⁹ rebus alijs. ⁊ q̄ȝuis h̄ dcm̄ ptho. ſit glo. eius qḋ añ dixit ꝑ ſe: tñ ē regula ꝑm quā nos ↄ̄uenit iudicare. Et qñ natiuitatis alicuius ↄ̄ſtellatio demr̄auerit quod erit laborator ⁊ i terra laboris morā ꝓtraxerit erit ſapiētior in laborerio alijs quoꝝ natiuitas ita nō mōſtrauerit. Sil'r ſi ei⁹ ↄ̄ſtellatio mr̄auit ꝙ ē phyſicus erit ſapiētior ⁊ melior phyc⁹ alijs q̄ꝝ natitas h̄ nō mōſtrauerit alia ꝟo ꝑȝ hoc iudicabimus.

¶ Has vero p̄dictas variatiōes: nō niſi ſcḋȝ maiorē partē ꝓtulim⁹: q̄n al'r iō: nō tñ q̄ȝ vt p̄diximus in rerum ſingulis euenire poſſit.

¶ Et he diuerſitates q̄s dixius ſſ i maiori parte nō ꝙ i qualibȝ pte ſit mōis oīb⁹ ſic diximus.

¶ Hoc ē dcm̄ ↄ̄phēdēs q̄cq̄d dixit a p̄n⁰ h⁹ capi. vſq̄ȝ ad hūc locū: qꝛ q̄cq̄d dixit accidere pplo a q̄libȝ pte ⁊ q̄libet loco qḋ accidit vt plurimū ñ ē neciuȝ cuilibȝ pſoē: ⁊ oēs res nāles ſūt h̄ mō. nā pluuie veniūt i hyeme vt plurimū ⁊ aliq̄tiēs accidit hyemi ꝙ nō pluit aut ē modice pluuie: q̄ȝq̄ȝ nō ſit ſolitū ita eē. hec āt regula i oīb⁹ nālibus ē gn̄alis: ⁊ h̄ eodē mō ſūt q̄cūq̄ȝ iueniūt̄ i hac parte poſtq̄ȝ eius opa ⁊ mā in qua operantur ſunt res nāles.

¶ Nūc āt neceſſe ē vt noiatiȝ i oportuna quātitate pticularia generaliter indicemus.

¶ Et iō cōuenit vt noiemus pricipalia reꝝ pticulariū ḋ q̄bus ꝓficere poſſumus in hac arte.

¶ Poſtq̄ȝ narrauit ſtat⁹ cuiuſlȝ ptis hitatiōis icipit nc̄ narrare ſtatū cuiuſlȝ āguli ex .4. āgulis q ſunt i iſtis ptib⁹: vt a gn̄aliori ḋſcēdat ad pticulari⁹ doec pueniat a gn̄aliori ad pticulari⁹ qḋ eē poſſit. ꝟ. grā accn̄s gn̄ale qḋ accit ē mortalitatis q̄ accidit i tali regiōe: ⁊ ḋ hac regiōe eriti tali ciuitate. dicet. n. ꝓpe ꝙ erit i oibus huius ciuitatis ⁊ i illis q hn̄t abſciſſionē vite i ſuis natiuitatib⁹ i illo āno ſiue ſit i eſtate ſiue i hyeme erit illḋ accn̄s iſto mō aliq̄b⁹ ꝓpuȝ ⁊ ñ alijs.

¶ In ſimilitudine regionuȝ cum triplicitatibus ⁊ ſtellis. Capitulum. III.

Dixit Haly.

Ptholemeus noīat ih̄ ca⁰ ꝓuicias q̄ ſſ i gubnaīto cuiuſlibȝ trigoni et cuiuſlibȝ ſigni et cuiuſlibȝ pl'e. Et de ciuitatib⁹ locut⁹ non fuit: qꝛ ciuitas mutat̄ i ꝓuincia de vno loco i aliū et edificat̄ cuȝ alio aſcēdēte quā fuerit alia ciuitas cui⁹ nomē accepit: vbi grā Regalis ciuitas de alyrat erat p̄mit⁹ i almedin: et nūc ē in baldach: et illa de egypto erat p̄mitus i menes poſtmō reuerſa ē alexādriā et nō reuerſa ē i alforȝat. Et ſi ptho. voluiſſet log de qualibet ciuitate ſicut fecerūt alij: et poſtmodū accideret ꝙ depopularetur illa ciuitas et edificaretur alia ſub ei⁹ noīe: dcm̄ ei⁹ corruptū fuiſſet: et ꝓpter h̄ noluit log de ciuitatib⁹: tñ in fine verboꝝ ſuoꝝ dedit rōneȝ et regulam qua ſcire poſſumus ſub quo gubernamento eſt q̄libet ciuitas et noīauit ea q̄ mutari nō pn̄t: et hec ſūt ꝓuicie: et ita facit i phya ſapiēs et fundatus.

Quoniā igit̄ figure triplicitatū q̄ formant̄ i circulo ſignoꝝ ſūt q̄tuor velut oñſuȝ ē i p̄miſſis: Et arietis leonis ac ſagittarij triplicitatē inter ſeptētrionē ⁊ occidētē eē dixim⁹: cui⁹ prim⁹ dñs eſt iuppiter: eſt. n. ſeptētrionalis c⁹ mars i dñio aſſociat̄ qm̄ eſt occidētalis. Tauri vero virginis ⁊ capricorni triplicitatē iter meri

diē ⁊ oriētē cui⁹ primus dñs venus q̄ eſt meri
diana eiq̄ʒ in dñio ſaturn⁹ aſſociat̄:eſt.n.orietaꝰ
lis. Geminoꝝ aūt libre ⁊ aquarij triplicitatē iter
ſeptētrionalē ⁊ orientē cui⁹ primus dñs ſaturn⁹
q̄m eſt orientalis:eiq̄ʒ iuppiter ī dñio aſſociat̄:ē
.n. ſeptētrionalis. Cācri quoq̄ʒ ſcorpionis ac pi
ſciū triplicitatē iter meridiē ⁊ occidentēʒ cuius
primus dñs mars:eſt enim occidentalis cui ve
nus in dñio q̄ meridiana eſt aſſociatur.

¶ Quia figure trigonoꝝ zodiaci ſūt q̄tuor ſic p̄
diximus. ⁊ dicimus q̄ trigonus arietis leonis
⁊ ſagittarij ptiet ad āgulū q̄ ē iter ſeptētrionē ⁊
occñſ gubnat ipʒ prio iuppiter eo q̄ ē ſeptētrioā
lis. ⁊ hʒ pticipationem mars cū eo. q̄ ptinet ad
ptē occidētalē. Et q̄ trigonus tauri virginis ⁊
capricorni ptinet ad angulū q̄ eſt iter meridiē ⁊
oriēs gubernat ipʒ p̄imitus venus q̄ eſt meridio
nalis ⁊ hʒ pticipationē cū ea i ſuo gubernamēto
ſaturn⁹ q̄m ad ptē orientalē ptinet. Et q̄ trigon⁹
gemini libre ⁊ aquarij ptinet ad angulū q̄ ē inter
ſeptētrionē ⁊ oriēs gubernat ipʒ primit⁹ ſaturn⁹
q̄ ptinet ad oriēs. ⁊ hʒ pticipationē i ſuo guber
namēto iuppiter q̄ eſt ſeptētrionalis. Et q̄ trigo
nus cācri ſcorpionis ⁊ piſciū ptinet ad angulū
qui eſt inter meridiē ⁊ occidens gubernat ipm
primitus mars q̄ ptinet ad occidens ⁊ hʒ ptici
pationem in ſuo gubernamento venus.

¶ Ptbo. reuertit̄ a capite narrādo de trigonis id qđ dixit ī
p̄ma pte. Et manifeſtū ē q̄ opinio ſua ī dñis trigonoꝝ non
ꝯcordat cū opiniōe alioꝝ aſtronomoꝝ q̄ āt dixit ē v̄itas
q̄ rē ſequit̄ nālē ⁊ expiētia hoc v̄ificat. ꝯcā tñ alioꝝ ⁊ expiē
tia i ꝯriū affirmat̄ ⁊ eoꝝ v̄ba exiuerūt de via nāe ptbo.n.
poſuit i h̄ loco ꝓ gubernatore trigōi arietis martē loco ſol
q̄ ſol dñat̄ i pte orientali ſicut i alio capl'o patefecit q̄ ē añ
iſtud. Nā ſol ſi habuiſſet potētiā gubernādi ꝓuicias hui⁹
trigoni: ipe fuiſſet dñs i maiori pte hitatiōis: tñ q̄ mars eſt
eius pticeps i gubernādo hūc trigonū: ⁊ ē dñs dom⁹ exal
tatiōis ſolis dederūt ei poſſe ex h̄ cū ioue i gubernādo tri
gonū arietl: ⁊ h̄ diſcordat cū opiniōe cōi. Jā tenēt q̄ dñi tri
goni arietis: ſūt ſol. iuppiter. ⁊ ſaturn⁹. Silr ptbo. dedit gu
bernationē trigoni tauri: ſaturno: vice lune: q̄ luna dñat̄ i
pte occñtali: ⁊ ſaturn⁹ eſt pticeps veneris i gubernādo hūc
trigonū ſꝫ opinionē ſuā ꝓp capricornū q̄ eſt domus ſaturni
⁊ ꝓpter hoc ipʒ poſuit vice lune cū venere ⁊ poſuit iouē gu
bernatorē trigoni gemini vice mercurij: q̄ mercuri⁹ ē gu
bernator mediane ptis hitatiōis. vñ ſi eēt ſilr gubernator
ꝓuinciaꝝ trigoni gemini hēret dñiuʒ i tota vtplurimū ha
bitatiōe: ⁊ q̄ iuppiter ē gubernator in parte ſeptentrionali
poſuit ꝓ gubernatore vice ei⁹. Et dictū ſuū i trigonis totū
cū dictl alioꝝ aſtronomoꝝ diſcordat. Nāq̄ʒ dic̄ q̄ trigon⁹
arietis hʒ i poſſe āgulū q̄ ē iter ſeptētrionē ⁊ occñs: ⁊ ipi te
nēt q̄ ē oriētalis. Et ipe dicit q̄ trigonus tauri hʒ in poſſe
angulū q̄ ē iter oriēs ⁊ meridiē. Jpi v̄o dicūt q̄ ē meridioā
lis. ⁊ ipe dicit q̄ trigon⁹ gemini ē inter ſeptētrionē ⁊ oriēs:
⁊ ipi tenēt q̄ ē occñtalis. Et ipe dicit q̄ trigonus cācri hʒ i
poſſe āgulū q̄ ē iter meridiē ⁊ occñs ⁊ ipi tenēt q̄ ē ſepten
trionalis. Et ipe dicit q̄ ple q̄ ſūt dñi trigonoꝝ ſūt alij q̄̄ il
li quos ipi dñt. ⁊ iā mōſtrauim⁹ hic i glo. nr̄a ſup v̄bis q̄ di
xit d̄ trigōis i p̄ma pte. ⁊ i hoc loco: ⁊ mōſtrauim⁹ q̄ id ſolū
qđ dicit ē v̄itas: ⁊ q̄uis coēs ſint multi ceciderūt i errorē:

ga vnus ſecutus fuit aliū: ſine rōne.

¶ Qm̄ hec ita ſūt: hitatōiſq̄ʒ nr̄e locus ī q̄tuor q̄r
tes diuidit̄: q̄ triplicitatibus numero ſunt eq̄les
eiuſq̄ʒ latitudo diuidit̄ a linea q̄ trāſit p nr̄m ma
re: ⁊ icipit a loco q̄ vocat̄ trāſitus herculis p̄ne
nitq̄ʒ ad flumē q̄ dr̄ citicon: ⁊ ē i dorſo mōtano
qđ ci ex oriētali pte ſubſeqtur: ⁊ p hāc lineā diui
dit̄ qđ eſt iter ſeptētrionēʒ ⁊ meridiē. Lōgitudo
vero ipius a linea q̄ tranſit p flumen occidētale
⁊ p pelagus qđ aggion nabartis nūcupatur: ⁊
p ſtagnū qđ mantis appellatur: ⁊ hec linea diui
ditur qđ eſt inter orientem ⁊ occidentem.

¶ Et poſtq̄ʒ hec ita ſūt ⁊ locus hitatōis nr̄e diui
dit̄ i q̄tuor q̄rta eq̄lia cū numero trigonoꝝ ei⁹ la
titudo diuidit̄ p lineā q̄ trāſit p nr̄m mare. ⁊ ici
pit a loco q̄ dcſis ē paſſagiū herculis. ⁊ vadit vſ
q̄ʒ ad brachiū maris. qđ vocat̄ citaton ⁊ ē ieſpal
dis ſerraꝝ q̄ ſe tenēt cū illo de pte oriētis ⁊ p hāc
lieā didit̄ q̄ ē iter ſeptētrionē a pte meridiei. ⁊ e⁹
d̄ ſeptētrioale qđ dr̄ lōgitudo didit̄ p licā q̄ trāſit
p brachiū occñtale. ⁊ p gulfū q̄ dcūs ē aghyiō. ⁊
fenices. ⁊ p ſtagnū qđ dcm̄ eſt mātis. Et hec li
nea ē q̄ diuidit iter ptē orientalē ⁊ occidentalēʒ.

¶ Jd qđ dicit q̄ e⁹ latitudo diuidit̄ p lineā q̄ tranſit p nr̄m
mare ⁊ incipit a loco q̄ dict⁹ ē paſſagiū herculis. vult dice
re q̄ h̄ ē linea q̄ diuidit hitationē terre p duo media. vnuʒ
ſeptētrionale ⁊ aliud meridionale. nā h̄ ē linea que incipit
a fine hitatiōis a pte occñtis. a loco q̄ dict⁹ ē paſagiū hercu
lis: ⁊ hoc ē vñ trāſit̄ i hiſpaniā ⁊ ē ſtrictus maris ita q̄ ille
q̄ ſtat i vna rippa pōt videre illū q̄ ē i alia. Et circa hūc locū
ſūt iſule q̄ dicte ſūt albalidet: vna ē iſula quā vidēt i hiſpāi
am trāſeuntes p hūc locū: ⁊ illi q̄ tranſeunt ab hiſpania per
terrā occñtis: ⁊ hec iſula hʒ ydolā vnā que dr̄ cateʒ. tenēs ī
manu ſua claues q̄b⁹ demōſtrat q̄ vltra ſe nulla ē hitatio
⁊ hē iſule ſūt. 3. i mari vni⁹ magnitudinis: i qualibet eaꝝ ē
ydola vna manerie: qua diximꝰ quaꝝ vna ē ab alia equalr̄
elōgata: ⁊ ē finis hitatiōis ex pte occñtis. Dic hercules eſt
ille q̄ dict⁹ ē gigantus: ipe q̄ in tota terra hitabili regnauit:
qui tpe antiquo has ydolas poni fecit. ⁊ hec linea diuidens
vadit ab hoc loco vſq̄ʒ i finē hitationis in terris detyn. Et
alby ē mōs vnus q̄ trāſit circa lat⁹ vni⁹ maris brachij qđ
dr̄ citaton: ⁊ dr̄ q̄ i h̄ loco ſūt ēt ydole i depopulatu tenen
tes claues ⁊ monſtrantes per eas q̄ ab inde in antea ver
ſus partem orientis non eſt habitatio aliqua longitudo h⁹
linee eſt. 180. gradus. Et eſt hec linea elongata a linea eq
noctij. 36. gradibus vel circa: ⁊ ē equidiſtās cuʒ linea eqno
ctij. Et ſꝫ hunc numerum ē elongata linea a fine habitati
onis i partibus ſeptentrionis. 7. gradus vel circa que habi
tatio eſt elongata parum a linea equinoctiali. Naʒ ſapiē
tes antiqui mētiti fuerunt hitationē ſꝫm q̄ eā ſtabiliuit nā
Et diſcēt eā p duo media: ⁊ iuenerūt duo: mediū meridioā
le elōgatū a linea eqnoctiali. 36. gradus a parte ſeptētriōis
⁊ aliud mediū ſeptētrioale latitudinis. 30. graduū vſq̄ʒ ad
latitudinē. 66. graduū. Qđ aūt dixit ptbo. ei⁹ lōgitudo diui
ditur p lineā q̄ trāſit p brachiū maris occñtalis ⁊ p golfuʒ
q̄ dicta ē egion. ⁊ penites. ⁊ p ſtagnū qđ dictuʒ ē mantis: di
xit q̄ hoc brachiū occñtale ē brachiū de terra de m. cha q̄
dicta ē aligeʒ: in arabico: ⁊ tendit̄ vſq̄ʒ ebla ⁊ mare rubrū: ⁊
trāſit p gulfū q̄ dictus ē egion. q̄ ē in directo brachij maris
rubri ⁊ maris terre ꝓmiſſionis ⁊ romanoꝝ: ⁊ penites ē ma
re romāoꝝ a pte ſeptētrionis. Nā mare rubrū extendit̄ a

ꝑte meridiei ⁊ exit de mari ĩdie ad ꝑtez ſeptētriōi donec ꝑ
uenit ad latitudinē.27.graduū.⁊ ē ſicut brachiū maris exi
ens de mari ĩdie ad partē ſeptētriōalē. Silr̃ mare de afri
ca barcha.egypto .terre ꝓmiſſionis. hiſpanie.⁊ romanoꝝ
exit de mari occidētali a ꝑte occidētali circa iſulas q̃ dicte
ſunt albalibꝫ ⁊ eſtadē ⁊ vadit ad partem oriētis.Et quāto
magis vadit tāto magis ampliat̃ donec ꝑuenit in directo
brachy maris rubri ⁊ vadit de vna ꝑte ad partē oriētis do
nec ꝑuēit circa ātiochiā.Et vadit ꝺ alia ꝑte ad ꝑtē ſeptētri
onis donec ſit ĩ directo ex eo maris rubri vnus magnꝰ gul
fus.Et latitudo q̃ ē inter mare rubrū ⁊ mare terre ꝓmiſſio
nis: eſt minus paꝝ.3.gradibꝰ.⁊ ſi hec duo maria voluerēt̃
ĩ vno cū mari romanoꝝ.qꝺ vadit ad ꝑtē ſeptētriōis:fierēt
ĩ his duobus maribus iſule due.ĩ ſeptētriōe a mari roma
noꝝ cuiꝰ nomē lynoy lōgitudo q̇dē huius linee diuidentis
ditationē per duo media:vnū ad oriēs:aliꝺ ad occidēs:ē a
parte occidētis ĩ mappa antiq̃.56.gradus:⁊ hec ē v̾a ĩ map
pa noua.59.gradus:opinio mea ē ꝙ mappa antiq̃ verior ē.
Exit.n.de hoc nūero ꝙ medietas oriētalis habitatiōis ex
tēdit̃ magis q̃ꝫ medietas occñtalis. Nā q̃ꝫq̃ꝫ medietas oriē
tal̓ extēdat̃ magis:mat̃ tñ capit ex ea ꝑtē magnā ĩ qua ñ ē
habitatio vlla:qm̃ mare ĩdie ꝑuenit ad hāc medietatē ori
entalē ĩ multis locis vſqꝫ ad latitudinez.31.gradus:q̃re ipe
dit magnā ꝑtē habitatiōis.⁊ ſi mēſuraret̃ medietas hitati
onis oriētalis:q̃ꝫq̃ꝫ longior ſit iueniret̃ ĩ eq̃litate hitationis
medietatis occñtal̓.lꝫ nō ſit tā longa:qm̃ ꝑs iſta ſi bene ſit
modice longitudis.ē maioris latitudinis ⁊ nā hoc ſiñ rōe
ñ fecit cū mare rubrū fecit ad ꝑtē ſeptētrōis extēdi.Jn di
recto q̇dē hꝰ maris ĩ ꝑte ſeptētrionis ē aliꝺ mare:vñ venit
qꝺdā flumē qꝺ cadit ĩ mare terre ꝓmiſſiōis ⁊ fit ex hoc to
to ſicut mare diuidēs ꝑtē oriētalē a ꝑte occñtali.Et q̇dam
rex ex antiq̇s voluit facere ꝙ mare rubrū ꝑueniret ad ma
re romanoꝝ:timēs tñ ꝙ tota terra de egypto ꝓpterea ſub
mergeret̃ h̾ nō fecit.hic āt v̾a eſt opinio ꝑtho.ĩ partitione
q̃rti terre ppl̓ati.Et hec eadē ē opinio oīuꝫ ſapiētū ātiquo
rū. Nā ypocras q̇ valde fuit antiquus ſil̓r plato. Ariſto. ⁊
galienus poſtmō ⁊ oēs phyci ⁊ phy itellexerūt hanc ꝑticio
nē quā ꝑtho.poſuit ĩ hoc libro:⁊ ĩ alio libro quē fecit de fi
gura hitationis terre.Et ego volo āplius dicere rē vnā tibi
vt meliꝰ h̾ itelligas ſcias ꝙ mare affrice:egypti:⁊ romano
rum exit de mari occidentali in modo brachy ĩ loco cuius
longitudo eſt.3.graduū ⁊ eiꝰ latitudo .36.⁊ ſemper ampliā
do ſe vadit: ⁊ extenditur ad partes orientis donec vadit
ad ātiochiā.⁊ mare occñtale extēdit̃ poſt hiſpaniā ⁊ vadit
pꝰ terras ethyoclopianorū ĩ ſeptētriōe ad ꝑtes oriētis ma
re ꝙ ē dcm̃ penites ⁊ ſtagnū ꝺmātis ĩ ſeptētrionē ꝺ ꝯſtātio
poli ĩ ꝑte oriētis eiꝰ ⁊ venit de mari penites riuꝰ vnus q̇ ca
dit ĩ mari romanoꝝ q̇ dr̃ brachiū de ꝯſtātinopoli:⁊ hoc de
termīat quartā hitatiōis q̃ dicta ē europa.Silr̃ exit ꝺ ma
re ĩdie brachiū occñtale ⁊ rapit ĩ ſeptētriōe dōec vadit ad
citatē q̃ dr̃ alcuſū et alba:et r̃māet iter ipꝫ ⁊ mat̃ ſeptētrio
nale vnꝰ.3.graduū:⁊ h̾ deteriat q̃rtā hitationis q̃ dicta eſt
lynoy:⁊ remanet ĩ oriēte maris rubri.de brachio ꝯſtātino
poli:⁊ in oriēte maris vſqꝫ ad finē hitatiōis a ꝑtibꝰ oriētis
ꝑs vna q̃ dicta ē aſia maiori. ⁊ ĩ aſia maior ē brachiū ꝑſeñ
brachiū indicū brachiū ꝺtyn:⁊ mare coraſiuimoꝝ.Et ĩ ter
ris detyn ⁊ de india:⁊ turchia ē multū ꝺepopulatus ⁊ ma
gnū q̇ iter hitatiōes accidit.⁊ ꝑꝑ h̾ fit id qꝺ ꝺ hitatiōe ad
iungit̃ ĩ aſia maiori ĩ ꝑte oriētali medietate tātū:q̃ꝫtū ē ha
bitatio.in quarto qꝺ dictū ē europa:⁊ ĩ quarto qꝺ dcm̃ eſt
lynoy.Sil̓r ĩ q̃rto lynoy ſūt multi mōtes ⁊ plures q̃ꝫ ĩ q̃rto
europe .⁊ nā dedit ei maiorē longitudinē quā ꝺderit euro
pe.vt cū longitudine cōpleat̃ quātū ſibi ꝺ hitatiōe minuit̃
ꝑꝑ depopulatū q̇ ē ĩ eo:⁊ cū h̾ fit habitatio q̃ ē ĩ ea eq̃lis cū
ea q̃ ē ĩ q̃rto europe ⁊ cū h̾ fit medietas occñtalis tota cūꝫ
hitatiōe ſua eq̃lis cū medietate oriētali ĩ quātitate hitatio
nis.Silr̃ aſya maior diuidit̃ ĩ duo q̃rta equalia iſtis duobꝰ
q̃rtis.vnū eſt meridionale.aliud ſeptētrionale in manerie
q̃ medietas occidētalis diuidit̃ nō tñ diuidit̃ ꝑ mare:nec
ꝑ brachiū:ſed diuidit̃ ꝑ lineā quā dixit ꝑtho.exire de paſa
gio herculis verſus oriēs q̃ oīa iuenies demōſtrata ĩ libro
aeris ⁊ aquaꝝ quē fecit hipocras ⁊ in epiſtol̓ Ariſto.hec.n.
ē opinio ſapiētū ātiquoꝝ ĩ ꝑte hitatiōis terre.Miror tñ ꝺ
illis ꝺ ꝑſia ⁊ de ſapiētibꝰ nouis quomō nō ĩtellexerūt rem
iſtā ⁊ qual̓r diuiſerunt hitationē reſpectu iſule ꝺ terradib.
Nā diſerūt lōgitudinē hitatiōis ſꝫ mēſurā quadruuialē:
⁊ ñ iſpexerūt qꝺ rei cōuenit nāli:⁊ h̾ ē error manifeſtꝰ q̄ꝛ rē
diuiſerūt nālē ⁊ quadruuialē fecerūt:⁊ ꝓpter h̾ iſpicere ꝺ
bes q̃ꝫtū auātagiū ē īter grecoꝝ ſapiētiā et iſtoꝝ.

De quattuor quarte triplicitatibꝰ in diſpoſiti
ue conueniunt.

Sed quattuor q̃rta quattuor trigonis cōueni
entia ſunt in ſitu.

Jā patefecimꝰ q̃ ſūt quatuor quarta:et q̃re ꝯueniētia ſī
ĩ ſitu et nūero q̃ttuor trigonis ꝯuenit vt qꝺlibꝫ quartū cō
cordat cū q̃lꝫ trigono.q̃rtū.n.qꝺ ē īter ſeptētrionē ⁊ occñs
ꝯcōdat cū trigono gubernāte hūc locū:⁊ h̾ ē trigonꝰ arietī.
Et quartū qꝺ ē iter meridiē et occñs ꝯcordat cuꝫ trigono
gubernāte hāc ꝑtē:et h̾ ē trigonus cācri:et quartū qꝺ ē in
ter oriēs et meridiē ꝯcordat cū trigono gubernāte hāc ꝑtē
⁊ h̾ ē trigonꝰ tauri.⁊ q̃rtū qꝺ ē iter oriēs et ſeptētriōez ꝯcō
dat cū trigono gubernāte hāc ꝑtē:et h̾ ē trigonꝰ gemioꝝ.

Habitabilis igitur loci prima quarta q̃ iter ſe
ptētrionē ⁊ occidētez ponitur ea ĩ ꝑte terraꝝ eſt
q̃ vocantur felitogalacie: ⁊ ſunt terre q̃ genera
liter europa appellantur.

Et vnū quartū ex quartis huius loci qꝺ totū
eſt hitatuꝫ ē id qꝺ eſt iter ſeptētrionē ⁊ occñs ⁊
ē in parte ꝓuinciaꝝ q̃ dicte ſunt calito galacie: ⁊
he ſūt terre q̃ gñal̓r dicte ſūt europa.

Hoc quartum ē inſula quā cōprehēdit mare occidētale
ex ꝑte ſeptētriōis ⁊ occñtis ⁊ mare rōanorū ex ꝑte meridiē
⁊ orientis ſicut añ monſtrauimus ⁊ he ꝓuincie ſunt ĩ cati
dopia romania.ſelliquia eſpania cōſtātinopoli ⁊ barum ꝓ
uinciarum terminū.

Quarta vero ĩ iſtius oppoſitione poſita inter
meridiē ⁊ oriētē in parte terrarū eſt:q̃ nuncupā
tur itoſie orientales: ⁊ ꝑs meridiana terrarū ē:
q̃ dicuntur aſia maior.

Et quartum oppoſitum huic quarto ē id qꝺ
eſt inter meridiem ⁊ oriēs ⁊ ē ĩ ꝑte ꝓuinciarū
q̃ dicte ſunt inoquia de oriēte: ⁊ hec ē pars meri
dionalis q̃ eſt aſia maior.

Hoc quartū ē habitatio que ē ſeptētrionalis q̃ ē a linea
equinoctiali ⁊ ē oriētalis a mari rubro ⁊ eſt eius latitudo.
.36.graduū inferius ⁊ q̇ ſunt ibi ſūt ex gentibus alarabū: ⁊
hoc eſt alhigeꝫ:⁊ alymen india Cyndia ⁊ de alborateꝫ id
cuiꝰ latitudo eſt minꝰ.36. gradibꝰ in meridie a terris ꝺtyn.

Tertia quidē quarta inter ſeptētrionez ⁊ oriē
tē conſtituta in parte terrarū q̃ vocatur ſefume
collocatur. ⁊ ē ĩ parte ſeptētriōali maioris aſie.

Et tertiū q̃rtū qꝺ ē inter ſeptētrionē ⁊ oriēs ē
ĩ parte prouinciaꝝ que dicte ſūt caphonia ⁊ hec
ē ꝑs ſeptētrionalis ab aſia maiori ⁊ minori.

Hoc q̃rtū ē in habitatione q̃ ē in oriente ĩ mari romano

rū cui⁹ latitudo ē magis.33.gradibus.ꝛ hec ē turchia ꝛ cyn
coꝛaſumir coria adeylem.ꝛ quarta eſt de alboꝛacez.cuius
latitudo eſt magis.36.gradib⁹.

¶Quarta aūt que in huius oppoſitiōe inter oc/
cidētaliū meridionaliūqꝫ ventorū flatus ponit:
in parte terrarū que dicuntur ithoſie occidenta
les oꝛdinātur:que generaliter noiant̄ linugue.

¶Et quartū qđ ē huic oppoſitum quod eſt iter
occidēs ꝛ meridiē eſt in pte ꝓuinciarum que di
cte ſunt inoquia occñalis nomen ſuum genera
le dictū eſt ꝓuincie đlynoy al's libia deſerta.

¶Hoc quartū ē inſula q̄ cōpꝛehēdit mare occidentale ex
parte occidētis ꝛ meridiei ꝛ mare affrice ex pte ſeptētrōis
ꝛ bꝛachiū maris rubꝛi ex parte oꝛientis prouincie q̄ ſūt ibi:
ſūt egyptū ethiopia nubia ꝛ oēs alie natiōes nigroꝝ ꝛ bar
ca affrica ꝛ tangea.cōuenit vt iſpicias ad ſubtilitatē intel/
lect⁹ ptho.quomodo p̊ incepit a quarto cum trigono arie/
tis cōcoꝛdante:eo ꝙ ē ſignoꝛū pꝛincipiū ſm opinionē cōez
tñ ſ3 opinionē ſuā:eo ꝙ h̄ trigon⁹ ē nobilioꝛ alijs:ꝛ ꝓpter
nobilitatē ſuā fuerūt antiquo tpe ī hoc quarto quo ipē do
minatus multi reges nobiles q̄ in tota habitatione regna
uerunt aut in maioꝛi parte ſicut hercules gigantus alexan
der ēt ꝛ auguſtus.nā iſti fuerūt de quarto qđ ē iter ſepten
trionē ꝛ occidēs.Poſtmodū poſuit aliud quartū oppoſitū
huic ſecūdo:eo ꝙ oppoſitio ē virtutis equalis:ꝛ qꝛ cum tri
gono tauri cōcoꝛdat:ꝛ taur⁹ ē ſignū 2m.ꝛ ꝓpter hoc inenti
ſūt de hac gente hoies q̄ leges cōſtituūt que perueniūt ad
maioꝛē ptē gentiū habitationis.ſicut lex xp̄ianoꝛū:que fu
it ante legez mauroꝝ:ꝛ poſtmodū lex mauroꝝ.Poſtea po
ſuit 4m.tertium qđ cōcoꝛdat cū gemini:eo ꝙ eſt tertium
ſignū.ꝛ qꝛ ps oꝛiētalis ē maioꝛis virtutis q̄ꝫ occñtalis rep
ti ſunt ex gentib⁹ hꝰ q̄rti q̄ magnū regnauerunt regnatum
ſicut aſſueri⁹ ꝛ darius añ ip3:q̄ fuerūt reges pſaꝝ ꝛ poſuit
q̄rtū q̄rtū qđ ē oppoſitū tertio:eo ꝙ ē oppō equalis v̄tutis
vel circa ꝛ qꝛ cācer ē quartū ſignū.

¶Item in vnaq̄qꝫ iſtarum pꝛedictaru3 quarta
rum qđ ex ſuis partibus circa totius habitabilis
terre dimidiū cōtinetur illius ordo reſpectu illi
us quarte cui⁹ ps eſt:diſpoſitiōi eiuſde3 quarte
reſpectu toti⁹ habitabilis terre contrari⁹ ē. Nā
in quarta que vrubin dicitur que reſpectu vni/
uerſe terre habitabilis inter ſeptētrionem ꝛ oc
cidentem conſtituit:illius oꝛdo ꝙ circa terre di
midiū ē angulo q̄ ē ī oppoſitione illius anguli in
quo hec quarta cōfoꝛmatur appropinquat:ꝛ ē
meridianus oꝛientalis.Idē ꝛ in alijs quartis i/
dubitanter eueniet ita ꝙ vnaq̄qꝫ iſtaꝝ quartarū
duab⁹ triplicitatib⁹ adiuicē oppoſitis aſſimilet̄.
Ipi⁹ ēt ptes que circa terre dimidiū ſunt ei cui
illa pars appropiat:que ēt in contrariu3 illi⁹ cui
gñal'r illa quarta appꝛopiquat appꝛopiat.Alie
aūt ptes ipius generali qualitati illius quarte cō
coꝛdabunt.Opoꝛtet ēt vt cu3 ſtellis triplicitatis
ipi⁹ quarte ī ſimilitudīe ſtelle q̄ ī ceteris triplici
tatibus dñium hñt accipiantur.

¶Sil'r cuiuſlib3 quartoꝝ q̄ diximus ps q̄libet q̄
eſt in medio habitationis totius terre ē cōtraria
illi quarto reſpectu illius totius q̄rti ad totā ha/
bitationē:qꝛ quarti qđ dictū ē europa:ps vna q̄
ē ī medio habitatiōis:q̄ ē circa angulū oppoſitū
anguli.vnde ē illud quartu3 tēdit magis ad me
ridiē ꝛ oꝛiens:et ſic de oibus alijs quartis.ita
ꝙ quartoꝝ qđlibet habeat ꝯcoꝛdātiā cū duob⁹
trigōis oppoſitis.Et ptes q̄ ſūt ī medio tēdūt ad
naturā alterius.quarti oppoſiti eius.ꝛ eſt alte
rius nature q̄ꝫ ſit totum q̄rtu3 p ſe.Et alie ptes
pti hñt totius quarti naturā.Et cōuenit vt acci
pias ſtellas gubernātes illos alios trigonos:ꝛ
eas miſceas cu3 his q̄ gubernāt aliu3 illius q̄rti.

¶Due linee quas diximus q̄ diuidūt hitationē ī quattuor
quarta icidūt ī pūcto:cuius latitudo ē.36.graduū ꝛ lōgitu
do ſ3 mappā antiquā.59.graduū:ꝛ ſ3 nouā.56.ꝛ p hāc iciſi
onē fiūt q̄ttuoꝛ anguli ꝛ prouīcie q̄ ſūt cira iciſionē hoꝛum
q̄ttuoꝛ āguloꝝ q̄ ſūt ī medio hitatiōis:ꝛ ipē q̄ ſūt circa pū/
ctū iciſiōis cuiuſlib3 q̄rti ꝛ ē ī parte oppoſita cuiuſlib3 q̄rti
ꝛ ē ī pte oppoſita illius q̄rti reſpectu totius q̄rti.Et pp h̄ ī
gubernādo hūc locū hñt pticipationē ſigna ꝛ pl'e gubernā
tes q̄rtū oppoſitū iſtius cū ſigno ꝛ planetis gubernātibus
illud quartū:vñ ē ps illa.hoc āt dcm̄ ptho.gloſa nō īdiget ī
h̄ loco:expedit tñ vt ī tua imaginatiōe illud foꝛmes.

¶Et neceſſe ē vt ī oī hitatiōe ſumātur ſtelle que
ipſi triplicitati ſolūmō dñant̄ ī unaq̄qꝫ quarta:p̄/
ter ī illis ptib⁹ q̄ ſūt verſus medietatē hitatiōis ī
q̄b⁹ ſtella mercurij cū ſtellis que triplicitatibus
dñantur accipietur:q̄m ē ex cōi ꝯmixtoqꝫ gñe.

¶Et conuenit vt in quolibet loco hitato ſit vir
tus ipoꝝ planetaꝝ p gubernamētu3 trigonu3 il
lum ſolu3 ſm trigonum qui dñatur in quolib3
quarto exceptis ptibus illoꝝ q̄rtoꝝ q̄ ſunt circa
medium hitationis.Nā iſtis cōuenit vt ſit virt⁹
mercurij cu3 virtutibus pl'aꝝ gubernantium il
los trigonos:eo ꝙ ē nature ꝯmixte habens par
ticipationem cum oibus.

¶In quolibet q̄to quartoꝝ dñantur pl'e quales ſibi cōue
niūt:tñ ī medio hitatiōis hñt pticipationē oēs pl'e ſicut añ
dixit ꝛ in eo quod ē circa mediū cuiuſlib3 quarti dñantur
pl'e quarti oppoſiti eius.ꝛ mercurius cū eis eo ꝙ ē nāe cō
mixte ꝛ pp hoc cōuenit vt ps cuiuſlibet quarti q̄ ē circa me
diū cōcordet cū mercurio.

¶Neceſſe ē igit̄ ſm hunc oꝛdinem vt ptes q̄ ſūt
īter ſeptētrionē ꝛ occidētē habitabilis terre.i.il
la quarta q̄ vruhe3 appellatur:triplicitati que
ē inter ſeptētrionem ꝛ occidente3 aſſimilet̄ que
triplicitas ex ariete leōe ac ſagittario colligitur.
Et gñal'r erunt dñi iſtius triplicitatis iuppiter
ꝛ mars cu3 fuerit veſptini.Gñales āt gētes has
ptes ihitantes ſūt hoies terre britanie:galacie:
germanie:heſtranie:itale:gallie:appulie:ꝛ ſici
lie:toꝛinie:calite:nec nō ꝛ hiſpanie. Opoꝛtet
igit̄ vt q̄ꝫplures iſtaꝝ regionu3 hoies pp iſtius
triplicitatis dominium:ꝛ propter ſtellas eoꝛū
dominatrices non humilientur ſed libertatem
appellāt ꝛ arma ꝯcupiſcāt:laboꝛēt ꝛ ſunt belli

coſi nec non periti regiminis nitidi ſint:ac mun
di et magnanimi. Atque iuppiter et mars i iſto
rum aſſociantur dominio cum ſint veſpertini
⁊ quoniam huius triplicitatis prime partes ſūt
maſculine:poſtreme vero feminine accidit his
gentibus circa mulieres non eſſe zelotipos ſed
earum concubitus vilipendere ſodomiticūque
ſcelus magis appetere ⁊ circa hoc plus zeloti-
pos exiſtere: ⁊ qui hoc perpetrauerit: ſe turpe
qd cōmiſiſſe non extimet. Ille vero in quē hoc ꝑ
petratur: vt in hoc effeminetur ⁊ moleſcat: ⁊
vt poſtponendum ſit nullatenus putet :animo
ſitates etiam tentare cōſueſcunt ⁊ in bonis ope
ribus ac fidelitate verſantur:conſanguineitates
diligunt ⁊ omne quod bonuʒ eſt ⁊ honeſtū ac
laudabile non poſtponunt. ¶ Haruʒ autē om
nium prefatarum regionum:britanie regiones
⁊ galatie germanie ac ſaturnie arieti ꝓprie aſſi
milantur ⁊ marti. Quapropter qui eas inhabi
tāt in maiori parte ſilueſtres ſunt ⁊ feroces ani
marumqʒ qualitates ferarum qualitatibus aſſi
milantur. Regiones autem italie ⁊ apulie atqʒ
gallie:nec non ⁊ ſicilie leoni aſſimilantur ⁊ ſoli.
Qua de re morātes in eis: ſunt periti regiminis
⁊ bene agunt:omniū etiam ac laudabilium ope
rum ſunt imitatores. Sed tormic malte hiſpa-
nieqʒ regiones ſagittario ⁊ ioui aſſimilantur. ⁊
ob hoc qui in illis habitant:libertateʒ appetunt
ſuntqʒ ſani corde ⁊ amant mundiciem atqʒ niti
ditatem. Partes autem iſtius quarte que circa
medietateʒ habitabilis regionis ordinant̄:ſunt
taralyi regiones ac macedonie ⁊ abelernie:vo
les ⁊ achaye acritis inſula: ⁊ terre que duclans
appellantur:non littus aſie minoris ⁊ carbos i
ſula. He ſunt igitur partes que ponuntur inter
meridiem ⁊ orientem iſtius quarte. ⁊ cum hoc
quod dictum eſt:aſſimilātur triplicitati que eſt
inter meridiem ⁊ orientem:que ex tauro virgine
⁊ capricorno conſtituitur aſſociāturqʒ ei in do
minio venus ⁊ mercurius. Qua propter haruʒ
regionuʒ habitatores pre omnibus alijs homi
nibus in formis ⁊ figuris adinuicem aſſimilan
tur. Eoꝝ quidem animie atqʒ corpora ſunt tem
perate:fortiſſimi quoqʒ ſunt peritiqʒ regiminis
nec humiliantur propter martem:qui exaltatur
in capricorno libertatēqʒ diligūt. At quia mars
⁊ iuppiter triplicitati iſti⁹ quarte dominātur in
moribus atqʒ dominatiōibus ſibimet proprijs
ab inuicem ſegregantur. Suntqʒ legum inuen
tores muſicā diligunt:addiſcere cupiunt:defen
ſiones non poſtponunt. In omnibus etiaʒ ſuis
operibus cauſa veneris cū nitiditate mūdiciaqʒ
perſeuerant:bene agunt: ⁊ extraneos libēter ho
ſpitantur:iuſtitiam amant ⁊ obſeruant:ſcribere
cupiunt:loquelis vtuntur propter mercurium:
et qa veſpertinis ſtellis aſſimilantur ſua marie
celant conſilia. Item cum he regiōes particu
lariter diuidantur qui morantur i regionib⁹ cu
cla⁹ ac in minoribus aſie littoribus ⁊ in carbos
inſula:tauro et veneri proprie aſſimilabuntur:
ideoque ſūt in maiori parte molles munditiam
atqʒ nitiditatem concupiſcentes et corporum
altitudines ac ornatus inueſtigantes. Qui autē
valas achaiam et acritem inhabitant: virgini aſ
ſimilantur et mercurio:vnde ꝓprie dialetici do
ctrine ſtudium amantes:et circa ſpiritualia ma
gis ꝙ̄ circa terrena cōuerſantes. At qui i macē
donia et taralyi q bizātium dicitur. ac iablcune
morant̄ capricorno et ſaturno aſſimilātur:iōqʒ
regnare deſiderāt:et ſuorū animorū qualitates
non ſunt mites ac domeſtice nec legum rebus
aſſociantur.

SEcūda vero quarta meridiana ps
eſt aſie maioris:cuius partes con-
tinentes indie regiones ⁊ arbalui
caurofie fathathie inidhie parthie
babilonie iſule atqʒ regiōes aſſur:
quarum omniuʒ ſitus reſpectu totius habitabi
lis regionis eſt in parte meridiana oriētali tripli
citati q̄ ē iter meridiē ⁊ oriētē q̄ ex tauro virgie
et capricorno ꝯſtituitur aſſimilari debēt. Harū
quoqʒ regionū dn̄i ſunt ven⁹ et ſaturn⁹ cum ſūt
matutiales. Quapropter nature has habitātiū
regiones horum duorum dominoruʒ naturas
imitantur:venereʒ nāque venerantur ⁊ vocāt
eam aſis:Saturnuʒ autem ſolem lucidum ap
pellant. Quidam etiam horum ſunt qui fortu-
na prenunciant:cuſtodiūt ⁊ accurate obſeruāt
membra generantia:et illa pro diuinātib⁹ hn̄t:
eo ꝙ predictis ſtellis que naturaliter ſunt eodē
modo generatrices aſſimilātur:ſuos etiaʒ parē
tes venerantur. Sunt homines calidi:qui vene
reos actus multum exercent: ⁊ in eis pluſ-
ꝙ̄ oporteat ſollicitantur:ſunt ſaltatores et ſaliē
tes:inſtrumentorumqʒ muſicoruʒ tactores. eo
ruʒ quoqʒ corpora ſūt apta carneitatis. ſemetip
ſos pigūt et adornāt ꝓpter venerē. mores ēt eo
rū pleni ſūt ꝑꝑ ſaturnū. et manifeſte ñ occulte ꝓ
pter matutinalem figuram:cuʒ mulieribus co
eunt ſodomiticuʒ ſcelus viriliter abhorrēt:iōqʒ
ꝙ̄ plurimis eorū accidit ex proprijs mulieribus
filios procreare. In hoc etiam cum pectoribus
indicant:aſſimilantur propter matutinaleʒ aſcē
ſionem: ⁊ quia dominatrix corporū virtus que

cordibus eorum ineſt: fortitudini ſolis aſſimilã tur: ſunt etiam ſm maiorem partem in modis iduendi ſe: ⁊ in venuſtandi ac in omnibus que corpori pertinent molles ⁊ effeminati propter venereas qualitates: ſũt ⁊ magnanimi fortes bellatores: qa ſaturnus eſt orientalis. Itẽ cum he regiones diuidunt qui ſunt ex regionibus fa racbic nudbic parthie: tauro et veneri aſſimila buntur. Ideoq; harũ regionũ habitatores ve ſtimentis venereos colores hñtibus vtunt: qb⁹ totum corpus tegunt preter pectus: et gñaliter effeminati ſũt et delicati. At q et virgini et mer curio aſſimilant ſũt babiloni: cultoreſq; iſule ⁊ regionũ aſſur. Quapp hi ſũt i doctrinalib⁹ peri ti ⁊ ſtellarum motuum obſeruatores. Qui aũt capricorno ⁊ ſaturno aſſimilantur ſunt indi ar/ balui ⁊ taurofi: ideoq; deformes ⁊ ſordidi: ani marũ ſuarũ qualitates ſunt ferociſſime. ⸿Alie vero hui⁹ quarte partes que verſus habitabilis terre dimidium ſũt idaurace regiones ſureq; ꝓ funde terre iudeorũ cunice caldaice vrchinie: ac habitate arabum regiones. Harũ autem om nium ſitus reſpectu iſtius totius quarte ẽ i par te que ponitur inter ſeptẽtrionẽ ⁊ occidentẽ: aſſimilaturq; triplicitati: q̃ eſt iter ſeptentrionẽ ⁊ occidẽtem que ex ariete ⁊ leone ⁊ ſagittario eligit: cui us domini ſũt iuppiter mars ⁊ mer curius. Quapropter viri has regiones habitan tes mercatione ⁊ cõmutationib⁹ vtuntur: ſunt deceptores ⁊ ꝓditores ac vilipẽdentes. In ſua rum aũt aiarũ qualitatibus vincit puſillanimi tas ⁊ gñaliter ſunt bifarij: atq; bilingues: quia predictis ſtellis aſſimilantur. Iſtorũ aũt hi qui ſunt i parte terrarum ſirie profunde ac idumee regiões terreq; iudeorũ: arieti ⁊ marti ꝓprie aſ ſimilant. Ideoq; in maiori parte iſtabiles pro/ ditores creatorẽ ignorantes. At homies cunice regionis ⁊ caldei habitatoreſq; vitanie ſoli aſſi milant: atq; leoni: vnde ſani corde ſunt: ⁊ miſe ricordes: ſtellarum ſcientiã diligentes ⁊ ſolẽ inter ceteras ſtellas proprie venerantes: habita te uero arabũ regiões ſagittario ⁊ ioui aſſimilan tur. Quapropter ipsarũ terrarũ fertilitas ẽ co rum nomẽ qđ ẽ habitatio fertilitas. Ibi ſunt ẽt ciborũ ſaporamẽta. Quarũ regionũ hoies ſũt hñ morigerati: audaceſ: ⁊ regnare ꝺſiderãtes.

Tertia autem quarta eſt in ſeptẽtri onali parte terrarum aſie maioris cuius partes armeniam continen tes ⁊ curucaniam marichiã. bacca traiam faſluiran zuſan romaticã: ſarmaticas que ſunt mulierum regiones: tucſia na et terras aſcade: que ſunt partes ſeptentriona lis orientalis totius habitabilis regionis: tripli citati que eſt inter ſeptentrionem ⁊ orientẽ aſ ſimilantur: quam geminorũ ⁊ libre aquarijq; ſignum componunt: cuius domini ſũt ſaturn⁹ ⁊ iuppiter cum ſunt orientales. Ideoq; harũ incolle regionum: iouem venerantur ⁊ ſolem. Quibus aurũ ⁊ diuitie multum affluunt: ⁊ eo rum actus nitidi ſunt ⁊ formoſi: ac velut opor tet ſunt item ſapientes ⁊ diuina inquirunt ⁊ ob ſeruant animarum ſuarum qualitates: a verita te ⁊ iuſtitia nõ declinãt: ſunt liberales: itellectuſ q; boni ac imutabiles: nequitias abhorrentes. Integra eſt ⁊ incorruptibilis eorum amicitia: pro conſanguineis rebuſq; laudandis ⁊ hone ſtis morti ſe leuiter tradunt: ſunt caſti ⁊ abſtinẽ tes: cariſſimis itendũt veſtibus grandia donãt actuſq; ſui ſunt preclari: hec autem in maiori p/ te offert ſaturni iouiſq; ſocietas in hec ꝙ ſũt ori entales ⸿Iſtorum autem qui ſunt in parte car ſanie: ⁊ mathiaie nec non armenie ſigno gemi norum ⁊ mercurio proprie aſſimilantur. Qua propter mobiliores ⁊ circa deceptiones ſũt ꝓ cliuiores. At hi qui ſunt in parte terrarũ faſſlu ire: bacatraie zirice: libre aſſimilantur ⁊ veneri. Ideoque ſunt harũ regionũ habitatores mul tarum pecuniarum muſicã atq; quietem dili gunt. Qui autem in confinibus terrarũ ſarma tie tucſiane ⁊ terre aſcaede cõuerſãtur aquario ⁊ ſaturno aſſimilãtur vnde maioris ſunt crude litatis: animarũque ſuarũ qualitates ferociſſi me. Alie vero partes iſtius quarte que ſũt ver ſus habitabilis terre dimidium: ſunt regiones bathiomie ferogie: aſiadye: filogice: ſyrie ⁊ cu/ magine: cacbolye: ludyie: ſilyie: maſutie: Qua rum omnium ſitus eſt verſus partem occiden talem meridianã huius quarte.

⸿Has itaq; regiones triplicitati que ẽ inter me ridiem et occidentem: que ex cancro et ſcorpiõe ac piſcibus conſtituitur aſſimilamus: in cuius dominio mars et venus ac mercurius aſſocian tur.

⸿Has itaque regiones trigono qui eſt iter me/ ridiem et occidens: et eſt trigonus cancri: ſcorpi onis. et piſcis. et in gubernando ipſ participati onem hñt venus mars itẽ et mercurius.

⸿Uult dicere ꝙ in gubernando has prouincias domina tur trigonus geminorũ ſimul cum trigono cancri. ⁊ ꝙ dñi horum trigonorũ hñt participationem in ipſis gubernãdis ⁊ mercurius habet partem in vno cum eis: eo ꝙ eſt guber nator medij habitationis.

¶ Qua de re q̄plures harum incole regionum
venerē venerantur ⁊ eam multis differentibus
earūdem terrarum nominibus appellant. mar
tem aūt ideum: ⁊ quibuſdā alijs vocabulis no
minant: quibus multa ſecreta aſcribūt. Sūt ho
mines laborioſi ac miſeriaꝝ infelices ⁊ circa ne
quitias proclives in prelijs ⁊ expeditionib⁹ ac ī
rapinis ⁊ viarum abſciſionibus conducuntur:
inter ſeruos reputantur ⁊ in prelijs moriuntur
ꝑpter dominiū martis ⁊ veneris in eis: cū ſunt
orientales. Item martis exaltatio eſt in trino ve
neris aſpectu: in capricorno. ſ. ſigno. Venus āt
in trino martis aſpectu quod eſt ſignum piſciū:
exaltatur. Quapropter eorū vxores eos ex to
to corde diligunt ⁊ multum ſane conſiliantur ī
proprijs domib⁹ aſſidue morantur: ſūt magni
laboris atq̄ in ſeruitutem redacte. generaliter q
dem ſūt valde laborioſe ac depreſſe.

¶ Et ꝑpter hoc habitātes in iſtis prouincijs vt
plīmū magnificant venerē: ⁊ vocant eā multis
noībus ⁊ diverſis ſꝫ moras locorū: ⁊ appellāt
martē ōdiberis ⁊ alijs noīb⁹ dicētes ad hos plā
netas pertinere quedam ſecreta planctus ⁊ plo
ratus: ⁊ ſunt laborioſi cordiū: trauaroſi ducti
ad omne malū: ⁊ preciantur pro eundo ꝑliatuꝫ
in exercitu ⁊ ꝑ derobando: ⁊ ſunt ſicut ſerui ⁊
ex eis multi in prelijs moriuntur: eo ꝙ mars gu
bernat eos. ⁊ venus in modo quo ſunt orienta
les. Similiter exaltatio martis eſt in vno ſigno
trigoni veneris q̄ eſt capricornus. ⁊ venus ha
bet exaltationem in vno ſigno trigoni martis:
⁊ eſt piſcis: ⁊ ꝑpter hoc ſūt mlīeres harū terra
rum multum legales viris ſuis ⁊ eos vere dili
gunt: ⁊ ſunt ſuoꝝ cuſtoditrices domorum labo
rioſe bene ſeruientes: ⁊ ſunt laborioſe generali
ter ac humiles.

¶ Reuerentia quam dant veneri ⁊ marti cōſueuerat eſſe
antiquo tꝑe quo gētes habebāt legē ſm naturā. ⁊ haꝝ opi
nionū ſunt illi de india hodie: ⁊ dexyn: ⁊ ꝑ noīa ciuitatū ſm
ēa que dixit. Uult dicere ꝙ gens cuiuſlibet ciuitatis appel
labant venerē ⁊ martē vno ꝓprio nomine quo non appella
bant alij alteri⁹ ciuitatis. Et q̄ venus ⁊ mars ꝯcordant ſe
cū ī manerie qua ſūt orietāles cū participatōe quā hūt cū
ſaturno ⁊ ioue. ⁊ ſol dedit eis mores quales dixit ante: ⁊ te
nēt ꝙ ꝑtineat ad venerē ⁊ ad martē ſecreta planctus. ⁊ ꝙ
facit eos laborioſos ⁊ acorutdatos: ⁊ totum aliō qđ dixit
⁊ hoc ē ꝙ qū ven⁹ eſt orietālis vicit vt⁹ martis ⁊ ſaturni ſu
per venerē ⁊ iouē. ⁊ q̄ mars ⁊ venus hūt participationem
q̄ vterq̄ eoꝝ hꝫ participationē cū trigono alteri⁹: ſūt muli
eres h⁹ terre viris ſuis legales. ⁊ ꝑpter participationē quā
hꝫ ſaturn⁹ cū marte ⁊ cū venere ſūt laborioſe ⁊ ſuiētes.

¶ Horum autem hi qui ſunt in regionib⁹ bathi
onic ferogic felogice cancro et lune aſſimilanť.
Ideoq̄ q̄plures earum habitatores ſūt homi
nes timoris et humilitatis et ꝑpter lune orienta
lem ac eiuſdem figure maſculinitatem in q̄plu
rimis earum vxoribus eſt virilitas: dominium
et ſegregatio: ſicut et in mulieribus que dicunť
amazones: que a virorū connubijs aufugiunt
et arma diligunt: ſunt etiā ſuorum patrum me
mores a cunabulis cum eis dextre mamille ex
peditionū itinera ſecantur: que mēbra detegunt
cum bellare aggrediuntur vt ī eis muliebris na
tura minime fore putať.

¶ Illi horum qui ſunt ī terra niconie eroqe et ca
ligite habent concordantiam ꝓprie cum cācro
et luna: et propter hoc ſunt viri vtplurimū hu
miles et timentes: et eorum mulieres ſūt vtplu
rimum viriles ſuperbe et pugnatrices: eo ꝙ lu
na gubernat eas quando eſt oriētalis et maſcu
line figure: et ſunt ſicut mulieres que dicte ſunt
amazones. et ſunt que vitant iacere cuꝫ viris et
amant arma: et loquuntur de illis ab īfantia ſua
ſemper: et inciditur ſibi mamilla dextra vt meli
us operentur de armis: et cū vadunt ad tornea
menta hec membra detegūt quando acies ꝑpa
rantur ad bellum: vt ſui intelligant inimici ꝙ nō
habent mulierum naturaꝫ.

¶ Timor ⁊ humilitas q̄ ē in viris haꝝ terraruꝫ accidit ꝑꝑ
exaltationē iouis q̄ ē ī cācro: ⁊ ꝑpter participationē quam
hꝫ luna cū marte in ipſis gubernādis. Supbia ⁊ maſculini
tas q̄ dcā eſt ī mulierib⁹ iſtis accidit ꝑpter figurā lune q̄ ē
maſculina. qm̄ he terre orietāles ⁊ cū orietālibus planetis
ꝯcordant. De maſculinitate aliarum mulieruꝫ que dicte
ſunt amazones: dixit ꝑ exēplū: q̄ mulieres haꝝ terraꝝ ſūt
maſculine: ſicut he q̄ amazōes dicte ſūt. ꝑdicte nāq̄ mulie
res morātur ī vna inſula maris: circa quā ē alia iſula ī qua
viri habitant. ⁊ quando ſol eſt in cācro ⁊ leone coniungun
tur cā generandi: ⁊ poſtmodo ſeparanť. ⁊ ſi mulier parit fi
liū nutrit eum: donec creuit ⁊ poſtea dat ipꝫ viro: ⁊ ſi filiā
tenet eam ſecum.

¶ At qui ſirie cumachie canadochie partes īha
bitant ſcorpioni et marti aſſimilantur. Quapꝑ
q̄plures eorum ſunt inſtabiles deceptores pro
ditores magniq̄ laboris. Viri aūt ludhie fiſlie
macholie piſcibus aſſimilantur et ioui. Ideoq̄
ꝓprie ſūt hoīes multarum pecuniaꝝ boneq̄ ſo
cietatis atq̄ mercationis liberalitatis etiaꝫ fide
litatis ī oībus ſuis negocijs.

¶ Et illi de terra ſurie camocie et cadoquie con
cordant cum ſcorpione et marte: et ꝑpter hoc
ſūt vtplurimū ſtulti cum deceptionib⁹ et labora
tores. Et illi ď terra lodie qliquie ⁊ macholie cō
cordant cū piſcib⁹ ⁊ ioue: ⁊ ꝑpter hoc ſunt ma
gnarum diuitiarum ſociabiles mercatores et di
ligētes libertatē et legalitatē ī oībus ſuis factis.

¶ Diuitie quas hūt ſūt ꝑpter iouē q eos gubernat: in noīe
quo eſt orietālis: ſotietas: legalitas: ⁊ mercadātia ſūt ꝑpter
venerē q̄ hꝫ magnā participationē cū ioue in ipſis gubernā
dis: qm̄ hꝫ ī piſcib⁹ triplicitatē ⁊ exaltationē.

Reſidua verò quarta eſt in parte q̄ generali noīe lynoy noīatur: cuius ꝑtes cōtinētes regiones numidie: iarſinodie: affrice: cadbāie: loci cemunitis: barmantice: mauritanie. batolie: metegonate: quoꝝ oīum ſitus ē ī parte meridiana occidētali totiꝰ hītabilis regiōis.

¶ Aliud q̄rtuʒ remanet ī parte q̄ generaliter dicta ē lynoy ⁊ ſunt ꝑtes cōphendētes yromādiā ſataʒodiā affricam cadinaʒ: Retatemōicas: grinoticā: mauritaniaʒ: ſotaliaʒ: ⁊ matogonicam: ⁊ ſunt poſite īter occidēs ⁊ meridiē totius habitationis terre.

¶ Iormādia ē ī occñte ab affrica: ⁊ iartaʒodia ē in oriente ab affrica ⁊ cadima ⁊ lacacemōie ⁊ garinotica ſunt terre exñtes ī occñte: ⁊ romādia: ⁊ affrica: ⁊ mauritania eſt ī fine hītatiōis a ꝑte occñtis ⁊ ē ꝑs taugie: ⁊ he ſunt terre metiodoꝝ. Et matagonica ē ī oriēte meʒinodorū ⁊ hec ē peragnata. Ego āt narro tibi factū haꝝ teraꝝ q2 ſcio ꝙ tibi demōſtrāt q̄ ſūt: ⁊ recordare que tibi dixi vt hec oīa perores in libro mappe mūdi ptho. ⁊ cū q̄ ſigno cōcordāt ⁊ cū q̄ pl'ta.

¶ Triplicitati q̄ ē inter meridiem ⁊ occidētem aſſimilant̄: que ex cancro ſcorpione ⁊ piſcibꝰ colligitur: huiꝰ aūt dñi ſunt mars ⁊ venus. cuʒ ſunt veſpertini. Quapp̄ q̄ʒplurimis iſtaꝝ regionum ꝓpter hoꝝ duoruʒ planetaruʒ ſocietateʒ regē ⁊ reginā eiuſdeʒ matris ſobolē: in eis pariter regnare: viruʒ. ſ. viris: mulierē vero mulieribus dñari contingit: ⁊ ſēper hanc de ꝓgenie obſeruant conſuetudineʒ. Eorū nature ſūt calidiſſime ī coeſido ſuperabundant: ita ꝙ eorū coniugia fiunt vi atqʒ rapina. Multotiens etiā eorū rex cuʒ alienis ſponſis priuſq̄ʒ earuʒ ſpōſi venereos actus exercet: ⁊ quorundā coruʒ ſunt vxores cōmunes inter ip̄os: Ipi quoqʒ picturas ⁊ natus concupiſcunt: ⁊ ſe more feminino adornant ꝓpter venerē: animi tñ eorū ſunt viriles: verſute: apparitores: diuinatores: ꝓditores ac deceptores: pericula nō metuentes pp̄ martē.

¶ Et cōcordāt cuʒ trigono q ē inter meridieʒ ⁊ occñs. ⁊ hic ē trigonꝰ cācri ſcorpiōis ⁊ piſcis. ⁊ gubernat eū mars ⁊ venꝰ in mō quo ſunt veſꝑtini: ⁊ ꝓpter hoc accidit multis terraū iſtarum: pp̄ ꝑticipationē hoꝝ duorū planetarum ꝙ regnāt in eis rex ⁊ regina nati de vna matre vt frater ⁊ ſoror ⁊ regnat ei vir ſuper viros ⁊ mulier ſuꝑ mulieres ⁊ obſeruāt cōſuetudinē iſtā ⁊ hereditariā hñt eam gentes. harū terrarū ſunt calide nature multū ⁊ fornicationis magne cum mulieribꝰ laſciuie multū ita ꝙ vlʒ īferunt mulieribus ⁊ eas violēter attingūt: ⁊ plurimuʒ accit ꝙ reges iacent cum nouis anteq̄ʒ ſui mariti: ⁊ mulieres ꝓ maiori parte ſunt īter eos cōmunes et diligunt ſe lympidare ſicut mulierés: et hoc rōne veneris: hñt tñ corda viroruʒ: et ſunt deceptuoſi ⁊ archerij multa predicunt et ponunt ſe ad mortis periculum cā martis.

¶ Participatio hoꝝ duoꝝ pl'taꝝ eſt eo ꝙ exaltatio vtriuſqʒ ē in trigono alteriꝰ ⁊ ſūt particeps in hoc trigono gubernādo. Qr āt dixit ꝙ ī his terr͂ regnāt duo fratres vir ⁊ mulier ē hodie reꝑtū ī terris gaue: ⁊ ī multis locis terraꝝ ⁊ h̄ ē ꝓpter ꝑticipationē martis ⁊ veneris ī ip̄is gubernandis ſūt. n. nāe calide ꝓpter calorem martis et magne fornicationis cū mulieribꝰ ꝓpter ꝑticipationē quā hʒ venꝰ cū marte: et ꝓpter hoc ſūt ī eis multe mulieres ī cōi hñtes. et ſe lipidantes ſicut mulieres. hoc. n. reꝑtū ē hodie in illis q cooꝑiūt ſuas facies ſic̄ mulieres et m'ti ex iſtiſ occñtalibꝰ terr͂ vadunt cooꝑti cum lintiaminibꝰ ſicut mulieres: et tñ hñt corda viroꝝ et hoc ē cā martis: et ob hoc ēt ſūt deceptuoſi et ꝓditores et ponūt ſe ad mortis ꝑiculum: eo ꝙ mars eos gubernat ī feminia figura: et hoc cū ē veſꝑtinꝰ et diuinationē hñt ꝓ parte iouis et veneris q hñt participationē cuʒ marte: et hoc ē hodie repertū ī eis: q2 multi eoꝝ inſpiciūt ī mēbris aīaliū: et cog̊ſcūt multa ī epatibꝰ: cordibꝰ et ſpatul'.

¶ Hoꝝ āt hi q ſūt ī partibꝰ numidie iarſidonie ⁊ affrice cancro proprie aſſimilātur et lune. Quapropter ſunt viri ſocietatis et mercationis: magneqʒ pinguedinis.

¶ Et illi hoꝝ q ſunt ī parte iormādie iarcaʒodie ⁊ affrice cōcordant ꝓprie cuʒ cancro et luna: et propter hoc ſunt mercatores et eoruʒ terre fertilis et habundans multuʒ.

¶ Hoc ē ꝓpter lunā q̄ demōſtrat oē naſcimētum: et ꝓpter exaltationē iouis q̄ ē ī cācro. nā luna hʒ in hac gēte diuerſitates duas. vnā q2 eſt dña medietatis occñtalis. aliā ꝓpter dignitatē quā hʒ ī cācro: et pp̄ hoc ſ̄t illi d̾ terris iſtis d̾ ꝑte maiori ſ̄btiliores et magis ītelligētes q̄ʒ ceteri ocñtales.

¶ Illi vero q ſūt ī parte terrarū metagōice: mauritanie: bacolie: ſcorpiōi ꝓprie aſſimilant̄ et marti. Ideoqʒ ſūt ſuarum aīarum q̄litates ferales: ſunt cōtētores: placitatores et multū carniuʒ comeſtores: nec ꝑicula formidātes: vitaʒ nihil pēdētes: ita ꝙ coruʒ quidā alios pro nihilo interficere dicunt.

¶ Et illi q ſunt ī ꝑte mautagōice maritāie italie hñt ꝯcordātiā ꝓprie cū ſcorpiōe et marte. et iſti hñt maneries beſtiarū et feraruʒ et ſunt rixatores carnes multas comedūt ponūt ſe ad mortis ꝑiculuʒ et d̾dignant̄ viteita: ꝙ vnꝰ occidit aliū.

¶ Iſti ſūt gētes barbaroꝝ illi q morāt̄ ītus in occñte ſicut meʒinodis et pagnates: et hñt tales mores ꝙ īterficiūt ſuos parētes: et multotiēs dcm̄ ē mihi ꝙ ip̄i vt pl'imū qñ vidēt parentes et amicos ſuos īfirmos eos occidūt dicentes ꝙ ip̄os adiuuāt: vt cito moriātur ſine labore. h̄. n. faciunt multi eoꝝ ꝯtēnendo legē maurorū q̄ d̾fēdit ne hoc fiat.

¶ At illi q ſunt ī ꝑte terrarū fadhanie locicemunitis harmaneboie piſcibus aſſimilant̄ et ioui: q̄propter ſuaruʒ aīaruʒ q̄litates ſunt liberales et plane ſunt opuʒ amatores gratiaruʒ redditores viriqʒ timoris: nec humiliant̄ q̄ʒpl'es coꝝ pp̄ iouēʒ quē venerant̄ et vocāt hamon.

¶ Et illi q ſunt a ꝑte terre decadina cētimonites

et gazmatica cócordant ꝓprie cuȝ piſcib⁹ et io
ue.et ꝓpter hoc bonos et ſimplices mores hñt:
diligunt monaſteria.gratiſcunt et laudát bonū
ſcm̄:deuȝ timētes ſunt.et vtplīmuȝ humiles ꝑ
pter iouē.quē reuerētur et noiant ipȝ amon.

℄ Iā diximus ꝙ iſti ſūt inter terminos affrice ⁊ pagāte:qđ āt dixit ptho.gloſa non indiget in hac parte.

℄ Alie autem iſti⁹ quarte partes q̄ ſūt verſus di
midiū habitabilis terre ſunt terre curinace:mar
marice: egypti tabneis:aueſis: tarage dhytice:
dhame arame:iumemede:q̄ ſunt terre alhabai
medie: ⁊ ſūt he oēs regiōes verſus ſeptētriona
lē partē orientalē iſtius quarte.

℄ Alie partes hui⁹ quarti q̄ ſe tenēt cum media
bitatione terre:ſunt terre de coꝛnalira:de maru
nica egypto caes:catis cōcandoꝛica ⁊ atama ⁊
terra ſeptētrionalis ⁊ oriētalis toti⁹ h⁹ q̄rti.

℄ Coꝛnalira ē terra de barca:⁊ alibi inuenim⁹ ꝙ alcayna/men ⁊ narmarica ripia maris ſicut alexādria ⁊ araxid ⁊ damiaca.⁊ alcaidina ⁊ ꝑtes inferius ab egypto ⁊ egyptum:⁊ partes demanef:⁊ alfocat:⁊ caes ē a parte oriētalis ī nilo in cabed de egipto coaptis eſt alhafeyam verſus ſuperius đ cabed ad partē occn̄talē a nilo:⁊ azania eſt terra de ambia ⁊ aynomia de medio ipa eſt terra ethyopiana ⁊ eſt ſicca ⁊ he ꝓuincie ſunt in angulo ſe tenēti cuȝ angulo quarti qđ ē inter occn̄s ⁊ meridiem.

℄ Aſſimilaturq̄ꝫ triplicitati que ē īter ſeptētrio/
nem ⁊ orientum q̄ ex gemioꝛum libre ⁊ adua/
riȷ̄ ſigno cōponit̄.In c⁹ dn̄io ſaturn⁹ ⁊ iuppiter
⁊ mercuri⁹ aſſociāt̄:qm̄ i iſtarū ꝛgionū dn̄io.v.
planete erratici cū verſpertini ſūt frequētius aſ
ſociant̄:Earū incole deū diligūt:veritatē vene
rantur rebus creatoris adherēt:ſuoꝛū funera đ
flent moꝛtuos ſub terra ſepeliunt et abſcōdunt
q2 ſunt veſptini:moꝛes eorum ſunt differentes
aiaꝝ qualitates actus ⁊ coꝛnȝ leges ſunt ꝙ̄plu
res.Cū quis eis dn̄atur illi obediūt: et hūilianṫ
et tunc in eis vincit puſillanimitas ac verboꝛuȝ
humilitas.Cuȝ āt aliȷ̄ ipi dn̄antur eoꝛuȝ aīe ſūt
cōuenietes cogitatiōeſq̄ꝫ maxime.Uiri multas
ducunt vxoꝛres:et mulieres quoq̄ꝫ multis nu/
hūt viris circa venereos actus multū āxiantur:
cuȝ propꝛiȷ̄s coeunt ſoꝛoribus et cuȝ hoibus ēt
multos ꝓcreant filios et eoꝛuȝ vxoꝛes cito pre/
gnantu⁹ ſicut in eoꝛuȝ regionibus multuȝ cre/
ſcūt et augmentantur oia. Eoꝛū qdē ꝙ̄ plīmū
virorum aīe ſunt molles et feminine.Quidam
etiā eoꝛum mēbꝛa gn̄antia vilipendunt:ꝑꝑ ve/
neris et infortunaruȝ ſocietatē ī q̄litate veſptia.

℄ Et recipiunt cócoꝛdantiā cuȝ trigono q ē īter
ſeptētrionē et occn̄s:et eſt trigonus ſex gemini
libꝛe et aquariȷ̄:et hñt ꝑticipationē i gubernati
one ſaturnus iuppiter et mercuri⁹:et ꝑ eo ꝙ ꝑti
cipāt vtplīmuȝ i gubernamēto hitatoꝛuȝ haruȝ
regionuȝ q̄nqȝ plīte i manerie q̄ ſunt veſptini:ſūt
amatoꝛes dei:magnificāt: ⁊ dilligūt veritatē:ſe
tenent:et cū re dei diligūt plāctus.ſepelliūt moꝛ
tuos ſuos ſub terra et eos multuȝ abſcōdūt ꝑꝑ
veſpertinam figuram:vtunṫ diuerſis legib⁹ ac
moꝛibus et vſibus manerieruȝ multaruȝ: et cū
aliquis eos gubernat hūiles et obediētes ſut: ⁊
vicit i eis ēt ꝯcoꝛdia:loquunṫ humilr̄ et ſuſtinēt
multuȝ laboris cuȝ eis accidit:et qn̄ gubernát ali
os bonas hñtes voluntates et coꝛda magna vi
ri multis mulierib⁹ copulanṫ et mulieres acci/
piunt multos viros:itromittētes ſunt multum
in foꝛnicatiōe:iacēt cuȝ ſoꝛoꝛib⁹ ſuis viri ſūt gn̄a
tiōis magne.et ſilr̄ đ leui cócipiunt mulieres ꝟȝ
terre ſue nāȝ q̄ oia multum gn̄at et multi ex illis
maſculis hñt coꝛda debilia: ⁊ femina:et multi
đdignāṫ mēbꝛa verecundie:et ea non coopiunt
ꝑꝑ participationem quam habēt plīte in foꝛnica
tione cnm venere i manerie qua ſuut veſptini.

℄ Q2 he ꝓuicie đ medietate hitatiōis occn̄talis cōueīt vt habeāt ꝑticipationē i ipis gubernādis.5.planete i mō q̄ ſūt veſpertini ⁊ he res demōſtrāt oē ſecretum ⁊ oēm rē i coopto ⁊ ꝓpter hoc ſūt gētes haꝝ terrarū amatoꝛes dei magnificāt ṽitatē:ſubterrāt ⁊ ⁊ cooperiūt ſuos moꝛtuos qđ multis legibus ⁊ diuerſis ē:q2 vnuſq̄ſq̄ꝫ ꝑgrit ⁊ vult ſcire ſecreta:quoꝝ aliqua ſocietas cōcoꝛdat ad inuicē ⁊ ide fit ſecta vna:⁊ ab eis ſūt habite ⁊ extracte ſubtiles ſcie ſicut geometria ⁊ aſtronomia:ariſmetrica ⁊ alia quibus vtebātur ātiq tꝑe egyptianoꝝ.Nā ab eis fuerūt ſcie ſparſe ꝑ totū mūdū ꝙ̄uis greci fuerīt q eaꝝ ṽitates ꝯpleuerūt ⁊ alias dedignarunt.Concoꝛdia vero vincens in oib⁹ haꝝ terraꝝ:et qcqd aliud dixit eſt ꝓpter veſpertinā figurā q̄ debilioꝛ eſt matutinali.Q2 āt accipiunt mulieres multas:⁊ mulieres multos viros ⁊ magna foꝛnicatio q̄ in eis eſt:accidit ꝓpter magnā virtutē veneris q̄ dn̄atur ſuper eos et illđ ſuuȝ.4.vna cū marte gubernat.Similiter habet participationē in gubernando trigonū gemini:eo ꝙ eſt dn̄a libꝛe.Q2 iaceāt cū ſoꝛoꝛibus ſuis conſueuit hoc eſſe antiquis legibus et bene pōt repertum eē in aliquo loco harum terrarū.Q2 ſunt generatiōis magne et leuiter concipiūt mulieres: accidit:q2 trigonus gemini et trigon⁹ cācri ſūt magne gn̄onis.Similiter q2 luna ē dn̄a medietatis occn̄talis hn̄s participationē i ipis gubernādis cū.5.planetis erraticis demr̄at rē talē debilitas ac femineitas cordiū viroꝝ ꝓpter figurā veſpertinā q̄ debilioꝛ eſt matutinali:et q2 venus habet participationē cū marte et ſaturno ī ipis gubernādis:cōueīt vt mēbrū gn̄atiōis dedignentur:qm̄ ſaturn⁹ et mars debilitantur et mutāt cōplexionē ſuā:qm̄ ſūt veſpertini.

℄ Iſtoꝛum āt hi ſunt q̄ in parte veſꝑtina que vo
canṫ curmanta ⁊ marmarica ꝓpe aſſimilanṫ ſi
gno geminoꝝ ⁊ mercurio.Ideoq̄ꝫ ſunt eoꝝ ha
bitatoꝛes viri deliberationis ⁊ intellect⁹ acutiq̄ꝫ
ingeniȷ̄.in oibus rebus: ⁊ maxie in ſcrutatiōe ſci
entiarum philoſophie ⁊ diuinarū rerum. Sūt
diuinatoꝛes:ſecretis ⁊ occultis vtunṫ: generali
ter etiam ſunt in ſcientiȷ̄s doctrinalibus foꝛtes
⁊ firmi.

℄ Et prouincie harū predictarum que ſunt i ꝑte

cormace et marmace cócordát ꝓprie cu3 gemi
ni ⁊ cu3 mercurio: et ꝓpter hoc ſunt he gentes extimationis magne ⁊ itellect⁹ i oibus rebus: ⁊ maxie i exquirẽdo res phye: ⁊ dci. ſũt hoies qui multa ꝑdicũt: ⁊ q ſecretis ⁊ clauſis vtunt ⁊ generalr hñt vim magnã i ſciẽtijs quadruuialib⁹.

¶ Hec habent: eo ꝙ mercurius gubernat eos ꝓprie qm̃ ẽ dñs gemin oꝝ et ẽ dñs medij totius hitatiõis: et qꝛ ſũt circa çodiacũ ſignorũ. Qꝛ aũt vtunt ſecretis eſt propter veſptinam figuram.

¶ Viri autẽ balneis a noſis: coraxe: turice. libre aſſimilant ⁊ veneri: q̃ pp earũ nãe ſũt calide ⁊ ipi ſũt iter agentes ⁊ mercatores: eoꝝq₃ regiões ſunt fertiles ⁊ copioſe.

¶ Et illi de 3ays de auan3es ⁊ erogandotica: ⁊ cócordát cũ libra ⁊ venere: ⁊ pp hoc ſũt nature calide ꝯburẽtis ⁊ eoꝝ terra ẽ fertil' ⁊ habũdãs.

¶ Natura calida quã hñt eſt pp poſſe magnũ qđ venus h3 cũ marte ⁊ ambo ſũt dñi totius huius quarti ⁊ gubernant cũ mercurio terras iſtas q̃ calide ſunt nãlr: eo ꝙ ſol vadit circa eas ⁊ ꝓpter hoc habent nãm quã dixit.

¶ At hi q terras colũt adhame arame: ⁊ terras alhabas medie: aqrio: ⁊ ſaturno aſſimilant. Jõꝙ ſunt multũ carnium ⁊ piſciũ comeſtores a locis ſterilibus ad loca fertilia ſe tranſferũt. Eoꝝ vita ferarũ ⁊ beſtiaꝝ vite aſſimilatur.

¶ Et illi de a3ania ⁊ agri oma ipa de medio ⁊ ẽ ethiopya illa de medio cócordát cũ aquario ⁊ ſaturno: ⁊ pp hoc ſunt hoies multarũ carnium ⁊ piſcium comeſtores ⁊ ſepius ſe mutát đ terris ſiccis ad ripias ⁊ hñt vitã beſtiaꝝ ſilueſtriũ.

¶ Hoc eſt ꝓpter ſaturnũ q h3 magnum poſſe in ipis gubernandis: ⁊ ſi non fuiſſet propter venerẽ ⁊ iouẽ q multũ repmũt de malo ſaturni ⁊ martis ipi valde peiores eẽnt. eoꝝ terra ẽ ſicca ⁊ debilis ꝓpter magnũ poſſe quã iſortuna ibi h3: ⁊ ꝓpter magnũ calorẽ q ẽ ſub ſolſtitio eſtiuale ⁊ pp hoc mutát ſe de locis ſiccis ad vitioſa vel venoſa ⁊ habũdãtia.

¶ Huc vſq₃ ſignorum ⁊ ſtellarum ſimilitudinẽ cũ vnaquaq₃ gentium: earũq₃ ꝓprietates in maiori pte generaliter ãnumerauim⁹. Nũc autem vniuſcuiuſque iſtarum gentium cum vno quoq₃ ſignorum ſimilitudinem ẜ3 ꝙ predictis conuenit pticulariter inſinuabim⁹ vt leuior ſit iſtoꝝ conſideratio hoc modo.

¶ Hoc. n. qđ notificam⁹ eſt cócordantia quã habent plẽ ⁊ ſigna cũ qualib3 gente ⁊ proprietas ꝙ vtplĩnum loquendo ibi generaliter. ⁊ voluimus notificare cócordãtiam cuiuſlib3 gẽtis cũ quolibet ſigno diſtincti⁹ ſicut inantea oſtendetur per dicta que loquemur in eis vt leuius ſit iſpicere iſto modo.

¶ Poſtq₃ dedit regulas i diuiſione totius hitationis ⁊ concordantie quã h3 qđlibet quartũ ⁊ qlibet angulus quarti ei⁹ qđ ẽ circa mediũ cũ quolibet trigono ſignoꝝ: dixit hic gñalr ꝙ hec ſunt ibi repta vtplĩmũ: ſed ꝙ ſemꝑ ita ſit non poſt eſſe in mã recipiẽte cõuerſionẽ. Et poſtq₃ fecit nos hoc itelligere reuertitur ad narrãdũ diſtincte id totum qđ generalr dixit vt declaratũ ſit ⁊ patũ hora operationis ⁊ pp hoc noiauit hic quot ꝓuincie ptinẽt ad quodlibet ſignũ et ad quãlibet pltam a ſua pte: ⁊ nos iam tibi dedimus viam i glo. nr̃a qũo ſcias cuius planete ⁊ cuius ſigni eſt tota vna ꝓuincia. Et qñ diuiſeris hitationem ẜm ꝙ ptho. fecit inuenies qđlibet quartũ ex illis hitationis cũ vno trigono met cócordãs. ⁊ qñ iuenies quattuor partes ſeptẽtrionalẽ ⁊ meridionalẽ cócordantes cũ ſuis fortunis: eo ꝙ vna ps eſt frigida ⁊ alia calida multũ ⁊ qꝛ inuẽnies ꝙ medietas orientalis eſt ſolis ⁊ ſaturni: ⁊ medietas occñtalis lune ⁊ martis et mediũ hitationis eſt mercurij. ⁊ totam ptẽ ſeptẽtrionalẽ Jouis: meridionale3 vo veneris. Et ẜ3 h cũ vnũ cũ alio cóꝑſueris inuenies ꝙ quartũ qđ ẽ inter ſeptẽtrionẽ ⁊ occñs eſt iouis ⁊ martis: ⁊ totũ illud qđ dixim⁹: ⁊ qñ intellexeris hoc inſpice cũ quolibet quarto cu3 quo ſigno illius trigoni concordat qlibet prouincia illius quarti ⁊ cũ hoc feceris cóuenit vt nõ iſpicias ad noia ꝓuinciaꝝ: ſed ad locũ i quo ſũt ſi intellexiſti qđ dicit ptho. ſicut itelligere facim⁹.

Ex prefatis itaq₃ regionibus aſſimilantur arieti Britania: alathia germania et heſtrania: ex regionibus autem uerſus dimidium habitabilis terre poſitis aſſimilantur ſimilãtur ſiria profunda: idumea: regioneſq₃ iudeoꝝ.

¶ Et ꝓuincie cũ ariete concordantes ſũt terra đ britania: đ alathia: đ germania: et đ neſtinuna.

¶ De terre ſunt poſite in ſeptemtrione. 4. quod eſt iter ſeptẽ trionẽ ⁊ occñs: ⁊ ꝓuincie que concordát cũ eo a pte meridiei hitatiõis ſũt terre de ſurya ioſũ: ⁊ terra de andonia: ⁊ terre iudeorum.

¶ Tauro qde3 aſſimilantur regiões faratbie nudhic parthie: et eis q̃ ſũt verſus habitabilis terre dimidiu3: ꝯſtituuntur: fuſalaus carbos et littus aſie minoris.

¶ Et ꝓuincie cócordãtes cũ tauro: ſunt terre de carina mẽdia et perſia: et ꝓuincijs q̃ ſunt in medio hitationis cócordát cum eo: terre de codad et cablo3 et riperijs aſie minoris.

¶ De ꝓuincie de medio hitationis ſũt poſite in riperia maris a pte orientis ꝯſtãtinopole.

¶ Regiones aute3 q̃ ſigno geminoꝝ aſſimilant ſũt vricinia: herminia: mathilia.

¶ Et que concordant cum gemini: ſunt argana armania et mananena.

¶ De ſunt partes de iupergem.

¶ Et ex regióib⁹ verſus habitabilis terre dimidiũ collocatis: eurbania ⁊ iferiores terre egypti

¶ Et de ꝓuincijs que ſunt i medio hitationis cócordat cũ eo terra de coriãta et i armarica et id đ viſano de terra egypti.

¶ Hec eſt terra de barcha vſq₃ ad aqnidina.

¶ At cancro aſſimilantur regiones numidie farchidonie: affrice.

¶ Et que concordant cum cancro ſũt terre đ noradia gargadema: ⁊ affrica.

¶ Hoc eſt a tripoli occñtis vſq₃ ad finẽ terminoꝝ affrice: ⁊

eſt poſitū in medio occidentis.

¶ Ex regionib⁹ vero q̄ ſunt verſus bitabilis terre dimidiū: bathionia: farogia: faricha.

¶ Et de ꝓuicijs q̄ ſunt in medio bitatiōis ꝯcordāt cum eo coma troquia: ⁊ quigica.

¶ He ſunt poſite ī ſeptētrione anguli ſe tenentis cum quarto qđ eſt inter occñs ⁊ ſeptētrionem.

¶ Regiōes autē italie gallie: apulie ſicilie: ſigno leonis aſſimilantur.

¶ Et que concordāt cum leone ſunt ytalia: gallia: ⁊ apulia: ⁊ cicilia.

¶ He ſunt termini rome.

¶ Et ex regiōib⁹ verſus habitationis terre dimidiuz ꝯſtitutis: cunica caldea: vrgunia.

¶ Et ex ill' q̄ ſt̄ ī medio bitatōis ſt̄ capita ſoldia ⁊ orata.

¶ He ſunt termini feliſte: ex parte egypti ⁊ maris rubri ⁊ termini de albigez: verſus meccam.

¶ Virgini quoqꝫ aſſimulātur babilonia: algizira regionesqꝫ aſur.

¶ Et que concordat cuꝫ virgine: ſunt babilonia ⁊ algezira ⁊ terra de ecor.

¶ Ecor eſt almazil: alie vero ſunt ſcite.

¶ Ex regiōib⁹ vero verſus bitabilis terre dimidiū poſitis: alias: achaia: ⁊ acritis.

¶ Et ex eis q̄ ſt̄ ī medio bitatōis ſt̄ alaya ⁊ creté.

¶ He ſūt poſite ī ſeptētriōe terre ꝓmiſſōis ⁊ meridiei ꝯſtātiopole ⁊ oriēte ipi⁹: ⁊ ſt̄ ď q̄rto qđ ē iter ſeptētriōeꝫ ⁊ occñſ.

¶ Libre aūt aſſimilant̄: bactrania faſcira: ſiriaca

¶ Et que concordant cum libra ſunt terre de naquitrona caſquedaꝫ ⁊ ezanca.

¶ He ſūt ptes de balac: cabuaſcē: ⁊ corozima.

¶ Et ex illis q̄ ſūt verſus bitabilis terre dimidiū bamanis: aueſis aluntica.

¶ Et ex illis que ſunt in medio habitationis ſūt caes: auanzes ⁊ caladotica.

¶ He ſunt egyptū ⁊ alzaed: de egypto ⁊ aluacad.

¶ Scorpiōi vero aſſimilant̄: metagātas mauritania: catholica.

¶ Et que concordant cum ſcorpione ſunt matagonicas: marontaia ⁊ catholica.

¶ He ſūt poſite in fine occidentis.

¶ Et ex regionib⁹ verſus bitabilis terre dimidiuꝫ ꝯſtitutis: ſiria: cumachina meidhulya.

¶ Et ex illis que ſūt poſite ī medio bitationis cōcordāt cū eo cornia ⁊ cormatra: ⁊ cadoquia.

¶ He ſūt poſite a parte anthiochie.

¶ Sagittario q̄deꝫ aſſimilantur: curinia: malta: hiſpania.

¶ Et q̄ concordant cum ſagittario ſunt terre de cortia: calciata ⁊ hyſpania.

¶ He ſunt poſite in occidente a terris xp̄ianorum.

¶ Ex ex his q̄ verſus habitabilis terre dimidiuꝫ locātur: regiones arabum: alhamira.

¶ Et ex eis que ſunt poſite ī medio habitationis ꝯcordant cū eo terre de arabia ppl'ata.

¶ Hec ē terra de albyemē ⁊ albigē: vſqꝫ ad mare rubrū.

¶ Capricorno āt aſſil'āt̄: idia: arbania catroſia.

¶ Et que concordant cuꝫ capricorno ſunt terre de india ⁊ orbana: ⁊ iadritia.

¶ Hec ſunt poſite in meridie ⁊ oriente quarti poſiti inter oriens ⁊ meridiem.

¶ Et ex regiōib⁹ verſus dimidiū habitabilis terre poſitis bizātium: macedonia: abuluris.

¶ Et ex illis q̄ ſūt poſite ī medio habitationis eſt terra de braga: ⁊ magdomia ⁊ albabitis.

¶ He ſunt poſite in riperia maris: ⁊ ſunt coſtantinopola: et macedonia que terra ſcita eſt.

¶ Aq̄rio aſſimilāt̄ ſaromatica cucſiana: aſaede:

¶ Et que cōcordāt cū aquario ſūt terre de zaromatica: coxana. ⁊ terre de acobod.

¶ He ſunt poſite in ſeptentrione quarti qđ eſt inter ſeptentrionem ⁊ oriens: ⁊ in oriente eius.

¶ Et ex illis q̄ ſūt verſus habitabilis terre dimidium: arania: athania: adaunia: media: que eſt terra alabas media.

¶ Et ex illis q̄ ſūt ī medio bitatiōis ſt̄ que ď arama ⁊ adōa illa de medio ⁊ h̄ ē ātiopia mediana.

¶ He ſūt poſite ī occñte brachy mari rubei a ꝑte meridiei.

¶ Piſcibus aſſimilantur regiōes fadhamie: natagonie: ieſſaſſe munitis armatica.

¶ Et q̄ concordant cū piſcibus ſunt carina ⁊ terrra de dogofomataco monitas ⁊ gazrantica.

¶ He ſunt poſite in medio ꝓuinciaꝝ occñtis

¶ Ex his āt que verſus habitalis terre dimidiū collocantur: ludhia: filylia.

¶ Et ex ill' q̄ ſūt poſite ī medio bitatiōis ꝯcordāt terre de lodia ⁊ galiga ⁊ camotalia.

¶ He ſunt ptes de carizec. ¶ Hic perficit̄ id qđ dixit ptho. de ꝓuincijs ſeparatī ⁊ diſtincte. Et ſi recordaueris regularū oiuꝫ q̄s tibi diximus ⁊ bene ymaginare potes in quo loco ē quelibet ꝓuincia: de leui ſcire potes q̄ eſt gubernator cuiuſlibꝫ. Qm̄ aries poſtq̄ꝫ eſt gubernator habet parteꝫ ſeptētrionis ꝓuinciaꝝ q̄ ſūt ex mediū bitatiōis ī q̄rto poſito inter ſeptētrionē ⁊ occñs cōuenit vt hēat ď ꝓuincijs q̄ ſūt ī medio illas que oppoſite ſūt iſtis: ⁊ he ſūt terre ꝓmiſſiōis ⁊ gubernat eas taur⁹. Et taurus poſtq̄ꝫ hꝫ ꝓuicias q̄ ſunt ī angulo ſe tenēte cū quarto: qđ eſt iter ſeptētrionē ⁊ occñs ⁊ ꝑ hāc regulam vadūt oēs alie: q: qđlibet ſignorū dn̄atur in ꝓuincijs de medio illis q̄ ſūt oppoſite ſuaꝝ ꝓuinciaꝝ: q̄ ſunt in extremitate quarti. Et manifeſtū ē ꝙ in gubernandis ꝓuincijs poſitis ī medio bitationis hn̄t ꝑticipationeꝫ oīa ſigna: ⁊ pl'te ⁊ ꝓp' hoc ſunt leges ⁊ ſecte: de extremitatibus bitationis accepte a gentibus bitantibus ī medio: q̄a ſm̄ ꝙ dicitur p̄ncipiū dn̄y indie fuit ab iſtis ꝓuincijs. cōuenit. n. vt multū ⁊ multotiens ſtudeas in hoc tractatu gloſe noſtre: qm̄ ſemper magis intelliges.

¶ Sunt autem omnes he. lxxij.

¶ Haꝝ prouiciarum ſūma. lxxij.

¶ Uult dicere ꝙ terra in qua eſt gens magna vel gentes multe eſt h⁹ numeri.

¶ Et qm̄ hec ita ſunt: oꝫ vt eis iterum hec q̄ ſubiungunt̄ attribuant̄. ſ. ꝙ vnaq̄qꝫ ſtellaꝝ fixaruꝫ aſſimilatur regionibus q̄bus eaꝝ partes circuli ſignoꝝ aſſimilantur: ⁊ ī quib⁹ oēs agunt: ⁊ ſunt

ꝑtes ī quaꝝ directo ſtelle fixe cōſtituunt̄ q̄ ſuꝑ vnuȝ ex circulis ꝑ duos polos circuli ſignorum tranſeuntibus ordinantur.

¶ Poſtq̄ȝ hec ita ſunt conuenit vt addam⁹ ea q̄ ibi dicemus que ſunt neceſſaria: ⁊ hoc eſt: que libȝ iſtarū̄ fixarum concordat cū̄ ꝓuincijs accordatis ī ꝑtibus zodiaci ſignorū̄ ⁊ oīa coopāt̄ur ī eis. et he ſunt ꝑtes que ſunt in directo ſtellaꝝ fixarū̄: ⁊ veniunt ſuꝑ zenith capitū̄ ī vno circulo ex circulis trāſeūtib⁹ ꝑ polos zodiaci ſignoꝝ.

¶ Poſtq̄ȝ dedit nobis regulam qua manerie gubernāt planete ſeptem prouincias oēs dedit nobis in hoc loco ſilem regulā in ſtellis fixis dicēs: ꝙ quelibet eaꝝ gubernat locū̄ quē gubernat gradus in quo ipa eſt: ſiue ſit ſtella ſeptētrionalis a zodiaco: ſiue meridididionalis. Et cōuenit vt a verbis ſuis intelligas ꝙ gradus quo īcepta ē edificari ciuitas eſt ſignificator ciuitatis ipi⁹ cū̄ oībus ſtellis fixis exiſtentibus ī eodem. Silr̄ gradus medij celi: ſolis ⁊ lune: ⁊ partis fortune ⁊ oīa alia loca principalia hn̄t. ſ. vnuſq̄ſq̄ eoꝝ cum hac ciuitate concordātiam magnā ⁊ erit ſemꝑ ciuitas fortunata: cū̄ tranſiuerint per p̄ncipalia loca fortune conſtellationis edificationis ipius Silr̄ eſt in fortunata cū̄ tranſiuerint infortune ꝑ loca principalia conſtellationis aſcendentis ſue radicis ſm̄ ꝙ eſt ī natiuitatibus.

¶ His etiam in ſignificatione matrum aſſociantur illa loca in quibus ſol ⁊ luna in iſtarum matrum edificationis exordio fuerant nec nō angulorum loca: ⁊ maxime angulus aſcendentis ſic̄ ⁊ in natiuitatibus.

¶ Gradus concordantes cum matribus ciuitatum in recipiendo opus zodiaci ſignorum ſūt loca in quibus erant ſol ⁊ luna in principio edificationis eorum: ⁊ loca anguloꝝ maxime anguli aſcendentis ſicut ē ī natiuitatib⁹.

¶ Uult dicere ꝙ ea vnde ſumunt pronoſticationes ī rebus quas continēt matres ciuitatū̄ ſūt loca p̄ncipalia ī cōſtellatione aſcendētis ſue fabricationis: ⁊ hec loca p̄ncipalia ſūt loca ſolis ⁊ lune anguloꝝ: ⁊ partis fortune. Et dixit matres ciuitatū̄: eo ꝙ ville parue ſequunt̄ ciuitatē maiorē in cui⁹ terminis ſunt. qm̄ virtus maior vincit minorē. Et poſtq̄ȝ ita eſt conuenit vt ſtelle fixe q̄ ſunt in ꝑtib⁹ ipis locoꝝ principaliū̄ habeant concordantiam cū̄ ciuitatibus.

¶ At ī illis ciuitatibus quorum temp⁹ edificationis ignoratur: locū̄ medij celi in illius regis natiuitate in tempore cui⁹ ipe fundate ſunt obſeruare debemus.

¶ Et in ciuitatibus quarum fabricationum tempora non ſunt ſcita conuenit inſpici ad celi medium nnatiuitatis ſui domini ſiue regis qui fuit tempore quo edificate fuerūt.

¶ Uult dicere ꝙ ciuitates quarum loca p̄ncipalia ſcita nō ſunt a principio ſue fabricationis: ſumunt ſignificationē a io. domo natiuitatis eius qui eam edificari mandauit. Nā hoc eſt ſuū̄ miniſteriū̄: qm̄. io. domus miniſteria ſignificat. ptho. autē nouit per hoc dictū̄ rem qua ſcire poſſumus ea q̄ accidēt in qualȝ villa ꝓpter ſignificationē natiuitatū̄ ſuoꝝ dominoꝝ: ⁊ accn̄a ꝑ tp̄s quo ceperūt dominari in eis. Nā accipiemus a. io. ſignificationē cuiuſlȝ eoꝝ ī his qui fuerūt operati in ciuitatibus in q̄bus dominati fuerūt. nā ille locus eſt ſui miniſterij: et ſuum miniſterium eſt in gubernando dominium ciuitatis.

¶ Incipit ſcd̄s tractat⁹ gloſe haly ſuꝑ 2ᵃ ꝑte quadripartiti.

Dixit haly.

Poſtquam dedit nobis regulas q̄bus ſciam⁹ planetas ⁊ ſigna pertinentia ad gubernamentū̄ cuiuſlibet prouincie ac ciuitatis. docet nos alias regulas q̄bus ſciamus q̄lībet accidētiū̄ vniuerſalium.

¶ Qualiter ad ꝓnoſticabilem ſcientiam futurarū̄ generaliū̄ ꝑueniat̄. Ca. IIII.

Poſt hāc predictorū̄ obſeruationē qualiter futura vniuerſalia generaliter pronoſticari ſciam⁹: vt in dicēdo perſequamur oportet. et per ea futura que generalia in terris ac regionibus accidunt: premittemus: quorum hec eſt narratio prima ⁊ fortior iſtorum accidentium occaſio nō niſi ex eclyptica ſolis ⁊ lune coniunctione ac preuentione necnon ⁊ ex locis motuū̄ planetarū̄ in ipſis horis contingit.

¶ Et poſtq̄ȝ in his inſpicimus tali modo conuenit nobis narrādo opiniones ſequi generaliter: qualiter dicere poſſumus accidentia vniuerſalia anteq̄ȝ ſint: ⁊ notificabimus primo ea quib⁹ contingunt accidentia vniuerſalia in prouincijs ⁊ ciuitatib⁹ cuius rei ꝑq̄ſitio erit hac manerie. Qm̄ res prime maioriſq̄ȝ virtutis horū̄ accidentium ſūt cōiunctiōes ⁊ oppoſitiones eclypſales ſcilicet ſolis ⁊ lūe ⁊ loca vnde planete trā̄ſeunt illa hora.

¶ Jam docuit nos in p̄ma parte ꝙ ſol eſt dn̄s ⁊ victor ſuꝑ accidentia oīa vl̄ia ⁊ particularia: et ꝙ luna ſeq̄tur eum in dn̄io ⁊ virtute: ⁊ ꝙ. 5. planete erratici ſequūtur lunaȝ ī poſſe: ⁊. 5. planetas erraticos ſtelle fixe. Et demr̄auit nobis ꝙ opus duorū̄ lūīnariū̄ eſt res naturalis tendens verſus op⁹ planete habētis participationē cū̄ ſole ⁊ luna vel cū̄ ambobus. Et poſtq̄ȝ ita eſt ⁊ accidētia vl̄ia cōtingūt ꝓpter vi maiorem: cōuenit oībus modis ꝙ accidētia vl̄ia contigant ꝓpter virtutem ſolis ⁊ lune quādo mutantur ī virtutē aliaȝ magnā multū̄. Et manifeſtū̄ eſt ꝙ qm̄ ſol ⁊ luna qm̄ coniungunt̄ ī vno pūcto ambe virtutes ſunt comixte in vno. ⁊ ad nos ꝑuenit ab ambobus ipſa hora virtus vna comixta per rectā lineā. illud idē quādo vnus fuerit in oppoſito alteri⁹ qm̄ virtus cuiuſlibet eorū̄ peruenit aū̄ terram recta linea q̄ trāſit per duo centra ſua ⁊ per terrā. et de cōmiſtione fit vna comiſtio. vn̄ v̄tus ſpūalis ꝓuenit q̄ operat̄ in rebus. Et eſt manifeſtū̄ ꝙ hec ſpūalis virtus tendit ad virtuteȝ planete ſiue ſtelle habētis mai⁹ poſſe ipa hora. qm̄ oēs virtutes ſtellaꝝ hora qualȝ comiſcēt̄ vna cū̄ alia ī terrenis. acci dit tn̄ cuiiibȝ ꝙ aliqua hora erit fortior: aliqua v̄o debilior cum autē ſit ipſa magna virtus duo lūīnariū̄ ē qm̄ cōiungūtur in vno pūcto: vel ſint ī oppoſito vni⁹. ſ. alteri⁹ in duob⁹ punctis oppoſitis: et accidunt ipſa hora virtutes aliarum ſtellarum: tunc. n. cōmiſcent̄ omnes: et fit idē quedā ſpūal̄ virtus magna que magis tēdit ad virtutē ſtelle habentis mai⁹ poſſe ipſa hora ſȝ curſū̄ ſtellaꝝ ⁊ locorū̄ cū̄ q̄b⁹ ſūt hora ꝯiunctōis vel oppoſitionis. Et poſtq̄ȝ res ita eſt bene apparet ꝙ coniunctio ⁊ oppoſitio qua fit virtus magna mal

tū eſt illa q̄ ē cū eclypſi.Et quāto maior erit eclypſis:tanto maior erit virtus.In alys vero cōiūctionib⁹ ⁊ oppoſitionibus in qb⁹ non eſt eclypſis nō ſūt lūinaria ſup vna recta linea.Manifeſtū ē aūt ꝙ cū hora eclipſis fuerint alie ſtelle cōiuncte cū vno duoꝝ lūinariū vel ambobus:aut i oppoſito eoꝝ.vt⁹ ipaꝝ ſtellaꝝ ꝓuenit ipa hora recta lieaq̄ venit virtus duoꝝ lūinariuꝫ:⁊ propter hoc erit virtus valde maior.Et quanto ſtelle fuerint maioris operis et virtutis:tāto maius erit accidens ⁊ fortius.verbi gratia.Accidit eclipſis magna multum ⁊ accidit ſecum ſuper vna linea con/iunctio ſaturni ⁊ iouis qn̄ primo mutat̄ cōiunctum d̄ vno ad aliū.Nā tali eclypſi ꝓuenit oībus modis accn̄s magnū ⁊ forte multū:⁊ hoc eſt q2 opus ſaturni ⁊ iouis eſt maius q̄̃ opus alioꝝ planetaꝝ:⁊ mutatio ſue cōiunctionis eſt valde maioris virtutis q̄̃ coniunctiones alioꝝ planetaꝝ q̄ cōtingunt in ipo trigono:⁊ pp̄ hoc cōponit̄ de virtute eclipſi:⁊ d̄ virtute coniunctionis:virtus quedā maior q̄̃ ſit illa cōiūctiōis per ſe:⁊ illa eclypſis ſolius.Ego āt in hoc loco volo d̄clarare tibi factū cōiunctionuꝫ q̄modo eas bn̄ intelligere poteris.dico enim ꝙ ſaturnus ⁊ iuppiter cōiungūtur oib⁹ 20.annis vice vna vel circa ⁊ coniungunt̄ in quolibet trigono duodecies:⁊ in quolibet ſigno trigoni quater ⁊ accit aliquando ꝙ q̄nquies cōiunguntur i ſigno ⁊ fiunt coniunctiones.13.in ipo trigono.⁊ eis accidit aliquando ꝙ exeunt ⁊ coniungun t̄ in alio trigono:⁊ poſtea redeūt ⁊ cōiungūt̄ in p̄mo in quo erant:ita ꝙ cōplent cōiunctionē duodecies in illo trigono:anteq̄̃ ad aliū trigonū de illo mutent̄:⁊ pp̄ hoc cōuenit ꝙ p̄ma vice qua cōiunguntur in trigono cum de alio ſe mutāt habeat hoc coniunctum virtutem maiorē q̄̃ alie cōiunctiones.Et poſtq̄̃ ſaturnus ⁊ iuppiter coniun/guntur vice vna:oībus.20.annis vel circa duodecies i quolibet trigono in.240.annis aut circa:ꝙ nūq̄̃ de trigono illo ad alium mutantur vlla vice in.13.coniunctionibus:de certo erit p numerum ꝙ cōiunguntur i oībus ſignis quater in quolibet ſigno in.960.annis:⁊ eorum coniunctio mutatur ſemper de vno trigono ad aliū ſubſequenteꝫ ⁊ d̄ ſigno q̄d incepit ad aliud ſequēs ſignū.v̄.gr̄a:qn̄ mutatio coniunctionis fuerit in ſigno arietis erit p̄mitus ſecūde mutationis ad capud de.240.annis in ſigno tauri poſtmodo hꝫ h̄ cōuenit vt ſit quinta mutatio poſt.960.annos:q̄m i tot annis erunt coniuncti i quolibet ſigno quater ⁊ redibit mutatio ad nonuꝫ ſignū ad capud de.1920.⁊ redibit ad primū ſignum ad capud de.2880.annis ⁊ in tot annis erunt con/iuncti.144.vicibus:⁊ quando duplicabim⁹ numerū cōiūctionū p numerū ſignorū:erunt cōiunctiones.1728.⁊ erūt anni circa de.34000.⁊ hoc eſt circa numerū annoꝝ quib⁹ ſtelle fixe complent curſum ſuum:per totam ſperam :⁊ in toto tempore reuertit̄ p̄n^m mutationis ad quodlibet ſignū duodecies tātum:quantum eſt numerus ſignorū:⁊ ꝓpter hec cōiūctio ſaturni ⁊ iouis hꝫ virtutem magnam valde i regnis ⁊ ſectis mutandis ⁊ habitationibus de vno loco ad alium:q2 vterq̄ planetarū eſt ſupremus:⁊ virtutis magne Et antiqui ſapientes tenent coniunctionē ſaturni ⁊ martis valde magne virtutis:quādo fuerit i ſigno cancri: q̄m magnū maluꝫ ⁊ magnā corruptionem oſtenditur in terra:eo ꝙ cancer eſt domus lune:⁊ exaltatio iouis:⁊ cum due ifortune cōiunguntur in eo:dānant bonam ſignificatiōnē ſuā: q̄m eſt oppoſitus domus vnius:⁊ caſus alterius:⁊ propter hoc creſcit malum ſuuꝫ ⁊ fortificat̄ corruptio:ita ꝙ hec cōiunctio habet ſignificationē magnā: corruptionē depopulandi hītationes:robandi prelioruꝫ ēt ⁊ guerrarum:ſi eius virtus cū virtute duorum luminarium cōmiſceatur:⁊ maxime ſi eclipſis magna certificabit̄ cū cōiunctione recta linea.Et abſolute dico:ꝙ quāto magis ꝯmiſcētur v̄tutes celeſtes:⁊ q̄nto maior cōmixtio ipa fuerit:tāto maiora ſignificat accidentia:⁊ durabilitates ac renouationes rerū grādium.Et cum annis multis accidentia durant:manifeſtū eſt:ꝙ operationem faciunt in toto:eo ꝙ naſcitur poſt ſignīficationem .ita ꝙ omnia tendunt ⁊ partem habent in ipo vniuerſali opere.

¶Quedam etiam ex his vniuerſalibus accidentibus pronoſticationes ſūt loci locutiones hoc eſt id quod ad cognoſcendum in qua regionuꝫ ⁊ terrarū ſignificationes particularis eclypſis contingent p̄mittendum eſt.

¶Reſtat adhuc de ſignificatiōb⁹ horum accidētium vniuerſalium dicere locuꝫ in quo accidēt. nam ita conuenit ꝙ ſciat homo:qua prouincia vel ciuitate erit id quod ſignificant eclipſes particulares.

¶Uult dicere ꝙ inſpicere locum vbi accidet ipm accidēs ſequitur inſpicere:rē ſignificatiuam p accn̄s.Or aūt dixit eclipſes p̄ticulares.vult dicere ꝙ alique ſunt eclipſes cum virtute magna planetarū etiam ſtellarum:ita ꝙ ſignificāt accidens valde magnuꝫ vniuerſale:ꝙ multas prouincias cōprehendit ⁊ durat multis annis.⁊ oīs eclipſis contingēs p̄mo modo in particulari ad cōparationē maioris ſignificat additionem vel minutionē eius q̄d ſignificauit maior: aut accidet in vna parte magis q̄̃ in alia.vel in vna ſecta plus q̄̃ in alia ⁊ ſimilia.

¶Stationes ēt ſtellarum erraticarum in vno/quoqꝫ tempore ſtationis dico:ſaturni:iouis:⁊ martis.ſ.cum ſtant ⁊ eorum ſignificatiōes ob/ſeruantur.

¶Et quinqꝫ planete erratici ſignificant res multas propter ſuas ſtationes: ⁊ in ſua ſtabilitate quolibꝫ tempore.volo dicere ꝙ ſtatio ſaturni: iouis:⁊ martis:qn̄ accidit aufert de accn̄tibus.

¶Quinqꝫ planete erratici habent ſimiliter opera magna multum propter diuerſitatem ſuorum ſtatuum: vltra opera naturalia que habent:⁊ hi ſtatus ſunt quando ſtant ⁊ dirriguntur:⁊ omnes aly ſtatus quando adiungūtur de ipis ſtando in hac manerie cum coniunctione vel oppoſitine aliq̄ virtus ſp̄ualis opis magni.Et cuꝫ ſtatibus ſuis ſicut opantur.Conuenit etiam ꝙ quando cōiunguntur ⁊ ſūt i oppoſito vnius.ſ.alterius:operantur opera magna valde ſm̄ virtutes venientes in eis.Dixit enim proprie i ſaturno ioue ⁊ marte:⁊ n̄ dixit de venere ⁊ mercurio eo ꝙ glꝫ hoꝝ triū hꝫ maiorē v̄tutē ⁊ op⁹manifeſti⁹ venere ⁊ mercurio. De ſaturno:eo ꝙ ābe ſue dom⁹ſūt oppoſite domib⁹ duoꝝ lūinariū:⁊ virt⁹ oppoſitiōis ē cōtrarietatis.Et de ioue:eo ꝙ ſue domus ſunt i tertio duoꝝ lūariū.⁊ virtus ſaturni aſpectus eſt virtus concordantie:⁊ propter hoc habent cōcordantiam cū virtute duoꝝ luminariuꝫ .⁊ de marte eo ꝙ due ſue domus ſūt in.4.duoꝝ luminariū.⁊ virtus.4.ē media virtus oppoſitiōis.⁊ de venere eo ꝙ due ſue dom⁹ ſūt in ſextili aſpectu domorū duorū luminarium.⁊ ſextilis eſt media virtus terty.mercurius quidem eſt mediani ſtat⁹ inter iſtos.⁊ ꝓpter hoc oſtēdetur ꝙ virtus ſaturni ⁊ iouis ⁊ martis:eſt virtutis ⁊ operis maioris i mutādo ſtatū hui⁹ terreni mūdi: q̄̃ virtus veneris ⁊ mercury.Et q̄̃q̄̃ ven⁹ ⁊ mercurius habeant magnum opus:eſt cū accidit his tribus planetis:ꝙ hēant opus magnum.

¶Quedā vero ſūt loqui de tpe.i.ꝙ ſignificationis hore:eiuſqꝫ ſpatij quantitas eſt p̄ſcidēda.

¶ Alia pars eſt in dicendo tempus: ⁊ hoc ſciri oportet anteq̄ȝ ſignificationis hora: ⁊ quanto tempore pōt durare.

¶ Uult dicere ꝙ ſcire tempus accidentis: ſequitur ſcire locum vbi accidet.

¶ Quedaȝ autēȝ ſunt loqui de genere: hōc ē ꝙ ſcire debemus in quo genere futura contingent accidentia.

¶ Alia pars eſt in dicendo que res continget conuenit ſciri in quo gn̄e cōtinget accn̄s.

¶ Mos eſt ſapientum dicere ꝙ materia genus. ⁊ q̄r ē parata recipere formas aſſimilatur generi qđ ē ſm naturā ad ſpēs. Et ptbo. dixit gen⁹: q̄r voluit redicere q̄ parata eſt recipere accn̄s. huius enim pronoſticatio ſequitur ꝑnoſticationem tēporis: quo hȝ contingere.

¶ Quedam etiam ſunt loqui de ſpecie futuri ⁊ hec eſt vltima partiuȝ per quaȝ modū futuri qualiter ſit deprehendemus.

¶ Alia pars eſt in dicendo in qua ſpecie accidet que eſt pars vltima pronoſticationis ⁊ hec eſt ſcire que res erit illud accidens.

¶ Uult dicere ꝙ ſciemus naturaȝ recipientem accn̄s quādo cōuenit nos ſcire formam quam recipiet que res erit de bono vel malo: cū autem hec ſciuerimus ad propoſitū noſtrū: nos perueniſſe perueniemus.

¶ In cognitione regionū quibus accidentia futura contingēt. Capitulūȝ .V.

Dixit aly.

Regule que peti cōueniūt: hac rōe ſunt .5. manerieb⁹. Prima eſt ſcire qua rōne venit accn̄s. Secunda eſt ſcire in quibus prouincijs accidet. Tertia ē ſcire. q̄ tempore ⁊ quanto durabit. Quarta ē ſcire naturā que hȝ recipere ipm accn̄s. Quinta ē ſcire rē quā mā ipa recipiet ſic ē bona vel mala. Et poſt q̄ȝ docuit nos qua rōe venit accn̄s vſe dicens ꝙ venit propter eclypſes ⁊ cōiunctiones ⁊ res tales: īcipit nūc docere nos alias. 4. manerieſ: ⁊ īcipit pmaȝ. 4. demōſtrare: ⁊ hoc eſt ſcire locuȝ vbi continget accidens.

Primum quidem qđ narare propoſuim⁹ eſt prima ſpecies prognoſtice loqui. ſ. de loco. ſed qualiter ad eius cognitionem peruenire poſſumus hic idicabimus. In eclipſis et enī coniunctionibus ac preuentionibus ſolis ⁊ lune: ⁊ maxime in eo ꝙ apertius eſt locum eclipſis in circulo ſignorū obſeruare debemus.

¶ Rem primaȝ quam nos ꝯuenit nominare eſt prima maneries pronoſticationuȝ. ⁊ hoc eſt dicere quo loco ꝯtinget accidens et poſſum⁹ id ſcire ex hoc quod volo dicere: ꝯuenit vt inſpiciamus in coniunctionibus ⁊ oppoſitionibus eclipſalibus que fuerūt de ſole ⁊ luna ⁊ eas proprie que viſui apparēt ī quo loco zodiaci ſignoꝝ ſunt.

¶ Uult dicere ꝙ conuenit vt equem⁹ eclypſiȝ ⁊ ſciamus in quo loco ſignorum ē: ⁊ eius aſcēdēs ⁊ ceteros angulos: ⁊ ſi fuerit eclypſis ſuper terrā ꝙ viſui appareret erit operis fortioris: q̄m virtus ſua tranſit per aerem vſq̄ ad terram: q̄r natura eſt aeris: leuare oēm virtutem ſine mutatione aliq̄ ſicut leuat odores: colores: ⁊ omnes alias virtutes q̄ poſſūt tranſire ꝑ aerē: tn̄ ſi fuerit ſub terra: ſpiſſitudo terre ꝓhibȝ ꝙ ad nos perueniat virtus illa ī manerie qua ſtat: ſed ante debilitatur multum ⁊ propter hoc ē opus eclypſis q̄ viſui apparet virtutis maioris valde: q̄ȝ eius que viſui eſt abſcondita.

¶ Hec nō ⁊ regiones que illi triplicitati aſſimilantur.

¶ Et in prouincijs cum quolibet concordantibus.

¶ Uult dicere ꝙ quando ſciemus locum eclypſis in çodiaco ſignorum ⁊ petemus prouincias concordantes cuȝ trigono in quo eſt eclypſis accipiemus illam que cōcordat ſolū cum ſigno ī quo eſt eclypſis.

¶ Terras etiam que ſigno eclipſis aſſimilantur ſiue per aſcendēs hore edificationis earum: ⁊ per loca luminarium in illa hora: ſeu per medij celi locuȝ in illius natiuitate q̄ tūc eis dominabatur: obſeruare nos oȝ.

¶ Similiter conuenit. vt petamus ciuitates concordantes cuȝ ſigno eclypſis pro recipiendo ſuū opus que ciuitas erit illa: ſiue per aſcendens hore fabricationis ſue: ſiue per loca luminariū ipſa hora: ſiue a loco medij celi natiuitatis domini q̄ erat tūc tpis.

¶ Uult dicere ꝙ quādo ſciemus prouincias concordantes cum trigogo eclypſis accipiemus ide illam q̄ eſt propria ſigni eclypſis: ⁊ adiungem⁹ cum ea ciuitatem cōcordantē cum ſigno eclypſis: ſiue ꝑ aſcēſus ſue fabricationis: ſiue a locis luminariū ipa hora: vel a loco medij celi natiuitatis dn̄i qui fuit hora qua incepta fuit hedificari. Et quando inueniemus aliquam ciuitatem ī qua dn̄etur ſignū eclypſis ꝑ duas partes ex iſtis predictis: vel per plures: dicemus ꝙ ī illa ciuitate erit magis accn̄s: ⁊ in ea q̄ȝ iueniemus cōcordātē cū ſigno eclypſis: per vnā partem: ſolūmodo erit accn̄s minus ſm illud.

¶ Sciendū eſt etiaȝ ꝙ in quibuſcuȝq̄ regionib⁹ uel terris hanc quaȝ prediximus ſimilitudineȝ inuenerimus: in eis omnibus que future ſunt ſignificationes euenient: maxi

me in ea que eidē ſigno eclypſis aſſimilat̃ τ in qua ſuper terraꝫ videtur eclipſis.

¶ Et conuenit nos ſcire quod in prouincia et ciuitate quibus inueniemus ꝯcordantiaꝫ quā prediximus accidēt in omnibus ipſa accidentia τ ī illa proprie que ꝑtinet ad ſignū eclypſis τ ī ea qua eclypſis appꝫt ſup terrā.

¶ Uult dicere ꝙ accñs eclypſis continget in prouincys τ ciuitatib⁹ cōcordātib⁹ cū ſuo ſigno: τ q̄ maiorē habuerit cōcordātiā cū ſigno eclypſis recipiet magis accidēs eclypſis. cū aūt hoc ſciuerimus: inſpiciemus ibi vbi eſt eclypſis ſuper terram: τ dicemus ꝙ accñs maius τ fortius erit ibi. Et hoc eſt ꝙ virtus duoruꝫ luminariuꝫ q̄ res ſignificat naturales mutatur hora eclypſis τ tendit erga virtutem planetarum τ ſtellarum cōmiſcētium cum eadem: τ ꝑpter hoc dat illis ꝑuinciarum ipammet mutationem ſuorum ſtatuū: τ quando aliqua prouincia vel ciuitas adiungetur q̄ ſit maioris concordantie τ ꝙ ibi magis appereat eclypſis ad viſū illa magis recipiet opus eclypſis: ꝙ̄ alie ꝑuincie ī eclypſi: q: virtus eclypſis eſt debilis multū qñ eſt ſub terra: τ in operando ſic magnuꝫ poſſe non hꝫ vt quando eſt ſuper terram.

¶ In tēpore futuroruꝫ accidentiū. Capl̃m. VI.

Dixit aly.

Ptholemeus dat nobis in hoc capl̃o regulas quibus ſciamus tempus accidentis. τ quantum durare pōt.

Secundā vero ſpeciem ꝑnoſtice: ꝑ quam ſignificatiōis hora τ ſpatij quātitas cognoſcitur hoc mō deprehendemus: qm̄ vna. ſ. τ eadē eclypſis q̄ in aliquo tempore cōtingit. nō ī omnibus regionib⁹ in eadem hora in equali cernit̃: nec id qđ eclypſatur ex ſole: nec ēt ſpatiuꝫ temporis eclypſis illius ī oībus terris eſt equale: horā eclypticam q̄ erit in vnoquoqꝫ locoꝝ habentiū partem in futuro: τ angulos ſꝫm altitudinē poli pariter ponam⁹ ſicut facim⁹ in natiuitatibus.

¶ Secunda maneries ꝑnoſticationis quaꝫ ſcire nos cōuenit: ē tp̄s ſignificationum: τ quātū durabit: qđ ſcire poſſum⁹ per hāc artem. Dico. n. ꝙ ī eclypſib⁹ q̄ ſunt vna met hora: poſtq̄ꝫ non ſunt in omnib⁹ ꝑuincijs habitatis equaliter ī horiſmet tēporalib⁹. Et q: nō erit obſcuratū ſolis τ ſtatio eclypſis equale per oēs prouincias: debemus primo ponere horā eclypſis: illi qui erit ī quolibet loco habitato ex locis habētibus parteꝫ in ipo accidēti: τ ponemus angulos ſꝫ altitudinē poli ſicut facim⁹ ī natiuitatib⁹.

¶ Illi qui ſciunt numerum tabularuꝫ τ equationes ſciuntqꝫ aſcendentia eclypſium ſolis τ lune τ omniū coniunctionum τ oppoſitionuꝫ ſunt diuerſa in terris q̄ diuerſa ſunt ī longitudine, vel latitudine. Similiter quātitas tenebroſitatis corporis ſolaris: τ tēpus ſtationis eclypſis Nam hec duo ſūt diuerſa ſꝫ diuerſitatē aſpect⁹ ī quolibet loco: τ ꝑpter hoc ſūt hore tēporales preterite de die vel nocte hore eclypſis ī q̄libet loco: aut ciuitate de alia quantitate q̄ꝫ fuerit in alio loco vl̄ ī alia ciuitate. Et poſtq̄ꝫ ita ē τ ſci m⁹ ciuitates ī qb⁹ accidētia eclypſis cōtingēt conuenit vt faciam⁹ aſcēdēs eclypſiū cuilibet ciuitati ex ipis. τ ſciamus quot hore eq̄les erūt ſtatio eclypſis. Naꝫ ab horis tēporalibus ſciemus quando erit accñs eclypſis. Et ab horis equalib⁹ ſciemus quanto tp̄e durabit. τ ab aſcendēte ꝑncipꝫ eclypſis ſciemus quādo icipiet Et ab aſcēdēte medꝫ eclypſis ſciem⁹ quando erit maior fortitudo ipius. Et ab aſcendente finis ſciemus quādo complebitur. Et ab aſcendente coniūctionis vel oppoſitionis ſciemus planetam qui dominabit̃ in eclypſi: τ inſpiciemus q dominabitur ī qualibꝫ barum cōſtellationum. verbi gratia. Si dominabitur in principio fortuna dicemus ꝙ ꝑncipiū aſcendētis commiſcet̃ ī bono cū malo. Et ſi dominabitur in principio in fortuna dānū in principio erit maius: τ ita dicemus in alys accñtibus eclypſis. Et propter hoc nō dedit nobis ptholemeus vnum ſpāle aſcēdens. mandauit tamen vt faceremus aſcendens in eo quod dixit. Ponemus primo horā eclypſis que eſt in quolibꝫ locorum habitatoruꝫ que partem habent in ipis aſcēdentibus: τ angulos ſꝫm altitudinem poli. voluit dicere ꝙ oīa aſcēdētia eclypſis ſūt tria vl̄ ſp̄a ſꝫ ꝙ nūer⁹ exiuerit: ſꝫ rectificationē eclypſis qñ fit ꝑ tabulas: q: horuꝫ diuerſitatem in ꝑuincys facit virtus ꝑmitationis diuerſis modis ī qualibet ꝑuincia ſicut dixim⁹.

¶ Poſt hec obſeruemus quot horis equalibus ī vnaquaqꝫ terraruꝫ tenebre eclypſis extendentur.

¶ Poſt hec inſpiciemus quot horis equalib⁹ durat obſcuritas eclypſis in qualibet habitationuꝫ.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciem⁹ aſcēdens ꝑncipij τ aſcendēs finis ſciem⁹ quot horis equalibus durat obſcuritas eclypſis: hora vero equalis eſt. 15. gradus τ hora tꝑalis eſt. 12. pars diei vel noctis: τ aliquotiens erit magis vel min⁹ de. 15. gradib⁹ qñ dies ē maior vl̄ minor nocte. Et aūt ſciam⁹ aſcēdēs quādo erit ꝑ horas temporales ē q: accidēs eclypſis ſolaris nō pōt elongari vltra. 12. ānos: τ accidēs eclypſis lunaris vltra. 12. menſes: ſic intelliges ab eo qñ ante dicet.

¶ Quia cū harum notitiam habuerim⁹ ſciemus ꝙ futura ſolaris eclypſis tot annis durabunt: quot eius hore equales fuerit: luna

ris vero totidem menſibus.

¶ Cum aũt ſciuerimus hoc: ſciemꝰ ꝙ aſcen dẽs eclypſis ſi fuerit ſolaris durabit tot an nis quot fuerint hore eq̃les obſcuritatis: ⁊ ſi lunaris tot durabit mẽſibus quot fuerint ip̃e hore.

¶ Et ꝙ ſol vno anno circuit firmamentum: conuenit vt accidens ſui eclypſis duret annos. et quia luna cir cuit vno menſe conuenit vt duret menſes. hec enim eſt res propria cuiuſlibet eclypſis per ſe. Quando ta men aliud cum eclypſibus adiungetur durabit acci dens ſecundum illud. verbi gratia .ſi. fuerit cum ecly pſi coniunctio ſaturni ⁊ iouis: iam ſcimus per id quod diximus: ꝙ hec coniunctio ſi fuerit principium muta tionis: illud accidens mille annis durabit vel circa: ſicut in coniunctionibus patefecimus. duplicabimus enim hos annos in menſes ſi fuerit eclipſis lunaris ⁊ ſi ſolaris erunt anni: Et quantum adiungetur ex hac duplicatione tantum erit tempus quo illud accidens durabit. Et ſi coniunctio principium mutationis non fuerit durabit annis ſexaginta vel magis ſecundum quod fuerit numerus quando redibit ad illudmet ſi gnum: ⁊ ſm hoc facies in omnibus coniunctionibus ⁊ applicationibus que fiunt cũ eclypſi vel in oppoſi tionibus earum. Nam ptholemeus cooperuit hoc ſe cretum et illud tacuit cum exemplo quod de ecclyp ſibus nobis dedit: nec illum cognoui ex illis qui hunc librũ legerunt qui a verbis Ptholemei intelli geret hoc ſecretum. Ego vero diſcooperiam illud tibi ⁊ tu bene mentem apponas donec ipſum intelligas. Nã poſtquam commixtio que fit ex commixtione vir tutis ſolis cum illa lune facit accidens circa annos. ſi eclipſis fuerit ſolaris ⁊ menſes ſi lunaris ſcꝫ numerũ quo vterq̃ eorũ circuit firmamentum conuenit q̃ do conmiſcentur cum virtute que adiungit de ſole ⁊ luna hora eclypſis alia virtus planetarũ vel ſtellarum fixarum de modo quod de toto fiat alia commixtio quod tempus accidentis duret ſm quod fuerit ipſa commixtio aut decennis vel centenarijs ſiue milibꝰ annorum. Et quãi commixtiones iſte non ſũt ſic exti mande vt commixtiones eclypſium ſolis et lune ad duxit ptholomeus exemplum vnum de commixtio nibus iſtis ⁊ hoc eſt illud quod ptinet ad eclipſes ⁊ tenuit ſufficere eo quod aliud totum poteſt intelligi a vi ſuo rum verborum prout faciunt boni phyſici in medici nis ⁊ cibis qui docent cuius complexionis ſunt queli bet harũ in comparatione hominis temperati: ⁊ phy ſicus intelligat quomodo habebit operari in cõplexionẽ que de temperamento exiuerunt ſm magis et mi nus: ⁊ ita fecit in eclipſibus ptholomeus vt aſtrologꝰ operetur per eas ſm virtutes augentes vel minuen tes virtutem earum.

¶ Quapropter quia principium horarum iſtarum rerum: ⁊ totum eſſe earum ſpatij non niſi ſm proportionem loci eclypſis ad angulos deprehenditur: cum locus eclyp ſis in orientali parte orizontis fuerit futu ri principium: in quatuor primis menſibus poſt eclipſis horam fore ſignificabit. Intẽ ſionis vero ſtatus in prima tertia ſpatij to tius temporis in quo erunt ſignificationes illius eclypſis apparebit. Si autem in par te celi medij fuerit ſignificabit ꝙ erit ĩ quat tuor menſibus ſecũdis ⁊ ĩ tertia media. Et ſi fuerit in occidentali parte orizontis in q̃t tuor poſtremis menſibꝰ illud fore deſigna bit ĩ tertia ⁊ vltima.

¶ Et principia horarum horum temporũ ⁊ generaliter hoc tempus poteſt ſciri a cõ paratione loci eclipſis ad angulos: quia lo cus eclypſis cum fuerit a parte orientis ad orizontem demonſtrat ꝙ principium acci dentis erit ĩ primis quatuor menſibus poſt horam eclypſis ⁊ maior fortitudo ipſius accñtis erit in termĩo primo totius tẽporis quo erunt accidentia ipſa eclypſium. Et ſi fuerit in parte medij celi demonſtrat in q̃t tuor mẽſibus ſecundis ⁊ maior fortitudo ĩ termino de medio: ⁊ quando fuerit ĩ parte occidentis ad orizontam demonſtrat ꝙ ac cidens erit in quatuor menſibus poſtremis ⁊ maior fortitudo in termino poſtremo.

¶ Ptholomeus adiungit in hoc loco regulas omnes quibus ſcire poſſumus quando erit accidens et quã to tempore durabit. ⁊ quando erit eius fortitudo di cens quod tempus horum. et tempus quo durabit po teſt ſciri a loco eclipſis in comparatione angulorum quoniam accidens eclipſis elongatur tantum quan tum eſt numerus horarum que ſunt elongate ab aſcẽ dente ⁊ he hore ſunt temporales. Et tu ſcies horas elongatõis eclipſis ab abſcẽdẽte per regulas q̃s dixit in. 10. ca. 3. partis quando locutus fuit quõ extrahun tur hore elongationis ſignificatoris. Naꝫ qñ ſciueris quot ſunt hore inter eclypſim ⁊ decimam domum: Manifeſtum eſt ꝙ inter. 10. domum ⁊ aſcẽdens ſunt ſex hore tẽporales: et quando addideris horas q̃bus eſt elõgata eclypſis a decima poſtq̃ ipſa tranſiuerit ſuper ſex horas que ſunt inter decimam ⁊ aſcendens exibit ſumma horarum quibus eſt elongata eclypſis ab aſcendente. ⁊ ſi non tranſiuerit decimam minuas a ſex horis: et remanebit elongatio eclypſis ab aſcẽ dente principij eclypſis. et ita ſcies quando incipiet accidens eclypſis ſecundum ꝙ ante monſtrauimus. Similiter quando ſciueris horas elongationis eclyp ſis ab aſcendente medij. ſcies quando erit medium accidentis. et quando horas ſciueris elongationis ab aſcendente finis: ſcies quando complebitur acci dens eclypſis. hec enim habemus de dicto Ptole

mei. Et addidit ibi regulam vnam quam accepit de parte vbi fuerit eclypſis: dicens ſi eclypſis fuerit a pte orientis: ꝙ fortitudo accidẽtis erit in termio prio temporis quo durat. et ſi fuerit verſus partem medy celi: fortitudo erit in ſecundo medio temporis quo durat. Et ſi fuerit verſus partem occidentis: fortitudo accidentis erit in vltimo tertio temporis quo durat. Hoc enim eſt generale in eclypſibus: coniunctionibus et i omnibus applicationibus: Sed Ptbolemeus tenuit ꝙ nulla aliarum coniunctionum nec applicationum poteſt aliquid operari ſine habendo firmitatem luminarium vel vni⁹ eorum. et ita demonſtratũ apparet per verba ſua i quolibet loco. propter hoc dimiſit loqui de coniunctionibus: et locutus fuit de eclypſibus eo ꝙ ſunt radices in accidẽtibus magnis valde. Cum autem bene ſciuerimus factum eclypſium: ſciemus facta omnium coniunctionum. Et vt hoc melius intelligas volo tibi dare exemplũ. ponamus ꝙ fuit eclypſis lunaris: ⁊ coniunctionis ſaturni et iouis gradu per gradum cum eo. et ꝙ hec cõiunctio ſit principium grandis mutationis: et duret obſcuritas eclypſis tribus horis equalibus. et he tres hore ſignificant tres menſes qui ſunt quarta vnius anni. ⁊ cũ eas multiplicabimus in mille annos: quoniam in tot annis reuertitur coniunctio mutationis ad primum ſignum quo exibit. numerus ducentum quinquaginta annorum. et propter hoc debes inſpicere qualiter coniunctio mutat ſignificationem eclypſis lunaris de menſibus ad centennaria annorum. Et ſi acciderint cum iſtis eclypſi et cõiunctione applicationes alie planetarum centennaria mutabuntur ad magis. Ponamus enim ꝙ fuit eclypſis ſolaris ⁊ coniunctio ſaturni ⁊ iouis cum eo gradu per gradum in principio mutationis grandis et duret obſcuritas ſolis duobus horis equalibus que due hore ſignificant annos duos: eo ꝙ hora eclypſis ſolaris ſignificant annos. et eſt manifeſtum ꝙ cum multiplicabimus duas horas per mille annos: exibunt duo millia annorum. tamen planete qui iungũtur cum ſole perdunt virtutes ⁊ nihil operantur. Et manifeſtum eſt ꝙ in tam longo tempore accident eclypſes ⁊ coniunctiones que ſignificabunt contrarium huius magni principij. Similiter poſſunt accidere eclypſes multe que affirmabunt ſignificationem primam ⁊ augebunt in ſuis operibus. et propter hoc habet accipere iudicium vnius in comparatione alterius iudicare ſm virtutem quam vincentem inuenies: ſicut ptbolemeus nunc tibi monſtrabit.

Particulares autem augmẽtationes ⁊ diminutiones futurorum deprehenduntur ex coniunctionibus ⁊ preuentionibus que fient inter hec cum erunt in locis que ſunt futurorum occaſiones vel in aliquo loco cum eis ſocietatẽ habẽtium in figura.

Et augmẽta ⁊ decrementa particularia horum accidentium poſſunt ſciri a coniunctionib⁹ que erunt in medio huius quãdo contingent in locis habentibus in iſtis accidentibus rationem vel in aliquibus locis habentibus cum eis participationem in figura.

Quando ſciemus aliquod ex accidẽtibus magnis poterimus ſcire augmentum ⁊ decrementum per coniunctões ⁊ oppoſitiones que accident i loco illius accidentis vel que habeant concordantiam cum illo loco: quoniam he mouent opus primum ⁊ illud inclinãt ad bonum vel malum ſm illum qui dominaẗ in eis ſi fuerit in loco quo ſibi cõtrarietur vel ille qui dominatur in eis ſit contrarius eius qui dominatus fuit in eclypſi. primo accidet ꝙ ſecũdus faciet ꝙ primus virtutem amittet ſi ſecundus fortior fuerit primo. Et poſtquam ita eſt in coniunctionibus et oppoſitionibus multomagis erit in eclypſibus ⁊ coniunctionib⁹ magnis. quia vnus poteſt facere quod alius vi amittet vel augebit in ea. Quoniam quilibet eorum generat inter nos ſpiritualem virtutem magni operis. Et ſi acciderit ꝙ ſpiritus ſecundus concordet cũ primo augebit in virtute ſua ⁊ opus ſuum renouabit. Et ſi acciderit ꝙ ſecundus ſit diuerſus a primo inueniet virtutem ſuam ⁊ erit ſm quod ſpiritus ſecundus fuerit. hac enim manerie ſunt verſus nos opera planetarum. Et conuenit te ſcire quod ſpiritus ſecundus habebit poſſe addendi vel minuendi in opere primi: ſi acciderit ꝙ cõcordet tempus accidentis ſecundi cum tempore primi: tamẽ ſi vnus operabitur alio tempore quam addet alter nec addet nec minuet.

Et ex locis etiam motuum planetarum per quos futura contingunt vt ſint ſcilicet orientales vel occidentales ſeu ſtationarij vel aſcendentes in principio noctis: ⁊ vt in figura ſignis que ſunt occaſiones futurorum per aſpectum: vel alio modo predicto aſſignentur.

Et a locis curſuum planetarum vnde veniunt accidentia ſi ſunt orientales aut occidentales aut ſtantes vel aſcendentes prima nocte aut ſi habent participationem in figura cum ſignis accidentia operantibus.

Dicit ꝙ accidens citius vel tardius creſcit minuitur ⁊ durat magis ⁊ minus ſm rationem eius quo fuerit ſtatus planetarum qui dominantur ibi ſi fuerit oriẽtales vel occĩtales aut directi: vel retrogradi aut ſtãtes. vel feſtini ſiue tardi. et hoc ẽ ſi habuerit pticipationẽ cũ ſignis in qb⁹ fuerit eclypſis: aut ille qui dñabitur in eclypſi ⁊ abſolute cum ſigno accidentis ſignificante.

Cum orientales namq; fuerint vel ſtationarij augebunt futura. cum occidentales autem vel ſub radijs extiterint aut aſcendẽtes i veſpere retrogradi futura minorabũt.

Et ſi fuerit oriẽtales ⁊ ſtãtes veniet ꝑ eos augmentũ accidẽtiũ: et ſi occidẽtales vl' ſub radijs ſolis aut aſcendẽtes pria nocte retro

gradi veniet per eos accidentiū decrementum.
¶ Uult dicere ꝙ quando ſunt orientales planete ſunt for/
tiores. ⁊ propter hoc opus ſuum maius erit ⁊ magis appare
bit. ⁊ quando fuerint occidentales vel ſub radijs ſolis ſunt
debilioris virtutis: ⁊ ſuum opus magis diminutum erit. Et
ſimiliter quando fuerint retrogradi. quia quādo malo mo
do exiſtunt mala opera operantur alia manerie quam ha/
beant per naturam: et operum virtutes erunt ſm vitia ſi
bi contingentia. Nam videmus ꝙ malum ſaturni ⁊ mar
tis multum creſcit quando ſtant male: quia bonum quod
in eis eſt debilitatur ⁊ mutatur: ⁊ de alio modo reuertitur
quia perditur bonum quod in eis eſt ⁊ malicia ſua rema
net. Et eſt manifeſtum ꝙ opus planetarum creſcit cū ha
bent magnam virtutem et minuitur cum ſint debiles. et
quando ſunt feſtini venit citius opus ſuum: et tardius quā
do tardi. Et quando ſunt in angulis augent in virtute acci
dentis. et citius venit. et quando in cadentibus minuunt
d accidenti ⁊ ip̄ꝫ debilitant. et quādo in ſequentibus angu
lorum in hoc mediocrius operantur. Et eſt manifeſtum ꝙ
tempus accidētis ⁊ quantum durabit ⁊ eius virtus in ſe
prolongabitur: ⁊ dilatabitur: augetur ⁊ minuetur ſecundū
coniunctiones ⁊ oppoſitiones que fuerint poſt eclypſim:
que ſignificauit accidens: et ſm planetas qui dominati fu
erint in accidente ⁊ quantum durabit. et poſtea inſpicies
iſtas res alias ⁊ addas in eo quod contingit: vel minues ſi
cut videris quod ſtant. et id quod exibit poſt hoc erit. Mō
ſtrauimus enim tibi in hoc capitulo accidentia durantia
miliaribus annorum: centennarijs: decennarijs ⁊ vnitati
bus. et que durant diebus menſibus ⁊ horis ſi intellexiſti
regulas quas te docuimus. ⁊ hic intelliges illos qui locuti
fuerunt in accidentibus miliarium annorum ⁊ in centen
narijs decennarijs ⁊ vnitatibus qui rectam non adduxe/
runt viam. Nam ex eis fuerunt qui ſolam acceperunt ſi/
gnificationem coniunctionum: ⁊ eorum qui dederunt cui
libet planete numerum ſcitum annorum: et dixerunt mil
le annos talis planete ⁊ mille annos alterius: et nullaꝫ ha
rum viarum certitudinem habēt. quia coniunctiones non
poſſunt operari aliquid firmitatis ſine duobus luminari/
bus. quia luminaria ſunt principes ſuper omnes ſtellas et
nullus poteſt abſq; ſuo domino aliquā rem firmare ⁊ ſine
ſuo mandato: et ſi firmauerit ſine eo dominus eam deſtru
et: et aliam rem firmabit. hoc autem in multis locis mon/
ſtrauimus. ⁊ propter hoc oportet modis oībus vt coniun/
ctio ⁊ oppoſitio ſolis ⁊ lune que ſunt eclypſales habeāt ma
iorem virtuteꝫ q̄ꝫ omnes alie applicationes: quia ſunt ſem
per vna recta linea: ⁊ maiores virtutes coniunctonum pla
netarum ſunt que coniunguntur in logitudine ⁊ latitudine
Et poſtq̄ꝫ ita eſt oportet ꝙ eclypſes habeant maiorem vir
tutem q̄ꝫ omnes alie applicatiōes: quia ſunt luminaria ma
ioris virtutis q̄ꝫ omnes alie ſtelle: ⁊ manifeſtioris. Et con
uenit vt ille qui maioris virtutis eſt ſit dñs ſuper illum
qui ſic magne virtutis non eſt: ſicut demonſtratum eſt in
prima parte. ⁊ propter hoc cōuenit omnibus modis vt mu
tationes magnas multum accipiamus a duabus eclypſi/
bus cum ſecū cōiunctio magna fuerit ſicut demōſtrauim⁹
Coniunctiones nanq; planetaruꝫ per ſe debiles ſunt: eo ꝙ
planete debiliores ſunt ſole ⁊ luna. Miliaria quidem an
norum planetarum quos illi dicunt: eſt numerus qui regu
lam nullam habet: nec rationem naturaleꝫ. ⁊ propter hoc
omnes qui locuti fuerunt in hoc dixerunt ſine ratione: ⁊ ſi
ne ſapientia: ⁊ illi qui poſt venerunt fuerunt eos ſecuti. nos
autem cum intelligemus verba ſapientiſſimi ptholemei:
ſciemus totam veritatem in ſe. quoniam hic vir bonus ſo/
lus dixit veritatem in tota hac arte naturaliter. Etiam de
monſtrauimus tibi per gloſam noſtram omnia ſua propo
ſita breuiter. et ſi voluiſſemus gloſare ⁊ aperte monſtrare.
liber mltū magn⁹ fuiſſet ⁊ nō ſtetiſſet in alio tanto ei⁹ quo
eſt: hoc tamen ſufficiebat tibi: quia noſtre voluntatis eſt vt
intelligas verba huius boni viri. et cum ea bene intellexe
ris ibis recte per omnes partes huius artis. Et conuenit
vt ſcias ꝙ quanto magis legeris librum iſtum: et ipſum re
iterabis: tanto magis intelliges quamlibet rationem ea/
rum que ibi ſunt.

¶ In genere futurorum accidentium. Ca. VII.

Dixit haly.

Iſtud capitulum eſt illud quod ſequitur id quod locu
tus fuit de tempore accidentis. quia poſtq̄ꝫ de/
dit regulas in ſciendo qua ratione veniunt accidētia ⁊ ali
as regulas pro ſciendo tempus quando accidit: ⁊ quantuꝫ
durabunt: dedit nobis in capitulo iſto regulas pro ſciendo
que res erit illa q̄ accidens illud recipiet: dicens.

TErtia vero ſpecies prognoſtice ē p
quam in quo genere futurum acci
det deprehendimus: qđ ex qualita
tibus ⁊ figuris que proprie ſunt ſi
gnorum in quibus eſt eclypſis loc⁹
indicatur ⁊ ſignoruꝫ etiam in quibus erratice ⁊
non erratice cōſiſtunt ſtelle: que ſigno eclypſis
⁊ ſigno anguli precedentis eclypſi donando diſ
ponunt.

¶ Tertia maneries ꝓgnoſticationis eſt qua ſci
ri conuenit in quo genere accidens illud con/
tinget: ⁊ poſſumus hoc ſcire per ſtatus ⁊ figu
ras pertinentes ad ſigna in quibus ſūt loca ecly
pſiū ⁊ in quibus ſūt planete gubernantes ſignū
in quo eſt eclypſis ⁊ ſignūꝫ anguli qui eſt ante
eclypſim.

¶ Uult dicere ꝙ recipienda ſunt accidentia ipſa que con
cordant cum ſtatibus ⁊ figuris pertinentibus ad ſignum
eclypſis ⁊ ad ſignum domini loci eclypſis. Nunc autem in
telligimus ꝙ regula quam per hoc accipere debemus eſt
duarum rerum. vna eſt ſignum eclypſis: alia ſignum pla/
nete dominantis in ſigno eclypſis. et in ſigno anguli qui ē
ante eclypſim. Et id ex his que ſunt inter nos qđ cuꝫ ſigno
eclypſis cōcordauerit: vel cum ſigno planete dominantis
recipiet accidens. Similiter conuenit nos inſpicere in figu
ris que ſunt in ſigno eclypſis: aut cum planeta gubernato
re ⁊ extrahemus ſignificationem ab omnibus iſtis rebus.

¶ Scietur autem almud hebir ex ſtellis errati/
cis iſtorū duoꝝ locoꝝ ſic hic narrādo docem⁹.

¶ Et ſciemus quis planetarum eſt gubernator
horū duorū locorū hoc mō queꝫ dicā.

¶ Poſtq̄ꝫ dixit ꝙ genus recipiens accidens a ſigno eclyp/
ſis ſciri poteſt: ⁊ ſtellis fixis ⁊ planetis dominantibus in ſi
gno eclypſis: ⁊ in angulo qui eſt ante ipſum: incipit nos pri
mo docere quomodo ſciemus planetam dominantem in
ipſis locis.

¶ Stella igitur que multas in duobus prefatis
locis auctoritates habuerit. i. ī eclypſis loco ⁊ ī
alio loco anguli precedentis eclypſim ſm aliciū

ſal: τ ſcd'm hoc φ illis domibus ac triplicitati bus exaltationibus etiam atq; terminis domi nabitur: illa ſolummodo erit almudbebir.

¶ Dico φ planeta q habȝ multas dignitates in duobus locis que diximus τ hic eſt locus ecly pſis τ ſignuȝ anguli qui eſt ante eclypſim ꝑȝ φ ſunt applicationes τ ptinentie terre et ſcdȝ partem ptitionis ſigni τ ſm dignitatem quam habent. vt ſunt domini domorum aut trigono rum vel exaltationuȝ aut terminorum. Naȝ il le ſolus erit dominus gubernationis.

¶ Multe dignitates ſtatuum eſſentialium τ accidentaliū planetaruȝ ſunt iſte. eſſentiales ſunt domus: trigonus τ ex altatio ac terminus accidentales ſunt: applicatio: ſeparatio orientalitas aut occidentalitas: vel maſculinitas vel femi ninitas: et appitio: aut habere participationem cum ſole: aut luna in figura: vel φ ſit cū eclypſi ſuper vno circulo vel ſup duobus circulis equidiſtantibus: vel φ habeat ſitum talem qualem eclypſis. et hoc eſt eſſe cum eclypſi in circu lo ex circulis qui ſunt equidiſtantes orizonte. verbi gratia φ ſit altitudo planete in orizonte orientis ſeptem graduū: τ altitudo eclypſis in orizonte occidentis ſeptem graduū τ hac manerie φ habeat dignitates in angulo qui aſcēdit ante eclypſim dignitates eſſentiales et accidētales. nam il le erit dominus eclypſis.

¶ Quod ſi vnam ſtellam que loco eclypſis: τ anguli dominetur: non inuenerimus duas ſtel las plures in his duobus locis auctoritates vt ꝑ diximus habentes inueniamus oȝ: τ tūc ꝑponē dus eſt eclypſis dominus.

¶ Et ſi non inueniemus plītam vnuȝ qui eclyp ſis τ anguli ſit dominus cōuenit vt accipiamꝰ ambos plītas habentes magis concordātie cū quolibet duorum locorum ſicut diximus τ eli gemus primo dominum eclypſis τ ipſum pre ponemus.

¶ Quando acciderit φ non ſit ſolus qui dominetur ī ſigno eclypſis τ in ſigno anguli qui aſcendit ante: τ acciderit vt quodlibet horum duorum ſignorum habeat ſuum plane tam proprium dominantem in eo per multas dignitates quas in ipſo habeat: conuenit vt accipiamus ſignificationē de ambobus planetis: τ preponemus ſignificationem eius qui dominatur in ſigno eclypſis: et poſtmodum planetam qui dominatur in angulo qui eſt ante eclypſim. et conue nit vt intelligas φ angulus qui eſt ante eclypſim eſt an gulus qui habet tranſire per locum eclypſis per motum equinoctij.

¶ At ſi plures q̄ due ſtelle equas ī his locis du obus auctoritates habuerint illam in diſpoſiti one eligemus τ preponemus fortiorem ꝺ qua quod ſit in angulo conuenientius iudicatur vel que ſit fortioris operis aut que magis illiꝰ ha iȝ conueniat

¶ Et ſi plīte habentes dignitates in iſtis locis fu erint plures duobus τ quilibet eorum habue rit his duobus locis dignitates equales elige mus primū τ preponemus illuȝ qui eſt magis circa angulū τ fortior eſt in ope τ de illo haiȝ.

¶ Quando dominabitur in ſigno eclypſis τ in ſigno anguli qui eſt ante ipſum magis vno planeta: conuenit vt eorum eligamus illum qui in angulo fuerit fortiori. τ generaliter dico vt ſemper eligamus eorum illum qui fuerit maioris operis τ virtutis. τ ſi in hoc equales fuerint: accipiemꝰ eo rum illum qui fuerit in ſuo haiȝ: et hoc modo faciemꝰ. aſpi ciemus in quolibet eorum: et numerabimus quot dignita tes habet de eēntialibus τ accidentalibus: τ illum quem i neniemus plurium dignitatum aut ī angulo vel ī ſuo haiȝ: vel maiorem habere virtutem: accipiemus ſignificationē ſi dominabitur in ſigno eclypſis: vel in ſigno anguli qui eſt ante. τ hic eſt finis regule date in ſciendo planetam domi nantem. Et nominauit hic ptholemeus ſine ſole τ luna: eo φ planete inclinant opus ſolis τ lune: τ ipſuȝ deducūt ad operum ſuorum naturam. et ꝑpter hoc accipiemus ſemꝑ accidens eclypſis a planetis.

¶ Et cum hoc iterum ſtellarum non erraticaꝝ diſpoſitionem ſic accepiemus.

¶ Et a ſtellis fixis gubernantibus accipiemus ſignificationem ſimiliter cum plītis.

¶ Uult dicere φ adiungamus ſignificationem ſtellarum fixarum etiam que ſunt cum eclypſi ſuper vno circulo vel cum angulo qui eſt ante cum ſignificationibus plane tarum: τ ſcd'm hoc commiſcebimus totam ſignificatio nem eclypſis.

¶ Ex ſtellis igitur luciḋiſſimis illam que cum loco eclypſis in angulo qui preceſſit eclypſim apparuit primitus obſeruabimus.

¶ Et quod magis accipere nos oȝ ſunt ſtelle q̄ ſunt in loco eclypſis τ in angulo qui eſt aū ecly ſiȝ exiſtentibus ſtellis lucentibus.

¶ Stelle fixe lucentes ſunt ille que ſunt prime: ſecūde: ter tie: quarte: τ quīte magnitudinis. et cum aliqua harum fue rit cū gradu eclypſis ī circlo orizonte vel in circulo meridi ei poſt eclypſim. et hoc eſt in angulo qui eſt aū eclypſim. et ſemper cadit occidentalis ab eclypſi: habebit viȝ ꝑpterea in gubernando angulum anteriorē. et hoc modo erit ſigni ficatio ſtellarum fixarum cum fuerint cum eclypſi: qꝛ ſem per conuenit vt cōmiſceamus ſignificationem ſtellarum fixarum cum illa planetarum dominantium illas. primo que maioris magnitudinis fuerint accepturi.

¶ Quod ex his que in primo noſtro libro dixi mꝰ deprehendetur. In quo nouē modis ſocie tatum figuraꝝ que ſtellis appēt enarrauimus.

¶ Et ſciemus hoc per id quod mōſtrauimꝰ in primo libro cum declarauimus maneries que in planetis apparēt.

¶ Primus liber ſuus eſt liber almageſti. in eius octauo tra ctatu monſtrauit per ariſmetricam τ geometriam quomo do ſcire poſſumus participationes figurarum que apparēt planetis: vnam reſpectu alterius: et in reſpectu ſolis τ lune τ in reſpectu eorum ad terram. et tu certe ſcies hoc totum per octauum tractatum.

¶ Nam iterū ſtellam que hora eclypſis cuȝ an gulo aſcendentis vel cum angulo medij celi fu erit cum illo. ſ. iſtorum duorum angulorum q locum eclypſis ſubſequatur obſeruabimꝰ.

¶ Et cum hoc commiſcemus ſignificationem ptīe que erit ſecunda hora eclypſis in angulo aſcendētis vel cum angulo medij celi qualiſcunqꝫ ſit eorum que inſequatur locum eclypſis.

¶ Uult dicere q̄ oportet vt adiungamus cum ſignificationibus ipſis que dominantur in loco eclypſis ⁊ in angulo anteriori ſignificatōem planete gubernantis angulum q ſequitur eclypſim ⁊ ſtellarum que fuerint in angulo iſto. qm̄ iſte angulus ponet ſe in loco eclypſis cum motu firmamenti per quē facit diem ⁊ noctem.

¶ Poſtq̄ aūt deprehendimus ſtellas quas ad cognoſcendas futuri occaſiones taliter obſeruamus forme ſigni i quo eſt eclypſis obſeruationē ⁊ illius i quo ſunt ſtelle habētes diſpoſitionē ſubiungemus cū generie i quo futurū cōtinget nō poſſit haberi notitia niſi per qualitatū iſtorū p̄dictorum locorum proprietates.

¶ Poſtq̄ꝫ de ſtellis loqmur a qb⁹ hēmus ſignificationē accipe iſto mō: volum⁹ hoc ſequi inq rendo q̄ erunt figure ſignorū i qb⁹ erit eclipſis ⁊ i quibus erūt ſtelle gubernantes. qr genus i quo cōtinget accidens ſciri pōt vt plūmū a proprietatib⁹ horum locorum.

¶ Uult dicere q̄ habemus inſpicere in figuris locorum in quibus eſt eclypſis: et locorū in quibus ſunt planete gubernatores eclypſis: et gubernatores anguli anterioris et anguli qui poſt venit ipm. quia ſubiecta in quibus contingit accidens ſunt ſubiecta concordātia cum figuris ſignorum in quibus ſunt planete dominātes ibi: et ſtelle fixe concordantes cum ſigno eclypſis: tamen ad figuras anguli anterioris vel eius qui poſtea ſequitur: inſpicere non debemus qm̄ ptholo. locutus fuit de figuris ſignorum gubernatorū et de alijs locutus non fuit.

¶ Signorum igitur figure que formātur i angulo circuli zodiaci ⁊ que ſunt ſ̄m ſtellas nō erraticas cum in humane figure ſimilitudie figurātur id qd̄ futurum eſſe ſignificatur i humano genere cōtinget: ⁊ ſi figuram animalis ſilueſtris repreſentant vel ſi quadrupedibus aſſimilantur i aīalibus eis ſimilibus iueniētur. Qd̄ ſi formis reptilium animantium aſſimilantur erunt i ſerpētib⁹ ⁊ in eis ſimilibus. Itē ſi ferarum ſimilitudinē gerunt in feris ſilueſtribus que nocent hominibus illud futurum eueniet: ⁊ ſi domeſticorum aīalium formas repreſentant in domeſticis aīalibus quibus vtuntur homines: ⁊ quibus omni tempore vite ſue iuuantur illud ineniri non dubitatur: ſed vniuſcuiſq̄ ſpeciei horum animalium formam ideſt in equis ⁊ bobus ac pecudibus ⁊ in his ſimilibus.

¶ Ita q̄ figure ſignorum que ſunt in zodiaco ſcd̄m ſtellas fixas que ibi ſunt fuerint ſimiles figuris hominum erit in genere hominum accn̄s ⁊ ſi fuerint ſimiles figuris beſtiarum ſilueſtriū vel quadrupedum accidens erit in beſtijs ſibi ſimilibus. Et ſi fuerint ſimiles reptilibus erit accidens i colubribus ⁊ ſimilib⁹. Similiter ſi fuerint ſimiles figuris beſtiarum ferarum erit accidens i beſtijs feris hominibus nocentib⁹. et ſi fuerint ſimiles beſtijs domeſticis erit accidēs i beſtijs vn̄ ꝑuiunt ſibi hoīes: ⁊ d quib⁹ ſe adiuuāt i vita ſua ſ̄m ſpēm quarumlibet beſtiarum vn̄ fuerit in figura ſicut ſunt equi vacce pecudes ⁊ talia.

¶ Id quod dixit ita figure que ſunt in zodiaco: dixit q̄ pp figuras ſignorum: quoniam earū ſunt que ſūt in figura hominum: ſicut gemini: virgo: libra: ⁊ aquarius. et prima medietas ſagittarij: et eorū que aſſimilantur quadrupedibus ſilueſtribus: ſicut leo: et earum que aſſimilantur domeſticis: ſicut aries: taurus: ⁊ capricornus et vltima medietas ſagittarij. et earum que aſſimilantur reptilibus: ſicut ſcorpio. et earum que aſſimilant̄ piſcibus: ſicut cancer ⁊ piſcis et earum que aſſimilantur volatilibus: ſicut virgo gemini et piſcis. et quelibet harum habet res proprias cum quibus concordat: quoniam aries concordat cum ouibus: taurus cum vaccis ⁊ bobus: leo cum omni ſpecie ferarum. Et vltima medietas ſagittarij cum equis mulis et aſinis. ⁊ capricornus cum capris ⁊ capreolis. ⁊ que ſūt ſ̄m figuras ſtellarum fixarum que ſunt extra zodiacum ſignorum in parte: ſeptentrionis vel meridiei ſignificant quelibet earum figura de rebus que ſunt inter nos illas que ſecum concordant. ſicut figura delfini que ſignificat piſces marinos. ⁊ ſicut nauis que ſignificat omnia nauigia: et omnes res tales nam hac eadem manerie qua eſt ſignificatio ſignorum eſt etiam aliarum figurarum.

¶ Itē id qd̄ ex figuris aīalium ſilueſtrium verſus partem ſeptentrionalem ponitur ſubitaneas terre mutationes p̄prie ſignificat. Qd̄ autē verſus partem meridianā figuratur alterationes aeris nemini timorem inferentes oſn̄dit.

¶ Similiter figure beſtiarum ſilueſtrium que ſunt a parte ſeptētrionis ſignificāt proprie motus terre q̄ ſunt ſine ſuſceptione. Similiter q̄ ſunt a pte meredie ſignificant curſum aeris ſin̄ ſuſpectione.

¶ Hi motus quos dixit ſunt terremotus ⁊ ruina caſtrorum ⁊ villarum. curſus aeris ſine ſuſpectione ſunt venti fortes ⁊ multe pluuie ſine tempore.

¶ Nā cū loca ſtellarū q̄ dn̄ando diſponūtur i figuris alas hn̄tib⁹: fuerint vt i ṽgine ⁊ ſagittario: ⁊ gallina ac vulture volāte ⁊ i his ſilib⁹ illud futurum i volātib⁹ cōtigere manifeſtū ē: ⁊ maxime i volātib⁹ q̄ ab hoīb⁹ comeduntur.

¶ Qr ſi plīrum loca qui dn̄ant̄ i gubernamēto fuerint cū figuris volatiliū: ſicut ē ṽgo vel aquarius aut gallina ſeu vultur volans vel alie tales figure: accidēs erit i auib⁹ illis marie q comedibiles ſunt hominibus.

¶ Uirgo ⁊ aquarius: ⁊ ſi formam habent humanam: alas habent: et propter hoc ſignificant aues: quas homines comedunt: et gallina habet figuram aliarum gallinarum que inter homines nutriuntur. figura vulturis eſt figura aſturium falconum ⁊ auium fugantium per ſe alias aues comeſtibiles. ⁊ propter hoc conueni q̄ ſignificent aues comeſtibiles.

¶ Or ſi fuerit in figuris aialiũ natabiliũ i piſcibus ⁊ i oibꝰ aialibꝰ aq̃ticis illud accidet. Nã ſi i figuris aialia maria repſẽtãtibꝰ fuerit vt i cancro ac capricorno atqꝫ delphino illud erit futuꝝ i aialibꝰ marinis ⁊ i nauibꝰ equoris. At ſi in figuris aialiũ fluuialiũ fuerit vt i aq̃rio ⁊ piſcibꝰ i aialibꝰ fluminum ⁊ fontium apparebit.

¶ Et ſi fuerit i figuris aialium natãtiũ erit accidẽs i piſcibus et oibꝰ aliĳs aialibus que ſunt i riuis. Et ſi fuerit in figuris animalium maris ſicut cãcer et capricornus ⁊ delfinus erit accñs i aialibꝰ maris ⁊ ſuis nauigĳs. Et ſi fuerit i figura animaliũ riuoruꝫ ſicut aquarius ⁊ piſcis erit accidẽs in animali bus riuoꝝ ⁊ ſuoꝝ fõtiũ.

¶ Si fuerint ſignificatores in figura animaliũ natantium erit accidens in piſcibus ⁊ in oibꝰ alĳs rebus euntibus per aquam. ⁊ ſi fuerint ipſe figure de aialibus maris: erit accidens in aialibus maris ⁊ ſuis nauigĳs. Et ſi fuerit ipe figure de aialibus riuorũ ⁊ fontium erit accidens in aialibꝰ riuorum ⁊ fontiũ: ⁊ in aialibus riuorum cãcer ⁊ capricornus ſunt ſignificatões maris: qr figura cancri ẽ in mari. ⁊ capricornꝰ eſt ſignificator maiõis partis maris a parte meridiei. qr figura aquarĳ ꝯcordat cũ aquis currẽtibus ſignificat riuos. ſimilr. ⁊. piſces. has. n. figuras ſcire poteris ⁊ cuiuſmodi virtutẽ habent in prima parte huiꝰ libri: maxie in 9° capitulo: vbi loqtur de cõplexionibꝰ ſtellarũ fixarum. Et ſcies loca figurarũ in. 7. ⁊. 8. almageſti: ⁊ in alĳs libris harum figurarũ quos ſapientes fecerũt.

¶ Et ſi in figura nauis fuerit in vtroqꝫ genere videbitur.

¶ Et ſi fuerit i figuris nauis erit aſcendẽs i ambobus generibus.

¶ Eo ꝙ figura nauis eſt in mari ⁊ in riuo: conuenit ꝙ res ſignificet que ſũt in ambobus. et ſi fuerint ſignificatores in ea: erit accidens in rebus que ſũt in mari ⁊ in riuis: et ꝑ hãc viam ſcies ſignificationes aliarũ figurarũ.

¶ Silr ſi fuerit i aliquo ſignorum ſolſtitialium vel equinoctialium: erit ſignificatio generaliter in rebus aeris ⁊ in temporibus vnicuiqꝫ earũ conuenientibus.

¶ Silr ſi fuerit in duobus ſignis ſolſtitialibꝰ ⁊ i duobus eqnoctialibꝰ erit ſignificatio ſua gñalr in ſtatibus aeris ⁊ in ꝓprĳs tꝑibꝰ q̃ hꝫ q̃libet eorum ſignorum.

¶ Diximus multotiẽs ꝙ pthole. dat nobis ſolũmodo regulas generales. nam quãdo perfecit loqui de regulis figurarum: locutus eſt de figuris ſtatuũ ſignorũ tam bene eſſentialiũ ſicut accidentalium: dicẽs ꝙ duo ſigna ſolſtitialia et duo equinoctialia ſi fuerit ſignificatores in aliquo eorum demõſtrant ꝙ accidẽs erit in ſtatibus aeris: ſicut de calore aut vẽtis vel alĳs talibus rebus vel aliquis: et erit in ꝓprĳs tẽporibus ſignorum ſignificatorũ. ſi fuerit aries erit in vere. ⁊ ſi in cancro in eſtate. ⁊ ſi in libra in autũno. ⁊ ſi in capricorno in hyeme.

¶ Earum autem ſignificatiões ꝓprie i his q̃ ex terra naſcuntur apparebunt.

¶ Tamen propria ſignificatio erit in rebꝰ que naſcuntur in terra.

¶ Significatões quando fuerint in aliquo horũ quatuor ſignorum: q̃uis demonſtrent ꝙ accidens erit in mutatiõibus aeris: ⁊ in temporibus: demonſtrant etiam proprie in rebus que naſcuntur de terra.

¶ Nam cũ fuerit in ſigno equinoctiali vernali i fructibus arborum cum oriri ceperint earuꝫ ſignificatiões iueniẽtur vt in vineis ac ficulneis ⁊ i eis contẽperaneis. Or ſi fuerit in ſigno eſtiuali ſolſtitiali i fructibus cum colligunt ⁊ reſeruantur futura contingere ſignificabũt preter ꝙ i egypti regionibꝰ in augmẽto nili ꝓprie ſignificationes oſtẽdẽtur. Si aũt fuerit in ſigno eqnoctiali autũnali: erũt ſignificatiões i ſeminibꝰ cũ ſeminãtur ac in herbis ⁊ i his ſimilibus. Sed ſi fuerint in ſigno ſolſtitiali hyemali in oleribus ⁊ i hoc qđ ex volucribus ⁊ piſcibꝰ apparet eoꝝ ſignificationes euenient.

¶ Ita ꝙ qñ fuerit i ſigno eqnoctĳ vernalis ſignificatio ſua erit i fructibꝰ arborũ q̃ cito exeũt ſicut in nucibus ficubꝰ et alĳs qui tꝑibꝰ iſtis naſcũtur ⁊ ſi fuerit i ſigno ſolſticĳ eſtiualis demõſtrãt accidẽtia q̃ erũt i fructibus q̃ ſũt colligẽdi ⁊ gubernãdi ⁊ i terra egypti erit ſignificatio ſua ꝓprie ĩ augmẽto nili. et ſi fuerit i ſigno eqnoctĳ autũnalr erit ſignificatio ſua i rebus que ſemiuãtur i herbis ⁊ talibus: Et ſi fuerit i ſigno ſolſticĳ hyemalr erit ſignificatio ſua ꝓprie ĩ oleribus ⁊ eo qđ apparet de nã auiũ ⁊ piſciũ.

¶ Ratio ꝓpter quam q̃libet horũ ſignoruꝫ hꝫ ſuũ ꝓpͥuꝫ accidens quando ſignificatores fuerint in eo: eſt eo ꝙ ẽ pncipium temporis ⁊ virtus principĳ remanet ſemper in eo quod poſt venit. ⁊ ꝓpter hoc mutantur res omnes que generantur in quolibet tẽpore: ſm ꝙ principium eius ſignificat ⁊ hac ratione dixit ptholemeus hoc dictũ. id tamen qđ dixit: ꝙ quãdo fuerint ſignificatores in ſolſtitio eſtiuali demonſtrat augmentũ in nilo ĩ terra egypti maiori gloſa gloſa indiget. Nilus eniꝫ fit de fontibus ⁊ pluuĳs que ſunt in parte meridiei circa montem qui dictus eſt len. ⁊ natura ẽ pluuiarum crſceere multuꝫ in parte vbi vincit humiditas ſicut in fine hyemis. Et manifeſtum eſt ꝙ quando ſol veniet ad partem ſeptẽtrionis: infrigidabitur pars ſeptentrionalis: ⁊ creſcunt in eo pluuie ⁊ niues. ⁊ ꝓpter hoc quando ſignificatões fuerint in ſolſtitio eſtiuali ⁊ monſtrauerĩt humiditatem iungũtur cũ alia humiditete pria: ⁊ fit humor multum in parte meridionali: et per vim habet recẽtia nili creſcere. et ſi monſtrauerint ſignificatões ſiccitatẽ erit contrarium. Similiter ſi fuerit in parte meridionali res ſignificans ſicccitatem in ea demõſtrabit ꝙ recẽtia nili erit pauca multũ. et ꝓpter hoc cõuenit ꝙ magis ꝓpria ſignificatio nili ſit ſigni ſolſtitĳ eſtiualis: et ſequitur ipꝫ ſignũ eqnoctĳ vernalis. et ſi hec duo in humiditate concordauerit erit nili recentia magna valde. et ſi fuerint diuerſaruꝫ manerierũ erit diuerſa ſm illđ: q̃uis res iſte veritatẽ non habeant niſi ſignificatores monſtrauerint humiditatẽ quando fuerint in cancro. per hoc enim ſcire ſtatũ nili poſſumꝰ ⁊ oĩum alioꝝ riuoꝝ venientium a parte meridie ad ſeptentrionem. de riuis tamẽ veniẽtibus a parte ſeptẽtrionis ſciri poteſt a ſignificatoribus quãdo fuerit i ſolſtitio hyemali. et in ſigno libre de cõuerſo ſm ꝙ eſt in nilo.

¶ Itẽ cũ fuerit in aliquo ſignorũ equnoctialiũ in eccleſijs ⁊ i domibus ad honorem de conſtitutis futura cõtingere ſignificabunt.

¶ Similiter quando fuerint in duob⁹ ſignis equnoctialibus demonſtrant ea que accident in ſanctuarijs: in ſeruitijs dei.

¶ Hec eſt alia ꝓprietas quã habẽt duo ſigna eqnoctialia ita ꝙ qñ ſignificatões fuerit i eis: demrabunt ꝙ accñs erit i aere ſibi ptinente: ⁊ plãtatura terre: ⁊ in reb⁹ pertinentib⁹ ad ſanctuaria: ⁊ ad ſeruitiũ dei: ſicut ſũt eccleſie xpianorũ: moſchete ſaracenoꝝ ⁊ ſynagoge: ⁊ alia loca talia: ⁊ id quod ptinet ad ſeruitiũ dei eſt: ſicut leges. qꝛ duo ſigna eqnoctij poſtꝗ vnũ vnale ẽ principiũ augmẽti diei: et aliud autũnale pncipium augmẽti noctis: cõuenit vt cõcordet cũ legibus. qm leges ſũt pncipiũ coniũctionis hominũ. Et poſtꝗ leges ſunt concordate cuꝫ iſtis duobus ſignis: conuenit ꝙ ſignificatio mutationis que i eis accidit ſit horũ duorũ ſignoruꝫ quãdo ſignificatões fuerint in eis.

¶ Si vero fuerit in aliquo ſignoꝝ ſolſtitialium: mutationes morum in ipſa regione manentiuꝫ iudicabunt.

¶ Sꝫ ſi fuerit i duob⁹ ſignis ſolſtitioꝝ dm̃abit mutatões q̃ accidẽt i morib⁹ ciuium.

¶ Hec ꝓprietas accidit duob⁹ ſignis ſolſtitialibus: eo ꝙ minuunt de eo qd facit equinoctiuũ: qꝛ vnum eorũ eſt calidũ multũ: et aliud multum frigidum. et ꝓpter hoc conuenit cum eis mutatio morum.

¶ Or ſi fuerit in ſignis fixis in fundamentis ⁊ in edificijs: futura cõtigere demõſtrabũt.

¶ Et ſi fuerint in ſignis fixis ſignificãt accidentia cõtigentia in ꝫimẽtis frogis.

¶ Ratio ꝓpter quã ſigna fixa ſignificãt frogas ⁊ ꝫimẽta ẽ ꝓpter ꝯcordãtiã quã hñt cũ eis in ſtabilitate: ⁊ multotiẽs. Dico eni ꝙ regula generalis i reb⁹ ptinẽtibus ad quẽlibet planetã: ⁊ ad qdlibet ſignũ. ⁊ ꝙ habet ſignificationẽ pp cõcordãtiã quã habet ſecum i aliq̃ manerie cõcordantie. vbi gra: ferrũ: eo ꝙ ẽ multũ ſiccũ: cõuenit eẽ de nã martis: ⁊ enſis qꝛ iterficit ⁊ ẽ ferrũ cõcordat cũ marte p duas ptes. vna qꝛ eſt ferralia. ſcda qꝛ iterficit. Et poſtꝗ res eſt ita nãlis ẽ: ꝙ ſigna fixa qñ ſignificatores ſunt i eis habẽt mõſtrare ꝙ accñs erit i froges et in ꝫimẽtis. froge ſunt ſicut edificatio villarũ et caſtrorũ et domorũ. et ꝫimẽta ſunt radices oĩuꝫ rerũ iſtarũ. qꝛ radix cuiuſlꝫ ẽ ꝫimẽtũ ſup quo ſtat.

¶ Et ſi fuerit i ſignis coĩbus i hoĩb⁹ ⁊ regibus euenire futura dſignabunt.

¶ Et ſi fuerit i ſignis fixis duoꝝ corporuꝫ monſtrabũt ea q̃ accidũt i hoĩb⁹ ⁊ i regib⁹.

¶ Ratio ꝓpter quã cõcordãt ſigna duoꝝ corpoꝝ cum hominibus ⁊ regibus: eſt eo ꝙ ſũt ꝯmediana hñtia participationẽ cũ ſigno fixo ⁊ cũ mobili: et ſit nã in eis compoſita d nã amborũ ſignorũ q̃ ſũt circa ipm: ⁊ ita ſũt hoĩes: qꝛ eoruꝫ ſuba hꝫ participatiõeꝫ cũ oĩbus alijs ſubſtãtijs. Et ꝓpter h dixerũt ſapiẽtes antiqui ꝙ homo ẽ minor mundus. tamẽ qꝛ reges habẽt oĩa gubernare. ꝯuenit vt hẽant participationẽ cum ſignis duarũ naturarũ duabus rõnibus. vna quia ſũt hũane nature q̃ ẽ oĩbus rebus compoſita. alia ꝓ pter regni qd habet gubernare res omnes.

¶ Similiter ẽt cũ fuerit hora eclypſis i locis propꝛie verſus orientem conſtitutis: in fructibus ⁊ in his quoꝝ ãni ſũt iuuẽtutis ac i fũdamẽtis euenire futura deſignabunt.

¶ Silr ſi fuerint in locis ſunt apte oriẽtis hora eclypſis dmõſtrant ꝙ accñs erit i arborib⁹ ⁊ in etate iuuẽtutis ⁊ in ꝫimentis.

¶ Arbores concordãt cũ ſignificatoribus q erũt i oriente: qꝛ ps oriẽtalis ẽ nobilior ⁊ maioris vtutꝭ illa occñtis. ſimiliter ẽ pn̄ᵐ aſcẽſionis ſtellarũ oĩuꝫ. ⁊ ꝓpter hoc hñt oẽs res ſue vi ſicut pueritia et arbores accordate cũ hac orientali parte. ſimiliter concordat ſecũ oĩa pn̄ᵃ ſicꝫ imẽta ⁊ talia.

¶ Si aũt in celi medio fuerit qd eſt ſup terraꝫ i eccleſijs ac potentibus: ⁊ in his quoꝝ ãni ſunt medij ſignificationes apparebunt.

¶ Et ſi in medio celi fuerint ſup terram demonſtrat ꝙ accñs erit in ſanctuarijs ⁊ regibus: ⁊ in etate medianorum.

¶ Signa et ſtelle q̃ ſunt in medio celi ſup terrã magnã habẽt nobilitatẽ et virtutẽ et dñium. et ꝓpter hoc cõcordãt ſecũ ea que talia ſunt: ſicut ſanctuaria que habent ſup homines poſſe magnũ: et reges ⁊ illi de mediana etate q hñt vim: ſapiãꝫ: et experiẽtiã: et trãſiuerũt ac viderũt res multas: qm vis eorũ eſt circa vi adoleſcẽtiũ puerorũ et trãſiuerunt ppꝛa ꝗ ipſi et ſua corpora ſuiꝗ ſenſus ſũt ſaniora illis ſenũ. et ꝓpter hoc cõuenit ꝙ ſignificatores cũ ſint a parte decime dom⁹ dm̃ent ſãctuaria: reges: ⁊ illos medietatꝭ.

¶ Or ſi in occidente fuerit i moribus ac morum variationibus: ⁊ in his quorum anni ſunt ſenectutis: necnõ ⁊ i mortuis ſignificata ꝯtigẽt.

¶ Et ſi fuerint in occidente demonſtrant ꝙ accidens eſt in mutatione legum ⁊ in etate ſenum ⁊ in mortuis.

¶ Or pars occidẽtalis ſignificat debilitatẽ et finẽ lucis et rerum oĩum demõſtrat ꝙ accidẽs erit in fine rerũ et earũ mutatõe de vno in aliũ. ptho. ãt dedit nobis p has ſimilitudines oẽs regulas qbus ſcire poſſum⁹ ſubꝫ accidẽs receptũrũ. nã docuit nos ea q̃ ptineut ad ſigna tã bene ex ꝓprietatibus accidẽtalib⁹ ſicẽ eẽntitlibus: qꝛ cũ ſigna ſũt i aliqb⁹ harũ partium quas dixit: habẽt ꝓpetatẽ accidentalẽ. et ꝙ ſint fixa vel mobilia aut duaꝝ nãrũ ẽ ſua ꝓpetas eẽntialis et cõuenit vt incedas hac via quã dedit tibi.

Scientia quidem quantitatis partis in qua futura ſubiecti generis apparebunt ex quantitate tenebrarum eclypſis ⁊ ex proportione ſtellarum que futuri ſunt occaſiones ad locum eclypſis deprehendetur.

¶ Quantitatẽ vero partis in qua contingetaccidẽs illius generis ſubiecti itelligim⁹ a quãtitate obſcuritatis eclypſis: ⁊ a comparatiõe planetarũ ſignificantium accidens ad locũ eclypſis.

¶ Ipſe dat nobis regulas per hoc dictũ: qb⁹ ſciam⁹ ꝗtitatem acccidẽtis qd recipiet illd ſubm: ſicut ante dedit regulas qbus ſciamus qd erit ſubm illd recipiẽs. Et dicit ꝙ duabus manerieb⁹ poſſumus ſcire parteꝫ: vna ꝗtitate obſcuritatis eclypſis. qꝛ ſi illd lumiare totũ coopertuꝫ fuerit ab eclypſi. demrat ꝙ accidẽs recipiet totũ gen⁹. et ſi corporis lũinaris fuerit medietas obſcura: demõſtrat ꝙ medietas ſubiecti generis recipiet accidens. et in oĩbus alijs ptibus itelligas iſto mõ. Alia maneries eſt concepta a cõparatione locoꝝ planetaꝝ dominãtiũ ad locũ eclypſis: qꝛ ſi fuerit virtutis magne demrat ꝙ accñs erit i maiori pte illi⁹ gñis et ſi debiles i minori qd nob apiet ptho. p id qd dicꝫ.

¶ Nã ſi fuerit in figuris veſpertinis in eclypſi ſo
lari aut ĩ matutinalib⁹: ĩ eclypſi lunari in mino
ri parte illius generis futura cõtingẽt: cũq; per
diametrũ ĩ oppõne fuerit ipſius generis dimidi
um futurũ illð amplexabit̃. Si ãt ĩ ſolari eclyp
ſi fuerint in figuris matutinalibus: in lunari ve
ro in veſpertinis futura in maiori parte contin
gere ſignificabunt.

¶ Ita ꝙ ſi fuerint in figuris veſpͭinis in eclypſi
bus ſolis: aut ĩ matutinalib⁹ in eclypſibus lune:
accidẽs erit ĩ minori parte ipſi⁹ generis. ⁊ ſi op
poſiti fuerit ſuꝑ dyametro: erit accidens in me
dietate generis: ⁊ ſi fuerint in figuris matutina
libus in eclypſibus ſolis: vel in figuris veſper
tinis in eclypſibus lune: erit accidens in maiori
parte generis.

¶ Uult dicere ꝙ ſignificatores quãdo fuerint veſpͭini in
cõparatõe eclypſis ſolis: vel matutinales ĩ ꝯparatõe eclyp
ſis lune ſunt debiles. et ꝓpter hoc erit virtus eoꝝ ĩ min⁹
medietate generis. Et ſi ĩ oppoſito eclypſis fuerit erit acci
dẽs ĩ medietate. ⁊ ſi in figuris matutinalib⁹ ĩ cõpatõe eclyp
ſis ſolis: aut veſpertinis in comparatõe eclypſis lune: erũt
fortes ⁊ magne v̄tutis: et monſtrabũt ꝙ accidẽs erit ĩ ma
gis medietate ſubiecti generis. Per hoc eniʒ dictũ dedit
nobis regulã ꝙ cũ fuerint debiles erũt in minus medieta
te. et cũ fortes in plus. et ſi inter fortitudinẽ et debilitateʒ
fuerint mediani: ita ꝙ ſint in oppoſito demonſtrãt medie
tatẽ. Et manifeſtũ eſt ꝙ q̃to magis creuerit virtus ſua tã
tomagis creſcet in ipſo genere. et quanto debiliores fuerit
tãto minus erit in ipſo genere. et eſt ſilr̃ manifeſtũ ꝙ quan
do fuerint in oppoſito medietatem demonſtrant: et quan
do in trino tertiaʒ. et quando in quarto quartaʒ: et quan
do in ſextili ſextam.

¶ In qualitatib⁹ futuroꝝ. Capi. VIII.

Quarta quideʒ ſpecies ꝓnoſtice fu
turoruʒ qualitates inq̄rit. i. vtrum
ea bona ſint an boni cõtraria: aut q̃
ſpecies ex iſtorũ duoruʒ ſpeciebus
cõtingat: ĩueſtigare ꝓponit. hec ãt
ex naturis ſtellarũ almudbebir reginarum que
futuroruʒ ſũt occaſiões: ⁊ ex commixtionibus
vnius eorum ad alterã ⁊ ad loca in quibus fue
rit deprehendatur.

¶ Quarta maneries ꝓnoſticatõis eſt que res ac
cidet ſi erit bona: vel contrariuʒ: ⁊ q̃ maneries
horum duorum erit. Et hoc ſciri poteſt a natu
ra planetarum gubernatorũ dominantiũ q acci
dens faciunt: ⁊ eorum cõmixtione vni⁹ cũ alio:
⁊ a locis quib⁹ ſunt.

¶ Ptholemeus dat nobis ĩ hoc capi. regulas q̄bus ſciam⁹
accidens ſi erit bonũ: ſicut abundãtia victualiũ: tẽperies
aeris q̃ erunt corpora ſaniora: aut ſi malũ erit: ſicut guerre:
prelia: fames: et minutio victualiũ: quorum duorũ poteſt
vtrũq; ſciri a tribus partib⁹. vna a nã gubernãtiũ. alia ex
cõmixtione virtutis dominãtis cũ virtute alteri⁹ planete:
et a ſitu loci zodiaci in quo ſunt.

¶ Ideſt ſol ⁊ luna precipiunt ⁊ aliis ſtellis do
minantur. Quapropter totius operis ⁊ ſtella
ruʒ diſpõnis: fortiudinũq; ſtellaꝝ almudbebir
⁊ earum debilitationũ ſũt occaſiões.

¶ Quia ſol ⁊ luna ſũt dñi alioꝝ planetaꝝ ĩ eo ꝙ
ipſi ambo ſũt cã oium operũ ⁊ gubernationis:
⁊ cã virtutis planetarum dominantium vel de
bilitatis eorum.

¶ In hoc dicto vult exprimere rõnem qua due eclypſes fa
ciunt accidentia grãdia. et opus accidẽtis ẽ a. 5. planetis ſi
ne ſole et luna. Et ꝙ planete ſũt fortiores et debiliores ꝑ
cõparationẽ quã habent ad duo lũinaria. Et dicit ita ꝙ ſol
et luna ſunt qui oẽm reʒ faciũt nãlem. et qñ cõmiſcẽt vir
tutes eorũ: et fit de ambobus v̄na v̄tus vnuſq; ſpũs ꝙ am
bo operentur in vno: et cõmiſcebit̃ ſibi aliqua alia v̄tus ali
orum planetarũ inclinat̃ ad virtutẽ ipſorũ planetarũ: et re
ducitur op⁹ duorũ lũinariũ in concordantia virtutis illoꝝ
planetarũ. et hec virtus eſt que ĩclinat virtutem duorũ lu
minariũ. et ꝓpter hoc poſſunt ſciri ꝑ accidẽtia a. 5. planetis
erraticis. q͛ opa ſtellarũ fixarum: opa erraticorũ ſequũt̃.

¶ Obuiatio vero cõmixtionis ſtellaꝝ almudhe
bir adinuicem futurorum accidentium qualita
tes ſignificat.

¶ Tamen reſpiciendũ eſt in commixtione pla
netarum gubernantium vnius cuʒ alio: q͛ hoc
ſignificat accñа que habent contingere.

¶ Quãdo inſpiciem⁹ in cõmixtiõe planetarũ gubernãtiuʒ
vnius cum alio hora eclypſis ſciemus q̃ accidẽtia contin
gent: et conuenit vt inſpiciamus ad ꝑmã virtutẽ et ad il
lam que vincit. et ꝙ eã ꝑponamus. ⁊ ꝙ aliã v̄tutẽ ſequẽtẽ
in dominio ⁊ virtute poſtea ordinem⁹: qm̃ accidẽtia eclyp
ſium ſũt diuerſa per regiones et per loca. et poſtq̃ diuer
ſa ſunt: ſimiliter diuerſi ſunt planete dominantes in quali
et regione ſicut ante diximus. et ꝓpter hoc conuenit: vt q
vincit in vna regione ſit ab eo diuerſus: qui vincit in alia.
Et ꝓpter hoc expedit vt nobis demõſtrent̃ opa cuiuſlibet
planete per ſe quãdo ipſe ſolus fuerit gubernator: vel ſi in
cõmixtione vincit virtus ſua.

¶ Nos autẽ vniuſcuiuſq; ſtellaꝝ erraticarum
ꝓprietates operis incipiemus enarrare: ſed vt
noſtra ꝑfectior ſit narratio: quoddaʒ generalẽ
premittendum fore putamus. ⁊ eſt: ꝙ cum ali
quibus ex q̇nq; ſtellis erraticis comlpexiones
generaliter oſtendemus: ſcire debem⁹ ꝙ ip̄ius
opus eiuſdem nature aſſimilabitur: ſiue ſit ipſa
ſtella ꝑnominate qualitatis in ſemetipſa vel nõ
ꝑnominate: ob hoc ꝙ ſunt q̃dam ſtellaruʒ nõ er
raticarum: ⁊ q̃dam ex locis circuli ſignõꝝ: qua
rum ꝯplexiões ip̄ius ſtelle cõplexionib⁹ aſſimi
lantur. at ſi fieri poſſet: ꝙ ſic nominib⁹ ſtelle ca
rerẽt eaꝝ naturas ⁊ q̃litates oñderemus.

¶ Nos aũt incipiemus declarare ꝓprietatẽ ope
ris cuiuſq; q̇nq; planetaꝝ erraticoꝝ: ⁊ vnuʒ ge
nerale dictũ: vt breuius verbũ ſic preponem⁹.
Dicimus eni ꝙ qñ noiabimus cõplexionẽ alic⁹
q̇nq; planetarũ: ꝯuenit te ſcire ꝙ op⁹ ſuum ẽ cõ
cordãs ſue nature: ſiue ſit ipſe planeta noiatus
in ſuo ſtatu ĩ ſe ſiue ĩ rõne ꝙ aliqua ſtellaꝝ fixarũ

ſibi aſſimilet̃. vel q̃ aſſimilat̃ alicui loco zodiaci ſignoꝝ ſic poterimꝰ noĩare nãs ⁊ ſtatus ſuos ſi ſtelle nomen aliquod non haberent.

¶ Uult dicere ꝙ opa planetarũ erraticoꝛuz ſũt ea q̃ cũ ſua nã ꝯcoꝛdãt cuilibet eoꝝ:ſm ꝙ dictũ ẽ i .4.capi. pꝛime partis. Et opa cuiuſlibꝫ ſtellaꝝ fixarũ ſũt opa planetarũ erraticoꝝ q̃ ſũt de cõplexiõe ſua. Et ꝙ opa cuiuſlibꝫ gra. zodiaci ſignoꝛũ ſũt opa dñi illiꝰ loci. et opa ſtellaꝝ fixarũ q̃ ſũt in illo termino. Et manifeſtũ ẽ ꝙ qñ dicemꝰ opa cuiuſlꝫ planetarum erraticoꝝ per ſe erit ſicut diceremꝰ oĩa opa ſtellarũ fixarũ ⁊ oĩum gradnũ zodiaci ſignorũ. Et cũ tãto q̃ꝫtuꝫ hoc ẽ dedit nobis qcqd expedit i ſciendo opa coꝛpoꝝ celeſtium. et poterimꝰ ſcire opꝰ cuiuſlibet eaꝝ qñ ſciemꝰ i quo loco ẽ: ſiue ſciamꝰ vel neſciamꝰ nomẽ ſuũ. qꝛ poſtq̃ꝫ ſciuerimus opa ꝑtinẽtia ad qð libꝫ eoꝝ: nõ ẽ neceſſe ſcire noĩa.

¶ Et qꝛ nos ẽt cũ eaꝝ ꝯmixtiones obſeruabimꝰ nõ ſolũ ſtellaꝝ erraticaꝝ adinuicẽ cõmixtiones obſeruare debemus: ſed etiã eaꝝ nãꝝ cõmixtiones cũ ſtellis nõ erraticis ⁊ cum locis circuli ſignoꝝ: ſcꝫ hoc qð ex eaꝝ ſimilitudinibus cum ſtellis non erraticis explanauimus.

¶ Cũ aũt iſpiciemꝰ i cõmixtionibꝰ nõ ꝯuenit ſolũ iſpicere i cõplexionibꝰ erraticoꝝ vniꝰ cũ alio. ſꝫ aliud ꝯuenit vt iſpiciamꝰ in cõmixtione qua cõmiſcet̃ cũ ſtellis fixis ⁊ i locis zodiaci ſignoꝝ ſicut mõſtrauimꝰ ꝑ ꝯiſictiones q̃s hñt cũ pl̃tis.

¶ Qñ ãdo iſpiciemꝰ i cõmixtiõe virtutũ planetarũ dominãtiuꝫ: ꝯuenit nos cõmiſcere ſecũ v̓tutes planetaꝝ cuꝫ qbꝰ ſe aſpiciũt. ⁊ virtutes ſtellarũ fixarũ q̃ cũ eis ſũt: ⁊ v̓tutes graduũ ſignoꝛũ i qbus ſũt: ⁊ v̓tutes domoꝝ i qbꝰ ſũt: ⁊ ſempꝫ aſpiciemꝰ i eo qð adiũgit̃ ꝺ cõmixtiõe haꝝ rerũ: donec ſciamus quã ſignificationẽ hẽbit. nã accidit ꝑ cõmiſtionẽ oĩuꝫ harũ v̓tutũ quas diximꝰ cõmixtio vna ꝑ ſe. ⁊ cũ ſciemꝰ iſtã cõmiſtionẽ: ſcire poterimꝰ ꝙ accidens cõtiget. ⁊ cõuenit te ſcire ꝙ ars tota iacet i ſciẽdo formas ꝯmiſtiõis vñ opa veniunt. ⁊ hoc ſcire graue ẽ ml̃tũ: qm̃ expedit ibi magna acuitas itellectꝰ. magna virtus ingenij. magnus vſus. ⁊ ſcire naturas ſimplices qualꝫ ꝑ ſe. ꝺ mõ qð hõmet ſuo igenio ſcire valeat v̓itatẽ. Et q̃ꝫuis hec ſit via ꝓ his ſciẽdis: ſciemꝰ primo nãm pl̃tarũ vicentẽ: ⁊ minuemꝰ ide q̃ꝫtũ ẽ de nã ſtelle fixe q̃ ꝯ̃riũ ſignificat: aut ſi cõcoꝛdat ſecũ addemꝰ. Et ita debes facere i re q̃ cõpoſita ẽ ml̃tis naturis. Nã addemus ꝑ vnã ⁊ ꝑ aliã minuemꝰ. ⁊ inſpiciemꝰ poſtea quid ẽ illð qð remanet: ⁊ iudicabimꝰ ꝑ illð. ⁊ hoc mõ ſciemꝰ ea q̃ accidẽt per virtutes coꝛpoꝛum celeſtium.

¶ Saturnꝰ itaq̃ꝫ cũ ſolus fuerit diſpõis dñs: ipẽ gñal̃r erit occaſio ꝺſtructõis ex frigoꝛe ꝯtigẽtis.

¶ Quia ſi ſaturnꝰ fuerit dñs gubernatõis ſolus gñal̃r cã erit dãni qð accidet ꝓpter frigus.

¶ Nã ſaturni ẽ frigꝰ magnũ valde: qð de tẽperamẽto exiuit. et ꝓpter hoc ſũt opa ſua: ⁊ omnis rei cõcoꝛdãtis cũ ſua natura damnatio que venit ꝓpter magnũ frigus.

¶ Opus aũt eiꝰ ꝑticulare ẽ. ꝙ cũ in hoĩbꝰ futura ꝯtingẽt lõgas gñabit ifirmitates: ⁊ ptiſin ac nocumẽta q̃ ꝓueniunt ex humoꝛibus ⁊ ex humoꝝ collectiõibus: febꝛes q̃rtanas: fugas: ſtupoꝛes: anxietates: triſtitias: timoꝛes: ⁊ moꝛtẽ: Maxime aũt in his q iã in annos igreſſi ſunt.

¶ Et ꝑticulare ſuũ opus ꝓpꝛiũ ſi accñs fuerit in hoĩbꝰ erit aduẽtꝰ ifirmitatũ longaꝝ ⁊ ptiſicoꝝ ⁊ defectꝰ nature ⁊ ipedimẽta ꝑꝑ curſus humoꝝ. q̃rtane: paliſis: anxietates doloꝛes: metꝰ: ⁊ moꝛtalitates in illis maxime q itrauerũt in dies.

¶ Ipſe dixit nobis pͥmo opꝰ generale ſaturni. et dixit ꝙ dãnũ eẽt ꝓpter magnũ frigus. poſtea diuiſit nobis hãc ſũmã dicẽs ꝙ ſi dãnũ fuerit i hoĩbꝰ: erit ita ⁊ ita. et ſi i beſtijs erit ita. ⁊ ſi i aere erit ita ⁊ total̃r: ⁊ ſignificabit ꝓpꝛie ꝑ ſe rẽ vnã i quolibet ſubiecto ſꝫ accidẽs qð ſibi ꝯueniat ⁊ poſſit recipe. et ita fecit in quolibꝫ planetaꝝ. qꝛ pꝛimo dedit nob ſuũ gñãle opus. Poſtmodũ diuiſit ſm ꝙ cõcoꝛdat cũ aliq̃ materia. Hec. n. gloſa ẽ gñalis ⁊ ꝑticipalis oĩbꝰ planetis ⁊ ſtellis fixis: ⁊ oĩbꝰ partibꝰ zodiaci ſignoꝛũ: ſicut demõſtrauimꝰ Tñ in hoc loco volumꝰ v̓ba ptholo. gloſare: dicẽtes ꝙ demõſtratum ẽ i arte phyce ꝙ egritudĩes lõge ſũt ꝑꝑ frigiditatẽ ⁊ ſiccitatẽ: ⁊ ꝓpter humoꝛes melãcolie ⁊ flegmatis. Et ptiſica de q̃ dixit ẽ plaga pulmõis. Et defectio ẽ ſicut dyabetes: fluxus. ⁊ fames canina. Et ꝙ dixi ipedimenta curſus hũoꝛũ eſt reumaticũ frigidũ. Et quartane fiũt ꝓpter melãcoliã qñ putreſcit. ⁊ hec oĩa ꝯtingunt ꝓpter res frigidas. Et qꝛ mẽbꝛa radicalia infrigidant̃: ⁊ ifirmitas dyabetes q̃ꝫq̃ꝫ ſit ꝓpter calefactionẽ ifrigidantur mẽbꝛa radicalia ꝑꝑ elõgationẽ ifirmitatis ⁊ ꝓpter magnã defectionẽ: h̓ eni accidet ꝓpter nãm ſaturni ꝺ cortis: ꝺ doloꝛe ac moꝛte. Qꝛ manifeſtũ ẽ ꝙ qñ melãcolia ſupat i coꝛpe hoĩs ꝑ foꝛtia habẽt ſibi tales ifirmitates ꝯtigere q̃les iſte. et ſic v̓tꝰ melãcolie facit talia q̃lia hec ſũt i hũano coꝛpe cuꝫ ibi ſupabundat: ſicut virtus ſaturni cum ifrigidat facit talia i mundo. Et poſtq̃ꝫ facit turdas: facit cariſtias ⁊ victualiũ minutionẽ: obſidiões villaꝝ et exercitꝰ. Et poſtq̃ꝫ nãe ſue ẽ facere fugere ⁊ expaueſcere: facit extirpatões ⁊ deuictões arãcadas: ⁊ deſbaratas ⁊ talia. Sil̃r qꝛ etas ẽ vltia nãe frigide ꝯuenit ꝙ hec ꝓ maioꝛi ꝑte ꝯtigãt i hoĩbꝰ q vltie ſũt etatis. qm̃ illo tꝑe ſũt cõcoꝛdati cũ talibꝰ v̓tutibꝰ: q̃les ſũt iſte ⁊ h̓ ꝯcoꝛdãtia q̃ peruenit ad naturam ſaturni. ⁊ tu ſm hec conſiderabis oĩa alia cõcoꝛdãtia cum eodem.

¶ Sed cũ in aĩalibus qbꝰ hoĩes nimis vtunt̃. futura ꝯtigerit: erit ipedimentũ ex coꝝ paucitate: ⁊ in his q̃ tũc iueniũtur: egritudines: ⁊ coꝛpoꝝ ꝺtrimẽta ꝯtigẽt. In hoĩbꝰ ẽt q eis vtũt̃ ifirmitates ifirmitatibꝰ illoꝝ ꝯſil̃es aduenięt ⁊ moꝛiet̃.

¶ Et ſi fuerit i beſtijs qbꝰ ꝓficiũt ſibi hoĩes erit dãnũ i eis ſicut vtpl̃imũ mirnat̃. ⁊ q̃ ibi fuerit recipiẽt i coꝛꝑibꝰ ſuis ꝑꝑ dãnũ ifirmitates que ſibi cõtingẽt. ⁊ hac rõne accidẽt hoĩbus ſeruiẽtibus ſibi de illis tales ifirmitates qbꝰ ꝑdẽtur.

¶ Beſtie qbus iuuãt ſe hoĩes: ſũt beſtie ꝓ eq̃tãdo: vt aſini cameli boues: vacce: et talia. ⁊ qñ v̓tꝰ ſaturni vicit i rebꝰ hꝰ mũdi: facit i harũ beſtiarũ coꝛpoꝛibꝰ oẽ dãnum veniẽs ꝑꝑ frigiditatẽ ⁊ hũmoꝛẽ melãcolicũ: ⁊ ꝓpter ſiccitatẽ ⁊ curſũ hũoꝛũ. ⁊ ꝓpter hoc tales beſtie moꝛientur. ⁊ minuuntur. et ſoluentur de ſuis coꝛpoꝛibus fumoſitates: ⁊ mali hũoꝛes: quare ſimile continget malũ hoĩbus ſuiẽtibꝰ ſibi ꝺ ipſis.

¶ Si aũt i aeris q̃litatibꝰ acciderit: erit frigꝰ maximũ cũ glacie ⁊ nebulis: erũtq̃ꝫ i aere detrimẽta: q̃litateſq̃ꝫ moꝛtifere. iſpiſſabit̃ nubibꝰ ⁊ obſcurabitur niues ac vẽtoꝝ flatus iconueniẽtes ⁊ deſtructoꝛes erunt. ex quibus q̃ꝫplures beſtie que nocebũt hominibus pꝛocreabuntur.

¶ Et ſi fuerit i ſtatu aeris ꝯtigẽt frigoꝛa magna

in eo ꝛ magne gelate ac nubes. ꝛ ꝑ talē ſtatū ſi accidet in hoīb⁹ mortalitas. ꝛ corruptio aeris: nubes ſpiſſe lubritura grandines ꝛ magne niues male ac dānoſe generabūtur reptilie multe humane nature nocentes.

¶ Manifeſtū ē ꝙ qñ nā ſaturni vincit ī aere multū ꝛ fortiter infrigidabit illū ꝛ cōiūgent̄ ei omnis ptes ſue;: ꝛ nihil reſoluit̄ de fumoſitate illa. Et pp hoc cōtigit gelata nebula ꝛ nubes ſpiſſe lubritura ꝛ nimis ſicca: ꝛ ħ totū cōtingit pp iclusionē fumoſitatū eo ꝙ putreſcit aer: ꝛ qñ putreſcit ex eo cōtigit īfirmitas ꝛ mortalitas corruptōis aeris: ꝛ genānt̄ pp ſuas ſupfluitates q̄ ꝯiūgūt̄ i terra reptilia mlta nocētia: ſic colubres: ꝛ alatraues. muſce: guſane: formice: mures ꝛ talia. generalr̄ eni dico demōſtratū eē vn̄ talia ꝯtigūt ī vbis Ariſto. qñ locut⁹ fuit ī naturis ꝛ alioꝝ ſilr̄ phycoꝝ. Et eſt manifeſtū ꝙ cū aer ī tali ſtatu fuerit: talia faciet ī oībus q̄ cōpbēdit ſm ꝙ cōplexio ſua ē. Cōuenit tn̄ ꝙ cōpares aerē naturalē ī quolibet tpe ſibi cōuenieti. qꝛ qñ ſaturnus talia mōſtrauerit: et tps fuerit eſtiuale: calor eſtiualis remouebit ꝛ deſtruet multū de dānis iſtis. Et tp̄s fuerit autūnale augebit damnū ꝑpter frigiditatem ꝛ ſiccitatē temporis. ꝛ ita iudicabis in alys temporibus anni.

¶ Et ī mari ac ī fluminibus hyemalis aer ꝛ ſubmerſiones nauiū cōmuniter contingent. In eis iter agere difficiliter accidet: piſcium erunt paucitates atq₃ deſtructiones.

¶ Et ſi fuerit in riuis ꝛ ī mari accidet ī hīs ī qb⁹ ambo ꝑticipationē hn̄t aer hyemalis: ꝛ ſubmerſio nauiū ꝛ picutū eūdi ꝑ mare ac defectus piſcium ꝛ eorum corruptio.

¶ Aſpice ad pto. q̄uo rē ſemp ſeqr̄ nālem: ꝛ nūq̄ inde bona aliqua ſeparat̄. qꝛ poſtq̄ ſaturn⁹ opat̄ ī aere ea q̄ dixit. manifeſtū ē ꝙ qñ cōmiſcet̄ aer cū fumoſitate q̄ erit de mari ꝛ riuis: fiet ex hoc aer hyemalis. ꝛ ꝑpter tormētū vētorū qḋ fit ex hoc qḋ accidit ſubmerſio nauiū: ꝛ piculū nauigandi ꝑ mare. ſilr̄ aqua īfrigidabit̄ mlt̄ū: q̄re morieſ̄t piſces. ꝛ pp frig⁹ qḋ icludit hūores ī ſuis corpib⁹. corrūpūt̄ ꝯplones ſue

¶ In mari vo diminutiones: ꝛ augmenta ꝑprie cōtigēt. In fluminib⁹ aūt ꝑprie iundatiōes maxime ꝛ aquarū detrimenta.

¶ Et in mari ſolū accidēt recētie magne. Silr̄ riui creſcent ſūme mlt̄ū ꝛ aque erūt corrupte.

¶ Quādo icludit̄ hūiditas q̄ ḋ mari exit: fiēt ī eo recētie magne: ꝛ riui ſilr̄ creſcēt ꝑpter fumoſitatē hūidā q̄ cōiungit̄ ī aere. Et qñ ꝯiūgit̄ hūiditas: ꝑpter frigus acris: fiēt ide mlt̄te pluuie ꝛ niues. q̄re riui hn̄t mlt̄u creſcere. Et ē manifeſtū ꝙ aque riuoꝝ corrūpuntur quando aer comprehendens eas erit corruptus: ꝛ ꝑpter hoc erunt aque male.

¶ In terraꝝ quoq₃ fructibus eueniēt diminutiones: paucitates ac detrimēta: ꝛ maxie ī hīs qb⁹ hoīes op⁹ hn̄t neceſſario. erūt āt eoꝝ ḋtrimenta ꝑ vmes q creātur ī olerib⁹ vel per locuſtas aut ꝑ ſubmerſiones vel ꝑ pluuiaꝝ ſuphabūdātiā: ſiue ꝑ frigus ſiue ꝑ horū ſimilia: ita ꝙ ex hoc qñq₃ cariſtia ꝑueniet cui⁹ occaſione moriētur hoīes.

¶ Et accidet in fructibus terre minutio et dānū ī illis maxime qui neceſſarij ſūt hoīb⁹ ꝛ dānū qḋ eis cōtingit erit de guſanis et locuſtis vel ḋ pulzone ſiue magnis pluuijs: aut magno frigore ꝛ ſimilibus. Et ita ꝙ accidet pp hec grandis tēpeſtas q̄ erit cā ꝛ occaſio q̄ mlti hoīes morieſ̄t.

¶ Fructus terre q ſūt hoīb⁹ neceſſ. ſūt triticū: ordeū: vue: et talia. nā qñ ſaturn⁹ īfrigidat aerē: ſūme debilitat̄ calor nālis q ē ī fructib⁹. ꝛ natura nō hȝ virtutē cū qua eos ꝯpleat ꝛ ducat ad ſuū ſtatū: ꝛ occit eos frig⁹: ſi frigidū fuerit tp̄s. Et aīalia mlt̄a: ſic ſt̄ guſani: locuſte ꝛ mures q comedūt dānādo ꝛ deſtruēdo ipſos. ſilr̄ pp magnas pluuias: creſcēt riui ꝛ deſtruēt ꝛ auferēt ḋ illis magnā ptē. ꝛ pp hec oīa expedit ꝙ ſit minutio magna ī fructib⁹ terre. ꝛ maxime ī hīs q̄ ſūt hoīb⁹ opportuna: qꝛ ſūt magis tēperata. Nā hec corrūpunt̄ magis ꝑ diſtēperiē acris q̄ ea q̄ nō ſūt tēperata. ꝛ qñ talia dāna ſūt ſicut iſta: ꝯtinget ꝑ res ſupradictas vt veniat magnus defect⁹ victualiū: ꝛ fames ꝑpter quā multi homines moriunt̄. nūc āt īſpicias quo mō vna res aliā ſeqt̄. per hāc. n. regulā iudicabis in hac arte. ꝛ ꝑpter hoc cōuenit vt ſis acut⁹ ꝛ bn̄ itelligēs. ꝛ ꝙ cognoſcas qcqd iudicabis. nec iudices ī re q̄ nō ſit ī ſuo tpe. verbi grā. ſignificatio ſaturni accidet ī tpe quo nō ſunt meſſes tritici: cōuenit ne iudices ſup triticū cum aliqua harum rerum.

¶ Juppiter āt cū ſolus fuerit dominus diſpoſitionis: res generaliter augmentabit.

¶ Et ſi iuppiter ſolus fuerit dn̄s gubernationis gn̄alr̄ faciet res omnes creſcere.

¶ Hoc eſt ſuū op⁹ gn̄ale: qꝛ cōplo ſua ē calida: hūida: ꝛ temperata: ſicut ī pma pte demōſtratū ē. ꝛ natura caloris ꝛ humiditatis qñ fuerit cū temperamēto: eſt facre res omnes creſcere naturales.

¶ Cuius opus ꝑpriū ī hoībus ē graduū ſublimitas ſtatuſq₃ melioratio: apta carneitas: ſalutis ac ſecuritatis qualitas: augmentū ēt reꝝ qb⁹ op⁹ habēt hoīes: corpoꝝ ꝛ aīaꝝ bītudo: cōueniēs: remuneratiōes: ꝛ regnū pmia: augmenta quoq₃ reꝝ regaliū: fama nois atq₃ magnanimitas: ꝛ generaliter eſt occaſio fortune.

¶ Et opa ſua ꝑpria ſi ſūt ī hoībus erit ī eis exaltatio dignitatū bonus ſtatus habūdātiā victualiū. Salus ꝛ pax: augmētū ꝛ additio reruȝ que neceſſarie ſūt hoīb⁹ ꝛ ſanitas corpoꝝ ꝛ ſpūuȝ ꝛ grādia dona reguȝ: ꝛ augmētū factorū regū: ꝛ eoꝝ nobilitas ꝛ hīe corda nobilia: ꝛ grādia: ꝛ generaliter facit omnem bonam fortunam.

¶ Manifeſtū ē ꝙ quādo vicit virtus iouis ꝛ dn̄abit̄ in gubernatiōe mūdi ꝙ faciet meliorari ꝛ creſcere ſtat⁹ hoīum ꝛ eoꝝ dignitates extolli ꝛ terra fructificabit multum ꝛ homines pacē: ꝛ ſalutē hēbunt: ꝛ multiplicabūtur oīa q̄ ſūt hominibus opportuna ſicut aīalia ꝛ fruct⁹ terre: ꝛ in ſuis corporibus dabit ſalutem ꝛ fortificabūtur eoꝝ corda pp magnas diuitias quas habebūt ꝛ pp hoc erūt magni ꝛ dabūt dona multa ꝛ oīa q̄ dixit ptholeme⁹ dixit pp tēpamētū iouis ꝛ ſuorum operum bonitatem.

¶ In beſtijs aūt qbus hoīes frequenter vtunt̄ ſatis augmentabūtur: ille vero que hīs ſūt econtrarie morientur ꝛ annihilabuntur.

¶ Et ſi fuerit in beſtijs de qbus ſe iuuant hoīes multiplicabuntur ꝛ creſcent multū. ꝛ alie de qbus ſe nō iuuant morientur ꝛ corrumpētur.

¶ Beſtiarū de qb⁹ ſe iuuāt hoīes eſt cōplexio circa cōplexionē tēpatā qñ ē cōplexio multū circa hūanā et pp ħ cre

ſcit et ꝓficit virtute iouis q̃ facit oẽs res creſcere et ẽ cõue
niẽs rei cuilibet tẽperate vel q̃ ſit circa tẽperamẽtũ. Et ꝓ
pter tẽpamẽtũ qd faciet ⁊ iſta vt⁹ putrefactio ⁊ corruptio
remouebit̃ a terra et ab aere et nõ erit i eo mã ꝓ nutriẽdo
malas beſtias ⁊ nocẽtes nec aliq̃ reptilia q2 tempãtia ẽ ꝯ
ria nãe taliũ beſtiaꝝ:et pp hãc contrarietatem q̃ i iſtis ac
cidet morientur et minuentur.

Sʒ aer tẽpabit̃ critq3 ſalutifer ac multorũ vẽ
torũ humidorũ terre fructus augmentabit:ſalu
bres erũt maris nauigatiões ⁊ fluminũ iunda
tiones temperate:fruct⁹ quoq3 multi ⁊ his ſilia.

Et ꝯuenit ꝙ aer ſit tẽperatus ſcdꝫ ſalutis hu
midus ⁊ multoꝝ vẽtoꝝ. fruct⁹ q naſcent̃ de ter
ra ꝓficiẽt. naues maris ſane ac ſecure nauigabũt
augmẽtũ riuoꝝ tẽpamẽtũ erit hõe mãerici et fru
ct⁹ terre ⁊ oẽs res alie pfectibiles erũt h⁹ mãeriei

Tẽpamtũ aeris ẽ ꝙ recipit pmũ opus a virtute iouis cũ
ipſe gubernator eſt et donat ſalutẽ pp tẽperamentũ aeris
⁊ multi venti ſũt pp nãlẽ calorẽ iouis q diſſoluit hũidita
tes ſpiſſas ꝯgregatas in aere lipidãs eũ:⁊ pp h fiũt ꝓprie
venti aerei eo ꝙ ſaniores ſunt. humiditas vero a terris eſt
quoniam virtus iouis ꝓprie operat̃ habũdantiã:⁊ pfect⁹
fructuũ ꝓuẽit ꝓpter tpamẽtũ aeris ⁊ iouis virtutẽ dãtis
omnẽ habũdãtiã ⁊ diuitias. ſecuritas nauiũ venit pp tẽpa
mentũ aeris ⁊ bonos vẽtos. Et augmẽtũ riuorũ ẽ q2 iup
piter diſſoluit humiditates q̃ cõiũgũt̃ i aere tempate ⁊ pp
h erũt pl'uie de bona manerie tẽpate:⁊ q̃les erũt pl'uie ta
les erũt riui. Qd aũt dixit alia talia:vult dicere ꝙ oẽs res
pfectibiles m'tiplicabũtur ⁊ creſcẽt ⁊ nocẽtes minuẽt̃:q2
qlibet pl'tarũ quando vincit facit creſcere et multiplicare
res oẽs cũ eo ꝯcordãtes et deſtruit ſuũ ꝯriũ. vbi.g. ſaturn⁹
facit creſcere res oẽs ipediẽtes hũanã nãm pp frigus. et ſu
perfluitates hũoꝝ ſicut ea q̃ hñt ſaporẽ et odorem malũ ⁊
oẽs res ꝯrias ſibi dãnat ſic ea q̃ hñt odorẽ ⁊ ſaporẽ bonũ.
iuppiter ẽt pfectibilia facit ea q̃ fiũt pp tempamẽtũ et dã
nat oẽ ꝯriũ et ẽ h mãeries opis cuiuſlibet pl'arũ.

Mars vo cũ ſolus fuerit diſpõis dñs:erit oc
caſio detrimenti ꝓuenientis ex ſiccitate gñalr.

Et qñ mars ſolus fuerit gubernator cã erit
gñaliter ois dãni qd ſit ꝓpter ſiccitatem. hoc
eſt opus vniuerſalis martis.

Et iã demõſtrauim⁹ i pma pte:ꝙ op⁹ ſiccitatis martis calo
rẽ ſeqtur forte valde. et fiũt ꝓpter ꝯplonẽ ſuã tales mores
q̃les fiũt pp colerã qñ ſupabũdat i corde ⁊ cerebro:ſicut ẽ
ira magna:ſtultitia ⁊ crudelitas.

Eius aũt opa pticularia in hoib⁹ ſunt bellica
tiões ⁊ guerre mlte iter eiuſdẽ gñis viros:de
pdatiões; ꝓuitutes:ire regũ:⁊ turbatões hoĩuʒ
gñaliter. Quibuſdã etiaʒ hoib⁹ ꝯtiget pp hoc
mors repẽtina:egritudines cũ febrib⁹:tertiane
febres empiſſis:ac mors feſtina. Maxime aũt
his q circa annoꝝ iuuẽtutis extremitatẽ ꝟſant̃.
ſilr ẽt iraſcent̃ qdã ⁊ ab hoib⁹ ꝑuipẽdent̃:illicita
ꝯmittẽt:legẽ trãſgredient̃ ꝯbuſtiones ẽt:viroꝝ
iterfectões:rapinas:ac viaꝝ abſciſiões patiet̃.

Si opa ſua pticlaria fuerit i hoib⁹ accidẽt iter
eos lites plia et guerre mlte iter ſe et ꝓximos ſu
os:captiuitas et ꝓuit⁹ iter hoies et ira pricipũ.
et ꝯtiget aliqb⁹ hoibus mors ſubita et ĩfirmita
tes febriũ et tertiana et ſpuere ſãguinẽ ac mors
ĩpetuoſa cũ magno periculo. Et hec accidet ꝓ
pric i medietate finis adoleſcẽtie et aliq recipi
ent dedec⁹. et violẽtiã de ſuo ac ſuperbiã. et exi
bũt d ſua lege ad aliã extraneã:ignes ẽt erunt:
vn⁹ cũ alio ſe occcidet:robarie ⁊ iſidie camioꝝ.

Uult dicere ꝙ qñ vtus martis vicit i mũdo:⁊ fuerit gu
bernator ſpũs ſuus mouebit vi ire:q2 res ẽ q̃ fit p ſiccitatẽ
⁊ calorẽ. ⁊ ꝓpter hoc erũt iter hoies plia:iterfectões. ⁊ cuʒ
hoc accidet captiuitas ⁊ ꝓuit⁹ aliquoꝝ ⁊ ipet⁹ i hoib⁹:⁊ ſup
h iraſcẽt̃ pncipes:⁊ ſilr recipiẽt aliq dedec⁹ ⁊ ſupbiaʒ. Qd
ãt dixit:ꝙ hoc accidet iter hoies ⁊ ſuos ꝓximos. manifeſtũ
eſt pp martẽ q vi ire itendit. Et ſi applicuerit ſaturno opa
bit̃ vterq3 eoꝝ i gẽte c⁹ ſignificator ẽ vnã mali maneriẽʒ.
ꝓpter qd erũt lites ⁊ cõtẽtiones iter vnũ ⁊ aliuʒ. Et ꝓpter
hoc dixit hermes ꝙ lites fiũt ꝓpter cõiunctõeʒ duaꝝ ifor
tunaꝝ vni⁹ cũ alia:ſi applicatio ipa fuerit tpe ſignificatõis
gñalis:et dicit ꝙ illi d terra martis alios ſupabũt. eo ꝙ vis
ire:⁊ audacia erũt i eis. et q2 res ac dolores erũt magis i ho
minib⁹ ⁊ gẽtib⁹ terre ſaturni ꝓpter vi ſuã q̃ talia facit i eis
hoc tñ dictũ ꝯditõib⁹ idiget. Nã expedit vt aſpiciam⁹ ad
ſingnificatorẽ cuiuſlʒ ſecte. ⁊ illa c⁹ ſignificator fuerit for
tunat⁹ vicet. ⁊ illa c⁹ ſignificator erit debil' ⁊ ifortunat⁹:erit
victa. et ignis quẽ facit mars vt rettulit ptholo. ẽ q2 mouet
i hoc mũdo vires ignis. et ꝓpter guerras q̃ erũt iter hoies
cõburet. ſ. vn⁹ loca alteri⁹. Qd ãt ptinet ad quẽlibʒ hoĩem
ex opib⁹ martis:ẽ ſic aduẽt⁹ mortis ſubite ab eo ꝓ eo ite
ficiẽdo aut cõburẽdo:vl' ꝓ ifirmitatib⁹ acutis:ſic ꝓ apoſte
matib⁹ aut febrib⁹ ml'tũ acutis:⁊ hec oĩa ſequunt̃ mortes
ſubitas. et talia q̃lia hec ſũt opa martis i hoib⁹:qñ ſignifi
cator fuerit ipe ſol⁹. ꝙ ſi cũ alio planeta pticipatõeʒ hũerit
eius ſignificatio erit cõpoſita:ꝓut diximꝰ p vba hermetis
cũ locutus fuit de cõiunctiõe martis cũ ſaturno tempore
grandium accidentium.

In aere vero fiet calor maxim⁹ ⁊ vẽt⁹ calid⁹
atq3 peremptorius corporum diſſolutor fulgu
ra:pluuiarumq3 paucitates.

Et ſi fuerit i ſtatu aeris: accidẽt:calor magn⁹
vẽti calidi corrupti ⁊ mortales:tẽpeſtates:⁊ ra
dij:ac radi⁹ q dict⁹ ẽ cariſto:⁊ paucitas pluuiaꝝ

Magn⁹ calor aeris ẽ iflãmatio vtutis martis. ⁊ ſi fuerit
tempore eſtiuo accidet calor i aere q nocebit corporib⁹. Et
ſi fuerit tpe hiemali frig⁹ paucũ erit. ⁊ ꝯtinget i aere vn⁹ ca
lor accidẽtal' q eũ corrũpet:⁊ aer corrũpet corpa q̃ ꝯphẽdit.
multiplicabũt̃ mortalitates p ãbas ptes. ⁊ ſi tpe fuerit au
tũnali accidẽt pp fumoſitates ſiccas res mlte ⁊ ſilr pp vir
tutẽ marti q̃ ꝯſũit ⁊ dſiccat fumoſitates hũidas ⁊ pp h plu
uie pauce erũt ⁊ multiplicabũt̃ vẽti calidi meredionales:
fortes cadẽt coruſcatiões ⁊ coruſcatio q̃ dicta ẽ cariſto:⁊
ẽ coruſcatio q̃ cũ cadit venit cũ violẽtia magna ita ꝙ ſci
dit corpa dura q̃ iuenit añ ſe ⁊ nõ ſcidit lenia ⁊ poroſa. dici
tur eni ꝙ ſcidit aurũ ⁊ metallũ i burſa et burſã nõ:pp ma
gnã velocitatem qua venit.

In mari quoq3 ſubite ſubmerſiones nauiũ p
vẽtoꝝ commixtiões vl' p fulgura aut p his ſilia
ꝯtigẽt. i fluminibus ãt accidẽt dimiutões aq̃ꝝ ac
fontiũ deſiccatões:ac potabil' aq̃ detrimẽtũ.

Et ſi fuerit i mari accidet ſubmerſio nauium
feſtina valde p vẽtos cõtrarios ⁊ diuerſos:aut

ꝑ coꝛruſcatiões ⁊ res tales. Et ſi fuerit in riuis accidet aquaꝝ minutio ſiccabũtur fõtes ⁊ cõrũ peꝛ̃ aqua que bibenda eſt.

¶ Nauiũ feſtina ſubmerſio erit ꝓpter virtutẽ martis q̃ facit ventos grãdes cõtrarioꝝ motuũ: ⁊ apparebũt ẽt coꝛruſcationes qñ cadẽt ĩ naues q̃ ipſas cõburent aut cõcident marinarios in nauib⁹ ꝭuiẽtes. Et cõuenit ꝙ intelligamus a dicto ſuo vbi dixit et ꝑ res tales ꝙ accidet fractio nauis ꝑ ĩimicos vel eam cõburent aut accidet iter eos de nauilis et contentio ꝓpter quam hẽbũt eã frangere. Minutio quoq̧ aq̃ꝝ cõtinget ꝑꝑ virtutẽ martis qui cõſumet fumoſitates hũidas ⁊ ꝓpter h̕ pluuie minuẽtur q̃ ſunt mã riuoꝝ ſiccabũtur fontes: Et accidet ĩ aquis bibendis ex martis v̉tute ꝙ bonũ et ſubtile coꝛrũpẽtur aquaꝝ ⁊ diſſolueꝛ̃ paulati et remanebit ſpiſſum et turpe.

¶ In reb⁹ ẽt ad vſũ hoĩuꝫ ꝑtinẽtib⁹. ſ. ĩ beſtijs ⁊ vegetabilib⁹ ꝯtiget paucitas: erũtq̧ fructuũ detrimẽta ſiue quoniã a caloꝛe cõburẽtur ſiue ꝑ locuſtas aut ꝓpter diſſolutiões eis accidentes ex vẽtis: vel qꝛ ĩ ipis reſeruatoriꝭ cõburentur.

¶ Et ſi fuerit in his que neceſſaria ſũt hoĩb⁹ ſic ĩ aĩalib⁹ ⁊ vegetabilib⁹ accidet in eis dãnũ magnũ valde: fructus terre minuẽꝛ̃ ⁊ coꝛrũpentꝛ̃ aut ꝑ ignes q oẽs ꝯburẽt eos: aut ꝑꝑ peſtilẽtiã locuſtarũ vel ꝙ aũ cadẽt q̃ꝫ hoĩes ſe iuuẽt de ipis ꝓpter magnos vẽtos aut ignis cadet ĩ locis qb⁹ gubernantur qui eos comburet.

¶ Minutio que cõtiget ĩ aĩalib⁹ de qbus ſe iuuãt homĩes ꝑꝑ coꝛruptionẽ aeris ſiue ꝑꝑ putrefactionẽ q̃ erit ĩ eo vł ꝓpter calorem magnũ deſtructiuũ. Et ſilr̃ ꝑꝑ virtutẽ martis q generabit ĩ eis ĩfirmitates acutas. Et ẽ mãifeſtũ ꝙ ꝓpter v̉tutẽ martis fiet ĩ aere putrefactio qua gñabũꝛ̃ aĩalia multa nocentia qualia gñãꝛ̃ ꝓpter putrefactiões acutas ſicut locuſte ⁊ talia. ⁊ fructus terre dãnabiꝛ̃ ſi accidet eos caloꝛ magnus ĩ pꝛĩcipio qñ fuerit ⁊ ꝑꝑ dẽfectũ hũoꝛis ſiccabuntur vel cadẽt ſiue ꝑꝑ locuſtas mĩutas que eos cõedẽt ⁊ deſtruẽt: aut ꝑꝑ magnos vẽtos qui eos ꝑcutiẽt ſiue ꝓpter magnũ caloꝛẽ vel ignẽ q eos ꝯburet ĩ ſuis granarijs qꝛ vn⁹ cum alio calefiet et caloꝛ aeris foꝛtificabitur vñ calefiẽt ⁊ dãnificabũꝛ̃. tu ãt ĩſpicias ad ptholemeũ: qua lr̃ vidit de re vnaq̃ ſeqꝛ̃ aliã ⁊ tu ita facies d̃ his q̃ certificãꝛ̃ d̃ hac arte

¶ Ven⁹ aũt cũ ſola fuerit diſpoſitiõis dñã ipſa gñalr̃ quẽadmodũ ⁊ iuppiter opabiꝛ̃. ⁊ cũ hoc venereos act⁹ aliquantulum exercebit.

¶ Et quãdo ven⁹ ſola fuerit dñã gubernatiõis generaliter cõtigẽt ꝑ eã talia qualia cõtigũt ꝑ iouẽ ⁊ cũ his occidẽt alia ꝑtinẽtia ad luxuriam.

¶ Op⁹ veneris vlr̃e ⁊ ꝑticlr̃are ꝯcoꝛdat cũ oꝑe iouis ĩ tẽꝑamẽto niſi qꝛ ipa icliata ẽ ad femieitatẽ ⁊ op⁹ iouis ad maſclr̃itatẽ qm̃ ĩ oꝑe veneris vicit humiditas: ꝯuẽit .n. te ĩtelligere qñ dixero talr̃ qualitas ẽ cõplexio talis planete vel talr̃ ſtelle ꝙ h̕ dico eo ꝙ virtus illi⁹ planete gñat rẽ talẽ ĩ aere q ẽ ĩter nos aut ĩ aqua vel ĩ aĩalib⁹. Qd̃ ãt dixit ꝙ humiditas vicit ĩ oꝑe veneris. vult dicere ꝙ v̉t⁹ veneris gñat v̉ſus noſ hũiditatem magiſquam ſiccitateꝫ.

¶ Cui⁹ op⁹ ꝓpꝛiũ ꝑticlr̃are ĩ hoĩb⁹ ẽ graduũ ſublimitas. honoꝛes. alacritates. melioꝛatões ſtat⁹ coniugij bonitas: filioꝝ mlt̃itudo: cõmoditates oĩum rerũ coniugaliũ: augmẽtatiões ſub e. actus nitidi ⁊ mũdi: bon⁹ anim⁹ ĩ legũ obſeruatione, aꝑta carneitas applicatio ad reges ⁊ potentũm cõſanguineitas.

¶ Si opus ſuũ ꝓpꝛiũ ⁊ ꝑticlr̃are fuerit ĩ hoĩb⁹ accidet eis exaltatio dignitatũ ⁊ honoꝝ gaudia boni ſtatus: melioramẽtũ ꝯiugioꝝ: multitudo filiorũ laus coniugiorũ oĩum augmentũ diuitiaruꝫ manutenimẽtũ bonũ ⁊ lipidiũ. ⁊ bona volũtas ĩ factis legis: ĩgroſſabũtur coꝛũ corꝑa: amicabũtur cũ principibus ⁊ cõſecrabũt ſecũ.

¶ Demõſtratũ ẽ ꝙ nã veneris facit res creſcere ſic̃ facit nã iouis niſi qꝛ femineitas vicit ĩ ea. Et poſtq̃ꝫ ẽ ita exaltabũt hoĩes ⁊ dignitates hoĩum ⁊ accñt ꝯiugia multa ⁊ bona et gñatio filioꝝ ⁊ augm̃tũ diuitiarũ et ꝑꝑ h̕ mãutenebũt ſe hoĩes pulcro mõ ⁊ lipide et erit bõa volũtas in re legis ꝓpter feminitatẽ q̃ vicit ĩ v̉tute veneris. ⁊ ꝓpter hoc erunt hoĩes hũilioꝛes et obediẽtioꝛes ⁊ ꝑ hoĩes benignos bñ mãdati. ĩgroſſabũtur eoꝝ coꝛꝑa ꝑꝑ hũiditatẽ cũ tẽꝑantia quã facit venus: et ꝑꝑ exultationẽ dignitatũ ⁊ femineitatẽ veneris hoĩes gaudebũt cũ p̃ncipib⁹ ⁊ ꝯſecrabũt ſecũ.

¶ Sed in aeris qualitatibus vẽti cũ tẽꝑie ⁊ hũiditate contingent comeſtiões multe erit aer habilis atq̧ ſerenus.

¶ Et ſi fuerit ĩ aere accidẽt ĩ eo vẽti tẽꝑati ⁊ hũidi multi minuẽtur ⁊ erit aer lipid⁹ bon⁹ ⁊ clar⁹.

¶ Qꝛ vicit ĩ aere ꝯplõ tẽperata veneris q̃ magis tẽdit ad hũiditatẽ: fiet ĩ aere fumoſitas hũida q̃ mlt̃uꝫ nutriet res oẽs ꝑꝑ ꝙ habebũt creſcere: et fiẽt ꝓpter hoc vẽti tꝑati humidi nutritiui: et erit aer tẽperatus et bonus.

¶ Aq̃ v̉o q̃ res oꝛiri iuuãt ⁊ pluuie q̃ꝫ plr̃es erũt. Naues etiã ĩ equore nauigãdo ſaluabũꝛ̃: ĩ mercimonijs fiet lucꝝ: flumĩa augmẽtabũꝛ̃ ⁊ ĩplebũꝛ̃.

¶ Et ſi fuerit ĩ aqs generãtibus faciet mlt̃as pluuias ⁊ naues bene ⁊ ſecure nauigabunt ⁊ multũ in mercimonijs lucrabũꝛ̃ ⁊ riui multũ creſcẽt.

¶ Manifeſtũ ẽ ꝙ qñ nã veneris dñabiꝛ̃ faciet multas fumoſitates hũidas. cũ tẽꝑãtia q̃ iuuãt ĩ vitis ⁊ nutrimẽtis. et ꝓpter h̕ erũt mlt̃e pluuie: qbus riui habebũt creſcere: et aque faciẽt res oẽs ꝑficere. et ꝑꝑ tẽꝑãtiã aeris cuꝫ foꝛtuna veneris ibũt naues ſecure mlt̃ũ et ſalue ꝑ mare ⁊ mlt̃ũ in mercimonijs lucrabũꝛ̃: et maxĩe ĩ rebus ſuauib⁹ et mercimonijs ⁊ aromaticis: put ſũt ſpẽs bone: ⁊ odoꝛifere pãni pꝛeciati: perle: ⁊ lapides pꝛecioſi: et talia.

¶ Aĩalia quoq̧ qb⁹ vtũtur hoĩes ⁊ terre fructus creſcẽt ⁊ melioꝛabũtur: atq̧ ꝑficiẽt.

¶ Et ſi fuerit ĩ aĩalib⁹ de qb⁹ ꝑficiũt ſibi hoĩes ⁊ in fructib⁹ ꝓpꝛie terre hẽbũt mlt̃itudinẽ ⁊ habũdãtiã ⁊ proficient hoĩes de illis.

¶ Manifeſtũ ẽ ꝙ qñ nã veneris accidit ĩ aĩalib⁹ ꝑfectibilib⁹ aĩalia nocẽtia minueꝛ̃. et h̕ mõ dabis cuilibꝫ plr̃e augmẽtũ ĩ reb⁹ cõcoꝛdantibus cum eodem: et minutionem in his que ſecum diſcoꝛdant.

¶ Mercuri⁹ itaq̧ cũ ſolus fuerit diſpoſitionis dñs ipe generaliter ſicut ceteraꝝ ſtellaꝝ ꝯmiſcebitur ipius nãe aſſimilabitur.

¶ Et ſi mercurius ſol⁹ fuerit dñs gubernatiõis generalr̃ ſi inoluetur cũ nã alicui⁹ alioꝝ planetarũ cõcoꝛdabit cũ nã illius planete.

¶ Vult dicere ꝙ qñ mercurius ſolus fuerit gubernatoꝛ ge

erũt talia q̃lia opa pl'te ſeu ſtelle fixe cui applicat.et ſi nul
li applicuerit aſſilabit᷑ op⁹ ſuũ parti ſigṅ i quo erit: et h̃
eſt ſtatus mercurij generaliter qñ fuerit gubernator.

¶ Eius aũt opus ꝓpriũ ẽ mot⁹ reꝝ pluſq̃ aliaꝝ
ſtellaꝝ ⁊ ei⁹ opus ẽ i futuris accñtib⁹ hoib⁹ acu
tiſſimũ: ⁊ forte erũt etiã in hoc ꝙ agere voluerit
ſubtilis ingenij. Aliaꝝ abſciſiones latrocinia ⁊
depdatões eis accidẽt. In itinerib⁹ vero maris:
cum infortunijs aſſociabitur erit difficultas.

¶ Et op⁹ ſuũ ẽ mouere res multũ magis q̃ alij
pl'te. Et opus ſuũ i his q̃ accidũt hoibus ẽ acui
tas magna. ⁊ ſubtilitas i his q̃ vult latro facere
q̃ vult iſidiare i caminis: latrocinia ⁊ furta ⁊ ro
barias facere ⁊ ponere celatas. Silr̃ p mare pi
culũ ſi pticipationẽ habuerit cũ pl'ta i fortuna.

¶ Qñ mercuri⁹ fuerit gubernator faciet opa ei⁹ cui commi
ſcebit᷑ ſtelle feſtine multũ ⁊ cũ magno ⁊ forti motu. ⁊ pp h̃
erũt opa ſua i hoib⁹ multũ acuta ⁊ furta: ⁊ dabit eis mores
ſubtiles ⁊ feſtinoſos. ⁊ ſi pticipationẽ hũerit cũ aliq̃ pl'ta i
fortuna: ſicut ẽ ſaturn⁹ ⁊ mars: vel ſtella fixa q̃ ſit de tali cõ
plexiõe: creſcit dãnũ ſuũ. ſilr̃ ſi erit i aliq̃ dignitate martis
vel acordat⁹ cũ eo: res miraculoſas faciet i inſidijs viarũ
furtis: latrocinijs: iterfectiõib⁹: ⁊ celatis. mars. n. facit ta
lia palã ⁊ diſcopte vi armorũ. ⁊ mercuri⁹ facit ea p mores
ſbtilitates ⁊ artes: ⁊ ſi ipi ꝯiũgẽt᷑ ãbo: fiẽt ĩde res miracl'oſe.

¶ Eſt etiã ſicce egritudinis occaſio nec non ⁊ fe
briũ quottidianaꝝ: tuſſiuꝫ: ac vomituum ptiſis.

¶ Et accident per eum egritudines ſicce: febres
quottidiane vomere fortiter ⁊ ptiſica.

¶ Infirmitates ſiccas faciet mercuri⁹: eo ꝙ ẽ ſicce nãe ⁊ fa
ciet ifirmitates acutas: q̃ ẽ feſtini mot⁹. Et poſtq̃ ptho. di
xit ꝙ mercuri⁹ facit opa ſtellarũ cũ qb⁹ iuoluit᷑: et partiuꝫ
ſigṅ i qb⁹ ẽ: ita ꝙ ſi fuerit i dignitate alic⁹ pl'te: cõplexio
ſua reducet᷑ ad ꝯplõnẽ illius pl'te: ſiue ſit dñs termini: ſiue
dom⁹: aut exaltatiõis vel trigoni. nihilomin⁹ ãt nobis di
xit: ꝙ oĩa opa ſua ſũt opa ifortunata. ⁊ hoc ẽ ꝙ due ſue do
mus: ſũt i trino duaꝝ domorũ martis. Et ꝓpter hoc expe
dit ꝙ natura mercurij tẽdat ad nãm ſaturni ⁊ martis: ⁊ tẽ
dit parũ ad nãm veneris: et ẽ ꝯtria nature iouis: q̃ domus
ſue oppoſite ſũt domib⁹ iouis. tñ q̃ due dom⁹ mercurij ſt
i trino duaꝝ domoꝝ veneris: nihilomin⁹ caſus ei⁹ ẽ i exal
tatione veneris: ꝯuenit ꝙ aſſimilet᷑ paꝝ nãe veneris ⁊ elõ
gabit᷑ ab ea: q̃tũ elõgata ẽ nã ſui a natura ei⁹: et q̃tũ ẽ elõ
gata exaltatio a caſu. Poſtea ꝯuenit ꝙ oẽs res iſtas quas
mercuri⁹ ſolus qñ fuerit dñs ſignificatõis faciat iſta mala
ſine eo ꝙ ſit cũ alia cã cõmixt⁹. et ſi cõmiſcebit᷑ cũ fortũis
faciet fcã q̃ ipe faciũt: ſꝫ nõ adeo ꝯpleta qñ commiſcebit᷑ i
fortunis: faciet valde maiora mala ⁊ dãna q̃ ipe faciãt. ex
pedit enim vt hec omnia de facto mercurij ẜm ꝙ ea ptho
lemeus expreſſit in memoria tua ponas.

¶ Diuinatõis officij diuini ⁊ eoꝝ q̃ futura ſunt i
hereditatib⁹ domoꝝ orõnis: variatõis moꝝ ⁊ le
gũ qñq̃ ẜꝫ ipius cõmixtionẽ cuꝫ ceteris ſtellis.

¶ Diuinatões aũt ſeruitiũ dei: ⁊ ea q̃ ꝯtigũt i ſã
ctuarijs: mutatio moꝝ ⁊ legũ aliqb⁹ tpibus ſunt
ſcdꝫ cõmixtionem ſuã cum q̃libet ſtellaꝝ.

¶ In accidentib⁹ ſanctuarioꝝ et morũ: legũ: q̃ ſũt ſuitium
dei: et i morib⁹ vſitatis cuiuſlibet ciuitatis: erit fortitudo
mali: et corruptõis vno tpe magis q̃ alio: qñ mercuri⁹ fue
rit gubernator: ẜm ꝙ planete cũ qb⁹ ꝯmiſcebit᷑ ifortune fu
erint vl' fortune. Et ſi fuerit cũ fortunis: dãnũ erit minus.
et ſi cum infortunis multo magis.

¶ Quapropter q̃ ſicca ẽ eius cõplexio: feſtiniq̃
mot⁹ pp ſolis ꝓpinqtatẽ ⁊ qm̃ ei⁹ frequẽtes ſũt
retrogradatões i ſua circũuolubilitate turbatos
⁊ repẽtinos feſtineq̃ variatiõis i acre vẽtos ex
citat: nec nõ tonitrua: fulgura aptiões terre: ter
remotus ac corruſcatões ⁊ forſan pp hec q̃ pdi
cta ſunt: detrimenta i aĩalibus ⁊ vegetabilibus
qbus nimis vtuntur hoies euenient.

¶ Et q̃ ẽ ſicce cõplexiõis ⁊ motus feſtini eo ꝙ
ſp vadit circa ſolẽ ⁊ retrogradat᷑ ſepius ſuo cur
ſu. opat᷑ i acre ꝓprie ventos turbinoſos ⁊ feſti
nos. ⁊ mutantur de leui ⁊ facit tonitrua: corru
ſcatiões: terremotus: ⁊ relãpagos ꝑ qbus acci
det aliquãdo magnũ dãnũ in aĩalibus ⁊ in plan
tis de qbus hoies ſe iuuant.

¶ Iã demrãui i pma pte ꝙ cõplexio mercurij dſiccat ⁊ hu
mectat vna manerie ꝙ tãtũ facit ſiccitatis q̃tũ humidita
tis. et dixit in hoc loco ꝙ ẽ ſicc⁹. tñ dedit ſtati rõnẽ ⁊ dixit
ꝓpter qd: q̃uis faciat hũiditatẽ i maiori pte tpis pticipati
onis quã ſemp hꝫ cũ ſole ⁊ p feſtinũ motũ. ⁊ q̃ ſepi⁹ reuer
tit᷑ ad ſolẽ: vicit i eo ſiccitas ⁊ opat᷑ i aere ẜm ꝙ opant᷑ ifor
tune qñ cõmiſcẽt᷑ cũ nã ſolis. qm̃ de hac ꝯmixtiõe fiũt fu
mi ſicci: de qbus fiũt vẽti trauaioſi: ſicut dixit: ita ꝙ peunt
naues: dãnãt᷑ plãte terre: ⁊ fiũt ĩde tonitrua: relãpagi: ⁊ cor
ruſcatões: ſicut fiunt p ſiccitatẽ martis. Et q̃ mercuri⁹ ge
nerat fumos ſiccos: ⁊ trahit eos d fũdo terre: expedit ꝙ ac
cidãt p eos terre motus: ꝑ qbus multa loca ſubmergent᷑.
⁊ res iſtas ſeq̃t᷑ corruptio planetaꝝ: arborũ: et aĩaliũ de qb⁹
ꝑficiũt᷑ hoies: et augmẽtuꝫ plantarũ ⁊ aĩalium nocẽtium
hominibus ſicut mars facit.

¶ Diminutiões aq̃ꝝ ⁊ fluminũ i horis occaſus
ei⁹ euenient: i horis aũt ſui ortus augmẽtabũtur.

¶ Et qñ abſcõditur opatur minutionẽ magnã i
aquis ⁊ riuis. ⁊ qñ apparet auget in illis.

¶ Hore qb⁹ abſcõditur ſũt qñ itrat ſub radijs ſol. nã illo tẽ
pore facit ſiccitatẽ magnã: q̃ creſcũt fumi ſicci: ⁊ fumoſita
tes hũide minuũt᷑. et pp h̃ minuũt᷑ aq̃ ⁊ riui. et tps qñ aſcẽ
dit ẽ qñ exit de ſub radijs ſolis. et hoc tpe ſolo facit hũidi
tatẽ: q̃ creſcit fumoſitas hũida: et minuit᷑ fum⁹ ſiccus. q̃re
hñt creſcere aq̃ ⁊ riui. hic. n. dabit tibi ptho. loca i qb⁹ facit
mercuri⁹ ſiccitatẽ. et ſũt qñ ẽ i dignitatib⁹ pl'tarũ ſiccoruꝫ.
⁊ qñ aſpicit ſe cũ eis: ⁊ qñ itrat ſub radijs ſolis. et loca qb⁹
facit hũiditatẽ ſũt qñ ẽ i dignitatib⁹ planetarum humido
rum: et quando aſpicit ſe cuꝫ eis: et quando exit de ſub ra
dijs ſolis. expedit enim vt hoc bene intelligas.

¶ Unuſq̃ſq̃ igitur planetaꝝ: cum in ſuo natura
li eſſe ſibi ꝓprie fuerit operabitur.

¶ Et q̃libet hoꝝ planetaꝝ qñ fuerit i ſuo ſtatu q
eſt ſibi ꝓprius opatur res tales q̃les iſte ſunt.

¶ Quilibet planetarũ qñ ſignificator fuerit ⁊ nõ cõmiſcebi
tur cũ re alia virtus ſtabit i ſuo ſtatu cũ opibus ſuis ꝓprijs
⁊ ſũt hec opa que dixit ptholemeus vſq̃ hic. tamẽ qñ mu
tabitur v'tus ſua pp rẽ aliã aut ꝑ re q̃ hꝫ ſecũ pticipatiõem
in dñio aut i cõplexiõe mutabũtur ſua opa qñq̃ ad magis
qñqꝫ ad minus ẜm v'tutẽ aliorũ q cõmiſcẽtur ei. v'bi gratia
quando ſaturnus ⁊ mars dñabũtur i gubernatiõe mũdi
aut ꝙ vnus eorũ ſit gubernator ⁊ aſpiciat ſe cũ alio: dmõ

ſtrat ex hoc lites et guerras hominū extraneorū: captiuita
tes ⁊ res fortes magnas valde ſm qđ aſpectus fuerit: ita
ꝙ ſi fuerit de trino vel ſextili erūt paces ꝓpter magnuȝ
metum enſis ita ꝙ vnus obediet alij propter metū inter
fectiōis ⁊ captiuitates: ⁊ talium. Et ſi aſpectus fuerit đ.4.
ſignificabit fortitudinē magnā litiū et prelioꝝ et guerraꝝ
q̄ multū durabūt: ⁊ multotiēs redibūt. Et ſi ſaturnꝰ ⁊ iup
piter fuerit gubernatores: vl̓ ꝙ vnꝰ ſit gubernator ⁊ aſpici
at aliū: ſignificat ꝙ minueť magnū dānū ſaturni: vl̓ minu
etur bonū iouis. et hoc erit ſm aſpectū ꝗ fuerit. et hoc mō
dicemꝰ itelligēdū eē đ oībus alijs: et tu intelligere poteris
quando bñ ſtudueris: et intelliges rationes huius libri: ꝓ
pter qđ expedit vt apponas bene mentem in eo.

¶ Cū v̾o ad iuicē commiſcebunť ſm figurаruȝ
ſocietatē ⁊ ſignoꝝ differētiā eorūq; apparitionē
reſpectu ſolis: ⁊ añ hoc ſm operū cōmixtionē
erit eoꝝ opꝰ proprīū ex differētibꝰ ſpēbꝰ ſm hoc
⁊ ex nāis q̄ ſuis naturis aſſociabūť ꝯmiſcebiť.

¶ Et qñ planete cōmiſcebūtur ⁊ ſtelle vna. ſ. cū
alia ſm ꝑticipationē figuraꝝ ⁊ diuerſitatē ſigno
rū ⁊ ſ; apparitionē quā habēt i cōꝑatiōe ſui ad
ſolē ⁊ añ hoc ꝯmixtionē quā habebūt i oꝑibus
ꝑ talia qualia hec ſūt: erūt ſua oꝑa diuerſaꝝ ma-
nerierū ſm illđ ⁊ erit ꝯmixtꝰ natura que cuȝ ſua
natura participationem habebit.

¶ Qñ venus planeta fuerit gubernator. ⁊ cōmiſcebiť cuȝ
ſua virtute aliqua alia v̾tus aliquo aſpectu ex. 4. figuris
quas diximus ſine virtute graduū ſignoꝝ aut ꝓpter cōꝑa
tionē quā habet ad ſolē ex tali cōmixtiōe cōuenit oībꝰ mo
dis qđ ſit i oꝑe ſuo diuerſitas magna valde qꝛ ſemꝑ hēbit
eſſe ſm aliā nām que cōmiſceť cū eo: expedit eni vt verba
itelligas ptholemei de verbo ad verbū: nā id ꝙ dixit ſm
ꝑticipatiōes ad figuras vult dicere ſecūdū aſpectū pl̓torū
. ſ. vnius cū alio ⁊ id qđ dixit ſm diuerſitatē ſignoꝝ. vult di
cere ſm ꝙ aliqui fuerint in dignitate alioꝝ ⁊ ſm ꝙ fuerit
i angulis aut i ſequētibꝰ angulos ſiue i cadētibus ab angu
lis. et id ꝙ dixit ſm apparitionē ſuā q̄ erit i cōꝑatiōe ſolis
dixit vt ſint orientales ſiue occidētales ſiue apparētes ſiue
abſconditi: aut directi vel retrogradi aut i ſuis veſꝑtinis
figuris. Aliud vero totū qđ ptho. dixit demōſtratum eſt.

¶ Quaꝑꝑ cū enarratio ꝓprij oꝑis qđ ex vnaq̄
q; ſpē cōmixtionis fuerit ſit iexplicabilis ⁊ eē nō
poſſit: ⁊ cū iſtorū oīum enarratio gñal̓r i q̄libet
figuraꝝ accidētiū mlt̓is mōis poſſit đp̄hēdi: hec
ſpēs auditōibꝰ reliq̄ť: oȝ vt q̄ i ea ſunt particula
ria inquirant ⁊ obſeruent.

¶ Et qꝛ declarare oꝑa cuiuſl; maneriei cōmi-
xtionū ifinitas eſt ē ⁊ ipoſ̓is. Et gñal̓r hoc totū in
qua figura contingat res ē q̄ ꝑt itelligi multis
modis: Cōuenit ꝑ hec que diximꝰ demōſtrare
hāc manerię diſcipulo volēti diſcere: ita ꝙ ipſe-
met ꝑq̄ret ⁊ exq̄ret has res ꝑticl̓ares q̄ ſť i eo.

¶ Qꝛ cōmixtiōes pl̓taꝝ: vniꝰ. ſ. cū alio: ⁊ cū gradibꝰ ſigno-
rū: ⁊ ad ꝯꝑatōnē ſolis ſunt res ifinite. ⁊ ſil̓r exponere mām
cuiuſl; cōmixtiōis ex iſtis ꝯpoſitis. ꝓpter hoc nō poterūt
poni i libro. Et poſtq̄ȝ ita eſt nō ꝯuenit vt a ptholemeo pe-
tamꝰ ꝙ nobis declaret oꝑa cōmixtionū cuiuſl; ꝯpoſitoꝝ
qꝛ manifeſtū eſt ꝙ qñ ſciemꝰ nās ſimplices ⁊ itelligemꝰ bñ
regulas qbꝰ poterimus ſcire quō vna cū alia ꝯponiť: bene
poterimꝰ ſcire cōmixtiōes cōpoſitas ꝑ regulas ipas. Et eſt
manifeſtū ꝙ oꝑa cōmixtiōis cōpoſite: hec eadē ſūt oꝑa cō
plexionū ſimpliciū vñ ꝯpoſita fuit cōplexio ꝯpoſita. ⁊ oꝑa
ſil̓r erunt compoſita: vnū cū alio. Et per eaſdem regulas
poſſunt fieri opera ꝯpl̓onis compoſite. et poſtquam ita eſt
et ptholomeus docuit nos omnes has regulas conuenit
volēti adiſcere ꝙ ꝑq̄rat ꝯpl̓onē ꝯpoſitā ꝑ regulas ipſas: ita
ꝙ ꝑ eas itelligat oꝑa illiꝰ ꝯpl̓onis i qualibet re. Et aliq̄ vo
lūt notificare ꝯpl̓ones ꝯpoſitas: ⁊ viā rectā ñ fuerūt ſecuti.
ꝯuenit. n. tibi vt bñ vtaris regulis oībus q̄s ptbole. expſſit.
qm̄ te ponēt i viā ſciēdi quālib; rē quā petes. ⁊ nos ibi exē
pla mlt̓a i gloſa nr̄a poſuimꝰ: ⁊ tibi ſcripſimus hꝰ artis ſecre
ta: ⁊ nō remāſit res aliq̄ q̄ tibi necia ſit: niſi tuus itellectus
cōuenit igr̄ vt ad illū redeas. ⁊ ſi ꝑueneris ad id qđ petis ē
bonū valde. ⁊ ſi nō: ſcias ꝙ tuus itellectꝰ tibi nō ſuffic̄ neq;
cōplet: ⁊ tūc debes teipm̄ redarguere: qꝛ ꝑ aliđ nō remanet
niſi ꝑ te ꝗ vis ſtare vagabūdus ⁊ nō ſtudere in his: aut qꝛ
eras alijs multis negocijs occupatꝰ: vel qꝛ cerebrū tuū nō
eſt ꝯpl̓onis bone: ⁊ itellectꝰ tuus ē lōge ab eo. ⁊ quando ſic
fuerit remoue te a ſciētia huius artis.

¶ Has v̾o ſil̓itudiēs ſtellaꝝ ꝑ q̄s futura ꝯtigēt
cū regiōibus ⁊ terris i qbꝰ q̄ futura ſūt euēire ſi-
gnificāt obſ̓uare đbemꝰ hoc mō. Cū igiť erunt
fortūe ⁊ locis i qbꝰ futura cōtigēt aſſil̓abūť ⁊ ſtel
le q̄ ſūt ex haiȝ eaꝝ haiȝ cōtraria ſuꝑ eas ñ eleua-
būť erit ꝓpriū opꝰ nārū ſuaꝝ maioris valitudis
ſicuti cū ipis locis nō aſſimilabūtur: ⁊ ſtelle que
ſunt ipſis ꝯtrarie ſuꝑ eas eleuabūtur: minor erit
eaꝝ valitudo. Cū āt eaꝝ ꝯplexio nociua fuerit ⁊
futuri oꝑi dñabūtur: ſi locis i qbꝰ futura cōtigēt
aſſil̓antur: ⁊ ſtelle q̄ ſūt ex haiȝ ꝯtraria eaꝝ haiȝ
ſuꝑ eas eleuabūtur: earū nocumētū alleuiabūt.
Qꝛ ſi nō earū fuerit ipaꝝ regionū diſpoſitio: nec
ſuꝑ eas eleuabūť ſtelle q̄ regiōibꝰ eiſdē aſſil̓anť
earū nociue ꝯplexiōis opꝰ i ipis magis euēiet.

¶ Et cōuenit vt iſpicias cōcordātiā pl̓taꝝ qbꝰ cō
tingit accñs cū regiōibꝰ ⁊ ciuitatibꝰ ſignificāt id
qđ accidere debet: ita ꝙ ſi fuerit fortune ⁊ ꝯcor-
dauerit cū ipſis locis i qbꝰ cōtingit accidēs ⁊ ñ
eleuabunť ſuꝑ eos pl̓te ſibi cōtrarij: erit opꝰ ſuū
ꝑfectuoſū magis: Sil̓r ſi ñ ꝯcordauerit cū locis
ipis ⁊ eleuabūť ſuꝑ eos pl̓te cōtrarij erit ꝓficuū
ſuū miꝰ. Et ſi fuerit đ cōpl̓ōe nociua: ⁊ dñi oꝑe
ris accñtis. ſ. cōcordauerit cū locis accidētis et
eleuabūť pl̓te cōtrarij ſuper eos dānū paucum
erit. Et ſi nō fuerint gubernatores regionuȝ ip
ſaruȝ: ⁊ non eleuabunť ſuꝑ eos pl̓te cōcordan
tes cum regionibꝰ erit opꝰ dāni maius.

¶ Hec ē regula bona valde: ⁊ conuenit ꝙ ſꝑ eā teneas i me
moria tua paratā ⁊ i tuo itellectu. qm̄ accidet ꝙ aliq̄ regio-
nes ꝯcordabūt cū aliquo pl̓ta. Et gubernabit opꝰ aliq̊ tꝑe
alter pl̓ta: vel erit hic idē oꝑis gubernator: tñ eleuabiť ſuꝑ
eo alter pl̓ta cōcordās cū eius ꝯpl̓one: vl̓ ꝗ ſit eius đñꝰ. Et
ptbole. loqͭ de hac eleuatōe diuerſis maneriebus. vna vt
planeta ſit i aliq̄ dignitate alteriꝰ. ⁊ qñ dñs dignitatꝭ appli
cuerit ei ꝗ ibi ē: dicemꝰ ꝙ eleuatꝰ ē ſuꝑ eū. Alia ē ꝙ ſit vnꝰ
pl̓ta debilior alio. ⁊ ꝗ maioris v̾tutis eſt: eleuať ſuꝑ eū ꝗ de
bilior ē. Tertia maneries ē ꝙ ſit vnꝰ pl̓ta i. io. ſigno ab alio.
⁊ dicemꝰ ꝙ ꝗ ē i. io. ſigno ſuꝑ aliū eleuať. Sil̓r pl̓ta fortuna

nūq̄ꝫ facit dānū i aliq̄ regiōe ꝯcordata cū eo. nec plr̄a ifortuna facit magnū dānū i regiōibꝰ cū qbus cōcordat: ⁊ fac multū magnū dānū i his q̄ ſecū nō ꝯcordāt. ⁊ ſi aliquā gubernauerit regionē: ſcias ꝙ in ſuis regionibꝰ magnū dānū nō faciet. ⁊ ſi non ꝯcordauerit ſecum: ibi faciet magnum dānū. Ego enim declaro tibi obſcuritatem ⁊ clauſurā verboꝝ ptholemei per hͦ dictū: ⁊ tu ad verba redeas ptho. ⁊ iſpicias diligēter: ⁊ bn̄ i ipā regl'a: q2 i ea iuēies id qđ petes.

Accn̄tia vero gn̄alia frequētiꝰ accidūt hoibꝰ i quoꝝ natiuitatibꝰ loca nec̄ia. i. loca i qbꝰ ſūt luminaria: ⁊ loca anguloꝝ ſunt loca reꝝ que ſunt occaſiones accidētium generalium. i. loca eclypſium vel loca que ſunt eis oppoſita.

Et ꝯtingunt accn̄tia gn̄aliter vt plrimū habentibus loca neceſſaria: ⁊ hoc eſt vt ſint luminaria ⁊ loca anguloꝝ in ſuis natiuitatibus ipſamet loca eclypſium vel oppoſitoꝝ ſuoꝝ.

Hec ē alia regula: q2 ſicut regiōes recipientes accn̄s ſūt q̄ cōcordāt cū ſigno eclypſis ⁊ cū ſigno plr̄e gubernatoris ſicut accn̄s contiget his quorum aliqđ ylegex. ſ. ylegys fuerit ipſemet locus eclypſis vel eiꝰ oppoſitū ſiue plr̄a gubernator eclypſis. ⁊ quanto magis de hoc accidet tanto accidens fortior erit in eo.

Hoc aūt tunc erit grauius ⁊ ad p̄cauēdū ⁊ difficillimū: cū ipſe eedē ptes locoꝝ eclypſiuꝫ erūt partes locoꝝ vniꝰ luminaris i natiuitatibus ⁊ poſt hoc cum he partes erunt eis oppoſite.

Et hoc fortiꝰ qđ eē pōt ⁊ de quo minus ſe pōt aliqs cuſtodire ē qn̄ gradus loci eclypſis fuerit ipſimet gradus alicuiꝰ duoꝝ luiariū i ſua natiuitate. ⁊ pꝰ hoc ꝙ iſti gradus ſint gradꝰ oppōiti.

Qn̄ accidit qđ ſit terminus graduū locoꝝ pncipaliū natiuitatis alicuiꝰ ipemet gradus eclypſis vel gradus oppoſiti eclypſis ⁊ fuerit iͨ hō i terra vbi fuerit ſignificatō eclypſ ipoſ'e ē ꝙ euadat vlla manerie ab accn̄te eclypſis bonū vl' malū ſit. ⁊ tm̄ nō ſe poterit cuſtodire qn eū attigat. Et hāc eādē tenebis regulam i gradu eius q dn̄at i eclypſi ⁊ eius oppoito ⁊ i ſignis ⁊ gradibꝰ qui ſe aſpiciūt i ſigno eclypſis vel gradu ſuo et iudica qđlibet eoꝝ ſm aſpectū ⁊ ꝯcordātiā quā habebit cū ſigno eclypſis vel eiꝰ gradu. Et bn̄ apparet a verbis ptholemei ꝙ ſi fuerit gradus principalis natiuitatis alicuiꝰ ipemet gradus eclypſis hoc fortiꝰ erit omnibꝰ ⁊ poſt hoc locus oppoſiti ſequitur illud. Similiter et poſt illud ille qui in quarto fuerit vel in tertio.

In coloribus eclypſis ⁊ in caudatis ſtellis ⁊ his ſimilibus. Caplm. IX.

Dixit Haly Mos ē aſtronomicoꝝ nominare res iſtas ſecūdas ſtellaꝝ eo ꝙ eueniūt ex facto ſtellarū prio ⁊ ſūt multū ſue ꝓprie eo ꝙ ſūt circa eas q2 ſil'r hn̄t v̄tutes q̄ opant res q̄ ſūt ſub eis. Et poſtq̄ꝫ ptholomeꝰ locutus fuit de facto ſtellaꝝ d̄mōſtrauit hic fctm̄ iſtaꝝ aliaꝝ reꝝ q̄ eas ſequūt.

In rebꝰ nāq̄ꝫ futuris vl'ibꝰ colores hora eclypſis apparentes. i. ipſoꝝ luminarium colores ⁊ eoꝝ q̄ circa ipā videntur vt ſūt ea q̄ vocant haleiſi halela: ⁊ his ſimilia nobis obſeruare conuenit.

Sil'r ꝯuenit vt iſpicias i fcō accn̄tiū vl'iuꝫ q̄ accidūt pp colores accn̄tes apparentes hora eclypſis. volo dicere colores duoꝝ luminariū. vl' colores eoꝝ q̄ accidūt circū ea ꝓut eſt illud qđ dr̄ aſta ⁊ rudera ⁊ tales colores.

Una q̄q̄ꝫ res ex illis q̄ generātur ⁊ corrūpūt cōcordat cū aliq̄ v̄tute ſtellaꝝ ⁊ ꝓpriū opꝰ ſuū cōcordat cū ope ſtelle cū q̄ cōcordat: Et poſtq̄ꝫ ita ē poſſumꝰ ſcire ſignificatiōem accidētiū p colores eclypſium ſiue propter fumoſitatem que coniungitur circa duo luminaria.

Cuꝫ igit niger vel q̄ſi virides fuerit: ea q̄ ſaturni naturā imitari diximus ſignificabunt.

Ita ꝙ qn̄ color niger fuerit vel tetigerit aliq̄ꝫtuluꝫ ad viridē: ſignificabit ea que diximus que tendunt ad naturam ſaturni.

Color niger fit pp magnā cōbuſtionē ⁊ māifeſtū ē ꝙ res que ml'tū cōburit redit poſtea ad nām frigidam aut erit nigredo ꝓpter frigus multū magnū. Et color viridis fit ꝓpter magnū frigus ꝓut ē i phica demōſtratū. Et poſtq̄ꝫ ita ē expedit ꝙ color niger ⁊ viridis cōcordet cuꝫ nā ſaturni.

Et cum albi fuerint: ea que ſunt ex natura iouis ſignificare dicuntur.

Et ſi fuerit albꝰ ſignificabit ea q̄ ſūt đ nā iouis.

Color albꝰ qui paꝝ tēdit ad croceū niſi albꝰ fuerit nimium ſignificat tēpantiā ⁊ pp hoc cōcordat cū nā iouis.

Qđ ſi ad rubedinē declinauerint deſignabūt ea: que ſunt ex natura martis.

Et ſi tēderit verſus vermilium ſignificabit ea que ſunt de natura martis.

Ea q̄ tēdūt ꝯ vermiliū ſūt res vermilie clare ⁊ ē i phica demonſtratū ꝙ iſti colores ſignificāt calorē ⁊ ſiccitatem. ⁊ ꝓpter hoc concordat cū natura martis.

Et ſi aurei coloris extiterit: ea que veneris naturam ſequuntur idicabunt.

Et ſi fuerit croceus tēdēs ad colorē aureuꝫ ſignificabit ea que ſunt de natura veneris.

Hic eſt color croceus ſplēdidus. ⁊ ꝓpter hoc demrāt tēperantiā ⁊ cōcordat cū natura veneris. colores. n. đ qbꝰ dixit cōcordāt cū planetis p duas ptes. vna q2 color ſuus cōcordat cū coloē. alia q2 hꝫ talē ſignificatōꝫ q̄lē nā ipiꝰ plr̄e.

At ſi diuerſoꝝ coloꝝ fuerint ſignificabunt ea que ſunt ex natura mercurij.

Et ſi colores diuerſi fuerint ſignificabunt ea que ſunt de natura mercurij.

Uult dicere ꝙ ſi aliq̄ haꝝ rerū q̄ apparēt fuerit diuerſorū colorū: qlibet color demrāt rē ſuā ꝓpriā. Et poſtq̄ꝫ ita ē cōcordāt cū mercurio: q2 ē ſtatuū ⁊ ſignificationū diuerſarū. ⁊ ſui colores ſūt ſil'r diuerſi ⁊ nō ſtabiles i vna manerie. Et cōuenit vt hāc eādē rōnē itelligas i oibꝰ ſignalibꝰ ſuperioribꝰ q̄ apparēt: q2 oīa fiūt p fumoſitatē hūidā et p fumoſitatē ſiccā que ſurſū aſcēdit. ⁊ qn̄ dn̄abitur v̄tus alicuius plr̄e i gubnatōe mūdi: ꝯuenit fumoſitates illas ad ſuā nāꝫ eē: et erit color cōcordatꝰ ſignificatōi nāe ꝯplonis illiꝰ plr̄e q dn̄at. ⁊ pp hoc accipit a colore ſignaliū ſignificatio nature plr̄e. ptho. āt docuit nos p hoc dictū qūo ſciamꝰ nāꝫ eiꝰ q dominat quando aliquod horum ſignalium videbimus deſup: et eſt res que multū nos iuuat p ſciēdo q̄ virtꝰ vicit in cōmixtione que fit ex corpibꝰ celeſtibꝰ vniꝰ cū alio.

Si aūt color ille totū corpꝰ luminaris vel eoꝝ q̄ circa ipꝫ ſūt amplexabit: i maiori pte regionū

ſuturū accidet: ſꝫ ſi ꝗlibꝫ vnā ꝑtē lūīnaris vl' coꝝ ꝗ circa ipſū ſūt occupauerit ī ea ꝑte ſolūmō q̄ ē idi recto ꝑtis illi⁹ ī q̄ ille colō appuerit futuꝝ eueiet. ¶ Et ſi ipē colō ī toto corpe lūinariū fuerit aut ī oīb⁹ locis que ſunt circa ea erit accñs in maiori ꝑte regionū ipſorū. Et ſi fuerit ī vna ꝑte lūinariū aut ī ꝑte eius qḋ ē circū ea accñs erit ſolū ī ꝑte illa q̄ ſtat in directo illius ꝑtis vbi fit color.

¶ Uult dicere ꝙ fumoſitas q̄ ꝯuertit nāꝫ eclypſis: dat talē colorē qual' ē color dñantis in eo. ⁊ ſi fuerit color ei⁹ tot⁹ in eclypſi eq̄lis: aut ī locis que ſūt circa duo lūinaria: ſciem⁹ ꝙ v̄tus q̄ talē ſibi dedit colorē ē magna valde. ⁊ ꝑꝑ hoc ſignificabit ꝙ accñs erit ī maiori ꝑte regionū ꝯcordātiū cū accidēti. ⁊ ſi fuerit color ī vna ꝑte lūinaris eclypſati: aut ī loco vno ei⁹ circa ipm̄. demr̄at ꝙ v̄t⁹ opatrix erit ī ꝑte illa ⁊ opabit̄ ī regiōib⁹ ꝯcordātib⁹ cū ipa ꝑte ī qua ē color. Et poſtq̄ꝫ v̄tus eclypſis opat̄ illo tpe ⁊ poſtea manifeſtū ē ꝙ ſignalia ſupiora q̄ accidūt poſt eclypſiꝫ hūt oriam a v̄tute gubernatoris q̄ ē ora pūcti cū ipō ope: qm̄ ꝑ h̄ accidūt ī terreno mūdo magni mot⁹ ī lōgo tpe: donec ꝯpleāt̄ ipē v̄tutes: ⁊ accidūt alie v̄tutes illis ꝯrie. Et poſtq̄ꝫ ita ē ꝯuenit vt ſignalia ſupiora donec durauerit tp̄s gubernatoris eclypſis hēant opera ꝑ ipm̄. ⁊ ꝑꝑ h̄ hēbit ſignificatōeꝫ ꝯcordatā cū ſignificatiōe eclypſis: ita ꝙ ſi ſaturn⁹ fuerit gubernator ꝯiūget fumoſitates ⁊ faciet eas ſpiſſas: de mō ꝙ viſus eas nō trāſibit ⁊ apparebūt nigre vl' virides. ⁊ ſi mars fuerit gubernator ꝯburet fumoſitates: ⁊ expget: ⁊ fiēt ide come. ⁊ radij aſſimilātes ſtellis currētib⁹ ꝑ celū: ⁊ coruſcatōes ⁊ talia: ⁊ ita ē in quolꝫ ſignaliū ſupiorū qm̄ aſſilant̄ pl'te gubernatori.

¶ Itē couenit vt caudatas ſtellas que hora eclypſis vel alterius tp̄is apparuerūt obſeruem⁹ nec nō ⁊ alia futura vl'ia: vt ſūt illa que vocāt̄ aleiſi abbocat balbaueni ⁊ his ſimilia. Quarū nature martialib⁹: ⁊ mercurialibus naturis quas ꝑdixim⁹ aſſilāt̄: q̄ ꝑlia cōbuſtiōes ⁊ q̄litates q̄ res moueri faciūt ⁊ accña que ꝑꝑ eas accidūt opāt̄.

¶ Couenit ēt vt īſpiciam⁹ ad cometas appentes hora eclypſis vel alia hora: ⁊ ad accidētia vl'ia q̄ ꝯtigūt ſicē aſta ⁊ mebla q̄ appꝫ ſurſū nigra ſpiſſa ⁊ ad id qḋ aſſimilat̄ ſicut lacus aq̄ ⁊ ad talia. Et indicabimus naturas ſuas ī toto eo qḋ opabunt̄ ſm̄ qḋ dixim⁹ ī naturis martis ⁊ mercurij q̄ opāt̄ lites guerras ꝯbuſtiōes ⁊ res magni motus ⁊ feſtini ⁊ accñtis q̄ cōtigūt ꝑ eos.

¶ Iaꝫ demr̄auit ꝙ accñs eclypſis ꝯtiget tpe eclypſis: ⁊ ī tēporib⁹ retinētib⁹ ſe cū eo. ⁊ aliqñ ꝯtigūt tp̄ib⁹ elōgatis a tpe eclypſis. ⁊ ꝙ ſignalia ſupiorū q̄ accidūt ſurſū ī medio aeri ⁊ fiūt ḋ fumo ſicco ⁊ fumoſitate hūida: ⁊ forme ⁊ colōes ac opa ſūt acordata cū pl'ta dñante ī gubernatōe mūdi ioſuꝫ ī illa hora qua appent. ⁊ ꝯuenit ꝑ hoc dcm̄ ꝙ fum⁹ ſiccus q̄ fit ꝯcordet cū nā martis vl' mercurij. ⁊ fumoſitas hūida cū nā iouis aut veneris ſi ī eo vicit tēperātia. tñ ſi fuerit diſtēpat⁹ ⁊ exiuerit tēpamētū: ꝯuenit vt cū nā ſaturni ꝯcordet. ⁊ ſi hoc ita fuerit ꝯuenit vt qōlibꝫ ſignaliū ſupiorū ſignificet ea q̄ accidūt iter nos hoīb⁹: plātis: beſtijs: piſcib⁹: nauib⁹: augmēto ⁊ decremēto aq̄ꝝ: ⁊ ſignificatio ſua erit ſm̄ planetā q̄ ꝯcordat cū eis. Et poſtq̄ꝫ hec oīa ꝑpoſuim⁹ aſculta ⁊ ītelligas id qḋ voluit dicere ptho. dixit. n. vt īſpiciam⁹ etiā ad ſtellas cometas q̄ fiūt horis eclypſis: vl' alijs horis: ⁊ general'r gcq̄d dixit ī illo āforiſmo. Nā vult dicere ꝙ qñ ſciemus ſignificatōeꝫ eclypſis: ⁊ tp̄s q̄ erit īſpiciem⁹ cū hoc toto ī accidētib⁹ ꝯtigētib⁹ ī reb⁹ ſupiorib⁹ ḋ cōdiamēto aeri. qm̄ ſi apparuerit ī tp̄ib⁹ eclypſis: aut ī tp̄ib⁹ q̄b⁹ accidūt ſua opa. ⁊ ſignificatōes ſue fuerit acōdate illi pl'te q̄ dñat̄: iudicabim⁹ ſm̄ illḋ. ⁊ pōt eē ꝙ ſignificatōes hoꝝ variabunt ſignificatōeꝫ pl'te dñantis ī eclypſi. ſi alia ſtella dñabit̄ ī tpe quo ipē appēt: ſiue illa q̄ dñat̄ ī eclypſi: ſiue ſit ꝑ aliū eclypſis q̄ veniet: ſiue ꝑ aliqḋ adiūgamētū pl'taꝝ: aut ꝑ ꝯiūctiones vl' oppōnes q̄ erūt ī illo tpe. Et q2 nā ſtellaꝝ currētiū vl' aliaꝝ cometaꝝ. aſte: nubli: nigri ſpiſſi: ⁊ ei⁹ qḋ aſſimilat̄ lacui aq̄ ⁊ taliū reꝝ ḋ his oīb⁹ q̄ fiūt ꝑ fumū ſiccū ē fumus ſiccus: ⁊ vicit ī quolꝫ eoꝝ ſicca nā: ꝯuēit vt ſignificatio ſua cōcordet cū illa martis ⁊ mercurij: ī litib⁹ ⁊ guerris: īſidijs caminoꝝ: furtis: cōbuſtiōib⁹: ⁊ his q̄ mouēt ſpūm ad malefaciēdū: ⁊ ī accñtib⁹ veniētib⁹ ꝑ res tales: ſic̄ ḋ robare ⁊ captiuare: q̄ accidūt ꝑꝑ guerras: ⁊ mortes ſubite: febres acute ⁊ alia q̄ dixit ptho. ī nā martis ⁊ mercurij. et poſtq̄ꝫ ē ita cōuenit vt ſignificatio pluuiaꝝ tēpataꝝ oī tēpamēto ī aere cōtigēti ꝯcordet cū illa iouis ⁊ veneris. ſic̄ ꝑtiū reꝝ: exaltatio dignitatū: ⁊ oīa alia opa q̄ dixit ptho. ḋ venere ⁊ ioue. ſimil'r vt ſignificatio grādinū ⁊ fortiū pluuiaꝝ ⁊ frigoris magni valde: ꝯuenit cū illa ſaturni cū ſua opa q̄ ptho. narrauit. Ptho. n. dixit ḋ ſignalib⁹ ſupiorib⁹ ꝙ erūt accña: eo ꝙ eoꝝ qōlꝫ ſūt accña ml'ta. ſic̄ ſt̄ pluuie: q̄ ſi ml'te fuerit nocebūt plātis: ⁊ aīalib⁹: ⁊ ſi pauce ⁊ dimiute nocēt ēt. ⁊ t'le nocumētū ſeq̄t̄ defect⁹ victualiū: cariſtia: fames: ⁊ mortalitas. Et ſi fuerit tēpate ꝓficiūt plātis ⁊ aīalib⁹: qḋ q̄dē ſeq̄t̄ abūdantiā victualiū far ⁊ amto: ⁊ ſalutis. ſil'r arc⁹ appēs ī aere. ſi apparuerit añ pluuiā ſignificat pluuiā: ⁊ ſi poſt ſignificat ſerenū. ſil'r q̄lꝫ haꝝ reꝝ ſignificat opa ꝑticl'aria. et ꝓpter h̄ noīauit ea ptholemeus accidens vniuerſale.

¶ Loca ēt ī q̄b⁹ futura cōtigēt ex coꝝ locis ī circ'lo ſignoꝝ ⁊ ex locis q̄ ſt̄ ī directo ſtelle caudate cognoſcem⁹. Speēm quoq̄ꝫ ſignificati futuri ⁊ e⁹ ſubꝫ gen⁹ ex fōma illi⁹ accñtis qḋ tc̄ appebit ꝓcedem⁹. Ex q̄ꝫtitate nō tp̄is illi⁹ accñtis qḋ tc̄ appꝫ fuuri ſciem⁹ ſpatiū. Ex eaꝝ ēt affinitate cū ſole quot a hora futurū icipiat indicabit̄. Nā cū mane magis appebūt ſubito futurū eoꝝ eueiet: cū magis in veſpe futuꝝ eoꝝ tarde ꝯtinget.

¶ Et mōſtrabūt loca ī q̄b⁹ erūt accña ꝑ loca hoꝝ ſingnaliū ī zodiaco ſiḡꝝ ⁊ ꝑ loca ſiḡꝝ ī q̄⁹ directo ſtella cōata erit ⁊ mōſtrabit formā ſignal' appentis ḋ q̄ ſpē erit accidēs ⁊ ḋ q̄no ḡñe ⁊ tp̄s quo ſignale ipſū durauerit ſignificabit q̄ꝫtū durabit accidēs ⁊ cōpatio e⁹ ad ſolē ſignificabit qñ icipiet. Qm̄ vt plūnū ſi māe appuerit matutinali accidēs cito erit ⁊ ſi māe veſptina: tarde.

¶ Poſtq̄ꝫ ptho. mōſtrauit ſignificationē cuil⁹ꝫ ſignaliū ſupioꝝ ḋdit nobis ī eo vnā regulā generalē dicēs ꝙ qñ apparuerit ſignale ſuperi⁹ ⁊ ſciueris ꝙ accñs vēiet ī terrenis per illud ⁊ volueris ſcire ī q̄b⁹ regiōib⁹ ⁊ ciuitatibus accidꝫ aſpice ī quo loco ſignorū ē et directo cuius ſigni fuerit ſignale accidēs erit ī regionibus et ciuitatibus q̄ eidē ſigno fuerit acordate. Et ſi volueris ſcire q̄le erit accñs inſpice ad formā ⁊ colorē ſuū: ⁊ cū q̄ pl'ta ꝯcordaaerit erit accñs ḋ nā illi⁹ pl'te: ⁊ v̄t⁹ accñtis erit ſm̄ v̄tutē pl'te dñantis ibi. Et ſi volueris ſcire qñ accidet q̄ꝫtū durabit: īſpice ad hōas q̄ fuerit iter ſignale ⁊ aſcēdēs: ſic̄ faci ī eclypſi ⁊ ſm̄ h̄ indicab. et ſcies q̄ꝫtū erit cito vl' tarde ad ꝯpatōe ſignal' ad ſolē. ⁊ ſcies q̄ꝫtū durabit accñs a tpe q̄ ſigoale durabit. ⁊ ḡnāl'r dico: vt facias ī iſtis ſignalib⁹: ſic̄ ī eclypſib⁹ feciſti. Ego āt volo nar

rare tibi ꝺ vno ſigle qꝺ vidi qn̄ icipiebā adiſcere. appͥuit.n. tale ſigle i ſig̊ ſcoꝛpiõis ⁊ i oppõne ſol: exn̄te ſole in ipā hoꝛa .15.gra.tauri: ⁊ erat ſtella ipa alāzadera i.15.gra.ſcoꝛpiõis: ⁊ erat mlt̄ū magne figure rotūde: poterat eē magna ter tm̄: vt venꝰ. ⁊ ꝺ ipiꝰ clarite tota oꝛizōta lucebat qne lux poterat eē tāta vt q̄rta ps lūe: vl' paꝝ pl': ⁊ ſp mouēdo appebat ſe i illo ſig̊ cū motu firmamēti donec ſe poſuit i eiꝰ ſextili ꝺ ſig̊ ṽgis: ⁊ tūc ꝺſtructa fuerit: ꝥ totū ego vidi: ⁊ mlt̄i alij ſapiēs. loca ṽo pl'taꝝ appitõis hꝰ ſignal' ſtabāt ꝥ ſol ⁊ lūa ꝯiūcti in .15.gra.tauri.ſatur.i leone.12.gra.11.m. iuppiter i cācro .11. gra.21.mi.mars i ſcoꝛpi.21.gra.9.mi.venꝰ in gemis .12.gra. .28.mi.mercuriꝰ i tauro.5.gra.⁊.5.mi.caput dracõis i ſag. .23.gra.38.mi.ſtella ipa alazēdera q̄ appͥuit erat i ſcoꝛpi.15. gra.aſcēdēs qn̄ appͥuit ſr̄ alfoꝛat ciuitate ꝺ egypto erat leo .4.gra.⁊.2.mi .⁊ꝺcia.aries.27.gra.37.mi.cū toto tauro. Di co ꝙ fuit i ſcoꝛ.erat ſignum qui legis mauroꝝ ⁊ ſignum ſue ꝯiūctõis: acciderūt iter mauros magna p̄lia: foꝛtes guerre ⁊ iterfeccões. Et pp ꝥ ciuitates ⁊ regiões magne ſuaꝝ ter raꝝ deppl'ate fuerūt. Et exiuit vnꝰ magnꝰ hereticꝰ ⁊ ſurre xit i regē meche: ⁊ yetob: ⁊ accidit magna ſiccitas: ⁊ magna cariſtia victualiū: ⁊ magna moꝛtalitas pp aeris coꝛruptelā ⁊ pp peſtilētiā ⁊ enſē: ita ꝙ fame gladio ⁊ ifirmitatibꝰ gen tes ſine nūero pierūt ſupme: ⁊ hoīuz miliaria ⁊ gētiū. ꝥ.n. maliū ⁊ pditio ꝯtinua fuit: poſtq̄ ſtella appͥuit mlt̄is ānis. lo quamur eni ꝺ hoc quādo in talibus exēpla ponemꝰ.

¶ Incipit 3ꝰ tractatꝰ gloſe haly heben rodan ſup 2a pte qua dripart it i ptholemei. ¶ In anni principio Ca. X

Id qꝺ gloſare volumꝰ ſup ṽbis ptho. ꝺ eo qꝺ locutꝰ fuit i accn̄tibꝰ magnis ⁊ vl'ibꝰ iā trāſiuit. Nūc aūt volumꝰ gloſare id qꝺ dixit ꝺ accūtibꝰ addētibꝰ vl' minuētibꝰ. Ptho. dat nob i ꝥ ca. regl'as qbꝰ ſciamꝰ id qꝺ accidit i tpibꝰ anni: ⁊ qn̄ eas cõmiſcebimꝰ alijs regulis an̄dcis: ſciemꝰ ſi addēt vl' minuēt ab accn̄tibꝰ vl'ibꝰ q̄ ſcimꝰ p eclypſes: ⁊ ꝯiūctões pl'taꝝ. ⁊ cū hoc ſciemus accn̄s ꝯplete ⁊ q̄le erit quolꝫ tpe.

Poſt p̄miſſum vniuerſalē modum co gnitiõis coꝛuꝫ q̄ futura ſūt in regiõibus ⁊ terris reſtat vt particularia.i. ea que in āni tpibus acciderit ſubiungamus.

¶ Poſtq̄ docuimus opionē gn̄alē p ſciēdo ac cn̄a q̄ cõtigūt i ciuitatibꝰ ⁊ regiõibꝰ reſtat narra re ſil'r pticularia et hec ſūt ea q̄ accidūt p tpa āni.

¶ Opio gnālis ē: regl'a quā nobis dedit i eclypſibꝰ ⁊ ꝯiūcti onibꝰ planetaꝝ: ⁊ pticularia q̄ contingūt i tpibꝰ āni: ſūt ea q̄ accidūt p cõiūctões ⁊ oppõnes mēſiū āni. Nā cū hec adiū gemꝰ cū eclypſibꝰ addēt i eis vl' minuent.

¶ Et tp̄s qꝺ āni pꝛicipiū dicit̄ i hoc vt on̄damus oꝫ ꝙ reiterationis igit̄ ſolis iitiū i vna quaqꝫ circū uolutiõe illud eē debeat fere ꝓpter eiꝰ vim eiuſ qꝫ nomen planum et apertu m eſt.

¶ In hoc eni cõuēit nob noiare ſtationē q̄ dctā eſt caput āni ⁊ manifeſtū ē ꝙ expedit vt ſit hoc principiū redit ſol q̄lꝫ reuolutiõe ad locū ſuū ⁊ ꝥ ē res leuis ad itelligēm pp ṽtutē ſuā ⁊ nomī ſuū

¶ Uolēti ſcire p hāc arteꝫ accn̄tia q̄ quolibet āno cõtingūt expedit ſcire hoꝛā q̄ dicta eſt caput āni: qꝛ p̄ncipiū qn̄ ligat ē aliquā ipa ſolui nō pōt donec tranſeāt ſua quattuoꝛ tpa q̄ ſūt p̄nꝰ augmētū ſtatus: ⁊ abaxamētū niſi res alia vene rit q̄ faciat ipm foꝛtiꝰ in aliquo tpe iſtoꝝ quatuoꝛ. Et ꝥ eſt in oībus rebꝰ nālibus manifeſtū: maxie in arte phice. ⁊ qn̄ ſtelle ligauerint rē aliq̄ i capite āni remanet illud ligamē tū firmū p totum ānū: ꝥ excepto ſi acciderit i illo āno ecly pſis: vel cõiūctio pl'taꝝ aut aliq̄ applicatio ſtellaꝝ q̄ ſignifi cēt ꝯ illud ꝙ ſtelle ligauerūt i āni p̄nº ⁊ ſoluēt id qꝺ ligatuꝫ fuit i pꝛincipio āni. Et aūt dixit de ſua ṽtute vult dicere ꝙ id qꝺ opabit̄ p̄nm remanebit firmū dōec ꝯpleat̄ res illa vn̄ fuerit p̄ncipiū: ⁊ id qꝺ dixit de ſuo noīe. vult dicere ꝙ id qꝺ ſignificat nomē p̄ncipij ſignificat ṽtꝰ ſua p̄ncipiū aūt āni ē ꝙ ſol redeat ad pūctū vn̄ incepit. Qꝛ ſol ē pūctꝰ ⁊ dn̄at̄ ſup oēs pl'tas ⁊ ſtellas: ⁊ ꝓpter hoc cõuenit ꝙ ānꝰ ſit acceptus a curſu ſuo ſolūmodo: qꝛ curſus alioꝝ pl'arū i cõparationi ſui ſunt ſicut i aſtrologia demõſtratū ē. Sapiētes ṽo ant q̄ pciabāt multū p̄nm anni tātū ꝙ compilauerūt multos li bꝛos i eo: ⁊ noiauerūt hos libꝛos reuolutionū ānoꝝ mūdi: ſicut liber accn̄tis quē fecit hermes: ⁊ ꝓpter ꝥ crediderūt multi aſtrologoꝝ ꝙ ſignificatio eclypſis: aut ꝯiūctõis vel alteriꝰ cõſtellatiõis q̄liſcūqꝫ fuerit que cõtigit i āno nō eſt accepta niſi a dn̄o āni: ⁊ ꝥ inuenies i oībꝰ libris ſuis. Ipi.n. a veritate recedūt qn̄ ptho. mõſtrauit i facto eclypſiuꝫ ꝙ poſtq̄ maioꝛ ṽtꝰ vicit minoꝛē: ⁊ ṽtꝰ duoꝝ lūinariū ē maioꝛ valde q̄ ṽtꝰ aliaꝝ ſtellaꝝ māifeſtū ē ꝙ coꝝ ꝯiūctio ⁊ oppõ ē maioꝛ ⁊ foꝛtioꝛ ṽtutibꝰ reuolutionū ānoꝝ. ⁊ poſtq̄ ita eſt nō remanet ṽtuti p̄ncipij anni: niſi addere vl' minuere i ac cn̄tibꝰ magnis. ⁊ hec ē opinio ptholemei. Dixit Ptho.

¶ At i circulo null's exiſtiare p̄nm poterit aobſolute. i ʒodia co ṽo circulo p̄nm niſi a pūctis q ſūt i directo hoꝛaꝝ egno ctialiū ⁊ ſolſtitialiū intelligi minime pōt.

¶ Et null's pōt i circulo imaginari pꝛicipiuꝫ: tn̄ i ʒodiaco pōt pꝛicipiū itelligere a punctis deter minātibꝰ quattuoꝛ tropicos.

¶ Alig dicūt ꝙ p̄nm āni ē: q̊uſqꝫ ſol vadit a pūcto ſue ſugis donec ad illū redeat. Et dixerūt ꝙ ꝥ ē ſuū ꝓpꝛiū i ſphera ſua. tn̄ qꝛ opa veniētia p ſtellas i his q̄ ſūt iter nos: nō ſūt ꝓ pꝛia ſphere ſol': ſꝫ ſunt ſm ʒodiacū ſignoꝝ. expedit ꝙ p̄nm anni ſit curſus ſolis de vno pūcto ʒodiaci: donec ad illū re deat: ⁊ qn̄ hos pūctos i ʒodiaco pgremꝰ ineniemꝰ in eo .4. pūctos: q̊ꝝ qlꝫ meret̄ eē p̄nm. ⁊ hi .4. pūcti ſt̄ q̄tuoꝛ tropici.

¶ Cõtingit ēt hoībꝰ ſup hec loca dubitare: eo ꝙ qs coꝝ q̄ttuoꝛ ad p̄mittēdū ſit cõueniētioꝛ igno rat̄. Nā ſm planā naturā circularē: nullus coꝝ p̄cedit aliū ita ꝙ ad initiandū ſit magis aptꝰ alio.

¶ Et accidit hōi dubiū i hoc loco: q̄l'r ſcire poſſit qs hoꝝ quattuoꝛ rectius p̄poni meret̄. Qm̄ ſꝫ ſimplicē naturā circūferentie: nō ē ibi locus q ſit an̄q̄ aliꝰ quo dicere poſſumus. ꝙ hēat maiꝰ ius vt ſit anni pꝛincipiū q̄ alter.

¶ Poſtq̄ ʒodiacꝰ ſignoꝝ .4. hꝫ pūctos: quoꝝ qlꝫ meretur eē pꝛincipiū. Accidit i ꝥ dubiū ꝙ hō neſcit q maiꝰ ius hēat cēndi p̄nm. Sil'r qūo pōt eē pūctꝰ q ſit p̄nm nāe circūferen tie: ea exn̄te ſimplici ⁊ rotūda. hec.n. ē q̄ itellectū nō itrat: tn̄ oꝛdinat hūc hō poſitiue ſꝫ ſuā volūtatē: ſed ꝙ circunfe rētia illū hēat p nām hec res ē ipol'is. Et poſtq̄ ita ē ꝯuēit nos iſpicere i verbis ſapiētū ātiquoꝝ q i his .4. pūctis locu ti fuerūt de mō ꝙ de ſuis itellectibus nos inueniemus: ⁊ ꝙ veritas exeat de dictis eaꝝ. Dixit Ptho.

¶ Illi āt q ꝥ i ſuis lib. tractar̄ cõati ſt̄: i mõis dn̄iibꝰ ꝥ .4. tpa poſuere: ⁊ coꝝ vnūqꝺqꝫ loco p̄ncipij ꝯſtituert̄. q̊s ꝯuēi ens coꝝ rõ: eoꝝqꝫ nāꝫ effectꝰ ad ꝥ adduxit. iſtoꝝ eteni vni cuiqꝫ tpoꝝ qꝺdā ē ꝓpiuꝫ p qꝺ ipꝫ āni noui foꝛe p̄nm exiſtia re ꝺbemꝰ: ob ꝥ eteni egnole ṽnale tp̄s initiū poſuer̄ ꝙ dies i ipo ſupare noctē icipit: ⁊ qm̄ ipꝫ ē hūim: nāqꝫ hūida mlt̄a ē i oī p̄nº rei cū ꝓcreat̄: vt i p̄miſſis on̄dimꝰ. Tp̄s āt eſtiuale ſolſtitiale loco p̄ncipij pōit̄: eo ꝙ i ipo dies pficit̄: ⁊ ē eꝰ vl tia lōgitudo, ⁊ qm̄ i ipo apꝺ egyptios ē augmm nili. aſcēditqꝫ i eo aſchere algemēia: ac egnole. tp̄s autūnale ſūpſit initiū. ob ꝥ ꝙ i ipo ē oīuꝫ fructuū collectõ ⁊ q̄ futura ſt̄ i eo ſemia ri icipiūt hyemale ṽo tp̄s ſolſtitiale ꝓpter ꝥ initiū ꝯſtituit̄. qꝛ poſt dieꝝ curtationē i ipo icipit coꝝ dieꝝ elōgatio.

¶ Et ſi illi q ꝺ̄ his locuti fuerūt ī ſuis libꝛis iudi-
cauerūt ꝙ hi q̄tuoꝛ pūcti ſīt diuerſi ⁊ quēlꝫ eoꝝ ꝓ
ꝑncipio poſuerūt: ⁊ eos ad hoc argumēta cōue
niētia adduxerūt: ⁊ opa nāꝝ ſuaꝝ: qꝛ q̄libꝫ ho
rū tēpoꝝ hꝫ rē ſuā ꝓpꝛiā q̄ cōuenit qꝺ̄ teneat vt
ſit prinᵐ āni: eqnoctiū āt vernale: qꝛ dies icipit
maiō eē nocte ⁊ qꝛ hoc tp̄s ē hūidū ⁊ hec natura
humida vicit mltuꝫ ī oī pꝛicipio reꝝ q̄ gn̄ant̄ ſi
cut an̄ diximꝰ. Et ſolſtitiū eſtiuale: qꝛ dies com
pletur i eo ⁊ ē maioꝛ dies totiꝰ āni ⁊ accidit i eo
recētia nili ꝺ̄ egypto ⁊ ſtella aſcēdit in ip̄o q̄ di-
cta ē alhabor. ⁊ eqnoctiū autūnale qm̄ oēs fru-
ctus hoc tēpoꝛe colligunt̄ ⁊ ſilr̄ hoc tēpoꝛe ſemi
nāt̄ oīa ſemīa ꝓ his q̄ ventura ſīt ⁊ ſolſtitiū hye
male eo ꝙ dies īcipit in eo creſcere poſtquam
diminutus erat.

¶ Quatuoꝛ tpa. vl̄t dr̄e q̄tuoꝛ āni tpa: et ſignificatio cuiuſlꝫ
ē accepta ꝺ̄ ſuo pn̄ᵒ. dixit. n. ꝙ ſapiētes ātiq accipiebāt hos
quatuoꝛ pūctos diuerſis manerieb. qm̄ ex eis fuerūt qui
poſuerūt āni pn̄ᵐ eqnoctiū vernale. et alij q poſuerūt indi
ciū cuiuſlꝫ tp̄is eoꝝ ſm̄ cōſtellationē ſui pn̄cpij. Et poſtq̄
ita ē: appꝫ ꝑ dicta ſapiētū antiq̄ꝝ hꝰ artis ꝙ qlꝫ pūctꝰ hoꝛū
hꝫ ꝓpꝛietatē ſuā. et ptholo. docet nos q̄ rōne venerūt ī hac
opione: et dixit qꝛ ſciuerūt ꝙ circūferētia nō hꝫ pn̄cipiū. et
īuenerūt ꝓnā experientiā mltotiēs: ꝙ hoꝛū pūctoꝛū q̄lꝫ
facit opa ī rebꝰ q̄ ſūt iter nos: ⁊ rebꝰ q̄ ſequūt̄ nās hoꝝ pū
ctoꝝ. hoc. n. totū fecit eos ī hāc opionē venire. qꝛ tenēt ꝙ
q̄lꝫ eoꝝ ē pn̄ᵐ rebꝰ futuris. et vl̄t dr̄e ꝙ opa hoꝝ pūctoꝝ
fecit eos credere ꝙ oīa erāt pn̄cipia. et tp̄s eqnoctij verna
lis: qꝛ dies īcipit eē maioꝛ nocte. ⁊ qn̄ dies īcipit eſſe maioꝛ
nocte: īcipit caloꝛ aſcēdere ſuꝑ frigꝰ: ⁊ tp̄s ē mlt̄e hūiditatis
natural̄: vt ſit mlt̄a ī pn̄cipio cuiuſlibꝫ generatōis. ⁊ quādo
adiūgit̄ multa hūiditas cum augmento caloꝛis fit īde res
cōcoꝛdata cū pn̄cipio totiꝰ gn̄atōis. ſicut ꝺ̄mr̄atū ē ī ph̄ica
⁊ nāli. ⁊ ꝑꝑ h̄ ē tp̄s v̄nale gn̄atoꝛ ꝑ nāꝫ: ⁊ ī eo emittūt arbo
res folia: canūt aues: ⁊ faciūt filios ⁊ q̄lꝫ res q̄ cōcoꝛdat cuꝫ
pꝛincipio hꝫ ius maius vt ſit pn̄cipiū q̄ illa que non cōcoꝛ
dat: ⁊ h̄ ē res quā adduxit oībꝰ aſtrologis pꝛo affirmando:
ꝙ hoc tp̄s eſt pn̄ᵐ āni noui. Et pūctuꝫ ſolſtitij eſtiualis ſil̄r
ius hꝫ vt ſit pn̄ᵐ: eo ꝙ dies ꝯpletur in eo: ⁊ ibi ē maioꝛ dies
totius āni: ⁊ tunc īcipit nyli recētia q̄ ē pn̄ᵐ ⁊ vis laboꝛis ter
re de egypto: ⁊ hoc pn̄ᵐ hꝫ opa talia quibus multi credide
runt ꝙ venit ꝑ aſcenſum ſtelle alhaboꝛ: q̄ tp̄e illo aſcēdit: ⁊
crediderunt ꝙ hec opa remaneāt ꝑ totū annū: ⁊ tantū q̄-
tū apparet de tp̄is huius v̄tute: ⁊ pūctꝰ tp̄is equinoctij au
tūnalis ſil̄r ius hꝫ vt ſit pn̄ᵐ: eo ꝙ oēs fructꝰ tūc colligunt̄
⁊ gubernant̄ ꝓ futuro tp̄e: ⁊ ſemiatiōes ēt fiunt ⁊ incipiunt
h̄ tp̄e: q̄re oēs aues ⁊ oīa aīalia hn̄t viuere: ⁊ ꝓpter hoc acci
piūt ab hoc tēpoꝛe ſignificationē eius qꝺ̄ futurū eſt in gra
narijs de ſaluatione vel coꝛruptione: ⁊ ꝙ accidet aīalibus
de habūdātia victualiū: ſiue fame q̄ continget moꝛtalitas
magna ⁊ ſimilia. ⁊ punctus ſolſtitij hyemalis ſimil̄r ius hꝫ
vt ſit pn̄cipiū: qꝛ in eo icipit dies creſcere poſtq̄ minutꝰ eſt
⁊ īcipit caloꝛ creſcere ⁊ qn̄ calor creſcit gn̄atō venit cū eo. ꝑ
hec eniꝫ verba q̄ dixit ptho. intelligimus q̄titatē virtutis
cuiuſlibet hoꝛū punctoꝛū quattuoꝛ. Et ꝙ maioꝛ virtꝰ oīuꝫ
eſt illa pūcti equinoctij vernalis: ⁊ ꝙ a quolibet hoꝝ acci
pit̄ ſignificatio eiꝰ qꝺ̄ hꝫ cōtingere tp̄e ſuo: cōuenit. n. ꝙ ac
cipiamus cōparationē eiꝰ qꝺ̄ accidit quolibꝫ hoꝛū tempo
rum ad illā q̄ cōtigit in tp̄e qꝺ̄ pꝛeteriuit. v̄bi grā. qn̄ pꝛinci
pium tempoꝛe eſtatis ſignificauerit recētiā nyli ꝓpter hu
miditatē q̄ fuerit tēpoꝛe vernali qꝺ̄ tranſiuit ſm̄ illud erit
recentia. ⁊ ſi multa fuerit humiditas vernalis erit recētia
magna mlt̄ū: ⁊ ſi fuerit pauca erit mīoꝛ ⁊ ſil̄r de alijs rebꝰ.

¶ E ꝙ magis eſſe conueniens naturaliq̄ꝫ ratio-
ni pꝛopius in obſeruatione rerū anni depꝛehen
dimus eſt iſtoꝛū quattuoꝛ pꝛincipioꝛū obſerua
tio necnon coniunctionū ⁊ pꝛeuentionum ſolis
⁊ lune que pꝛedicta tempoꝛa ꝑcedētes ꝓpe ip̄a
fuerint. Maxie āt ī quibꝰ fuerit eclypſes.

¶ Et id quod teneo meliꝰ ⁊ pꝛoximius eē opini
oni naturali in facto anni ē operari per hec qua-
tuoꝛ pꝛincipia: ⁊ inſpicere ad ꝯiūctiōes ⁊ ad op
poſitiones ſolis ⁊ lune q̄ ſunt pꝛoximioꝛes iſtis
pꝛicipijs an̄ hec tpa ⁊ ī ea ꝓpꝛia q̄ erit eclypſis.

¶ Jā ante diximꝰ ꝙ virtꝰ vincēs mutat v̄tutē debilioꝛeꝫ:
⁊ reducit eā ad ſe: ⁊ ita facias in oībꝰ v̄tutibꝰ q̄ minoꝛes fue
rint donec compleat̄ fcm̄ ip̄ius v̄tutis: ⁊ veniat alia foꝛtioꝛ
ip̄am vincēs: ⁊ ſic dn̄abitur virtus ſecūda. Et poſtq̄ ita eſt
conuenit ꝙ virtꝰ cōiūctionis vel oppōnis q̄ fuerit an̄q̄ ſol
īgrediat̄ quēlibꝫ hoꝝ pūctoꝝ ſit dn̄a puncti quē ītrat ſol.
Poſtmodo ſm̄ hoc cōuenit vt ſignificatio eiꝰ qꝺ̄ accidet q̄
libꝫ hoꝝ quattuoꝛ tp̄um: ſit cōmixtio v̄tutuꝫ pl̄aꝝ hoꝛa cō
iūctōis vel oppōnis an̄q̄ ſol intret pūctū ip̄ius tp̄is. hec. n.
eſt opinio ptho. Sūt tn̄ alij dicētes ꝙ ſignificatio cuiuſlibꝫ
tp̄is ē ab aſcēdēte qua ſol īgredit̄ punctū illiꝰ tp̄is. Et h̄ opi
nio eſt quattuoꝛ rationibꝰ defectiua. pꝛima quia ꝯpl̄ō ſolis
⁊ lune eſt foꝛtioꝛ ⁊ maioꝛis potentie q̄ virtus ſolis cum
virtute illius puncti. Nā toti ſigno non eſt data virtus ni
ſi ꝓpter ſolē. ⁊ quāto magis ī pūcto ſigni. Scḋa eſt qꝛ circū
ferentia nō hꝫ pn̄ᵐ. Tertia ē qꝛ qn̄ ſol īgredit̄ p̄muꝫ pūctū
arietis certificari nō pōt: qꝛ cū vna tabula exibit vniꝰ ma
neriei: ⁊ cū alia alterius: et ita nō ſūt cōiūctiōes ⁊ oppōnes:
qm̄ eoꝝ aſcēdētia concoꝛdāt cū oībꝰ tabulis. per hec enim
ītelligēs ꝙ v̄tus cōiūctiōis aut oppōnis ē maioꝛis potentie:
q̄ qn̄ ſol īgredit̄ pūctū illū. Et poſtq̄ ē poſſe maioꝛis v̄tu
tē aliā ad ſe trahit: ⁊ ip̄a erit gubernatrix: et cōuenit vt in
telligas verbū ptho. ꝓpe ſi fuerit ibi eclypſis. vult dicere
ꝙ qn̄ accidit eclypſis ī cōiūctiōe vel oppōne q̄ ante fuerit
q̄ īgrediat̄ ſol aliqꝺ̄ hoꝝ q̄tuoꝛ pūctoꝛum q̄liſcūq̄ ſit ip̄a
erit maioꝛis potentie q̄ ſi fuerit ſine eclypſi ⁊ erit operis
et mutatiōis maioꝛi.

¶ Jta vt per pꝛincipiū qꝺ̄ ex ſolis exiſtentia ī ari
ete depꝛehēditur vernalē qualitatem cognoſci
mus: ⁊ ꝑ initiū ex eiuſdē exiſtentia in cācro dep̄
henſuꝫ: qualitateꝫ eſtiualē. Per pꝛicipium aūt
qꝺ̄ ex ip̄iꝰ in libꝛam ingreſſu cognoſcitur qualita
teꝫ autūnalē. Jnitiū vero qꝺ̄ per eiuſdē ītroituꝫ
ī capricoꝛnū accipit̄ hyemalē q̄litatē ꝺ̄mōſtrat.

¶ Jta ꝙ ſciamꝰ a pꝛincipio hoꝛe qua ingreditur
ſol arietem qualiter erit ſtatus veris. Et a pꝛin
cipio quando cancrū ingreditur quomodo erit
eſtas: ⁊ a pꝛicipio quādo libꝛā īgreditur qual̄r
erit autūnus: ⁊ a pꝛicipio qn̄ capꝛicornuꝫ īgre
dit̄ quomodo erit hyems.

¶ Uult dicere ꝙ ſciemꝰ a cōiunctōe vl̄ oppōne q̄ fuerit an̄
q̄ ſol ītret arietē ſtatū veris qūo fuerit: ſi erit aer valde ca
lidus: vl̄ hūidus ſiue ſiccus. Si fuerit mlt̄ū calidus ſciemꝰ
ꝙ arboꝛes emittēt cito folia: ⁊ fructꝰ erūt an̄q̄ ꝯpleant̄. Et
ſi fuerit mlt̄ū frigidus ſignificat ꝙ arboꝛes tardabūt emi
tere folia ⁊ fructus: ꝗ leues fuerit erūt multū leuioꝛes. Et

ſi fuerit hūidus ſignificat putrefactōēʒ fructuū:ꝛ erunt le
ues multū.Et ſi fuerit ſiccus demonſtrabit ꝙ fruct⁹ ꝛ alia
ſiccabūt.ꝛ p hoc ſcire poſſumus ꝗ fruct⁹ terre erūt multi
ꝛ ꝗ pauci quolibʒ tpe.et ſciem⁹ p hoc ꝙ fructus ꝗ mlt⁹ fue
rit erit vilioꝛ:ꝛ qui modicus erit carus.Sciem⁹ ēt hec per
nauigare nauiū ꝛ ſecuritatis itinerū.qꝛ qñ ſciem⁹ ꝙ naues
ꝛ itinera ſalua fuerit et ſecura: ſciem⁹ ꝙ ea ꝗ trahūt erunt
vilia ꝛ boni foꝛi.Et p hoc idē ſciem⁹ id qđ accidet i ciuitati
bus ī his que deferūt illuc:qꝛ ſi id qđ defert modicū fue
rit erit ibi carū vbi idiget:ꝛ ita ſciem⁹ res oēs.Ego āt volo
tibi magis dicere in rōne cariſtie ꝛ abūdātie res bonas de
ꝗbus te iuuabis:foꝛmabis quatuoꝛ angl'os:ꝛ ſtellas ꝛ alios
planetas hoꝛa eclypſis:ſiue cōiūctōēs ꝛ oppōnēʒ ſolis ꝛ lūe
vel aliā magnā ꝯnem ſi fuerit pl'taꝝ:tūc inſpicias ad angu
lū mediȷ celi ꝛ ei⁹ dñm:ꝛ ad locū ſolis ꝛ ei⁹ dñm. ꝛ ſi fuerit
magne potētie ſignificabunt cariſtiā monetaꝝ:ꝛ erit vile
id totū qđ emit de illis.Et ſi potēcia fuerit aſcēdētis ꝛ ei⁹
dñi ꝛ lune ac dñi loci ſui:ſignificabit cariſtiā reꝝ ꝗ emunt.
et tritici et oꝛdei:et vilitatē mōetaꝝ:ꝛ modica mercadātia
denarȷs multis emet.Et ſi luna ſeparata fuerit ab īfoꝛtu
na:et iuerit ad foꝛtunā poſt cōiūctionē vl' oppōnē:ſignifica
bit tritici et oꝛdei cariſtiā.qñ ſol et mediū celi cōcoꝛdant
cū auro.aſcēdēs et luna cōcoꝛdāt cū anona.qꝛ ſilia ſūt coꝛ
poꝛib⁹.et oīs res c⁹ ſignificatoꝛ i firmamēto foꝛtunat⁹ fue
rit erit cara.Et ſi tu itellexiſti qđ demrauimus:debes ſcire
ꝙ aurū cōcoꝛdat cū ſole:et moneta aurea cū ſole:venere.ꝛ
mercurio:cū venere ꝑpter foꝛmoſitatē ſuā:ꝛ cū mercurio
ꝑpter ſculpturā.anona ꝯcoꝛdat cū lūa.carnes cū marte.ꝑ
pter degulatōem et coctionē.fruges cū venere ꝑpter odo
rē et dulcoꝛē ſuū.res amare et acute ꝯburētes ſūt martis
acetoſe et ſtiptice cū ſaturno ꝯcoꝛdāt.dulces cū ioue. groſ
ſe cū venere.et ꝗ ſūt mlt'oꝝ ſapoꝛum cū mercurio . hūide
aquoſe cū luna.putrefacte ꝛ mali odoꝛis cū ſaturno.ꝛ que
ſūt boni odoꝛis cū ioue ac venere.Sil'r coloꝛes poteris itel
ligere:qꝛ nigredo ē ſaturni:et de v'milio ſil'r.et ita ſcire po
teris oēm rem pp concoꝛdiam ſuā.anguli cōcoꝛdāt cū au
ro.angulos ſequētia cuʒ anona.cadētia vo cū his ꝗ hoībus
neceſſaria nō ſūt.Cū āt foꝛtune fuerit in āgulis hoꝝ.locoꝝ
cara fiet res ꝯcoꝛdata cū illo loco.et cū ſciueris pl'taʒ ꝯcoꝛ
dātē cum re īſpice ad hoꝛā eclypſis:vel coniunctionis aut
oppoſitiōis quomodo ibi exiſtit ipſe planeta.et ſi fuerit foꝛ
tunatus et potens ſignificabit cariſtiam illius rei et exal
tamentum eius: ꝛ ſi infoꝛtunatus ſignificabit vilitatem
hoc eni adiūgas his ꝗ dixim⁹ de eo qđ opabit aer i oībus
fructibus ꝛ ſaluatiōnē nauiū:vel eaꝝ ſubmerſionē:ꝛ ꝫ ꝙ
fuerit res illa quā īſpicere vis ante tps illud:ſcies res quo
modo viles fiet:vel care:ꝛ ſcies ea ꝗ hec ſequunt.v.grā.qñ
ſciem⁹ ꝙ vnus rex qñ p̄liabit cū alio:ſciemus ꝙ ille cui⁹
terra eſt habūdās vincet illū cui⁹ terra eſt cara ꝛ ſilia:quia
moꝛtalitas ꝛ īfirmitas ſēp cariſtiā ſequunt:eo ꝙ hoīes oʒ
comedere mala cibaria ꝗbus dānātur cōpl'ones eoꝝ:ꝛ ꝑ
pter hoc hñt infirmari ꝛ moꝛi.Scies ēt ſcm̄ cariſtie ꝛ ha
būdantie pp mltitudinē aquarū ꝛ foꝛtificatōēʒ eaꝝ:ꝛ a fri
goꝛe ꝛ a caloꝛe:qꝛ qñ ſtelle ſignificant multas hūoſitates ꝛ
hūidas fiūt inde multe pluuie:ꝛ ſi fuerint in tpe quo neceſ
ſarie ſunt habūdantiā victualiū demonſtrabūt:ꝛ ſi in tem
poꝛe ꝗ nō ſint neceſſarie dānamētū ꝛ minutionē eoꝝ mon
ſtrabunt.Idē facit caloꝛ ꝛ frigus:qꝛ ſi caloꝛ fuerit tēpoꝛe ꝗ
cōueniat:ſignificabit ſaluamētū oīuʒ fructuū a putrefacti
one:ꝛ ſi fuerit in tempoꝛe quo non expediat deſiccabit to
tum fructum terre anteꝗ̄ cōpleat ꝛ perdetur. Simil'r de
locuſtis guaſanis ꝛ muribus:qꝛ ſi multi creuerit deſtruēt
oēs fruct⁹ terre:ꝛ ſi pauci fuerint poterūt ſaluari:ꝗ oīa ſci
re potes p aſtronomiā ꝛ ſcies id qđ futurū eſt anteꝗ̄ ſit.v.
grā.ſi aſtronomia monſtrauerit multas pluuias i pte meri
diei:ſicut eſt ver ꝛ eſtas ſignificat ꝙ nilus egypti erit recē
tie magne valde:ꝛ ſi a parte ipā paucas ſignificauerit pl'ui
as ꝛ recentia pauca erit:ſcm̄ autēʒ nili inductiones: oʒ hre
vna earum que ibi ſunt vt pluuie pſeuerate ſicut i pte me
ridiei vno tpe anteꝗ̄ veniat:ꝛ ꝑpter hoc cōuenit ꝙ nylus
ſit magne recētie eſtate intrāte cū ven⁹ ꝛ mercuri⁹ occītā
les fuerint ipā hoꝛa ꝑpter humiditatē quā in aere faciunt
Et ſi fuerit mars aut aliq̄ cometaꝝ hoꝛa qua incipit ver ꝛ
eſtas i parte meridiei:erit nyli recētia pauca multū:ꝑpter
magnā minutionē pluuiaꝝ ꝗ erit in pte illa. Sil'r ſi vent⁹
ciercus affuerit euʒ currere nō pmittet.Et ſi abregus leui
ter faciet eum decurrere ꝛ nō detinebit.Cū aūt ſciueris p
aſtronomiā id qđ accidet i parte meridiei de habūdantia
pluuiaꝝ vel eaꝝ mutatiōe ꝛ ſciueris ventos accñtes ī ter
ra egypti tpe veris vel eſtatis:ſcies totū factū nyli qūo eē
debeat:et p eū ſtatū egypti ſi erit habūdās victualibus vl'
minutus īſpiciēdo ſēp ī his ꝗ pdiximus.Et per hāc regl'aʒ
ſcire poteris factū cariſtie vel habundantie.

¶ Propterea ꝙ generales tempoꝝ qualitates
ꝛ coꝝ oēs modi non ſunt niſi per ſolem. Qua
rū qualitatū notitiam non ſolū doctrinaliū exꝑ
toꝛes: verū etiā aliȷ anticipantur.

¶ Ita ꝙ qualitates vniuerſales tēpuʒ: ꝛ ſuoꝛuʒ
ſtatuū erunt ꝑpter ſoleʒ. Et has qualitates pñt
p̄ſcire: illi qui nihil ſciūt de arte quadruuiali:
quātum ergo magis illi qui ſciūt: ſatis pʒ.

¶ Per hoc dictū poſſumus itelligere ꝙ v't⁹ ſolis ē victrix
et ꝙ opa ptinētia ad.4.puncta:ſunt eadē opa ſolis: qñ mu
tat de vno loco ī aliū: nō ꝙ ſint opera ꝗ ad puncta pertine
ant:ſed ad curſū ſolis et ad pl'tas hñtes pticipationē cū eo
Et poſſumus itelligere ꝙ ipe vult dicere ꝙ multi homīes
intellexerūt pp aerē cuiuſlibet tpis res que accidūt in hoc
mūdo de cariſtia et habūdantia et oīb⁹ al̄s ꝗ diximus:et
talia videmus ſepius accidere. Et poſtꝗ̄ ita eſt conuenit
aſtrologo vt hoꝝ ꝑgnoſticationē ſciat magis ꝗ̄ alȷ.

¶ Conuenit etiam ad earū notitiā ſignoꝛuʒ ꝓ
prietates per quas ventoꝛuʒ flatus ſignificem⁹
ꝛ gñaliter omnē eoꝝ obſeruare naturā.

¶ Similiter conuenit vt inſpiciamus in pꝛopꝛie
tatibus ſignoꝛum vt ſciamus per ea curſum vē
toꝛum: ꝛ ſuc nature.

¶ Vult dicere ꝙ qñ ſciemus p pl'tam' dñantes accidentia
que contingunt conuenit vt miſceamus naturā ſuam:cuʒ
natura planetarum ſecū participantium:et cum ſignis i ꝗ
bus ſtāt:qꝛ qđlibʒ ſignū hʒ ꝓprietatē ſuā:ꝗ ad ſe ptinet.Et
qñ vnū cū alio ꝯmiſcebim⁹ p cōmixtionē ipaʒ ſciemus ꝗd
erit de oībus accñtibus ꝗ ꝯtigēt et ꝗ vēti current et ꝗ acci
dētia p vētos ipos cōtigēt i nauibus et i oībus alȷs rebus
et ptho.docebit nos cito ꝓpetates ſignoꝝ in ca°.qđ ſeqt.

¶ Variationes autem augmēti vel diminutio
nis in aliquibus hoꝛis cōtingentis ex coniūctio
nibus ꝛ p̄euentiōibus que poſt p̄fecta pun
cta fuerint ꝛ ex ſtellarū erraticarū ſocietate cuʒ
ipis in figuris gñaliter ſignificabimus.

¶ Et ſcire poſſumus mutationes que augebūt
vel minuent aliquando per cōiunctiōes vel op
poſitiones que dicta puncta ſequentur: ꝛ pꝛo
pter participationem quam planete habebunt
cum eis in figura.

¶ Uult dr̃e ꝙ ſignificatio cuiuſlʒ tpis auget ꝛ minuit ſcʒ ſignificationẽ ꝯiũctionũ ꝛ oppõnũ q̃ ſequũt̃ pnciᵐ. ꝛ ſil'r augebit ꝛ minuet pp applicatões pl'taꝝ vniꝰ cũ alio: vel aliꝰ eoꝝ cũ pũctis: aut cũ loco ꝯiũctõis vl' oppõnis: aut cũ aliq̊ anguloꝝ ſuoꝝ. ꝛ ita ſignificatio cuiuſlʒ tpis erit accepta a cõiũctõe vel oppõne q̃ erit an̄q̃ʒ ſol igrediat̃ pũctũ ſuuʒ: et ab eo qđ ſeq̃t̃ itroitũ ſol' i pũctũ ſuũ: ꝛ locis pl'taꝝ cuiuſlibʒ haꝝ triũ horarũ q̃ ſũt añ: ꝛ q̃ ſequunt̃: ꝛ ipamet hora q̃ ſol pũctũ igredit̃. et ñ expedit i hac hora aſcẽdẽs illđ iſpicere: qñ applicatio pl'tarum cũ ſole ſufficit ꝛ cum his locis.

¶ Rẽ vo pticularẽ deſignabimus ex ꝯiũctõibus ac pũctõibus ſolis ꝛ lune q̃ fuerit in vnoquoq̃ʒ ſignoꝝ ꝛ ex ſtellaꝝ locis: hoc eſt igitur ꝙ menſium obſeruatio nuncupari poteſt.

¶ Et ſignificabũt res pticl'ares ꝯiũctiões ſolis ꝛ lune ꝛ eoꝝ oppõnes q̃ fuerit i quolibet ſignorũ ꝛ põt hõ hãc ſignificationẽ mẽſiũ appellare.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciemꝰ ſignificationẽ vl'eʒ cuiuſlʒ tpis: adiũgamꝰ eã cũ ſignificatõe particulari: q̃ erit ꝑ ꝯiũctiões ꝛ oppõnes cuiuſlʒ mẽſis. adiũgamus eã ſil'r cũ locis planetarũ q applicabũt ſoli ꝛ lune: ꝛ planete dñanti locis ꝯiũctionũ ꝛ oppõnũ: ꝛ ſuis angulis: ꝛ gnãliter cũ locis pncipalibꝰ. Nã qñ h ſciemꝰ: cognoſcemꝰ accidẽs qđ q̃libet die cõtiget. ſi voluerimꝰ ſcire de ſtatu aeris adiũgemꝰ hoc cũ ſignificatione vl'i aeris q̃ erit illo tpe: aut cũ eclypſi ꝛ ꝯiũctionibꝰ q̃ fuerint circa tp̃s illđ. Et ſi voluerimꝰ ſcire đ legibꝰ: adiungemꝰ cũ ſignificatore illiꝰ legis. ꝛ ſi de regno ꝛ i qualibʒ pſona cũ ſignificatore natiuitatis illiꝰ: ꝛ de qualibʒ ciuitate cũ ſignificatore ciuitatis illiꝰ. vbi gratia. Inuenimꝰ vnũ luminare eclypſal' ſignificãs ex legibꝰ legẽ vnã: ꝛ ſciemꝰ ꝑ eũ q̃ʒto tpe durabit lex ipſa. Et ſciemꝰ ꝑ ꝯiũctiões ꝛ eclypſes alias que poſt fuerit q̃tiitatẽ additiõis vel minutõis: ꝛ oẽs mutatões q̃ i lege ipa cõtingent. Poſtmodũ iſpiciemꝰ ſtatũ regni pꝰmõʒ ſtatũ regl q tpe illo erit: deinde ſtatũ tpis: pꝰmõʒ ſtatũ mẽſis i illo tpe: deide ſtatũ diei i illo mẽſe. Cũ ãt h oĩa iſpexerimꝰ ſciemꝰ id qđ accidet oĩ die in q̃lʒ ciuitate ꝛ in quolibʒ hoĩe: cuiꝰ natiuitatem ſciamꝰ. Et hẽas i mẽte affixũ qđ tibi diximꝰ: ꝙ pncipium veris ẽ vtutis maioris ꝛ ſeq̃t̃ illico eſtatis pncipiũ i vtute: ꝛ ſequit̃ pncipiũ eſtatis pncipiũ autũnale: ꝛ h ſeq̃t̃ pricipiũ hyemale: ita ꝙ pmum eſt in modo principij rei. 2ᵐ in modo augmenti: tertium i modo finis: quartum in modo abaſſamenti.

¶ In naturis ſignorũ particularibꝰ qualitatibus anni cõuenientibus. Capl'ʒ. XI.

Dixit Haly.

Ptho. docet nos i hoc capl'o ꝓprietates ſignoꝝ ꝛ graduum ꝑ cõmiſcẽdo virtutes eorum cũ vtute pl'te dñante: ꝛ cũ ſole ꝛ cũ luna ꝛ alia ſupradicta ꝑ exhendo inde nãm vincentẽ ꝛ iudicabimꝰ ſcḿ illud in aere ꝛ omnibus alijs que diximus.

Illorum qdẽ q̃ huic rei neceſſaria ſunt hec p̃dicta nos enarraſſe ꝛ vniuſcuiuſq̃ʒ ſigni naturales ꝓprietates pticulares ex hoc ꝙ ãni qualitatibꝰ cõuenit: ac vniuſcuiuſqʒ ſtellarum ꝓprietates oſtẽdiſſe cõueniẽs ẽ.

¶ Et poſtq̃ʒ cõuenit nobis loq̃ in his q̃bus indigemꝰ cuʒ alio: qđ diximus i ꝓprietatibus vlibꝰ ꝛ pticularibꝰ cuiuſlibʒ ſignoꝝ ptinẽtis ad ſtatꝰ ſui ãni ꝛ ꝓprietatũ cuiuſlibʒ planete.

¶ Poſtq̃ʒ voluit narrare reglas eiꝰ totiꝰ qđ accidit i anno cõuenit vt loquatur i proprietatibꝰ nãlibus ſignoꝝ ꝛ ſuarũ ptiũ ꝑ ſciẽdo id qđ ptinet ad qđlibʒ eoꝝ: qñ in eo fuerit ꝯiũctio vl' oppõ aut pl'ta: dñs ſiue ſol vl' luna: vl' ꝙ hẽat pticipationẽ cũ aliquo eoꝝ i gubernatiõe: ꝛ qñ hec ſciemus ꝛ cognoſcemꝰ accñtia pticl'aria q̃ fiunt i q̊lʒ mẽſe ꝛ oĩ die.

¶ Erraticarũ igitur ſtellaꝝ ſilitudinẽ ꝛ non erraticaruʒ quaꝝ cõpl'ones erraticaruʒ cõpl'onibus aſſimilantur cũ aere ꝛ ventis. ſ. cũ ſol in eis fuerit necnon oĩum ſignoꝝ cũ ventis ꝛ tẽporibus ſimilitudinẽ i p̃miſſis oñdimꝰ. Reſtat itaq̃ʒ particulares eoꝝ naturas aſſignare.

¶ Dicimꝰ ꝙ añ locuti fuimꝰ de cõcordia planetarũ et ſtellaꝝ fixarũ q̃ ſunt de cõplexione planetarum cũ aere et cũ vẽtis. Et ſil'r de concordantia ſignoꝝ cuʒ ventis et tpibꝰ: et remãſit nobis doctrinare ſuas pticulares naturas.

¶ Iã diximꝰ i pma parte ꝛ eo qđ de ſcđa mã ſciuit id qđ ptinet ad vtutẽ cuiuſlibʒ pl'te: ꝛ ſunt dicti pl'te erratici: eo ꝙ aliqñ ſũt retrogradi: ꝛ aliqñ directi: ꝛ aliqñ i ſtatiõe: ꝛ qñʒ ſũt feſtini: qñq̃ʒ vo tardi: ꝛ q2 ſe remouẽt a zodiaco ſignoꝝ aliqñ verſus ſeptẽtrionẽ: ꝛ aliqñ ad meridiẽ. Et dixit ſil'r id qđ ptinet ad ſtellas fixas i. 9. capl'o pme partis: ꝛ expſſit ſignificationẽ ſignoꝝ ꝛ trigonoꝝ. Et q̃ʒq̃ʒ expreſſit hec oĩa remãſit narrare cuiuſlibet ſigni ꝛ ptiũ eius ꝓpetates.

¶ Arietis ergo ſigni natura gñaliter pp equinoctiũ i ipo ꝯtigẽs tõitrua et coruſcatões adducit.

¶ Dico ꝙ natura totiꝰ ſigni arietis: pp eq̃noctiuʒ qđ ẽ i eo ẽ factrix tonitruoꝝ et relãpagaꝝ.

¶ Qđ ſignũ arietis facit tonitrua ꝛ relãpagos eſt: q2 cũ ſol ipm igredit̃ diſſoluit eiꝰ calor hũiditatẽ q̃ adiungit̃ i hyeme: ꝛ ꝓpter hoc cõgregat̃ in aere multa fumoſitas hũida: ꝛ fiũt inde nubes: ꝛ qñ vna cũ alia pcutit̃ ꝛ mouent̃ fortiter fit tonitruũ ꝓpter ſonũ illius motus: ꝛ ꝓpter percuſſionem motus fit relampagus.

¶ Sʒ naturã ſuaꝝ ptiũ in augmẽto et diminutione ex ꝓprietatibus ſtellarum non erraticaruʒ q̃ in eo ſunt deprehendit.

¶ Et natura ſuaꝝ ptiũ i addẽdo vl' minuẽdo põt ſciri ꝑ naturã ſtellaꝝ fixaꝝ q̃ ſunt in eo.

¶ Bene debes itelligere ꝑ hoc dciñ id qđ pluries diximus qñ ſigna ſũt mãſiones q̃ nõ hñt opera: ꝛ opera ſũt ſtellaꝝ fixarum q̃ ſunt i eis: ꝛ q2 ſol currit ꝑ ipa oĩa vno anno noĩatur qđlibet eoꝝ ſcḿ ꝙ ſol operatur i eo. Et q2 quelibʒ ſtellaꝝ fixarum manet in parte ſigni. 100. annis ſcʒ opinionem antiquam ꝛ nouam. 70. ãnis: cõuenit ꝙ ſit vnius ptis opus ipius ſtelle donec ibi durauerit: ꝛ qñ remouebit̃ ad partẽ aliã ipm opus partis ꝓprie erit ſcđe: q2 opus ſtelle fixũ eſt: ꝛ ꝓpter hoc pertiet ad partem ipam ſigni: ꝛ accipit inde nomẽ: eo ꝙ ſtella fixa multum durat ibi. Et ſi ptho. voluiſſet narrare virtutẽ ꝛ opus cuiuſlibet ſtelle lõgꝰ fuiſſet nimis liber ſuus: tñ docuit te viã in nono capl'o pme ptis q̃ h ſcias: ꝛ diuiſit i hoc loco qđlibʒ ſignũ i. 3. partes: ꝛ extraxit cõpl'onẽ q̃ fit ꝓpter cõmixtionẽ vtutũ ſtellaꝝ fixarũ q̃ ſunt in quolibet tertio trinoꝝ ſignoꝝ: vt iudices ꝑ eam ꝛ hanc viam ſequaris: ꝛ inſpicias acceſſum ſtellarũ ꝛ mutationẽ ſuam: de loco ad locum: ꝛ ſcḿ hoc mutabis iudiciuʒ ꝛ facies i eo ſicut tibi diximꝰ i glo. nr̃a. hec. n. ẽ maneries: ꝛ rõ ſubtilis valde. vñ i ea iſpicias ꝛ ipammet intelliges.

¶ Huꝰ nãq̃ʒ ſigni pricipia pl'uias ꝛ vẽtos efficiũt eiuſq̃ʒ medietas tẽperate cõplexiõis exiſtit. Ex

trema vo ps eiuſdē ↄburit ⁊ mōtalitatē gñat.
¶ Et pꝛicipia hoꝛum ſignoꝝ ſūt generātia plu-
uias ⁊ ventos ⁊ media temperata fines facien
tes mortalitatem.
¶ Uult dicere ꝙ ſtelle fixe q̄ erāt i ſuo tpe i pn° arietis hñt
ↄplonē q̄ nō cōmiſceť cū ↄplone ſolis: q̄ ptiet ad totū ſigm
arietis: ⁊ ꝙ accidit inde q̄dā virt⁹ q̄ trahit fumoſitates hu
midas q̄ ſūt mā pluuiaꝝ ⁊ vētoꝝ. Siľr ſtelle fixe q̄ erant
ſuo tpe i me° ſigno arietis: hñt ↄplonē nō cōmiſcētē cū cō-
plexiōe ſolis q̄ ptinet ad totū ſignū arietis: et accidit ide q̄
dā vtus q̄ aſſimilabiť virtuti iouis ⁊ veneris i tēperamto.
Siľr ſtelle fixe q̄ tpe ſuo erāt i fine arietis hñt cōplexionē
nō cōmiſcētē cū ſoľ cōplexiōe q̄ ptinet ad totū ſigm arietis:
et accidit ide vtus vna: q̄ aſſimilabiť vtuti martis i ſua ↄbu
ſtione. ⁊ ē gnātrix moꝛtalitatū: eo ꝙ facit putreſcere humi
ditates i hyeme cōgregatas. et qñ res ita fuerit: ↄuenit vt
cū aliq̄ res haꝝ ſtellaꝝ mutabiť ad ſigm tauri ↄmixtio fiat
iter eas ⁊ op⁹ ſolis qđ ptinet ad totū ſignuꝫ tauri. vbi gr̄a.
iā itelleximꝰ ꝙ ↄplo. ſolis q̄ ptiet ad totū ſignū arietis ē ge
neratrix fumoſitatū hūidaꝝ q̄ faciūt nubes: tonitrua: et
relāpagos. ⁊ ſcim° ꝙ qñ vtutes ſtellarū fixarū ↄmiſceť cuꝫ
hac cōplexiōe q̄ erat tpe ptholē. i pn° arietis: accidet inde
q̄dā ↄmixtio gnātrix pluuiaꝝ vētoꝝ. ⁊ ē ꝺclaratuꝫ ꝙ h cō
plexio haꝝ ſtellaꝝ gñat ſiľr fumoſitates hūidas. et qñ mu
tabūť he ſtelle ad mediū arietis et cōmiſcēť ſue vtutes fa
ciētes hūiditatē cū vtute ſolis i ſig arietis: accidet nihil vē
toꝝ et minus pluuiarū. et ſꝫ hoc hāc regulam cōuenit te
itelligere i alijs ſignis: qm̄ iā dixit opa q̄ ꝓpꝛia ſūt cuilibꝫ
pti eoꝝ. Et pōt eē ꝙ addēt et minuēt h opa p illū q̄ dñabi
tur i ↄne q̄ añ fuerit ſine oppōne et eclypſibus: et ↄiūctiōi
bus alioꝝ planetarū ceteriſq̄ applicationib⁹.
¶ At ipaꝝ illa q̄ ſūt ſeptētrionalia calefaciūt ⁊ ꝺ
ſtruūt: q̄ āt ſūt meridiana cōgelāt ⁊ ifrigidāt.
¶ Et q̄ fuerit in ſeptētriōalibus erūt calide dāno
ſe etque meridionales frigide multum ⁊ ma
gnas generabunt gelatas.
¶ P⁹q̄ꝫ diſit q̄lꝫ ſignū i tres ptes: ⁊ q̄lꝫ ptē i .io. grad⁹ poſu
it cuilibꝫ pti ex opib⁹ ſtellaꝝ fixaꝝ ea q̄ erāt ſuo tpe i pte
illa ⁊ remāſerūt i parte ſeptētriōis ⁊ meridiei multe ſtelle
fixe i q̄libet ſigno ⁊ adiūxit ſiľr opa que opabanť i ſeptētri
one vna adiūctione: ⁊ q̄ operabanť i meridie alia: vñ capit
q̄libet ſignū adiūctiōes .5. Et appet per ſuum dcm̄ ꝙ oēs
cōplexiōes ſtellaꝝ fixaꝝ que ſūt i pte ſeptētrionis arietis
ſunt de cōplexione martis: ⁊ q̄ i parte meridiei ſūt de ↄpli
one ſaturni. Et qñ accidit i aliq̄ pte haꝝ duaꝝ ps eclypſis:
aut latitudo lune tpe cōiunctiōis vel oppōnis ſiue plte do
minantis cōmiſceť opus haꝝ cōiunctionū cū opere eclyp
ſis: aut cū cōiūctōe vel oppōne ſiue cū dñante plta. Et ſꝫ h
intelligas i eo ꝙ de ſtellis remanet i alijs ſignis.
¶ Tauri vero ſignuꝫ vlr vtrāq̄ꝫ cōplonē ſignifi
cat: ſed tñ ad caloꝛis ſignificationē pꝛocliui⁹ ē.
¶ Et totū ſignū tauri ſignificat duas cōplones
⁊ tendit parum ad caloꝛē.
¶ Uult dicere ꝙ qñ ſol fuerit in tauro deſiccat ⁊ hūectat
equaľr: ⁊ ſiccitas ē p magnum caloꝛē: ⁊ hūiditas ꝓpter at
tractionē fumoſitatis hūide q̄ erat añ: ⁊ ꝓpter h facit hic
plus caloꝛis q̄ꝫ cū eſt in ariete: ⁊ poſtq̄ꝫ ita ē erit ſignū tauri
recipiēs a ſole hec opa. Siľr q̄libꝫ ſignū ⁊ ſue partes reci
piūt a ſole ⁊ ſtellis fixis vtutē cū q̄ operanť vtutes ſolis: et
ipaꝝ ſtellaꝝ fixarū: ⁊ hec ē res gñalis i toto.
¶ Ac ſuaꝝ initia ptiū maxie āt q̄ circa pleiades
ſūt terremotus: vētos: ⁊ nebulas faciunt: eiuſdē
vero medietas hūectat ⁊ ifrigidat. Q̄ aūt circa
aldebaran in eius extremo ponit̄ ē igneuꝫ ⁊ co
ruſcatiōes ⁊ fulgura gignit. ipaꝝ vero q̄ ſeptētri
onales ſūt tēpate ↄplonis exiſtūt ⁊ q̄ ſunt meri
dionales iſtabilitatē ⁊ mot⁹ ioꝛdiatos faciunt.
¶ Et pꝛime ptes eius ille que ſequūtur pleiades
ſūt factrices terremotus ⁊ ventoꝝ ac nubium:
⁊ q̄ ſūt i medio ifrigidāt ⁊ humectāt. Et poſtre
mo a pte aldebaran: ſūt de nā ignis ignite de re-
lāpagis ⁊ coꝛuſcationib⁹. ⁊ ille de parte ſepten
trionis ſunt ↄplonis tēpate: ⁊ ille de meridie fa-
ciunt motus foꝛtes trabaioſos p reglam.
¶ Hoc dcm̄ ptho. demōſtrat ꝙ pleiades erāt ſuo tpe in .io.
gradibus pmis tauri: ⁊ ꝙ eius nā erat facere fūos ſiccos: q
bus fiūt vēti ⁊ terremotus: ⁊ ꝓpter adiūctionē ſui operis
cū opere totius tauri fiūt nubes: ꝓpter attractionē fumoſi
tatis hūide. Nūc aūt ē i nr̄o tpe i medio tauri: ⁊ ꝓpꝛie facit
vētos: tñ qꝛ fumoſitas ſpargiť ꝓpter magnū caloꝛē ñ facit
nubes: nec terremotus niſi paucis vicibus. Apparet .n. a ſu
is vbis ꝙ vt⁹ ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt ſuo tpe in .io. gradidus p
mis tauri erāt de nā mercurij. Et vtus eaꝝ q̄ erāt i medio
tauri hēbāt vtutē veneris: ⁊ q̄ erāt i fine eius: hēbāt vtutē
martis: ⁊ q̄ erāt i ſeptētriōe eius hēbāt virtutē iouis: ⁊ q̄ in
meridie vtutē mercurij qñ cōmiſceť cū ſaturno. Et ꝙ q̄li
bet ptiū tauri recipiebat vtutes ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt i eo.
¶ Signuꝫ āt geminoꝛuꝫ vlr facit tēpiem.
¶ Et totuꝫ ſignuꝫ geminoꝝ facit tēpātiam.
¶ Uerba ptho. q̄ dicit in q̄lꝫ ſigno per ſe pñt hr̄e glo. duas.
vna eſt quā añ diximus ꝙ ſigna recipiūt a ſole vtutē vnaꝫ
q̄ cōcoꝛdat cū ſuo opere qñ ipꝫ igrediť. alia ē ꝙ ſignuꝫ reci
pit ab oibus alijs ſtellis fixis q̄ ſūt i eo vi vnā q̄ concoꝛdat
cū ↄiūctiōe q̄ fit per cōmixtionē oium. tñ glo. p⁹ ē cōueniē
tioꝛ vbis ptho.: ⁊ bñ apparet ꝙ vtus geminoꝛum eſt ſimiľ
virtuti iouis.
¶ Quoꝝ pꝛicipia magne ſunt hūectatiōis ⁊ de
ſtructiōis. Media vero tēpatā demōſtrāt ↄplo
nē. Extrema q̄dē cōmixte cōplonis ⁊ inſtabilis
eē dicuntur: eaꝝ ptes ſeptētrionales ventos ac
terremotus adducunt. At meridiane ignee ſunt
⁊ comburentes.
¶ Et pꝛie ptes ei⁹ ſunt hūiditatis multe q̄ coꝛrū
pit: ⁊ ille ꝺ medio cōplonis tēpate: et ei⁹ poſtre
me ſunt ꝺ natura ↄmixta: ⁊ q̄ ſunt i ſeptētriōe fa
ciunt ventos ⁊ terremotus ⁊ ille de meridie ſūt
ignee cōmburētes.
¶ Stelle fixe q̄ erāt tpe ptho. i pncipio geminoꝛū habebāt
vtutē ſaturni: ⁊ q̄ i medio vtute iouis: ⁊ q̄ i fine virtutē mer
curij cū ē direct⁹. et q̄ erāt a meridie hēbāt martis virtutē.
¶ Signū itē cācri gñaľr facit ſerenitatē ⁊ caloꝛē.
cui⁹ pꝛimoꝛdia q̄ circa pſepe locať calidū ac tur
bidū aerē reddit: nec nō terremot⁹ ⁊ obſcurita
tē afferre ꝓbanť. Que aūt ſunt i ei⁹ medio tēpe
ratā nutriūt cōplexionē: ⁊ que i eiuſdē extremo
ponunť vētos ꝓcreāt: ſeptētrionales vero ptes
ſiue meridionales ignee ſunt ⁊ comburentes.
¶ Et totū ſignū cācri facit ſerenū: ⁊ eſt calidū. ⁊
pꝛime ptes ei⁹ q̄ ſunt circa ſtellā q̄ dcā ē peſebꝛe

faciunt acrē calidū bucoꝛnadū:luguburā: ⁊ terre
motꝰ. Et ille de medio cōplexionis ſunt tempe-
rate. ⁊ poſtreme faciunt ventos. et ſeptentrio-
nales ⁊ meridionales ſunt ignee comburētes.

Stelle fixe q̄ erāt tp̄e ptħole. i p̄ncipio cācri hēbāt virtu
tē martis i faciēdo magnos caloꝛes ⁊ terremotus. ⁊ virtꝰ ſa
turni eſt facere luguburam. ac ſi diceret ꝙ eius ꝯ eſt ſicut
illa martis. ⁊ parū ſic̄ illa ſaturni. et q̄ erāt i medio cancri
hn̄t virtutē iouis: ⁊ poſtreme virtutē mercurij quādo com
miſcet̄ cū ioue. ⁊ ille d̄ ſeptē^ne ⁊ meridie hn̄t v̄tutē martis.

Leonis q̄dē ſignū caloꝛē ⁊ acrē turbidum vl̓r
deſignat: eiꝰ ptes p̄cedētes aerē calidū ⁊ turbi-
duꝫ ac mortalitates annūciāt: eiꝰ vero medietas
tēperate cōplexionis exiſtit: ⁊ q̄ ponūtur extre
ma humectāt ⁊ deſtruūt. At q̄ ſunt i ſeptētrio
ne ignea ſunt ⁊ cōburentia: q̄ vero meridianaꝫ
ſibi ptē vēdicāt humectāt.

Et totuꝫ ſignū leonis facit caloꝛē ⁊ tp̄s hicoꝛ
nadū. ⁊ pꝛime ptes eiꝰ faciūt aerē corruptum ⁊
hucoꝛnadū. ⁊ moꝛtalitates. ⁊ ille de medio ſūt
tēperate cōplexionis ⁊ poſtreme multū humi
de ⁊ faciūt coꝛruptionē ⁊ ſeptētrionales ſūt ꝯbu
rentes ardentes: et meridionales humectantes.

Aer calidꝰ bucoꝛnadꝰ ꝯcoꝛdat cū v̄tute ſolis. et ſtelle fi-
xe q̄ erāt tp̄e ptole. i p̄nº leonis hn̄t nāꝫ ſolis ⁊ martis. ⁊ pp
ħ fit aer calidus bucoꝛnadꝰ faciēs moꝛtalitates. et q̄ erant
i eiꝰ medio ſignificāt tēperamētū ſm̄ ꝙ ptinet ad tp̄s eſti-
uale: ⁊ ita cōuenit te itelligere a dictis ptħole. in quolibet
loco vbi dicit tēperamentū. ſ. illud qd̄ ptinet ad tēpus. Or
ſm̄ ꝙ galienus ꝓbauit verbo abſoluto tēperantia ē tēperā
tia v̄a: ⁊ ē ibi tēperantia i cōparatione alteriꝰ rei ſicut dice
mus ꝙ hō tēperatus ē i cōparatiōe ꝯplexiōis lepoꝛis ⁊ leo
nis. qm̄ cōplexio ſua ē elōgata ab iſtis duabus ꝑ vnū equa
le: ⁊ ſic̄ dicimꝰ ꝙ ꝯplexio huius hoīs ē tēperata i cōꝑatiōe
huius alterius q ē frigidus ⁊ huius q ē calidus: his eniꝫ tri
bus maneriebus debes itelligere tēperātiā quā dicit ptħo
lemeꝰ ſꝫ ꝙ ptiet ad q̄libꝫ eaꝝ: ⁊ bene appꝫt ꝙ v̄tꝰ ſtellarū
fixaꝝ q̄ erāt ſuo tp̄e i medio leonis ē de nā iouis. ⁊ poſtre
me de nā ſaturni. Et ſeptētrionales de nā martis: ⁊ meridi
onales de nā mercurij: qn̄ cū venere eſt cōmixtus.

Signuꝫ aūt virginis vl̓r humectat ⁊ tonitrua
demōſtrat cuiꝰ ptes pꝛime maioꝛeꝫ caloꝛem fa
ciunt ⁊ deſtruūt. At medie tēperatā complexio
neꝫ obſeruāt. vltime vero ſunt aquatice: eiꝰ ve
ro ptes ſeptētrionales vētos adducūt: ⁊ meridi
ane tempatā cōplexionē obſeruāt.

Et totum ſignū virginis ē humectās ⁊ faciēs
tonitrua. Et eius ptes pꝛime ſunt maioꝛis calo
ris dānoſe: ⁊ ille de medio tepate cōplexionis:
⁊ poſtreme aquoſe ⁊ ſeptētrionales faciētes vē
tos ⁊ meridionales tēperate.

Uult dicere ꝙ ſignū virginis ē de complexione mercu-
rij qn̄ cū venere cōmiſcetur. Nā hoc modo humectat: ⁊ fa
cit tonitrua: ⁊ ſtelle fixe q̄ erāt ſuo tp̄e in pꝛincipio v̄ginis:
hn̄t cōplexionē martis: ⁊ ille de medio cōiunctionē iouis
poſtreme cōplexiōe ſaturni: ⁊ ille de ſeptētrione: cōplexio
nē mercurij: ⁊ de meridie cōplexionē iouis.

Libꝛe ſignū gn̄aliter variat ⁊ mutat: cuiꝰ par
tes p̄cedētes ac medie tēperate ſunt cōplexiōis.
Qꝛ āt in eius extremo locatur: ē aquaticum. At
qd̄ i ſeptētrione conſtituit̄ vētos ꝓcreat: ⁊ qd̄ in
meridie ponitur: hūectat ⁊ moꝛtalitatem gn̄at.

Et totuꝫ ſignuꝫ libꝛe ē mutans ⁊ cābiens res:
et eius pꝛime ptes: et ille de medio ſunt tēperate
cōplexionis: et poſtreme ſūt aquoſe: et ſeptētrio
nales faciētes vētos et meridionales hūectātes
et facientes moꝛtalitatem.

Totū ſignū libꝛe ē cābiēs ⁊ mutās eo ꝙ qn̄ ſol ingredit̄
ſignum iſtud mutat̄ tp̄s ⁊ fit autūnū: ⁊ nā autūni ē vt aer
mutet̄ ml̓totiēs ꝙ alı̄ fiat caloꝛ: alı̄ frigꝰ: alı̄ ſiccitas: ⁊ pp
ħ ē libꝛa cābiēs res ⁊ mutās: ⁊ ſtelle fixe q̄ erāt i p̄nº ⁊ meº
eiꝰ: ſūt de nā iouis ⁊ veneris: ⁊ q̄ erāt i fine habebāt nāꝫ lu
ne ⁊ ſaturni. Et ſeptētrionales ſūt de nā mercurij: qn̄ ꝯmi
ſcet̄ cū ioue: ⁊ meridionales de nā ſaturni.

Scoꝛpiōis ſignuꝫ vl̓r facit tonitrua: et ē ignie
um: cuius partes p̄cedētes vētiniuiū faciunt: ⁊
que in eius medio locātur tēperate ſunt cōplexi
onis: extreme vero terremotꝰ oſtēdunt eius ſe
ptētrionalia ꝯburunt: hūectāt aūt meridiana.

Et totuꝫ ſignuꝫ ſcoꝛpiōis ē igneū ⁊ faciēs toni
trua: et eiꝰ pꝛime partes faciūt grādineꝫ et caruꝫ
pꝛincipium ē ſicce cōplexionis: et ille de medio
ſt̄ tēperate: et poſtreme faciētes terremotꝰ: et ſe
ptētriōales ꝯburētes: ⁊ meridiōales hūectātes.

Nā totius ſigni ſcoꝛpiōis aſſimilat̄ martis nāe. Et eius
p̄me ſtelle ſūt de nā ſaturni: ⁊ ille de medio d̄ nā iouis ⁊ po
ſtreme de nā mercurij. Et ſeptētrionales de nā martis. et
meridionales de cōplexione ſaturni.

Signuꝫ ſagittarij gn̄aliter facit ventos: et eiꝰ
humectāt initia: ptes vero medie tempatā com
plexionē idicāt: vltima ſunt ignea ipius: ſeptem
trionalia ventos adducunt: meridiana vero foꝛ
titer hu mectāt et variant.

Et totuꝫ ſignū ſagittarij eſt faciēs ventos: et
pꝛime ptes eiꝰ ſunt hūectantes. et ille de medio
tēpate: et poſtreme ignite: et ſeptētriōales faci
entes vētos et meridiōales ml̓tū hūide mutate.

Totū ſignū ſagittarij recipit a ſole ⁊ a ſtellis fixis que ibi
ſunt talem complexonem qualis eſt illa mercurij quando
eſt mixtus cum ioue: ⁊ ſtelle fixe que erant ſuo tp̄e in eius
p̄ncipio hēbāt virtutē veneris: ⁊ ille de medio ſicut virtutē
iouis: ⁊ poſtreme ſicut martis. ⁊ ſeptētrionales ſicut iouis
⁊ mercurij: ⁊ meridionales ſicut ſaturni qn̄ ē i loco hūido.

At capꝛicoꝛni ſignū vl̓r nimis hūectat cꝰ prin
cipia ꝯburūt ⁊ d̄ſtruūt: ⁊ eꝰ media ſūt tēpate cō
pl̓onis: extrema vero pl̓uias oñdunt: eꝰ ſepten
triōalia ſeu meredioālia humectāt ac deſtruūt.

Et totū ſignū capꝛicoꝛni ē multū hūidū: ⁊ eiꝰ
pꝛie ptes ſt̄ cōburētes dānoſe: ⁊ ill d̄ d̄ medio tē
perate ⁊ poſtreme mouētes ⁊ pluuias ſeptētrio
nales ⁊ meridionales ſūt ml̓tū hūide ⁊ dānoſe.

Qn̄ ſol igreditur capꝛicoꝛnū creſcit ml̓tū hūiditas inter
nos: ⁊ ꝓpter hoc recipit a ſole magnā hūiditatē. et ſtelle fi
xe q̄ i ſuo tp̄e erāt i eius p̄ncipio hn̄t vi martis: ⁊ ille de me

dio iouis: ꝛ poſtreme lune ꝛ mercurij: qñ ē cōmixt⁹ cū lūa: ꝛ ſeptētrioñales ꝛ meridioñales hñt viz ſaturni quando ē in loco aquoſo.

¶ Signū aqrij gñalr īfrigidat ꝛ ē aqticū cui⁹ īitia valde ſt hūida ꝛ ei⁹ media tēpant ī ꝯplexiōe extrema ꝟo faciūt vētos: illi⁹ ſeptētrionalia ꝯburūt: meridiana ꝟo ventiniuiū faciūt.

¶ Et totū ſignū aquarij ē frigidū aquoſuꝫ: ꝛ ei⁹ priē ptes ſūt multum humide: ꝛ ille de medio tēpate ꝛ poſtreme faciētes vētos: ꝛ ſeptētrioñales ꝯburētes. ꝛ meridionales faciētes gradinē.

¶ Qñ ſol itrat aquariū īfrigidat tp̄s ꝛ multiplicant̄ pluuie. ꝛ ꝑpter h recipit h ſignū nām frigidā aquoſā: ꝛ ſtelle fixe p̄me ipius hñt ꝯplōnē lune ꝛ ille d̄ medio veneris: ꝛ poſtreme mercurij: et ſeptētrioñales martis ꝛ meridioñales ſatur.

¶ Piſciū ꝟo poſtremū ſignū vlr īfrigidat ꝛ vētos gñat c⁹ ptes priē tpate cōplexiōis exiſtunt: medie fortit̄ humectāt. vltie ꝟo cōburūt meridiane quidem ſunt aquatice: ꝛ ſeptentrionales ventos efficiunt.

¶ Et totū ſignū piſciū ē frigidū faciēs ventos ꝛ ei⁹ priē ptes ſūt tēperate: ꝛ ille d̄ medio mltū humide: ꝛ poſtreme cōburentes: ꝛ meridionales aquoſe: ꝛ ſeptētrionales faciētes vētos.

¶ Qñ ſol itrat piſces ē tp̄s adhuc frigidū. ꝛ qꝛ calō icipit augeri paꝝ fiūt mlte hūiditates ī aere. ꝑpterea hñt vēticreſcere. ꝛ ꝑpter hoc recipit h ſignū nām frigidā faciētē ventos. Et ſtelle fixe q̄ erāt ī eius pn⁹ hñt nām veneris. ꝛ ille d̄ me⁹ ꝯplōnē lūe: ꝛ poſtreme ꝯplōnē martis. ꝛ meridioñales ꝯplōnē lūe cū ē ī loco aquoſo. et ſeptētrioñal ꝯplōnē iouis ꝛ mercurij in faciendo ventos.

¶ Hic pficit̄ dictū ptholē. ī ſignis ꝛ ſuis partib⁹: ꝛ ē manifeſtū p regulā quā dedit nobis qua ſciem⁹ id qđ accidet oī die: vbi gra: ſi ille q dñat̄ fuerit humectās: ꝛ ꝯmiſcebit̄ cuꝫ ſtellis fixis humectātibus: ꝛ locus cōiunctionis ꝛ oppōnis q̄ pceſſit fuerit ī loco hūido: aut lūa: vl ſol: ī tali loco he res ſi vna. ſ. alteri applicuerit aliquo aſpectu ſignificat ꝙ erit illa dies hūida: ꝛ multe pluuie. Et ſi ſaturnus reb⁹ iſtis applicuerit erit pluuia fortis ꝛ dānoſa cū lugubratura. ꝛ ſi iupiter erit tēperies: ꝛ tp̄s ſaporoſū: ꝛ omnes alias applicationes intelligas iſto modo.

¶ In pticulariū q̄litatū iueſtigatiōe. Ca. XII.

Dixit haly.

Ptho. docet in hoc caplo qūo res quas predixit diuidunt̄ de mō ꝙ eas ſciamus certe qñ ipis hora qualibet indigemus.

His itaqꝫ premiſſis ſignificationuꝫ particulariū modos ſubſequenter dicam⁹. Unus igit̄ iſtoꝝ modoꝛuꝫ ē obſeruatio rei gñalr qđ p obſeruationē rei vniuſcuiuſqꝫ quarte dep̄hendit̄. In quo ꝑpiorē cōiūctionē vel p̄uentionem ſolis ac lune q̄ ſolſtitialia ꝛ eqnoctialia puncta preceſſerit vt prediximus obſeruemus oꝫ: ꝛ vt oꝫ angulos hora cōiunctiōis vel p̄uētiōis ī vnoquoqꝫ climate ꝑ quo ineſtigare volum⁹ velut aptant̄ ī natiuitate aptemus: poſtea planetas almudebir locoꝝ in quib⁹ cōiunctio vel p̄uentio fuerit: nec nō diſpoſitionis anguli quā hec loca ſequēt̄: queadmoduꝫ in rebus eclypſis oſtendimus obſeruemus.

¶ Et poſtq̄ hoc dixim⁹ iſto mō erunt ſignificatōes particulares: hac manerie quā volo dicere ac mōſtrare. vna eaꝝ eſt inſpicere in re vlī: ꝛ eſt id qđ pōt hō ſcire de facto cuiuſlibꝫ quarti ex q̄rtis anni ſicut ī mō quē dixim⁹: ꝙ oꝫ vt inſpiciat̄ ꝛ mēs apponat̄: ꝛ ī ꝑprimiori cōiūctiōis ſolis ꝛ lune: vel oppōne q̄ fuerit añ quatuoꝛ tropicos. ꝛ ꝙ rectificem⁹ āgulos tp̄e cōiunctionis vl oppoſitiōis in quolibꝫ climate: cui⁹ eē ſcire volumus ſicut facim⁹ ī natiuitatibus. poſtmodū accipies pl̄as gubernātes locoꝝ coniunctionū vl oppōnū ꝛ gubernatores anguloꝝ q hec loca ſequūt̄ ſicut ante nūerauim⁹ ī facto eclypſiū.

¶ Res p̄ma quā debem⁹ facere ē: ꝙ accñs vle ſciamus. ſ. qđ erit ꝛ qñ erit: ꝛ ī qua terra ꝛ qñ ſciem⁹ hoc: ꝛ inſpiciem⁹ in quo quarto ex quattuoꝛ anni quartis accñs illud cōtinget: ꝛ accipiem⁹ cōpatiōnē ab aſcēdente ad res ꝑprias illi⁹ quarti. Poſtmodo rectificabimus aſcendēs ꝯiūctionis vl oppoſitionis q̄ erit anteq̄ ſol ingrediat̄ pūctū illi⁹ quarti ꝛ alios angulos: ac pl̄tas ꝛ ſtellas fixas: ꝛ inſpiciemus qđ ſignificat totū iſtud ī illo quarto: ꝛ cuꝫ hoc bene certificabimus īſpiciemus totā ſignificationē: ꝛ videbim⁹ q̄ dicit: ꝛ p eam iudicabim⁹. hoc. n. eſt propoſitū ptholē. ſi bene intellexiſti verba ſua.

¶ Deīde gñalia ꝑprietatū quartarum.

¶ P⁹ modū: ſciem⁹ rē gñalē a ꝑprietatib⁹ q̄rtoꝝ.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciem⁹ ſignificationē vl'em ꝛ ꝙ ſignificat gubernatoꝛ quarti ī quo erit accñs īſpiciemus poſtmodū iſto modo. ponam⁹ ꝙ accñs ſit frigiditas: ꝛ tēpus quo accidit eſtas: dicem⁹ ꝙ eſtas erit modici caloris: ꝛ ſi accñs fuerit caloꝛ ꝛ habuerit cōtingere ī hyeme iudicabimus ꝙ hyēs erit calida: ꝛ modici frigoris ac pluuie: ꝛ oīa alia iſto⁹.

¶ Et augmētū ac diminutionē fortitudinis debilitatiſqꝫ futuroꝝ ex naturis ſtellaꝝ almudebir addiſcemus coꝝ qualitates cuiuſmodi fuerit ꝛ q̄ qualitates ēt ab ipis mouentur obſeruādo.

¶ Et ſciemus minutionē ꝛ augmētū fortitudinis ipoꝝ accñtiū q̄ ad rē ptinēt gñalē vl ſue māſuetudinis a natura pl̄taꝝ gubernatoꝝ: inſpiciēdo c⁹ qualitatis ē: ꝛ cuiuſmodi ſtat⁹ monēt̄ p eos.

¶ Uult dicere ꝙ ſciemus fortitudinē accñtis ꝛ quale erit a nā gubernatoris: ꝛ ſi cōcordauerit ſua qualitas cū qualitate quarti erit accñs forte: ꝛ ſi diſcordauerit minuet̄ de q̄litate accñtis tātum quātū erit diſcordantia.

¶ Scđs ꝟo modus ē reꝝ mēſiū: obſeruatio. In quo cōiunctiōes ꝛ p̄uētiones q̄ ſūt ī vnoquoqꝫ mēſe ꝛ ī vnoquoqꝫ ſignoꝝ ſm ipm eundē modum quē prediximus.

¶ Scđꝫ caplm ē īſpicere ī ſcō mēſiū: ꝛ hoc ē id qđ ꝯuenit īſpici a ſcō ꝯiūctionū ꝛ oppōnū q̄ erūt ī quolꝫ ſignoꝝ in illa met manerie q̄ diximus.

¶ Ult dicere ꝙ qñ ſciem⁹ id qđ accidet gñaliter ī quolibꝫ .4. quartoꝝ āni: ꝯuenit ēt vt ſciam⁹ id qđ accidit quolibꝫ mēſe ex mēſibus illius quarti. Et poterimus hoc ſcire a cōiūctionib⁹ ꝛ oppōnib⁹ q̄ erūt quolibet mēſe illius quarti ꝛ angul: ꝛ a planetis gubernatoribus.

¶ Poſt eoꝝ que dicemꝰ notitiam obſeruare ne
ceſſe eſt. Cum igitur cõiunctio fuerit circa pun-
ctum ſolſtitialem vel equinoctialeꝫ que preceſ
ſit coniunctiones vſqꝫ ad eiuſdeꝫ quarte perfe
ctionem obſeruabimus. ⁊ cuꝫ circa quemlibet
iſtorum pũctorum ꝑuentio fuerit: ꝑuentiones
vſqꝫquo eadẽ q̃rta ꝑficiatur attẽdemꝰ.

¶ Et conuenit ꝙ ante retineamꝰ id qđ volo di-
cere. dico ꝙ quãdo accidit cõiunctio circa vnũ
punctum ex quatuor tropicis quod tranſiuit in
ſpiciemus ad cõiunctiones donec perueniamꝰ
ad aliud quartuꝫ quod ſeq̄t̃ ipꝫ. Et qñ accidet
oppõ circa vnuꝫ hoꝝ punctoꝝ iſpiciemꝰ ad op
põnes donec ꝑuẽiamꝰ ad illđ q̃rtũ qđ ſeq̄t̃ ipſuꝫ.

¶ Poſtq̃ ſignificatõ eſt ſemper accepta a cõiũctionibus ⁊
oppõnibus cõuenit ꝙ ſit mẽſis de vna cõiunctiõe ad aliaꝫ
ſi quartũ coniunctionale fuerit a ut de oppõne ſi quartum
oppõnale fuerit. Ita ꝙ ptholomeus tenet ꝙ principiũ cer
tũ tꝑis nõ eſt qñ ſol itrat aliqđ .4. pũctorũ ſed tenet ꝙ eſt a
cõiũctione vel oppõne que erit circa h̄ .4. pũcta: qꝛ vtꝰ gu
bernatorũ h̄ remanet ⁊ durat donec durauerit illud q̃rtũ
ſicut añ mõſtrauimus. Et poſtq̃ ita ẽ iſpiciemus ſi quartũ
fuerit coniunctionale: faciemus caput menſis ꝑmi q̃rti ab
illa cõiunctiõe: ⁊ ſecunda cõiũctio q̄ poſtmodũ veniet erit
caput mẽſis ſcđi illius q̃rti: ⁊ tertia cõiũctio caput menſis
tertij ⁊ iudicabimus quolibet menſe ſꝫ ſignificationẽ ſue
cõiũctionis ⁊ ſm ſuã cõꝑationẽ cũ toto quarto. Siľr facie
mꝰ i oppõnibus ſi quartum oppõnale fuerit.

¶ Item angulos ⁊ ſtellas vniuſcuiuſq; predi-
ctoruꝫ locoꝝ almudebir obſeruare debemꝰ.

¶ Conuenit etiam nos inſpicere i angulis ⁊ pla
netis gubernãtibus ambo loca q̄ diximus.

¶ Unus locꝰ ẽ cõiunctio ⁊ oppoſitio que ẽ circa punctum
q̃rti qđ ſol igredit̃ . alius ẽ cõiũctio ⁊ oppoſitio principij
mẽſis i ipo q̃rto. Inſpiciemꝰ eni ipꝫ q̄ dñabit̃ i vno ⁊ alio.
⁊ vincet ille q̄ magis ꝯcors fuerit cũ ꝓꝓietatibꝰ illiꝰ quarti
⁊ cum accñte vl'i ſm ꝙ videbimus de poſſe illius virtutis
aut debilitate.

¶ Ut propinquarũ ſtellarum apparitioneꝫ ⁊ er
raticarum ſtellarum alictiſal ⁊ alinſiref: earũq;
ſtellarum proprietates atqꝫ qualitates: quos ẽt
ventos ip̄e mouẽt: nec non ſignorũ in quibus fu
erint partes inueſtigemꝰ. Rurſus ad quos ven
torũ flatus latitudo lune declinat cuꝫ a zodiaco
circulo declinauit obſeruabimus: ita vt i maio
ri parte qualitatuꝫ menſiũ: ꝑ hec oia q̄d vicet ⁊
eoꝝ flatus preſciamus.

¶ Et ꝙ inſpiciamus ꝓprie in apparitione ſtella
ruꝫ fixaꝝ que ſũt circa: ⁊ per apparitiões plane
tarum: ⁊ applicationẽ aut elongationem vnius
.ſ. ab alio ⁊ in ſuis proprietatibus ⁊ ſtatibus: ⁊
quos ventos mouẽt he ſtelle: ⁊ partes ſignoꝝ
quibus erũt. Similiter iſpiciemꝰ a parte cuius
venti eſt latitudo lune: ſi remouebitur a zodia
co ſignorũ: ita ꝙ per hec omia. ſcire poſſumꝰ q̄
magis vincet de ſuis ventis i ſtatu mẽſis.

¶ Quando ſciemus de eo qui dñat̃ in quarto ⁊ eo q̄ domi-
nat̃ in mẽſe: q̄d accidet i ipo q̃rto: ⁊ i illo mẽſe quarti a par
tibus ambabus: ⁊ de apꝑitione ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ apparebũt
circa: ⁊ de applicationibꝰ planetarum vnius cũ alio: ⁊ elon
gatione ſua: ⁊ declinatione ſuarũ latitudinũ: ⁊ ꝓprietates
ſignorum ⁊ ſuaꝝ partium in quibus ſũt: ⁊ hec oia cõmiſce-
bimus vnũ .ſ. cũ alio: ⁊ ſciemus virtutẽ vincẽtẽ: ⁊ iudicabi
mus ſm hoc rẽ cõtingẽtẽ quolibet tꝑe: ⁊ quolibet quarto
⁊ quolibet mẽſe. hic eſt locus qui ſolus intelligenti bñ ipꝫ
⁊ i eo bene iſpexerit ſufficit i hac arte: tñ q̄ ñ itellexerit erit
multũ elongatus ab hac arte. hoc aũt modo põt q̄s ipꝫ bñ
intelligere: intelligendo .ſ. q̄cq̄d docuimus vſq; hic de v̄bis
ptholе. ⁊ hẽat id paratũ in intellectu ſuo habendo ẽt itelle
ctũ ſubtilẽ ⁊ ſanã cõſiderationis virtutem vtendo multũ
⁊ inſpiciendo in eo.

¶ Tertius aũt modus eſt vt fortiorem ſignifica
toreꝫ qui ſuper debilitatem ⁊ fortitudineꝫ rei ſi
gnificat obſeruemus. Qꝛ ex ſocietate luminariũ
in figuris particularibus nõ ſolum in figuris cõ
iunctionis ⁊ preuẽtionis: verũ etiaꝫ in ip̄is q̄ i di
cothomitate lune deprehẽditur.

¶ Tertium propoſitum ẽ inſpicere in ſubtiliori
ſignificatione q̄ manſuetudinẽ rei oſtendet: aut
fortitudinẽ: ⁊ hec ẽ res q̄ ſciri põt a ꝑticipatione
ſolis cũ luna i figuris particularibꝰ non i figuris
coniũctionis ⁊ oppoſitiõis ſolũmodo. Sed in
his q̄ fuerint qñ luna fuerit dimidiata i luce.

¶ Dedit nobis regulas ꝓ quattuor tẽporibꝰ anni: ⁊ ꝓ men
ſibus: ⁊ itelligemꝰ ꝑ eas q̄d accidet i medietate cuiuſlibet
mẽſis: ꝑ oppoſitionẽ ſi menſis fuerit cõiunctionalis: ⁊ per
cõiunctionẽ ſi fuerit oppoſitiõalis. ponamus eni ꝙ aliquis
mẽſis ẽ cõiunctionalis. Poterimꝰ aũt ſcire id qđ accidet i
medietate ſecũda mẽſis ꝑ oppoſitionẽ q̄ fuerit poſt illã cõ
iunctionẽ. Et modo dat nobis regulã i hoc loco qua ſciamꝰ
id qđ accidet in quolibꝫ quarto ex .4. quartis mẽſis. dicẽs
ꝙ hoc ſciri põt a luna cũ fuerit dimidiata i luce ⁊ hac hora
erit luna in .4. ſolis: ⁊ ſicut accipimus ſignificationem me
dietatis mẽſis ꝑ cõiunctionẽ lune cuꝫ ſole: aut ꝑ oppoſitio
nem eoꝝ: ita accipiemꝰ ſignificationẽ eius qđ accidet in
quolibet .4°. mẽſis a ſua quarta. Et qñ videmꝰ ꝯꝑationeꝫ
vnius ad aliud ſciemꝰ fortitudinẽ accidẽtis: vel eius man
ſuetudinẽ: ⁊ oĩa q̄ diximus alia. Siľr expedit vt rectifices
ãgulos i .4. ⁊ iudicabis ꝑ eos ſicut iudicaſti ꝑ oppoſitiões
⁊ coniunctiones.

¶ Eritq; frequentius initiuꝫ alterationis q̄ figu
ratur tribus diebus anteq̃ ſit cũ ſole luna: ⁊ for
ſan erit hoc opus .3. dies qui ſuper equaliuꝫ lon
gitudinem accidet.

¶ Et erit principiuꝫ ſignificate mutatiõis vtplu
rimum: aut per tres dies anteq̃ luna ſit cum ſo
le. ⁊ põt accidere poſt per tres dies: ita ꝙ erit in
elongatione ꝑtium equalium.

¶ Luna currit ꝑ totum ſignum duobus diebus cõpletis: ⁊
vna ꝑte tertij. ⁊ h̄ poſuit ptho. diem cõpletũ ꝓpter breuita
teꝫ: ⁊ qꝛ virtus corporis lune ẽ ante vel poſt ꝑ .12. gradus: ⁊
ꝓpter hoc fuit tres dies: hoc dictũ ptholе. itelligitur duobꝰ
modis. ꝑmus eſt ꝙ luna trãſit i ſex diebus duo ſigna com
pleta: ⁊ trãſeũdo ꝑ duo ſigna ꝑuenit ad tot numeros quot
ſũt in firmamẽto. Et poſtq̃ ita eſt conuenit ꝙ applicet ad
pũctũ dñi ſignificationis i tribꝰ diebus anterioribus: ⁊ i tri
bus ſequentibus: ⁊ hora qua ꝑuenit ad ip̄m mouet̃ ſignifi

catio illa.2° ē q vt° lune voluit cū vtute sol' ꝛ trib° dieb° añ applicationē: ꝛ ita remanet mixta vsq ad tres dies p° suaz applicationē: q corp° solis bꝫ.15.gradus añ ꝛ.15. post: ꝛ cor pus lune.12.añ ꝛ.12.post.modus tñ prim° magis cōcordat cū opione ptho. q secūdus.nihilominꝰ vterq bꝫ suā rōnē.

¶ Itē depēditur ex ipoꝝ duoꝝ societatib° cuꝫ stellis erraticis i bis vel in aliis qualitatibus vt in trino ꝛ sextili.

¶ Silr sciemus hoc a pticipatiōe quā hēbūt cuꝫ pl'tis i figura ꝛ quolibet horum statuū: ꝛ alioꝝ sicut ē in sextili ꝛ trino.

¶ Inspice ad vba ptho.quō cōtinuat vnū cuꝫ alio: ꝛ qualr posuit radicē significatiōis sēp ab applicatiōe lune soli. Nā i hoc loco dicere voluit q scire possum° id qd accidet i mē se ꝛ i medietate mēsis a pticipatione pl'taꝝ hora cōiūctōis vel oppositiōis: postmodū secutus fuit h: dicēs q hēs ispi cere pticipationē pl'taꝝ ꝛ signoꝝ cū lūinarib° hore.4.aut .6.aut trini: ꝛ tūc radix ē huiꝰ q i qualibet applicatiōe quā luna cū sole hēat: habem° formare ascēdēs et angulos ꝛ i spicere ad pl'tas ꝛ stellas fixas quō ipa hora morant et ad iūgēdo sp rē pticularē cū vl'i de modo q sciam° id qd scire volum° añ q accidat.ptho.enim addit in hac demonstrati one nobis ꝛ glosam.

¶ Et q hec naturalē ordinē imitant.

¶ Quia hec q dico rē naturalē sequunt.

¶ Hoc qd dicit ē: q qñ virt° solis ꝛ lune cōmiscebitur erit virtus vincens pl'te q dñabitur per multas dignitates ho ra cōmixtiōis illi° pl'te appebit opus in rebus q sunt inter nos sicut monstrauimus.

¶ Ad variatiōis āt qualitatē pueniem° cū natu rales silitudines quas hñt signa ꝛ stelle q obser uant: cū aere circūdāte ꝛ ventis imitabunt.

¶ Et poterim° scire statū mutatiōis: sequēdo cō cordantias naturales pl'tarū quas accipiūt: ꝛ si gnoꝝ cū aere nos circūdante ac ventoꝝ.

¶ Uult dicere q qñ ispiciem° angulos et loca pl'taꝝ hora qua duo lūinaria vnū.s.alteri applicat: ꝛ sciemus nām pl'te dñantis q tñ mutabit res vl'is accipiendo pationeꝫ sui opis cū ope gubernatoris primi ꝛ cum pprietatib° aeris ꝛ vētorū i illo tpe sciemus ex hoc qtū augebit res ꝛ minuet.

¶ Harū vero qualitatū particulariū fortitudo q quotidie fuerit: tūc erit pprie cū nō erratice stel le q maioris claritatis ꝛ fortioris operis fuerit mane vel vespe i oriēte vel occidēte ꝫ solis affi nitatē appebūt: ppterea q hic i maiori pte qua litates pticl'ares ad suas nās mutāt ꝛ alterāt.

¶ Et virtus horū statuū particulariū q erūt die qualibꝫ erūt pprie a stellis fixis q sūt luminis et opis maioris cū appuerit vespere siue mane ex parte oriētis vl' occidētis respectu solis: et hoc ē q mutāt et reducūt vtplīmum status particu lares i natura earum.

¶ Stelle fixe q sunt maioris lucis sūt ille q sunt prime ma gnitudinis: ꝛ eas i vtute secuntur stelle q sūt secūde magni tudinis: ꝛ secūtur eas ille que sūt.3.magnitudinis. Nā cui libet haꝝ crescit virtus qñ mane apparet sub radiis solis aut vespe circa ad intrādū sub radiis: q virtus cōmiscet cū virtute solis. Et manifestū ē q quis virtus solis sit vi ctrix tendit ad virtutē q stellaꝝ cōmiscentur cū eo. Silr et de luna. Et postq ita ē in stellis fixis magis erit in pl'tis: ꝛ qñ cōmiscebimus res istas ꝫ q qlibꝫ die cōtingēt sciem° inde accidentia ptic'aria cuiuslibet diei.

¶ Itē nō min° erit hoc cū lūinaria i anguloꝝ ali quo fuerit. Debilitates eteni et fortitudies qua litatū vniuscuiusq hore cōtingēt cū i bis locis lūinaria pcesserit. Sicut accessus et recessus cū i bis angulis luna fuerit euenire pbāt: et muta tio dispōnū ventoꝝ pprie: nō ē nisi apud cursuꝫ duoꝝ lūinarium ad istos cardines et ē mutatio earū ad vētū ad quē declinat latitudo lune.

¶ Silr erit hoc nō min° eo qd dixim° cū aliqd lūinariuꝫ trāsiuerit p āgulos: ita q māsuetudo et fortitudo q erit i statib° cuiuslibꝫ tpis accidēt qñ trāsibūt lūinaria p hec loca sicut recētia ꝛ mi nutio sr p trāsitū lūe: per hec loca: et mutatō sta tuū vētoruꝫ erit pprie qñ trāsibunt lūinaria per hos angulos: et mutatio sua erit vento q erit a pte vbi declinat latitudo lune.

¶ Uult dicere q qñ aliquod lūinariū trāsiuerit p aliquē an guloꝝ q fuerint in applicatiōe sua prima significabit addi tionē vel minutionē accñtis applicatiōis: ꝛ additio erit qñ fuerit significatio sui transit° ipamet significatio radicis: ꝛ minutio erit qñ fuerit due signes diuerse: ꝛ postq ita ē qñ applicuerit gubernatori vtrūq lūinariuꝫ vel ipi gradui si gnificatiōis faciet idē: ꝛ cōuenit vt scias q gradus signis ē gradus lūinaris qd ē sup terrā .postmodū gradus solis est gradus signis: Silr ꝫm fortitudinē āguli erit fortitudo rei ꝛ māsuetudo: qñ āgul° ascēdētis ꝛ 10.hñt viꝫ maiorē q.7°. ꝛ quarta. Et ptho.certificat dcm suū: p id qd appet i recētia ꝛ minutiōe maris: q qñ lūa fuerit i vno gradu signis facit additionē i recētia.v.gra.qñ fuerit ascēdēs grad° cōiūctio nis vel oppōnis pcedētis i itroitu solis i cācrū vl' alid signū sēp cū luna trāsiuerit p illud signū demrabit augm[m] nyli. Silr sēp cū applicuerit pl'te gubenatori ꝛ cū trāsiuerit p lo cū cōiūctōis vel oppōnis q fuit: ꝫ excepto si contingeret alia maior significatio q disturbet. Silr venti mouētur de vna pte ad aliā: hora q trāsit aliqd duoꝝ lūinariū p aliquē an gulū ex angulis ascēdētis significatiōis ꝫm partē ad quaꝫ declinabit latitudo lune.

¶ In oī āt loco scire dbem° q pria gñal' occasio fortior ē. Que vo sequūt sr accñtiū pticl'ariū oc casiōes: eo q op° certissime verificat: et corobo rat cū stelle q naturarū gñaliū fuerint almudhe bir i figura naturis particulariū associabuntur.

¶ Et pueniт q intelligam° quolꝫ loco q pria cā vl'is ē añrior: et q seqt ē cā pticl'ariū accñtiū. Et qñ iueniem° stellas gubernatrices naturarū vl'i uꝫ q pcordēt cū naturis pticl'ariuꝫ i figura opus certificabit: et fortificabitur.

¶ Uult dicere q qñ sciem° accñs vl'e: a cā maiorē virtutē hñte ꝛ sciem° accñs minus eo: a cā pmā sequēte: ꝛ ita d ma iori ad minus ibim° declinādo: ꝛ de vl'i ad id qd ē pticula ri° donec pueniam° ad finē oiuꝫ: vnū post aliud ordinādo Et cū hoc fecerim° ispiciem° quas res iueniem° siles ꝛ ac cordatas i vno ꝛ pōem° eas i vno loco ꝛ faciem° ꝫ totuꝫ rē vnā. ꝫ.n.faciem°: qñ fuerit duo significatores aut tres vl' plures i vnamet hora. Et cū hoc fecerim°: ispiciem° pati onē suā ad nām illi° tpis: ꝛ ad cām fortiorem: ꝛ id qd fuerit

iudicabim⁹ ſm illū q vicerit:qꝛ cū plꝰe ſignificant rē vnā q̄liſcūq; fuerit ſi acciderit ꝙ aliȷ plꝰe:vel ſtelle ſignificēt h̄ id:qꝺ cōcordet cū pma cōſtellatione ipa ſignificatio fortis erit:ꝛ certa:ꝛ ſi diuerſi fuerit nihil certū erit:niſi ab eo qui fortior fuerit:ꝛ magis circa nām tpis i q̊ erit ſignificatō:h̄ .n.ē i oib⁹ regula gn̄alis quā te obſuare ꝯuenit i oi loco.

¶ In ſignib⁹ q̄ ex aliȷs ſignis accipiūt. Ca.XIII.

Dixit Haly. Iā ꝺmr̄auim⁹ ꝙ ſignalia ſupiora accidūt ſē p a ꝩtutib⁹ ſtellaꝝ ꝛ ſp h̄ aſilat̄ ſignale ſupi⁹:ꝛ e⁹ ſignificatio ꝩtuti plꝰte ꝺn̄anti ꝛ ſigni ſue.vn̄ ptbo.dedit nob regl'as i ſignalib⁹ ſupioribus:vt ſciam⁹ p eas accn̄tia pticularia ſicut dedit nobis regl'as i ſignalibus iſtis: vn̄ ſciam⁹ accn̄tia vl'ia:eo mō quo fecit i plꝰtis ꝛ ſtellis fixis.

VAlet quidem i ſignificationuz particulariuz prognoſticatione ſignacula que ſt̄ circa ſolē ꝛ lunā ac ſtellas obſeruare.

¶ Magnū tenēt pficuū ſignes pticlares pgnoſticationū dū iſpicit̄ i ſignalib⁹ appētibus circa ſolē ꝛ lunā ac ſtellas fixas i ſuo tpe.

¶ Inſpicere i ſignalib⁹ ſupiorib⁹ q̄ ſunt circa ſolē ꝛ lunā ac ſtellas lucētes:magnū adducit pficuū p ſciēdo accn̄tia pticularia:q̄ cū die cōtigūt an̄q̄ ſint:qm̄ hec ſignalia iuuant i ſciēdo ꝯplōnē vincētē:ꝛ id qꝺ i aere fit p eam.

¶ Illꝺ ēt qꝺ ex his accit ſoli iueſtiganda notitia diurnaliū q̄litatuz cū emergit. In cognitiōe ꝩo qualitatum nocturnalium pſcrutāda cum occiderit obſeruare cōuenit.

¶ Et ꝯuenit ꝙ iſpiciam⁹ i eo qꝺ accit ex hoc ad ſolē:qn̄ aſcēdit p ſciēdo ea q̄ erūt ꝺ die:ꝛ qn̄ occidit p ſciēdo ea q̄ accidunt de nocte.

¶ Qn̄ ſciem⁹ p ſignificatores quarti anni:ꝛ q̄rti mēſis accidētia q̄ erūt i aere ſicut vēti ꝛ pluuie: ꝛ voluerim⁹ ſcire de tertio ea q̄ ex his accidūt oi die:iſpiciem⁹ qn̄ ſol mane aſcendit ꝛ ad fumoſitatē q̄ adiungit̄ circa ipm.nā id qꝺ accidet ipo die:cōcordabit̄ cū fumoſitate illa:ꝛ ſi fuerit fum⁹ ſicc⁹ ſciemus ꝙ accidēt ipa die venti ꝛ talia:ꝛ ſi hūidus ſciemus ꝙ erit mollities pl'uie:ꝛ res tales:ꝛ accidet i pte qua fum⁹ magis fuerit adiūcta vis.

¶ Ad ſciēdas ꝩo q̄litates quaꝝ ſpatia plōgant̄ horas ſocietatū lūinariuz i figura ꝯſiderabim⁹: eo ꝙ vnaq̄q; figuraꝝ q̄litatē q̄ fuerit ab ipa hora vſq; ad horā i qua lūa fuerit:i figura q̄ eā ſequtur in maiori parte ſignificat.

¶ Et iſpice p ſciēdo ea q̄ mltū durāt i horis qb⁹ ſol hꝫ pticipationē cū luna ꝺ figura:qꝛ q̄lꝫ figura ꝺmīat vtplimuz ſtatū q erit ab ipa hora vſq; ad horā q̄ ſe lūa pōit i figura poſtmodū veniēte.

¶ Qn̄ lūa hūerit pticipa^{cm} cū ſole i aliq̄ figura ligat̄ ide q̄dā virt⁹ q̄ nō ſoluit̄ niſi p aliā figurā ex his q̄ ſoluūt eā ſic̄ mōſtrauim⁹. Et poſtq̄ ita ē:cōuenit vt qn̄ appuerit circa lūinare faciēs ſignificationē.aliꝺ ex ſignalib⁹ ſupiorib⁹ ꝙ duret ſignificatō illa:dōec vēiat alia figura:ꝛ h̄ iā bn̄ docuim⁹.

¶ Cū ſol igit̄ orieēt vl' occidet:ꝛ ipe clar⁹ fuerit: ita ꝙ n̄ tegat̄ ab aliquo:liber a nubib⁹:ſerenum tp̄s ſignificabit:ꝛ ſi ei⁹ circl's diuerſoꝝ coloruz fuerit:vel ad igneuz ruborē declinauerit: aut ſi ſolis radȷ q ab ipo pceſſerit vel q circa ipꝫ ſunt rubei fuerit:aut ſi nubes q̄ ſoles dicūt̄ i vna parte ſol' appuerit:ꝛ colorē nubiuz ad ruborē ꝺclinātiuz habuerit:eiuſq; radȷ i lōgū extēſi fuerit: ꝛ ab inuicē extra circuluz ſepati:ventos fortiſſimos quoꝝ flat⁹ pcedūt ab āgulis i qb⁹ hec ſigna q̄ diximus appebunt:ſignificabunt.

¶ Mꝛ qn̄ ſol aſcēdit vel ſe pōit ex̄ns clar⁹ ꝛ lympid⁹ ſin̄ nubib⁹ et re alia ipꝫ coopiēte: ſignificat ſerenuz:ꝛ ſi circl's e⁹ fuerit diuerſoꝝ coloꝝ vel trahēs ad vermiliuz:ſic̄ ignis aut ꝙ ſint radȷ venīētes a ſole:vl' q ſūt circa euz ꝺ vermilio:aut ꝙ ſint nubes q̄ dicte ſt̄ ſoles ab vna pte e⁹: ꝛ aſilet̄ur colori nubis tēdētis ad vermiliuz ꝛ fuerint radȷ ei⁹ extēſi ꝛ lōgi:ſignificabūt vētos fortes: ꝛ hi vēti mouebunt̄ a pte q̄ h̄ ſignalia appebūt.

¶ Claritas ſolis qn̄ aſcēdit ꝛ occidit mr̄at ꝙ aer ē oi fumoſitate lympidus:ꝛ ppter hoc qn̄ aſcēdit mr̄at ei⁹ claritas ꝙ ipa die fiet ſerenū. Et ſi clar⁹ fuerit qn̄ ſe pōit:mr̄at ꝙ nox erit ſerena. Et qn̄ circulus ſolis fuerit diuerſoꝝ coloꝝ oſtēdit fumoſitatē de nā mercuriȷ. Et ſi tēdit ad vermiliū ignis ꝛ fuerit radȷ vēiētes a ſole vl' q circa ipꝫ fuerit ꝺ vermilio mōſtrat ꝙ fūoſitas ē de natura martis. Et ſi nubes q̄ ſunt dcē ſoles ſūt ille q̄ reuerberāt radios ſolis. Et qn̄ tendunt ad vermiliū ſignificāt ēt ꝙ fūoſitas eſt de nā martis. Silr̄ ſi radȷ ſolis fuerit extēſi ꝛ lōgi:demr̄ant fumū ſiccū ꝛ longū:ꝛ hec oia vētos fortes demōſtrant. Et ꝙ mouebuntur a parte iporum ſignalium.

¶ Mꝺ ſi niger aſcēderit vl' ad viriditatē ꝺclinās aut nubiloſus occiderit vl' circa ipꝫ vn⁹ vel duo circuli fuerit:ſeu circa ſe nubes q̄ ſoles appellātur habuerit:eoꝛūq; radȷ ꝺclinātes ad viriditatē; vel nigri fuerit:aerē hyēalē ꝛ pl'uias idicabūt.

¶ Et ſi niger aſcēderit:aut ꝙ tēdit ad viridē vel occiderit cū nubib⁹:aut habuerit ab ābab⁹ ptib⁹ nubes q̄ dcē ſt̄ ſoles vl' radȷ qꝺ ſole exeūt tēdūt ad nigredinē:aut viridem ſignificabit aerez hyemalem ꝛ pluuias.

¶ Sol qn̄ aſcēdit vel occidit ſi appuerit niger vel ꝩidis:demōſtrat ꝙ fūoſitas q̄ ē circa eū ē de nā ſaturni. Et ſilr̄ ſi nubes q̄ reuerberāt radios fuerit virides vel ad nigredinem tēdūt. Et ppter h̄ ſignificāt hec qn̄ apparēt i aſcēſu ſolis:ꝙ dies erit pluuioſus.ꝛ ſi apparēt cū occidit erit nox pl'uioſa: ꝛ tota ſignificatio ſignaliū ſupioꝝ pōt eē certa ſi ꝯcordauerit cū figuris pmis lūinariū q̄ tales habeāt ſignificationes: ꝛ per oia ſic intelliges.

¶ Itē i lūa ea dic q̄ trib⁹ dieb⁹ an̄ cōiūctionē:ꝛ q̄ totidē an̄ p̄uētionē ꝛ totidē an̄ dicothomitatez: nec non que trib⁹ poſt has horas fuerit eiuſdez locuz obſeruare:debemus.

¶ Et cōuēit ēt vt iſpicias ad locū lūe die.3.an̄ cōiunctionē vel oppōnē. Et tertia qn̄ ſit dimidiata i luce:vel.3.die poſt has horas.

¶ Poſtq̄ dedit nob ſignalia ſolis:dat nūc nobis illa lūe ꝛ q̄ lr ſciem⁹ accn̄tia durātia ꝛ veniētia p figuras:cū lūe.ꝛ pcepit nob aſpicere ad lunā die tertia an̄ figurā:ꝛ tertia poſt:ꝛ ſi lūaz videbim⁹ cū ſignificatiōe tali:iudiciū erit certū ꝛ ſi diuerſe fuerit tenebim⁹ nos ad fortiorē rōnē ꝙ horum trium dierū iam demonſtrauimus.

¶ Cū igit̄ appuerit:ſi ſubtilis ꝛ clara nitidaq; videbit̄ ꝛ nihil fuerit a q̊ circūdet̄ ſerenū ſignificabit:ſꝫ ſi ſubtilis fuerit ꝛ rubea: totūq; qꝺ n̄ illūinat̄ ex ea claruz appuerit: ꝛ q̄ſi moueri videat̄:

vētoꝝ flat⁹ ex ea ꝑte ꝯ̃ſus quā ipa ꝺclinat vēturos ſignificabit. Sꝫ ſi nigra fuerit vel viridis ⁊ ſpiſſa hyemalē aerē atqꝫ pluuias nunciabit.

¶ Et ſi clara fuerit: ⁊ circa ſe nō tenuerit rē aliq̄ꝫ ꝺm̄rat ſerenū: ⁊ ſi fuerit ſubtilis ꝯ̃milia ⁊ ꝙ remanet ꝺ ſuo circulo ſiue luce ſit clarū aſſil'ando qꝺ moueat̃ ſignificat motū vētoꝝ a ꝑte ad quā ꝺclinat: ⁊ ſi fuerit nigra vel viridis ſpiſſa ſignificat aerē hyemalē ⁊ pluuias.

¶ Qn̄ lūa fuerit ſubtilis ⁊ clara: ⁊ circa ſe nō tenuerit circulū aliquē: nec nubē: ꝺemr̄at ꝙ aer eſt fūoſitatib⁹ lympid⁹. Et ſi fuerit ſubtilis vermilia ſignificat ꝙ fūoſitas circa eā ē ꝺe nā martis i ſiccitate: ⁊ ſi ꝑs ſui circuli i q̄ nō ē lux clara fuerit aſſimilās ꝙ moueat̃ ſignificat fūoſitatē ſiccā q̄ moueť: ⁊ ꝑꝑ ħ ſignificat curſū vētoꝝ a ꝑte qua ē ipa fūoſitas: tn̄ ſi lūa nigra vl' viridis fuerit ſpiſſa ſignificat ꝙ fūoſitas q̄ adiūgiť circa ipaꝫ ē ꝺ nā ſaturni: ⁊ ꝑꝑ ħ ſignificat aerē hyemalē ⁊ pl'uias. cōuenit. n. vt adiūgas hec oīa cū ſignificationibus planetaꝝ ꝺn̄antiū i figuris ꝺuoꝝ lūinariū: ⁊ ꝙ totū adiūgas cū ꝓꝑetate q̄rti ān̄i: ⁊ m̄ſis ⁊ ei⁹ qꝺ ꝺixim⁹.

¶ Itē cōuenit vt circulū q circa eā formať attendam⁹: ꝙ ſi vn⁹ fuerit ⁊ clar⁹ ac pedetenti abbreuieť aerē clarū ꝺſignabit. At ſi ꝺuo vl'. 3. fuerit hyemalē aerē ꝺmr̄abūt: ꝙ ſi ad clarū ruborē ꝺeclinauerit ⁊ quaſi abſciſi fuerit hyemalē aerē q ꝑ validos ventos fiet: annunciabunt.

¶ Et cōuēit ēt vt aſpicias ad circl'ꝫ q fit circa eā qꝛ ſi fuerit vn⁹ ⁊ clar⁹ q paulati ꝺſtruať ſignificat aeris claritatē: ⁊ ſi fuerit ꝺuo vl'. 3. ſignificāt aerē hyemalē: ⁊ ſi tēdit ad vermiliū circuluꝫ: ⁊ fuerit intercisus ſignificat aerem hyemalem venientem per fortes ventos.

¶ Qn̄ circl's ē vn⁹ ꝺmr̄at ꝙ fūoſitas eſt pauca i aere: ⁊ qn̄ pl'es ſūt ꝺmr̄at ꝙ i fumoſitate ē groſſitudo ⁊ ſpiſſitudo: qꝛ ml'ti circuli fiūt: qꝛ radij reuerberāt. ſ. vn⁹ ad aliū. Et ꝯ̃militudo circl'i ꝺmr̄at fūoſitatē ꝺ nā mar. ⁊ qn̄ ē itercis⁹ ꝺmr̄at motū fūoſitatis. ⁊ ꝑꝑ ħ q̄lꝫ haꝝ reꝝ ſigificat vētos fōtes.

¶ Si āt turbidi ⁊ ſpiſſi fuerint hyemalē aereꝫ q per ventiniuium erit idicabunt.

¶ Et ſi fuerit turbidus ſpiſſus: ſignificat aerē hyemalē cum grandine minuta.

¶ Spiſſitudo circuli ſignificat fūoſitatē ſpiſſā frigidam ꝺ nā ſaturni. ⁊ ꝑꝑ ħ facit aerē hyemalē cū nubib⁹ ⁊ renuſtas.

¶ Et ſi ad nigrā viriditatē abſciſi ꝺclinauerit aerē hyemalē q ꝑ vtriuſqꝫ occaſionē accidet ſignificabūt: cūqꝫ plures circuli fuerint: plura erunt ꝺm hec que prediximus.

¶ Et ſi tēdit ad viridē cū nigro ⁊ fuerit itercisus ꝺmr̄at aerē hyemalē his rebus ꝺuab⁹: ⁊ quāto pl'res fuerit circl'i ꝺꝫ hec res q̄s ꝺixim⁹ eīt ml'te

¶ Nigredo ⁊ viriditas circuli ꝺmr̄at fūoſitatē fraꝫ ⁊ ſpiſſā i aere: ⁊ cū ē itercisus ꝺmr̄at motū h⁹ fūoſitatis: ⁊ cū ħ ꝺuo adiūgūť ꝺmr̄ant aerē hyemalē: q erit cū vētis fris ⁊ niuib⁹ ⁊ ml'ti circuli ꝺmr̄ant fūoſitatem multā ⁊ ſpiſſā: qꝛ vn⁹ reuerberat radios ad alium: ⁊ propter hoc ſigificant multi rei fortitudinē quā ꝺemonſtrant.

¶ Circl's itē q circa erraticas ſtellas ⁊ ex n̄ erraticis circa lucidas appꝑebit: ea q̄ colorib⁹ ipoꝝ circulorū et eaꝝ q̄ circūdāt nāis aſſil'āť ſignificabit.

¶ Sil'r circl's q fuerit circa pl'tas et ſtellas lucentes ꝺemonſtrat res concordantes cū coloribus ipis circulorum: et cū naturis eos cōꝑhēdētib⁹.

¶ Hoc ꝺcm̄ nō idiget gloſa: qꝛ iā ꝺmr̄atū ē. Sil'r pōt intelligi ꝙ q̄libꝫ ſtellaꝝ trahit ad ꝑtē ſuā fūoſitatē ꝯcordātē cuꝫ ſua nā. ⁊ qn̄ appuerit ħ fūoſitas ml'ta i ꝑte alic⁹ eaꝝ ꝺmr̄at ꝙ virtus illius ſtelle vincit: ⁊ ſciemus quale erit accidens per colorem fumoſitatis illius.

¶ Stellas ēt nō erraticas vt pliades alfeca et hiſ ſil'ia nobis obſuare ꝯuēit. q̄ten⁹ eaꝝ i qb⁹ q̄ꝫ pl'es ſtelle adiuicē appropiquāt collectōeſ iſpiciam⁹ ⁊ vt eaꝝ colores aſqꝫ q̄ꝫtitate ꝺeꝑhendamus.

¶ Et ꝯuenit vt aſpiciam⁹ ad ſtellas fixas: et ad illas q̄ multū ſūt ad vnitatē vnaꝫ circa aliā: et ꝙ iſpiciam⁹ ad earū magnitudines et colores.

¶ He ſtelle ſūt: q̄ꝝ vna ſtat circa aliā ſicut ſtelle gemioꝝ ⁊ ſcorpionis. ꝯ̃bū āt ptho. gloſa hac nō indiget in hoc loco ſi gloſam itellexiſti aliā ſuper eo toto qꝺ ꝺiximus.

¶ Nā cū appuerit et ipe maioris lūinis maioriſqꝫ q̄ꝫtitatis ſolito fuerit: vētoꝝ flat⁹ ex ea ꝑte in qua ipe cōſtituunť ſignificabunt.

¶ Ita ꝙ qn̄ appuerit maioris et maioris lucis q̄ꝫ ſoleāt ſignificāt curſū ventorū a ꝑte qua ſunt ipe ſtelle: a quacunqꝫ ꝑte ſint.

¶ Hoc ē ꝑꝑ q̄litates fūoſitatis ſicce qb⁹ fiūt vēti: ⁊ qn̄ ħ fumus penetrat radios viſus ſic ꝓbatū ē in. 5° tractatu aſpectuū: appꝑent ſtelle maioris ⁊ mioris lucis q̄ꝫ ſoleāt.

¶ Sili nāqꝫ mō ſtelle q̄ ꝓprie aſſil'anť aladcha velut ille q̄ nathra vocāť q̄ et ꝑſepe ꝺicūť: et hiſ ſil'ia: cū i ſereno tꝑe fuerit quaſi nō appꝑētes vel ſpiſſe ml'tas pl'uias et aerē hiēalē idicabūt. At ſi clare fuerit et fulgide vētos validos ānūciabūt.

¶ Sil'r ſtelle nebuloſe ꝓprie ſic ſtelle q̄ ꝺr̄ peſebre ⁊ alie tales ſi aſil'abūť coopte ēt tꝑe ſereno: ꝙ vix appꝑeāt vel ꝙ ſint ſpiſſe ſignificant multas aquas ⁊ aerē hyemalē. Et ſi clare fuerit reſplēdētes ſignificant fortes ventos.

¶ He ſtelle ſūt q̄ ſtāt vna. ſ. circa aliā ⁊ ſť i magnitudie ſexta aut ex nebuloſis: ⁊ qn̄ aſcōdite fuerint ꝙ vix appꝑeāt i tēpore claro ꝙ ſibi illūinare n̄ hn̄t ꝺmr̄āt ꝙ ē i aere fūoſitas hūida q̄ ipꝫ ipedit: ne ipas bn̄ videas: ⁊ iō ſigificāt pluuias.

¶ Modus ē t illaꝝ rerū q̄ i aliqbus tꝑib⁹ ex hitudinib⁹ alijs ꝯtigūt ſil'r ē. Caudate nāqꝫ ſtelle q̄ aſſil'anť aladcha ventos ⁊ aeris ſiccitatē ſēꝑ oſtēdūt: erit ēt illi⁹ qꝺ ex hoc cōtiget fortitudo ꝺm illaꝝ rerū multitudinē ⁊ ipaꝝ ſpatij lōgitudinē.

¶ Sil'r ea q̄ aln̄ appꝑēt ꝺ ſignalib⁹ ſic ſtelle cōate ſēꝑ aeris ſigificāt ſiccitatē ⁊ vētos: ⁊ ꝙ ide accidet erit ꝺm multitudinē harum rerū.

¶ Stelle comate ⁊ albanꝫadere oēs fiūt ꝺ fūo ſicco. Et ſi appuerit nebuloſe ꝺmr̄ant ꝙ ſpiſſitudo ē pauca i ipa fūoſitate: ⁊ ꝑꝑ hoc ſignificāt he res vētos ml'tos ⁊ aeris ſiccitatē ⁊ erūt venti ⁊ aeris ſiccitas ꝺꝫ magnitudinem comete ⁊ albāꝫadere: ⁊ ꝺurabūt ꝺm tꝑs quo ꝺurabūt.

¶ Ac ſtellarū iaculatio et earū currere ſi ab vno āgulorū fuerit vētorū flat⁹ illa ex ꝑte futuros ſignificabit: et ſi ex ꝺīentib⁹ āgulis appuerit: ior

diatos vētos ānūciabit. ꝙ ſi a. 4. āgulis videbit aerē hyemalē: ex multis dn̄tijs iudicabit: ita ꝙ īde tōitrua: corruſcatiōes: et his ſimilia proueni re non dubitabimus.

¶ Et curſus ſtellarū ſi fuerit ꝺ vno āgulo ſignifi cāt curſū vētoꝝ a pte illa: et ſi cucurrerit ꝺ āgulis diuerſis ſignificāt vētos q ſiñ ordinatiōe cucur rēt. Et ſi cucurrerit ꝺ q̄tuor āgulis ſignificāt di uerſū aerē hyemalē: ita ꝙ perueniat ad tōitrua et relampagos et talia.

¶ Iā dm̄rauerūt Ariſto. ⁊ theophraſt⁹ ꝙ ſtelle albāzade re fiūt de fūo ſicco: ⁊ ꝙ vēti ſilr̄ fiūt de hoc fūo. Et poſtꝙ̄ māī feſtū ē ꝙ ml̄te ſtelle albāzadere dm̄rant ml̄tos fūos ſiccos ī illa pte q̄ appent: ꝑ hec ſignificant curſū ventoꝝ a pte illa. Angli vō ꝺ qb⁹ locut⁹ ē ī h loco ſī illi q̄s dixim⁹ eē iter ſeptētrionē ⁊ occn̄s ⁊ oēs alij q̄tuor āguli. Dixi ptho.

¶ Eodē quoqꝫ mō cū nubiū qualitates lane floccis aſſimi labunt: hyemalē aerē fortaſſis ſignificabūt.

¶ Et ſimiliter nubes q̄ aſſimilantur velerib⁹ la ne ſignificāt aliqn̄ aerem hyemalē.

¶ Si nubes tales fuerit fcē ſī ꝺ fūo ml̄tū ſpiſſo iciſo: ⁊ h fu moſitas ꝯſueuit aerē facere hyemalē ⁊ malū. Dixit ptho.

¶ Iris ēt q̄ qn̄ꝫ vr̄: cū ī ſerēis tpib⁹ appuerit: aerē hyēalē pſi gnabit: cūqꝫ ī tpib⁹ hyēal' aerl formabit: ſerenū nunciabit.

¶ Silr̄ arcus q aln̄ appet ſi appuerit tpe ſereno aerē hyemalē demr̄at: cūqꝫ ī tpib⁹ hyemalis ae ris formabit ſerenū anunciabit.

¶ Arc⁹ fit ī aere ꝑ reuerbationē radij viſus: ⁊ ꝑ rorē aq̄ ī lu ce ſol: ⁊ qn̄ appuerit ī tpe ſerēo dm̄rat adiūctam̄tū fūoſita tis aquoſe in aere hūide: ⁊ qn̄ aer īpe īſpiſſat fit pluia: ⁊ tps hyēale: ⁊ ſi appuerit ī tpe fōtis pluie aeris hyēal' dr̄at ꝙ fu moſitas q̄ adiūctata ē ī aere: ⁊ minuitur: ⁊ deramatur: ⁊ ꝓ pter hoc ſignificat ſerenū. Dixit ptho.

¶ Gn̄alr̄ āt dicim⁹ ꝙ ī maiori pte ꝓꝓij colores q appēt ī ae re q̄litates ſil'es accn̄tib⁹ p̄dcis colorib⁹ ſigificatl idicabūt.

¶ Et dico gn̄alr̄ ꝙ plures hoꝝ coloꝝ ꝓpriorū q appēt ī aere ſignificāt res ꝯcordātes cū accn̄tib⁹ q̄ ſignificauerīt colores quos diximus.

¶ In h loco adiūxit ptho. qcqd dixit an̄ ⁊ dixit ꝙ color fūo ſitatl q̄ adiūgit ī aer' dm̄rat ꝙ accn̄s ꝯtigit ꝑ eū. Dix ptho.

¶ Nec igit̄ vl̄i īueſtigatiōe reꝝ gn̄aliū ⁊ ptic'lariū gn̄ali mō p̄dicta ſūt. In ſubſequētib⁹ vō natiuitatū ꝓgnoſticationeꝫ velut ordo poſtulat explanabimus.

¶ Hoc ē id qđ dixim⁹ ī dm̄ratiōe gn̄ali reꝝ vl̄iū ⁊ ptic'lariū. ⁊ nos nōbim⁹ ꝓgnoſticatōes q̄ erūt ī natiuitatib⁹ hoīū hꝫ ꝙ huic ordiatiōi ꝯuenit.

¶ Ptho. pfecit ptē 2^am^ cū h dcō qđ dixit ꝙ ꝓgnoſticatiōes vl'es ⁊ ptic'lares q̄ accn̄t ī q̄lꝫ regiōe ⁊ q̄lꝫ ciuitate erūt ꝑ ea q̄ dixim⁹. Et p⁹ꝙ̄ ille c⁹ natitas vl' etas cōcors fuerit cū ac cn̄te recipiet ipꝫ accn̄s: ꝯuēit ut loq̄r ī natiuitatib⁹. ¶ Ego āt cognoui ꝓ bono addere ī h trac. vba hermetis q dixit ī libro ſuo ꝺ accn̄tib⁹ res ꝺ qb⁹ iuuare nos poſſum⁹ ī ꝓnoſti catōib⁹ vl'ib⁹. Dixit hēmes ordīa ſignificatores. ꝓ fortiorē: poſtmodū ꝺbiliorē: qꝛ q̄lꝫ eoꝝ hꝫ ꝑticipationē ī ſigne cum eo q fortior ē. Et dixit qn̄ fuerit pl'te eq̄liū dignitatū aſpice q̄s eoꝝ erit ī aſcēdēte vl'. iō. vel ſi ſe aſpicit cū aliquo lūina riū: ⁊ illū accipies ꝓ ſignificatore: ⁊ dixit ꝙ hꝫ ſtatū cuiuſlꝫ pl'te: hora ſignificatoris erit ſtat⁹ illi⁹ ī q̄ dn̄at ille pl'ta: qꝛ ſi ſol fuerit ī ꝯ^a^. ſignificabit motū regū ꝺ vna terra ad aliā: ⁊ ſi applicuerit ei fortūa erūt ſua itenera ꝓ bono ⁊ ꝓ pace ⁊ ſi ei applicuerit īfortuna: erūt ꝓ guerra ⁊ malo: ⁊ dixit ſol eſt ſignificator regū ⁊ lūa qn̄ fuerit ī ſigno qnte ſol' ē ſignifica tor filioꝝ regū: ⁊ dixit ꝙ iuppiter eſt ſignificator magnoꝝ hoīū ⁊ iudicū ac religioſoꝝ ⁊ ſapiētū ⁊ ſi fuerit īfortunat⁹ q̄liſcūqꝫ ſit eoꝝ iſtis q̄rū fuerit nā illi⁹ īfortūe. Et dixit īſpi ce ad oēs gētē ⁊ reges a dn̄o dom⁹ illi⁹ q̄ dn̄at. ⁊ dixit qn̄ fu erit gubnator fortūa: ⁊ vadit ad īfortunā erit mutatio ꝺ bo no ī malū ⁊ eꝯ: ⁊ dixit qn̄ aliq̄s pl'ta vl' aliqđ ſignum fuerit īfortūa hora ſignis. oīs res ī qua dn̄abit erit infortunata ⁊ erit multū peior ſi retrogradabit īfortūa ī ſigno ſignifica tōis: ⁊ dixit qn̄ aliq̄ īfortūa fuerit ī exaltatōe alic⁹ pl'te ipedi et ml̄tū illos q ſī ī ꝑticipatiōe illi⁹ pl'te: qꝛ ſi ſignū arietl no cebit ab aliq̄ īfortūa nocebit gregib⁹ ⁊ vaccis: ouib⁹: meſſi b⁹ ⁊ arborib⁹: ⁊ dixit īſpice hora ſignis loca oīū pl'taꝝ: ⁊ ꝑ illū quē īuenies maioris pōe dic ꝙ gētes q̄ fuerit h⁹ regio nis erunt lete ⁊ bn̄ fortūate ⁊ maxīe ſi fuerit iđ pl'ta in loco bono aſcēdētis: ⁊ ꝺ die ī bono aſpectu ſolis ⁊ ꝺ nocte lūe: et ſilr̄ ſi fuerit ꝺ bono aſpectu cū infortunis erit maioris pōe op⁹ ſuū. ⁊ ſi ꝺ malo: erit ꝺbilius op⁹ ſuū: ⁊ dixit qn̄ retrogra dabit ī fortūa ī exaltatiōe alicui⁹ pl'te ⁊ trāſiuerit ꝑ gradū exaltatiōis nocebit gētib⁹ q̄ fuerit ī regiōe illius pl'te. Et ſi gnificat ꝙ rex regōis illi⁹ faciet ſupbias ⁊ maleficia: qꝛ qn̄ pl'te illius retrogad⁹ ē ſicut ille q exit ꝺ obedientia ⁊ peior retrogradatio pl'taꝝ ē ſaturni ⁊ martis. ⁊ dixit: aſpice a regi b⁹ ⁊ a gubnatore ⁊ magnatibus ⁊ potētib⁹ a pl'ta geū ſeq̄t ī ꝟtute ⁊ pp'lo a pl'ta. 3° ī ꝟtute ſi ꝑticipationē hūerit vn⁹. ſ. cū alio ī ſigne. Et dixit ſēp cū mutabit gubnator de domo alic⁹ pl'te vl' exaltatōe ſiue trigono: aut ꝺ trino ſuo rectifica hora illa aſcēdēs ⁊ īſpice ſi fortūe īſpexerit gubnatorē a. io^a^ rex magnū bonū hēbit ⁊ cum omnes reges timebūt ⁊ erit illꝺ bonū ꝭm pl'tā aſpiciētē: ⁊ ſi fuerit maſculin⁹ erit baro nū. ⁊ ſi feminin⁹ mulieꝝ: ⁊ ſi fuerit ꝺ ſigno regali erit regū ⁊ ſi fuerit ſignoꝝ magnoꝝ hoīū erit taliū. ⁊ ſi viliū erit ta lium. ⁊ ſi fuerit a 2^a^ erit ex pte aueris ⁊ diuitiaꝝ. ⁊ ſi fuerit ab aſcēdēte erit ꝺ reb⁹ ꝺ qb⁹ ſe itromittūt. Et dixit: pl'ta di rect⁹ ſignificat pacē ⁊ q ē ī ſtatiōe faciet rixas ⁊ bella retro gradus fac oē dānū ⁊ malū. ⁊ qn̄ fortūa fuerit retrograda affirmat malū ſuū ⁊ auget ipꝫ. ⁊ qn̄ pl'ta q̄liſcūqꝫ ſit hūerit hora ſignis ad ſpēꝫ aliq̄ꝫ cū duob⁹ lūarib⁹ vl' cū vno vicēt illi q ſī illi⁹ pl'te. ⁊ dixit: ſi gubnator eclypſis fuerit ī angulo ſignificat ꝙ accn̄s ānis durabit ⁊ ſi fuerit ī ſeq̄nti āgl'oſ: mē ſes ⁊ ī cadēti dies. Silr̄ ſi gubnator fuerit ī āgulo e⁹ ſignifi catio erit magna ⁊ durabit ml̄tū: ⁊ ſi fuerit cadēs erit pau ca ⁊ durabilitatis modice. ⁊ ſig^o^ mobile ſignificat ꝙ cito exit ⁊ fixū tarde: ⁊ illꝺ duoꝝ corporū ſignificat ꝙ erit me dianū: ⁊ pl'ta feſtin⁹ ſignificat feſtinātiā: ⁊ tard⁹ tarditatē. ⁊ qn̄ dānati fuerit dn̄i trigōi gubnatoris: n̄ iudices naſcēti tpe illi⁹ ſignis aliqđ bonū. ⁊ qn̄ fuerit ī malo loco ſol dāna tus hora ſignis: hēbūt reges īfirmitates: dolores: ⁊ triſtiti as ⁊ mutationem ꝺ vna terra ad aliā: ⁊ maxīe qn̄ ille q dn̄a tur fuerit dānat⁹ in ſigne ꝑ ꝯbuſtionē vl' rē aliā. qꝛ qn̄ pl'ta q dn̄at ⁊ ſol dānati fuerit ſignificāt dānū negotioꝝ regū ac pp'li ⁊ magnatum. ⁊ dixit: qn̄ pl'ta fuerit ī pnc⁹ ſigni op⁹ eius erit cito. ⁊ ſi latitudo pl'te ſeptētrional' fuerit erit ſignifica tio ſua maior ⁊ durabit tpe lōgiori. ⁊ ſi meridiōal' fuerit eꝯ: ⁊ dixit ꝙ oēs pl'te mittūt ad lūinaria poſſe ſuū niſi pl'ta ml' tas ꝟtutes hūerit ſuū augētē poſſe. nā tc̄ mittit lūinare poſ ſe ſuū ad eē. ⁊ dixit: qn̄ mars poſſe hūerit in eclypſi fac lites ⁊ iterfectiōes. ⁊ ſi iuppiter dices eē bonū: ⁊ dixit hora ſignis aſpice pp'lo ab aſcēdēte ⁊ ſuis datijs a. 2^a^. ⁊ ſuis ꝓpīqs a. 3^a^. ⁊ ſuis filijs a. 5^a^. īfirmitatib⁹ a. 6^a^ inimicis ſuis ⁊ mulierib⁹ a. 7^a^. ⁊ totū aliđ ē ꝺ h mō ⁊ hꝫ ꝙ īuenies oēꝫ domū erit ei⁹ ſignificatio: qꝛ ſi dn̄s ꝯ^e^ fuerit cadēs ⁊ ioue aſpexerit ſigni ficat itiera. ſilr̄ aſcēdēs ē eoꝝ q ſī ī oriēte. ⁊. io^a^ eoꝝ ꝺ meri die. ⁊ q̄rta eoꝝ ꝺ ſeptētriōe. ⁊. 7^a^ eoꝝ ꝺ occidēte. ⁊ dixit. qn̄ adiūgēt due fortūe ī vno ſig ⁊ fuerit ipedite lūa exn̄te ſecū ſi ſignū ipꝫ fuerit terrenū erit terremot⁹ magn⁹ ⁊ ruina ci uitatū ⁊ pietū. ⁊ ſi aq̄ꝫ valde magnū dānū accidet ⁊ forte nocum̄^o^ ī aqs: ⁊ h mō erit die q̄lꝫ ꝭm ꝙ ei ꝯuenit. et dixit: qn̄ mars potēs et oriētalis fuerit vincēt illi q ſūt ī oriente morātes ī occidēte eoꝝ. et ſi potens occidētalis vincēt illi de occidente morantes in oriente eorum. Et ſi gn̄erra fue

rit iter illos de occidente ⁊ oriēte:aſpice ſi ſaturn⁹ ⁊ iuppi ter feſtini fuerit ỽtute:orietales erunt victores feſtini ⁊ ſi fuerit tardi lis ꝓlongabit̄ iter eos.Et ſi hi duo plāte fuerint i ſigno duoꝝ corporū erit lis i multis terris vl' multotiens Et ſi fuerit in ſigno fixo erit lis leuis.⁊ ſi in mobilib⁹ erit magnū ⁊ forte damnū i terra.⁊ dixit qn̄ mars fuerit retro gradus ꝯtra ſaturnū hora ſignificatōis accidet lis multū magna ⁊ guerra fortis:⁊ elōgabit̄ lis donec cōpleat̄ tps ſi gnificatōis.⁊ ſcias ꝙ ſaturnus eſt valde peior de nocte q̄ȝ ð die:⁊ mars peior de die q̄ȝ de nocte.Et dixit ꝙ caput draco nis ē calidū ⁊ cauda frigida.Et ſi ſaturn⁹ ſe cōiunxerit cuȝ cauda hora ſignificatōis demōſtrat famē ⁊ forte frigus ƀȝ rem i qua cōcordauerit ſignū ſuū.⁊ ſi fuerit in piſcib⁹ acci dent in hoīb⁹ expauentatōes:magn⁹ met⁹ ⁊ grandis defe ctus piſcamis:⁊ accidēt hoīb⁹ religioſis dolor magnus ⁊ triſtitie:⁊ ſi mars eos aſpexerit iterficiet eos.et ſi ven⁹ eos aſpexerit erūt ſubiecti.⁊ ſi ſol rex appodiabit ſe de ipſis.et dixit ꝙ qn̄ plāta alic⁹ gentis ipeditus fuerit hora ſignifica tionis:ſi ſignū fuerit humidū erūt ipedite ꝓpter ſubmerſi onē aquaꝝ ⁊ hūiditatū.et ſi fuerit ſiccuȝ ꝓpter ſiccitatem ⁊ vētos.⁊ ſi ea mercuri⁹ aſpexerit exn̄s infortuna erit aq̄ circa eos:⁊ nō poterūt eā hr̄e.⁊ ſi ſaturn⁹ eā aſpexerit cū do lorib⁹ morient̄ vētoꝝ ⁊ delaſciradas.⁊ ſi mars aſpexerit mo rieī cū ſpata ⁊ igne.Et ſi fuit mars i ſigno duorū corporū morieī cū ſagittis ⁊ reb⁹ diuerſis.Et dixit ſi aſpexerit for tūe ⁊ ille de ſub radijs ſignificat ꝯriū e⁹ qd̄ ſignificauit fō tūa:et ſi ifōtūa a loco ſuo aſpexerit erit malū p latrōes.et qn̄ fortūe aſpexerit exiſtētes retrogade aut i ſtatiōe ſub ra dijs hereſes ſignificāt ⁊ aliqd litis.et qn̄ ſignificatio fortūa rū ⁊ ifortūaꝝ fuerit p vᵐ eq̄le ſignificāt ꝙ gēti ꝓueiet boᵐ ⁊ malū i vno.et dixit ꝙ qn̄ mercuri⁹ dānat⁹ fuit ſignificat ꝙ ſcribe ⁊ ſuiētes ꝯſulēt regi vt faciat iiuſtitiam.⁊ ſi mars Mercuriuȝ aſpexerit in hoc ſtatu ſignificat multos latro nes.Et dixit ꝙ quando luna Martem ⁊ Mercurium aſpe xerit ſignificat ꝙ gentes guerreiantes inter ſe petent tr e guas.Et dixit ꝙ qn̄ planeta magnatum:⁊ populi fuerit in fortuna exn̄s retrograda:vel i ſtatione ⁊ aſpexerit aſpectu malo dn̄m regiōis ſurgēt hoīes q nō ſūt de ſua terra:⁊ ini mici ſui.⁊ ſi aſpect⁹ fuerit de trino vl' ſextili erunt inimici ſui hoīes de ſua domo:⁊ ſui ꝓping:⁊ qn̄ dānū forte fuerit: aſpice i quo loco fuerit oppō:⁊ dic ꝓ certo ꝙ die ipa mo riet̄:⁊ ſi fortune aſpexerint iudica ꝙ rex vincet:⁊ euadet ð ſua gēte niſi cadēt fuerit ipa ifortūa:⁊ ſi mars ſibi aſpexerit feſtinabit̄ mors ſua:⁊ ſi ſaturnus hēbit ibi carcerē lōgo tpe donec moriat̄:⁊ ſi ābo aſpexerit mars ⁊ ſaturn⁹ erit capt⁹ ⁊ poſtmodū iterfect⁹:⁊ ſi ƀ fuerit i ſigno bicorporeo iterfici ent̄ i carcere multi ſecū:⁊ ſi vna ifortuna fuerit in ſigno bi corporeo:⁊ alia imobili non erit vna ſola vice ſed multis:⁊ erit dānū in terra ipa donec ifortuna exeat de loco ipō: vel ꝙ aſpiciat fortuna deſtruēs ꝯſtellationē ipam.Et dixit cō uenit vt des ꝯpationē a ſignificationib⁹ reꝝ ad ſignificati ones lūinariū:q: ſi ſol fuerit tardus:⁊ luna minuta hora ſi gnificatiōis:⁊ ſignificatio demōſtrauerit lites ꝓlongabunt̄ multū:⁊ ſi ſol fuerit feſtin⁹ ⁊ luna aucta lūine:hora ſignifi catiōis:erit res de cōuerſo:⁊ demr̄ante ſignificatiōes lites exn̄do de die:feſtinabūt̄ lites:⁊ nō ꝓlōgabunt̄. ¶ Dic.n. adiūximꝰ multa de dictis hermetis de qb⁹ ꝓficies:ſi deus voluerit.Et expedit vt hn̄ inſpicias ⁊ itelligas ea q̄ hn̄ dixi mus i iſtis duab⁹ ptibus.Et ſi itellexeris ea hn̄ ſcies id qd̄ accidet i mūdo:de pauco vel multo:cuȝ auxilio ſūmi dei.

¶ Hic pficit̄ glo.haly.hebē rodā ſup zᵃ pte q̄driptiti ptho.

¶ Incipit pm⁹ tractat⁹ eiuſdē ſup 3ᵃ pte q̄dripiti ptho.⁊ ē ſeptim⁹ tractatus glo. Dixit Haly.

Iam gloſauim⁹ pmā ptē ⁊ ſecūdā ptē tractatuū:⁊ demō ſtrauim⁹ i eis rōnes ỽborum ptho.q̄ȝ breui⁹ potui m⁹.nc̄ āt gloſare volum⁹ eodē mō 3ᵃᵐ ptē ⁊ 4ᵃᵐ:⁊ dicem⁹ ꝙ ptho.nobis mr̄auit i his duab⁹ ptib⁹:reg'las qb⁹ ſciam⁹ accn̄tia futura cuilȝ pſōe tota vita ſua:⁊ q̄lȝ tpe. In vna.n. pte dm̄rat nobis reg'las q̄ accidūt i eēntiā hoīs i corpe ſuo: ⁊ i alia dm̄rat reg'las accn̄tiū q̄ ꝯtigūt hoī ex ſe.Et qn̄ hec pfecit ptho.reputāt aliq ꝙ loq dimiſit i qōnib⁹:elōnib⁹:⁊ ſilib⁹.Et nos dicem⁹ ꝙ ƀ oīa mr̄auit i id qd̄ locut⁹ ē ptho.i ƀ li⁰:qm̄ qn̄ accipe voluerim⁹ qōnis:vl' elctōis aſcēdēs:vl' taliū aſpiciem⁹ pn̄ᵖ:⁊ ƀ ē hora queſtiōis iterrogātis:vl' ho ra q̄ eligere volum⁹ aliqd:⁊ aptabim⁹.iz.domos:⁊ plās ſup illud pn̄ᵖ ⁊ locū ꝯiūctiōis vl' oppōnis an̄tis:⁊ ptes:⁊ iſpicie mus ad hec oīa qd ſignificāt:⁊ dicem⁹ ꝙ qd̄ ſit tal':⁊ electio talis:eo mō quo faciem⁹ i natitatib⁹ ⁊ reuolutiōib⁹ ſuis.Et dr̄a q̄ ē iter res iſtas ē in cōiūgēdo ſignē forme cū mā q̄ re cipit.v̇.gr̄a.forᵃ quā accipim⁹ ab eclypſibus ⁊ ꝯiūctiōibus plāaꝝ ſicut dm̄rauim⁹ iā ptinet ad accn̄tia gn̄alia: ſic ſūt le ges:regna:plīa:cariſtia:abundātia victualiū:mortalitates: peſtilētie ⁊ his ſilia:⁊ forma quā accipimus ab aſcēdētibus hoīuȝ q naſcūt̄:oñdem⁹ ꝙ ptinet ad accn̄tia q̄ ꝯtigūt cui qȝ hoīuȝ p ſe.oñdem⁹ ſilr ꝙ forma quā accipim⁹ a reuolō ne natitatis:ptinet ad accn̄tia q̄ ꝯtigūt cuilȝ hoī:quolȝ āno p ſe.Sic demr̄auim⁹ ꝙ forma q̄ accepta ē a reuolōne āno rū mūdi ptinet ad accn̄tia q̄ accidūt mūdo quolȝ āno p ſe. ſilr forᵃ q̄ accepta ē i qōne vl' elōne ptinet ad rē i q̄ accit ac cn̄s illð.Et p⁹q̄ȝ ita ē maneries h⁹ artis toti⁹ ē ptita ⁊ diuer ſitas nō ē i alio:niſi materieb⁹ recipiētib⁹ accn̄tia:⁊ cū ita ſit oēs qōnes ⁊ elōnes icluſe ſūt i ỽbis ptho.q̄ locut⁹ fuit in natitatib⁹:⁊ an̄ natitates:⁊ ſi qs diceret ſi ita ē vl' fuiſſȝ res iſta ꝯueniret ꝙ id qd̄ narrauit i natitatib⁹ intrauiſſet i res gn̄ales q̄s narrauit.Rn̄dem⁹ ad ƀ ꝙ res ita ē:ſȝ neciū fu it diuidere ⁊ iudicare res mltas ptic'lares i natitatibus q̄s i gn̄alib⁹ n̄ diuiſit:⁊ ſi qs diceret ꝙ ſilr ꝯueniret diuidere i elōnibus et qōnib⁹.rn̄dem⁹ et dicim⁹ ꝙ ſi res gn̄ales ecly pſiū et fortiū ꝯiūctionū plāaꝝ ꝯcordauerit cū ſignib⁹ nati uitatū:et ſuaꝝ reuolutionū:graue erit reꝝ taliū ſigneȝ de ſtruere.Et poſtq̄ȝ ita ē.qōnes et elctiōes nō hn̄t viȝ q̄ qcq̄ȝ valeat i reb⁹ q̄s ſignificāt ille alie fortes:et pp ƀ ſupfluuȝ ē loq i eis.Nihilomin⁹ pt hō exhere de eo qd̄ pdictū ē i re bus necrys:et ppea n̄ laborauit ptho.ad librū i talib⁹ ꝯpo nēdū:q: tenuit ꝙ ƀ ars tota pficeret̄ cū eo qd̄ narrauit:et ƀ ē ỽitas.vn̄ q hn̄ vſus ē:et hn̄ ſtuduit i ƀ q̄dripitito:ide hn̄ pōt exhere oēs elctiones et qōnes.Et poſtq̄ȝ ƀ mr̄auimus redibim⁹ ad gloſādū ỽba ptho.ſicut icepimus.

¶ Incipit tractat⁹ terti⁹ libri q̄dripititi ptho.i quo ſūt decē ⁊ q̄tuor capl'a. Prohemiū iſti⁹ tractat⁹.

Poſtq̄ȝ accidētia gn̄alia i his que ex noſtra obſeruatione pmiſſa ſunt demōſtrauim⁹:eo ꝙ eorum obſerua tio ad premittendū ē conuenientior:quali ter futura rerum vni uſcuiuſq̄ȝ hoīuȝ i ſua rum naturaruȝ ꝓprie tatib⁹ deprehendam⁹ nunc explanare nitemur.hec igitur pars operis vocat̄ rerū natiuitatū ꝓgnoſtica.

¶ Poſtq̄ȝ narrauim⁹ ante ⁊ icepim⁹ i accn̄tib⁹ generalibus:q: eſt res conuenientior: vt ꝓpōa tur.modo oñdere volumus qual'r ſciri poſſunt ea que accidūt cuilibet homini i ſua nā ꝓpria:⁊

hec ē pars huius artis dīcta pronoſtica natiuitatum hominum.

¶ Accidentia generalia ſunt que accidūt vni genti vel pluribus in aliquo tempore ſicut terremotus: vēti fortes: magna diluuia: inundationes riuorū: noue leges: noua regna: abundantia victualium: ⁊ cariſtia mortalitates: ⁊ peſtilentie: fuga ⁊ depplātio hominū de vna regione in alteraꝫ. prelia ⁊ robarie: cōflictus: diuerſe mortes: famis ⁊ gladij: ſubmerſio nauiū: multiplicatio malarū beſtiaruꝫ: mortalitas aīaliuꝫ perfectibiliū: guerre regum vnius contra aliū: apparitio nouorum morum in hoībus ⁊ talia. Et iam oſtendimꝰ per gloſam ꝑtis ſecunde: reglās oēs quibus ſcire poſſumꝰ vnūqđqꝫ hoꝝ: añꝙ̄ accidat. Et manifeſtum eſt qm̄ res talis hꝫ ius maius: vt dicatur anteꝙ̄ natiuitates: qm̄ generalia ſunt maioris virtutis ⁊ vincunt particularia: ꝓpter qđ conuenit huius artis dño accipere comparationem particularis ad vlē: ⁊ cū h̄ ſēꝑ erit v̄bū ſuū firmū ⁊ iudiciū rectū.

¶ Q. đ aūt iſtaꝝ duarū ſpērū vis ī via opis ⁊ ſcientie ſit vna ſcire nō eſt inconueniēs. nā ſolis ⁊ lune ſtellarūqꝫ motꝰ vniuſcuiuſqꝫ proprij ⁊ generalis accidentis eſt occaſio. dīa vero naturarū eoꝝ q̄ p̄dicta ſūt ⁊ motuū ꝯſiliū ⁊ obſeruatō quos ⁊ celeſtia mouēt: ⁊ ea que ip̄a circundant eſt occaſio ꝑ quā erit hoꝝ accñtiū ꝓnoſticatio.

¶ Cōuenit vt ſciamꝰ qꝛ virtus harū duarū māerierū ē vna ī opādo: ⁊ ſciendo eas. Qꝛ id qđ facit qđlibꝫ accñtium gñale vl̄ ꝑticlāre: ſic eſt curſus plāꝝ: ac ſol̄ ⁊ lune: ⁊ ꝑꝑca ꝙ ſcimꝰ accñtia añꝙ̄ ſint ē diuerſitas nārū hoꝝ oīuꝫ p̄dictoruꝫ. ⁊ rectificatio motuū ſibi ꝯſiliū ſicut mouentur celeſtia ī his que cōprehendunt.

¶ Duarum manerierum quas dixit: vna eſt accidentium vniuerſalium que narrauit in ſecunda parte. alia accidentium particularium: ⁊ h̄ narrat in tertia ⁊ quarta parte. Dicit ita: ꝙ vis eius qđ accidit per accidētia vniuerſalia: ⁊ particularia: ⁊ quomodo ſciamus: quādo accidant eſt vna eadem ⁊ probauit hoc cū eo qđ dixit ꝙ res faciēs quodlibet accidentium eſt motꝰ ſtellarum: ⁊ totum aliud qđ dixit. Et accidentia particularia ſunt natiuitates: ⁊ vniuerſalia ea q̄ narrauit in ſecunda parte: quia hec accidentia veniunt per curſū ſolis ⁊ lune: ⁊ planetarum ac ſtellarū: ⁊ rerum celeſtium aliarum: ſicut diximus in gloſa prime partis: ita ꝙ per eos fit quolibet tempore: menſura ⁊ complexio vna diuerſa ab ea q̄ fit alio tꝑe propter diuerſitatē naturarum ⁊ ſuarum applicationū ad terram. Et propter has cōplexiones: quarū vna cōponitur cū altera veniūt accidentia omnia: ⁊ ꝑ rectificationem haꝝ cōplexionū: ſcimꝰ añꝙ̄ ſit. quod totum demonſtrauimus ī gloſa p̄me partis.

¶ Preter ꝙ gñalia accñtia maiora ſūt ⁊ alterīꝰ ſupplemēto nō egēt: ꝑticlāria v̄o non ſic.

¶ Qm̄ accñtia vlīa ſūt fortiora: ⁊ magis ꝯpleta ꝑ ſe: ꝙ ita nō ſūt accñtia particularia.

¶ Poſtꝙ̄ oſtendit ꝙ vis duarum manerierum ē vna met: diſtinguit modo inter eas: ⁊ dicit ꝙ vis faciens accidentia vniuerſalia fortior erit ⁊ magis completa per ſe: qꝛ non indiget inductione in eo quod operatur: ⁊ vt id ſciamus vis tamen faciens accidentia particularia eſt debilior ea: nec eſt cōpleta per ſe: qꝛ opus eius non completur ſine affirmatione prioris ius. tamen ſi non affirmauerit illud vis pria in magnum cadit errorem: qm̄ euenire pōt natiuitas alicuius ſignificās ei vitam. 50. ānorum: ⁊ accidet ei aliquo āno ſue vite: aliqua debilis abſciſſio ⁊ accidet illo anno: aliqua vis fortis ex primis ſubmerſionem ſignificans generalem vel p̄liū generale ī quo gēs maxia morieť: aut mortalitas magna ꝑꝑ aeris corruptelā ⁊ ille añꝙ̄. 50. ānos cōpleat morieť: eo ꝙ vis magna ꝯuertit ⁊ cōuincit oēs alias q̄ ſūt ſub ea ſicut oñſū eſt in ſcīa phīce. Et ꝑꝑ hoc dicemꝰ in tali vi q̄lis iſta qđ ita erit. Si tñ vi cōcordauerit gñali: ⁊ ꝯuenit vt a me itelligas ī h̄ loco rē vnā quā phīci demōſtrāt qđ ē ꝙ nō ꝯuertūtur oēs vires debiles ad maiores niſi ſint cōcordes cuꝫ ea: ⁊ ꝓpter h̄ non accīt abſciſſio alicui: niſi de hoc habeat aliquā ī natiuitate ſignificationē.

¶ Nec oꝫ vt ip̄oꝝ p̄cipij horas ī qbꝰ celeſtiū q̄litates ponimus ⁊ q̇bus id p̄ſcire nitimur qđ a ſocietate figurarū q̄ ī ip̄is horis formāť ſignificatur vnū ⁊ idē p̄cipiū eē putemus: īmo ꝙ plura ſint initia gñaliū accidētiū exiſtimare debemus: eo ꝙ ī toto vnū p̄cipiū iuēire ñ poſſumus. hec vero p̄cipia ſꝑ nō ex ip̄is rebus ſubis ſed ex rebus circūdātibus q̄ futuroꝝ ſūt occaſiōes iueniunť nos eteni ī maiori ꝑte cūcta accñā ꝑ grādiores eclypſes ⁊ ꝑ ſtellas q̄ māifeſto motu mouēť īqrimus. In ſingulis aūt hoībus vnū ⁊ multa p̄cipia reꝑiūtur vnū nāqꝫ p̄cipiū ē initiū collectionis qđ ē ī nobis. mlťa vero p̄cipia reſpectu primi ſūt alterationes q̄ poſt hec ex rebus circūdātibus cōtigūt: vnū igiť initiū ad p̄mittēdū hoc ī loco cōueniētius ē ob hoc ꝙ alia oīa nō niſi huius occaſiōe ꝓueniūt. Qua ꝑꝑ cū hec ita ſint generales ꝓprietates collectiōis ex obſeruatione primi initij deprehēdūť ex reliq̄s vero p̄cipijs id qđ ī vnaq̄qꝫ horarū ex augmēto vel dimiutione cōtinget ſ̄m hoc ꝙ ex tempoꝝ diuiſionibus ſubiungemus adiſcemus.

¶ Et nō cōuenit nobis vt ītelligamus qđ hore p̄cipiorū omniū ī qbus res celeſtes aptamus ꝓ ſciēdo ea q̄ accidere đbēt ꝑꝑ figuras q̄ erūt ī illꝭ horis ſūt oēs vnū ⁊ idē p̄cipiū: īmo ſcire nos oꝫ ꝙ p̄cipia accidētiū vniuerſaliū ſūt multa: qꝛ res q̄ oīa ꝯp̄hēdit nō ē vnū p̄cipiuꝫ ſolūmō: nec ſꝑ accipimus hec p̄cipia a rebus ſubiectis recipiētibus īmo a circūdātibus ea q̄bus veniūt accidētia. Ita ꝙ ī maiori ꝑte procuramus ſcire hec accidētia ab eclypſibus q̄ magis ſūt cōpleti ⁊ a planetis curſu currētibus manifeſto: iuenimus tamē ꝑ ſe cuilibꝫ hoi p̄cipiū vnū ⁊ p̄cipia multa ⁊ ē vnū p̄cipiū qñ primitus formať: qꝛ hoc p̄dictū p̄cipiū hēmꝰ: ⁊ mlťa principia ſūt multe mutatiōes q̄ accidūt poſtmodū ꝑ res circundātes ſ̄ꝫ ꝯꝑationē ad p̄cipiū primū. Et vnū p̄cipiuꝫ hꝫ ius maiꝰ: vt p̄ponať in hoc loco: qꝛ oīa alia p̄cipia ꝑ iſtud veniunt. Et poſtꝙ̄ ita ē ſcire poſſumus ꝑ p̄cipiū primuꝫ ꝓprietates vlēs cōpoſitionis: ⁊ a principijs ſciemus q̇cq̇d accidet quolibꝫ tꝑe đ augmento ⁊ decremēto: ſicut ī diōibꝰ tēporuꝫ añdicemus.

¶ Ptholo. dicit ꝙ ſcientia accñtium anteꝙ̄ ſint diuiditur

per maneries duas vna eſt ſcire gn̄alia: ⁊ alia natiuitates: ⁊ docuit nos ꝙ quelibet harum duarum accidit ꝑ iuꝫ nãrum ſtellaruꝫ: qm̄ h̄ vis ē q̄ opat̄ accn̄tia q̄ nos ſcire oꝫ an̄q̄ꝫ accidāt: ⁊ mōſtrauit nobis ꝙ h̄ ſcire poſſum⁹ qn̄ ſciem⁹ vires ⁊ opa earum ⁊ aliud totū qđ dixit ī hac rōne. Nūc aūt oñdit nobis ī his v̄bis quō ſciem⁹ tpa ī q̄b⁹ accidūt vires iſte q̄b⁹ veniunt opa: ⁊ p̄n^a eius ꝙ accidit ī eo qđ futurū ē: Et dixit ꝙ tēpora p̄ncipiorum ī q̄b⁹ accidūt vires iſte. nō ſūt vna eadem: imo multa. Et p̄mit⁹ nos docuit ꝙ nobis in prima parte de rebus iſtis mōſtrauit ⁊ dicit ꝙ earum ſūt prin^a fortia: ⁊ hec ſt̄ tpa ꝯpleta ī q̄b⁹ accidūt eclypſes ⁊ magne ꝯiūctiōes pl'tarum ānorum principia: ⁊ q̄rtarum ⁊ cometarū ⁊ taliū. Et eorum ſūt pri^a minora ſicut p̄n^{ta} edificandi ciuitates: caſtra: dom⁹ regū: ⁊ id qđ ꝑtinet ad q̄ꝫlibet ciuitatē de diuerſitate harum eclypſiū ⁊ cōiunctionū ex ꝑte latitudinis ⁊ lōgitudinis ſue ⁊ talium rerum: q2 he ſunt vires minores nō h̄n̄tes vī deſtruendi fortes: ſꝫ addēdi vel minuēdi ī eis q̄ꝫtitatē vnaꝫ. Et poſtq̄ꝫ cōmemorauit nobis res iſtas quas nobis demōſtrauit cōplete. in ſecūda ꝑte incipit poſtmodo narrare nobis qđ vl't oſtēdere in tertia ⁊ q̄rta ꝑte vt ī eo qđ vult dicere ſint itellectus nr̄i ꝑuiſi dn̄s ſicut ꝙ p̄n^{ta} magnū natiuitatis habēs vī maiorē altero ē ꝯſtellatio firmamēti hora qua hō īcipit generari: q2 v̄tus opationis in illa hora operat̄ ī corpore: ⁊ oīa accidētia que nūq̄ꝫ ab hoīe ſeparāt̄ tota vita ſua. Alia v̄o p̄n^a q̄ hec ſequūt̄ ſūt ea q̄ ſignificāt p̄r̄uꝫ natitates fr̄uꝫ ac filiorum: ac reuolutōes diuiſores ad litias ductos: ⁊ talia: ⁊ hec oīa ſūt principia minora q̄ꝫ primū h̄n̄tia vim addendi vel minuēdi ī oꝑibus primi principij. Et qn̄ mētē appoſueris v̄bis ſuis: ſꝫ hāc gloſā ea bn̄ itelliges v̄bo ad v̄bū: ⁊ qn̄ ea intellexeris itelliges ꝓloguꝫ ptħole. ꝑ hunc tractatum ⁊ ſcies ꝑ eū: quātum ſcire poteſt hō de hac arte ⁊ q̄l'r fiet.

In caſu ſpermatis ⁊ in exitu infātis ca. I.

Dixit Haly.

Poſtquam ptħole. docuit nos ꝙ natiuitates veridicuꝫ h̄n̄t p̄ncipiū: ⁊ ꝙ alia principia q̄ ſūt poſt ipꝫ aliā vim nō h̄n̄t niſi addēdi: vel minuēdi. ō primo vult mō ꝑgrere q̄le ē p̄n^m primū ꝓ dubiū qđ ē ibi. Si principiū ē hora q̄ cadit ſꝑma ī vētrē matris: vel hora qua exit creatura ad lucē. Et iuenit ꝑ argumēta qđ pri^m eſt illa hora q̄ ſepat̄ creatura a ſuo p̄ ſtatu: ⁊ h̄ īcipit īde log.

Quoniam ad eſſe hominū temporale principium habetur: eſt autem hoc principiuꝫ naturaliter cū ſꝑma cadit: in potētia vero ⁊ accidētaliter cuꝫ infans hora partus egreditur. Conuenit his qui horaꝫ caſus ſꝑmatis fortuitu vel obſeruādo deꝓhenderūt: ut cū corporis ⁊ aīe q̄litates ꝓprias ſcire voluerit: ſuas ad hoc iueſtigatiōes ex hoc ꝙ figura ſtellarum hac hora proprie. i. hora caſus ſpermatis operatur: accipiant.

Quoniam generatio hominuꝫ habet pricipiū tēporale ⁊ pricipiuꝫ qđ eſt ꝑ naturaꝫ eſt qn̄ cadit ſꝑma: tn̄ ꝑ potētiaꝫ ⁊ accidēs eſt pricipium creature ipa hora q̄ naſcit̄: ꝓpea ꝯuenit ſciētibus horā caſus ſꝑmatis rectificādo vl' ibi mentē ponēdo qn̄ voluerit ſcire ſtatus q accidūt corpi ⁊ aīe qđ ꝑquirat hoc ab opere quod operāt̄ figure ſtellaruꝫ in hac hora proprie que eſt hora caſus ſpermatis.

Qđ dixit ptħo. p̄n^m tꝑale: ē diſtinctio ei⁹ ⁊ illi⁹ qđ non eſt ī tꝑe ſicut lux q̄ venit ꝑ rē lucētem q̄ nō hꝫ pri^m tꝑale ⁊ alia m'lta nō h̄n̄tia prin^a tꝑalia: vt hō ⁊ res q̄ tales ſūt gn̄ant̄ in prin^o tꝑali ⁊ dicit hoīes ꝓ q̄libꝫ pſona hoīs: ſed ſpēs gn̄alis hōium nec̄e hꝫ altiori ph̄ya q̄ꝫ iſta de q̄ nūc loq̄mur. Et qđ dicit prin^m ꝑ nām eſt caſus ſꝑmatis. vl't dicere ꝙ ſꝑma dat nām mēſtruo vt de eo fiat vnū corp⁹ tale q̄le ē illđ vn̄ venit ſꝑma: ⁊ h̄ nā ē gn̄atiua ⁊ formatiua: ⁊ ꝯuenit ꝙ princi^m oꝑis ſui ꝓ certo ſit hora q̄ cadit ī mr̄icem: ⁊ poſtq̄ꝫ ceciderit illuc īcipit mēſtruū ꝑmutari: ⁊ ei⁹ oꝑa erūt ꝯtinua dōec ꝯpleat̄ opus eius. Et ꝓ hoc expedit vt ſciam⁹ q̄c̄q̄d accit corpi ⁊ aīe: ſi ꝯplebūt̄ vl' nō. ⁊ ſi ꝯplebūt̄ cuiuſmōi maneri ei erūt vel complexionis: h̄ totum ſcire poterim⁹ ꝑ figuras naturaruꝫ ſtellarum hora qua cadit ſperma in matricem ⁊ eſt maneries huius principij qđ eſt caſus ſꝑmatis: ⁊ pōt h̄ ſciri rectificādo ⁊ mētē apponēdo ī figuras ſtellarum hora ipa. Et forſitan ſciri pōt itelligēdo q̄ die ⁊ hora fuit: ⁊ optabit̄ ꝯſtellatio q̄ fuit ipa hora ⁊ id qđ dicit. tn̄ ꝑ pōm ⁊ accn̄s ē prin^m hōiuꝫ qn̄ naſcit̄ creatura. vl't dicere ꝙ nā ſꝑmatis nō hꝫ aliud facere niſi creaturā ſolūmō: ⁊ qn̄ ꝯpleta fuerit mouet̄ ꝑ nām ſui ad excūdū: ⁊ per hoc ē exit⁹ ī ꝯpōne nāe ſꝑmatis ſ̄m accn̄s: q2 ſꝑma non hꝫ ex nā extrahendi eam.

Qua ꝓ cū acciderit ſꝑmati ſemel ī pricipio q̄litatē recipere q̄ ſibi ex reb⁹ circōdātib⁹ aduenit licꝫ illa qualitas in hoc ex rebus horis eē corpis cōtiget poſtea variet̄: ipꝫ tn̄ augmētū materiei ſibi tm̄ ſilis nāl'r ſibi met atrahet. cūq̄ꝫ creuerit illa rerū maneries qualitati prīe q̄ ſꝑmati ꝓpria ē aſſimilabit̄.

Ita ꝙ qn̄ ſꝑma ſe ꝑparauerit vna vice ad recipiendū ī pricipio aliquē ſtatū de ſtatib⁹ ad ipꝫ ꝑuenietib⁹ ex re circūdāte: lꝫ mutet̄ ſtat⁹ ipſe. poſtea ī tꝑibus ipm ſꝑma ē qđ trahit ad ſe ꝑ nām augmētū materiei cōuenietis ei ⁊ nō aliđ. Et qn̄ creuerit materia reuertetur ſimiliter ī ſimilitudinem primi ſtatus pertinētis ad ſperma.

Hec ſūt verba multū īcluſa ⁊ obſcura: ⁊ qn̄ inſpexeris ī eis: īuenies ꝙ hic bon⁹ vir erat ſapiēs multū ī ſapīa ph̄ie ⁊ maxime ī ph̄ia Ariſto. ⁊ ei⁹ ſecta. qm̄ iſti bn̄ ꝯſiderauerūt ī reb⁹ oīb⁹ q̄ ſūt ī mūdo: ⁊ iuenerūt ꝙ ſꝑma ⁊ res ꝯſiles ſibi ſunt ī aere parate ad recipiēdum a firmamēto v̄tutes cuꝫ q̄bus faciūt oꝑa ſua oīa. Et poſtea dixit Ariſto. ī lib. ſuo de aīalibus ꝙ ſperma eſt res dei ī q̄ virtutē poſuit ꝓ mouēdo mēſtruū: vt creatura generaret̄ ex eo. ⁊ dixit ī libro ſuo naturarū: ꝙ hō hoīem gn̄at ⁊ ſol. voluit dicere ꝙ ſperma hominis ꝓp̄e recipit a ſole v̄tutē gn̄ātricē ⁊ formatricē alterius talis hoīs qualis p̄m⁹. ⁊ ex hoc ꝯuenit vt hēat melioratiōnē ſuꝑ oīa terrena tā magnā: ſicut ſol hꝫ oꝑandi ſuꝑ oīa alia corpa celeſtia. Et qn̄ ī hoc mētē appoſueris cōuenit ēt vt luna poſſe magnū hēat ī hoīe qđ ē circa nām ſolis. Et ꝓpterea tenent ſe natiuitates hoīum ꝓprie cū duob⁹ lūminarib⁹ ⁊ corū cōiūctionib⁹ ⁊ oppoſitōib⁹: ⁊ natiuitates aliorū aīaliū tenēt ſe eorum. ſ. qđlibet cū quo pl'tarum cōcordēt. ⁊ tu īuenies hec diſticta ⁊ diuiſa an̄ ī verbis ptħole. tn̄ in hoc loco inquātū itellexit hāc rōnē ph̄ye ī ſꝑmate demōſtrauit nobis ꝙ qn̄ ſꝑma ſeparat̄ a viro ⁊ cadit ī matricē recipit ī illo momēto ꝑ cōmixtionē q̄ fit de nā ſtellarū vnaꝫ virtutē cū qua mouet mēſtruū: ⁊ cū hac v̄tute opant̄ poſtmodū v̄tutes nāles oīa oꝑa ſua. ⁊ hoc ē qđ ptħole. vult dicere in h̄ dcō. Et oꝫ vt m'totiēs ī his v̄bis īſpicias dōec itelligas ea bn̄. Et ſi q̄s diceret ꝙ ptħo. loq̄ đbebat ſeꝑati ī caſu ſpermatis ⁊ ei⁹ cōſtellatione: ſicut locut⁹ fuit de exitu creature dicem⁹ ei ꝙ q̄ꝫtū hēat loq̄ ibi ſeparati in antea oñdemus ⁊ qn̄ bene itellexeris ſcies ꝙ nō erat plus neceſſe.

¶ Cum aūt hora caſus ſpermatis ignorabitur ſicut multotiens euenire cōpertum eſt: initium qđ eſt infantis exitus neceſſario conuenit obſeruare. Qđ idē maximū eſt initiū: nec ēt a primo differt: niſi in hoc qđ ſubiungitur: ꝑ primū itaq3 principium id quod eſt ante partum vt preſciatur ante poſſibile eſt.

¶ Et quando neſcieris horā caſus ſpermatis ꝙ plerūq3 accidit oportebit te īſpicere neceſſario ī pricipio qđ ē hora exit⁹ creature qđ ē maximum principiū nec a primo differt niſi quātū tibi dixero: q2 hō ſcire pōt ꝑ primū pricipiū ea q̄ acciduīt creature anq̄3 naſcatur.

¶ Jam demōſtrauim⁹ ī pcedētibus ꝙ a figura firmamēti q̄ erit hora caſus ſpermatis pōt ſciri id qđ accidit in opib⁹ ſpermatis de augmento vel dimiutione: tñ q2 maior pars hominū qñ cū mulieribus ſuis iacēt ſūt iebriati: ⁊ qñ alio modo ita ꝙ ñ cōſiderāt horā qua cadit ſpma ꝓpterea grauiſſimū ē ſcire hoc prin^m. Et o3 neceſſario vt inſpiciam⁹ aliud principiū qđ ē hora exit⁹ creature de ventre matris: q2 lic3 h̔ prin^m ſit ſcđm per tp̄s h3 tñ vim magnā: qm̄ recipit ī eo creatura v̄tutē aliā quā haberet ante ⁊ non minuit hoc pricipiū a primo niſi ꝙ ignorabimus qd accidet creature ante exitū de ventre matris: ēt a verbis ptho. credūt aliq ꝙ ꝑ principiū p̄mū caſus ſpmatis: pōt ſciri totū illud quod accidet hōi in tota vita ſua: ⁊ ip̄e nō fuit locutus de hoc p̄ncipio niſi ꝓponēdo ip̄3 in dubiū: ⁊ dubiū ī ātea deſtruēdo: ⁊ ꝑ demōſtrationē ꝓbauit ꝙ prin^m z^m eſt principiū veridicū hōis: ſed primū nō ē niſi ꝓ ſciendo qd accidet ſpmati:

¶ Nam primū eē principiū: aliud aūt ſimile fore pricipio ſatis enunciari pōt: eo ꝙ vltimū eorum ſcđm eſt in tpe: ⁊ fortaſſis eius quātitas ē in fortitudine ꝑfectior primo: o3 etiam vt primū initium eſſe ſeminis hominis frequentius appelletur. Scđm vero eē hoīs dicat.

¶ Et ſi qs dixerit ꝙ primū hoꝝ duorum principiorū ē principiū veritatis: ⁊ aliud ē principio ſimile: dicem⁹ ꝙ vltimū ē ſcđ3 ī tēpe: tñ ē maioris fortitudinis ⁊ magis ꝯpletum primo. Et cōuenit ī maiori pte vt dicamus primū pricipiū eſſe gñationē ſeminis hoīs ⁊ ſcđ3 hoīs gñationē.

¶ In hoc v̄bo patefecit ptho. dubiū ⁊ cū quo deſtruit: ⁊ dubiū ē ſi dixerit aliqs ꝙ principiū primū ē principiū certū: ⁊ ꝙ z^m ſequitur primū. ptho. āt deſtruit dubiū iſtud cū eo qđ dixit ꝙ z^m principiū ē maioris fortitudinis ⁊ magis cōpletum: qm̄ pri⁹ ē prin^m ſeminis hōis ⁊ z^m eſt principiū gñatōnis hōis: q2 qñ nā incepit hōem generare non potuit fieri hō a p̄n° fecit corp⁹ aīale paratū vt fieret de hoīe: ⁊ h̔ ē qđ fecit nā in primo prin° corpus aīale paratū vt eēt hō: tñ in z° principio fecit nā hoīem de illo corpore aīali: ⁊ ſi al̔r eēt: eēnt princi^a infinita: qm̄ ante illud primum eēt aliud quando fit ſperma ī corpore patris. Et ptho. demonſtrat hoc cū ꝓpoſitionibus qbus nullus ꝯdicere pōt.

¶ Ob hoc ꝙ infans ea tunc adipiſcitur: que dū in vtero clauderetur non habebat ⁊ cu3 hoc ēt ꝓprietates q̄ tm̄ ſunt in hominis natura: ⁊ q̄litatē q̄ ſuo corpi accidit acquirit.

¶ Ita ꝙ creatura tunc recipit rē quā ante nō habebat tempore quo erat in matrice ⁊ recipit ſimiliter ꝓprietates ſolūmodo q̄ ſūt de natura hominis ⁊ ſtatu q fit in eius corpore.

¶ Res q̄s recipit creatura quando exit de ventre matris quas nō habebat ante qñ erat ī matrice ſunt ſicut recipere cibum ore ſuo ⁊ exire ſuperfluitates retro ⁊ ante: ⁊ anhelare cū pectorib⁹ ⁊ ſil̔ia. hec. n. ſūt res nāles quas ante nō habebat. Et nā ꝑpabit ſibi mēbra de quib⁹ nō iuuabit ſe niſi poſtq̄3 exiuit de matre: qm̄ anhelabat in matre ꝑ poros q ſunt inter venas eius: ⁊ venas matris ſue: ⁊ gubernabatur ꝑ venas q̄ cōtinētur cū vmblico cū venis quibus venit menſtruum ⁊ ſuperfluitates ſui corporis exeunt per poros qui ſunt inter ip̄m: ⁊ per aures. ꝓprietates v̄o quas dixit eſſe đ natura hoīs ſolūmō ſunt ſicut ridere plorare incipere imaginari: intelligere ⁊ h̄re diſcretionē paulatim ⁊ ſtat⁹, quem dixit accidere corpori ſuo: eſt motus mēbroꝝ ſuoꝝ ⁊ vti eis ac dormire ⁊ vigilare: ⁊ ceteri. 5. ſēſus: ⁊ de oībus his rebus rem nullā habebat qñ erat ī matrice: q2 quando interius generat̄ eſt ſicut vna plātarū ꝑatarum ad recipiendu3 hora qua exiuerit virtutē cū qua vtat̄ de ſuis opib⁹ aīalibus ⁊ humanis corporū celeſtiū. ⁊ hic eſt finis ſue eſſentie nālis veluti ſicut paratū ē ſperma qñ ſeꝑatur a viro recipere de rebus celeſtibus virtutem cu3 qua formet creaturā ⁊ cū qua faciat eam paratā recipiendi res celeſtes ſicut h̔ principiū de quo fuit hō ⁊ propter hoc ꝯuenit oīb⁹ modis vt p̄n^m z^m ſit maioris fōtitudīs ⁊ dn̄ij p̄ qđ ē caſus ſpmatis.

¶ Itē id qđ hora pt⁹ nos circūdat l3 ī faciēdo natum nihil iuuare putet̄ vt illius cuius ē qualitatis exiſtat: iuuat tamē vt ſit eius apparitio, eiuſq3 exitus, ſ3 ꝓpriā circūdātis rei qualitatē ꝓpterea ꝙ nā poſt ipſius perfectionē cū ad exitū mouerī facit cū qualitas qualitati que eum formauit aſſimilabitur.

¶ Sil̔r res q̄ nos ꝯp̄hēdit hora natiuitatis l3 credāt aliq̄ ꝙ nō adiuuet vllo mō ī formādo creaturā ī mārie q̄ ē adiuuat tñ vt ſit exit⁹ ei⁹ ⁊ apparētia ſua ſ̄m ſtatū ꝓpriū rei cōp̄hendētis nos: q2 nā fac̄ ī exitu motū ſuū ſimilē ſtatui ī quo formauit eā a primo gradu ꝑ gradū poſtq̄3 fuit ꝯpleta.

¶ Ptholome⁹ nobis oñdit ꝑ hec v̄ba q̄ta pticipatio ē īter primū pricipiū: ⁊ z^m ⁊ locut⁹ ē ī eo ſ̄m credibile argumētū q2 lic3 nō habuerit ꝓbōnē ꝙ pricipiū z^m ſit maioris fortitudinis ⁊ plus māifeſtū q̄3 primū cōuenit tamē ꝑ hāc pticipationē que ē īter ea ꝙ pricipiū z^m h̄ret vi ꝑ quā ſcirem⁹ id qđ accidet ꝑ natiuitatē qñ neſciremus ꝓ certo pricipiū p̄mū: q2 paucis vicib⁹ pōt hō aſpicere ꝓſciendo illud ⁊ hec ꝑticipatio ē ꝙ nā quā dicimus q̄ ē virt⁹ quā recipit ſpma ī caſu eius ꝑ corpora caleſtia hec eadē mouit ſimil̔r creaturā ad exeūdū ī hora q̄ accidit ꝑ illđ ī rebus q̄ ſūt īter nos viſibilis prime per corpora celeſtia. verbi grā. ſol ſemper cōcordat in hora natiuitatis cū loco eius quo erat caſus ſpermatis. qm̄ ſemꝑ erit in. 7. vel. 9. vel. 10. vel. 11. Et dixit hermes ꝙ loc⁹ lune hora caſus ſpermatis ip̄emet ē aſcendens ī exitu creature. ⁊ aſcēdens hora caſus ſpmatis ē locus lune exitus creature. Et ego ꝓbaui h̔ dictu3 hermetis: ⁊ ip̄3 inueni vicibus multis certū ⁊ aliquando icertū: luna tñ ſemꝑ concordabat cū aſcēdente: ⁊ de hoc nō errat. Et poſtq̄3 ita ē cōuenit vt ſit cōcordātia inter duo p̄ncipia. ⁊ poſtqua3 ē īter ea concordantia poſſum⁹ ſcire a principio ſecundo qcqd accidet creature. et hec eſt rō quā nobis tribuit hic. ⁊ quando eam iūxerimus cū prima ꝓbatōe: ſciem⁹ ꝓ certo ꝙ z^m p̄ncipiū h3 maius ius oñdendi nobis id qđ accidet hōi.

¶ Opoꝛtet igiꝰ vt ſtellaꝝ qualitatē hoꝛa exitus infantis iſtaꝝ reꝝ ſimilia iteꝝ ſignificare exiſtimemus nō ꝙ ipſa hec opereꝰ: ſed neceſſario ⁊ naturaliter in foꝛtitudine opifici aſſimilatur.

¶ Et ꝯuenit nobis vt teneamus ſtatū planetaꝝ hoꝛa exitꝰ creature. qꝺ̄ ſimiľr oñdent res tales qꝛ ſūt factoꝛes eaꝝ ſine dubitatiōe: ſed per naturam aſſimilaꝰ factori per potentiam.

¶ Hec eſt concluſio dicti quod narrauit de concoꝛdantia q̄ eſt iter duo pꝛincipia: et iam gloſauimus hoc.

¶ At qm̄ ī hoc ſermōe noſtra itētio ē vt hāc ſcie partē ſolerti tramite manifeſtemꝰ ſicꝰ ꝓmiſimꝰ in huiꝰ libꝛi pꝛimoꝛdio: vbi ad hūc ꝓgnoſticādi modū perueniri poſſe ꝓbauimꝰ: ⁊ qm̄ antiqſſima via ꝓnoſticādi que eſt ſcꝺ̄ȝ oīuȝ ſtellaꝝ. vel plurīū cōmixtionē multoꝝ eſt modoꝛuȝ: ⁊ fere īfinita. cū qs eā plane ⁊ apte ꝑſcrutari tētauerit. Maxime aūt in futuris particularibꝰ q̄ a nāꝛū ſpeculatoꝛibꝰ inqꝛūtur: ꝙ in narrationibꝰ q̄ ab ipſis dicta foꝛe dicunꝰ īueniri pōt: ⁊ ꝓpter eius vſus grauitatē ⁊ eiꝰ explanatiōis difficultatem nos hec pꝛetermittere deliberauimꝰ. Illiꝰ autē magiſterij ꝓnoſticationē ꝑ quā vnaq̄ꝗ ſpērū ī ꝑſcrutādi mō depꝛhēdiꝰ manifeſtare: nec nō vires opifices ꝓpꝛie ſtellis cū ꝑfectione ꝑ hoc ꝙ ꝯſequi poteſt via naturalis ꝯiecture cōpēdioſe narrare intendimus.

¶ Et ꝓpterea noſtrum ē ꝓpoſitum in hoc dicto narrare hāc partem artis cuȝ opinione certificata: ſicut p̄miſimus in pꝛīcipio huiꝰ libꝛi quādo mōſtrauimus ꝙ quis pōt attingere talē manerīē ꝓnoſticatiōis. Et opinio antiqua in dicendo res anteq̄ꝫ ſint per cōmixtionē oīum ſtellarū vel maioꝛis partis earum eſt multarum manerierum: ita ꝙ poſſunt eſſe ſine fine: ſi aliquis voluerit multum certificare: demōſtrare ⁊ declarare: ⁊ maxime in accidentibus particularibus qꝺ̄ petunt ſapientes naturerū debis quos audiuimus loqui: quoniā talē rem determinamus: qꝛ multum foꝛtis eſt ad operandū: ⁊ multum grauis ad demonſtrandū. ⁊ volumus pꝛocedere ad narrandū pꝛonoſticationeȝ ipſā artis: per quā ſciri pōt vnaqueqȝ rerū ſm moduȝ inquiſitionis: ⁊ ad narrandū virtutes factrices: ⁊ pꝛopꝛias ſtellarum cōplete ſm ꝙ homo pōt rem talem ſequi bꝛeuiter ēt manerie ꝯſideratōis nālis.

¶ Opīo certificata totiꝰ artis ſapie ac ſcie ē certificare hn̄ regulas certas ⁊ veridicas ꝑ quas iūgiꝰ itellectui hoīs ars tota. ſi hn̄ itellixerit oēs regulas: et pōt ire ꝑ oēs res particulares artis: ⁊ ꝓꝑ h̄ dixit ptholemeꝰ ī h̄ dctō id qꝺ̄ dixerat ī pꝛīcipio pꝛīe partis: qꝛ eiꝰ pꝛopoſitum erat narrare ī h̄ libro regulas iſtas complete. Et poſtquā narrauit ī prima ꝑte generalia oīa regularū artis ⁊ narrauit in ſecunda parte ꝙ ex ea ꝑtinet ad magnā gentē ⁊ narrauit in tertia ꝑte ꝙ ex ea ꝑtinet ad quemlibet homiem ꝑ ſe ⁊ in .4. ꝙ pertinet ex ea deaccidētibus que accidunt homini extra ſe. opinio autem antiquaquam dixit eſt aſtrologoꝛum q ante eū fuerūt qꝛ nullus eoꝝ narrauit oīa accidētia ī hac arte. ſed coꝝ glibet narrauit accidētia ꝑticularia: verbi. g. qui dicūt tale et tale ſignū ſignificat tale ⁊ talē rē qñ fuerit aſcendēs alicuius creature: et talis ⁊ talis planeta demōſtrat talē ⁊ talē rē qñ fuerit d ūs gra. aſcēdētis. et talia dcā ⁊ tales res ſt iſte quarū nulla ſeqꝰ regula: et ēt plus qꝺ̄ ē res īfinita ⁊ grauis ad narrādū. Et ꝓpterea opoꝛtuit vt p̄mitteremꝰ dicta taliū ad regulas ꝓcedamus de quibus ars iſta ſolūmō cōponitur. Et id qꝺ̄ dixit ī modum conſideratōis naturalis. vult dicere ꝙ he regule ſūt accepte ꝑ ſciaȝ naturarū. ⁊ ideo erit cōſideratio eiꝰ cōcoꝛs ī rebꝰ futuris cū ſcia nāli.

¶ Nec oȝ vt ad q̄litates rei circūdātis ꝑ q̄s vnū qꝺ̄q̄ꝫ accn̄s qꝺ̄ accidit hoī depꝛhēdiꝰ noſtra tradaꝰ itētio. Sed gn̄aľr ꝯuenit vt vires coꝛpoꝛū opifices cuȝ locis ſibi ꝯſiľibꝰ ꝯiūgamꝰ ſup victorie dn̄ationiſqȝ modū: ſicut in emiſſione ſagitte facimus at futuri ꝙ in hac ſubiecta ſpē ꝑ multarū nāꝛū collectionē colligiꝰ ei q ſup ipꝫ ita deliberauerit ⁊ ꝑſpicaciter inqſierit. ſicꝰ ſagittatoꝛ cū hn̄ ei euenit ad ſignū obſeruationē relinqmꝰ.

¶ Et nō ꝯuenit vt ſit noſtrū ꝓpoſitū ad qꝺ̄ ꝓcedere volumus in ſtatibus rei circūdātis vn̄ ſciri pōt qꝺ̄libet accn̄s ex his q̄ contigūt hoībus. ꝫ cū hoc toto cōuenit vt iūgamus virtutes factrices q̄ cōueniūt coꝛpoꝛibus cū locis cōcoꝛdātibus cuȝ eis in manerie potētie ⁊ dn̄ij. ſicꝰ fit in ꝓiectione ſagittaꝝ: ⁊ accn̄s qꝺ̄ adiūgiꝰ in ſpecie ſubiecta de cōpoſitione multaꝝ nāꝝ p̄termittemus illoꝛū inqſitionē q multū cogitauerūt ī eo ſicut facit baliſtrarius q certificat ad ſignū.

¶ Ptho. nobis ꝺ̄mōſtrat ī hoc dicto regľas q̄s nobis ꝺ̄dit ī hac arte. et ratio ſuoꝝ v̄boꝝ ē hec. vult dicere non cōuenit tibi perquirere oēs virtutes q̄ cōponūꝰ: qꝛ impoľe erit peruenire ad eas: qm̄ commixtiones infinite ſunt. Et ego tibi declarabo radices ⁊ ſimplices regulas: ⁊ oñdā tibi manerīē cōpoſitōis eoꝝ: ita ꝙ ex eis extrahere poteris ex verbis noſtris ꝓ ꝑte vī q̄ accidit ex vnaquaq̄ꝫ cōmixtione. v̄bi gratia. qñ ſol fuerit ī .10. dn̄s ē aptꝰ vt ſit yleg. vult dicere ſignificator vite quoniā ſol ī hoc loco hȝ dn̄ium ⁊ poſſe magnū: ⁊ ſi acciderit vt ſit ī alio loco ex locis yleg. ī triplicitate vľ exaltatiōe ſua: aſpiciat eū aliqs pľta hn̄s dignitatē ī illo loco ꝺ̄ bono aſpectu ⁊ ū ſit ibi aliqs aliꝰ hn̄s ibi poſſe maius eo ſimiliter aptꝰ erit vt ſit yleg. qꝛ yleg ſūt pľte hn̄tes maiꝰ poſſe ī natiuitate. Et poſtq̄ꝫ ita ē totū qꝺ̄ audiuimꝰ ꝺ̄ v̄bis ptho. ē radix ⁊ regľa quā cōuēit vt ſeq̄mur ⁊ oꝑamur ſm h̄ Et qñ ſic fecerimꝰ poterimꝰ ire ꝑ quā ꝑtē artis voluerimꝰ. Et ipe ꝺ̄dit tibi ſiľitudinē ſagitte qꝛ ſꝑ trahūt ad ſigꝰa q̄cūq̄ꝫ ꝑte. ⁊ ꝓꝑ h̄ cōuēit vt pōas v̄bū ptho. rēcertā et aut. ēt icataq̄ te regas ⁊ aſpicias ī q̄lȝ ꝯſtellatōe q̄uis vicit et ſcies ꝙ cōpleᶜ v̄tutū ſtellaꝝ tēdit vſꝰ illā q̄ vicit ⁊ iudicab ꝑ eam:

¶ Noſtri vero ſermonis initiū in rebus vľibus in pꝛīcipio qꝺ̄ eſt in exitu īfantis apparētibus: velut cōgruo ꝯuenit oꝛdini ponemus. cū ꝑ hoc pꝛīcipiū ad eē oīuȝ rerū hāc nāȝ hn̄tiū: ſicut diximus ꝑuenire poſſimus. ꝓpꝛietates aūt q̄ hoꝛa caſus ſpermatis inaſcunꝰ: ꝑ hāc candē obſerua

tionis ſpēʒ ab illo q̄ ſolas proprietates q̄ in ipa eadē collectione fuerint ſagaciter pſcrutabit ꝛ ſubtiliter inueſtigauerit deprehēduntur.

¶ Et volum⁹ ponere principiū noſtri dicti i reb⁹ vlībus poſtq̄ appent i principio quādo naſcitur creatura ſicut cōuenit poſtq̄ pueniri pōt ad factū horū oium qd̄ hʒ hec nā p iſtud principiū vt p̄ diximꝰ: ꝛ ſciri poterunt ꝓprietates q̄ accidūt in hora cāus ſpmatis p hāc eādē manerie a quolibet volēte multū ſtudere ꝛ ſubtiliare ad igrēdū ꝓprietates que ſūt ſolūmō i ꝯpōne ipa.

¶ Poſtq̄ nobis demōſtrauit i dicto pcedēti q̄ q̄tū narrauit i 8lib. ſūt radices ꝛ regule quas narrare icipit pmitus ſūt res vniuerſalis ꝑ hoīe q̄ tēdere pōt cū eo i tota eius vita ſicut erit aſpectus: mores: factura corpis ꝛ cuiuſlibet mēbri ꝛ narrat nobis id qd̄ demonſtrauit aū: q2 hec talia ſciri poſſūt a princi° quod ē hora natiuitatis et quādo hec oīa narrauerit poſſumus extrahere ide res ptinētes ad pricipiū qd̄ ē caſus ſpermatis qñ ſciuerimus bene horaʒ quoniam creatura recipit p corpa celeſtia horā exitus eius v̄tutes cōnexas corpori ꝛ aīe ligātes accidentia q̄ nūq̄ i tota vita ſua ſepanť ab eo. Similr̄ hora cāus ſpmatis q2 ſpma recipit a corporibus celeſtibus ſimiliter opera ad ſe pertinētia dū i matrice morať ſicut ē formare: figurare ꝛ trabere materias conuenietes ei pro nutriendo.

¶ In ſcia grad⁹ aſcēdētis. Ca. II. Dixit haly

Poſtquam nobis demōſtrauit ptho. i pmo cap. q̄ pricipiū qd̄ ē exit⁹ creature ē mai⁹ principiu i natiuitate oñdit mō nobis qualiter iſtud principiū ſciemus pro certo ꝛ dicit.

Cum i re prima que ſuſtentaculum eſt: q̄ eſt grad⁹ aſcēdētis: hora exit⁹ infātis multotiēs inaſcať dubietas: eo q̄ i maiori pte horā egreſſionis abſq̄ ſcrupulo ſcire neqt niſi q̄ iter oīa horaꝝ iſtrumēta p ſoluʒ aſtrolabiuʒ obſeruauerit: alia qppe horaꝝ iſtrumēta qbus q̄ plures eorum qui verſantur in his inſpiciunt multuʒ fortaſſe falluntur ꝛ a veritate declinant Illis et eniʒ qbus ſol idicat horaʒ propter corꝝdeʒ declinationē i poſitōe ſcioterorū ꝛ ex ſcioterorū tortuoſitate cōtingit. Inſtrumētis auteʒ horaꝝ q̄ p aquaꝝ decurſus adaptanť: euenit ex aq̄ꝝ retētiōe ꝛ decurſus differētia. q̄ p differentes occaſiōes vl̄ p quālibʒ aliaʒ occaſionē ei cōtingentem aduenit.

¶ Qm̄ mltotiēs cadit dubietas i pria re in q̄ magis ꝯſidere d̄bem⁹ q̄ eſt grad⁹ aſcēdēs hora exit⁹ creature. qui ſciūt hanc potētiā pro certo maior pars i ſpiciētiū eā p aſtrolabiū ſolū iter alia iſtrumēta horaruʒ: qm̄ ipa iſtrumēta horaꝝ cū qb⁹ aſpiciūt aliqui poſſunt mltuʒ mētiri: ꝛ a veritate recedere. Et ſi fuerit ex illis cū quib⁹ aſpiciūt horas p ſoleʒ cadit error propter iclinationeʒ ſolis quā habet i illo loco ꝛ propter ſui tortuoſitates aſpect⁹. Accidit ēt magn⁹ error i inſtrumentis horarū aque pp detentionē q̄ accidit i aq̄ ꝛ q2 diuerſimode currit ꝑ quonis ipedimēto.

¶ Quod dixit pma res i qua debem⁹ conſiderare ē grad⁹ aſcēdēs hora exit⁹ creature: iā dixit ꝛ hic apte q2 prici^m iſti⁹ veridicū ē ꝑ hoīe ꝛ i eo i quo debem⁹ ꝯſidere. Et ppea dixit ꝛ pōt ſcire horā exit⁹ creature ꝑ certo q aſpicit p aſtrolabium: ꝛ hoc ē iſtrumētū cognitū: ꝛ dr̄ q̄ pmus iuētor ei⁹ fuit abrachā. ꝛ dr̄ q̄ fuit iuētū tpe regis ſalomonis filij dauid vel añ eū ꝛ dicit q̄ quidam q vocabatur lab iuenit eū et aſtor vult dicere linee vnū vocatū ē aſtrolabiū. i. linee lab. Et manif^m q̄ nō pōt retificari p ipſū niſi ſit diuiſiōis certe ꝛ ille q p ipſū aſpexerit ſit dn̄ ſapiens eo mō qd̄ i retificādo ſibi error nōn cadat qm̄ i retificādo multotiens cadit error quādo ſtella quā aſpiciūt ē circa mediū celi. ꝛ aſpiciēs ignorabit vtrū ſit i medietate celi recte vel tardabit regulā ponere ſup gradū ita qd̄ firmamētū ibit diu anteq̄ moueat eā vel ſurget tarde ad iſpiciēdū poſtq̄ fuerit ſibi dictum q̄ creatura ſit nata et ita neceſſario hēbit aliū gradū aſpicere aſcendētis poſt natiuitatē. aut erit ibi error i aſtrolabio vel diuiſiōe gradnū altitudis vl̄ i regula vel i toto q̄rto altitudis ꝛ raro euadet hō a talib⁹ ſicut hec nō accidant ei. Si eni acciderit ſibi error i vno gradu altitudinis aſcēdēs iuētū nō erit illud natiuitatis ꝛ etiā i vno minuto qd̄ erret nō erit illd̄ aſcēdēs. Dixit nobis ꝛ ptho. q̄ i oib⁹ alijs iſtrumētis horarū cadit magn⁹ error q2 i iſtrumētis vmbre cū qbus ſol aſpicitur ſolūmō cadit error qñ ſol nō fuerit equidiſtās ſupeꝛficiei i qua ponūt iſtrumētū ipſū aut q̄ linee aſpectus ſint retorte ita q̄ vmbra non erit certa. Dixit ēt qd̄ erit error i iſtrumētis aq̄ p ea q̄ accidēt i aqua vel q̄ ſit ſpiſſa vel qd̄ aliqd̄ trāſuerſeť in ea vel pp clauſurā q̄ forami accidat vel q̄ ipa diuerſimode currat ex quo q̄nq̄ʒ ampliabitur foramen. vel q̄ erit aqua multa ꝛ curret cito. vel erit pauca et curret tarde: aut erit calida vel frigida. ꝛ poſt q̄ ita ē nō ē iſtrumētū de quo poſſit hō eē ſecurus i certificādo horā qua ſepatur creatura a mr̄e: pōt tñ oñdere horā pncipio huic ꝓpīq̄. verius tñ iſtrumētū eē aſtrolabiū. poſtmodū iſtrumētū vmbre: poſtmodū illud aque. Et pp hos errores accidētes i iſtrumētis ꝯuenit vt nobis oñdat pmitus reglās ꝛ radices cū qb⁹ certificare poſſumus.

¶ Neceſſario ꝯuenit vt viā qua grad⁹ circuli ſignoꝝ: q ſecūdū naturalē rationem ꝯſecutiuā debet eē aſcēdēs dephēdi poſſit indicem⁹. Poſtq̄ graduʒ aſcēdētis fere dephēdem⁹ i via aſcenſionū p horā que nobis attribuitur.

¶ Cōuenit modis oibus vt doctrinem⁹ manerieʒ per quam poſſumus ſcire cui gradui ʒodiaci cōuenit vt ſit aſcendens ſm viā naturalē quam ſemp ſequamur. ſciendo ante p horam q̄ nobis dabitur extimatōe ꝓpinqua. magis gradū aſcendentis per capitulum aſcenſionum.

¶ Poſtq̄ nobis demōſtrauit q̄ nō ſufficiūt iſtrumēta i rectificādo certū aſcendēs natiuitatis. docuit nos i hoc dicto q̄ conuenit oibus modis vt primitus doceat nos regulas qbus ſcire poſſum⁹ grad⁹ aſcēdētis nālis q̄ ē hora exit⁹ creature: et ego vidi natiuitatē ꝛ de illis quas retificauerā q ab hac deuiat nāli ꝑ aliquo diſturbamēto accidente ibi ꝛ iueni rē i his natiuitatibus ſicut dixit ptho. i capitulo ipſectionis vel deſiccatiōis mēbroꝝ ꝛ in capitulo nō recipientiū cibū ꝛ hec diſturbatio pōt eē pp anguſtiā horis matricis vel debilitateʒ virtutis inpellentis creaturā aut pp aliq̄ i firmitatē que accidat mulieri. nā pp talia ꝛ talia q̄ cōtigūt tardat exitus creature: ꝛ manifeſtū ē q̄ corpa celeſtia

faciũt has diſturbatões: ꝛ ꝑquiſiui hoc ꝛ longo tpe appoſui mentē in eo: ꝛ inueni ꝙ̄ i eo accidat ſicut i alijs nãlib⁹. qm̄ aliquādo cadit error i illis. Et poſtꝙ̄ ita eſt cõuenit nobis ſolũmõ res ꝑticulares ꝑquirere nãles. ꝛ ptho. dicit ꝙ̄ ſcire poſſum⁹ hãc rē nãlē: dãdo aliqđ aſcēdēs ꝓpinquũ naturali: ſiue ſit illud aſcendens rectificatum ſiue non: quia per illud ſcire poterimus aſcendens naturale.

¶ Oꝫ igitur vt gradũ ꝯiunctionis vel preuentionis que ante natiuitatē ipſi propior fuerit inueniamus ꝛ eũ veraciter addiſcamus.

¶ Et dicim⁹ ꝙ̄ cõuenit nobis accipere cõiũctionē vel oppoſitionē ꝑcedētē natiuitatē q̄ earum .ſ. propior fuerit ꝛ bene mentem apponemus i ſciendo eius certũ gradum.

¶ Jam demõſtrauim⁹ ꝑ vba ꝑcedentia cõcordatiã quã hꝫ natura hoīs iter nãm ſolis ꝛ lune. ꝛ memorauim⁹ illđ qđ i hoc dixit Ariſto. ꝛ eadē eſt opinio ptholemei ſcḋm ꝙ̄ iuenit ꝑ experiētiã ꝛ naturalia argumēta. Siłr demõſtrauim⁹ in ſcḋa pte ꝙ̄ cõiunctõis opus habet durare vſqꝫ ad oppõnē. ꝛ gradus oppõnis hꝫ vͭtutē durãdi vſqꝫ ad cõiunctionē. et ꝙ̄ cuiuſlꝫ ipoꝝ duoꝝ graduũ creſcit ꝛ minuit hora qualꝫ ſcḋ planetã hora ipa vincentē. Et poſtꝙ̄ hec ſunt expoſita ꝛ cõpleta: cõuenit modis oīb⁹ vt aſcēdens exitus creature habeat nãm cõnexam cũ natura planete gubernãtis gradũ coniunctionis vel oppõnis ꝑcedētis natiuitatē. Et cũ dicit et bene mētē apponem⁹ i ſciēdo ei⁹ certũ gradũ. vult dicere pro certo vnus gradus erit conniunctio: vel quem gradum dabunt oppoſitioni.

¶ Or ſi fuerit illud i qđ iuenerim⁹ cõiũctio vtriuſqꝫ lũinaris gradũ accipiem⁹. Si ãt ꝑuētio fuerit gradũ lũinaris ſuꝑ terrã exñtis obſuabim⁹.

¶ Et ſi id qđ accipiem⁹ ꝯiũctiõale fuerit accipiem⁹ gradũ duoꝝ lũinariũ. Et ſi oppõnale gradũ illi⁹ lũinaris qđ erit fuerit terram.

¶ Qm̄ planete ſuꝑ terrã ſũt maioris fortitudis ꝙ̄ exiſtētes ſub terra: cõuenit vt accipiam⁹ gradũ luminaris ſuꝑ terrã exiſtentis. ꝛ hoc dictũ põt duob⁹ modis itelligi. vn⁹ eſt accipere gradũ luminaris exñtis ſuꝑ terrã. ali⁹ accipere horaꝫ natiuitatis hora oppõnis. ꝛ hoc ē magis notũ. Siłr ſi vnũ lũinariũ fuerit i oriēte ꝛ alteꝝ i occñte ſiue hora natitatis ſiue i hora oppõnis: ꝯuenit vt accipiam⁹ gradũ illi⁹ q fuerit i aſcendēte: qꝛ ſꝑ accipe debem⁹ illđ qđ fuerit maioris poſſe.

¶ P⁹ hec cui plãetaꝝ natiuitatis hora illi⁹ grad⁹ diſpõnē habere conuenit: inquiremus.

¶ Aſpiciem⁹ poſtmodũ qs pl'ta ē maioris iuris diſponendi gradũ illũ hora natiuitatis.

¶ Uult dicere ꝙ̄ qñ accipiem⁹ gradũ cõiunctõis vł oppoſitionis. aſpiciem⁹ qs pl'ta dominabiť i eo hora natiuitatis ſolũmodo: qꝛ ille q gubernat eũ hora cõiunctõis vł opoſitionis diſponit ipm ꝓprie: ꝛ hoc magis ptinet ad natiuitatē Et ſi accidit ꝙ̄ ille q fuerit diſpoſitio gñalis ſit ſimpłr ꝓp⁹ firmior erit: ꝛ demõſtrabit ꝙ̄ ſit natiuitas hoīs magni eē.

¶ Gñałr ãt via q̄ pl'te ꝯuēit diſpõ his qnqꝫ reb⁹ explicať q̄ ſt̄ triplicitas dom⁹: exaltatio: termin⁹ ꝛ appitio: vel ſolis affinitas in figura.

¶ Ea ꝑꝑ q̄ pl'ta ius hꝫ diſponēdi ſt̄ qnqꝫ dignitates triplicitas dom⁹: exaltatio: terminus: aut appitio vł ꝙ̄ hēant ꝑticipatiõem cũ ſole i figura.

¶ Horũ quatuor ſũt eēntialia ꝛ vnũ accidentale. eēntialia ſũt dignitates triplicitatis: ꝛ ipe ordinauit eã anteꝙ̄ alias Et dñſũ ē i pͣ parte: ꝙ̄ ptħ. in dñis triplicitatũ cũ aſtrologis ñ cõcordat. ꝛ ſi volueris operari ꝑ hoc ãnimodar: ſꝫ opinionē ei⁹ hēbis opari ꝑ dños triplicitatũ. ꝛ ille q ſeqť ē dñs dom⁹: ꝛ dñm dom⁹ ſeqtur dñs exaltatõis: ꝛ dñm exaltatõis ſeqť dñs termini. Et hec quatuor eēntialia q̄ ſcire poteris a pma pte hui⁹ libri. Et qnta occñtalis ē ꝙ̄ acidat vt planeta ſit apparēs ſub radijs ſolis: vł ꝙ̄ hēat ꝑticipationē cum ſole in figura aſpiciēdo ſe cũ eodē 3°: vel ſextili: vel 4°: vel oppõto: aut alio quocũqꝫ modo de his q̊s i pͣ pte narrauit.

¶ Eritqꝫ loci illius diſpõ: planete q habuit i eo plus vna iſtarũ fortitudinũ vel omnes.

¶ Et eſt diſpoſitor eiuſdē loci planeta q habuerit i loco plus vna duarũ dignitatũ vel omnes.

¶ ptho. ſemꝑ petit rē maiorē vi habētem i cõpõne: ꝛ iam oſtendim⁹ hoc ꝑ verba ipſius pl'ies ita ꝙ̄ cõuenit ꝙ̄ quãdo ſciueris gradũ cõiũctõis vł oppoſitõis ꝑcedētis natiuitatē ꝙ̄ aſpicias horã natiuitatis qs pl'ta habet maius poſſe i illo gradu. Et ſcies hoc ꝑ .5. dicta: ꝛ quē planetã inueneris hñtē maiorē forti^{ncm} i illo loco ꝛ maiorē ꝯcordãtiã illũ aſpicias.

¶ At ſi vni plãete hec oīa vel plura iuenerimus eius gradũ ex ſigno in quo fuerat ipſe natiuitatis hora veraciter iuētũ obſeruabimus: dicemuſqꝫ ꝙ̄ gradus ſigni ꝑ aſcēſiões fere accepti: qui ei i nũero eqnť ſit gradus aſcēdētis. Si aũt duos vel pl'es plãetas iuicē aſſociari iuenerimus: aſpiciemus nũerũ quē vnuſqſqꝫ ꝑambulauerit hora natiuitatis ꝛ qcũqꝫ nũerus fuerit ꝓpior aſcēdētis gradui q nobis ꝑ aſcēſiones appuerit ipe erit aſcēdēs hore natiuitatis. Qđ numerum graduũ duoꝝ vel pluriũ planetarũ prope nũerũ aſcēdētis gradus q nobis ꝑ aſcēdēs exiuit iuenerimus illũ q plures auctoritates habuerit i ãgulis ꝛ cuius fuerit haiꝫ in hoc imitabimur. At ſi lõgitudo gradus almudebir a gradu aſcēdentis abſqꝫ ſubtili obſeruatiõe repto: maior fuerit longitudine ſui ipſius a gradu medij celi ipſa eadē via exqſitio illũ eundē numeꝝ graduꝫ medij celi ꝯſtituemus ꝑ quē alios ãgulos coequabimus.

¶ Et ſi vi planete iueniemus oīa ꝑdicta vel earũ plura aſpiciemus hñ i quo gradu illius ſigni ē i quo morať hora natiuitatis ꝛ eũ certificabim⁹ multuꝫ erit qñ i tot gradib⁹ ꝑ nũeꝝ ſigni qđ ante accipiemus ꝑ extimatiõem e leuationuꝫ ille erit gradus aſcendēs. Et ſi i u enerim⁹ qđ duo plãete ꝑticipationē hēant i diſpõne vel plures aſpiciemus ad numeꝝ quē vult q̇libet eoꝝ hora natiuitatis. Et cui nũeꝝ iuenerim⁹ ꝓximiorē gradui aſcēdētis q nob exiuit ꝑ eleuatões tũc grad⁹ erũt eleuati hora natiuitatis. Et ſi iuenerim⁹ nũeꝝ duoꝝ pl'taꝝ vel pluriuꝫ exiſtētiũ circa gradũ aſcēdētē q nobis exiuit ꝑ eleuationes equo mõ ſeqmur pl'tã habētē plures dignitates i angulis vel q ſit i ſuo haiꝫ. Et ſi gradus planetarũ diſponētiũ fuerint magis elongati ab aſcendēte qđ accepimus per extimationeꝫ quã a gradu medij celi: aptabimus ſuper eũ omnes alios angulos.

¶ Oia v̄ba iſta vnā radicē hn̄t ⁊ ē q pl̄ta ſit almuter.ſ.qui hʒ maiꝰ poſſe et plures dignitates ī cōſtellatiōe ita ꝙ qn̄ ſcire voluerimus qs planeta dn̄at̄ hora natiuitatis in gradu cōiunctionis vel oppōnis p̄cedentis:⁊ mentē appoſuerimus in dictis qnqʒ rebus:qbus planeta erit diſpoſitor:ſi īuenerimus vnū planetā dn̄antē ī illo gradu: ponemꝰ nūerū graduū aſcēdentis aut graduū medij celi tot:quot fuerint gradus quos īuuit ī ſigno ſuo ī quo morat̄ equali mō idē planeta.Et ſi nūerus ip̄e fuerit vicinior gradui aſcendētis dati nobis ꝑ extimationē:erūt gradus aſcēdētis tot gradus:quot gradus planete equali mō:Et ſi gradus quos ꝑagrauit planeta viciniores fuerit gradibus medij celi.i.cōiunctōis vel p̄uentionis tot:quot gradus planete eq̄li mō:tamē ſi in gradu q fuit ante dominabūtur due planete vel plures ⁊ eq̄les fuerit in virtute:cōſiderabimus planetam cuius gradus fuerit viciniores gradibꝰ aſcēdentis vel medij celi ⁊ opabimus ꝑ eū.Et ſi gradus vniꝰ equales fuerit gradibus alterius:vel circa accipiemus illū planetā eoꝝ q hūerit plures dignitates in angulis natiuitatis:⁊ p̄ponemꝰ illū qui fuerit fortioris hayç:⁊ magis ꝯcors cū ſole. Et itelligamus ex verbis iſtis ꝙ ſemꝑ debemus accipere ⁊ iudicare per planetam qui fuerit maioris fortitudinis ⁊ maioris cōcordātie cum re quam petimus.

¶ In partitione locutiōis natiuitatū. Ca. II.

Dixit Haly.

Poſtquam nobis demōſtrauit ī hoc capi.p̄cedenti:quō ſciemus p̄ncipiū nāle hora exitus creature:incipit in hoc capi.nobis oſtēdere oīa que ſcire poſſumus per hoc p̄ncipium vt ītellectus noſter ſit ī q̊lʒ eoꝝ patꝰ.⁊ dedit nobis ī his tres regulas q̄s īantea dixit.

Poſt p̄miſſā iſtaꝝ reꝝ poſitionē ſb iūgemus ꝙ cū generales natiuitatū obſeruatiōes ordinata ⁊ cōpetēti partitiōe qs partiri voluerit: iueniet ꝙ eoꝝ ad que naturali calle ꝑuenitur: q̄dā ſunt accidētia q ante partū cōtingunt vt loqui de parētibus: Quedā autē ſunt accidētia q̄ an̄ partū ⁊ poſt partū accidūt vt ſermocinari de fratribus.

¶ Et poſtq̄ꝫ hoc ꝓpoſuimꝰ dicimus nō ꝙ q volūt diuidere ſeu diſtīguere iudiciū natiuitatū ordinata diuiſiōe ⁊ ꝑ regulas īueniet ꝙ aliqua ex his q̄ hō attigere pōt ſ̄m viā naturalē ſūt accn̄a que accidūt ante natiuitatē ſicut hoīem iudicare de parētibus. ⁊ aliqua ſūt accn̄a q̄ accidūt an̄ natiuitatē ⁊ poſt ſicut hoīeʒ de fratribus iudicare.

¶ Id ꝙ dicit poſtq̄ꝫ ꝓpoſuimꝰ hoc.vult dicere ꝙ iā demōſtratū eſt in dictis p̄cedētibus ꝙ principiū ꝙ erit hora exitus creature:ideʒ ē p̄ncipiū generatiōis nāle hoīs.⁊ hoc dignius ē dandi ſignificationē.Demōſtrauit ſil'r quomodo ſcire ꝓ certo poſſumus p̄ncipiū iſtud :⁊ qd cōuenit volenti aſpicere ī ſignificatione naturali huius p̄ncipij:vt primitus iudicet de parētibꝰ:poſtmodū de fratribus:⁊ dedit rationē quare.⁊ dixit ꝙ p̄res ſūt ante natiuitatē:⁊ fratres eē poſſunt ante ⁊ poſt.Et pōt aliqs petere ⁊ dicere poſtq̄ꝫ ſperma exit a patribus qn̄ vis accidat qlibet eoꝝ hʒ natiuitatē ſignificantē ſuū ſtatū metip̄m:quō pōt dare natiuitas filioꝝ ſignificationē partū.Et hoc idē dicere pōt de fratribꝰ. Cui rn̄demꝰ dicētes:ꝙ ſemꝑ cū iūgit̄ pater matri:nō inde generat̄ creatura.tn̄ qn̄ accidit vt iungant̄ hora qua cōcordat illa cōſtellatio cū natiuitate parentū.Et cōuenit vt h̄ eadē concordātia ſit inter natiuitatē parentū ⁊ filij.⁊ ꝓꝑ h̄ ſignificat natiuitas filij de parētibus totū iſtō. Et manifeſtū eſt ꝙ natiuitas cuiuſlibet filioꝝ cōcordantiā habʒ cuʒ natiuitate parentū.⁊ res q̄ hn̄t cū vna eadē re concordantiam:ſūt concordes.ſ.vna cum altera.⁊ ꝓpterea conuenit ꝙ natiuitas cuiuſlibʒ fratrū:ſignificet ſtatū aliorum fratrū.⁊ hec cōcordātia quādoqʒ ſignificat fortunā qn̄qʒ īfortunā:qn̄qʒ bonū:quādoqʒ malū.⁊ hoc totū inuenies in antea demōſtratū ⁊ diſtinctum in ſuo loco.

¶ At illa q̄ ip̄a eadē hora ꝑtus euēiunt nō ſt̄ vnū ⁊ idē plane ⁊ aꝑtū velut hec q̄ p̄diximus. Accidētiū vero poſtremum ꝙ ſciri p̄t illꝰ eē dicit̄ ꝙ poſt ꝑtum accidet. Hāc āt ſpēm multoruʒ modorum multarumq̄ꝫ ꝑtiuʒ fore nō dubitatur.

¶ Id tamē ꝙ erit ī natiuitate nō ē res vna ſola ſimpl'r ſicut ea q̄ narrauimus ⁊ poſterius ad ꝙ attigere poſſumus ex accidētibus ē id ꝙ ex eis accidet poſt natiuitatē ⁊ hec pars ē multarū manerierum ⁊ modorum.

¶ Ip̄e diuiſit iudiciū ſtatus eius qui naſcitur in duas ꝑtes. vna ē id ꝙ accidit hora ipſiꝰ natiuitatis ⁊ alia ꝙ accidit poſt tēpus natiuitatis et nulla harū mānerierū ſimplex ē ſicut iudiciū ꝑentū :⁊ fratruʒ quoniā ꝙlibet horū iudiciorū ē ſimplex et ꝓꝑea dixit ꝙ iuditiū cuiuſlibet horū duoꝝ modorū ē mltaꝝ mānerieꝝ ⁊ ip̄e vult hec ī antea demr̄are.

¶ Ex his igitur q̄ ī ipſa eadē hora ꝑtus eueniūt illa q̄ ſcire volumus ſūt loqui d̄ maribus femīs:⁊ vtruʒ gēinos an pl'es ꝑturiēs ꝑiet:loqui ēt d̄ formis mōſtruoſis nec n̄ ex his q nunq̄ꝫ creſcēt.

¶ Et id ꝙ ſcire volumus ex eo ꝙ accidit hora natiuitati ſinet:ē iudicare de maſculis vl' feminis aut ſi duo naſcūt̄ īuicē aut ſi ille q naſcit̄ ē iꝑfecte facture aut ſi nō recipiet victuʒ vel cibuʒ.

¶ Hic ē vnꝰ modꝰ duoꝝ ī ꝯpoitoꝝ q̊s dixit ⁊ diuidit eū.4. modis. p̄mꝰ ē d̄ maſcl'o vel femīa iudicare. 2ꝰ ſi naſcit̄ plus vno. 3ꝰ ſi ē iꝑfecte facture. 4ꝰ de hisqui cibum non recipiunt iudicare.

¶ Ex his āt q̄ poſt ꝑtuʒ ea q̄ ſcire q̄rimꝰ ſt̄ ſ̄mocīari d̄ vita eo ꝙ eoꝝ q creſcunt narratiōibus n̄ adherēt. poſt hec āt loqui d̄ forma corꝑis ⁊ ex īfirmitatibus atqʒ īpedimētis corpori contingētibus. deīceps d̄ q̄litatibus aīe ⁊ illius accn̄tibus ſermocīari. Deīde loq d̄ fortunio ⁊ īfortunio nati ⁊ d̄ regno ac exaltatiōe illiuſq̄ꝫ ſublimitate. poſtea ip̄iꝰ ēt eē ī hoc ꝙ ex oꝑibus efficiet enarrare: Deīceps de eius cōiugio ſermocīari ac de mora cum vxore faciēda: ⁊ ex hoc ꝙ de īfātibꝰ ei cōtiget nec nō ex eiꝰ cōmixtiōe ac familiaritate cū hoībꝰ ⁊ ex amicis ipſius. Deīde ꝑegrinatiōes oн̄dere:poſtremo qdē moduʒ ſue mortis indicare ꝙ ī fortitudīe locutiōī que ſit de vita aſſimilat̄. Illiꝰ tn̄ ordo poſt hec p̄dicta ponēdꝰ ē.

¶ Id aūt ꝙ ſcire volumus ex eo ꝙ accidit poſt natiuitatē ē iudicare de vita q2 hec n̄ ē res q̄ cuʒ iudicio teneat̄ eorū q cibū nō recipiūt : Et poſt

de forma corporis iudicare: ⁊ de infirmitatib⁹ ⁊ peſtilentijs corpi accñtib⁹: ⁊ poſt hoc de ſtatu aĩe ⁊ accidẽtibus ſpũalibus iudicare: p⁹ hoc õ forma nati ⁊ eius ſubſtãtia ⁊ honore ac exaltatiõe: poſt hoc de ſtatu eius. ſ. de quo magiſterio ſe itromittet: poſtmodũ de ſuo cõiugio ⁊ q̃liter ſe hẽbit cũ vxore aut vxor cũ viro ſuo ⁊ cuiuſmodi filios hẽbit ⁊ cuiuſmodi ſocietatẽ vel pticipatõem cũ hoib⁹ ⁊ cuiuſmodi amicos habebit: ⁊ poſtmodũ iudicare ſi erit i terris extrãeis pegrinus ⁊ q̃ morte morieť vltio iudicare qõ ꝯuenit p potẽtiam iudicij vite: ⁊ cõuenit ꝙ eius ordo ſit poſt hos omnes.

¶ Hic eſt nũerus eoꝝ q̃ ſũt i 2ª pte q̃ ẽ ꝯpoſita. ⁊ diuidit eã in. i3. modos. prim⁹ ẽ iudicare vitã: ⁊ dicit ꝙ h modus iudicij nõ tenet ſe cũ iudicio coꝝ g cibũ nõ recipiũt: qꝛ ipi nõ hñt vitã hñtẽ q̃titatẽ i ꝯparatõe curſus ſolis g ẽ dñs oĩuz pſtaꝝ. ⁊ id qõ adiuuat vt hẽat q̃titatẽ: ꝯuenit ꝙ ſit ẽm curſũ ſol: vt ſalti cõpleat curſũ ſuũ vna vice: ⁊ h ẽ ãnus vn⁹. 2⁹ modus ẽ formã corpis iudicare. 3⁹ iudicare ĩfirmitates ⁊ peſtilẽtias corpis. 4⁹ ſtat⁹ aĩe iudicare. 5⁹ ĩfirmitates ⁊ peſtilẽtias aĩe cõtĩgẽtes. 6⁹ fortunã nati i ſuba. 7⁹ exaltationẽ vel depſſionẽ ei⁹. 8⁹ de quo magiſterio ſe ĩtromittet. 9⁹ ꝯiugiũ nati: ⁊ quot copulabiť: ⁊ q̃ manerie: ⁊ q̃tũ durabit cũ illis gb⁹ copulabiť. 10⁹ de filijs quos natus hẽbit. 11⁹ cꝰ vitam hẽbit: ⁊ quam ſotietatẽ cuз hoib⁹: ⁊ cꝰ amicos. 12⁹ aſpicere cꝰ itinera faciet: ⁊ ad q̃s terras. 13⁹ cꝰ maneriei erit mors ſua. Et qñ aggregabim⁹ hos. i3. modos cũ ſupradcĩs q ſũt parentũ ⁊ fratrũ: erũt. 15. ⁊ in 4ª pte ſũt q̃tuor modi: ſicut ibi ĩuenies. Et cũ dicit ꝙ cõuenit p potẽtiã iudicij vite. ⁊ cõuenit ꝙ ei⁹ ordo ſit poſt hos oẽs. vult dicere ꝙ iudiciũ mortis ẽ res q̃ cõcordat cũ iudicio vite: qm̃ res q̃ dat vitam: ẽ res q̃ dat nato vnũ tps i quo ſint ei⁹ motus nãles: et eius vtutes ex corpore. ⁊ hoc tps durat dõec venit res alia q̃ abſcidit ipm. ⁊ hoc ẽ illõ qõ dat mortẽ. ꝓpter hoc cõuenit vt iudiciũ mortis ſit cõcors cũ illo vite: ⁊ lз ſit ibi ꝓportio iter eos per potentiam conuenit ꝙ ordineť poſt iſtud totum: qm̃ hic eſt finis peractum. Dixit Ptho.

¶ Nos ãt hoꝝ vniuſcuiuſqз mõꝝ gñalr enarrabim⁹ ⁊ cũ ſolis ẽ nr̃e narratiõis fortitudinib⁹ h opãtib⁹ iſta dicem⁹ ſic ſupi⁹ mãifeſtauim⁹. ea vero q a q̃plĩmis ſtulte ſupflueqз plata ſũt. i gb⁹ nõ ẽ ẽmo ꝓbabilis: q occaſiõib⁹ p pª̃ᵐ nãз exiſtẽtib⁹ ꝯueĩat ⁊ poſtpõem⁹ ex bis id ad qõ puenire poſſũm⁹. ñ p ſortes neqз p nũeros ⁊ gb⁹ occaſiões p q̃s h opteat eẽñ hẽnť: ſed p pſtaꝝ figuraꝝ earũqз ſilitudinũ cũ ſuis locis obſeruationes inueſtigabim⁹.

¶ Et dicemus qõqз hoꝝ i antea gñalr ⁊ noiabimus virtutes ſimplices: q̃s fecit vnũqõqз hoꝝ ſicut p̃diximus: ⁊ p̃termittem⁹ vanitates quas multi hoĩes narrauerũt: i gb⁹ nõ ẽ aliqd pfectũ neqз qõ audiẽdũ ſit: neqз qõ rõni ptineat q̃ ſit de pria nã: ⁊ noiabim⁹ ea q̃ attigere poſſum⁹ ex p̃dictis: nõ p ſortes vł nũeros nullã rõnẽ hñtes: ſз aſpiciẽdo in figuris ſtellarũ: ⁊ in concordantia quam habent cum locis ſuis.

¶ Põas vna hora cor et mẽtẽ tuã mecũ vt poſſis itelligere dictũ iſtud tã nobile: qꝛ ſi tu itelliges ipſũ exibis de magno labore et lõga pena ⁊ õ vanitatib⁹ q̃s ꝯpilauerũt mł̃ti faciẽtes mł̃tos libros õ ill. Et ẽ magnũ mirũ qũo nõ appoſuerũt mẽtẽ i h libro qm̃ fact⁹ ẽ iã ſũt mille ãni ⁊ qũo nõ gloſauerũt eũ nec demõſtrauerũt rõnes q̃s vult dicere ⁊ nõ ſũt eũ ſecuti ſolũmõ: Nõ. n. ĩtromiſiſſẽt ſe de vanitatibus nec de fabulis vetulaꝝ. Ego ãt ñ credo ꝙ p alio dimiſint niſi pp pigritiã vel maliciã. Si p pigritiã cã fuit qꝛ multũ ẽ h lib obſcur⁹ ita ꝙ eũ itelligẽ nequerũt. ⁊ ſi p maliciã fuit qm̃ eũ aliqui itellexerũt ⁊ deuiauerũt hoĩes ab itellectu ipi⁹ conpilãtes alias vãitates i gb⁹ hoĩes laborarẽt ne aſpicerẽt in h libro. et ſi h dicere vellem⁹ ꝙ aliqs eoꝝ q fuerũt añ me nõ itellexerũt q̃ᵐ ego õ h libro crederẽ dicere vitatẽ: et ſi tu bñ mẽtẽ appoſueris i gloſa mea tenebis me vidicũ i hoc meo dicto nec volo plõgare ãpli⁹: ſз vboꝝ ptho. tibi oñderẽ rõnes: Q ãt dixit narrabim⁹ vnãq̃qз reꝝ iſtaꝝ gñalr: vult dicere ꝙ iſte res quas narrabit ſũt regule ⁊ radices ſolũmõ qꝛ de regulis ⁊ radicib⁹ cõpõiť ars iſta tota. ⁊ pticularia iacẽt i ea q̃ ſũt i ipa arte: Et ꝙ dixit. ⁊ narrabim⁹ vtutes ſiplices opãtes res iſtas: vult dicere ꝙ cũ iſtis reglis põet exẽpla q̃ accepta ſũt õ vtutib⁹ ſtellaꝝ. Qõ ãt dixit ⁊ p̃termitem⁹ vãitates i gb⁹ ñ ẽ rõ q̃s multi dixerũt q̃ teneaľ cũ pª nã. vult dicere ꝙ ñ hñt rõnẽ pp vtutes celeſtes q̃ opantur res iter nos exñtes. Et mãifeſte dicit ꝙ he vtutes vẽiũt p aliã nãm q̃ ẽ pma cã. et oẽs phi multũ bñ demõſtrarũt rem iſtã p rectas ꝓbõnes qm̃ demõſtrauerũt ꝙ de⁹ pzio creauit celos: ⁊ ſtellas: ⁊ poſuit i eis vtutẽs p gubernãdo cũcta terrena: ⁊ hec ẽ res bñ affirmata i ſcia phie ⁊ i h multũ locuti fuerũt plo ⁊ Ariſ. ⁊ illi õ ſecta eoꝝ: et ptbole. voluit nobis oñdere h p dictũ iſtud qõ ꝓbatũ ẽ i phia ꝙ oĩa q̃ iter nos accidũt ſũt pp volũtatẽ dei qm̃ ds ẽ ipe q mouet celos ⁊ gcgd ẽ i eis: ⁊ ꝓpter hoc motũ vẽiũt oĩa accñtia i h mũdo de gñatiõe ⁊ corruptiõe: Et poſtq̃ ita ẽ magnũ ius hз ptbole. dedignãdi: et vilipẽdẽdi vãitates quas alij cõpilarũt qꝛ nihil ẽ i eis ptinẽs ad vtutes q̃ deriuenť a pte dei. Et dixit ꝙ erãt vãitates qm̃ ipe ⁊ oẽs phi reputãt ꝙ nõ ẽ res i mũdo q̃ veniat niſi p diſpõnẽ celeſtẽ: ⁊ ſi aliud credit homo eſt vãitas. Et ſi qs dixerit ꝙ hõ p ſe pt aliqd facere: verũ ẽ: tñ illud poſſe qõ hз cõſequiť volũtatẽ ad ſe ptinẽtẽ q̃ ẽ ſua ꝓpria. Et ꝙ dixit p̃grem⁹ ea q̃ attigere poſſum⁹ ex eis non p ſortes nec cõputatiões q̃ ñ hñt rõnẽ: vult dicere ꝙ dedignaľ ſortes: q̃ dicũť ptes ⁊ nũeros illoꝝ q ñ hñt rõnẽ in hac arte ſicut ptes q̃ ſũt accepte ab vno loco q vtutẽ ñ hз ad aliũ lo͞m ñ hñtẽ vtutẽ: ⁊ ſic nũeri quos narrauit veli⁹ ⁊ ſi cut nũer⁹ miliariũ ⁊ cẽteoꝝ ãnoꝝ ⁊ ſiliũ õ gb⁹ locuti fuerũt aſtrologi: Et id qõ dixit tñ ponẽdo mẽtẽ i figuris ſtellaꝝ ⁊ i cõcordãtia quã hñt cũ locis ſuis. vult dicere ꝙ regule: ⁊ radices ẽm q̃s demõſtrabit i hac arte ſũt ẽm pticipationẽ que ẽ iter figuras ſtellaꝝ et res i gb⁹ opanť: vbi. g. qñ õmoſtrabit i iudicio parẽtũ pticipationẽ q̃ ẽ iter patrẽ et ſolẽ: Et mãifeſtũ ẽ ꝙ p ptes et nũeros q hñt talẽ pticipationẽ q̃lis iſta cõuẽit iudicare ſicut ẽ ps fortũe ⁊ nũerus alioꝝ plãetaꝝ et aliaꝝ reꝝ his ſimiliũ.

¶ Quapp ne verbũ hoc i vnoquoqз p̃ſcripto rũ capituloꝝ retractare ſit op⁹ i oĩbus gñaliter nos hic proferre conuenit.

¶ Et ne multotiẽs loq hẽam⁹ i his q̃ p̃diximus⁹ cõuẽit vt dicam⁹ dcm̃ vnũ i oĩb⁹ gñale.

¶ Poſtq̃ nobis õmõſtrauit ꝙ id qõ locut⁹ eſt i hac rõne erũt regule ⁊ radices de gb⁹ cõpõiť dictũ i quolз. 17. mõꝝ p̃dictorũ: diciti hoc loco. ꝙ ne hẽret redire ad h dcm̃ multotiẽs cõuẽit vt det i hoc loco regulas gñales et he regule ſũt tres ſicut itelliges ante.

¶ Ex capitulis igiť obſeruatiõis nati uitatũ locũ circuli ſigꝝ q ſpẽi illi⁹ q̃ſiti capituli aſſiľeť ꝯſiderem⁹. velut ẽ loci medij celicũ opibus ⁊ loci ſoľ cũ re p̃ris ſilitudo: poſtea plãetas qbus ex p̃dictis. 5. ſpẽb⁹ illi⁹ loci diſpõnẽ hĩc ꝯuẽit obſuem⁹.

¶ Cõuẽit vt pmit⁹ aſpiciam⁹ i loco circli ſignoꝝ q cõuẽit illi rei quã petim⁹ õ his q̃ volum⁹ iudicare: verbigrã. Sicut cõcordat loc⁹ medij celi cũ magiſterijs ⁊ opib⁹ de gb⁹ ſe itromittet nat⁹ vł

ſicut cócordat loc⁹ ſolis cũ reb⁹ ꝑtinẽtib⁹ ad pa tres. Et poſtea iſpiciem⁹ q plt̃e ius hñt diſponẽ di locũ illũ p q̃nq3 modos quos p̄diximus.

¶ Hec ẽ p̄ma regula q̃ñ voluerim⁹ aſpicere i vnoq̃q3 decẽ ſeptem modoꝝ ꝑ ſciẽdo qd erit d eo petem⁹ p̄mit⁹ ꝑtici patioẽ ſiue ꝓportioẽ3 q̃ erit iter rẽ illã ⁊ res celeſtes ⁊ h ꝑ poꝛ⁹ ẽ cócordãtia: et ea q̃ ẽ de locis plt̃aꝝ ẽ ſicut locus ſol' q̃ ꝑtinet ad patrẽ ⁊ cócordãtia q̃ ẽ p locũ ſignoꝛũ ẽ ſicut deci ma dom⁹ q̃ ptinet ad magiſteriũ. et quando hec ſciuerim⁹ igrem⁹ qs plt̃a iũs ha beat diſponẽdi illũ locũ ⁊ ſciem⁹ qs erit diſpoſitor p p̄dictas res q̃nq3 q̃ ſũt triplicitas domus exaltatio terminus ⁊ appitio ſub radijs: vel hẽat aſpectum cum ſole in figura ſicut iam oſtendimus.

¶ Et ſi vn⁹ plt̃a oĩb⁹ his modis ipi loco dñabit̃ illius rei q̃ſite diſpõnẽ attribuem⁹ ipi. Si autẽ duo vel tres ei dñent̃ illi qui pluriũ nũeroꝝ foꝛ titudinẽ habuerit diſpõnẽ dabimus.

¶ Et ſi dom⁹ triplicitatis loci fuerit vn⁹ plt̃a p oẽs ꝑtes dabim⁹ eũ diſpoſitoꝛẽ rei illi⁹ et ſi eiuſ dẽ loci fuerit dñi due plt̃e vel tres põem⁹ illũ ꝓ diſpoſitore q plẽs p nũerũ habuerit dignitates.

¶ Uult dicere qđ ſi dñs illi⁹ loci fuerit vn⁹ plt̃a p p̄dictos q̃nq3 modos ipa ſol⁹ erit diſpoſitor illius rei ⁊ ſi fuerit. z. vel plẽs accipiemus illũ q fuerit maioꝛis virtutis ⁊ pluri mũ dignitatẽ ⁊ dabim⁹ ei auxiliatoꝛẽ plãetã q eũ ſeq̃t̃ i ṽtu te ac nũero dignitatũ ⁊ i oĩb⁹ alijs mõ ſilĩ faciemus.

¶ Deide futuri qualitatẽ ꝯſiderem⁹ cuius iue ſtigatio erit ex naturis illaꝝ ſtellaꝝ q̃bus diſpo ſitio ꝑuẽit ⁊ ex naturis ſignoꝛũ i q̃bus planete fuerit necnõ ex locis ſiĺibus.

¶ Poſtmodũ aſpiciem⁹ accidẽs quale erit ⁊ h petemus p nãs plt̃aꝝ q ius hẽnt i diſponẽdo ⁊ a nã ſignoꝛum i q̃bus fuerit ijdẽ planete ⁊ a lo cis concoꝛdantibus cum eiſdem.

¶ Uult dicere ꝙ id qđ accidet i quocũq3 hoꝛ ſeptẽ modoꝝ ⁊ gñalr̃ oẽ accñs pt ſcirip. 3. res p̄ma ẽ et cõuẽit ꝑponi nãm nãe plãete diſponẽtis. ſcđa nã loci ẽ i quo ẽ idẽ plãeta diſpo ſitor. 3ᵃ ẽ nã locoꝝ hñtiũ cócoꝛdãtiã cũ re illa ſicut locus ſolis cócoꝛdat cũ patre ⁊ loc⁹ medij celi cũ magiſterijs: et cõmiſces vnũ cũ alijs ⁊ ex hes d ipa ꝯpõne id qđ erit de illo accñte verbi. g. ſi h tria fuerit cócordãtia i vna nã nõ ẽ am pli⁹ aſpiciendũ. ⁊ ſi diuerſa fuerit dicem⁹ ꝙ nã illi⁹ accñtis erit tertia de illis tribus. Et põamus ꝙ ſol ſit in vndeci ma i domo ſaturni. ⁊ ſaturnus i. io. circũdat⁹ a ioue. ⁊ vene re i domo iouis ⁊ q̃ñ hec viderim⁹ dicem⁹ ꝙ pater erit bo ne vite i lege ſua poſt hãc natiuitatẽ et faciet ꝓ aĩa ſua bñ vel religionẽ itrabit. et erit idigẽs ꝑꝑ debilitatẽ iouis que ſibi aduẽit p ſaturnũ ⁊ ꝑꝑ venerẽ q̃ ẽ cadẽs ab angulis: et ſaturnũ qui non aſpicit ſe cum ſole.

¶ Poſt hoc iueſtigationem quãtitatis futuri ex eoꝛũ virib⁹ accipiem⁹: ꝯſiderãdo vtrũ i ſuis q̃li tatib⁹ foꝛtes extiterit i mũdo ⁊ i natiuitatibus: an ſi cõtrariũ fuerit. In mũdo q̃dẽ foꝛtioꝛes dicun tur exiſtere: cũ i locis ſibi ꝓprijs vel ſiĺibus fue rint: ⁊ cũ oꝛiẽtales etiã extiterit ⁊ aucti nũero. In natiuitatib⁹ vero foꝛtioꝛes erũt: cũ i angulis vel i locis ad angulũ aſcẽdẽtib⁹ fuerit. maxime aũt i duob⁹ p̄mis q̃ ſũt aſcẽdens ⁊ celi mediũ.

debilioꝛes aũt erũt i mũdo cũ i locis extraneis vĺ ſibi diſſimilib⁹ extiterint: aut cũ occidẽtales vel in itinere diminuti fuerit: at i natiuitatib⁹ tũc erũt debilioꝛes: cum ab angulis receſſerint.

¶ Poſtmodũ p q̃rem⁹ q̃titatẽ accñtis p ei⁹ foꝛ titudinẽ: ⁊ aſpiciem⁹ ſi ſt̃ i ſtatu poſſe ac foꝛtitu die i mũdo. ⁊ ſi ſũt i tali ſtatu i natiuitate ⁊ ſi ẽ cõ trariũ. mai⁹. n. poſſe qđ hẽant i mũdo ẽ: q̃ñ ſũt i loco ꝑtinẽte eis ⁊ ꝯcoꝛdãte cũ eis. ⁊ q̃ñ ſũt oꝛiẽ tales: ⁊ q̃ñ aucti nũero. Et maioꝛ foꝛtitudo quã ipſi hẽant i natiuitate: ẽ q̃ñ ſt̃ i angulis vĺ i ſuccedẽ tib⁹: maxie i duob⁹ p̄mis q ſt̃ aſcẽdẽs ⁊ mediũ celi. ⁊ maioꝛ d̃bilitas quã hẽant i mũdo ẽ q̃ñ ſt̃ i locis ꝑegris: vĺ cũ q̃b⁹ ñ hẽant cócordãtiã: aut q̃ñ fuerit occñtales vel diminuti curſus: ⁊ ma ioꝛ debilitas quã habeant in natiuitate: eſt quã do ab angulis ſunt cadentes.

¶ Hec ẽ 2ᵃ regl'a. iã. n. nob demõſtrauit ꝙ ſcire poſſum⁹ ſta tũ accñtis p. 3. p̄ a plt̃a diſpoſitoꝛe ⁊ a ſiḡi q̃ ẽ: ⁊ a loco hñte ꝯcoꝛdãtiã cũ accñte. ⁊ nũc demr̃at nob in h dcõ: ꝙ q̃titas accñtis ſciri pt p q̃titatẽ foꝛtitudis hoꝝ triũ. ⁊ reuertit̃ ad id qđ nobis dm̃rauerat i p̄ᵃ ꝑte: vt nob patefaciat quicq̃d demr̃auit i illo loco. ⁊ dicit ꝙ plt̃e hñt res eẽntiales ꝑꝑ q̃s hñt mai⁹ poſſe. ⁊ res accñtales ꝑꝑ quas ſũt debiles. res aũt eẽntiales ꝑꝑ q̃s hñt mai⁹ poſſe: ſũt q̃ñ fuerit i domib⁹ vĺ tri plicitatib⁹ aut exaltatõib⁹ vĺ termis ſuis. aut ꝙ plt̃e maſ culini ſint i ſignis maſculis: ⁊ h°z ſilia. ſimiliter ſi oꝛiẽtales ſint a ſole aut velocis curſus erũt maioꝛis poſſe. Contraria ṽo his eẽntialib⁹ faciũt eos d̃biles: ſic q̃ñ i locis fuerint pe regris vĺ i q̃b⁹ cócoꝛdãtiã nõ hñt: ⁊ h ẽ q̃ñ plt̃a maſculin⁹ ẽ i ſigno feminio vel ꝙ ſint occñtales aut diminuti curſus ⁊ nece ẽ q̃to dixit i hoc libro ſm qđ narrauit i p̄ᵃ ꝑte. res ṽo accñtales ꝑꝑ q̃s plt̃e mai⁹ poſſe hñt ſũt q̃ñ fuerit i ãgul' vĺ i ſuccedẽtib⁹ maxie ſi fuerit i aſcẽdẽte. i me⁹ celi: et accñ⁹ ꝓ pterq̃ ſũt debiles ſũt q̃ñ fuerit i locis cadẽtib⁹ ⁊ hec ſunt 3ᵃ 6ᵃ 9ᵃ ⁊ duodecia. et harũ peioꝛes ſũt 6ᵃ et duodecia q̃a ñ aſpiciũt aſcẽdsẽ. Et expedit vt retineas i tua mẽoꝛia q̃cq̃d docuit i prima ꝑte cã huius loci.

¶ Spatiũ quoq3 tpis futuri cõſiderabim⁹ iueſti gãdo: vtrum reſpcũ ſol' ⁊ aſcendẽtis matutina les an veſptini fuerit: Due nãq3 p̄me q̃rte vtri uſq3 eoꝝ: ⁊ due p diametrũ ei⁹ oppoſite ſũt ma tuninales: reliq̃ ṽo ſt̃ veſptinales. Cõſiderabi mus ẽt ſi fuerit i angulis: vĺ ad ãgulos aſcẽdẽti bus. Si matutiales igit̃ vĺ in ãgul' fuerit: acutio ris erũt operis. ſi vero veſpertini vel aſcẽdẽtes ad angulos extiterint: tardioꝛis o p̄is eẽ dicent̃.

¶ Et vſq3 ad tp̄s oꝛiẽtãles aſpiciem⁹: ꝯſiderãdo ſi illi plt̃e ſt̃ matutiales aut veſptini i ꝯpatõẽ eo rũ ad ſolẽ ⁊ ad aſcẽdẽs: q2 duo q̃rti añcedentes quẽl3 coꝝ: ⁊ alij duo eis oppoſiti i dyametro ſt̃ matutinales: ⁊ alij duo q ſequũt̃ ſt̃ veſptiales: ⁊ aſpiciem⁹ ſi ſũt i ãgul' vĺ i aſcẽdẽtib⁹ ad angu los. ⁊ ſi fuerit matutiales vĺ i angul'. erunt ope ris foꝛtioꝛis: ⁊ ſi veſpertinales vel in aſcenden tibus ad angulos erunt o p̄is tardioꝛis.

¶ Hec ẽ 3ᵃ regl'a. ⁊ oñdit nobis ꝙ q̃rtus q añcedit aſcẽdẽs eſt. io. dom⁹. ii. ⁊. iz. ⁊ ei⁹ oppoſitũ eſt 4ᵃ 5ᵃ ⁊ 6ᵃ. ⁊ iſti duo q̃

drati dicti ſunt matutinales in comparatiõe eoꝝ ad aſcendens.⁊ alij duo q̃drati quoꝝ vnus eſt 7ª dom⁹ 8ª ⁊ 9ª.⁊ alter q̃ ē aſcēdēs 2ª ⁊ 3ª ſūt veſptinales.⁊ q̃rtus q̃ añcedit ſolē eſt.10.dom⁹.11.⁊.12.a loco ſuo.Et ali⁹ q̃rtus eſt 4ª 5ª ⁊ 6ª a loco ſolis.⁊ iſti duo ſūt matutinales.⁊ alij duo q̃drati veſpertinales. ī cõparatiõe ſolis ſūt alij duo q̃drati. Et manifeſtū eſt ꝙ qñ planete fuerint oriētales a ſole ſūt maioris operis.ſilr̃ qñ trāſeunt oppōnē ſolis: qm̄ quolibꝫ die plus fortificant̄ ⁊ appropinquāt directiōi.Et hec oīa iam demōſtrauim⁹ in gloſa p̄me partis.⁊ id qđ dixit ſūt maioris operis.vult dicere ꝙ opus ſuū veniet ī tp̄e natiuitati ꝓpīquo. Et ꝙ dixit operis tardioris.vult dicere ꝙ ꝓlōgabitur op⁹ ſuū ad horam natiuitatis.⁊ pōt ſciri ꝓlongatio iſta a q̃titate fortitudinis ipſarum trium rerū q̃ ſunt planeta diſpoſitor:⁊ eius locus:⁊ locus qui concordat cum re.

¶ In parētibus. Capi. IIII.

Dixit haly.

Iam oñdim⁹ rõnem ꝓpter quā cõuenit ꝙ natus hēat ſignificationē in parētib⁹.⁊ dicim⁹ ꝙ ē ꝓpter concordātiā q̃ eſt inter natiuitates filiorū cū illis parētū.Silr̃ diximus rõnē ꝑꝑ quā poſuit ptho.p̄mit⁹ iudiciū parentū.

Prima nāqꝫ via quam in vniuſcuiuſqꝫ iſtarum ſpecierum inueſtigatione ſemper imitari debemus:eſt huiuſmodi.

¶ Primum ꝓpoſitū qđ nos ſeq oꝫ ſꝑ ī ſciēdo quēlꝫ modoꝝ p̄dictoꝝ ē ī hoc mō.

¶ Uult dicere ꝙ artificialis via ī quolꝫ.17.modorum comprehendēs oēs ſūt tres regule gn̄ales quas nobis dedit.et vna eaꝝ ē accipiēdo ſignificationē cuiuſlibꝫ rei a loco firmamēti ⁊ a diſpoſitore illi⁹ loci:⁊ a ſigno ī quo ē diſpoſitō. ⁊ alia eſt ī ſciēdo quo tp̄e veniet accidens illud: ⁊ hoc ſciri poteſt per acuitatem harum ſtellarum.

¶ Nos itaqꝫ nūc a prio caplo qđ ē capitulū ī locutiōe parētū exordiū faciem⁹: velut ordini quē mox enūciauimus cōuenire videt̄. Solē igit̄ ⁊ ſaturnū patrib⁹:lunā aūt ⁊ venerē matribus nāliter aſſimilari dicemus.

¶ Et nos primitus īcipimus a prio capitulo qđ ē capitulū iudicij pentū ſicut cōuenit ordinatiōi p̄dicte. Et dicimus ſic ꝙ ſol ⁊ ſaturnus hn̄t cōcordātiā nāliter cū patribus.luna vero ⁊ venus cum matribus.

¶ Qm̄ ſol ē maior cauſa ⁊ fortior:⁊ gn̄atio creature ⁊ mot⁹ mēſtrui venit ꝑꝑ ſp̄ma viri:ↄuenit ꝑ nāꝫ vt ſol ſit ↄcors cū p̄re.Silr̃ qꝛ ſaturn⁹ hꝫ participationē cū ſole ī fortitudine ⁊ haiꝫ.qꝛ ē maſculinus ⁊ diurnus ſicut ip̄e conuenit.ſilr̃ vt ſit diſpoſitor patrū ī tēporib⁹ q̃b⁹ ſol nō pōt hr̃e diſpōnem ipſā.Nā qñ ſol fuerit debilis v̄tutis erit ſaturn⁹ diſpoſitor patrū.ſilr̃ qꝛ lūa ſeqtur ſolē ī gn̄atōe:ↄuenit vt cōcordet cū matribus.⁊ qꝛ venus habet pticipatiōnē cū luna p̄ ceteris alijs:cōuenit vt ſit matrū ſignificatrix poſt lunā eodē mō.

¶ Quapp queadmodū haꝝ ſtellarū q̃litates ad inicē ⁊ cū alijs iuēiētur:ita fore pentū qualitates nobis exiſtimare cōuenit:eorū eteni fortuniū ⁊ ī fortuniū:necnō ⁊ regnū ex ſtellarū vicinitate cū luminarib⁹ nobis cōſiderare cōueniēs ē:nā cūꝫ vtrūqꝫ a fortunis que fuerit ex eorū haiꝫ ⁊ ī duobus ſignis eorumdē vel ī ſignis ea ſequētibus circūdabit̄:eē parētū egregiū fore ſignificabūt.

Maxime aūt cū planete circūdātes ſolē matutinales:circūdātes vero lunā veſptinales extiterit tūc eni erit eorū poſitio conueniens.

¶ Et ſm ꝙ iuētus fuerit ſtatus horū pl'tarū vel ī cōpatione eorū cū alia re eodē mō ↄuenit nobis intēdere qđ ē ſtatus patrum ita qđ expedit vt mēte apponamus ī fortuna ⁊ diuitijs eoꝝ qualr̃ planete circūdāt ābo luminaria.Et qm̄ qñ pl'te fortune circundant ambo luminaria ⁊ illos q fuerint đ ſuo haiꝫ ⁊ fuerint ipſi planete in ſuis duob⁹ ſignis metipſis aut ī ſignis ſequētib⁹ ea:ſignificabit ꝙ ſtat⁹ patrum optimus erit ⁊ honorabilis maxime ſi planete ipi fuerint qui circundant ſolē matutinales: ⁊ ipi q cōcordāt lunā veſptiales ⁊ cūꝫ hoc erit ſit⁹ eoꝝ bon⁹ ſic̄ p̄dixim⁹.

¶ Iam dedit nobis ꝙ ꝑ certo illi q cōcordāt cū p̄rib⁹ ſunt ſol ⁊ luna.qꝛ ſicut demōſtrauim⁹ in p̄cedētib⁹ gloſis:ſol et luna ſūt oīs generatiōis fortiores.Et dixim⁹ pauloañ:ꝙ ſi aliqs eoꝝ nō habuerit magnā v̄tutē ī natiuitate:erit diſpoſitor ī natītatee planeta q cū eo pticipationē hūerit.ſi ſol fuerit debilis erit ſaturn⁹ loco eius diſpoſitor patris. ⁊ ſi fuerit luna:erit ven⁹ loco ei⁹ diſpoſitrix matris. Et circūdatio quā dixit eſt:vt ſit ante planetā alter planeta vl' radij eius. ⁊ poſt eū alter planeta vl' radij eius:ſiue ſint ī vno ſigno ſiue ī duobus:ponēdo mentē in hac cōditōe:et ē vt miſceat̄ virt⁹ obſeſſi cū virtute circūdātis.Et manifeſtū ē ꝙ qñ fortune circūdant aliquē pl'tam: v̄tus ſua cōmiſcet̄ cū v̄tute fortune cū bono ⁊ honore. Et ſi obſeſſus fuerit īfortunat⁹: ſi tñ de ſuo haiꝫ:augmentat̄ in v̄tute ſua quā vult. ⁊ ī tali mō ↄferet.qꝛ ſi fuerit dānoſa virtus ei⁹ ⁊ virtutes planetarū circūdantiū tēperantes cōplexionē illā:cūꝫ ħ pōt inde bonū euenire.vbi gratia:ſi dānoſa fuerit per ſiccitatē:ↄferet multū ſi circūdantiū virtutes fuerit hūide.et ſi dānoſa fuerit ꝑ frigiditatem multū ↄfert ſi erunt calide.Et iam demōſtrauim⁹ hāc regulā ī gloſa p̄me partis :nihilominus memorauim⁹ hic iteꝝ vt melius ī mente conſerues .⁊ manifeſtū ē ꝙ qñ pl'te circūdātes lunā fuerit veſptinales:eſt res cōueniētior ipi lūe:qm̄ v̄tus ei⁹ occñtalis ē:⁊ oīs res fortificat̄ ſuo ſiſi.cū āt itellexeris glo. iſtā deī̄ itelliges ptho.

¶ Itē ſi ſaturn⁹ ⁊ ven⁹ oriētales fuerit in almugea ſibi ꝓpria vel ſi fuerit in angulis manifeſtuꝫ fortuniūꝫ parētum ex hoc ſignificare debemus ſm quātitatē vtriqꝫ ipſorum conuenientem.

¶ Silr̃ ſi ſaturnus ⁊ ven⁹ fuerit oriētales ⁊ in aſpectu faciei q ptinet ad eos vel ī angulis cōueīt vt itēdamus ꝑ hoc qđ fortuna patrum erit bene appibil': ſm ꝙ ↄcordauerit cū vno quoqꝫ eoꝝ.

¶ In hoc dcō ē aliq̃tulū grauitatis:qꝛ cōuenit vt aſpiciat̄ ad ſtatū veneris ⁊ ſaturni:qñ ambo fuerit diſpoſitores parentū:qm̄ ſi diſpoſitores fuerit oportebit vt ſilr̃ aſpiciam⁹ q pl'te ipſos aſpiciāt:⁊ cuiuſmodi fortitudinē hēant ī oibus alijs reb⁹ q̃s añ mōſtrauim⁹.⁊ ſi vltra ħ acciderit: vt ſic̄ ex aſpectu faciei ptinēte ad eos:⁊ hūc aſpectū faciei iā demōſtrauimus ī p̄ma pte:aut ꝙ ſint ī angulis:cōuenit vt ꝑ hoc ītendam⁹ ꝙ fortuna parētū erit hn̄ apparēs:ſic ītelligem⁹ ꝑ duo lumiaria qñ fuerit diſpoſitores ⁊ ea circūdauerint planete fortūe ⁊ bono:vl' q ſint đ ſuo haiꝫ:qm̄ ꝑ ħ ītelligem⁹ ꝙ ſtat⁹ parētum erit honoratus.Et cum dicit ſm ꝙ cōcordauerit cū vno quoqꝫ eoꝝ:ītelligas ħ qđ dixit cū vno quoqꝫ eoꝝ:qꝛ ꝓ parētib⁹ dic̄:ↄuenit.n.nob aſpicere ī p̄re a pl'ta ipꝫ gubernāte:⁊ ī m̄re a planeta ipam diſponēte.

¶ Si aũt horũ cõtrariũ fuerit: vt lumĩaria.ſ.ſint
curſu vacua ⁊ a nullis ſtellis circũdata: ꝑentũ ꝺ
clinationẽ ac vilitatẽ ſignificabũt. Maxie vero
ſi poſitio veneris ⁊ ſaturni fuerit icõueniẽs.

¶ Et ſi res i cõtrariũ ſe habuerit ita ꝙ luminaria
ſint curſus vacui nec circũdẽt ea plᷓte aliq̇ ſignifi
cat debilitatẽ ꝑentũ ⁊ vilitatẽ coꝝ: maxie ſi bonꝰ
nõ fuerit locus veneris ⁊ ſaturni.

¶ Jam itelleximus ꝑ verba ptho. ꝙ ſignificator pr̃is ẽ ſol.
poſtmodũ cũ ſeqᷓtur ſaturnꝰ. ⁊ luna ẽ ſignificatrix matris:
⁊ ſeqᷓtur eã venꝰ. Et itelligimꝰ ꝙ qñ vnus eoꝝ fuerit in bo
no ſtatu ſicut narrauit: ⁊ dñabitur ipſe ſolus in patre vl̓ ma
tre: ille cuius ſignificator dñabiť erit in bono ſtatu. Et ſi il
li qui ſequũtur eos i diſpõne fuerĩt ſil̓r in bono ſtatu: auge
buntur in bono ⁊ honore illiꝰ parẽtis cuius ſignificatores
fuerint: qñ ſignificatores erũt ſuꝑ vna re cõcordes. verbi
gratia: ponamus ꝙ ſol ſignificat patri ꝓſperitatẽ ⁊ hono
rem. ⁊ ſi ſaturnus ſe cõcordauerit cũ h̾ eodẽ: iuuabit ſolẽ
dare ꝓſperitatẽ patri maximã ⁊ honorẽ ac nomen. Et ſil̓r
aſpiciemꝰ i ſtatu quẽ narrauit ptholo. in hoc loco: ⁊ diſtin-
guemꝰ in felicitatẽ parentũ ⁊ eorũ vilitatem: ſicut fecimꝰ
in honore ac bono.

¶ Q̃ ꝺ ſi plãete ex eorũ haiꝫ nõ exiſtẽtes ea circũ
dẽt: Queãdmodũ cõtingit cũ mars poſt ſolem:
ſaturnꝰ vero poſt lunã aſcẽderit: nec ẽt loca for
tunarũ reſpectu lũinariũ cõueniẽtia fuerint: nec
ex coꝝ haiꝫ: miſerã vitã parentũ ⁊ ipſoꝝ eẽ ꝺſtru
ctionẽ nobis ex hoc ſignificare non diſcõuenit.

¶ Et ſi aſpexerint ea plᷓte q̇ nõ ſũt de haiꝫ coꝝ ſi
cut accidit quãdo aſcẽdit mars poſt ſolẽ: ⁊ ſatur
nus poſt lunã ⁊ locꝰ fortũaꝝ nõ fuerit bonꝰ i cõ
ꝑatione lũinariũ: ⁊ nõ fuerint de coꝝ haiꝫ cõuẽit
vt ꝑ hoc itelligamus vilitatẽ vite amborũ ꝑen
tũ ⁊ penam quam habebũt.

¶ Jd qꝺ dicit ſi aſpexerit ea: diꝯ ꝓpter duos ſignificatores
ſiue ſint duo luminaria: ſiue ſaturnus ⁊ venꝰ. Et iã demon
ſtrauimus ꝙ planete q̇ nõ ſunt de haiꝫ. dat nobis exemplũ
de hoc ⁊ dicit ꝙ qñ mars aſcẽdit poſt ſolẽ ẽ ante eũ: ⁊ facit
in virtute ſolis virtutẽ vnã dãnoſã ꝓpter magnã calidita-
tem ⁊ ſiccitatem. ⁊ quãdo ſaturnꝰ poſt lunã aſcendit ẽ ante
eam: ⁊ facit in virtute lune virtutẽ vnã dãnoſã ꝓpter ma-
gnũ frigus ⁊ humiditatẽ. Et poſtq̈ꝫ dedit nobis hanc diuiſi
onẽ ⁊ exemplũ eius: dicit nobis vnã ſũmã i eo qꝺ dixit. Et
non fuerit locus fortunarum bonus in cõparatione lumi
nariũ: quãdo fuerint de ſuo haiꝫ. vult dicere ſignificatões
parentũ qñ fuerĩt corrupti ⁊ fortune non teſtificati eis fue
rint duobus lũinaribus general̓r: ſignificãt parentibus vi
litatẽ ⁊ miſeriã habere laborioſam vitã. Et poſtq̈ꝫ hec per
fecit vult dare nobis aliã regulam per quam ſciamus diui
tias ⁊ paupertates parentum.

¶ Si ãt ꝑs fortuniũ ſignificãs: cuius mentiõeꝫ
facienius: ſtellis ſolẽ vel lunã circũdãtibꝰ: apta
ꝯueniẽtia cõueniens fuerit i natiuitatibꝰ ꝑentuꝫ
ſub̃a ſaluabitur atq̃ꝫ durabit. Quod ſi pars for
tunium ſignificans non extiterit: velud̄ diximꝰ:
Aut ſi hoꝝ cõtrariũ fuerit nec fortũe circũdede
rint luminaria: vl̓ ſi circũdãtes fuerit ĩfortũe ñ ꝓ
ficiet ꝑentũ poſſeſſio: ſed nocebit.

¶ Et ſi pars ſignificãs fortunã quã in antea noĩa
bimus fuerit i natiuitate cõueniẽs cũ plᷓtis cir
cũdãtibus ſolẽ vel lunã cõcordãtia bona ſalua
būtur ⁊ remanebũt ꝑentũ diuitie. Et ſi ꝑs fortu
nã ſignificãs nõ fuerit ſicut prediximus aut con
traria fuerit ⁊ aliquis plᷓta fortũata nõ circũdaue
rit luminaria vl̓ ſi ea circũdauerit plᷓte ĩfortũe ñ
ꝓficiẽt ꝑentibꝰ eorũ diuitie: imo faciẽt eis dãnũ.

¶ Ptho. diſtinguit hãc rõnem: ſimiliter ⁊ affirmat eam. Et
diſio eſt qꝺ dixit. ſi fuerit pars fortune conueniens i natiui
tate cũ planetis circũdantibꝰ ſolẽ ⁊ lunam cõcordantia bo
na ſaluabuntur ⁊ remanebũt parentũ diuitie. vult dicere
in hoc dicto ꝙ ſi pars fortune fuerit cõcors cũ planetis cir
cundantibꝰ ſignificatorẽ parentũ: ſit quis ſignificat ꝙ non
deſtruentur nec perdenť parentũ diuitie poſt natiuitatem
iſtam. ⁊ ſi concors non fuerit neq̈ꝫ de haiꝫ ſignificatoris pa
rentum: ſignificat ꝙ diuitie parentũ perdenť ⁊ deſtruenť.
⁊ dedit exemplũ in ſole ⁊ in luna ꝓ dãdo intelligi: ꝙ ſil̓e ac
cidit i ſaturno ⁊ venere ſi ipſi ſignificatores fuerĩt. Et ſum
ma eſt qꝺ dixit. ſi aliqui planete nõ circũdauerint lumina
ria aut circũdent ea planete infortune. vult dicere ꝙ ſi ꝑs
fortune nõ fuerit cõcors in natiuitate cũ planetis circũdã
tibus ſignificatores parentũ: perdenť ⁊ deſtrueť diuitie
parentũ. Et ſi ꝙ pl̓ eſt accidit ꝙ infortune circũdent duo
luminaria: penabunt ⁊ fatigabunt parentes ꝓ ſuis diuitijs
donec remote ⁊ ablate ſint ab eis: ⁊ ad magnã ꝺueniẽt pau
pertatẽ ⁊ infortuniũ. Et conuenit vt hoc idem itelligas de
parte fortune qñ volueris iudicare diuitias nati. Et q̈ꝫtum
dixit ptho. vſq̈ꝫ huc de parentibus ẽ in vno. 3. ſignoꝝ predi
ctorũ. Et ipſe nobis ante dixit ꝙ conuenit vt aſpiciamꝰ ſi
militer ad planetas dominãtes in locis ſignificatorum pa
rentum: ⁊ in locis planetarum qui dominanť. Et poſtq̈ꝫ ita
eſt conuenit vt aſpiciamus in ſtatu parentũ ab vnaquaq̈ꝫ
haꝝ reꝝ triũ. ⁊ ꝑꝑ hoc inuenimus in libris dorothi ⁊ alio
rum aſtrologorũ iudicantiũ ſtatũ parentũ ꝑ dños triplici
tatũ ⁊ per alia multa de quibus locuti fuerint: ⁊ hoc totum
incluſum eſt in verbis ptholo. ſi bene recolis et quãtum ti
bi diximus in memoria tenuiſti: ⁊ hec pars fortune quã di
xit in hoc loco: ẽ illa pars que ꝑ aſcẽdẽs natĩtatis ꝯputata ẽ.

¶ Longitudinẽ ãt vite ꝑentũ eiuſq̈ꝫ breuitatẽ ex
ſtellarum ſocietatibus i figuris cõſiderabimus.

¶ Et expedit vt i lõgitudie ac breuitate vite ꝑen
tũ aſpiciamꝰ ab alijs ꝑticipatõibꝰ figuraꝝ plᷓtaꝝ.

¶ Ptho. demõſtrauit nobis qũo ſcire poterimꝰ q̈ꝫta erit vi
ta parentũ: ⁊ dedit nob̃ penitus regulã gñalem: q̃ ẽ ꝙ ſcire
poſſumus h̾ a quolꝫ ſignificatore parentũ. ⁊ nobis patefe-
cit ꝙ ſignificatores parentũ ſũt tres. vnꝰ eſt locus diſpoſi
toris. aliꝰ eſt dñs ipſius loci. tertiꝰ ẽ locus ipiꝰ dñi: q̊ꝝ oĩuꝫ
potẽtior ẽ locꝰ diſpoſitoris: ⁊ poſtmodũ locus ipſius dñi.

¶ De pr̃is igiť vita dicamus. Cũq̈ꝫ iuppiter ⁊ ve
nus i figura quolꝫ mõ ſoli vel ſaturno aſſocianť
aut cũ iuppiter idẽ veneri aſſociať: fueritq̈ꝫ ſol̓ ⁊
ſaturni apta ſocietas vel ſi cõiũcti aut i trino vel
ſextili aſpectu fuerĩt ⁊ vterq̈ꝫ fortis lõgã patris
vitam ex hoc annũciabimus.

¶ Et ſi iuppiter vl̓ venus cũ ſole ꝑticipationẽ ha
buerĩt vel ſaturno i quauis figura aut ſi iuppi
ter ꝑticipationẽ habuerit cũ venere: ⁊ ꝑticipatio
ſaturni cũ ſole fuerit ꝯcors ita ꝙ ſit i tertia eꝰ vel
i ſextili aut ſit ꝯiuncti ⁊ ambo potentes itellige
mus ꝑ hoc ꝙ vita parẽtum longa erit.

Iã docuit nos ꝙ ſignificatoꝛ parẽtũ nãlr ẽ ſol et poſt ſolẽ
ſaturn⁹: cõuenit igit̃ vt ſciamus ꝑmitus qs eoꝝ ſit ſignifi
catoꝛ patris et qñ ſciuerimus: et iuenerimus qđ forme hẽ
ant ꝑticipationẽ cũ eo: et per quẽuis modũ ex eis quos ꝑdi
ximus i pꝛia ꝑte itelligem⁹ per hoc qđ ꝓlõgabit̃ vita patris
et ſi nõ iuenerimus ita: ſed cũ iter venerẽ ⁊ iouem ſit par
ticipatio ſic ꝙ eoꝝ v̓tutes cõmiſceãtur per hoc itelligem⁹
id idẽ qm̃ peruenit magna virtus fortũaꝝ ad terrã ſatur
no hñte participationẽ cũ ſole cõcoꝛdãtie ſicut ꝑdixim⁹
hoc aũt patri tribuit lõgã vitã. et ſi qs dixerit qũo erit cõ
cordãtia de cõiũctiõe ſaturni ⁊ ſolis dicem⁹ ꝙ caloꝛ ſolis
cũ ſaturno i frigoꝛe tẽperat̃ ⁊ vna hõa cõplo fit inde. Qđ
aũt dixit ſi ambo fuerit potẽtes dcm̃ ẽ ꝓ ſole et ſaturno ſi
ãbo fuerit i ſitu mũdi vel ꝯparatiõe anguloꝝ patri lõgã vi
tã ſignabũt et eo fõti⁹ ſi fuerit ibi iouis et veneris ꝑticipa°.

¶ Si xᵒ foꝛtes nõ fuerit: nõ erit hoc ita: ꝑter ꝙ
vite bꝛeuitatẽ xaciter non ſignificabũt.

¶ Et ſi potẽtes nõ fuerit hoc erit in cõtrariũ non
tñ ꝑꝑea demõſtrabũt pẽit⁹ qđ vita erit modica.

¶ Uult dicere ꝙ ſi foꝛtune ꝑticipationẽ nõ habuerit cũ ſi
gnificatoribus patris ⁊ ſol ⁊ ſaturnus nõ fuerit potẽtes in
locis ſuis ſit tamẽ ꝑticipatio iter iouẽ ⁊ venerẽ ⁊ iter ſolẽ
et ſaturnũ. Si res ſic ſe habuerit nõ iudicabimus ꝙ vita
patris ſit longa: ſilr ꝓ tã modica re nõ iudicabimus ꝙ ſit
breuis niſi ſit ibi aliquod qđ dicet.

¶ Hoc aũt ſi nõ ſic euenerit: ſed ſupra ſolẽ vl ſa
turnũ mars eleuatus fuerit aut ſi ſeq̃t eos: nec
ſoli ſaturnus cõuẽiẽs fuerit ſed in eius aſpectu
q̃rto vel per diametrũ oppoſito vel ſi vterqʒ fu
erit ab ãglo remot⁹: pr̃is đbilitas ſignificabitur.

¶ Et ſi hoc ita nõ fuerit ⁊ mars eleuat⁹ fuerit ſu
ꝑ ſolẽ vel ſaturnũ aut ſi fuerit ſequẽs eos: vel ſa
turnus nõ ſit cõcoꝛs cũ ſole: ſed ſit i q̃rto vel op
põne eius i diametro ſiue ꝙ ambo ſint cadẽtes
ab angulis accidit debilitas inde patri.

¶ Qꝛ dixit ſi hoc ita nõ fuerit. vult dicere quãdo nõ hũe
rimus ſignificationẽ demõſtrãtẽ longã vitã patris imo i
uenimus aliã ſignificationem ex qua itelligimus debili
tatẽ eius ⁊ ifirmitatẽ coꝛꝑis eius iudicabimus ꝙ vita pa
tris bꝛeuis erit: et id ꝑꝑ qđ itelligem⁹ patris đbilitatẽ ẽ qñ
fuerit mars eleuatus ſuper ſignificatoꝛẽ patris vel ꝙ ſi
gnificatorẽ ſequatur ⁊ hoc ẽ quãdo vadit vt iungat ſe cũ
eo: nam quãdo hoc modo fuerit debilitatẽ ſignificat vel
ifirmitatẽ coꝛꝑis ſui cũ ſole qm̃ auget i calore ⁊ ſiccitate
ſua ⁊ cũ ſaturno qm̃ auget i malo et dãno ſuo. Et conuenit
vt intelligas ꝙ plta altus ẽ q vadit ꝑ motum eqnocty ad
locũ plte exiſtẽtis ſub eo: v̓bi gratia plta q fuerit i decia do
mo ẽ eleuatus ſuꝑ illũ q ẽ i ꝯ° indicabimus ſilr ſi inter ſolẽ
⁊ ſaturnũ fuerit ꝑticipatio dãnoſa ſicut ẽ q̃rta et oppõ: qꝛ
hoc totũ debilitatẽ patris ſignificat et ifirmitatẽ coꝛꝑis
ſui. Et ſi ſol et ſaturnus fuerit cadẽtes ab angulis: qꝛ tunc
erũt debiles ſignificabũt ſilr debilitatẽ patris et ifirmita
tẽ coꝛporis ſui. et quando pater in tli ſtatu mãſit cito mõ
ẽ icurret qm̃ eius v̓tus deſtruet̃ occaſione magnaꝝ ifir
mitatũ q̃ multiplicabuntur i eo.

¶ At ſi in angulis vel i locis ad angulos aſcẽdẽ
tibus fuerit: bꝛeuẽ vitã parentũ aut nocumẽtuʒ
ſignificabũt: cũ. n. i duobus pꝛimis angulis qui
ſũt aſcẽdens celiqʒ mediuʒ ſteterit: vite bꝛeuita
tem indicabũt. Cum aũt i duob⁹ alijs extiterit:
qui ſũt occidẽs: ⁊ angulus terre: vel in locis ad
ipſos aſcẽdentibus ipedire dñr. Cũ mars ẽt ſo
lẽ ꝑdicto mõ aſpexerit pater ſubita moꝛte migra
bit: aut i ipſius lũinibus ipedimẽtũ continget: ſi
vero ſaturnũ aſpexerit: patri moꝛtẽ aut febꝛẽ cũ
tremoꝛe: vel ipedimẽtũ ex abſciſſiõe ſeu cõbuſti
one futurũ ſignificabit: rurſus cũ ſaturni figura
reſpcũ ſolis iconueniẽs fuerit occaſiõe moꝛboꝝ
ex hũoꝛibus nociuis accñtiũ moꝛs pr̃i eueniet.

¶ Et ſi ambo fuerit i angulis vel domibus q̃ ele
uãtur ab angulis erũt patres modice vite: ⁊ ac
cidet eis peſtilẽtia ⁊ modica vita. ⁊ ſi fuerint in
duobus pꝛimis angulis: q ſũt aſcẽdẽs ⁊ mediũ
celi: accidet eis peſtilẽtia: ſi fuerit i duob⁹ ãgul
poſterioꝛibus: q ſũt occidẽs ⁊ angls terre: vl ꝙ
ꝑ hos ãgulos eleuent̃. qm̃ qñ mars aſpexerit ſo
lẽ mõ quẽ diximus: pater moꝛte ſubita morietur:
vel accidet peſtilẽtia i oculis ſuis. ⁊ ſi ſaturnum
aſpexerit: accidet pr̃i moꝛs aut febꝛis cũ tremo
re: vel aliq̃ peſtilẽtia ex ꝑte inciſiõis vel ꝯbuſtio
nis. ⁊ qñ figura ſaturni fuerit mala cũ illa ſolis:
accidet patri debilitas ꝓ infirmitatibus eis ven
turis: occaſione maloꝛum humoꝛum.

¶ Qꝛ dixit ſi fuerit in angulis: dixit ꝑꝑ ipetuoſitatẽ mar
tis ad ſignificatoꝛẽ pr̃is: q ẽ ſol ⁊ ſaturn⁹: ⁊ ꝑꝑ nocumẽtũ ſa
turni ad ſolẽ. Et qđ dixit qñ mars aſpexerit ſolẽ eo mõ quẽ
dixim⁹. dixit qñ fuerit eleuat⁹ ſuꝑ eo: vl qñ voluerit iungi
cũ eo: vl ꝙ eũ aſpiciat alio aſpectu. Et qđ dixit ꝑ aſpectuʒ fi
gure ſaturni cũ illo ſolis: ſi fuerit mala. dixit ſi fuerit de 4ª
vel oppõne: febꝛes aũt q̃ ſũt cũ tremoꝛe: ſũt ille q̃ accidunt
ꝓ hũoꝛib⁹ putridis vl putredie hũoꝝ. Et mali hũoꝛes qs
dixit ſũt illi q diſcurrũt ꝑ reuma: ⁊ ꝓ his accidũt apoſtema
ta gutturis ⁊ coſtaꝝ: ptiſica ⁊ fluxus: ⁊ his ſilia q̃ ſꝑ accidũt
ꝓ reumate. Et ptho. nob demrauit i h dicto qñ accidet pr̃i
moꝛs ⁊ peſtilẽtia. et ſi tu itellexiſti gloſã nr̃aʒ ꝑdictã: potes
bñ itelligere qcqd dixit i rõnib⁹ iſtis. et ꝑꝑ has regulas q̃s
te docuit ptho. ſcire potes id qđ accidet pr̃i ⁊ q̃titatem vi
te ſue: ⁊ q̃titatẽ accidentiũ q̃ ſibi accidẽt ⁊ quando.

¶ Itẽ de vita matris agamus: cũ igit̃ in figura lu
ne ſeu veneris iuppiter vl ven⁹ iteꝝ lune aſſoci
abitur: ſiue cũ ea ſeu i eius aſpectu trino vel ſex
tili fuerit ⁊ vtreqʒ foꝛtes: vitã matris elõgabũt.

¶ Et qñ iuppiter hũerit ꝑticipatõeʒ cũ lũa ⁊ ve
nere i figura quouis mõ: vel concoꝛs fuerit ve
nus cũ luna đ ſextili vel tertio aut ꝯiũctõe ⁊ am
bo potẽtes fuerit: vitam elõgabunt matris.

¶ Si tu itellexiſti quãtũ demõſtrauimus i vita patris nõ
ẽ neceſſaria tibi gloſa ⁊ ſi nõ itellexiſti nũc itelligas. vult
dicere ꝙ ſi ſignificatoꝛ matris fuerit foꝛtũatus per quem
uis modũ ſignificat lõgitudinẽ vite matris: et ſi matris
ſignificatores fuerint cõcordes i participatiõe amoꝛis et
qlibet eoꝝ i ſe potẽs fuerit vitã matris ſimilr ꝓlõgabũt.
et ibi iacet vna qõ qꝛ cõplexio veneris eſt circa cõplexio
neʒ lune: ⁊ qñ cõiũgent̃ creſcet multum i eis hũiditas ⁊
multa hũiditas eſt damnoſa. Ad qđ reſpõdemus ꝙ in lũa
eſt caloꝛ accidẽtalis. et natura veneris ẽ circa nãm iouis:
et ex ambobus fit vna cõplexio tẽperata. Et poteſt aliqs
querere nũqd fit talis cõplo de 4ª et oppõne lune et ven
ris. Et nos reſpõdemus ꝙ 4ª et oppoſitio ſunt figure diſ

cordes:ſicut demõſtrauimꝰ in gloſa prime partis.in cõiũ-
ctione tñ voluntur virtutes:⁊ tãtũ cõmiſcẽtur ꝙ ex eis
fit vna virtus que deſcendit ad terram.

¶ At ſi lunã mars aſpexerit vel venerẽ ſecutꝰ fu
erit:aut i ipſiꝰ aſpectu.4.vel ꝑ dyametrũ oppo
ſito remãſerit:ſeu ſi ſaturni qualitas reſpcũ lune
iſtiꝰ q̃litatis extiterit:ſi ipſi minuti curſu fuerint
vel ab angulo receſſerint:i morbos ⁊ egritudi
nes ſolũmõ matres illaqueari deſignabũt. Sȝ
ſi aucti curſu fuerit vl' i angulis:matrũ vitã abre
uiabũt:aut eis ĩpedimẽtũ ĩferẽt:abbreuiabũt ꝗp
pe vitã cũ in orientalibꝰ angulis fuerit vel i aſcẽ
dentibꝰ ad eos. In occidẽtalibꝰ aũt angulis vel
in aſcendentibus ad ipos cũ fuerit:eis ĩpedimẽ
tũ adducẽt:cũ mõ nãqȝ p̃dicto lunã mars vide
rit:fueritqȝ luna oriẽtalis repẽtina:mors matꝝ:
vel ſuoꝝ oculorũ ĩpedimẽtũ ide ꝓueniet. Sive
ro fuerit occidẽtalis earũdẽ mors ex aborſibus
vel ex his ſiĺibus accidet:aut occaſiõe icĩſiõis ⁊
cõbuſtiõis eis ĩpedimẽtũ eueniet. Si venerem
ãt mars aſpexerit:erit earũ mors ꝑ febres ⁊ ĩfir
mitates ex viſus offuſcatõe ꝯtigẽtes ac ꝑ humo
res ſubito decurrentes:cũqȝ lunaȝ ſaturnꝰ aſpe
xerit:mortẽ vel egritudinẽ generabit: luna ꝟo
cũ oriẽtalis fuerit ꝑ febres cũ tremore mortem
annũciabit:⁊ cũ fuerit occidẽtalis occaſiõe cor
rodentiũ apoſtematũ ⁊ cõmeſtionũ:vl' i mulie
bribus mẽbris cõtingentiũ illud eueniet.

¶ Tamẽ ſi mars aſpexerit lunã vel ſequẽs fue-
rit venerẽ:aut in q̃rta eiꝰ vl' oppõne ſuꝑ dyame
trũ:ſiue fuerit ſtatꝰ ſaturni i reſpcũ lune hoc mõ
q2 ſi fuerit ambo miuti curſu vl' cadẽtes ab ãgu
lis:adducẽt matribꝰ ĩfirmitates ſolũmõ.tñ ſi fue
rint aucti curſu vl' fuerit i angulis abbreuiabũt
vitã matꝝ:⁊ accidet eis peſtilẽtia mala ⁊ abreui
atio vite erit quãdo fuerit i duobus angulis ori
entalibꝰ:vl' ꝙ eleuant̃ ad eos. ⁊ accidet eis peſti
lẽtia ſi fuerit i duobꝰ ãgulis occidẽtalibꝰ vl' his
q ad eos eleuant̃.q2 qñ mars aſpexerit lunã mõ
p̃dicto:⁊ ipa fuerit oriẽtalis:accidet ꝑ hoc ma
tri mors ſubita vl' peſtiletia i oculis.tñ ſi lũa oc
cidẽtalis fuerit:accidet ꝑ hoc m̃ribꝰ mors emiſ
ſione filioꝝ vel ſiliũm:aut ꝓpter peſtilẽtias ac-
cidẽtes ꝑ iciſione vel cõbuſtiõe. ⁊ ſi mars aſpe
xerit venerẽ:accidet ꝑ hoc matribus mors ꝑ fe
bribꝰ ⁊ tenebris oculoꝝ ⁊ viſus debilitateȝ ꝑꝑ
mãm quẽ tẽdet ad eos. ⁊ ſi saturnꝰ aſpexerit lu
nã:accidet ipa mors ⁊ ĩfirmitates. ⁊ ſi luna fue
rit oriẽtalis:erit mors cum febre cũ tremore:⁊
ſi luna fuerit occidentalis:erit mors ꝑꝑ apoſte
ma quod fiet in ventre matris per cancrum.

¶ Totũ hoc dictũ iaȝ gloſatũ eſt i p̃cedẽtibꝰ gloſis de p̃re:
⁊ ea que ſũt h̄ plus q̃ ĩtelligere debes i h̄ loco ſũt:ꝙ ptho.
ſemꝑ dat nobis regulas memorãdo ꝑ v̄ba p̃terita. Et ego
volo ea tibi oñdere in hoc loco:vt ĩtelligas ꝗcq̄d legeris ẟ
verbis ptho. Qđ dixit curſu diminuti ⁊ cadentes ab angul'
⁊ aucti curſu i angulis:⁊ occidẽtales.totum dixit ad memo
riã rõnis eius:qđ nos docuit ĩ capi.iſto p̃cedẽti de acuitate
opis ⁊ eius laxitudĩe:vt ĩtelligas ꝑ hos ſtatꝰ ſi accũs erit ci
to:aut ſi prolongabit̃. Et ſi duo anguli orientales quos di
xit:ſunt aſcẽdens ⁊ celi mediũ:⁊ duo occñtales 7ᵃ domꝰ ⁊
quarta. Et qđ dixit qñ luna fuerit occidẽtal':dicit qñ fuerit
cadẽs ab angulis ⁊ eſt oriẽtalis qñ fuerit in angulis. ⁊ hoc
eſt ꝓpter ſiĺitudinem quã habet cũ planetis oriẽtalibꝰ vel
occñtalibus. Et q̃tũ i hoc dixit:iã oñſum eſt ꝑ gloſas prete
ritas. Qđ aũt demr̃auit nobis de eſſe patrũ ĩ hoc loco:ſunt
res contrarie:ſicut bona fortuna cõpleta ⁊ mala fortuna:⁊
lõga vita ⁊ modica. ⁊ dedit in hoc nobis ſignificatiões no-
tas de figuris planetarũ tali modo:ꝙ qñ intelligemus bñ
⁊ inuenerimus alias figuras mediocres inter eas:intellige
mus per eas mediocres ſtatus parentum.

¶ At ſciendũ ꝙ ſi ſcire volumꝰ ſpecies particula
riũ ĩpedimẽtoꝝ vl' ĩfirmitatũ ſeu mortis q̃ parẽ
tibꝰ accidũt ſignoꝝ q̃litates cũ his q̃ p̃diximus:
nobis obſeruare ꝯuenit. In qbꝰ ſtelle ꝓprie qua
litatis opifices ĩuenient̃:necnõ ſignorũ q̃litates
quorũ mentionẽ faciemꝰ:⁊ quoꝝ ẽt eẽ explana
bimꝰ:cũ res natiuitatũ enarrabimꝰ.

¶ Et cõuenit vt apponamꝰ mentem ſi volumꝰ
ſcire manerics peſtilẽtiaꝝ particulariũ:⁊ ĩfirmi
tates ac mortes q̃ accidũt parẽtibꝰ cuȝ alio toto
qđ diximꝰ in ſtatu ſignorũ:ĩ qbus ĩueniemꝰ pla
netas oꝑantes ſtatũ illũ ꝓprium:⁊ in antea no-
minabimus ſtatus ſignorum:⁊ oſtendemꝰ eos
quando loquemur in natiuitate.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciemus ꝑ illas regulas id qđ accidet
parentibus de bono et malo et cõplete ſcire voluerimus
manerĩe illius accidẽtis qđ erit:aſpiciemus ĩ locis pl'tarũ
habẽtium virtutẽ oꝑandi rẽ illã:et ſciemus rei manerĩe q̃
ꝑtinet ad illa loca. ⁊ ptho.oñdet hoc inantea diuidendo
ea i.z.maneries.vna ẽ eſſẽtialis pertinẽs ad quodlȝ ſignũ
ex.iz.ſignis,et alia ẽ accñtalis ꝑtinẽs ad q̃libȝ.iz.domoꝝ.

¶ Et in die ꝓprie ſolem ⁊ venerem:in nocte ꝟo
ſaturnum ⁊ lunam obſeruemus.

¶ Et quod aſpiciamꝰ de die ad ſolẽ ⁊ venerẽ ꝓ
prie ⁊ de nocte ad ſaturnũ ⁊ lunã.

¶ Uult dicere ꝙ ſignificatio patris eſt de die ſolis:et ſui
loci ac dñi loci ſui ⁊ loci in quo moratur dominus loci ſui.
Et ſignificatio matris de die ẽ veneris modo queȝ diximꝰ
⁊ de nocte lune in predicto eodẽ mõ:et hic iacet vna q̃ſtio
cur potius eligitur de die venus q̃ȝ luna: Ad qđ reſponde-
mus ꝙ luna maiorem vim habet de nocte q̃ȝ de die et ve
nus maiorem de die q̃ȝ de nocte:qm̃ multuȝ eſt propinqua
complexioni iouis.

¶ Illud etiã qđ ad ĩueſtigãdas reſiduas res par
ticulares parẽtũ nos obſeruare oportȝ eſt:vt lo
cum patris vel matris qui ſm̃ haiȝ fuerit aſcen
dentis loco ponamꝰ:⁊ omnes eoꝝ res obſerue
mus:ſicut ipſis parentũ natiuitatibꝰ facimus:
quẽadmodũ i ſequentibus ꝓbauimꝰ ex accñtali
bꝰ ⁊ opificibꝰ modis:q i gñalibꝰ ſpẽbꝰ ĩueniũt̃,

¶ Et id qđ nos oꝫ ꝑquirere ī parētū negocio đ particularibꝰ q̄ dcā nō ſūt: ē ponere locū pr̄is ⁊ mr̄is ad albayꝫ ſm̄ aſcn̄s. ⁊ aſpiciemus oibus alijs domibus: ſicut facimus in natiuitate parentuꝫ veluti demonſtrabimus in antea per opiniōes accn̄tales q̄ accepte ſūt ī maneriebꝰ gn̄aliuꝫ.

¶ Poſtq̄ꝫ ptho. dedit nobis vias ī facto parētū dixit ī h loco ꝙ qn̄ voluerimꝰ ſcire ꝑ natiuitatē filiorū aſcēdēs valiturū tātū cuilibꝫ ꝑentū q̄ꝫtū ſi eēt ſuemet natiuitatis vt ſciat ꝑ ipſū totū eē ipoꝝ gnāle ⁊ particulare: accipiemꝰ locū ſui ſignificatoris ꝓ aſcēdēte ⁊ ſciemꝰ ꝑ ipm̄ oēs .iz. domos ⁊ faciemꝰ vnā figurā ſeꝑatā vt iudicemꝰ res omnes quālibet ſm̄ ꝙ dicit ī caplo ſuo et qn̄ mētē appoſuerimꝰ ī eo qđ ſciemus de .io. caplo et volueris aſcendēs facere patri vel mr̄i aſpiciemꝰ locū ſignificatoris: et accipiemꝰ eꝰ aſcēſiōis in circulo directo et eius aſcēſiōis ī villa illa ⁊ ſciemus qd erit inter vtraſq̄ꝫ et inde accipiemus .s. ꝑtē ⁊ multiplicabimꝰ eā ī horis diſtantie loci ſignificatoris ab angulis et nūerus q ex eadē multiplicatione exierit addemus ſuper aſcenſiōes circuli directi ſi fuerit ipe aſcēſionis mīus aſcēſionibꝰ ville: aut minuemus ſi cōtrariū fuerit ⁊ ꝙ poſt additionē vel minutionē fuerit erūt aſcenſiōes ſignificatoris ſuꝑ orizontē ī qua fuit et ſciemus ꝑ ipſū decimā domū cū aſcēſionibꝰ circuli directi ⁊ hoc mō extrahemus aſcenſiōes 7ᵉ domꝰ đ hoc eodē loco: ſimilr̄ ſciemus ꝑ hoc ꝑtes horarū eiuſdē loci et duplicabimus eas et extrahemus oēs .iz. domos per hūc mediū et ponemus in qualibet domoꝝ ipſarū planetas ſm̄ ꝙ fuerint in natiuitate et cum hoc hēbimus figurā ꝓpriā ꝓ patre vel matre. ⁊ hoc mō faciemꝰ ī aſcēdentibus fratrū ⁊ filiorū: ſicut nobis ptholo. oñdet in dictis ſuis.

¶ Modorū autē coadunatōis occaſionum adinuiceꝫ nobis hic ⁊ vbiq̄ꝫ memoriaꝫ hr̄e cōuenit: vt cōſideremus ꝙ cū planete q̄ꝰ locis exquiſitis dn̄abunt̄ vniꝰ ſpēi nō fuerit: ſꝫ ex ſpēbus differentibus vel cōtrariū operātibꝰ ex planetis quoruꝫ vires ſuꝑ ipm̄ ſūt maioris auctoritatis illuꝫ q maiores auctoritates habuerit accipiemꝰ: ita vt ⁊ ipſe rei future cōueniat: ⁊ ꝑ ipꝫ iſtarūꝫ reꝝ nature contingant. Qꝫ ſi eoꝝ auctoritates eq̄les extiterit: ⁊ ſtelle cuꝫ eis eleuate fuerit: leuiter ad notitiā rei coadunate ex iſtaꝝ naturaꝝ differentiuꝫ ꝯmixtiōe ꝑueniemꝰ. Si autē fuerit ſeꝑate: id qđ ex accidētibus ei aſſimilat̄ ſꝫ horas ꝑticulares vnicuiq̄ꝫ ipoꝝ attribuemꝰ. Sꝫ illis q matutinales fuerit attribuemus primitꝰ: illis v̄o q veſꝑtinales extiterit poſterius. Neceſſario tn̄ oꝫ vt ex principio eis aſſilet̄. nā ſi ſic ſe nō hūerit nil futuri facere poterit: cum nullam retinuerit ſocietatem in principio.

¶ Cōuenit tn̄ vt modos cōpōnū caꝝ vnius cum alijs reducamꝰ ī mētē ī hoc loco: ⁊ oibꝰ locis aſpiciēdo ſi ꝑ lr̄e q ſūt dn̄i locoꝝ: q̄. ſ. loca petimꝰ nō fuerit de vna nā ſꝫ diuerſis: aut ꝯtrariū oꝑantes: qs plr̄a ex plr̄is q hn̄t maiꝰ dn̄ium ⁊ iuenimus eū plium dignitatū: ita ꝙ hēat ipe maiꝰ ius ī oꝑando id qđ accidet: q ſeq̄t̄ ad ꝑquirēdū ſemper nām haꝝ reꝝ. Et ſi eq̄les fuerit dignitates ī pōdere: aſpiciemꝰ ſi cū eis fuerit planete alij: ⁊ ꝑueniemus ad ſciēdū rem q̄ ꝯiūgit̄ ꝑ ꝯmixtionē haꝝ diuerſarū naturaꝝ leuiter. Et ſi fuerit ſeparate: dabimꝰ vnicuiq̄ꝫ eoꝝ accn̄a ſibi cōueniētia ſm̄ tpa ꝑticularia. Et primitꝰ dabimꝰ đ his accidētibꝰ ea q̄ ꝑtinēt ad plāctas matutiales. ⁊ poſtmodū ea q̄ ꝑtinēt ad veſꝑtinales. Et cōuenit oibus modis vt ſit cōcors cū ipſis a principio: qꝛ ſi ſic nō fuerit nihil oꝑari poterit illo mō poſtq̄ꝫ non habuit ꝑticipationē cuꝫ pricipio primo.

¶ Hec ē via ⁊ radix gn̄alis ꝑ quaꝫ ſciri pōt cōplexio cōpoſita de v̄tutibꝰ planetaꝝ ⁊ q oꝑat̄ p̄mo ⁊ q ſecūdo: ⁊ q tertio: ⁊ qn̄q̄ꝫ erit opus cuiuſlibet eoꝝ. Et manifeſtū eſt ꝙ hec ē regula gn̄alis cōprehēdens res oēs neceſſarias ī hac arte. verbi gr̄a. ſi planete dn̄antes ī diſpōne alicuiꝰ rei nō fuerit vniꝰ maneriei ſꝫ diuerſaꝝ: aut cōtrarij fuerint tūc đbemꝰ aſpicere qs eoꝝ eſt pliū dignitatū: ſꝫ p̄dictos q̄nq̄ꝫ modos q ſūt: triplicitas: domꝰ: exaltatio: terminus: apparitio. ⁊ aſpectus ſolis. ⁊ accipiemꝰ ab eo ſignificationē. Et ſi dignitates fuerit eq̄les in pondere: nō pōt eſſe qn planete illi q dn̄ant̄ ſint vniꝰ cōplonis ⁊ nāe ⁊ leuiter ſciemꝰ id qđ cōgruit eis. Et ſi fuerit ꝯplonū ſeꝑataꝝ: dabimꝰ vnicuiq̄ꝫ eoꝝ id qđ ſibi ꝯuenit. ſm̄ tp̄s ꝑtinēs ad illđ opus. Conuenit ſilr̄ vt p̄ponamꝰ planetā matutinalē veſꝑtinali. Et conuenit oibꝰ modis ꝙ opus vniꝰ ⁊ alteriꝰ ſit cōcors cū ſignificatōe radicis. v̄bi gr̄a. ſi aſcēdens ſignificauerit mortē dn̄i ſui cito: ⁊ alter planeta ſignificauerit cōiugiū vl̄ hr̄e filiū ī tꝑe lōgiori q̄ꝫ illud: ſignificatio illa deſtructa erit ſi fuerit ꝑticipatio inter illā p̄mā. Et cōuenit tibi multotiens ſtudere ī hoc loco donec intelligas verba ptholemei ⁊ noſtra.

¶ Prima v̄o diſpō nō ē occaſio futuri tꝑis: ſed qualitas ſtelle q̄ reſpectu ſolis ⁊ āguli mūdi domina diſpōnis fuerit tꝑe natiuitatis.

¶ Tamē qn̄. i. quo tꝑe erit accn̄s: illđ nō venit ꝑ primā diſpōnē ⁊ ī ꝯꝑatōe ſolis ⁊ āguloꝝ mūdi.

¶ Uult dicere ꝙ ſciemꝰ tempꝰ rei future qn̄ accidet non ab ipomet ſignificatore rē ſignificāte. verūetiā a cōꝑatione eiꝰ ad ſolē: ⁊ ab eius cōꝑatōe ad angulos mūdi. ⁊ ab h ſciemꝰ qn̄ accidet res illa futura. ⁊ iaꝫ demonſtrauimus h in gloſa capi. p̄cedētis: ⁊ ab inde poteris bn̄ ītelligere.

¶ In fratribus ⁊ ſororibus. Capi. V.

Dixit haly.

Iam prediximꝰ ꝙ ꝯuenit vt fratrū ratio ſequat̄ illā parentum: ⁊ demonſtrauimus quomodo.

Ex predictis igit̄ locū parentū ꝓbauimꝰ: locū vero fratrū ſiqs inueſtigatōe generali ꝑſcrutet̄: ⁊ ſua ꝑſcrutatōe q̄ꝫtitatē polēm non p̄tereat q̄ ad inq̄rendā notitiā nūeri fratrū veraciter eē pōt: rē fratrū q eiuſdē matris ſt̄ naturali modo ſcire poterit ex ſigno medij celi: aut locum matris: locum quidē dicimus in quo venus in die ⁊ luna fuerit in nocte.

¶ Iā demōſtrauimus locū parentū ꝑ p̄cedentia verba: ⁊ ſi homo q̄ſiuerit locū fratrū in hoc loco gn̄aliter: ⁊ voluerit q̄rere niſi q̄ꝫtū homo ſcire pōt ī nūero fratrū vniꝰ ad vnū. pōt ſcire fratꝝ negociū qui ſūt vniꝰ matris naturaliter ꝑ ſignuꝫ

medij celi ⁊ a loco mátris: ⁊ hic ē vel erit ven⁹ de die: ⁊ luna de nocte.

¶ In capitulo precedēti mōſtrauimus id qđ dixit ptholo. i negocio parētū. et ſic vnicuiqꝫ eoꝝ poſſumus facere aſcēdēs ꝑ aſcendens filij. Et nos mō volumus i hoc capitulo oñdere qd dixit ptho. i facto fratrū: et dicimus ſic ꝙ id qđ dixit ptholemeus: ꝑqrere vel petere gñalr: vult dicere ꝙ res quā nobis oſtēdet i negocio frūꝫ ſunt ſilr regule ⁊ radices gñales ſicut fecit i oib⁹ alijs capitulis. Et qđ dixit: ⁊ noluerit hō petere niſi tātū q̄tū hō ſcire pōt: vlt dicere ꝙ q̄tū nobis demonſtrat hoc ſolū ē qđ hō ſcire pōt de negocio fratrū. per hanc artē tñ id qđ alij dicūt hoc excepto eſt ipoſſibile: nec expedit vt ibi mētē apponas. Et oſtēdit nobis ꝙ quādo volumus iudicare q̊t ſint fratres vni⁹ matris ꝑ ſignū medij celi ⁊ per locū q ē aſcēdēs matris iudicem⁹. et ſimilr quando iudicabim⁹ fratres qui erūt vni⁹ patris qđ iudicemus eos per ſignū medij celi ⁊ per id qđ erit aſcendēs patris: Et ꝙ dixit naturaliter: vult dicere ꝙ iſtud qđ diximus i hoc loco cōcoꝛdat cū ſcia naturaꝝ qm̄ ſignū medij celi ꝑticipationē hꝫ cū aſcēdēte. ſicut hꝫ fr̄ cuꝫ fratrib⁹ ſuis Et loca parētū ꝑticipationē habēt cū aſcēdēte filioꝝ ſuoꝝ Et ꝑ hanc rōnē cōuēit vt ſignū medij celi habeat participationē cū ſignificatoribus fratrū ⁊ ꝙ loca patrum participationē habeant naturalē cū fratribus qui ſūt illius patris.

¶ At qꝛ ſignū hoc ⁊ ſignū qđ ad ipſum aſcendit locus matris ſunt: quo res filioꝝ eius deꝑhēduntur: eum locum fratrum eſſe oꝫ.

¶ Et quoniā ſignū iſtud et ſignū qđ eleuat̄ ad locū eius ſunt ambo locus matris: ꝑ quē ſcire p̄t hō negocium filioꝛum ſuoꝝ: cōuenit ꝙ hic ſit locus fratrum.

¶ Id qđ dixit iſtud ſignū. vult dicere ſignū medij celi ⁊ qđ dixit ſignū qđ eleuat̄ ad locū: vult dicere. z. ſignoꝝ quoniā ſignorū iſtorū vnū hꝫ participationē cū altero per meliorē virtutē q̄ꝫ alie virtutes cum alijs ꝑticipationē habētes: Et id qđ dixit: locus matris per quē ſcire pōt hō negociū filioꝝ ſuoꝝ: vult dicere ꝙ h̄ duo ſigna que ſūt decima ⁊ vndecia ſūt loca per que ſcire pōt hō negociū filioꝝ q ſūt vnius matris ſolūmō: qꝛ nō ſūt loca ad ipſāmet matrē ꝑtinētia: imo ſūt ea q̄ dixit ptho. de die locus veneris ⁊ de nocte locus lune: et ſm hoc de ſuis verbis itelligere poſſumus ꝙ quartū ſignū ⁊ qntū ſūt loca per que ſcire poſſumus negociū filioꝝ qui ſūt vnius patris. et h̄ ē ſm ꝙ credimus. et pōt intelligi per eius verba ꝙ quādo cōiūgemus decimā et vndecimā cum loco matrū: qui eſt venus de die: et luna de nocte poterim⁹ ſcire negociū fratrū eiuſdē matris. et qñ ꝯiūgem⁹ 4.m ⁊ 5m cū loco patrum: qui ē ſol de die: et ſaturnus de nocte: poterimus ſcire negociū fratrum qui ſunt eiuſdē patris: Sꝫ de illis qui ſunt matris: quoniam locutus nō fuit de alijs q ſunt patris: qꝛ repntat ꝙ tantū quantū hoc poteſt homo ſcire per hāc artem et non plus. Et cū dicit cōuenit ꝙ hic ſit locus fratruꝫ: vult dicere ꝙ decima domus et illa que eſt añ eam que eſt vndecima: et venus de die: et luna de nocte: ſunt tria loca: Et quando inſpiciemus regulā generalē inueniemus ꝙ quilibet horum triū locorū eſt tres: ſicut multis vicibus demonſtrauimus qꝛ cum quolibꝫ hoꝛū ponere habemus planetā diſponentē euꝫ. et locum ipſius planete. et cum hoc erit locus per quem aſpicere nos oportet i fratrum negocio nouem loca: decima domus: et eius diſpoſitor: et locus ꝓpri⁹ re: et ei⁹ diſpoſitor et locus diſpoſitoris.

¶ Huic ergo loco ſi planete fortune in figura aſſocian̄t fratrū multitudinē inde iudicabimus h⁹ aūt exiſtimationē rei ex numero iſtoꝛum planetarum aſſumemus. Conſiderabimus etiā ſi fuerint in ſignis vnius imagis vel duoꝝ coꝛpoꝝ

¶ Et ſi planete fortune cū hoc loco participationē habuerit in figura: iudicabim⁹ ꝙ multos fratres hēbit. ⁊ ſciemus quot erūt ꝑ quātitatē hoꝝ planetaꝝ: ⁊ ſciemus ſi fuerint in ſigno vnius figure: vel in ſignis duoꝝ coꝛpoꝛum.

¶ Poterim⁹ ſcire nūerū fratrū per nūerū planetaꝝ fortunatoꝝ. Nā ſi fuerit i ſigno vni⁹ figure: nō duplicabit̄ virt⁹ eoꝝ: ꝓpter qđ tribuit fratrē vnū: ⁊ pl̄te qui fuerit in ſignis duoꝝ coꝛpoꝝ: qm̄ duplicat̄ virt⁹ eoꝝ: dabūt duos fratres. Et cōuenit vt cōiuganius regulā iſtā: regule i q̄ diximus ꝙ pl̄ta opans ē ille q hꝫ pl̄es dignitates: ⁊ to⁹ aliđ qđ dixim⁹

¶ Qꝛ ſi pl̄te infoꝛtune ſuꝑ hūc locum eleuati fuerint: vel eū ex oppōne aſpexerint: paucitatē fratruꝫ īdicabūt: maxie aūt ſi ſol cū eis extiterit.

¶ Et ſi ſuꝑ locū illū eleuabūt̄ planete infoꝛtune: aut fuerit i eius oppōne ſuꝑ diametrū: defectuꝫ fratrū ſignificabūt: maxie ſi itrauerit ſol cū eis.

¶ Locus quē dixit ē qlibꝫ nouē locoꝝ ꝑdictoꝝ: ⁊ ſi planeta iſoꝛtuna ꝑticipatōeꝫ hūerit cū aliquo eoꝝ: fratres nullos ſignificat. ⁊ cōuenit vt mentē apponas quō nobis ptho. taꝫ mirabilr demōſtrauit: qꝛ ſemꝑ nobis demr̄at qđlibet ꝯtrariorū in ſuo capite: vt extraham⁹ īde illos q ſūt mediocres per ipas regulas gñales q̄s nobis dedit: qꝛ primit⁹ nob dixit de planetis foꝛtunatis: quō fratres ſignificāt: ⁊ infoꝛtune fratrū defectū: ita ꝙ ſi inueniem⁹ foꝛtunā ⁊ infoꝛtunaꝫ cū ipſis locis participationē hñtes: aſpiciem⁹ quis eoꝝ ſit maioꝛis foꝛtitudinis: ⁊ indicabim⁹ ſm hanc: ⁊ dicemus ꝙ alter planeta eius ꝯtrarius addet vel minuet.

¶ Si vero fuerit i angulis ⁊ ꝓpꝛie in aſcēdēte: fueritqꝫ planeta i iſtoꝝ aliquo locoꝝ exiſtens ſaturnus: i virginibus ⁊ maioꝛib⁹ fratrib⁹ hoc eē ſignificabit. Si autē mars fuerit: alioꝝ fratrum numerum ꝑ moꝛtē abbꝛeuiabit.

¶ Et ſi fuerit in angulis maxie i aſcēdēte: ⁊ planeta q fuerit in vno hoꝛum locoꝛū fuerit ſaturnus: erit ſignificatio in fratribus maioꝛibus: Et ſi fuerit mars miuet̄ nūer⁹ alioꝛū fratꝝ ꝑ moꝛtē.

¶ Uult dicere ꝙ planete iſoꝛtune q ſūt ſaturn⁹ ⁊ mars. ſilr mercuri⁹ ſi fuerit de natura hoꝛū duoꝝ. ⁊ ſol ēt: ſi aliquis eoꝝ locū fratrū dānauerit eo exñte i aliquo anguloꝝ erit foꝛtius nocumentū ei⁹. qꝛ manet in loco maioꝛē vim hñte. ſilr qm̄ aſpiciet de 4ª vl̄ oppōne .10. domum. Et ſi fuerit ſaturn⁹ i aliquo āguloꝛū nocebit fratrib⁹ maioꝛib⁹. ⁊ ſi mars minoꝛib⁹. Et cōuenit vt addat huic loco regulā quā ꝑmo dixit. ſ. ꝙ planete matutinales ſignificant fratres maioꝛes. veſꝑtinales minoꝛes. pones ſilr mercuriū ſi cōmixtionem habebit cū foꝛtunis vel infoꝛtunis. Dices ſilr de foꝛtunis ſi fuerint in angulis: ꝙ bonū vim maioꝛē hēbit: ⁊ iuppiter ſignificat fratres maioꝛes. ven⁹ ⁊ lūa minoꝛes ſignificant.

¶ Qualitas qdē pl̄tarū q ſūt datoꝛes fratrum ſi fuerit in pōne cōueniens: fratres potētes ⁊ exaltatos exiſtimemus opoꝛtet. Si aūt in cōtrariuꝫ fuerit imbecilles erunt ⁊ impotentes.

¶ Planetarū tñ dantiū fratres ſm ſtatū eoꝛum in ſitu mūdi ſuo. ſi fuerit bonus ſtatus intellige

mus ꝙ fratres erunt nobiles ⁊ magne laudis. ſi contrarius viles ⁊ modici valoris.

¶ Planete q̄ dāt fratres ſūt fortune: ⁊ bonus ſtatus in ſuo ſitu in natiuitate eſt: vt ſint ipſi planete in angulis vel i ſuccedentibus. ⁊ hoc totum iam narratum eſt in. 3. capi. ⁊ hic voluitꝰ nobis oſtendere ptho. ꝙ fratrum nobilitas ⁊ valor erunt ſm ſtatū planete dantis fratres in ſuo ſitu i natitate.

¶ At ſi planete īfortūe ſup datores eleuent̄: vel ſi eos ſequātur: breuis vite iterum erunt.

¶ Et ſi planete infortune ſup dantes fratres eleuabūt: aut ſequent̄ eos: erunt modice vite.

¶ Jam nouiſti ꝙ planete qui eleuantur: ſunt illi qui vadūt per motum firmamenti ad aliorum locū. Et poteſt intelligi ꝙ planete qui eleuantur: ſunt illi qui per fortitudinem alios vincunt. Nouiſti etiā ꝙ planete qui ſequūtur alios ſunt illi qui vadunt vt iungant ſe cum alijs. Et manifeſtū eſt ꝙ fortune vel infortune quādo participationem habuerint cum locis fratrum ſi infortune fuerint ſup alios eleuate: fratres modice vite erunt: quia non viuent niſi ſm fortitudinē fortunarum.

¶ Maſculoꝝ datores ſunt planete maſculini in ſuis q̄litatibꝰ mūdi: largitores autē feminarū: ſunt feminini in ſuis qualitatibus mundi.

¶ Et planete maſculos tribuentes ſunt maſculini in ſuo ſitu i mundo: ⁊ dantes feminas ſunt feminini in ſuo ſitu mundi.

¶ Uult dicere ꝙ planete maſculini in ſe: ⁊ illi qui fiūt maſculini in ſitu mundi: fratres tribuūt maſculinos. Silr p̄ſte feminini ⁊ q̄ ſūt feminini i ſitu mūdi: ſorores tribuūt. ⁊ tu potes intelligere totum hoc dictum per primam partem. et ſi aliquē planetā qui fuerit maſculinus in ſe ⁊ fiet femininus ſm eius ſitum in mundo: iudicabis ſm virtutem illius q̄ hūerit maius poſſe ⁊ fuerit pl'ium dignitatum.

¶ Orietales item primos largiunt̄ fratres: occidētales poſtremos. Rurſus cum i figura largitores aſſocient̄ ſigno rē fratrū ſignificāti ſocietatē cōuenieti fratrū ꝯcordiā ſignificabunt: ⁊ ſi cum parte iterum fortune conuenerint fratrū ſocietatem in ſuis rebus indicabunt. ſi vero fuerint in ſignis nullam adinuicem ſocietatē habētibus: vel ſi qualitatē predicte qualitati contrariam habuerint: voluntatem fratrum ad diſcordiam ⁊ inuidiam ſignificabunt: ⁊ eos deceptores eſſe demonſtrabunt.

¶ Orientales ſimiliter dant primos fratres: ⁊ occidētales vltimos. Similiter ſi planete dantes fratres habuerint participationem conuenientem cum ſigno diſponēte ſtatū fratrū: ſignificat ꝙ fratres ſe diligent. ⁊ ſi fuerint in ſigno a quo non ſint inter eos aſpectꝰ: vel ꝙ ſit ꝯtrariū eius qđ diximꝰ inimicitiam ⁊ inuidiam: ac deceptionem quam habebunt ſcilicet vnus cum altero: ſignificat.

¶ Ptho. nobis i hoc dicto demōſtrat qualiter ſciemꝰ qualis erit vel quomō amor fratrū. ſ. vnus cū altero. et dicit ꝙ planete fortune qui dant fratres ſi habuerit ꝑticipationē cōcordātie cū decia domo vel cū loco matris ſignificabūt amorē et amicitiā. ſilr ſi ꝯcōdātiā habuerit cū pte fortune ſignificabūt amicitiā et ꝑticipationē i ſubā ⁊ i vita ⁊ his ſimilibus ⁊ illi qui cū illis locis ꝑticipationem non habuerint ſignificabunt inimicitiam ⁊ maliuolentiā ⁊ deceptionem inter fratres.

¶ Siquis aūt vnāquāq; rē fratrū pluſq̄ ſupra dictū ſit īueſtigando perſcrutari voluerit ſatis hoc agere poterit: ſi loco aſcēdētis largitores planetas conſtituerit: et tunc omnes eorū res quēadmodū in natiuitatibꝰ facimꝰ obſeruemꝰ.

¶ Et ſi quis voluerit ꝑq̄rere de negocio fratꝝ vltra hoc: pōt imaginari ſcōm hoc ponēdo planetā dātē fratres ſꝫ aſcn̄s ⁊ aſpiciet i omnibus alijs rebꝰ ſicut fit in natiuitate.

¶ Poſtquā nobis demōſtrauit quō ſciemus nūeꝝ fratrū ⁊ totum eius negociū generaliter: vult nobis oſtendere ꝑ hoc dictum ſtatus eius particulares et dicit ꝙ qui hoc ſcire voluerit ponat planetā dantē fratres ꝓ aſcēdēte et ꝑ illud faciat oēs alias p̄dictas domos et iā nobis demonſtrauit i capitulo parentū quō facere i hoc hēmus. Et qn̄ iſtud ſciuerit iudicabit omnes ſtatus fratrū quos ſibi dedit ille pl'ta et p̄dices futura ſibi tā ꝑticularia q̄ vl'ia.

¶ Tractatus octauꝰ gloſe haly hebērodā et eſt tertius tractatus ſue glo. 3ᵉ ꝑtis quadripartiti ptholemei.

¶ Jn maſculinis ⁊ femininis. Capi. VI.

Dixit haly i tractatu gloſe que hanc precedit docuimꝰ quantum ſcire conuenit de ſtatibus qui eſſe poſſunt ante natiuitatē volumus tū̄ oſtendere in hoc tractatu ſtatus omnes quos ſcire volumus qui accidunt hora natiuitatis de rebus nato accidentibus in ſeipſo et ponemꝰ cum hoc iudicium temporis vite et ſemper preponemus verba ptholemei et gloſabimus ea ſicut huc vſq;.

Poſtquā naturali calle fratrum enarrationē explanauimꝰ quod in ipſo nato continget ſubiungamꝰ oportet: ⁊ maſculorum feminarumq; conſiderationem primitꝰ indicemꝰ.

¶ Et poſtq̄ demonſtrauimꝰ rōnē fratrū ſꝫ opinionem naturalem concordatam conuenit nobis poſtmodum loqui de hoc in ratione rerum accidentiū ipſimet nato ⁊ primo loquemur de maſculis ⁊ feminabus.

¶ Ptholemeus in hoc capitulo tertie partis monſtrauit ꝙ rō fratrū ſequitur rōnē ꝑentū et qđ rō ꝑtinēs ad natū fratrū ſequitur rationē ⁊ ꝑꝑea ordinauimus capitula huiꝰ 3ᵉ partis ſicut añ locutus fuit i primo ca. ipius ꝑtis: et p̄mitꝰ īcipit in rebus pertinentibus ad natiuitatem in maſculis et femīabus.

¶ Cuius obſeruatio non vnius modi eſt nec ab vna re ſed ab vtroq; luminari ⁊ ab aſcendēte nec non a planetis i hoc auctoritatem habentibus accipitur.

¶ Aſpicere in hac ratione non eſt vnius maneriei nec accipi p̄t ab vna re ſola imo a luminaribus ambobus ⁊ aſcendenti ⁊ a planetis in his locis habentibꝰ dignitatem.

¶ Uult dicere ꝙ ſi natus erit maſculus vel femina debemus accipere a duobus luminaribus ſm ſtatum eorum i

mūdo: ⁊ ſm natiuitatem ⁊ ab aſcēdente ⁊ a planetis plꝛes hn̄tibus dignitates i locis luminariū ⁊ in aſcēdente.

¶ Hoc autē ex q̄litate qua hora caſui ſpermatis fuerit ꝓprie dephēndemꝰ. In vniuerſali ꝟo mō ꝑ q̄litates hora natiuitatis appentes hoc idicabit.

¶ Qm̄ maſculus ⁊ femina generant in matrice conūenit vt iudiciū huiꝰ rei proprie ſit principij: qꝺ eſt hora caſus ſpermatis: ⁊ id qꝺ de hoc ſcire poſſumꝰ: ꝙ pricipiū qꝺ eſt exitꝰ creature ē generale propter participationem quaꝫ habꝫ pricipiū iſtud cum primo.

¶ Nobis quoqꝫ generaliter obſeruare cōuenit: ſi hec tria loca prefata: ⁊ planete eis omnibꝰ vl̄ pluribꝰ dn̄antes maſculini fuerint qꝛ natus erit maſculus: ⁊ ſi feminini fuerint erit femīa: ⁊ ſm hoc ſupra natum iudicabimꝰ.

¶ Et conuenit nos aſpicere ſi tria loca predicta ⁊ planete ipſa diſponentia ſunt omnes maſculini vel feminini: vel maior pars eorum ⁊ ſcd̄m hoc erit iudicium.

¶ Tria loca que dixit ſunt locus ſolis ⁊ lune ⁊ aſcēdens. ⁊ ſi hec.3.loca fuerint maſculina ⁊ planete ipſa diſponentia ſimiliter maſculini in ſe: vl̄ ꝓpter eorum ſitum in mundo vl̄ hora natiuitatis: aut inuenerimus maiorem parteꝫ iſtorum vl̄ illos qui maius poſſe habent qui ſunt maſculini: iudicabimus ꝙ natus erit maſculus. ſimiliter faciemus ſi eos inuenerimus femininos vl̄ maiorem partem eorum. aut eos qui maius poſſe habent: iudicabimus ꝙ natꝰ erit femina. Et iam tu ſcis ꝙ planete diſpoſitores ſunt illi qui plures dignitates habent in his tribus locis ſꝫ illos qnqꝫ modos quos narrauimus in animodar.

¶ Oportet etiā vt loca ⁊ planetas maſculinos ac femininos cōſideremꝰ: quemadmodum i hꝰ libri principio mōſtrauimꝰ. demōſtrauimꝰ inq̄ꝫ ex naturis ſignoꝝ in qbꝰ fuerit: ⁊ ex naturis ipſorum planetaruꝫ: necnō ex eoꝝ qualitatibꝰ reſpectu mundi: cum orientales nanqꝫ fuerit maſculinizant: femininizant vero: cuꝫ occidentales extiterint. Itē ex eoꝝ q̄litatibus reſpectu ſolis: maſculinizant nanqꝫ cum matutinales fuerint: veſpertinales exiſtentes femininizant. Ex his igitur omnibꝰ qꝺ genꝰ in nati cōſtitutione ſm maiorē partē incurrit coniciamus oportet.

¶ Et conenit nobis diuidere vel diſtinguere inter maſculos ⁊ feminas a locis ⁊ a planetis eo modo quo diximus primi tꝰ in principio huius libri: ⁊ hoc eſt a natura ſignorum in quibꝰ ſunt ⁊ a natura ipſoꝝ planetarū: ⁊ a ſtatu eorū in cōparatione mūdi: qm̄ quando fuerint orientales ſunt maſculini: ⁊ quando occidentales feminini. Similiter a ſtatu eorum in comparatiōe ſolis: qꝛ maſculini ſūt quando ſūt matutinales: ⁊ feminini qn̄ veſpertinales. Et conuenit vt extimemus hoc de toto: ⁊ ſciamꝰ que natura vincet in natitate in maiori parte.

¶ Si tu itellexiſti a principio huius libri vſqꝫ ad hūc locū bene debes itelligere oīa verba iſta tn̄ ſi nō intellexiſti idiges gloſa nec cognoſco aliquē itellectꝰ tā groſſi cui neceſſe ſit iterari hec ꝟba mltis vicibꝰ nihilhominꝰ ea volo tibi exponere vna vice. dico ꝙ ptho. dixit debemꝰ diſtiguere ⁊ ſcire ſi tria loca que noīauimus in hoc capitulo. et eoꝝ diſpoſitores ſint maſculi ⁊ femini ꝑ id qꝺ diximus i prīa ꝑte in q̄ docuimus que ſūt ſigna maſculina ⁊ q̄ feminina: docuimꝰ etiā qualiter vnuſqſqꝫ planetarū ſit maſculinus et etiam vnūqꝺqꝫ ſignorū i cōꝑatiōe mūdi: et diximꝰ ꝙ ſūt maſculia qn̄ fuerit i locis maſculis. ⁊ feminia qn̄ fuerit i locī feminis. Silr̄ fiunt maſculi qn̄ ſūt oriētales ⁊: femi qn̄ occn̄tales. fiūt ē t maſculini qn̄ fuerit matutiales: femi qn̄ veſꝑtinales. Et poſtquā hoc totum demonſtrauimus tibi bene potes meditari que harū naturaruꝫ vincit. et ſm hoc iudicabis. Et ſi ambe nature fuerint equales iudicabis ꝙ natus ille erit de duabus naturis commixtis.

¶ In natiuitate geminorum. Ca. VII

Dixit haly. Cōuenit nobis ſilr̄ itēdere i hac rōne id ꝙ intēdit p̄cedens caplm̄ ita ꝙ huius rei iudiciū proprium eſt primi principij et generaliter ipſum ſcire poſſumus per duo principia propter participationēque eſt inter duo principia.

Similī quippe modo nobis in geminis et eis pluribus eſſe eorundem predictorum locorum. ideſt luminarium ⁊ aſcendens obſeruare conuenit.

¶ Conuenit etiam vt mentem apponamus in geminorū natiuitate ad ipā tria loca q̄ diximus que ſunt duo lūinaria: ⁊ aſcn̄s.

¶ Qꝛ alique mulieres geminos pariant: notum: et manifeſtum eſt. tamen ꝙ pariant pluſq̄ꝫ duo raro accidit fuit enī quedā mulier que peperit.6.ſimiliter dixerūt mihi aliqui ſe vidiſſe mulierem peperiſſe.iz. filios et omnes obierūt. Et pholemeus accipit ſignificatiōeꝫ numeri filioruꝫ quot mulier vna vice habet a loco ſolis ⁊ lune et ab aſcendēte ſicut ante fecit.

¶ Hoc āt ex collectiōibus euenire maīfeſtū ē.

¶ Qꝛ hec res accidit propter cōpōnes.

¶ Uult dicere ꝙ hora quā cadit ſperma ſi ſol et luna fuerint in ſignis duorum corporum vel duarū figurarum et aſcendens fuerit ſimiliter ſeparabitur ſperma et generabitur ex eo plus q̄ꝫ vnus: Et propterea cōuenit quod quando ſimile acciderit i natiuitate vt ſit ſimilis ſignificatō: qꝛ ſm p̄ncipiū habet concordiam cū primo.

¶ Si prefatorum locorum duo vel tria fuerint in ſignis duoꝝ corporum: maxime autem cuꝫ planetis illorum diſpoſitoribus idem iterum accidens contigerit: vt quidam ſcilicet eorum ſint in ſignis duum corporum fuerintqꝫ quidā eoꝝ bini: et bini vel plures i diſpōne.

¶ Et quando duo loca que narrauimus vel.3. fuerint duorū corpoꝝ maxime ſi accidit hoc idem planetis diſponentibus ipſa loca vel ꝙ ſint vni. ſ. planete i ſignis duoꝝ corporū ⁊ alijꝺ duobꝰ i duobꝰ vel plꝰ q̄ꝫ duobꝰ.

¶ Qn̄ acciderit ꝙ locus ſolis et lūe ⁊ aſcēdens ſint loca duoꝝ corpoꝝ oꝫ natos eē plus q̄ꝫ duos ⁊ ſi duo horū triū locoꝝ fuerit duoꝝ corpoꝝ ⁊ acciderit vt diſpoſitores ſint ſimile in ſignis duoꝝ corporū nati erūt ſimilr̄ plus q̄ꝫ vnus Et ſi acciderit vt vnus ſit duorū corporum et diſpoſitores

alioꝝ i ſignis duoꝝ corpoꝝ:erunt nati ſilr pluſq̄ vnus. Et ſi accidit ꝙ oïa tria loca ſint ſigna duoꝝ corpoꝝ:⁊ eoꝝ gubernatores ſint duo planete. vel ꝙ ſint in ſignis duoꝝ corporũ:nati erunt plures q̄ duo. ⁊ ſm hanc regulam iudicabis in omnibus compoſitionib⁹. qr he ꝯpõnes multe ſunt ⁊ regula que eſt ibi neceſſaria eſt:vt ille ꝗ maius poſſe hꝫ: ibi ſit duo:ꝑpter hoc erunt nati gemini. ⁊ ſi fuerit maioris poſſe.3.nati erunt. Et cõuenit cuilibꝫ natoꝝ ponas aſcendens per ſe a planetis ꝗ illd̕ ſignificauerũt ſm ꝙ ãñ demõſtrauimus; qñ locuti fuimus de parentibus ⁊ fratribus: et ſcies hoc per aſcendens cuius eorum volueris.

¶ Et ſi loca dominãtia ſigna duoꝝ corporũ extiterit: ⁊ cũ hoc cũ plib⁹ in figura planetis aſſocient̃:erunt nati plures duob⁹.

¶ Et ſi loca principalia fuerint ſigna duorũ corporũ: ⁊ cũ multis locis participationẽ hũerint in figura nati erunt pluſq̄ duo.

¶ Loca p̃ncipalia ſũt loc⁹ ſolis de die: ⁊ loc⁹ lũe de nocte:et aſcẽdẽs et alia q̄ oñdim⁹ i capi. alithes tp̃s vite. Et loca p̃ncipalia que dixit i hoc loco. ſũt locus ſol' ⁊ lune ⁊ aſcẽdens: quia ſi hec ſigna fuerint duorum corpoꝝ:et acciderit ꝙ eorum quodlibet participationem habeat vel aſpectum cuꝫ plus q̄ vno planeta:nati erunt plus q̄ duo.

¶ Eorũ quoqꝫ nũero nonnũq̄ augmentat planeta qui hanc ꝓprietatem habuerit.

¶ Et addet i nũero ſuo pl'ta ꝗ hꝫ hãc ꝓprietatẽ.

¶ ¶ Uult dicere ꝙ planeta ꝗ diſponit loca p̃ncipalia:ſi fuerit de natura oꝑandi duas res diuerſas:ſicut ẽ mercurius qñ applicuerint ei plus q̄ duo planete:vl' fuerint in ſigno duoꝝ corpoꝝ dat hoc totũ augmentũ natoꝝ numero.

¶ Generis aũt nati notitiã auget pl'tarũ gen⁹: ꝗ ſoli ⁊ lune aſcẽdẽtiqꝫ ſigno aſſociant̃ i figura q̄ maſculinis ⁊ femininis ſm p̃miſſũ modũ in naſcendi fortitudine ſuperaddit.

¶ Et addit i ſciẽdo gen⁹ nati eoꝝ gen⁹ ꝗ ꝑticipationem habent cum ſole ⁊ aſcendente in figura que affirmat viꝫ generantẽ maſculos ⁊ femĩas modo quem diximus.

¶ Pl'te ꝗ habẽt ꝑticipationẽ cũ ſole luna ⁊ aſcẽdẽte i figura confirmante viꝫ gñationis maſculoꝝ ⁊ feminarũ: ſunt hi ꝗ diſponũt:⁊ planete ꝗb⁹ applicant qñ fuerint i figuris duorũ corpoꝝ vl' fuerint de duobus in duob⁹. ⁊ manifeſtũ eſt ꝙ maſculinũ ſignificat maſculũ:et femininũ feminam ſicut demõſtrauim⁹ ĩ alio tractatu:⁊ ĩ caplo fratrum.

¶ Hec vero qualitas ſi ſignũ aſcendens ⁊ lũinaria non continuerit:ſed ei⁹ loco mediꝫ celi loc⁹ ſic inuentus fuerit: haꝝ matrũ part⁹ ſm maiorẽ partem geminorũ vel plurium erit.

¶ Et ſi ſtat⁹ hmõi nõ cõprehẽdit ſignũ aſcendẽs cũ duob⁹ lũinaribus. ſed inuenitur hic ſtat⁹ i vice ſigni mediꝫ celi:erunt illud quod generabũt matres iſte:in maiori parte gemini vel plures.

¶ Uult dicere ꝙ ſi tria loca q̄ narrauit nõ fuerit oïa duoꝝ ſignoꝝ:ſed ꝙ duo loca tãtũmõ ſint duoꝝ corporũ: conuenit nobis aſpicere ſignũ mediꝫ celi. qr ſi fuerit duoꝝ corporum mater generabit duos vl' plures ſꝫ pl'tas diſpoſitores cum quibus coniungentur. ⁊ raro accidit hoc ꝙ nã decie dom⁹ ſit nature alterius q̄ aſcendens.

¶ Qꝫ aũt ꝓpriũ in triũ maſculinorũ ꝑturitione ẽ: vt quẽadmoduꝫ contingit in albetatraꝫ ꝗ fũt reges: cõtingat vt ſaturnus .ſ. ⁊ iuppiter ac mars cum prefatis locis in duũ corpoꝝ ſignis exiſtãt. ⁊ eſt propriũ in parturitione triũ feminaꝝ: vt id qđ in alchatis cõtingit: eueniat vt luna videlicꝫ ac ven⁹: ac mercuri⁹ feminin⁹ i p̃dictis locis ꝑmaneant. In duoꝝ maſculinoꝝ ac vni⁹ femĩe parturitõe proprium eſt vt contingat ſicut contingit illis qui diaſaccora vocantur: vt ſaturnus .ſ. ⁊ iuppiter ac venus in illis ſint locis. Parturient etiã duas feminas ⁊ vnum maſculũ cũ id euenerit: ꝙ illis qui dimantarcoris appellãtur: eueniſſe dicitur: vt luna. ſ. ⁊ venus ac mars: illis in locis exiſtant.

¶ Et res que pertinet vt naſcant̃ tres maſculini completi eſt: vt ſit res i manerie que eſt in maſculis anepatros: ⁊ iſti ſunt reges: qui ſũt ſaturnus: iuppiter: ⁊ mars cuꝫ locis que nominauimus in ſignis duorũ corporũ: ⁊ ꝑtinet vt naſcãtur tres femine ꝙ ſit res in manerie que ẽ generationis iaricos vt ſit venus ⁊ luna cuꝫ mercurio ⁊ ipſe femininus in locis que narrauim⁹. ⁊ ꝑtinet ad generationẽ duorum maſculinorum ⁊ vnius femine vt ſit res hac manerie que eſt i generatõe illorũ qui dicũtur diſcora vt ſit ſaturnus: iuppiter: ⁊ venus in his locis ⁊ generabũtur due femine ⁊ vnus maſculus qñ res generationis fuerit in manerie que dicitur duminatari foritas: vt ſit venus: ⁊ luna: ⁊ mars i his locis.

¶ Iam dixim⁹ ꝙ mlte mlieres: gñant duos filios ĩ vno vẽtre: ac euaderit ac viuent. et quãdoqꝫ ambo moriũt̃ vl' vn⁹ eoꝝ. et hoc ẽ oïbus mãifeſtũ. Mulieres tñ plus q̄ duos generantes: pauce ſũt. ſilr pauci ſũt viuẽtes ex his ꝗ.3. naſcũt̃ vl' quatuor fil'. et ꝑpter hoc dixit ꝑtho. ſtat⁹ harũ mulierũ et filiorũ ſuoꝝ. et dixit ꝙ illa q̄ tres filias genuit et.3. filios in vno vẽtre: ⁊ ꝗlibꝫ eorũ fuerit cõplet⁹ de figura ⁊ cõpoſitione ſua: ita ꝙ ſtatus natiuitatis ſue ſit. ſi fuerint maſculini: cõuenit vt ſint tria loca duorũ corporũ et maſculina. et ꝙ ſint domini horũ triũ locorũ ſaturn⁹: iuppiter et mars. et ꝙ ip̄i ſimiliter ſit i ſignis maſculinis duoꝝ corpoꝝ. nã ſtatus talis qualis iſti dicitur in greco anepatros ⁊ ſi oïa tria fuerint feminina cõuẽit vt ſint tria loca duoꝝ corpoꝝ et feminina: et ꝙ ſint dñi horũ corporũ venus lũa et mercurius ⁊ ipſe femĩus i ſignis duoꝝ corpoꝝ femĩorũ. et tal' ſtat⁹ qual' iſte dicit̃ in greco iancos et ſi fuerit duo maſculini et vna feminina conuenit: vt ſint tria loca duorũ corporuꝫ et vn⁹ femininus. ⁊ duo maſculina: ⁊ ꝙ ſint dñi hoꝝ locorũ ſaturnus: iuppiter ⁊ venus et ip̄a loca duoꝝ corpoꝝ. ⁊ venus femĩa: et ſaturnus et iuppiter maſculini. nã talis ſtat⁹ q̄lis iſte dicitur in greco diſcora. Et ſi fuerint due femine et venus maſculus conuenit vt ſint tria loca duoꝝ corporuꝫ. et eorum femina et vnus maſculinus et quod ſint eorum domini venus luna ⁊ mars exiſtendo in ſignis duorum corporum: et venus et lũa femĩe: et mars maſculus. ⁊ tal' ſtatus qualis iſte dicitur in greco dumnata riforitas. Et poteſt intelligi verbum eius iſto alio modo. ꝙ ſi venus ⁊ luna ⁊ iuppiter fuerint diſpoſitores horum locorum opꝫ ꝙ ſic eẽt. ſed coniunctio ſaturni cum venere ⁊ luna non ſa

ceret rem talem qualis iſta:qꝛ frigiditas ⁊ hūiditas vīceret haberet in hac cōplexione:et haberet ꝓpterea mori.Et ſꝫ hoc intelligi poteſt de alys rebus quas prediximus quando inueneris ꝙ vnus planeta ſit in loco alterius.

¶ Scōm hunc vero moduꝫ frequēter cōtingit vt natus nō pficiatur: ⁊ vt in ipſius natiuitate q̄dam ipedimēta corpori accidentia contingant. In ipſius ēt qbuſdam mēbris id exquo nullus timoꝛ perueniet abſqꝫ perfecta occaſione cōtingit:aut erit in eis quoddam boꝛum accidentiū ſm partem rei que non apparet.

¶ Et accidit ꝓ maiori parte in ſtatu tali qualis iſte:ꝙ nat⁹ nō erit cōpletus: ⁊ naſcet̄ cū alia peſtilētia de his q̄ accidūt in corpore. ⁊ accidet in aliquo mēbroꝛum ſuoꝝ ipedimētum peſtilētie nō p rē apparētē:ſicut res q̄ venit ſine ſuſpectione vel habebit in ſuis membris aliquod boꝛuꝫ accidentiuꝫ in modo eius qđ apparet.

¶ Uult dīe ꝙ ſtat⁹ in quo mlier generat plures duob⁹: ſic tres aut plures:conuenit vt illi qui naſcūtur in tali ſtatu:ſicut iſte:non euadent a morte aut aliquib⁹ peſtilētys: qm̄ in natiuitate triū maſculoꝛū infortune plures ſūt q̄ fortune.et in natiuitate trium feminarum vicit cōplo multum frigida ⁊ dānoſa ſuper cōplōnem temperataꝫ:qꝛ venus luna et mercurius exiſtentes feminini faciunt complexionē mltum frigidam et dānoſam.et in natiuitate duoꝛuꝫ maſculoꝛum et vnius femīe:ſaturnus et mars habent participatōeꝫ cū fortunis.Et cū hoc toto quod dixim⁹:conuenit ꝓ maiori parte vt moriantur:vel ꝙ accidat eis dānatio mēbroꝛum. et erit hoc ante natiuitatem vel hora natiuitatis vel ſtati poſt natitatē.Et qđ dixit in mō res q̄appꝫ.vult dicere de re que de ħ accidet eis poſt natitatē p vtutē plīaꝝ.

¶ In mōſtruoſis ſignis. Ca.VIII. Dixit haly

Utilitas quā habem⁹ de hoc capitulo eſt in ſciendo ſi nat⁹ ē hō vl̄ nō:⁊ ſi hō:ſi ē facture ꝑfcē vl̄ ū.

Illud qdē qđ nullatenus a noſtro recedit intellectu eſt monſtruoſaꝝ figuraruꝫ enarratio.

¶ Et non eſt extra rōnem loqui in his qui habēt pmutataꝫ facturam.

¶ Uult dicere ꝙ loqui in his q̄ hūt nām permutataꝫ ſeq̄t̄ rōnē q naſcūt̄.3.4.⁊ hoꝛū mlti naſcūt̄ d̄ pmutata factura.

¶ Dicem⁹ igitur primit⁹ ꝙ in his luminaria frequētius iueniunt̄ remota vel ab aſcēdēte diſiūcta: ⁊ ꝙ ab infortunys anguli continent̄.

¶ Dicim⁹ primit⁹ ꝙ duo lūinaria ſūt iuēta ꝓ maiori parte i natitate taliū cadētia ab angulis vel non:concoꝛdantiā cum aſcendente aliquam habentia: ⁊ plīe ifortunati in angulis potētes.

¶ Aſpice qđ diximus anteq̄ natiuitates hoīum ſunt cōcordes cū duobus luminarib⁹:⁊ tu ſcis ꝙ planete cadētes ſūt illi qui ſunt i.12ᵃ⁊.6ᵃ.Illi tū q ſunt in.3.⁊.9ᵃ lꝫ ſint cadētes ab aſcendente nō aſpiciūt.io.ſed aſpiciunt aſcendens.⁊ planete qui non aſpiciunt aſcēdens ſunt exiſtentes in domib⁹ non aſpicientibus aſcendens.Uñ quādo accidit ꝙ ſol.⁊ luna ſint cadentes ab aſcendēte:⁊ ꝙ non habeant cū aſcēdēte aſpectum.⁊ accidit ꝙ infoꝛtune potentes ſint i angl̄is ſignificat ꝙ nat⁹ erit vilis miſer et pmutate fcūre.

¶ Cum hoc igit̄ ſic inuentum fuerit:conuenit ſi hoc illud fore cōtigerit ꝙ in miſeris ⁊ ifoꝛtunatis natitatib⁹ mltotiēs euenire dicitur.

¶ Qñ rē iuenerimus iſto mō poſtq̄ multotiēs accidit i natitate viliū ⁊ ifortunatoꝛū conuenit.

¶ Id qđ dixit iſto modo.vult dicere ꝙ quādo lūinaria fuerint ab aſcendente cadentia vel ꝙ ipm̄ nō aſpiciāt:⁊ ꝙ ifortune i angulis ſint potētes.Et talis ſtat⁹ multū accidit vel in natiuitate viliū ⁊ miſeroꝛū i qbus vincit paupertas ⁊ exulatio de vna terra ad aliam.vel in natiuitate eoꝛum q ſūt facture pmutate vel in ambabus natiuitatibus.

¶ Et ſi natiuitates ille monſtruoſarum figurarum non fuerint.

¶ Licet he natiuitates non ſint eoꝛū q nō ſunt facturarum permutatarum.

¶ Uult dicere ꝙ quādo talem ſtatum a conſtellatione iuenerimus in aliqua natiuitatū:⁊ nō fuerint facture pmutate:conuenit vt aſpiciamus in alia re quam dicet: vt aſpiciamus in coniunctione vel ꝑuentione q̄ fuit ante natiuitatē.⁊ꝙ ſciam⁹ planetas diſpoſitores huius loci ⁊ cōiunctionis vl̄ ꝑuētōis et diſpoſitores duoꝝ lūinariū hoꝛa natitatī.

¶ Ut preteritam coniunctionem vel preuentionem obſeruemus q̄ten⁹ cōiūctiōnis vel preuentionis:necnō loci luminariū natiuitatis hora diſpoſitores planetas deprehendamus.Qm̄ ſi loca eoꝝ in natiuitatib⁹: ⁊ locus lune vel aſcendētis iteruꝫ omnia.ſ.vel planeta loco coniunctionis vel preuentionis non alligentur: erit natus forme monſtruoſe.

¶ Si loca eoꝛū in natiuitate ⁊ locus lūe vl̄ aſcēdētis locus ſimiliter: ſiue omnes vel maioꝛ ps eoꝛum non aſpexerint locum coniunctionis vl̄ oppōnis:natus erit facture permutate.

¶ Iā ꝑcepit ſe aſpicē cū ſtatu quē tibi narraui pmit⁹ i alys 4.rebus et eas adiūges cū eo qđ ꝑdiximus et pma harū rerū.4.ē diſpoſitoꝛ cōiūctiōis vel preuētōis q̄ fuit añ natiuitatē ⁊ 2ᵃ diſpoſitor locorū lūinariū duoꝝ hora natiuitatis ſiue ſit locus i natiuitate:vnus vel plus vno tertia eſt loc⁹ lūe.⁊.4 loc⁹ aſcēdētis:Et ſi ħ oīa vel maioꝛ ps eoꝛū ñ aſpexerit locū cōiūctōis vel ꝑuētiōis antis natiuitatē et cū hoc acciderit ꝙ ifortūe potētes ſint i angulis ⁊ ābo lūinaria ab aſcēdēte cadētia vl̄ ipꝫ ñ aſpiciētia nat⁹ erit ꝓ certo facture pmutate ita ꝙ ei⁹ figura ñ erit i figura hoīs tñ ſi aliqua haꝝ reꝝ vel maioꝛ pſ fuerit hoc mō vel ꝙ ſint maioris fortitudīſ nat⁹ erit hō.ſed erit pmutate vel ſtimate figure.

¶ Hec āt ſi ſic fuerit ⁊ cū hoc i q̄drupedib⁹ vel feralib⁹ ſignis lūinaria reperiem⁹ fueritqꝫ ifortūe in angulis exn̄tes:nō erit nat⁹ ex hoīb⁹.

¶ Et ſi he res ſic fuerint ⁊ iuenerim⁹ lūinaria i ſignis q̄drupedū aut beſtiaꝝ feraꝝ ⁊ plīe q fuerit. i āgulis ifortūe fuerit natus nō erit hō.

¶ Qñ figure plīaꝝ i naitate ſignificauerit ꝓ certo ꝙ nat⁹ erit pmutate fcūre:et acciderit cū ħ ꝙ ſol et lūa ſūt i ſigiſ beſtiaꝝ feraꝝ et i fōtūe i āgl̄is fuerit nat⁹ ē aliq̄ fera be

¶ Si qua vero foꝛtūaꝝ cū lūinarib⁹ teſtimōiū ñ habuerit:ſed eis ifoꝛtūe teſtificate fuerit:natus nō erit domeſtic⁹ eritqꝫ natura ipſius ex feraꝝ impedientium naturis.

¶ Et ſi nulla foꝛtuna teſtificata fuerit:ſed teſtificentur infoꝛtune natus erit non domeſtic⁹ de natura ſilueſtris nocentis.

¶ Quando ſciuerimus ꝑ id qḋ ꝑdiximus ꝙ natus ē aial domeſticū ſi inuenerimꝰ īfortunas duobꝰ lūinaribꝰ teſtificantes natus erit aial non domeſticū de natura ſilueſtris potētis:⁊ hoc totū oñdit ꝙ aliqua beſtia ſilueſtris eſt que cū hominibꝰ hʒ vitā:⁊ eſt domeſtica ſicut canis ⁊ muſipula. Et eoꝝ aliqne ſūt ſocietatē cū hoībꝰ nō hñtes ſicut leo:⁊ liuncia. Et aliqne que nō ſūt fere hñt ſocietatē cū hominibꝰ vt camelus ⁊ aſinus. Et aliqne ſūt que nō ſūt domeſtice: nec hñt vitā cum hoibus ſicut vacce ſilueſtres ⁊ ſerui demonſtrat ēt dictū iſtud: ꝙ ſi duo lūinaria fuerit ī ſignis auium ꝙ aial erit auis:⁊ ſi fuerint in ſignis piſciū aial erit piſcis:⁊ alia oīa ſm ħ. Et ſi tu itellexiſti gcgd dixīmꝰ a pꝛinᵒ huius libꝛi vſqꝫ ad hūc locū nihil tibi pōt de ħ caplo occtari.

¶ Or ſi iuppiter aut venus luminaribus teſtificentur:erit natus ex aialibus domeſticis vt ſūt canes:furones:⁊ his ſimilia. Si mercuriꝰ autē teſtificet̄:natus erit ex aialibus quibus opus habent ⁊ vtunt̄ hoies:vt ex gallinis:poꝛcis bobus capꝛis:⁊ his ſimilibus.

¶ Et ſi duobus lūinaribꝰ teſtificabunt̄ iuppiter ⁊ venꝰ:natꝰ erit de beſtijs hñtibus ſocietatē cū hoibus ſicut canes furōes ⁊ ſilia. Et ſi teſtificabit̄ mercuriꝰ natus erit de aialibus de qbꝰ ſeruiūt ſibi hoies:ſicut ſūt galline: capꝛe: pecudes ſuelli:vacce ⁊ ſimilia.

¶ Ptholemeus dat hoc exēplū vt intelligas rōnem verborum ſuoꝝ ita ꝙ qñ ſciuerimꝰ q̄re demr̄auit ꝙ natus ē beſtia fera ⁊ teſtificabit̄ lūinaribꝰ aliqua foꝛtuna itelligemꝰ ꝑ hoc ꝙ natus ſocietatē hʒ cū hoibus ſicut canes ⁊ furōes ⁊ ſimilia.⁊ hoc exēplum oſtendit nobis aliam rōnem ⁊ qñ ſciuerimus ꝙ natus eſt beſtia nō fera ⁊ iuenerimꝰ aliquaʒ foꝛtunam teſtificātē luminaribꝰ:ſciemus ꝙ illa beſtia erit domeſtica. Et ſi cū hoc teſtificabitur mercuriꝰ erit natus de aialibus de quibus hoies ſibi ſeruiūt vel pꝛoficiūt multum vt galline:capꝛe.vacce ſuelle pecudes ⁊ ſilia. Et tu itelligere potes quanlibet harum rerum ſpecial'r per figuras ſtellarum que ſunt cum luminaribus:⁊ ſm illam figuram erit ſpecies aial' nati Si figura ſtellarū fuerit de ſtellis que dicuntur gallina erit illud animal gallia vel alia talis auis. .Et ſi fuerint luminaria cum figura que dicit̄ coluber ſiue ſerpēs erit illud aial de reptilibꝰ.⁊ cōuenit vt res alias oēs ſupradictas ꝑtitas teneas ī memoꝛia ⁊ itellectu tuo.

¶ At ſi lūinaria mouentur ī ſignis quorū imagines ſunt homines oiaqꝫ ſimil'r fuerint natuʒ ex hominibus vel ex his q̄ cū hoibꝰ conuerſantur foꝛe non dubitamus:preter ꝙ eum monſtruoſam foꝛmam habere dicemus.

¶ Et ſi duo luminaria fuerit in ſignis figuraruʒ hūarū ⁊ res alie fuerint vt ꝑdiximꝰ erit natꝰ hō: vel ſequēs hoieʒ erit tñ ꝑmutate ⁊ ſtiate fcūre.

¶ Uult dicere ꝙ ſi figure ſtl'arum hoꝛa natiuitatis fuerit eo mō quo narrauit ꝙ ſignificēt certius permutationē facture ⁊ fuerint lūinaria ī ſignis figurarum hūanarum natus erit homo vel aſſimilās hōini.nihilominus erit ꝑmutate fature ⁊ ſtimate. Sic ego vidi multos natos eē ſine pedibus:⁊ alios ſine manibꝰ:⁊ alios ſine auribus.⁊ dixit quidam ꝙ natū vnū viderat cui nō videbat̄ aliqḋ mēbꝛoꝝ niſi foꝛamen vnū ꝑ qḋ recipiebat cibū.⁊ aliud naturale ꝑ qḋ eyciebat eū:⁊ dixit mihi iḋ ꝙ natus faciebat multa ſigna ꝑ que dabat itelligi futura. Permutationes aūt facturaꝝ ſunt multarum manerierū ſicut illius q non pōt ſe ſuſtinere ſub duobꝰ pedibꝰ ⁊ illiꝰ q hñt capat planuʒ:aut oclos clauſos ⁊ ſil'a. Nihilominus gñal'r ſcimꝰ ꝙ qñ lūinaria fuerint ab aſcēdēte cadētia vl' ipm non aſpexerit ⁊ infoꝛtune potētes ī angulis ⁊ diſpoſitoꝛ cōiūctionis vl' pꝛeuentionis pꝛecedētis natiuitatē ⁊ diſpoſitoꝛ lūinarium ⁊ locus lune: ⁊ locus aſcendentis non aſpexerint eoꝛum.ſ.aliquis locum cōiūctiōis vl' ꝑuētiōis añcedentis:vl' maioꝛ ꝑs hoꝝ: natus erit facture permutate vl' ſtimate. Poſtmodum ſi voluerimus ſcire cuiuſmodi aial ē.aſpiciemꝰ loca duoꝝ lūinariū:⁊ ſi fuerit ī ſignis figuraꝝ hūanaꝝ:natꝰ ē hō ſtimatꝰ.⁊ ſi in ſignis aliaꝝ figuraꝝ natꝰ erit illiꝰ gñis. Et ptho. vl't nobis totū oſtendere:vt nulla ī hoc remaneat dubietas.

¶ Qualitatis autē iſtius notitia eiuſqꝫ ꝓpꝛietas erit hoc ī loco iterū ex figuris ſignoꝝ ī qbꝰ ifoꝛtune ſteterint q̄ lūinaria vl' āgl'os cōtinuerūt.

¶ Scimus ꝙ ſtatuʒ iſtū ꝓpꝛie ī hoc loco ſimil'r a figuris ſignoꝛum ī qbus erunt infoꝛtune que ſunt apodeate de luminaribꝰ vel angl'is.

¶ Ul't dicere ꝙ qñ ſciuerimꝰ ꝙ natus eſt facture permutate ⁊ iuenerimꝰ lūinaria ī ſignis figurarum hūanarum ſciemus ꝙ ē hō ſtimatꝰ.⁊ qñ hoc ſciuerimꝰ aſpiciemꝰ figuras ſignoꝝ ī qbꝰ fuerit ifoꝛtūe q̄ ſūt potētes ſuꝑ lūinaria vl' ſuper āgl'os.⁊ ꝑ hoc ſciemus q̄ mēbꝛa ſua ſūt ꝑmutata.v.gr̄a. Si fuerit in ſignis quadrupedū ſciemus ꝙ natus habebit plus q̄ꝫ duos pedes vel erūt pedes illiꝰ alterius maneriei q̄ꝫ pꝛdes hoium alioꝝ ⁊ ſil'r coꝛpus ſuū. Et iā nobis demōſtrauit ī hoc dicto aliā rē ꝙ qñ ifoꝛtūe fuerit appodeate de luminaribus et ipſa cadētia vel aſcēdēs non aſpiciētia natus eric permutate facture.

¶ Item ſi ſigna foꝛtunarum hoc in loco nulli ꝑdictarū loco teſtificetur.erit natus non loquēs eiuſqꝫ forma vaciter ⁊ ꝑfecte mutabit̄.

¶ Et ſi non teſtificabitur ſil'r in hoc loco aliq̄ foꝛma alicui loco de his q̄ narrauimus erit natꝰ irrōnalis ſine aliquo intellectu ⁊ cū hoc tota erit pro certo facture ꝑmutate.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciemꝰ ꝙ natꝰ ē hō ꝑmutatꝰ aſpiciemꝰ ſil'r ſi nō iuenerimꝰ ēt aliq̄ꝫ foꝛtunā teſtificātē aſcēdēti neqꝫ lūinaribꝰ natꝰ erit ꝑmutatꝰ ⁊ cābiatꝰ total'r ⁊ cōplete. Et ego vidi multas narrātes ſe vidiſſe quoſdā natos q vaccis aſſimilabātur vel pecudibus vl' his ſimilibus.

¶ Si iuppiter āt vel venꝰ teſtificetur nati ꝓpꝛietas quo fuerit illa mutatio erit vt honoretur ⁊ ſublimet̄ eo ꝙ ex hoc illa figura armaforodhotis cōtinget.i.figura ex venere et mercurio denoiata necnon figura que nūcupatur arfocarazietu ⁊ his ſimilia.

¶ Et ſi tedificabūt̄ iuppiter vel venꝰ erit natus hñs illā peſtilentiā honoratꝰ ⁊ hēbit̄ ī reuerētia qꝛḋ tali ſit foꝛma q̄ dr̄ hermofroditus. Et vult dicere forma q̄ ꝑtinet ad mercuriū ⁊ venerē ⁊ foꝛma q̄ dicit̄ āfrocraciator ⁊ ſil'a.

¶ Quando ſciuerimus ꝙ natus ē hō ꝑmutatus aſpiciemꝰ ſi iuenerimus iouē vel venerē teſtificātē aſcēdēti vel lūinaribꝰ duobꝰ ſciemꝰ ꝙ natus cū illa peſtilētia erit honoratus:et honeſtus:et erit hō qui loquetur ī legibus et ꝓphetabit multa et foꝛma q̄ pertinet ad mercurium ⁊ venereʒ que dicitur hermofroditꝰ vult dicere loqui de rebus occl'tis quas nō videt.et ſunt future. Et foꝛma q̄ grece dr̄ amfrocraciatoꝛ: vult dicere res que veniunt in voluntate antequā alter diat eā ſibi ver.g. Uenit in volūtate alicui homini de egypto rex de xyn in illa hoꝛa moꝛtuus eſt

Et dicet res futuras p vna certitudine q̃ ſibi venit i voluntate. ⁊ id qđ dixit ptho. ⁊ alie res tales. vult dicere augurare ⁊ aſpicere pueꝛbiũ ⁊ res in nube intelligere: ⁊ in aqua ⁊ in membris aialium ⁊ alia multa ſimilia q̃ ſciunt antiqui ſapientes de egypto qui erant in his multũ ſapientes ⁊ intelligentes: magi. n. ⁊ incantatores egypti multa ſciunt de reb⁹ iſtis: ⁊ ſciẽtys. Et hoc intelligim⁹ a reb⁹ que narrãtur de porphirõ egyptiano: ⁊ ſignalibus q̃ hi ſapiẽtes fecerunt ⁊ iſti incantatores appent in hodierna die ⁊ demouſtrãt ꝙ erant multum ſapientes in his ⁊ itelligentes valde. ⁊ in aliquibus locis indie ⁊ acyn: ſunt aliqui multum ſcientes de talibus: tñ in terris que ſunt circa nos ſunt hec perdita ⁊ dſtructa: ſicut perdite ſunt multe alie ſcientie.

¶ Mercurius ipe ſi teſtificetur: fiet natus cum his ſoniorum interpretator: ⁊ ex his erit eius victus preter ꝙ ſurdus erit ⁊ abſq; dentibus. In his vero rebus erit conuenientis nature ⁊ ſubdolus ac deceptor.

¶ Similit̃ ſi teſtificabit̃ mercurius erit natus cũ omnibus reb⁹ iſtis ſoniorum interpres: ⁊ qđ habuerit lucrabit̃ per hoc: verũtñ ſine dentib⁹ erit ⁊ ſurdus: tñ in omnib⁹ alijs erit bonorũ morum: boni itellectus ſenſus ⁊ cõſilij.

¶ Vult dicere ꝙ quando Mercurius extñs fortũat⁹ teſtificabit̃ i natiuitate alicui⁹ hoĩs permutate facture erit ſoniorum interpres: ⁊ ex hoc lucrabitur ſuũ cibum ⁊ os habebit ſine dentibus ⁊ erit ſurdus: tñ in oĩbus alys rebus ⁊ ſuis ſtatibus erit bonorũ morum ꝓuidentie ⁊ boni cõſily.

¶ In his qui nõ creuerũt. Capi. IX.

Dixit Haly. Qm̃ multi eorũ qui naſcuntur permutati moriuntur eadẽ hora ꝓpter viz infortunarũ i eorum natiuitate: cõuenit vt rõ eorum qui non recipiũt cibũ ſequatur eos qui naſcũtur de permutata factura.

Poſtq̃ eorũ q nõ creuerint ſermocinatio ꝓceſſit reſtat de illoꝝ elocutione quoꝝ per natiuitatis horã cõtingentiũ notitiaz habere querim⁹. Hanc aũt enarrationem ob hoc ꝙ iſtud queſitum capitulum ab iſtorum duorum vtroq; modorũ non longe remouetur: quãdoq; locutioni de vita adherere: quãdoq; vero illi contrariam eẽ: eo ꝙ huiuſmodi inueſtigatõis vis quibuſdam variationibus alteratur: ſciendum ẽ. Sermo nãq; vite nõ eſt niſi in his omnibus q vitam ſenſerunt. Hi aũt ſũt quorũ vita ſolari circuitio ne qđ eſt vni⁹ anni ſpatiũ nequaq̃ minor habetur: vita vero que eſt i fortitudine eſt id qđ minus eẽ dicitur: vt ſunt menſes: dies: ⁊ hore: Eorum autẽ qui non creuerint ſermocinatio eſt eoꝝ locutio qui ad aliqđ iſtoruz predictorum tẽporum nõ ꝑueniẽt: ſʒ in breui tempore ꝓpter mali ⁊ nocumenti ſupfluitatẽ morieẽt. Quapropter vite inueſtigatio multarum ẽ partium. Illoꝝ ãt q non creſcent: vna ẽ ⁊ plana.

¶ Poſtq̃ ſupſit nobis loq i his q̃ accidũt hora natiuitatis. In his loq q cibos non recipiũt conuenit vt ſciam⁹ ꝙ hoc totum eẽ debeat quando q; coniunctũ: cum videt̃ in rõne vite: q; tñ iſtđ elõgatum nõ ẽ: tñ ab his duabus maneriebus: ⁊ qñq; diuiſũ ẽ ab eis: lʒ virtus hui⁹ qõnis ſit diuerſa. ſ. vna ab altera aliquãtuluʒ: qm̃ ratio vite non eſt niſi in his qui habent vitam: habentem aliq̃ q̃titateʒ: ⁊ tales q̃les iſti ſt̃ đ his quoꝝ vita nõ abſcidit̃ niſi cõpleuerit vnã reuolutionẽ curſus ſolis ⁊ hoc tẽp⁹ dr̃ ann⁹ vn⁹ ⁊ vita que eſt ĩpotẽtia ẽ illa q̃ ẽ min⁹ iſta. ⁊ talis vita q̃lis h̃ ẽ illa q̃ durat p mẽſẽ diẽ vel horã. Et loq i his q ñ recipiũt cibũ ẽ i illis q ñ ꝑueiũt ad cõplemẽtuʒ alicui⁹ ꝑdictoꝝ tpuz immo i minori q̃ hoc tpe moriunt̃ ꝑp magnã fortitudineʒ mali ⁊ nocumẽti qđ accidit eis cã ſue male cõſtellatiõis. Et propter hoc ẽ igſitio vite multis modis ⁊ inquiſitio eorum qui non recipiunt cibum generalis ẽ ⁊ ſimplex.

¶ Qm̃ vult nobis demõſtrare regulas et radices quibus ſcire poſſumus ſi natus viuet vel nõ: icipit nobis primit⁹ demõſtrare ꝑ hoc dictũ diſtinctiõem q̃ ẽ iter hãc rõnẽ de qua locutus ẽ: et rõnẽ vite aliquã q̃titatẽ habẽtis et incepit memorare de eo qđ locutus fuit i tertio ca. tertie ptis. et ẽ id qđ dixit ꝙ illi q nõ recipiũt cibũ ẽ res poſterior quã ſcire debemus de reb⁹ accidẽtib⁹ hora natiuitatis: Et poſt modũ hec ratio debet eſſe cõiuncta qñq; cũ rõne vite. et qñq; ab ea diſiũcta. et qñ i vita ẽ eẽ debet rõni vite ⁊ rõ vite que eſt in potentia: et hec eſt que non complet vnum annum ſiue ſint hore dies vel menſes. vices tamen in q̃buſhʒ eẽ diſtincta a rõne vite ſũt quando morietur natus añq̃ cõpleat aliqđ hoꝝ temporũ. et hi ſũt q p certo nõ recipiũt cibũ: Horũ ãt ẽ regula gñalis ꝑp malũ ⁊ nocumẽtũ magnũ qđ fortificatur i eorũ natiuitatẽ in locis pricipalibus: et dimiſit vitã q̃ ẽ p accidẽs et hec ẽ quã dixit quantitatẽ habere: ⁊ iſti ſũt q viuũt ãnũ vnũ cõpletũ vel pl⁹. ⁊ hoc q; nobis multis vicib⁹ demõſtrauit cõcordiam quã hʒ natura hominis cũ nã ſolis. ⁊ ꝓpterea teputat ꝙ vita hoĩs que hʒ quãtitatẽ ẽ illa que peruẽit ad vnã reuolutionẽ curſus ſolis vel plus vna. Et poſuit aliã diuiſionem rõnis vite illã q̃ ẽ i potẽtia ⁊ iſti ſũt illi qui nõ cõplẽt vnã reuolutiõem et hi diuerſi ſũt q; eorũ ſũt q viuũt horas qui viuũt diẽs et q eoruʒ mẽſes et eorũ qui dies et horas et eoꝝ qui viuũt dies et menſes et ſimilia: Illi tamẽ qui nullã vitã hñt ſũt q cibũ nõ recipiũt ullo mõ. et talis modus quãlis iſte: ẽ idẽ i oĩbus: ⁊ hoc ẽ ꝑp magnũ malũ et nocumẽtũ quod fortificatur i eorũ natiuitate i locis pricipalibus. Et poſtquã ptholemeus nobis demõſtrauit hoc: dixit cõcluſionẽ. et ẽ qđ dixit: Et ꝑp hoc ẽ iquiſitio vite ꝑ multas ptes. vult dicere ꝙ regule ⁊ radices q̃bus ſcire poſſum⁹ vite negotiũ ſũt multe et diuerſoꝝ mõꝝ. porro dixit ⁊ cõcluſiõeʒ aliã que eſt qñ dixit et igſitio eoꝝ qui nõ recipiunt cibum ẽ gñalis et ſimplex. vult dicere ꝙ regule ⁊ radices q̃bus ſcire poſſumus ſtatũ eorũ qui nõ recipiũt cibũ ẽ vna maneries ⁊ ſimplex: et hoc eſt fortificamentũ mali ⁊ ipedimẽti et alyntbies ſolummodo.

¶ Generaliter igitur cum luminarium aliquod in angulorũ aliquo fuerit: eiq; aſſociet̃ ifortũaꝝ altera in longitudine q̃ cum eo fuerit gradu per gradũ: vel fuerit i figura egcruria: nec fortunarum aliqua ei aſſocietur in figura: fueritq; diſpoſitor loci lũinarium in locis infortũarũ: nat⁹

non viuet ſed mox morietur.

¶ Generaliter dico ꝙ qñ aliqđ lũinare fuerit in aliquo angulorũ ⁊ fuerit ſimiliter aliqua infortuna ꝑticipationē aliquam habens cũ eo in lõgitudine q̄ ſit cum eo gradu per gradũ: vel ipſ aſpiciēs i figura duoꝝ laterũ eq̄liũ: nec hũerit cũ eo fortuna participationē de figura. Et diſpoſitor lũinariũ loci iuent⁹ fuerit in locis pl'tarũ infortunarũ nat⁹ ille non recipiet cibuȝ ⁊ morieť hora qua naſcetur.

¶ Primũ qđ cõuenit voléti adiſcere eſt vt adiſcat rõnē rerum ⁊ poſtea vadat additamēto rõnē cõpoſitoꝝ ⁊ i quãtũ demõſtrauit ꝙ rõ eoꝝ q non recipiunt cibũ eſt rõ generał ⁊ ſimplex: ꝑmit⁹ icepit eam ⁊ qñ eã inceperit ⁊ pfecerit incipiet oñdere rõē vite: q² multaꝝ ē diuiſionũ ⁊ manerieꝝ. Et nos volum⁹ oñdere v̄ba ſua dicētes ꝙ qñ dixit qñ fuerit aliqđ lũinare in aliquo ãguloꝝ vult dicere ꝙ ſit lũinare i ipo gradu ãguli: ⁊ hoc eſt vt ſit i circulo oriēte vel in circulo meridiei. Et id qđ dixit ⁊ ſi fuerit aliqua infortuna: ſilr hñs aliquã ꝑticipationē cũ eo i lõgitudine q̄ ſit cum eo gradu p gradũ: vult dicere ꝙ ſit ifortuna iũcta cũ lũinari in lõgitudine ⁊ latitudine. ⁊ id qđ dixit ⁊ aſpiciat ſe cũ eo in figura duoꝝ lateꝝ equaliũ. vult dicere ꝙ ſit i fortuna ⁊ i ãglo ⁊ i circulo oriēte vel meridiei. ⁊ cũ erit i quarta alteri⁹ lũinaris qđ erit i ãglo ei⁹ vel oppoſitiõe: ⁊ qñ ymaginabimur pl'tas in vno circlo: ⁊ ymaginabimur vnã lineã q̄ vadat ab vno ad alterũ ⁊ duas lineas q̄ exeũt de ipis ambob⁹ applicãtes ad terrã fit de hoc triangulus duoꝝ lateꝝ equalium cõuenit ét vt h applicatio ſit i lõgitudine ⁊ latitudine ſi fuerit cũ ſole exñte ifortuna in zodiaco ipo ſignoꝝ ⁊ ſi fuerit cũ luna ꝙ ſit ifortuna i circlo inclinato lune. Et ꝙ dixit nec habuerit cũ eo aliquã fortũa ꝑticipationem de figura. vult dicere qñ lũinare fuerit cũ ifortũa i pdicta manerie ⁊ aliq̄ fortũa: illud nõ aſpexerit lũinare exñs i hac manerie: ⁊ id qđ dixit: ⁊ fuerit diſpoſitor loci lũinaris in locis pl'taꝝ ifortũaꝝ. vult dicere ꝙ qñ iungeť oēs res ille i aliquo lũinari ⁊ acciderit cũ hoc ꝙ diſpoſitor loci ſui ſit i domo alicuius ifortune. aut triplicitate aut exaltatiõe ei⁹: aut ꝙ aſpiciat i fortunã: Nat⁹ cui fuerit i ei⁹ natitate aliqđ luminare i hac manerie cibũ nõ recipiet: ⁊ ſtati cũ nat⁹ fuerit morieť.

¶ Qđ ſi fuerit in figura egcruria: ſed i ꝓiectiõe radioꝝ infortunaꝝ a locis lũiariũ ad ipſ aſcēdēs fuerintqȝ infortũatores duo: alterũ vel vtrũqȝ luminariũ ifortuuantes ad ipoꝝ duoꝝ loca vel l alteri⁹ aſcēdentes. Aut ſi in ei⁹ vł eoꝝ oppõne fuerit ſeu ſi vna infortunaꝝ alterũ lũinariũ infortunauerit cum eorũ altera fuerit oppoſita: altera qdeȝ ad lũinaris locũ aſcenderit: natũ vitam nõ habere minime dubitatur.

¶ Et ſi cũ hoc non fuerit i figura duoꝝ laterum equaliũ ſint tñ i proiectiõe radioꝝ pl'taꝝ infortunarũ loci duoꝝ lũinariuȝ vel ꝙ aſcendat ad ea ⁊ infortune fuerint due ipedientes aliqđ lũinare vel ipa ambo ſiue ſit qñ aſcēdat ad loca ãboruȝ vł ad loca alicui⁹ eoꝝ: vł ꝙ ſint in oppoſſitione alicuius eoꝝ: vel ãboꝝ ſuper dyametrũ: vel ꝙ vna ex ifortũis ipēdiētib⁹ aliqđ duoꝝ lũinariuȝ ſit exñs in ei⁹ oppõne ſup dyametrũ: ⁊ alia aſcēdens ad locũ lũinaris nat⁹ ille ñ hēbit vitaȝ.

¶ Totũ h dictũ iacet i re vna q̄ ē vt ſi tres ſint res iter lũinare ⁊ ifortunã ſicut illã quã añ dixit. Diſtictio tñ q̄ ē inter ꝑmũ: ⁊ hoc ē vt lũinare cũ ifortũa iunctũ nõ ſit gradu p gradũ: ſed ſint iter eos aliq gradus pauci: ſiue i lõgitudie ſiue i latitudie vel i ipis ãbab⁹: ⁊ ꝙ aſcēdat ifortuna ad lũinare vult dicere ꝙ vadat ⁊ ponat ſe i angulo vbi fuerit lũinare: q² hec maneries nõ ē applicatio i figura duoꝝ lateꝝ eq̄liũ: ſed ē applicatio p ꝓiectionē radioꝝ.

¶ Qm̃ maximũ nocumētũ qđ ē i hoc: valitudinē ⁊ pfectũ q ex longitudie loci ad locũ lũinariũ aſcēdentis i vite ſpatio ꝓuenit đſtruit ⁊ occīdat.

¶ Et hoc eſt pp magnũ nocumētũ qđ eſt i hoc: dãnat ⁊ deſtruit vtilitateȝ ⁊ bonuȝ qđ ꝓuenit pp elongationē loci aſcendentis ad loca duorũ luminariũ in durabilitate vite.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ifortuna dãnauerit lũinare exñs i angulis: ⁊ nulla fortũa applicuerit ad lũinare. ſilr ifortũa non applicat p lõgitudinē ⁊ latitudinē: ſȝ p radios: vł aſcēdit ad locũ ſuũ magnũ nocumētum qđ ē i ſtatu dãnoſo: ⁊ deſtruit vtilitatē ⁊ bonũ qđ ꝓuenit pp elõgationē ifortũe ⁊ luminaris: Et ptbo. vlt nobis dmſare p h dcm̃ rõneȝ q̄ h ſtat⁹ eſt: ſic rõ p² quaȝ narrauit: ⁊ nũc nobis oſtenſũ eſt ꝙ iudicium illorũ q non recipiunt cibum eſt per vnam rem ſimplicem ⁊ hoc ē vt ſit aliqđ luminariũ vel ambo in ipſo gradu angulorũ exñtib⁹ ipis dãnatis ab ifortunis: ⁊ dño illi⁹ loci i dignitate infortunaꝝ nulla fortũa ipa aſpiciente. Et ſi ambo luminaria fuerint iſto mõ forti⁹ ē. ⁊ ſi vnũ hoc mõ fuerit ⁊ aliud alio: idiget alio itellectu. Et ptbo. docet nos hãc reglaȝ quã poſuit in nõ recipiētib⁹ cibũ: p alia q̄ nũc vult dicere.

¶ Id át qđ ꝓprie ſolē impedit ex his q̄ ſunt in loco q̄ ad ipſi⁹ locũ aſcēdit mars eē dicit: lunã vero ſaturn⁹. At i coꝝ oppõne vel cũ ad ipſã aſcēderit: contingit cõtrariũ. Solē eteni ſaturnus: lunã vero mars ipedit. maxie aũt cũ locis lũinariũ ⁊ aſcēdētis: diſpoſitores coꝝ exñdo dñenť.

¶ Et ſi dãnans ſolē ꝓprie fuerit mars: qm̃ aſcēdit ad locũ vbi ipe ē vel ſaturn⁹ ipe q lunam dãnauerit p oppõneȝ: vł q² aſcēdit ad locuȝ eius: hoc erit in contrariũ: q² ille q ſoleȝ dãnat ē ſaturnus ⁊ mars lunã. ⁊ ꝓprie ſi dñabunť in loco luminariũ ⁊ i aſcēdēte hñdo diſpõnē eoꝝ.

¶ Uult dicere ꝙ maior fortitudo nocumēti ⁊ mali eſt ſi infortune fuerit diſpoſitrices lũinariũ ⁊ aſcēdētis cũ hoc ꝙ ſint nocentes luminaribus. ⁊ manifeſtum eſt ꝙ quando infortuna fuerit in aliquo angulo offēdit oēs q̄tuor.

¶ Et ſi duas oppõnes hũerit: fuerit qȝ lũinaria ⁊ infortũe in angulis vel i egcruria figura: mortui vel ſemimortui naſcunť infantes.

¶ Et ſi cum eis oppoſitum habuerint ſup dyametrum ⁊ duo luminaria ⁊ infortune fuerint i angulis ⁊ in figura duorum laterũ equaliũ naſcunť tunc creature: ſiue mortue ſiue ſeminiue.

¶ Hic perficiť regula eorum qui vitam non recipiũt ⁊ moriuntur hora qua naſcuntur. Et eſt vt vtraqȝ ſit in fortuna ⁊ oppoſitione vtriuſqȝ luminariũ per longitudinem ⁊ latitudinem ⁊ eorũ vtrũqȝ in aliquo angulorũ. 4. ⁊ qñ ſic fuerit conuenit vt naſcanť mortui vel quaſi.

¶ Qđ ſi ita contingit ⁊ ab altera fortunarum luminaria ſeparata: vel in figura fuerint ei aſſocia

ta: ⁊ puenerit radij ad pcedētes partes: viuet natus ſm ſignificationē numeri graduū qui fuerint inter albileg ⁊ ꝓpioris infortune radios ex numero menſium vel dierum aut horarū ſm eorū infortunij quātitatē q̄ ſūt hui⁹ occaſio.

¶ Qñ hec ita fuerint ⁊ diuidunť ambo luminaria p aliquē pl'arum fortunam: vel habuerit cū ea pticipationē in figura ⁊ radius applicat ad primas diuiſiones: natus viuet tantū: quantum fuerint gradus qui ſunt inter yleg ⁊ radium infortune exiſtētis magis ꝓpe tot mēſes dies ⁊ horas ſꝫ ſtatus ipſius malitie quantitatem: ⁊ fortitudinem rerū hoc facientium.

¶ Uult dicere ꝙ quando infortune ⁊ luminaria fuerint in angulis ⁊ acciderit cum hoc ꝙ luminaria ſeparanť a coniūctiōe pl'arū fortunarum cum paucis gradibus: aut ſeparātur ab aſpectu fortunarū: tūc dabunt fortune fortitudinē qua viuet ſm quātitatem graduū q erunt inter luminare ⁊ infortunā. ⁊ ſi nocumentum ifortune fuerit multum forte erunt hore: ⁊ ſi mediocre erunt dies: ⁊ ſi debili⁹ erūt mēſes. Et iam nobis probauit ptho. ꝙ luminare in quo aſpicere oꝫ in his eſt eorū illud quod fuerit yleg. Et ſimiliter propalauit per id qđ dixit numerū graduū q erūt inter yleg ⁊ radium infortune que eſt: qñ infortuna in hoc ſtatu non eſt cū luminari i figura duoꝝ laterum equalium.

¶ At ſi infortunarum radij ad pcedētes partes luminarium: fortunarū vero ad ſequentes puenerint: natus creſcet ⁊ viuet.

¶ Et ſi radius infortunarum fuerit qui ad diuiſiones primas applicat luminariū: ⁊ radius fortunarū q applicat ad diuiſiones ſequētes eam: natus recipiet cibū ⁊ viuet.

¶ Ptholemeus vult dicere in quolibet loco primas diuiſiones illas que aſcendunt añ ſicut piſcis qui aſcendit añq̄ aries ⁊ pmi grad⁹ arietis anteq̄ poſtremi arietis: ⁊ ſic nona domus anteq̄ .io^a ⁊ hꝫ talia ⁊ partes que ſequunť. vl't dicere q̄ue poſt veniunt ſicut aries ſequiť piſces ⁊ gradus ſecūdus arietis ſequitur primū: ⁊ .io^a dom⁹ ſequitur nonā ⁊ poſtq̄ ita eſt bene demonſtrat hoc dictum eius ꝙ luminaria erunt ab infortunis ſeparata: ⁊ vadunt verſus fortūas ⁊ quando fuerint iſto modo natus recipiet cibū ⁊ viuet ſiue ſint luminaria ⁊ ifortune in angulis ſiue i alijs locis.

¶ Itē cū eleuabūtur ifortune ſup aſſociātes fortunas i figura: erit nat⁹ miſere q̄litatis ⁊ ibecill'.

¶ Simil'r ſi pl'te infortune fuerint ſup fortunas eleuate que ſunt cōcordate in figura erit natus infortunatus ⁊ vilipenſus.

¶ Quando ſciuerimus ꝙ natus recipiet cibum ⁊ viuet: aſpiciemus: ſi iuerimus infortunas fortiores q̄ fortunas dantes vitam: ſciemus per hoc ꝙ natus erit vilipenſus ⁊ infortunatus ⁊ ſtimatus: aut omnia ſua membra de mala ⁊ infirma compoſitione.

¶ Et ſi fortune eleuabūtur natus cum parentibus non morabitur.

¶ Et ſi fuerit fortūe exaltate nat⁹ erit alioꝝ pētū.

¶ Uult dicere ⁊ ꝙ ſi fortūe in hoc ſtatu fuerint maioris fortitudinis q̄ infortune licꝫ natus ꝓpter hoc euadat a peſtilentijs ⁊ infirmitatib⁹ nō enutriēt ipm parētes ſui ſꝫ alij.

¶ Et ſi altera fortūarū cū lūa piter oriať vel ietilſal habeat ⁊ altera infortunarum occidat: natus a parentibus nutrietur.

¶ Tamen ſi aſcenderit aliqua fortuna cum lūa aut applicuerit ei ⁊ aliqua infortuna in occidente: nutribūt eū parentes ſui.

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit i oriente ⁊ participationē habuerit cū aliqua fortuna ⁊ fuerit i oppoſitiōe e⁹ i occidēte aliqua ifortuna vicet luna: ⁊ ppea enutribūt eū parētes.

¶ Hoc iterū mō ml'toꝝ natoꝝ erit obſeruatio.

¶ Aſpiciem⁹ etiā in multis filijs iſto modo.

¶ Uult dicere ꝙ hͦ mō aſpiciem⁹ ad quēlꝫ filiorū q naſcuntur vna hora ad loca ſui aſcēdētis: ⁊ ſciem⁹ ſi viuet vl' non: vel q̄lis erit ſtatus ei⁹ aſpiciedo a loco: ſignificatoris cuiuſlibꝫ eorum i loco aſcēdētis ſicut in pcedētib⁹ docuim⁹.

¶ Cum ſtellarū aliqua duobus pluribuſue modis in figura ſocietatem habentium in occidente fuerit: infans ſemiuiu⁹ orietur: aut velut carnis fruſtum: aut imperfecte creationis.

¶ Et ſi aliquis planetarum habentium pticipationē in figura fuerit in duabus maneriebus vl' pluribus in occidente creatura ſemiuiua morietur aut naſcetur in figura fruſti canis: aut de ſuis membris ſtimulatus.

¶ Uult dicerr ꝙ ſi lūinare fuerit ifortūatū i angulo occidētis vl' aſpexerit illō aliqua ifortuna ab āgulo occñtis in q̄rta vel oppōne: creatura ſemiuiua naſceť vel i forma fruſti carnis aut ſtimat⁹ ⁊ diminut⁹ mēbris ſuis. Et diffō vni⁹ cuiuſq̄ hoꝝ q erit p caſū pteritum de his q naſcūť ſtimati.

¶ Et ſi altera infortunarum ſuper eam eleueť: non nutrietur natus vel non habebit vitam ſm hoc quod per iſtud contingit.

¶ Et ſi ſuper ipſū eleuabitur aliqua infortuna: non nutrietur natus vel vitam non habebit ſm ꝙ conuenit per hoc.

¶ Uult dicere ꝙ ſi aliq̄ ifortūa dñabiť ſup luminare aliqđ exñs i occñte non nutrietur natus nec vitam habebit ſm regulas antedictas.

¶ In ſpacio vite. Capi. X.

Dixit Haly. Cap'lm iſtud ſeparatum eſt a capitulis añdictis. qm̄ nō pretereūt illa horā natitatis. narratiōis tñ h⁹ capl'i: ⁊ alioꝝ q̄ ſuccedūt horā natitatis ptereūt.

Horū qdem accidentium que poſt partum cōtigūt: enrratio. Primū eſt vite ſermocinatio: eo ꝙ eoꝝ qui primit⁹ ordinauerūt ex his oībus q̄ raro cōtigūt tractare: qui ad tot annos vite nō puenerit in qb⁹ iſta pfici poſſunt: nobis riſum habere conuenit.

¶ Loq prīo ꝯuenit i vita loquēdo de accñtib⁹ q̄ ꝯtingūt poſt natitatē: nā ꝯuenit vt riſus fiat đ illo q primit⁹ ordiat iudiciū vniuſcuiuſq̄ rei accidentis nato vite annos aliquos non habenti in qbus poſſint res ipſe compleri.

¶ Accidentia que contingunt nato poſt natiuitatem ſūt ea que accidunt in corpore ſuo ⁊ ſpū ſuo: ⁊ qđ accit đ honore:

⁊ magiſterio: de filijs ⁊ ſimilibus ⁊ ſi mentem appoſueris ad verba ptho. non īdigebis gloſa.

¶ Hec autē obſeruatio nec leuis ē nec plana: tamen ex dominantium locoꝛuꝫ poteſtatibus accipit̄ ⁊ dep̄hendit̄. Qð mľtis modis obſeruat̄.

¶ Intellectus huius rei eſt res abſcondita: tamē poteſt ſciri a dominio locoꝛum pꝛincipaliuꝫ: ⁊ eoꝛum foꝛtitudīe: qꝛ hec ē res ad quā debem⁹ aſpicere per multas partes.

¶ Sapientes antiq̄ huius artis concoꝛdati ſunt ꝙ ſignificatio vite debet accipi a dn̄io locoꝛū pꝛincipaliū ⁊ eoꝛum foꝛtitudine in natiuitate. Sunt tn̄ diuerſarum opinionū ī manerieb⁹ quibus ſciri pōt quātitas vite qm̄ eoꝝ ſunt qui reputāt ꝙ q̄ðlibet luminariū qn̄ fuerit ī aliquo angulorum ī quocūq; ſit aptū ſit eē yleg. Et gn̄alr̄ qn̄ multe dignitates coniūgentur alicui lūinari pꝛeponūt illud: ⁊ accipiūt ab eo ſignificationē q̄titatis vite. Et ſunt aliq̄ q̄ reputāt: ꝙ qn̄ nō aſpexerit yleg. aliq̄ſ diſpoſitoꝛ loci ſui: ⁊ hic eſt ille qui dicit̄ alcocoden ꝙ nō ſit aptus: vt ſit yleg. ſm̄ opionēꝫ eoꝝ ⁊ alia multa q̄ ſcripta ſūt ī libꝛis eoꝛum. Et ſūt aliqui eoꝛum q̄ reputāt ꝙ debet fieri directio yleg. ⁊ dr̄ atazir per aſcenſiones ciuitatis ſemꝑ. Et ſūt alij q̄ dicunt ꝙ debet fieri ħ atazir per aſcenſiones circuli directi ſemper: ⁊ ſunt alij qui dicunt ꝙ debet fieri per gradus equales: ⁊ alij q̄ dicūt ꝙ concoꝛdari debet donū ſolis cum alcocoden ⁊ ſi diſcoꝛdauerit aſpiciant ī reuolutione āni ⁊ quēuis eoꝛū cōcoꝛdantem nocumento huius anni ponent pꝛo abſciſſoꝛe vite. Et omnes he vie ſunt multoꝛum ſenſuū ⁊ multarū īnuolutionum. Et ptho. eijcit has omnes ⁊ accipit viam vnā que ſequit̄ regulam naturalem ⁊ accipit pꝛo yleg locoꝛū pꝛincipalium foꝛtioꝛem ⁊ nobilioꝛem q̄ eſt in natiuitate: ⁊ facit directioneꝫ ipſius yleg per aſcenſiones cōmixtas de aſcēſionibus ciuitatis ⁊ ð aſcēſionibus circuli directi: qꝛ facit atazir per aſcēſioēs circuli ī quo eſt yleg. Nihilomin⁹ qm̄ multi eoꝛum qui ſunt noīati ⁊ autenticati in hac arte operantur ꝑ yleg ⁊ alcocoden: bonū erit vt ī hoc ſpatiuꝫ habeamus aliq̄ð vt tibi patefaciam⁹ aliquid de ſuis dictis ī hoc loco. Dico ꝙ pꝛimitus aſpiciunt ad lumiare vias. i. haiꝫ ⁊ ſi iungentur ī eo plures dignitates quam iūgant̄ ī altero loco de pꝛincipalibus ⁊ acciderit cū hoc vt aſpiciat aliquē diſpoſitoꝛum ſuorum accipiunt illud pꝛo yleg: ⁊ illuꝫ diſpoſitoꝛem ꝓ alcocoden. Et ſi hoc non acciderit ei aſpicient aliud lumiare ī hac eadem manerie: ⁊ ſic ibunt perquirendo donec iueniāt q̄ð aſpiciant aliquis diſpoſitoꝛum ſuoꝛū: ⁊ dicunt ꝙ vita erit ſm̄ numerū reuolutionuꝫ diſpoſitoꝛis ipſius aſpicientis ipꝫ ⁊ ſi fuerit idē alcocoden potens erit ſm̄ numerū ei⁹ maioꝛē: ⁊ ſi fuerit mediocre erit ſm̄ numerum mediocrē: ⁊ ſi fuerit debili⁹ erit ſm̄ numerū ſuū minoꝛem. Et ī quolibet hoꝛū numeroꝛum addūt ⁊ minuūt ſm̄ foꝛtunas ⁊ īfoꝛtunas aſpiciētes alcocoden pꝛo yleg: ⁊ ſm̄ magnā foꝛtitudinē ⁊ ðbilitatē yleg ⁊ alcocoden ⁊ hec ē ſūma opinionis eoꝝ ⁊ ſic in eorum libꝛis iuenies eā demōſtratā. Et poſtq̄ ptho. memoꝛauit ī hoc libꝛo ſuo multa de reuolutiōib⁹ pl'taꝝ bonū erit vt nūc patefaciam⁹ dictū eius. Dico ꝙ numer⁹ maioꝛ cuiuſlibet pl'taꝝ eſt tātū quot ſūt gradus terminoꝝ ſuorū per oīa ſigna. Saturn⁹ hꝫ. 57. Juppiter. 79. Mars. 66. Uenus. 82. Mercurius. 76. Numerus minoꝛ cuiuſlibet pl'tarum ē quātū gradus ī q̄bus vadūt pl'te reuolutiōes eq̄les. Saturnus. 30. qꝛ ī 30. ānis complet vnam reuolutionem. Juppiter. 12. annos qꝛ ī his habet reuolutionē vnā. Mars 15. annos qꝛ cōpl'et reuolutiones. 8. Uen⁹. 8. qꝛ in his ꝯplet. 5. reuolutiōes. Mercurius. 20. ānos qꝛ in his cōplet. 61. reuolutiones cōpletas. Et qn̄ adiungemus ānos maioꝛes planetarū cū minoꝛibus erunt medietates totius anni mediocres: ⁊ ſm̄ hoc erūt anni mediocres. Saturni. 43. ⁊ medi⁹ ⁊ āni mediocres. Jouis. 45. ⁊ medietas. ⁊. Martis quadraginta. ⁊ medi⁹. ⁊ Ueneris. 45. Mercurij. 48. ⁊ qꝛ ſol habꝫ medietatē maioꝛē firmamēti que eſt a pꝛicipio leonis vſq; ad finē capricorni. ⁊ ī hac medietate ſūt ſigna īfoꝛtunaruꝫ q̄ ſūt ſcorpio ⁊ capꝛicornus: ⁊ ſol ī hac medietate hꝫ termini dignitatē: ⁊ quando minuemus duo ſigna remanent q̄tuor que ſunt. 120. gradus tot ſunt ſui anni maiores ⁊ hoc concordat cum elongatione de trino: ⁊ quia eius exaltatio eſt in. 19. gradu arietis ſunt tot anni ſui minoꝛes quot ſunt iſti gradus. poſtmodum acceperunt medietatē annoꝛū maioꝛum ſolis qui ſunt. 60. ⁊ addiderunt eis annos minoꝛes ⁊ hoc cōcoꝛdat cum elongatione de. 3° ⁊ ſunt anni. 79. ⁊ acceperūt medietatem qui ſūt. 39. āni ⁊ dimidius: ⁊ poſuerūt eos annos mediocres ſolis. Simil'r fecerunt de luna qm̄ habet in minoꝛi medietate dignitatem termini. ⁊ qm̄ minuetur inde aquarius ⁊ aries que ſunt domus infoꝛtunarum remanēt. 120. gradus: ⁊ qm̄ hec medietas eſt diminutarū aſcenſionum in habitatione diminuunt ſibi quantuꝫ coꝛpus lune ꝙ. 12. gradus: ⁊ ſic remanent anni maiores lune. 108. ⁊ loco h⁹ diminutiōis addiderūt quātum ē medietas ſui coꝛpoꝛis que eſt ſex gradus ſuper annos minores ſolis: ⁊ poſuerunt eos ꝓ annis minoꝛib⁹ lune. ⁊ fiūt. 25. anni ⁊ cōpleuerūt diminutionē que fuit ī annis maioꝛib⁹ cum hac additione quam addiderunt in ānis minoꝛib⁹. poſtmoduꝫ acceperūt medietatē ānoꝛum maioꝛū lune q̄ ſunt. 54. ⁊ addiderunt ſuper eos q̄tum ē coꝛpus lune q̄ð eſt. 12. gradus ⁊ ſunt oēs. 66. ⁊ poſuerunt eos ꝓ annis mediocribus lune. poſt pꝛobauerunt hoc multotiēs ſine nūero: ⁊ inuenerunt ꝙ bene reſpōdebat per experiētiā: ⁊ poſuerunt eos quādoq; annos quādo planeta potens erat. ⁊ quādoqꝫ mēſes qn̄ inueniebant eū debilē: ⁊ qn̄qꝫ dies quādo ðbilis erat mľtum. ⁊ quādoqꝫ hoꝛas quādo erat in ſūma debilitate. ⁊ addiderunt ⁊ minuerunt in quolibꝫ eoꝛuꝫ ſm̄ ꝙ iueniebant ſtatuꝫ cuiuſlibet eoꝛum. verbi gratia. quādo daret pl'ta annos ſuos maioꝛes: ⁊ minuerēt de ſua virtute q̄tum ē quartum: minuebāt quartā partē annoꝛū ſuoꝛū. Pthole. auteꝫ eijcit ⁊ vitat viā iſtam ꝓpter magnā inuolutionē que eſt in ea: ⁊ accipit vnam viam que ſeq̄tur regulam naturalem. et ꝓpterea cōuenit vt hec ſit via certa ⁊ iudica ſolūmō.

¶ Modus autem qui ſm̄ noſtram exiſtimationem peruenit: ⁊ qui naturalem viam imitatur ē vt enarrabim⁹. Hec āt obſeruatio ex loco alhileg ⁊ eoꝛū qui ſuꝑ alhileg poteſtatem habuerit necnō ⁊ ſtellarū interficientium locis ꝯſiderat̄.

¶ Manerieſ tamen opinioni noſtre cōueniens ⁊ que viā ſequitur naturalem eſt quam modo dicere volumus: conuenit enim vt aſpiciamus in locis ylegioꝛum ⁊ in rebus dominantib⁹ ſuꝑ loca ylegioꝝ: ⁊ ſil'r ī pl'tis īterficiētib⁹.

¶ Manerieſ q̄ viā ſeq̄t̄ nālēꝫ ē ꝑ quā ſcire poſſum⁹ q̄titatē vite: ⁊ ꝑ eā ſcire poſſum⁹ id q̄ð cōcoꝛdat cuꝫ arte naturarū. Qm̄ Ariſto. ꝓbauit ī libꝛo gn̄atōis ⁊ coꝛruptiōis: qm̄ linea eq̄noctial' ē q̄ facit cōtinuare ⁊ durare oēꝫ generationem. ⁊ linea zodiaci facit gn̄ationē ⁊ coꝛruptōēꝫ. Et qn̄ ſciuit ptħ. ꝙ pl'hi p̄cedētes ondīerūt iſtā rē recta ðmr̄atiōe ī libꝛis ſuis ꝑq̄ſiuit viā q̄ ꝯcoꝛdet cū eis in hac arte ⁊ qn̄ inuenit poſuit eā ī ħ capi. ꝓ quolꝫ hoc ſcire volēte. Et pꝛimum q̄ð narrauit ð eo ē: ꝙ regula gn̄alis ī hac re ē ꝙ vita continuat ⁊ durat ꝑ loca ylegioꝝ ⁊ planetas ea diſponētes. Et res q̄ faciūt eā abſcidere ſt̄ loca pl'taꝝ ðrioꝝ ylegioꝝ. ⁊ ſꝫ ħ ꝯuenit vt ſit q̄titas vite tāta q̄tū ē iter has duas res de nūero gra. eq̄noctij. ⁊ dixit ꝓ pl'tis ⁊ locl abſcidētib⁹ iterfe

ctores:qꝛ dãt mortẽ ꝛ id qd̃ dat mortẽ ẽ iterſcõꝛ tã bñ de re
b⁹ q̃ ſũt ex̃ corpus q̃ꝫ ꝓ his que ſũt ĩtra ſicut ẽ ↄpl'o mala:vl
humoꝛ corruptus aut ṽtutis deſtructio vel finis materie
nutriẽti nãlẽ caloꝛẽ ſic̃ d̃mõſtrauit hypocras:galien⁹ ꝛ aly
phyci multi ꝛ ħ demr̃at nobis intellectũ gñalẽ q̃ꝫtitatis vi
te. Incipit mõ nobis oſtẽdere vnã q̃ꝫq̃ꝫ rẽ iſtarũ:ꝛ dicit.

⸿ Iſtarum vero rerũ vniuſcuiuſq̃ꝫ notitia eſt vt ſubiũgit̃. Primũ nãq̃ꝫ nobis ſcire conuenit ꝙ loca albileg illa ſunt i quib⁹ ſtellam cuius domi niũ fuerit albſleg eẽ oportet:hic autẽ ſup ſignuꝫ aſcẽdẽtis:qd̃ eſt a qnque gradib⁹ qui ſuper orizontem ante ipm aſcẽderũt vſq̃ꝫ ad vigintiq̃ꝫ qui ad aſcendẽdum remanſerit:ꝛ poſt hos gradus q in hoꝝ triginta graduũ dextera exagona radiatione conſiſtũt:q ſunt domus fortunij. At hi qui ſunt i eoꝝ aſpectu tetragono:qd̃ eſt medium celi ſup terrã:ꝛ gradus etiam qui ſunt in eoꝝ trigona radiatione:qd̃ ẽ locus qui neuꝫ appellat̃. Necnõ ꝛ gradus qui ſunt i eoꝝ oppõne qd̃ eſt occidẽs. Hoꝝ aũt id quod ad premittendum cõueniẽs ẽ eo ꝙ fortioris auctoritatis exiſtit:id eẽ dicit̃ qd̃ ẽ celi mediũ ſuper terrã:ꝛ p⁹ hoc aſcendẽs:deiceps id qd̃ celi mediũ aſcẽdit:ꝛ poſt ipm occidens:ꝛ poſt ipm id ad quod celi mediuꝫ precedit.

⸿ Diſtinctio vniuſcuiuſq̃ꝫ reꝝ iſtaꝝ ẽ ſm ꝙ volo dicere:nũc primũ qd̃ nos ſcire ↄuẽit ẽ ꝙ loca ylegioꝝ ſunt in qb⁹ eẽ conuenit pl'ta diſpoſitoꝛ yleg:ꝛ hoc ẽ ſignũ aſcẽdẽtis qd̃ ẽ a q̃nq̃ꝫ gradibus q aſcẽderũt añ orizõtem vſq̃ꝫ ad vigintiq̃ꝫ gradus q remanẽt ad aſcẽdẽdũ poſtea:poſtmodũ gradus q̃ ſũt i dextro hoꝝ trigita graduũ i ſextili eoꝝ:ꝛ iſti ſũt vndecia dom⁹ fortũe:ꝛ alij q ſunt i quarta coꝝ ſup terrã ꝛ iſti ſũt mediũ celi. ꝛ illi q ſũt i trino coꝝ ſũt locus q dicit̃ theos ꝛ illi q ſt̃ i coꝝ oppoſito:ꝛ iſti ſũt i occidẽte. Illi hoꝝ quos nũc ꝓponere cõuenit pp magnũ poſſe qd̃ hñt i diſpõne ac dñio:ſunt illi de medio celi ſup terrã. Et ſubſcquenter illi q ſunt i aſcẽdẽte:poſtmodũ illi q aſcendũt ad mediũ celi:poſtmodũ illi q ſunt in occidente. Et poſtmodũ illi qui ſunt ante mediũ celi.

⸿ Res due ſunt quas nobis de huiuſmodi verbis cõuenit d̃mr̃arc. vna ẽ diſio.iz.domoꝝ.ꝛ alia ẽ ſuaꝝ viriũ ordiatio vni⁹ ad aliã. Diuiſio.iz.domoꝝ eſt vt ſit qualiſcũq̃ꝫ.30.graduũ.5.añcedẽtes locũ diuiſiõis domus:ꝛ.25.q ſequunt̃ ꝛ in his q̃nq̃ꝫ añcedẽtibus ẽ fortitudo loci diuiſionis:qꝛ ſũt prope locũ:ꝛ cũ hoc erit fortitudo diuiſiõis dom⁹ ꝑ oẽs.30.gradus q ſunt domus. ordiatio tñ.iz. domoꝝ vni⁹ poſt alterã ẽ iſto mõ.10ª qꝛ eſt in medio celi:venit tota virt⁹ ei⁹ ad totã orizõtã ꝑ vnũ equale:ꝛ qꝛ eſt ſup terrã virtus ei⁹ ſup terrã appet ſine aliq̃ diſturbatiõe ſicut demõſtrauim⁹ i gloſa ꝑmi tractat⁹:ꝛ ꝓpter hoc cõuenit vt hec dom⁹ ſit maioris poſſe ac dñy. fortitudo ãt aſcẽdentis i ipa eadẽ orizonta ẽ:ꝛ vadit ſup totã ſupficiẽ ei⁹:ꝛ ſemꝑ aſcẽdẽdo creſcit. ꝛ ꝑꝑa cõuenit vt ſẽꝑ ſeq̃t̃.10ᵃᵐ i poſſe ac dñio. Siſr.11ᶜ fortitudo ẽ apparens ꝛ creſcẽs ꝛ vadit ad decimã aſcẽdendo:ꝛ ꝑꝑea ſeq̃t̃ aſcẽdẽs in dñio. Occñs ẽt ẽ i orizõta ꝛ hꝫ talẽ fortitudineꝫ qualẽ aſcẽdẽs niſi ꝙ fortitudo minuit̃ qꝛ cadit:ꝛ pp hoc cadit i q̃rta ordinatiõe dñy. Et 2ª dom⁹ hꝫ talẽ fortitudinem qualẽ 11. qm̃ in ſtatu tali ẽ reſpectu orizõtis:verũtñ qꝛ fortitudo ei⁹ vadit diminuẽdo:qꝛ deꝑmit̃ ẽ i.5.ordiatione dñy ꝛ hec ẽ regl'a quã nobis dedit. ptho. i his ṽbis:ꝛ ſm hoc ordinare poſſum⁹ virtutes aliaꝝ domoꝝ ꝛ dicemus ꝙ q̃rta domus qm̃ ẽ i directo.10ᶜ. niſi qꝛ ꝑmutata ẽ eius virtus qm̃ ẽ ſub terra cõuenit vt ſit i ſexta ordinatione dñy. Et.5.i directo.11ᶜ. vñ conuenit vt ſit i:7.ordinatiõe dñy. Et 2ª ẽ i cõparatione aſcẽdentis ſicut eſt.11ª i cõparatiõe.10ᶜ. conuenit igitur vt ſit i ordiatione 8ª. dñy. ꝛ.8ª ẽ i cõparatiõe occidentis ſicut ſecũda i cõparatiõe aſcendẽtis:ꝛ ꝓpter hoc conuenit vt ſit i nona ordiatione dñy. ꝛ 3ª eſt i directo 9ᶜ:ꝛ ideo ↄuenit vt ſit i.10ª ordinatiõe dñy:ꝛ domus debiliores ſunt ſexta ꝛ iz. ꝛ ſexta debilioꝛ.iz. qꝛ eſt ſub terra:ꝛ ħ modo ẽ ordinatio.iz.domoꝝ ſm regl'am ptho.

⸿ Quẽ aũt qd̃ ſub terra morat̃ hac i re tã ꝑclara ꝛ tã excellẽti:ꝑtermittẽdũ fore decreuim⁹ ꝓpter id qd̃ aſcẽdẽs ſup terrã apparuit. Illoꝝ ṽo q̃ ſupra terrã ſũt ſigna q̃ cũ aſcẽdẽte nõ colligãt̃ obſeruãda nõ ſũt:nec ẽt ſignũ aſcẽdẽs añ aſcñs qd̃ laboris dom⁹ appellat̃ ob hoc ꝙ cũ hoc etiã ꝙ ab angulo remouet̃. ei⁹ fortitudinẽ ad terrã prouenietẽ ſpiſſus ꝛ obcurſus vapoꝛ q ad ipam ex hũiditate terre aſcẽdit diſturbat ꝛ deſtruit. Ideoq̃ꝫ id qd̃ ex coloꝛib⁹ ac q̃litatib⁹ ſtellarũ:hac i domo exiſtẽtiũ appuerit nãm ex eodẽ ṽo dubitat̃.

⸿ Et cõuenit vt nõ opamur i re. tam nobili ſicut iſta per id totũ qd̃ ẽ ſub terra ſed iſꝑ per id ꝙ aſcẽdit ꝛ apparet ſuper terrã. Et per id qd̃ ſuper terrã non conuenit nos operari ꝑ ſignũ videlicet qd̃ aſcẽdẽs nõ aſpicit nec ꝑ ſignũ qd̃ aſcẽdit ante aſcendẽs que dicit̃ domus laboris qm̃ eſt cadens ab angulo:ꝛ plus ẽt ꝙ fumoſitates que eleuãt̃ ab hũoribus terre turbãt virtutẽ ei⁹ que venit ab ea ad terram cũ ſpiſſitudine ac lu⁹ bꝛitate ſua ꝛ damnat ea:propter qd̃ apparent coloꝛes ꝛ magnitudines ſtellarũ exiſtẽtiũ i hac domo alteri⁹ manerici q̃ꝫ ſint ꝑ naturã coꝝ.

⸿ Iã demõſtrauim⁹ i glo. ꝑme ꝑtis ꝙ ṽtutes reꝝ celeſtiũ veniũt ad nos ꝑ lineas rectas:et manifeſtũ ẽ ꝙ omnes ṽtutes nãles ꝑmutãt̃ ſm longitudinẽ ꝑ quã ad nos veniũt ꝛ q̃ꝫto maioꝛ fuerit longitudo illa:tãto magis debilitant̃ ꝛ mutãtur pp alias mãs que miſcẽtur cũ eis i longitudine illa. Eſt ẽt mãifeſtũ ꝙ ṽtutes leuius trãſeũt i corꝑa ſubtilia et lenia q̃ꝫ ſpiſſa. Et poſtq̃ꝫ ita ẽ cõueĩt modis oĩbus ꝙ ṽtutes applicãtes ad nos d̃ celo ex ꝑte iferiõi terre ſit ꝑmutate ac debiles multũ qm̃ elõgatio ẽ maior cũ tanto quãtũ ẽ dyametre terre:et terra in ſe ẽ groſſa ſpiſſa et dura multũ: Et poſtquã ṽtutes veniẽtes a.iz.domo ꝑmutant̃ ꝛ dãnant̃ pp fũoſitates lubricas et ſpiſſas q̃ aſcẽdũt ab hũoribus terre q ſũt ſubtiliores ſatis q̃ꝫ terra q̃ꝫto magis ꝑmutari:ꝛ dãnari debẽt virtutes exiſtentes ſub terra pp ſpiſſitudinẽ ei⁹ ſatis pꝫ:Et ptho. ẽt oñdit ꝙ ħ ẽ res viſibil'r appẽs i eo ꝙ dixit ꝙ ṽtus trãſiẽs a.iz.domo mutat̃ ꝑ has fũoſitates ita ꝙ videri nõ pñt colores nec magnitudĩes ſtellaꝝ exñtiũ i hac domo ſicut cõueĩt:ꝛ hoc ẽ qd̃ oñdit ꝑ hec ṽba de celeſtiũ virtutũ debilitate vẽiẽtiũ d̃ ſub terra. nõ cõueĩt ẽt oꝑari i tali re q̃l' iſta a duodecia domo:qꝛ dixit ꝙ ei⁹ virtutes mutãtur

⁊ dānantur per id quod dixit: ⁊ qꝛ cadens eſt ab aſcēdente ſimiliter ī re iſta non cōuenit opari ab octaua domo qꝛ nō hꝫ aſpectū cū aſcendēte: ⁊ virtutes que ſunt ī ea vadunt minuendo ⁊ debilitando. Et domus per quas operari debet in hac re ſunt quinqꝫ ⁊ non plures de omnibus.12.domibus: pmitus.10ᵃ.poſtmodum aſcendēs.tertia eſt.11ᵃ. quarta eſt ſeptima.quinta eſt nona. Et manifeſtum ē ꝙ operatio fit ꝑ has domos: quoniam aſpectū hnt cum aſcendēte.

¶ Poſtea cōuenit vt quattuoꝛ dn̄antia: q̄ ſūt ſol luna aſcēdēs pars foꝛtune: eoꝛūqꝫ locoꝛū diſpoſitoꝛes: alhileg conſtituamus.

¶ Et cōuenit vt ponam⁹ yleg res q̄ttuoꝛ pꝛincipales: q̄ ſūt ſol luna aſcēdēs ⁊ ꝑs foꝛtūe: ⁊ diſpoſitoꝛes locoꝛū harum rerum.

¶ In pꝛecedentibus verbis diximꝰ pꝛo ptho. ꝙ loca ylegiorum ſūt.5.ſolūmodo ⁊ ſunt.10ᵃ domus: aſcendens.11ᵃ.7.⁊ 9ᵃ. nunc tamē nobis oſtendit in his verbis quot ſunt res: ⁊ oꝛdinat eas vnam poſt aliā: ⁊ dicit ꝙ ſunt quattuoꝛ. Pꝛima eſt ſol. Scd̄a luna. Tertia aſcendens. Quarta ꝑs foꝛtune: ⁊ ipſe iam nobis ī pꝛecedētibꝰ capitulis demōſtrauit: ꝙ cuiuſlibet eoꝝ diſpoſitoꝛū erit ī vice eiꝰ: qn̄ pncipalis n̄ erit aptꝰ ī diſponēdo. v̄.gr̄a vt ſit ſignificatio ſolis exiſtens in domo ſaturni ⁊ ī eius triplicitate: ⁊ ī loco apto vt ſit yleg. Et ſaturnus qui eſt diſpoſitoꝛ ſolis ī hoc ſtatu erit ī.10ᵃ domo vel in alio locoꝛū aptoꝛum pꝛo yleg: ⁊ quādo ſic īuenerimus conuenit vt accipiamꝰ ſaturnū ꝓ yleg vice ſolis qm̄ habet dominiū ſupꝛa ſolē ⁊ cū hoc dn̄io hꝫ maximuꝫ regnum egpa rans regno ſolis: ⁊ poſtq̄ꝫ ita eſt res pncipales ſūt quattuoꝛ ſolūmodo: quoniā eoꝛū diſpoſitoꝛes tenēt vicem quando apti non fuerint pꝛo yleg. ¶ In tali loco qualis eſt iſte accidit dubietas vna. pōt enim homo dicere ꝙ quando ptholemeus narrauit res pꝛīcipales ī capitulis pꝛecedentibus. dixit ꝙ res ipſe tres erāt. ſol: luna: ⁊ aſcendēs: ⁊ modo ī loco tā nobili ſicut iſte poſuit locum foꝛtune. Et quando pars foꝛtune habet ita magnā ſignificationē ī quātitate vite: quanto magis dare debꝫ ſignificationē ī his que ſunt facture ꝑmutate: ⁊ qui nō recipiūt cibum: ſatis patet. ¶ Et ego ad hoc reſpondeo dicens ꝙ virtus partis foꝛtune minus eſt: q̄ꝫ virtus aſcendentis ⁊ virtus aſcendentis minus foꝛtitudine lune: ⁊ virtus lune minus virtute ſolis. ⁊ ſi acciderit in capitulis pꝛecedentibus ꝙ virtus ſolis: lune: ⁊ aſcendentis ſint oēs depꝛauate quo modo euadere poterit virtꝰ partis foꝛtune ſi dānata eſſent ambo luminaria ⁊ aſcendens: ⁊ pꝛo tanto quantum ē iſtud: poſuit ptholemeus in capitulis pꝛeteritis: ſolem lunam ⁊ aſcendens: ⁊ dimiſit partem foꝛtune. Accipiemꝰ tamē hic a loco ꝑtis foꝛtune terminū quātitatis vite: ⁊ non accipiemus ab ipſo eodē ſignificationem vite. ⁊ hoc bene demonſtratum eſt ei qui mentem appoſuit ī verbis ſuis: ⁊ inuenies ꝙ ptholemeus non poſuit in pꝛecedentibus capitulis virtutem aſcendentis: quādo acciderit ꝙ virtus ſolis ⁊ lune fuerit dānata: quia nouit ꝙ quando he dānate fuerīt virtus aſcendentis poſſe non habebit remouēdi dānū illō: ⁊ ꝯuenit vt ſic ītelligas opinionē ipſiꝰ.

¶ Partem igitur foꝛtune ſciemus: ſi numerum quem inuenerimus a loco ſolis vſqꝫ ad lune locum: in die ac nocte acceperimus: ⁊ ab aſcendēte incohoando illius numeri quantitatē ſꝫ ſignorum ſucceſſioneꝫ computauerimus. Hoc itaqꝫ modo partis locuꝫ addiſcemus. Qd̓ iccirco facimus vt ſolis qualitas reſpectu aſcendentis ſit velut q̄litas lune reſpectu partis foꝛtune. Erit enim foꝛtune pars quaſi aſcendens lune. Hāc aūt eandē rationem imitari videntur qui dicūt ꝙ in nocturnis natiuitatibus ⁊ a luna ī ſolē enumeremꝰ opoꝛtet. Deinde ab aſcendente initiando eiuſdem numeri quātitatē in contrariuꝫ eius qd̓ pꝛediximus. i. ſm oꝛdinatā ſignoꝛum antecedentiam cōputemꝰ. Qd̓ cū fecerimus ideꝫ partis foꝛtune locus qui nobis exierat: ſm modum hūc apꝑebit: ⁊ eadē erit ſocietatis figure q̄litas.

¶ Tamen pars foꝛtune ſciri pōt accipiēdo ſemper numerū q ē a loco ſolis vſqꝫ ad locū lune de die ⁊ de nocte: ⁊ incipiemus ab aſcēdente: ⁊ ab eo numerabimus taleꝫ numerū: ⁊ a parte oꝛdinationis ſignoꝛum: ⁊ cum hoc ſciemus locum partiſ iſtius. facimꝰ enim hoc vt ſtatus ſolis in ꝯparatione aſcēdētis ſit ſicē ſtatꝰ lune ī cōparatione partis foꝛtune: ⁊ erit pars foꝛtune ſm aſcēſus lune: ⁊ eſt res conueniēs: quoniam hanc rationem tenebat ille qui dixit conueniens eſſe ꝙ ī nocturnis natiuitatibus computaretur a luna vſqꝫ ad ſoleꝫ: ⁊ poſtea inciperetur computari talis numerus ab aſcendente ad cōtrariā ꝑtē: quā dīximꝰ ⁊ h̄ ē ꝑs anterior ſignoꝝ qm̄ qn̄ hoc fecerimꝰ exibit nobis locus ꝑtis fortune q exiuit an̄ ⁊ erit eiꝰ ꝑticipatio ī figura hoc eodē mō.

¶ Uerba iſta nō īdigēt gloſa qm̄ q aliqd ītelligit ī hac arte leuiter ītelligit ea. Et id qd̓ dixit: ⁊ erit eiꝰ ꝑticipatio ī figura h̄ eodē mō: vult dicere ꝙ qn̄ cōputauerimꝰ gradꝰ q ſūt a luna vſqꝫ ad ſolē. ⁊ ꝓiecerimꝰ ab aſcēdēte ī cōtrariū ſucceſſiōis ſignorū cadet ꝑs foꝛtūe ī illomet loco quo cadēt ſi cōputauiſſemꝰ gradus q ſūt a ſole vſqꝫ ad lunā. et eos proieciſſemus ab abſcēdente ad ꝑtē ordinatiōis ſignorū: Et ꝑ hos.2.mōs cadit ꝑs fortūe ī vno eodē loco: ⁊ erit ī cōꝑatiōe lūe ſm ꝙ aſcn̄s ī cōparitione ſolis. Inuenimꝰ eni ab hac regl̓a aliquos recedētes: q dn̄t ꝙ aſcēdēs noctis ē aſcēdēs lune. qꝛ lūa ē dn̄a noctis: ⁊ ꝑꝑ h̄ cōueīt vt nūeremꝰ de nocte a lūa vſqꝫ ī ſolē ⁊ ꝓiiciamꝰ ab aſcēdēte verſus ꝑtē oꝛdīatiōis ſignorū: ⁊ dixerūt ꝙ exiet locus ꝑtis foꝛtūe de nocte aſcēdēs ſolis. ⁊ erit aſcēdēs natiuitatis aſcēdēs lune. Et nos dicimus iſtis ꝙ ſi ītelligerēt de ſcia nāꝝ id qd̓ ptholeītellexit ꝙ cōcordarent cū eo ⁊ dimitterēt dictū iſtud: qꝛ vacuū ē: qꝛ ptho. tenet ꝑ id qd̓ docuit in hoc libꝛo ꝙ ſol eſt ille q maius poſſe hꝫ ī celo: ⁊ hoc multū māifeſtū eſt ꝑ alia multa q̄ demōſtrata ſūt ī ſcia nāꝝ ⁊ aſtrologie. ⁊ ē demonſtratū ī nāis ꝙ ſolis opꝰ patētiꝰ ē q̄ꝫ oꝑa oīum aliaꝝ ſtellaꝝ et lux q̄ ē ī oībꝰ rebꝰ mūdi ē ꝑ ſolē. qꝛ ſtellarū oīuꝫ lux nō ē niſi quantum venit eis a ſole. ⁊ in aſtrologia probatum ē eſt ꝙ motus omnium ſtellarum concordes ſunt in comparatione ſecundum motus ſolis. Et poſtquam ita eſt cōuenit vt ſol habeat prerogatiuam ⁊ dominium ſuper omnes alias ſtellas: ⁊ conuenit omnibus modis vt de die ⁊ nocte aſcendens ſit aſcendens ſolis. quoniam eſt pꝛincipium acceptum in comparatione ſolis ſolummodo. et propterea debet accipi pars fortune de die et nocte a ſole in lunam: et addemus ſuper illud gradum aſcendentis et proiiciemus a pꝛincipio ſigni aſcendentis ad partem ordinationis ſignorum. Et ſi acceperimus a luna in ſolē conuenit vt ꝓiiciamus in contrarium oꝛdinationis ſignorum: ita ꝙ hic locus ſit idemmet locus et erit ī cōparatione lune ſm comparationem aſcendentis ad ſolem.

¶ Conuenit etiã vt ex his in die ſolez: ſi fuerit loco albileg primitus eligamus: ſin autem lunã: quam ſi nequiuerimus eligere ſtellaz que maiores auctoritates habuerit i diſpoſitione loci ſolis: ꝛ loci precedẽtis coniunctionis: nec non ꝛ aſcendẽtis eligem⁹.i. ſtella que habuerit ex qnqꝫ poteſtatibus per quas diſpoſitio conſiſtit tres vel plures auctoritates in aliquo locorum predictorum eſt eligenda. Or ſi non contigerit: aſcẽdentis graduz accipiemus.

¶ Et cõuenit vt de rebus iſtis ſimiliter ſolez primitus eligamus ſi fuerit de die eo exiſtente in loco apto pro yleg: ꝛ ſi ſic non fuerit lunaz primitus eligemus: ꝛ ſi apta non fuerit planetam plures dignitates habentez diſpoſitioni loci ſolis ꝛ in loco cõiunctiõis antecedẽtis ꝛ in aſcẽdẽte. volo dicere quãdo habuerit tres dignitates de quiqꝫ dignitatibus per quas data eſt diſpoſitio i aliquo loco quem aſpicimus vel plures: ꝛ ſi nõ acciderit accipiemus gradũ aſcẽdẽtez.

¶ Si natiuitas fuerit diurna: aſpiciem⁹ ṗmitus ſi ſol fuerit i aliq̊ ipoꝝ locorũ gb⁹ cõuenit eẽ yleg. erit ſol yleg. Et ſi nõ fuerit in tali loco ſed i.iz. vel. 8ª nõ erit apt⁹ vt ſit yleg. qm̃ virtus eius delibitatur in his duobus locis. Et poſtq̃ʒ ſoli ñ cõuenerit ylegia aptitudo aſpiciem⁹ lunam: ſi fuerit i aliquo locoꝝ ipoꝝũ hñtium ylegiã aptitudinẽ erit ipa yleg: ꝛ ſi fuerit in. izª vel. 8ª aut ſub terra nõ erit apta vt ſit yleg. ꝛ tunc oportebit nos aſpicere pl'taz hñtem plures dignitates in diſpoſitiõe loci ſolis: ꝛ in diſpoſitione loci cõiunctiõis añcedẽtis ꝛ i diſpõne aſcẽdẽtis: ꝛ ſi alicui. 5. pl'tarũ inuenerim⁹ maiorẽ partẽ dignitatũ i his tribus locis q ſunt: locus ſolis locus cõiũctiõis añcedẽtis ꝛ aſcẽdẽtis: ꝛ cuʒ hoc acciderit vt ſit iõ pl'ta in aliquo locoꝝ aptoꝝ ꝑ yleg: planeta ipe dꝫ eẽ yleg. Et ſi cũ hoc nõ acciderit aſpiciemus planetã hñtez i aliq̊ hoꝝ triũ locoꝝ pl'es triũ dignitatũ. ꝛ ſi eũ inuenerim⁹ i aliquo locoꝝ aptoꝝ ꝑ yleg ipa erit yleg: ꝛ ſi nihil ꝺ ħ toto inuenerim⁹ ad gradũ redibim⁹ aſcẽdẽtis: ꝛ ipm accipiemus ꝑ yleg. ꝛ hoc ẽ qꝺ voluit dicere ptho. Et credũt aliq ꝙ aliqd deficeret i verbis ptho. ſed nõ ẽ ita: qꝛ vnũ verboꝝ ſuorũ docet aliud: ꝛ hoc apte oſtẽdim⁹ in hac gloſa qꝺ itelligere tibi cõuenit qm̃ hoc totũ ab vna re depẽdet q̃ ẽ vt aſpiciamus rẽ maiorẽ vi habentẽ ſi fuerit i locis aptis ꝑ yleg ipa erit yleg. ꝛ ſi nõ fuerit ita aſpiciemus illũ qui eũ ſequit̃ in poſſe ꝛ accipiem⁹ eũ: ꝛ ſic ibimus faciẽdo donec ad vltimũ ꝑueniamus ad gradũ aſcẽdẽtem.

¶ In nocte vero cõuenit vt lunã primitus eligamus: poſtea ſolẽ. Deide ſtellã q̃ maiores auctoritates habuerit in diſpõne loci lune: ac loci p̃cedentis ꝯuẽtiõis: lociqꝫ ptis fortune. Cũ ãt hoc nõ euenerit dñium ſi natiuitatẽ ꝯiunctio p̃ceſſit accipiem⁹ aſcẽdens. Si autem preuentio preceſſerit fortune partem.

¶ Et ꝯuenit vt de nocte lunã primit⁹ eligamus ſubſequẽter ſolẽ: deide pl'taz plures dignitates hñtez i diſpõne loci lũe: ꝛ i loco diſpõnis oppõnis añcedẽtis ꝛ i loco partis fortune: ꝛ ſi hoc ñ cõuenit aſpiciem⁹ aſcẽdẽs vltio ſi natitas fuerit ꝯiũctiõalis vel ptẽ fortune ſi fuerit oppõnalis.

¶ Accepit ꝺ nocte primit⁹ lunã qm̃ ſol erit ſub terra ꝛ virt⁹ eius erit ꝑmutata ꝑpter terrã: qñ inuenerimus lunã de nocte i aliquo locoꝝ aptorũ ꝑ yleg: ipa erit yleg. Et ſi nõ fuerit ita aſpiciemus ſolem ſi fuerit de illis. z5. gradibus qui remanent de aſcendente. vel in illis. 5. gradibus qui. iz⁹ꝫ i trauerũt eſt ſol yleg: ꝛ ſi nõ inuenerim⁹ eũ ita aſpiciem⁹ planetã plures dignitates habẽtẽ in diſpoſitiõibus loci lune ꝛ loci oppoſitiõis añcedẽtis: ꝛ ſi fuerit i aliquo locoꝝ aptoꝝ pro yleg idẽ planeta erit yleg. Et ſi nõ fuerit ita aſpiciem⁹ ſi natiuitas fuerit ꝯiunctionalis: ꝛ tũc accipiemus pl'tã plures triũ dignitatũ habẽtẽ in loco lune vel in loco oppõnis antecedẽtis aut in loco aſcẽdẽtis. ꝛ ſi fuerit in aliquo locorum aptorũ ꝑ yleg ipe planeta erit yleg. ꝛ ſi non fuerit ita aſpiciem⁹ ſi eſt aliqs planeta hñs plures dignitates tribus in loco lune vel in loco ptis fortune: ꝛ ſi fuerit in aliquo locoꝝ aptorũ ꝑ yleg: idẽ planeta erit yleg. ꝛ ſi nihil inuenerimus ꝺ hoc toto aſpiciemus ſi natiuitas fuerit cõiunctiõal' ꝛ tũc accipiem⁹ gradũ aſcẽdẽtis ꝑ yleg: ꝛ ſi oppõnal' gradũ partis fortune. ꝛ hec ſũt rõnes verboꝝ ptholẽ. quarũ aliq̃ abſcõdit in his q̃ propalauit i quibus mentez apponere te oꝫ. volo enim rem illam te docere. ſ. ꝙ oportet ꝙ aliquib⁹ vicibus accipiatur de nocte pars forme a luna i ſolẽ ꝛ ꝓyciatur ab aſcendẽte ad partẽ ordinatõis ſignorũ. ꝛ hoc fieri cõuenit quãdo ſol fuerit ſub terra: vl' qñ eius v̾tus debilis erit multũ. ꝛ accidit cũ ħ vt natiuitas ſit oppõnalis ꝙ lũa i his locis ꝛ i hora oppõnis habeat vi multũ maiorẽ q̃ʒ ſol ꝛ apparentius op⁹: maxie ſi ipa fuerit ſup terrã i forti loco: ꝛ aſpiciat eã diſpoſitor ei⁹. Ptho. n. nob i his dictis oib⁹ demõſtrauit vt accipiamus primitus ſignificationẽ a pl'ta q fuerit maioris poſſe. et ſi nõ fuerit apt⁹: accipiem⁹ illũ qui ſequitur euz in poſſe: et ꝙ ſic ſemper faciam⁹ donec ꝑueniamus ad poſteriorez eoꝝ: et hoc mõ itelligere te oportet.

¶ Or ſi fuerint vtraqꝫ luminaria: ꝛ qui ſ̓m cõueniens alaiz diſpoſitor fuerit i locis albileg: cõuenit vt ex lũinarib⁹: illud qꝺ i loco maioris ꝛ fortioris ptãtis fuerit ſumam⁹: diſpoſitorẽ aũt eligere ſup lũinaria nll'aten⁹ cõuenit niſi cũ i loco maioris ꝛ fortioris dignitatis fuerit: habẽs in diſpoſitione ſ̓m duo alahiz auctoritates.

¶ Et ſi ambo luminaria ꝛ diſpoſitor q ẽ ſcꝺus haiz apta fuerint in locis cõuenientibus ꝑ yleg: oportet de luminaribus nos illud accipere qꝺ fuerit maioris regnationis ꝛ poſſe: conuenit tñ vt diſpoſitorem anteq̃ʒ luminaria eligamus qñ fuerit i loco maioris regnationis ꝛ poſſe: ꝛ habuerit ſ̓m duo haiz ãbo dignitates i diſpoſitõe.

¶ Quãdo ſol et luna fuerint i locis aptis ꝑ yleg: vterqꝫ illorum põt eẽ yleg: vincet tñ ille q mai⁹ habuerit poſſe, ꝛ magis apparebit opus eius. Et iã demõſtratũ eſt ꝙ qs eorum fuerit i domo. io. ille vicet. et ſi nll'us eoꝝ fuerit i aſcẽdẽte q fuerit i vndecima vicet. ꝛ ſi nll'us ibi fuerit q erit i. 7. vicet. Et ſi acciderit ꝙ ãbo lumiaria fuerit in quouis locorum aptoꝝ ꝑ yleg: accipiemus illũ eoꝝ q fuerit magis ꝓpe gradũ diuiſionis domus et ille vicet. et ſi planetã diſpoſitorẽ inuenerimus i aliquo locoꝝ aptoꝝ ꝑ yleg: et ambo luminaria vel vnũ eorũ in loco ſimil'r apto ꝑ yleg aſpiciem⁹ ſi adiũget' i planeta diſpoſitore diſpõ duoꝝ haiz i vno: quoꝝ vnus ẽ diſpoſitor ylegioꝝ diurnorũ: et alter nocturnorũ et fuerit locus eius melior q̃ʒ locus luminariuʒ eligemus eũ anteq̃ʒ luminaria: qm̃ multas vires ſibi adiunxit: et manet in loco meliori q̃ʒ luminaria. Hic enim ꝑficitur q̄cq̄d ptho. locutus eſt i ordinatõe ylegioꝝ. alij vero reputant ꝙ ſi aliquis diſpoſitoruʒ yleg non aſpexerit ipm non

erit aptus vt ſit yleg. iſti.n. accipiūt nūeruꝫ vite a numero
ānoꝝ pl'tarum q diſponūt yleg ſicut ꝑdiximꝰ. ⁊ qꝛ ptho. te
nuit hanc viam ⁊ ſequit̄ viam concordātē cū ſcia nārū nō
fuit nobis neceſſe in iſtoꝝ opinionibꝰ dilatare. Dicimꝰ aūt
dictū iſtud ꝙ qn̄ inuenerimꝰ ſolē ⁊ lunam ⁊ pl'tam diſpoſi
torem oēs. 3. dignitatū equaliū: aſpiciemus in hac rōne illū
eoꝝ quē aſpiciet diſpoſitoꝛ eiꝰ: ⁊ ille aptioꝛ erit vt ſit yleg.

¶ Cūq̄ patuerit albileg duas eiꝰ ſpēs nobis ob
ſeruare ꝯueniet: Quarū altera ē ſꝫ ſignoꝝ ſuc
ceſſionē ſolūmodo: Altera vo ⁊ ſꝫ eorūdē ſuc
ceſſionē ⁊ i ſucceſſiōis cōtrariuꝫ. Illā q̄ ē ſolum
modo ſm ſucceſſionē i qualitate: q̄ radioꝝ ꝓie
ctio nūcupat̄: nos obſeruare ꝯuenit q̄ tunc eē di
cum albileg ī locis orientalibꝰ. i. a celi medio vſ
q̄ ad aſcēdēs fuerit. Illā vo q̄ ſꝫ ſucceſſionē ⁊
iſucceſſiōis cōtrariū exiſtit: ea i qualitate q̄ grece
vtine appellat̄ ꝯſiderabimꝰ. Hec qdē ē: cū albi
leg: i loco recedēte a celi medio fuerit.

¶ Et poſtq̄ ſciuerimus yleg: conuenit nos ope
rari ꝑ duas maneries yleg: q̄ꝝ vna ē ſcd̄m ordia
tionē ſignoꝝ ſolūmodo in ſtatu q dicit̄ ꝓiectō ra
dioꝝ: ⁊ hoc ē qn̄ fuerit yleg ī locis orientalibꝰ: ⁊
hec ſt̄ a medio celi vſqꝫ ad aſcēdēs: ⁊ ille ꝑ quē
nō operabimur ſꝫ ordiatione ſignoꝝ ſolūmodo
ſꝫ ſcd̄m ordinatiōis cōtrarium ſil'r ē i ſtatu qui
dicitur grece orima. ⁊ vult dicere tꝑales: ⁊ hoc
erit qn̄ yleg cadēs fuerit a loco medij celi.

¶ Poſtq̄ nobis demōſtrauit loca yleg ⁊ eoꝝ ordinatiōes i
poſſe: ⁊ qđ eoꝝ ꝯuēit nobiſ accipe: ⁊ qđ dimittere: vl't mō no
bis oſtendere loca q̄ interficiūt: ⁊ pl'tas interficientes: ⁊ qn̄
hoc facere voluit incepit narrare quomodo ꝑ ylegiam ope
remur: ⁊ nos volumus nunc gloſare dicta ſua ſicut ſoliti ſu
mꝰ. Id qđ dixit due maneries yleg: quarū vna eſt ſm ordi
nationē ſiḡorum ſolūmodo. vl't dicere maneriem ꝑ quā fa
cit atazir de yleg. directo ſm ordinationē ſignoꝝ ſolūmo
do donec applicet ad gradū pl'te īfortune vel ad gradū ra
dij eius. Et ꝙ dixit altera que ē ſm ordinationē ⁊ iordinati
onis cōtrarium. vl't dicere de alia manerie i qua fit atazir
yleg. directū ⁊ ꝯuerſū in vnū donec directum applicet ad
gradum pl'te infortune: vt ad gradū radioꝝ ſuoꝝ: ⁊ ꝯuer
ſū ꝑueniat ad gradū occidentis quoꝝ duoꝝ illud vincet
qđ maius poſſe habuerit in abſcidendo. Et ꝙ dixit ꝑ illud
qđ eſt ſm ordinationeꝫ ſignoꝝ ſolūmodo nos ꝯuenit ope
rari in ſtatu q dicitur ꝓiectō radioꝝ: ⁊ hoc eſt qn̄ fuerit
yleg in locis orientalibus que ſūt a medio celi vſq̄ ad aſcē
dēs. vl't dicere ꝙ qn̄ yleg fuerit in. 10ª. 11ª. aut ī aſcēdēte ſē
per faciemus ſuū atazir directū ſm ordinationē ſignorum
vſq̄ ad pl'tas interficientes. id tn̄ qđ dixit: illa per q̄ nō ope
remur ſm ordinationē ſignoꝝ ſolūmodo: ſed ſm an̄rioꝛa
eorum ſil'r in ſtatu qui grece dicitur orima. ⁊ vl't dicere tē
poꝛales: ⁊ hoc erit qn̄ yleg cadens fuerit a loco medij celi.
vult dicere ꝙ qn̄ yleg fuerit i. 9ª. vel 7ª. faciemꝰ eiꝰ atazir
directū ⁊ ꝯuerſū: ⁊ nō iudicabimꝰ ꝑ vnā abſciſſionē ſolum
modo. niſi alia ꝯcordauerit cū ea: ⁊ ſi ābe ꝯcordauerint
ita eſt: ⁊ ſi diſcordauerit ſciemꝰ q̄ res ꝯuenit ꝯpl'oni eiuſ
dē hōis ⁊ res quas dāt ꝯſtellatiōes gn̄ales ⁊ dicūtur ꝓ his
q̄ cadunt a medio celi tꝑales: rōne redeūdi: qꝛ dicemus ꝙ
vmbra reuertit̄ q̄ reuertit̄ ꝙ tꝑat. Et ptho. patefecit nobis
quodlibꝫ duoꝝ atazir. ſ. directū ⁊ ꝯuerſum. ⁊ nobis oſ̄dit
quo mō nūerabimꝰ ipm ⁊ ſciamꝰ ab eo q̄titatē vite.

¶ Et cuꝫ tal'r iſta foꝛe ꝑcipiet̄ gradus iterituꝫ ſi
gnificantes ſꝫ albileg q̄ ē i ſpē quā ſꝫ ſignorum
an̄cedētia iuenerimꝰ: erit gradus occidēs: eo ſo
lūmodo ꝙ ipe vite dn̄iuꝫ occultat.

¶ Et poſtq̄ ita ſūt res iſte: gradus ſignificantes
mortē erūt ſi fuerit yleg i maneriе ꝑtis an̄rioꝛis
ſignorum gradus occn̄s ſolūmodo: qm̄ coopit
vite dn̄ium: ⁊ eū abſcondit.

¶ Yleg. qđ ē i ꝑte an̄rioꝛi ſignoꝝ ē yleg ꝯuerſū. ⁊ ipe repu
tat ꝙ ille q iterficit i h yleg. eſt ipe gradus occn̄tis: ⁊ dedit
rōnē q̄re. dicens: qꝛ cooperit ⁊ abſcōdit dn̄iuꝫ vite: ⁊ exteria
uit ſeq̄lā ſue viris. i. fortitudinis ⁊ mutat eā ð appitione ad
occl'tationē. ⁊ ðbilitatē: ⁊ eā dānat: qꝛ ē ſub terra.

¶ Scd̄m ſtellaruꝫ gradus ipi eidē albileg q̄ ſic
īuenta fuerit applicātiū aut eidē teſtificātium:
ob hoc. ſ. ꝙ ipe collectis numeris ſuꝑaddunt ⁊
minuūt vſqꝫ ad horā qua ceciderit albileg: ꝑter
ꝙ non occidēt: eo ꝙ ad locum yleg ipſe nō eūt:
ſed ipſa vadit ad earum loca. At ille que ſemꝑ
addunt fortune: que vero minuūt: infortune di
cuntur. Mercurius iterum erit cū ſtellis quibꝰ
aſſociabitur in figura.

¶ Et gradus planetaꝝ obuiātiū yleg: quod eſt
hoc mō: ⁊ affirmāt ipm: addūt ⁊ minuunt ſolū
mō i nūeris q iūgūt vſq̄ ad horā qua cadit yleg
ſine ꝙ interficiant: qꝛ gradus iſti non ſunt illi q
applicāt ad locū illeg: ipm tn̄ applicat ad eoꝝ lo
ca. Quū vero addūt ſūt planete fortūe: ⁊ q mi
nuūt īfortūe. mercuriꝰ tn̄ ſimiliter vadit cū pl'tis
cū qbꝰ ꝑticipationē habet in figura.

¶ Pl'tarū obuiātiū yleg i atazir ꝯuerſo alij ſūt fortūe ſicut
iuppiter ⁊ venꝰ. ⁊ ſtelle fixe q̄ ſūt de ꝯpl'one eoꝝ. ⁊ iſti ad
dūt i dono atazir ꝯuerſo: ⁊ alie infortune: ſicut ſaturnus et
mars. ⁊ ſtelle fixe q̄ ſūt ꝯpl'onis ipoꝝ. ⁊ he minuūt de dono
atazir ꝯuerſi. Et ꝯuenit ꝙ ſtella fixa q̄ addit vel minuit
nullā hēat latitudinē: vel ꝙ eiꝰ latitudo ſit modica: vt eius
v̄tus ſit in ipo zodiaco ſignoꝝ. Mercuriꝰ tn̄ ⁊ ſtelle fixe q̄
ſūt de ꝯpl'one ipiꝰ fortune erunt ⁊ addent in dono atazir: ſi
ꝑticipatōeꝫ hūerit cū fortūis. ⁊ ſi cū infortunis erūt īfortu
ne ⁊ minuēt de dono atazir conuerſo. qm̄ yleg vadit ad lo
ca ſtellaꝝ q̄ addūt vl' minuūt: ꝯuēit vt h id ſeq̄mur i ata
zir directo. qm̄ pl'te vadūt ad loca yleg. Et ptho. docꝫ nos
q̄titatē hꝰ diminutōis ⁊ additiōis i hoc qđ vult dicere.

¶ Nūerus aūt augmēti vel diminutōis ex locis
graduū vniuſcuiuſqꝫ eoꝝ deꝑhēdetur. Ipſe
eteni ſm nūerū tēpoꝝ horarum quē vnuſqſqꝫ
gradus eoꝝ habuerit inueniet̄. naꝫ cū tp̄s diur
num fuerit: tꝑa diurnaliū horaꝝ attribuemus.
cūqꝫ nocturnū extiterit: tꝑa nocturnaliū horaꝝ
attribuemus ſcd̄m quoꝝ q̄titatē erit nūerꝰ āno
rum perfectoꝝ. Q ð intelligendū eſt eē dictū cū
in aſcēdēte fuerint. poſt hoc ſcd̄ꝫ ipiꝰ elōgatōeꝫ
ab aſcendente. numerus itaqꝫ ex ipſo cum ad
occidētis pūctū ꝑuenerimꝰ: nihil remaneat.

¶ Numerus additiōis ⁊ diminutionis ſitꝰ gra
dus cuiuſlibet eorum: ita ꝙ eſt ſm numerum tē

poꝝ boraꝝ cuiuſlibꝫ grad⁹ corſi: ⁊ ſi tp̄s natiui tatis fuerit ꝺ die erit ꝭꝫ tp̄s boraꝝ diei: ⁊ ſi ꝺ no cte erit ꝭꝫ tpa boraꝝ noctis: ⁊ tātū quantuꝫ hic erit numer⁹ ānoꝝ pfectoꝝ: cōuenit āt vt hāc rē ītelligam⁹: qꝛ hoc dictum ē ſi fuerit ī aſcēdente: ⁊ poſt minuet̄ ꝺ eo ꝭꝫ elongationē ei⁹ ab aſcen dēte donec applicet ꝺ eo: ⁊ nihil ſeq̄t ꝺ eo.

¶ Uult dicere ꝙ q̄ꝫtitas additiōis ⁊ diminutionis erit ꝭm elōgationē pl'te ab occidēte ꝙ fiunt ei quattuor q̄ꝫtitates ꝓportiōales: vna ē hora elōgatiōis pl'te ab occn̄te. 2ª ē. 12. hore. 3ª q̄ꝫtitas additiōis vel diminutiōis. 4ª ē ptes horaꝝ pl'te. Et qn̄ multiplicabim⁹ horas elongatiōis pl'te ab occi dēte in ptes horaꝝ pl'te: ⁊ diuiſerimus ſup. 12. exibit q̄ꝫtitas additiōis vel minutiōis: ⁊ hoc ē qꝺ petim⁹: ⁊ addemus vel minuem⁹ de quātitate q̄ nobis exit de atazir conuerſo ip̄o qꝺ eſt quātitas ei⁹ qꝺ vadit ꝺ firmamēto donec perueniat yleg ad gradum occidentis.

¶ At ꝭꝫ albileg q̄ ē in ſpē quā ꝭm ſignoꝝ ſucceſſi onē īueſtigam⁹: loca ſtellaꝝ infortunaꝝ. i. ſatur ni ⁊ martis ſt̄ peuntia cū corporal'r ad bileg pue nerint: vl' cū radios ex quolibꝫ iſtoꝝ locoꝝ ꝓ iecerint. i. ex locis quarte ac oppoſite radiatio nis: ⁊ fortaſſis ex ſextilibus q̄ obediūt aut aſpici unt ⁊ equāt̄ in fortitudine. Itē ēt quart⁹ aſpect⁹ loci albileg qui ē ꝭꝫ ſignorum ſucceſſioneꝫ occi det iterū: ⁊ forſitan ideꝫ opabit̄ ſextilis cū ifor tuna fuerit: ⁊ cū ex ſigno multarum aſcēſionuꝫ extiterit. Sil'r quoqꝫ faciet trin⁹ cū fuerit ifortu na ⁊ ī ſigno paucaꝝ aſcēſionū manſerit.

¶ Tn̄ ꝭꝫ yleg: qꝺ eſt p maneriē eādē ad ptē ordi natiōis ſignoꝝ illꝺ qꝺ interficit ē locus pl'taruꝫ īfortunarū: ⁊ hec ſunt loca ſaturni ⁊ martis: vl' qn̄ obuiauerint yleg p corpa eoꝝ: vl' qn̄ ꝓiecerīt eorum radios de quouis horū duoꝝ locorum .ſ. ꝺ loco quarto: ⁊ ꝺ loco oppōnis: ⁊ qn̄qꝫ pōt hoc eē de ſextilibus obediētib⁹ vbi aſpicit̄: ⁊ ſūt eq̄les in ꝟtute: ⁊ loc⁹ quart⁹ ip̄iuſmet loci yleg: qꝺ ē ad ptē ordinatiōis ſignoꝝ ſil'r īterficit: ⁊ qn̄qꝫ hoc facit ſextil' ſi fuerit ī fortuna: et cum ſi gno multarū aſcēſionuꝫ extiterit. Sic quoqꝫ fa ciet trinus ſiī ſignis breuium aſcēſionum.

¶ Uult dicere ꝙ atazir directū ſēp accipi debet ab yleg vſ qꝫ ad locū ifortune vl' radÿ ei⁹ ꝭm ordinationē ſignoꝝ: ⁊ ꝺ mōſtrauit nobis factū locoꝝ īterficientiū ⁊ aſcēdentium yleg cuius atazir factū ē directū: ⁊ dixit ꝙ ſūt loca pl'tarum īfortune ⁊ loca ī quibus cadūt eaꝝ quarte ⁊ oppōnes. Et qꝺ dixit ⁊ qn̄qꝫ erit ſil'r de ſextilibus obedientibus vbi aſpici tur: ⁊ ſūt equales in virtute. vult dicere ꝙ qn̄ yleg fuerit in ſignis paucarum aſcēſionū talis ſextilis qualis iſte abſcin dit yleg: qꝛ locus ſextilis infortune eſt īterfector ⁊ pnceps ſuper yleg. ⁊ yleg eſt obediens loco ſextili infortune. Et qn̄ ſimil'r acciderit ꝙ yleg ſit elōgatum a capite arietis vel cā cri talis qualis iſte ſextilis abſcīdit yleg: qm̄ ē in loco cuius virtus vel vis equalis ē cū virtute ſeu vi loci yleg. Et qꝺ di xit ip̄e locus quarte yleg qui eſt in parte ordinatiōis ſigno rum: ſimiliter īterficit. vult dicere ꝙ quarta ſimil'r yleg. ab ſcōdit yleg: qm̄ in figura quarte ē inimicicia ⁊ nocumētuꝫ: ⁊ facit ꝙ hō ꝓprÿs manib⁹ ſeip̄m īterficit: ⁊ addit hic pteꝫ

ordinationis ſignoꝝ: eo ꝙ yleg ſemper ē rectū. Et id qꝺ di xit: ⁊ qn̄qꝫ fac̄ h̄ ſextilis ſi fuerit ifortūe ⁊ ī ſignis multarū aſcenſionū. i. ꝙ loc⁹ ſextilis vel yleg: qꝺ ſit in ſignis longaꝝ aſcēſionū eſt ſicut quarta: ⁊ ſimile habebit iudicium. Sil'r trinus quādo fuerit ī ſignis paucaꝝ aſcēſionū iudicabitur pro quarta. Et hoc dictum docet nos ꝙ ptholeme⁹ facit ſē per radios pl'tarum gradus īequales: qꝛ ſi faceret eos per aſcēſiones cōmixtas ſicut multi hominū crediderunt non poterat tā abſolute dicere dcm̄ iſtꝺ qꝺ dixit ſextilis ī ſignis lōgaꝝ aſcēſionū ⁊ trin⁹ ī figuris paucarū ꝓ q̄rta iudicat̄.

¶ Cūqꝫ luna fuerit albileg īterficiet ſolis locus qn̄ꝫ eo ꝙ cuꝫ ſol ad locū albileg iſti⁹ ſpēi puenit interficiēdi et ſaluādi vim habebit. Ibit eniꝫ ip̄e ad locum albileg.

¶ Et qn̄ lūa fuerit yleg īterficit ſic̄ ſol' locus ſil'r qꝛ qn̄ ſol obuiauerit loc⁹ iſti⁹ medietatis yleg ha bebit poſſe īterficiēdi et ſaluandi: qm̄ ſol eſt qui vadit ad locum yleg.

¶ Locus ſolis abſcīdit ſup lunā qn̄ loca eorum diſſona fue rint vt ſit luna in hūido ⁊ ſol ſit in ſicco: vel ꝙ ſit luna in ter mino infortune: ⁊ ſol in termino fortune: aut ꝙ ī terminis infortunaꝝ ſicut ambo in dignitatibus infortunaꝝ: ⁊ in ſi gnis concordib⁹ non abſcīdet ſol ſup lunā. Et conuenit vt ītelligat̄ hec regula in ylegÿs: vno. ſ. cū altero. qꝛ ſtelle con trarie ſemp abſcindunt ſuper yleg. Et ſi ſtella eēt contraria per eēntiā: ſicut ſaturn⁹ eſt cōtrari⁹ ioui: ⁊ pōt eē ꝯtraria p accidens: ſicut quādo loc⁹ vni⁹ ē ꝯ̄rius loco alterius.

¶ Nec nobis exiſtimare conuenit ꝙ hec loca ne ceſſario ſemp occidāt: naꝫ nullatenus occident niſi cuꝫ infortunabuntur ſolummodo.

¶ Et non cōuenit nobis ītelligere: ꝙ hec loca ab ſcindant ſemper oībus modis: ſed hoc faciunt quando ſunt infortunata ſolummō.

¶ Uult dicere ꝙ oēs res q̄ abſcindūt nō abſcīdūt ſup yleg: niſi qn̄ fuerit īfortunate. ſ. ꝙ ſint infortūe cū yleg: vel eam aſpiciāt: vel ꝙ ſint in terminis infortunaꝝ: vel ꝙ ſint in lo cis in quib⁹ debilitet̄ virtus yleg: ⁊ hꝰ talia.

¶ Qꝛ prohibetur hoc: cum vni⁹ fortunarum ter minus fuerit vel cum altera fortunarum ex q̄r to vel trino ſeu ex oppoſitione ad ip̄m graduꝫ qui occidit: ſeu ad gradum q poſt ip̄m ſuccedit radios ꝓiecerit: ita ꝙ in proiectione radiorum iouis pluſq̄ꝫ duodecim gradus: ip̄m non tranſ grediantur: nec veneris pluſq̄ꝫ octo.

¶ Qꝛ res iſta diſturbat̄ quādo fuerit terminus alicui⁹ fortune: vel ꝙ aliq̄ fortūa ꝓ̄iciat radios ſuos ſup eos ꝺ tertio: vl' q̄rto vl' oppōne ad ip̄ꝫ graduꝫ īterfectoris: vl' ad illuꝫ q ſeq̄tur euꝫ dū modo non tranſeat ipſum in radÿs iouis plus duodecim gradibus: ⁊ non tranſeat ip̄m in ve nere plus octo gradibus.

¶ Quādo fecerimus atazir yleg vſqꝫ ad locū īterfectoris: cōuenit vt aſpiciam⁹ ſi fuerit termin⁹ alicui⁹ fortune ⁊ aſpi ciat eū aliqua fortuna q̄ applicet ad gradū īterficientem vel ad aliquem aliū gradū ex his q añ eā: ⁊ ꝙ ſit grad⁹ iſte q fuerit anterior gradus īterfectoris: ſi fuerit gradus iouis ꝙ ſit ad. 12. gradus vel min⁹. ⁊ ſi ſic fuerit: ſciem⁹ ꝙ abſciſ ſio non erit illo tpe: ſed ꝓlōgabitur donec aſpiciat res alia ſup yleg: ⁊ radÿ fortunarū quos narrauit pthole. in hoc lo

eo ſunt tres ſolūmodo:q꞉ ſunt 4ꝰ trinus ⁊ oppō:qñqꝫ qui libet eoꝝ ſup magnā vim quā habet pōt defēdere mortē. Sed q꞉ ſextilis eſt iuris debilioris quā aliquis alius alioꝝ terminū nō habet potētiā remouēdi mortē:⁊ pp hāc rōeꝫ ptho.noluit eū ꝯputare.Silr̄ intelligimus p verba eiꝰ pre cedētia ꝙ ſextilis nō habet potētiā quarti:niſi qñ fuerit in ſignis longarū aſcenſionū.Et tunc iudicabitur ſicut q̄rta vel ꝙ ſit in ſignis obediētibus vel equalibus ī virtute. Si milr̄ qñ acciderit in oībus alijs aſpectibꝰ:quos narrauimꝰ in p̄ tractatu:ꝙ cuilibet eoꝝ duplicet̄ virtus eiꝰ tali modo ꝙ valeat tantuꝫ 4ꝰ:vel trinus:aut oppō habebit poſſe re mouendi mortē:⁊ illud idē faciet ſtella fixa q̄ fuerit cōplo nis fortunate ſi latitudinē nō habuerit zodiaci ſignoruꝫ:⁊ bene docet ptho.p hoc dictū ꝙ bene reputat ꝙ vis corpis iouis.ē.12.gradꝰ.⁊ vis corpis veneris.8.⁊ ſic ītelligi ꝯuenit.

¶ Silr̄ ēt ita eueniet:cuꝫ coniunget̄ albilg ſtelle cui corporali cōditiōi adherebit:nec eoꝝ duorū latitudo fuerit eadem.

¶ Silr̄ qñ yleg obuiauerit planete ita ꝙ ūgant̄ corpaliter:⁊ ñ fuerit latitudo āboꝝ vna ⁊ eadē.

¶ Uult dicere ꝙ gradus interficiēs ſic fuerit ꝙ nō interfe cit:niſi qñ ī eo ē pl̄ta īfortūa ⁊ nō p radios eius:⁊ fuerit lati tudo eiꝰ elōgata a latitudine yleg:eūtis ad eā.Si ita fuerit gradus ī quo morat̄ infortuna īterficit in ſtatu tali:q꞉ īter ficere nō pōt:niſi qñ fuerit yleg ī vno circulo ō circulis ma ioribus:⁊ ſi tu gdꝗ̄ de ariſmetrica intelligis:ſcies ꝙ in aliq bus locis qñ fuerit yleg ſeptētriōalis a zodiaco ⁊ infortūa meridionalis ⁊ latitudīes āboꝝ equales ī vna eadē īfortu na abſcidit ſup yleg:ī ſtatu tali qualis ē iſte: quando accide rit ꝙ ambo ſint ſuper vno circulo.

¶ Cū aūt ſtelle ſaluātes vel adiuuātes aut īterfi cientes due vel plures fuerit in vno quoqꝫ iſto rū duorū conuenit vt ſm̄ rerū ea iuuātiū multi tudinē ac eorūdē fortitudinē id qđ ipſorū duorū fortiꝰ eſt obſeruemꝰ:ſm̄ multitudinē igit̄ cum altera duaꝝ ſpērū pluſꝗ̄ altera fuerit augmenta tione manifeſta.Scđm fortitudinē ꝟo cū ſtelle q̄ iuuāt vel īterficiūt in locis ſibimet ꝯuenienti bꝰ fuerint:nec in hmōi locis alie permanſerint. maxime aūt cū ſtelle vniꝰ ſpēi fuerint orīētales: alteriuſꝗ̄ ſpēi ſtelle occidentales.

¶ Et ſi planete mortē remouentes ⁊ adiuuātes vel interficientes:fuerīt duo planete vel plures ī vnaquaqꝫ harū duarū rerū ꝯuenit vt inſpicia mꝰ q̄ harū duaꝝ manerierū vicit ſcđꝫ ſimilitudi nē rerū adiuuantiū:⁊ poſſe ſuū:ac ſcđꝫ ſimilitu dineꝫ ſuā:qñ vna maneries ē plus altera ī re ha bente q̄ititatē ⁊ ea q̄ eſt ſcđꝫ poſſe qñ fuerit pla nete adiuuātes vel īterficiētes in locis ptinētibꝰ ad eos:⁊ altera nō fuerit ī tali loco:ꝓprie ſi fue rint pl̄te vniꝰ maneriei orīētales:⁊ planete alte rius maneriei occidētales.

¶ Uult dicere ꝙ quando dubitabimus de locis in quibus inueniemus planetas interfectores:⁊ planetas remouētes mortē tunc aſpiciemus ſtatum cuiuſlibet duarum maneri erum per potentiā quam habuerint:⁊ per illum quē inue niemus alterū vincere de virtute iudicabimus: ⁊ ſciemus quis eorum vincit:aſpiciendo in eē cuiuſlibet horū per du as maneries:vna ē numerus rerū affirmantiuꝫ quanlibet duarum manerieruꝫ:q꞉ ille qui plures auxiliatores habue rit in re habente quātitatē vincet.Altera eſt poſſe cuiuſli bet harū duarum manerieruꝫ:q꞉ maneries que fuerit ipa vel res adiuuantes eam in locis pertinentibus ad eas vin cit alteram que non eſt ſic in locis pertinentibꝰ ad eas. Si milr̄ aſpiciemꝰ in oībus alijs eoꝝ ſtatibus:q̄ manerie ſtant ī cōparatiōe mūdi:⁊ ī natiuitate.vbi grā.pl̄te orīētales ſūt maioris potētie q̄ꝫ occidētales:⁊ hꝰ ſimilis.

¶ Quapropter eorū q̄ ſūt ſub radijs ī occidēdo iuuādo ac ſaluādo nos nihil gñalr̄ oꝫ obſeruare niſi vt luna ſit albileg.tūc eteni ipē idē locꝰ ſolis erit interfector:⁊ tunc ēt ſi infortuna q̄ cum ipo fuerit eum impedierit ⁊ nulla fortunaruꝫ eum adiuuauerit conſiderabimꝰ.

¶ Ita ꝙ nō ꝯuēit nos gñalr̄ iudicare p plāctas ſub radijs exiſtētes nec ī īterficiēdo nec ī liberā do niſi fuerit luna yleg: ⁊ erit tūc locꝰ ſolis met interfector:⁊ iudicabimꝰ p planetā infortunam exiſtētē cū eo:ſi dānauerit ipꝫ ⁊ nō fuerit planeta fortuna q ipm adiuuet: et euadat.

¶ Nō ꝯuenit nos iudicare p planetā aliquē ſub ſol̄ radijs exiſtentē:nec īterficiēdo nec liberando aliquo mō niſi ſit luna yleg ⁊ locꝰ ſolis īterficiat.q꞉ qñ fuerit iſto mō ⁊ ī aliq̄ infortuna fuerit ſub radijs ſolis quā nō aſpiciat aliqua for tuna:pl̄ta ipſe erit īterfector:qm̄ damnat locuꝫ in quo ſol morat̄.⁊ ꝓpter hoc hēbit iſte locꝰ maius poſſe īterficiendi.

¶ Nūeros āt q ſūt ſcđꝫ lōgitudinē quā īter locū albileg ⁊ locū abſciſorē īuenimꝰ vt diſſolute ⁊ q̄ litercūqꝫ ſumat̄ mīme ꝯueniat.Quēadmoduꝫ plīmi faciebāt q ſcđm quātitatē tēpoꝝ aſcenſio nuꝫ graduuꝫ illiꝰ lōgitudinis hoc ſemp eē dice bant.nec etiā vt hoc aliquo tēpore ꝯſideremꝰ: niſi cum aſcendēs fuerit ipſe locus albileg:vel vnus locoruꝫ aſcendentiuꝫ ad aſcendens.

¶ Et numeꝝ annoruꝫ q erunt ⁊ exibūt p elōga tiōes q̄ erunt īter locū yleg ⁊ locuꝫ īterfectoris: nō ꝯuenit ſolſimō nos accipe:nec quocūꝗ̄ mō accidat: ſicut multi hoīum acceperunt q credi derunt ꝙ ſemp eſſe debet p tēpora aſcenſionuꝫ graduum elōgatiōis ipſius:nec opamur p hoc aliquo tpe niſi aſcendenſmet fuerit locꝰ yleg: vl̄ aliqs locꝰ ex his q̄ vadunt ad aſcendens.

¶ Poſtꝗ̄ perfecit nobis loca yleg et ipmmet yleg et res q̄ īterficiunt et illas q̄ mortē remouēt:incipit hic oſtendere nob quō ſciemꝰ q̄ititatē ānoꝝ vite:⁊ ſūt ſp ſꝫ nūeꝝ elōgatio nis q ē īter locū yleg ⁊ locū interficiētis. Et qñ hoc facere voluit īcepit pmitꝰ deſtruere dicta contraria vitati in hoc facto:donec ī hac re purā et directā vitātē ſequat̄.qm̄ ml̄ti hoīuꝫ crediderūt ꝙ hoc ſciremꝰ ſemp a nūero q ē īter yleg ⁊ īterfectoreꝫ p gradus aſcēſiōis ciuitatis nati.Et ptho. di xit ꝙ h nō ē vitas niſi ſi ipemet gradus aſcendētis fuerit yl eg vel gradus alicuius loci ex his q vadunt ad aſcendens: ⁊ iſta ſunt ylegia que ſunt in ſeptima ⁊ nona domo.quia ab iſtis locis ſciemus h ab aſcenſionibꝰ p oppoſita ſua donec ponatur yleg in occidente ſicut ante fecimꝰ.tñ qñ yleg fue rit in gradu medij celi ſciemꝰ h per gradus aſcēſionū cir culi directi:⁊ qñ ſilr̄ fuerit ī gradu decime vl̄ vndecie: vel ī gradibꝰ aſcēdētis q ſūt poſt gradū ipm q aſcēdit ſciemus hoc per aſcēſiones compoſitas de his circuli directi et de his aſcendentis.et he ſunt res diuerſe que nō ſequūtur reꝫ

naturalem ſicut h̄ oſtendit in dicto ſequenti.

¶ Illos igit̄ qui naturali conſideratiōe hāc ſpe‐ ciē obſeruauerit: oībꝰ modis vnū obſeruare cō‐ uenit. ſ. quot tēpoꝝ ex equinoctialis circuli tem‐ poribꝰ erit locꝰ ſtelle vl̄ figure ſequētis loco ſtel‐ le: vl̄ figure precedētis in natiuitate eo ꝙ eqno‐ ctialis circuli tēpora circulū orizōtis ⁊ meridiei lineā equal̄r perābulant: q duo ſūt ꝑ quos con‐ ſimiles longitudines locales accipiūt̄ vnūqdq; vero equinoctialis circuli tempꝰ loco vniꝰ anni ſolaris conſtituitur.

¶ Et conuenit oībꝰ modis volēti mentē appo‐ nere in hac rōne ſm̄ naturam ꝙ mētē appoat i vna re: ⁊ ē ꝙ aſpiciat ad que tēpora d̄ tēporibꝰ equinoctij applicabit locꝰ planete vl̄ figura an‐ terior in natiuitate: qꝛ tēpora equinoctij ibūt to‐ tam orizontam ⁊ totam lineam meridiei ꝑ vnū equale ⁊ he ſunt due res: qbꝰ pōt homo inueni‐ re elongationes ſignoꝝ ſilantiū: ⁊ acceperunt quodlibet tempꝰ ex temporibus eqnoctij in vice vnius anni ſolaris.

¶ Or dixit conuenit oībus modis volenti in hac rōne men‐ tē apponere ſm̄ nām ꝙ aſpiciat i hac re. vult dicere ꝙ ſem‐ per dꝫ facere vnāmetipam rem q̄ nō permutetur. Et totū illud qd̄ dixit: eſt ꝙ vna res q̄ non permutat̄ i hac re ē acci‐ pere inter yleg ⁊ interfectorē: ⁊ ſi fuerit atazir rectū accipi‐ tur ꝑ aſcēſiones circuli in quo acceptus fuerit yleg: ⁊ ſi ata‐ zir fuerit conuerſū accipiemꝰ illud ꝑ aſcēſiones oppōni lo‐ ci ad quā applicare debent yleg: qꝛ hoc cōcordat cū abaxa‐ mento circuli i quo acceptū fuerit yleg: ⁊ h̄ totū docebit te aū: ⁊ ſi aliqd itelligis i aſtrologiā leuiter poteris itelligere dcm̄ iſtd̄ ſine gloſa. Et ꝙ dixit ⁊ accipief quolibet tpe a tē‐ poribꝰ equinoctij vice āni ſolaris. vult dicere ꝙ qñ hoc fe‐ cerimꝰ accipiemus ꝓ quolibet gradu qui nobis exiuit de atazir vnum annū ſolarem.

¶ Conuenit igit̄ vt cū ipe locus albileg preceſſe‐ rit ⁊ ſuper orientalē circulū orizontis fuerit: tē‐ pora aſcēſionū graduū ab ipā hora vſq; ad horā que interficit accipiant̄: ob hoc ꝙ poſt hāc quā‐ titatem temporis equinoctial̄ circl̄i: in loco albi‐ leg qui eſt orientalis circul̄s orizontis erit inter‐ fector: cunq; fuerit albileg in linea medij diei ⁊ aſcēſiones circuli directi ſm̄ quas erit tēpus trā‐ ſitus illiꝰ partis circuli ſignorū: in circulo medij diei accipiant̄ oportet.

¶ Et cōuenit qñ locus ileg fuerit anterior ⁊ i lo‐ rizonta oriētis ꝙ accipiāt tēpora aſcēſionū gra‐ duū ab eadē hora vſq; ad horā interfectoris: qꝛ iterfector applicabit ad locū yleg. idest ad orizō‐ tam orientalē: poſt hanc tēporis eqnoctij quā‐ titatē circl̄i in loco yleg: qui ē oriētalis circulus orizontis erit itefector. Cūq; fuerit yleg i linea medij celi ⁊ aſcēſiones circuli directi ſm̄ quas erit tempus tranſitus illius partis circl̄i ſignoꝝ: i circl̄o meridiei accipiantur.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fuerit yleg i ipomet gradu loci accipi‐ emus qd̄ ē inter ipꝫ ⁊ locū interfectoris ꝑ aſcēſiones ciui‐ tatis: ⁊ tātū quātū fuerit: ibit ab equinoctio: quouſq; ad lo‐ cū i quo fuerit yleg: applicet interfector. Et ſi yleg fuerit in linea meridiei cōuenit vt accipiāt̄ aſcenſiōes ſphere recte: qꝛ ſm̄ eam erit tp̄s in quo trāſibit ps ipa zodiaci i linea me‐ dij diei accipiemus aſcēſiones que ſūt inter ipm ⁊ locum i‐ terfectoris ꝑ aſcēſiōes circuli directi ⁊ q̄tū fuerit: tātū ibit ab eqnoctio quſq; ad locū i q̄ erat yleg applicet iterfector.

¶ Cum aūt i occidentali circulo orizōtis fuerit numerū tēporum in quibus vnaqueq; illarum longitudinum cadit: ⁊ occidit: accipiemꝰ: qd̄ ē ſicut numerꝰ graduū aſcēſionum ꝑtium circuli ſignorum q̄ ſunt iſtius oppoſita.

¶ Et ſi yleg fuerit i orizonta occidentis accipie‐ mus numerum temporum i qbus abaxabitur quelibet elongationum iſparuꝫ ⁊ ꝙ occidit. Et hic eſt talis qual̄ numerus gradus aſcēſionum partium zodiaci que ſunt eis oppoſite.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fuerit yleg in ipſo gradu occidentis ⁊ accipiemꝰ id qd̄ ē iter aſcēſiones aſcēdētis de ciuitate ⁊ in‐ ter oppoſitū loci i quo ē iterfector: ⁊ q̄tū fuerit tātū ibit d̄ eqnoctio quouſq; ad locū yleg applicet iterfector.

¶ At ſi locꝰ albileg cū p̄ceſſerit nō i aliquo iſto‐ rū triū: ſed i locis iter ipa ꝯſtitutis fuerit p̄fatū tp̄s acceſſionū ⁊ tp̄s occaſus: ac tp̄s trāſitꝰ ꝑ ce‐ li mediū: nō erūt illa i qbꝰ loca ſequētia ad loca p̄cedētia: ſꝫ erūt i qbꝰ ad differentia loca perue‐ nerit: eo ꝙ locꝰ ad quē vadit ſequēs: loco i quo fuerat p̄cedēs nec ſilis: nec tal̄ qual̄ ipſe eſt: di‐ iudicatur niſi cū eiꝰ poſitio ipiꝰ pōni aſſilabit̄: ⁊ eius ps reſpectu orizōtis ⁊ celi medij queadmo‐ dum ipſius pars fuerit.

¶ Et qñ yleg qd̄ ē oppoſitū ñ fuerit i aliquo ho‐ rum triū terminoꝝ: ſꝫ ſit i locis q̄ ſunt iter eos: nō erūt tēpora aſcēſionū p̄dictaꝝ vl̄ tēpora de‐ ſcēſionū: aut tēpora trāſitus ꝑ mediū celi ea que applicāt. i. loca ſequētia locis aīriorībꝰ: ſꝫ appli‐ cāt i ipſis ad loca diuerſa: qꝛ locꝰ ad queꝫ appli‐ cat ſequēs: dicit̄ ſilis loco i quo erat aīrior: ⁊ ꝙ tal̄ ē qual̄ ipſe quādo ſitus eiꝰ ſuo ſimīlis fuerit: ⁊ pars eius tal̄ qual̄ pars ſua in cōparatiōe ori‐ zōtis: ⁊ i ꝯpatōe linee meridiei: ⁊ i ipis ābobꝰ.

¶ Tres termini quos dixit ſūt gradusmet aſcēdēs: ⁊ gradꝰ medij celi: ⁊ ipemet gradus occidētis. Et idqd̄ dixit ⁊ loca que ſūt iter eos. vult dicere ylegia q̄ fuerit i alijs q̄ in iſtis tribꝰ. qꝛ ꝯuenit ꝙ g ibi fuerit: ſil̄r i illis i applicādo iterfe‐ ctor eſt ad locū yleg ſm̄ ꝙ vadit de eqnoctio ꝙ fiat ſimili‐ ter ſicut malus. Et pōt hoc ſciri ꝑ cōparationē loci yleg ad lineā orizontis ⁊ ad lineam meridiei: ⁊ ꝓpter hoc oꝫ vt ſit atazir in hoc cū aſcēſionibꝰ cōmixtis de aſcenſionibus vil‐ le in qua fuit natus: ⁊ de aſcēſionibus circuli directi: ita vt per hoc fiat id qd̄ vadat ab equinoctio q̄tum tempꝰ i quo applicat iterfector ad circulū in quo ſtabat yleg.

¶ Et ꝯtingit ēt vt reſpcū horuꝫ duoꝝ vna ſit eius poſitiōis: cū fuerit prope loca que ſunt ſupra ſe‐ micirculuꝫ ex circl̄is per locū cōem circulo me‐ dij diei ⁊ circl̄o orizōtis tranſeuntibꝰ: ⁊ hi ſunt

quorum vnuſquiſq3 vnā temporalē efficit horā: equales adinuicem fere.

¶ Et accidit q̄ ſit eorū amborū cōparatio vnamet: qn̄ fuerit ꝓpe loca q̄ ſunt in medio circulo de circulis que tranſeunt: p interſectiōe3 conalē linee meridiei ⁊ orizontis ⁊ ſūt ille quaru3 quelibet facit vnam horam temporalē.

¶ Et partes horarū ſunt circuli q ſunt elōgati vnus ab altero tantū quātū vna hora de horis tēporalibus: ⁊ oēs abſcindunt̄ ſup vnā iterſecationē eoꝝ. Silr̄ linea meridiei: ⁊ medietas cuiuſlibet horū circulorū apparet ſup terram. ⁊ alia medietas eſt abſcondita ſub terra excepto ſolo circl̄o orizontis: q2 iſte ſemp ē poſitus iter medietatē q̄ apparet d̄ firmamēto: ⁊ aliā medietatē q̄ nō appet ſub terra. Et poſtq̄3 ita ē o3 nos petere in toto yleg. medietatē circl̄i ī quo moratur ſuper terrā: ⁊ q̄ accipiam⁹ atazir ſm aſcēſionē medietatis huius circuli: ⁊ quātū fuerit tātū erit id qd̄ ibit d̄ eqnoctio: quouſq3 applicet iterfector ad locū ī q̄ erat yleg.

¶ Cum aūt hic ſemicirculus prefatū locū cōem circūrotauerit erit ei⁹ poſitio qn̄q3 ſicut poſitio emiſperij: qn̄q3 vero ſicut poſitio circuli medij diei. erūtq3 tempora ī quibus circuli ſignorum ptes: hec duo loca ptrāſibūt īequalia: tpa vero in quib⁹ partes circuli ſignorum hūc ſemicirculum trāſgredient̄ cum in certis locis alijs extiterit: q̄ differētiū ſūt lōgitudinū: erūt differētia.

¶ Et qn̄ hic medius circulus iuerit circūq̄q3 in interſecatiōe3 conalē quā diximꝰ: fiet eius ſitus in aliqb⁹ tpibus ſicut ſitus linee meridiei ⁊ fiēt tempora in quib⁹ ibūt partes zodiaci p iſta duo loca: tpa equalia: ⁊ fient tpa in quib⁹ ibūt ptes zodiaci iſte medius circulus qn̄ fuerit in alijs locis q̄ ſūt ſup elōgatiōes diuerſas tpe diuerſa.

¶ Uult dicere q̄ qn̄ ymaginabimur mediū circulū in quo moratur yleg: vel interfector q mouet̄ p totū equinoctiu3 qn̄q3 occidet cū circulo orizōtis ⁊ qn̄q3 occidet cū circulo meridiei: ⁊ manifeſtū ē q̄ aſcēſiones huius circl̄i medy qn̄ iuerit p elongationes diuerſas q̄ nō ſūt ī linea orizōtis nec in linea meridiei. ſilr̄ ſunt diuerſe: ⁊ ꝓpterea modis oībus cōuenit q̄ qn̄ fuerit yleg in alys locis excepto in ipis trib⁹ terminis ꝯmixtū ſit de aſcēſionib⁹ circuli directi: ⁊ de aſcēſionibus ciuitatis ī qua fuerit natiuitas ⁊ gcgd diximus in arte aſtrologie oñſū eſt ſm motum ſphere.

¶ Gn̄alē āt modū p quē opabimur ponem⁹ hoc qd̄ ſubiungit̄: videlic3 cum p̄cedēs duoꝝ predictoꝝ locoꝝ in aſcēdente vel in circl̄o medij diei vel ī occidēte: ſiue in alio loco fuerit: ſolus ipe loc⁹ ſequēs ibit ad p̄cedētem ſ3 tpa que per ip3 eundē antecedētē locū ptranſibunt.

¶ Et via p quā hoc opabimur: erit hec quā dicere volo. ſ. qn̄ anterior horum duorum locoꝝ fuerit ī aſcēdēte: vel in circulo meridiei: aut ī occidēte: vel in aliquo alio loco ſequenti: accipiet̄ ſuū atazir vſq3 ad locū anteriorē: ſ3 tpa que trāſeunt p illūmet locum anteriorē.

¶ Locus anterior ē locus yleg. ⁊ locus ſequēs eſt loc⁹ iterfectoris: ⁊ applicabit hic locus ſequēs ad locū anteriorē ſ3 aſcenſiones loci anterioris: ⁊ hoc iam demonſtratū eſt: ſi tu bene intellexiſti quātū tibi prediximus.

¶ Nā cognito gradu medij celi: ac gradu p̄cedētis necnō ⁊ ſequētis locū āñcedētis gradus prius iueſtigādo ꝯſiderabim⁹: quot tpalib⁹ horis a medij diei circl̄o diſtat: numerādo aſcēſiones q̄ ſūt ſub gradib⁹ q ſunt iter hūc ⁊ celi medij gradū q ſup terrā vel ſub terra ī circl̄o directo cōſtituit p⁹ hoc eas p numeru3 tēpoꝝ horaꝝ quē p̄cedēs gradus hūerit diuidem⁹. Q̄d ſi ſup terrā fuerit p diurnalium horaꝝ tpa: ⁊ ſi terra fuerit p horaꝝ nocturnaliu3 tēpora: ⁊ q̄ exierit: erunt hore ipi⁹ lōgitudinis a medij diei circulo.

¶ Jta q̄ qn̄ primit⁹ ſciem⁹ gradus zodiaci q ē in medio celi: ⁊ ſilr̄ ſciem⁹ gradū āñriorē ⁊ gradū ſequētē: iqrem⁹ primitus gradū loci āñrioris ⁊ aſpiciemus quot horis temporalibus elongat⁹ erit a linea meridiei numerando aſcenſiones q̄ erūt ſub gradibus qui ſunt inter iſtum gradum Et gradum medij celi q eſt ſup terra3 vl̄ eu3 q ſub terra ī ſphera recta: ⁊ poſtea diuidem⁹ eas p nūerū tpꝝ horarū q̄ ſunt gradus āñrioris. ſi tñ fuerit ſup terrā erit p tpa horarū diei: ⁊ ſi fuerit ſub terra erit p tpa horaꝝ noctis: ⁊ quot inde exiuerit: tot erūt hore elōgatōis ei⁹ a liēa meridiei.

¶ Ptho. docet nos in oībus vys atazir vnam viāmet ipa3 que eſt vt primit⁹ ſciamus quot ſunt hore elongationis medy circuli in quo moratur yleg a linea meridiei. et totum verbum ſuū in hoc aptu3 eſt: ⁊ nō indiget gloſa.

¶ Q̄uapp q2 circuli ſignoꝝ ptes: q̄ꝝ lōgitudo ē circulo medij diei ē vna eadēq3 q̄ntitas nūeri tēporaliū horarū ſūt cadētes ſup vnū ⁊ eunde3 ſemicirculū ex p̄fatis circl̄is: op3 vt ſciam⁹ ī longitudine q̄nti tpis ex tpib⁹ eqnoctialis circuli longitudo grad⁹ ſequētis a liēa medij diei: reddet horas tpales eq̄les ī nūero horis longitudinis gradus p̄cedentis a circulo medij celi.

¶ Et iq̄ntū grad⁹ zodiaci q ſūt elōgati a liēa meridiei vnamet ipa q̄ntitate: vl̄ ābo nūeri horaꝝ tpaliū ſūt poſiti ſupermet circulo d̄ articulis āñdictis: ꝯuenit vt ſciam⁹ quot tpa poſt tpa eqnoctij erit elongatio gradus ſequentis a linea meridiei de horis tēporalibus tot per nūerū quot hore elōgatōis grad⁹ āñrioris a linea meridiei.

¶ Uult dicere q̄ poſtq̄3 ē res oīb⁹ gn̄alis gradib⁹ zodiaci: vna et eadē res: ⁊ ē q̄ qn̄ ql3 eoꝝ mouebit̄ a linea meridiei in tot horis quot ille applicabit. Silr̄ ad circulū in quo ſtabat p̄mus gradus: et erunt hore ille horemet elōgationis cuiuſlibet eoꝝ a linea meridiei qn̄ādo fuerit ī medio ipi⁹ circuli. Et poſtq̄3 ita ē ſcire nos cōuenit q̄ qn̄ ſciem⁹ horas elōgatōis gradus āñrioris a linea meridiei: ſciam⁹ ēt q̄ntū vadit eqnoctiū quouſq3 ſint hore elōgatōis gradus ſequētis a linea meridiei tot quot ſūt hore elōgatōis grad⁹ āñrioris. et q̄ntu3 fuerit tantū erit q̄ntitas atazir. et hec ē radix regule atazir. ⁊ ptho. vult mō nob̄ oñdere q̄uo nūerabim⁹ eū

¶ Cunq3 hoc ſciuerim⁹ ꝯſiderabim⁹ quot tēpo

rũ ex eqnoctialis circuli tꝑibus fuerit lõgitudo
gradus ſequentis a gradu medij celi:cũ poſitio
gradus ſeq̃ẽtis prima poſitio fuerit. Hoc aũt ex
aſcẽſionib⁹ circuli directi deꝑhẽdem⁹. poſt hoc
igitur obſeruabim⁹ quanta erit ei⁹ lõgitudo ab
eo iterũ ꝙ ſuarũ tẽporaliũ horarũ numer⁹ q̃ ſũt
iter eũ ⁊ medij diei circulum erit: ſicut ſũt hore
gradus ꝑcedẽtis: iſtaꝝ horaꝝ nũerꝰ in nũerum
tẽpoꝝ horarũ ſequẽtis multiplicando. At ſi ho
re q̃ nobis extiterint reſpectu medij celi qđ ſu
pra terrã eſt accepte fuerint ea ꝑ que multiplica
bim⁹ erunt tꝑa diurnaliũ horarũ. Si aũt fuerit
reſpectu medij celi qđ eſt ſub terra ꝑ nocturna
liũ horarũ tꝑa mltiplicabim⁹: deinde id qđ iter
vtrãq; longitudinẽ ex ſupatiõe vnius ad alterũ
exierit accipiem⁹: q2 ipꝫ erit nũer⁹ ãnoꝝ q̃ſitoꝝ.
¶ Et qñ hoc ſciem⁹: aſpiciemus quot tꝑa de tẽ
porib⁹ eqnoctij fuit elõgatio gradus ſequẽtis a
gradu medij celi: ſic vbi fuit ſit⁹ gradus ſequen
tis talis q̃lis prim⁹: ⁊ ſciem⁹ hoc ꝑ aſcẽſiones
circuli directi: ⁊ poſtmodũ aſpiciem⁹ quantũ ẽ
elõgatio ſua. Silr qñ fuit nũerus horaꝝ ſuaꝝ tẽ
poraliũ eaꝝ. ſ. q̃ ſunt iter ipm ⁊ circlm meridiei
tot: quot ſt hore gradus añrioris: ⁊ ſciem⁹ hoc
mltiplicando nũerũ iſtarũ horaꝝ ꝑ numerũ
tẽporũ gradus ſequẽtis. Tũ ſi hore q̃ nobis exi
uerũt accepte ꝑ ꝯparationẽ medij celi ſup terrã
mltiplicabim⁹ ipꝫ i tꝑib⁹ horarũ ſuarũ noctur
naꝝ ⁊ poſtea ſupfluũ accipiemus qđ hẽbit vna
elõgatio ſuper alteram: ⁊ tantũ: quantũ iſtđ erit
numer⁹ annoꝝ quã petim⁹.

¶ Jam dixit ꝙ locus anterior ẽ loc⁹ yleg: ⁊ gradus ſequens
ẽ locus iterfectoris in atazir recto ⁊ conuerſo ⁊ in yleg con
uerſo: ⁊ poſtq̃ ita ẽ ⁊ ſciuerim⁹ horas elongatiõis grad⁹ añ
rioris a medio celi accipiem⁹ id qđ fuerit iter gradũ medij
celi ⁊ ſequentem ꝑ aſcenſiones circuli directi ⁊ ponem⁹ eũ
apte: poſtmodũ multiplicabim⁹ nũerũ horarũ elõgatiõis i
ꝑtib⁹ horaꝝ grad⁹ ſequẽtis: ſꝫ ſi hore elõgatiõis accepte fu
erint ꝑ cõparationẽ medij celi ſup terrã multiplicabimus
eas i partib⁹ horaꝝ diurnaꝝ: ⁊ ſi fuerit in cõꝑatiõe anguli
terre multiplicabim⁹ eas i partib⁹ horaꝝ nocturnaꝝ: ⁊ qđ
exiuerit de ipa multiplicatiõe: tãtũ erit ꝙ ibit equinoctiũ
donec moueat gradus ſequẽs a medio celi: ⁊ tãtũ q̃tũ mo
uet ſe gradus anterior a medio celi. Et poſtea accipiemus
id qđ extrahemus de multiplicatiõe ⁊ numerũ quẽ poſui
mus apte: ⁊ vnũ ab altero minuem⁹. ſi fuerint ambo gra
dus i vna ꝑte medij celi: ſi tñ fuerint in duabus ꝑtibus di
uerſis addem⁹ vnũ ſr alteꝝ ⁊ ꝙ ide exiuerit erit qđ petim⁹

¶ Et vt hoc qđ diximus ſit euidẽti⁹: arietis pri
cipiũ locus ꝑcedẽs ponat: locuſq; ſequẽs: ſit ge
miorũ initiũ: clima ẽtiquo fuerim⁹ queãdmo
dũ ⁊ illđ cui⁹ dies lõgior ẽ q̃ttuordeci horarũ:
tꝑa igit horaꝝ pricipij gemioꝝ erunt fere decẽ
⁊ ſeptẽ. aſcẽdatq; primit⁹ arietis initiũ ita ꝙ ca
pricorni pricipiũ ſit i celi medio: tunc eteniꝫ erit
lõgitudo gemiorũ a medio celi qđ ẽ ſup terrã cẽ
tũ q̃dragintaocto tꝑorũ ex eqnoctialis cirlci
tꝑib⁹: ⁊ q2 lõgitudo initij arietis a medio celi qđ
ẽ ſup circlũ medij di ei ẽ ſex horarũ tꝑaliũ: cuꝫ
eas i decẽſeptẽ tꝑa mltiplicauerim⁹ q̃ ſunt q̃ti
tas tꝑorũ horarũ initij gemiorũ: eo ꝙ lõgitudo
cẽtũquadragintaocto tẽporũ ñ ẽ niſi reſpectu me
dij celi: qđ ẽ ſup terrã erit tꝑs hui⁹ lõgitudinis.
cẽtũ duoꝝ tꝑorũ. Sequẽs igit loc⁹ poſt: tot tꝑa
quot ſt tꝑa ſupatiõis q̃ ſt quadragintaſex: ad ꝑce
dẽtẽ locũ mutabit: tꝑa igit aſcẽſionũ arietis ⁊
tauri tot ſũt fere: quot ⁊ iſta tꝑa: hoc aũt ita poſi
tũ ẽ: vt ſi loc⁹ albileg ſit ipe loc⁹ aſcẽdẽs.
¶ Et vt q̃cq̃d diximus meli⁹ ⁊ clarius oñdat: po
nam⁹ vnũ exẽplũ. V gr̃a. ſit loc⁹ añrior primus
gradus arietis: ⁊ ſequens loc⁹ ſit prim⁹ gradus
gemiorũ: ⁊ i climate i quo ſum⁹ ſit maior dies
q̃ttuordeci horarũ: ⁊ ſꝫ hoc erunt tꝑa horarum
capitis gemiorum circa decẽſeptem tempora:
⁊ primitus aſcendat caput arietis: ita ꝙ ſit ca
put capricorni i medio celi: ⁊ erit elongatio ca
pitis gemioꝝ ſup terrã. cxlviii. tꝑa đ tꝑib⁹ eqno
ctij. ⁊ q2 caput arietis elõgatũ ẽ a medio celi qđ
ẽ li ca meridiei. vi. horaſ tꝑaleſ. ⁊ qñ mltiplicabi
m⁹ has horas i. xvii. tꝑa tot quot fuerũt hore ca
pitis gemiorũ: q2 elõgatio. cxlviii tẽporũ ẽ i ꝯꝑa
tiõe medij celi ſup terrã. ꝑpea erũt tꝑa h⁹ elõga
tõis. cij. tꝑa: ⁊ mutabit loc⁹ ſequẽs ad locũ añri
oreꝫ p⁹ tꝑa reſidui remanẽtis vl ſuperflui q̃ ſũt
xlvi. tꝑa. ⁊ ſilr tꝑa aſcẽſionũ arietis ⁊ tauri ſt tot
quot ipſa tẽpora vl quaſi: ⁊ ꝙ ſit ibi poſitus lo
cus yleg in gradu aſcendentis.

¶ Quãdo yleg fuerit i ꝑn cipio arietis: ⁊ ipm ſit grad⁹ aſcẽ
dens: et iterfector ſit i ꝑnci⁰ geminoꝝ: ⁊ ſit i climate alexã
drie: cui⁹ hore ſũt ſicut manifeſtũ ẽ elõgationis aſcẽdẽtis a
decima domo ſemp ſũt ſex hore. Et manifeſtũ ẽ ꝙ iter pri
cipiũ capricorni qđ ẽ grad⁹ medij celi: ⁊ ꝑnm geminoꝝ vbi
ẽ iterfector ſũt. 148. gradus aſcẽſiõnũ circuli directi. Silr
partes horaꝝ diurnaꝝ a ꝑn⁰ geminoꝝ ſũt. 17. ⁊ qñ multipli
cabim⁹. 6. q ſũt hore gradus añrioris i. 17. exibũt nob. 102.
gradus. ⁊ q2 gradus añrior et gradus ſequẽs ſũt i vna ꝑte
minuem⁹ ipos. 102. gradus de ipſis. 148. ⁊ remãebũt. 46. ⁊
tãta ẽ q̃titas atazir: et ſi accepiſſem⁹ id qđ erit iter ꝑnm arie
tis qđ eſt aſcẽdẽs et principium geminorum inueniſſemus
. 46. aſcenſiones ville.

¶ Sit iterũ celi mediũ arietis ĩitiũ: ita ꝙ ſi primã
ꝑõnẽ ĩitij geminorũ lõgitudo a medio celi qđ ẽ
ſup terrã ſit eqnoctial circli tꝑib⁹. lviii. tẽporũ.
Quapropter i hoc ſcđo loco nobis obſeruare
conuenit qñ erit ea i qb⁹ aries ⁊ taur⁹ medij diei
circulũ abſcindunt. Ideoq; mediã diem accipi
mus ſic: qñq; ibideꝫ albileg eẽ ponimus.
¶ Ponam⁹ ẽt ꝙ mediũ celi ſit pricipiũ arietis:
ita ꝙ elõgatio pricipij geminoꝝ a medio celi ſu
per terrã: ſicut poſt narrauim⁹ qnquagintaocto
tꝑa de tꝑib⁹ eqnoctij. ⁊ q2 ꝯuenit ꝙ ab hoc loco

ſequẽti aſpiciamꝰ qñ pꝛĩcipiũ gemĩeoꝝ ĩ medio celi erit: hẽbimꝰ de reſiduo ꝙ hẽbitu lõgatione. lviij. tpa qꝛ tot tpa ĩbũt aries ⁊ taurus a liea meridiei: ⁊ accipiunꝰ mediũ hoc celi: quia locꝰ yleg erit in hoc celi medio.

Qñ yleg fuerit pñꝰ arietis ⁊ gradus medij celi erit: ⁊ interfectoꝛ in pñº geminoꝝ yleg non habebit horas elõgationis ⁊ remãſit ꝙ ſit inter ipm ⁊ locum interfectoꝛis ꝑ aſcẽſiones circuli directi.

Item ſit occidẽs arietis pꝛincipiũ ſuper eundẽ modũ ita ꝙ initiũ cãcri ſit ĩ celi medio ⁊ lõgitudo pꝛĩcipij gemĩoꝝ a medio celi qđ ſup terrã eſt ſit ſꝫ ſignoꝛũ acceſſionẽ. trigĩta duoꝝ tpoꝛuꝫ ex eq̃noctialis circ̃li tpibꝰ. Rurſus qꝛ lõgitudo pꝛincipij arietis a medij celi circulo: verſus occidẽtem ẽ. ſex hoꝛaꝝ tẽpoꝛaliũ cũ eas ĩ decẽſeptẽ multiplicauerimꝰ: hẽbimꝰ cẽtũ duo tpa q̃ ſunt a medij diei circ̃lo gemĩoꝝ ĩitij lõgitudo cũ occiderit: eratqꝫ iã ipiꝰ longitudo verſus hãc eãdẽ ptẽ: cũ ĩ ſuo pꝛimo loco fuerat trigĩta duoꝝ tpoꝝ: ꝓbatũ ẽ igĩt ipꝫ ire ad occidẽtalẽ locũ ĩ ſupatiõe q̃ ẽ inter hec duo tpa: qđ eſt tp̃s occaſus arietis ⁊ tauri: ac tp̃s aſcẽſionũ duoꝝ ſignoꝛum eis oppoſitoꝛum q̃ ſunt libꝛa ⁊ ſcoꝛpius.

Ponamꝰ ꝙ ſit occidẽs pꝛĩcipiũ arietis hoc eõdẽ mõ: ita ꝙ mediũ celi ſit pꝛĩcipiũ cãcri ⁊ ꝙ ſit elõgatio pꝛĩcipij gemĩoꝛũ ſup terrã a medio celi ad ptẽ añrioꝛẽ ſignoꝛũ triginta duoꝝ de tpibꝰ eq̃noctij. Silr̃ qꝛ elõgatio pꝛĩcipij arietis a linea meridiei verſus occñs ẽ ſex hoꝛe tpales: qñ eas multiplicabimꝰ ĩ decẽſeptẽ fiẽt cẽtũ duo tpa: ⁊ tãtũ eſt elongatio a pꝛincipio gemĩoꝛũ a liea meridiei: qñ occidit: ⁊ iã erat elongatio eiꝰ qñ erat ĩ loco pꝛio verſus hãc metipãꝫ ptẽ trigĩta duo tpa. ⁊ modo demõſtratũ ẽ ꝙ applicuit ad locuꝫ occñtis ĩ vna iterſecatiõe iter hec duo tpa: ⁊ tot tempoꝛa ſunt deſcenſiones arietis ⁊ tauri: ⁊ eorũ aſcẽſiões ſigꝝ oppoſitoꝝ q̃ ſt̃ libꝛa ⁊ ſcoꝛpio.

Qñ yleg ⁊ interfectoꝛ fuerint ĩ his duobꝰ locis metipis exiſtente tñ yleg ĩ gradu occidẽtis erit eius elõgatio a gradu medij celi. 6. hoꝛe ⁊ erũt ĩter gradũ ĩterfectoꝛis ⁊ medij celi. 32. gradus ⁊ qñ multiplicabimꝰ. 6. ĩ. 17. fiẽt. 102. gradus qñ minuemus de ipis. 32. remanebũt. 70. gradus: ⁊ tantuꝫ erit quãtitas atazir: ⁊ ſi accipiemꝰ aſcẽſiões aſcñtis ⁊ aſcẽſiones oppoſiti pñcipij gemioꝝ fuiſſet tãtũ quantum iſtud.

Itẽ nõ ſit arietis initiũ ĩ ãguloꝛuꝫ aliquo ⁊ ponamꝰ eiꝰ lõgitudinẽ verſus ptẽ p̃miſſã a circulo medij diei triũ hoꝛaũ tpaliũ: ita ꝙ mediũ celi ſit decẽocto gradus tauri: ſitqꝫ gemĩoꝛũ pꝛincipij lõgitudo cũ in ſuo loco pꝛio fuerit a medio celi qđ ẽ ſup terrã ꝼm ſignoꝛũ añcedẽtiã. xiij. tpoꝛũ ex eq̃noctial' circ̃li tpibꝰ. Cũ aũt. xvij. tpa ĩ tres hoꝛas multiplicauerimus: erit gemĩoꝛũ initij lõgitudo a medio celi circ̃lo cũ ad ſcðm locũ ꝑuenerit ſꝫ ſigꝝ ſucceſſionẽ q̃nquagĩta ⁊ vnũ tpa. erũt q̃dẽ hec oĩa tpa ſexagintaquattuoꝛ.

Et ponamꝰ ꝙ nõ ſit pꝛĩcipiũ arietis in aliquo ãguloꝛũ. ver. gr̃a. ꝙ ſit eiꝰ elõgatio ad ptẽ añrioꝛẽ a linea medij celi triuꝫ hoꝛarũ tpaliũ: ita ꝙ ſit medietas celi. xviij. gradꝰ tauri: ⁊ erit elõgatio qñ fuerit ĩ ſuo loco pꝛioꝛi a medio celi ſup terrã ad ptẽ oꝛdinatiõis ſignoꝛũ. xiij. tpa de tpibus eq̃noctij: ⁊ ſi multiplicabimus. xvij. tpa ĩ. xiij. tpibus erit elõgatio gemĩoꝝ qñ fuerit ĩ ſuo loco ſecũdo a linea medij celi ad ptẽ añrioꝛẽ ſignoꝛum q̃nquagĩta vnũ tpoꝛa: ⁊ hec oĩa ipa erunt. lxiiij.

Qñ elongatio yleg exiſtentis in pñº arietis a medio celi fuerit. 3. hoꝛis ⁊ fuerint iter gradum interfectoꝛis ⁊ medij celi. 13. gradus multiplicabimus. 3. in partes hoꝛaꝝ gradus interfectoꝛis: ⁊ addemꝰ ſuper eos ipos. 13. qꝛ ſunt in tribus manerie bus diuerſis: ⁊ erũt atazir. 64. gradus.

Et iã pãbulauerat locus albileg: cũ ĩ aſcẽdẽte fuerat. xlvi. In medio ãt celi. lviij. In occidẽte vero. lxx. differũt itaqꝫ numeri tpoꝛũ q ſt̃ cũ iter occñtẽ celiqꝫ mediũ eiꝰ locꝰ fuerit ab vnoquoqꝫ nũeroꝝ q tũc ſt̃: cũ ipiꝰ locus alr̃ q̃ꝫ nũc dixĩmus extiterit. ẽ. n. lxiiij. tpoꝛũ ⁊ ſꝫ. 3. hoꝛas adiectõis ẽ eiꝰ dr̃ia eo ꝙ ſupatio tpoꝛũ q̃ nobis extiterat cũ ꝑ ãg'los opabimꝰ q ſt̃ đ q̃rta ĩ q̃rtã circ̃li. xij. tpoꝛum foꝛe nõ dubitat̃: cũqꝫ trium hoꝛaruꝫ longitudo fuerat. vi. tpoꝛũ erat ſupatio.

Et iã motꝰ erat yleg qñ locꝰ eiꝰ erat ĩ aſcẽdẽte. xlvi. tpa: ⁊ qñ erat locꝰ eius ĩ occñte. lxxvi. tpa ⁊ videmꝰ ꝙ nũcrꝰ tpꝝ ẽ diuerſus ab his q̃ fuerũt qñ locꝰ erat inter mediũ celi ⁊ occñs cuiuſlꝫ nũeroꝝ ab eo ꝙ erat qñ fuerit locꝰ alio mõ q̃ꝫ dixĩmꝰ qꝛ fiũt. lxiiij. tpa: ⁊ ẽ diuerſitas ꝼm tres hoꝛas q̃ ſũt de reſiduo: qm̃ qđ magis ẽ qđ ẽ iter tpa quãdo fecimꝰ angulos fuerint. xij. tpa: ⁊ reſiduum vbi erat elõgatio erat triũ hoꝛarũ. vi. tpa. Et ꝓpter hoc tradidimus hanc regulam vt teneamꝰ ꝙ ita conuenit oĩbus modis.

Ptho. docet ĩ hoc v̾bo nos res duas. vnã ꝙ qñ fecerimꝰ atazir: ꝑ vnã eãdẽ viã: ponet nos ĩ rebꝰ diuerſis ꝼm ſitum circ̃li ĩ quo moꝛat̃ gra. yleg. et poſtq̃ꝫ ita ẽ: ĩ alio mõ iã errãt illi q ſꝑ accipiũt nũerũ atazir ꝑ aſcẽſiões ciuitatis vl' ꝑ aſcẽſiões circuli directi: aut ꝑ gra. eq̃les. Altera q̃dẽ res ẽ ꝙ ꝓpoꝛtio reſidui ẽ vna eadẽ. Et poſtq̃ꝫ ita ẽ iã tradidit nobis ptho. regulaꝫ neciam ſicut añ ꝓbauit ꝑ demõſtratõeꝫ ſitꝰ circuloꝝ qũo reſiduũ ſeq̃t̃ vnimet ꝓpoꝛtiõi: ⁊ iã ſilr̃ facere poſſumus atazir ꝑ hãc ꝓpoꝛtionẽ: q̃ ẽ ꝓpoꝛtio reſidui.

Modũ ãt his oĩbus rebꝰ couenientẽ ſi agẽdo ꝓſequemur: lꝫ in hac alia leuioꝛi aptioꝛiqꝫ via q̃ꝫ moꝛ enarrabimꝰ: ꝯueniẽter vti poſſumꝰ. Cũ accedẽs igĩt gradus fuerit oriẽs: aſcẽſiões que ab ipſo vſqꝫ ad ſequẽtẽ extiterit in hoc obſeruabimꝰ. Cũ ãt ĩ celi medio fuerit aſcẽſiones circuli directi ꝯſiderabimꝰ: cunqꝫ fuerit in occidente aſpiciemus illoꝛum graduuꝫ occidentia.

Et ideo bene poterimꝰ opari per hãc aliã viã q̃ eſt leuioꝛ ⁊ magis declaratiua: q̃ ẽ qñ gradus añrioꝛ fuerit in aſcendente: dirigemus euꝫ per

aſcēſiones q̄ ſūt a gradu illo vſq3 ad gradum ſe
quentem. ⁊ ſi fuerit ī medio celi faciemus illas
aſcēſiones ī ſphera recta: ⁊ ſi fuerit occidēs faci
emus occidentes ipſius gradus.

¶ Poſtq̄ȝ nobis patefecit quomō numerabim⁹ atazir per
illā manerieꝫ gn̄alē demōſtrat nobis modo h̄ ideꝫ ꝑ aliā re
gulā ⁊ ꝙ dixit h̄ loc⁹ ſatis manifeſt⁹ ē ꝑ id qđ p̄dixit.

¶ At cum īter hec loca ſteterit ⁊ erit exēpli cā in
ſupra poſita longitudine arietis tp̄a ſuperatiōis
vni⁹ ad alterū eoꝝ.ſ.q̄ debent̄ vnicuiq3 duoꝝ3
angulorū q formātur ex vtraq3 ꝑte arietis primi
tus accipiem⁹. Quapp̄ qꝛ principiū arietis ē in
ter angulū medij celi ⁊ angulū occidētis. erat. n.
poſitū ipi⁹ initiū poſt mediū celi qđ ē ſuꝑ terraꝫ
accipiemus tp̄a q̄ ſigno geminorū debent̄: ſi fo
ret aries ī celi medio q̄ ſūt. lviij. ſumem⁹ tp̄a q̄ d
bent̄ ei: ſi foret aries ī occidēte q̄ ſunt. lxx. Cūq3
ſic factū fuerit eoꝝ ſuꝑatiōes accipiem⁹: ⁊ tūc ꝙ
horarū tp̄aliū longitudo precedentis puncti: ab
vtroq3 duoꝝ anguloꝝ ei intrinſec⁹ poſitorū in
uenta fuerit: ⁊ quāta ſit ei⁹ ꝑs ex. vi. horis tp̄ali
bus q̄ quāta ſūt obſeruabim⁹: ⁊ ſ3 ipſius partis
quātitatē ex ſuꝑatiōe quā īter duos āgulos inue
nerim⁹ accipiem⁹. Qđ āt acceptū fuerit ab an
gulo cui relationē fecimus minuēduꝫ vel addē
dum fore decreuimus.

¶ Et qn̄ fuerit inter hec loca. verbi gratia. pona
mus ꝙ ſit ſuper elongationem arietis q̄ poſita
fuit: accipiem⁹ primitus tēpora q̄ ſūt reſiduum
occidens cuilibet duorum angulorum qui ſunt
a duob⁹ lateribus arietis ſuper alterū: ⁊ inquā
tū eſt aries īter angulū medij celi ⁊ angulū occi
dentis: qꝛ principiū arietis poſituꝫ fuit poſt me
diū celi ſuꝑ terram. Et ꝑpter hoc accipiem⁹ tē
pora q̄ caderēt geminis ſi aries eēt ī medio celi.
q̄ ſunt quinquagintaocto tp̄a. Et poſtea accipi
emus tempora q̄ ſibi caderēt ſi eſſet aries ī occi
dente ⁊ ſunt. lxx. tempora. Et poſtq̄ȝ hoc ſciue
rimus accipiemus reſiduum qđ eſt inter ea: ⁊
aſpiciemus ꝙ hore temporales erunt poſite in
antecedente elongatione ſpacij anterioris cuiuſ
libet duorum angulorum q̄ ſunt duoꝝ. lateruꝫ
ſuorum ⁊ ī quanta ꝑte cadit de ſex horis tēpora
lib⁹. ſ. que ſunt vnius quarti: ⁊ tātū accipiemus
quātum illa pars reſidui quam tenuimus inter
id quod cecidit duob⁹ āgulis: vł addēmus vł mi
nuemus illud ab eo qđ cadit angulo a quo acce
pimus comparationē.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ yleg fuerit ī alijs gradib⁹ q̄ȝ in gradib⁹
anguloꝝ accipiem⁹ horas elongatiōis ipi⁹ ab vno angulo
rum ⁊ aſpiciems ī qua ꝑte cadit de. 6. horis q̄ ſūt īter vnum
āgulū ⁊ alterū: ⁊ qđ īde exiuerit cuſtodiem⁹ apte. Et poſtea
accipiem⁹ q̄ ſunt inter yleg ⁊ interfectorē ꝑ circulū directū
⁊ ciuitatē: ⁊ vnū ab altero minuemus ⁊ accipiemus de reſi
duo qđ eſt īter eos tm̄ ꝙ proportio reſidui ſit ſicut ꝓportio
horarū elongationis yleg ad. 6. horas ⁊ cadent ei quattuor
q̄ȝtitates ꝓportiōales. p̄ma nō eſt ſcita: q̄ ē ꝓportio reſidui
⁊ ē illa quā petim⁹. ſcđa eſt reſiduū qđ eſt inter duas aſcen
ſiones ⁊ eſt ſcita. tertia eſt hore elōgatiōis. q̄rta. 6. hore. Et
qn̄ multiplicabim⁹ reſiduū ꝑ horas elōgatiōis ⁊ diuidem⁹
ſuꝑ ipſas. 6. exibit illud qđ nō erat ſcitū. poſtmodū addem⁹
illud ſuꝑ diminutū: vel minuem⁹ illud a reſiduo: ⁊ qđ inde
exiuerit tātū erit quātitas atazir qđ petimus.

¶ Uerbi gratia. Qm̄ augmentum quod fit per
has. vi. horas poſitas. xij. temporū fuerat: ⁊ qꝛ
p̄cedētis loci lōgitudinē ab vnoquoq3 duoꝝ an
gulorū triū horarū tp̄aliū q̄ ſūt medietas de. vi.
poſuerim⁹: accipiem⁹ dimidiū. xij. qđ addim⁹
ſupra. lviij. vł minuim⁹ ex. lxx. īuenim⁹ augmē
tū eē. lx. qđ ſi fuerit hui⁹ loci lōgitudo a quolibꝫ
duoꝝ āgulorū: duarū tēporaliū horarū qđ ē illa
ruꝫ. vi. horarū ꝑs tertia: tertiā ꝑtē d. xij. q̄ ſuꝑa
tio ſit accipim⁹ qđ ē. iiij. Si āt ille hore lōgitudi
nis a medio. c. lōgitudo fuerint: addim⁹ illa. iiij.
tp̄a ſuꝑ. lviij. ſi vo fuerit lōgitudo ab occn̄te: illa
eadē. iiij. de. lxx. minuem⁹. Idoneū eſt igit̄ vt ex
hoc mō quātitates tēporū predictaꝝ longitudi
num: ſicut cōuenit ⁊ oportet adiſcam⁹.

¶ Uerbi gratia: ⁊ qꝛ reſiduū erat rōne harū ſex
horaꝝ poſitaꝝ. xij. hora: ⁊ poſuim⁹ ꝙ elōgatio
loci an̄rioris cuiuſlꝫ duoꝝ anguloꝝ erāt tres ho
re tēporales: ⁊ erant he tres hore medietas ſex
horaꝝ: accipiem⁹ medietatē. xij. ⁊ addem⁹ ſuꝑ
lviij. vł minuem⁹ d. lxx. ⁊ inueniem⁹ reſiduum
lxiiij. tp̄a. Et ſi elōgatio h⁹ loci fuerit ab illo āglo
vł quouis duoꝝ duaꝝ horaꝝ tp̄aliū: ⁊ hoc ē ter
tiū ſex horaꝝ: accipiemus ſilr tertiū. xij. tpꝝ reſi
dui q̄ ſūt q̄tuor. ⁊ ſi due hore elōgatōis fuerit elō
gate a medio celi: addem⁹ ipſa q̄tuor ſuꝑ. lviij. ⁊
ſi fuerit elōgate ab occn̄te minuem⁹ ipſa q̄tuor d
lxx. tp̄ib⁹: ⁊ hoc mō ꝯuenit vt ſciam⁹ q̄ȝtitatem
tēporū elongatōis q̄ dixim⁹ ſicut expedit.

¶ Hec v̄ba iam patefacta ſūt ī gloſis precedētib⁹: ⁊ nos di
cemus ſūmā hui⁹ regule tali mō ꝙ eā ītelligat ſciens aliqđ
de ariſmetrica. Dicim⁹. n. ꝙ ſi yleg fuerit ī gradu aſcēdētis
accipiem⁹ qđ ē inter eū ⁊ iterfectorē ꝑ aſcēſiōes ciuitatis. ⁊
ſi fuerit ī gradu decime: accipiem⁹ qđ ē īter eū ⁊ īterfecto
rem ꝑ aſcēſiones circuli directi. ⁊ ſi fuerit ī ſeptima accipie
mus qđ ē īter aſcēdens ⁊ oppoſitū grc. ī quo ē īterfector ꝑ
aſcēſiones ciuitatis. ⁊ ſi yleg fuerit ī alio loco ex̄ angulos:
accipiemus horas elōgationis yleg ab angulo: ⁊ accipiem⁹
qđ ē īter yleg ⁊ īterfectorē ꝑ aſcēſiōes circuli directi ⁊ ciui
tatis: ⁊ accipiem⁹ reſiduū qđ eſt īter eas: ⁊ ꝙ inde exiuerit
multiplicabimus ī horas elōgatōis yleg: ⁊ qđ īde exiuerit
addemus ſuper aſcēſiones diminutas: aut minuemus de
aſcēſiōib⁹ reſiduis: ⁊ qđ exiuerit erit atazir qđ petimus.

¶ Remāſit āt nob vnāq̄ȝq3 ſpēꝫ reꝝ p̄miſſaꝝ ipſi
alhileg obuiantiū notificare: q̄ illaꝝ q̄ breuioris
ſūt tp̄is fuerit occn̄tia: ⁊ q̄ fuerit ex his q̄ vocāt̄
felimecaturaꝫ: ⁊ alia ēt q̄ obuiare dicuntur.

¶ Nūc reſtat diſtiguere vnāq̄ȝq3 manerieꝫ reruꝫ
obuiātiū yleg: ⁊ caſū ipi⁹: ꝑ ea q̄ p̄diximꝰ d illꝭ q̄

ſit tpis breuioris: q̄ caꝝ ē iterfector: ⁊ q̄ caꝝ ē il
la q̄ue grece dicitur climatirtos: ⁊ oēs res alias
obuiantes eidem.

¶ Res obuiātes yleg: ſūt planete ⁊ eoꝝ radiȷ q accidūt in
ter yleg ⁊ iterfectorē vl' ptes planetaꝝ. Et id qđ dixit: ⁊ ca
ſuȝ eius. i. planete vl' radiȷ: vl' partes eoꝝ accn̄tes iter yleg
⁊ occidēs. qꝛ ille q aſpicit i iudicio vite conuenit vt cogno
ſcat ⁊ ſciat que res ē iterfector vl' que res facit peſtilentiaȝ
magnam: vel que res dabit formā et ſimilia.

¶ Cui⁹ rei cognitio erit ex ſcia inique obuiatio
nis impedientis: ⁊ bone iuuātis que ſcđm mox
predictum modū euenire dicuntur: necnō ex ini
tijs annorū ſequentium ſup quos locus ille qui
ipſi albileg obuiauerit ſignificationē habere nō
dubitat. Naȝ cū iniqua ⁊ ifortūata fuerit obuia
tionis loca: fuerintq̄ȝ loca ſtellarum in annoruȝ
ſubſequētium initijs impedientia loca dominā
tia: illud quod inde pueniet veraciter eſſe mor
tem nobis ſcire non eſt incōgruum.

¶ Hui⁹ cognitio erit i ſciēdo obuiationē malam
⁊ nobilē vl' bonā aut auxiliatricē que ſūt in ma
nerie ſupradicta: ⁊ p itroitū annorū venientium
poſtea quē ſignificat ille loc⁹ qui obuiauit yleg.
qꝛ quando loca obuiationis fuerint mala ⁊ in
fortunata: ⁊ loca planetarum ⁊ itroitū annorū
venientium poſtea fuerint nocētia locis princi
palibus: conuenit vt pro certo ſciamus qꝛ id qđ
tunc accidet erit mors.

¶ Quādo loca yleg pueneritad loca iforțūata: ⁊ acciderit
ꝙ quatuor loca yleg ſint ifortunata q̄ an̄ narrauimus: vel
maior ps eorū: vel pprius honus illius: ⁊ ſit hic itroitus an
ni i quo applicuit diuiſio yleg ad locū ifortunarū: cōuenit
vt itelligam⁹ ꝙ hō ille moriatur ipo āno. et ſi acciderit cū
hoc ꝙ loca diuiſionis ylegioꝝ illi⁹ hoīs ſint omnia infortu
nata: cōuenit nos ſcire p certo ꝙ homo ille non euadet a
morte aliquo modo illo anno.

¶ At ſi alterum iſtorum duorum tm̄ bonum fu
erit id quod inde continget magnuȝ felicaturaȝ
eſſe non dubitamus que ſunt impedimenta grā
dia magni timoris.

¶ Et ſi harum rerum fuerit vna bona conuenit
nos intelligere ꝙ id quod erit: accidet climata
ratraȝ: ⁊ he ſunt magne ⁊ piculoſe peſtilentie.

¶ Una harū reꝝ ē locus diuiſiōis yleg: ⁊ altera ē ſtat⁹ loco
rū alintye i itroitu āni i q̄ erit diuiſio illa. magne. n. peſtilē
tie ſūt: ſic cecitas: paliſis epilepſia alic⁹ mēbri iciſio ⁊ ſilia.

¶ Or ſi vtraque bona fuerint pigritiam ⁊ debili
tatem: vel impedimentum: aut exulationem
ſeu peregrinationes inde ꝯtingere manifeſtū ē.

¶ Et ſi he res ambe fuerint bone: conuenit nos
ſcire ꝙ accidet debilitas ⁊ impedimentum ⁊ i
fortunium: ⁊ talia nocumenta vel exilia ⁊ ho
minem recedere de loco ſuo.

¶ Quādo yleg in aliquo āno peruenerit ad gradū q fuerit
ifortunat⁹ i radice p aliquā ifortunā ⁊ adiuuerit for^a aliq̄
q̄ remoueꝛ poſſit abſciſiōeȝ illi⁹ āni ⁊ acciderit ſilr illo āno

ꝙ loca yleg fuerit ꝯplōnis ſalue ab ifortūis erit accn̄s fu
turū p illā ifortunā de radice alicui⁹ ifirmitatis vl' đbilitā
tis aut nocumēti aut exibit đ loco ſuo ⁊ ibit ad aliū.

¶ Proprias aūt ſpēs i vnaquaq̄ȝ iſtarū rerū cō
tigētes ex ſimilitudine loci rei obuiantis rebus
natiuitatis đprehendemus.

¶ Et poſſum⁹ ſcire pprias maneries accn̄tes ob
qualibet harū rerū p cōcordātiā locorū rei obui
antis rebus natiuitatis.

¶ Uult dicere ꝙ poſſum⁹ ſcire mārēiē ppam cuiuſlȝ haꝝ
reꝝ p ꝯcordātiā loci rei obuiātis yleg ⁊ de nā illi⁹ rei faciē
tis hoc: ⁊ ipe i an̄ea h oīa demoſtrabit i dicto ei⁹.

¶ Et cū quādoq̄ȝ dubitauerimus qui locorum
earū interfectores eē debeāt: nihil nobis phibe
re poterit qui exiſtimem⁹ ⁊ obſeruem⁹ res que
in vnaquaq̄ȝ re nati pueniūt ad albileg: ⁊ i hoc
qđ ide futurū eſt id qđ ei aſſimilatur qđ ex acci
dētibus iā contingit ⁊ apparuit pſequemur: eo
rūq̄ȝ modū oium cōſiderabimus eo ꝙ modus
i perfectione eorū que per ea cōtingūt equal' for
titudis ē i oibus. Scđȝ hoc igitur noſtrā ineſti
gationem ⁊ eorum augmentū ac diminutionē
cōſtituemus.

¶ Et ſi aliqb⁹ vicib⁹ dubitauerim⁹ i locis cōueni
entibus et rationē habentibus iterficiēdi nō di
ſturbat nos ſi pēſantes aſpiciemus i rebus ob
uiātibus yleg in qualibet rerū natiuitatis: ⁊ ſi ſe
quimur in reb⁹ que de ipſis accidūt rē cōuenie
tē ei ꝙ acciderit ⁊ appuerit đ accidētib⁹: ⁊ ꝙ hn̄
mētē apponamus in oibus poſtq̄ȝ res ē i cōplē
do qđ de ipſis acciderit equale in virtute poēs
⁊ pquirem⁹ p quē modum creſcent vl' minuent
ſecundū hoc.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ iueniem⁹ ꝙ res diuerſe i diuerſis tpi
bus abſcidit yleg aſpiciem⁹ q̄ ꝯcordāt cū cōplōne illi⁹ ho
mis: ⁊ alia accn̄a q̄ ſcim⁹ de fcō ipi⁹ ⁊ đ reb⁹ vl'ibus: ⁊ iudi
cabimus ſm illđ ꝙ cōcordat cū eo: vbi. g. pōam⁹ ꝙ alicui
homi accidāt abſciſiōes diuerſe et accidat ſilr ꝙ aliqua
caꝝ ſit i tpe mortalitatis gn̄alis cōuenit tūc vt iudicem⁹ p
illā vnā ⁊ n̄ p gn̄alis: vl' accidet ꝙ erit ꝯpō cōpiſ illi⁹ hoīs tal' ꝙ
plus durare non poterit mltis ānis. ⁊ ita ꝯuēit vt iudice
mus p abſciſſionē q̄ accidet illo anno. ⁊ tu ſcies compoſitio
nes corporis a regulis quas narrauit in capitulo eorum q
non recipiunt cibuȝ: ⁊ in capitulo. ii. ⁊. iz. huius tertie partis
Et quando intellexeris has rationes omnes aſpicies cum
hoc ſimiliter ꝙ tam magnam vim habet abſciſor ⁊ ꝙ tam
magne ſunt vires accidentium que ſibi iunguntur. quoniā
quando bene mentem appoſueris augmenti ⁊ decrementi
intelliges quantitatem ſtatus qui conuenit. Et manifeſtū
ē ꝙ ptho. docet i hoc capitulo regulas ſolūmō reꝝ abſcidē
tium vt exemplum aſſumamus ab eis de rebus dantibus
fortunam. Et quia ſufficit hic tractatus in prolixitate glo
ſe conuenit vt in hoc loco finiamus eundem ⁊ ꝙ gloſem⁹
id quod reſtat de tertia pte libri i. 9: tractatu gloſe noſtre

¶ Hic incipit nonus tractatus gloſe haly hebenrodan.

Res quas nobis demōſtrauit in hoc tractatu ē iu
dicare accidentia que accidunt cuilibet homi
ni. Et poſtq̄ȝ hō cōpoſit⁹ ē đ mā q̄ ē corp⁹: ⁊ đ for^a q̄
ē aīa ꝯuēit vt ſp ſciam⁹ hoīa accn̄s p ſtatū corpis

⁊ aie ꝓpterea diuiſit ptho. hūc in quattuoꝛ capitula p̄mū ē ī quo poſuit regulas per quas ſtatus corpoꝛis ſciri poteſt. zᵐ ī quo poſuit regulas qbꝰ ſcire poſſumꝰ peſtilētias coꝛpori cōtingētes. In tertio poſuit regulas qbꝰ ſcire poſſumꝰ ſtatū anime. In quarto poſuit regulas qbꝰ ſcire poſſumus p eſtilētias aie cōtigētes. Et adiūxit hec quattuoꝛ capl'a decē p̄cedētibus. ⁊ ita fit hec pars tertia cū iſtis .14. capitl'a quoꝛū .10. iā gloſauimꝰ. ⁊ nūc gloſare volumꝰ ꝙ dixit in his quattuoꝛ capitulis remanētibus.

¶ In forma ⁊ figura coꝛpoꝛis nati ac ī ipius cōplexiōe. Capi. XI.

Poſt electiōis vite perfectiōem: formā et figurā corpoꝛis ex rebus pticularibꝰ ſicut ordinari cōuenit enarrare primitus īcipiemus eo ꝙ coꝛpoꝛis qualitates naturaliter anime qualitates p̄cedunt: iō qꝛ cū corpus ſpiſſius ſit q̄ꝫ plura in eo apparentia que ipſius coaduna tioni ſunt pꝛopꝛia cū ipſo naſcūtur. In aia vero nō appent niſi cē q̄ p p̄mā occaſionē pꝰ natiuitatē ⁊ creatiōeꝫ ipa fuerit pcedēti.

¶ Dixit ptho. poſtquā loq pfecimus de tempe vite primitus īcipe volumꝰ ī pticularibꝰ rebꝰ iudiciū fortūe nati ⁊ eiꝰ facture ſm ꝙ ꝯueīt ordinationi huius libri: quoniam ſtatus coꝛpis prioꝛes ſunt quam ſtatus anime per naturam: ⁊ qꝛ coꝛpus eſt magis ſpiſſum res pro maioꝛi pte in ipo apparentes de eo ꝙ pertinet ad cōpoſitionē eiꝰ ſunt nate cum eo. tamen in anima nō apparent res ei pꝛouenientes a prima cauſa niſi poſt natiuitatē ⁊ gnātionē paulati ⁊ paulati.

¶ Iā ml'totiēs diximꝰ ꝙ dicta ptho. patēter nobis demonſtrāt maximū itellectū ipius ī philoſophia ⁊ bn̄ demōſtrauerūt eius verba quādo locutus fuit ī quantitate vite ꝙ ſapiētioꝛ erat aliquo alio ī arte aſtrologie quadruuialis ⁊ ſi verba eiꝰ itellexeris ī h̄ loco ſcies rē nobilē valde. Sūt eni ſtatꝰ coꝛpis p̄oꝛes p nām q̄ꝫ ſtatus aie eo ꝙ v̄tutes aie ſequūtur coꝛpis ꝯpl'onē ſicut ſapiētes antiq demōſtrauerūt. et galie. cōpoſuit ſup hac rōne vnū magnū tractatū ſepati ⁊ hec rō viſibil' ē ⁊ māifeſta qm̄ iuēimꝰ ꝙ ille qui hꝫ coꝛ calidū ē audacioꝛ ⁊ iraſcibilioꝛ eo q hꝫ ipſū frigidū. Inuenimus ēt ꝙ ī cōpl'one illiꝰ ī quo vicit humor ml'icꝰ apparet timoꝛ et leuitas ⁊ oīa alia accn̄a de melia. Et qd aliud petis Ari. patefecit ī li. ſuo de aia ꝙ aia ē ꝯplementū corporis nālis artificialis viſibilis p potētiā ⁊ iō cōuenit vt ſtatꝰ coꝛpoꝛis p̄mitꝰ poſiti fuerit q̄ꝫ ſtatꝰ aie lꝫ vnꝰ ab altero non ſepet̄ p tp̄s. Sil'r ſubſtātia coꝛpis ſpiſſioꝛ ē q̄ꝫ illa aie: ſunt et accidētia coꝛpi cōtigētia apparētioꝛa ad ſenſū q̄ꝫ ea q̄ cōtigūt aie. Et manifeſtū ē ꝙ accidētia ꝓpa coꝛpis naſcūtur cū coꝛpe. et iā oñſū ē ⁊ ꝓbatū in philoſophia ꝙ pꝛia cā q̄ ē deꝰ cuius nomē ſit ī ſēpiterna ſecula exaltatū ordiauit aiaꝫ pꝰ ſubſtātias extractas ⁊ fecit eā nobilioꝛē lꝫ ſit ꝯiūcta virtutibꝰ coꝛporalibꝰ ſicut ē aia vegetabilis: ⁊ bona q̄ ſūt in rebꝰ veniūt ex pte dei. et mala eueniūt rebꝰ p ſuaſmet nās ⁊ ꝓpas mās ſuas. ⁊ poſtquā bōa eueniūt māe ex parte di manifeſtū ē ꝙ res quā recipit aia p deū ⁊ p coꝛpus ⁊ p ſuāmet nām ſūt ſm qō operāt̄ ī ea figure ſtellarū hoꝛa natiuitatis. Et h̄ ē rō q̄ ē ī verbis ptho. ⁊ q̄ docet magnus itellect̄ ipiꝰ.

¶ Illa quidē q̄ ſūt extra coꝛpus multo poſt ī futuro tpe poſt iſta cōtingūt.

¶ Res tamē que ſunt extra coꝛpus accidūt poſt hoc ī tēpoꝛe multo qō poſtea venit.

¶ Res que accidūt ex̄ coꝛpus: ſūt q̄ nō ptinēt ad compoſitionē coꝛpoꝛis: ⁊ ideo conuenit vt accidant multuꝫ poſt natiuitatē in tempoꝛe qō poſtmodo venit.

¶ Cōuenit āt nobis ī vl'itate rei oꝛizōtē oꝛiētalē ⁊ ſtellas q̄ ipm ſequūt̄ ex erraticis: vl' dños diſpōnis ex ipis eo mō quo p̄diximꝰ obſeruare.

¶ Et ꝯuenit vt gn̄al'r mētē apponamꝰ ī oꝛizōta oꝛiētali ⁊ ī pl'tis erraticis ſequētibꝰ eā: aut ī ill' q dn̄ant̄ ī eoꝝ diſpōnibꝰ ſm ꝙ demōſtrauimus.

¶ Uult dicere ꝙ regula generalis p quā ſcire poſſumꝰ ſtatum coꝛpoꝛis: ē vt apponamꝰ menteꝫ ad aſcendēs ⁊ ad planetas exn̄tes in eo. ⁊ accipiemꝰ ſil'r cum eo planetas diſponētes ipſum ſicut monſtrauimus.

¶ In rei vero particularitate eſſe lune velut hic iterum nobis conſiderare conuenit.

¶ Opoꝛtet tamē vt p re particulari mentē apponamus ad lunam ſimiliter.

¶ Uult dicere ꝙ regl'a particularis ī hac rōne quā nos oꝫ adiūgere cū regl'a vl'i: ē vt aſpiciamꝰ ad lunā ī q loco ē: ⁊ q pl'ta ſibi applicat: ⁊ accipiemꝰ cū hoc pl'tas diſponētes eā.

¶ Eo ꝙ foꝛma moduſq̄ coꝛpoꝝ nōniſi ex nā ſignaꝝ iſtoꝝ duoꝝ locoꝝ ⁊ ex figuris planetarū qui ſūt eoꝝ diſpoſitoꝛes: ac ex cōmixtiōe eoꝝ q̄ ſūt ī vnaq̄q̄ ipſoꝛū ſpecie: necnō ex figura ſtellarum fixaꝝ cū eis aſcēdētiū deꝓhēditur.

¶ Oꝛ figura coꝛpis ⁊ eiꝰ ſtatꝰ ſciri pōt p nām ſignoꝝ hoꝛū duoꝝ locoꝛū: ⁊ a figuris pl'taruꝫ ea diſponētiuꝫ: ⁊ a ꝯmixtione q̄ fit de qualꝫ harū manerierum: ⁊ ſimiliter a figuris ſtellaruꝫ fixarum que cum illis aſcendunt.

¶ Uult dicere ꝙ poſſumꝰ ſcire figurā coꝛpoꝛis: ⁊ oēs ſtatus eius ꝓpꝛios p nām aſcēdētis: ⁊ p nām loci lune: ⁊ p nāꝫ planetarū diſponētiū ipa duo loca: ⁊ p cōmixtioneꝫ q̄ fit de rebus iſtis. ⁊ de ſtellis fixis exn̄tibꝰ cū eis ī vno circulo de circulis quos an̄ narrauimꝰ ī capi. vite. Et qō dixit: ⁊ ille ſil'r q̄ aſcēdūt cū illis. vult dicere de ſtellis q̄ ſūt ī aſcēdēte in gradu oꝛizōte: ⁊ de illis q̄ ſūt cū luna ſup vnū circulū: ⁊ de illis que ſūt cū quolibꝫ pl'ta diſpoſitoꝛe. ⁊ poterimꝰ hoc ſcire accipiēdo hoꝛas elōgatōis cuiuſlibet harū hoꝛarū: ⁊ id qō inuenerimꝰ cōcoꝛdare cū hoꝛis elōgatōis alterius: dicemus eſſe cū eo ſup vnū circulū de circulis quos narrauimus.

¶ Et ille quidem quarum vires aliaꝝ vires p̄cedūt: ſunt ſtelle dn̄atrices diſpōnis: q̄s pꝰ adiuuat iteruꝫ q̄litas ipis eiſdē locis ꝓpꝛia.

¶ Et vis hoꝛum qui ſe extollunt ſuper vim alterius: ſunt planete diſpoſitoꝛes: ⁊ poſtmodo adiuuat ſimiliter ſtatus ptinēs ad ipamet loca.

¶ Iā demōſtratū ē ꝙ tres ſūt res ī qbꝰ debemꝰ ī hoc capi. mētē apponere. p̄ma ē aſcendēs ⁊ locus lune. zᵃ pl'te diſpoſitoꝛes hoꝛū locoꝝ. 3ᵃ ē ꝯmixtio q̄ fit de iſtis ⁊ alys ſtellis. Et nūc nob oñdit foꝛtioꝛē eoꝝ: ⁊ cꝰ ſignificatōem ꝯuenit an̄cedere ſignificatōeꝫ aliaꝝ: ⁊ dicit ꝙ hoꝛū p̄oꝛē pl'taꝝ diſpoſitoꝝ. zꝰ ē ipemet locꝰ lūe. 3ꝰ cōmixtio q̄ fit de iſtis ⁊ dō ſtellis. et ſm p̄mum dictum cōuenit vt p̄ponamꝰ rem gn̄alem pticulari. et p̄mitus indicabimus p ſignificatōeꝫ aſcēdētis et diſpoſitoꝛis ipſius q̄ꝫ p locū lune et eiꝰ diſpoſitoꝛis.

¶ Res ꝑticularis que leuiter ⁊ abſolute ex eoꝝ modis enũtiari pt: ẽ id qͦ ſubiũgit.

¶ Res ꝑticularis qua iudicare poſſumus ſim plex iudiciũ barũ reꝝ ẽ via quã dicere voluiꝰ.

¶ Poſtquã dedit nobis regulas de hoc: icipit nobis narrare res ſimplices que in hoc ſunt ita ꝙ quando eas ſciuerimus poterimus vnam cum altera commiſcere ⁊ ſciemus id quod cõponetur de ipſis.

¶ Primũ ergo qͦ i ſtellis dicimus ẽ ꝙ cũ ſaturnus oꝛiẽtalis extiterit: ſubaudi ⁊ fuerit diſpoſitor ſolus erit natura in figura mellini coloris: mediocriſq; craſſitudis: pili eius erunt nigri: capilliq; capitis criſpi pectoꝛiſq; pili ſpiſſi: oculi mediocres: corpus tẽperate magnitudis: ⁊ ſuper ipiꝰ ꝯplˀonẽ vicet frigiditas ⁊ hũiditas. Cum q; fuerit occidẽtalˀ erit natꝰ ſubniger macilẽtus ꝑui coꝛꝑis: plãos ⁊ raros habens capillos apte coadunationis: oculi eius nigri: ⁊ i ipius cõplexione vincet ſiccitas.

¶ Primuz qͦ dicimus de planetis eſt ꝙ quãdo ſaturnꝰ fuerit oriẽtalis erit factura nati mellini: coloris ſpiſſi corꝑis nigroꝛũ capilloꝝ ⁊ criſpoꝝ in capite: ⁊ pili pectoꝛũ ſpiſſi: eius oculi mediocris modi erũt: ⁊ erit natꝰ magnitudis tꝑate. vincet tñ i eiꝰ ꝯplˀone frigiditas ⁊ hũiditas. Et ſi fuerit occidẽtalis coloꝛ nati erit bazus vermilius niger: ꝑui coꝛpoꝛis ⁊ leniũ capilloꝛũ ⁊ ratoꝝ ⁊ totus bõe cõpoſitionis: oclˀoꝝ nigroꝛũ vicet tamen in eius ꝯplˀone ſiccitas.

¶ Si nõ es memoꝛ eius quod dixit ptho. i prologo prime partis: ſ. ꝙ conuenit vt iquiratur de genere et ciuitate ⁊ ciba rijs bõis ⁊ quod dixit i ꝓlogo ſecũde partis de proprietatibus climatis cõuenit vt de hoc itelligas in hoc loco ⁊ i quolibet: qꝛ nõ loquitur niſi de locis temperatis et de complexiõibꝰ tẽperatis: qꝛ demõſtrauit galienꝰ quot ſũt regule quibus põt ſcire hõ oẽs alias cõplexiones. dixerunt .n. pħici ꝙ talis medicina ẽ calˀa in ſecundo gradu. in cõparatiõe rei tẽperate que nõ iclinatur ad caliditatẽ neq; frigiditatẽ dicũnt ſimiliter ꝙ h medicia ẽ frigida i ſecũdo gradu i cõꝑatõe talˀ cõplexiõis: ſimiliter aſtrologi dñt talis plãeta ſignificat ſpiſſitudinẽ coꝛpoꝛis i cõparatione ſpiſſitudis coꝛpo ris temperati et talis coloꝛ erit albꝰ in comparatiõe coloris tẽperati et generis illiꝰ nati: et res alias demõſtratas ꝑ hec verba cõuenit te paratas i memoꝛia tua tenere cũ nõ cõueniat vt dicas de homine de ſcicilia ꝙ erit color mellˀ bazi iino dices ꝙ erit mioris albedinis altero. Et nõ dicas pro ethiopiano ꝙ erit albus: ſed dices ꝙ nõ erit ſic niger: vt alius. ⁊ ſic opoꝛtet te res itelligere quas ptho. tibi dicit i hoc capi. ⁊ ſimilibꝰ. Et tu ſcis ꝑ gloſã noſtrã prime ꝑtis ꝙ qñ pl'te altioꝛes fuerint oꝛientales: creſcunt vires eoꝛum ⁊ erit lux eoꝛũ maior. Et quãdo fuerint occidẽtales minuũt vires eoꝛũ ⁊ ſua lux mior. Et propter hoc conuenit vt ſint alterius maneriei qñ ſũt oꝛientales: q̃ qñ ſũt occidẽtales et erit iter eos diuerſitas tanta quãta erit diuerſitas pl'te i his duobus ſtatibus qꝛ planeta ſemper hꝫ res pꝛopꝛias ⁊ diuerſificatur ſm diuerſitatem ſtatuũ ſuoꝝ. verba quidem ptholomei compoſitione. i. ꝙ compoſitio membꝛoꝛum ſuorũ erit bone maneriei.

¶ Cũ iuppiter aũt dñs diſpõnis locoꝝ pꝛedictorum extiterit ⁊ oꝛientalis fuerit: erit natꝰ albi coloꝛis ⁊ ꝯueniẽtis mediocriſq; capillature. Oculi eius mediocres: apte ſtature: q̃titatiſq; moderate. in eiꝰ ꝯplˀone caloꝛ ⁊ hũiditas ꝑualebũt. Sꝫ ſi fuerit occidẽtalˀ erit albꝰ ꝑter ꝙ ñ adeo erit apte albedinis vt ſupꝛa diximꝰ. erũt ẽt illiꝰ capilli plani ⁊ ex añrioꝛi parte caluus: oculi mediocres: ⁊ ipſe coꝛpoꝛis mediocris: vincet in iſtius complˀone humiditas.

¶ Qñ iuppiter fuerit dñs diſpõnuz locoꝝ pꝛedictoꝝ: ⁊ fuerit oꝛientalˀ: erit foꝛma nati albi coloris: bonoꝝ capilloꝝ: mediocriũ mẽſuratoꝝ oculoꝛũ: bone magnitudis: ⁊ erit hõ honoꝛatꝰ: ſeu oꝛdinatꝰ: vicet i eiꝰ cõplˀone caliditas ⁊ humidités. Et ſi fuerit occidẽtalis erit natus albedinis mediocris: nõ tãtũ q̃tũ diximꝰ añ: capilloꝛum ſubtilium: ⁊ erit caluus a duabꝰ partibꝰ frontis oculi ſui ⁊ coꝛpus eiꝰ erit mediocris quantitatis vincet in eius complˀone humiditas.

¶ Uolo tibi diſtiguere v̄ba pthole. in hoc loco: ⁊ ea tibi tali modo aperiã: ꝙ inde poteris accipe i alijs pl'tis exemplũ. Dico ꝙ id qͦ dixit qñ iuppiter fuerit dñs diſpõnis locoꝛũ ꝑdictoꝝ. vult dicere ꝙ qñ ipſe ſolus ſignificatõeꝫ hũerit: ſignificabit: ſic̃ ſignificat ciuitas tẽperata: ⁊ genꝰ tẽperatũ hominũ. ⁊ ſi ſua nõ fuerit ſignificatio ſeparati: erit i maneriẽ quã ſignificãt res ſimplices. Et qͦ dixit ſi fuerit oꝛiẽtalis: erit natus talis ⁊ talis foꝛme. i. qñ iuppiter fuerit oꝛiẽtalis foꝛtis: ſignificat talẽ coloꝛẽ ⁊ talẽ foꝛmã: qualẽ dixit. Et qͦ dixit ſi fuerit occidẽtalis: erit natus talis ⁊ talis: ſicut dixit ideſt qñ iuppiter fuerit occidẽtalis debilis ⁊ modice apparentie ac ſplẽdoꝛis: iõ res tales ſignificat quales dixit. ⁊ qꝛ natura iouis ẽ tẽperata iter caliditatem ⁊ frigiditatẽ: ⁊ magis tendit ad hũiditatẽ: cõuenit vt det caliditatẽ qñ fuerit oꝛiẽtalis. ⁊ ꝙ nõ det caliditatẽ qñ fuerit octidẽtalis: iõ cõuenit vt det qñ fuerit oꝛiẽtalis ꝯplˀonem calidam ⁊ humidam. ⁊ ꝙ cõplexio quam dederit quãdo fuerit occidẽtalis ſit hũida ſolũmõ. ⁊ ſm hãc regulã i alijs iudicabis.

¶ Cumq; mars oꝛiẽtalˀ extiterit albedis ⁊ rubedinis erit eius foꝛma: particeps bone quãtitatis ⁊ idonee carneitatis: oclˀi eius varij: capilli ſpiſſi ⁊ mediocres: in ipſius cõplexione pꝛeualebunt caloꝛ ⁊ ſiccitas. Si occidentalˀ autem extiterit: natus tñ rubei coloꝛis erit: ⁊ moderate quantitatis coꝛpoꝛis: paruos habẽs oculos: ⁊ raros ac planos capillos: ac flauos: vincet in eius complexione ſiccitas.

¶ Et ſi fuerit mars dominus diſpõnis locoꝛum que diximus: ⁊ fuerit oꝛientalis: erit foꝛma nati inter album ⁊ rubeum: ⁊ bone magnitudis: ſpiſſi coꝛpoꝛis: oculoꝛũ rubeoꝛum: capilloꝛum ſpiſſoꝛum ⁊ mediocriũ inter ſpiſſos ⁊ extenſos ⁊ vicet in eius cõplˀone caliditas ⁊ ſiccitas. Et qñ fuerit occidẽtalis: erit foꝛma nati mlˀte rubedis i coloꝛe ⁊ magnitudis coꝛꝑis tẽperate: paruoꝝ oculoꝛuꝫ: ⁊ raroꝛum capilloꝝ ac extẽſoꝝ ⁊ blondoꝛũ; ⁊ vincet i eiꝰ cõplˀone ſiccitas.

¶ Qd nobis demōſtratū ē p martis naturā: ē cōbuſtio ꝛ ſic citas maxima. Et qñ fuerit oriētalis recipit nām calidam et tēperatā: ꝛ multā humiditatē: ita ꝙ ingroſſant corpus ꝛ oculi veniunt cardinēs. i. coloris celeſtis ꝑpter humiditatem que vincit: ꝛ capilli ſūt ſpiſſi ꝑpter fumoſitates m̄ltas q̄ ſūt i corpe ob magnā caliditatē. ꝛ quando itellexeris h̄ itelliges qd dicit ptho. de forma quā ſignificat mars.

¶ Veneris quidē opera iouis operib⁹ aſſimilantur: ꝑter qd ea que per ipſaꝫ contingūt pulchriora ſūt ꝛ magis recipiūtur: eiuſq̄ꝫ pulchritudo mulierū pulchritudini magis aſſimilat: erit etiā melioris figure ꝛ ꝯueniētioris q̄litatis aīe: corpiſq̄ꝫ mollioris ē. Itē ex ipi⁹ ꝓprietatibus eſt oculos ſubruffos ꝛ idoneos facere.

¶ Opa quidē veneris ſilia ſūt opibus iouis: niſi ꝙ pulchri⁹ ē qd ipa opat: ꝛ placibili⁹ ac delectabili⁹ viſu: ꝛ ei⁹ pulchritudo magis aſſilat pulchritudini mulierū: ꝛ erit pulchrioris figure ꝛ melioris volūtatis ꝛ corporis groſſioris: ꝛ ē ꝓpriū eius oculos pictatos facere: ꝛ pulchros commixtorum oculorum.

¶ Id qd accidit p venerem: ē ſicut id qd accidit p iouem. tñ qꝛ eſt maioris apparētie q̄ꝫ iuppiter: ꝛ eſt femina: conuenit vt ſit diuerſa ab opib⁹ iouis i his q̄ narrauit.

¶ Cū mercuri⁹ itē oriētalis extiterit nat⁹ coloris mellis aſſilat: eritq̄ꝫ i q̄ꝫtitate corpis moderat⁹: apte coadunatōis: paruoꝝ oculoꝝ: capillos habens mediocres: ꝛ i illi⁹ ꝯplone calor ꝑualebit. Sed ſi occidētalis fuerit: erit nat⁹ ſubnigredis croceiq̄ꝫ coloris participans: macilentus vocē habēs exilē: ꝛ cauos orbes: erit etiam ipſorum oculoꝝ pupilla velut pupilla oculi caprini declinans rubedini. In ipſius complexione ſiccitatē preualere non dubitatur.

¶ Silr ſi mercuri⁹ fuerit orientalis erit color nati: ſicut color mellis magnitudo ſui corpis tēpata bone ꝯpōnis: paruoꝝ oculoꝝ: ꝛ mediocriū capilloꝝ: vicēt i ei⁹ ꝯplone caliditas. ꝛ ſi fuerit occidētalis erit forma nati iter baꝫū ꝛ rubeuꝫ ꝛ croceū colorēꝫ: nigri corporis ꝛ vocis ſubtilis: oculorū cōcauorū: ꝛ pupilla oculoꝝ eius aſſilabitur pupille oclorum capre tēdētis ad rubedinem: ꝛ vincet in eius cōplone ſiccitas.

¶ Iam diximus ꝙ planeta lucratur p orientalitatē bonaꝫ apparentiā ꝛ caliditatē. ꝛ ſi fuerit occidental' cōtrariū. qm̄ ꝓpria natura mercurij tēdit aliquātulū ad ſiccitatē: ꝛ propterea ſignificat res ꝑdictas. Et manifeſtū eſt ꝙ ſi cōmiſcebitur alteri planete: inclinabuntur he res ad naturaꝫ ipſi⁹ planete. Et poſtq̄ꝫ mercuri⁹ facit p ei⁹ nām ꝓpriā: ēt in villa temperata colorē mediocrē iter bazum rubeū et croceū: quādo fuerit occidētalis: q̄ꝫtomagis faciet nigredinē quando fuerit i villa cōburēte. ꝛ hꝫ mercuri⁹ hāc naturam inter omnes alios planetas. qꝛ ſemper eſt combuſt⁹ ꝛ ſubradijs ſolis: ſicut eſt villa multum calida.

¶ Unāq̄ꝫq̄ꝫ vero iſtarum ſtellarum adiuuāt ſol ꝛ luna cum eis aſſociantur in figura.

¶ Et quelibet horum planetarum adiuuat ſol: et luna quando participationem cum eis habuerit de figura.

¶ Accidit dubietas quando fuerit ſol diſpoſitor nati vel luna i dicēdo quō accipiemus ſignificationē a ſole. vel luna i formis ꝛ reſpōſio ad hoc ē id qd añ multis vicib⁹ docuim⁹ qꝛ ſol ꝛ luna ſūt domini ꝛ pꝛīcipes ſup oēs ſtellas ꝛ qñ ſignificatio fuerit alicui⁹ eoꝝ p ſe ſignificabit rē nālē gñis villē ſine aliqua iclinatiōe ad aliqd caput: ꝛ diſtictio que ē i eius ſignificatiōe i his ē quā dicet ptho. i h̄ dcō ꝙ vult dicere.

¶ Sol eteni adiuuat i figura ꝛ formoſitate ac i corporis pinguedine. luna vero generaliter iuuat in temperie ꝛ macie vel humiditate. Maxime āt cū ab eo ſepatur particulariter ēt erit ei⁹ auxiliū ſcdm proprietates illius quod ei ineſt ex lumine: quemadmodum in huius libri principio narrauimus.

¶ Sol ſimiliter adiuuat ꝛ dat pulchrā appentiam ꝛ corporis ſpiſſitatē ꝛ luna generaliter adiuuat i omni tēperie: et macredine ac hūiditate cōplexiōis hūide et hoc ꝓprie facit quādo ſepatā ſole: pticulariter tamē erit adiuuatio ſua ſecūdū ꝓprietates lucis que eſt in ea ſicut narrauimus i principio huius libri.

¶ Manifeſtū ē ꝙ ſol dat hñ apparere ad pulchritudinē et corporis ſpiſſitudinē ſiue ſol ſit per ſe ſignificator ſiue pticipationē hēat i figura cū planeta diſpoſitore: et ꝙ lūa gñal'r dat tēperantiā ma credinē et cōplexionē hūidā ꝛ hoc ꝓpe quādo ſepatur a ſole ꝛ apparet lux ei⁹ ꝛ h̄ facit ꝙ dat flegma ſalſū per augmētū ſue lucis et dat flegma acetoſū per diminutionē ſui luminis. particulariter tamē dat i ſuis ſtatibus diuerſis. Similiter ſtat⁹ diuerſos ſm pticipationeꝫ quā habet in figura cū loco ſolis et cū angulis ꝛ talib⁹ reb⁹ quales i gloſa pme partis docuimus.

¶ Stelle item generaliter cū matutinales fuerit et apparuerint magna corpora faciēt: et cū i ſtatione prima fuerit vigorem ac fortitudinē eis tribuēt cūq̄ꝫ ꝑhibūt ea cōtēperabūt: et cū i ſcda ſtatiōe ſe mouerit illa debiliora faciēt. cū autem occiderint eorum miſeriam et impedimenta ac grauitates operabuntur.

¶ Generaliter etiam quando planete fuerit matutinales et apparentes faciunt corpora grandia: et quando fuerint in prima ſtatione faciunt ea fortia et calida et quando fuerint anteriores faciunt ea temperata. Et quando in ſtatione ſecunda faciunt ea debiliora. Et quando abſcōdiderunt ſe ita ꝙ non apparent faciunt ea vilia. quoniam accidunt eis peſtilentie et miſerie.

¶ Quando planete ſunt matutinales ſunt fortiores. ꝛ maiores. et ob hoc faciunt corpora fortiora et magis completa: ꝛ ſemper in hoc creſcunt donec applicant ad primaꝫ ſtationem ꝛ tunc perficitur eorum virtus ſiue vis. Et propterea faciunt corpora rigida ꝛ fortia ꝛ durabilia ꝛ abinde vadit minuēdo vis ipa donec ſint in oppoſitiōe ſolis ꝛ tūc faciunt corpora debiliora ꝛ ſemper creſcit debilitas donec fiunt veſpertini quouſque intrant ſub radijs ſolis: ꝛ tunc faciūt corpora dolentia: quia cito eis accidunt miſerie. et

peſtilētie. ⁊ hoc itelligere te oꝫ ī venere ac mercurio ⁊ hoc mō ſm qḋ demōſtrauim⁹ i gloſa prie ptis.

¶ Ipſa iterū eadē loca in qb⁹ fuerit nati formaꝫ ⁊ figurā eiuſdemqꝫ complexionem vt prediximus adiuuabunt.

¶ Adiuuāt ſilr loca ipā i qbus morāt: qꝛ corpis facturā ⁊ eius figuram ſignificant: ⁊ ipſius cō plexionem proprie ſicut diximus.

¶ Uult dicere ꝙ figure locorū in quib⁹ ſunt planete diſpoſitores ⁊ figure loci lune et aſcēdētis adiuuāt planetas ſilr in ſignificatōe facture corporis: ⁊ pmutāt facturā corporis ac figurā ⁊ cōplexionē ipſius ſm nās eoꝝ ſi fuerint de natura contraria plīaꝝ diſpoſitoꝝ vt antea demōſtrauit.

¶ Uniuerſalr ēt q̄rta q̄ a puncto eqnoctiali vernali vſqꝫ ad ſolſtitialē eſtiualē pducit: natuꝫ boni coloris ſtatuſqꝫ ꝯuenietis apteqꝫ carneitatis oculoruꝫ bonorum fore demonſtrabit: ⁊ in ipō calor ⁊ humiditas preualebunt.

¶ Ulr etiā q̄rtum ē qḋ ē a vere vſqꝫ ad ſolſtitiuꝫ eſtiuale facit natū boni coloris: boni ſtat⁹: bone magnitudis: groſſi corporis: bonoruꝫ oculorū ⁊ vincit in eo caliditas ⁊ humiditas.

¶ Hoc eſt qꝛ iſtud quartum eſt tēperatuꝫ et tendit magis ad caliditatem ⁊ humiditatem.

¶ Quarta vo q̄ a ſolſtitiali eſtiuali vſqꝫ ad equinoctialē autūnalē punctuꝫ diſtēdit tēperataꝫ ⁊ mediocrē corpis q̄titatē ⁊ cōpetenteꝫ carneitatē: grādes oclos: ſpiſſos capillos atqꝫ criſpos nato donabit: vincet in eo calor ⁊ ſiccitas.

¶ Et quartū ſolſtitij eſtiuale vſqꝫ ad eqnoctiuꝫ autūnale: facit natuꝫ tempatuꝫ ⁊ mediocreꝫ in macritudine: ſpiſſi corpis: magnoꝝ oculorum: ⁊ multorum ac criſporum capillorum: ⁊ vicit in eo caliditas ⁊ ſiccitas.

¶ Quoniā hoc quartū eſt calidū ⁊ ſiccum. nā caliditas ⁊ ſiccitas faciūt i terra tēperata totū qḋ dixit ptholemeus.

¶ At quarta q̄ a puncto equinoctiali autumnali vſqꝫ ad ſolſtitialē hyemalē ptrahit: colorē mellinū: atqꝫ maciē graciléqꝫ vocē: ſpatulas āplas: capillos mediocres: aptos oclos: natū hr̄e deſignabit: ⁊ in eo frigiditas ⁊ ſiccitas pualebunt.

¶ Et quartuꝫ qḋ ē ab eqnoctio autumnali vſqꝫ ad ſolſtitiū hyemale: facit colorem nati: ſicut ē color mellis. ⁊ facit euꝫ macrum: vocis ſubtilꝭ: amplarum ſpatularum: mediocrium capilloꝝ: oclorum pulchrorum: et vincit in eo frigiditas et ſiccitas.

¶ Qm̄ quartū iſtud eſt frigidū ⁊ ſiccum fit talis poſt calorem: ⁊ conuenit ppterea ꝙ ſignificet āplas ſpatulas ⁊ magnitudinem membrorum ſupiorum.

¶ Quarta autē que a ſolſtitiali hiemali vſqꝫ ad vernalē pūctū equinoctialē collocat nigrū colorē et tempatā corporis quātitatē: planos capillos ⁊ raros aptāqꝫ coadunationē nato dare nō dubitabim⁹ vicet i eo frigiditas ⁊ hūiditas.

¶ Et quartū ꝙ ē a ſolſticio hiemali vſqꝫ ad eqnoctiū vernale facit natū nigri coloris ⁊ magnitudinis tpate: capilloꝝ extēſoꝝ ⁊ rarorū: hōe cōpoſitionis: ⁊ vicit i eo frigiditas ⁊ hūiditas.

¶ Qꝛ quartū iſtud eſt frigidū ⁊ hūidum ⁊ niger color puenit a magno calore ſicut phiſici pbauerūt: ⁊ qn̄qꝫ venit p magnū frig⁹ ⁊ qꝛ h quartū ē magne frigiditatis colorem nigrū ſignificat quartū eſtiuale: ſed pulchritudo ſolis ⁊ lune hoc diſturbat: Et id qḋ dicere voluit ptholo. ē ꝙ qḋlibet horū quartoꝝ adiuuat plīā cōcordantē cū eo. et minuit de opere illius q nō cōcordat cū eo ſm res ptinētes ad ipſū ⁊ ipſe vult nobis demoſtrare id qḋ opatur qḋlꝫ ſignorū p ſe ita qḋ h adiūget cū eo toto qḋ pdixit.

¶ Particulariter aūt loca quorū figura figuris humanis aſſimilant ex figuris. ſ. iter circulū ſignoꝝ ⁊ extra cōformatis apte ⁊ tpate coadunationis corpora conformabūt.

¶ Res aūt pticularis eſt ita ꝙ loca quorū forme ſūt ſimiles formis hoium de illis que ſūt in zodiaco ⁊ extra zodiacuꝫ faciunt corpora bone cōpoſitionis temperata.

¶ Cōuenit ꝙ forme iudicētur que ſūt extra zodiacū. qꝛ ille que hn̄t potētiā operādi ſūt que ſtāt ſup vnū circulū cū plīa diſpoſitore de circulis quos prediximus ⁊ has formas iaꝫ demoſtrauim⁹ in gloſa prime partis.

¶ Illa vo quorū figure nō ſt verſus tēperiē corporis i hoc qḋ eorum figuris aſſimilāt imitare pbāt ⁊ eorum mēbra ſuis mēbris qualib⁹ aſſilari ſilitudine faciūt: ea nāqꝫ ad magnitudinē vel puitatē: ad fortitudinē quoqꝫ ſeu debilitateꝫ ad ꝯuenietem vel iconuenientem coadunationem faciūt fore procliuiora.

¶ Hec tn̄ q̄ nō ſūt de hac forma ſꝫ de alijs mutāt tēpantiā corpoꝝ ſm ꝙ ꝯueīt formis ſuis: et faciſit mēbra ſuis ſilia aliq̄tulū ſilitudis iclinādo eos ad maiorē magnitudinē vel miorē ſiue ad fortitudieꝫ vl dbilitatē ad bonā ꝯpōnē ēt vl ad malā.

¶ Res que cōuenit forme hūane ē tpantia ſꝫ qḋ dmoſtrauit ga. i li. ꝯplonū: qꝛ qn̄ for⁹ que ſūt ſeparate a formis hoiuꝫ pticipationē habuerit cū planetis diſpoſitoribus mutant ea corpa ⁊ trahūt ea ad naturā ſuā: ita ꝙ ea faciūt ſilia ſibi aliquantulū. ⁊ verba ptholomei declarata ſūt: ⁊ vult ea melius declarare p id qḋ dicet.

¶ Nā illa q̄ ad magnitudinē ea pducunt ſunt vt leo virgo ſagittarius. ad paruitatē vt piſcis cancer ⁊ capricornus.

¶ Ea que magis tendunt ad magnitudinem: ſunt ſicut leo virgo ⁊ ſagittarius. Et que tēdunt ad paruitatē ſūt ſicut piſces cancer ⁊ capricorn⁹.

¶ Qm̄ figure leonis virginis ⁊ ſagitarij ſūt i celo magne ſignificant magnitudinē. Similiter figure piſciū cancri ⁊ capricorni: qꝛ ſūt pue ſignificāt puitatē.

¶ Itē id qḋ ex ariete tauro leone vſus eorū initia et in altiori arte fuerit ad pinguedinē membra faciet meliora pcliuiora. Qḋ autem verſus inferiora et coꝝ extrema locatur: ea macici ma

gis applicat. In iſto℞ vero contrario id qđ ex ſagittario geminis et ſcorpione verſus ſua principia pōitur ad maciē ɔ̄clinare facit ⁊ illud qđ iſtorū extrema ſibi vēdicat facit ea ad pinguedinem procliuiora.

¶ Similiter ille que ſūt ſicut aries ⁊ taurus ⁊ leo ſecūdū id qđ eſt anterius eorū faciūt mēbra tēdētia verſus groſſitudinē. Et id qđ ē poſterius eorū trahit mēbra ad macredinē ⁊ đbilitatē. Et ille q̄ ſunt alteri⁹ maneriei ſicut ē āterius ſagittarij geminorū ⁊ ſcorpionis tendunt ad macredinē ⁊ eo℞ poſteri⁹ trahit mēbra ad groſſitudinē.

¶ Hec ē alia ſimilitudo q2 figure que beſtijs aſſimilātur trahūt figuras: hoīum ad figuras beſtia℞. ita ꝙ arietes taurus ⁊ leo: quoniā anteriora ipſo℞ ſūt maiora ꝙ̄ poſteriora faciūt rē talē i corpibus hoīum. ⁊ ꝑ hāc gloſā intelligere poteris totū qđ vult dicere ptho.

¶ Itē virgo libra ⁊ ſagittarius verſus tēperiē ⁊ bonā coadunationē corpi ꝓducūt. Scorpi⁹ aūt piſces ⁊ taurus illa remouēt a tēpie.

¶ Similiter virgo ⁊ ſagittarius iclināt corpora ad tpantiā ⁊ bonā cōpoſitionē ⁊ ſcorpio piſcis ⁊ taurus iclināt corpora ad diſtemperantiam ⁊ malam compoſitionem.

¶ Illa que tēperata faciūt: ea faciūt q2 ſūt de figura hominū. ⁊ ille que multū elōgate ſūt a figuris hominum faciunt diſtemperantiam.

¶ Alia℞ itaq3 figura℞ q̄litates ⁊ alr̄ obſeruare.

¶ Cōuenit ēt vt mētē appōam⁹ i alijs figuris.

¶ Uult dicere ꝙ̄ mentē apponere i figuris erit ſm hāc rōnē quā predixit ptho.

¶ Eaſq3 adiuicē cōferre ⁊ ꝓprietates i forma corporū ⁊ eorūdē ɔplexiōe ⁊ ea℞ oīu3 re℞ ɔmixtiōe coadunatas nobis ide ɔijcere cōuenit.

¶ S3 accipiem⁹ ɔpatiōe3 i toto. ſ. vno cū altero ⁊ itelligemus ide ꝓprietates q̄ iūgūt ꝑ ɔplōnē harū re℞ i forma corporis ⁊ ɔplōnis ipſius.

¶ Hec eſt regula generalis pro omnibus ita ꝙ quādo iuenimus ꝙ diſpoſitor ē vnus ⁊ ꝙ oēs alie res cōcordāt cu3 eo iudicabim⁹ ꝑ diſpoſitorē et ſi res alia huic' cōtraria fuerit minuemus tātū quātū iſtud de re illa ꝑtinēte ad ipſu3 Et ſi inuenieremus quod in diſpoſitiōe dominetur pl⁹ vno plāeta accipiemus illū qui fuerit maioris teſtimonij ⁊ omnes res alias cōuēiētes ⁊ miuem⁹ ⁊ addemus ſm hec. Et cū hec ſciem⁹ figurā corporis ⁊ eius cōplexionē ⁊ formā.

¶ In impedimentis ⁊ ifirmitatibus accidētib⁹ corpi nati. Capitulum. XII.

Dixit haly. Poſtꝙ̄ nos docuit i capi. ꝓcedēti regulas ꝑ q̄s poſſumus ſcire figurā corporis ⁊ forma3 ac cōplexionē ipius vult nobis i hoc capi. demōſtrare ꝑ ordinationē rectā regulas qbus ſcire poſſumus peſtilētias ⁊ infirmitates corpori contingentes.

Quoniā enarratio ipedimēto℞ ⁊ infirmitatū accidentiū corpori ꝓmiſſa ſubſeq̄t: hāc inueſtigādo ſpē3 ꝓſequtur: q̄ eſt vt ſubiūgit. Cū in iſto loco hoc ite℞ gn̄alr̄ ſcire cupimus duos āgl'os hemiſperij q ſūt aſcēdēs ⁊ occidēs. ꝓprie aūt ipm eundē occidētē. illđ ēt qđ añ ipm ē qđ id eē manifeſtū ē: cui⁹ nullā cū aſcēdētis angulo colligationē fore dicim⁹: duas quoq3 ſtellas infortunas: ⁊ qualis ſit ea℞ qualitas reſpcū ho℞ loco℞ nos obſeruare ɔuenit. nā cu3 vtreq3 vl' earū altera reſpcū graduū ad loca ꝓ̄dicta aſcēdentiū i ipo eodē loco vl' i ei⁹ q̄rto ſeu oppoſito aſpectu fuerit: ifirmitates ⁊ ipedimēta i ipo nati corpore ɔtigētia euenire nō dubitabim⁹. Maxime āt cū alte℞ vl' vtrūq3 lumiare fuerit i āgulis eo mō quo ꝓ̄dixim⁹ vt i eodē ſcđo vl' duob⁹ adiuicē oppoſitis ſit vtrūq3. tūc eteni nō ſolum cōfortaſ ifortūa℞ alte℞ cū ad eos aſcēderit poſt lūinaria ⁊ i āgulo fuerit ifortuna: ad aliqđ ex ꝓ̄dictis ifirmitatib⁹ faciendū: vt ifirmitates q̄s hemiſpij loca ſignificant: ⁊ loca ſigno℞ nāeq3 ſtellarum infortunantium ⁊ infortunarum: ſtelle quoq3 que eis aſſociantur in figura: verumetiā ſuper hoc iterum confortatur cum aſcenderit ante luminaria.

¶ Et poſtꝙ̄ iudiciū peſtilētia℞ ⁊ ifirmitatū que accidūt corpi ſeq d3 id qđ ꝓ̄dixim⁹. nūc volum⁹ loq ⁊ ꝑquirere i hac noſtra rōne quā narrabim⁹

Dicim⁹. n. i hoc loco cōuenire qñ ſcire voluerim⁹ hanc rē gn̄alr̄ vt aſpiciam⁹ ad duos angl'os orizontis: qui ſunt aſcendens ⁊ occidens: ⁊ ad ipſum met occidens: ⁊ ⁊ ad domū occidens predētē: ⁊ ē illa q̄ nō hab3 alligationem aliquā cu3 aſcēdēte: ⁊ ꝙ aſpiciamus ad duos pl'tas ifortunas: ⁊ cuiuſmodi ſtatū hn̄t i ɔpatōe ho℞ loco℞: q2 ſi fuerit hec duo loca ꝓ̄dcā i gradib⁹ i qb⁹ ābo loca vl' lūinaria eleuāt: vel aliqs co℞ ita ꝙ ipſemet ſit in loco aut i q̄rta vl' oppōne ſup vnū diametrū: ɔuenit nobis credere ꝙ natū attigēt peſtilētie ⁊ ifirmitates i corpe ſuo maxie vt ābo lumiaria aut aliqđ ho℞ fuerit i āgulis māerie quā dixim⁹: ſiue ſint ābo i vno āgl'o ſiue i duob⁹ oppoſitis āgulis: ⁊ tūc nō ſolūmō dāt vi pl'tis ifortunis quando ad eos aſcenderit poſt luminaria infortuna exiſtente in angulo faciente peſtilentias ⁊ infirmitates quas loca ſignificant orizontis: ⁊ loca ſignorum ⁊ nature planetaru3 infortunantium: ⁊ ſtelle que habent participationē cum ipſis: verumetiam dabunt eis vim faciendi hoc idem ſi fuerit aſcendēs añ duo lūinaria.

¶ Si mētē appoſueris i his verbis: ⁊ adiūxeris verbis capituli co℞ q cibū nō recipiūt itelliges ea hn̄. Et id qđ i hoc capitulo nos docuit ptho. ē regula general' qua ſcire poſſum⁹ peſtilētias et ifirmitates in nati corpe cōtingentes. hec āt regula docet nos vt aſpicias ad aſcn̄s. ⁊ ſeptimā domū. ⁊ ſextam: q2 non habet cū aſcēdente aſpectum: ⁊ ad planetas in his locis exiſtentes ⁊ ad planetas aſpicientes ipſa loca. Et ſi ea infortunata inueneris. ab infortunis vel duo loca for

lūmō īfortunata ⁊ proprie ſeptimā domū ⁊ ſextā ſciemus
ꝓ certo ꝙ nato accidēt īfirmitates ⁊ peſtilentie in corꝑe
Et ſi vnum horū īfortunatum iuenerimus aſpiciemus ad
duo lumiaria ſi fuerit ī fortūa ī anglīs vel aliquod eoꝝ ſci
demus ꝑ hoc ꝙ accidet nato peſtilētia ī corpore nec aſpici
etur ī his quinqꝫ locis q̄ ſūt aſcēdēs ſeptima ⁊ ſexta ⁊ locꝰ
ſolis ⁊ lune ſi aliqs eorū ſepatur ab īfortuna vel vadit ad
eā. q꞉ tātū eſt vnū q̄tū aliud: ē tamē maioris nocumēti ille
q vadit q̄ ille qui ſeparatur ab īfortuna ſicut diximꝰ ī cap.
eorū qui cibū nō recipiūt. Et ad id qđ debemus mentē ap
ponere in hoc loco eſt vt ſint vires planetarum commixte
vna. ſ. cū altera. Et ꝯuēit te ſcire ꝙ peſtilētie ⁊ īfirmitates
accidētes in corpore nati cā reꝝ ꝑdictaꝝ erūt ſm ꝙ ſignū
ſignificat aſcēdētia: ⁊ ſignū ſeptimū: q꞉ h̄ ſūt ſuper orizon
tē. ⁊ ſm qđ ſignificāt ſigna ī quibus ſtāt ſignificatores ⁊ na
ture planetaꝝ īfortunatoꝝ. et loca īfortunata ⁊ planete ꝑ
ticipationem habentes de figura cum eis. quod totum do
cet ab hinc in antea ptho.

¶ Eo ꝙ vniuſcuiuſqꝫ ſigni partes circūdātes ꝑ
tē recipientē lumen ex hemiſperij partibꝰ. dico
partē īpedimenta ſuſcipientē eā corporis par
tem in qua futurum continget ſignificant. de
ſignant etiam vtrum id quod eueniet impedi
mentum ſit vel infirmitas aut vtrunqꝫ. Na
ture quoqꝫ ſtellarū īpedim̄ta ⁊ cāus ſpecificāt.

¶ Ita ꝙ gradus cuiuſlibet ſignorum qui comp̄
hendunt gradum recipientem nocumentum
graduum orizontis ſignificant locuꝫ corporis
in quo accidens illud contiget vel ſi illud quod
accidet in membro ipſo erit peſtilentia vel īfir
mitas aut vtrunqꝫ: Nature tamen planetarū
faciunt maneries cauſarum ſuarum.

¶ Vult dicere ꝙ gradus qui recipit nocumētū a pl̄tis īfor
tunis ſiue ſit de gradibus aſcendentis ſiue de gradibus
ſeptīe ſignificat mēbrū ī quo accidet peſtilētia vel īfirmi
tas vel vtrūqꝫ: q꞉ ſemper erit ipſe gradus ī termīo alicuiꝰ
planete: et ꝓpterea cōuenit vt diſpōatur mēbrū qđ ē illius
pl̄te: tn̄ nature planetaꝝ que faciunt maneries peſtilentia
rū ēt īfirmitatū ſil̄r faciūt cās haꝝ maneriērum: Et poſtq̄
ita eſt quando ſciuerimus mēbra propria planetarum ſcie
mus totum ꝙ congruit huic capitulo.

¶ Eo ꝙ ſaturnus habet ex dignioribus ꝑtibus
hōis audituꝫ dextruꝫ ſplenē veſica ⁊ flegma.

¶ Quia ſaturnus habet de membris principa
libus hominis auditum dextrum ⁊ hazum . i.
ſplenem veſicam et flegma.

¶ Saturnus habet auditū dextrum q꞉ eſt de haiꝫ ſolis in
multis ſicut qđ habēt participationem in diſpōne patris ⁊
habꝫ hazū. i. ſplenem ꝑꝑ meľiam que eſt de natura eius et
veſicam q꞉ hꝫ participationem in canalibus ſuperfluitatū
⁊ fl̄a q꞉ qn̄ꝫ facit magnū frigꝰ ⁊ qn̄ꝫ magnā hūiditatem.

¶ Iuppiter vo tactum pulmonem coſtas carti
lagines ac ſperma.

¶ Et iuppiter hꝫ tactū ⁊ pulmonē ⁊ coſtas pul
ſus ⁊ ſperma.

¶ Hꝫ hec q꞉ ē calidꝰ ⁊ hūidus ⁊ tꝑatꝰ v̄ſus hūiditatē ī alio
et he res il̄ ꝯuēiūt: q꞉ tactꝰ ꝯuēit tꝑātie: ⁊ pulmo coſtatꝰ pul
ſūs ꝯuēiūt calori et vite q̄ ē ꝑꝑ tēꝑantiā ⁊ ſꝑma ꝑꝑ illđ idē.

¶ Mars autem ſiniſtrum auditum: rignōes ve
nas ⁊ teſticulos.

¶ Et mars habet auditum ſiniſtrum: renes ve
nas: ⁊ membra virilia.

¶ Hoc eſt q꞉ mars multotiēs participationem habet cuꝫ
luna. ⁊ ꝓptera ꝑticipationē habet in diſpōne auditus ſini
ſtri: ⁊ ꝓpter vilitates locorū ꝑ que tranſeunt ſuꝑfluitates
ad hec membra: ſūt eius renes vene ⁊ virilia membra.

¶ Sol viſum: cor: ⁊ cerebrum: neruos: ⁊ om
nia dextre partis membra.

¶ Sol habet: viſum: cerebrū: cor: neruos: ⁊ om
nia membra lateris dextri.

¶ Qm̄ ſol nobilior eſt oībus alijs ſtellis: docet eum habere
nobiliora membra que ſunt in homine: ⁊ in latere dextro.
latus dextrū eſt nobilius q̄ ſiniſtrū. Sil̄r q꞉ ſol hꝫ ꝑticipa
tōem cū alijs pl̄tis ī termīs medietatis maioris firmamēti.

¶ Venus odoratū: epar: carneꝫ.

¶ Venꝰ habet odorem: epar: ⁊ carnem.

¶ Iam ſcis q꞉ venus eſt ſm iouem ⁊ ſeparata ab eo inq̄tū
eſt femina. ⁊ qđ ipſa dat eſt pulchritudo. ⁊ ꝓpterea conue
nit vt habeat iſta membra.

¶ Mercuriꝰ locutionem: deliberationeꝫ: memo
riam: linguam: fel: atqꝫ nares.

¶ Mercuriꝰ vero hꝫ rōnem loq̄lā: cogitationē:
linguā: fel: ⁊ fūdamētū a ꝑte inferiori.

¶ Iam ſcis q꞉ mercurius per ſe tendit ad ſiccitatē: ⁊ eſt con
uertibilis nature cū quouis planeta miſceať. ⁊ ſcis ꝙ ſem
per vadit circa ſolē q eſt p̄nceps maior. vn̄ conuenit vt ha
beat loquelā. rōnem. cogitationem. ⁊ linguam. q꞉ ſemꝑ eſt
circa ſolem ⁊ tendit ad nām cuiuſlibet planetarū. ⁊ hꝫ fel
⁊ fundamētum ꝓpter cōmixtionem quā hꝫ cū infortunis

¶ Luna guſtū: ⁊ deglutitū: ſtomacū. vētrē: mu
lierū pudēda: ⁊ oīa ſiniſtre partis mēbra.

¶ Et luna habet guſtū ⁊ guttur: ⁊ ſtomacuꝫ ⁊
ventrē: ac matricem mulierum ⁊ omnia mem
bra lateris ſiniſtri.

¶ Qm̄ ſol hꝫ mēbra q̄ magis hn̄t dn̄iuꝫ ī directōe vite: ꝯue
nit vt lūa hēat mēbra q̄ ſequūť illa p̄ncipalia ⁊ ſuiūt eis. ⁊
ꝓpterea vēter ⁊ ſtomachꝰ: ⁊ matrix: ⁊ guttur ſūt ď dn̄io lūe.
Sil̄r hꝫ lūa ꝑticipatōeꝫ cū pl̄tis ī diſpōne mēbroꝝ q̄ ſūt in
medietate mīori firmamenti. ⁊ nos demonſtrauimꝰ verba
ptholemei in rebus iſtis: vt a te ſumas ſemper exemplum:
⁊ vt des cuilibet planete quod ſibi conuenit.

¶ Impedimenta vero generaliter contigent in
maiori parte: cū infortūatrices ſtelle q̄ ſūt eorū
occaſio fuerint orientales. Infirmitates autem
euenient cū eedem ſtelle fuerint occidētales: eo
ꝙ inter vtrūqꝫ iſtorū duorū ē ſeparatio. nā īpedi
menta non niſi ſemel cōtingent: nec multum du
rabūt. Infirmitates vero vel ſemper durabūt
aut reciprocando contingent.

¶ Accidēs peſtilentiaruꝫ general̄r erit: quando
planete fortune eas faciētes fuerit oriētales. ac
cidēs tn̄ infirmitatū erit: qn̄ hi planete fuerit oc
cidētales. eſt. n. inter vtrunqꝫ horuꝫ dr̄ia: q꞉ pe
ſtilentia accidit vna vice: ⁊ nō durat dolor ipiꝰ. ī
firmitas āt ſemꝑ durat ⁊ hꝫ acceſſiones qn̄qꝫ.

¶ Planete infortune faciētes rem talem: qn̄ fortes fuerit
dant peſtilentias. ⁊ quādo debiles infirmitates. ⁊ hoc ē qđ
vult dicere ptholemeꝰ enī dedit vnū exemplū fortibꝰ: vt

in alijs fortibus ſumas exemplū. et hoc exemplū ē: q2 plꝰte orientales ſūt fortiores: ⁊ occidētales debiliores. Et ē dria iter peſtilentiam et infirmitatē. et ꝓpter hoc dixit ꝙ peſtilentia accidit vna vice: ⁊ quieſcit dolor eiꝰ et ipa remanet. nec remouetur ſicut cecitas: ſurditas: ꝑditio vnius lateris. infirmitas vo que accidit durat dolor quouſq; liberet̄ vel per acceſſiones: ſicut eſt podagra. et hic perficiūtur eiꝰ vba in hac regula generali. ab hinc vero in antea in particularibus vult loqui.

¶ In rebus vero per quas accidentia particularia deprehenduntur cum ipſe ꝓprie experimentate ſunt ⁊ obſeruate figure: ⁊ qualitates inuēte ſunt infirmitates ⁊ impedimenta ſignificantes quod deprehenſu3 eſt ex accidentibus que ſequūt̄ ⁊ accidūt i parte maiori ſ3 ꝯſiles poſitiones ſtellaru3 in q̄litatibꝰ.

¶ Et res cū quibus ſcire poſſumus accidentia particularia quando bene rectificate fuerint in ueniendo figuras ⁊ ſtatus ſignificātes peſtilentias ⁊ infirmitatem ſunt ſcire hec per accidētia que ſequuntur ⁊ attingunt in maiori parte ſ3 ſitum planetarū q̄ ſūt ſimiles in ſtatu.

¶ Poſtq̄ȝ nobis demōſtrauit res q̄bus ſcire poſſumus gn̄aliter peſtilētias ⁊ infirmitates que accidūt nato: vult oſtēdere quō cognoſcemꝰ quālibet particulariū: ⁊ dixit ſic. Qn̄ hoc ingſiui et ſcire volui: aſpexi et rectificaui has res ꝓpe: et inueni ꝙ accidit cuilibet eorum per propriam figurā eiꝰ et ipſe diſtinguet in antea.

¶ Erit eni3 in altero oculorū viſus amiſſio: cu3 lūa ſola fuerit i ꝑdcis āgulis: fueritq; i ipſa hora coniunctio vel ꝑuentio: vel cū fuerit in alia figura cū ſole ⁊ habuerit alictiſal: cū aliqua ſtellarū alaceha que nubibus aſſimilantur: ⁊ ſūt i ſignorum circulo: velut ſtella nubiloſa que eſt in cancro ⁊ athoraie que eſt in tauro. ⁊ cacumē ſagitte ſagittarij: cauda quoque ſcorpionis. ⁊ id qđ eſt circa aldhafera ex partibus leonis: necnon calhe3 aquarij.

¶ Ita ꝙ amiſſio viſus accidit vni oculo qn̄ luna fuerit ſolūmō i an̄dictis āgul': ⁊ acciderit illa hora ꝙ ſit ꝯiūctio vel oppō. Silr̄ qn̄ fuerit i altera figura de figuris quas habet cum ſole: ⁊ applicuerit alicui ſtellarū nebuloſarū q̄ ſūt i zodiaco: ſicut eſt ſtella nebuloſa q̄ ē i cancro: ⁊ pleiades in tauro: ⁊ alia q̄ eſt in ſagittario: ⁊ capud caude ſcorpionis: ⁊ ille que ſunt in circuitu: crinis leonis: ⁊ altaliſim aquarij.

¶ Hec eſt figura ꝓpria que facit cecitatem vel infirmitatē in vno oculo ſolūmodo. et hec eſt figura vt ſit luna in aſcēdente vel occidēte infortūata. et ꝙ ſit ſol cū ea vel eiꝰ oppoſitione. Na3 hec conſtellatio facit infirmitatem ī vno oculo vel cecitatem in eo. Similiter ſi lūa applicuerit ſoli exiſtenti in aliquo angulorū qui ſunt aſcēdens et occidēs īfortunata: exiſtente ailqua ſtella nebuloſa cū ea ſup vno circulo de circulis q̄ aſſimilantur oriçonti: quos ante narrauimus in cap. vite. talis cōſtellatio facit cecitatem in vno oculo vel infirmitatem in eo.

¶ Cūq3 luna fuerit in aliquo angulorꝫ occidētalis fueritq3 mars ſolꝰ oriētalis: vel mars ⁊ ſaturnus oriētales eūtes ad eā a lōge: vel ſi ſol fuerit i angulorū aliquo et ante eū he due ſtelle aſcenderint: vel ſi duobus luminaribus aſſociētur iſi figura ⁊ vtrūq3 lūinarie in vno eodēq3 ſigno vel in oppoſitis ⁊ reſpectu ſolis matutinales extiterit. luneq3 reſpectu veſꝑtinales: i vtroq3 oculo futura contingent.

¶ Et qn̄ luna fuerit in aliquo angulo occidentali ⁊ mars oriētalis: vel mars ⁊ ſaturnus orientales. et occidāt cū ea poſtea. et quando ſol fuerit in aliquo angulo ⁊ hi duo planete fuerit aſcēdētes anteq̄ȝ ipſe: et cū hoc acciderit ꝙ hēant ꝑticipationē đ figura cū duobꝰ luminaribꝰ i vno ſigno vel oppoſita ſup diametrū ⁊ fuerint matutinales in illa ꝑticipatione quā hn̄t cum luna erit accidens in duobus oculis.

¶ Hec eſt alia regula oculos cōprehendēs ambos. poterimus enī ſcire id qđ accidet ambobus oculis per tres figuras: quaꝝ prima ē vt ſit lūa in aliquo angulo īfortunata cū marte: vel cū matre ⁊ ſaturno: et ipſis exiſtentibꝰ orientalibus et lūa vadat vt applicet eis. Secūda ē ꝙ ſol ſit īfortunatus ī aliquo angulo ab his duobus plāetis et vadat applicādo eis. Tertia ē ꝙ lūa ⁊ ſol ambo ſint ꝯiūcti vel oppoſiti ⁊ ābo īfortunati a ſaturno et marte ⁊ ꝙ dans īfortuniū ſoli ſit matutinalis et lunā īfortunās ſit veſꝑtinalis. Nā quelibet haꝝ triū figurarū dat accidēs ambobus oculis ita ꝙ ſi fuerit peſtilētia eruētur: ⁊ ſi infirmitas: accidet eis ſcabies vel vulnꝰ aut tela vēaꝝ ⁊ his ſilia.

¶ Per martē igitur id qđ ex amiſſiōe viſus ꝑdiximus eueniet aliquo ictu vel ferro aut cōbuſtione. Et ſi mercurio fuerit aſſociatus in figura cōtinget hoc ex luctamie vel ludo: ſiue ꝑ hoc ꝙ ei ab iniq̄s fiet. Saturnus aūt faciet hoc ex oculorū albugine vel frigiditate aut iaculatione: ⁊ ex his ſimilibus.

¶ Per martē enī ꝑuēit viſus amiſſio ex percuſſione aut ferro vel igne: et ſi mercuriꝰ cū eo ꝑticipatōem habuerit i figura erit accn̄s futuꝝ cā luctādi vel ludēdi vel equū currēdi vel ꝑꝑ huiuſmodi exercitia q̄ faciūt. Et accidit ꝑꝑ ſaturnu3 đſcēſio aq̄ꝝ capitis ad ocl'os vl' ꝑꝑ magnū frigꝰ ſiue ꝑ aquā cardinē cadētē ibi ⁊ his ſil'ia.

¶ Poſtq̄ȝ ſciuerimus id qđ accidet in aliquo oculoꝝ vel in ambobus de īfirmitatibus et alijs. et ſcire voluerimus huius rei cām aſpiciemus ſi mars ē ille qui hoc facit. ⁊ ſi ipſe fuerit erit illud ꝑꝑ ictū aut vulnus vel ferrū ſiue cōbuſtionē: Et ſi teſtificabitur ei mercurius erit illud cā luctandi et ſolaciādi aut ex ꝑcuſſione alicuius hoīs mali. Et ſi ſaturnus fuerit ille qui hoc fecerit erit hoc ꝑꝑ deſcenſū aquarū ad oculos ſiue ꝑꝑ magnū frigus vel humiditatē aut ꝓpter vulnera que fiēt ſup pupillā oculi et faciūt ocl'os cardines nebuloſos: Et o3 vt intelligas dictū eius qn̄ dixit et his ſimilia: ſi due infortune fuerit participes i ſignificatiōe componetur ex duabus his naturis id quod ē in ſimplicibus Et ſi luna ſola ſignificatrix fuerit aſpicies ſignum ⁊ termi

nũ in quo fuerit: ꝛ ide ſcies cõplonem ipſ⁹: ꝛ dices accidẽs erit tale ꝛ tale: ſm ꝙ ꝯuenit illi cõploni. vbi grã. ſi mars fu erit i ſigno calido: erit ꝑpter ignẽ. ꝛ ſi fuerit i termis ſatur ni: erit ꝑpter ferrũ. ꝛ hoc mõ accipies ex⁹ i omnib⁹ alijs re bus. qꝛ id qð dixit ptho. erit regula de quib⁹ exemplũ acci pies. ꝛ oꝫ te ſcire i hoc loco ifirmitates oculoꝝ a phyſicis: et occaſionẽ cuiuſlibet eaꝝ: ꝛ iudicabis quãlibet ſm ꝙ ad eã ꝑtinet. ꝛ opꝫ te habere i memoria tua id qð diximꝰ in capi. eoꝝ q nõ recipiũt cibũ. Et ẽ ꝙ ſi nocumẽtũ iſtð fuerit val de magnũ: erit accidẽs circa natiuitatẽ: ꝛ ſi magnũ nõ fue rit ꝓlongabit̃: ſilr ſi aliq̃ fortũa teſtificabit̃ ei. ꝛ ſi ſcies tp̃s i quo accidet ꝑ regulas quas ſciuiſti tp̃a qb⁹ accidẽt ꝑicula: ꝛ hoc iã dictũ ẽ. ſilr hoc ſcies ꝑ reuolutiones annorum.

¶ Itẽ cum venus in a liquo predictoꝝ anguloꝝ ꝛ ꝓprie in occidẽtali fuerit ꝛ extiterit cum ſatur no: vel ei i figura aſſociata fuerit ſuaqꝫ loca cõ mutauerit: ꝛ fuerit mars eleuatus ſuper eam: vel in ei⁹ oppõne continget ex hoc hominibus non habere filios: mulieribus aborſum: ꝛ par tus intempeſtiui.

¶ Silr ſi venus fuerit in aliquo anguloꝝ predi ctoꝝ ꝛ ꝓprie in occidente iuncta ſaturno: vl̃ aſ piciat eũ ꝑmutando loca: ꝛ mars altus fuerit ſu per ipſos ambos vel i eoꝝ oppõne ſup dyame trum accidet ꝓpterea viris ꝙ non facient filios ꝛ accidet mulieribus ꝙ morientur earũ filij: vl̃ parient ante tempus.

¶ He ſũt regule alie q̃ accepte ſũt per figuras veneris. Pri ma ẽ vt ſit ven⁹ i aſcẽdente vel occidẽte: qð ẽ fortius eo: ꝛ ſit cũ ſaturno iũcta: vel ip̃ꝫ aſpiciat: Altera ẽ vt ſit ſaturn⁹ i loco horum duorũ locoꝝ anguloꝝ venere ſibi iũcta: vl̃ ip̃ꝫ aſpiciente. ꝛ ſi in his duab⁹ rebus mãs aſpexerit venerem: vel ſit i eius oppoſito accidet viris ꝙ erũt manerti: nec fa ciẽt filios: ꝛ mulierib⁹ ꝙ morient̃ filij: vl̃ pariẽt ante tp̃s.

¶ Qñqꝫ etiã puerorũ detrũcatões ide cõtingẽt: ꝛ ꝓprie in cancro ac virgie ꝛ i capricorno: ꝛ cũ luna ab oriẽte hũerit alictiſal cũ marte.

¶ Accidet ſimiliter eis ꝙ abſcindẽtur creature i matricib⁹ ſuis: ꝛ hoc euenit ꝓprie i cãcro: virgie ꝛ capricorno: lũa marti applicante a ꝑte oriẽtis.

¶ Vult dicere ꝙ qñ venus fuerit i hoc ſtatu quẽ dixit: ꝛ ac cidit ip̃o mõ in cãcro aut ỽgine: aut capcorno: luna applicã te marti ex parte orientis: accidet mulieribus diſmembra tio creaturarum.

¶ Et ſi hoc iteruꝫ modo: mercurio ꝛ ſaturno ve nus aſſocietur: eleueturqꝫ ſuꝑ eam mars vl̃ ſit in eius oppõne ꝑ dyametrũ: natus erit abſqꝫ te ſticulis: aut hermafroditus vel clauſus.

¶ Similiter ſi ven⁹ habuerit ꝑticipationẽ cum mercurio exñte ip̃a in hoc ſtatu cum ſaturno: ꝛ mars altus fuerit ſuper eam vel in eius oppoſi tione ſuper dyametrũ: natus erit caſtratus vl̃ femin⁹ aut neuter vl̃ clauſus ꝺ fũdamẽto toto.

¶ Vult dicere ꝙ qñ venus fuerit cũ ſaturno vel in mane rie quam narrauit ꝛ mars altus fuerit ſuper eã: ꝛ ipſa parti cipationẽ habuerit cũ mercurio exiſtente i hoc ſtatu: nat⁹ erit caſtratus aut neuter vel clauſus.

¶ Et cum hoc ita fuerit: ꝛ ſol iterũ in figura fue rit aſſociatus ꝛ maſculina fuerint luminaria ꝛ ve nus: ꝛ luna occidentalis infortuneqꝫ i gradib⁹ ſequẽtibus: ſi natus fuerit maſculus ementula bitur vl̃ i ſuis ipedimẽta teſticulis accidẽt. Ma xime aũt cũ hoc i leone ariete ſiue i ſcorpione aut capricorno ſeu aquario fuerit. Si femina vo fuerit erit ſterilis ꝛ forſã iſtorũ aliquis oclo rũ ipedimenta non effugiet.

¶ Et quoniã he res ſic fuerit ꝛ ſol ꝑticipationẽ habuerit in figura ꝛ ambo lũinaria ꝛ ven⁹ fue rit maſculiã et luna occidẽtalis ꝛ ifortune i gra dibus qui ſecũt̃: nat⁹ erit ſine mẽbris virilib⁹ vel ſi ea hũerit peſtilẽtia ſibi accidet i eiſdẽ: et maxie ſi hoc fuerit in ariete vel leõe ſiue ſcorpiõe aut capricorno aut aquario ꝛ femie nõ pariẽt ꝛ erũt manerte ꝛ accidet peſtilẽtia i his aliqñ i viſu.

¶ Vult dicere ꝙ quãdo ven⁹ fuerit in ſtatu predicto cũ ſa turno et marte et aſpexerit ſolẽ ꝛ ip̃a et ambo lũinaria fue rint maſculiã ꝛ luna occidẽtalis ꝛ venus i hoc ſtatu appli cet ifortunis erit maſculus ſine mẽbris virilibus vel ſi ea habuerit accidet peſtilẽtia i eiſdẽ ita ꝙ nõ poterit dare ſꝑ ma: ꝛ ſi fuerit mulier nõ pariet et erit manerta et iſte qui ta lẽ natiuitatẽ hꝫ aliquãdo auiſus peſtilẽtia nõ euadit ꝛ ma xime ſi venus in tali ſtatu fuerit i ariete leone ſcorpione ca pricorno vel aquario.

¶ Nati quidẽ quorũ ligue tenẽtur i loquẽdo ꝛ qui balbutiẽtes exiſtũt ſunt hi quib⁹ ſaturnus ꝛ mercurius i ꝑdictis ãgulis cũ ſole fuerit. maxie quidẽ cũ mercuri⁹ occidẽtalis extiterit: ꝛ vterqꝫ lũe i figura aſſociat⁹ fuerit. Mars aũt ſi cũ his duobus ſtellis fuerit ex quo lune aſſociet̃ ſuaꝝ liguarũ tẽacitatẽ i ꝑte maiori denodabit.

¶ Et nati quorũ ligue detinẽtur vel qui verba eorũ nõ bene formãt ſunt illi q habẽt i eorum natiuitatibus ſaturnũ et mercuriuꝫ cuꝫ ſole i an gulis ꝑdictis et maxie ſi mercuri⁹ fuerit occñta lis aut ãbo fuerit i participatione vel in figura cũ luna ꝛ ſi accideri mars cum iſtis duab⁹ pl̃tis diſſoluit lingue ꝺtentionẽ ꝑ maiori parte a tꝑe quo lune obuiauerit.

¶ Cõſtellatio faciẽs ligue detẽtionẽ ẽ quãdo ſaturnus: et mercuri⁹ fuerint iũcti cũ ſole exiſtẽte i aſcẽdẽte vel i occi dente ꝛ luna aſpiciẽte ipſos ãbos et ſi ſic nõ fuerit ſꝫ fuerit ſolus mercuri⁹ cũ ſole habẽdo aſpectũ ad ſaturnũ vel luna appliicãte ſaturno talis cõſtellatio ſilr lingue detẽtionẽ fa cit: Et ſi mars aſpexerit lunã ꝛ hos plãetas diſſoluet aliqꝫ tulũ detẽtionẽ lingue ꝛ faciet accetñdor: et tẽpus in quo ꝺ ſtruet̃ ligue detentio erit ſm grad⁹ q ſũt iter martẽ ꝛ lunã vel iter ipſũ et iter iſtos alios pl̃tas et h ẽ regula i his reb⁹ ꝑ quã ſcire poterim⁹ qcqd accidet ligue ſiue ab hora natiui tatis ſiue alio tẽpore vite aſpiciẽdo i hac re ſm aſpectũ ei⁹ cũ fortunis ꝛ infortunis et ad loca pl̃tarum ꝑ reuolutiões ãnorũ ꝛ hꝫ ſilia.

¶ Item cũ ad ifortunatrices ſtellas i angulis in fortũatis iuerit lumiaria vel cũ i oppoſito lũi nariuꝫ infortunatrices fuerint. ꝓprie autẽ cum luna fuerint i altero duorum nodorum vel i caſ

mon:aut ī ſignis īfirmantibus: vt aries: taurus:cancer: ſcoꝛpius: ⁊ capricornus: contigēt coꝛpori gibboſitatis impedimenta vl' alicuius membꝛi deſtructiones vt claudicatio: deſiccatio aut diſiunctio. Q̄ ſi fuerint cū lūinarib⁹ infoꝛtunatrices ab ip̄a boꝛū partus: hec eadē impedimēta cōtingēt. Si āt ī celi medio fuerit: ⁊ ſuper luminaria eleuentur fuerintq̄ꝫ loca earum in lōgitudine cum eis: aduenient hec impedimenta per accidētia maxima plena timoꝛis: vt p̄cipitatio: vl' caſus ī man⁹ latronū: ſeu ꝑ quadrupedia. ⁊ ſi mars eleuat⁹ extiterit ⁊ dn̄et: ex combuſtiōe ignis vel ex plagis maximis: ſiue qꝛ ī latronum manus icidet: hec ꝯtigēt ipedimēta. At ſi ſaturnus eleuet̄ ⁊ dn̄et: hec eadē accidet ipedimēta ex p̄cipitatōe: vl' ſubmerſiōe: aut ex paraliſi.

C Silr' ſi ambo lūinaria applicuerit ī foꝛtunis in anglis exn̄tib⁹ vel ī oppōne lūinariū ſuꝑ dyametrū: ⁊ maxie ſi fuerit lūa ī aliquo nodoꝝ: aut ī coꝫimō vl ī ſignis ī cecados: q̄ ſt aries: taur⁹: cācer ſcōpio: accidet ī coꝛpe nati peſtilētia: gibboſitas aut coxedar: vl' ablatōis cruriū. ⁊ ſi īfoꝛtūe fuerint cū lūinarib⁹ erūt he peſtilētie ab hoꝛa ipi⁹ natiuitatis. ⁊ ſi fuerit ī medio celi: vl' alte ſuꝑ luminaria: ⁊ eis applicuerit ī lōgitudie: accidēt he peſtilētie ꝓ magnis accn̄tibus ⁊ piculoſis: ſicut q cadit ab alto: ⁊ q cadit ī man⁹ latronū aut aliq̄ruꝫ feraꝝ. Et ſi mars fuerit ille q dn̄at: accidēt he peſtilētie ꝓ igne ꝯburēte: vel ꝓ magnis caloribꝰ ⁊ malis: aut qꝛ cadet ī man⁹ inimicoꝝ. Et ſi dn̄abit ſaturn⁹ erūt he peſtilētie ꝓ caſu ab alto vel ꝑꝑ natatōeꝫ in aqua vl' ī tegumeto ꝺ mēbꝛo faldruba: coxedar: vel figura ſignificans paraleſim aut contracturam.

C Cum inſint due infoꝛtune in angulis: ⁊ ambo luminaria vadant ad cōiunctionem vel oppōnem: aut ad quadraturam earū: ⁊ acciderit cū hoc ꝙ ſit luna cū capite draconis: vel cauda: aut in coꝫimon. et hoc eſt loco vbi ſit caput draconis alicui⁹ planetarū: ⁊ ꝙ ſint ſigna ⁊ cecados: ſicut aries taurus cācer: ſcoꝛpio ⁊ capꝛicoꝛn⁹: talis ſignificatio qualis iſta: ſignificat vnā iſtarum peſtilētiaꝝ vel plures vna ſꝫ loca in quibus moꝛant̄ hi planete ſi fuerit ſig^a duoꝝ coꝛpoꝝ vel vnius ⁊ ſi aſpexerint ip̄m foꝛtune: ꝓlongabitur tēpus ipſius peſtilētie: ⁊ ſi non aſpexerint erit peſtilentia ab hoꝛa natiuitatis. Et ego inueni ⁊ certificaui in vna natiuitate in qua luna erat iūcta cū marte ī capite draconis: ⁊ erant ī ꝑtitione duodecīe dom⁹: ⁊ ābo in q̄rta ſolis ⁊ iouis: q erāt ābo in partitione duodecime dom⁹: ⁊ accidit ꝓpter hoc gibboſitas: ⁊ elongata fuit peſtilētia ip̄a. iz. menſibus: ſicut eſt curſus minoꝛ iouis: qꝛ erat ſubradys ſolis. Et poſtq̄ꝫ ita eſt id quod nobis mōſtrauit ptholē. hic non ē aliud niſi regule generales ī his rebus: vt inde ſumam⁹ exemplū in alys rebus. Et id qꝺ dixit ſi fuerint ī medio celi: vl' alte ſuper luminaria eis applicātes in longitudine. vult dicere ꝙ ſi due infoꝛtune fuerint in medio celi: ⁊ luminaria ambo cadentia a medio celi in oppoſitione infoꝛtunaꝝ ambarum vl' in earum quarto gradu ꝑ gradū talis ſtat⁹ qualis iſte: ſignificat ꝙ peſtilētie q̄ accident: erūt ꝓꝑter foꝛtia accidētia ⁊ ꝑicl'a magna: ſicͭ ē cadere ab alto loco: ſiue ī man⁹ inimicoꝝ vl' latronū: aut ꝑ feris aliq̄b⁹: vt ſūt lupi: leones: ⁊ vrſi: aut ꝑ eq ꝑcuſſione: vl' his ſimilia: ſicut eſt moꝛſus colubꝛi aut vipere. Et tu ſcire potes ꝙ vnāquāq̄ꝫ iſtaꝝ rerū iā narrauit ptho. qn̄ mētē appoſueris ī figuris ſtellarū fixarū q̄ ſtāt cū pl'tis. Et id qꝺ di. ꝙ ſi fuerit mars ille q dn̄at̄ erit peſtilētia ꝑ ignē n̄ idiget gloſa. Et ſimiliter id qꝺ dixſt de ſaturno. Jd tamē ꝙ ē tibi neceſſe ē cognoſcere loca lūinariū ⁊ ifortunarum. Et ſcias cui⁹ maneriei erit peſtilētia qꝛ ſi fuerit ī p̄ncipio ſignoꝝ quadrupedū erit peſtilentia ī māibus: ⁊ ſi ī fine: erit ī pedib⁹. et ſi alibi erit in alio loco coꝛpoꝛis. hoꝛū aūt oīum cognitio iā trāſiuit ī gloſis capitulorū que predixim⁹ ⁊ ita facies ī quolibet loco qꝛ vbi tibi neceſſe fuerit aſpicere in alys rebus que nomīate fuerit ī alio loco adiūges vnū cū altero ⁊ intelliges que voluerimus.

C Impedimēta quidē que frequētius accidūt: cū lūa ī duob⁹ p̄ūctis equinoctialib⁹: ⁊ duob⁹ ſolſtitialibus exiſtit. ſūt hec. Cū fuerit itaq̄ꝫ luna in p̄ūcto equinoctiali vernali ipedimētum inde ꝯtingēs erit ꝓprie moꝛfea: ⁊ ſi fuerit ī p̄ūcto ſolſtitiali eſtiuali erit ipetigo: ⁊ ī p̄ūcto equoctiali autūnali: erit albaras. at ſi fuerit in puncto ſolſtitiali hiēali freq̄nti⁹ ide ꝯtigēs erit lētigo ⁊ ſilia.

C Et ī maioꝛi ꝑte accidēt peſtilētie qn̄ luna fuerit ī duob⁹ punctis eqnocty ſolſtitioꝝ vel equinoctioꝝ ⁊ ſi fuerit ī puncto eqnocty vernalis. peſtilētia q̄ accidet erit ababac: Et ſi fuerit in puncto equinocty autumnalis erit accn̄s albaras ꝓprie. Et ſi fuerit in ſolſticio eſtiuali erit accidēs empeymes: Et ſi fuerit ī p̄ūcto ſolſticy hiemalis accn̄s erit ꝓ maioꝛi ꝑte rubedo ⁊ facies que dicitur roſa.

C Hec ē alia regula ī peſtilētys que compꝛehēdūt coꝛpa: et ſūt ad remouēdū graues: ⁊ verba ptho. māifeſta ſūt ī h loco ⁊ h ē qꝛ eqnoctiū autūnale aſſilatur equinoctio vernali. Et qn̄ lūa fuerit īfortunata ī equinoctio vernali facit manziellas albas et qn̄ ē ī equinoctio autūnali cōuenit ꝙ ſimiliter faciat albaras. ꝙ ē multū pei⁹ ad remouēdū: Et poſtq̄ꝫ lūa qn̄ infoꝛtunata eſt in ſolſticio eſtiuali facit empeymes ꝯueīt qn̄ fuerit ī ſolſticio hyemali ꝙ faciat roſā et ſimilia ſecundum infoꝛtunā que ibi eſt ⁊ planetam infoꝛtunantem ipſam.

C Accidunt aūt infirmitates: cum infoꝛtune p̄dicto mō aſſociantur in figura ſoli vel lune: ī mō tamen contrario. i. vt ſoli aſſocient̄ ⁊ ſint matutinales et aſſocientur lune ⁊ ſint veſp̄tinales.

C Et accidūt infirmitates qn̄ infoꝛtune ſteterint in manerie quā diximus habēdi ꝑticipatiōe ꝺ figura cum ſole et luna hec tamē eſt alio modo ꝙ. ſ. participatio infoꝛtunarum cum ſole īfoꝛtunis exiſtentibus matutinalibus. ⁊ cū lūa ꝑticipatio ſit īfortūis exn̄tib⁹ veſꝑtialib⁹.

C Hanc regulā iam narrauit ptho. ī p̄cedētib⁹: nihilomin⁹ vult repetere iſtud in hoc loco vt intellectum noſtruꝫ bn̄ informet. ⁊ eſt hec regula: ꝙ quando infortune inuēte fuerint cum duobus luminaribus vel cum vno aut ꝙ ſint in oppoſito eorum: aut in quarto gradu per gradum accident infirmitates ſi matutinales fuerint infoꝛtune in compara-

tione ſolis aut veſpertinales ſi fuerint i cõparatiõe lune. ❡Illud autẽ qꝺ generaliter ex infirmitatibꝰ cõtinget eſt id quod ſubiungitur: Complexiones vẽtris nati: faciet ſaturnꝰ frigidã ⁊ valde flegmaticaꝫ: aut ex humoribꝰ ad mẽbra diſcurrentibus macilẽtũ: morbidũ ⁊ ictericũ: plagã ẽt in iteſtinis: tuſſim: ſputũ: cãnlegã atqꝫ leprã: ⁊ cũ his oĩbus accidet mulieribꝰ dolor vulue. Mars autẽ ſputũ ſãguinis ⁊ melãcoliã q̃ ex nigris coloribꝰ ꝓuenit: apoſtemata in pulmone atqꝫ ſcabiẽ: ⁊ cũ hec accidẽt ei ſemꝑ ipedimẽta ex iciſionibus ⁊ aduſtionibus i eo factis ꝑꝑ ifirmitates q̃s in occultis locis patienť: vt ſũt ficꝰ atqꝫ fiſtule: ⁊ id qꝺ i corꝑe naſcitur ⁊ amplificať: aut queãdmodũ ſũt vlcera calida ignea: necnõ ⁊ vlcera q̃ corrodẽdo creſcũt: mulieribꝰ ẽt cũ his accident puerorum aborſus ⁊ eorum detruncatões.

❡Et ifirmitates q̃ gñaliter accidẽt erũt ita: qꝛ facit ſaturnꝰ de cõplõne vẽtris natũ frigidũ: ⁊ erit multi flegmatis ⁊ humorꝝ deſcendẽtiũ ad membra: macer erit ⁊ infirmꝰ: hẽbit colorẽ oculorꝝ ⁊ corporis mľtũ croceũ: ⁊ i iteſtis vulnera: tuſſiꝫ: vomet qcqd comedet: ⁊ patieť dolores yatus q dicit colica: et lepra: et cũ hoc accidẽt mulieribus i matricibꝰ dolores. Mars vero facit natuꝫ ſãguinẽ ſpuere: ſibi vulnus i pulmone ⁊ ſcabiẽ: et accidet inde ſibi ꝙ dolebit ꝑꝑ ꝯbuſtionẽ q̃ fiet ei: aut pforabiť per loca coopta occaſiõe mali exitꝰ vt fiſtľe et emoroydes: aut res q̃ naſcitur i corꝑe vel ꝑ vulneribꝰ multũ calidis et cõburentibus: vľ ꝑ plagis cõmedẽtibꝰ carneꝫ: et accidet cũ hoc mulieribꝰ motꝰ filiorꝝ quos i vẽtribꝰ deferũt. vľ ꝙ putrefiẽt aut diſꝑdẽtur i eis.

❡Iã ſcimꝰ ꝙ qñ infortune ſũt potẽtes ⁊ dãnatrices luminariũ: id qꝺ accidet i corpore erit peſtilẽtia. ⁊ qñ fuerit debiles accidẽt ifirmitates. Et ptho. dat nobis rõnẽ i h loco ꝑꝑ qd ẽ: ⁊ ipiꝰ ṽba declarata ſũt: ⁊ gloſa q̃ idigẽt ẽ hec: vt intelligas qd ſignificãt ṽba ptho. id qꝺ dixit: vẽter nati: vult dicere oĩa loca vacua q̃ ſũt i corꝑe: ſicut ẽ vẽter: cerebrũ: ⁊ vacuitas pectoris ⁊ ſtomaci: ⁊ iteſtinorꝝ: ⁊ matricis. Et humores q deſcẽdũt: vult dicere humores q ꝑ vrinã deſcendũt: ⁊ qꝛ flegma acetoſũ ⁊ ſalſũ macreſcit corpꝰ: et mẽbrorũ vulnera iteriꝰ accidũt ꝓpter hũores q deſcẽdũt ibi: ꝯuenit ꝙ ille q fuerit i tali ſtatu ſit macer multũ. Et manifeſtũ ẽ ꝙ flegma qꝺ deſcẽdit a capite ad pectꝰ facit tuſſim ⁊ vomere cibaria: et colica accidit ꝓpter flegma qꝺ ꝯpigiť in iteſtinis. ⁊ lepra ꝓprie accidit qñ ꝯtingit in corꝑe ꝯplo ꝯburẽs hũores. ⁊ facit eos melãcolicos. et hoc facit ſaturnus quando fuerit in aliquo locorum martis vľ eiꝰ termino: damnať a duobus luminaribus vel ab vno: et ſi aliqd itelligis de nã: ṽba ptho. potes itelligere ſine gloſa.

❡Predicte quoqꝫ nãe ſtellarꝝ q̃ adiuicẽ aſſociãtur i figura: ꝓprias ifirmitates i mẽbris corꝑis qñqꝫ faciũt: q̃s i augmẽto malitie mercuriꝰ adiuuat. Saturnũ. n. iuuat i ifrigidãdo ⁊ ꝓpriẽ in decurſu hũorũ ad membra ⁊ i eorꝝ nocumẽtis. Maxime ãt i his q̃ ad palatũ ⁊ pectus atqꝫ ſtomachũ diſcurrũt. martẽ vero iuuat i deſiccãdo ⁊ i his q̃ ex deſiccatõe ꝓueniũt: vt ſũt cruſte vlcerũ: ⁊ eſcare: dubailet: ⁊ eriſipilla: ⁊ ipetigines iniq̃: melãcolia: freneſis: epilepſia: ⁊ his ſiľia.

❡Et accidũt in naturis ſuis quas diximus ꝓ ꝑticipatiõe figure que ẽ planetarũ quã habent in mẽbris corporis ifirmitates ꝓprie: et res iuuãs ea ad augendũ has res malas ẽ mercurius qui iuuat ſaturnũ: et cõcordat cũ eo ad ifrigidãduꝫ et maxime in eo qꝺ currere facit hũores ad mẽbra et dolores pro humiditatibus et maxime q̃ ꝺcurrũt ad guttur et pectus: et ad ſtomachuꝫ: ⁊ adiuuat martẽ i deſiccãdo et qꝺ accidit ꝓ deſiccatiõe ſicut ſũt puſtule queſſe flare corteꝫ a yalas exidas q̃ fiunt incurtatiões et exituras q̃ multũ durãt. et apata cal̃a que ſunt coloris rubei ſãguis cõburẽtis et laſẽbexẽ mole et ipetigies malas et meľolia q̃ amittere facit ſẽſũ et ſtulticia q̃ fac̃ hoieꝫ ſtultũ mľtũ ⁊ epilepſia et hmõi ⁊ talia.

❡Qñ mercuriꝰ miſcebiť cũ q̃lꝫ ifortũarũ auget i oꝑe ſuo: ⁊ ſi miſcebiť cũ ſaturno auget i frigore et fac̃ reuma ad guttꝰ ꝺſcẽdere et ad pectꝰ ⁊ ad ſtomacũ pluſq̃ ſi ſaturnꝰ eẽt i capite ſuo. i. ſolꝰ ꝑ ſe. et ſi fuerit cũ marte auget i ꝺſiccãdo ita ꝙ facit icurratiões i ſpatuľ ⁊ exituras ⁊ apoſtemata calida ⁊ ipetigies malas ⁊ male nãe q̃ furit ꝑ corpꝰ facit ꝑ melancolias ſtultitiã feriẽdi hoies ⁊ res alias laborioſas.

❡He iterũ habẽt qñqꝫ ꝓprietates ẜm ſignoruꝫ differẽtias i qbꝰ fuerit earũ ſocietas i ꝑ̃dicta figura q̃ ſuꝑ duos angulos fuit. nã cancer: capricornꝰ ⁊ piſces et oĩa ſigna quorũ figure ſilueſtribꝰ aĩalibꝰ atqꝫ piſcibꝰ aſſiľanť ifirmitates ꝓprie generãt que corrodẽdo augmẽtãť: ipetigies quoqꝫ excoriatiões ſcrofulas fiſtulas: lepras: et his ſiľia. Sagittariꝰ ãt ⁊ gemini faciũt caſũ ⁊ epileſiam: et his ſimilia.

❡Hẽbũt ẽt he infirmitates ꝓprietates ẜꝫ diuerſitatẽ ſignorũ i quo erit ꝑticipatio figure quã ꝑ̃diximꝰ q̃ ſũt duo ãguli. ita ꝙ cãcer capricornꝰ ⁊ piſcis et oĩa ſigna q̃ habẽt figuras aĩaliũ ſilueſtriũ q̃ aſſimilanť figuris piſcamis faciũt ꝓprie ifirmitates q̃ ſpgũť ꝑ corpus et ipetigies ⁊ infirmitatẽ q̃ diciť ꝺfectus cordis ⁊ dolorẽ lũborũ ⁊ fiſtulã ⁊ leprã ⁊ hmõi tľia. Sagittariꝰ tñ ⁊ gemi faciũt ifirmitates ꝺ qbꝰ cadit hõ ad terram et epiľiam.

❡Uult dicere ꝙ ifirmitates quas facit q̃lꝫ ifortuna ſũt diuerſe ẜm nãs ſignorum i qbꝰ ſũt ⁊ naturaꝫ aſcñtis et ſeptime: ⁊ he quas faciũt cancer capricornus: et piſcis et oĩa ſigna et loca habẽtia figuras aĩaliũ ſilueſtriũ: ⁊ q̃ ſũt que vadũt ꝑ corpꝰ et comedũt carnẽ. et q̃libet die creſcũt ſicut ipetigies ſcabies ſicca lupinelli fiſtule: lepra et huiuſmodi talia. Et infirmitates quas faciũt ſagittariꝰ et gemi ſũt q̃ faciũt hoiem cadere ⁊ i his q̃ trãſponũť et amittũt ſenſũ ſicut paliſis totiꝰ corꝑis ⁊ ſuffocatio matricis mulierum et

epileſiã: Et poſtquã ita ẽ cõueñit vt diſtinguas res que ſũt in hac regula ſm q fuerit nã pl'te iforťũe ⁊ iudicabis quãlibȝ ſm hoc ver.g. Si mars vel mercuriꝰ fuerit ĩ ſagitario vel gemĩ faciẽt epiliam ⁊ ſaturnus ĩ his duobꝰ locis faciet paraliſiȝ totꝰ corpis. ſi aliquis eoꝝ ĩfirmitatẽ corpis ſignificauerit

℄ Cũqȝ ĩ poſtremis partibꝰ ſignoꝝ ſtelle fuerit accidẽs ĩfirmitas ꝓprie ĩ corpis extremis appebit: qđ euenit ꝑꝑ ipedimẽta ei ꝯtigẽtia: ⁊ ꝑꝑ humoꝝ đcurſus: ꝑ quos lepra ꝓuenit: ⁊ ſȝ maiorez ꝑtẽ podagra ⁊ ciragra inde ꝯtigit.

℄ Et qñ pl'te fuerit ĩ vltimis gradibꝰ ſignorum erũt peſtilẽtie ⁊ ĩfirmitates quas faciẽt ĩ extremitatibꝰ corp̄s ꝓpe. ⁊ accidȝ hoc ꝑꝑ dãnũ eis eueniẽs ex decurſu humoruȝ ex quo fit lepra ⁊ podagra ⁊ ciragra in pedibꝰ ⁊ manibus.

℄ Hec ẽ alia regula extracta a ſitu planetaꝝ infortunarũ in ſignis: q2 qñ fuerit in finibꝰ ſignorũ: erũt ĩfirmitates que accidẽt ĩ extremitatibꝰ corporis: ſicut ẽ lepra ⁊ podagra. Et ſi fuerit in principijs ſignoꝝ erũt infirmitates ⁊ peſtilẽtie ĩ membris p̄ncipalibus: aut ĩ facie aut ĩ tali loco.

℄ Cum hec ita fuerit ſi fortũe nõ aſſociẽť ĩ figura ſtellis ĩfortunãtibꝰ q̃ ſũt hoꝝ occaſio: nec lũinaribꝰ ẽt ĩ angulis exñtibꝰ: erũt ĩfirmitates ⁊ impedimẽta ide ꝓueniẽtia valde grauia ⁊ ĩcurabilia. Idẽ iteꝝ eueniet cũ eis aſſociãť ĩ figura: ⁊ ſuper eas eleuate fuerit fortune vł magis fortes.

℄ Et ſi hec ſic ſe hũerint iſto mõ: ⁊ aliqs pl'ta ꝑticipatõeȝ nõ hũerit cũ pl'tis ĩfortũis faciẽtibꝰ iſtđ ⁊ luminaribus ſi fuerit ĩ ãgulis erũt peſtilẽtie ⁊ ĩfirmitates q̃ accidẽt nocẽtes multũ: ita q nũq̃ euarbũť. ſil'r erit qñ cũ ipis ꝑticipatõeȝ hũerit ſi pl'te fuerit altiores eis: aut fuerit maioris poſſe.

℄ Vult dicere q qñ infortũe fecerit aliq̃ ĩfirmitatẽ ĩ corpore: ⁊ nõ teſtificabiť ĩfortũis: neqȝ luiaribꝰ aliq̃ fortũa nȝ ĩfirmitates ille. nȝ peſtilẽtie liberabũť: ⁊ erũt ml'tũ nocẽtes ſil'r ſi fortũe teſtificabũť đbil'r ⁊ ĩfortũe fuerit vir! maiorl.

℄ Cũ ãt ĩ ſuis dignioribꝰ figuris: ⁊ fortiores infortunijs q̃ ſũt opeꝝ occaſiões fortũe fuerit: tũc nõ erũt ĩpedimẽta turpia: nec ad verecũdiã: erũt etiã ĩfirmitates leues q̃ cito q̃eſcũt: hoc ſil'r eueniet cum fortune fuerint orientales.

℄ Si fortũe fuerit ĩ figuris oriẽtalibꝰ: ⁊ eleuate ſuꝑ ĩfortũas faciẽtes rẽ illã: tũc peſtilẽtie nõ durabũt ml'tũ: neqȝ erũt turpes: ⁊ ĩfirmitates erũt leues ⁊ cito quieſcent: ⁊ leuiter mutabunť: ſil'r erit ſi orientales fuerint infortune.

℄ Vult dicere q qñ teſtificabũť fortũe: ⁊ fuerit ĩ ſe fortes ⁊ infortune debiliores eis: peſtilẽtie turpes non erunt: nec corpus ꝓ eis minus valebit: ⁊ infirmitates ſimiliter leues erunt ⁊ cito quieſcunt. ⁊ ſi cum hoc fuerint fortune orientales ⁊ q exeant ante ſolem: cito ſanabuntur.

℄ Juppiter eteni occultat ĩpedimẽta: ⁊ quieſcere facit infirmitates aliorum auxilijs ei cauſa pecunie vel probitatis attributis.

℄ Qr nã iouis ẽ coopire peſtilẽtias ⁊ ĩfirmitates remouere vel mitigare cũ auxilio quo ꝑꝑ cuſtodiã bonã hoĩum patiẽtes iuuantur.

℄ Vult dicere qñ iuppiter aſpexerit peſtilẽtias cooperit et egritudines mãſueſcit cũ auxilio quo de hoĩbꝰ ſe iuuabũt ⁊ eoꝝ aliq ſe iuuabũt egritudinẽ mitigando.

℄ Cũqȝ fuerit cũ mercurio delebit ĩfirmitates cũ medicaminibꝰ: vel ꝑ iuſtorũ medicoꝝ medelas. Venꝰ ãt đcorabit ipedimñta ꝑte q̃dã đcorationis cã: diuis occõnibꝰ vel ꝓphetijs ĩfirmitateſ quoqȝ quoquo mõ lẽit ⁊ eas medicaminibꝰ diuia occaſione prouenientibus ceſſare facit.

℄ Et ſi fuerit cũ mercurio egritudies ꝑꝑ medicinã q̃eſcũt ⁊ bonoꝝ cuſtodiã phyſicoꝝ. Et venꝰ egritudies ⁊ peſtilẽtias alleuiat alleuiamẽto grã di diuio miraclo: vł ꝑꝑ aliquẽ ꝓphetã vł hoĩeȝ ſanctũ: ⁊ egritudies mãſueſcit cũ medicinis vel cuſtodia ex parte dei proueniens.

℄ Vult dicere q quãdo venꝰ aſpexerit affaicat aliquãtulũ peſtilẽtias quas faciũt ĩfortũe: qs eni hũerit eas ẽ dei ꝓuiẽs ita q bona opa eiꝰ faciũt eũ habere amorẽ hoĩum nec tedebit eũ peſtilẽtie illiꝰ: reputabũt tñ hoĩes q hõ ille primũ hẽbit a đo ꝓpterea: Et ſi accidẽs fuerit ĩfirmitas ⁊ nõ peſtilẽtia q̃eſcẽť ꝑ rebꝰ q̃ fiẽt đ ĩcãtatiõibꝰ vł alicuiꝰ caracteris q̃ ſibi ponẽtur ad collũ ⁊ alijs talibꝰ que accepta ſũt ab aĩcis dei vł per ſomnia ab amicis proueniẽtia.

℄ At ſi ſaturnꝰ cũ ea fuerit: erit hoc notũ ⁊ mãifeſtũ: vel horũ equipollens. Et ſi mercuriꝰ cum ea fuerit fiet hoc cũ ꝓficuo ⁊ lucro patiẽtis qđ propter hoc patieť illi cõtinget

℄ Et ſi ſaturnꝰ fuerit cũ ea erit res illa patefacta ⁊ detecta ⁊ ſil'ia ⁊ ſi mercuriꝰ fuerit cũ ea erit illđ cũ auxilio ⁊ ꝓfectu quẽ hẽbit ille qui peſtilẽtiaȝ vel egritudinẽ patieť ꝓ re illa quam hȝ.

℄ Vult dicere q qñ ſaturnꝰ fuerit cũ venere erũt peſtilentie ⁊ egritudies et affaitamẽtũ et mãſuetudo eoꝝ res đmõſtrate ⁊ apparentes multũ: Et ſi mercuriꝰ fuerit cũ ea hẽbit ꝓficuũ ⁊ vtilitatẽ ꝓ egritudie vel peſtilẽtia illa: q2 credẽt hoĩes q deꝰ auferre vel affaitare voluit eã ſibi ꝓ amore quẽ habebit cũ eo: ⁊ propter hoc cupiẽt homines ſibi facere mercedem et bonum.

℄ In qualitatibus anime nati. Cap. XIII.

Dixit Haly. Poſtquã perfecit regulas quibꝰ ſcire poſſumus ſtatũ vniꝰ ꝑtis hoĩs q̃ ẽ corpꝰ et peſtilẽtias et egritudies accñtes eidẽ: nũc vult nobis regulas demõſtrare q̃bus ſcire poterimꝰ ſtatũ ſecũde ꝑtis hoĩs que ẽ aĩa.

Modꝰ q̃dẽ quo corpis accñã ꝓgnoſticãtur ẽ hic quẽ p̃diximꝰ. Ex aĩarũ xͦo q̃litatibus id qđ ꝓprie ĩtellectui et rõni ꝑtinet ꝑ mercurij q̃litates ſꝑ agnoſciť.

℄ Pars ⁊.n. q̃ ſcire ꝑquirimus accñã corpis ẽ ſicut p̃diximus cũ aĩe ſtatus q ſũt ĩ ꝑte rõnali ſꝑ ſciri poſſũt a ſtatu ĩ quo mercuriũ videbimus.

℄ Statꝰ aĩe ſũt hõi mores qui virtutes dicũť ⁊ malicie q̃ vicia nũcupãť: Et appatꝰ q erit ꝓ recipiẽdo vnãquãqȝ rerũ iſtaꝝ et ſtatũ ĩ q̃ mercuriũ videbimꝰ ẽ ꝯpl'o quã hẽbit hora natiuitatis ⁊ ſtatꝰ iſte oppõitur de ſigno ĩ quo morať mercuriꝰ ⁊ đ dñis ſigni ⁊ đ applicatiõe vł ſeꝑõne ipiꝰ ab alijs pl'tis: et rebꝰ que ĩ hoc demõſtrate ſũt. regula vero qua ſcire poterimus factũ aĩe rõnalis ⁊ omniũ ſuoruȝ ſtatuũ accepta ẽ

de complone mercurij q̄ cōponit̄ ex his reb⁹ quas dixim⁹.

¶ Illō āt qō ē irrōnabilitatis exaltatio duū lūi-nariū groſſis corpib⁹ ꝓpinquori qō luna dr̄: nec nō ex ſtellis ī figura ei aſſociātib⁹: ⁊ cū ea alicti ſal ⁊ alinchiref habētibus deprehenditur.

¶ Et qō d̄ ea fuerit ī pte nāli sciri pt a lūinari qō ē vicini⁹ ſpiſſis corpib⁹ qō ē luna: ⁊ a plīs cuʒ qb⁹ hʒ de figura participationē per applicationem ad eos vel ſeparationem ab eis.

¶ Qō dixit ī pte ſua nāli: vult dicere de bonitatib⁹: ⁊ ī alijs q̄ ſūt ī pte vegetabili ⁊ vitali. Et qō dicit poterit sciri a lūinari qō ē vicini⁹ ſpiſſis corpib⁹: vult dr̄e d̄ corpib⁹ ī qb⁹ morat̄ luna. Et bn̄ docēt vba ſua: ꝙ regula q̄ ſcire poterim⁹ factū aīe irrōnalis ⁊ oēs ſtat⁹ ei⁹ ſp debem⁹ accipe a cōplone lune ea. ſ. q̄ ſibi īeſt d̄ nā ei⁹ ⁊ ſigni in quo ē ⁊ a dn̄is dignitatū ſuaꝝ: ⁊ loco ī quo ē ī ꝯpatōe anguloꝝ: ⁊ ab ei⁹ applicatōe ⁊ ſepatōe: ⁊ ab oīb⁹ alijs ſtatib⁹ ei⁹ q̄s narrauim⁹. Et poſtq̄ ita ē regula q̄ ſcire poterim⁹ factuʒ toti⁹ aīe gnāl̄r ē a ſtatu quē hēbūt mercurius ⁊ luna hora natiuitatis: ⁊ ſepabit̄ aīa rōnalis a ſtatu mercurij: irrōnalis vō a ſtatu lūe. Et ē notoriū ꝙ qn̄ hi duo plāte applicuerit vnus. ſ. alteri: vl̄ aliq̄ ꝯcordātia fuerit īter eos: factū aīe ordinatum erit: ⁊ ꝯcors inter eos. Et ſi mercuri⁹ fortior fuerit aīa irrōnalis obedit rōnali. ⁊ ſi luna fuerit fortior eis: ſimiliter ille q fuerit ī ſigno directo: erit dn̄s eius qui fuerit in tortuoſo.

¶ Quapp qm̄ mot⁹ aīe eiuſq̄ q̄litates multorū ſūt modoꝝ: vt eoꝝ īueſtigatio vno eodēq̄ʒ calle, plano ⁊ qualr̄cūq̄ ꝓcedat nullaten⁹ ꝯuenit: ſed, vt multis obſuatōib⁹ diuerſiſq̄ cōſideratōib⁹ attendat̄: eo ꝙ ſignoꝝ dn̄a ī qb⁹ lūa mercuriuſq̄ʒ ⁊ eoꝝ dn̄i fuerit: ꝓprietatū aīe q̄litates multū iuuāt. Societates iteꝝ figuraꝝ ſtellaꝝ in p̄dictis reſpectu ſolis ⁊ anguloꝝ ptē habētiū: qualitates quoq̄ʒ naturis vniuſcuiuſq̄ ſtellarū propriē anime motibus auxiliantur.

¶ Poſtq̄ res ē ī motu aīe ī ſtatib⁹ ei⁹ maneriez multaꝝ cōuenit vt inq̄ſitio noſtra ī eis nō ſit res ſimplex ſolūmō: nec quomōcunq̄ʒ accidit: imo fieri dʒ cū maxīa diligētia ⁊ diuerſis rectificationib⁹: qr̄ diuerſitates ſignoꝝ ī qbus fuerit luna ⁊ mercuri⁹ ⁊ plīe diſpoſitores eaꝝ multum adiuuāt ī ſtatu ꝓprietatū aīe: ⁊ magnū cōfert auxiliū. Sil̄r participationē ſignoꝝ planetaꝝ quā ptem hn̄t ī eo qō dixim⁹ ī pticipatione quā habent ad ſolē ⁊ angulos: ſimiliter ſtatus ꝓprios nature cuiuſlibet planetarum adiuuāt ī motu anime.

¶ Hoc documētū ē gloſa ⁊ iterptatio ſtat⁹ ī quo erit mercuri⁹: ⁊ ſtat⁹ ī quo erit luna hora natiuitatis. qm̄ poſtq̄ q̄lʒ hoꝝ ſtatuū eē pōt ī mltis ⁊ diuerſis figuris: ita ꝙ eaꝝ q̄lʒ ſignificabit de ſtatib⁹ aīe aliā rē, quā ſignificet altera: oʒ ꝙ iudiciū accidētiū aīe ſit multaꝝ maneriez. Cōuenit ēt vt inq̄ſitio accidētiū aīe nō ſit ſola res vna quocūq̄ mō accidat: ſʒ fit cū maxīa diligētia ⁊ rectificatōe figuraꝝ diuerſaꝝ: et diuerſaꝝ figuraꝝ quas hēbit mercuri⁹ ⁊ lūa: qr̄ diuerſitas naturaꝝ ſignoꝝ ī qb⁹ erūt vnuſq̄ſq̄ʒ. ſ. hoꝝ duoꝝ plīaꝝ: et id qō facit pticipatio vni⁹ cū altero: ⁊ diuerſitas nāꝝ diſpoſitoꝝ ſuoꝝ: ⁊ pticipatio quā hn̄t cū eis: ⁊ ſit⁹ eoꝝ ī mūdo: ⁊ ſit⁹ eoꝝ ī natitate dat ī q̄libʒ haꝝ reꝝ ꝓprietatem ſuā nate aīe ſepatā. Et poſtq̄ ita ē res: accn̄a aīe demonſtrātes ſuiq̄ ſtat⁹ ſciri poſſūt apponēdo mētē ī his reb⁹ oīb⁹ ſeparatiʒ ī q̄ libet reꝝ. qr̄ qn̄ ſciem⁹ ſimplices ⁊ inuenimus quot eaꝝ iungūtur ſcdō vel. 3. vnā cū alia cōpoem⁹: ⁊ iudicabim⁹ ſʒ cōplexionē vīcētem ſicut multotiēs patefecim⁹. Nā vidi alīquos aſtrologos aliqd de hoc capi. neſciētes: ⁊ quādo mētē appoſui ad eos īueni ꝙ nihil itelligebāt d̄ toto eo: qō ē pteritū ī hoc libro. ⁊ itellexi ꝙ debilitas ſuorū itellectuū erat ī hoc capi. qr̄ nihil itelligebāt de caplīs p̄cedētib⁹. ver. g. q̄s itelliget id qō docuit ptho. ī fine cap. diuiſionis natiuitatū. ⁊ ī fine ca. parētū q nō poſſint itelligere rōnes q̄ ſūt ī hoc li. quē ptho. ordīauit qm̄ h̄ ē ſicut id qō ē ī euclide ⁊ libris geometrie: qr̄ rō hoꝝ libroꝝ ſecunda negt intelligi niſi p̄ma p̄mit⁹ itellecta: ⁊ q intelligere p̄mā omiſit ſecundā intelligere nō valebit. vn̄ talis ē liber iſte. Et ſicut ille q ſill'os nō intelligit non poterit demōſtrationē itelligere: ⁊ ille q nō intelligit ꝓpoſitōes nō iteliget ſill'os. et qn̄ nō itelliges ptes ꝓpōnū nō itelliges ꝓpōnes. Sil̄r q nō itelligit ptic'aria q̄ accipim⁹ d̄ aīa vnde reg'a gn̄alis ꝯponit̄: nō intelligit regulā gn̄alē. Et iā varia has res pticlares ⁊ ſunt. 6. P̄ria ē nā ſignorū. Secūda ſtatus quē hēbit mercuri⁹ in cōpatiōe lūe. Tertia pticipatio quā ipi āmbo hēbūt cū alijs plīs. q̄rta nā plīaꝝ diſpoſitorū. 5ᵃ id qō facit ſtat⁹ ſui ſitus in cōparatione mūdi ⁊ ī cōpatione ſolis. 6ᵃ id qō facit ſtat⁹ ſui ſit⁹ ī natiuitate et in ꝯpatiōe āgloꝝ. ⁊ ptho. docet vnāq̄q̄ʒ rerum iſtarū particularium et dicit.

¶ Ex ſignis igr̄ mobilia gn̄al̄r faciūt aīaʒ res vnionis ⁊ vniuerſalitatis atq̄ ciuitates diligere eaʒ. Itē laudē affectare ꝯpellūt: ac diuis cogitare ⁊ cē acuti igēij: laudabilis mot⁹ īueſtigatricē: liberalē: alijs bone opīonis ⁊ ī ſtellaꝝ iudicijs pitaʒ.

¶ Signoꝝ āt eoꝝ gn̄al̄r mobilia faciūt animas amatrices reꝝ pluriū ⁊ ciuitatū: ⁊ faciūt eas ſil̄r amatrices laudis reb⁹ diuis ꝯnexas. ſōtiles. boni mot⁹ laudati magni hēſtij. magne iq̄ſitiōis ī reb⁹ bn̄ faciētes alijs: boni cogitat⁹: dādi ſil'itudinē bonaʒ rebus: ſapiētes iudiciorum aſtronomie ⁊ damnationum.

¶ Ult̄ dicere de ſignis id qō dixit gn̄al̄r q̄ ſūt d̄ nā pticipabili: qr̄ pp hāc nām quā hēnt ſignificat rē ꝓpriā. ⁊ coꝝ qō libʒ hʒ ſignificationē ꝓpam ptinētē ad ipa. Et qr̄ hec ſigna mobilia ſignificāt p̄ncipia quattuō tēporū ꝯuēit vt ſignificēt ſm hāc nāʒ de reb⁹ ppl'i ⁊ ciuitatū ⁊ ville bonā famā: et īuenire d̄ reb⁹ acceptis ex pte dei q̄ dcē fuerūt in lege: Et ꝯuēit vt ſignificēt ſm nām ſubtilitatē ⁊ alia oīa q̄ ptho. narrauit: qr̄ p̄ncipia ſūt ſp maioris fortitudis q̄ ea q̄ ſequūtur.

¶ Cōia faciūt eā multiformē: leuis mutationis: difficileʒ ad cognoſcēdū: agilē: amātē: īſtabilē: doloſā: mltiuolā: amatricē muſice: habilē: pſpicacis intellectus: penitibilē.

¶ Signa vō duoꝝ corpuʒ aīas diuerſoꝝ morū. leues ī mūtādo: ſʒ graue ē itelligere hoīb⁹ ꝙ voluerūt ſtultas leues ad mouēdū ſe. ij. mācriebus, amatrices res multas ⁊ diuerſas ꝯcupiſcentes muſice dilectrices pigras tardas ⁊ cito ei⁹ qō faciunt penitentes.

¶ Qr̄ ſigna duoꝝ corpoꝝ ſignificant ſm hanc pticipalem nām ꝙ habent plus ꝯuenit ſil̄r talē ſignificationē ī anima qualis conuenit huic nāe: ⁊ qō narrauit ptho.

¶ Signa vero fixa faciūt eā rectā īfallacē: imobilē: boni igenij: quietā: itelligētē: patientē lab o

rem: tolleratricē: rigidā: refrenātē voluptates inuidam voluntatis: efficacem: imitatricem: amatricē ꝯtentioſā: trāſgreſſoriā: icōuertibilē.

¶ Et ſigna fixa aīas iuſtas faciūt que ſe nō decipiunt fixe ac firme nature: magne maturitatis: intelligibiles: patientes: laborū amatrices fatigationis duras ꝛ fortes: a vicijs abſtinentes: ꝛ apetitu ire retentrices: demonſtrationes bonorum cōſiliorum: perfidioſas dulcia inobedientes: ꝛ ſe pro re modica nō mouentes.

¶ Natura coīs quā hn̄t ſigna: eſt facere durabilitatē quattuor tēpoꝝ ꝛ geſcere i ſuis naturis ꝯuenientibus eis. ꝛ propterea ſignificant ſigna fixa i oī re ſignificationē cōcordantem cum ſua natura cōi. ꝛ ideo expedit vt ſignificēt in ſtatibus aīe res ꝯcordātes cū ſua nā: ꝛ ſūt ille q̄s dixit ptbole.

¶ Ex ſtellarū qualitatibus earūq; figuris: id qđ orientale fuerit ꝛ aſcendens: proprie autē id qđ in ſua almiua ſibi ꝓpria fuerit: faciet aīam liberam idoneam: ꝛ in ſuis ipſiꝰ cōſilio confidentem: rigidam acuti ingenij: largam ꝛ apertam.

¶ Et ſtatus planetarū orientaliū ꝛ earū figure. dico ꝙ illi q ſunt orietales aſcendētes: maxie illi qui fuerint in aſpectu ſuo ſpeciei ad ſe pertinētis: faciunt animam liberam: ſimplicem ſeparatam cum ſuo conſilio: fortē ſubtilem: acutā: ꝛ ſe leuiter non permutat.

¶ Poſtq̄ narrauit naturas cōes ſignoꝝ planetarum quas hn̄t p ſuū ſitū ad ꝯparationē mūdi. ꝛ dixit ꝙ oīs planeta q orientalis fuerit aſcendēs: ꝛ maxie ſi fuerit in aſpectu ſuo faciei ptinēt ad eū. ꝛ tu ſcis ħ totū a gloſa pmeptis: ſi talis pl̄ta fuerit diſpoſitor operis aīe: ſignificat ꝙ erit libera ſimplex ſepata cū ſuo cōſilio: fortis: ſubtilis: acuta: nullatenus retrocedit. qn̄ tal' ſtatꝰ pl̄taꝝ ſignificat vī magnā quā hn̄t planete: ꝛ ꝙ ſunt in bono ſtatu: ꝛ propterea conuenit eos talem ſignificationem habere.

¶ Stellarum autem matutinaliū ſtationes: ꝛ cum in medio celi fuerint: faciunt animas cogitatrices: fixas memores: quietas: intelligentes: magnanimas: immobiles: inconuertibiles: infallaces: cognoſcentes: operarias: inueſtigatrices: in veris ſcientijs peritas.

¶ Et ſtatio planetarum quando ſunt matutinales vel quando ſunt in medio celi: facit animas cogitatus magni: fortes: non permutabiles: memores: graues: intelligibiles: magni cordis: immobiles: ſine fraude: bone diſcretionis: operatrices ac perquiſitrices: nobiles: ſapientie certe.

¶ Id ꝙ dicit ſtacio pl̄tarū matutinaliū vult dicere de ſtatione prīa: Etiā demoſtrauimꝰ in p̄cedēti ꝙ plāete i hoc ſtatu erūt cōplete fortitudinis ꝛ ꝓpterea cōuenit ꝙ ſignificent in rebꝰ aīe res cōcordantes cum tali re qual' ē iſta ꝛ id qđ dixit: vel qn̄ ſūt cū re medij celi: vult dicere i decima domo quoniā angulis iſte ē magis cōplete fortitudīs oībus alijs. i. z. domibꝰ ſic demoſtrauimꝰ. et ꝓpea ꝯuēit vt pl̄te hēant i hoc loco talē ſtatū qualē hn̄t qn̄ ſūt cōplete fortitudinis. Et quādo plāeta fuerit i alijs hoꝝ duoꝝ locoꝝ ſiue ſtatuū. i. i ſua ſtatione pria vel i medio celi ſignificabit in anima id qđ ptholomeus narrauit.

¶ Aſcenſiones quoq; ſtellarum in noctis exordio et earum occaſus faciunt animas leues. agiles: debiles: laborū itoleratrices: leuiterꝰ paſſibiles: ifortūatas: puſillanimes: efficatrices: puſillanimiter magnas: tentantes: feſſas: tarde: mobiles: ſolitarias.

¶ Planete tamē i noctis pricipio aſcēdentes: ꝛ orietales faciunt aīas leues: ſtultas: debiles nō ſufferentes laborē: leuiter pmutabiles: viles ifelices: dubitātes: mobiles inter vilitatē ꝛ exfortuni non feſſas ponderoſas duri motus.

¶ Qn̄ pl̄te aſcēdūt nocte media tūc ſūt i oppoſito ſolis: Similiter qn̄ occidūt i fine noctis. ꝛ i tali ſtatu minuit vis ſua qualibet die: vnde cōuenit ꝙ in tali ſtatu ſignificent in ſtatibus anime rem ad ſe ptinentē.

¶ Statiōes quidē ſtellarū veſpertinaliū ꝛ cū fuerint in celi medio qui ſub terra ē: occaſus etiā veneris ac mercurij veſptialis: cū tēpus diurnū fuerit ꝛ earūdē matutinaliū occaſus cū tempuſ nocturnū extiterit. redde taiam mūdā: purā: ꝛ ſenſatā icōuenietis memorie: illaoratricē. nullius laboris amatricē: rerū ſecretarū ineſtigatricē: et occultorū inq̄ſitricem: velut nigromantie abſcōditorū: rerum altiſſimarū: ac ſcie iſtrumtorū ꝛ machinarū opum mirabiliū ꝛ iudiciorū ſtellarū. eā etiā faciet prophetatricē: ꝛ hē artes augmētatricē: ſōnioꝝ iterp̄tē. ꝛ his ſilia.

¶ Et ſtatio planetaꝝ veſptinaliū ꝛ illi qui in angulo ſunt ſub terra vel ꝙ ſint venus ꝛ mercuriꝰ veſptinales ꝛ occidētales: ꝛ fuerit natiuitas diurna aut ſi fuerit matutinales occidētales et natiuitas nocturna opabunt i aīa ſubtilitatē magnā bonū ſēſū ꝛ bonū itellectū nō erit i memorie bōe nec laborator nec diliget fatigari nihil hominus erit rex coptaꝝ et ſecretarum inquiſitor ac rerū abſcōditarū ſicut nigromātie et rex reſiduaꝝ ſciēdi artificia vt iſtā et faciēdi extraneitatis ꝛ trāſgettamēta: aſtrologie iudicia: diliget phīā auium auguria et erit ſōniorum interpres ꝛ his ſimilia.

¶ Statio planetarū veſpertinaliū ē ſtatio ſecūda. ꝛ manifeſtū ē ꝙ eorū vires erūt in hoc ſtatu mediocres inter fortitudinē ꝛ debilitatem. et quādo planeta fuerit i medio celi ſub terra erit in angulo quarte domus: et manifeſtum eſt quod vires eorum in hoc ſtatu mediocres erūt inter fortitudinem ꝛ debilitatē. Et quia ſunt in angulo quarte habent potentiam: ꝛ ꝙ virtus eorum non tranſit ad terrā habent debilitatem. vnde conuenit ꝙ vtraq; harum duarum rerum ſignificet in anima res cum tali ſtatu concordantes. Et q: venus ꝛ mercurius non habent oppoſitionē cum ſole ſtatum eorum addit in hoc loco: ꝛ narrauit ſtatū inter debilitatem ꝛ fortitudinem: vt p hoc alios ſtatus intelligere poſſimus: ꝛ dixit. ꝙ quando venus et mercurius fuerint occidentales veſpertinales ſi de die fuerit vult dicere quando fuerint occidentales a ſole in natiuitatibꝰ di

urnis:erūt mediocres iter fortitudinē ⁊ debilitatē. ⁊ dixit. qn̄ fuerit orientales ſi ꝺ nocte fuerit. vl't dr̄e ꝙ qn̄ fuerit orientales ī natitatibꝰ nocturnis:ſūt mediocres iter fortitudinē ⁊ ꝺbilitate. ⁊ h̄ cōcordat cū ſtatōe pl'taꝝ ſupiorꝝ. ⁊ docz h̄ dictū: ꝙ qn̄ venus ⁊ mercuriꝰ fuerit occidētales in natiuitatibus nocturnis ſūt pōderoſi: ⁊ ſil'r in natiuitatibꝰ diurnis ſi fuerit orientales: ⁊ tūc ſignificabūt ī ſtatibus aīe res quas narrauit de pl'ris ſupioribus quādo fuerit ī ſuis ſtatiōibꝰ p̄mis. ⁊ ſm̄ hoc exemplū accipies ī alijs rebꝰ. Et poſtq̄ȝ hoc ꝑfecit dixit rōnem qua ītelligendū ꝙ planete q̄ ſūt mediocres iter fortitudinē ⁊ debilitatē: ſignificāt in ſtatibꝰ aīe res cōcordātes cū tali natura: ⁊ ſūt he vt ſit aīa ſubtilis ⁊ boni ſenſus: nihilominꝰ erit rixoſe nāe: nec laborator: nec laborē diliget. ⁊ lȝ ſit ita: erit ꝑquiſitor reꝝ coopṫaꝝ ſecreta poſtulans: ſicut nigromātiā ⁊ res ſupiores: facere artificia: ⁊ iſtr̄a reꝝ villarū vel maneriēꝝ: extraneitates ⁊ miracula: petet iudicia aſtrologi ꝑ ph'iam: diliget auiuȝ auguria: ſomnioꝝ iterp̄tatōes: ⁊ hꝯ ſil'ia. Et hoꝝ ſtatuum quos narrauit ptholemeus alij ſūt ꝓuenīētes ex ꝯmēdatione ſignoꝝ que ſūt iter fortitudinē ⁊ debilitatē: ſicut eſt acuitas ſenſus: qꝺ eſt cum modica recordatione ⁊ cum pigritia: ⁊ eorū ſunt: q2 hi ſignificatores ſub radijs ſolis ſunt cooperti: vel vadunt vt cooperiant̄ ſub eis: ſicut petentes res coopertas ſecretas: hꝯ talia qualia ptho. narrauit: ⁊ eſt hec iterp̄tatio verborū ſuoꝝ. Adhuc enī intelligimus ꝙ nobis dedit ſtatus q̄tuor planetarū. Primus ē id qꝺ ſignificāt quādo ſūt orīētales aſcēdētes ꝓ ſciendo ex eo id qꝺ ſignificāt qn̄ ſūt occidentales cadētes: ⁊ id qꝺ ſignificāt quādo ſūt in ſuo aſpectu faciei ad ſe ꝑtinētis ꝓ ſciendo ex hoc contrariū. Secūdus ē id qꝺ ſignificāt quādo ſūt pōderoſi ī ſua ſtatione p̄ma ꝓ ſciendo inde id qꝺ ſignificant quando ſūt debiles. Tertius ē id qꝺ ſignificāt quādo ſūt oppoſiti ſoli ꝓ ſciendo inde id qꝺ ſignificant quādo ſūt ſuō radijs ſolis. Quartus eſt id quod ſignificāt quādo ſūt mediocres iter fortitudinem ⁊ debilitatem: vt quādo inuenerimus aliquē planetaꝝ qui nō ſit ī iſtis quatuor figuris cōmiſceamꝰ ſtatū ſuum ſm̄ ſuam operationem ad duos fines inter quos erit planeta: ⁊ dabimꝰ ſignificationem parti ad quā magis tenderit: ⁊ tu ſic intelliges ⁊ ſic iudicabis.

¶ Itē ſtelle que reꝝ aīarum diſpōni dominant̄ cuȝ ī ſuis locis ſuiſq̄ȝ haiȝ ſibi ꝓprijs atq̄ȝ ſimilibus fuerint: ſicut ī p̄miſſis explanauimus: aīaꝝ ꝓprietates aptas faciūt: quaꝝ effectꝰ nihil ipedire poterit: ⁊ quarū vnaqueq̄ȝ ꝑte ſola manebit ⁊ ꝓſperabit̄. Maxime aūt cuȝ vne eedē ſtelle duoꝝ locoꝝ dn̄atrices fuerint. i. vt loco mercurij qual'cūq̄ȝ aſſociēt̄ ī figura ⁊ a luna ſcpent̄ vel habuerint cū ea alictiſal. ꝙ ſi nō ita fuerit vt dictū ē. vel ſi ī locis ſibi nō ꝓprijs extiterit earuȝ ꝓprie nature: qualitates aīe nō apertas: ſȝ occl'tas faciēt ⁊ impfectas que nō ꝓſperabūtur.

¶ Similiter ſi cū iſtis planetis gubernatores factoruȝ anime fuerint in ſuis haiȝ: ad eos ꝑtinētibus ⁊ ꝯcordent ſe cuȝ eis. ſicut ſuperiꝰ oſtendimus: facient animaȝ forteȝ: nec eam aliquid diſturbabit quin cōpleat id quod velit. ⁊ ſibi accidat regere ex ſe ipō. et ponet ante illud qꝺ īcipiet: ⁊ maxime ſi planete gubernatores duō loca fuerīt ambo vnus. ꝙ habeant participatio nē cū loco mercurij quocūq̄ȝ ſit. ⁊ ſeparet̄ a luna qn̄ ſibi applicȝ. Cū ſi hoc nō fuerit. ſicut diximus. aut ꝙ ſint ī locis nō ꝑtinētibꝰ ad ſuas nāſi ꝓprias facient aīas nō fortes. pauidas coptas. nō cōpletas nec ꝙ īcipiūt ponunt ante.

¶ Oſtendit nobis ſibi ī hoc dicto res. z. contrarias vt duos ſtatꝰ mediocres ītelligamꝰ ꝑ eas qui ſūt īter ipſas. Nam manifeſtū ē ſicut cōtrariū vnū ſcinerimꝰ ꝙ aliud oppoſitū ſuū ſcire poterimꝰ. ⁊ hec cōtrarietas de qua loquitur in hoc loco ē vna que ē magis cōpleta: ꝙ planeta ſit in loco ſuo ꝑtinenti ad eū: ſicut ē domus aut exaltatio: vel eiꝰ termino: aut ꝙ ſit ī ſuo haiȝ ad eū ꝑtinēti. et hoc ē ꝙ pl'ta diurnꝰ ſit ī loco diurno et nocturnꝰ ī nocturno. et gn̄aliter ꝙ ſit ī loco cōcordātie cū eo. q̄ȝuis nō ſit ſua domꝰ nec exaltatio: nec eius trigonus nec termius. et hec ē res vna ex duobus cōtrarijs que dat vl' pl'te cū qua de ſtatibus aīe habeat rē que ad ipſū ꝑtineat. et ē ꝙ erit fortis ī ſuo ſcō ⁊ reget ſe ſuo cōſilio ⁊ quicquid īcipiet pōet ante: et his ſimilia: Aliud cōtrariū eſt ꝙ ſit planeta in tali loco et haiȝ quod ad ipſum nō pertineat ⁊ hoc dat planete debilitatem propter quā habebit in ſtatibus anime rem ſibi cōuenientem ſicut oſi dere nullū bonū minutionē vilitatē ī oībus ſuis maneriebus et quod incipit non complet et quicquid aliud dicit ptholomeus expedit nobis totum.

¶ Nature vero ſtellarum illis dominātiuȝ vel ſuper eas elevatarum animaruȝ humanarum opera rigida: ſuiſque ſubiectis nociua faciunt: velut iniuſti homines ⁊ iniqui: quibꝰ propter infortunaruȝ ſimilitudinem hec ꝯtingunt: que cum dominātur ipſoruȝ motus ad alios ipediendum leues faciunt ꝙ nihil prohibebit: nulla q̄ȝ erit in eo difficultas. Cum auteȝ iſtis dominabuntur ſtelle que fuerint ex haiȝ earum haiȝ ꝯtrarijs eos infirmi nominis eſſe faciunt nec ꝓſperabuntur: ⁊ ex eis ſupplicia ſumentur.

¶ Et nature planetarū exaltatarū ſup eos faciunt facta aīarū fortia ⁊ nociua ſuper habentes poſſe ſicut ſuperbi ⁊ mali ī quibus hoc accidit ꝓpter cōcordātiā pl'taꝝ īfortunaruȝ ſi fuerint gubernatores faciunt eos agiles ⁊ leues ad malum faciēdum ſine diſturbatiōe aliq̄ vel labore quē ī hoc habeāt ⁊ hoc faciunt diſcopte. Et qn̄ alter planeta q̄ fuerit ī haiȝ ſuo cōtrario dn̄atur ſuper hos planetas faciet ex hoc ī factis aīe qꝺ natus erit vilipēſus īfortunatus et penas: ⁊ ꝺdecus aſſequetur.

¶ Vult dicere ꝙ planete gubernantes in gubernatione mercurij et lune ſi fuerint infortunne exaltate ſuper eos: et fuerint potentes ſignificabunt ꝙ natus erit ſuperbus et mole priuatus et agilis pro malo alijs: ſi tamen faciendo fideles fuerint infortune ſignificabunt aliud: ita ꝙ natus erit ſuperbus ⁊ malus. Si ipſe autem ille que fuerit eleuate ſuper eos fuerint concordate. ⁊ ſi fuerint de haiȝ contrario vna ſcilicet alij: faciet natum vilem infortunatum: pene propter malum quod faciet receptorem.

¶ Nec non etiam quemadmodum iuſti homines ⁊ equi quibus per ſimilitudinem fortunaꝝ

hoc accidet: ſuꝑ quas cum nihil eleuetur: alijs benefacere gaudebunt: ⁊ illud cõmendabunt: nec aliquod eis inde damnum ꝯtiuget imo eorundem bonitas ſui proficui erit occaſio. Cuȝ autem earum contrarie ſtelle ſuper eas eleuentur: ꝯtinget predictoruȝ contrariuȝ: ⁊ propter eorum mollicieȝ atq̃ȝ quietem dilectionem etiam in hominibus ⁊ pietatem: ꝑuipendentur ab hominibus ⁊ iculpabũt ⁊ eis violẽtiã iferẽt.

¶ Sicut boni ⁊ iuſti qui ſunt propter concordiam planetarum fortunarum ſi alius planeta nõ fuerit ſuper eos eleuatus: erunt leti ⁊ gauiſi de bono qḋ alijs facient: ⁊ pro fortunatis ⁊ laudatis ſe inde tenebunt: ⁊ habebunt ex hoc volũtatem: nec inde eis malũ eueniet: ſed magnus honor ⁊ proficuũ. ſic ſi dominabitur ſuper hos planetas alius planeta cõtrarius res conuerſe euenient ſibi pro manſuetudine ⁊ pietate ſua: ⁊ ꝓ amando ⁊ dando dona: ⁊ multa facient ei iniuriam magnam.

¶ Natiuitates bonoꝝ ⁊ iuſtoꝝ ſũt qb⁹ dominant̃ pl̃te fortune ſuꝑ mercuriũ ⁊ lunã: vt ſuꝑ eos nõ exaltet̃ alter pl̃tanã tales natiuitates ſignificãt ꝙ natus erit letus ⁊ cõtent⁹ de bono qḋ alijs faciet: ⁊ laudabit̃ ꝓ eo ſine eo ꝙ euȝ peniteat ⁊ ꝓ ſuo bono faciẽdo eueniet ſibi ꝓficuũ magnũ ⁊ honor. tamẽ ſi planete fortũe dñabũt̃ ſuꝑ mercuriũ ⁊ lunam ⁊ ſe exaltauerit ſuꝑ eos: alteri pl̃te cõtrarij ſuo haiȝ: faciẽt natũ manſuetũ vilipendentẽ ꝓpter amorẽ quẽ habebit ad hoĩes: ⁊ ꝓ bono qḋ eis faciet: ⁊ dehoneſtabit̃. Siľr multi fient contra eum ſuperbi: nec poterit ſe defendere ab eis. Et ptho. docuit nos in hoc dicto ⁊ p̃cedẽti quomõ ſcire poterimus: ſi natus erit bonus vel malus: ⁊ quam dignitatẽ habebit in quolibet ſuorum ſtatuuȝ. ⁊ ſi bñ inſpexeris i ſuis verbis: ⁊ in hac gloſa pluſq̃ȝ diximus itelliges.

¶ Hec igitur eſt via generalis qua ſenſate ⁊ rationales anime qualitates ꝓnoſticantur. ꝓprietates autem particularium que ex ſtellarum naturis ẜm earum dominium contingunt elocutione generali edocebimus vſq̃ȝ quo ad commixtioneȝ q̃ gñali calle depheenditur ꝑueniamus.

¶ Hec eſt regula generalis ⁊ cõis qua ſcire poterimus partem hominis q̃ eſt in moribus ⁊ ꝟtutibus: volum⁹ generaľr numerare ſtatus particulares ꝓuenienes ꝓpter naturas planetarum ẜm ſuas augmentationes: donec applicem⁹ ad compõnem q̃ apparebit ẜm regulã generaleȝ.

¶ Regula generalis ḋ qua loquitur: vľt dicere regulã que componitur de regulis quas nobis dedit in ſtatu anime: et id quod dicit partem hominis que eſt in virtutibus ⁊ moribus: vult dicere pro anima irrrationali. quia paſſiones ſpirituales ſunt in hac parte ſolummodo: ſicut docuit Ariſtoteles in ethicis. Et id quod dixit volum⁹ dicere ſtatus particulares qui accidunt ꝓpter naturas planetarum generaliter ẜm eorum dominia: donec aplicemus ad compoſitionem que apparuit ẜm re᷑ generalem. vult dicere ꝙ narrabit id quod faciet natura cuiuſlibet planetaruȝ quãdo nõ fuerit in ſignificatione ſua per ſeipſam: ⁊ quando habuerit participacionem cum eo ali⁹ planeta: ꝓ eo ꝙ eũ paratũ teneamus: vt accipiamus ḋ eo qḋ neceſſe habuerim⁹: ⁊ ꝙ eũ iungamus cum ſignificatoribus regularũ ⁊ radicũ generalium quas ante docuit in eo qḋ preterijt: ꝓ eo ꝙ ſciam⁹ de illo nobis adijcere ſtatũ pertinentẽ ad quẽlibet natũ. Et cõuenit vt hec teneas in memoria tua promptum in iſto ⁊ in alijs talibus capitulis.

¶ Cum ſolus igitur ſaturnus diſpoſitioni rerũ animarum dominetur: fueritq̃ȝ dominus lune ⁊ mercurij: ſi reſpectu mundi ⁊ angulorum cõueniens fuerit: natus iuſtos homines amabit: et erit rigidi profundiq̃ȝ conſilij: in ſui etiam ipſius conſilio permanebit: laborioſus erit: ⁊ diſputator: quandoq̃ȝ autem a veritate modicũ ḋclinabit eritq̃ȝ locuples ⁊ appetitor regni: verſipellis: teſaurizator: ſub terraneus: inuidus.

¶ Et ſi ſaturnus ſolus fuerit in ſtatu anime gubernator et domius loci mercurij ⁊ lune i bono ſtatu in comparatione mundi ⁊ in comparatione angulorum faciet natum ꝙ erit amator terraꝝ: magni ⁊ firmi conſilij: laborioſus: ſecretaꝝ rerum perquiſitor earum ⁊ diuiaruȝ magnaꝝ: amator regum: violator alieni ſumptus: et theſaurorum locutor.

¶ Bonus ſtatus quem habent planete in comparatione mundi eſt vt planeta ſit in ſua domo vel exaltatione triplicitate termino vel facie ad ſe pertinente. ⁊ quod ſtatus ſolus ſit talis vt planeta ſit potentior. ſicut quando eſt matutinalis aut directus i curſu ſuo. et motus feſtini. Bonus vero ſtatus quem habet in comparatione angulorum eſt vt planeta ſit in angulo et in ſuo haiȝ vel in ſuccedentib⁹ angulorum et debet hoc ordinari ẜm ordinationem viriũ duodecim domorum. et iam hoc ratefecimus multotiẽs Et manifeſtum eſt ꝙ quando mercurius fuerit in hac manerie erit in meliori ſtatu quem habere poſſit: Et propter hoc cõuenit ꝙ ſit in rebus anime id quod ad hoc pertinet ſicut dixit ptholemeus: ita ꝙ ſi alie regule quas antedixit ſignificarent res alias adiuuabis eas cum rebus iſtis. he res quas inueneris concordantes accipies: et iudicabis ẜm eam: et ſecundum illud quod maiorem habere ſignificationem inuenies iudicabis: et ita facies in quolibet planeta. et conuenit tibi itelligere nec petas ꝙ alia vice dicam tibi in alijs planetis.

¶ Si autem in huius qḋ diximus contrario extiterit vt inconuenienter videlicet exiſtat natus fuerit imũdus: vilis puſillanim⁹: inſciens: i ſuo tãtũ conſilio permanens: inuidus: inaudax: ab hoibus ſeparabitur: in verbis doloſus: amator occultationis ⁊ lugubrij: iuerecundus: infortunatus laboris amator: neminem diligẽs: deceptor amicoꝝ: nũq̃ȝ gaudebit: bonoꝝ maliuol⁹.

¶ Et ſi ſaturnus eius quod diximus fuerit deꝯuerſo ⁊ non in bono ſtatu faciet natum turpem vilem parui cordis ſine diſcretione male cognitionis reget ſe ſuo conſilio: inuidum: ſolitarium vilem ab omnibus ſeparatum: mendacem deceptorẽ: falſũ i cclato diliget endichiertas ⁊ plãct⁹ exuerecũdat⁹: ifortũat⁹: laboris amator: amorẽ nulli habebit: ab horribilis ⁊ falſus ſuis amicis ſemper triſtis ⁊ dolẽs abhorebit bonos.

¶ planete qui ſunt coñuerſi ab eo ꝙ diximus ſunt maluz: habentes ſitum in comparatione mundi ſicut qui eſt oppoſitus domui ſue vel exaltatõis: vl' in dignitatibus planetarum diſcordantibus ſe cum eo. et ꝙ ſit veſptinalis vel retrogadus vel tardi motus et ſimiliuz ⁊ ꝙ ſit in malo ſtatu in comparatione angulorum ſicut in. iz^a vel ſexta domo ⁊ ꝙ non ſit in ſuo haiz. ⁊ his ſimilia. hic eni docet nos ptholemeus de facto ſaturni duo contraria vt excolligas ꝙ fuerit inter hec duo: ita ꝙ ſi eũ iueneris inter hos duos ſtatus quos dixit inſpice quis ſtatus eſt magis circa ⁊ dabis eidẽ ſtatui maius poſſe ꝙ̃ alteri ⁊ miues de ſuis operibus tantũ quantum aliud contrarium inclinatur: ⁊ id quod itelliges retinebis. poſtmodum aliud adde cum regulis generalib' huius rationis ⁊ iudicabis ſm ſignificationem vincentem ⁊ ſm id quod ei adiungitur magis de re vna: ⁊ tunc iudicabis rectitudinem: nec errabis: ⁊ ſm hoc facies in quolibet aliorum planetarum.

¶ Or ſi ioui aſſimiletur ſcd̃m quod prediximus eiuſq; qualitas commendabilis fuerit: nat' erit iuſtus: ſenes honorabit: eritq; ſani conſilij: adiutor regni: cognitor: magnanimus: bone notitie dilector amicorum: quietus: intelligens: patiens: philoſophus.

¶ Et ſi fuerit concors cum ioue in modo queʒ diximus ⁊ in bono ſtatu faciet natum liberum honoratorem bonorum: tutorem ſenum: boni conſilij: adiutorem alius rei: ſemper factoreʒ nõ tum regum: magne orationis: amatorem ſuorum parentum: manſuetum intelligentem ſufferentem ⁊ ſapientem.

¶ Et ſi cum ioue habuerit concordantiam ꝙ ipe ⁊ iuppiter ſint gubernatores: aut ꝙ vnus ſit ⁊ alter eũ aſpiciat bono aſpectu: vl' ꝙ vnus eoꝝ ſit gubernator ⁊ alter gubernator gubernatoris ipi': ita ꝙ ſit dñs domus ſue aut exaltatiõis trigoni vl' his ſilium: hec ẽ rõ concordantiẽ: ⁊ cõuenit vt h̃ intelligas ſic in alijs pl'tis. Et id qd̃ dicit q ſi fuerit i alio ſtatu cõuenit vt intelligas ꝙ ſit cõcordantia bona manerie inter eos ita ꝙ ſit inter eos aſpectus bonus aut receptio ⁊ ꝙ vterq; eoꝝ ſit i cõpatiõe mũdi ⁊ ãgl'oꝝ i bona manerie.

¶ Sed ſi huius ſtelle qualitas predictis contraria fuerit: nat' erit ignarus bene facere: inſenſatus: circa diabolica conuerſabitur: in oratorijs commorabitur: futura predicet: abhorrebit habere filios: non habebit amicos: morabitur i criptis ⁊ ſpeluncis cum hominib' non conuerſabitur: nec in eo quis confidet: erit inſipiẽs: malus: debilis: honorem non amabit: penitẽs: male receptionis: electionis male: laboris patiẽs.

¶ Et ſi ſtatus horum planetarum fuerit de conuerſo eius qd̃ diximus: faciet natum non viſum boni: male morigeratum: mali ſenſus: intromittet ſe de diabolicis rebus ⁊ malis: ⁊ ſemper ſtare diliget: in oratorijs: diuinator: diffamator filiorum ſuorum: nullum habebit amicum: ab omnibus ſeparatus: infidelis: malum queret hominib': mali cordis: debilis: tedioſus: honorem non diliget: laborator male receptionis: ⁊ contentus de omni re mala ⁊ vili tranſitor rerũ: ⁊ dilatator.

¶ Uult dicere ꝙ mala cõcordãtia q̃ eſt iter ſaturnũ ⁊ iouẽ qñ ſũt gubernatores facti aĩe: ꝙ qñ ipi ambo ſũt in aſpectu inimico: vl' ꝙ ſũt i comparatione mũdi aut anguloꝝ in malo ſitu vl' ꝙ vn' eoꝝ ſit gubernator aĩe in tali ſtatu exñs: ⁊ alter aſpiciẽs ſe cũ eo: de eodem aſpectu exñs i alio tali ſtatu ⁊ ſil'a ſicut oñſũ eſt i' gloſa p̃me ptis ⁊ alijs p̃cedẽtibus gloſis. Scies qñ talẽ iueneris cõſtellationẽ ꝙ natus erit talis qualis dixit ptholemeus. ⁊ conuenit prout diximus ꝙ addamus has ſignificationes cum regulis primis vt ſciamus proprium ſtatum nati: ⁊ ptholemeus docuit nos ſtatus bonos concordantie ſaturni ⁊ iouis ⁊ concordantie male ſil'r: ita ꝙ quando concordantiã mediocrẽ iuenies iter eos ſm ꝙ conuenit indicabis: ⁊ compones iudicium reruʒ quas dixit in illis duobus ſtatibus: ⁊ cum hoc poteris intelligere totum hoc dictum ptholemei: ⁊ id quod in alijs planetis dicet.

¶ Or ſi marti aſſimilet̃ ⁊ ipe bone qualitatis ⁊ laudabilis exiſtat: erit natus non cognoſcens: valde laborioſus: miſer ⁊ imbecillis: nocens: magna cum timore tentabit: erit grauis barattor: non pius: omnia paruipendet: immoderatus: bellicoſus: animam ſuam ponet in timore: amabit conturbationes: proditor erit: aliorum perturbator: inuidie peſſime: pro euentu aliquo eius anima mutabitur: homines laborare faciet: vi preerit alijs: trãſgreſſor: odio reges habebit ⁊ principes: amabit hipocriſim: ⁊ victoriaʒ: inuidus: male profunditatis: erit grauis ad tolerandum: ruſticitate plenus: intolerabilis: oſtentator ſui: iniquus: hominibus nocebit ⁊ eos vilificabit ac odio habebit: nec mutabitur: nec alterabitur: intromittet ſe de pluribus ⁊ ab eis leuiter recedet: erit artifex ⁊ ſtudẽs generaliter: etiã proſperabitur.

¶ Et ſi cum marte concors fuerit ⁊ in bono ſtatu faciet natum male cognitionis: laboratoreʒ: ⁊ vtilitatum omnium: aliquando audacem: ⁊ quãdoq; remiſſuʒ male ſocietatis: ſine pietate: dehoneſtatorẽ bonorum: vel durum rixatorẽ: ponet ſe in periculo magno: amator rixaruʒ: falſus: infidelis: occiſor: retentor ire male: loquax: inſtabilis in factis ⁊ dictis: oditor bonorũ: amator blandicie ac ſuperbie: male voluntatis: de ſufferendo fortis: auſterus: ⁊ crudelis hominibus: factione mali: quereloſus: malus violator: robator: dehoneſtator: non cambiat ſe: nec mutat de malo: bellicoſus: acutus: horum omniuʒ malorum completor ⁊ fortunatus in eis.

¶ Aſpice ad naturam duarum infortunarum quando participabũt i gubernatione anime ⁊ fuerit concordãtia inter eos exñdo i bono ſtatu: aut qñ vn' eoꝝ fuerit gubernator. ⁊ alius concordet cũ eo exiſtentib' i bono ſtatu ambobus quomodo faciunt anime nati res iſte que multum inclinãtur ad mala.

¶ Sed ſi hec ſtella fuerit in predicti contrarium: natũ faciet eē depredatorem: ac viarum abſciſorē: miſerum: male qualitatis ⁊ mali lucri: deum non timebit: nec aliquē amabit: blaſphemator: pturbator: latro: deceptor: ꝓditor: interfector: inceſtus malus: ipi⁹: homicida: nigromāticus: depredator oratoriũ: fornicator ſepulchrorũ violator: ⁊ gñaliter nequam erit ĩ oib⁹.

¶ Et ſi plā fuerit conuerſus ab eo qđ diximus: erit natus robator: inſidiator omnium ĩ alijs cōplete maneriei: male vite: mali lucri: deum non timebit: nec amorē habebit ĩ eo: dehoneſtator: diſhonorator: interfector: truſator: nigromāticus: oratorioꝝ robator ⁊ altarium: luxurie male: expoliator: mortalium defunctorũ: ꝓditor: ⁊ in oibus alijs factis ſuis nequã.

¶ Hec facta ſignificant nãm duarum infortunarum exiſtentium cũ malo ſtatu ſũt modo malitie multe pure ⁊ vitis mala. Et ſcias ꝙ habebit inde natus qñ adiunges cum alijs regulis quas dixit ĩ ſtatu aīe ptbo.

¶ Or ſi veneri ſaturn⁹ aſſimilet̃: ⁊ ipa bone qualit atis exiſtat: natus mulieres abhorrebit: ſenes ⁊ rōcinos amabit: eritq; male receptiōis: honorem ñ appetet: abhorrebit formoſã: erit inidus: male ſocietatis: ab hoib⁹ ſegregabit̃ ⁊ ĩ ſui ipi⁹ cōſilio confidet: deũ verebit: eritq; zelati cōſilij: male legis: amabit occlta: diuinator: de diuinis cogitabit: pacificus: verecũdus: amator ſciētie: fidelis: abſtinēs: deliberator: ab imũdis ſe abſtinēs: tedioſus ⁊ in mulierib⁹ zelotip⁹. hec autez ſtella cũ fuerit in predicti contrariũ: nat⁹ erit fornicator ⁊ imundus turpia cōmittet in ſuis: turpis adulter: a mulierib⁹ ſe decipi pmittet. Maxime aũt a ſuis cōſanguineab⁹: erit valde miſer: imbecillis omnib⁹ modis circa venereos actus: abſq; intermiſſione ſollicitabit̃: abhorrebit formoſa: maledicus: ſuperb⁹: celabitq; aīum: vil̃: ſceleratus in coitu turpiter: ⁊ extra naturã veneri ſubijciet̃. hic aũt cum annoſis ⁊ vilib⁹ hominibus: ⁊ contra legē: cũ beſtijs ēt facere deſiderabit: deuz non verebitur: vilipendet ſecreta: ⁊ oratiōis domos faſſana: caſtaſa ⁊ oia vilipendet: erit nigromantic⁹: ⁊ de oib⁹ ſe intromittet.

¶ Et ſi concors cũ venere fuerit ⁊ ĩ bono ſtatu: erit natus mulieres abhorrens: amator ſenũ ⁊ heremitanoꝝ male receptionis: honorē nō diliget: nec res pulcras: inidus: male ſocietatis ab oib⁹ ſeparabit̃: reget ſe cōſilio ſuo: leget ſecreta: ſciet leges: ſecretoꝝ amator: diuinator: amans deum ⁊ legē ſuã: amator reruz dei: caſtus: amator itineruz: promptus in litibus ⁊ bellis ſe ponet pro defenſione legis: amator phyloſophie fidelis: legalis: abſtinētie magne: ⁊ cogitat⁹: cuſtodiet ſe a mala fama: triſtis zelotip⁹ mulierũ: ⁊ ſi planeta fuerit conuerſus ab eo qđ dixim⁹: erit nat⁹ fornicator magne turpitudinis: ſine diſcretione ⁊ lympiditate ĩ luxuria ſua: decipietur propter mulieres maxime ꝓ conſanguineabus ſuis: male fame: dehoneſtat⁹ in oib⁹ rebus ſuis ſequutor luxurie: omne factum bonum odibit: male rōcinatus: ebriatus ſecretorum amator: ⁊ luxuriarum contra naturam cum maioribus eo dieb⁹: ⁊ cum vilibus extra legem ſuam: ⁊ cum beſtijs: deum non timebit: dedignator oratoriorum ⁊ religioſorum legis: diliget nigromantiã ⁊ ſimilia.

¶ Si memor extiſtis glōſarũ omniũ quas hinc retro dixim⁹ apte intelligere poteris dictũ iſtđ: ſed ſi harũ oblitus es aio inſpicias ꝙ regloſemus: habes enĩ vnũcũ alia virtute eoꝝ q̃ dixim⁹ tibi multa vice.

¶ Or ſi mercurio ſaturn⁹ aſſociet̃ ⁊ ipſe bone qualitatis exiſtat: erit natus rerum atq; leguz inquiſitor ⁊ ineſtigator: amabit medicine ſciaz: occltus: occltoꝝ deliberator: mira faciet: ſophiſta erit: leuis: diſpoſitor: boni igenij: amare anime: inueſtigator acutus: amator ĩtelligentie ⁊ operum ei etiam bene cōtinget. At ſi hec ſtella fuerit in predicti cōtrariũ: erit natus inuidus anime q; turbide: laborioſus: odioſus: habebit conſanguineos: erit laboris amator: triſtis: ĩ nocte turbabit̃: portētor: deceptor ĩ ſuis negocijs: nō aſſociabit̃ hoib⁹: latro: ſciens: nigromāticus: incantator: verſutus: non proſperabitur.

¶ Et ſi cum mercurio concors fuerit ĩ facto anime exñdo in bono ſtatu: erit natus perqſitor ⁊ petitor cronicarum: hiſtoriarum: ⁊ leguz: amabit phyſicam: ſecretorum retentor: ſtudens ĩ ſecretis miraculorum factorum: ſophyſticator: in gēte ſua agilis: populi gubernator: intelligēs: inquiſitionis magne: expertus: diliget omne bonum: ⁊ rebus iſtis omnibus fortunatus. Et ſi planeta fuerit eius qđ dixim⁹ de conuerſo: erit natus retentor ire: male voluntatis: ſemper triſtis: laborator: ſuos abhorrebit parentes: laborem diliget: doloroſus: de nocte metuz magnũ habebit: inſidiator ⁊ temptator ꝓ interficiendo deceptor: ſocietatem cuz hominibus non habebit: latro: inuenerator: nigromanticus: factor caracterarum ⁊ extaneorum ingenioſe: ⁊ cũ hoc toto infortunatus.

¶ Hoc dictum ſimiliter eſt oſtenſum in aperto vl̃: tamen rem vnam volumus aperire ꝑ quã declaremus qđ ante diximus: qua ſcies ꝙ mercuri⁹ quando gubernat factuz aīe exñs in malo ſtatu: ⁊ fuerit cũ ſaturno eleuatus ſuper eum: ſignificabit ꝙ natus erit ꝓditor ⁊ latro: ⁊ cum hoc toto erit ſine fortuna: in eo penam pro ſuo facto recipiet. ⁊ ĩ alijs planetis intelligere poteris iſto modo.

¶ Juppiter autem cum ſolus extiterit dominus diſpoſitionis anime.

¶ Et ſi iuppiter fuerit ſolus aīe gubernator.

¶ Solus iuppiter erit aīe gubernator:qñ ſolus dominus loci mercurij ⁊ lune ſine vlla pticipatiōe cū alio plr̄a hñdo.

¶ Si laudabilis q̄litatis fuerit:erit natꝰ magnanimꝰ:largus:iuſtꝰ: verecundus: hilaris: homines amabit atq; formoſa:liberalis:equꝰ magne cogitatiōis:manſuetꝰ:egregiꝰ:in ſuis operibus pius:benefaciet hoībus:amabilis ductor.

¶ Si fuerit ī bono ſtatu:erit natꝰ magni cordis: liber:lympidꝰ:honeſtꝰ:delectabil': amator hōinu3:eſſētie bone:pietoſus:ꝓciabit ſe mlt̄u:abſtinentie bone:ſpūalis ⁊ cognitus pro oībꝰ factis bonis hominibus factor boni:ab omnibus ſe diligi faciet cognitiōis bone ⁊ gubernatōis bone.

¶ Aſpice qūo plr̄a fortūa cū ē potēs exibȝ oēs bōas v̄tutes.

¶ Or ſi fuerit in predicti contrariū: erit qualitas anime nati:ſimilis predictis:preter q in his erit debilior: ⁊ magis occultus: abſq; bono intellectu:loco nāq; magnanimi erit prodigꝰ: loco iuſti ſeruiet diabolo:vel erit male opiniōis: verecundie loco:erit caudardus ⁊ loco māſueti erit ſuperbus:erit etiam loco diligendi homines bone qualitatis anime:loco amandi formoſa: diliget delectationes:at loco magne cogitatōis erit cotumax: ⁊ pro libertate iſciūs ⁊ his ſilia.

¶ Et ſi fuerit cōuerſus ab eo qđ dixit erit aīa nati ſimilis ſtatibus quos prediximus:erunt tñ debiliores multum ſine diſcretione ita q ī loco qđ ſit magni cordis erit deuaſtator. Et in loco qđ ſit lympidus ⁊ iuſtus erit ſeruitor dyaboli: aut credulitatis vel ſecte male: ⁊ in loco verecūdo ſi erit vilis: ⁊ in loco caſti ⁊ bone abſtinētie:erit fatuus: ⁊ loco amatoris hominū erit bonevolūtatis: ⁊ loco amādi res pulcras: amabit vitia ſine abſtinentia ⁊ ſimilia.

¶ ptholemeus nō curauit in qnolibet loco dare nobis regulas vel q eis aſſimilaſ:qr fortuna ſemp donat q cū ſua natura cōcordat:ſi fuerit in bono ſtatu bonas trahet virtutes: ⁊ ſi fuerit ī conuerſo dabit loco bonoꝝ virtutū qđ aſſiſabitur virtutibꝰ ⁊ non eſt ſicut res quas in hoc loco rettulit ptho. ⁊ dixit ita q erit loco habendi cor magnū deuaſtator ⁊ loco lympidi ⁊ iuſti ſuitor ydolatrie:aut hereſis magne vt religioſi hereticoꝝ ⁊ tenētiū malam legē. ⁊ q dicit loco amatoris hoīum erit bone voluntatis. vult dicere tā blandus ⁊ manſuetus q nunq̄ iraſcet ⁊ oēs alias res q̄s dixit.

¶ Qđ ſi marti iuppiter aſſimiletur ⁊ qualitatis ipſe laudabilis exiſtat:erit natus verſutus: placitator:bellicoſus: diſpoſitor:tunc agens fortiſſimus: ⁊ nulli humiliabitur:erit etia3 homo exercituū ⁊ operum: cupiens vindicari: ⁊ penitus ſuperare:ſemetipm dominum faciet:eritq; rerum inuentor:rei veritatē non ignorabit: prouidus erit ⁊ magnanimus:proſperabitur:queret etiam honorari:iracūdus rerū cognitor:mlt̄iſq; multa mādabit. At ſi hec eadem ſtella in huius predicti contrarium extiterit: erit natus blaſphemator: ⁊ verborum perturbator: impudēs nullius rei celator:vilipenſor aliorum:ipocrita:mēdicus:ſuperbus:inobediēs:depredator:leuiter alterabitur:leuis penitēs: iſtabilis: vilis: infidelis:nullius notitie ac conſilij:inſenſatus:raptor: ſuorum amiſſor: ⁊ gñaliter diuerſarum erit q̄litatum modorūq; mutabiliū.

¶ Et ſi fuerit concors cu3 marte in facto anime ⁊ fuerit in bono ſtatu: faciet q natꝰ erit malus: incooperto:rixator:litigator:magni holicij:gubernator aliorum:inobediens:acutus:beſtiaꝝ ⁊ caualcatarum director:magne ꝑualētie: volet ſe vindicare:factor deſpectuum:multis:diliget ſemp vincere ⁊ ſuper alios eſſe magnus: rerum inuentor:vir ⁊ fortificator in omnibꝰ ſuis factis:liber:donator:ſemper victor:magni cordis:amator honoris:iratus:preceptor ⁊ inhibitor. Et ſi ſic planeta fuerit de conuerſo eius qđ diximus:erit natus dehoneſtator: crudelis mlt̄um:non parcet:rixator:blādioſus ſemper erit cu3 ſuo ſenſu:inobediens:fatuus robator: ⁊ leuis ⁊ mobilis:cito penitebit:nec erit ſtabilis in re illa:ſimplex: infidelis:ſine diſcretione ⁊ conſilio:cito de omnibus malu3 dicet qđ dicere voluerit dicet ſicut inſenſatus: ⁊ generaliter eſt diuerſarum manerierum.

¶ Jam docuit nos in eo q tranſiuit duas contrarias cōcordantias que ſunt inter ſaturnum ⁊ iouem: ⁊ h gloſauimus tali mō q ſemper non opȝ ī alia vice ad alios redire planetas. ⁊ iō ñ hēmꝰ ī h loco gloſare has duas ꝯrias ꝯcordātias q̄ ſūt iter iouē ⁊ martē. Nā v̄ba ptho ī hoc loco manifeſta ſūt ⁊ declarata ſi preteritarū gloſarum memor exiſtis ⁊ expedit ī hoc loco ſi inuenis q iuppiter ſit gubernator ⁊ ſe cōcordauerit cū ſaturno ⁊ marte q adiungas vnā ſignificationē cū alia: ⁊ q oēs adiungas ⁊ cognoſcas ſm reglas quas dixit ī caplo patrū ⁊ adiūges oēs reglas ⁊ iudicabis ꝑ eas.

¶ Qđ ſi veneri fuerit ſimilis ⁊ laudabilis qualitatis exiſtat:natus erit ſimplex: amans nitiditatem ⁊ magiſteria atq3 rerum inueſtigationes: cantos etiam ⁊ iocos atq3 comeſtiones appetens eritq3 bone qualitatis anime:pius ſani cordis. deum amabit ⁊ illi ſeruiet. cupiet etiā amore dei laborioſus eſſe. erit ſenſatus. ⁊ amans:hūilis. aīe ſplēdide:gratificꝰ:munificꝰ:librorꝝ lectiones nullatenus abhorrebit:erit reru3 cognitor: ⁊ circa legitimos veneris actus tēperatus. ſuos etiā cōſanguineos amabit. honoris nominiſq; formam concupiſcet. generaliter quidem erit iuſtus ⁊ probus. Sed ſi hec ſtella fuerit in ꝑdicti contrarium natus erit illaborioſus. delicate vite: muliebris anime: ſaltator: eius ira mulie-

rum ire aſſimilabitur: erit prodigus: in reb⁹ mulierum inſenſatus: proc⁹: libidinoſus: deliqués: capillorū ornatus amabit: ſemetipm̄ extollet: neſcius ſuorum amiſſorum gaudebit: i boium erubeſcétia leuiter ipedietur: ſui cópos erit: femineiq̃ ſenſus: in rerū eccleſiaſticaꝝ dilectióe p̄ ualebit: i reb⁹ precedet: erit occultator: ꝛ fidelis oium malorū ignarus: cūctis obnoxi⁹. In ſuis opib⁹ ꝯmédabit̄ ꝛ liberalis i oib⁹ q̄ fecerit.

¶ Et ſi fuerit hic plāta cū venere cócors exiſtens in bono ſtatu: erit nat⁹ lympidus: alacer: delectabil̄: amabit ſe tenere lympide atq̃ bñ: diliget miniſteria canere ꝛ exquirere res oés cātus iſtrumēti: muſicos bene cómedere: erit letus volūtatis bone: hoibus: factor boni: pietoſus: ſani cordis: dei ſeruiés ꝛ amator: diliget ꝓ dei ſeruitio guerrizare: ſenſat⁹: diliget hoies: abſtinentie bone: gratizator ꝛ retributor bói amator: amabit i libris ſtudere: bona diſcretionis i luxuriā tépe rata: ꝛ bono mō ſuorū pentū amator: dilector valitudinis ꝛ honoris: ꝛ generalr̄ bon⁹ i bonitatib⁹ ꝛ cópletus. Et ſi hic plāta fuerit de cōuerſo: erit natus amator ludorū corporis: feminin⁹ voluntatis: i ira ſua ire ſilis mulierū: hyalator diſpéſator: amator mulierū: deceptuoſus: magne luxurie: ſine abſtinétia: vt diliget afaytat⁹ ꝛ pectinat⁹ erit: ſp riſor in vano: ſui deuaſtator: gétiū rep̄héſor ſollicitabit̄ de catugulis: ſenſū mulieris hébit: debilis cordis: diliget oratoria ꝛ ea ſequet̄: amabit ſecreta: ꝛ puritates audire: tñ fidelis: ſine remiſſióe aliqua leta: bone receptóis: ſocius omnium: bone voluntatis: ꝛ in eo qđ fecerit laudabitur.

¶ Similr̄ ſi hi duo ſtat⁹ ſūt cōtrarij accordamēto iouis cū venere: ſi ambo vel vn⁹ eoꝝ fuerit aie gubernator. Et manifeſtū é ꝙ ſi ſaturn⁹ ꝛ mars ambo cócordauerint ſe cum eis ſignificatio cópoſita erit ꝛ mixta ſm regulas p̄teritas ꝛ ſm ꝙ gloſam⁹ eas oés: ꝛ expedit vt mētē apponas a p̄n° huius capl̄i: vſq̃ ad hūc locū: ꝛ ſi mété appoſueris in eo qđ ſubſequitur melius iudicabis.

¶ Oꝛ ſi mercurio iuppiter aſſimilet̄ ꝛ fuerit qualitatis idonee: erit natus in librorum lectionib⁹ aſſiduus: amabit ſyllogiſmos ꝛ erit geometra peritus in quadriuio: verſificator ac ſermocinator: acuti ingenij: humilis: boni couſilij: laudabilis in moribus: beneficus: diſpoſitor: bone qualitatis aie: dapſilis congregatióis: bone opinionis amator: bene ꝛ ſubito icepta pficiet: erit bō regiminis: bone credulitatis: medic⁹ regis: deū diliget: bone anime amabilis: conſanguineos amabit: idolis erit bone: amator ſciétie: homo diuitiarū. Qđ ſi hec ſtella predicti cōtrariū optinuerit: erit natus ſtultus: ſtultiloqu⁹: frequēter falletur: miſer continget ei alantuſimus: diuinis adherebit: impetuoſus erit: amare anime: cum ſit ſtultus ſapienté ſe putabit: ſuperbus: pturbator: in alteri⁹ ſeruitute ſemetipm̄ collocabit: motus erit iordinati: verboſus bone memorie: bō doctrine ꝛ appetitus ridigi.

¶ Et ſi hic planeta concors fuerit cū mercurio exiſtens i bono ſtatu erit nat⁹ perquiſitor: ꝛ ſtudés p libros dmóſtratóis amator ac geometrie: ꝛ toti⁹ q̄druuialis ſcíétie ꝟſificator ꝛ iuētor bene rócinatus ſubtilis: igenioſus: itelligés abſtinentie ꝛ cōſilij boni morū laudator: larg⁹ omnib⁹: factor boni: habebit virtutem ꝛ incellectū alios gubernandi: bone voluntatis: dona magna donabit: amator populi: boni intellectus i rebus: quícquid fecerit adimplebit: ꝛ quicquid incipiet bonus ꝛ fidelis in lege ſua: amator ꝛ mādat orum ſuorum: ab omnibus ſe faciet amari: ſuos amabit parentes. erit curialis: doctus: diliget ſapiaꝫ: honoratus ꝛ a b oibus p̄ciatus: Et ſi plāeta fuerit de cōuerſo nat⁹ erit ſtult⁹: ꝯtétioſus: igratus meroris: i oibus rebus ſuis vilis: eueniet ſibi dedecus: res ſequet̄: eloquij magni erit: credet ſemp eē ſapiés: ꝛ neſcius erit: ſilr̄ erit fatuus in ſuis motibus: turbaioſus: multorū nouorum narrator ꝛ reminiſcitor rerum.

¶ Manifeſtum eſt totum hoc dictum per gloſas quas añ diximus in hoc capitulo: ꝛ id quod dicit contentioſus eſt amiſſio ſenſus: ꝛ res dicendo futuras.

¶ Oꝛ ſi mars aie diſpóni ſolus dñet̄: ꝛ laudabil̄ qualitatis exiſtat: natus erit fortiſſim⁹: ꝛ potés: iracūdus: armoꝝ appetitor: aioſus: ponet aiam ſuā i mortis piculo: nulli ſe hūiliabit: dſtructor: i ſuis cófidet virib⁹: prim⁹ i bello: vilipédet oia: violétiā hoib⁹ ingerit: ꝛ erit homo regimis. At ſi hec eadé ſtella fuerit i iſtoꝝ q̄ pdiximus ꝯtrariū: natus erit tedioſus: blaſphemator: ſanguis effuſor: cótrarietatū amator: cóſūptor: garrul⁹: ſtultus: ſuperbus: depredator: in ipſius maleficijs inordinatus: deiceps cóſanguineos abhorrebit ꝛ deum ignorabit.

¶ Et ſi mars fuerit aie gubernator ſolus exñs i bono ſtatu erit vir fortis i oib⁹ factis ſuis alioꝝ capitane⁹: iratus armator armoꝝ: fortificator: victor belloꝝ: ponet ſe ſpóte ꝛ volūtarie ad mortis picula: iobediés: nulli voluerit obedire: audax. virilis: i oibus dedignoſus: ſupbus: ſollicitus: magni cordis: ſapiés ad alioſ gubernādos. Et ſi hic plāta fuerit d ꝯuerſo erit natus crudel̄ multum: dhoneſtator: diliget interficere homines: bellicoſus: rixator ꝛ vociferator: mixtor mali: ꝛ robator: ebriatus: ſine pietate: malorū factor: malarum cogitationum: laborioſus:

ſtultus ſuos odibit pentes:et odiet oēs hoies inobediētes dei et mādatorū ſuorum.

¶ Totū hoc dictū ſimiliter ē manifeſtū p gloſas pteritas in verbis q̄ dixit de ſaturno ⁊ inde accipere poteris totam ſignificationē martis ſm ſuā nām.

¶ Si vero ſimilis veneri fuerit ⁊ idonee qualitatis extiterit:natus erit alacer:⁊ bn̄ morigerat⁹ ſuos amabit ſocios:mol' vite:iocoſus:bon⁹ hō: apte cōplōnis ⁊ forme:amabit ſaltatiōes:pc⁹: homo diuitiaꝝ ⁊ gētis:vir leuis in coitu:ei tn̄ inde continget bene.ſibiq3 precauebit:ſapiens:verecūdus:⁊ cognitor:itē libenter habebit rē cū viris:⁊ mulierib⁹:erit ēt deuaſtator:leuis iracūdie ⁊ zelotipus.Qd ſi hec eadē ſtella in pdicti cōtrariū conuerſabit:natus multus ac ſupfluus erit in coitu:diuerſarūq3 qualitatū:oēs vilipendet:delinquēs erit:blaſphemator:mēdax:proditor:ſuos ⁊ alienos decipiēs:appetit⁹ feſtinu: faſtidioſus:cōiugataꝝ ⁊ vginū corruptor:⁊ verſutus:acut⁹:inordinat⁹:deceptor:peierabit:iōq3 in ruborem:⁊ verecūdiā ſubito cadet:inſenſatus:ſemetipm fortaſſis adornare cupiet:ipetuoſus:turpia cōmittet:⁊ horridus erit.

¶ Et ſi fuerit hic pl'ta cū venere cōcordat⁹ exñs in bono aſpectu:erit natus receptiōis ⁊ volūtatis bone:amabit ſuos ſocios:⁊ amicos:delectabilem vitā habebit:⁊ letā:erit tribezator ⁊ alacer bone cōpoſitiōis:⁊ fortune:ioculatoꝝ amator:cito capietur amore:vir in oibus ſuis rebus ad luxuriā ibibitā cito mouebitur ⁊ ad peccandū in ea:tn̄ fortunat⁹ in oibus ſuis factis:qd voluerit adimplebit:ſēſat⁹ ſapiēs:i cuſtodiēdo ſe: a verecūdia hominū fortiter deprehēſor:bone diſcretionis:ſocietatem diliget puerorū tā virorum q̄ mulierū:cito iraſcet:⁊ erit zelotip⁹.Et ſi pl'ta fuerit decōuerſo:natus erit audax:luxurioſus:⁊ verecūdus i eo hoium:dedignoſus ſtatuū:diuerſorū:dehoneſtator:mēdax:falſus i fidelis:inimicū decipiet:⁊ amicū:ad vitia corporis cito mouebit:⁊ ipm cito tedebit:extractor mulieꝝ:virginū:⁊ nuptaꝝ amorabilis:trauaioſus:ſiue laborioſus:proditor:interfector:i ſuis ſacramētis piurus:cito falſabit ea:pro eis autē frontabit mali ſenſus:⁊ qn̄q3 ſe diliget aſaytare malo et turpi mō:leuis et ſtultus erit.

¶ Totum hoc dcm̄ declaratū eſt p id qd trāſiuit nihilominus volum⁹ i h paꝝ gloſare.vt accipiam⁹ exemplū i eo qd accideret de caplo iſto tibi.Dicim⁹ eni i eo qd dicit vir in oib⁹ ſuis rebus cito mouebitur ad luxurias ibibitas:⁊ ad peccādum in eis:tn̄ ſciet ſe cū verecundia cuſtodire:totum hoc erit veritas ſi concordauerit ſecū he regule quas ante diximus i pncipio hui⁹ capli:tn̄ ſi diſcordauerit vel iuppiter cū hoc teſtificabit he res quas narrauit non erūt fcē ſ3 potētia i aia nati:q2 patus erit ad illas ſed eas nō faciet:ſed ad op⁹ cōducet:⁊ i alijs maneriebus itelligas iſto modo.

¶ Qd ſi mercurio mars aſſimiletur et cōmendabilis qualitatis exiſtat:erit natus cōductor:exercituū rector:feſtini mot⁹:potēs:amans:ſapiēs: laborioſus:cogitator:verſutus:pditor:iſtabil': aſtutus:malorū operum:leuis itellectus:deceptor:ipocrita:verſipellis:cōtumax:grandis igſitor:rixarū amator:eiq3 tn̄ inde bene continget: ſuos ſimiles diliget:et eos bene recipiet:gnal'r quoq3 nocebit inimicis:⁊ ſuos iuuabit amicos. ſi vo fuerit i pdicti cōtrariū:nat⁹ erit deſtrucor: iobediēs:fatu⁹:et deceptor:penitēs:iordiati mot⁹ mēdax:latro deū ignorabit:falſo iurabit:verſutus:homo cōtrarietatis:ſapiens:hypocrita māifeſte neq3:blaſphemator:viaꝝ abſciſor:parietū trāſfoſſor:interfector:pcātator:proditor: nigromanticus:ac homicida.

¶ Et ſi hic planeta ꝯcors fuerit cū mercurio exñdo i bono ſtatu:nat⁹ erit alioꝝ gubernator:magni ſēſus nālis abſtinētie bone:agilis:nois honorati:ſapiēs:mltarū diuerſaꝝ reꝝ amator:trabaiator:curialis bn̄ doct⁹:bn̄ rōcinat⁹:aī deceptuoſus:cū duab⁹ facieb⁹:iſtabilis:falſus:mltoꝝ artificioꝝ ſapiēs ⁊ maloꝝ opeꝝ:mutabit ad pditionē:male ſecte:male credulitatis:ingſitor ⁊ petitor reꝝ:diliget rixas:erit fortūat⁹ i toto:bone amicitie aſſimilātib⁹ ſibi ⁊ eis receptōis hōe. ⁊ erit gnaliter ſuis nociu⁹ inimicis ⁊ pfectuoſus amicis.Et ſi plāeta fuerit dcōuerſo erit rixator iobediēs:magne credulitatis:falſus:audax:cito penitebit eū:ſtult⁹:laborioſus i oibus ſuis rebus:mēdax:latro:deū nō cognoſcet:i falſitate iurabit:teſtimoniū falſū ꝯfirmabit:delectabit i oi malo:cognit⁹ ⁊ noiatus p malo:dehoneſtator ⁊ inſidiator itinerū:acceſſor p multa deſerta:hoies iterficiet:malo mō ferizator:deceptor ſemp erit imūdus pp homicidia q̄ cōmittet

¶ Inſpice ad ſtatū mercurij qn̄ cum marte participat:vt mars cū eo qual'r complo trahit ad oēm acuitatem ſi concordātia bona erit et ambo fuerint i bono ſtatu operabuntur i anima nati mores firmos.Et q2 harum retum erit in nato proprium eſt id cum quo ſe prime regule cōcordauerint ſm veritatem vincentem.

¶ Cunq3 venus ſola fuerit dn̄a diſpōnis aie:q̄litatiſq3 laudabilis extiterit:erit nat⁹ iuſt⁹ ⁊ quietus:multarū delitiarū:ſenſat⁹:hō deliberatōis amās ſaltatōes:valde zelotip⁹:ipietates abhorrebit:amabit magiſteria:⁊ deū multū verebit etiā erit pulchre forme:bone qualitatis:⁊ bonoꝝ ſomnioꝝ:amabilis:pius:bn̄ficus:pſperabit:⁊ gnaliter ſubſuiet veneri.Et ſi eadē ſtella i eoꝝ q̄ pdixim⁹ ꝯtrariū fuerit:nat⁹ erit piger:pcus:effemiat⁹:ei⁹ ēt q̄litates mlieꝝ q̄litatib⁹ aſſimilabuntur:erit nullius animoſitatis:nulliuſq3

notitie:nominis ifirmi τ q leuiter ad lapidē pe
des ſuos offendet. At ſi mercurius aſſimilet̃: τ
idōec q̄litatis fuerit:nat⁹ amabit magiſteria: τ
ſciaſ:doct⁹erit:τacuti igenij:ỽſificator:muſicā
amabit τ oē cōmēdabile:erit ēt apte qualitatis
aie:homo delitiarum τ qetis:alacer:ſuos ami
cos diliget:eritqꝫ bone legis intelligēs: equoꝝ
amator:erit boni ēt ingenij τ bone extimatiōis:
recteqꝫ calle ꝓcedet:libenter adiſcet:a ſemetipo
meliorabit̃ i diſcēdo:bonoꝝ ac proborū mores
hoium imitabitur: iuſtiſqꝫ viris aſſimilabitur:
aptus in loquēdo:i verbis alacer:erit ēt amabi-
lis:tēperate qualitatis aie:equ⁹ defēſor: cogni-
tor: magnanim⁹: poſtponet mulieres: cuꝫ pue
ris aget:eritqꝫ zelotip⁹. Q ſi in iſti⁹ cōtrariū fue
rit:nat⁹ erit verſut⁹: τ multe aſtutie: maledic⁹:
faciei duplicis: biliguis:mali cōſilij:deceptor:
mēdax:pturbator:falſus:imunda faciet:pfūde
malus i conſiliādo ꝓditor:nec amabit nec ama
bit̃:decipiet mulieres: τ deſtituet pueros: erit
hō maloꝝ operū:culpans τ vituperās alios:
oia querens facere:ſꝫ q̄nqꝫ ad bonum nōnūq̄
ad malū plrima tp̄a perpetrabit: τ in multis ac
diuerſis rebus culpabitur.

¶ Et q̄n venus ſola fuerit aie gubernatrix exn̄s
in bono ſtatu erit nat⁹ māſuet⁹ bn̄ credēs i lege
ſua delectabit̃:alacer lympidus ſine aliqua ru-
ſticitate:bone cogitatiōis:amator pſallēdi:mlt̄ū
zelotipus:oē malū odiet: τ oēm rixā: miniſteri
orum amator:deū diliget τ mādata: τ erit bone
figure:bona τ certa videbit ſōnia:ab oib⁹ faci-
et ſe amari:factor boni:pietoſus:fortunat⁹ i to-
to: τ gn̄alr̄ ſe ad res luxurie dabit. Et ſi hic plt̄a
fuerit ō cōuerſo erit natus piger:amorat⁹:femi
neus i ſuo amore:oēs ſui modi aſſi̅labūt̃ modis
mulierū:nō erit i eo agilitas nec diſcretio: deho
neſtatus erit τ vilis:male fame:mutabit̃ oibus
rebus. Et ſi hic plt̄a cū mercurio cōcors fuerit:
exiſtendo i bono ſtatu nat⁹ erit amator miſteri
oꝝ τ ſciaꝝ:ſapiēs:itelligēs:iuētor: verſificator:
diliget muſicā τ oē bonū τ oēm rem publicaꝫ:
erit bone volūtatis:alacer:delectabilis:let⁹:ſu-
os amabit amicos:bon⁹ erit i lege ſua:bone co-
gitatiōis τ intellect⁹:direct⁹ i oibus rebus ſuis:
diliget adiſcere: τ adiſcet p ſe mlt̄a: aſociabitur
τ reget̃ p bonos hoies: τ cōpletos i bono: hōe
rōcinationis:dilectus ab oib⁹:tpat⁹ in oib⁹ ſuis
modis:i toto bonus τ diſcretiōis bone:mori di
liget τ gueratoꝛ p deo:magni cordis:magis cū
pueris q̄ cuꝫ mulierib⁹ amabit iacere:zelotip⁹
erit mlt̄ū. Et ſi hic plt̄a fuerit de cōuerſo erit fal
ſus: τ de malis reuolutis:ruſtic⁹ verboꝝ facie
rū τ linguarū duaꝝ:murmurator male facti:de
ceptor:diſturbator:mēdax:meſculator:iurator
i falſo:malus i coopto:i oi malo ſine amore ali
quo:nullū habebit amicum:mulierū deceptor
iacendo cum pueris afaytabit ſe multum: τ de
hominibus male dicet: τ ad mala exempla tra
het eos: τ pōt eē q̄ facere voluerit res iſtas i re
tentione male faciendi: τ vt aliquis ponat i opi
niōe ſua τ dānet eos τ pōt eē q̄ eas faciet p ſe:
τ erit de hōeſtatus in maneriebus diuerſis.

¶ Nominauit concordantias veneris τ mercurij i caplo ve
neris τ nō nomiauit cōcordantiā ſuā cum alijs plt̄is:qm̄ id
dixit i caplo cuiuſlibꝫ plt̄aꝝ:vn̄ accipies ab inde.

¶ Mercurius aūt cum ſolis fuerit diſpoſitiōis
dominus anime τ qualitatis idonee:erit natus
boni intellectus:acuti ingenij:rerum antiquarū
relator:eritque multarum probitatum et expe-
rimentorum:dialeticus:rerum nature prelocu
tor:ſcientiarum inueſtigator:beneficus:delibe
rator:bone exiſtimationis:doctus i quadriuio:
creditoꝝ occultator: τ valde pſperabit̃. Si aūt
in p̄dicti ꝯtrariū extiterit:erit nat⁹ deceptor τ vi
lis:alios errare faciet:ſm ſuū conſiliū ꝓcedet:le
uis:feſtini mot⁹:leuiter cōuertet̃:ſan⁹:ignorās:
magne fallacie:mendax iordinate q̄litatis:inſta
bilis:infidelis:inobediens dn̄o:faciet iniuſtitiā:
generaliter aūt multe erit fallacie.

¶ Et ſi mercuri⁹ ſolus aie fuerit gubernator exi
ſtēs i bono ſtatu:erit nat⁹ itelligēs boni ſenſus:
narrator mlt̄orū geſtuū τ euētuū: ōceptuoſus:
ſapiens in mercimonijs:loycus:ſapiēs in natu
ris:acutus:doctor:factor boni hoib⁹:bone co
gitationis:bone conſiderationis:ſciētiaruꝫ qua
driuialiū ſapiēs:tenens ſecreta:fortunatus i re
b⁹ ſuis. Et ſi hic plt̄a fuerit ō ꝯuerſo:erit falſus
tedioſus:vanus ỽboꝝ:ſophycus ſuo reget̃ cō
ſilio:leuis:mobilis in rebus: τ cito redibit: ſtul
tus:neſcius :erroris multi:i toto mendax: labo
rioſus:ſine fidelitate τ firmitate:inobediēs:tor
tuoſus τ generalr̄ mlt̄um τ minutiꝫ errabit.

¶ Quādo volueris intelligere q̄ꝫta narrauit ptho. opera p
tinētia ad quēlibꝫ planetaꝝ q̄n ip̄e ſol⁹ fuerit gubernator
loci mercurij τ lune:aut participabit i gubernādo cū alio:
aſpice i eo qō gloſauim⁹ ō ſaturno: τ addas id cū reb⁹ alijs
quas tibi docuim⁹ i quolꝫ plt̄aꝝ. τ q̄n hoc feceris itelliges
clare oia dicta ptho. Et poſtq̄ꝫ ſcire poſſum⁹ factū aie p res
q̄nqꝫ:quaꝝ vna ē nā̄ ſignoꝝ in q̄bus ſtāt mercuri⁹ τ luna:
τ in q̄b⁹ ſtant plt̄e gubernatores. 2ª ē pticipatio quā habꝫ
mercuri⁹ cū luna. 3ª eſt nā plt̄aꝝ gubernatoꝝ. 4ª ē ptici-
patio quā hn̄t plt̄e i gubernamēto. 5ª eſt ſitus eoꝝ ſꝫ mū
dū. i. ſm natiuitatē. τ nos patefecim⁹ quālibꝫ haruꝫ rerum
p ſe. τ ꝓpter hoc patefactum eſt totum iuicdiū anime de
monſtratione completa. Et quia id totum quod ante di-
xim⁹ eſt acceptum a quinqꝫ planetis :conuenit q̄ det in
hoc loco id quod ſignificet luna τ ſol quando tenet q̄ luna
τ ſol dant ſignificationem ſolis generalem que eſt cuilibet

tēntie nālis: ſicͭ patefecimꝰ in gloſſis caplm iſtud precedentibus. Et pp hoc dicit in hoc loco ab hinc in antea: qꝛ vtrūq; lūinare dat pl'tis gubernatoribus adiutoriū ſolūmodo: ⁊ hoc eſt qđ dicit in hac rōne.

¶ Et cuȝ hec ita ſint: nobis tantū ſcire conuenit ꝙ lune qualitas hec que prediximus vt cūq; iuuabit: nam cū fuerit in locis anecaſ: finis ſeptentrionalis ⁊ meridiei: variationes qualitatū anime iuuabit: ⁊ eas ſubito faciet alterare.

¶ Et poſtꝗ̄ ita ē ꝯuenit vt ſciamꝰ ꝙ ſtatus lune dat his que diximus aliquid adiutorij: ⁊ quando fuerit i loco motꝰ a pte meridiana ⁊ ſeptentrionali, adiuuat in mutādo mores anime ad mouendum ſe cito.

¶ Et qꝛ luna applicat ad finē ſue latitudinis iclinat ad partē zodiaci cōuenit ꝙ habeat iſte ſtatus mores concordantes cū eo: ⁊ hec eſt mutatio voluntatis. ſ. mutādo ſe cito de vno in aliud.

¶ Si autem in aliquo duorum modoruȝ extiterit acuitates qualitatuȝ anime iuuabit: ⁊ vt iꝑe feſtinanter operetur efficiet.

¶ Et quādo fuerit in duobꝰ nodis i acuitate voluntatis adiuuat: ⁊ ad tranſeūduȝ per oia facta cito: ⁊ vt ſit motus feſtini.

¶ Qn̄ luna fuerit in duobus nodis eſt in iꝑo zodiaco vie ſolis: ⁊ ē māifeſtū ꝙ n̄ remanet i hoc loco qꝛ mutaᷣ de zodiaco ad partē meridiei vel ſeptētrionis: ⁊ ꝓpter hoc cōuenit vt habeat iſte ſtatus maneries cōcordantes cum eo: ⁊ hoc eſt acuitas motus feſtinus ⁊ cito intrare ad facta.

¶ Item cum luna fuerit aſcendens aucta lumie ſignificationes augmentabit: ⁊ erūt apertiores necnon magis neceſſarie.

¶ Similr ſi luna fuerit aſcendens ⁊ aucta lūine adiuuat in augendo res iſtas ⁊ in magis apparendo ⁊ vt plus ſciatur.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ luna fuerit aſcēdens ⁊ aucta lūine: adiuuat i augendo luie ⁊ maneries antedictas ⁊ vt ſint fortiores ⁊ magis ſcite.

¶ At ſi minuta lumine vel ſub radijs ſolis extiterit: eas faciet magis eē abſconſas ⁊ nō vt ita fortiter contingat: operabitur.

¶ Et ſi fuerit lūine dimiuta vl' ſub radijs abſcōdita: adiuuāt vt ſint dbiliores ⁊ feſſiores ac lapſe.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ luna fuerit aſcēdēs minuta lūine aut ſub radijs vl' ſub terra abſcōdita adiuuat aiaȝ vt ſit neſcia flacca. i. lenta debilis: ⁊ feſſa. Et manifeſtuȝ eſt ꝙ narrauit contrarias ſtatus lune: ⁊ vnū cōtrariū ē qn̄ fuerit i fine ſue latitudinis: aliud qn̄ nullaȝ habuerit latitudinē: reliq̄ duo contraria ſūt qn̄ fuerit aſcēdēs vl' appēs ſup terrā oriental'. Et aliud ſuū oppoſitū qn̄ fuerit occidētalis: vl' coopta ſub terra ſuffecit eni ꝙ dixit aſcēdēs vl' ſub radijs ⁊ non curauit dicere ſup terram vl' ſub terra aut occidētal': qꝛ bene intelligitur ab eo ꝙ dixit: ⁊ ita cōuenit vt intelligas illa duo contrario ſunt augmentatio ⁊ minutio ſue lucis. Et ꝙ dicit qn̄ fuerit a radijs coopta: pōt intelligi id qđ ſignificabit luna qn̄ fuerit cōpleta lumine. ⁊ poſtꝗ̄ ita ē: cōuenit vt qn̄ lunam inueneris in quolibet iſtorum ſtatuū cōtrarioꝝ oppoſitoꝝ cōmiſceas ſignificationē duoruȝ capitū.

¶ Iuuat etiam vtcūq; in his que predicta ſunt: ſol ita cū ſtellis q̄ diſpoſitioni anime dominanᷣ ſimilis exiſtat. nam cū eis aſſimilaᷣ ſi eius qualitas cōmendatur: erunt anime qualitates magis directe ⁊ iꝑe remotior ab obliquo: necnon potentior ⁊ largior atq; fidelior legiſq; melioris.

¶ Sol etiam dat aliquid iuuaminis i rebꝰ quas diximus quando ſe concordauerit cum planeta gubernatore facti aie: ita ꝙ quando cōcordauerit ſe cum eo exiſtendo in bono ſtatu erunt mores nati magis directi accordati ⁊ temperati ac nobiliores ⁊ honeſtiores ⁊ magis ſine ſuꝑbia

¶ Docet nos ꝑ hoc dictū ꝙ ſol ⁊ luna tūc adiuuāt qn̄ fuerint accordati cū pl'ta gubernatore aie: ⁊ ꝙ ſol fuerit accordatus cū pl'ta exn̄te i bono ſtatu: adiuuat i motibus vt ſint temperati ⁊ directi: ⁊ ab oī malitia denudati ⁊ elōgati.

¶ Cum autem ſol in predicti contrarium fuerit nec ſtelle aſſimiletur: erunt anime qualitates deteriores: ipſeq; miſerior ac infimus: maioriſq; laboris in ſui ipſius cōſilio magis permanebit: ſtultus erit ⁊ grauioris volūtatis: gn̄aliter etiā ad meliorandum difficilis.

¶ Et ſi res fuerit de conuerſo: ⁊ ſol non habuerit concordantiam cū planeta: erunt mores anime viliores ac debiliores: ⁊ ſeparatim in ſua voluntate ac modo ⁊ duriores prioris volūtatis: generaliter multuȝ fortes: ⁊ mali ꝓ dirigendo.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ planeta fuerit in malo ſtatu ⁊ ſol concordauerit ſe cū eo: ſignificabit mores viliores: ⁊ qcqd aliđ on̄dit ⁊ docuit nos ꝑ hoc dictū: ꝙ ſi ſol cōcordauerit cum pl'ta gubernatore lȝ ſit i tali ſtatu malo minuet aliqd d malicia moꝝ tātū ꝗ̄tū fuerit ꝯcordātia iꝑa. Et iā c n̄dimus ꝙ ꝯcordātia ē ꝙ ſit iter eos aſpectꝰ bonꝰ: ſicut de trino: vl' ꝙ ſit ꝟtutl receptio iter eos aut nāe vel ſil'iuȝ. ¶ Et volumꝰ adhuc tibi oſtendere i hoc loco ſūmā totiꝰ regule per quaȝ iudicabis i natiuitate ſtatū aie: ⁊ oēs cuiuſl3 nati circa natiuitatē ſciueris. hoc ē qn̄ aptaueris. 12. domos ⁊ direxeris pl'tas: aſpice ad mercuriū ⁊ ad lunā. ⁊ ſi fuerit in ſignis cōcordātibꝰ ſcribes apte mores quos ſignificabūt eadē ſigna. Et ſi fuerit i ſignis ſolitarijs diſcordātibꝰ ſcribes apte qđ ſignificat qđlibȝ hoꝝ: ⁊ facies notaȝ ſup mores ſigni mercurij rōnales: ⁊ ſup mores ſigni lune irrōnales. ⁊ aſpicies planetā diſpoſitorē cuiuſl3 hoꝝ duoꝝ. Et ſi amborū diſpoſitō fuerit vnꝰ pl'ta: ille ſolꝰ erit quē petemꝰ. Et ſi hūerit ſingl'os diſpoſitores diuerſos ſcribes apte cuiuſl3 modi mores q ꝑtinēt ad quēlȝ diſpoſitorē. ⁊ ſi iūeneris ꝙ aliqs eoꝝ hūerit plus vno diſpoſitore: accipies illū coꝝ q hūerit maiorem fortitudinē ⁊ pl'es dignitates in loco ſuo. Et qn̄ ſciueris qs ſit diſpoſitor: aſpice ad ſitū eiꝰ ſm mūdū ⁊ ſm angulos: et ſm ſolē: ⁊ ſcribes mores quos ſignificat qlibȝ hoꝝ ſtatuū ⁊ poſtmodū ſcribes mores: quos ſignificat iꝑemet pl'ta eo exn̄te i bono ſtatu. ſil'r ſcribes mores quos ſignificat ſi fuerit i malo ſtatu: ⁊ ſi i ſtatu fuerit mediano: aſpicies id quod ſignificat idē medianꝰ ſtatꝰ: ⁊ qđ ſignificāt figure pl'taꝝ et qđ ſignificat ſigᵐ i quo ē. ſil'r ſcribes aperte: et ſi cum illo cōcordauerit alter pl'ta vel plus vno: ſcribes id qđ iuenies cōcordari cū quolibȝ eoꝝ. Et qn̄ hoc feceris appones mentem i notis omnibꝰ quas ſcripſiſti: ⁊ q mores ꝯcordāt i vnū ⁊ ſcribes apte rōnales ⁊ irrōnales i alia. ⁊ poſtea mēteȝ appones ad ꝯꝑatōēȝ vniꝰ cū altera: ⁊ qđ inueneris ꝯcordari

accipies ⁊ iudicabi ꝑ illō: ⁊ ī his q̄ n̄ cōcordabūt appōes mē tē q̄ magis ꝯuenient corꝑis cōplōni: ⁊ id accipies ⁊ abycies id qđ n̄ cōcordat cū eo: ⁊ qn̄ hoc feceris adiūges id qđ acce piſti in oībus in q̄bus adiuuat ſol ⁊ luna: ⁊ ꝙ inde exiuerit erunt mores nati quos petis: et ꝙ ex his remanſerint ipa met cōplexio corporis tibi demonſtrabit: verūtn̄ non appa rebūt in eo: neq̄ȝ operabit̄ per eos: ⁊ tu oꝑari poteris ꝑ hāc reglam qn̄ intellexeris q̄cq̄d diximus ī alys gloſis

In impedimentis anime. Capi. XIIII

Dixit Haly. Homo itellectus magni miraꞇ̄ de ptholo. qn̄ dixit in caplō ſecūdo huius tractatus de facto corporis nati ⁊ de peſtilentys ⁊ īfirmitatibus accidētibus ī eodē ⁊ dixit ī h̄ caplō peſtilētias aſcēdentes ī aīa ſolūmo do ⁊ n̄ dixit īfirmitates: qm̄ īfirmitates aīe cito recedūt ⁊ n̄ durant cū moribus q̄r hō h̄ȝ cū quo ſe cōponit: ⁊ cū hoc di cte ſūt īfirmitates q̄ nō moribus opponunꞇ̄: ⁊ ligantur cuȝ eis peſtilentie ſolūmodo.

Quoniam impedimentoruȝ anime propriorū elocutiones narrationē proprietatum eiuſdem: vtcūq̄ȝ ſe quūtur: in ipoꝝ notitiam mercuri ales ac lunares qualitates adiuicē ⁊ eorum ad angulos atq̄ȝ infortūatrices ſtellas nobis gn̄alr̄ ⁊ ſcire ⁊ obſeruare conuenit.

Et q̄r iudicium peſtilentiarum propriarū aīe: ſequitur iudicium proprietatū ſuarum conuenit vt generaliter inſpiciamꝰ pro ſciendo hanc reȝ a ſtatu mercurÿ ⁊ lune: qualiter ſe habet vnus cum alio: ⁊ quomodo ſtant ſm̄ angulos ⁊ pla netas infortunantes.

Gn̄alis regla in ſciendo aīe peſtilentias ē īſpicere ad ſta tum mercury ⁊ lune quō ſe h̄ȝ vnus reſpectu alterius ⁊ q̄li ter exiſtūt reſpectu anguloꝝ ⁊ pl̄tarū infortunarum.

Nam cū luna ⁊ mercuriꝰ adinuicem non col ligantur: vel cum qualibet ſtellarū quarū quali tates impediunt in orientali orizonte: ſuper eos eleuetur: aut eos circūdet: vel in eorū oppoſitio ne maneant multorū impedimenta modoꝝ aīe qualitatibꝰ aduenire ſignificabūt.

Et ſi mercurius ⁊ luna non aſpexerint vnꝰ cū alio: ⁊ eleuatꝰ fuerit ſuper eos in orizonta orien tis vel circūdet aut ſit in eorū oppoſitione pl̄ta aliquis infortūa diſcordatꝰ: acccident in propri etatibꝰ anime peſtilētieml̄te ml̄taꝝ maneriēꝝ.

Ul̄t dicere ꝙ qn̄ mercurius ⁊ luna fuerint diſcordati ⁊ aſpectus non fuerit inter vnū ⁊ alium ſignificabit̄ ꝙ due partes aīe non cōcordāt vna cum alia: ⁊ ꝑpter hoc accidēt ei peſtilētie magne. Similr̄ ſi ſe aſpexerit vnus cum alio: ⁊ eleuati fuerint ſuꝑ eos pl̄te infortune nō hn̄tes dn̄iuȝ ī gu bernamento ſuo: q̄r ſunt ī angul̄ vl̄ q̄r circūdant eos: aut q̄r ſunt ī eoꝝ oppoſito ſignificabit q̄r accidēt aīe ſimilr̄ peſti lentie magne. Et qn̄ peſtilentie accidentes aīe diuerſe fue rint: maᵐ eſt ꝙ erūt multoꝝ modoruȝ: ⁊ ptholemeus docet nos regulam per quam ſcire poſſumus vnāquanq̄ȝ earuȝ in eo qđ dicet.

Hoc q̄dem ex predictis proprÿs qualitatibus ſtellarū q̄ locis aſſimilanꞇ̄: cognoſcere ⁊ expla nare ſatis apte poterimꝰ. Nos aūt in his q̄ ī de mōſtrando ꝑprietates aīe premiſimꝰ: pl̄rima ī pedimēta ex īpedimētis debilioribꝰ aīe: vtcūq̄ȝ iterū explanauimꝰ ⁊ fortaſſis eaꝝ augmētatio nes ac fortitudīes ex ſuꝑabūdantia operū ſtella rū infortunātiū depᷣhēdemꝰ: ꝑpterea ꝙ ſi q̄s aīe q̄litates coerceri neq̄unt īpedimēta nūcupaue rit: ſiue itēdanꞇ̄ ſiue remittanꞇ̄ circa qualitatem temperatā: eas bene: ⁊ ꝑprie noiabit.

Cognitio hꝰ rei ⁊ diſtictio eiꝰ erit a ſtatibꝰ ꝓ prÿs quos diximꝰ de pl̄tis ꝯcordātibꝰ cū locis. Silr̄ iā diximus ī eo ꝙ trāſiuit peſtilētias debi les aīe: ⁊ poſſumꝰ ſcire fortitudinē ⁊ augmētuȝ ſuū a magnis opibꝰ pl̄taꝝ ifortūaꝝ ſic hō q̄ dicit de vitÿs nō hn̄tibus abſtinētiā ꝙ ſint peſtilētie: dicet veꝝ ſicut minus vl̄ magis mediocribus.

Hec eſt regula generalis qua ſcire poſſumus vnāquāq̄ȝ rē ex his q̄ ſūt peſtilētia aīe. nā vl̄r ī eo qđ dixit ſtatꝰ ꝑpriꝰ ꝙ itelligamꝰ de pl̄tis cōcordātibꝰ cū locis ꝑpter ſtatꝰ pla netaꝝ gubernātiū loca mercury ⁊ lune: Et addidit nobis h̄ ſtatꝰ pl̄tarū ifortūaꝝ q̄ erūt ſuoꝝ pl̄tarū: ⁊ loci mercury ⁊ lune: ⁊ poſuit tibi ī mēte vicia q̄ dixit ī caplō an̄ iſtō ea q̄ ac cidēt ꝑꝑ malos ſtatꝰ pl̄taꝝ: ⁊ qn̄ id iuenerimꝰ: ⁊ voluerimꝰ ſcire q̄ntitatem augmēti ipſoꝝ viciorū de mō ꝙ ſe faciunt peſtilentias poſſumus hoc ſcire ꝑpter magnas v̄tutes pla netaꝝ infortunaꝝ. Poſt hoc aūt diuiſit peſtilētias ī duas partes. vna eſt mores q̄ ſūt ſine abſtinētia ⁊ mutanꞇ̄ đ vna manerie vicy in aliā. ⁊ ꝙ talia vicia ſūt iſtā: l̄ȝ ſint minꝰ me diocribus peſtilentie: ſunt alia vicia que ſunt magis medi ocribus. tamē mores mediocres ſūt virtutes ſatis. Et que libet virtus h̄ȝ in ſuis extremitatibꝰ duo vicia. vnum ē mi nus ea. aliud tranſit magis ⁊ ſuperat. v̄bi gr̄a. patiētia ē vir tus ⁊ in homine dehoneſtationem patiente ꝙ l̄num aufe ratur ei: eſt cordis debilitas: et malus mos. Silr̄ ſuperbia mediocre. et eſt vnum malū ex fortium. ſimiliter ē virtus et ꝯcordia eſt minor eo: ⁊ eſt vicium malum ⁊ ſtultitia tran ſit hoc: ⁊ eſt mos malus. in libris autem morū demōſtrāt philoſophi totum iſtud.

Illud autem quod minus ſuperabundat ⁊ ve lut infirmitas eſt: ⁊ qđ omnino naturam exce dit ac in parte intellectus anime ſit: ⁊ in parte re cipiente impreſſionē ſicut dicam depᷣhendetur.

Et de illo qui fuerit fortitudinis magne: ⁊ fue erit ſm̄ infirmitatem ⁊ res extra naturam. i. adō cado: accidit in hoc in parte rationali anime ⁊ ī parte recipiente operaȝ: poterimꝰ ſcire hac ma nerie quam dicere volumus.

Quando dixit đ eo qui fuerit magne fortitudinis: dixit ꝑpter vicia mali ſi fuerint ſuprema. Et quod dixit ſm̄ īfir mitatem: dixit ꝑpter vicium ſi fuerit malum: ⁊ forte ꝙ ſit ſm̄ infirmitatem corporis. Et quod dixit res extra naturā adoncado: dixit ꝙ ſeparatus eſt a natura gubernante cor pus. Et quod dixit: et accidit hoc in parte rationali anime. ⁊ in ea que recipit opera. vult dicere ꝙ cum iſtis ſtatibus impedit rationalem hominis: et partem que non eſt ratio nalis. ⁊ ꝑpter hoc dicit ad partem que recipit operam: q̄r pars rationalis non recipit de mutatōe in ſe: ſicut dixerūt ph̄i: qm̄ pars recipiens mutationeȝ ē ꝑs aīal̄: q̄r opus ratio nalis non mutatur ſm̄ ſua artificia corporalia: cum ipſa ī ſe nō recipiat mutationem ſicut philoſophi oñdūt. Et nos ſimiliter oſtendimus ī tractatibꝰ quos cōpoſuimus đ nā.

Epilentici itaq̄ȝ ſunt frequentiꝰ hi in quorum

natiuitatibus luna ⁊ mercurius: nec adinuicem
velud prediximus: nec cū orientali orizonte col
ligantur: ⁊ cum hoc etiam in earum diurnis na
tiuitatibus ſaturnus: ī nocturnis vero mars fue
rit in angulis: ita tñ ꝙ ipſe huic qualitati dñetur.

¶ Itaqȝ epilentici pro maiori parte ſunt qui non
habent ī ſuis natiuitatibus lunā in aſpectu mer
curij ſicut diximus nec vnus cum alio nec aliqs
eorum cum orizonta orientis. ⁊ cum hoc ꝙ ſit
ſaturnus in aliquo angulorū de die ⁊ mars de
nocte ⁊ ꝙ ſit dñs huius ſtat⁹.

¶ Epilepſia eſt colambrium vnū capiens totum corpus ad
horā ⁊ ſtatim deſtruit: ⁊ eoꝝ eſt ꝙ capit ad temp⁹ cognitū.
⁊ eoꝝ ꝙ oi hora qñ accidit. ⁊ eoꝝ qꝺ capit totā vitā hoīs. ⁊
eoꝝ qꝺ accidit poſtq̄ natus trāſiuerit annis mltis ⁊ eoꝝ ē
vnū qꝺ liberari pōt: ⁊ vnū qꝺ non pōt. Et ego vidi oēs has
maneries multa vice ⁊ ſūt in phyca demonſtrate. Res aūt
huic infirmitati ꝓpinqua ſm opinionē Ariſt. ē fum⁹ ītrās
ventriculos cerebri: ⁊ ſm Galienū ē fumus q ſe eleuat de
aliquo mēbro ſicut narrauim⁹ de fumo ī puero q ſe eleua
bat de ſtomacho frigido ad ſuū cerebrū: ⁊ ē alia maneries
q̄ eſt ꝑꝑ infirmitatem: ⁊ demonſtratū eſt hoc totum ꝙ ſint
accñtia ⁊ cōtingētia in cerebro q̄ oꝑa ſpūalia ipediūt: ⁊ cuȝ
hoc oñſū eſt ꝙ infirmitas q̄ accidit corpori ⁊ maneries ha
rum quā dixit ptho. in hoc loco ē que durat tota vita hoīs:
nec pōt mō aliquo liberari ⁊ ipſe locutus ē de hac manerie
eplie pro eo ꝙ qñ ſciuerim⁹ q̄ figure pltaꝝ faciunt rē talē
⁊ poſtea videbim⁹ rē aliā huic ſilem: ſciemus ēt ꝙ accidet
alia maneries eplie: tñ id qꝺ narrauit ptho. ī h̄ loco ē magis
qꝺ eē pōt. Et cōuenit ꝙ intelligam⁹ ꝙ ipſe ſciebat id quod
eēt minus iſto: vt figura quā dixit. eſt Mercurius ⁊ luna
ſi ſe non aſpiciūt vnus. ſ. cum alio nec aliquis eoꝝ cum aſcē
dente: ⁊ ꝙ ſaturnus ſit de die ī aliquo angloꝫ: ⁊ ꝙ ipediat
locū mercurij aut lune: vl ambo ī vno. Et mars ſilr ꝙ ſit ꝺ
nocte in aliquo angloꝫ: ⁊ ꝙ ſilr loca impediat ſupradicta.
Nam talis figura qualis iſta eſt faciet epliam ſꝑ durabilē:
nec hō pōt liberari ab ea. Et ſi forte inuenerim⁹ ꝙ mercu
rius non aſpiciat ſe cū luna: tñ vnus eoꝝ aſpiciat aſcendēs
plta infortuna in aliquo angulo exñte: talis figura ſilr facit
epliam: ſed non tam fortem vt alia ſupradicta: ⁊ ſȝ hoc exē
plū in alijs manerieb⁹ ſupdictis iudicabis.

¶ Inſani vero ſunt hi in quibus hoc erit in eoꝝ
contrarium que prediximus. ideſt qualitatis do
minus ſit in nocte ſaturn⁹: in die vero mars: ma
xime autem cum in cancro vel in virgine ſeu pi
ſcibus fuerit.

¶ Stulti autem homines feſtinoſi ferientes ſūt
quorum res iſta in eorum natiuitatibus fuerit
de conuerſo eius qꝺ diximus cum illo codeȝ ſta
tu quē narrauim⁹: eo ꝙ ſit ſaturnus ꝺ nocte do
minus ſtatus ⁊ mars de die: ⁊ maxime ꝙ ſit in
cancro aut ī virgine aut piſcib⁹.

¶ Qꝺ dixit cū illo ſtatu quē diximus. vlt dicere ꝙ mercu
rius ⁊ luna ſint diſcordes ſine vllo aſpectu nec eoꝝ aliqs
cū aſcendente ⁊ totū aliud qꝺ dicit manifeſtū eſt qñ īuene
ris ſtatū mercurij cū luna de hac manerie: ⁊ accidit cum h̄
ꝙ ſit mars in aliquo anglorū ī natiuitate diurna: aut ꝙ ſa
turn⁹ ī nocturna: ſcies ꝙ natus ille ſtultus erit tota vita ſua
⁊ ꝙ hoīes feriet: nec poterit liberari. Et manifeſtum ē ꝙ h̄
ē corporis ifirmitas ⁊ ē de multis manerieb⁹ ⁊ diuerſis. Et
ptho. dedit nobis reglaȝ in re magis forti q̄ eē poſſit de hac
peſtilētia vt addamus huic aliā maioreȝ iſta. v. grā. ꝙ ſigni
ficet reuolutio alicui⁹ anni ꝙ accidet nato rex talis ⁊ ſignifi
cabit yleg ꝙ ſibi accidet ifirmitas ipo āno: poſtmodo iudi
cabimus ꝙ hō ille infirmabit illo anno tali infirmitate de
qua mutabit ſenſus ei⁹. Qꝺ aūt dixit ⁊ maxīe ſi fuerit ī can
cro aut virgine aut piſcib⁹. vlt dicere ꝙ hec ſigna ꝓpe hñt
ſignificare peſtilētiā talē: ⁊ ſi acciderit ꝙ cōſtellatio ſignifi
cet ſtultitiā antedictaȝ: in iſtis ſignis erit peſtilentia valde
fortior atqȝ peior.

¶ Demoniaci quideȝ ⁊ qui nuncupantur auro
tafel. ideſt in quorum capitibus ſuperabundat
humiditas: ſunt hi in quorum natiuitatibus in
fortunarum qualitas quēadmodū diximus exti
terit: ⁊ ipſe dominate fuerint lune ipaqȝ luna fue
rit aſcendens ſub ſolis radijs: eiuſqȝ domin⁹ in
coniunctione ſaturnus extiterit: in preuentione
vero mars: maxime autem ī ſagittario ⁊ piſcib⁹.

¶ Et illi q dicti ſūt demōiaci ⁊ dicūt grece ogro
fatali: ⁊ vlt de illis dicere quoꝝ hūiditas vincit
in ſuis capitibus: ſūt hñtes in ſuis natiuitatib⁹:
ſm ꝙ diximus infortunas dominātes ſuper lu
nam: ea ſub ſolis radijs exiſtente: ⁊ ſaturno do
minante ſuper ea hora cōiunctiōis: ⁊ marte ho
ra oppoſitionis: ⁊ maxime ſi fuerit in ſagitario
vel piſcibus.

¶ Demoniaci ſunt illi q ſunt defectiui in mēbris de hora q̄
naſcuntur ꝓpter humiditatē vincentē in ſuis capitib⁹: ita
ꝙ eorum cerebra ſunt ſic humida ꝙ nō itelligunt reȝ ī mū
do. ⁊ regula figurarū pltaꝝ q̄ facit eos tales eē: eſt ꝙ luna
nec mercuri⁹ nō aſpiciūt aſcēdēs. ⁊ ꝙ ille q dñabit infortu
na lune exeunte de ſub radijs poſt cōiunctionē ſit ſaturn⁹.
⁊ qñ aſcēderit ſuꝑ terrā poſt horā oppōnis ſit mars. ⁊ ſuffi
cit ꝙ dixit aſcendere ſub radijs ſolis: ⁊ nō oportuit dicere
aſcēdendo ſilr ſub terra. qꝛ hi duo ſtatus lune ſiles ſūt vna
ſcȝ alteri ⁊ hoc qꝺ dicimus: affirmat dictū ſuū dicens. Si
fuerit ī hora oppōnis ꝙ ſit mars. qꝛ manifeſtū ē ꝙ hora op
poſitōis: nec poſt oppōnē nō pōt eſſe luna ſub radijs. ⁊ ꝙ di
cim⁹ maxime in ſagitario vel piſcib⁹: vlt dicere ꝙ hec duo
ſigna in tali ſtatu qualis ē iſte habēt ꝓprietatem ſeparataȝ
quā alia ſigna nō habēt: ⁊ ꝓpter hoc adiuuant infortunas
in tali re ꝙ ſint fortiores.

¶ Qꝛ ſi vtreqȝ tm̄ infortune hac in qualitate vi
cerint: erunt anime infirmitates incurabiles: nō
erunt tamē feroces ⁊ ignorabuntur.

¶ Et ſi in hoc ſtatu vicerint infortune in mane
rie quam diximus: facient ꝙ he infirmitates ac
cident in parte rationali anime: vt nullo tempo
re liberentur: tamen ſic turpes non erunt: nec
adeo manifeſte.

¶ Iā oñdim⁹ ꝙ he ifirmitates tendūt ad cerebrū ita ꝙ vir
tutes ſpūales diſturbāt ne oꝑa ſua faciāt. tūc poſtq̄ ita eſt
tantū valet ꝙ ptho. dicit ꝙ ifirmitates iſte accidāt ī in par
te rōnali aīe. vel ꝙ accidāt in artificijs cū qb⁹ pars ipſa ſua
opera oꝑatur. ⁊ qꝺ vult dicere ī hoc dicto eſt: ꝙ ille in quo
dominabitur vna infortuna vel ambe ſine aſpectu alicui⁹
fortune nunq̄ liberabitur: ⁊ ſignificationem non habēt ali
am fortune magis q̄ iſtā: quia per vim ꝙ ipſe ſignificāt rē
iſtam: non ſignificant ꝓ eo ꝙ he infirmitates ſint turpes:
nec extracte: quia non demonſtrāt rem talem: niſi alia con
ſtellatio affuerit.

¶ Si autem vtreqꝫ fortune. ideſt iuppiter ⁊ ve
nus ei ſimiles extiterint: ⁊ vtreqꝫ īfortune ī occi
dentis angulo: fortune vero ī orietis angulo mā
ſerint: licꝫ ferociſſimas: curabiles tamen genera
būt egritudines. At ſi iuppiter fuerit ille qui ei
aſſimilabitur: infirmitates medicaminibꝰ cura
bunt: ſiue per dietas ſiue ꝑ antidota. Or ſi venꝰ
ei ſimilis fuerit prophetijs vel diuino auxilio re
pellent egritudines.

¶ Si cum eis concordauerint due infortune q̄
ſunt iuppiter ⁊ venꝰ ⁊ fuerint infortune in angu
lo occidentis: ⁊ due fortune in anglo orientis fa
cient infirmitates que poterūt curari: he tamen
infirmitates erūt diſcooperte: ⁊ ſi fuerit iuppi-
ter qui ſe accordauerit curabunt infirmitates cu
ra phyce pro dieta vel medicinis: ⁊ ſi fuerit ve
nus erit liberatio ꝓphica vel ꝑ parte dei.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ aliqua ex predictis figuris ſignificabit
ꝙ infirmitates erūt in cerebro ⁊ infortuna hoc faciens fue
rit in occn̄te ⁊ vna infortuna vel ambe fuerint in aſcendē
te ꝓpter meliorationem virtutis aſcendentis quā habet
ſuꝑ aſcēdens: habebūt fortune melorationē ſuꝑ īfortunas
⁊ ꝓpter hoc poſſunt īfirmitates ille curari. Aliud vero qđ
dixit manifeſtū eſt: ita ꝙ nō oꝫ gl'ari.

¶ Qđ ſi in orientali anglo infortune: ⁊ in occidē
tali fortune fuerit: erūt egritudines incurabiles
ac feroces: minuſqꝫ manifeſte: infirmitates epi-
lenſie ſemper cum clamore ⁊ timore mortis du
rabūt. Inſani vero ſenſuqꝫ carentes nullatenus
retineri poterūt: ⁊ ſuos conſanguineos impedi
ent atqꝫ turpia dicent: ⁊ his ſimilia demōiaci eo
rum etiam infirmitates ⁊ hūiditatis ſuperabun
dantiam: que capitibus nocet entuſimeſemꝰ: ⁊
detecta nimis: ac ſaltꝰ impetuoſos in hoīes faci
entes eos ꝑcutient: ⁊ his ſimilia.

¶ Et ſi infortune fuerint in agulo orientis ⁊ for
tune in occidente facient īfirmitates que nō po
terunt liberari ⁊ erunt diſcooperte ⁊ manifeſte
multum. Et ſi fuerit epilēſia erit continua ⁊ nū-
qꝫ recedet: ⁊ erit cū clamoribus magnis: ⁊ peri
culo grādi de quo mors prouenire pōt. Et ſi fue
rit infirmitas ſtultitie q̄ feriuntur homines vel
ꝙ exeat ſuum ſenſum: faciet ꝙ q eaꝫ habuerit ſit
contra ſuos parentes ⁊ dicet turpia ⁊ mala di
cta. Et ſi fuerit infirmitas que eſt ferica demo-
num que eſt propter magnam humiditatem vi
centeꝫ in cerebro faciet eos anguſtos ⁊ ſtltitias
facient diſcoopertas: inſultabūt in hominem ⁊
percutient ⁊ tales res facient.

¶ Qn̄ infortune fuerint ī aſcēdēte in angulo iſtoꝝ ſtatuuꝫ
vel eorum aliqua. Et in occidēte fortune vl' eaꝝ aliqua vir
tus infortunaꝝ vincet ⁊ habebit virtꝰ gubernās corpus ꝑ
fortunas virtutē cum qua impellit cauſam infirmitatis ⁊
qꝛ vincunt infortune liberari non poterit: ⁊ propter hoc ac
cidet lis talis inter infirmitatē ⁊ nām ꝙ oportebit attende
re res quas ptho. dixit ꝙ hic nos docuit vt adiungant̄ his
q̄ predixit vt qn̄ inueniemus infortunas ⁊ fortunas in figu
ris dicemus ſm illud quod in ipo vincit: ita ꝙ ſi fortūa fue
rit domina figure ⁊ eius cōtrariū fuerit īfortuna ⁊ fortuna
fortior fuerit iudicabimus ſm eam: ⁊ hoc modo ī oībꝰ alijs
faciemus. Et ꝙ dixit anguſtys: eſt īfirmitas q̄ ſenſus amit
titur ⁊ tales ꝑdicūt futura. ptho. aūt nos docuit in hoc loco
ꝙ hoc accidit ꝓpter magnā humiditatē cerebri.

¶ Quedam vero locorum in quibus illa quali
tas fuerit proprio iuuamine quandoqꝫ iuuabūt
Loca nāqꝫ ſolis ⁊ martis proprie iuuant vt ſit
inſania. Loca vero iouis et mercurij epilenſie
iuuant infirmitates. Ueneris autem locus per
prophetias: et vt occulta dicant̄ adiuuat. Sa
turni autem luneqꝫ loca demoniacos et humo
rum iuuant impedimenta.

¶ Et adiuuant aliquo iuuamine proprio aliqua
ex locis in quibus fuerit iſti ſtatus: ita ꝙ loca ſo
lis et martis adiuuant proprie ad ſtultitiam eoꝝ
qui fuerint homines: loca iouis ⁊ mercurij adiu
uant ꝓprie ad epilenſiam: loca veneris ad diui
nandum ⁊ ꝓphetizandum: loca ſaturni ⁊ lune
ad infirmitates hūiditatum ⁊ ad demoniacos.

¶ Qđ dixit adiuuant aliqua locoꝝ in qbus fuerit iſte ſtatꝰ
aliq̊ iuuamine ꝓpō: voluit dicere loca ī qbꝰ erūt pl'te infor
tūe ille q̄ cā fuerit illius rei: ⁊ loca in qbus erunt mercuriꝰ
⁊ luna. ⁊ ꝓpter hoc dixit ſi fuerint hec loca ꝙ hēat ī eis ſol
vel mars aliquam dignitatem: aut de domo exaltatione:
trigono vel termino iuuabunt ſtultitiam faciendo malum
pro homines feriendo. Et ſi iuppiter habuerit dignitatem
in faciendo epilenſiaꝫ iuuabit. Et fuerit venus ad diuinan
dum ⁊ profetizandum iuuabit. Et ſi fuerit in tali cnoſtella
tione qualē diximus: erit in diuinatione ſtultitia. ⁊ ſi talis
non fuerit: ſignificabit ſolūmodo ꝓphetizare. ⁊ ſi fuerit in
illis locis in quibus habeat ſaturnus vel luna aliquā digni
tatem iuuabit ad nocendum: vt multi currant humores: ⁊
habebit infirmitatem que dicta eſt ferica demonū. Et pōt
intelligi ſimiliter verbum ſuum ꝙ loca que dixit ſunt in q-
bus ſtant ipſi planete hora natiuitatis.

¶ Plurime igitur ſpecies infirmitatum in agen
te parte anime contingentium ſunt he quas pre
diximus: que ſm naturam ſuaꝫ generaliter per
huiuſmodi qualiates adueniant.

¶ Et plures infirmitates que accidunt in operi
bus partis rationalis anime: ſunt in his maneri
ebus quas diximus: ⁊ accidunt pro talibus cō
ſtellationibus ſm ſuam nām generalem.

¶ Uult dicere ꝙ figure nocentes ad o-era partis rationa
lis anime ſunt quas diximꝰ. ⁊ nocet ſimiliter huic parti ani
me concordantia nature cuiuſlibet pl'te cū illis figuris.

¶ Differentie vero que proprie in parte recipiē
te diſpoſitionem accidunt in augmento ac dimi
nutione rerum naturalium maſculinis ⁊ femi
ninis nimis apparebunt.

¶ Et diuerſitates que proprie accidunt in parte
recipiente gubernamentum: apparent multuꝫ
in augmento rerum naturalium: que ſunt de ge
neratōe maſculina ⁊ feminina ⁊ minutōe ſua.

¶ Uult dicere ꝙ peſtilẽtie q̃ accidũt in parte beſtiali hominis pꝛles ſunt: augmentum rerum naturalium que pertinẽt ad maſculuʒ ⁊ feminã: aut minutio harum ⁊ res naturales quas hʒ hec pars anime eſt id qđ ꝑtinet ad ſapoꝛes coꝛpis

¶ Ad quarum pꝛonoſticationem illa via q̃ pꝛedicte vie aſſimilat̃ perueniemus. Poſtq̃ʒ luna ſolem queadmodum ibi cum luna mercurium poſuerimus: ⁊ veneris ac martis ad ipos ſimilitudinem obſeruauerimus.

¶ Et poſſumus hoc perquirere per viaʒ ſimilẽ ei quã ante diximus: ponendo ſolem ĩ hoc loco cum luna loco mercurij: cum luna in illo alio inſpiciamꝰ ad cõcoꝛdãtiã martis ⁊ veneris cũ eis.

¶ Uult dicere ꝙ regula huiꝰ peſtilentie talis ẽ qualis regl'a partis rationalis: ⁊ diuerſitas que ẽ iter ambas eſt ꝙ ſit ſol in iſto loco mercurij pꝛo eo ꝙ ſol ẽ ſignificatoꝛ rerũ diuʒ naturaliũ: ⁊ debes aſpicere cum hoc toto ad accoꝛdãtiã martis ⁊ veneris cũ ſole ⁊ luna. ⁊ hec regl'a eſt ꝙ ſe nõ aſpiciãt ſol ⁊ luna vnus ſcilicet cum alio: nec aliquis eoꝛuʒ cum aſcẽdente. Et ꝙ aliqua infoꝛtunarum in angulo: ⁊ ꝙ ambos vl' aliqueʒ eoꝛũ impediat: hec eſt regula: ⁊ manifeſtum eſt ꝙ regula infoꝛtunarum cum ſole ⁊ luna ⁊ eſt ita vt diximus ĩ hac eadem manerie.

¶ Poſt hoꝛum igitur explanationem.

¶ Et poſtq̃ʒ res iſtas diximus.

¶ Uult dicere poſtq̃ʒ docuit nos regulam ⁊ res pertinẽtes ad dictum pꝛecedens in parte rationali ꝙ multum bene oſtendit hoc ⁊ clare.

¶ Oſtendemus: ꝙ ſi ſola luminaria ĩ ſignis maſculinis fuerint: ea que ſibi naturalia ſunt homines nimis exercebunt. Mulieres autem ea que ſibi contra naturam ſunt nimiuʒ operabuntur: ⁊ que ſibi naturalia ſunt in vires ⁊ maſculinitatem anime conuertentur.

¶ Uolumus dicere quando fuerint duo lumiaria in ſignis maſculinis ꝙ viri erũt ſupꝛemi in re naturali pꝛo eis: ⁊ mulieres ſupꝛeme in re naturali pꝛo eis: ⁊ excedent naturam ſuam vt ſint viriles ⁊ foꝛtes coꝛde.

¶ Uult dicere ꝙ quando luminaria non ſe aſpiciũt vnuʒ .ſ. cum alio nec aliquis eoꝛum cum aſcendente ⁊ fuerit ĩ angulo aliqua infoꝛtuna nocens duobus luminaribus exiſtẽtibus in ſignis maſculinis ſignificabũt in natiuitatibꝰ maſculoꝛum: ⁊ erunt naturaliter luxurie magne valde ⁊ in natiuitatibꝰ mulierũ ſupꝛmã luxuriã in tm̃ ꝙ rẽ naturalẽ trãſibunt ꝙ vna fricabitur cũ alia: ac ſi eẽnt cũ viris.

¶ Item ſi mars ⁊ venus vel eoꝛũ alter maſculinus fuerit: in naturalibꝰ rebus veneris valde cõuerſabũt̃ homines: ⁊ nimis circa vitium illđ ſollicitabuntur. Ex rebus etiã coitus turpia que cõtra legem fuerint: feſtinãter facere deſiderabũt. Mulieres autem innaturales actus cupidinis plus equo perpetrabunt: ⁊ erũt thabaherat: eo ꝙ adinuicem in agendo commiſcebũtur. Si venus autem ſola maſculina fuerint id qđ inde ꝑpetrabunt erit occultum ⁊ ignoꝛabitur. Sed ſi mars maſculinus extiterit: ita erit illud manifeſtum ꝙ quandoq; mulieres que cum eis cõuerſabunt̃ q̃ſi ſibi ꝓpꝛias vxoꝛes foꝛe dmõſtrabũt.

¶ Et ſi fuerit ſimil'r mars aut venꝰ vel aliquis eoꝛum in ſignis maſculinis erunt viri ſupꝛemi multum in luxuria extra naturam ⁊ turpiter ⁊ multum foꝛnicatoꝛes diſcooperti ⁊ extracti ac pꝛiuati valde per eum ꝓhibitam: ⁊ mulieres extracte multuʒ in luxuria extra naturam: ſic̃ q̃ iacent cum mulieribus ac ſi viri eſſent. ⁊ ſi venꝰ fuerit maſculĩa ſola faciet hoc cooperte ⁊ extracte non erũt. ⁊ ſi mars fuerit maſculinꝰ ecõtra: ita ꝙ ſue ſunt ille alie mulieres ac ſi eſſent nupte ſecum.

¶ Uult dicere ꝙ quando figura luminarium ſtatum ſignificabit ante dictũ: ⁊ cũ eo accidit ꝙ mars ⁊ venus ſint maſculini: erũt ſimil'r viri de manerie quã dixit: ⁊ ẽt mulieres ⁊ dixit ꝙ ſi venꝰ ſola fuerit maſculina: erit ſcm̃ ipʒ cooꝑtũ: ⁊ ſi mars fuerit ſolus maſculinꝰ erit diſcooꝑtum ⁊ palam. ⁊ ſi ambo fuerint res non diſcooperta nec cooperta: ⁊ hec ẽ gloſa eius qđ vult dicere q2 verboꝛum ſuoꝛum docet vnũ aliud. verbi gratia: qđ dixit de mulieribus quando venus fuerit maſculina: aut mars: illud idem debemꝰ intelligere de viris ⁊ re naturali ꝓ viris in hoc loco ĩ iacendo cũ alijs viris: ⁊ de mulieribꝰ in iacendo cum alijs mulieribus.

¶ Oꝛ ſi eedem ſtelle in pꝛedicti contrarium fuerint. i. vt ſola luminaria cum pꝛedictis qualitatibus in ſignis femininis extiterint: mulieres ea que ſibi naturalia ſunt operabuntur. Uiri autẽ ea que ſibi ſunt contra naturam committent et cum mollicie ac feminitate anime naturalia trãſgredientur.

¶ Et ſi planeta fuerit de conuerſo eius qđ diximus: ita ꝙ ſint duo luminaria in ſignis femininis exiſtendo in ſtatu quem diximus: ſignificabũt ꝙ mulieres ſupm̃e f ẽt in re naturali ad eas ⁊ ꝙ viri ſupꝛemi fient in re naturali pꝛo eis: ⁊ tranſibunt rem naturalem: vt ſint laſciui ⁊ feminini coꝛde.

¶ Status quem dixit eſt ꝙ duo luminaria ſe non aſpiciãt: nec eoꝛum aliquod cũ aſcẽdente: et ꝙ in angulo ſit aliqua infoꝛtuna nocens duobꝰ lumiaribus vel alteri eoꝝ. ⁊ quãdo hoc acciderit ⁊ fuerint duo luminaria ſolum in ſignis femininis: ſignificabit ꝙ mulieres diligẽt mltũ viros ⁊ iacere cum eis ⁊ erunt gentes: ⁊ viri erũt multum in hac voluntate ſupꝛemi: ita ꝙ tranſibunt ſtatum naturalem pꝛo eis ad mulieres eſſendum: ⁊ diligẽt multuʒ hanc manerie luxurie innaturalem.

¶ Item ſi ſola venus feminina fuerit: illegittimos actꝰ veneris mulieres nimis adimplebũt: frequentius tamen ad naturalia declinabunt ⁊ cum quolibet: adeo ꝙ nulli coitum denegabũt: ſeu defoꝛmis ſeu contra legeʒ fuerit: homines autem erunt effeminati ac molles: ⁊ ad innaturales actus veneris pꝛocliniores: nemineʒ etiã ab illicito coitu pꝛohibebunt: pꝛeter ꝙ occulte illud perpetrabunt. Item ſi mars femininus extiterit: iſtoꝛum duoꝝ vtriſq; .id eſt foꝛnicati

onem ⁊ turpitudinē: actuſq; illicitos detectos ⁊ abſq; frontis rubore facient: ita ꝙ ꝑ nimia detectione blaſphemabunt ⁊ vituꝑabunt.

¶ Similiter ſi venus fuerit feminina erunt mulieres multum in meritricatione ſupreme: ita ꝙ in re iſta ſtatim naturalem excedent q̄ hora eis accident ⁊ cum quo fit ꝙ in mundo ſe nō defēdēt de re que ſit luxurie: licz ſit valde turpis et contra legem vt viri feminini et laſciui erūt ⁊ volēt luxuriari contra naturam et ſe a viris alijs nō defendēt iacere volentibus cuz eiſdē aut ſecuz res turpes facere. Et hoc erit i coopto. Et ſi mars ſimiliter fuerit femininus erit in qualibet haruz manerierum malarum et turpium: ꝙ dicimus multum diſcoopertū et ſine verecundia et erūt extracti operi et noīati pro re iſta ſic ꝙ erunt ꝓpterea dehoneſtati.

¶ Totum hoc dictum eſt manifeſtū ⁊ declaratū ſi bene inſpexeris in gloſis preteritis: ꝙ ſi figure luminarium ſignificauerit illas peſtilētias exiſtēdo i ſignis feminis ſignificabūt ꝙ mlieres erūt adeo meretrices ꝙ cum viris habere poterunt: ita ꝙ petent luxuriam in lege prohibitam ⁊ ꝙ ſe cū iaceant ex parte innaturali ⁊ turpi. Et quando talis conſtellatio qualis iſta in natiuitatibus virouz acciderit: erunt meretricatores ⁊ femini ⁊ appetēt ſimilr rem qualez dixit ⁊ erit ꝙ facient mulieres ⁊ viri in abſcondito ⁊ celato: vñ ſi mars fuerit femininus in loco veneris ſignificabit ꝙ res erit publica ⁊ ſine verecundia nec timebūt pro eo ꝙ ſint ex ita ꝙ dehoneſtabuntur ab omnibus nec in malū renebūt Et ſi in tali ſtatu fuerit venus ⁊ mars ambo feminini erit factū virorū ⁊ mulierū ſuſpectū inter cooptū ⁊ diſcooptū.

¶ Orientales autem et matutinales qualitates veneris et martis in maſculinitate detectionem adiuuant.

¶ Et ſtatus orientalis martis et veneris: et q ſūt matutinales adiuuant vt ſint viriles et famoſi.

¶ Uult dicere ꝙ viriles ⁊ viri erūt maſculiniores ⁊ fortiores: ⁊ mulieres erūt fricatrices vna. ſ. cuz alia ⁊ extracte: ⁊ hoc manifeſtū eſt de ſtatibus orientalibus martis ⁊ veneris: ⁊ qñ ſunt matutinales.

¶ Eorum autem veſpertinalis ⁊ occidētalis q̄litas i feminitate iuuat occultationē.

¶ Et ſtatus ſui occidentales ⁊ veſptinales adiuuant ad feminitatem et vilitationē.

¶ Femineitas mulierum eſt vt ſint meretrices vt virouz vt ſint in hoc vitio contra naturam eis.

¶ Similiter etiam ſi ſaturn⁹ cum eis fuerit: horriditates et putredines ac coinquinationes: magnamq; verecundiaz eos incurrere iuuabit: co ꝙ ipſi⁹ natura vnūquodq; iſtoꝝ de more iuuat.

¶ Similiter quando ſaturnus fuerit cum eiſdez iuuabit in magna polutione et turpi: et q: natura eius eſt in talib⁹ reb⁹ iuuare.

¶ Uult dicere ꝙ ſi loca in quibus conſtant luminaria ⁊ planete dantes eis infortuniū: ⁊ loca in quibus ſtant venus ⁊ mars vel alter eorum fuerit ſaturni vl' habeat pticipatiōez cum eis in magna polutiōe turpi ⁊ vilitate iuuabit.

¶ At ſi iuppiter cum eis fuerit rerum pulchritudinem atque decorem aptamq; verecundiam augmentabit.

¶ Et ſi fuerit iuppiter cum eis iuuabit in regendo res iſtas et habēdo ide verecundiā ita ꝙ hec pulchre facient.

¶ Uult dicere ꝙ ſi loca ſignificatoꝝ antedictoꝝ fuerint iouis vel ꝙ ipſe habeat aſpectum cuz eis iuuabit ad pulcritudinem huius rei ⁊ facient coopte.

¶ Et ſi cum eis mercurius fuerit rerum detectionem et futurorum feſtinationē ſuarūq; ſpecierum multitudinē et augmētū adiuuabit.

¶ Et ſi fuerit cū eis mercuri⁹ iuuabit ad detegēdū res iſtas et ad magnū motum iuuenū in mulieris maneriebus et ad magnū vſum: et ad magnū augmentum de illis.

¶ Uult dicere ꝙ ſi loca ſignificatoꝝ antedictoꝝ fuerit mercurij vel ipſe habuerit pticipationē cū eis iuuabit i exēplamēto rerū ſignificatoꝝ p eū ⁊ ad magnū motū eaꝝ i mltis manerieb⁹. Et illud completur totū qđ dicit i h caplo: ēt ē manifeſtum pro eo ꝙ tranſiuit ꝙ infortune ſi fuerint in occidente: ⁊ fortune in aſcendente ſignificant ſtatum pdictū ꝙ he infirmitates liberari poſſunt. Similiter ſi fortune fuerint potentiores infortunis: tamen ſi infortune fuerint in aſcendente: ⁊ fortune in occidente: erūt he ifirmitates durabiles. Simil'r ſi fuerint infortune potentiores fortunis. Et poſtq; hic completur tertia pars quadripartiti ptholemei: completur hic ſimiliter non⁹ tractat⁹ gloſe baly eben rodan phyſici ſuper hoc eodem quadripartito.

¶ Hic incipit decimus tractatus gloſe baly eben rodan: et h pncipium gloſe ſuper quarto quadripartiti ptholemei.

Dixit baly.

Tres partes huius libri gloſauimus in nouem tractatibus gloſe: monſtrando ⁊ declarando q̄ breuius potuimus. ⁊ adhuc gloſare volumus ⁊ diſtinguere hanc partem ſine abbreuiamento complete ⁊ aperte talia reddituri exempla que legentem reddent memorem eorum que in alijs partibus trāſiuerint: vt maius habeat auxiliū i intelligēdo hunc librū. ⁊ lz volens intelligere eum: foret philoſophus: dialecticus in quadriuio ſapiens ⁊ naturalium in practica philoſophie que ſunt ethice: bene poſſet ſine gloſa noſtra verba intelligere ptholemei: nihilominus haberet in hoc ſtudium ⁊ laborem. Et poſtq; ita eſt ꝙ noſtra gloſa prebet auxiliuz magis intelligendo maioꝛ parti qui non ſunt in philoſophia: nec mediocriter ſapientes. Aperimus eniz cannalia ⁊ clauſuras quas ptholemeus incluſit in eo quod in hac parte de philoſophia fuerit locutus. Et quāq; ſciantur tabule ⁊ planetarum equationes: nihilominus ꝓfectus ⁊ auxilium magnum iacet in gloſis meis: tamen ei qui nunq; ſtuduit i aliqua parte philoſophie eſt melius conſilium: vt non laboret in re aliqua de toto quod diximus: ex quo volūtas eius geſcet ſine labore. nam gloſas iſtas non facimus niſi ſciētib⁹ in hac ſcientia vel philoſophia. q: ille qui nihil de hoc ſcinerit: ſciat ꝙ eius neſcietas eſt: non de ſciētia. Silr intelligēs librum iſtum ſi erraverit in aliquo iudicio aſtronomie: cōuenit vt ſciat ꝙ error eſt: q: non bene aſpexerit in eo qđ expedit ei ſcire: vel q: bene non itellexerit id quod eſt i libro. Et manifeſtū ē itelligenti hūc librū ꝙ iudiciuz ꝓpriuz ei cōuenit. vbi grā: ꝙ erit ſi iudicauerit aliqs ꝙ natus non tranſibit. 20. annos ꝙ lucrabitur diuitias a rege: aut pro bonis mortuorum: vel ꝑ theſauro quem inueniet ſi non dixerit:

ꝓ rebus pertinentibus ad regem: ⁊ ꝙ poterit lucrari diuitias pro eo ꝙ cũ rege mercabitur: aut pro hereditatibus venientibus ei ex parte regis. Simil'r non conuenit ei dicere ꝙ qñ hic natus applicuerit ad .20. annos morietur aut ĩfirmabitur infirmitate grãdi: vel ibit de vna terra in aliaꝫ: tñ conuenit ei dicere: morietur penitus: ⁊ ꝙ infirmabit̃ omnibꝰ modis aut accidet ħ totũ: vl' ꝙ ĩfirmabit̃ ⁊ moriet̃: ita ꝙ verba ſua cognita ſint ⁊ vera ĩ omni re. qꝛ ille qui bene nõ diſtinxerit dictũ ſuum in iudicio non bene intelligit id qð diximꝰ: ⁊ ſi itellexit ñ bñ ĩſpexit ad opa ſic̃ ꝯueniebat. Et ſi qs dixerit ꝙ materia nõ ẽ ſtabilis in vna manerie: propter qð nequit aſtrologus in iudicijs certificare in aliquo v̇ba ſua. Reſpodemus ei ꝙ materia ſicut ante oſtendimus recipit a corporibus celeſtibus rem particularem ⁊ vniuerſalem. ⁊ manifeſtum eſt ꝙ particulare ſemper eſt predicatuꝫ de vniuerſali. Et qui bene ſciuerit aſtronomie iudicia ĩ vniuerſali opere ⁊ particulari de leui errare non poteſt: ⁊ raro poteſt cadere ĩ errorem tñ neſcientis bene res iſtas ſũt oĩa iudicia in ſorte. Et hic iacet aliud quoniam aſtrologus iudicabit in nato res aliquas ⁊ dicet ꝙ eorum aliqua accident ĩ capite .50. annorum vite ſue: ⁊ dicet in alijs ꝙ accident ad 10. annos: ⁊ poterit accidere in vtroqꝫ horum temporũ duorum ꝙ illud mutabitur iudicium. Ad qð reſpondemus dicentes qð ante diximꝰ: qꝛ conuenit aſtrologo inſpicere ĩ rebus generalibus ⁊ particularibus ⁊ in locis planetarũ ⁊ reuolutionibus annorum ⁊ inſpiciat bene in his omnibus: et det virtutem habenti maioreꝫ quolibet tempore ⁊ de poſſe operi pertinenti ad illud tempus iudicans poſtea. hoc. n. totum patefecimus ⁊ declarauimus in alijs tractatibus p̃cedentibus ⁊ adhuc multa q̃ ꝯueniũt ĩ antea oñdemus.

¶ Incipit tractatus quartꝰ: libri Alabra Ptholemei: in quo ſũt nouem capitula.

¶ Incipit prologus. Dixit Ptholemeus.

RErum igitur in quibus ea que ante partum ſunt ⁊ que in ipĩus hora partuſ cõtingũt necnon ⁊ omnia que poſt partum ſũt obſeruari poſſũt: id quod ei proprium ac naturale ẽ: ⁊ quo totum eius eſſe naturaliter probatur q̃ꝫ maxime demonſtrauimꝰ.

¶ In rebus hominis poteſt iudicari de his que ſunt ante natiuitatem ⁊ eadem hora natiuitatis ⁊ res accidentes poſt natiuitatem que ſunt nati proprie: ⁊ que dirigunt̃ cum eis in ſeipſis ⁊ ſuis ſtatibus quos vſqꝫ hic narrauimus.

¶ Res de quibus poteſt homo iudicare exiſtentes ante natiuitatem ſunt iudicare de patribus ⁊ fratribus. Et de quibus iudicare poteſt ipa hora natiuitatis ſunt ſicut eſt maſculus ⁊ femina: vel eſt mutate compõnis: aut ſi nõ recipiet cibum. Et ꝙ accidit poſt natiuitatem eſt duobus modis ⁊ maneriebꝰ: vna eſt ĩ nato propria ſemper. ſicut iudicare vitam: corpus: ⁊ animam ſuaꝫ. Et manifeſtũ eſt ꝙ ĩ his oĩbꝰ poſſunt intelligi ſtatus nati pro eſſentia ⁊ pl'es eorum ſunt iam demonſtrate in eo qð tranſiuit: ⁊ ex his ſũt que de hic in antea oſtẽdent̃. Alia vero maneries rerũ accidentium poſt natiuitatem ẽ iudicare ſtatus pro accidentibus cõtingentes ⁊ ſũt extra natum. Et iã in gloſa patefecimus tertij tractatus ꝙ hec oĩa ſciri poſſunt a .2°. p̃n° qð eſt hora qua creatura exit de ventre matris.

¶ Eorum vero que extrinſecus accidunt: eoruꝫ ſcilicet quorũ enarratio oportune premiſſa ſubſequitur. Primum eſt in ſubſtantia ⁊ valitudine nati proſperitatem iudicare: ⁊ ipĩꝰ in ſubſtãtia proſperitateꝫ collectiꝫ cum rebꝰ corpori pertinentibꝰ enarrare: necnon eiuſdem in valitudine proſperitatem ſimul cum rebus ad animam pertinentibus enodare.

¶ Et res que accidunt nato extra cui ſequi conuenit idquod ante dictum fuit: eſt primum iudicare fortunam nati in diuitijs ⁊ valore. Et iudicium fortune in diuitijs eſt ſimile rebꝰ pertinentibus ad corpus: ⁊ iudicare qualis erit eius fortuna in valore: eſt ſimile rebus ad animam pertinentibus.

¶ Quod dixit ꝙ dictuꝫ qð ſignificauerit ⁊ plus qð pertinet ad homines: iam demonſtratum eſt in eo quod tranſiuit. ⁊ intelligitur de eo ꝙ adhuc remanſit aliquid de rebus ad hominem pertinentibus: quod expedit demonſtrate: dixit hoc verbum. fortuna nati in diuitijs ⁊ valore: ⁊ adiunxit iudicium diuitiarum cum iudicio corporis: ⁊ iudicium valoris cum iudicio anime: qꝛ diuitie ſunt valori ſubiecte: ⁊ valor in comparatione diuitiarum eſt ſm formam: ſicut corpus eſt ſubiectum anime: ⁊ anima eſt complementum corporis ⁊ forma. Et eſt viſibiliter manifeſtum ꝙ habens valorem ⁊ honorem habet in poſſe ſuo res multas. ⁊ q̃uis diuitias nullas habeat: poteſt habere res alias homini naturales ex parte exteriori: ſicut magiſteria: matrimõia: filios: ⁊ filia. Nam eſſe: nõ poteſt ꝙ hõ res tales habeat gnõ hẽat rem aliquam: ⁊ hoc eſt quod dicere voluit ptholemeus in prologo huius libri.

¶ De proſperitate nati ⁊ ſubſtantia. Caplm. I.

Dixit haly.

Quia diuitie ſubiecte ſunt valori et honori: et cum iſtis duabus rebus poteſt homo habere ſtatꝰ omnes poſtea venientes poſuit ptholemeus poſt iudiciuꝫ diuitiarum ꝓ eo quod ſequitur iudicium anime.

QUaliter rerum ſubſtantie qualitas adueniat: ⁊ a ſola parte fortune notitiã deprehendamus oportet: quã id qð eſt inter ſolem ⁊ lunam obſeruando ⁊ ab aſcendente in diurnis ac nocturnis natiuitatibus ꝓpter ratiões quas in elocutione vite monſtrauimus proijciendo ſemper addiſcemus.

¶ Et res pertinentes ad lucra ſubſtãtie quomodo erunt conuenit nobis perquirere a parte fortune ſolummodo ab eo ꝙ ſcimus ſemper per id quod eſt inter ſolem ⁊ lunam ⁊ proijcitur ab aſcendente in naſcentibus de die: ⁊ in naſcẽtibus de nocte pro rõnibus quas dicimus quãdo dum fuimus locuti de vita.

¶ Iaꝫ ſcis ꝙ pars fortune ſemper accipitur a ſole in luna: ⁊ addimus ſuper hoc gradum aſcendentis: ⁊ proijcimus ab aſcendẽte: ⁊ ratio propter quã hec portio habet virtutem

ſic magnam eſt: quia hec portio eſt aſcendens lune ſicut luna eſt aſcendens ſolis: ⁊ iam hoc totum ante in iudicio vite patefecimus diligenter. Et poſtꝗ̃ hec cõparatio huius portionis ad aſcendens eſt ſm cõparationem lune ad ſolem: cõuenit vt proprie ꝑtineat ad diuitias ſicut aſcendens ꝑtinet ad hominem: eſt talis: vt comparatio partis fortune intrãtis aſcendens: ⁊ ſicut aſcendens pertinet ad ſignificationeꝫ eius q̃ʒ hõ habet in potentiã: ſicut diuitie ſapientia miniſterium hereditatis ⁊ ſimilia.

¶ Huius autem obſeruationis via eſt velut ſubiungitur. Stellas igitur que ipſius ſigni diſpoſitioni dominantur obſeruabimꝰ. Et que ſit earuꝫ fortitudo atqꝫ ſimilitudo: ſicut prediximꝰ: conſiderabimus. Item ſtellas que eis aſſociãt̃ in figura vel que ſuper eas eleuant̃: ſiue ſint ex earuꝫ haiꝫ: ſiue ex haiꝫ cõtraria: ſil'r obſeruabimꝰ.

¶ Judicia huius ſũt iſtius maneriei. volo dicere: accipias planetas gubernatores ſigni ⁊ iſpicies q̃ʒ poſſe ⁊ quã concordantiam habent in manerie quam diximus. Et aſpicies ſimil'r planetas habentes participationem figure cuꝫ eis: ⁊ illos qui eleuantur ſuper eos: ſi ſint eiuſdem haiꝫ vel alterius.

¶ Uult dicere ꝙ regula per quã ſcimus nati diuitias ẽ accipere pl'tas gubernãtes locũ partis fortune. Et prepones illũ q̃ habuerit ibi pl'es dignitates: ⁊ iſpicies ſtatũ ſuũ i comparatione mundi ⁊ ſuũ ad angulos ⁊ ad ſolem: vt per hos ſcias ꝙ ſic magna eſt virtus gubernatoris loci partis fortune: ⁊ i qua manerie eſt cõcordantia ⁊ ſignificatio ſua. Et qñ hoc fecerimus aſpiciamus ſimil'r ad pl'tas habentes participationẽ ſecum i figura ⁊ eos q̃ eleuant̃ ſuper eũ: qꝛ ſi fuerint concordes cum eo ſignificatio maior erit, ⁊ firmior: ⁊ ſi fuerit alio modo: minor ⁊ debilior erit.

¶ Nam cuꝫ predicte partis diſpoſitores: fortes extiterint: erit natꝰ multarum diuitiaꝝ. Maxime autem ſi teſtimonio ſimilitudĩs eis teſtificentur luminaria.

¶ Et quando gubernatores partis fortune fortes ⁊ potentiores fuerint erit natꝰ dominꝰ magnarum diuitiaruꝫ maxime ſi duo luminaria teſtificabũtur in teſtimonio accordato.

¶ Uult dicere ꝙ quando planeta gubernator partis fortune fuerit fortis ⁊ potẽs ſignificabit ꝙ natus eſt diuitiarum magnarũ: ⁊ ſi cuꝫ hoc accidit ꝙ ibi teſtificent̃ duo luminaria teſtimonio concordie: ſicut aſpectu trino vel ſextili ⁊ in talibus dent virtutem: ſignificabit ꝙ diuitie nati erũt multum maiores: ⁊ valde magne. Et propter hoc ĩtelligit̃ manifeſte qꝛ ſi gubernator ꝑtis fortũe fuerit debilis ꝙ erit natus paucaꝝ diuitiaꝝ: ⁊ ſi virtus eiꝰ fuerit dãnata ſub radijs ⁊ cadẽs ſub terra: natus nullas habebit diuitias nec auere aliq̃ʒ. Et ſi cum hoc ſtatu nõ teſtificabũt̃ ibi ſol ⁊ luna erit natus pauper omnium rerum valde. ⁊ ſi he res mediocres fuerint inter fortitudinem ⁊ debilitatem erũt eiuſdeꝫ maneriei nati diuitie: ⁊ cõuenit vt iudices diuitiaꝝ quantitateꝫ nati a poſſe gubernatoris vel debilitate: ⁊ a teſtimonio luminariũ accordato ⁊ diſcordato.

¶ Preter ꝙ ſaturnus nati diuitias ex edificationibus: vel ex terrarum cultibus: aut ex nauigationibus prouenire ſignificabit.

¶ Scias ꝙ ſaturnꝰ ſignificat ꝙ diuitie nati erũt ex parte terrarum: aut pro laborerio terre: aut pro marinaria.

¶ Pro eo ꝙ ſaturnus accipitur vice ſolis i locis i quibꝰ ſol non habet ſignificationem. Et nulla res diuitiaꝝ ad ſolem pertinet in hoc loco ⁊ ſignificat ſol matrimonium mulieꝝ dantur ſaturno vice ſolis i ſignificatione diuitiarum ꝓ parte laborerij terre. Et qꝛ ſignificat ſimil'r ꝑ ſeipſꝫ aquas magnas dat diuitias pro parte marinarie: ⁊ qñ iuenerimus ſaturnum ſolum gubernatorem partis fortune iſpicies ſi fuerit femina vel aſpexerit ſe cũ venere: ⁊ ⁊ rem talẽ iudicabimus ꝙ diuitie nati erũt pro parte mulierum. Et ſi eum inuenerimꝰ i loco terreo iudicabimus ꝙ diuitie erũt ꝓ laborerijs terraꝝ. Et ſi eũ inuenerimus in loco aque iudicabimus ꝙ diuitie erũt ꝓ aquis vel ꝓ marinaria: ⁊ hoc modo cognoſcemus ⁊ diſtiguemus quẽlibet ſtatuꝫ quos inuenerimus i partitiõe vnius nature.

¶ Juppiter vero deſignabit: ꝙ eiꝰ diuitie ex cõmendationibus: vel ex baiula: aut ex qualibet ꝓbitate cõgregabuntur.

¶ Et ſi iuppiter ſignificat ꝙ diuitie erunt ꝓ ſeneſcalchia vl' ꝓ donis bonoꝝ ⁊ religioſoꝝ.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo iuppiter ſolus fuerit gubernator ꝑtis fortune: ſignificabit ꝙ diuitie nati erũt ꝓ parte ſeneſchalchie aut fidelitatis: vel ꝓ alcaldia: ⁊ tu cognoſcere poteris quẽlibet hoꝝ ſtatuũ a rebꝰ tenẽtibus ſecum eis ſꝫ ꝙ iuenerimus ſtatus iouis.

¶ Mars autem ſignificabit illius diuitias ⁊ ex exercitiuũ dñio: regimineqꝫ prouenire.

¶ Et mars ſignificat ꝙ diuitie erũt pro ducẽdo milites aut gubernãdo hoies armorum.

¶ Si mars fuerit dñs ꝑtis fortune: ſignificabit ꝙ erũt nati diuitie ꝑ exercitibꝰ gubernãdis ſeu ducẽdis. Et ſi fuerit minus potens erunt ꝓ ducatu minori. ⁊ ſi i ſigno fuerit fortunarũ: aut in aliqua ſuarũ dignitatũ: erũt ꝓ gubernãdis hominibus: ⁊ huic ſimiles.

¶ Uenus ex amicorũ donationibꝰ: vel ex mulieribus eas coadunari denunciabit.

¶ Et venus ſignificat ꝙ diuitie erunt pro donis amicorum vel mulierum.

¶ Si venus i hac re fuerit gubernatrix ⁊ hũerit aſpectum amicitie cũ dño aſcẽdentis ⁊ cũ aliquo gubernatoꝝ nati: ſignificat ꝙ diuitie erũt ex ꝑte amicoꝝ. ⁊ ſi fuerit aſpectꝰ hic cũ aliq̃ ſignificatoꝝ mulieꝝ nati: ſignificat ꝙ erũt eiꝰ diuitie ꝓ ꝑte mulieꝝ. ⁊ cõuẽit vt iſpicias i quolꝫ horũ ſtatuũ: ꝺ quo ſtatu iueniemꝰ pl'taꝫ gubernatorẽ: ⁊ ſꝫ h̃ iudicabimꝰ.

¶ Mercurius quidem ex mercationis iduſtria diuitias affluere ſignificabit.

¶ Et mercurius ſignificat ꝙ diuitie erunt ꝓ ſcientijs ⁊ mercimonijs.

¶ Qꝛ mercuriꝰ de ſui nã ſignificat ſtatꝰ aie rõnalis: hꝫ ſignificationẽ ſciaꝝ. ⁊ qꝛ ſemꝑ reuoluitur circa ſolem: ſignificat res huic ſil'es. ⁊ hoc ẽ reuoluere ſe in mercimonijs. poſtmodũ ſi fuerit gubernator ꝑtis fortune: inſpicias. ⁊ ſi fuerit in loco ſciarũ: ſignificabit ꝙ ditie erũt ab iſta ꝑte. ⁊ ſi volueris ſcire ꝓ qua ſcia erunt diuitie: iſpicias in quo ſtatu erit mercuriꝰ: ⁊ ad dñm ſui loci. ⁊ ſi fuerit in loco itinerũ aut reuoluendi i lucra: ſignificabit ꝙ diuitie erũt ex parte mercimoniorum: ⁊ ſcire poteris cuiuſmodi mercimonia quando inſpexeris in toto eo quod diximus.

¶ Qꝛ ſi ſaturnus ꝓprie parti ſubſtantie aſſimiletur ⁊ ioui in figura aſſocietur: ſignificabit here-

ditates quas hereditabit. Maxime autem cum in altis angulis fuerit vel ſi in ſigno cõmuni iuppiter extiterit aut cum luna iterum ictiſal habuerit: tunc enim ſignificabit ꝙ natus lucrabitur: ⁊ extraneorum hereditatem hereditabit.

¶ Et ſi ſaturnus proprie ſignificationem habuerit cum fortuna diuitiarum ⁊ concordauerit ſe cum ioue: ſignificabit bona mortuorum que hereditabit. Et maxime hoc ſi fuerit i angulis ſuperioribus: aut ſi iuppiter fuerit in ſigno duorum corporum vel ꝙ ſimiliter habeat aſpectum cuꝫ luna: ⁊ tunc ſignificabit ꝙ hereditabit bona peregrinorum.

¶ Poſtq̃ꝫ dedit nobis naturas pl'arum ſeparatas vnãquãqꝫ per ſe. vult nunc nobis dare regulam eorũ quando participationẽ habuerint vnus. ſ. cum alio in gubernamẽto loci partis fortune: ⁊ non nominauit participationem niſi ſaturni ⁊ iouis: vt inde aſſumamus ad omnes alias participationes exẽplum qđ ponit ꝙ qui intellexerit librum ſuum a principio vſqꝫ ad hunc locũ poterit per ſe intelligere oẽs participationes contingentes ĩter alios planetas. nã ꝙ poſuit ſuper ſolam participationem vnã in hoc ſuffecit: ⁊ poſtq̃ꝫ ſufficiat pro alijs narratio participatiõis ſaturni ⁊ iouis. Ptholo. enim docet nos tres participationes inter ſaturnũ ⁊ iouem que ſignificant rem vnaꝫ generalem: vt accipiamꝰ inde ſignificationem ad omnes alias participationes ⁊ erit ſignificatio triũ participationũ ꝙ diuitie nati erũt pro parte bonoruꝫ mortuorum ⁊ eſt prima eaꝝ poſtq̃ꝫ participat ſaturnꝰ cũ ioue i gubernando partẽ fortune: vel ꝙ vnus ſit gubernator ⁊ habeat aſpectũ cum alio: vl' ꝙ ſit gubernator loci ſui: ⁊ ſimilia. Secunda eſt ꝙ ſi hec participatio in angulis fuerit qui ſunt ſuper terram ⁊ maxime qui ſunt i medio celi erit ſignificatio firmior ⁊ maioris fortitudinis. Tertia eſt ꝙ iuppiter ſit in ſigno duorũ corporum vel ꝙ aſpiciat ſe cuꝫ luna. Et res propter quã ſignificat participatio iouis cum ſaturno habere diuitias de bonis mortuoruꝫ eſt: quia ſaturnus dat infortunam ⁊ iuppiter fortunam. nã hec ẽ res bona tribuens mortuorũ: qꝛ infortuna dat ꝙ morit̃: ⁊ fortuna dat ꝙ hereditat̃ ſua res. Similr pro exiſtentia i ſigno duoꝝ corporũ ⁊ pro aſpiciendo ſe cum luna vt dictum eſt homines extranei de aliena terra vel ꝙ naſcetur ei filius de extranea muliere ꝓ quo hereditare habebit: qꝛ ſignum bicorporeum ſignificat participationem rerum duarum ⁊ ſimilr lune aſpectus. Ptho. auteꝫ ſtabiliuit nobis res iſtas vt ſint radices a quibus ſumamus exempla in alijs planetis quando vnus cum alio participationem habuerit. Et ſi intellexiſti quicq̃d diximus bene ſcire poteris omnes participationes ⁊ q̃d ſignificat quelibet harum: ⁊ regula hec ẽ ꝙ aſpicias quã hꝫ participationem: cum quo planeta ẽ: ⁊ q̃d ſignificet in nati moribꝰ hic pl'ta ⁊ eiꝰ magiſterij: ⁊ ſm hoc iudicabis. v. gr̃a ſi participauerit cũ marte ſaturnꝰ ⁊ hũerit ſignificationẽ aliquã i nati moribꝰ vt ſit latro: ⁊ ſi in ſuo miniſterio vt ꝙ ſit miles iudicabis ꝙ erũt diuitie de rapina vl' i inſidijs itinerũ ⁊ ſil'bꝰ: ⁊ ſi habuerit ſignificationem i nati moribꝰ ꝙ ſit rectꝰ ⁊ iuſtꝰ ⁊ in ſuo miniſterio cuſtodire infirmos: ⁊ ſi fuerit gubernatores ꝑtis fortũe ſaturnꝰ ⁊ mars iudicabis ꝙ erũt eiꝰ diuitie ꝓ eo ꝙ ſit cirugicꝰ vl' pro vulneribꝰ ſanãdis ⁊ ſimilibꝰ. ⁊ ẽ manifeſtũ ꝙ hec oĩa ſcire potes qñ inſpexeris i oĩbꝰ ſtatibꝰ pl'taꝝ in eo ꝙ ſignificãt mores ⁊ iuſtitiã: ⁊ qñ rem iſtam volueris iudicare expedit ꝙ inſpicias bñ i toto qđ vſqꝫ huc diximꝰ i h libro: ⁊ i h qđ ſeq̃t.

¶ Stelle quidem que fuerint ex haiꝫ ſtellarum diſpoſitionem habentiuꝫ cum eis teſtificantur nati diſpoſitionem apud euꝫ remanere ⁊ ſaluare deſignabunt. At ſi ſtelle que ex haiꝫ cõtraria fuerit ſuper loca auctoritatis eleuent̃ vel ad ipa ſubſequẽtes eãt: amiſſionẽ ſubſtãtie demĩabũt.

¶ Et planete qui ſunt de haiꝫ planetaruꝫ gubertorum ſi teſtificabunt eis: erunt diuitie ille durabiles ⁊ cuſtodite nec mutabuntur. Et ſi planete qui ſunt de conuerſo haiꝫ eleuati fuerint ſuper loca principalia qui ſunt ſequentes ea vel quia vadãt ſignificant diuitiarũ ãmiſſioneꝫ.

¶ Nõ hñt ṽtutem teſtimonia pl'taꝝ cõtrarioꝝ niſi quando fuerit in cõiũctõe vel oppoſitione aut quarta. ⁊ gñal'r cum ſua contrarietate ſint nocẽtes cũ aliquo aſpectu. loca eniꝫ ꝑ̇ncipalia iaꝫ oñdimꝰ i capl'o vite ⁊ dixit ꝙ ſũt quattuor. locus ſolis. locus lune. aſcẽdens ⁊ locus ꝑtis fortune. Et conuenit vt ſꝑ ordines ⁊ ponas primo habentem maius poſſe ſicut diximus in multis locis ⁊ hoc totũ bene poteris iudicare inſpiciendo ad capitulũ ꝑ̇mum prope: ⁊ ad id qđ diximus in alijs capitulis de modo ꝙ id bñ ĩtelligas.

¶ Uniuerſal'r vero tempus in quo iſtud eueniet ex ſtellarum que futuri ſunt occaſio aſpectibus ad angulos vel ad loca ad angulos aſcendentia deprehendetur.

¶ Et generaliter tempus in quo eueniet poteſt ſciri a ſtatu planetaruꝫ hoc facientium in angulis ⁊ in locis ad angulos aſcendentibus.

¶ Uult dicere ꝙ ſcire poſſumꝰ tp̃s quo natus habebit diuitias et horã qua ꝑdentur ſi ꝑdi debuerit a q̃ꝫtitate acuitatis ṽtutis pl'taꝝ facientiũ vnãquãqꝫ reꝝ iſtaꝝ. ⁊ iã gloſauimꝰ hoc i tractatu ꝑ̄terito. Sil'r a locis pl'taꝝ faciẽtiuꝫ h qñ ĩſpexerimꝰ ad ãgulos ⁊ aſcẽdẽtia loca ad angl'os. Et iã diximus hanc totam gloſam in capl'o vite: id qđ in capl'is illis dixit oſtendemꝰ tibi: dico ꝙ pl'te feſtini motꝰ ⁊ q̃ ſũt orientales a ſole: ⁊ illi q̃ ſt̃ i medietate oriẽtali celi: ⁊ ſil'ia: ſignificant ꝙ tp̃s rei erit citiꝰ: ⁊ ordinabis ſignificationẽ harum rerum: vt citius ſint ſꝫ hos ſtatus quos ĩuenies i illis planetis. Et pl'te ſil'r q̃ ſũt tardi motꝰ ⁊ occidẽtales in medietate occidẽtali ⁊ ſil'ia: ſignignificãt ꝙ res accidẽt tarde ⁊ ꝓlongabit̃. ⁊ ordinabis ſignificationẽ pl'taꝝ ſm hos ſtatus i q̃bus hos ĩuenies. Sil'r quãdo ſciemus q̃ꝫtuꝫ fuerint ab angulis elongati: ⁊ ad quos vadunt ſicut demonſtrauimus in capi. vite ꝑ atazir ꝓ eo ſcire poterimꝰ ẽt ſi erit cito: ⁊ ſi ꝓlõgabitur: ⁊ quo tẽpore erũt lucra vel amiſſio certe.

¶ De ꝓſperitate ⁊ in valitudine nati. Ca. II

Dixit haly.

Jam diximus ꝙ honor ⁊ valitudo eſt res dicta fortuna ⁊ cũ iudicio illiꝰ cõplet̃ i iudiciũ diuitiaꝝ.

Res autem valitudinis ⁊ eiuſdem in valitudine proſperitates.

¶ Honorem ⁊ fortunam ad ſe pertinentem.

¶ Quod dixit fortunam ad rem pertinentem honoris: oſtendit diſtinctionem honoris. Nam dicit ꝓ honore fortunam completam. ⁊ quando dicit fortunam ẽ eſt fortuna pro aliqua re ſola cognita.

¶ Ex luminarium ac ex ſtellarum ea circundantium qualitatibus: ⁊ vt eorum itidem ſimilitudinem cuꝫ hoc attendimꝰ ⁊ obſeruare neceſſe ẽ.

¶ Conuenit nobis aſpicere a ſtatu duorum lu-

minarium: ⁊ a ſtatu planetarum ea circundan/tium: ⁊ cuꝫ hoc ſimiliter habemus inſpicere in concordantia ſua.

¶ Uult dicere ꝙ regula generalis qua ſciemus res pertinẽtes ad fortunam eſt inſpicere in ſtatu ſolis ⁊ lune ⁊ pl'taruꝫ circundantium eos.

¶ Cum enĩ vtraqꝫ lũinaria in ſignis maſculinis fuerint: ⁊ vtrũqꝫ vel eorum alterum in angulis extiterit: maxime autem illꝺ quod domin⁹ haiꝫ fuerit ⁊ qnqꝫ ſtelle erratice ea circundederint: circundanteſqꝫ ſolem matutinales ⁊ lunaꝫ ambientes veſpertinales extiterint: ipꝫ natũ regem fore non dubitabimus.

¶ Ita ꝙ quando duo luminaria fuerint in ſignis maſculinis ⁊ ambo in angulis vel vnus eorum ⁊ maxime qui eorũ fuerit domin⁹ haiꝫ: ⁊ qnqꝫ pl'te fuerint circa ea: ⁊ q circa ſolem fuerint ſint matutinales ⁊ qui circa lunã veſpertinales: erit natus rex.

¶ Figura faciens natum regem eſt ꝙ ſint ſol ⁊ luna ĩ ſignis maſculinis ⁊ in angulis: ⁊ ſi non ambo in angulis eorũ vn⁹ in angulo qui ſit domin⁹ haiꝫ: ⁊ hoc eſt ſol de die ⁊ luna de nocte: ⁊ ꝙ quinqꝫ planete ſint circa luminaria ⁊ exiſtentes circa ſolem ſint matutinales: ⁊ circa lunam veſpertinales. Et iam ſcis ꝙ circundare eſt ꝙ ſit vnus pl'ta ante ⁊ alius retro eundem planetam vel radios ſuos. Et quando in nati/uitate alicuius talem figuram inuenerimus dicemus ꝙ erit rex ⁊ ſui magnitudo regnatoris erit ſm horum fortitudinem: qꝛ ſi ſol fuerit in .10ª. domo in ſigno maſculino ⁊ oẽs planete circacũqꝫ ipm aſpiciãt: dicem⁹ ꝙ natus erit mira/bilis ⁊ potens. Cum autem figuram talem inueneris non oꝫ te inquirere a quo loco procedit: ſed ſolum ſi vixerit: vel ſenſum habebit in natiuitatibus filiorum regum: cõuenit vt iſpicias ad ſignificatorẽ regni ⁊ gentis ac patris ⁊ iudicare in quolibet horum ſm concordantiam ⁊ diſcordantiaꝫ ſoluꝫ quã hñt. Et quando inuenies hanc figuraꝫ quã ptholemeus dixit ⁊ inueneris nato vitam qua poſſit hoc cõpleri ⁊ inuenies ipm habiturum virtutem cordis ⁊ aĩe cõcordantem cum eo iudicabis ꝙ natus erit rex licꝫ ſit fili⁹ mercatoris vel ſerui. Et ita cõuenit vt intelligas: quia res ẽ manifeſta. Quoniã iã multos ĩuenimus mercatores ⁊ ſeruos qui in multis terris reges fuerunt ⁊ conſueuerũt eſſe viles ⁊ ſerui: ⁊ debiles mercatores. Et conuenit vt ſcias ꝙ ſi cuꝫ tali figura cõcordauerit aliqua ex ſtellis fixis ita ꝙ ſint cũ duob⁹ luminarib⁹ ſuper vno circulo erit nati potentia magna valde ⁊ citi⁹ ac fortior erit exñtibus illis fixis de haiꝫ facientibus fortunam.

¶ Sed ſi ſtelle que ea circũdant in angulis item extiterint aut cum angulis ſupra terram exiſtentibus in figura ſocietatem habuerint: erit natus magne valitudinis atqꝫ potẽtiſſim⁹ ⁊ rex mũdi.

¶ Similiter ſi planete circundantes ea in angul' fuerint: ⁊ in figura participationem habuerint cum angulo qui eſt ſuper terram erit nat⁹ multum mirabilis magni facti magne potẽtie: ⁊ rex valde potens in tota terra.

¶ Uult dicere ꝙ planete ⁊ ſtelle fixe circundantes ſolem vel lunam: vel ille qui eſt ex eis domin⁹ haiꝫ: ſi fuerint in angul': aut habuerint participationem cum 10ª domo in figura ſignificabit regnatũ; iudicabis ꝙ nat⁹ erit po'ᵉ ⁊ ſectl magni in ſuo regno: ⁊ regnabit ĩ maiori parte habitabil' terre: aut ĩ valde magna parte illius.

¶ Eius etiam fortuna cum ſtelle circundantes dextre fuerint ⁊ angulis ſup terram exiſtentib⁹ fuerint aſſociate: augmentabitur.

¶ Et augebitur multum in fortuna ſua quando fuerint pl'te circundantes ſtellas ⁊ hũerint pticipationem figure cũ angulis q ſũt ſup terraꝫ.

¶ Ul't dicere ꝙ quando figura pl'tarum ſignificabũt in aliqua natiuitate ĩ angulis regnatum ꝙ augebit̃ ĩ fortuna natus ille ĩ ſuo regnatu ⁊ poſſe. Et ſi pl'te ⁊ ſtelle fixe cicundãtes lumĩaria fuerint bene potentes: quia dextre ſunt maioris potentie ꝙ̃ ſiniſtre: ſicut oſtendim⁹: ſi tales potẽtie fuerint ⁊ ſe cõcordauerit cũ aſcẽdente ⁊ 10ª domo natus erit maioris potẽtie ⁊ fortune.

¶ Cum aũt ceterarum ſtellarũ qualitates velut hec qualitas fuerit: ſoluſqꝫ ſol ĩ ſigno maſculĩo rotauerit: luna ỽo ĩ femĩno ⁊ eoꝝ alter ĩ angul' fuerit: nat⁹ erit hõ ſoli⁹ regiminis ⁊ ĩterfector.

¶ Et ſi ſtatus quinque planetarum fuerit iſto modo: ⁊ ſol in ſigno maſculino ſolum ⁊ luna in feminino: ⁊ vnus eorum in angulo: natus erit ſolummodo populi gubernator: iuſtitiandi: ⁊ incarcerandi: potentiam habiturus.

¶ Quando omnes planete ſignificauerit ꝙ natus erit rex ⁊ ex hoc minuuntur ſolummodo ꝙ ſol eſt in ſigno maſcu/lino ⁊ luna in feminino: ⁊ vnus eorum in angulo: ⁊ ali⁹ nõ talis figura de tanto diminuta ſignificat ꝙ natus non amplificabit̃ vt ſit rex: ſed vt ſit tãtummodo gubernator potens de iuſtitiando multos: interficiendo ⁊ incarcerando. ⁊ hoc dixit ſimiliter ptholeme⁹: lꝫ nat⁹ non ſit de loco ꝙ talis eſſe debeat. Nam vidi multos qui erant valde ex vilibus ſeruis ⁊ applicuerunt ad hunc ſtatum. Et vidi vnum qui erat ſargentus cuiuſdam vilis ſerui: ⁊ creuit factum et honor ſuus donec venit ad poſſe habenduꝫ in maiori parte terre egypti; ita ꝙ habuit vltra centummilia hominum armigerorum ad ſuum mandatum. ⁊ talia qualia iſta ſatis inuenta ſunt in hominibus. Quod autem tibi conuenit in hoc loco: eſt vt adiungas ſignificationem huius figure cuꝫ ſignificatione vite ⁊ corporis complexione: ac anime moribus ⁊ diuitijs. Et ſi rem parum volueris affirmare: aſpice concordantiam quam natus habebit cum ſignificatorib⁹ regni in quo eſt: aut cum ſignificatoribus regis aut cuꝫ aliquo ſignificatorum qui oſtenderunt in mundo accidentia grandia: ⁊ ſic certius rem intelliges; quia talis fortuna qualis iſta eſt fortuna: vicariorum: regum: ⁊ ducum: exercituũ gubernatorum: ⁊ intelliges ſi natus erit vicarius regis: aut dux exercituum a re dante in natiuitate ſua diuitias: ⁊ propter miniſteriuꝫ quod habebit: ꝙ ſi diuitie fuerint pro parte ſcientie ⁊ rerum quas dat mercurius: erit vicarius: ⁊ maxime ſi iuppiter habuerit participationem cum eo. ⁊ ſi habuerit pro parte martis: erit exercituum gubernator vel dux magnus: et maxime ſi cum eo habuerit participationem iuppiter ⁊ mercurius: ⁊ poteſt peruenire ad talem dignitateꝫ qualis iſta deſcendens a ſtirpe nobili pro ſole qui habet aliquantulum ſignificationis talis fortune ⁊ fuerit ſignificatio planetarum in ſua natiuitate huius maneriei.

¶ Et ſi cum hoc circundantes ſtelle in angulis non appareant nec eis teſtificentur: erit natus

magni nominis tm̄: ⁊ eius valitudo velut illius qui vni parti dominabitur apparebit: ſeu velut dominiuꝫ baiuli: ſeu dominiuꝫ exercitus: ⁊ nō vt dn̄iuꝫ alcaidis qui toti regno diſponit.

¶ Et ſi cum hoc planete circundantes in angulis non fuerint: nec teſtificabuntur angulis: erit natus honoratus ſolum de magno modo: ⁊ erit honor eius ſicut habentis magnū poſſe ſuper aliquā villam: vel habebit redditus regis videre: aut erit dominus militie: non ꝙ habeat talem honorem quālem exercitus gubernator ⁊ totius regni.

¶ Vult dicere: ꝙ quando figura ſignificauerit regnum et fuerit ſol in ſigno maſculino: ⁊ luna in femino: ⁊ vnus coꝝſelus in angulo: ⁊ planete circundantes ſolem et lunam in angulo non fuerint nec teſtificabūtur eis talis q̄lis hec figura ſignificat ꝙ natus erit ſolum de magno modo: et erit fortuna ſua ſicut eorum qui precipiunt alicui ville aut maiorum domus regum: ⁊ ſicut antianorum ſuper militias: vl' homines armoꝝ nō ꝙ perueniat ad fortunā: ꝙ ſit dux magnus toti⁹ regni ſicut regum vicarij in toto regno.

¶ At ſi non luminaria: ſed q̄ꝫplures illaruꝫ ſtellarum circundatricum in angulis extiteirnt: vl' cum eis in figura ſocietatem habuerint: nō erit tante valitudinis nec etiam magni nominis: ⁊ ignorabitur. In diſponendo tamen ciuitatibus preualebit: ⁊ ī reb⁹ diſpōnis vite mediocris erit.

¶ Et ſi luminaria nō fuerint in angulis ⁊ maior pars ſtellaꝝ ea circundantium fuerit in angulis: vel habeat participationem cum angulis in figura: honor ſuus non erit famoſus nec manifeſtus: tamen erit antianus in gubernādo aliquas villas mediocris in vitā hominū gubernando.

¶ Si ſol ⁊ luna non fuerint in angulis ⁊ maior pars planetarum eos circundantium in angulis fuerint: aut participationem habuerint cum angulis in figura ſignificabūt ꝙ natus fortunatus erit mediocris tamē ſi luminaria fuerit in ſuis dignitatibus ⁊ planete ea circundantes in dignitatibus ſuis ſignificabit ꝙ natus erit mediocris in gubernando aliquas villas. Et ſi mars fuerit dominus in facto diuitiarum ſuaruꝫ: natus erit mēmus vel ei ſimilis. Et ſi fuerit iuppiter loco martis alcaldus vel iudex: ⁊ ſi ſaturnus erit director. Et ſi venus erit gubernator legis: et ſi mercurius erit ſcriptor mediocris honoris. Et hoc mō ſumas exemplum in omnibus regulis que dicte ſunt in capitulo iſto. Et ſi luminaria non fuerint in ſuis dignitatibus. Et ſimiliter planete circundantes ea erit mediocris inter homines conditionis ſue: ſi fuerit mercator erit mediocris et ſi phyſicus ſimiliter: ⁊ ſimilia.

¶ Si autē ſtelle que luminaria circundauerint nullam cum angulis ſimilitudinem habuerint: natus in ſuis opibus miſer ⁊ infelix apparebit.

¶ Et ſi planete luminaria circundantes cum angulis non fuerint accordati: erit natus vel ī ſuis factis modice fortune: ⁊ n iquocūqꝫ fuerit.

¶ Vult dicere quando ſol ⁊ luna non fuerint in angulis ⁊ ſimiliter planete circundantes ea nec acordauerint ſe cū angulis erit natus fame modice ac fortune in q̄to fecerit.

¶ Or ſi luminaria nec in angulis nec ī ſignis maſculinis extiterint: nec ea etiaꝫ fortune circūdederint: erit ī extremo miſerie ⁊ improſperitatis.

¶ Et ſi luminaria non fuerint in angulis nec ī ſignis maſculinis; ⁊ non circundauerint ea fortune: natus erit multum plenus laboribus depreſſus ⁊ vilificatus.

¶ Vult dicere ꝙ quando ſol ⁊ luna non fuerint in angulis nec in ſignis maſculinis nec planete circundantes ea fuerint in angulis nec acordauerint ſe cum angulis ⁊ nulla fortuna teſtificabitur alicui locorum principalium natus erit multum laborioſus vilificatus: pauper: īfortunatus ⁊ ſimilia. Et manifeſtum ē ꝙ ptho. dedit nobis regulam: per quā datur nato magna ⁊ bona fortuna: ⁊ ecōuerſo. ſimiliter dedit nobis regulas dātes fortunas mediocres. Et poſtq̄ꝫ ita eſt conuenit vt aſpiciamus ſemper in facto fortune a ſtatu ſolis ⁊ lune: ⁊ planetarum eos circundantium ⁊ comparationē quā habēt anguli. Et ptho. docet nos totū p ħ dictuꝫ.

¶ Via igitur qua in harum rerum inueſtigatione eſt incedendū: eſt hec quam in augmento valitudinis: ac diminutione monſtrauimus.

¶ Et via tota quam debetis ſumere in his rebus eſt ſicut diximus in augmento honoris ⁊ diminutione ipſius.

¶ Vult dicere ꝙ regl'a generalis qua ſcire poſſumus factū fortune ⁊ quāta erit modica vel multa debet accipi a ſtatu ſolis ⁊ lune: ⁊ planetarum eos circūdantium: quomodo exiſtunt in comparatione anguloꝝ ⁊ locoꝝ in quibus ſunt.

¶ Quamplures autem qualitates que ſunt inter augmentum ⁊ diminutionem per ea que in illa ſpecie particularis alterationis inuenta ſunt quam habent luminaria ⁊ ſtelle que ea circūdederunt: ⁊ que circundantibus diſpoſuerit: nos obſeruare debemus.

¶ Et conuenit vt ſtatus dantes augmentuꝫ fortune ⁊ decrementum: ⁊ ſunt multi: perquiramus a rebus que erūt inuēte in ipſa manerie de mutatione particulari quam habebunt luminaria in planetis: ea circundantibus ⁊ gubernantibus ipſos planetas.

¶ Status qui ſunt inter agmentum ⁊ minutionem fortune ſunt illi qui erunt inter gradum valde magni regis ⁊ ei⁹ qui eſt valde depſſus: ⁊ fortune modice: quia homines habent m'ltos in fortuna gradus: vnus ſcilicet alio altiorem: ita ſcilicet ꝙ augmentum applicat ad gradum valde magnum regis ⁊ nobilis et applicabit in minutione ad fortunam multum paucam: nec multam. Et mutatio particularis quā habēt luminaria ⁊ planete ipſa circundantes et gubernantes ipſos planetas ⁊ ꝙ ſint luminaria in duobus ſignis maſculinis ⁊ ꝙ vnum ſit in angulo et aliud non: vel ꝙ ſit dominus haiç eorum de meliori ſtatu alio vel ꝙ ambo ſint in ſuis dignitatibus ⁊ alia que in hac ratione oſtenſa ſunt: ſimiliter ⁊ ſtatus planetarum ea circundantium et gubernantium ipſos planetas. Et poſtq̄ꝫ ita eſt figure planetarum ſunt multe et diuerſaꝝ manerierum et quelibet eaꝝ dat vnū ſtatū fortūe ꝓpriū ad eā ptinētē: qđ ſcire ꝑ certo bn̄ potes ſi itellexiſti qđ te vſqꝫ hic docuim⁹: et p exēpla

natiuitatum que tibi dabimus in fine huius libri.

¶ Nam cū diſpoſitrices dn̄e haiz vel fortune fuerunt: natus in valitudine magis durabit.

¶ Ita ꝙ iſti gubernatores ſi fuerit domini haiz vel ſint fortune: conuenit ꝙ honor maior ꝛ firmior ſit.

¶ Uult dicere ꝙ quando ſciemus ꝙ natus habebit fortunam aliq̄ ꝛ ſciemus quanta erit pro q̄titate vite ꝛ complexione ac moribus ſuis pro ſtirpe vnde proceſſit ꝛ a loco vnde habebit diuitias. Et inſpiciemus poſt ea ꝙ planete gubernātes loca ſolis ꝛ lune ꝛ illi qui gubernāt planetas eos circūdātes fuerint accordati cum ſole ꝛ luna: ꝛ cum planetis qui eos circundant iudicabimus ꝙ illa fortuna erit altior: nobilior: firmior: et melioris ſtatus. ſimiliter iudicabimus ſi planete gubernatores fortune fuerit: ſicut iuppiter venus et mercurius quando fuerit de complexione vnus eorum. Et conuenit ſimiliter vt accipiamus a ſtellis fixis aliam ſignificationē in hoc loco: quia ſi fuerint vnius concordantie: ſignificāt ꝙ fortuna altior et durabilior erit ac melioris ſtatus.

¶ Si autem contrarie haiz dominētur: aut ſint infortune: eius valitudo debilis apparebit: ꝛ leuiter tranſibit.

¶ Et ſi iſti fuerint contrarij domini haiz vel fuerint infortune: ſignificant ꝙ erunt cū vilicatione ꝛ raſēz deperdunt.

¶ Jam diximus ꝙ haiç accordatum eſt ꝙ ſit planeta de loco ſuo d̄ natura ſigni ī quo moratur vel ad quē applicat. Et eſt manifeſtum ꝙ hoc haiç diuerſum in hoc loco eſt quāto planete gubernatores ſolis ꝛ lune ꝛ eorum qui circundant fuerint diſcordati cum eis gubernātib⁹. et quādo ita fuerit ſignificāt ꝙ nati fortuna erit vilior ꝛ minoris tēporis.

¶ Res vero future valitudinis ex ꝓprijs ſtellarū q̄litatib⁹ q̄ lūinaria circūdant ſūt obſeruāde.

¶ Tamen quō erit factū honoris qui eueniet in ſciendo ꝯuenit vt inſpiciamus a ſtatu planetaꝝ luminaria circundantium.

¶ Uult dicere ꝙ quando ſcire voluerimus factuz fortune quā nat⁹ habebit: quomodo erit: iſpicias hec ambo a ſtatu in quo inuenias planetas: ꝛ hoc eſt inſpiciendo illum maioris ſtatus ꝛ fortitudinis ꝛ habentez plus dignitatum in gubernamento: ꝛ iudicabis per eum.

¶ Cum hui⁹ et enim rei diſpoſitor ſaturn⁹ fuerit fortitudo valitudinis in multitudine ſubſtantie ꝛ in ꝯgregatione pecunie permanebit.

¶ Ita ꝙ ſi ſaturnus huius rei fuerit gubernator erit vis honores ī habendo multas hereditates ꝛ ſimilia.

¶ Uult dicere ꝙ ſi ſaturnus h⁹ ſtat⁹ fuerit gubernator: erit virtus fortune nati in habēdo multas hereditates et bona mortuorum. Et eſt manifeſtum ꝙ ſi ſaturnus fuerit in bono ſtatu: natus erit letus cum illis diuitijs ꝛ honore: ꝛ ſi in malo ſtatu ſicut illi qui ſunt ſemper laborioſi licet ſint domini hereditatum multaꝝ. Et manifeſtum quia tunc ſunt adeo parci ꝙ de ſuo bonū non facient ſibypſis ꝛ inter hos ſtatus ſunt alij multi de plus et minus ꝙ bene intelligere poteris per te ſi bene gloſas intellexiſti preteritas.

¶ Sed ſi iupiter vel venus extiterit: erit ei⁹ fortitudo in iocunditatibus ꝛ donationibus atq̄ honorificentia ꝛ magnanimitate.

¶ Et ſi fuerit iupiter aut venus: erit ſua virt⁹ in gaudijs: letitijs: donis: ꝛ nobilitatibus.

¶ Si iuppiter aut venus gubernatores fuerint erit ſicut dixit. Et eſt manifeſtum ꝙ ſi fuerit in bono ſtatu: ꝙ bonum apertius erit et melius. Et ſi in malo ſtatu: minutum erit bonum: ꝛ ipſe de honeſtatus pro eo.

¶ Quod ſi mars fuerit: erit ī dn̄io expeditionū ꝛ in victorijs ac ī ſuoꝝ ſubditoꝝ timore.

¶ Et ſi mars fuerit ſignificator erit dux exercit⁹ ī vincendo ꝛ leuando metuz ab ipſuz habētib⁹.

¶ Uult dicere ꝙ ſi gubernator huius ſtatus fuerit mars: maior virtus fortune erit in ducendo exercitus ꝛ ſuos inimicos vincendo ꝛ intelligendo metum ab ipſo tibi vult iponere. Et eſt manifeſtum ꝙ ſi mars fuerit in bono ſtatu ꝙ res erit maioris virtutis ꝛ magis directa ꝛ recta. ꝛ ſi in malo ſtatu: erit debilior ꝛ cuz ſuperbia.

¶ Et ſi mercurius fuerit: erit ī itellectu ꝛ diſciplina ac rerum diſpoſitione.

¶ Et ſi fuerit mercurius eſt ī intellectu doctrinamento ꝛ ſapiētia ꝛ multis reb⁹ alienando.

¶ Si mercurius fuerit gubernator: erit virtus fortune: vt dixit. ꝛ ſi fuerit in bono ſtatu: hoc nobilius erit ꝛ melius: et ſi in malo: minus ꝛ minoris precij. Similiter ſi duo planete dominabuntur in hoc ſtatu vel plures: erit fortuna de ſuis naturis compoſita. verbi gratia: aliquis erit ſapiēs habens multas hereditates ꝛ erit auarus: ꝛ alter liber ꝛ magnum quid. Et aliquis dux armorum poteſt eſſe ſapiens et intelligens ꝛ ſimilia. hic enim non expedit alia gloſa: q2 in eo quod tranſiuit docuit totum.

¶ In magiſterio nati: ꝛ ei⁹ opere. Capi. III.

Dixit haly.

Quod capitulum iſtud eſt complementum capituloꝝ que tranſiuerunt: quoniam miniſterium eſt declaratum in iudicijs ꝛ fortuna.

Opus quippe nati eiuſq̄ magiſterium duobus modis per ſolem. ſ. celiq̄ medij ſignum dignoſcitur.

¶ Miniſteriuz autez ꝛ op⁹ nati ſciri poteſt a duabus rebus: vz a ſole ꝛ luna: ꝛ a ſigno in celi medio exiſtente.

¶ Ptholemeus dixit in hoc loco pro fortuna ꝛ miniſterio ſtatuum ꝛ dominus ſtatus miniſterij nati et ſui officij ſciri poteſt a duabus rebus: ſole ꝛ luna: et alia a ſigno in celi medio exiſtente: quia ſol eſt potentior ꝛ maioris dominij ceteteris planetis et. io. dom⁹ ſimiliter in reſpectu aliarum domorum. Et miniſterium hominis eſt res cum qua durat fortuna ſua: et cūqua poteſt habere res alias et lucrari: ꝯuenit vt factum officij teneatur qd̄ lucretur a ſole et decima domo virtutem talem cū qua naturā habeat: vt opera ſua ſint potentiora maioris virtutis et plus completa.

¶ Naz ſtella que de ſub radijs ſolis egreſſa mane modicum apparuerit: ꝛ que in celi medio fuerit: proprie autem ſi cum luna ictiſal habuerit nobis obſeruare neceſſe eſt.

¶ Ita conuenit nobis aſpicere ad planetam qui apparet in mane ſupra ſolem circa eum. ꝛ illum qui erit in medio celi: ꝛ maxime

ſi habuerit aſpectum cum luna.

¶ Planeta matutinalis qui eſt magis circa ſolē eſt qui ante eū ſubit paꝝ ⁊ hꝫ a ſole maiorē virtutē alijs: ſiſr planeta exiſtēs in decima domo habꝫ maiorē virtutem ꝗ̄ꝫ ceteri in alijs angulis exiſtētes. Et ſi habuerit participationē cū luna virtus eius erit maior ⁊ maioris dominij.

¶ Or ſi hec duo que ꝑdicta ſūt in vno tm̄ planetarū inuenerimus euꝫ ſoluꝫ in his obſeruabimꝰ Si autē alterum eorum vni planete: alterum vero nulli ꝯtingat: eū cui tm̄ alteruꝫ ꝯtinget: obſeruandum fore ſancimus.

¶ Si inuenerimus hos ſtatus i vno planeta cōuenit vt iudicemus ꝑ ipſum planetaꝫ ſoluꝫ. ⁊ ſi vnum horū ſtatuuꝫ inueniemus vni planete: ⁊ alius ſtatū nulluꝫ habuerit ab alijs planetis iudicabimꝰ ꝑ illum qui ſolum habuerit ſtatum.

¶ Unus hoꝝ ſtatuū eſt pl̄ta exiſtēs circa ſolē apparēs mane circa radios: alius ſtatꝰ eſt ꝙ alter pl̄ta in medio celi ſit in domo .io. ⁊ aſpiciat ſe cū luna. Quia pl̄ta ꝗ fuerit in .io. et habuerit aſpectū cū luna habebit virtutē ſic magnā vt ille ꝗ apparet mane circa radios. Cū aūt habuerit virtutes eq̄les: accipiemus ꝑmo illū: ꝗ habuerit pl̄es dignitates ⁊ aliū poſt eum qui participat in ſignificatione.

¶ At ſi idē planeta qui de ſub radijs ſolis egreſſus mane modicum apparuerit: ⁊ i celi medio fuerit: ⁊ alius ꝑter ipſum lunam aſpexerit: erit vterqꝫ ꝯſiderandus. Illum autem qui ſecundū multitudinē numeroꝝ auctoritatum ꝓprie diſpoſitionis velut premiſſum eſt: alteri preualebit: premittemus.

¶ Et ſi fuerit aliq̄s planeta circa ſoleꝫ apparēs mane alter i medio celi aſpiciēs ſe cum luna iudicabimus ꝑ ambos ⁊ preponemꝰ illum qui i loco queꝫ ꝑdiximꝰ plures habuerit dignitates.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ virtus amboꝝ pl̄taꝝ fuerit eq̄lis accipiemꝰ ſignificationē ab ambobꝰ ⁊ ꝑponemus fortiorē ⁊ alter iuuabit in opere ꝑmi: vl̄ minuet de eo. Et eſt manifeſtū ꝙ ille ꝗ fuerit circa eū ⁊ habuerit aſpectū cū luna habebit maiorē virtutē: ⁊ hoc mō inſpicies in alijs planetis.

¶ Siqueꝫ auteꝫ planetarum de ſub ſolis radijs egreſſuꝫ mane modicū apparere vel in celi medio moueri nō inuenerimꝰ: medij celi dn̄m accipiemꝰ: ꝑter ꝙ in tardis operibꝰ hoc euenire manifeſtū eſt. cuiuſcūqꝫ etenī huiuſmodi q̄litas fuerit ocioſus in maiori parte permanebit.

¶ Etſi nullū iueniemꝰ planetā ꝗ mane appareat circa ſolē: nec vllū iueniemꝰ in medio celi: cōuenit vt accipiamꝰ dn̄ꝫ ipꝫ mediū celi: cū iſte erit i operibꝰ tēperatis vel tardis nā talis q̄lis iſte ſtatus: ſignificat ꝙ natus erit ꝓ maiori parte ſui tēporis ſine officio vllo balderus.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ petemus dn̄ꝫ officij: ⁊ non iueniemus vllū planetā ꝗ ſit matutinalis: nec vllū in medio celi accipiemus planetā habētem maiorē dignitatē in gradu .io. et hoc erit in officijs que ſunt ad tēpus: qꝛ ꝓ maiori parte ſtatus balderus erit ſine officio.

¶ Hec via eſt igiť qua ad cognitionē qualitatuꝫ ſtellarū quaꝝ eſt operis ac magiſterij diſpō: necnon eaꝝ que otium ſignificāt ꝑnenimꝰ.

¶ Qualitas aūt operis ⁊ magiſterij non niſi ex trium ſtellarum ꝓprietatibus: que ſunt mars ⁊ venus ⁊ mercurius: necnon ex ſignoꝝ in quibꝰ fuerint qualitatibus deprehendentur.

¶ Et ē via in cognoſcēdo factū planetaꝝ gubernantiū miniſteria ⁊ officia cū ſtatus miniſterij ⁊ officij ſciri pōt a natura triū planetaꝝ: qui ſūt mars: venus: ⁊ mercurius: ⁊ a ſtatibus ſignoꝝ in quibus ſunt.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ ſciuerimus q̄s pl̄ta eſt dn̄s officij: ⁊ voluerimus ſcire ꝓ certo miniſterium quale erit: iſpiciemus qualis erit ſtatꝰ ipſius pl̄te cū illis tribꝰ quos dixit: ⁊ q̄ res cōponiť de ſui natura ⁊ de natura ſigni i quo morať. Et qn̄ ſciuerimus hoc iſpiciemus cuiuſmodi ꝯcordantia erit iter eos: ⁊ qn̄ ſciemus cōmixtioneꝫ nature q̄ de illis cōponitur ſciemus pro certo miniſterium quale erit.

¶ Nam ſi mercurius auctor operis ⁊ magiſterij fuerit: natus erit baratator ⁊ computator atqꝫ doctor: mercator etiā ac numerator: rerū cognitor ⁊ imolator: per ſtellaruꝫ quoqꝫ vires iudicabit: ⁊ generaliter in libroruꝫ lectōibꝰ ac eoꝝ expoſitionibus verſabitur: dabit ēt ⁊ accipiet.

¶ Ita ꝙ ſi mercuriꝰ fuerit ꝗ dederit miſterium ⁊ officiū: natꝰ erit mercator: baratator: ſapiēs i multo: aut cāpſor: aut diuinator: ſapiens in iudicijs aſtronomie: factor ſacrificioꝝ: ⁊ gn̄alr̄ erit homo qui itromittet ſe de libris ⁊ de gloſādo: dando ⁊ recipiendo.

¶ Si mercurius ſolus fuerit dn̄s officij: ſignificabit vl̄iter officia q̄ dixit ptho. ⁊ ſignificabit q̄ōlibet ⁊ ꝓprie ſm naturā ſigni in quo erit ⁊ ſm naturā termini in quo eſt. vbi gr̄a. ſi fuerit mercurius in ſuiſmet dignitatibus: ſignificabit ꝙ erit numerator: gloſator: ⁊ baratator dandi ⁊ recipiendi ⁊ ſimilia. Et ſi fuerit in dignitatibus iouis erit mercator vel cāpſor. Et ſi in dignitatibus veneris erit aſtrologus ſapiēs in iudicijs aſtronomie.

¶ Or ſi ſaturnꝰ ei teſtificeť: erit alienaꝝ reruꝫ diſpoſitor: ⁊ ſomnioꝝ iterpres: vel in domibꝰ dei occaſiōe alicuius notitie ſeu diuinationis que in eo erit commorabitur.

¶ Et ſi teſtificabitur ei ſaturnꝰ: erit gubernator factorum aliorum: vel expoſitor ſomniorum: aut ſecutor altarium ⁊ ſanctuarioruꝫ pro parte indiuinationum.

¶ Uult dicere ꝙ quādo ſaturnus fuerit dn̄s miniſterij vel officij: ⁊ habuerit ꝯcordantiā cū mercurio: vel fuerit mercurius dn̄s officij ⁊ habuerit ꝯcordātiā cū ſaturno: quādo ita participabūtur ambo in ſignificatione erit natꝰ ſolutor ſomnioꝝ ſequēs altaria: ⁊ ꝑdicēs futura vel erit dn̄ator hominum alioꝝ. Et eſt manifeſtum ꝙ ſcire poſſumus q̄ōlibet horuꝫ officiorum quale erit ex illis a ſtatu quē ſignificabunt ſaturnus ⁊ mercurius.

¶ Sed ſi iupiter ei teſtificetur: erit natus auctor

legis ⁊ ſapiens: cum probis etiam hominibus conuerſabitur.

¶ Si teſtificabitur ei iuppiter erit natus ſapiẽs legum ⁊ iudiciorum ac rhetoris ⁊ cum alijs vitam habebit.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo iuppiter ⁊ mercurius fuerint ſignificatores miniſterij: erit natus ordinator legum ⁊ ſapiens magnus: in eis bene rõcinatus vitã habebit cũ magnis pn cipib⁹. Et hoc totũ itelliges a ſtatu iouis ⁊ mercurij.

¶ Or ſi auctoritas operis ⁊ magiſterij fuerit veneri s ex odore florum ⁊ ſpecierum ſeu ex vino vel tinctione aut pigmentis vel ex his que ad ornatum pertinent: ſe intromittet: velud mercati ſpecies: ⁊ medicamina acflorum variationes: adornar e: ⁊ cauponare ſeu texere: vel pigmenta mercari aut pingere ⁊ colores variare: vel ſeritexere.

¶ Et ſi venus fuerit domina officij intromittet ſe natus de ſpeciebus aromaticis ⁊ bonorum odorum. aut de vino vel tincturis pulchris aut de rebus piſtatis: ſicut pictor vel ſpeciarius vel ſector pannorum preciatorum aut apotecarius vel venditor vini: aut tinctor vel venditor colloratorum pannorum.

¶ Quando venus ſola dominabitur in officio et aliud non oporteat iſpici niſi ꝙ ipſa ſola dat ſignificationem: eſt eius ſignificatio generalis: in rebus pulchris pictatis ⁊ habentibus bonum odorem. Et ſi fuerit in ſuiſmet dignitatibus: ſignificat pannos vẽdere pretiatos. Et ſi in dignitatib⁹ ſol: vel erit natus venditor lapidum pretioſorum vel annulorum aut pannorum deauratorum. Et ſi in dignitatibus lune: erit venditor pannorum pertinentium ad reginas ⁊ nobiles mulieres. Et ſi in dignitatib⁹ iouis: erit phyſicus. Et ſi in dignitatib⁹ martis: erit apotecarius. Et ſi in dignitatibus ſaturni: erit textor: ⁊ pannorum pictator: ⁊ preciatorꝝ. Et ſi fuerit in dignitatibus mercurij: erit pictor: viellator ⁊ ſimilia: hec enim omnia componuntur vna. ſ. cum alia: et ſm compoſitionem naturarum ſuarum: verbi gratia: natiuitas in qua dominabitur venus in officio ſuo: exiſtens in ſuamet domo ⁊ in trigono ⁊ exaltatiõe ſaturni. Et eſt ſimiliter iuncta cum luna: ⁊ vadit ad ſextilẽ ſaturni: ⁊ luna erat debilis. Cum autem hanc vidi natiuitatez: iudicaui ꝙ natus iſte eſſet textor de re vili: ⁊ ita fuit: quoniã accepi ſignificationem generalem: a venere ſignificante res pictas et pulchras ⁊ inueni venerem circundatam a radijs ſaturni: quia inter eam et vtrumqȝ eorum non erat plus duobus gradibus. vnde intellexi ꝙ he res eſſent pictate compoſite de natura lune ⁊ ſaturni. et propter hoc fuit officium i texere qđ eſt vilis. Silr ꝙ erat in fine libre ⁊ i p̃n° ſcorpionis in participatione ſexte dom⁹: et hi erunt de ſubter terram fuerunt he res pictate quas ſe texere intromittebat: ac lauare lintea mina pictata ⁊ ſimilia.

¶ Et ſi ſaturnus ei teſtificetur: erit eius mercatio in ſuperfluitatibus ⁊ mollitijs: eritqȝ deceptor atqȝ nigromanticus: ⁊ his ſimilia.

¶ Et ſi teſtificabitur ei ſaturnus: erit natus mercator ſuo officio reꝝ q̃ fiunt ꝓpter vitia ⁊ affaytamenta: facturator ⁊ deceptor ⁊ ſimilia.

¶ Uult dicere quando ſaturnus fuerit dominus officij: et acordauerit ſe cum venere: vel fuerit in ſuis dignitatibus: vel fuerit domina officij venus ⁊ fuerit i ſuis dignitatibus ⁊ ſi fuerit i bono ſtatu: erit effectus in rebus que fuerint ꝑ his que ante dicta ſunt ⁊ pro affaytamentis. ⁊ ſi non fuerit in bono ſtatu: erit officium de facturis ⁊ deceptionibus. tamen ſi ſola venus fuerit domina officij ⁊ fuerit in dignitatibus ſaturni: erit ſignificatio ſua ſm ꝙ ad eam pertinet: ſicut diximus de textore.

¶ Sed ſi ei teſtificatur iuppiter: erit luctator: ⁊ coronaꝝ compoſitor: erit etiam aptus diuitijs: ⁊ eius affluent diuitie mulieꝝ occaſione.

¶ Et ſi teſtificabitur ei iuppiter: erit natus abrachiator: aut par⁹ ad magnos honores: ⁊ erit ei⁹ honor pro parte mulierum.

¶ Uult dicere ꝙ quando iuppiter fuerit dominus officij ⁊ participabitur cum venere ⁊ ambo ſunt gubernatores officij: ſi fuerit in bono ſtatu: erit nat⁹ paratus vt ſit magnus iudex vel princeps: ⁊ ſibi pro parte mulierum eueniet honor iſte. Et ſi ambo fuerint in malo ſtatu: erit abrachiator. In hoc autem loco oſtendit ptholemeus nobis ꝓpter participationem iouis ⁊ veneris in gubernando officium rem vnam quam ſemper habere debemus in mente: et erit adiungere res ad officium pertinentes cuȝ illis que dicte ſũt in capitulis que ante diximus. Nam debemus adiungere officium cum complexione corporis ⁊ cuȝ moribus anime ⁊ cum fortuna ſubſtantie ⁊ honoris: qꝛ per omnia ſcire potes ꝓ certo nati officium proprium.

¶ At ſi mars ſoli in figura aſſocietur: eius opus ⁊ magiſterium cum igne demorabitur: velud opus coqui: conflatoriſqȝ metallorum: necnon opus eraminis ac minerarum auri. ꝙ ſi ſoli nõ aſſocietur: nati magiſteriuȝ in ferro tractabitur vt naues cõponere: arare: architectari: lapides abſcidere: in annuloruȝ lapidibus ſigilla ſculpere: arbores findere: ⁊ his ſimilia.

¶ Et ſi mars participabitur in figura cum ſole: erit officium ſuum opus ignis ſicut coquinari⁹ vel accẽſor ignis ⁊ calderarius: aut aurifex: vel operator minerarum metallorum: Et ſi nõ habuerit participationem cum ſole: erit officium ſuum in omni re: que fit de ferramento ⁊ ferro: ſicut carpentarius in faciẽdo naues: ⁊ res ſimiles de carpẽtaria vel agricultura. vel icidẽdo lapides vel gemmas aut deſerrari lapides ⁊ ſilia.

¶ Id totum quod docuit nos ptholemeus ante factũ mercurij ⁊ veneris: eſt id quod vterqȝ eorum ſignificat de ſui natura propria ⁊ id quod ſignificant quãdo participantur cum ſaturno vel ioue et non docuit nos id quod ſignificãt quando participantur cum ſole ⁊ luna: nec aliquo planetarum aliorum. tamen in hoc loco vbi locutus fuit de ſignificatione martis: dixit concordantiam ſuam cum ſole p̃mo: et poſtmodo id quod ſignificat de ſui natura ꝓpria: vt per hoc veniat nobis in mente id quod docuit nos i prima parte ꝙ ſol eſt de complexione calida: ⁊ mars de ſicca: et comburenti: conuenit vt ambo ſignificent officia que fiunt per ignem. et ſi fuerit in bono ſtatu: erit foditor vel aurifex. et ſi in malo ſtatu: erit accenſor ignis in furnis vel balneis. ⁊ ſi fuerit i dignitatib⁹ veneris: erit cognarius. ⁊ ſi i dignitatib⁹ ſaturni: erit calderari⁹ aut calerus: ⁊ hoc modo quãdo participabit cũ alijs iudicabis: hoc. n. ẽ qđ ſignificat martis

natura: quando concordatur cum ſole. Id tamen qđ ſignificat per ſeipſuȝ eſt ſicut miniſteria que fiunt per ferra: ſicut carpentaria nauium carris ⁊ alcantis: ſi accidit ꝙ ſit in dignitatibus ſaturni: tamen ſi fuerit in ſuiſmet dignitatibus ſignificat lapides ⁊ caticas: ĩcidere ⁊ dirigere. Et ſi in dignitatibus veneris ſignificat lapides incidere precioſos et gẽmas ⁊ talia. Et ſi in dignitatibus mercurij vel lune: ſignificat ſeruare ſerare madonos vel ea incidere: ⁊ ad talia dixerit. Et docuit nos ptho. quia ſemper debemus querere ſignificationẽ miniſterij ĩ cõplexiõe quã videbim⁹ ĩpi nato.

¶ Si ſaturnus ei teſtificet̃: erit nauigator ⁊ natator: aquarum allator: ⁊ cocus: pictor etiaȝ: ⁊ qui in balneis morabitur.

¶ Et ſi teſtificabit̃ ei ſaturnus erit marinari⁹ vel barcherius, aut coquinarius vel balneator vel depictor in balneis morãs vł portãs aquã.

¶ Vult dicere ꝙ quando ſaturnus vel mars fuerint domini officij. ſ. vnus eorum: ⁊ alter habens participationem cũ eo: ſignificabit vterqȝ eoruȝ miniſteria q̃ dixit: ⁊ ſcies ꝓ certo ꝙ eorũ erit ab his q̃ ꝑdixim⁹: q2 ſaturnus ꝓ eo ꝙ ſignificat hũiditates fedas ⁊ odores putridos: ⁊ mars ſignificat ſiccitatẽ ⁊ ſapores combuſtos ⁊ amaros: componitur đ ſua commixtione res quam dixit ptholemeus.

¶ Sed ſi iupiter ei teſtificetur: erit miles ⁊ penarum miniſter: ac decimator: hoſpitator etiaȝ ac lamo.

¶ Et ſi teſtificabitur ei iupiter: erit miles vel ſergentus: vel tenens apparatus domus vel carnifex: degulator animalium. pedagerius pontium vel viarum aut decimarius.

¶ Juppiter ſignificat rectum ⁊ iuſtitiam: ⁊ mars ſignificat iram. ⁊ ꝓpter hoc quãdo cõplẽones cõmiſcent̃: expedit vt ſignificẽt ꝙ officium nati erit aliquod ex miniſterijs ĩ qb⁹ ẽ ſupbia: ab vna parte ⁊ ab alia rectũ: ⁊ iuſtitia: ſicut ẽ miles pedagari⁹: ⁊ illi q accipiunt pedagia ꝑ vias ⁊ põtes: ⁊ carnifices aĩalia degulantes ad vſum hoĩum: ⁊ ſĩlia. Et manifeſtũ ẽ ꝙ iã dedit nobis totum id qđ ſignificat quilibet planetarũ: qñ ipſe ſolũ dominabit̃ officio nati. q2 ſi ſaturn⁹ vel iuppiter fuerit dñs officij: ſciri põt ꝙ officiũ erit ꝭm ſtatuȝ vtriuſqȝ eorũ in cõparatiõe martis ⁊ veneris ac mercurij. hoc eni vſqȝ hic nos docuit ptho. ⁊ inantea nos docebit id qđ ſignificãt iſti pł̃e: qñ duo vł tres eoꝝ dñabũt̃ ĩ officio.

¶ Item ſi duo planete magiſterij dominiuȝ habuerint: fuerintqȝ venus ⁊ mercurius: exercebit ſe in muſica vel ludis: aut in cantationibus ſeu cantationum inuentionibus: vel in qualibet ſpecie reperiendi cantus.

¶ Similiter qñ dominabũtur duo planete ⁊ fuerint mercurius ⁊ venus erit officium muſice ĩſtrumentorum locoruȝ canendi ⁊ ĩueniendi. ⁊ cõponendi ſonos.

¶ Jam docuit nos ꝙ officia propria nature mercurij ſũt ea que dixit vt arithmetica ⁊ officia ꝓpria nature veneris ſũt que ante dixit: vt pulchritudo: ⁊ quãdo in officio alicuius ſe coniunxerit ſignificatões eoꝝ duoꝝ: ſignificabunt arithmeticam ⁊ muſicam ⁊ aſſaytamentum ſonorum.

¶ Maxime autem cum in ſua cõmutabũtur loca tunc erit natus ioculator banaſtellarum ⁊ feminarum licitator: iocoſorum etiam inſtrumẽtorum magiſter ⁊ factor fidium: eritqȝ pictor: predicator: deriſor: ⁊ incatationum inuentor.

¶ Et maxime quando ſua loca mutabunt: quia quando ſic erit: natus erit ioculator factor truffarum: venditor ſeruarum ioculatricium cantatritium factor inſtrumentorum delectabilium: tortor cordaꝝ pro eis: pictor: pſallator: textor. ⁊ compoſitor cantionum.

¶ Vult dicere ꝙ quãdo venus fuerit in dignitatibus mercurij: et mercurius in dignitatibus veneris ipſis exiſtentibus gubernatoribus officij: ſignificant ꝙ natus erit ioculator: truffator: venditor ioculatricium vel letator earum factor inſtrumentorum pro ioco: ſaltator: cantator: textor: tortor: cordarum pictor. Et ſcietur qđlibet horum officioꝝ certe ſecundum ſtatum horum duorum planetaruȝ ſi ſcietur ſecundum ꝙ fuerit.

¶ Qđ ſi ſaturnus eis teſtificetur erit eius opus ⁊ magiſterium in his que predicta ſunt in mercationib⁹ ⁊ vẽdet ea qb⁹ mulieres adornant̃.

¶ Et ſi teſtificabitur eis ſaturnus: ſimiliter erit officium cum his que diximus: mercationis decorationis ⁊ apparatibus mulierum.

¶ Vult dicere ꝙ quando dominabitur ſaturnus in officio ⁊ participabitur cum venere vel mercurio vel aliquis horum duorum planetarum fuerit dominus officij ⁊ participabitur cum alijs erit nati officium vnum ex illis que dixit ptho. ⁊ miſcetur cum eo: iam quãtum de mercadantia apparatuum mulierum.

¶ Si iuppiter autem eis teſtificetur: erit placitator ⁊ computator: ⁊ ſemper in locis congregationis hoĩum: ⁊ circa regias portas cõmorabit̃ docebitqȝ pueros ⁊ in rebus vulgi ſollicitabit̃.

¶ Et ſi iuppiter teſtificabit̃ ei erit aduocat⁹ cauſarum: receptor rationum: ⁊ ſequetur loca vbi conueniunt homines: ⁊ portas regum doctor pueroꝝ: ⁊ de negotijs populi habebit videre.

¶ Vult dicere ꝙ quando fuerit officij dominus vnus horum trium planetaruȝ iuppiter aut venus vel mercurius. et participabitur cum ceteris duobus: officium nati erit in vna rerũ quas dixit ptho. in hoc loco. Ita ꝙ quãdo iſti planete fuerint in dignitatibus martis erit natus aduocatus: tenẽs cauſas aut alcaldos. Et ſi fuerit in dignitatibus mercurij: erit receptor rationum: ſicut ſunt ſeneſchalchi: ⁊ maior domus: ⁊ ſi fuerit in dignitatibus ſolis vel lune: erit ſecutor locorum vbi conueniunt homines: ⁊ portarum regum: aut factorum populi gubernator: hoc autem erit totum ſi fuerit in bono ſtatu: ſed ſi in malo erit doctor pueroꝝ.

¶ At ſi operis ac magiſterij dominium mars ⁊ mercurius habuerit: erit doctus in cõpoſitione imaginum ⁊ armoruȝ eritqȝ ſculptor in rebus quibus diuine domus vtuntur: ⁊ animaliũ imagines faciet: eritqȝ luctator: medicus: cirurgic⁹: maleficus: fornicator: ⁊ cartaꝝ falſificator.

¶ Et ſi fuerint domini officij mercurius ⁊ mars erit formator imaginum ⁊ inciſor: ⁊ corum que fuerint pro altaribus ambrachiator:

phyſicus:cyrugicus:dictor mali hominuꝫ operum malorum:falſator chartarum.

¶ Jam ſciuimus ꝙ ſignificatio propria mercurij eſt numerus ⁊ ariſmetrica:⁊ propria martis ſignificatio eſt res in quibus eſt ſuperbia vel que fiunt ferro: ⁊ quando hi duo planete cōmiſcentur componitur inde opus:et erit officiuꝫ in imagines incidendo:⁊ faciendo arma cum ſignalibus ⁊ figuris beſtiarum:ſimiliter ſi hi duo planete fuerint in dignitatibus veneris natus erit abrachiator:⁊ ſi erit in dignitatibus iouis erit phiſic⁹.⁊ ſi ī dignitatibus ſaturni erit dictor mali:⁊ ſi fuerit in malo ſtatu:erit malorum operum:⁊ falſator cartarum.

¶ Sed ſi ſaturnus eis teſtificetur: erit natus interfector:⁊ aliorum veſtimenta diripiet:eritq̨ viarum abſciſor:⁊ in cauernis morabitur: erit etiam ⁊ deceptor.

¶ Et ſi teſtificabitur eis ſaturnus: erit hominū interfector: robator: ⁊ expoliator: detentor itinerum : ⁊ inſidiarum proditor.

¶ Uult dicere ꝙ quando fuerit officij dominus aliquis horum trium planetarum:qui ſunt ſaturnus mars ⁊ mercurius:⁊ participatus fuerit cum alijs duobus erit nati officium iuſtitie:⁊ rectitudini ꝯtrariū:⁊ hoc eſt hoīes īterficere:robare:tenere:itinera:⁊ facere ꝓditionē ⁊ ſcādere.

¶ Quod ſi iupiter eis teſtificetur arma duellaq̨ diliget:erit etiam rector ⁊ procurator ac verſipellis:opera diliget: ⁊ circa extraneos ſollicitabitur: ⁊ ex huiuſmodi lucrabitur.

¶ Et ſi teſtificabitur eis iupiter: erit natus amator armorum: bellator abſtinentie bone :deceptor.ingeret ſe de multis. habebit de negocijs peregrinorum videre. ⁊ erit de talib⁹ lucrū ſuū.

¶ Arma diligere eſt propter participationem martis mercurij ⁊ iouis litigare ſimiliter:⁊ abſtinentia eſt pro parte iouis:fraus ⁊ deceptio propter martem ⁊ mercurium.Et igerere ſe in multis eſt quando hi duo planete erunt in bono ſtatu.Et videre facta peregrinorum ⁊ extraneorum eſt:q2 natura iouis eſt ſeparata a natura martis ⁊ mercurij.⁊ qñ cōmiſcentur ſignificant talia.

¶ Item ſi domini diſpoſitionis operis: fuerint venus ⁊ mars: natus erit tinctor ⁊ ſpecierum venditor: auriq̨ ⁊ argenti ac plumbi magiſter: erit agricola: ⁊ cum armis iocabitur: ac medicamina conficiet: ⁊ erit medicus.

¶ Et ſi fuerit gubernatores officij ven⁹ ⁊ mars erit natus tinctor ⁊ ſpecierius laborator plumbi ⁊ ſtanni.aurifex auri ⁊ argenti. laborator terre:luſor cū armis:apothecarius :phiſicus: operator cum medicinis.

¶ Jam ſcimus ꝙ opus veneris eſt totum lympiduꝫ.⁊ martis eſt ſiccitas:⁊ que fiunt ferro:tamen ſi veneris cōplexio vicerit:ſignificabit ꝙ erit tinctor aut ſpecierius.Et ſi vicerit complexio martis ſignificabit operari in ſtanno:⁊ ſi fuerit in dignitatibus ſolis ⁊ iouis aurifex:auri ⁊ argenti.Et ſi fuerit in dignitatibus ſaturni:erit laborator terrarum:et ſi martis:erit luſor cuꝫ armis:⁊ ſi iouis erit phyſcus operator medicinarum.

¶ Et ſi ſaturnus eis teſtificetur ad imolandum animalia deo ſollicitabitur: mortuos induet: ⁊ deflebit funera:ac ſepulchra cātabit.Quolibet etiam modo diuinabit in locis occultis: ⁊ vbi cantus exercentur funebres ⁊ ſanguis effundetur:habitabit.

¶ Et ſi teſtificabitur ei ſaturn⁹ erit gubernator beſtiarum que degulantur propter ſacrificium dei:mortuorum factor ⁊ mediator planctus ſuper foueas : diuinator futurorum exiſtentium de ſui memoria:moratur in locis vbi ſunt ſecreta: ⁊ in ſanctuarijs : ⁊ in iudicando ⁊ vertendo ſanguinem .

¶ Quando natura ſaturni martis ⁊ veneris commiſcenẗ ſignificat officia ⁊ miniſteria infortunata quia trahunt ad partem boni:et hec ſunt miniſteria que dixit ptho.tamen ſi vicerit virtus martis erit cum illis effuſio ſanguinis:⁊ ſi vicerit ſaturnus:erit ſecreta ⁊ res cooperte.

¶ Ac ſi iuppiter eis teſtificetur:in orationis domibus aſſidue morabitur: ⁊ augur exiſtet: ⁊ in feminis maritandis ſollicitabitur: ⁊ ad effectuꝫ perducet: ⁊ inde erit eius vita:erit ⁊ delitioſus ⁊ diſſolute cogitationis.

¶ Et ſi teſtificabitur ei iuppiter:erit ſequens altaria:augurarius:factor matrimoniorū: ⁊ ad effectum perducet: ⁊ inde erit eius vita pro eis ꝺ talibus viuet:et erit delectuoſus ī quiete.

¶ Quando complexiones iouis martis ⁊ veneris cōmiſcētur fortune magis erunt q̄ infortune:nam venus facit opera afaytata:iuppiter bona et famoſa:⁊ mars facit ſectas et miniſteria in quibus adiunguntur: res iſte ſunt ſequi oratoria:⁊ anguria auiuꝫ:ire pro matrimonijs mulieruꝫ ⁊ omne aliud miniſterium in quo eſt delectatio ⁊ volūtas.hoc aūt eſt ꝙ nos docuit ptho.de cōmiſtione ſignificationum planetarum:quando componuntur de duobus vel tribus:tamē ſi fuerit mercurius officij gubernator at venus ⁊ mars hoc non poſuerit in mente:niſi participatus eſſet cum eis ſaturnus:et iuppiter:quia res declarata et manifeſta per id qđ dixit ⁊ oſtendit.verbi gratia.quādo mars venus ⁊ mercurius dominantur in officio iam ſcimus ꝙ opera martis ſunt que fiunt ferro:⁊ illa veneris pulchra et compoſita:⁊ mercurij que fiunt pro numero:⁊ quando vnam cum alia cōmiſcebimus iudicabimus ꝙ officium nati erit in incidēdo gemmas:factor margaritarum ⁊ incidendo res compoſitas mulierum ⁊ ſimilia:Et ſi participabitur cum eis ſaturnus ſignificabit ex his ea que ꝑtinent ad mortuos:agriculturam ⁊ marinariam.Et ſi participabitur iuppiter:ſignificabit ex his que pertinent ad iudicium rectitudinem et honeſtatem:⁊ directionem hominum.

¶ Proprie autem vnicuiq̨ ſignorum figure in quibus ſtelle que dominantur operi mouentur magiſterij dorias quolibet modo iuuant.

¶ Et figure pertinentes ad ſigna in quibus erūt planete gubernatores officij: adiuuant aliquid in diuerſitate officiorum.

¶ Uult dicere ꝙ figure ſignorum in quibus ſtant planete ſignificantes officium nati:adiuuant aſtrologum in ſciendo opus proprium nati.

¶ Signa nãq̧ quoruʒ figure figuris hominum aſſimilantur: omne magiſterium ſcientiarum quib⁹ opus habẽt homines perfectione iuuant.

¶ Ita ꝙ ſigna figuras humanas habentia: dant auxilium magnum omnibus miniſterijs q̃ ſũt pro ſapientia: ⁊ quibus homines multuʒ egẽt.

¶ Miſteria oib⁹ neceſſaria ⁊ ſũt ꝓ ſapiẽtia ſũt cõpoſita duabus partibus: quaꝝ vna ẽ theorica: ⁊ alia practica: ſic̃ ſunt phica: iudicia aſtronomie: ⁊ agricultura q̃ ſapiẽtes operantur ꝑ ſapiam: nõ ea quã ſciũt laboratores ꝑ vſum: qꝛ laboratores in agricultura per vſum ſũt: ita in cõparatione ſapientum agriculture: ſicut vnus phicus ⁊ vnus aſtronomicus: ꝗ vadunt audaces de villa in villã i cõparatõe phycoruʒ ſapientum: ⁊ aſtronomicoꝝ ſapientũ: ⁊ ariſtotiles ⁊ oẽs de ſecta ſua docuerunt nos ꝙ miniſteria ſũt in quatuor manerieb⁹. ꝑma ẽ ꝓ theorica: ⁊ eſt ſcire ſolummodo ⁊ hec ẽ phia Scda eſt practica: ⁊ hoc eſt poſtq̧ ſcire põt hõ mores aie: et quomodo debet dirigere ⁊ gubernare ciuitates ⁊ manutenere domus. Tertia eſt que cõplet opa nature: ſicut phyca ⁊ agricultura. Et quarta eſt q̃ dirigit ⁊ affaytat: ſicut fabricatio domoꝝ ⁊ habitationũ: ⁊ militia: ⁊ carpentaria: ⁊ texere: ⁊ alia miniſteria ſilia. Et hec docuerũt nos: qꝛ vnum miniſterioꝝ hoꝝ eſt ordinatũ ſub alio: ⁊ vnuʒ fuit alij. Sicut armerius ⁊ frenerius ꝗ fuiũt militi: ⁊ miles fuit duci: exercitus ⁊ dux exercitus fuit officio regis: ⁊ hoc ẽ gubernare ciuitates: ⁊ ita vadunt officia aſcendendo donec ſint oia ordinata ſub phyca. ⁊ ꝓpter hoc diuiſit ptho. miſteria i quatuor ptes. Prima ẽ totũ miniſteriũ qd̃ ſequitur phiam magna ꝯña ⁊ hec ẽ practica quã diximus q̃ ẽ ꝓpter ſapiaʒ quã homines habent neceſſe: ⁊ ſigna ſignificãtia res tales ſunt habentia figuras ſimiles figuris hominũ. ⁊ iaʒ dixit ꝙ hoc miniſterium eſt ſicut phyſica ⁊ agricultura.

¶ Signa vero quoꝝ figure quadrupedum figuris aſſimilãtur: iuuãt magiſteria minerarũ: mercationũ: ac edificationũ atq̧ dolãdi.

¶ Et ſigna habẽtia figuras q̃drupedũ adiuuãt i miniſterijs que ſũt opera mettalloꝝ. ⁊ mercadãciarum ⁊ carpentaria.

¶ Hec ẽ ſcda pars miniſterioꝝ: ⁊ eſt ois res i q̃ ẽ directio ⁊ affaytamentũ: ⁊ miſteria metalloꝝ ſunt: ſicut opari aurũ ⁊ argentũ. ebur. ⁊ breuietr plũbũ. ſtannũ. lapides icidere ⁊ ſilia. miſteria aũt mercimonioꝝ ſũt mlta: ſicut gubernare. panẽ. oleum. pannos. ⁊ mercadãtari cũ illis. ⁊ mlta alia que de vna terra in aliam inducuntur.

¶ Signa autẽ ſolſticialia ⁊ equinoctialia trãſlationis ⁊ variationis ac geometrie ac agriculture: nec nõ reꝝ domoꝝ orõis magiſteria iuuãt.

¶ Et ſigna ſolſtitij ⁊ equinoctij adiuuãt in miniſterijs que pro transferẽdo interpretando pro geometria ꝓ laborerijs terre ⁊ pro hijs que pertinent ad oratoria.

¶ Hec eſt pars tertia officioꝝ. ⁊ ẽ ois res q̃ dat radicem ꝓ alia re: ⁊ ẽ ſm phiam: ⁊ ſigna quatuor tropicoꝝ ſignificant talia miniſteria q̃ ſũt ꝑncipia quatuor tẽpoꝝ trãſferre ⁊ interꝑ̃tari de vna lingua in aliã dat ꝑncipiũ vel ꝗ neſciũt illã linguã ꝓ ea ſciẽda. ⁊ geometria ẽ ꝑncipiũ alioꝝ miniſteriorum multoruʒ: ſicut ẽ facere decurrere aq̃s de vno loco ad alium: fontes ⁊ puteos aperire: ⁊ facere artificia ⁊ ferramẽta ꝓ alijs miniſterijs: ⁊ generalr̃ facere artificia ⁊ figuras: ⁊ eſt radix oium alioꝝ miniſterioruʒ: ⁊ nos fecim⁹ i hoc tractatum vnũ: cui nomẽ impoſuim⁹ librũ radicũ fabricationũ: laborare terrã ẽ ꝑncipiũ hitatiõis: ⁊ oratoria ſũt ẽt ꝑncipia aggregationis hominum ad ſeruitia dei.

¶ At ſigna quorũ figure ferarum ⁊ aquaticaruʒ aialium figuris aſſimilãtur magiſteria que ſunt ad humiditatẽ: et in quibus humectãtia ponuntur auxiliant̃: herbaꝝ etiam: compoſitionis nauiuʒ ſolertiã: ſallita quoq̧ et ſaliẽtia iuuãt.

¶ Et ſigna figuras habẽtia beſtiaꝝ ſilueſtriũ ⁊ aq̃ticaꝝ adiuuãnt i miniſterijs que ſũt i hũiditatib⁹. ⁊ i que intrant herbe ⁊ i faciẽdo nauigiuʒ ⁊ laborando i rebus ſalicis vel ſale.

¶ Hec eſt quarta ꝑs officiorũ: ⁊ eſt ois res in q̃ eſt humor ⁊ herbe: vel laborare in aqua: ſicut piſcator vl̃ marinari⁹: ⁊ laborare nauigiũ: facere diſcurrere aquas: facere piſces ⁊ ſalem: ſalſare carnes ⁊ piſces: legumia vẽdere ⁊ talia.

¶ At ſi luna proprie loco magiſterij dominata fuerit ⁊ poſt cõiunctionẽ ad mercuriũ iuerit: ⁊ i capricorno vl̃ tauro ſeu cãcro: erit nat⁹ ſapiẽs ⁊ i molator ⁊ obſeruabit aquaꝝ vaſa.

¶ Et ſi fuerit lũa dña loco officij ⁊ p⁹ ꝯiunctionẽ fuerit iter ſuuʒ cũ mercurio ⁊ fuerit i tauro aut capricorno vel cancro erit nat⁹ diuinator. factor ſacrificioꝝ ⁊ inſpiciet in vaſis aquaꝝ.

¶ Multotiẽs diximus ꝙ ſol ⁊ luna ſunt ꝑncipes ſuꝑ alios pl̃tas: ⁊ ſignificatio ſua nãlis eſt dare ꝓpria in rebus oibus. id qd̃ ꝯuenit ꝑ nãʒ: ⁊ ꝓpter hoc dãt in miniſterijs oibus apparatũ: ⁊ recipe oia alia miniſteria poſtq̧ ita ẽ ꝙ ſol nec luna: non habẽt ſignificationẽ ꝓpriã in miniſterio cognito: dãt cãʒ ⁊ auxiliũ: in aliq̄bus miniſterijs ⁊ nõ dãt in alijs: qꝛ ſol dat auxiliũ in omni miniſterio qd̃ eſt ꝓ potẽtia ⁊ vincendo ⁊ ꝓgrãdi apparentia. Et ptho. docuit nos iſtud qñ dixit: ſi participabit̃ cũ marte: fiet idẽ cõplexio vna: que dabit oẽ opus qd̃ fit ꝑ ignẽ ita ꝙ nos itelligim⁹ ꝙ cõplexio q̃ fit per ſolẽ ⁊ lunã: tamẽ quolibet alioꝝ dat tale miniſteriũ quale ꝯuenit eidẽ cõplexioni. Tamẽ docuit nos in hoc loco ꝙ luna dat auxiliũ in miniſterijs in q̄bus eſt diuinatio ⁊ de hoc fecit mẽtionẽ in ꝯcordãtia quaʒ hʒ cũ mercurio cuʒ q̃libet ſignoꝝ. Et nos volumus verba ſua gloſare vt itelligi faciamus id qd̃ ante fuit oñdẽdo. Qꝛ dixit ꝙ ſit dñs officij. vult dicere ꝙ dñs fuerit decime: ⁊ qñ fuerit ꝑmus pl̃a apparẽs ꝺ ſub radijs ſolis. Et hoc eſt id qd̃ dixit: ⁊ fuerit ſuũ ire poſt ꝯiũctionẽ cũ mercurio: ⁊ dixit mercuriũ ꝓpe iter oẽs pl̃as. qꝛ hic ſtat⁹ iuẽtus ẽ in mercurio magis. Et id qd̃ dixit ⁊ accidẽt hec in tauro. aut in capricorno vel cãcro. dixit ꝙ ven⁹ q̃ ſignificat dñatões ⁊ luna hʒ pl̃es dignitates in his ſignis. ⁊ diuinatões ſũt ꝓpe de ſigõne tauri rõe nãe veneris ⁊ lune. et natura degulationis ẽ ꝓpria de natura capcorni rõne ſaturni. ⁊ martis: ⁊ inſpicere de meminulis ꝺ aqua ẽ ꝓprium cancri: qꝛ ſignũ eſt aque. et fortune habẽt multas dignitates in eo q̃ ſunt iuppiter ⁊ ven⁹ ⁊ ſilia: de aqua ſunt vaſa in quibus ponitur: ⁊ aſpiciuntur res multe in eis: et ex his mlti ſunt aſpiciẽtes in nubibus: riuis: et puteis: et ſilib⁹. Et iaʒ oñdim⁹ ꝙ hec officia ꝓ maiori parte ſũt ꝑdita. qꝛ ꝺmõſtrationes vniuerſales contigerunt; leges dantes que inhibẽt aſpicere in his omnibus: ex contrarium mandant eoꝝ.

¶ Si autem fuerit in ſagittario vel in piſcibus per mortuos diuinabit ⁊: malignos etiam ſpiritus de loco ad locuʒ moueri coget.

¶ Et ſi fuerit in ſagittario vel piſcibus. dicit diuinator pro inſpiciendo in mortuis. ⁊ demouendo ſpiritus.

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit dña officiȷ: ⁊ fuerit mercurius circa cõiunctionẽ: ſi acciderit ꝙ ſit in ſagittario vel piſcibus: ſignificat ꝙ nat⁹ inſpiciet ĩ mẽbris aĩaliũ mortuoꝝ: ⁊ dicet multa futura: Similiter mouebit ſpiritus qui dicti ſunt diaboli: vel alios ſpiritus: propter ꝓpter qḋ diuinabit: ⁊ hoc ẽ q꞉ ſagitari⁹ ⁊ piſcis ſũt dignitates iouis: ⁊ mercuri⁹ male moratur in his locis: q꞉ ſunt ſui caſus ⁊ oppoſita ſuis domibus. ⁊ ꝓpter hoc conuenit ꝙ quando miſcent̃ cuꝫ luna ⁊ mercurio habeant ſignificationem talem.

¶ Sed ſi fuerit ĩ virgine vel ſcorpiõe: erit nigromanticus ⁊ aſtrologus: ĩdicabit occulta ⁊ predicet futura.

¶ Et ſi fuerit in virgine vel ſcorpione erit nigromanticus ⁊ aſtronomic⁹: dicens res non iuſtas ⁊ futuras anteq̃ꝫ fuerint.

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit dña officiȷ: ⁊ mercuri⁹ fuerit circa cõiunctionem accipiens vim a ſole exñdo in virgine vel ſcorpione: natus erit nigromantic⁹ ⁊ aſtronomicus dinator rerum nõ iuſtaꝝ. ſciet res anteq̃ꝫ ſint. Naꝫ nigromanticus ẽ ille q facit ppl'o faſcinamẽta ⁊ facturas ſeu maleficia: qbus credunt ꝙ accident ꝑ certo: ſicut ipſi credũt. Et aſtronomicus eſt ille qui ſcit futura per figuras ſtellarum. Et diuinator ẽ ille ĩ cui⁹ volũtate res veniunt: ⁊ dicit res que nõ ſũt apparẽtes ⁊ q̃ future ſũt: ⁊ neſcit qua parte dicat eas nec qua rõne ipſas extrahat. Nã manifeſtũ eſt ꝙ in aĩa iſtius talis veniũt res a ſignificatõibus corpoꝝ celeſtiũ: ⁊ faciũt eas ĩ mundũ venire aliquo tp̃e futuro. et hora aliqua format̃ eadẽ figura ſtellarum vt ſit talis res. hac ãt hora format̃ in voluntate illi⁹ diuinatoris illi⁹ rei future. Et ego multos tales vidi: ⁊ vidi aliũ q dixit: dũ eẽt infirm⁹ tali die moriar: ⁊ poſtea quieuit: verũtñ ſic fuit de q̊ dixit

¶ Quod ſi in leone vel ariete vł libra fuerit: erit ꝓpheta ⁊ ſomnioꝝ ĩterpres ac ſapiens.

¶ Et ſi fuerit ĩ libra vel ariete aut leõe erit ꝓpheta: ſolutor ſomnioꝝ ⁊ incantator.

¶ Uult dicere quando luna fuerit dña officiȷ: ⁊ fuerit cum mercurio circa cõiunctionẽ: ⁊ aciderit ꝙ ſit ĩ libra vel ariete aut leone: erit natus ꝓpheta: ſi teſtificabit̃ ei venus exiſtente in bono ſtatu: ſed in malo: erit ſolutor ſomnioruꝫ. ⁊ ſi iuppiter teſtificabit̃ erit incantator. Et dixit libra ꝓpter dignitates quas habẽt in ea: ſaturnus: mercuri⁹ ⁊ ven⁹: ⁊ ariete ⁊ leone ꝓpter dignitates quas hñt in eis ſol ⁊ iuppiter: q hñt in eis trigonum. Remanſerũt eniꝫ ex omnibus ſignis gemini ⁊ aquarius q̃ nõ noiauit: pro eo ꝙ ſignificatio lune ꝑditur in eis ⁊ illa mercuriȷ fortificat̃ ibi ſolũ: q꞉ iuppiter nec venus nõ habet in eis aliquã dignitatẽ q̃ poſſe habꝫ.

¶ Hec ẽ igit̃ via quã ad magiſterioꝝ qualitates eorumq̃ꝫ ſpecies rationabiliter cognoſcendas nobis obſeruare ꝯuenit.

¶ Hec ẽ via ꝑ quã ire nos oꝫ vt ſciam⁹ ſtat⁹ officiorũ ⁊ cui⁹ maneriei erũt ꝑ viã demõſtratiõis.

¶ Id quod dixit hec eſt via qua nos oportet ire: vłt dicere via demõſtratiua bene certa qua ſcire poſſumus cuiuſmodi officium habebit natus ex officiȷs humanis.

¶ Eoruꝫ auteꝫ virium quãtitates ꝑ ſtellarũ fortitudies que diſpoſitioni dominãtur: ſũt obſeruande. Naꝫ cum oriẽtales vel in angulis extiterint: erunt illi⁹ magiſteria: dignitatis ⁊ dominationis ac fortitudis. Sed ſi occidẽtales vel cadentes fuerint ab angulis eius magiſteria ſub aliorunum poteſtate ꝯſtituentur.

¶ Tamen ꝯuenit vt inſpiciamus quãtitatẽ ſue virtutis ꝑ virtutẽ planetaꝝ gubernatoꝝ. q꞉ qñ fuerint oriẽtales vel ĩ angulis: erit officiũ principale ac potẽs: ⁊ habebit alios ſub ſe. Et ſi fuerit occñtales vel cadẽtes ab angulis: erit ei⁹ officiuꝫ ſub manu alterius.

¶ Uult dicere quãdo ſciemus qua manerie erit ſtatus officiȷ ⁊ voluerimus ſcire ſi officialis ille erit p̊ncipalis per ſe. vel ſub manu alterius. ĩſpiciemus planetã ⁊ planetas. qui fuerint dñi officiȷ: ſi ſint potẽtes in ſuo ſitu in mũdo: ſignificabũt ꝙ ſitus nati erit in ſuo miniſterio pricipalis. Et iã oſtendimus in gloſa primi tractatus ꝙ ſtatus bonus plaꝝ in ſuo ſitu in mũdo: eſt ꝙ ſit in ſuis dignitatibus. vel oriẽtales aut ĩ angulis. ⁊ ſiłibus. Et ſi etiã fuerit dñs officiȷ potens in natiuitate: ſignificat ſiłr ꝙ natus erit in ſuo officio pricipalis. Tamẽ ſi dñs officiȷ fuerit in his debilis q̃ diximus: erit officialis ſub manu alterius. Qḋ aũt dixit ptolomeus oriẽtalis. dixit ꝓpter potentiã ſm mundũ. Et ꝙ dixit in angulis: eſt ꝓpter poſſe pł'e ſm natiuitatẽ. Et qñ occidẽtales fuerint de ꝯuerſo ⁊ nõ in angulis.

¶ Sed ſi ſuper eos fortune vicerit illius magiſteriuꝫ erit ꝯueniẽs ⁊ cõmendabile atq̃ꝫ quietũ nec in eo vnq̃ꝫ decipiet̃. Sed ſi ſuper eos vicerint ĩfortune: erũt vilia deſpectabilia atq̃ꝫ damnoſa ⁊ in eis decipietur.

¶ Et ſi fortune vicerint in miniſterio erit miniſteriũ nobile ⁊ lucroſũ. ⁊ ſi deficit ⁊ officialis in eo ⁊ ſi vicerit in fortune erit vilis ⁊ ꝑdens ⁊ nõ lucrabit̃ in eo officialis.

¶ Sẽper dat nobis in quolibet loco eos ſtatus ꝯtrarios. vt mediũ ĩtelligamus ꝑ eos. Nã dicit in hoc loco. ſi dñs miniſteriȷ fuerit in aſpectu fortunaꝝ: vel ſuis dignitatibus: aut ſalue virtutis: miniſteriuꝫ nati erit nobile: ⁊ lucroſum: ⁊ ſi dñabũtur in eo infortune: vel fuerit in dignitatib⁹ vel fuerint virtutibus intentate: vel ĩpedite: ſignificat ꝙ miniſteriũ nati erit vile: ⁊ ꝑditioſuꝫ: ⁊ deficiet officialis in eo: ⁊ bñ ĩtelleximꝰ ꝑ hec alia: q꞉ ſi dñs miniſteriȷ fuerit in ſtatu mediocri. hoꝝ duoꝝ: ꝙ miniſteriũ erit mediocre.

¶ Or ſi ſaturnus impeditor fuerit: accidet ibi frigus ⁊ prolongatio ac pigritia.

¶ Et ſi fuerit ſaturnus impediens accidet in miniſterio elongatio ⁊ tarditas.

¶ Uult dicere: ꝙ ſi fuerit ſaturnus nocens dño miniſteriȷ vel dñs miniſteriȷ fuerit de cõplexione ſua: natus erit piger: ⁊ tardus: intantum ꝙ ſuum vileſcet officium. perdet ⁊ deficiet in eodem.

¶ Si mars autem impeditor extiterit timor ibi atq̃ꝫ deſtructio continget.

¶ Et ſi fuerit mars impediens accidet in miniſterio periculum ⁊ fama mala.

¶ Uult dicere ꝙ ſi fuerit mars nocens dño miniſteriȷ vel ipſe dñs fuerit de cõplexione ſua: erit natus tã cupidus: ſicut audax: ⁊ tantũ ſine verecundia in ſuo officio: ꝙ ad magna pericula ſe ponet ꝓ eo in modo ꝙ perdet in illo: vileſcet ipſum ⁊ deficiet in eodem.

¶ Et ſi vterq̃ꝫ fuerit impeditor: erunt in toto tẽ

poꝛe vite ſue multa inconuenientia.

¶ Et ſi ambo fuerint nocentes: erũt hec omnia multum mala tota vita ſua.

¶ Uult dicere ꝙ ſi due infoꝛtune nocuerit dño miſterij: ſignificabũt ꝙ nat⁹ tota vita ſua nũꝙ ibit ad dñm ꝓ miſterio. Et eſt manifeſtũ ꝙ ptbo. emẽdauit i hoc loco id quod ſignificat dānamentũ dñi miſterij per duas infoꝛtunas: vt nos itelligam⁹ id qḋ ſignificāt due foꝛtune quādo adiuuāt dñm miſterij: qꝛ ſi iuuerit iuppiter erit miſteriũ nobile et lucroſũ: ꝛ i eo nõ deficiet ꝑpter bonũ ꝛ foꝛtuniũ: bonũ qḋ dat iuppiter. ſilr ſi iuuerit ipm ven⁹: erit officialis i ſuo officio foꝛtunat⁹: lucroſus ꝛ let⁹. Et qꝛ ptbo. tenet i mltis locis ꝙ venus ꝯcoꝛdat cũ ioue in ſua natura: dat eis in hoc loco ſignificationẽ vnam: ꝛ eſt ꝙ faciunt miniſteriũ nobile ꝛ lucroſum: ꝛ inter eos ambos diuiſionem non fecit.

¶ Eorum autẽ augmentũ ac decrementũ ex ſtellarũ qualitatib⁹ que futuri ſunt occaſiones ſecundum eorum habitudinem ad angulos deprehẽdet ſi matutinales ſeu veſptinales fuerit.

¶ Et ſciemus ẽt augmẽtũ ꝛ decrementũ: a ſtatu planetarum rẽ illaꝝ facientiũ: quomodo ſtāt ad angulos matutinales: ꝛ ad veſptinales.

¶ Uult dicere ꝙ quādo ſcire voluerim⁹ qñ augebunt miniſteria vl minuent aut debilitabũt: inſpiciemus id quod ſignificat elõgationẽ planetaꝝ ab angulis q ſũt magis circa ipos: ꝛ accipiem⁹ inde ꝯparationem de acuitate planetarũ qñ ſũt matutinales: ꝛ de tarditate qñ ſũt veſptinales: et appciabim⁹ id cũ eo qḋ ſignificat vita: ꝛ cũ eo ꝙ ſignificāt planete i oib⁹ annis vite: ꝛ ſciem⁹ p oẽs iſtas res qb⁹ tempoꝛibus foꝛtificant: ꝛ augent miniſteria: vel qbus tempoꝛib⁹ minuentur ꝛ debilitabuntur. ¶ Hic perficitur totum qḋ compoſuit ptbo. in reb⁹ particularib⁹ ad hoiem.

¶ Hic incipit vndecim⁹ tractatus gloſe haly ſup libro ptbolemei. Dixit haly volum⁹ gloſare id qḋ remanſit de vbis ptbo. de libꝛo ſuo iudicioꝛum.

¶ De coniugijs. Capitulum IIII.

Dixit haly.

Partes de qbus componitur dom⁹ ſũt quatuoꝛ ꝛ ita oñdit Boeti⁹ phs. pma eſt diuitie. 2ª mlier. 3ª filij. 4ª eſt ſuientes. veꝝ aũt eẽ diuitiaꝝ mrauit ptholemeus, i. 4. caplis pteritis. Et vult adhuc mõſtrare i h cap. mulieris factũ. Et illḋ filioꝝ moſtrabit i. 6. caplo. i ſuientibus vo nõ poſuit capla ſeparati: ſicut fecit alijs reb⁹. tamẽ fecit mẽtionẽ de amoꝛe vl odio qḋ habent ad ſuos dños i fine capli amicoꝝ: qꝛ tenet ꝙ ſuientes nõ ſũt res q̃ teneāt ſe cum hoie. qm̃ res eſt que ſe tenet ꝛ ptinet ad diuitias hominis. nã ſui hois hñtis diuitias: ꝛ loc⁹ q cuꝫ illis fuerit in ſuis diuitijs nũerant: ꝛ ſm ſtatũ i quo fuerint diuitie: erũt ſui: ꝛ ab eodẽ loco pñt ſciri facta ſua. ꝛ ſilr factũ beſtiarum ꝛ hereditatum. mulieres tamen ꝛ filij ſunt naturales hominum ꝛ que tenent ſe cum eo. ꝛ propter hoc dat vtrique eoꝛum p ſe capitulum ſeparatim.

Quoniam poſt premiſſa de matrimonio tractandum eſt: legitima viroꝛum ꝛ mulierum coniugia quẽadmodum ſubiungitur: nos obſeruare conuenit.

¶ Et poſtꝙ iudicium coniugis ſequitur aliud qḋ diximus: conuenit vt aſpiciamus adhuc in cõiugio mulierum ꝛ viroꝛum hoc modo quo adhuc volo dicere.

¶ Uult dicere ꝙ iudiciũ officij ſeqꝛ iudicium ꝯiugij: ꝛ iudiciũ diuitiaꝝ ſeqꝛ vtutem aĩe hois cõiugiũ mulieꝝ. vult dicere cõiugiũ diſcurrẽs iter hoies ſm legẽ ſuam: quod nõ ẽ turpe nec tenetur malum: ſicut coniugium vetule vl iuuenis pꝛo filijs faciendis.

¶ In maſculoꝛuꝫ itaqꝫ cõiugiis lunares qualitates hoꝛa natiuitatis viri nos ſubtiliter iſpicere nõ eſt iconueniẽs. Primit⁹ etenim obſeruādũ eſt. Si in altera duaꝝ q̃rtaꝝ oꝛiẽtaliũ luna permaneat: tũc etenim in iuuẽtute matrimoniũ faciet: vel poſt ſuoꝝ annoꝝ plenitudinẽ iuuẽculā in vxoꝛem accipiet. Si autem in altera duaruꝫ occidentaliũ extiterit: tarde vxoꝛabitur: vel ſibi vetulam ſubartabit.

¶ Cõuenit vt iſpiciamus in ꝯiugio viroꝝ ſtatũ lune hoꝛa natiuitatis viri: ita ꝙ pꝛimo aſpiciemus ad lunā ſi fuerit in duob⁹ q̃rtis oꝛientalib⁹ erit ꝯiugiũ viri in ſua pueritia aut copulabit cũ puella poſtꝙ dies intrauerit: ꝛ ſi fuerit in duobus quartis occidentalibus coniugiũ erit tardũ aut copula cũ vetula.

¶ Uult dicere ꝙ regula p quā ſciem⁹ factuꝫ viri ẽ accepta a ſtatu inuẽto lune hoꝛa natiuitatis. Et dedit nobis de ſtatibus lune duos de cõparatõe ſua ad mũdũ. ꝛ de ſua comparatõe ad natitatẽ: ꝛ adduxit totũ. ꝛ dixit ſi fuerit i duab⁹ quartis oꝛiẽtalib⁹: vir copulabit i ſua pueritia: cũ quacũqꝫ ſibi accidꝫ: vl copulabit cũ puella poſtꝙ i dies ꝓceſſerit. et ſi fuerit i duab⁹ quartis occñtalib⁹: copulabit vir cum vetula i ſua iuuentute: aut ſuũ cõiugiũ ꝓlongabitur donec ꝓcedat i dies: ꝛ poſtea copulabit cũ quacũqꝫ ſibi accidet vetula vl puella. Nam manifeſtum eſt ꝙ duo quarta oꝛientalia ſm mũdũ q̃ ſũt ab hoꝛa cõiũctionis vſqꝫ ad oppõneꝫ: ꝛ occidẽtalia ſũt ꝯria. ſ. ab oppõne ad cõiunctõeꝫ: q̃ aũt ſũt talia ſm figuram ſũt ab aſcẽdẽte ad mediũ celi ꝛ ab angulo terre vſqꝫ ad ſeptimā. Reliqua duo occidẽtalia ſm natiuitatẽ ſũt duo q̃rta cadentia. vnũ quartũ ẽ 7ª dom⁹: 8ª ꝛ 9ª: ꝛ aliud ẽ aſcendens 2ª ꝛ 3ª. Et poſtꝙ luna ſignificat de coniugio viri: hoc qḋ dixit ptbole. qñ fuerit in aliquo hoꝝ duoꝛum ſtatuum: conuenit vt ſignificet i ꝯiugio viroꝝ ſm oẽs alios ſtatus. Et ptbo. docet nos rẽ iſtā i alijs dcis ſuis.

¶ Qḋ ſi ſub radijs fuerit: ꝛ in figura cũ ſaturno ſocietatem habuerit: nunꝙ vxoꝛabit.

¶ Et ſi fuerit ſub radijs ꝛ participata fuerit cuꝫ ſaturno in figura nunꝙ copulabit.

¶ Iā ſcimus ꝙ plte cũ ſunt ſub radijs amittũt virtutẽ ſuā: ꝛ ꝙ ſaturnus dat frigiditatẽ ꝛ tarditateꝫ in reb⁹. Et ꝑpter hoc ſi luna fuerit ſub radijs: vel cũ ſaturno participata fuerit in figura. vel fuerit in ſuis dignitatibus ſignificat ꝙ vir natus nunꝙ copulabitur.

¶ Poſt hoc aũt obſeruabimus: ſi in vnius figure ſigno luna fuerit: vel ſi ad vnũ ſolũ planetam ictiſal habuerit vni ſoli copulabit.

¶ Et poſt hoc iſpiciem⁹ ſi luna eſt in ſigno vni⁹ figure: ꝛ ſi applicat vni planete: naꝫ ſi ita fuerit copulabit vni ſoli mulieri.

¶ Hic eſt alius ſtat⁹ ex ſtatib⁹ lune: ꝛ eſt qꝛ poſtꝙ vir ſignificationẽ habuerit copulandi: ꝛ fuerit luna in ſigno vni⁹ figure ꝛ applicuerit ſoli vni plte dũ durat in illo ſigno ſignificat ꝙ vir copulabit cum vna muliere ſola.

¶ Sed ſi i ſigno duſi corpoꝝ vl' multaꝝ figurarũ ꝑmãſerit: ⁊ i eodẽ ſigno pluſq̃ȝ ad vnũ pl'taȝ ictiſal habuerit ſibi q̃ȝplures deſponſabit.

¶ Et ſi fuerit in ſigno bicorporeo aut i ſigno ml'tarum figurarum ⁊ in eodem ſigno applicuerit plus vno planeta: multa habebit cõiugia.

¶ Hic eſt alius ſtatus lune ⁊ eſt ꝙ ſi vir habuerit ſignificatione̅ copulandi: ⁊ fuerit luna hora natiuitatis in ſigno bicorporeo vel i ſigno ml'taꝝ figuraꝝ ⁊ applicuerit plus vno pl'ta donec durauerit in illo ſigno copulabit̃ multa vice: ⁊ põt ſciri q̃ȝtitas mulieꝝ a q̃ȝtitate figuraꝝ ſigni in quo ſtat luna: ⁊ a numero ſtellaꝝ fixaꝝ cum q̱bus ꝯiũgitur luna ĩ ſigno illo in longitudine ⁊ latitudine.

¶ At ſi planete cũ quib⁹ ex cõiũctõe vel aſpectu ictiſal habuerit fortune fuerint: ſue ſponſe cõuenie̅tes erũt ⁊ apte. ſi ãt ifortũe fuerit: erit ꝯtrariũ

¶ Et ſi planete q̱b⁹ applicat fuerit fortũe ſiue ꝑ cõiunctione̅ vel applicatione̅ aliquã: mulieres quibus copulabitur: erunt bone ⁊ caſte: ⁊ econuerſo ſi fuerint infortune.

¶ Hec eſt alia regula qua ſcire poſſumus ſi mulieres q̱bus copulabit̃ vir: erũt bone caſte vel male: ⁊ ptho. docuit nos duos ſtat⁹ ꝯtrarios: ſicut facere cõſueuit: ita ꝙ ſignificatio bonaꝝ mulieꝝ eſt a pl'tis fortunis: et ſuis locis: et ſignificatio ml'ieꝝ malaꝝ erit a pl'tis infortunis et locis ſuis. Et ꝓpter hoc itelligimus bñ ꝙ ſi luna fuerit in dignitatib⁹ fortunaꝝ erũt meliores: ⁊ ſi in dignitatibus in fortunaꝝ peiores. ⁊ ſi res cõmiſcebit̃ erit vel ꝙ accidet de ipſa manerie: ⁊ ptho. docet nos poſt hoc ideȝ ꝙ ſignificat q̱libet pl'ta per ſe ad hoc vt ſcias componere ſignificationes ſi inueneris ſignificationes compoſitas.

¶ Nam ſi ad ſaturnũ ictiſal hũerit: erit eius vxor laborioſa: ⁊ ipſi⁹ qualitates erũt ferales.

¶ Ita ꝙ ſi applicuerit ſaturno: ſciat mulierez laborioſam ⁊ prauam.

¶ Hoc ſignificat ſaturn⁹ ſi luna ei applicuerit: vel fuerit in dignitatib⁹ ſuis exñdo i bono ſtatu: ſȝ ſi fuerit i malo ſtatu ſignificat ꝙ mulier erit vilis ⁊ turpis: ⁊ male volũtatis.

¶ Si vero ad iouem ictiſal hũerit: conueniens erit ⁊ idonea docta diſpoſitione.

¶ Et ſi applicuerit ioui: erit abſtinentie bone ac boni ordinamẽti: ⁊ retardi i domo ſua.

¶ Et ſi fuerit in malo ſtatu minuitur hoc factum.

¶ At ſi ad martem: animoſa erit ⁊ idomita.

¶ Et ſi applicuerit marti: erit audax ⁊ ſuꝑba.

Hoc ſi fuerit i malo ſtatu erit meretrix dhõeſtata: et mala.

¶ Et ſi ad venerẽ: erit formoſa valdeq̃ȝ iocoſa.

¶ Et ſi applicuerit veneri: erit pulchra: leta ⁊ bone receptionis.

¶ Et ſi fuerit in malo ſtatu minuetur hoc factum.

¶ Si aũt ad mercuriũ: erit boni itellectus.

¶ Et ſi applicuerit mercurio: erit bona: intelligens ⁊ bonorum verborum.

¶ Et ſi fuerit in malo ſtatu minuet̃ hoc factum: ⁊ erit deceptuoſa ⁊ falſa: ⁊ ꝯuenit vt facias atazir lune ſicut alioꝝ ad yleg: ⁊ qñ iueniemus: q̱ applicet ad radios alicui⁹ pl'te: vl' ad aliq̃ȝ ſtellã fixã: ſm hoc erit mulier cũ qua copulabit̃ in ipſo anno. Et ſi volueris ſcire ſi mulier erit libera: vel ſerua iſpice ad pl'taȝ ſignificante̅ ꝯiugium cum fuerit in ſuiſmet dignitatibus mulier erit libera: et ſi in dignitatibus alterius planete ſerua erit.

¶ Item ſi cũ ioue vel ſaturno ſeu mercurio venus extiterit: in his que ad vitaȝ pertine̅t ei ſatis ꝓderit. Ipſm etiaȝ ⁊ filios multuȝ amabit. Sȝ ſi cuȝ marte fuerit erit deuaſtatrix ac iſtabilis ⁊ non intelligens.

¶ Similiter ſi venus fuerit cũ ioue aut ſaturno vel mercurio: erit mulier ꝓfectuoſa: amatrix viri ⁊ filiorum ſuorum. ⁊ ſi fuerit cum marte: erit mulier deſtructrix ſui boni: male perfectionis: ſine virtute ⁊ ſine intellectu.

¶ Uult dicere ꝙ regula qua ſciem⁹ ſtatũ mulieris cũ qua vir copulabit̃ dȝ accipi a ſtatu veneris ſil'r: ⁊ ſi ven⁹ fuerit cuȝ pl'tis quos dixit vl' in ſuis dignitatib⁹ ſignificit ea que dixit. Et ꝯuenit in hoc vt petam⁹ qua rõne ſignificat luna ꝯiugiũ viroꝝ: ⁊ ſol ꝯiugiũ mulieꝝ: dico enim ꝙ demonſtrauim⁹ i gloſis p̃teritis ꝙ ſol ⁊ lũa ꝑnceps ⁊ dñi ſũt oiuȝ reꝝ terrenaꝝ: ⁊ id qd̃ ſe ꝯcordat cũ oppoſito dȝ ſignificare ꝯiugiũ ⁊ ꝓpter hoc ſignificat lũa: ꝯiugiũ viroꝝ: ⁊ ſol illd̃ mulierũ. Et hec eſt res ꝯcordãs ſe cum rebus naturalibus.

¶ In feminarum vero matrimonijs ſolares q̃litates hora natiuitatis feminee ſũt obſeruande.

¶ Et cõuenit vt inſpiciam⁹ cõiugiũ mulierum a ſtatu ſolis hora ſue natiuitatis.

¶ Uult dicere ꝙ poſſum⁹ iudicare ꝯiugiũ mulieꝝ a ſtatu ſolis in ſuis natiuitatibus: q̱ ſi ſol fuerit in bono ſtatu ꝯiugiũ erit bonũ ⁊ ſi in malo malũ: ⁊ ſi fuerit in mediocri erit tale: nã verbo generali q̃lis fuerit ſtat⁹ natiuitatis ml'ieris tale erit coniugium qd̃ habebit.

¶ Nam cũ ſol i altera quartaꝝ duaꝝ orie̅talium .ſ. in figura i iuuentute viro deſpõſabit̃: vel in ſenectute iuuenem ꝓ marito accipiet.

¶ Ita ꝙ ſi fuerit ſol i duab⁹ quartis orientalib⁹: cõiugiũ mulieris hñtis talem natiuitatem erit i ſua pueritia vl' copulabitur puero poſtquam in dies proceſſerit.

¶ Ptho. notificat nobis de ſtatibus ſolis: res q̃s debemus accipere ꝑ regulã: ſicut fecit in ſtatib⁹ lũe. ꝑmo ſtat⁹ que̅ dixit eſt ꝙ ſi fuerit ſol hora natiuitatis i duob⁹ q̃rtis orie̅talibus ſcd̃ȝ natiuitate̅: ſignificat ꝙ mulier copulabit̃ in pueritia cũ quocũq̃ȝ viro ſibi acciderit: puero vel ſene aut cũ puero poſtq̃ȝ dies itrauerit. Et iam diximus duo quarta orientalia ſecundũ ſtatũ natiuitatis ⁊ eſt vnũ .10.11.⁊.12. domus. Et aliud .4.5.⁊.6. domus.

¶ At ſi in altera duarum occidentaliuȝ extiterit tarde marito coniugabitur: vel in prima iuuentute ſeni deſponſabitur.

¶ Et ſi fuerit in duobus q̃rtis occide̅talibus: copl'abit̃ tarde ãt cũ vetula poſtq̃ȝ i dies ꝓceſſerit.

¶ Unũ ex q̃rtis occide̅talib⁹ eſt aſce̅dens .2.⁊.3. ⁊ aliud eſt .7.8.⁊.9. domus: hec duo q̃rta ſunt in cõparatione natiuitatis: ꝓ eo ꝙ ſol eſt maioris pote̅tie ac dñij cũctis rebus celeſtib⁹: ꝯuenit vt oẽs pl'te habeãt q̃rtã ſm mundũ in cõparatiõe ſolis: ⁊ ꝙ in his q̃rtis ſol nõ habeat vllã parte̅. Et ꝯuenit vt itelligas in h̃ loco: ꝙ qñ acciderit in natitate viri ⁊ mulieris: vt ſit ſol ⁊ luna in q̃rtis orie̅talib⁹ ipſe ⁊ ipſa copulabunt̃ in ſua pueritia vir cũ puella ⁊ mulier cũ puero. Et

ſi ambo fuerit in q̄rtis occidētalibꝰ copulabūtur nati in ſe‑nectute vir cū vetula: ⁊ mlier cū ſene. Et ſi luna fuerit i na‑tiuitate viri in aliquo quartoꝝ oriētaliū ⁊ ſol in aliquo q̄r‑toꝝ occidentaliū: copulabit̄ vir in ſenectute ſua cū puella ex puellabꝰ. Et ſi luna in natiuitate alicuiꝰ mulieris fuerit in aliquo quartoꝝ oriētaliū: ⁊ ſol in aliquo quartoꝝ occidē‑taliū: copulabit̄ ipa mlier poſtq̄ ꝓceſſerit i dies viro. Et h̄ mō ꝯtigit mihi ſ;z natiuitatē meā eo ꝙ luna erat i q̄rto occi‑dētali: tardauit ꝯiugiū meū circa. 30. ānos: ⁊ q2 ſol erat i q̄r‑to oriētali mlieres qbꝰ copulatꝰ fui: oēs puelle erāt.

¶ Q̄ð ſi i ſigno vniꝰ fuerit figure: ⁊ in eo plane‑taȝ matutinalē iuenerimꝰ: vni tm̄ viro tradet̄.

¶ Et ſi fuerit in ſigno huius figure: ⁊ inueneris i eo planetā matutinalē: copulabit̄ cū vno viro.

¶ Uult dr̄e: ꝙ qn̄ ſol fuerit i natiuitate alicuiꝰ mlieris in ſi‑gno vniꝰ figure: ⁊ applicuerit in ipſo ſuo ſigno vni plr̄e ſoli mlier nūq̄ copulabit̄ pluſq̄ vni viro. Et ꝙ dixit: ⁊ iueneris i eo vnū pltaȝ matutinalē: vult dr̄e ꝙ copulabit̄ cū puero: ⁊ ſi eū iueneris veſptinalē: copulabit̄ cū viro magno diebꝰ. Ubi grā. ſi acciderit i natiuitate alicuiꝰ viri ꝙ luna iūgat̄ tri‑bus pltis donec ſtetit i ſuo ſigno: quoꝝ vnꝰ ſit veſptinalis: ⁊ aliꝰ matutinal' alter vo ſub radijs. Ille q fuerit matutinal' ſignificat ꝙ vir ille copulabit̄ cū puella: ⁊ ille q fuerit veſp‑tinal' ſignificat ꝙ copulabit̄ cū vetula: ⁊ ille q fuerit ſub ra‑dijs ſignificat ꝙ nunq̄ copulabit̄. Et debes ſimilr̄ itellige‑re per ſtatū ſolis in natiuitatibus mulieꝝ.

¶ Et ſi i ſigno duū corpoꝝ vl' pluriū figurarum extiterit: aut i figura pluſq̄ vni matutinali plr̄e fuerit aſſociatꝰ: mltos maritos habebit.

¶ Et ſi fuerit in ſigno duoꝝ corpoꝝ vl' figurarū multaꝝ: aut cū plus vno planeta ex matutialibꝰ ꝑticipatōeȝ hūerit i figura: copulabit̄ vice mlta.

¶ Uult dr̄e ꝙ qn̄ ſol fuerit i natiuitate mlieꝝ i ſigno bicor‑poreo vl' mltaꝝ figuraꝝ aut ꝑticipatꝰ fuerit i ſuo ſigno: cū pluri vno plta: ſignificat ꝙ mlier copulabit̄ mlta vice. Et ꝓ eo ꝙ dicit: ex his q ſūt matutinales: notificauit nobis id qð gloſaui i caplo qð fuit an̄ iſtud: ⁊ eſt ꝙ ſignificat i eo pue‑roꝝ. Et adhuc rē aliā vltra id qð tibi gloſaui ⁊ ē ꝙ plr̄e ma‑tutinales q ſūt de haȝ ſol: ⁊ ſignificat magis mltitudinis. Silr̄ itelligimꝰ ꝑ hoc ꝙ plr̄e veſptinales ſignificāt i natiuita‑tibꝰ viroꝝ qn̄ aſpexerit ſe cū luna: mltis vicibꝰ copulari.

¶ Item ſi in figura ſoli ſaturnꝰ aſſociet̄: erit ſuꝰ vir probus ⁊ iuſtus ac laborioſus.

¶ Silr̄ ſi participatus fuerit cum ſaturno: erit maritus bone legis: amator laboris.

¶ Conuenit ꝙ hec participatio ſit de bono aſpectu: quia ſi fuerit de contrario nocebit.

¶ Si vero cum ioue ſol ſocietatē hūerit: humi‑lis erit ⁊ magnanimꝰ. ſi āt cū marte: erit crudel' ⁊ nulliꝰ dilectiōis: nec hūiliabit ſe. ⁊ ſi cū vene‑re: erit probus ⁊ formoſus. At ſi mercurio aſſo‑ciatur: in rebꝰ vite proficiet: ⁊ erit laborioſus.

¶ Et ſi hūerit ꝑticipationē cū ioue: erit abſtinen‑tie bone: nobil' cordis. ⁊ ſi cū marte: maritꝰ erit fortis cordis: ſine vllo amore: ⁊ ſupbꝰ. ⁊ ſi cum venere: erit plcher ⁊ lipidꝰ. ⁊ ſi cū mercurio: erit ꝑfectuoſus i ſuis fcis: ⁊ factor mltaꝝ rerum.

¶ Hoc totū gloſauimus: quādo locuti ſumus de luna.

¶ Sȝ ſi cū ſaturno venꝰ fuerit: eiꝰ vir erit feſſus: ⁊ a venereis actibꝰ ſe cōtinebit. ⁊ ſi cū ioue fue‑rit ſuus vir erit bonꝰ ⁊ iuſtꝰ: ac verecūdus. ⁊ ſi cū marte: erit acute cōplexionis: ⁊ circa venere‑os actꝰ valde ſollicitabit̄. eritq̄ fornicator. At ſi cum mercurio permanſerit: circa filios propri‑os erit valde pius.

¶ Et ſi venus participationē hūerit cū ſaturno: maritꝰ erit feſſus ⁊ pauce luxurie. ⁊ ſi cuȝ ioue: erit bonꝰ i lege ſua: ⁊ verecūdus. ⁊ ſi cū marte: erit ꝯplōnis calide: ſupmus i luxuria.

¶ Hoc totum demonſtratum eſt: in gloſis preteritis.

¶ Q̄ð aūt ſupiꝰ diximꝰ ex duabꝰ quartis oriēta‑libꝰ i ſole itelligendū ē eē dictū de duabꝰ quartis quaꝝ altera punctū aſcēdentis: altera vero pun‑ctum occidētis zodiaci circuli p̄cedit. In lūa ve‑ro de duabꝰ quartis q̄ ſūt iter cōiūctionē ⁊ pre‑uentionē quouſq̄ ſit dimidiū illius luminis hoc intelligere debemus. Ex duabꝰ itē q̄rtis occn̄ta‑libꝰ: illas q̄ his p̄dictis opponūt̄ itelligemꝰ.

¶ Id qð dicere volumꝰ i hoc loco ð duabꝰ quar‑tis oriētalibꝰ ſolis ſūt duo quarta anteriora a pū‑cto aſcēdētis: ⁊ a pūcto occidētis zodiaci. Et i luna duo quarta q̄ ſūt iter cōiunctionē ⁊ oppoſi‑tionē dum ſit dimidiata in luce. ⁊ duo quarta oc‑cn̄talia ſūt duo q̄rta cōpoſita duobꝰ q̄ p̄diximꝰ.

¶ Uidet̄ ꝙ aliqs addidit h̄ i margine libri ptho. i rōne glo‑ſe: ⁊ ille q extraxit librū iſtū: poſuit i textu: ⁊ ſemp ita remā‑ſit q2 ptho. nunq̄ ꝯſueuit v̄ba ſua gloſare i aliquo loco: imo ſemp fuit ꝯſuetudo ſua icludere v̄ba ſua: ſicut fecit Ariſt. ⁊ vnū cū alio cooperire. Et poſtq̄ ita ē: duo q̄rta oriētalia et duo occidētalia ſūt i luna ſcðȝ ſitū ſuū i mūdo. ⁊ ſolis: ſcðm ſitū ſuū i natiuitate: ⁊ hec res aſſilatur vana: vt ſol habeat ſtatū ſcðm natiuitatē ⁊ nō luna. Et ꝓpter hoc intelligit̄ ꝙ hec v̄ba fuerit ſcripta in margine libri ptho. in rōne gloſe: ⁊ poſtea poſita fuerit in textu.

¶ Cūq̄ lūinaria cōuenieter adinuicē i vtraq̄ na‑tiuitate ꝑ aſpectū aſſociant̄. i. trio vl' ſextili ſe reſ‑pexerint: ꝓprie vero cuȝ hoc fuerit ex tabdil: ⁊ maxime cum virili natiuitate luna ſoli conueni‑enter in muliebri natiuitate fuerit aſſociata: eoꝝ coniugium nunq̄ diſſoluetur.

¶ Actum huius coniugij erit i plus firmū ⁊ fixū ſi duo lūinaria ꝑticipatōeȝ hūerit i figura i amba‑bus natitatibꝰ tali ꝑticipatōe q̄ ſit concordātie: ita ꝙ ambo ſint de trino vl' ſextili. ⁊ maxie ſi hoc acciderit cū cambiamēto: ⁊ eo maiꝰ ſi luna ꝑtici‑patōeȝ hūerit in natiuitate viri cū ſole in natiuita‑te mulieris participatione concordantie.

¶ Iā ſcimꝰ ꝙ ꝯiugiū viroꝝ ē. ſm lunā i ſuis natiuitatibꝰ et mlieꝝ ſcðȝ ſolē i ſuis natiuitatibꝰ. Et ꝙ bonitas ⁊ malitia mlieris ⁊ viri ſilr̄ erit ſ;z ſtatū i quo erit venꝰ. Et id qð ꝯue‑nit nos i h̄ ocō mōſtrare: ē: ꝙ ſol ⁊ luna aſpiciāt ſe i aliq̄ na‑tiuitate de trino vl' ſextili ſignificat ꝙ ibi erit amor et ami‑citia. Et ſi acciderit cū h̄ ꝙ ibi ſit cābiamētū: ⁊ hoc ē ꝙ lu‑na ſeſe ꝯcordet cū ſole in natiuitate viri. ſimiliter ꝙ con‑

coꝛdet cum ſole in natiuitate mulieris: de bono aſpectu. ſimilr̄ ꝙ ſol i natiuitate mlr̄ieris ſe ꝯcoꝛdet cuȝ luna: ⁊ plus ꝙ ſol ſue natiuitatꝭ ꝯcoꝛdet cū luna natiuitatis viri de bono aſpectu. Nā talis ꝯſtellatio q̄lis iſta ſignificat amoꝛē et amicitiā magnā: iter viꝝ ⁊ mulierē: ⁊ ꝙ nunq̄ȝ eoꝝ ſeꝑabit̄ ꝯiugiū. Et poſtq̄ȝ nob̄ dedit regulā amoꝛis ⁊ amicitie: ac firmamti ⁊ ꝯiugij: vult dare nob̄ regulā diſcōueniētie ⁊ odij.

Qualibet etiā occaſiōe diſſoluet̄: cū pꝛedicta lūinariū loca fuerit i ſignis q̄ adinicē nō colligāt̄ vl̄ que per diametrū ſibimet opponūtur: aut ex tetragona radiatione ſeſe reſpexerint.

Et deſtruit̄ ⁊ ꝑditur cōiugiū: ꝓ eo ꝙ accidat quādo loca lūinariū q̄ diximꝰ fuerint i ſignis diſcoꝛdantibus: vel fuerit i oppōne vel quarta.

Uult dicere ꝙ qn̄ ſol ⁊ luna i natiuitate viri vl̄ mulieris fuerit diſcoꝛdari vnꝰ cū alio vl̄ fuerit i 4.ª vl̄ oppōne: hoc ſignificat viro ꝙ erit ſolcero: ⁊ mlr̄ieri ꝙ nō erit firma cū viris q̄bꝰ fuerit copulata. Et manifeſtū ē ꝓ eo ꝙ ſupꝛꝰ dixit: ꝙ qn̄ cū tali ſtatu locꝰ lune ī natiuitate viri ꝑticipationē nō hūerit loco ſolis i natiuitate mulieris: vir ipſe mulierē illā abhoꝛrebit: nec erit firmus nec ſtabilis vlla manerie cū eadē. Et ſi fuerit locꝰ ſolis: i natiuitate mulieris diſcoꝛdatus: cū loco lune: i ſuamet natiuitate: tali diſcoꝛdātia. Et ſilr̄ ꝓ diſcoꝛdātia ad locū lune: in natiuitate mariti mulier ꝓpꝛia illū abhoꝛrebit maritū ⁊ nō remanebit cū eo.

Et ſi ad lūinaria q̄ ſibimet i idonea figura conueniunt ſuos radios foꝛtune direxerint: cōiugiū in vtriſq̄ȝ dilectōe ⁊ iocūditate ac valitudine ꝑmanebit. At ſi ea reſpexerit infoꝛtūe ꝑmanebit quidē: ſed in litigio ⁊ odio ac damno.

Et ſi plr̄e foꝛtūe aſpexerit lūinaria accoꝛdata i ꝑticipatōe in figura: remanebit illud cōiugiuȝ: cū volūtate amoꝛe ⁊ ꝑfectu. Et ſi ea aſpexerint infoꝛtune erit ꝑſeuerātia ſua cū rixis cauſis: abhoꝛrentia ⁊ perditione.

Poſtq̄ȝ ſciuerimꝰ ꝙ ꝯiugiū erit firmū ⁊ amicitie aſpiciemus ſi foꝛtune teſtificātur loco ſolis: ⁊ lune. Et ſi ita fuerit erit illud ꝯiugiū cū volūtate ⁊ amoꝛe ⁊ ꝑfectu. Et ſi teſtificabunt̄ ſolūmō loco ſolis: erit volūtas ⁊ amoꝛ mulieri ⁊ nō viro. Et ſi teſtificabunt̄ loco lune: ſolūmō erit amoꝛ ⁊ ꝑfectus viro ⁊ nō mulieri. Et ſi teſtificabuntur infoꝛtune erit ꝑſeueratio illius ꝯiugij cum cauſis: indicijs abhoꝛrentia ⁊ ꝑditione. Et erit diſtinctio huius ſtatus ſcd̄ȝ diſtinctioneȝ ſtatus pꝛimi. Et manifeſtū eſt ꝙ qn̄ foꝛtune ⁊ infoꝛtune teſtificabūtur: res ſimilr̄ erit mixta.

Silr̄ etiā euenit i eoꝝ qualitatibꝰ inconuenientibus. Nam ſi lūinaribꝰ foꝛtune teſtificent̄: cōiugiū nō oīno denodabit̄: ſed poſt ſeꝑationē recōciliabunt̄: ⁊ cum dilectione durabiliter permanebunt. Sed ſi infoꝛtune teſtificēt̄ eis: erit ſeparatio valde litigioſa: ⁊ feritatis plena.

Et ſc̄m hoc ſilr̄ erit res i ſtatibꝰ i q̄bus nō ē cōueniētia nec firmitas: qꝛ quādo teſtificabūt̄ foꝛtune duobꝰ luminaribꝰ: nō ſeparabit̄ cōiugium nec deſtruetur totaliter: ſed erit ſeꝑatio i eo cuȝ reditu: reminiſcentia ⁊ amoꝛe: amboꝛum perſeuerantiū i bona volūtate. ⁊ ſi teſtificabunt̄ i eis foꝛtune: erit ſeparatiō per rixas que ocurrent inter eos: ⁊ fugiet vnus ab alio.

Quādo ſciemus ꝙ ꝯiugiū nō erit ſtabile nec remanebit: aſpiciemꝰ aūt ⁊ ſi teſtificabunt̄ fortune locis ſignoꝝ ſignificabūt ꝙ reditus erit ⁊ ꝙ iter eos durabit amoꝛ ⁊ bona volūtas. Et ſi teſtificabūt̄ ifoꝛtune: ſine vlla foꝛtūa: erit ſeparatio ſine reditu cū rixis ⁊ mēdacijs. Et bn̄ itelligimꝰ ꝑ hec v̄ba ꝙ ſi foꝛtune teſtificabunt̄ lune in natiuitate viri: amoꝛ erit ex ꝑte viri. Et ſi teſtificabūt̄ ſoli i natiuitate mulieris: amoꝛ erit ex ꝑte mulieris. ſilr̄ ſi ifoꝛtune teſtificabūtur in illa viri: rixa erit ex parte viri. Et ſi teſtificabūtur in illa mulieris: rixa erit ex parte mulieris.

At ſi ſolus mercuriꝰ cū eis extiterit: manifeſte ſeparabunt̄ cū inculpatōibꝰ ⁊ q̄rimonijs. Oꝛ ſi venꝰ cū eis fuerit: cōtiget hoc ꝓpter adulteriū vel nigromantiā: ſeu ꝑꝑ huiꝰ ſimilia.

Et ſi mercuriꝰ fuerit cū eis: erit ſeꝑatio ifamata ⁊ detecta: ⁊ malo dicto gentiū. ⁊ ſi fuerit venꝰ cū eis: erit ſeꝑatio ꝑꝑ foꝛnicatōeȝ vl̄ fayturas.

Uult dicere ꝙ qn̄ mercurius teſtificabit̄ cū ifoꝛtunis ſignificatoꝛibꝰ ſeparatiōis: oñdit ꝙ ſeparatio erit multū diuulgata ⁊ diffamata cū accuſatiōibꝰ magnis. Et ſi venꝰ cū ifoꝛtunis teſtificabit̄ ſignificatoꝛibꝰ ipſis oñdit ꝙ ſeparatio erit ꝓ parte foꝛnicatiōis ⁊ fayturaꝝ ⁊ ſilium ſecretoꝝ. Hoc.n. eſt iudiciū ꝯiugij qđ currit iter hoīes bone fame cū in foꝛnicatiōe ⁊ luxuria hoīuȝ vnꝰ cū alio ⁊ mulieꝝ vna cū alia: ⁊ rebꝰ oībꝰ ꝑtinētibꝰ ad luxuriā: licet in hoc multū locutus fuerit ꝑthō. qn̄ locutꝰ fuit in moꝛibus aīe: vult dare hic regulas ꝓpꝛias quales ad hoc pertinent.

Qualr̄ autē fiat matrimoniū ꝑ venereas atq̄ȝ martiales ac ſaturninas qualitates demonſtrabitur. Nam ſi cum luminaribus ſe conueniēter habuerit: erit coniugium idoneum ⁊ legittimū. habetur etenim inter venereȝ ⁊ vtrunq̄ȝ pꝛedictoꝛum planetarum velut quedā habitudo: eiꝰ autē reſpectus ad martem vxoꝛem iuuenculam foꝛe demonſtrabit: ⁊ iter eos eſt habitudo: qꝛ vniuſcuiuſq̄ȝ eoꝝ exaltatio eſt in ſigno triplicitatis alterius: eius vero ſocietas cum ſaturno: vetulam vxoꝛem foꝛe ſignificabit: inter quos ēt eſt habitudo: qm̄ vtriuſq̄ȝ domus eſt in ſigno triplicitatis alterius.

Et cōiunctiōes quales eueniūt qualicūq̄ȝ manerie: cōuenit nobis cognoſcere ac ſcire aſpiciēdo ad venerem: martem ⁊ ſaturnum. Et ſi fuerint cum luminaribus in bono ſtatu: coniūctio erit cū rectitudine ⁊ cum lege: qꝛ inter venereȝ ⁊ pꝛedictos duos planetas eſt attinētia: quoniā ſi aſpexerit ſe cuȝ marte aſpectu bono: ſignificabit ꝙ coniūctio erit cū puella. ⁊ attinentia que ē inter venerem ⁊ martem: eſt ꝙ exaltatio cuiuſlibet eoꝛum eſt in ſigno de trigono alterius. Et ſi aſpectum habuerit cum ſaturno: ſignificat ꝙ coniunctio erit cuȝ vetula. ⁊ attinētia inter eos exiſtens eſt: quia res vtriuſq̄ȝ eoꝛum eſt in trigono alterius.

¶ Jam demõſtrauimus q coniugium qđ eſt ſm legẽ debet iudicari ſm ſtatũ lune ⁊ ſolis. Et oñdim⁹ adhuc añ q ↄiunctio q̃ eſt ſine lege dz iudicari ſm ſtatum veneris reſpectu martis ⁊ ſaturni: cui⁹ rõ eſt: qꝛ ven⁹ ſignificat luxuriã nãlr: ⁊ eſt iter eã ſaturnũ ⁊ martẽ attinẽtia quã dixit ptho. i vbis iſtis: Et poſtq̃ ita eſt ↄuenit q mars ⁊ ſaturn⁹ hẽant in luxuria ſignificationẽ ⁊ eſt manifeſtũ q ſi hi duo plẽte: participationẽ habuerint cum luminaribus bono aſpectu erit ↄiugium ſm legem: ⁊ ſi non fuerit bono aſpectu: ſignificabit q erit ibi fornicatio ⁊ ſimilia.

¶ Quapropter venus cũ marte qualitatẽ amoris efficit abſolute.

¶ Et ꝓpter hoc faciunt venus ⁊ mars res que ſunt inamoramentum.

¶ Ven⁹ eſt tẽperate cõplexionis tẽdẽs paꝝ ad frigiditatẽ ⁊ humiditatẽ: ⁊ mars ẽ male cõplexionis ⁊ valde fortis ſiccitatis ⁊ qñ cõmiſcent̃ cõponit̃ ex eis mixtio vna q̃ vterqȝ eoꝝ alteri ꝓcliat̃. Et ptho. dixit q exaltatõ vtriuſqȝ eoꝝ ẽ i trigono alteri⁹. Et dixerũt alij q gradus exaltatõis vtriuſqȝ ẽ i gradu exaltatõis alteri⁹: pp q ſignificat figura q̃ fit de venere ⁊ marte: oẽs rẽ q̃ eſt iamoramentũ.

¶ Cũ qb⁹ ſi mercuri⁹ fuerit: erit hoc manifeſtũ.

¶ Et ſi fuerit mercurius cum eis: res erit diuulgata ⁊ detecta.

¶ Jã oſtẽdim⁹: q mercuri⁹ ſignificat detectionẽ rei: qꝛ demõſtrat ṽtutẽ ſolis in ſignis qꝛ eſt circa eũ: ⁊ defert ad alia ſigna cũ ſuo aſpectu: qꝛ ſemꝑ cito vadit circũquaqȝ ſolẽ: ⁊ ꝓpter hoc ↄuenit q qñ cũ venere ⁊ marte ꝑcipationẽ hũerit in figura: ſignificẽt amorẽ publicũ ⁊ detectũ.

¶ Si fuerit in ſignis qdẽ vtriqȝ coib⁹: vt capricorn⁹ ⁊ piſces: ſignificabunt quod proprie ſorori vel ſue conſanguinee cõiugabitur.

¶ Et ſi fuerit in ſignis in qbus participationem habent ſicut capricornus ⁊ piſcis: ſignificat q luxuria erit cũ ſororibus ⁊ ꝓpinquabus.

¶ Vult dicere q qñ in natiuitate participabũtur venus et mars ⁊ fuerit in ſignis in qb⁹ ambo habuerit dignitatẽ ſignificabit̃ q luxuria erit cũ ſororib⁹ ⁊ ꝓpinquabus ita q vnus ſit in capricorno ⁊ alter in piſcibus qꝛ in his duobus habent ambo dignitatem.

¶ Et ſi i maſculinis natiuitatib⁹ in eiſdem luna fuerit: natus cũ duab⁹ ſororib⁹ vel duab⁹ ↄſanguineis adinuicẽ venereos act⁹ exercebit. ſi aũt in feminea natiuitate idẽ ꝑmãſerit: eã duo conſanguinei vl' duo fratres inceſtabunt.

¶ Et ſi i natiuitate viri aſpexerit ſe cũ luna: vir ille iacebit cũ duab⁹ ſororib⁹ vel duab⁹ ꝓpinquabus. ⁊ ſi ſe aſpexerit i natiuitate mlieris: iacebũt cũ muliere duo fratres vel ꝓpinqui.

¶ Vult dĩe qñ ven⁹ ⁊ mars in ſignis fuerit qb⁹ ambo pticipatiõnẽ hũerit: ⁊ aſpexerit ſe cũ luna: ſignificabũt q vir iacebit cũ duab⁹ mlierib⁹ q̃ ſint ſorores vl' ꝓpinque. Et ſi i natiuitate mlieris aſpexerit ſe cũ ſole: ſignificabũt q iacebũt cũ ipſa muliere: viri duo q ſint fratres vel ꝓpinqui.

¶ At ſi cũ ſaturno ven⁹ extiterit: erit coniugium idoneum: longoqȝ tempore permanebit.

¶ Silr ſi fuerit ven⁹ cũ ſaturno: erit coniunctio cum voluntate durabilis.

¶ Quia ven⁹ eſt femina: ⁊ ſaturn⁹ maſculus ⁊ ei⁹ cõplexio tẽperat̃ cũ ea: eſt iter eos ſilr pticipatio magis qꝛ libra ẽ domus veneris ⁊ ſilr trigon⁹ ⁊ exaltatio ſaturni. Et capricornus etiã eſt dom⁹ ſaturni ⁊ trigon⁹ veneris: ⁊ ꝓpter hoc ſaturn⁹ cũ venere tẽperat̃ maiori tẽperamẽto illo martis ⁊ iouis ⁊ veneris. qꝛ dom⁹ martis ſunt oppoſite domib⁹ veneris. Et poſtq̃ ita ſe hȝ i ſaturno: ↄtigit qñ pticipat⁹ fuerit cũ venere: q ſignificet volũtatẽ ↄiũctiõis ⁊ q durabit.

¶ Cum quibus ſi mercurius manſerit: erunt cũ hoc eis ad proficuum.

¶ Etſi hoc fuerit cũ mercurio: res erit ꝓfectuoſa

¶ Hoc eſt quia domus mercurij ſunt in trino domorũm veneris ⁊ ſaturni.

¶ Qꝛ ſi cum hoc etiam mars iterum cũ eiſdẽ fuerit: coniugium nõ erit firmum ⁊ eis nocebit.

¶ Et ſi fuerit in hoc cũ marte: non erit firma nec ſtabilis: ſed nocibilis ⁊ zelotipia.

¶ Vult dĩe q ſi venus accordata fuerit cũ ſaturno ⁊ ſilr habuerit participationẽ cũ marte: ſignificat q res erit nocibilis: nec durabit: ⁊ hoc qꝛ domus martis domibus veneris ſunt oppoſite: ⁊ in. 4. domoꝝ ſaturni.

¶ Si aũt ei⁹ qualitas eoꝝ qualitatib⁹ aſſimilet̃: mulier viro ſibi cõtẽporaneo copulabitur.

¶ Etſi fuerit ſtat⁹ ſuus tal: ſicut ille ſolis: erit cõiunctio mulieris cũ magno viro dieꝝ ſicut ipſa.

¶ Vult dicere q qñ venus fuerit in ſuis dignitatibus ⁊ figuris ſibi ↄuenientibus ſignificat q ↄiũctio que erit inter viꝝ ⁊ mulierem erit ſenilis etatis.

¶ Si aũt ipſa plus illis orientalis extiterit: viro ſe minori deſponſabit: ⁊ vir vxorem ſe minorẽ ſubartabit. At ſi magis occidentalis fuerit: mulier viro ſe ſeniori nubet: vir autem vxorẽ ſe antiquiorem deſponſabit.

¶ Et ſi fuerit magis orientalis alijs planetis: copulabit̃ mulier iuniori ea: ⁊ copulabit̃ vir iuniori eo: ⁊ ſi fuerit magis occidẽtalis: copulabit̃ mulier viro pliũm dieꝝ ea: ⁊ vir antiqori eo.

¶ Hec eſt regula qua ſcire poſſumus quot dieꝝ erit vir aut mulier: ⁊ vult dicere q ſi venus fuerit orientalior ceteris planetis copulabitur mulier iuniori ea: ⁊ vir iuniori eo: ⁊ ſi occidentalior ecõuerſo.

¶ Item ſi venus ac ſaturn⁹ in ſignis ſibi coibus cõmorentur: vt capricorn⁹ ⁊ libra: erit cõiugiũ inter cõſanguineos. Si aũt hui⁹ predicte qualitatis luna fuerit ⁊ in aſcẽdẽte celiue medio q̃litas ipſa ꝑmanſerit: nat⁹ cũ matre vl' nouerca ſeu matertera: mulier vero cũ ꝓle ꝓpria: vel cũ ſue ſororis filio: ſeu cũ ſuo genero veneri militabit.

¶ Et ſi ven⁹ ⁊ ſaturn⁹ in ſignis fuerit i qb⁹ participationẽ hẽant: ſicut eſt capricorn⁹ ⁊ libra: cõiunctio iter ꝓpiquos erit. ⁊ ſi cũ luna fuerit iſte ſtatus: ⁊ acciderit hoc i aſcẽdẽte vel i medio celi: vir iacebit cũ matre ſua vel ſorore ſue matris aut cũ muliere patris ſui: mulier vero cũ ꝓle ꝓpria: vel cum ſue ſororis filio: ſeu cum ſuo genere: veneri militabit.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ ſciuerimꝰ ꝙ ↄiunctio acciderit iter ꝓpinquos iſpiciemꝰ in natiuitatibꝰ viroꝝ a luna: ⁊ ſi cũ venere ꝑticipationẽ hũerit: ⁊ mars cũ venere ⁊ ſaturno: ⁊ acciderit hꝫ in aſcẽdẽte vel .io. ſignificat ꝙ vir ille cũ mr̃e ſua iacebit vl̓ cũ amita ſeu cũ muliere pr̃is ſui: ⁊ ſi hꝫ acciderit ĩ natiuitate mulieris: iacebit cuꝫ muliere illa pater ſuus vel filius ſue ſororis: aut maritus filie ſue.

¶ Or ſi ſol iſtius p̃dicte qualitatis extiterit: ⁊ planete occidẽtales fuerit: natus filie vl̓ ſui fratris: ſeu ſororis nate: aut ꝓprij filij cõiugis: inceſtabit cubilia. Mulier autem cuꝫ patre vel patruo ſeu matris viro delinquet.

¶ Et ſi ſol fuerit cũ ſtatu quẽ diximꝰ: vel fuerint planete occidẽtales: vir cuꝫ filia ſua iacebit: aut cũ filia ſue ſororis: aut cũ muliere filij ſui: ⁊ mulier iacebit cũ patre ſuo vel fratre ſui patris: aut cum marito ſue matris.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ ſciemus ꝑ ſtatũ veneris ꝙ ↄiũctio erit in ꝓpinqs ⁊ iueniemꝰ ꝙ ſol id ꝑticipat̃: ⁊ fuerit pl̓te ſignificatores in occidẽte: talis ↄſtellatio ſignificat ꝙ vir iacebit cũ filia ſua vl̓ cũ filia ſui fratris aut cũ muliere ſui filij. Et mulier cũ pr̃e ſuo iacebit aut cũ fratre ſui fratris: vel cũ marito ſue mr̃is. Et ego vidi quandã q iuit ad terrã aliã dimiſſa q̃dã filia ſua ꝑua: in domo ſua: ⁊ poſt ml̓tos annos redijt ad domũ ſuã nec filiã ſuã cognoſcebat ⁊ petijt mulierẽ cui copulari poſſet: ⁊ ↄtraxit mr̃imoniũ cũ eadẽ filia ſua: vno nõ cognoſcẽte aliũ: ⁊ poſt ↄiugiũ fcm̃ hũit filios de eadeꝫ: veꝝ poſt longũ tp̃s cognouerũt ſe: ꝙ erãt pater ⁊ filia: vñ ꝓpter legẽ oportuit eos diuortiũ celebrare: filij aũt remãſerũt et ita cõpleta fuit ↄſtellatio natiuitatum ſuaꝝ.

¶ At ſi hec p̃dicta qualitas nõ in ſignis vnius generis ſed ĩ locis femininis fuerit: natꝰ plus equo veneri decantabit: oĩbus etiam modis agere ⁊ pati ſibi nullatenus erit difficile.

¶ Et ſi ſtatꝰ iſte quẽ ante diximus nõ fuerit in ſignis nature vnius: ⁊ acciderit ꝙ ſint in locis femininis: natus erit multum luxurioſus: ſine verecundia: de leui mouebitur ad luxuriam faciẽdam per quaſcunqꝫ partes poterit.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ venus ꝑticipationẽ hũerit cũ ſaturno vel marte aut ambobꝰ: ⁊ acciderit ꝙ ſit venꝰ alterꝰ nature ab ea cuius eſt ſignũ ĩfortune ⁊ fuerit loca in qbꝰ ſtat venꝰ feminina ſignificat ꝙ natus erit fornicatiõis magne: ꝑ q̃ꝫcũqꝫ ꝑtẽ poterit ⁊ quõ ſibi accidat. Et iã oñdimꝰ in eo ꝙ trãſiuit qꝛ ſigna vniꝰ nature ſunt mobilia: cũ mobilibꝰ ⁊ fixa cuꝫ fixis: ⁊ maſculina cũ maſculinis: ⁊ ſil̓ia. Et bene intelligit̃ qd vult dicere hoc de vna natura: ꝙ eſt ꝓ maſculino ⁊ feminino: per accidẽs ſicut eſt ſcd̃m ſignũ ab aſcẽdente. Et loca q̃ ſunt dignitates planetaꝝ femininoꝝ.

¶ Si autem quarundam figurarum p̃dicta hec qualitas extiterit: cum hoc etiaꝫ in veneris actibus turpiter conuerſabitur.

¶ Et ſi q̃ figura ex ſtellis fixis acciderit cuꝫ hoc ſtatu: ſignificat ꝙ natus erit magne polutionis in luxuria.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ ſignificatio nati fuerit vt ſit magne luxurie: ꝑ q̃ꝫcũqꝫ ꝑtẽ poterit: ⁊ ẽ vt iaceat vir cũ viro vl̓ cũ ml̓iere: vl̓ alter iaceat cũ eo: vel ꝙ mulier velit vt vir iaceat ab ambabꝰ ꝑtibꝰ cũ eadẽ: ⁊ ꝙ ipſa ml̓r cũ alijs ml̓ieribꝰ iaceat fricãs eas erit res talis fortior ⁊ v̓tutis maioris ſi ſignificatores iſti fuerit cũ figuris ſtellaꝝ fixaꝝ quales dicet.

¶ Sunt quidem he figure principia leõis ⁊ arietis: necnõ qđ grece ſil̓e littere .λ. vocatur: ⁊ hec eſt eius forma λ cuius vna ſtellarum aldebarã appellatur: eſt etiam illud qđ grece vocatur calcas: ⁊ eſt finis leonis: facies quoqꝫ capricorni inter eaſdem figuras nũeratur. At ſi hec qualitas ĩ duobus primis angulis qui ſũt orientalis ⁊ meridianus inuenta fuerit: erit in ſuis operibus manifeſtus: ⁊ ea in locis in quibus hoĩes in vnum conueniunt reuelabit. Si autem in vltimis angulis qui ſunt occidentalis ⁊ ſeptẽtrionalis fuerit: erit eunuchꝰ: ⁊ varias calamo diſtinguet voces: aut erit ſterilis vl̓ ſine virge foramine.

¶ He figure ſunt anteriores partes leonis ⁊ arietis: ⁊ id quod dictũ eſt ethala: quod aſſimilatur laude grece littere. ⁊ eſt talis figura λ: ⁊ eſt hec in qua morat̃ ſtella fixa: que dicta ẽ aldebarã: figura etiã que dicta eſt ĩ greco calcas: ⁊ eſt finis leonis: ⁊ de illis eſt etiã finis capricorni. ⁊ ſi fuerint iſti ſtatus in duobus angulis primis: qui ſũt oriens ⁊ mediũ celi: erit natus exuerecũdatꝰ in factis ſuis ⁊ deteget illud: ⁊ labe ipſa induetur publice. ⁊ ſi fuerit iſte ſtatus in alijs duobus angulis vltimis: qui ſunt occidentalis ⁊ ſeptentrionalis: erit caſtratus: algogerus: ſpadꝰ: vl̓ manerius qui filium non habebit: aut erit clauſus.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ ſtatꝰ nati ſignificauerint pollutionẽ magnã in luxuria: ⁊ ſignificatores fuerit in aſcẽdẽte vl̓ .io. natꝰ deteget fcã ſua mala publice ⁊ ſine verecundia aliq̃ ⁊ ſi ſignificatores in accñte fuerit vl̓ in q̃rta erit res ſic ĩ coopto ⁊ in pauco ꝙ natꝰ erit caſtratꝰ vel manerius ⁊ ſi fuerit mulier erit clauſa. Et poſtq̃ꝫ hi ſtatus ſunt cũ angulis iſto mõ: bene ĩtelligit̃: ꝙ ſi fuerit ſignificatores ĩter angulos ꝙ erit detectio: ⁊ ↄtrariũ eius qđ dixit ſcđꝫ ꝙ ſtant circa angulos ſup terrã ⁊ illos ſubtus terrã: ⁊ hoc mõ erit ſil̓r in ſua cõparatione ad ſolem in decreſcõne ⁊ ↄtrario eius qđ dixit.

¶ Sed ſi cuꝫ hoc in eis mars fuerit ſi maſculus extiterit: eiꝰ virga cũ teſticulis abſcidet̃. ⁊ ſi fuerit femina: valde ꝓfũda erũt ſua muliebria.

¶ Et ſi fuerit mars cuꝫ eo vir habebit virilia mẽbra inciſa. ⁊ ſi fuerit mulier erit fricatrix aliarũ.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo ſignificatores mõſtrauerit ꝙ natꝰ caſtratus vel manerius erit clauſus: ⁊ teſtificabit̃ eis mars ſi vir fuerit: mẽbra virilia cõtracta habebit: ⁊ ſi fuerit mulier alias mulieres fricabit.

¶ In maſculinis vero natiuitatibus natorũ qualitates in venereis actibus ex marte generaliter nos inueſtigare conuenit hoc modo. Cum igit̃ a venere vel ſaturno ſeparat̃ eiqꝫ iuppiter teſtificatur: natꝰ in coitu erit mitis ⁊ non imundus: nec veneri niſi ſolũmõ a natura coactꝰ militabit.

¶ Et conuenit vt aſpiciamus ĩ ſtatu nati qui vir

fuerit qſtio erit i luxuria ꝓ pte martis iſto modo: ita ꝙ quādo participatus fuerit de venere ⁊ ſaturno: ⁊ ſibi teſtificabitur iuppiter: erit natus limpidus ⁊ bone abſtinentie in luxuria: q2 tātū diliget ꝙtū nature expedit ⁊ non magis.

¶ Uult dicere ꝙ quādo mars participatus fuerit cū ſaturno ⁊ ſilr venus ab eo ⁊ teſtificabit ſibi iuppiter: mōſtrabit in natiuitatib⁹ viroꝝ res quas dixit.

¶ Si autem cum ſolo ſaturno fuerit a venere ꝓlongabitur: ⁊ in hoc erit piger ⁊ frigidus.

¶ Et ſi acciderit ꝙ ſit cū ſaturno ſolo: erit piger ⁊ frigidus in luxuria ⁊ abſtinebit ſe de illa.

¶ Uult dīe ꝙ qñ mars ſepauerit ſe a ioue ⁊ a venere ⁊ remāſerit accordat⁹ cū ſaturno ſolo: ſignificabit tali ꝯcordantia: ꝙ vir erit multū frigidus in luxuria nec eā voluerit.

¶ Et ſi veneri ⁊ ioui in figura aſſocietur leuiter ad iſta promouebitur: ⁊ magnā inde voluntatem habebit: ſemetipz tñ inde redarguet: ⁊ coercebit: a turpib⁹ ēt ⁊ imūdis ſibi mltū cauebit.

¶ Et ſi participat⁹ fuerit in figura cuz venere ⁊ ioue: mouebitur cito ad luxuriam: ⁊ inde magnam volūtatem habebit: vincet eum volūtas: ⁊ a turpibus ſe cuſtodiet.

¶ Uult dīe ꝙ qñ mars aſpexerit cū venere ⁊ ioue ī aliq̄ natiuitate nat⁹ ille magnā habebit luxurie volūtatē: tñ vicet voluntatem ſuam: ⁊ cuſtodiet ſe a fama mala.

¶ At ſi cum ſola venere vel cuz ioue ſolo abſqz ſaturni aſpectu fuerit: magnam ſtupri voluntatē habere dicit: ⁊ delicioſe viuere cupiet.

¶ Et ſi cum venere ſolum fuerit vel cū ioue ſtādo cum eo: ⁊ ꝙ cum ipſa non ſit ſaturnus: nat⁹ magnam voluntatem delectationū habebit: et ꝑ ꝙtam partem poterit ſe trahere ad vitia.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mars adiūxerit ſe veneri ſoli aut cū venere ⁊ ioue ſilr: vel cū ioue ſolo ⁊ nō teſtificabit ſaturnus in his figuris habebit nat⁹ magnā luxurie volūtatē: ⁊ vterus ⁊ diliget eā multū: ⁊ faciet vel artabit q̄ manerie poterit in faciēdo vitia ⁊ delectatiōes ⁊ hoc ꝓpter martē q dat rōnē in tali manerie qualis iſta: ⁊ creſcit eā multum: ⁊ ꝑ eo ꝙ ſe iūgit cum venere manifeſtū eſt q2 iūgit cum ioue: quoniā iuppiter eſt cum cōplexione veneris.

¶ Sed ſi alter eorū veſpertinalis: alter vero matutinalis fuerit: natus cum viris ac mulieribus cohire deſiderabit: nec minus in vno ꝙ in alio ſollicitabitur. Et ſi vterqz fuerit veſpertinalis: in mulieribus tñ veneri miniſtrabit. Et ſi ſigna feminina fuerint: ipſe forſitan ad turpes actus ſupponetur. Et ſi vterqz matutinalis extiterit: cum maſculis ſolummodo ſcelus illud perpetrabit. ⁊ ſi ſigna fuerit maſculina: oībus modis circa maſculos agere ſollicitabitur.

¶ Et ſi vnus duorum pltarum veſptinalis fuerit ⁊ alius matutinalis: amabit luxuriam maſculorum ⁊ feminarum: tamen non plus vnum genus ꝙ aliud diliget. ⁊ ſi ambo veſpertinales fuerint: diliget multum luxuriam ꝓprie mulierum. ⁊ ſi in ſignis fuerint femininis: ſubſtinebit ꝙ res eadem fieret de eo. ⁊ ſi ambo matutiales fuerint: diliget pueros ſolummodo. ⁊ ſi i ſignis maſculinis: diliget iacere cum viris cuiuſcunqz etatis fuerint.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mars ⁊ venus fuerint accordati in natiuitate alicui⁹ viri ſignificabūt malū luxurie appetitū: ⁊ ſi eoꝝ vnus fuerit matutinalis ⁊ ali⁹ veſptinalis nat⁹ diliget iacere cū pueris ⁊ mulierib⁹ equalr. ſilr ſcdꝫ regulas ptho. ꝯuenit vt ſit ꝙ qñ vnus plta eoꝝ fuerit in q̄rto maſculino ⁊ ali⁹ in q̄rto feminino. Et ſi ambo fuerint veſptinales dabunt nato magnā luxurie ꝙtitatē ⁊ magis ꝓprie cū mulierib⁹ nō cū viris. Idē erit ſi ambo fuerint in q̄rtis femininis Et ſi in aliquo hoꝝ duoꝝ ſtatuū fuerit mars ⁊ venus in ſignis femininis dabūt nato magnā ſuperationez luxurie in volūtate: ita ꝙ patiet̄ fieri de ſeipſo id qđ facit de mulieribus. Et ſi mars ⁊ venus fuerint matutinales: natus cū pueris amabit iacere ſolūmodo ⁊ idē ſi in q̄rtis fuerint maſculinis: ⁊ ſi in aliquo hoꝝ duoꝝ ſtatuū fuerint venus ⁊ mars in ſignis maſculinis natus diliget iacere cū viris cuiuſcūqz etatis fuerint: nec diliget mulieres.

¶ Et ſi venus magis occidentalis fuerit: cum vilibus mulieribus ⁊ ancillis ac eis ſimilibus venereos actus exercebit.

¶ Et ſi venus fuerit occidētalior: iacere diliget cū vilib⁹ ⁊ ꝑuab⁹ que ſint cōtra eū ꝑ ſtirpe.

¶ Uult dicere: ꝙ qñ venus fuerit occidētalior marte: hora natiuitatis erit id qđ dixit: ⁊ idē itelligas in natiuitatib⁹ in qb⁹ venus debilior erit marte. vbi grā. ſi venus fuerit ī. 4. declināte: ⁊ mars in. 4. aſcendente et fuerit magis īpedita a marte: ſignificabit hoc idez. Et iam diximus multa vice ꝙ omnia que dixit ptho. ſunt regule et radices ſolūmodo intelligas ⁊ iudices ſecundū eas.

¶ Si mars magis occidentalis extiſtit: nobiliores ſe: aut maritatam vel ſuā dñam cognoſcet.

¶ Et ſi mars occidentalior fuerit: diliget iacere cum mulieribus nobilioribus eo: aut cum ſua nutrice vel domina ſua.

¶ Quādo mars occidentalior fuerit venere vel debilior loco: ſignificabit ꝙ iacere diliget cum mulierib⁹ nobiliorib⁹ eo: aut cum ſua domina vel nutrice.

¶ In femineis autem natiuitatibus venus eſt obſeruanda.

¶ Conuenit vt ſimiliter inſpiciamus in natiuitatibus mulierum ad venerem.

¶ Uult dicere ꝙ regula qua ſciemus lipiditatez mulieris vel pollutionez ſuā in luxuria eſt ꝙ ea accipiamus proprie a ſtatu veneris in ſua natiuitate.

¶ Si ioui nanqz ⁊ mercurio in figura aſſociet̄: erit in coeundo mitis ac munda. ⁊ ſi abſqz ſaturno fuerit aſſociata mercurio: magnam coeundi voluntatem habebit: ⁊ illđ valde facere deſiderabit: ſed tamen in maiori parte ſe inde refrenabit ⁊ verebitur: turpeſqz coitus poſtponet. Et ſi cum marte ſolo fuerit: vel ei in figura aſſociet̄: venereos actus ⁊ multum exercebit: ⁊ maximā

exercēdi voluntatem habebit. At ſi cum eis iuppiter fuerit ⁊ mars ſub radijs extiterit: rem cuꝫ ſeruis ⁊ miſeris hoībus: vel cū extraneis ſui generis habebit. ſed ſi ſub radijs venꝰ extiterit: cū nobilibus vel ſuis dn̄is meretricabitur.

¶ Ita ꝙ ſi cum ioue ⁊ mercurio ꝑticipationem habuerit ī figura: erit mł'ier limpida: bona: ⁊ abſtinentie bone in luxuria. ⁊ ſi saturnꝰ non teſtificatur ei ⁊ ſe concordauerit cuꝫ mercurio: amabit mulier luxuriam ⁊ inde magnam voluntatē habebit: abſtinebit tamen ⁊ ſe cuſtodiet a re turpi. ⁊ ſi fuerit cū marte ſolo: vł' ſecū participationem habuerit in figura: mulier amabit multum luxuriam: ⁊ petet ſimiliter multum eam. Et ſi fuerit iuppiter ⁊ mars ſub radijs cum eis: mulier iacebit cum ſeruis vilibus ⁊ pauperibus in ſua ſtirpe. ⁊ ſi fuerit venus ſub radijs: iacebit cū viris altis vel dn̄o ſuo ꝓ parte fornicationis.

¶ De ſūt due regule docētes id qđ ante dictū fuit. vna eſt quando venꝰ cum marte fuerit accordata in natiuitate: et participationē hūerit iuppiter cuꝫ eiſdem marte exiſtente ipſis debiliore. nā hoc ſignificabit ꝙ mulier iacebit cū vilibus viris. Alia eſt ꝙ ſi venus fuerit in hoc ſtatu debilior marte: ſignificabit ꝙ iacebit cum altioribus ea: vł' cum ſuo domino pro parte fornicationis.

¶ Si autem hi planete in locis vel figuris femininis fuerīt ꝓprie in hoīum coitu ſollicitabitur.

¶ Si hi planete fuerint feminini in locis ſuis vł' in ſuis figuris: amabit multuꝫ iacere ſol ummodo cum viris.

¶ Iſti pł'te quos dixit ſunt venꝰ ⁊ mars: ⁊ qn̄ ſūt veſꝑtinales vł' in quartis cadentibꝰ: vł' in ſignis femininis ꝑtinent ad femineitatē: ⁊ ſignificāt ꝙ diligēt multū luxuriā viroꝝ: ſic ſignificat̄ ī natiuitate viroꝝ ꝙ mł'tū diligēt mł'ieres.

¶ At ſi maſculini fuerint in mulieruꝫ concubitu valde conuerſabitur. ꝙ ſi ſaturnus his qualitatibus aſſocietur: erit horrida.

¶ Et ſi fuerint maſculini diligent mulieres fricari: ⁊ ide magnā volūtatē hēbūt. ⁊ ſi ſaturnus ſe accordauerit iſtis ſtatibꝰ antedictis in figura: ⁊ fuerit femininus: ſimiliter dabit rationem ī pollutione ⁊ vilitate luxurie.

¶ Predicti ſtatus ſunt quos dixit ꝑtholo. in participatione veneris cū marte: in natiuitate mł'ieris: ⁊ ꝙ quando acciderit ſaturno ꝙ aſpiciat in quolibet illoꝝ ſtatuuꝫ eo exn̄te feminino ſignificat ꝙ ſtatꝰ ille ē cum magna pollutiōe ⁊ turpi: ſicut iacere ſecum ex parte poſteriori: aut fricari ſe cum alijs mł'ieribꝰ: vł' inſtr̄m facere ſił'e illi viri.

¶ Qꝛ ſi fuerit orientalis ⁊ maſculinus in ſolario ſtuprū affectabit: vel viros quos ex ſolario reſpexerit: adamabit.

¶ Et ſi fuerit orientalis maſculinus: erit mulier aſpiciens ad loca alta ⁊ ſuperiora: aut capietur eorum amore qui ſurſum inſpicient ad ſolaria.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ ſaturnus fuerit maſculinꝰ ⁊ accordauerit ſe cum venere ⁊ marte ī quolibet illoꝝ ſtatuuꝫ quos dixit: ſignificabit ī illo ſtatu ꝙ mulieres a ſolarijs altis viros aſpicient ⁊ intelligent ſe in eis: ⁊ eos diligent cā inſpiciendi in altū. ⁊ ītelligimꝰ ꝑ hec v̄ba ꝙ ſignificat ēt ꝙ mł'ier ꝓparādo ſe ad ſolaria: vł' oſ̄dere id qđ tenet ī volūtate.

¶ Iuppiter autēꝫ ſemper hec impedimenta mitigabit: mercurius vero iuuabit eorum detectiones: ⁊ iuuabit eorum turpia.

¶ Et iuppiter ſi militer iuuat ad hec mala vicia emendanda: ⁊ mercurius adiuuat ad ea detegenda: publicanda: ⁊ manifeſtanda.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ iuppiter aſpexerit venerē ⁊ martē ī natiuitate alicuius viri vel mulieris: malicias ī luxuria multū emendat. ⁊ ſi aſpexerit mercurius: ſignificat detectionē ipſarum malitiarum ⁊ augmentum in illis.

¶ De filijs. Capi. V.

Dixit haly.

Iam dixīmꝰ ꝙ in hoc caplo cōplet̄ iudicium eoꝝ ꝗbꝰ gubernatio domus completur.

QVoniam de filijs poſt matrimonium ſubſequenter tractandum ē planetas qui ī loco ꝫenith capitum noſtrorum: aut in loco ſequenti qui ē fortune vel in loco qui his in figura aſſociatus extiterit nos obſeruare conuenit: ꝙ ſi in hoc non inuenerimus planetas qui eis ꝑ diametrum opponentur ꝯſiderare debemꝰ.

¶ Et poſtꝙ̄ iudicium filiorum ſequitur iudiciū coniugij: conuenit vt inſpiciamus ad planetas exiſtentes in loco ꝫenith capitum noſtrorum ⁊ ad locum qui ſequitur illum: ⁊ eſt locus fortune: aut ad locum participantem cuꝫ illis in figura: ⁊ ſi hoc non inuenicmus: conuenit vt accipiamus planetas in ſuo oppoſito ſuper diametro exiſtentes.

¶ Locus ꝗ eſt ꝫenith capitū noſtroꝝ ē .io. domus: ⁊ locus ꝗ eā ſeqt̄ ē .ii. domus: q̄ eſt domꝰ fortune: ⁊ regula qua ſciemꝰ factum filioꝝ ē accepta a planetis exn̄tibꝰ ī locis participātibus cū eiſdē: ſicut ē aſcēdēs ⁊ ſeptima domꝰ: qꝛ vtraqꝫ earum participat̄ cū .io. ⁊ .ii. ⁊ ſi non inueniemus in iſtis locis aliqueꝫ planetaꝝ: aſpiciemus ſi quos iueniemꝰ ī domo 4ª vel 5ª: ⁊ accipiemus inde filioꝝ ſignificationē.

¶ Lunam etiam iouem atqꝫ venerem in dādis filijs: ſolem vero ⁊ ſaturnum ac marteꝫ ī denegandis vel ī eoꝝ paucitate cōſiderabimꝰ.

¶ Et lunam venerem ⁊ iouem iudicabimus: in dando filios: ſolem ⁊ martem: ⁊ ſaturnum in auferendo.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ fuerit ī .io. vel .ii. aut in loco ꝑticipāte cum eis: vt 5ª vel 4ª aliqui ex planetis infortunis ꝗ ſūt ſol mars ⁊ ſaturnus: ſi fortes fuerit: ſignificāt ꝙ natus nulluꝫ hēbit filiū: ⁊ ſi hūerit erūt debiles ⁊ pauci filij.

¶ Mercurium autem cum vno eorum: cuꝫ illo videlicet qui ei in figura aſſociatur: quicunqꝫ fuerit conſtituemus.

¶ Et dabimꝰ mercuriū participatorē cū quocūqꝫ eorum qui ſecum ꝑticipetur in figura.

¶ Si mercurius ꝑticipationē habuerit cū fortunis erit fortuna: ⁊ ſi cū infortunis infortuna: ⁊ qñ fuerit i aliquo ex locis filioꝝ ⁊ fortunaꝝ ſignificabit filios: ⁊ ſi infortunarum ecō tra: vel mortem eorum.

¶ Qui ſi fuerit orientalis: dabit ei filios: ⁊ ſi occidentalis extiterit eos auferet.

¶ Et ſi fuerit orientalis dabit filios: ⁊ ſi occidentalis ſignificat filios non habere.

¶ Uult dicere ꝙ mercurius qñ fuerit orientalis exñs i locis filioꝝ dabit filios: ⁊ ſi occñtalis i eis ſignificabit filios non hr̄e: ⁊ bene itelligit ex hoc ꝙ ſi fortune ⁊ infortūe fuerit i locis filioꝝ ſignificabūt dare filios ⁊ auferre poſtea.

¶ At ſi datores ꝑte fuerit ſoli erit ei vn⁹ fili⁹.

¶ Et ſi planete dantes filios fuerint ſoli erit ei vnus filius.

¶ ꝑte dantes filios ſūt luna iuppiter ⁊ ven⁹: ⁊ mercuri⁹ ēt qñ fuerit i ꝯpl̄e fortunaꝝ ⁊ orietal: ⁊ id qd̄ dicit ⁊ fuerit ſoli vult dicere ꝙ qñ ñ ſī i io͂ vl̄ .ii͂. ab aſcēdēte nec i duab⁹ domibus oppoſitis io͂ ⁊ ii͂ q̄ ſunt 4ᵃ. ⁊ .5ᵃ. nō ſignificabūt filios ⁊ q2 filios nō ſignificabūt natus erit ſingularis ⁊ ſolus.

¶ Qui ſi fuerit i ſignis duoꝝ corporum femininis: erunt due.

¶ Et ſi fuerint in ſignis bicorporib⁹ ⁊ femininis erunt due filie.

¶ Uult dicere ꝙ qñ aliqs ꝑtaꝝ dātiū filios fuerit i aliq̄ locoꝝ filioꝝ ⁊ i ſigno feminino bicorporeo filij erūt femie due.

¶ Silr̄ ſi in ſignis multorū filioꝝ: vt piſces: cancer: ſcorpius fuerint: duo vel plures naſcentur. Si aūt maſculini fuerint in ſignis ⁊ i figuris q̄s hn̄t reſpectu ſol: qd̄ naſcet: erit maſclini ſexus.

¶ Et ſi ēt fuerint in ſignis multis ſemis: ſicut ſt̄ piſcis: cancer: ⁊ ſcorpio: filij erunt duo vel plures. Et ſi fuerint i ſignis ⁊ figuris maſculinis reſpectu ſolis: erunt filij maſculi.

¶ ꝑta dās filium ſi fuerit i ſigno vnius figure ſignificabit vnum filium: ⁊ ſi in ſigno bicorporeo ſignificabit duos: ⁊ ſi in ſigno feminino: filiam ſignificabit: et ſi in ſigno maſculino ſignificabit maſculū. Similiter ſi fuerit matutinalis: ⁊ in quarto maſculino ſignificabit maſculū. Et ſi veſpertialis ⁊ i quarto feminino ſignificabit feminam.

¶ Et ſi fuerint in ſignis ⁊ figuris feminis: id qd̄ naſcetur: feminini ſexus eē non dubitabit. Qꝫ ſi ſup eos infortune vicerint: vel i ſignis ſterilibus fuerint vt in leone ⁊ virgine: filius qdēꝫ erit ei: ſed infortunabit ⁊ nō viuet.

¶ Et ſi fuerint in ſignis femininis vel i figuris femininis filij erūt femine. Et ſi in eis vicerint infortune vel fuerit i ſignis ſterilib⁹ ſicut leo ⁊ virgo: naſcet ei fili⁹ ⁊ non durabit.

¶ Uult dicere ꝙ ſi aliq̄ infortūa eleuata fuerit ſup ꝑtas dātes filios ⁊ ſignificantes vnū filiū vel magis vno vel fuerit i ſignis māneris habebit filium: tñ erit infortunatus ⁊ infirmus: ac morietur.

¶ At ſi ſol ⁊ infortune p̄dictis locis dñent ⁊ non reſpexerint fortune: hoc ſignificat ꝙ non erit ei fili⁹: ⁊ ſi in ſignis maſculinis vel ſterilib⁹ exiſtāt ⁊ ſuper eos infortune vincant: eū nullum filiuꝫ habiturum ſignificabūt.

¶ Et ſi ſol ⁊ infortūe fuerit i iſtis dñati p̄dictis locis ⁊ fuerit i ſignis maſculinis vel māneris licꝫ eleuate fuerint ſuper eos infortune nō habebit filios vllo modo.

¶ Loca ante dicta ſūt io͂. ⁊ .ii͂. dom⁹ ⁊ q̄ cōcordāt cū eis: ꝙ ē aſcēdēs: ⁊ .7. ⁊ eorū oppoſita q̄ ſunt .4ᵃ. ⁊ .5ᵃ. dom⁹ qñ ſi in fortune fuerit in his locis: vl̄ ēt ſol nulla cū eo exñte fortūa ſignificabit filios nō hr̄e. Silr̄ ſi fuerit ibi mercuri⁹ exñs ꝺ ꝯplone infortunaꝝ vel occñtalis ⁊ docet nos per hoc dictuꝫ ꝙ ſigna maſculina ſignificāt paucos filios: ⁊ feminina multos: ⁊ propter hoc cōuenit ꝙ planete ſignificantes non habere filios ſint in ſignis maſculinis ⁊ māneris licꝫ aſpiciāt eos fortune: ⁊ erit hoc qñ nocuerit .io͂ ⁊ ii͂. domui.

¶ Et ſi fuerint i ſignis feminis vl̄ multoꝝ filioꝝ: aut eis fortūe teſtificate fuerit: ei filiū q mēdā aliquā patieṫ vel q breui viuet tp̄e nūciabūt.

¶ Et ſi fuerint i ſignis feminis vel multi ſemis aut eis teſtificabūṫ fortune ſignificabit natū hr̄e filiū peſtiletiā habiturū: vel q parū viuet.

¶ Hoc totum demonſtratū ē ꝑ gloſas p̄cedentes.

¶ Qꝫ ſi vtraqꝫ alaiꝫ in ſignis filios deſignātib⁹ partē hn̄erint oēs vel qdaꝫ ex illi⁹ filijs ab hoib⁹ abhorrebunt: cui⁹ rei q̄titas ꝼm maiorē planetaꝝ fortitudinē ſup alios aliqñ alaiꝫ teſtificātiū appebit: ſi cōtigerit ꝙ eoꝝ maior vis ſit ꝼꝫ ꝑtarūꝫ mltitudinē vl̄ ꝼꝫ maiores auctoritates: aut ꝙ ſint plus orietales vl̄ ꝓpiores āgulo ſeu altiores vel ad angulos aſcendentes.

¶ Et ſi duo haiꝫ hn̄erit in ſignis dantibus filios dignitatē: ſignificabūt filios abhorribiles ⁊ deiectos oēs vel ptē eoꝝ. ⁊ q̄litas h⁹ erit ꝼꝫ meliorationeꝫ ⁊ auātagiū ꝑtaꝝ teſtificātiū vni haiꝫ magis q̄ alteri: ſi acciderit poſſe ꝑ mltos ꝑtas auātagiū inueniri: vl̄ ꝑꝑ magnā fortitudinē quā habeant: aut ꝙ ſint orientales ⁊ maioris altitudinis: vel ꝙ ſint ad aſcendentes.

¶ Unū ex haiꝫ ē ꝑte dātes filios. alid̄ illi q auferūt: q2 qñ haiꝫ duo participanṫ i figura i ſignificatōe: ꝙ vn⁹ det filios: ⁊ ali⁹ aufert: iſpiciem⁹ ſi iuenieīmus ꝙ ꝑta dans teſtificaṫ auferenti: fili⁹ erit abhorribil̄ ⁊ deiectus. ⁊ ſi iueniemus ꝙ ei nō teſtificeṫ ꝑta auferens: fili⁹ erit dilect⁹. Silr̄ ſi teſtimoniū auferētis fuerit ꝯriū: ſignificabit mortē filij. ⁊ gñalr̄ debes iſpicere auātagiū ⁊ meliorationē quā hꝫ vn⁹ ſup aliū i q̄titate ꝑtaꝝ aut i fortitudie potētie vl̄ i ſuo ſitu i mūdo: aut i ſuo ſitu i natitate: ſic̄ mltotiēs dixim⁹: ⁊ iudicabim⁹ ꝑ illū q magis vicerit: ⁊ h̄ ē manifeſtū ꝑ gloſas p̄cedētes.

¶ Et ſi prefatorum ſignoruꝫ que filios dant dominatrices ſtelle in ſuis locis ſibi proprijs orientales extiterint: natus erit potens magnique nominis.

¶ Et ſi fuerit ꝑte domini: ſignorū dantiū filios: illi quos añ dixim⁹ orietales in ꝓprijs locis: fili⁹ erit nobilis ⁊ magni pretij.

¶ Ult ꝺre ꝙ qñ aliqs ꝑta dat ſignificationē i natitatē dandi filios: ⁊ ſcire voluerim⁹ ſtatū filioꝝ qnal̄ erit: inſpiciem⁹ gubernatorē loci illoꝝ ꝑtarum dantiuꝫ filios: ⁊ videbim⁹ i quo ſtatu ē: ⁊ ſi fuerit fortis ⁊ oriental̄: filius erit nobil̄ et magni pcꝫ: ⁊ ſi ita non fuerit: erit filius ꝼm illud.

¶ Si occidentales aũt in locis alaiз ſibi contrarie fuerint: nat⁹ erit miſer ꝛ ignotus. At ſi hore partiſq3 fortune alligẽtur: natus vſq3quo ducat vxorẽ remanebit ꝛ a parentib⁹ diligetur ꝛ eoꝝ heres efficietur.

¶ Et ſi fuerint occidẽtales aut in locis cõtrarijs ſuo baiз filius erit vilis ꝛ modici ꝑtij. Et ſi fuerint accordati cũ hora ꝛ cũ pte fortune: fili⁹ erit a patre ſuo dilect⁹ ꝛ durabit donec matrioniuз faciat ꝛ hereditabit ſubam patris ſui.

¶ Quõ dicit ſi fuerint accordati dicit ꝓ pl'tis gubernatorib⁹ locoꝝ alioꝝ pl'tarũ dominãtiũ filios. Et dicit ita ꝙ ſi iſti gubernatores ſe accordẽt cũ aſcẽdẽte ꝛ parte fortune ꝙ fili⁹ viuet ꝛ eũ diliget pater ſu⁹: copulabitur ꝛ hereditabit ſbam patris ſui. Hec aũt cõcordantia pl'taꝝ inter aſcẽdẽs ꝛ ptem fortune eſt ꝙ ſe aſpiciant de trino vel ſextili vel ꝙ ſint de baiз conuenientibus.

¶ Or ſi nõ ſibimet inuicẽ colligent̃: vel ſibimet in cõtrariũ exiſtant: natus erit litigator ꝛ ſũmũ odiuз ſuper parentes accumulabit: ꝛ eos male tractabit: nec eis i hereditate ſuccedet.

¶ Et ſi diſcordati fuerint vel diuerſi: fili⁹ erit cõtendens cum ſuis parentibus ipiſq3 nociu⁹: nec bona hereditabit eorum.

¶ Quõ planete gubernatores quos dixit non concordauerit cũ aſcendente: nec cũ parte fortune cõuenienti concordia: vel fuerit aſcendens pti fortune ꝯriũ filius odiet patrẽ nec ſuuз hereditabit auere. Et ptho. dedit h̃ nobis duas regl'as ꝯrias: vt ſciamus id qđ mediocre fuerit iter has duas res.

¶ Iteз ſi planete filiorum datores i figura conuenienter adinuicẽ aſſocianť: fratres ſe mutuo diligent ꝛ honorabũt. Sed ſi non colligant̃: vl' in ſui oppoſito ꝑ diametruз conſtituant̃: natus fratrũ aduerſitatis illator ꝛ auctor exiſtet.

¶ Sil'r ſi pl'te dantes filios participationem habuerit in figura concordata fratres ſe diligẽt: ꝛ vnus alium honorabit: ꝛ ſi diſcordati fuerit vl' oppoſiti ſuper dyametro: filius abhorrebit fratres ſuos: ꝛ ꝗret qual'r ipos occidat.

¶ Quando planete dantes filios fuerint pl'es ꝛ ſe accordauerint i participatiõe accordata: ſignificat ꝙ ſe diligẽt vn⁹ .ſ. aliũ. Et ſi malo aſpectu ſe aſpexerit: ſignificat ꝯriũ.

¶ Res aũt filiorum particulares per exiſtimationem deprehendi poſſunt: cũ planetã filiorum datorem in loco aſcendentis poſuerim⁹. Tunc etenim cũcta filiorum particularia quẽadmodũ ex natiuitate ſciunt̃: gñal'r agnoſcemus.

¶ Res particulares filioꝝ: poteris ſcire per conſideratiõnẽ quando bene inſpexeris in quolibet eorum ad planetã danteз filios: ita ꝙ eũ ponas loco aſcendentis: ꝛ ſcies cetera particularia filiorũ gñal'r ſicut ꝑ natiuitatem.

¶ Si tu itellexiſti capl'm primum ꝛ ſecũdũ ꝛ gl'as q̃ tranſierũt nõ egebis gloſa in hoc qđ dixit: ꝛ ſi non intellexiſti inſpicias ad has gloſas ꝛ intelliges. Qđ aũt vl't i hoc loco mõſtrare eſt ꝙ euenit in natiuitate mea: iſpexi ꝛ inueni iouẽ in io⁹ ꝛ i. 28. gradu capricorni aſpicientem ſe cuз luna ꝛ ſaturno: ꝛ hoc ſignificabat ꝙ habereз filios: ꝛ ꝙ morerent̃: quia ſaturn⁹ erat cũ ioue in io⁹ domo ꝛ iuppiter erat in ſigno feminino ꝛ luna ſimiliter: ſignificabãt ꝙ eẽnt magis vno: ꝛ ꝙ eẽnt pl'es femine. Et q2 iuppiter erat orĩẽtalis ſignificabat ꝙ haberẽ aliquẽ maſculũ: ꝛ ſic habui. 3. filios: vnũ maſcl'm ꝛ filias duas ꝛ oẽs obierũt. Erat ãt gradus aſcẽdẽtis natiuitatis maſcl'i circa gradũ ſaturni i mea natiuitate: ꝛ ꝑꝑ hoc mortu⁹ eſt cito: ꝛ erat gradus aſcẽdẽtis vni⁹ femĩe i piſcibus: in ſextili iouis i mea natiuitate: ꝛ i trio mee lũe: ꝛ erat ſol yleg in ſigno capricorni: ꝛ erat gradus aſcẽdẽtis alteri⁹ femĩe in capricorno: ꝛ h̃ ẽ mirabile ꝑꝑ h̃ ꝙ ſciri põt ꝙ natiuitates ſẽp ſe concordant vna cum alia: ꝛ diuidũť i ꝑticularib⁹ rebus: ꝛ ꝑꝑ h̃ ꝯuenit ꝙ hẽat mã iudiciũ vl'e ꝛ ꝑticl'are ꝺ eo ꝙ dat nã plus q̃ lex. nã audies ml'ta vice ꝙ dicet̃ ꝑ hoĩes p̃r me⁹ fuit talis: ꝛ ille alius venit de ꝑmo mõ nobili: ꝛ ille alius de tali ꝛ tali ꝓgenie ꝛ filia. Et ſil'r iuẽta eſt ꝑticipatio iſta i ꝓuĩtys ꝙ q̃libet ꝓuĩcia hз de firmamẽto locũ ꝓpriũ cadẽtẽ in ſuo directo q dat gẽti ibi morãti aliq̃ ꝑticipationẽ ꝛ ſilitudinẽ i ml'tis reb⁹: ꝛ iã diſtixim⁹ h̃ i gloſis ꝑcedẽtis ꝑtis ſcđe

¶ In amicitijs ꝛ inimicitijs. Ca. VI. Dixit haly

Profectuз qđ iacet in hoc capitulo cui homini cõueniens eſt aſſociari: et qui retinẽdus eſt a ſocietate pro inimicitia eius.

Qualitates qdem amicitie ꝛ inimicitie: quaꝝ q̃ durabiliores ſũt amicitie ꝛ inimicitie nũcupantur. Que vero min⁹ ſunt durabiles i alio applicationes ꝛ repulſiões cõmunes appellantur.

¶ Status qui eſt de amore ꝛ odio qui dictus eſt amicitia ꝛ inimicitia: ꝛ de hoc id qđ eſt maius ꝛ maioris temporis: ꝛ dicitur ei qđ ẽ minus ꝛ minoris partis tẽporis habere vita in vno: aut ꝙ cito diſcordent vnus cum alio.

¶ Ptho. diuiſit in v̈bis iſtis amorẽ in duas ptes ꝛ dixit ꝙ ille q durat maiori tpe eſt dicta amicitia: ꝛ q eſt minoris tpis ẽ dicta ſocietas: diuiſit ſimil'r abhorrẽtiaз in duas partes: ea que lõgo tẽpore durat eſt dicta inimicitia: et que durat modico tempore eſt dicta remotio.

¶ Taliter inueſtigare cõuenit. In illis igiť q̃litatib⁹ quas i rebus maiorib⁹ ꝯſideram⁹: loca que i vtriuſq3 natiuitate dñio ꝛ ꝑtãti magis conueniunt. i. loca ſolis ꝛ lune: ac aſcendentis ꝛ partis ꝛ fortune nos obſeruare neceſſe eſt.

¶ Cõuenit vt ꝑq̃ram⁹ hoc mõ: ꝛ ẽ ꝙ ſi fuerit i reb⁹ magnis: iſpiciam⁹ ad loca hñtia mai⁹ vis principium in duabus natiuitatibus: ꝛ hec ſũt loca ſolis ꝛ lune aſcẽdẽtis ꝛ partis fortune.

¶ Oſtẽſum eſt ꝑ hec verba: ꝙ iudiciũ amicitie ꝛ inimicitie acceptũ eſt a locis q̃tuor ꝑncipalib⁹: ꝛ ſunt loc⁹ ſolis ꝛ lune aſcẽdentis ꝛ partis fortune. Et ſi in natiuitatibus amicoꝝ iter h̃ ꝯcordãtia fuerit amicabilis erit amor iſepabilis iter eos: ꝛ ſi fuerit iter hec i natiuitatib⁹ iimicoꝝ ꝯria: vl' aſpect⁹ malus inimicitia ſemꝑ durabit: ꝛ hoc ẽ id qđ te docз ptho.

¶ Nam cũ hec oĩa i eodẽ ſigno fuerint: vel partim ſeu vl'r loca cõmutauerint: Maxime auteз cuз inter vtraq3 aſcendens fere decem ſeptem gradus extiterint inter eos amorem fixum: quinec ſeparabit nec turbabitur: fore dicemus.

Si aũt in locis q̄ adinuicē nō colligant̄: vel que ſibi per dyametrum opponunt̄ rotauerint: ſumme diſcoꝛdabuntur: vel ſibi inuicem longo tempore aduerſabuntur.

¶ Ita ꝙ ſi hec fuerint in vno eodē ſigno vel fuerint i locis vnitatis: hec oia vel plura eoꝝ ⁊ maxime ſi fuerint inter duo aſcendentia q̄tuꝫ decē ⁊ ſeptē grad⁹ erit inter eos amicitia firma valde: q̄ nūq̄ꝫ tolleť: mutabiť nec deſtruetur. Et ſi i locis fuerint diſcoꝛdatis vel in locis de oppoſitione ſuper dyametrū accidet inter eos inimicitia magna valde ⁊ contrarietas lōgo tp̄e duratura.

¶ Qñ he res quattuoꝛ principales fuerit i natiuitatib⁹ duorum amicoꝝ i vno eodē loco. v̄.g. ꝙ locus ſolis vnus ſit idēmet loc⁹ alteri⁹: ⁊ loc⁹ lune vni⁹ ip̄e idē locus alteri⁹: ⁊ aſcēdēs vnius: ip̄mmet aſcēdēs alterius. Silr̄ ps fortune ꝙ ſit eadē iſto mō ⁊ eodēmet loco. Et ſi fuerint diuerſi cū cābiamēto: hoc ē ꝙ ſit locus ſolis vnius idē locus lune alterius: ⁊ locus lune vnius idē locus ſolis alteris. Et locus aſcēdentis vnius: idē locus ptis fortune alterius: ⁊ locus ptis fortūe ſit ideꝫ aſcēdēs alterius: qꝛ qñ he res ſic fuerit ſūt loca mutata. Et ptho. ponit terminū i his rebus qñ fuerit in vno ſigno: vel qñ fuerit mutata ꝙ ſit elongatus vnus ab alio .17. gradus vel vnus: qꝛ tm̄ ſicut iſtd ē res ꝯueniēs. Id aũt totū qd dixit ptho. cū tāta gloſa intelligi nō pōt.

¶ At ſi in neutro iſtoꝝ modoꝝ: ſꝫ ſolūmodō i ſignis q̄ viciſſim aſſociant̄ extiterit.

¶ Et ſi non fuerint in aliqua manerierum haruꝫ quas diximus tm̄ ſint pꝛoprie in ſignis habētib⁹ participationē i figura

¶ Una maneries eſt q̄ dat amicitiā durabilē: alia q̄ dat durabilē inimicitiā: ⁊ hoc ē qñ loca rerū p̄ncipaliū ſūt cōtraria ⁊ ſigna pticipātia in figura ſūt q̄ aſpiciūt ſe de oppoſito. tertio vel quarto aut ſextili ſicut dixim⁹ i p̄ma pte.

¶ Si ex trino vel ſextili ſeſe reſpexerit minoꝛ iter eos erit dilectio. Si autem ex quarto ſeſe viderit: mioꝛes iter eos diſcoꝛdias foꝛe ñ dubitam⁹.

¶ Qui ſi habuerint participationem de trino vl̄ ſextili amicitia erit minoꝛ: ⁊ in quarta inimicitia minoꝛ erit.

¶ Qd dicit de pticipatiōe: dicit pp̄ quattuoꝛ loca p̄ncipalia: q̄ ſūt ſol: luna: aſcēdēs: ⁊ ps fortune. ita ꝙ nō hn̄t pticipationē i ābab⁹ natiuitatib⁹ hāc pticipationē quā volo gloſare. Et erit ꝙ ſit locus ſolis i natiuitate in trino loci ſolis natiuitatis alterius: ⁊ ſilr̄ de oibus alijs duobus: ⁊ ē de ſextili ⁊ de q̄rta. Et illi q ſūt i tertio i ſuis natiuitatib⁹: vl̄ ſextili dāť minoꝛē amicitiā q̄ꝫ ſi eēnt i eodē loco: vl̄ i locis mutatis ſicē ante dixit: ⁊ q ſunt in quarta i ambab⁹ natiuitatib⁹ dāt minoꝛē inimicitiā: q̄ꝫ ſi eēnt contrarij i ambab⁹ natiuitatibus vl̄ ꝙ ſe non aſpiciant: ⁊ hec res creſcit ⁊ minuiť ſm̄ ſtatum pticipationis. Et ptho. hoc tibi monſtrabit.

¶ Ita ꝙ qñq̄ꝫ in eoꝛum dilectione verboꝛum abſciſiones itercidēt: ⁊ ſe alternati paruipendent. hec aũt contingent: cū infoꝛtune p figurarū loca tranſibūt. In diſcoꝛdia vero pax ⁊ concoꝛdia ēt cū foꝛtune p figuraꝝ loca diſcurrerit iterponēť.

¶ Ita ꝙ accidet aliquando in amicitia verboꝛuꝫ inhibitio inter amicos: ⁊ hoc erit quando tranſibunt infoꝛtune per locum: ⁊ accidet i inimicitia aliquando pax qñ trāſibūt foꝛtūe p locū aſpect⁹.

¶ Ul't dicere ꝙ qñ ſciem⁹ ꝙ amicitia debilitabiť iter amicos erit ꝓpter ābulationē ifoꝛtunaꝝ: qñ tranſibūt p loca q̄ dederit amicitiā: ⁊ ſi fuerit amicitia firmata nō poterūt eā auferre. Silr̄ qñ ſciem⁹ ꝙ iimicitia ē iter iimicos dbil' ⁊ ad remouēdū dbil': ⁊ iuēiem⁹ aliq̄ vice. ꝙ foꝛtūe trāſeūt p loca iimicitie iudicabim⁹ ꝙ iimic^a ip̄a reuerteť i amoꝛē ⁊ pacē.

¶ Quapꝛopter qm̄ amicitie iimicitieq̄ꝫ modus: tribus modis exiſtit. i. qꝛ iſtarum duaruꝫ qualitatuꝫ domini hoc ex natiuitate vel cā lucri ⁊ dāni: ſeu ꝓpter irā ⁊ gaudiū facere cogunť.

¶ Et qꝛ maneries amoꝛis ⁊ inimicitie ſūt tres: ita ꝙ illi qui ſunt i duobus ſtatibus pꝛo quibus ſe diligent vnus alium pꝛo voluntate quā ad ſe habebūt: vel qꝛ erūt de vno conſilio: pꝛopter ꝓfectum vel dānum: aut pꝛo delectando ſe i vno vel pꝛo triſtitia.

¶ Illi q ſe diligūt ⁊ odiūt ſūt tot maneriеꝝ quot ſūt res q̄bus ſe amāt vl̄ odiūt. nā q̄libet eoꝝ hꝫ rōnē vnam qua diliget vl̄ odiet: ⁊ res hūane q̄b⁹ amoꝛ ⁊ iimicitie veniūt ſūt. 3. p̄ma ē pp̄ volūtatē quā hn̄t cōcoꝛdātē i vno. 2^a ē ꝓpter ꝓfectū vl̄ dānū. 3^a eſt pp̄ delectationē quā de altero vn⁹ habet vl̄ ꝓ eis ꝯriū. ⁊ pp̄ h̄ māeries amoꝛis ⁊ iimicitie ſūt. 3.

¶ Cū hec oia p̄fata loca vl̄ earū quāplurima ad inuicē aſſimilabūť: amicitie ex his oib⁹ ſpēb⁹ cōgregabunť. ſi autē adinuicem nō cōuenerit: inimicitie ex eis colligenť: ſed ſi eoꝝ dilectio conueniencia vel cōuenientie ꝯtrariū iter duo tm̄ loca luminariū fuerit: neceſſaria inde dilectio ꝓcreabitur: que vera ⁊ ſūma amicitia diciť: in qua maxime cōfidendū eſt. Inimicitia vero neceſſaria ⁊ q̄ꝫ p̄t eē deterrima q̄ nūq̄ꝫ ceſſabit idē naſceť.

¶ Quando oēs res vel plures earum fuerit accoꝛdate: dabunt amoꝛem: ⁊ quando fuerint diſcoꝛdate: vna. ſ. cum alia: dabunt inimicitiaꝫ: ⁊ ſi fuerit concoꝛdia vel contrariū inter luminaria ſola: erit amoꝛ ꝓ cōcoꝛdia ⁊ volūtate: ⁊ hec eſt amicitia bona in qua confidere poſſꝫ homo ⁊ ē iimicitia mala mltū q̄ nullo tp̄e deſtruetur.

¶ Loca q̄ dicit ſūt loca lūinariū et aſcēdētis: ⁊ ptes foꝛtūe ⁊ ſi loca duoꝝ lūinariū fuerit accoꝛdata i duab⁹ natitatib⁹: dabūt amicitiā iter ip̄os ſuos ꝓ ꝯcoꝛdia ac ꝓ recapto: ⁊ hec ē amicitia bona d q̄ oꝫ hō ꝯfidere: ⁊ erit tant⁹ amoꝛ quanta iter duo lūinaria fuerit cōcoꝛdātia. ⁊ ſi loca lūinariuꝫ fuerit diſcoꝛdata vl̄ ꝯtraria: vl̄ ꝙ ſe ñ aſpiciāt: dabūt iimicitiā: ⁊ erit h̄ iimicitia iter eos ꝓ diſcoꝛdia ⁊ recapto. ⁊ tal' iimicicia eſt mala multum: quia nunq̄ꝫ remouetur. Et ptbole. dedit nobis in hoc dicto p̄mā maneriē amoꝛis ⁊ inimicitie.

¶ Itē cum ipſoꝝ conuenientia vel ei⁹ contrariū iter duo vtriuſq̄ꝫ ptis foꝛtūne loca fuerit: ꝙ idē pficieť: cauſa lucri vel damni pꝛoueniet.

¶ Silr̄ quādo fuerit ꝯcoꝛdia vl̄ ꝯtrariū iter loca ptis foꝛtūe: erit hoc ꝓ ꝓficuo vel amiſſione.

¶ Qñ loca ptī foꝛtūe fuerit accōdata i duab⁹ natitati⁹ amō erit iter eos tā ꝓ lucro q̄ꝫ pꝛo auere: vl̄ ꝓ re quaꝫ habebit vnus de alio: ⁊ qñ hec loca ꝯria vel diſcoꝛdata fuerit i dua

bus natiuitatib⁹:hoc dabit inimicitiā ⁊ malaȝ voluntatem inter eos: ꝓ dāno qꝺ eueniet vni ab alio:vel ꝓ ꝑditiōe: ⁊ h̄ eſt rō amoꝛis q̄ erit ꝺe ꝓficuo:⁊ inimicitie q̄ ꝓ dāno.

¶ Oꝫ ſi fuerit inter duos aſcendentes id qꝺ efficietur ꝓpter irā ⁊ gaudiū euenire dicemus.

¶ Et ſi fuerit inter duo aſcendentia:erit ꝓ delectatiōe quā vnus habebit de alio.

¶ Hoc manifeſtū eſt ⁊ gloſa nō eget.

¶ Modos quoqꝫ locoꝛū in qb⁹ hec figure ſocietas exiſtit: ⁊ id ēt qꝺ ſuper ip̄a eleuat̄:necnō ⁊ planetas q̇ ea reſpexerit:nos obſeruare ꝯuenit.

¶ Et cōtingit vt inſpiciam⁹ ad loca i quib⁹ cadit participatio figure ⁊ ꝙ inſpiciam⁹ quis eorum eleuat̄ ſuper ea ⁊ quis pl'ta ip̄a aſpiciat.

¶ Poſtq̄ꝫ dedit nobis tres rōnes amicitie:⁊ alias.3.inimicitie.vult adhuc dare nobis qs ſtatus erit in qualibet eaꝝ dicens ita.'Regl'a hui⁹ ē accepta a ſtatu locoꝝ q̄ttuoꝛ ſigtoꝝ

¶ In natiuitatib⁹ cui i qb⁹ planete q ſup cois figure loca eleuant̄ i codē fere ſigno fuerit:vel in eo qꝺ ſup illꝺ eleuatur occaſione amicitie et inimicitie i ſua foꝛtitudine et durabilitate ac ſinceritate illis eleuatis planetis nos aſſignare conuenit. In natiuitatib⁹ aūt i qbus planetaꝝ aſpect⁹ fructuoſus et idoneus appebit occaſionē fruct⁹ amicitie ⁊ melioꝛationis inimicitie planctis ea reſpicientibus attribuere nō diſconuenit.

¶ Ita ꝙ natitates in qb⁹ crūt pl'te exaltati ſup loca figure pticipate ſint i vno ſigno vel circa: vel i illo qꝺ eleuat̄ ei:ad illū ptiet foꝛtitudo amoꝛis ⁊ inimicitie: ⁊ ſua firmitas ⁊ natitates i qb⁹ erit aſpect⁹ pl'taꝝ bon⁹ ⁊ p̄ſtabil' ꝯtigit pp ip̄os pl'taſ iudicari i ꝓfectu ⁊ bōitate amicitie vel iīmicitie.

¶ Uult dicere ꝙ pl'te q fuerint ſup loca p̄ncipalia exaltati: ⁊ acciderit ꝙ ſint in vno ſigno vel circa i ābabus natiuitatibus vt illi q ſunt in natiuitate vnius fuerit in vno ſigno ⁊ ꝙ eleuentur ad ſignū in quo ſtant planete i natiuitate alteri⁹. tali conſtellatiōe docet nos ſcire factum amicitie ⁊ inimicitie ita ꝙ ſi foꝛtes fuerint ⁊ potentes ⁊ accoꝛdati:erit amicitia foꝛtis ⁊ potens: ⁊ ſimil'r inimicitia et ſi debiles fuerint ſimil'r debiles. Status ēt pl'tarum aſpicientiū loca p̄ncipalia in ambabus natiuitatibus:ſi acciderit i natitatibus ābabus in ſigno vno vel circa:vel acciderit ꝙ illi q ſunt in natiuitate vnius ſint in ſigno qꝺ eleuetur ad locuꝫ ſigni in quo ſtāt pl'te:natiuatis alteri⁹:ſcire poſſumus i tali cōſtellatiōe ſtatū amicitie vel inimicitie ita ꝙ ſi foꝛtes fuerit ꝺꝫ modū: vel ꝺm natitatē:ita erit amicitia vel inimicitia foꝛtis:⁊ ſi debiles:res ſimiliter erit debilis.

¶ In qualitatibus vero cois amicitie ⁊ inimicitie q̄ contēpoꝛalis fit et in qbuſdaꝫ hoꝛaria:imo etiā inomētanea repiat̄ i vnaquaqꝫ iſtaꝝ duarū natiuitatū:planetarū modos.i.tēpa i qbus alhileg a locis ſtellarū vni⁹ natiuitatis recedens:ad ſtellarū loca natiuitatis alterius ptranſibit: obſeruare non eſt inutile:q2 ꝺm hoc erunt amicitie et inimicitie particulares.

¶ Et cōuenit:vt dicamus factū ſocietatis ⁊ ſeparationis future aliquo tpe: ⁊ poſtq̄ꝫ minuit̄ ꝓpter mot⁹ pl'arū q crūt i duab⁹ natiuitatib⁹ ⁊ hoc erit pp aſcēſiōes ad q̄s applicat yleg vni⁹ natiuitatis ad locū pl'taꝝ natiuitatis alteri⁹:q2 pp hoc accidet particulariter amoꝛ ⁊ inimicitia iter eos.

¶ Amicitia ⁊ inimicitia q̄ tpe puo durat:dr̄ iudicari i duab⁹ natitatibus p yleg vtriuſqꝫ natitatis:ita ꝙ qn̄ applicuerit ptitio vni⁹ ad talē locū q̄lis ſtat i natitate alterius:vel ad locū q ſe cōcoꝛdet cū eo. Sil'r qn̄ applicuerit alyntbie:vel talis res ſicut iſta:ſi fuerit ibi concoꝛdātia accidet pp h̄ amicitia pticularis:⁊ ſi fuerit diſcordati vel contrary accidet inimicitia particularis.

¶ Que ſue pmanentie terminū breuioꝛē aū iſti⁹ ſeparationē nō nouerūt:diuturnitatis āt tpis ſpatiū donec alij ſtelle ꝯiūgat̄ metā nō iueniet.

¶ Et minus ꝙ durabit eſt donec illud cōpleat̄ ⁊ magis ꝙ durare poteſt:eſt donec attingat aliū pl'tam ex planetis qui ſequuntur.

¶ Amicitia pticularis q̄ dcā ē ſocietas.ſil'r pticularis iimicitia qn̄ aliq̄ eaꝝ acciderit iter duos durabit ꝺꝫ tp̄s i q̊ applicuerit mot⁹ yleg vni⁹ natitatis ad locū yleg natitatis alteri⁹.⁊ ptbo.dat nob i h̄ res.z.ꝯrias:⁊ ē min⁹ ꝙ durare pōt:⁊ magis ꝙ durare p̄t ip̄a ſocietas ⁊ amoꝛ: vl' ip̄a inimicitia. ⁊ h̄ erit tā magnū tp̄s:vt tp̄s q̊ mouet̄ yleg q̄ diximꝰ:⁊ magis ꝙ durare pōt:ē a tpe i quo applicat mot⁹ yleg natiuitatis vni⁹ ad locū q ſe cōcoꝛdat cū alio tali:ſicut ille in alia natiuitate:⁊ donec applicet ad aliuꝫ planetam qui ip̄m abſcidat:⁊ manifeſtum ē ꝙ cōtingit vt ſit pl'ta cōtrarius.

¶ Saturn⁹ igitur ⁊ iuppiter cū alter eoꝛum ad alterius locum ꝑuenerit:amicitiam iter eos ex agriculturis ⁊ hereditatib⁹ iudicabūt.

¶ Qn̄ ſaturn⁹ vel iuppiter q̄liſcūqꝫ ſit eoꝝ trāſiuerit per locum alterius:accidet iter eos amoꝛ ꝓ laboꝛerio terre:vel ꝓ bonis moꝛtuoꝛuꝫ.

¶ Hoc erit quando vnus eoꝛuꝫ fuerit yleg i natiuitate vnius ⁊ alius yleg in natiuitate alteri⁹.⁊ hoc mō eſt ſicut locutus eſt in alys maneriebus poſt iſtō. Saturnus ⁊ iuppiter ſignificant rem talem:quia ſunt ambo concoꝛdes vt ſint maſculini ⁊ de haiꝫ diurno.⁊ quia domus cuiuſlibet eoꝛuꝫ eſt in ſextili domus alterius.

¶ Saturn⁹ aūt ⁊ mars cū alter alterius locū obtinuerit:ſpontaneas rixas ⁊ diſcoꝛdias iter eos generabunt. At ex ſaturno ⁊ venere ſocietas ⁊ dilectio cōſanguineoꝝ cā ꝓcreabitur:p̄ter q2 citiſſime terminabit̄. Saturnus quidē ⁊ mercurius eoꝛum ſocietatem ⁊ cōmixtioneꝫ in reb⁹ vite:necnon dare ⁊ accipere ac mercari: ⁊ hoꝛuꝫ ſilia ſignificabūt. Per iouē quoqꝫ ⁊ martē: diuitiarū occaſione:vel quolibꝫ dn̄io vel diſpoſitione:ſocietas ⁊ amoꝛ iter eos ꝓcreabit̄. Per iouē āt ⁊ venerē cā mulieꝝ:vl' diui cā hūitij:aut per domos oꝛationis:vel ex ꝓphetijs: ſeu ex his ſimilibus ſe inuicem adamabunt.

¶ Qn̄ ſaturnus trāſiuerit p locū martis vl' mars p locū ſaturni:rixa accidet iter eos ⁊ nocumētū: ꝓ voluntate. Et accidet ꝓ ſaturno ⁊ venere ſocietas: ꝓ pte parētuꝫ tn̄ celeriter abſcindetur: ⁊ accidet p ſaturnū ⁊ mercuriū ſocietas in merci

monijs ⁊ in lucrando aliqd. Et accidet ꝑ iouē ⁊ venerē amoꝛ ꝓ parte mulierū: ⁊ rōne oꝛatoꝛioꝛū vel romariaꝝ vł ꝓphetiaꝝ. Et accidet per iouem: ⁊ martē amoꝛ rōne honoꝛis vel gubernationis populi.

℄ Erit id qḋ accidet ꝑ ſaturnū ⁊ martē: qꝛ ſūt ꝯtrariū ꝯploꝛū: ⁊ ꝙ accidet ꝑ ſaturnū ⁊ venerē ē ꝑꝑ cōcoꝛdātiā cōiugioꝛū q̄ ē inter eos. ⁊ ꝑꝑ h̄ accidet ſocietas ꝓ pte parētū ⁊ celeriter abſcidet̄: qꝛ vn⁹ ē foꝛtūa ⁊ ali⁹ ifoꝛtuna. Illud ſaturni ⁊ mercurij ē: qꝛ dom⁹ vtriuſq3 eoꝝ ē trin⁹ dom⁹ alterius. Illḋ iouis ⁊ veneris ē qꝛ ſunt cōcoꝛdanti nāe: ⁊ qꝛ domus vtriuſq3 eoꝝ ē i ſextili dom⁹ alteri⁹. ⁊ ſilr̄ qꝛ ven⁹ h3 i piſcibus magnū poſſe: q̄ ē dom⁹ iouis: ⁊ ꝑꝑ h̄ dat talia q̄lia dixit. illḋ iouis ⁊ martis ē: qꝛ dom⁹ vtriuſq3 eoꝝ ē i trio do. alteri⁹

℄ Juppiter et mercuri⁹: occaſiōe dialetice ſcientiaruꝫ ⁊ ꝓphetie: ſpontaneā ſocietatē idicabūt. Mars aūt ⁊ venus: vt ita dicaꝫ: ex drueria vel adulterio ſeu foꝛnicatōe: aut ſodomitico ſcelere eos pariter aſſociabūt ꝑter ꝙ hic breuē: qꝛ vnus eoꝝ ē foꝛtuna ⁊ alter ifoꝛtuna durabilitatē habebūt. Mars qdē ⁊ mercuri⁹ inimicitias ⁊ deceptiōes ac rixas iter eos occaſiōe icantationuꝫ ⁊ nigromantie ſignificabūt. Ven⁹ āt ⁊ mercuri⁹ in vite rebus magiſterij: vel muſice ſeu libꝛoꝛuꝫ ſeu mulierum cā ſocietatē iter ipos adducēt.

℄ Et accidet ꝑ iouē ⁊ mercurium ſocietas rōne ſciētiaꝝ ⁊ loyce ac phie veniētis a volūtate. Et accidet ꝑ martē ⁊ venerē ſocietas ꝓ parte luxurie ⁊ meretricatiōis ac foꝛnicatiōis: ⁊ hoc non multū durabit: ⁊ accidet ꝑ martē ⁊ mercuriū: inimici detectio cōtētiōes ⁊ accuſamēta ꝓ facturis ⁊ ſimilibus. Et accidet ꝑ venerē ⁊ mercuriūꝫ: ſocietas: ⁊ amicitia hn̄di vitā i vno ſiue pro magiſterio aliquo: vel pro muſica: ſeu pro ſcripturis: vel mulieribus.

℄ Illḋ iouis ⁊ mercurij ē qꝛ mercuri⁹ aiāꝫ rōnalē ſignificat: ⁊ iuppiter ſuū appatū: id qḋ dixit ꝑ martē ⁊ venerē: ē qꝛ qn̄ ven⁹ ꝑticipat̄ cū marte dat inamoꝛamētū: foꝛnicationē luxuriā ⁊ talia: ⁊ qn̄ iſti duo ſignificabūt i natiuitatib⁹ duab⁹ amicitiā vł inimicitiā erit h̄ ꝑꝑ res iſtas q̄s dixit ptho. ⁊ qꝛ ſūt de naturis cōtrarijs nō eſt illa res ſtabilis nec durabit. illḋ martis ⁊ mercurij ē: qꝛ mercuri⁹ ſignificat res ſonari: ⁊ faytura s ⁊ deceptiōes: ⁊ qn̄ ꝯmiſcet̄ cū marte fiet ifoꝛtūa: ⁊ ꝑꝑ h̄ nō ab eis euenit vllū bonū. Id qḋ dicit ḋ mercurio ⁊ venere ē: qꝛ mercurius iclinat̄ ad nāꝫ pl̄te cui applicat: ⁊ iā ſcim⁹ ꝙ ſignificat ſubtilitatem: ſcire de nūero: ⁊ ariſmetrica: ⁊ ꝙ ven⁹ ſigificat oēꝫ rē pl̄chrā ⁊ ḋlectabilē: ⁊ qn̄ ꝯmiſcēt̄ eoꝝ nāe i amici^a: ⁊ i inici^a erit illḋ rōe alicui⁹ illaꝝ reꝝ q̄s dixit ptho. Et n̄ noīauit ꝑticipationē alioꝝ yleg: qꝛ ſēp ſt̄ i dignitatib⁹ hoꝝ. 5. pl̄taꝝ: ⁊ ꝑꝑ hoc erit illud qḋ ſignificat vnū. q̄ttuoꝛ yleg amicitia vł inimicitia: vel amoꝛ: vel deſamoꝛ: ⁊ id qḋ ſignificauerūt dn̄i ſuoꝛuꝫ locoꝝ: vna ex rebus quas dixit ptho. ꝑ ſtatus. 5. planetarū.

℄ Augmētū aūt ⁊ dimiutionē in coīs amicitie ⁊ inimicitie vigoꝛe ex qualitatib⁹ locoꝝ i qb⁹ reſpectu quattuoꝛ locoꝛū ꝑimoꝝ quoꝛuꝫ eſt dn̄ium ⁊ poteſtas exiſtunt: nos ſcire cōuenit.

℄ Et cōuenit vt ſciam⁹ augmētū ⁊ decremētuꝫ: ⁊ erit i vi amoꝛis vł iimicitie a ſtatu locoꝝ q̄ ſunt acepta i ꝯꝑatiōe q̄ttuoꝛ locoꝝ pꝛincipaliuꝫ.

℄ Uult dicere ꝙ augmē^m vel decremē^q qḋ erit i amoꝛe vł inimicitia pōt ſciri a ſtatu locoꝝ ꝑtitionis q̄ ē ꝑ atazir. ⁊ per alyntiā: ſm ꝙ dāt loca q̄ttuoꝛ yleg. hoꝛa natiuitatū āharū.

℄ Nam ſi i angulis vł cū ꝑte foꝛtūe ſeu cū lūinarib⁹ fuerit: erit id qḋ ſignificabūt plan̄t⁹ ⁊ apti⁹.

℄ Ita ꝙ ſi fuerit i angulis: vel cū ꝑte foꝛtune aut cū duob⁹ luminaribus erit ꝙ ſignificauerint apparētius ⁊ manifeſtius.

℄ Uult dicere ꝙ qn̄ applicuerit ꝑtitio vni⁹ duarū natiuitatū vel alyntia ad aliquē āgl̄m natitatis alteri⁹ vel ad locū ꝑtis foꝛtūe illi⁹: aut ad locū alicui⁹ duoꝝ luiariū: erit ſua ſꝫificatō i amicitia vł i inīcitia māifeſtioꝛ ⁊ ꝑ publica magiſ.

℄ Si āt ab eis lōge remoti māſerint: neq̄q̄ȝ appebit. Ei⁹ āt valitudies et nocumēta ſ3 ꝓpꝛietatē cōueniētis vel icōueniētis q̄litatis ſtellaruꝫ ꝑſata loca reſpiciētiuꝫ deꝑhēdunt.

℄ Et ſi elōgabunt nō erit manifeſta: ⁊ iudicare ſi nocebit vel ꝓderit: pōt ſciri a ſtatu pl̄taꝝ aſpiciētiū loca ꝑdcā: qual̄. ſ. erit i bono vel malo.

℄ Loca predicta ſunt loca quatuoꝛ ſignificantia amoꝛeꝫ ⁊ deſamoꝛem: amicitiam ⁊ inimicitiam.

℄ Tractare vero de ſeruis i dilectōe vł abhoꝛritione ſuoꝝ dn̄oꝝ erga ipos: ex ſigno ꝓpꝛie qḋ in foꝛtunij loco fuerit ex naturali ſilitudie: quā adinuicē hn̄t pl̄te q locū illū in ipſa natiuitatis hoꝛa reſpexerit: vł q i ipo eodēq3 loco ſeu i ei⁹ oppoſito fuerit: idicabūt. maxime auteꝫ ſi pl̄te qui ſigno illi dominantur: cum locis dominij ⁊ poteſtatis eoꝛum i figurarū ſocietate conuenerint: vel ſi cum eis eiuſdem generis fuerint.

℄ Judicium ſeruoꝛū ſi diligēt ſuos dn̄os ⁊ odient: ſciri pōt a ſigno qui erit in loco laboꝛis: ⁊ a cōcoꝛdantia naturali quā habebūt planete aſpiciētes ad hunc locū hoꝛa natiuitatiſmet: vel horis quib⁹ ad eum veniunt vł qui erūt i oppoſito eius. ⁊ maxime ſi planete dominantes in ſigno fuerint concoꝛdati cū locis pꝛincipalibus ſuarū natiuitatū ꝓ participando cum eis i figura: vel ꝙ ſint in hoc ſui generis.

℄ Jam diximꝰ ꝙ iudiciū ſuoꝝ ē vna ex reb⁹ qb⁹ cōponit̄ dom⁹. ⁊ ptho. nō dedit i hoc caplm ꝓpꝛiū: qꝛ ſūt ꝑs vna diuitiaꝝ. Et poſtq̄ȝ narrauit i h̄ capi. res ſignificātes amoꝛeꝫ vł deſamoꝛē quē ſui hn̄t ad ſuū dn̄ꝫ. ⁊ qn̄ accidit ꝙ homo emit ſuū ꝯueniētē vł icōueniētē. dixit ꝙ regl̄a h⁹ accepta ē a ſigno q ē in loco laboꝛis: ⁊ hec eſt dom⁹. iz. Silr̄ a planetis q ſe applicāt huic domui hoꝛa natiuitatis: ⁊ qn̄ applicat atazir vel alinthia yleg ad hunc locū. ⁊ ſi ꝯcoꝛdātia fuerit ter res iſtas ſ3 yleg hoꝛa natitatl: ſignificabūt ꝙ ſui diligēt dn̄os ſuos: ⁊ dn̄i eos. ⁊ ſi ꝯtriū fuerit: erit ꝯtriū. ⁊ ſi itellexiſti qcqd gloſauim⁹ hoc cap. itelligere potes de leui: ſine vlla gloſa. Tamē de ſexta domo quā dicūt multi eē domū ſuorū. iā dixim⁹ ꝙ ptho. eycit virtutē ei⁹ toti⁹ qḋ ē ſub terra ⁊ dixim⁹ ꝙ iz^a. dom⁹ eſt maioꝛis virtutis q̄ȝ ſexta. Et poſtq̄ȝ ita ē conuenit ꝙ ſexta dom⁹ ſignificet beſtias ſolūmodo. Et qn̄ ſeru⁹ hūerit natiuitatē cognitā: contingit vt aſpiciat̄ ꝑticipatō q̄ erit iter ſuū yleg ⁊ yleg. dn̄i ſui: ſm ꝙ ptho. tibi

dedit ĩ capitulo amicitie ⁊ inimicitie.

¶ In peregrinationibus. Ca. VII.

Dixit Haly. ptho. dat nobis ĩ caplo iſto ſcire iudicare õ nato: ſi ibit itinera vel nõ: ⁊ ſi ea inierit cuiuſmodi ſtatũ habebit ĩ illis: ſi lucrabiť vel amittet: vel ſi habebit periculum in eis vel pacem.

REs quidem peregrinationis: ex lũinarium qualitatibꝰ angulorũ reſpectu depĥendetur. Maxime aũt ex qualitatibus lune. Nã cũ luna occidentalis extiterit: remota ab angulis: peregrinationes: ⁊ de loco ad locum mutationes indicabit.

¶ Factum peregrinatiõis ⁊ itinerũ põt ſciri a ſtatu duoꝝ lũinariuꝫ ĩ ꝯꝑatiõe angulorũ: ⁊ maxie a ſtatu lune: ita ꝙ ſi luna fuerit ĩ occñte vel iclinabiť ab angulis mõſtrat ire itinera ⁊ mutationeꝫ de vno loco ad alium.

¶ A ſole ⁊ luna ſm ꝙ ſtant cũ angulis: ẽ accepta regula itinerũ: ⁊ magis a luna ꝗ̃ a ſole: q2 ſi luna fuerit in occidẽte vľ declinauerit a 10ᵃ vel fuerit in locis cadentibus ab angulis gñaliter aut in quartis cadentibus: ſignificabit ꝙ natꝰ mutabit ſe de vno loco ad alium.

¶ Siĺr ẽt mars cum occidẽtalis fuerit vel cũ a zenit capituꝫ declinauerit: ⁊ eiꝰ lõgitudo cuꝫ hoc a lumiaribꝰ longitudo oppoſitiõis vel aſpectus quarte fuerit: qñqꝫ operabiť.

¶ Et qñqꝫ facit mars idẽ: qñ fuerit ĩ occidẽte: vľ decliauerit a zenith capituꝫ noſtroꝝ exñs a duobus luminaribus elongatiõe oppõnis vľ q̃rte.

¶ Et hoc eſt q2 mars concordat cum luminaribus vno mõ ⁊ alio modo diſcordat: maneries q̃ cõcordat cuꝫ illis eſt q2 domus lune cancer ẽ 9ᵘ ſignum a ſcorpione domo martis: ⁊ leo eſt domus ſolis: ⁊ aries que eſt domus martis ẽ nonũ ſignũ a ſole: ⁊ maneries qua cõtrariať illis eſt: qm̃ aries eſt in quarta cãcri: ⁊ ſcorpio in q̃rta leonis. Et ꝓpter hoc conuenit ꝙ qñ mars fuerit hora natiuitatis ĩ occidente: vel in toto quarto cadenti que ẽ. 7. domus. octaua ⁊ nona: ⁊ ſi fuerit ĩ quarta ſolis ⁊ lune. vel in oppoſitiõe eoꝝ ſignificet ire itinera ⁊ mutatiões.

¶ Et ſi fortune ꝑs iterũ in ſignis iter ſignificantibus ceciderit: erit tota eius vita: ac ipiꝰ opera ⁊ actus in locis extraneis.

¶ Similĩr ſi pars fortune acciderit ꝙ ſit ĩ ſignis dantibus itinera erit tota vita illiꝰ: ⁊ eiꝰ mutatio in locis extraneis ⁊ alienis.

¶ Ptho. docet nos rõnem itinerũ eẽ ꝓpter declarationem duorum luminarum ab angulis: ⁊ maxime lune: ⁊ ſimiliter martis: ⁊ oſtendit ꝙ loca dantia itinera ſũt occñs octaua ⁊ nona domus: ⁊ gñaĺr loca ab angulis cadentia: ⁊ ſolũmodo angulus occidentis: ita ꝙ qñ inueniemꝰ ſignificatorẽ itineꝝ que ſunt ſol ⁊ luna ⁊ mars in locis itinerum ⁊ inueniemus ſimiliter partem fortune in locis iſtis erit tota vita eiꝰ: ⁊ eiꝰ labor ĩ terris alieĩs. Et bñ oñdit h̃ ꝙ ſi duo lũinaria ⁊ mars ⁊ ꝑs fortune fuerit ĩ locis alijs nõ dãtibꝰ itinera: nunꝗ̃ ibit itinera natus ille nec de loco ſuo exibit. ⁊ ſi ex eis fuerit ĩ locis itineꝝ: ⁊ ex eis ĩ locis more: ſꝫ h̃ itinerabit natꝰ.

¶ At ſi fortune loca ꝑ̃dicta reſpexerint vel ad illa ꝑ̃xerint: aut illa ſequẽtes fuerint: ea q̃ in peregrinationibꝰ oꝑabiť idonea erunt ac pauca ⁊ ꝓficua: erit ẽt ipiꝰ a peregrinatione reditꝰ feſtinꝰ atqꝫ leuis: nec ei vnꝗ̃ ab aliqua re cõtradiceť.

¶ Et ſi fortune aſpexerĩt loca q̃ diximꝰ: vel fuerint in eis que illa ſequunť: erũt oꝑa de quibꝰ ſe intromittet ĩ terris alienis: nobilia ⁊ gratioſa: ⁊ ſiñ turbatiõe aliq̃ ad locũ ſuũ celeriter reuerteť.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fortune aſpexerit loca ſignificatoꝝ itineꝝ vľ vadãt ad ea ꝓꝓ̃o motu ſuo: aut ꝙ ſe ponãt ĩ ſuo ſitu ꝓpter motũ eqnoctij. v̇. g. ita ꝙ ſignificator ſit ĩ. 9. domo: et fortuna ĩ. 10. nã hoc mõ vadit fortũa ad locũ ſignificatoris: ⁊ ꝑ qđ horum attulerit: dabit fortunam in itineribus: ⁊ ſaluus celeriter reuertetur.

¶ Sed ſi ea infortune aſpexerit: erũt illa ipſius oꝑa laborioſa ⁊ nociua: plena timoris: tardeqꝫ ex peregrinatione reuertetur.

¶ Et ſi ĩfortñe aſpexerit erũt illa oꝑa cũ labore perditionis ac ꝑiculo: ⁊ tarde redibit.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ infortune aſpexerint locũ ſignificatoris itĩeris vel vadãt ad eũ vľ ſeqñť ipm ꝑ eqnoctiũ ſiue ꝑ motũ ꝓpriũ ĩfortũe: ſignificat ꝙ itinera erũt cũ labore: ⁊ facta q̃ ibi faciet erũt cũ ꝑiculo ⁊ ꝑditõe. ⁊ reditus tardus erit. Et hic dedit nobis ptho. res dãtes fortuniũ ĩ itineribꝰ: ⁊ ĩfortuniũ. ⁊ ꝓpter hoc itelligimꝰ ꝙ ſi fortune ⁊ ĩfortune commiſcentur: res erit mixta: ⁊ q̃ fortior erit vincet.

¶ Huius autem rei commixtio ſꝫ planetas qui his locis aſſociantur in figura ſicut in premiſſis oſtendimus ſemper apparebit.

¶ Cõmixtio erit hꝰ accepta ſꝑ a pľtis ꝑticipantibus ĩ his locis ĩ figurá ſicut mõſtrauimus.

¶ Jam mr̃auimꝰ mľtis vicibꝰ ĩ capľis ꝑ̃teritis qũo hõ ꝯſiderare põt cõmixtionẽ fortũaꝝ ⁊ ĩfortunaꝝ: ⁊ qđ ꝑ vtrãqꝫ earum accidet: ⁊ ꝗ̃titatem eiꝰ ꝙ oꝑabũť: ſiĺr ⁊ qñ accidet. vñ ſm hoc: verbum iſtud ptholemei nõ oportet gloſare.

¶ Cũqꝫ lũinaria ĩ aliq̃ duaꝝ quartaꝝ oriẽtaliũ fuerint: frequẽtiꝰ v̈ſus oriẽtis ⁊ meridiei ꝑtes iter agredieť. Et ſi ĩ aliqua duaꝝ occidẽtaliũ quartarum: vel in ipſo eodem occidẽte rotauerit: verſus ſeptentrionem ⁊ occidẽtẽ eiꝰ iter apparebit.

¶ Et qñ fuerit lũinaria ĩ ꝑte quartaꝝ oriẽtalium vľ ĩ oriẽte: erũt itinera eoꝝ pľra verſus ꝑtes que ſũt oriẽtis ⁊ meridiei: ⁊ ſi fuerint in quartis occidentalibꝰ: vel in ipſo occidenti: erũt itiera verſus partes ſeptentrionis ⁊ occidentis.

¶ Quarta oriẽtalia q̃ dixit ĩ hoc loco ẽ medietas firmamẽti q̃ aſcẽdit: ⁊ vnũ quartũ ẽ. 10. domꝰ: ⁊. 11. ac. 12. ⁊ aliđ q̃rtuꝫ ẽ aſcẽdẽs ĩ. 2. 3. ⁊ duo q̃rta occidẽtalia ſũt alia medietas. Et poſtꝗ̃ ita ẽ: ꝯuenit vt id qđ mr̃auit ĩ ꝑte 2ᵃ trigonoꝝ adiungamꝰ cũ hoc qđ h̃ dixit: ita ꝙ trigonꝰ arietis ſignificat ꝑteꝫ ſeptẽtriõis ⁊ occidẽtis. ⁊ trigonꝰ tauri ſignificat meridiem. ⁊ oriẽs ⁊ trigonꝰ geminoꝝ ſignificat ſeptẽtrionẽ cũ oriẽte. ⁊ trigonꝰ cancri ſignificat meridiẽ cũ occidẽte: ⁊ ꝗlibet horũ trigonorum ſignificat de medio habitationis ꝑtẽ illã q̃ eſt oppoſita ſue ꝑti. ſiĺr ſi ſignificatori itineꝝ applicuerit aliq̃s pľta ſeptẽtriõaľ ſicut ẽ iuppiter: ſignificabit ꝑtẽ ſeptẽtriõis. ſiĺr ſi applicuerit ei pľta meridionalis ſicut venꝰ ſignificabit ꝑtem meridiei. Et ſi applicuerit eis pľta occñtalis ſicut mars ſignificabit ꝑtẽ occñtis: ⁊ ſi fuerit pľta oriẽtalis vt ſaturnus ſignificabit ꝑtẽ oriẽtis ⁊ ſol adiuuat ĩ ꝑtibꝰ oriẽtali

b⁹ ꝛ luna ī occītalib⁹. Expedit enī vt oēs res iſtas miſceas vnā. ſ. cū alia ꝛ tunc ſcies ꝓ certo verſus quā ꝑtem ibūt: vel erūt itinera. Et ſi magis ſignificabūt in vna ꝑte cuilibꝫ iudicabis a ſtatu quaꝫ videbis. Jn his verbis ptho. iacet qō vna: iā dixit ī ꝑncipio hui⁹ capl'i ꝙ ſignificatores itinerū ſūt duo lūinaria ꝛ mars ꝛ dixit ī hoc loco ꝙ ſi accordauerit vt lūinaria ī natiuitate fuerint ī duabus quartis orientalibus erūt itinera verſus ꝑtē meridiei ꝛ oriētis: ꝛ manifeſtū ē ꝙ ſi fuerit ī ꝑ^a quarta hoꝝ duoꝝ: nō ſignificabūt itinera vllo mō. Ad qd rñdem⁹ dicentes ꝙ ſignificatores itinerū ſunt .3. fortior āt ē luna. poſtmō ſol: ꝛ poſtea mars: ꝛ q̄liſcūqꝫ harum ſignificauerit itinera: inſpicies ſtatū ſuū ſꝫm quā ꝑteꝫ ſignificat ꝛ ſtatum aliorū duoꝝ ꝛ iudicabis ꝑ illū q hūerit maiorē virtutē: ꝛ ꝓpter hoc dixit ptho. ī maiori parte: ꝛ nō dixit abſolute. Nā pars verſus quā erunt itinera: pōt ſciri ab his q̄ ante diximus ꝛ ꝙ dixit ī hoc loco ptho. fuit pro toto alio documento.

¶ At ſi ipa ſigna q̄ peregrinationem ſignificant: vel eoꝝ dñi vni⁹ forme fuerit: fiet iter q̄nqꝫ. Et ſi duū corporū vel duarū figuraꝝ extiterint: erit iter continuū diuqꝫ durabile.

¶ Et ſi ſigna dātia itinera fuerit vni⁹ figure ipamet vl' ꝑl'te ipa gubernantes accidēt itinera aliq bus tꝑib⁹: tn̄ ſi fuerint duoꝝ corporū vel duarū figurarū itinera erūt cōtinua lōgo tꝑe duratura.

¶ Signa vni⁹ figure ꝛ duaꝝ ſcita ſt: ꝛ peti expedit q ſt pl'te vni⁹ ꝛ duarū figurarū: ꝛ hoc ē q꞉ pl'te q ſūt vni⁹ figure ſunt aliq ꝛ q duarū ſūt alij. Nā ven⁹ mars ꝛ ſaturn⁹ ſūt vnius figure. mercuri⁹ ꝛ iuppiter vterqꝫ duaꝝ figuraꝝ. Et ꝑꝑ h̄ dixerunt aliq aſtronomici ꝙ iuppiter ſignificat legē ī qua eſt binitas vel trinitas ꝛ ſaturnus ſignificat legē ī q̄ ē vnitas. Sil'r eē pōt planeta vnius figure ſi fuerit ſignū in quo ſtat vnius figure ꝛ erit duaꝝ figurarū ſi fuerit ī ſigno duoꝝ vel ꝙ aſpiciat ſe cū plus vno planeta vel ꝙ ſit inter duo ſigna vel iter duos gradus ꝛ ſilia. Signa v̄o dātia itinera ꝛ ꝑegrinatiōes d̄ vna terra ad aliā: ſt ea ī qb⁹ ſtat ſigator itineꝝ.

¶ At ſi iuppiter ꝛ ven⁹ locis iter ſignificantib⁹: ac locis lūinariū dñent: nulla erit in itiere formidatio: ſꝫ ab eo deſiderabit: eo ꝙ dñorū terraruꝫ legationē ſuarū amicorū cā portabit. Hoc āt habilitas cōpl'onis aeris ꝛ rerum ei proficientium multitudo iuuabit.

¶ Et qn̄ dñi locorū dantiū itinera: vel loca lūinariū fuerint iuppiter ꝛ ven⁹ nullū in itinerib⁹ ipedimētū hēbit ꝛ erit dilect⁹ vel itinera erūt ī legatiōib⁹ amicoꝝ ꝛ adiuuabūt eū: ꝛ hēbūt habundantiā rerū ſibi expedientium.

¶ Hec ē alia regula cū q̄ cōuenit oꝑari ī h̄ loco ꝛ alijs multis: ita ꝙ qn̄ dñs loci ſignificatoris alicuius rei fuerit ex fortunis nō hēbit ꝑiculū in re illa ꝛ erit dilect⁹. v̄. gr̄a. ſi dñs locoꝝ. 3. ſignificatoꝝ itineris fuerit aliq̄ ex fortunis ī ſuis itineribus nullū ꝑiculū hēbit ꝛ erit dil'cta ꝛ cū volūtate ꝛ habūdātia victualiū: ꝛ ille q ea fecerit ꝯplebit ꝓ eo qd fuerit.

¶ Et ſi cū eis mercuri⁹ fuerit hac ꝑ̄dicta occaſione magnū cōſeqt̄ ꝓficuū: ſuāqꝫ legationē ad exitum ꝑducet: dabunt̄ ēt ei dona ꝛ honorabit̄.

¶ Et ſi fuerit mercuri⁹ cū fortuna lucrabit̄ rōne quā diximus: lucra vero complebit hn̄ ꝛ habebit honores ꝛ dona.

¶ Vult dicere ꝙ ſi mercuri⁹ fuerit cū aliq̄ ex fortunis vel ābabus eo exn̄te dño ſignificatoꝝ itineꝝ: fiet d̄ ꝯpl'one fortunaꝝ ꝛ afirmabit ſignificationē ſuā: ꝛ ꝑꝑ h̄ itinerans ille hēbit lucra ꝛ bōa q̄ narrauit ptho. ꝛ h̄ ē vna regula ꝛ adhuc vult dicere aliā circa iſtā vt ſciamus mediū iter iſtas.

¶ Si ſaturn⁹ et mars locis lūinarium dñentur. maxie aūt cū per lōgitudinē ī oppoſitiōe fuerit: id qd ei cōtinget inualitudo nuncupabit̄: ꝛ ipe multū ipediet̄. Qd ſi in ſignis hūidis vterqꝫ moret̄: hoc ipedimētū ei ex īfeſtatiōe aq̄tici itineris ꝛ ex ſubmerſiōe: vel ꝑꝑ infortuniū iter aride vie per deſertorum locorū trāſitus continget.

¶ Et ſi ſaturnus ꝛ mars dñabuntur ſuꝑ duo luminaria: eo magis ſi vn⁹ alteri fuerit oppoſit⁹ in logitudinē nō proficiet ī itinerib⁹ illis: ꝛ fortia ꝑicula intraret in ea. Et ſi fuerint in ſignis humidis periculū erit pro trāſitu aquarū ꝛ necādo itinera multuꝫ fortia ꝛ per loca d̄ppl'ata ꝛ ꝑicl'oſa.

¶ Vult dicere ꝙ ꝑicl'ꝫ qd datur a duabus īfortunis ī itinerib⁹ ſi fuerit in ſignis hūidis: erit ꝑꝑ tēpeſtatē maris: ꝛ ꝑ latrones: ꝛ q꞉ mare depopulatū ē ꝛ nō habitatū: ꝯuenit vt ſigna humida ſignificēt loca depopulata.

¶ At ſi in ſignis fixis fuerit: hoc ex ꝑ̄cipitatione ꝛ ex vētorum flatib⁹ validis aduenīet.

¶ Et ſi fuerint ī ſignis fixis: erit ꝑiculū ꝑꝑ caſuꝫ a locis altis ꝑ ruinā: ꝛ ꝑꝑ vētos fortes ꝛ malos.

¶ Vult dicere ꝙ ꝑicl'm datū a duab⁹ īfortunis ī itineribus exn̄tibus ī ſignis fixis: erit ſi ſignū fixū fuerit ꝓ caſu: ꝛ ſi humidū ꝓ ruinatōe circa riuos: ꝛ ſi aereū erit ꝑꝑ vētoſ fortes.

¶ Si vero fuerit ī ſignis ſolſtitialib⁹ vel equinoctialib⁹: ex eaꝝ rerū quibus opus hn̄t defectu ꝛ priuatōe: ac ꝑ q̄litates corrupti aeris egritudinē īferentis ei hoc accidere nō dubitabim⁹.

¶ Et ſi fuerit ī aliquo ſigno q̄tuor tropicoꝝ: erit ꝑiculū ex defectu victualiū ꝛ rerū expediētiū: vl' ꝓpter malū aerem q īfirmitatem adducet.

¶ Hoc ē q꞉ hec ſigna ſūt principia quatuor tēpoꝝ dantium res ꝛ victualia quibus homo indiget. ꝛ ſi qua ex infortunis acciderit ī eis ꝛ ſignificauerit ꝑicl'm ī itineribus: erit illd ꝑiculū aq̄ defectu vl' cōductus: aut reꝝ qbus homo idiget in itineribus: vl' ꝓpter corruptū aerē egritudinē adducētem

¶ Si autem in ſignis humane forme fuerint: ex viarum abſciſionibus ſeu proditōibus vl' depredationib⁹ euenire dicemus ſed ſi fuerit ī ſignis quorum forme ſilueſtrium animalium formis aſſimilantur: ex luporum rapacitate ſiue ex terremotu continget.

¶ Et ſi fuerint in ſignis figuraruꝫ hominuꝫ: erit periculum per latrones ꝛ malos homines: robatores: ꝛ tenentes itinera. Et ſi fuerint ī ſignis figurarum beſtiarum ſilueſtrium: erit periculum propter raptum beſtiarum malarum: ꝛ ꝓpter motus terre.

¶ Dictum totum hoc non expedit gloſare: q꞉ ptholemeus docuit rationem eius.

¶ Et ſi mercurius in eis fuerit ex aggreſſionib⁹

timorē inferentibus: vel ex beſtiarum morſibꝰ: ſeu venenoſoꝝ animalium occaſione ꝓueniet.

¶ Et ſi fuerit ibi mercurius: erit periculum propter magnam complonem vel per arma in quibus ē piculū ſiue pp reptilia mala ⁊ venenoſa.

¶ Uult dicere ꝙ ſi mercurius participationē habuerit cū infortunis dantibus ſignificationem itinerū ſi fuerit in figura hominū ſignificabit id qđ dixit de armis ⁊ latronibꝰ: ⁊ ſi fuerit in ſignis beſtiarū ferarum ſignificabit morſurā beſtiarū reptilium venenoſarum. ⁊ manifeſtum eſt ꝙ he figure ſciri poſſunt: quando fuerint cum planetis ſuper vno circulo: ⁊ bene intelligimus ꝙ fortune dabunt fortunā bonam ſi fuerint in iſtis figuris contra id qđ dabant īfortune quādo fuerint cum ipis figuris. Et bona fortuna que fuerit in itineribus: ſequit̄ bonam fortunā q̄ dicta ē i caplo diuitiarum ⁊ honoris. ⁊ pericula ſequūtur id quod dictum eſt i capitulo vite ⁊ peſtilentiaꝝ corporis ⁊ anime: ⁊ perditionibus que accidunt in diuitijs ⁊ honoribus. ⁊ ptholemeus h̄ tibi iterum demonſtrabit.

¶ In proprietatibus autem rerum accidentium ideſt in futurarum occaſionum differētijs ſiue proſint ſiue obſint: a locis dominij que ſint operum ⁊ ſubſtantie rerūq̄ corporis ⁊ valitudinis occaſiones ſm predictas occaſiones: nos obſeruare conuenit.

¶ Et conenit vt inſpiciamus in proprietatibus accidentium: ſi fuerint preſtabiles vel nocētes. nā debemus aſpicere pro rebus aſcendentibus ad loca principalia ſignificātia opa: diuitias: ſtatum corporis: ⁊ honorem ſcđ3 modū quē diximus tibi ante.

¶ Docet nos ptho. in capitulo iſto bonū ⁊ malū qđ accidit in itineribus gn̄alr. v̄. gra. ſi ſciuerimus ꝙ aliquis natus itinerabit in. 30. annis vite ſue: ⁊ ꝙ incurret piculum pro ipo itinere inſpiciemus ſi in illo anno eſt abſciſſio vite ⁊ iudicabimus omnino ꝙ propter illud periculū morietur. Inſpiciemus ſilr ad ſignificatores itinerum ſi bonum vel malū ſignificant ⁊ adiūgemus hoc cū ſignificatore vite nati ⁊ cū officio ſuo: ⁊ cum ſignificatore diuitiarum ſuarum: ⁊ ita de oībus alijs capitulis q̄ ſunt dicta. Et quādo ita fecerimꝰ ſciemus pro certo id qđ accidet nato i corpore ſuo.

¶ Horarum vero cognitio in quibus hec futura contingent ex qualitatibus in ſubſequentiū ān̄orum principijs aduenientibꝰ deprehendetur. In hoc igitur capitulo nobis hoc tractaſſe ſufficiat.

¶ Et ſcire tpa quibus hec accident: eſt a ſtatibꝰ qui nato eueniunt in quolibet tempore. Nam tātum dictū quātū iſtud ſufficit in caplo iſto.

¶ Hec eſt regl'a gn̄alis qua operari conuenit in caplo iſto: ⁊ multis alijs libri: ita ꝙ quando ſciemus p radicem natiuitatis proficuū: vel dānū pro certo ⁊ annum quo accidet h̄ ſciemus: inſpiciemus id quod ſignificent loca diuiſorum: ⁊ alyntbiarum illius anni: ⁊ loca per que tranſeunt plte illo anno: ⁊ extrahemus quantitatem illius boni vel mali ſi minuetur aut augebit̄ ⁊ ſciemus tempus cognitum quo accidet res illa de bono vl' malo.

¶ In qualitate mortis nati. Ca. VIII

Dixit Haly. Poſtq̄ docuit oēs regulas qbꝰ ſcire poſſumus ſtatꝰ hoīs de bono vel malo. vult iteꝝ i h̄ capitulo demr̄are regulas qbꝰ ſtatū ſue mortis ſcire poſſumꝰ.

Quia poſt compēdioſam predictorum enodationem mortis qualitates nobis obſeruande ſūt eorum q̄ in vita predixim̄ vtrū mors ex radiorum proiectionibus an ex aduētu ſignificatoris ad occidentalem angulū ſuperuenerit: nobis ſcire cōueniēs eſt.

¶ Poſtq̄ non remāſit nobis ex eo qđ diximus niſi iudicare de morte qua manerie erit: conuenit vt poſt ſciamus per ea que ante diximus i vita: ſi mors erit propter obuiationem radiorum: vel quia huius rei gubernator applicat ad angulum occidentis.

¶ Qđ dicit erit mors p obuiationē radioꝝ. vult dicere pro morte q̄ ſignificauerit ꝓ recto ataxir ꝑ leg: ⁊ id qđ vl't q2 gubernator applicabit ad gradū occn̄tis ꝓ morte q̄ erit p ataxir cōuerſū ꝑ leg. donec applicet ad gradū anguli occn̄tis.

¶ Nam ſi mors ex radiorum proiectionibꝰ: vel propter illius cui coniungetur vllam coniunctionem interuenerit: cum mortis qualitates ſcire voluerimꝰ eorum quibus coniūgetur loca cōſiderare non eſt incongruum. At ſi ꝓpter ipſius ad angulū occidētis applicationē mors affuerit ipſe occidētalis angulus erit obſeruādus.

¶ Ita ꝙ ſi mors fuerit p ꝓiectōē radioꝝ: aut ꝑ obuiādo ei q obuiat: cōuenit vt iſpiciamꝰ qn̄ voluerimꝰ ſtatum mortis ad loca que obuiāt. ⁊ ſi mors fuerit ꝓpter applicationē ad angulū occidentis: inſpiciamꝰ ad ipmmet locū occidētis.

¶ Hoc qđ dicit cōuenit vt iſpiciamꝰ. vl't dicere ꝙ iſpiciamꝰ ad illū gra. q abſcidet cꝰ ſtatū hēbit: ⁊ i q̄ gro. erit abſciſſio.

¶ Eo ꝙ ſm planetas qui locis predictis ſubſequentur: ſiqui ſubſequētur vel ſm planetas qui ad ea pmitꝰ fuerint ſi planete qui eis ſubſequātur non inueniant: mortis qualitas dephendet̄ ſi cum coꝝ naturis in ſcia differentiarū accidentium ſtellarum in figura proprietates acceperimus: ꝓprie autem ſi qualitates predicti loci occidentis: quas ex ſignis et ex naturis terminoꝝ habuerint conſiderabimus.

¶ Quia ſm plnaetas q ſequūtur loca illa que diximꝰ: ſi quis planeta ea ſequat̄ aut ſm planetas applicātes ad ea anteq̄ ad alia: ſi aliqs planeta illa nō ſequitur: erit mors: adiūgēdo ſemper cū ſuis naturis q̄ ſignificant diuerſitatem accidentium ꝓprietates figurarum planetarum: ⁊ maxime ſtatum locoꝝ que diximus: q̄ interficiunt ea que ſunt pro parte ſignorum ⁊ pro parte nature terminorum.

¶ Ptho. docet nos i hoc dicto ſtatū gradus iterficiētis: ita ꝙ ſtatꝰ iſte cōponit̄. 5. rebꝰ. pma eſt nā plte ſtātis i illo gradu: vl' qui ꝓycit radios ſuos i illo gradu. 2ª eſt nā plte ſtātis circa illū gradū q aū vadit ad eum: aut ꝓprio curſu ſuo aut p motū equnocty. 3ª ē nā figure q̄ fiet p commixtionem

barꝝ rex vni⁹ cū alia. Quarta ē nā ſigni i quo ē gradus ille vl̄ i quo ē pl̄ta aſpiciēs gradū ip̄ꝫ vel q̄ vadit ad eū. Quinta ē nā termini c⁹ ē ille gradus iterficiēs: ⁊ ſi accidit ꝙ gradus ipe habeat vnū ex his. 5. reb⁹ erit ſtat⁹ ſu⁹ ſꝫ ꝙ termin⁹ fuerit ſolūmō: vl̄ ſi ꝯponet̄ ſtat⁹ ſu⁹ ex duab⁹ reb⁹ ex iſtis gnq; ſiue ex trib⁹ vl̄ q̄ttuor aut. 5. Qd̄ ex his fuerit mors erit ſꝫ nām ſtat⁹ quē hn̄erit grad⁹ iterficiēs. Et ptho. docuit nos ꝓpetatē ⁊ nāꝫ cuiuſlꝫ rei ex iſtis ſepatis vnāq̄ꝫ ꝑ ſe ſicut i alijs pteritis facere cōſueuit: ⁊ nos ſciam⁹ ꝯponere res iſtas vt ſciam⁹ ſtatū mortis qualis erit.

¶ Cū ſaturn⁹ igit̄ dn̄s mortis fuerit occaſiōe lōge ifirmitatis ſeu ptiſis aut acatarri: ſiue pp̄ corporis diſſolutionē vel eticā febrē: necnō ex ileon aut idropiſi vētriſue colone ſeu egritudie vulue: ⁊ alijs ifirmitatib⁹ q̄ magis frigoris occaſiōe ꝓuenīūt: mors ſupuenire dicet̄.

¶ Ita ꝙ ſi ſaturn⁹ fuerit dn̄s mortis accit pp̄ ifirmitates lōgas: ꝑ ptiſicā ꝑ reumata: ꝑ dfectū nāe: ꝑ febres q̄ erūt cū magno tremore: ꝑ dolorē ſplenis: ꝑ ydropiſiꝫ: ꝑ fluxū: aut ꝑ ifirmitates mīcū: vl̄ q̄ erūt pp̄ vicimtū frigoris: ⁊ c⁹ml̄titudinē

¶ Ptiſica reūata ⁊ defect⁹ ſūt q̄ ſaturn⁹ ſignificat multas hūiditates ⁊ febrē cū tremore. dicit ꝓ q̄rtanis tertianis q̄tidianis ⁊ dolorē ſplenis: q̄ dn̄at̄ i ſplene mľia: ⁊ ydropiſim ⁊ fluxū: q̄ ſaturn⁹ ſignificat malas hūiditates ⁊ ifirmitates matricū ſūt q̄ matrices ſūt in terram in q̄ gn̄ant̄ res oēs: ⁊ ſaturn⁹ ē ſignificator terraꝝ oiuꝫ datiū gn̄ationē.

¶ At ſi iuppi. dn̄s mortis extiterit ex ſynātia vel pipleūoma aut apoplexia ſeu ſpaſmo vel ex cephalagia ſeu cardia: oīb⁹q; ifiritatib⁹ q̄ magne vētōſitatis occaſione naſcūt̄: vel ꝑ fetidos odores ei mortē ꝓuenire non dubitamus.

¶ Et ſi fuerit iuppiter dn̄s mortis: erit mors pp̄ apoſtemationē gule ⁊ pulmōis: ⁊ ꝑ calābrā ⁊ ꝑ dolorē capitis: ifirmitatis cordis: ⁊ per oēs ifirmitates vētoſas vel mali fetoris.

¶ Hoc ē q̄ iuppiter ſignificās tempātiā gn̄at mľtū ſāguis: ⁊ qn̄ ſāguis vicit accn̄t ifirmitates iſte ꝓueniētes a repletōe ⁊ ſi d phyca itelligis aliqd: hn̄ potes hoc totū cognoſcere: ⁊ malus fetor erit pp̄ putrefactionē hūoꝝ. Dixit ptho.

¶ Or ſi mars e⁹ dn̄s fuerit occaſiōe febris aſſidue vl̄ tertiāe ꝯtinue ictiſue ſbiti ſiue nefreſis: aut ēpici morbi cuiuſlibet/ ue ſanguis meat⁹ vl̄ aborſus ſeu pt⁹ vl̄ eripiſile: aut egritudis mortifere: oiumue ifirmitatū febrili feruore ſeu calore ſupfluo vemētū vite termin⁹ iponetur. Dixit Haly.

¶ Et ſi fuerit mars erit mors pp̄ febres ꝯtinas ⁊ acutas ⁊ ꝑ ea q̄ dcē ſ̄t emitrites: ⁊ ē media tertiana q̄ accit pp̄ acceſſionē veniētē ad horā ⁊ ꝑ dolorē renū: ⁊ ꝓ ſpuēdo ſāguinē: ſil̄r ⁊ fluēdo ⁊ monēdo filios: ⁊ ꝑ ptu ⁊ ꝑ apata cole: ⁊ ꝑ oēs ifirmitates iterficiētes fōti febre ⁊ calore magno.

¶ Febres ꝯtinue ſūt ꝯburētes mľtū ⁊ ardētes q̄ dcē ſūt cauſon: ⁊ ſil̄es. media tertiana ē q̄ fit de flate ⁊ cola ⁊ gn̄al̄r facit mars ifiritates q̄ ſ̄t ex calore ⁊ ſiccitate magna. Dixit ptho.

¶ At ſi ven⁹ dn̄a mortis extiterit: ſtōachi vl̄ epatis ſeu cordis vitio: aut ſāguis egeſtiōe: ſiue mobilib⁹ apatib⁹ vl̄ fiſtul' aut potiōib⁹ oibuſue morbis hūoꝝ ſupfluitate vel malitia cōtingentib⁹, vitā terminari ꝓnūciabimus. Dixit Haly.

¶ Et ſi fuerit ven⁹ accidet mōs pp̄ ifiritatē ſtōachi ⁊ eptariſ ⁊ cordis fluxū ſāgnis ⁊ apata eūtia ꝑ corp⁹ ⁊ fiſtl'as: ⁊ ꝓhibē⁹ medi^{as}: ⁊ ꝑ oēs res ꝓueiētes a mľtl hūorib⁹ ⁊ cōuptōe eoꝝ.

¶ Hoc ē q̄ ven⁹ facit tēpātiā tēdētē ad hūiditatē: ſic mult⁹ ſāguis mi xtus cū hūiditate: flegma dulce ⁊ res quas fac̄ ſūt cōpoſite multa repletione ⁊ humida. Dixit ptho.

¶ Qd̄ ſi mercuri⁹ illius dn̄s fuerit: mētis ꝑturbatōe vel mania ſeu melācolia ſiue ꝑcipitatiōe aut epilenſia: vel tuſſi ſeu ſputi ſupabūdātia: cūctiſue morbis nimia vl̄ icōgrua ſiccitate ꝓueniētibus mors occurret. Dixit haly.

¶ Et ſi fuerit mercuri⁹ erit mors per epilenſiā: vt pp̄ ſtultitiā quā hoies ferūt vl̄ pp̄ amiſſiōeꝫ ſēſ⁹ ꝑ cogitatōeꝫ malā cognitā vl̄ ꝑ caſū vl̄ mľtā tuſſiꝫ ⁊ vōitū: ⁊ ꝑ oēs ifir^{tes} q̄ fiūt ex ſicci^{te} mag^{a}: aut ꝑ dānamē^{m} ⁊ corruptōꝫ illi⁹.

¶ Hoc ē q̄ mercuri⁹ ē ſignificator ſēſus ⁊ cerebri: ⁊ ei⁹ ꝯplō iclinata ē ad ſiccitatē. Et d ſimplicib⁹ reb⁹ quas dixit i iſtis .5. pl̄tis d ſigne nāꝝ ſuaꝝ. manifeſtū ē ſil̄r ꝙ ē ſignificatio termioꝝ i q̄b⁹ ſūt gradus iterficiētes: q̄ ſignificatio cuiuſlibꝫ gra. ē tal' q̄lis ſignificatio pl̄te c⁹ termi⁹ ille i q̄ morat̄.

¶ Illi āt q̄b⁹ mō p̄dcō nā obit⁹ iniūxerit: cū pl̄te quorū ē mortis diſpō ſꝫ ſibi ꝓprias ⁊ nāles q̄litates vl̄ his cōſiles fuerit: nec ſup eos aliq̄s planetaꝝ: quoꝝ occaſiōe mala mors ⁊ grauis ſupuenit: eleuab tur: vitam exuerit.

¶ Et illi qui moriūt̄ morte ꝑ ſe: diuidūt ſe a vita hoc mō qn̄ fuerit pl̄e q̄ gubernāt mortē i ſuo ſtatu nāli ꝓprio ⁊ cōueniēti eis: nec eleuat⁹ fuerit ſuꝑ eos alter pl̄ta ex illis q̄ dant mortē ex pte loci.

¶ Ptho. diuiſit mortē i .2. maneries: vna ē ꝓueniēs ex infirmitatib⁹: alia ē a re i q̄ nō hꝫ phyc⁹ qd videre: ſic illeq̄ morit̄ g adio: lācea caſu: igne: aut morſu beſtie fere: vl̄ aq̄ ſubmerſiōe: ⁊ alijs mľtis occaſiōib⁹: ⁊ i q̄lꝫ eaꝝ exhibet rōneꝫ.

Mors āt ꝓueniēs i q̄ hn̄t phyci qd videre q̄ dcā ē mors ꝑ ſe: accidit qn̄ pl̄te gubernatores mortis ſalui ab iſortunis fuerit: ⁊ i ſuiſmet dignitatib⁹ ⁊ potētes. ⁊ qn̄ ſup eas nllus pl̄ta ꝯri⁹ eleuat̄. mors āt ꝓueniēs i q̄ nō hn̄t phyci qd videre: ⁊ quā dicit ptho. mortē ꝓ pte loci ē q̄ accidit qn̄ fuerint pl̄te q̄ dn̄ant̄ i morte iſortūati debiles vl̄ i dignitatib⁹ alienis eis ꝯrijs: aut alij pl̄te ipis ꝯrij eleuati fuerit ſup eos.

¶ Mors āt q̄ vi ⁊ nō lege nature iſert̄: ꝯtiget cū locō mortis vtreq; iſortūe dilabūt̄: ita ꝙ i ipo eodē loco: vl̄ i ei⁹ aſpectu q̄rto ſeu oppoſito pmaneāt: aut eaꝝ q̄lꝫ dn̄iuꝫ ⁊ ptātē ſup ſol' aut lune vel ſup vtriuſq; locū habeat.

¶ Et erit mors laborioſa cū penis ⁊ trabaioſa: qn̄ dn̄antes ſup loco mortis fuerit due infortune ſimul: ſiue ſint i codē loco: ſiue i e⁹ q̄rta vl̄ oppōne in longitudine: vel ꝙ ſit qualis eorū velit dn̄atrix ſuper ſolem vel lunam ſiue ambos.

¶ Mors penata ⁊ trabaioſa. i. vexōſa vl̄ laborioſa pōt eſſe mors ꝑ ſe vl̄ mors loci. ⁊ ptho. dedit nobis i h̄ loco rōnem de labore ⁊ pena q̄ erit ꝓ eo ꝙ due iſortūe dn̄abūt̄ i gradu iterficiēti: vl̄ ꝙ vna dn̄abit̄ i gradu: ⁊ alia ſup aliqd̄ ex lūinarib⁹: vl̄ ꝙ ambe ſup ābo lūinaria dn̄abūt̄. Et idē ꝓuenis ꝙ tu intelligas de alijs yleg ⁊ res fortior erit quando dominabūt̄ ābo ſup yleg. certū: vl̄ ſ̄r gradū iterficiēteꝫ ⁊ hoc dn̄iuꝫ qd̄ dicim⁹ ē dominium infortunatū. Dix ptho

¶ Mors āt mala ⁊ iniq̄ pp̄ duaꝝ iſortunaꝝ ꝯiūctiōnē cōtiget. e⁹ vo magitudo ꝑ lūinariū teſtionia ꝓueīet.

¶ Et mors mala erit ꝑ ꝯiūctionē iſortunaꝝ duarū: ⁊ magna mors erit ꝑ teſtionia duoꝝ lūinaꝝ.

¶ Mors mala ē illa q̄ ē cū pena ⁊ labore: ⁊ ē hoc pp̄ cōiūctionē duaꝝ iſortunaꝝ i dādo mortem ⁊ magna mors erit qn̄ duo luminaria teſtificabuntur infortunis dātib⁹ mortem: vel planetis mortem gubernantibus.

¶ At ipi⁹ mortis q̄litas ſꝫ alioꝝ pl̄taꝝ aſpectus: ac ſigna i b iſortūe fuerit aduenient.

¶ Et erit ſiſr ſtat⁹ mortis ꝑ aſpectū alioꝝ planetarū: ⁊ ꝑ ſigna i qb⁹ ſtāt iſortune.

¶ Status mortis erit ſm ꝙ ſignificauerūt alij pl'te applicātes ad locū mortis: ⁊ ad pl'tam iterficiētē: ⁊ ſm ſignuꝫ in quo ſtat pl'ta iſortuna q iterficit ⁊ abſcindit yleg.

¶ Nā cū ſaturn⁹ i quarto ſolis aſpectu vel i ipi⁹ oppoſito ⁊ i ſuo alaiꝫ cōtrario fuerit: ſi i ſignis fixis pmāſerit manu ppl'i lapidāte mortis nexib⁹ opprimet: vel ſtrāgulatiōe ſeu penis mortiferis affliget. Cūqꝫ occidētalis fuerit ⁊ eū luna ſequatur: idē euenire non ignoremus.

¶ Ita ꝙ qñ ſaturn⁹ fuerit i quarta ſolis vel i oppōne ſua i haiꝫ diuerſa ſi fuerit i ſignis fixis: erit mors ꝑ lapidamētū ppl'i mānuale: aut ꝑ ꝯbuſtionē vel ꝑenā: ⁊ erit ſimiliter: quādo fuerit i occidēte ⁊ cum ſequatur luna.

¶ Qñ fuerit ſaturn⁹ hora natitatis i q̄rta ſolis: vel ei⁹ oppoſito: ⁊ fuerit ipe pl'ta abſcindēs yleg: ſignificabit ſi fuerit i ſigno fixo: mortē ꝑ lapidamētū de manu ppl'i ⁊ idē ſignificabit ſi fuerit i ſigno fixo ⁊ i occidēte hora natitatis ⁊ eū ſeq̄tur luna: ⁊ ois ſuffocatio eſt nō poſſe hanelare: ⁊ h' pōt accidere pp clauſurā viaꝝ vñ exit hanelit⁹: ⁊ eē pt pp hūorē cadētē ad pulmonē vel ſuffocationē cū comeſtiōe ⁊ potatōe.

¶ At cū i ſignis quoꝝ figure ferarum figuris aſſimilant extiterit feraꝝ morſib⁹ iterībit.

¶ Et ſi fuerit i ſignis figuraꝝ beſtiaꝝ feraꝝ: erit mors pp reptamētuꝫ beſtie fere.

¶ Qñ ſaturn⁹ fuerit i q̄rta ſolis vl' e⁹ op⁹: aut occidēte eū ſequente luna: ⁊ fuerit aſciſſor yleg: ⁊ in ſigno beſtiaꝝ ferarū ſilueſtriū. erit mors ꝓpter raptum fere beſtie.

¶ Qꝫ ſi iuppiter ei teſtificet ⁊ iſortūat⁹ exiſtat in cōcentu virorum die nota ⁊ ſolēni: ferarum obiectus voratui dānabitur.

¶ Et ſi teſtificabit ei iuppiter exñs iſortunatus eijciet natū illū ad beſtias feras i loco vbi conueñit ppl's dieb⁹ ſanctis ſonitis ⁊ feſtinis.

¶ Qñ ſaturn⁹ ſignificauerit beſtie raptum: ⁊ teſtificabit ei iuppiter infortunat⁹ exñs: ſignificabit id qđ dixit ptho. Et manifeſtū eſt ꝙ teſtimonia duoꝝ luminarium ſignificant huiꝰ mortes: diuulgatas ⁊ magnas.

¶ Qꝫ ſi i alteri⁹ lūīnaris i aſcēdēte locū obtinētis oppōne pmāſerit: carceris iteritu piclitabit.

¶ Et ſi fuerit i oppōne qualiſcūqꝫ ſit ex lūīnarib⁹ ⁊ id lūīnare fuerit i aſcēdēte morieť icarcerat⁹.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſaturnus fuerit abſciſſor: ⁊ acciderit vt aliqđ ex lūīnarib⁹ q̄lcūqꝫ ſit fuerit i aſcēdēte: natus in carcere morietur.

¶ At ſi mercuri⁹ ei i figura cōiūgat: maxie āt i figuris ſerpētū celeſtis ſphere: vel i ſignis quoꝝ figure ſūt ferarū rapaciū: venenoſoꝝ aialiū morſibus dilaniabitur.

¶ Et ſi cū mercurio pticipationē hūerit i figura: ⁊ maxie ſi fuerit i figuris ſerpētū q̄ ſt i ſpa vel ſignis q̄ ſūt de figuris aialiū ſilueſtriū: erit mors ꝓpter pcuſſionē aialiū reptiliū venenoſoꝝ.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſaturn⁹ ſignificauerit magnā morteꝫ ꝓ eo qđ nocet alicui ex lūīnarib⁹ ⁊ pticipationē hūerit cuꝫ mercurio i figura: ⁊ fuerit cū eo aliq̄ ſtella fixa ex his q̄ ſūt ex figuris ſpētū ſup vno circlo: vel fuerit i ſigno figure beſtiaꝝ ſilueſtriū erit mors pp pcuſſionē reptiliū venenoſoꝝ.

¶ Si venus āt cum eis extiterit: potu mortifero fraude mulierum attributo: morieť.

¶ Et ſi ven⁹ cū eis fuerit erit mors ꝑ toxicū mortale iterficiēs ipꝫ vl' ꝑ beſtiā ferā: q̄ eū iterficiet.

¶ Si cōſtellatio ſignificauerit id qđ dixit de toxicis: ⁊ teſtificabit ſibi ven⁹: erūt toxica ea que dixit: q2 ven⁹ ſignificat res cooptas ⁊ ſecretas ⁊ ſignificationē ſiſr hꝫ mulierum.

¶ Qđ ſi i virgīe vel i piſcib⁹: aut in ſignis hūidis ſibi locū vendicauerit luneqꝫ i figura aſſociet: vitaꝫ ſubmergendo terminabit.

¶ Et ſi fuerit loc⁹ ipe i ſigno virgis: vel piſcis: vl' id qđ ſignū hūidū ⁊ cū lūa pticipationē hūerit i figura: erit mors pp ſubmerſionē i aqua.

¶ Qñ ſaturn⁹ fuerit abſciſſor ⁊ nocēs lune ⁊ fuerit i aliquo ex locis q̄ dixit ptho. ſignificabit ꝙ mors erit pp ſubmerſionē i aq̄: ⁊ h' ē q2 multā hūiditatē ſignificat ⁊ mortē grādē.

¶ At ſi i naui fuerit tēpeſtuoſa fluctuatiōe marif vita priuabit. Et ſi i aliquo ſignoꝝ ſolſtitialium vl' i ſignis q̄drupedib⁹ cū ſole fuerit: ſeu i martis oppōne vice ſol' pmāſerit: ruine caſu pimetur.

¶ Et ſi fuerit i hoc loco qui dict⁹ eſt nauis: erit mors pp cremētū maris. ⁊ ſi fuerit cū ſole i aliquo duoꝝ ſolſtitioꝝ: vl' fuerit i ſignis hūtib⁹ figuras quadrupedū: aut fuerit i oppōne martis vice ſolis: erit mors pp aliqd qđ cadet ſup euꝫ.

¶ Qñ ſaturn⁹ iūctus fuerit cū ſole vl' i oppōne martis: ⁊ fuerit in aliquo ex ſignis q̄ dixit eo exñte abſciſſore: erit mors per aliquid cadens ſuper natum.

¶ Si āt i celi medio vl' ei⁹ oppōne fuerit: ex alto pcipitabitur ⁊ morietur.

¶ Et ſi fuerit i medio circuli ſuper terram vl' ſub terra: mors erit ꝓpter caſum ab alto.

¶ Qñ ſaturn⁹ dānauerit ſolē exñs abſciſſor ⁊ fuerit i. io. vl' 4a: erit mors pp caſū ab alto loco. De ſūt mortes grādes q̄s ſig' ſaturn⁹ qñ fuerit abſciſſor: ⁊ fuerit aliqđ ex lūīnaribus ipeditū ab eo: ⁊ ſꝫ h' poteris iudicare oēs mortes que accidunt per ſaturnum.

¶ Mars autē cum in quarto ſeu oppoſito ſolis ſeu lune fuerit aſpectu: ⁊ i ſuo alaiꝫ ꝯtrario.

¶ Et mars quando fuerit i oppōne ſolis vel lune: vel i quarta eorum in diuerſo haiꝫ.

¶ Cōuenit vt itelligas diuerſū haiꝫ i modo quem dicā tibi ⁊ ē ꝙ ſol ⁊ lūa dant vitā. ⁊ qñ mars ſignificauerit abſciſſionem yleg: ⁊ ſe aſpexerint cum aliquo eorum alia yleg: erit aſpectus in diuerſo haiꝫ.

¶ Si i hūane forme ſignis rotauerit: pp guerras ⁊ alteratōes iter ſuos ꝯſanguineos ꝯtigētes ſeu bellādo: capitis abſciſſiōe pibit: vl' ſibi manū ꝓpriā cā mlieꝝ iferet: aut mlieꝝ māib⁹ iterficiet. Illđ āt eueniet cū ei ven⁹ iterū teſtificabit.

¶ Et ſi fuerit i ſignis figure hoīuꝫ: erit mors illa ſemp ꝺgulamētū pp guerrā q̄ accidit iter vnā gentē ⁊ aliā: aut pp bellū: vl' ꝙ ſe iterficiet manu ſua cā mulierū: vel q2 eum iterficient mulieres: ⁊ hoc erit ſi ibi teſtificabitur venus.

¶ Si fuerit mars ꝯtrari⁹ ſoli vl' lune in haiꝫ: ⁊ fuerit in ſi

gno figure bolum mouebit ille natꝰ iter ſpiritū talē ꝙ eos faciat ꝓliari iter ſe: ⁊ erit moꝛs illiꝰ i bello: ipō āt mouebit vna volūtate tali: vt faciet ꝙ ſe occidet manu ſua ⁊ ſi aſpexerit ſe cū venere erit cā moꝛtis illius rōne mulieris.

Qđ ſi ei i figura mercuriꝰ aſſociet̄: latronū ⁊ piratarū iſidiatoꝛūue manibꝰ dilacerabit̄.

Et ſi mercuriꝰ ꝑticipationē hūerit i figura erit moꝛs ꝑ manū latronū itierātiū ꝑ mare vl̄ terrā.

Qñ mars fuerit abſciſſoꝛ: ⁊ dānauerit aliqđ duoꝝ lūinarium ⁊ cū eo ꝑticipationē hūerit i figura mercuriꝰ erit moꝛs ꝑ manus latronū ⁊ maloꝝ: ⁊ ſi fuerit in ſigno aquatico erit moꝛs ſup̱ mare ⁊ ſi fuerit i ſicco erit i terra.

At ſi i abſciſſis mēbꝛa vel ip̱fectarū foꝛtunarū ſignis: ſeu i cathene capite cū eiꝰ dño farſeo fuerit: capitis ſiue mēbꝛoꝝ abſciſſōe migrabit.

Et ſi fuerit mars i ſignis ꝑtitis q̄ non ſūt figurarū cōpletarū aut cū capite algol: erit moꝛs per inciſionē capitis vel mēbꝛoꝛum.

Qñ fuerit mars abſciſſoꝛ ⁊ dānauerit aliqđ ex lūinaribꝰ vel fuerit i aliquo ex locis q̄ dixit ptbo. ſignificabit qđ dixit.

Et ſi i ſcoꝛpiōe vel tauro fuerit: cōbuſtiōe aut ꝑfoꝛatiōe mēbꝛoꝝ: vel iciſione: vel ſpaſmo: vite termīos trāſibit. At ſi i celi medio vel i eius oppoſito ꝑmāſerit: i cruce ſuſpēdet̄. Maxie aūt ſi cū ficare ⁊ andromade fuerit. Qđ ſi i ſigno occidētali vel i aſcēdēte locū hūerit: viuꝰ igne cremabitur. Et ſi in ſignis quadrupedibus extiterit cadendo conteretur.

Et ſi i ſcoꝛpione fuerit vel in tauro mars: erit moꝛs ex ꝯbuſtiōe ignis vel āputatiōe mēbꝛoꝛuꝫ aut ꝑfoꝛatione eoꝝ: ſiue calādrio foꝛte. Et ſi fuerit i medio celi ſuſpēdet̄: ⁊ maxie ſi fuerit cum cayfē: vel cū ēdromada. Et ſi i ſigno fuerit occidētis: vel oppōne aſcēdētis ꝯburet̄ viuꝰ: ⁊ tal̄r moꝛiet̄: ⁊ ſi fuerit i ſignis q̄drupedū erit moꝛs ꝓpter caſū: vel ꝑꝑ fractionē ſeu caſtrationē.

Hāc manerīē moꝛtis ſignificat mars qñ fuerit in aliq̄ harūꝫ figurarū ſup̱ vno circulo ⁊ dānauerit aliquod ex luminaribus exiſtens abſciſſoꝛ.

Si v̄o iuppiter ei teſtificet̄ ⁊ ifoꝛtūatꝰ exiſtat: ira ꝑtātis vl̄ regis moꝛtis ſbibit iudiciū māifeſtū.

Et ſi teſtificabit̄ ei iuppiter exñs ifoꝛtunatꝰ erit moꝛs ꝓpter iuſtitiā exēplatā ⁊ diuulgatā multū ⁊ ꝑꝑ irā regū ⁊ pꝛincipum.

Sēp̱ qñ foꝛtune teſtificabunt̄ ſignificat ꝙ natꝰ erit cum aliq̄ iuſtitia ⁊ rectitudie: ⁊ ſi fuerit mars abſciſſoꝛ ⁊ dānauerit aliqđ ex lūinaribꝰ i natitate ⁊ teſtificabit̄ ei iuppiter ifōtunatꝰ exñs ſignificabit id qđ dixit ptbo. Nā manifeſtū eſt ꝙ .z. infoꝛtune ſignificant ꝙ tales moꝛtes grādes. Si eedē fuerit abſciſſoꝛes ⁊ dānauerit aliqđ luminariuꝫ. tñ ſi abſciſſoꝛes fuerit ⁊ nō dānauerit aliquod ex luminaribus moꝛs cū tanta pena nono erit.

Qđ ſi vtreqꝫ infoꝛtune iūgant̄: vl̄ altera alteri opponat̄: queādmodū ꝑdiximꝰ: vt moꝛtis .ſ. ſit occaſio malā vitalis ſpūs pꝛiuationē peioꝛabūt. Dñs āt q̄litatis moꝛtis ē dñs iterficiētis loci.

Et ſi due ifoꝛtune ꝯiūgēt vl̄ vna alteri opponitur i vna manerierū: quas diximꝰ dātiū moꝛtem: i dādo malā moꝛtē ꝑcipue adiuuabūt. dñs āt manerīei moꝛtis: ē dñs illiꝰ loci iterficiētis.

Qñ due ifoꝛtune cōiungēt̄ i abſciſſione ſignificāt malāꝫ moꝛtē: ⁊ moꝛs mala ē i qua nō hñt pꝫici qđ videre: ⁊ iā oſtēdimus hoc in eo qđ pertranſiuit. Gubernatoꝛ āt moꝛtis eſt dñs gradus interficientis.

Interficientia qdē accidētia in q̄ſtitate vl̄ qualitate multiplicabunt̄ cū vtreqꝫ ifoꝛtune in locis iterficiētibꝰ auctoꝛitatē hūerint. Cūqꝫ ſtellaꝝ q̄litates huiuſmodi fuerit: ſepultura carebit ⁊ regimine. Greſſibilia: rapacia: volatilia: ꝑdatoꝛia cū i ſignis hoꝝ aialiū foꝛmaruꝫ ſuſceptiuis ifoꝛtune fuerit nec locis iterficiētibꝰ foꝛtūaꝝ aliqua teſtificet̄: ⁊ eis i emiſperio iferioꝛi ꝯmoꝛantibꝰ: ipius cadauere paſcētur.

Et accidētia qbus moꝛs ꝯuenit erūt duplicata in qualitate vel q̄ſtitate: qñ due ifoꝛtūe dignitatē hūerint i locis iterficiētibꝰ: ⁊ ille i cuiꝰ natiuitate ſtatꝰ planetaꝝ fuerit iſto mō nō coopiet̄: nec ſepeliet̄: ſꝫ ꝯmedēt eū lupi canes: vl̄ aues male. Si ifoꝛtune due fuerit i locis taliū figurarū: q̄les diximꝰ: nec teſtificabit̄ foꝛtūa aliqua locis interficientibus: exñtibꝰ ſub terra foꝛtunis.

Duplicamētū qđ dixit manifeſtū ē i arithmetica: ꝙ res tāta ſit dupla q̄ſta vnū ad duo: vl̄ tria ad ſex. ⁊ q̄litas ⁊ quātitas ē res mōſtrata. Nā qualitas vl̄t dicere accñtia qbus moꝛs euenit. ⁊ q̄ſtitas. vult dicere penarū q̄ſtitatē: ita ꝙ ſi vna ifoꝛtūarū fuerit abſcīdēs yleg i aliquo gradu: ⁊ fuerit ipa gubernatrix ipiꝰ gradꝰ: ſignificabit id qđ dixit ptb. Qđ āt dixit ⁊ nō teſtificabit̄ aliq̄ foꝛtūa locis iterficiētibꝰ exñtibꝰ ſub terra foꝛtunis. vl̄t dr̄e qñ foꝛtūe teſtificabūt̄ ifoꝛtune abſcindēti: q̄ ſignificāt natū nō ſepeliri: erit hoc qñ foꝛtune fuerit ſup̱ terrā. tamen ſi teſtificabūtur exiſtendo ſub terra ſignificabunt ꝙ ſepelietur ⁊ cooperietur.

Cunqꝫ planete locoꝝ iterficientiū dñatoꝛes i locis declinātibꝰ extiterit: maxie āt cū lūa ꝑdcis i locis: ⁊ i q̄rto ſeu i iſtoꝝ locoꝝ oppoſito māſerit: inter alienigenas iuri moꝛtis obediet.

Et erit moꝛs i terra aliena qñ acciderit ꝙ pl̄te dominātotes ſup̱ loca iterficientia ſint i locis inclinatis: ⁊ maxime luna in illis locis que diximus vel i quarto locoꝝ ſuoꝛū vl̄ oppōne eoꝝ.

Qñ fuerit dñs moꝛtis vl̄ abſciſoꝛ qualiſcūqꝫ ſit eoꝝ vel ābo i locis itinerū: ſignificabit ꝙ moꝛs erit i terra aliena: ⁊ affirmabit rē iſtā: ⁊ ſi luna fuerit i locis itinerū vel aſpiciat ſe cū eis de 4ª vl̄ oppōne. nā expedit vt ml̄totiēs ad capitulū iſtđ redeas: ⁊ iſpicias donec bene intellexeris i oibus ſuis rōnibꝰ diligēter: ⁊ ꝙ poſſis ꝯmiſcere ſignificatōes: ſi cōmiſcēt̄ ꝯſtellatōes: vna .ſ. cū alia: ⁊ ita ꝯuenit vt facias i capitulo quolibꝫ hoꝝ hꝰ libꝛi. nā qñ hoc feceris ſcies bonam partē hꝰ artis. tñ ſi cū hoc ſcies aliqđ đ naturis ⁊ phyca: et ſciueris bene equare pl̄tas ⁊ ſciueris aliqđ de ſuis ſtatibus quadriuialibꝰ ſm ꝙ demōſtratū ē in almageſto: nullus te vincere poterit i hac arte: nec idigebis libꝛo aliq̄ niſi iſto.

Hic finitur ſcđus tractatus gloſe quarti tractatꝰ libꝛi: ⁊ eſt vndecimꝰ tractatus gloſe. Incipit tractatꝰ .ix. gloſe haly ſup̱ libꝛo q̄dripartiti ptholemei.

In diuiſiōe tꝑꝝ i vita nati. Ca. IX. Di. haly.

Miror multū de illis q̄ auſi nō fuerūt mentem apponere i hoc libro tot aſtronomis exñtib⁹ tātaʒ volūtatē habētibus i hac arte: ꝛ ꝙ eū nō gloſauerunt: nec fecerunt intelligi iacēte ī eo ſic magna parte ſcie naturarum que multum neceſſaria ꝛ preſtabil'ē ī vita hominis ꝛ omnibus factis ſuis. Nam per hoc ſciri pñt res oēs q̄ eē debēt anteꝙ̄ ſint: ſic ꝙ ꝓbabiť ꝙ res creſcāt i bono: ſi bonū fuerit: ꝛ ſi malū minueť de malo Nā talis res q̄lis in iſta iuuat multū i bono ꝛ ꝓ eo bōis voluntas geſcit ꝛ nō laborabit de eo qd̄ hr̄e nō pōt: ꝛ ꝙ̄uis volūtatē nō habeat res ſcire futuras: nec ſe i hoc delectauerit magnū ē ſibi bonū ꝛ ges q ꝛ nō habebit ꝓ quo penare d̄ rebus quas nouit eū habiturū: nec laborabit ꝓ his q̄ ſcit hr̄e debere. Et poſtꝙ̄ magn⁹ ē ꝑfect⁹ i ſcia i libro h̄ latēte: magnā hēm⁹ rōnē vt adiſcam⁹ ꝛ ſciamus ꝛ vt multū nos delectet itelligere id qd̄ latet i eo: qꝛ qñ eū itelligem⁹ ꝛ inuenim⁹ certū ꝑ expientiā: ꝛ rectificatiōe certa cōfidem⁹ magis i his q̄ ſignificāt q̄ futura ſūt ꝛ res gñales ſciem⁹ q̄ accidēt ꝑplis coiter: ꝛ ꝙ ꝑ ſe accidit vnicuiqꝫ de reb⁹ ꝑticularibus Ille v̄o q̄ hūc librū compoſuit cooperuit v̄ba q̄ dixit i qua druuialibus ſicut facere cōſueuerūt ſapiētes ātiq̄: ꝛ hoc vt nō reuelentur nec detegāt ſcie nobiles illis q̄ ſūt viliū aīarum ꝛ moꝝ malorū: ſicut dixit hypocras ꝙ̄to magis corpa nō lympida gubernaueris: tāto plus augebis i malo ſuo. Et dixit plato. ꝙ̄to magis docueris aīas malas ſciaʒ ac ſapiētiā: tātū plus i ſuū malū augebis. Et antiq̄ ſapiētes q̄ fuerūt añ ariſto. dicebāt v̄ba ſciaꝝ añ ꝑ metaphoraʒ vt ea coopirēt ſicut fecit plato. Et poſtꝙ̄ vidit ariſt. ꝙ v̄ba ipa diuerſis itellectib⁹ itelligi poterāt: placuit ei gloſare ꝛ non copulare ſcias coopte i mō ꝙ eas itelligere nō poſſent illi d̄ mal' aīab⁹: ꝛ ꝙ illi q̄ eēnt de bonis itelligerēt eas ꝓ certo: qñ iſpexiſēt: ꝛ poſtꝙ̄ venit ptho. p⁹ oēs phōs iſtos cepit viā ariſtotel' ꝛ cōpilauit hāc artē multū coopte ꝛ nos apuim⁹ res mltas ex illis q̄s coopuit ꝛ mōſtrauim⁹ eas illi q̄ ē phs medianus ꝛ nō ſumus locuti i eo qd̄ gloſauim⁹ ſicut talis vt illi q̄ ſe iactāt ꝙ ſciūt hāc artē ꝛ ſūt multū lōgi ab ea: qꝛ ſūt malarū aīaꝝ ꝛ itellect⁹ mali: tñ locuti ſum⁹ ſicut illi q̄ hñt magnaʒ volūtatē ꝛ ſtudiū i lucrādo mores ꝛ virtutes bōas q̄ quotidie magis creſcūt. ¶ Et placet mihi dicere i hoc loco v̄ba q̄ dixit galie. i. 5. tractatu ſui libri d̄ pulſu: ꝛ dixit ꝙ per multū magnū ſtudiū ſēſit i pulſu res multas q̄s añ nō ſēſerat: ꝛ dixit quō: ꝛ h̄ ſūt v̄ba ſua. Dixit galien⁹ hāc manieriē ſolaʒ ſciui i multis annis cū aliq̄ re ei⁹ ꝙ eā ſeqꝰ i ſciēdo forte pulſū tñ rē aliā ex his q̄ ꝑtinēt ad pulſū neſciebā bñ: ꝛ bñ ſtudui ānis multis laborādo ꝛ cogitādo cū magnis dubitatiōib⁹ i cooptis expt⁹ fui: nō ꝙ dimitterē meū ſtudiū nec meā īqſitionē: tñ ꝙ̄to plus ꝓcedebā tāto magis augebaꝰ volūtas i ꝑgrēdo ꝛ ſtudēdo: ꝛ viſū fuit mihi ꝙ ſētirē in cognitiōe pulſus: ꝛ poſtꝙ̄ ſtudui ꝛ laborāui: magis itellexi me ſētire i cognitiōe pulſus nō ſcia d̄bili ſʒ bñ certa: ita vt ſciui extēſionē ad id qd̄ pōt attigi. poſtꝙ̄ itellexi cognitionē: ꝛ ꝙ̄cito cognoſcebā res ꝑtinētes ad pl'ſū oēs ñ poſſū tibi narraꝛ: ꝛ feci me ſicut boīes i lubrico comorātē ꝛ ſibi lux magna occurrit ad horā tenēs v̄o dcm̄ meū: ꝛ credēs ꝙ ſit veꝝ ꝛ nō ſit vacuū magnū ſeq̄nꝰ ide ꝓfectū: qꝛ ſtati cū icipiet res petere ñ diffidat q̄n eas attigat ꝓ certo non dimittat ſtudere: vt aliqd ſciat ſi velit longo tpe: qꝛ bōi ſtudēti ꝛ laborāti multū in re aliq̄: creſcit i eo talis v̄t⁹ ꝛ ñ itelligit qñ: ꝛ ſēp creſcet ꝛ meliorabiꝰ: ꝛ neſciet qñ icepit: ita ꝙ appebit ipa v̄t⁹ ad horā ꝛ dabit cito fructū q̄ ꝙ̄tū laborauit leuiter reſtaurabit. Et ſi volueris dicere quō dicūt gētes ꝙ capitale ꝛ lucrū reuertenꝰ i vnū. Dixit haly. galienus docuit nos ꝑ hoc dcm̄ id qd̄ cōuenit laborātib⁹ ꝓ v̄tutib⁹ bōis quō ſe hñt gereꝛ i oīb⁹ reb⁹ q̄s volūt attigere qꝛ magnū ſtudiū dat fructū talē i reb⁹ bōis: q̄ reſtaurabit ꝙ̄tū laboris hō hūit ꝛ luc^m mag^m: ꝛ magl qꝛ ſtudiū auget i boīe v̄tuiē talē: q̄ pt attingere res q̄s petit ꝛ qñ virt⁹ venit neſcit hō donec iuenit ſe cū ea: ꝛ ꝑꝑ h̄ ego volo magis caſtigamētū iſtud vt ipm̄ meis amicis tribuat res bonas petētib⁹ ꝛ v̄tutes: ꝛ volēti dare ꝛ petere hanc artē ꝛ ſciam: cōuenit vt iſpiciat id qd̄ dixit galien⁹ i hoc loco ꝛ ꝙ ſtudeat in eo fortiter nec eū tedeat: nec diffidat: qꝛ bñ ſcire poterit artē iſtā d̄ mō ꝙ bñ ꝯfidat i ꝙ̄to iudicabit d̄ rebus futuris fiducia tali ꝙ dubiū nō habebit: ꝛ ſi aliqs dubitauerit dicēs ꝙ i ſtudio nō eſt profectus. poſtꝙ̄ ſignificauerint i natitate bōis qd futurū ē ꝛ d̄eſſe nō pōt nec ide euadere. Et ego rñdeo dicēs ꝙ ſi itellexiſſes id qd̄ phy demonſtrauerūt: ꝛ qd̄ dicit ptho. i ꝓlogo hui⁹ libri ꝛ ꝙ i h̄ caplo ſimiliter demrant: de te liberati eſſemus. ꝛ iā demrauim⁹ tibi i eo qd̄ trāſiuit ꝙ ibi ſūt opa talia pl'taꝝ inciſorum: ꝛ de eſſe non poſſunt: ꝛ he ſunt prouenientes propter virtutem grādem multum ꝛ potentem: ꝛ ex his que mutantur ſunt: ꝛ he ſūt que ꝓueniunt propter virtutē debilē: ita ꝙ qñ iueniem⁹ i natitate alicui⁹ v̄tutē aliq̄ ſignificātē ꝙ erit ſapiēs ꝛ aliam ſignificātē ꝙ erit delitioſus ꝛ aliā ꝙ erit ſenſat⁹. dico ad hec ꝙ ſtudiū longū ꝛ cōtinuū augebit i virtute ſignificante ſapientiam: ꝛ ſenſum: ꝛ virtus delectationis reduceꝰ ad hec bona: ita ꝙ magnā delectationeʒ de illis aſſumet. dcm̄ āt tuū ſm̄ ꝙ dicis eē poſſet ſi hō fortūat⁹ eſſet ad laborādū de re aliqua: ꝛ poſtꝙ̄ bois nā ē de laborādo: ꝛ ſtudēdo cōuēit vt ſtudeat. ꝛ laboret i his que vl't attigere. Galien⁹ aūt mltū bñ expoſuit hāc rōnē i vno dcō qd̄ dixit poſt illud ꝑmum. Dixit galie. ꝛ illi q̄ vēiēt poſt me ꝓ quāto ꝑuenient ſtudio ꝛ perſeueratiōe in ea ad ſciendum factum pulſus maneriem qua poſſūt ſcire tempore longo precia hñt min⁹ ꝙ̄ tpˢ i q̄ ꝑpea laboraui: ꝛ labrabunt ibi min⁹ ꝙ̄ ego laborauerī qm̄ viā doceo qua ibūt recte ad ſciēdū qd̄ volūt leui⁹. Eſt tñ vna cōditio ibi neceſſaria ꝛ ē v^m de cupiditate lucrādi diuitias ꝛ vanā gloriā retiere: qꝛ hec ſūt duo q̄ diligit hō mltū: ꝛ dixit ita poſtea ꝙ hoc de quo loquor i iſto li. nō ſufficit boib⁹ volētib⁹ hoc addiſcere deponēdo ad eos ad hoc audiē^m ꝛ vtēdū: ſʒ expedit vt acuti ſit mltū ꝛ magne ꝑſeueratiōis i eo ꝛ tales quales iſti ſūt pauci: tamē ego faciā ſicut dixit ābraclides. qꝛ cōmēdo magis vnū ꝙ̄ decē mil. ꝛ magis d̄ſidero cū illo viro ꝙ̄ cū ipis decēmil. q̄ tñ ñ valēt ꝙ̄tū ille vnus: Nā veritas cū magno populo iudicari nō pt: tñ pt cū aliqbus itelligētibus iudicari ꝛ ſēſū hñtibus: ꝛ ego nō loquor niſi cū vno: ſit q̄ velit q̄ diligat v̄itatē: ſit hoc i meo tpe: vl' vēiat poſt me. Dixit haly. Si tu q̄ legis hunc nr̄m librū volueris eē talis vt dixit galienus phiſicus: ſtudiator: amator: ꝛ ꝑſeuerator veritatis applicares ad ſciēdū futura oīa qñ ea ſcire voles. ꝑ totū id qd̄ tibi gloſauim⁹ ꝛ mōſtrauim⁹ d̄ v̄bis ptho. ꝛ hoc ē mltū magnū lucrū ꝛ ide potes habere fructū valde bonū. tñ ſi dilexeris ꝛ tue diuitie debent eſſe per agriculturam ꝛ mercimonia fructus ille non erit pro illis qui venient poſt te tñ ſi dilexeris ſapiam: ꝛ bonitatē ꝛ eā petere volueris ꝑueire potes ad grādē rē ſi itellexiſti galieni caſtigamētū qd̄ diximus i hoc ſtatu: ꝛ ſilr ſm̄ ꝙ teſtificamus. Nā licet galie. phicus caſtigauerit nihilominus alys oībus dedit exēplū quō ſe hēant gerere ſi aliq̄ rē nobilē ſcire voluerint. Nā accidit boi eā accipe cū magno ſtudio ꝛ ꝑſeuerantia ñ ſtudere vna vice ſola: ſed multis ꝛ cum hoc ad id quod volueris applicabis. verumtamen conuenit vt res quam petiet ſit poſſibilis tantummodo: Et nos oſtēdimus in gloſa primi tractatus ea que poteſt homo attigere ꝑ hanc ſciaʒ ꝛ ſimiliter oñdimus i gloſa ſi tertų ꝛ quarti tractatus et ñ remāſit nobis ad loquēdū de alio niſi i partibus tpis vite que creſcūt ꝛ minuūt i rebus quas dāt corpa celeſtia in natitatibus ꝛ debēt i antea volumus hoc gloſare.

¶ In diuiſiōe tēpoꝝ i vita nati. Cap. VI.

Dixit haly. Uita diuidiꝰ i ꝑteſ: ꝛ q̄libʒ pl'taꝝ gubernat ꝑtē ſuā: vel ꝑticipaꝰ cū eo ali⁹ pl'ta i gubernādo.

P Oſtꝙ̃ in vnaquaqʒ ſpēꝝ iſtaruʒ ꝓ
noſticādi modū vſqʒ ad notitie ipa
ruʒ vl'iuʒ rerū ꝑfectionē gn̄al'r ꝓut
oſtēſū eſt explicauim⁹: ipo eodem
calle: ea q̄ i natitatū ꝑtitiōe ꝑ tꝑa in
ipis obſeruāda: ⁊ i reb⁹ ꝑticularibus ꝑ̄fatis mo
dis ſt attēdēda: nos ſupaddere nāl'r ꝯuenit.

¶ Poſtꝙ̃ viā dedim⁹ i ꝑgrēdo gn̄aliter quālibʒ
haꝝ manerierū: ita ꝙ ꝑueniem⁹ ad ſciēduʒ oēs
res ſuas natural'r ſm ꝙ dixim⁹ i eo ꝙ trāſiuit: cō
uenit adhuc nobis vt adiūgam⁹ cū illo i hac ead
manerie res oēs ꝑtinētes ad iudiciū ꝑticionū na
tiuitatū ꝑ tꝑa vite ſcdʒ naturā ⁊ ſcdʒ vias quas
dedim⁹ in reb⁹ particularibus.

¶ Uult dicere. ꝙ iā docuit ſm artē phye res oēs qbus ars
iſta cōponit demōſtratiōe gn̄ali q̄ dat regl'as ⁊ radices toti
us artis hui⁹. Et ꝙ dicit ita ꝙ applicuim⁹ ad ſciēdū oēs res
ſuas vl'es: vult dicere applicuit: ad illas regl'as ⁊ radices q̄s
dixit ad ꝯplemētū oiuʒ ꝑtium: qbus cōponit hec ars tota
vl'r: ⁊ id qd dicit: cōuenit vt ꝙ adiungamus cū illo i hac ea
dē manerie: vult dicere ſm vias phye: ⁊ ꝙ remanſit ad di
cendum ē id qd coꝛpa celeſtia i ꝑtitiōe vite. Et id qd dicit
ſm naturā: dicit ſm ſciam nāꝝ q̄ conuenit phye. ⁊ vie quas
dixit i reb⁹ ꝑticl'arib⁹ ſt regl'e ⁊ radices q̄s dedit i natitatib⁹.

¶ Queādmodū igit iudicia ⁊ exiſtimatiōes reꝝ
ꝑticulariuʒ q̄ in enarratione natitatū a ꝑ̄fatis lo
cis aſſūpta ſūt: ꝑ̄mittunt: ⁊ ſi maioꝛ eoꝝ ꝑs ſint
iudicia ⁊ exiſtimatiōes q̄ ab ipis eiſdē regiōibus
aſſumunt. ſ. q̄ a regiōib⁹ ſumunt: ⁊ ipa ſūt iudi
cia i qb⁹ ꝑticularia q̄ i natiuitatib⁹ obſeruant: ge
neraliter cōtinent: vt ſūt foꝛme ⁊ figure coꝛpoꝝ
ac qualitatum: aiaꝝ ꝓꝑꝛietates: necnō differētie
moꝛū ⁊ legū. Conuenit ēt his q naturaliter hoc
obſeruauerit vt pꝛie occaſiōi q̄ ceteris cōuenien
tioꝛ ē: ne vnꝙ̃ i natitatib⁹ ſimilitudie decipiant:
ſēꝑ adhereant. Ueluti ſi natum in ethiopia albe
dine ⁊ capilloꝛū planitie decoꝛatū: vel hoꝝ aiaꝝ
qualitates magis domeſticas ſeu ad rōnes ꝓcli
uioꝛes ſiue reꝝ ineſtigatoꝛes eos eē dixerit. Aut
ſi terre aliemā icolas ſilueſtres aias: mutuatos
⁊ a rōe diſſētaneos affirmauerit: vel i his iterū ꝓ
pter moꝛes ⁊ leges vnicuiqʒ gētiū ꝓꝑꝛias decipi
ent. Queādmodū ſi i m̄rimōijs italos ſuas ger
manas i vxoꝛes ducere decreuerit ſuꝑaddēduʒ
eteni eis eēt i iudicio ſi nati fuerit i egypto: vel i
egyptiacis ſuas matres nubere ſine hui⁹ addita
mēto ꝑ̄gnauerit ſi nati fuerit i ꝑſia. Tales āt q̄li
tates i ſuis iudicijs ⁊ exiſtiatiōib⁹ pꝛius gn̄aliter
obſeruare: deide ꝑticulares q̄ītitates ꝑ quas iu
dicabūt: his ſuꝑaddere cōuenit: vt augmēta ⁊ di
miutiōes i his ꝯtigētes: ex hoc deꝑ̄hēdāt.

¶ Et ſicut trāſiuerūt iudicia reꝝ ꝑticulariū q̄ ſūt
acepta a locis q̄ dixim⁹ i iudicijs natitatū: verūtn̄
mai⁹ iudiciū ē id qd acceptū ē ꝑ regiōes ⁊ terras
hitatas qm̄ i hoc iudicio itrāt mō gn̄ali res oēs ꝑti
cl'ares ꝑtinētes ad natitates ſic foꝛme cōpoꝝ ⁊ fra
ctiōes ſue: ſtat⁹ aiaꝝ: diuerſitates moꝝ legū ⁊ ꝯſue
tudinū: ⁊ ꝯuenit alid qd ſtudeat in reb⁹ iſtis ſēꝑ
dteriare i rōne pꝛia q̄ hʒ ius mai⁹ dtermiare d ſe
q̄ʒ d oib⁹ alijs ꝓ eo ꝙ nullus erret i reuolutis na
titatū. x̄. gr̄a. dicem⁹ ꝙ qdā nat⁹ fuit i terra ethy
opie: ⁊ erit albi coloꝛis ⁊ leniū capilloꝝ: ⁊ alius
nat⁹ i terris germanie ⁊ gallice: ⁊ erit haʒ⁹ ⁊ criſ
pus: ⁊ iſti ſūt de moꝛibus māſuetis ⁊ diligūt do
cumētū ⁊ ſciaʒ rerū. illi x̄o q ſt i terris de ales ſt
ſilueſtres ꝓ volūtatib⁹ ⁊ aialib⁹ ⁊ male doctria
ti. Nā poſſet errari i talib⁹ rebus ꝑꝑ etates vel
conſuetudines ⁊ leges pertinētes ad gētē aliꝙ̃
ita ꝙ i cōiugijs iudicabit: ⁊ dicet hic hō d italia
copulabit ſoꝛoꝛi ſue: ⁊ debeat dicere cū hoc erit
ſi nat⁹ iſte fuerit de terra egypti vel dicet ꝓ hoie
de egypto ꝙ copulabit matri ſue: tn̄ ſi natus iſte
erit d perſia. Et generaliter dico ꝙ pꝛimo debe
mus accipere res vniuerſales inq̄ʒtū voluerim⁹
iudicare ⁊ poſtea adiūgemus ꝑticularia cuʒ eiſ
dem: ⁊ per hoc intelligemus omnem rem q̄ꝛ
augebitur ⁊ minuetur.

¶ Quicqd nr̄auim⁹ i hoc dicto: nr̄auim⁹ ⁊ nos totū i gloſis
ꝑteritis. nā docuit nos i hoc loco ea q̄ faciūt eos d hac arte
errare: ⁊ volūt iudicare natitates. narrauit eni ſingulariter
res iſtas: vt qn̄ eas ſciuerim⁹: cuſtodire ſciem⁹ nos ab ill' ⁊ li
berabimur ab erroꝛe qn̄ res ꝑticulares voluerim⁹ iudicare
ad natitatē qual'ʒ ꝑtinētes: qꝛ iā oñſuʒ ē ꝑ ꝑ̄dicta ꝑterita ꝙ
ea que veniūt a coꝛpoꝛib⁹ celeſtib⁹ diuidunt in tres ꝑtes. pᵃ
eaꝝ ē. vt ſit iudiciū inciſū: ⁊ ē idē ꝙ ꝓuenit a vi magna mul
tū ⁊ potēti q̄ alia oia vincit. zᵃ q̄ hāc ſeqt ſūt ea q̄ veniūt a
vi debilioꝛi pᵃ. Tertia q̄ ſeqt hāc ē ea q̄ veniūt a vi debilio
ri ſcda: ⁊ hec ē illa q̄ pōt cābiri ⁊ mutari ꝓpter leges: moꝛes
⁊ cōſuetudies ⁊ ſilia. ⁊ ꝑꝑ hoc cōuenit volēti aſpicere i hac
arte: vt ponat itentionē ſuā i. 4. iudicijs ꝑtinentib⁹ ad q̄lʒ
haꝝ ꝟtutū: ⁊ aſpiciat vnā ſignificationē cū alia: ⁊ iudicabit
ſm vincētē: ⁊ h̄ facere pt ſi ſciuerit ea q̄ faciūt errare: ⁊ ſūt
hec i ſex manerib⁹. pᵃ ē foꝛma coꝛpoꝝ. zᵃ figura coꝛpoꝝ. 3ᵃ
ſtat⁹ aie. 4ᵃ moꝛes. 5ᵃ leges ⁊ ꝯſuetudies. 6ᵃ mā vn̄ venit. d
ꝑ̄ma nāqʒ manerie zᵃ ⁊ 3ᵃ iā demr̄auit i zᵒ tractatu: ꝙ ꝓl'te
ſigna ⁊ oēs alie figure celi dāt vnicuiqʒ gēti cuiuſl'ʒ clima
tis ſuā ꝓꝑꝛietatē. ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit iſpicienti i hac arte: ꝙ qn̄ i
uenief ꝙ coꝛpa celeſtia ſignificēt alicui nato aliꝙ̃ foꝛtunaʒ
ꝓꝑꝛiā: vt aſpiciat foꝛtuuā illā: cū alia gn̄al'r ꝑtinēte ad illaʒ
gētē illi⁹ climatis ⁊ alteri⁹ climatis i q nat⁹ fuit: ⁊ idē debet
facere i zᵃ manerie ⁊ 3ᵃ. Nā manifeſtū ē ꝙ figure gētium
cuiuſl'ʒ climatis hn̄t quādā ſil'itudinē gn̄alē vne cū alijs: ⁊
moꝛes ſil'r aiaꝝ. nā iudicare n̄ debes idē nato i ethiopia ꝙ
erit alb⁹: tn̄ dices ꝙ erit mioꝛis nigredis illis de terra ſua:
nec iudices alicui ethiopiano: nec alicui ſcoto ꝙ erit philo
ſoph⁹: niſi tranſfert ſe ad alid clima. i. glo. coꝛpoꝛum celeſti
um mutantur virtutes per q̄rtū ⁊ quintū que ſunt moꝛes:
leges ⁊ cōſuetudies qꝛ foꝛtioꝛa vincunt minoꝛa: ⁊ virtutes
foꝛtioꝛes ꝑ̄me vincūt ſecūdas virtutes debilioꝛes. Coꝛpo
ra vero celeſtia cābiūt ⁊ mutāt quartā maneriē ⁊ quītā de
re vna i aliā: ſicut eoꝝ q i ripa maris naſcūt vl' i terra agri
culture. nam mox ille ponet eos: vt ſint marinarij ⁊ laboꝛa
toꝛes terre. Sil'r natū iter ſapiētes adducet mox ille vt ha
beat aliꝙ̃ ex manerieb⁹ ſapiētū. Et q natus fuerit ⁊ nutrit⁹
iter latrones reducet ipo moꝛe vt aliq̄ faciat ex opib⁹ eoꝛū
dē. Sil'r leges ⁊ cōſuetudines cābiūt ⁊ mutāt. x̄. gr̄a. iudeis

data eſt lex φ copuleť cui ſibi placeat de ſuis ꝓpinquab⁹:ꝛ
ſignificauerit pľte φ copulabiť ſorori ſue:iudicabim⁹ ꝑ cer
to φ copulabiť ei.Tñ ſi ei cui data ē lex φ propiquab⁹ co/
puleť:ꝑterq̃ꝫ ꝑſonis exceptuatis ꝛ ſignificauerit pľte φ ꝓ
ꝓpique copulabiť:iudicabis φ ꝓpinque copulabiť nõ ꝓhi/
bite in lege ſua.Siľr hñs legē:nõ niſi vni mulieri copulanti
nõ põt copulari niſi vni.Siľr q legē nõ hꝫ cõiugiũ nõ faciē/
di.Sexta maneries ex his q̃ errari faciũt ex mã:vñ ꝯuenit
natus:ita φ bonũ ꝛ ꝓſperitas patrũ attingit filios ꝛ illa fili
orũ patres:ꝛ ſm h̃ iſpicies in oib⁹ alijs.ptho.ãt dedit nobis
regľam gñalē in his q̃ faciũt errari.Et id qḋ dixit conuenit
vt iſpiciam⁹ ꝑmo ſtat⁹ generales qñ voluerim⁹ iudicare:ꝛ
poſtea iungem⁹ cũ eis alios ꝑticulares: vt ſciam⁹ augmen
tũ ꝛ diminutionē q̃ ibi accidet.vľt dicere φ ꝑmo debemus
accipere ſignificationē gñalē ſignificantē q̃libꝫ eaꝝ rerũ.
6.ꝛ qñ eam ſciuerim⁹ adiungem⁹ cũ ea ſignificationē ꝑticu
larē:ꝛ ſciem⁹ ꝑ hãc cõmixtionē res ꝑtinentes ad ſtatũ ipm̃ i
quolibet ſtatu.Rõ nãqꝫ illaꝝ ſex manerierũ ē q̄ grãdis ꝛ
potēs virtus ſignificauerit q̃libet eaꝝ ita φ i formis cuiuſ
libet climatis ꝛ eoꝝ feyzões figuris maneries ꝛ mores res
manifeſta ē:leges ꝛ cũ mã:vñ venit.ſignificare fuerint per
ignes magnos ꝛ fortes eclypſes:ꝛ ſiľr ꝑ cõiũctiões grãdes:
ꝛ manifeſtũ ē φ virt⁹ maior minorē ſuꝑat.v̈.grã.qñ videbi
mus aliquē eũtē bellatũ iſpiciem⁹ ſi hꝫ i natitate ſua abſci/
ſorē alicui ex ylegijs:ꝛ ſi habuerit videbim⁹ φ mori poterit
in ipo bello:ꝛ ſi nullã habuerit abſciſſionē ylegijs hora bel
li inſpiciem⁹ ſi teſtificabũť fortune ꝛ iudicabim⁹ φ euadet
ꝛ ſi teſtificabunť ifortune iudicabim⁹ φ morieť i bello:ꝛ i
ſpiciem⁹ ſi vicerit ꝛ ſi debiles fuerint:iudicabim⁹ φ erit ꝑ/
cuſſus ꝛ vulnerat⁹:h̃ ãt ē maneries q̃ iudicare debem⁹ i ꝑti
cularib⁹ ad vnũquēqꝫ ꝑtinētib⁹ adiũgēdo cũ gñalib⁹ ea ꝑ.

¶ Siľr ẽt in diuiſione tēpoꝝ ꝛ horaꝝ nati: vt tꝑa
les ãnorũ dñie eorũqꝫ cum vnoquoqꝫ futuroruꝫ
ſubſequētiũ ſilitudies ꝑmittant ꝛ vt eorũ quali/
tates inſpiciant:ita φ nullaten⁹ in gñalibus acci
dentibus q̃ natiuitati obſeruauerint decipiãtur:
neceſſario conuenit:vt pueruꝫ operari ac vxorē
ducere vel id agere quod a nullo niſi maioris ſit
etatis agi poterit:ꝛ vt decrepite virũ etatis pro
leꝫ gignere:actuſqꝫ ſoli iuuētuti poſſibiles effice
re diiudicēt:imo gñaliter eis cõuenit:ꝛ ea q̃ ꝑ tē
porum obſeruationes deꝑhēderint ex ãnis ipis
cõuenietib⁹ his q̃ eis aſſiľantur:ꝛ q̃ i ipis accide
re poſſunt ſuꝑaddere.

¶ Cõuenit ẽt oĩ mõ vt faciam⁹ id idē i ꝑtitiõe tē
poꝝ vite nati:ꝛ d̓bem⁹ ponere poſt diuerſitatē
etatũ tꝑaliũ:ꝛ ẽt ꝯuenit cuilibꝫ accñtiũ q̃ ꝯtigit:
ꝛ iſpiciam⁹ i eis de mõ φ nõ errem⁹ vlla hora in
accidentib⁹ gñalib⁹ ꝛ ſimplicibus q̃ aſpicimus i
natitatibus:ita φ qñ dicemus φ ifãs ꝑuus faci
et oꝑa magna vľ copulabiť:aut faciet aliq̃ ex oꝑi
bus q̃ nõ põt facere niſi magnus:aut φ ſenex ha
bebit filiũ adnihilatus:vel aliq̃ faciet ex ea q̃ non
põt facere niſi puer:tñ cõuenit vt huic toti adiũ
gamus ea q̃ itelligemus de iudicijs tꝑoꝝ cũ his
q̃ ſibi conueniunt:ꝛ poſſunt accidere in illis eta
tibus res ſibi conuenientes.

¶ ptho.dedit nobis in hoc dicto res facientes errare in iu
dicio coꝝ q̃ accidũt in ꝑtibus vite hoĩs ꝛ regľa quã nos do
cuit eſt:vt aſpiciamus ea q̃ ſignificãt ſtelle i quolibet tem/
pore vite:ꝛ φ aptemus cũ rebus duabus:vna cũ gñalibus
q̃ ſignificauerit virtutes grãdes.Alia ē ſtatus ꝑtinentes ad
natum i oibus ſuis etatib⁹:ꝛ ſm φ ſignificauerit natiuitas
ſua.v̈.grã.qñ inueniemus φ ſtelle ſignificēt alicui φ copu
labitur iſto ãno:vel ibit itinera ꝛ ſiľia iſpiciemus ſi h̃ cõcor
dauerit cũ ſignificatiõe radicis natiuitatis ꝛ etatis ſue.ꝛ iu
dicabimus ſm vim maiorem.Qḋ aũt dixit i hoc ptho.eſt ſi
bene inſpexeris manifeſtũ.

¶ Eo φ eadē via idēqꝫ modus necnõ idē ꝛ vn⁹
ordo cũctis tꝑalib⁹ dñijs habeť:nãꝫ vľeꝫ oēs ho
mĩes cõtinētē ꝯplectēs:ꝛ cũ.vij.pľtaruꝫ ordine
ſimilitudinē obtinens.

¶ Nã hec ē via ꝛ regľa vna oib⁹ diuerſitatib⁹ tꝑa
lib⁹:ꝛ vnus idē curſus q ſeqť nãꝫ vľem q̃ cõpre
hēdit oēs hoies aſſiľantes ordini.vij.planetaꝝ.

¶ Uult dicere φ vita nãlis hominis eſt que diuidiť i ſep
tē ꝑtes ordinatas ſm ordinem ſeptem planetarum.

¶ Hec ãt via ſiue ordo a primis ãnis ꝛ a ſphera
nobis affiniori.ſ.lunari ſumit exordiũ.ꝛ in extre
mis ãnis ad vltimã planetarũ ſpherã q̃ ſaturni
diciť explicať.Sciēdũ ē ẽt ſingulis ãnis res acci
dere:cũ illi⁹ planete natura q i illi⁹ ãni directo fu
erit:ſiľitudinē ſortiētes.Hui⁹ aũt obſeruatio rei
neceſſaria ē ad generalis hoꝝ vniuſcuiuſqꝫ tēpo
rũ qualitatis cõꝑhenſionē.Quoꝝ dñie ꝑticula
res ex eis ihērētib⁹ ꝓprietatib⁹ cognoſcentur.

¶ Curſus iſte icipit a pria etate ꝛ pria ſphera q̃
magis ē circa nos:ꝛ hec ē ſphera lũe:ꝛ applicat
vſqꝫ ad poſtremã etatē ꝛ poſtremã ſpherã pľta
rũ q̃ dcã ē ſphera ſaturni:ꝛ accidit ꝑ certo i qua
libꝫ arte id qḋ ꝯuenit nature ipi⁹ pľte aſſimilãtis
eideꝫ etati.ꝛ ſi ē res quã nos iſpicere cõuenit vt
ſciam⁹ ſtatũ cuiuſlꝫ tꝑis vľr:tñ diuerſitates ꝑti
culares pñt ſciri a reb⁹ ꝓprijs q̃ ſũt inente.

¶ Uult dicere φ q̃libꝫ ſeptē etauꝫ cõcordat cũ nã pľte gu
bernãtis etatē ipaꝫ gñaľr:ꝛ φ i ſtatu cuiuſlꝫ etatis accidũt
mľte diuerſitates ꝑticulares:ſꝫ φ ſignificat ex pľtis gũber
nantib⁹ glꝫ:annos:dies:mēſes:ꝛ horas que ſũt i illa etate.ꝛ
poſtq̃ꝫ ita ē:cõuenit vt ꝑmo doceam⁹ factũ cuiuſlibꝫ ſepteꝫ
etatũ:ꝛ poſtea docebim⁹ regulas qb⁹ ſcire poterim⁹ diuer
ſitates ꝑticulares.Et ē manifeſtũ φ phyci diuidũt vitam
hoĩs i q̃tuor ꝑtes:ꝛ poſuerũt ꝑmã ꝑtē pueritiã totã:ꝛ h̃ di
uidiť ad tꝑs infantiũ ꝛ ad alios:ꝛ poſuerunt 2m tꝑs iuuen/
tutē totã:ꝛ poſuerũt 3m ſenectutē totã:ꝛ poſuerũt 4m ſeniũ
totũ.Et qñ hõ bñ iſpexerit i ꝑtitõe vite:partiť nãľr i ſepteꝫ
ꝑtes:ſicut aſtrologi diuiſerũt:tñ diuiſio phycoꝝ cõcordat
cũ regula phyce:q̄ ars phyce non inſpicit niſi res manife
ſtas ſentiendo ꝛ videndo.

¶ Nã q̄ luna ad plus.iiij.primoꝝ ãnorũ infãtis
diſpõni dñať q nũero ꝑ quē quatuor primos an
nos itelligim⁹ aſſimilãť:ifans ſui corꝑis teneri
tudinē ꝛ ifirmitudinē feſtinũqꝫ cremētũ ſuſcipit:
cui⁹ ẽt maior ꝛ frequētior ē aquoſa cibatio:eiuſ
dēqꝫ forme leuis alteratio:necnõ ipi⁹ aĩa d̓bilis
imꝑfectaqꝫ teneť:ſm φ ex eis q ꝑꝑ opificē infã
tis aĩe partem accidunt:conueniens eſt.

¶ Ita φ luna ē gubernatrix etatis ifantiũ:ꝛ hoc

in quattuoꝛ pꝛimis annis i mollioꝛi pte:qꝛ ſunt
tales ſicut dixi qꝺ dictū ē de quattuoꝛ ānis:⁊ pp
hoc ē coꝛpꝰ īfātis hūiduȝ ⁊ nō bñ ꝯpletū creſcēs
cito: ⁊ eiꝰ cibꝰ ꝑ maioꝛi pte liquidus ⁊ mutan-
tur cito ſui aſpectus ⁊ aīa ſua nō eſt adeo cōple
ta nec ita foꝛtis vt ptinet ad accñtia q̄ veniunt ꝑ
pte opatrice aīe īfantis.

Iaȝ oñdimꝰ i capitulo vite ꝙ ānni maioꝛes lune ſūt.io8.
⁊ monſtratū eſt per aſtrologiā ꝙ luna currit ſuū circulum
ꝑ firmamētū i.27.diebꝰ vel circa:⁊ qñ diuiſerimꝰ.io8.per
27.cadēt lune quattuoꝛ āni quos dixit ptho.⁊ qꝛ luna aſſi-
milat̄ ſtatui īfantis in eēndo circa terrā ī multa hūiditate
⁊ i mutādo ſe cito:cōuenit vt luna ſit gubernatrix infantis
his qnatuoꝛ ānis ſilr.nā virtus coꝛpoꝛis īfantis nō ē foꝛtis
qꝛ ē ꝓpe natiuitatē ⁊ nā ſua eſt liquida multa:⁊ currēs pro-
pter multā humiditatē:⁊ pp hoc crediderunt multi aſtro-
logoꝝ ꝙ nō cōuenit vt nati natiuitas iudicetur donec tran
ſiuerint q̄ttuoꝛ hūidi anni p̄nii:⁊ ptho.tenet ꝙ eam iudica
re debemꝰ ab hoꝛa qua naſcit̄ qꝛ nato nō cōuenit vllū ac-
cidēs vllo tpe:niſi ꝑ ſignificationē pl'aꝝ ⁊ hoc bñ intelligēs
pōt ſcire id qꝺ ei accidet quolibet tpe:⁊ quomō infās moꝛi
pōt in his quattuoꝛ annis ſine hoc ꝙ de hoc habeat ſignifi
cationē in natiuitate ſua.

Et qm̄ ſcꝺs pl'ta q mercuriꝰ appellat̄ dñs exi
ſtat diſpoſitiōis.io.ānoꝛū ſequentiū q ⁊ pueritie
ſūt: ⁊ ſcꝺi noīant̄ pp hoc inquaȝ ꝙ numeri me
dietatis.xx.annoꝝ ipē dñs eſt:infra hoc annoꝝ
ſpatiuȝ:effectū itellectus ⁊ rōtinatiōis aīe māi
feſtuȝ:puer īgredit̄ velut ſi quaſi eruditiōis plā
ta ⁊ qualitatuȝ aīe radices ī eo plantarent̄. In
his ēt annis ex eoꝝ q̄ aptantur ꝓpꝛietatibꝰ caſti
gatio:necnon ⁊ doctrina ſplendeſcit ⁊ ad pꝛimi
exercitij modos expergefactus īſurgit.

Propter qꝺ gubernatoꝛ.io.ānoꝝ q ſunt poſt
iſtos q ē etas pueritie: ⁊ ē etas ſcꝺa:ē pl'ta ſcꝺs
q ē mercuriꝰ dñs medietatis.xx.ānoꝝ: ꝓpterea
īcipit natꝰ ī hac etate itelligere ⁊ rōneȝ hr̄e ſicut
rami ſapientie ī ſua aīa plātarent̄: ⁊ radices vir
tutum: ⁊ apparent in eis ꝓpꝛietates opum que
operabitur per doctrinam: ⁊ ibit itelligēdo pꝛi
mam maneriem exercitij.

Etas pueritie ē ꝑ certo ī p̄ncipio quarti āni donec ad mu
lierē ſe ponat:⁊ pōt hoc eē ad cōplementū.i4.ānoꝝ ⁊ nos
docuimꝰ ꝙ anni minoꝛes curſus mercurij ſunt.zo.⁊ maioꝛ
ptitio q̄ pōt ibi eē ē medietas:pp hoc hȝ mercurius ꝯcoꝛdā
tias duas cū etate pueritie.vna qꝛ ē ſcꝺe ſpe dñs: conuenit
vt hēat ſecūdā etatē.Alia qꝛ hȝ medietatē.zo.ānoꝝ:⁊ ſunt
io.poſt quattuoꝛ.⁊ tanta ē etas pueritie:⁊ i hac etate ſumit
vim anima: ⁊ dat mām ⁊ incipit tp̄s quo plātantur i ea p̄n-
cipia opum ⁊ pꝛopꝛiarū virtutū ſuaꝝ:⁊ he res q̄ plantantur
i ea trahēt vt ſint ſm vſum quo conuerſabat̄ in hac etate:⁊
vſus quo vtet̄ erit ſm aerem:legē:⁊ moꝛē cōgruentem gen
ti illius climatis:⁊ ſm doctrinā q̄ natꝰ fuerit doctrinatꝰ.

At qꝛ diſpoſitiōi ſubſequētiū ānoꝝ.viij.qui ⁊
adoleſcētie ſunt ⁊ tertij noīantur:venꝰ dñando
p̄ſidet: ⁊ q nūero ānoꝛuȝ eius ꝓpꝛie circūuoluti
onis equant̄ motꝰ decurſus ſp̄matis eiuſq̄ mul
titudinis adunatio ſumit initiū: ⁊ ad actus vſqȝ
venereos adoleſcēs ipē mouet̄.hoc āt tp̄s eē di
cimꝰ:i quo aīe quaſi holiſmi ſilitudinē ſoꝛtiunt̄
⁊ vix minimaȝ abſtinētie poꝛtionē tangētes ad
plurimūqȝ cupidinis īpetū i oībꝰ ex rebꝰ veneris
ꝯtingere poſſibilibꝰ ꝑuenientes tēpeſtuoſaȝ luxu
riam deceptionem mentiſqȝ cecitatem in opta
ptis omnibus incurrunt.

Et qꝛ gubernatoꝛ tertie etatis q̄ eſt etas adole
ſcentie ꝓueniēs i.viij.annis poſt iſtos quos di
ximus:ē venꝰ ſcꝺȝ ꝙ ſūt āni ꝓpꝛij curſus ſui:in
cipit pp hoc i hac etate motus ſp̄matis:ita ꝙ ab
eo fungunt̄ ſua itinera ⁊ mutant̄ ad facta luxu
rie: ⁊ i hac etate aīe canine ſunt: ⁊ aſtinētie mo
dice: ⁊ eſt etas i amoramēti et diligēdi qcqd ac
cidit luxurie:decipit ſe ⁊ ꝑdit de re tali:qualiſcū
qȝ ſit q̄ ſuam voluntatem intret.

Venꝰ hȝ cū hac tertia etate ꝯcoꝛdātias ſue ſphere alia cō
coꝛdātia curſus minoꝛis q̄ ē tot ānoꝝ:ſic h etas.Inuenimꝰ
eni ꝙ ptho.poſuit i capi.vite ꝙ coꝛpꝰ veneris ē circa gradū
octauū: ⁊ coꝛpꝰ iouis.iz.ſic oñdimꝰ ī loco illo ⁊ iuenimꝰ hic
ꝙ res iſta ſeq̄t̄ ꝙ dat tot ānos vtriqȝ hoꝝ duoꝝ pl'taꝝ tot
ānos quot tenȝ:vt nāl'r ſignificēt tot ānos.⁊ poſtq̄ȝ res vna
diuerſas hȝ ſignificatōes i mō ē habēdi ſignificationē i q̄li
bet eaꝝ ſm ꝙ cuilibȝ ſtatui ꝯuenit.⁊ ipē patefecit i capi.cō
iugioꝝ ꝙ venꝰ ꝑ ſui naturā ꝓpꝛiā ē dña totiꝰ nāe luxurie.⁊
propter hoc ſignificat i hac etate res quas dixit i tali ſigni
ficatione generali.

Et qꝛ ſol medial' ſphere dñatoꝛ diſpōni ānoꝝ
vnū de.xx.q q̄rto loco notati ⁊ oꝛdie ſūt medij:
⁊ iuuentuti deputati p̄eſſe dicitur:i opibus po
tentie ⁊ ni fructuoſa diſpoſitione vite necnon
eiuſdeȝ directione ſollicitudinem iuuenilem ha
bere aīaȝ ſancimꝰ: ⁊ ex qualitatibꝰ deriſoꝛijs lu
dicris ⁊ deceptibilibꝰ ad aīe ſalutē pudoꝛiſq̄ cō
ſuatōeȝ ac honoꝛis affectū:eā alterari dicimꝰ.

Qꝛ dñs etatis q̄rte q̄ ē mediana in oꝛdinatiōe
⁊ dñs mediāe ſphere ē ſol: ⁊ ē nūerꝰ ānoꝝ ſuoꝝ ſi
.xix.facit ꝙ aīe i fcis oībꝰ dñant̄: ⁊ ptātē ſumunt
de illis: ⁊ ꝙ trahūt ad dirigēdū ⁊ gubernādū res
vite neceſſarias: ⁊ vt ſint directi ⁊ quieti ac mu
tati ꝺ trāſlatōibꝰ ludis ⁊ magno erroꝛe ad abſti
nētiā ⁊ qetē aīe ⁊ eꝰ hōēſtatē ⁊ honoꝛē diligi.

Sol hȝ cū hac etate cōcoꝛdātias tres.pª ē ꝯcoꝛdātia ſue
ſphere.zª ꝯcoꝛdātia ānoꝝ ſuoꝝ minoꝝ cū q̄ȝtitate tp̄is hꝰ
etatis tertie:qꝛ ſol ē oīuȝ pl'taꝝ p̄nceps:i hac etate ē hō foꝛ-
tioꝛ ⁊ maioꝛis v̄tutis:qꝛ ē etas iuuētutis: ⁊ qꝛ ſol nāl'r ſigni
ficat oēs res nāles nō iclinātes magis ad vnā ptē q̄ȝ ad aliā
inuenit̄ in hac etate ſignificet res q̄ nāles ſūt hoī:qꝛ cū eis
⁊ ꝑ eas eſt mūdus iuētus:⁊ ſūt res quas narrauit.

Poſt ſolē āt qꝛ mars.xv.ānis q̄nto loco cōſti
tutis dominat̄ qui ſūt anni roboꝛis atqȝ vigoꝛis
⁊ nūero ꝓpꝛie rotationis ipiꝰ equant̄:vite graui
tas ac impedimentum ⁊ aduerſitas incumbūt:
anime vero cum coꝛpoꝛibus anxietates ⁊ im
pedimenta ſuſtinent: ⁊ coꝛpoꝛis declinatio fe
re ſentitur ⁊ intelligitur:operabitur ēt hō gran-
dia vnde ſibi ſūmus laboꝛ eueniet quoꝝ explica
tionē ante ſue moꝛtis acceſſum expetit.

¶ Et mars in etate quīta dn̄at̄ poſt ſolē ⁊ ē etas ī qua eſt ſuperbia ⁊ magnanimitas: ⁊ ſunt anni xv. tot quot proprius curſus ſuus. Accidūt eniȝ ī hac etate peſtilentie multe: ⁊ fortitudo vite accidunt ī aīab⁹ ⁊ corporibus anxietates ⁊ triſtitie multe: ⁊ vadit intelligendo ac ſentiendo corporis minutionē: ⁊ facit vt hō magis opa opet̄: in qb⁹ laborare ac penare habet: ⁊ anteq̄ͅ moriatur facere habet iſta.

¶ Mars hȝ in hac etate cōcordantias duas. vna ē cōcordātia ſue ſpe cū .5. etate. alia ē concordātia ſui curſus minoris cū q̄ͅtitate hui⁹ etatis. Et ptho. dixit magnanimitatē pp ſenſum ⁊ ſapientiaȝ: qꝛ ſcit hō ⁊ addiſcit pp expientiā rex̄: ⁊ qꝛ mars p ſui naturā qn̄ cū ſole pticipat iclinat ad ſui naturaȝ opa: ɔuenit ꝙ opa ⁊ mores quos hō habuit in etate ſolis inclinentur ad ea que dixit ptho. de opib⁹ martis.

¶ Deinceps aūt ioui: ſexti loci ſenē vendicāti ſenectutis annos .xij. ſue ꝓprie circūrotatōi eq̄les aſſignam⁹: ī qb⁹ hō ab operib⁹ corporis ⁊ laborioſis necnō ⁊ ab anxietate manuū retrahit: aīaȝ q̄ͅ ſuā deīde piculo nō cōmittat: p quib⁹ oībus ſanū mētis habitū induens bone cōſeruatiōi ſtudebit: ⁊ pre ſua magnanimitate turpia negligēs in oībus reb⁹ deſiderādo ꝓuidus: necnō ſermocinator ⁊ cōſolotor habebit̄. In hoc ēt tpe circa libertatē ⁊ honorificentiā bonāq̄ͅ famā cum pudore ⁊ reuerentia maxime ſolicitabit̄.

¶ Inueniem⁹ ꝙ .vi. pl̄ta q ē iuppiter etateȝ ſenectutis gubernat. ⁊ ſūt āni .xij. tot vt illi ꝓprij ſui curſus: ⁊ tūc trahit̄ hō ad operandū res per ſe: ⁊ non vult laborare nec penare: nec ad piculuȝ ſe ponere: ⁊ loco ⁊ vite hui⁹ trahit̄ ad vitā: ⁊ itinera bona: ⁊ remouet aīaȝ ſuā a rebus vanis ⁊ cū exiſtētia mala: ⁊ cogitat ī oīb⁹ reb⁹ honeſtis ⁊ bonis ⁊ honeſtat ⁊ letificat ſe ⁊ reducit̄ ī hac etate ad lucrādū honorē famā ⁊ bonitatē cū verecundia ⁊ oī exiſtentia bona.

¶ Iuppiter hȝ ī etate ſenectutis q̄ ē .6. etas a pn°.57. annox̄: vſq̄ͅ ad finē .68. ānox̄. ɔcordātias duas. p^a ē ɔcordā^a ſue ſpe. ſecūda concordantia ſui curſus minoris cū quātitate huius etatis: ⁊ ſi gloſas intellexiſti preteritas bene debes itelligere hec verba pho.

¶ Poſt hos aūt āni ſaturni velut ī extremo poſiti q ſūt ſenij: nec ante vitalis locis egreſſū terminati: ordinati eueniunt. Hos frigidior corpiſq̄ͅ motus: grauedo delectationis: ⁊ appetitus diminutio: necnon et natura feſtina decliatio conmutātur. hec aūt qualitas vitā hoīs exuit: impedimētum et triſtitiā modicāq̄ͅ rerū ſuſtētationē ꝓpter ſuox̄ motuū debilitatē ipꝛimit.

¶ Etas vltima ē ſaturni q̄ ē etas ſenij vſqȝ ad finem vite: et hec ē in qua accidit frigiditas et grauedo motus corporis et ſaporis delectationum diminutio et declinatio feſtina nature. In hoc enim ſtatu vita cōplet̄ humana: accidūt homini infirmitates et triſtitie et res ſuſtinere nō pōt: qꝛ motus oēs deficiendo vadūt.

¶ Quia valde pauci ſūt trāſeuntes ānos .100. in vita ⁊ q ad dies iſtos pueniūt ſūt velut illi q opa oia ſua pdunt. dedit ptho. 7. etatem ſaturno ⁊ nō trāſiuit ad plus: qꝛ qn̄ addiderim⁹ curſū minorē ſaturni q ē ānox̄ .30. applicat numer⁹ ad 98. ānos. poſt quos reuertemur ad lunā ſignificātē curſuȝ hūoruȝ: debilitatē aīe ī corpore ſicut ī etate infantiuȝ ſignificat ⁊ multū magis: qꝛ mutat̄ natura ſaturni faciēs frigiditates: ⁊ ſuperfluitates hūoruȝ ad naturā lune cito mutātis ⁊ ē multi hūoris: ⁊ contingit vt poſt ſaturnum luna habeat annos .25. tot vt illi ſui curſus minoris: ⁊ nō .4. anni: qꝛ nūerus iſte hox̄ .4. annox̄ poſitus fuit in etate infantie: qꝛ conueniebat: ⁊ ꝓpter hanc rōnem teneo hn̄ ꝙ dentes alia vice renaſcantur trāſeuntibus etatem ſaturni: ⁊ qꝛ valde pauci ſunt pueniētes ad hāc .8. etatē non fuit locutus de ea ptho. ⁊ poſuit ipam in .7. etate.

¶ He ſūt igitur qualitatū tpox̄ proprietates que ſcd̄m gn̄ales res nature apparēt.

¶ Hac manerie ſunt ſtatus tpox̄ ſcd̄m rem generalem vl̄eȝ ſcd̄m naturā.

¶ Uult dicere ptho. ꝙ accidētia generalia ptinētia ad q̄ͅlȝ ptē vite vniuſcuiuſq̄ͅ hoīs ſūt res ille q̄s narrauit per naturas planetarum.

¶ Particl̄ares vero tēporū ꝓprietates: quoniā nō niſi ex natiuitatis ꝓprietatib⁹ obſeruare debem⁹: id qd̄ ex eis vl̄e appuit nobis ab alhyleg dominatrice cōſiderauim⁹. Noſtra tamen ī his obſeruatio nō ex earū aliq̄ ſigillatim: ſed ex oīb⁹ notitiam attulit quemadmodum in vite ſpacio peractum eſt.

¶ Modum .n. ſtatuum pticularium q accidūt p tpa q cōueniūt vt ſint ſcd̄m natiuitates: accipim⁹ vl̄r ab yleg principalib⁹ que p̄diximꝰ: nec accipiemus eum ab vno eorum ſicut facimus ī vita: ſed ab omnibus yleg.

¶ Poſtq̄ͅ ptho. dedit nobis regulas accidētiū generalium in qualibȝ re: vult poſtmodū nobis dare regulā accidentium particulariū: ⁊ diuiſit regulaȝ in duas ptes. vna eſt vl̄is ⁊ alia pticularis. vl̄is āt accipit̄ ab atazir ſemp q̄tuor yleg. ⁊ pticularis ſemp p alynthie: ⁊ p curſus pl̄tarum in annis menſibus: ⁊ diebus.

¶ Illa etenim alhileg que ab aſcēdente ſumitur in corpori accn̄tibus ⁊ peregrinatōib⁹ vtimur.

¶ Operabimur .n. p yleg acceptum ab aſcendēte in accidētib⁹: ī corpib⁹: ⁊ in itinerib⁹ euēturis.

¶ Uult dicere ꝙ gradus ad quē puenit atazir aſcēdentis ī quolibet anno: ſignificat id quod accidit ī corpore d̄ ſalute ⁊ infirmitate: Et qꝛ ē equalis gradui atazir occidētis ſignificantis itinera: conuenit vt accipiamus ab iſto gradu ⁊ ei⁹ oppoſito ſignificationem itinerum.

¶ Ea vero que a parte fortune conſideratur: in rebus ſubſtantie potimur.

¶ Et operabimur per yleg acceptuȝ a parte fortune in rebus pertinentibus ad diuitias.

¶ Uult dicere ꝙ cum applicat atazir partis fortune: accipitur ſignificatio diuitiarum ⁊ ſubſtantie

¶ A luna quoqȝ ſumpta ī anime qualitatibus ⁊ coniugijs obſeruamus. Que aūt a ſole dep̄hen

datur in reb⁹ valentie ⁊ ſublimitatis aſſumim⁹: a medio vero celi repertaȝ in aliis omnibus ſui eſſe qualitatibus particularibus vt in operibus ⁊ amicis atq; filiis ſequimur.

¶ Et operabimur etiã per illud quod acceptuȝ fuerit a luna in ſtatibus anime ⁊ coniugiorũ. ⁊ per id qđ acceptũ fuerit a ſole in honore ⁊ nobilitate: ⁊ per id quod acceptũ fuerit a medio celi in aliis ſtatibus particularibus: ſicut ſunt officia filii ⁊ amicitie.

¶ Uult dicere q̄ gradus ad quẽ applicat atazir lune ſignificabit eodẽ ãno ſtatus aïe ⁊ cõiugii. ⁊ ſolis i honore ⁊ nobilitate: ⁊ eoꝝ ꝯrys qm̃ ſol ẽ maior pnceps alys pl'tis. Silr q2 ſicut demõſtrauim⁹. io. domus ſignificat officia ⁊ filios accipit ſignificatio ptinens ad ea a gradu ad quem peruenit atazir ei⁹. Et poſtq̃ ita eſt cõuenit vt faciamus atazir a ſeptẽ planetis: ⁊ a. iz. domibus: ⁊ a parte fortune ꝑ accipiẽdo ſignificationẽ de his que demonſtrauerũt i radice natiuitatis a loco ad quẽ ꝑueniet atazir vniuſcuiuſq; eorum: et hoc eſt quod ptholemeus voluit in hoc loco monſtrare: ⁊ hermes iam demonſtrauit hoc ſilr in aliquo libroꝝ ſuoꝝ ⁊ ptbole. in antea demonſtrabit oïa h atazir: ⁊ qũo accipit i de ſignificatio: ⁊ qualiter diuiduntur partes vite.

¶ Nos nãq; ſic faciẽtes nõ niſi vnũ ſolũ pl'tam: fortuna vel infortuna fuerit: rei dñȝ intelligim⁹: quod iuſtum ⁊ idoneũ fore non ambigimus.

¶ Et quãdo eo modo quo p̃diximus opabimur: non erit diſpoſitor vni⁹ rei niſi pl'ta vnus ſolus an ſit fortuna vl'infortuna: ⁊ hoc rectum eſt.

¶ Uult dicere q̄ qñ faciemus atazir planetaꝝ ⁊ domuũ ac partis fortũe: qlibet eoꝝ applicabit ad gradum qui ſit i diſpõne vni⁹ planete ſiue fortua ſit vel infortuna. Et ptholemeus dat rationem cur habemus facere atazir cuiuſlȝ p̃dictoꝝ ⁊ eorum aliquod non pretermittere.

¶ Cum in eadeȝ ſimul hora ſepe cõtraria occurrunt accidẽtia: vt cum quis aliquem ſuũ amittit cõſanguineũ: cuius heres efficiatur: vel infirmitas incubuerit: ⁊ ditetur ſeu ocioſe viuẽdo prolem procreauerit: ⁊ his ſimilia frequẽter accidentia in corpore ⁊ in anima: in diuitiis ⁊ potẽtia: necnon in ceteris accidentib⁹ bonis ſiue malis: vna eademq; qualitas ita neceſſario ꝑueniens: vt i his omnib⁹ homo bonũ ſeu malũ incurrat: at in tẽporib⁹ intenſionis fortunii vel infortunii huic ſilẽ contingere forſan eſt poſſibile: cũ oẽs fortune vel infortune pariter oïbus albileg vel eorũ plurib⁹ obuiauerint: qđ ſucceſſiue cõtingere manifeſtũ ẽ: ob qđ hũana natura ad vtriuſq; itenſionẽ ꝑpter ſubitam declinationeȝ ⁊ a tẽpie exitũ bonorũ ⁊ malorũ alteratione cõtingentes minime peruenire poterit. hoc igitur predicto modo res locoꝝ oïum albileg dephendũt.

¶ Quũ multis vicib⁹ accidũt vno eodẽq; tẽpore accidẽtia cõtraria: ita q̄ perdet homo aliquẽ ſuũ cõſanguineũ: ⁊ hereditabit de eo aliquã ſubſtantiã: ⁊ accidet ei infirmitas: ⁊ tũc eueniet ſibi honor: vel vacabit ei⁹ miniſteriuȝ: ⁊ naſcent ei filii: ⁊ multa alia accidentia que cõtingũt: q2 ſtatus corporis ⁊ anime: diuitiarum ⁊ honoris: ⁊ accidentia bona ⁊ mala non ſunt omnia ex toto vnius manerici. ⁊ hec oïa in homine vel hõi cõpleantur vel omnia deſint: poſſibile tamen ẽ q̄ accidet res aliqua que videbitur vel aſſimilatur talis in temporibus: que ſũt multũ ⁊ ſupflue infortunata: ⁊ multũ fortunata: quoniam accidet hominibus yleg vel eorum maiori parti: vt ꝑueniãt ad oẽs fortũas aut ad oẽs infortũas: ⁊ hoc raro accidit: quoniã natura hominis nõ ſufficit ad talia ꝑuenire: eo q̄ cito inclinatur ⁊ recedet a tẽperie ꝑpter celerem ꝑmutationem reruȝ bonarum ⁊ malarum: ⁊ hoc modo p̃dicto diuidemus factum ylegiorum.

¶ Expedit vt intẽdamus i hoc nono capitu. q̄ qñ dixerit yleg. vult dicere ꝑ pl'ta vel pro domo hñtib⁹ ſignificationẽ i aliqua re propria in radice natiuitatis ⁊ ille erit yleg illius rei: et curſus verbi ſui currit ſuper rẽ vnã que ẽ qđ qñ fecerim⁹ atazir ſignificatoris cuiuſuis rex: iueniem⁹ gradũ ad quẽ applicabit ſignificantẽ aliã rẽ quã ſignificet alter gradus ad quẽ applicabit ſignificator alteri⁹ rei. ver. g. faciemus atazir mercurii ꝑ ſignificatiõe aïe rõnalis: et faciemus atazir martis ꝑ audacia ⁊ ꝑ magnanimitate cordis: et iueniem⁹ q̄ loc⁹ ad quẽ applicabit mercuri⁹ ⁊ mars erit fortis et potẽs: ⁊ locus ad quẽ applicabit lũa erit i termino fortũe: vñ i tali eẽ iudicabim⁹ q̄ domin⁹ tal' natiuitatis h tẽpore phiam ꝑquiret: ⁊ i rebus vilibus erit abſtinẽtie bone ⁊ addet ei mars fortitudinẽ cordis ⁊ exfortumiũ ꝑ euȝ.

¶ Ex locis autẽ albileg obuiãtibus non tm̃ exitũ vite ſignificãtia velut in ſpacio vite cõſiderãda ſunt: verum etiam omnia intuenda fore indicamus. Iteȝ nec coꝝ tm̃ corporeaȝ vel oppoſitaȝ ſeu tetragonalẽ obuiationẽ: ſȝ etiã illis ex trino ſextiliq; coniũctuȝ: obſeruare debemus.

¶ Ex locis .n. obuiãtibus ylegiis non ꝯuenit vt accipiam⁹ ſolũmodo loca iterficiẽtia ſicut facimus in tẽpore vite imo accipiam⁹ oïa: nõ ꝯueit ẽt vt accipiam⁹ ſolũmodo loca obuiãtia corporaliter aut de oppoſitione vel quarta: ymmo accipiemus ſimiliter obuiãtia de tertio ꝑ ſextili.

¶ Iaȝ oñdim⁹ i cap. vite q̄ loca iterficiẽtia ſũt ea i qb⁹ ſũt ifortũe vel radii eaꝝ ꝯrii ⁊ gradus occñtis. ⁊ ptho. dicit q̄ nõ ſufficit i atazir cuiuſlȝ ſignificatorũ aſpicere ſolũmodo ad loca interficiẽtia: imo debemus aſpicere i alys aſpectibus qui viciãt ⁊ nocẽt ita q̄ ſciamus ꝑ ipm id qđ accidet i quolibet tempore ꝑ totã vitã.

¶ Tẽpora quoq; i vnaquaq; albileg planete in ipo eodeȝ gradu exiſtẽti albileg vl' eideȝ in figura aſſociata primit⁹ attribuemus: Qđ ſi nullius planetaꝝ in illo gradu ꝑmãſerit: nec ei qs in figura aſſociat⁹ fuerit illa viciniori planete gradũ illuȝ p̃cedenti ꝯuenit vt aſſignem⁹ donec ad illuȝ qui gradũ p̃dictũ gradũ ſequentẽ reſpexerit: p

neniamꝰ: ⁊ huius ad illũ ſecũdũ ſignoꝝ ſucceſſionẽ ſit aſpectus: de hinc ſequẽtia tempora prefato donentur: vſqꝫ quo ad illuʒ qui euʒ ſubſequitur applicemur. Et ſimiliter in omnibus faciendũ eſſe decernimus.

¶ Et dabimus primitꝰ in quolibet ylegiaꝝ tempora plãete qerit i gradumet ylegij: vl' participauerit cũ eo in figura. Et ſi nullꝰ planeta fuerit in eodẽ gradu: vel cũ eo nõ ꝑticipauerit in figura: ꝯuenit vt demꝰ loco eius gradũ ꝓpinqorem ante eũ donec perueniamus ad illũ qui aſpiciet gradũ ſequentẽ ipm graduʒ. ⁊ ꝙ aſpectus ſit ſecũduʒ ordinẽ ſignoꝝ: poſt hec dabimꝰ tẽpꝰ qd̕ poſtea venit ei queʒ diximus donec perueniamus ad eum qui venerit vltimo ⁊ ita in omnibus faciemus.

¶ Grauitas ẽ i v̄bis iſtis. vult tñ dicere ꝙ ſi aſpicias i gradu yleg quẽ vis dirigere ẽ aliqs pl'ta hora natiuitatis vel radij alicuius pl'te q2 ipe erit ſemꝑ diſpoſitor donec ꝑueniat directio ad aliũ gradũ in quo ſit aliqs pl'ta vel radij pl'te ⁊ erit ille ſcd̕s pl'ta diſpoſitor yleg donec ꝑueniat directio in aliũ tertiũ planetã vel ad radios eius: ⁊ erit ille tertiꝰ pl'ta diſpoſitor yleg: ⁊ h̕ modo facies ⁊ planeta q obuiauit ei .ſ. atazir in illo temꝑe erit diſpoſitor yleg: ⁊ habebit de tẽꝑe vite tãtã ꝑtẽ quãtã gradus qui ſũt inter gradũ vbi incipit diſpõere vſqꝫ ad gradũ alteriꝰ diſpoſitoris q erit ſubſeq̄nter.

¶ Planetas ẽt i ſuis terminis exiſtẽtes cõſtituemꝰ quoſdã ex plãetis quos obſeruauerimus ⁊ quos quaſi diſpoſitores poſuerimus.

¶ Et accipiemꝰ aliquẽ plãetaꝝ ꝑ quẽ oꝑabimur loco diſpoſitoris pl'taꝝ q ſſ̄t i ſuiſmet termis.

¶ Uult dicere ꝙ dñi termioꝝ diſponũt de vita ſil'r tẽpora vl'ia qñ quilibꝫ eorũ diſpõit yleg donec durauerit diuiſio i termino ſuo. et qñ ſcire volueris quãtum durabit aliud ſuũ tempus aſpiciemꝰ quãtũ ẽ atazir poſtquã venit in termino illo ſuo vſqꝫ ad exitũ eius vite ⁊ ille pl'ta erit dñs ipſorũ ãnoꝝ. ⁊ ſi acciderit vt ſit in ipo eodẽ termino vel aſpiciat eũ erit diſpoſitor yleg. ſ. domus ꝑ duas ꝑtes vna q̄ ꝑuenit yleg ad ipmmet. ſ. terminũ altera q2 eſt dominꝰ termini ⁊ hoc modo faciemus i terminis domorum ⁊ exaltationum ⁊ triplicitatum.

¶ Numeꝝ ãt ãnoꝝ nũero graduũ lõgitudinum dari cõuenit. Albyleg igĩ ab aſcẽdẽte ſũpte numerus ãnorũ numero tẽpoꝝ aſcẽſionuʒ cliatis i quo natiuitas fuerit eq̄lis aſſignabiĩ: albyleg ãt a celi medio depꝛ̄henſe: ãni quoꝝ numerꝰ nũero tẽporuʒ trãſitus ꝑ celi mediuʒ eq̄biĩ: ꝑ̄beãĩ. In alijs ẽt albileg aliũde ſumptis hoc ordie ꝓcedemꝰ: ⁊ ꝑ̄m eaꝝ appropiquationẽ ad angulos numeꝝ aſcẽſionuʒ vl' occidẽtiuʒ ſeu ꝑ medium celi trãſitꝰ: quẽadmodũ i enarratiõe ſpacij vite explanauimus: accipiemꝰ. hoc igiĩ mõ ꝑ̄fato: reſ reꝝ tꝑuʒ vl'iuʒ dñatrices deꝑ̄hẽdẽtur.

¶ Cõuenit vt demꝰ nũeꝝ graduũ elõgatiõis nũeꝝ annoꝝ termi yleg: qd̕ acceptũ ẽ ab aſcẽdẽte dabimꝰ nũeꝝ tot ãnorũ quot ſũt ipa aſcẽſionũ climatis i quo erit natiuitas: ⁊ in yleg qd̕ acceptũ eſt a medio celi dabimꝰ tot ãnos quot ẽ nũerꝰ tꝑ̄is trãſitus ꝑ mediũ celũ: ⁊ hec ẽ res i alijs ylegijs acceptis ꝑ alias res ſcd̕ʒ hãc ⁊ ſcd̕ʒ ꝓximitatẽ eorũ q ſſ̄t ꝓpinq ãgulis ad ãgl'os accipiemꝰ d̕ nũero aſcẽſionũ vl' d̕ſcẽſionũ vl' d̕ trãſitu ꝑ mediũ celũ ſicut d̕mõſtrauimꝰ i dictis q̄ narrauimꝰ i tẽꝑe vite ⁊ tl'i mõ ſic ẽ iſte ſciemꝰ d̕poſituras vl'ia tꝑa.

¶ Si tu intellexiſti qd̕ narrauimus i capi. vite leuiter hoc itelliges q2 qd̕ ꝑtho. i hoc vl't dicere ꝙ addemus nũerum annorũ cõpletorũ q tranſacti ſũt de vita ſuꝑ aſcẽſiones ſignificatoris ⁊ circl'i horaꝝ in quo ẽ. ⁊ ponemus id totũ in arcu aſcẽſionũ illius circl'i ⁊ vbi ꝑuenerit ibi erit locus diuiſionis ſignificatoris ⁊ modus qual'r hunc nũeruʒ faciemus eſt ꝙ ſi aſcendens fuerit ſignificator addemus nũeꝝ annorũ ꝑ̄teritorũ ſuꝑ aſcẽſiões eius i villa qua natꝰ fuit ⁊ poſtea ponemus hoc i arcu. Et ſi fuerit in medio celi addemus nũerũ annorum ꝑ̄teritorũ ſuꝑ aſcẽſiones eius i circulo directo ⁊ põemus id i arcu tñ ſi fuerit in alijs locis ſignificator nũerabimus horas elõgatiõis ſignificatoris eiuſdẽ: poſtmodũ accipiemus aſcenſiões eius i circl'o directo: ⁊ aſcenſiões eius i villa ⁊ addemus ſuꝑ quãlibet aſcenſionum nũerũ annoꝝ ꝑ̄teritoꝝ: ⁊ ponemꝰ id i arcu ſuꝑ duo loca: et exibũt nobis duo gradus diuerſi. ⁊ accipiemꝰ ſextã parteʒ eiꝰ qd̕ eſt iter ipos duos gradus: ⁊ multiplicabimꝰ id ꝑ horas elõgatiõis ſignificatoris: ⁊ addemus id ſuꝑ gradum q nobis exiuit ꝑ aſcẽſiões circuli directi ſi fuerit minꝰ gradu q nobis exiuit ꝑ aſcẽſiones ciuitatis. ⁊ ſi fuerit plus minuemus ipm ab eo: ⁊ qd̕ poſt additionẽ ⁊ minutõeʒ exiuerit: eſt locus diuiſionis ſignificatoris. Et manifeſtũ ẽ ꝙ hore elõgationis .ii. domꝰ ab angulo medij celi ſũt .z. ⁊ ſũt tot hore elõgatõis 9e domꝰ. ⁊ hore elõgatõis .iz. domꝰ ab angulo medij celi ſũt .4. ⁊ totidem 8e domꝰ. Et ꝑtitio domorum oppoſitaꝝ iſtis talis ẽ qualitas haꝝ. Hec eſt via q̄ ſcire poſſumꝰ loca ad que ꝑueniũt ylegia quolibꝫ anno. Tamẽ qñ ꝑueniunt ylegia ad planetam vel ad radios planete patefecimus in capitulo vite.

¶ Dominatrices aũt reꝝ ãnoꝝ cognoſcẽtur cuʒ ãnorũ nũerum a natiuitate ſũpſerimꝰ ⁊ ab vnoquoqꝫ locoꝝ albileg incipiẽdo vnicuiqꝫ ſignorũ: ſ3 ſui ſucceſſionẽ ãnũ vnũ ꝓiecerimꝰ: ⁊ illiꝰ ſigni dñs i quo nũerꝰ termiarꝰ fuerit reſeruabitur.

¶ Et ſciemꝰ diſpõnẽ ſci ãnoꝝ accipiẽdo nũeruʒ annoꝝ natiuitatis ⁊ ꝓijciẽdo eos a quolibet locoꝝ ylegioꝝ ſ̄m ordinationẽ ſignoꝝ vnicuiqꝫ ſigno annũ vnũ: ⁊ accipiemꝰ diſpoſitorẽ a ſigno in quo applicat numerus idem.

¶ Jam tibi mõſtrauimꝰ ꝙ oĩa ylegia q̄ narrauit i hoc capi. vult dicere ſignificatores reꝝ q̄ ſũt ad ſignificãdũ i natiuitate. Et ꝙ i hoc dicto vult narrare: eſt alyntbie: ita ꝙ qd̕lꝫ ſignũ diſponit vno anno. ⁊ ſic ibi ſigni reuolutio ꝑ̄ hꝰ ſl'ꝫ .iz. annis vna vice vſqꝫ ad finẽ vite: ⁊ h̕ ſciũt oẽs aſtrologi.

¶ Hoc idẽ ⁊ i mẽſibꝰ faciemꝰ. nã nũeꝝ mẽſiuʒ q̄ ex natitate ꝑ̄terierũt accipiẽdo a locis quoꝝ eſt ãni diſpõ. xxviij. dies vnicuiqꝫ ſignoꝝ ꝓijciemꝰ.

¶ Et tale quale iſtd̕ i menſibꝰ faciemꝰ: quoniaʒ accipiemꝰ nũerũ mẽſiũ a mẽſe natiuitatis ⁊ ꝓijciemꝰ eum a locis diſponentibꝰ illo ãno: ⁊ dabimus cuilibet ſigno. xxviij. dies.

¶ Ul't dicere ꝙ qñ ſciemꝰ ſignũ alyntbie ãni cuiuſuis ſignificatoꝝ: ⁊ voluerimꝰ ſcire ſignũ alyntbie mẽſis: aſpiciemꝰ

mēſes p̄teritos illiꝰ āni: exīſte quolibꝫ mēſe vigītiocto die/ rū ⁊ extrahemꝰ nūeꝝ mēſiuꝫ a ſigno alynthie āni dādo cui libet mēſi vnū ſignū ⁊ vbi applicuerit nūerꝰ ē alithie mēſis ⁊ ita erit nūerꝰ mēſiū alithie. iz. mēſes: qꝛ dꝫ eē alithie vnū cū alio cōtinuū vt cadat alithie mēſis p̄mi ſc̄di anni i ſc̄do āno qđ ē alithie. z. anni. Et hi vigītiocto dies hñt aliā rōnē qꝛ ſūt medij iter nūeꝝ menſis lunaris ⁊ numerum dierū i q̄bꝰ lūa pagrat. iz. ſigna: cōueīt ēt vt dies mēſis alithie ſint vigītiocto ⁊. z. hore ⁊. z. tamen ptho. dimiſit. z. horas ⁊ ter tiā vt leuioꝛ eēt nūerus.

⁋ Qđ ⁊ ſilr̄ i diebꝰ faciemꝰ. Nūeꝝ et. n. dierū a die natiuitatis ſumētes: a locis mēſiū vnicuiqꝫ ſi gno duos dies ⁊ tertiā abijciemus.

⁋ Silr̄ faciemꝰ i diebꝰ accipiēdo numerū dierū a die natitatis ⁊ extrahemꝰ eos a locis mēſiū. ⁊ dabimꝰ cuilibꝫ ſigno duos dies ⁊ tertiā.

⁋ Cōueīt vt q̄lꝫ ſignū ſit duoꝝ dieꝝ ⁊ 6ᵉ vniꝰ diei vt alithie dieꝝ ſit cōtinuū alithie mēſis: ⁊ hñ teneo q̄ errauit ſcriptoꝛ q̄ p̄miꝰ librū extraxit: ⁊ poſtea remāſit i illo errore q̄m qñ dabimꝰ cuilibꝫ ſigno. z. dies ⁊ ſextā partē vniꝰ diei: cadunt vni diei. iz. gradus ⁊. 5z. minuta: ⁊ hore tres q̄nta vniꝰ gra/ dus vel circa: ⁊ totus hic numerus leuis eſt mlt̄uꝫ ⁊ leuiter poteſt quiſquis intelligere ipſū.

⁋ Pl̄taꝝ iterū exiſtētiā i locis tp̄ꝫ nos obſuare ꝯuenit. Hoc ⁊. n. futuroꝝ in tp̄ibꝰ ꝯtingētiū co gnitionē nō minimū adiuuat.

⁋ Et ꝯuēit vt īſpiciamꝰ ad pl̄tas cadētes i locis tēpoꝝ: qꝛ hoc mlt̄ū adiuuat res i tēpoꝛibꝰ euētu ras non modicum.

⁋ Loca tēpoꝝ ſt̄ loca i q̄bus mutāẜ ſignificatores radicis ⁊ vbi ē ylegioꝝ diuiſio ⁊ vbi applicuerit alinthie.

⁋ Exiſtētia itaqꝫ ſaturni i locis tp̄ꝫ vniuerſaliū: iouis q̄dē i locis ānoꝝ: ſolis āt martis: veneris mercurijqꝫ i locis mēſium: lune vero in dierum locis obſeruabimus.

⁋ Aſpiciemꝰ ēt quomō cadit ſaturnꝰ i locis vl̄i uꝫ tp̄ꝫ ⁊ quomō cadit iupiẜ i locis ānoꝝ. ⁊ q̄uo ſol ⁊ mars venus ⁊ mercurius i locis mēſiū: ⁊ quomō trāſit luna per loca dierū.

⁋ Loca tēpoꝝ vl̄iū ſt̄ loca q̄ cadūt iter ea dū ſepaẜ directio yleg ab aliq̄ pl̄ta vl̄ a radijs eiꝰ donec applicet ad aliū pl̄tā vl̄ ad radios ſuos: ſilr̄ ſt̄ termi i q̄bus cadit diuiſio yleg: et loca ānoꝝ ſt̄ ſigna alithie ylegiorum: ⁊ loca menſium ſunt ſigna alinthie ſignificatorum menſium: ⁊ loca dierum ſt̄ ſigna ⁊ gradꝰ alithie ſignificatoruꝫ cuiuſlibꝫ diei ⁊ hore.

⁋ Ex planetis tēpoꝝ vniuerſaliū dn̄os i eē futu ri: ac eidē perfectionem ꝯſiderabimus.

⁋ Et iudicabimus p̄ planetas diſponentes vl̄ia tēpora in eē accidētis ⁊ eius cōplemēto.

⁋ Vult dicere q̄ ſignificatores fortes hñtes i p̄ticipatiōibꝰ vite poſſe ſūt pl̄te ylegia diſponētes: ⁊ hij pl̄te duobus mo dis diſponūt vnus ē plāeta a quo ſeparaẜ yleg vel ad quē applicet. alter eſt dominus termini alinthie.

⁋ Tēpoꝝqꝫ particulariū dn̄os: in huius augmē to vel diminutiōe ſꝫ rerū in locis exiſtētiū ſilitu/ dinē īſpiciemus: hoc etenim erit occaſio foꝛtitu dinis ⁊ debilitatis accidēntiū.

⁋ Et iudicabimꝰ diſpoſitores tēpoꝝ p̄ticulariū in iuuādo illud: vel ei nocēdo: ⁊ ſm̄ ꝯcordātiaꝫ mlt̄arū rerū cadētiū in locis foꝛtificabūt accn̄tia vel ea debilitabūt: aut ſm̄ diſcoꝛdantiam.

⁋ Vult dr̄e q̄ iudicabimꝰ p̄ dn̄os alynthie ⁊ p̄ pl̄tas q̄ fue/ rit i locis tp̄ꝝ. ⁊ ſi fuerit cōcoꝛdes cū diſpoſitoꝛibꝰ tp̄ꝝ vl̄i/ uꝫ iuuabūt eos i ſignificatōe: ⁊ ſi ꝯrij fuerit nocebūt eis.

⁋ Nā ꝓprietatū vl̄is q̄litatis ⁊ ſpacij tp̄is ſigni ficatoꝛ locꝰ albileg dn̄ſqꝫ tp̄ꝝ vl̄ium q̄ termioꝝ ē dn̄s: p̄hibeẜ ob hoc q̄ vnaq̄qꝫ ſtellarū iſtaruꝫ i ip̄a eadēqꝫ natitate: cū locis ſtellarū quaꝝ p̄ꝛiꝰ fuerit diſpoſitio ſimilitudinem habuerit.

⁋ Qm̄ ille q̄ ſignificat vl̄ꝫ ſtatū ad q̄ntitatē tp̄is: ē locꝰ yleg: ⁊ diſpoſitoꝛ vl̄iū tēpoꝝ: ē dn̄s tēpoꝝ qꝛ q̄libꝫ planetarū hoꝝ fuit ꝯcoꝛs i eadē natita te a p̄ꝛicipio cū locis planetarū diſponentium.

⁋ Vult dr̄e q̄ vl̄is ſignificatio accn̄tiū ꝓpoꝝ p̄ oēs p̄tes vi te accepte ſūt a locis ylegioꝝ: ⁊ a loco vbi applicat: ⁊ diſpo/ ſitoꝛe tp̄is vl̄is i illo tp̄e. Et manifeſtū ē illo tp̄e q̄ iter q̄lꝫ haꝝ reꝝ ⁊ loca yleg: ad q̄ p̄ atazir applicat ē ꝯcoꝛdātia ī ra/ dice natiuitatis: ⁊ quādo ibi applicuerit ylegia: accidet p̄ il/ lud qđ ſignificauerit cōcordātia ipſa.

⁋ Sꝫ rei accidētis bonitas ſiue malitia ex ꝓprie tatibꝰ q̄litatuꝫ nature dn̄oꝝ tēpoꝝ eoꝛūqꝫ ꝯple xiōe i faciēdo bonū ſiue malū: necnō ex eoꝝ i p̄ꝛi cipio cum re dominatrice: ſimilitudine ſeu con trarietate depꝛehendetur.

⁋ Et ſciemꝰ ſi accn̄s ē bonū vl̄ cōtrariū p̄ ſtatuꝫ nature diſpoſitionis tempoꝛum ⁊ eiꝰ ꝯplx̄onem quā hñt i op̄ando bonū vl̄ malū: ⁊ p̄ eiꝰ ꝯcoꝛdā tiā a p̄ꝛicipio cū illo q̄ diſpōit p̄ eiꝰ diſcoꝛdātiā.

⁋ Vult dr̄e q̄ ſciemꝰ modū accn̄tis q̄le erit i q̄libet p̄te vi/ te p̄ nās planetaꝝ op̄antiū tp̄s illđ: ⁊ p̄ ꝯmixtionē vniꝰ eoꝝ cū alijs: ⁊ per id qđ ſignificauerit ſꝫ participatōēꝫ eoꝝ quā habuerit cū diſpoſitoꝛe in radice natiuitatis.

⁋ At i quo tēpoꝝ ꝓpꝛie futurū ꝯtigat ex ſignoꝝ rei āni ⁊ mēſis dn̄antiū q̄litatibꝰ q̄s ſꝫ loca q̄ fu turi ſūt occaſiōes hūerit: necnō ex q̄litatibꝰ cōtin gētibꝰ cū pl̄te ac ſol ⁊ lūa i ſignis rei ānoꝝ ⁊ mē ſiū dn̄atoꝛibꝰ extiterit iudicabiẜ. nā pl̄te q̄ cū p̄di ctis locis ab hoꝛa p̄ꝛicipij q̄ natitatis diciẜ cōue nerāt eiſqꝫ i figura hoꝛa exn̄tie cōuenienter aſſo ciati fuerit: bonū i re futura ſignificabūt. Cūqꝫ i cōtrario fuerit: ei malum annunciabūt.

⁋ Et ſcire poterimꝰ quo tp̄e accn̄s illđ ꝓpꝛie ap parebit p̄ ſtatū ſignoꝝ diſponētiū illo āno ⁊ mē ſe: aut illđ aſpexerit cū locis accn̄s illđ ſignificā tibꝰ: ⁊ p̄ ſtatū q̄ erit qñ pl̄te ac ſol ⁊ luna itrauerit ſigna diſponētia tp̄a ānoꝝ ⁊ menſiū: qꝛ pl̄te cō coꝛdātes cū locis p̄dictis a p̄ꝛicipio natitatis: q̄ hec loca ītrauerit ſi ꝯcoꝛdātia fuerit: cōueniens bonū faciēt i re illa: ⁊ i contraria malum.

⁋ Qñ pl̄te ⁊ eoꝝ figure ꝯuēiētes fuerit ⁊ adiuuātes aliquē ſignificatoꝝ radicis: ſignificabūt q̄ res illa ꝯplebiẜ ſiue bo nū ſit ſiue malū donec demōſtrauerit tp̄s cōcoꝛdātie. tñ ſi planete ⁊ ſignificatores radicis ſilr̄ cōuenientes fuerit cuꝫ eo quod ſignificauerit yleg in radice natiuitatis: erit accn̄s illđ adiuuans: ⁊ ſi contrarium erit nociuum.

⁋ Illi āt q̄ eis icōueniēter aſſociabūẜ vt ſit. ſ. i ea

rũ oppõne p diametrũ vel i qrto aſpectu ꝛ i con trario alaiꝫ:erũt aduerſitatis occaſio.

¶ Et ſi pticipãtia cũ eis ꝯcorditer ita ꝙ ſint i opo ſito vel qrta ꝛ fuerit i ꝯtrario aiꝫ opabũt malũ.

¶ Qñ qõlꝫ corpꝰceleſtiũ fuerit ꝯrie ꝯcordãtie cũ aliq̃ ſigni ficatoꝝ veniet malũ p ea. Et iã oñdimꝰ ꝙ ſignificatores an noꝝ ſt pl'te ꝛ ſigna ꝛ gradꝰ ad q̃s applicãt ylegia ꝛ alyntbie

¶ In alijs vero q̃litatibꝰ nihil oper abũtur.

¶ Nec nõ aliqd op abũtur i alijs ſtatibꝰ.

¶ Aliȷ ſtatꝰ q nihil opãt ſũt illi i qbꝰapplicãt ſignificatores ad talia loca q̃ nihil addũt i vi ſua nec minuunt.

¶ Et ſi idẽ pl'te i tpibꝰ ꝛ i cẽ ptãtẽ hũerit nam fu turi boni ſeu mali ſupfluitatẽ ꝛ augmẽtũ ſẽtiet: hoc aũt neſcio magis ꝯtiget cũ ptãte ſup occaſio nẽ ad hoc vt tpibꝰ ſolũmõ dñent caruerũt: Im mo ꝓpter hoc q̃ð ipſi iterũ in principio natiuita tis diſpoſitores extiterint.

¶ Et ſi dñabunt i tpibꝰ ꝛ locis ijdẽ pl'te: ſupabit natura illiꝰ acciñtis: ꝛ fortificabit ſiue bonũ ſit ſi ue malũ: ꝛ hoc erit fortiꝰ qñ nõ dñabũtur i re eo ſolo ꝙ ſint dñi tẽpoꝝ: verumetiã vt ſint diſpoſi tores in radice natiuitatis.

¶ Cũ dñant aliq pl'te i diſpõne allcꝰ ãni: ꝛ generit i locis diſ põnis aut aſpexerint ea: ſupabit ꝛ creſcet multum nã illius acciñtis bonũ ſit aut malũ: ꝛ erit h̃ fortius ſi iſtimet pl'te diſ poſitores fuerit in radice natiuitatis.

¶ Et vt nato i oibꝰ ſuis rebꝰ bonũ ſiue malũ pari ter eueniat qñq; ꝯtingit: ſeu pp hoc ꝙ oẽs ſpẽs alhileg aut eaꝝ qdẽ pl'es i vno eodẽq; loco con currerit vel qm a ſe iuicẽ ſegregate fuerint: ꝛ in eodem tpe res eis obuiã euntes vl' q̃ oẽs ſeu ea rũ quãplures fortune vel infortune fuerint ſibi met inuicem conuenerint.

¶ Ille natꝰ pficiet res oẽs aut i eis deficiet oibus qñ oẽs maneries ylegioꝝ vel maior ps eoꝝ fue rint i vno eodẽ loco vl' expanſe: ꝛ acciderit vno eodem tempore: qñ omnes obuient fortunis: vel omnes infortũis: aut maior ps eorꝫ.

¶ Iã docuit nos ꝙ glꝫ plãetaꝝ ꝛ.iz.domꝰ: ꝛ ps fortũe hñt ſignificationẽ ꝓpriã i oibꝰ ſtatibꝰ nati. ꝛ ſi oẽs applicuerint vno tempore ad aliquã fortunã vel fortũas: oẽs ſtatꝰ nati ꝯplebũt: ꝛ ibũt ad bonũ: ꝛ hec eſt melior fortũa q̃ eẽ poſſit: lꝫ raro accidat. ꝛ ſi oẽs applicuerit ad aliquã ifortuuã vel i fortuuas: deficiet i oibꝰ rebꝰ natꝰ: ꝛ h̃ ẽ maiꝰ infortuniũ q̃ð eẽ poſſit: ꝛ h̃ ẽt raro accidit. Et audiuit tñ p certo: ꝙ qdaꝫ hõ erat hñs diuitias mltas ꝛ hñs mltos filios et vaſallos: ꝛ ad ueniẽte quodã magno diluuio aq̃ꝝ: abſtulit ei oẽs ditias: filios ꝛ vaſallos: ꝛ ipe ſolus euaſit ſup vno camelo cũ quo dã filio ſuo paruo quẽ accepit i brachijs: ꝛ qñ eẽ credidit i loco ſaluꝰ a diluuio: deſcẽdit de camelo: ꝛ camelus aufu git: ꝛ ipe dimittẽs ibi filiũ ſecutꝰ ẽ camelũ: tũc n. venit qdã leo: ꝛ accepit filiũ ꝛ cõmedit. homo vo duꝫ capere vellet ca melũ percuſſit eũ camelus i oculis: ita ꝙ cecus rem anſit ꝛ pauper de filijs ꝛ vaſallis.

¶ Hac igit via ſm modũ nãli rei ꝯpetentẽ p res tpꝝ ꝓnoſticamur. Viaꝝ ãt pticulariũ qbꝰ tpalis futuri qualitates ꝓnoſtic ant: ob hoc ꝙ ide ꝓue niẽtium multiformis eſt collectio: necnon gra uis enarratio. Mariẽ ãt i hoc loco enarrationẽ ꝓpõere idoneũ iudicauimꝰ: eo ꝙ ab illiꝰ libri pri mordio opꝰ gñal' nãe ſtellaꝝ eiuſq; cũ rebꝰ par ticularibꝰ vt oꝫ ſiliitudinẽ ſm ſpẽi rõnalis exiſti mationẽ i cõmixtiõe hoꝝ explanare ꝓpoſuimꝰ.

¶ Hec ẽ via p quã debemꝰ pqrere res tpꝝ hꝫ na turã: tñ vias pticulares p q̃s iqrere hẽmꝰ ſtatuꝫ accidẽtiũ pticulariũ p id q̃ð acciderit de eo ſunt narrare multis vicibꝰ ꝛ mltis manerieb ꝰ ꝛ gra ues ad doctrinãdũ: ꝛ maxime i hoc loco: qm̃ ꝓ poſitũ hꝰ libri ẽ oñdere opa pl'tarũ gñal'r: ꝛ q̃uo cũ rebꝰ pticularibꝰ cõcordãt ſm eſtimationẽ in modo demonſtrandi huiꝰ rei cõmixtiones.

¶ Uie pticlaris p iq̃uirẽdo ſtatũ accidẽtiũ ſt vt redeamꝰ i vnoquoq; ſignificatoꝝ tpꝫ vite ꝛ i annis mẽſibꝰ ꝛ diebꝰ ꝛ ꝙ nũerꝰ id q̃ð ꝯuẽit illi ſignificatori: ſic dictũ ẽ: qñ tal' ꝛ ta lis plãeta fuerit domꝰ alithie ꝛ fuerit i bono ſtatu ſignifica bit talẽ ꝛ talẽ rẽ: ꝛ ſi i malo ſtatu talẽ: ꝛ talẽ. ꝛ qñ pticipaue rit cũ tli ꝛ tali plãeta ſignificabit talẽ ꝛ talẽ rẽ. Et q2 ſignifi catores tẽporũ multi ſũt i quolibꝫ ylegiorũ ſm ꝙ ẽnumauit ptho. vt ſit res multis mãerieb ꝰ: ꝛ cũ h̃ toto grauis ẽ ad nar rãdũ: ꝓpterea placuit ptho. ꝑtermittere rõnẽ eiꝰ qm̃ ſuffi ciũt ſolũmõ regule ꝛ radices quas docuit ſm ꝙ fecit in to to libro. ꝛ ego miror quõ nõ itellexerũt hoĩes hãc rõneꝫ q nos ipediuerũt cũ multitudie libroꝝ quos ꝯpilauerũt in reuolutionibꝰ natitatũ: iuro tñ d̃o ꝙ nũq̃ potuit aliqs eo rũ facere reuolutionẽ aliq̃ i qua ñ poſuerũt iudiciũ i cãu: ꝛ fortũa: ꝛ narrare. z. ſignificatiões diuerſas i vna re. ꝛ vna hora: ꝛ ſi talis ẽ hec ſcia ꝙ velimꝰ eã qñ indicaremꝰ de ali quo bono vt dicãmꝰ aut erit vitas vel mendatiũ: ſiue dicat aliqs eorũ dñs fardarie ſignificat boᵐ i hoc ãno. poſtmõ di cat dñs alithie ſignificat malũ in ipo ãno. poſtea dicet dñs diuiſiõis ſignificat ſtatũ mediocrẽ iter bonũ ꝛ maᵐ ꝛ iter h̃ iudicia ponet res alias: ꝛ re putat ꝙ multuꝫ dixerit ꝛ ꝙ iu dicauerit rectũ iudiciũ: qm̃ ipoſſ'e ẽ q̃n vnũ iſtoꝝ accidat. ſ. boᵐ vl' malũ. ꝛ ptho. diſplicet tal' via: q2 ñ ꝯgruit ali cui arti ꝛ ꝛ ẽnumauit ꝙ qñ aſtrologi itellexerit hũc librũ ſuũ. ꝛ opa bunt p euꝫ poterunt indicare d̃ q̃ re voluerint ꝛ erit tali ma neriei aut tali tpe ꝛ ſciẽt p certo q̃lis erit res: ꝛ quo tẽpore ꝛ hñ poſſũt vno ꝛ eodẽ tẽpore accidere res diuerſe ſic nar rauit ptho. tñ res ille nõ erũt vnius manerici nec i vna re. vbi.g. ſicut qñ hõ lucrabitur ſubſtãtiã ꝛ pdet de ea eodeꝫ tẽpore ꝛ hoc accidit qñ participauerit fortuna cũ i fortũa i aliqua ſignificatiõe: ꝛ cõuẽit aſtrologi vt dicat hõ illẽ lucra bitur ſubſtãtiã i tali tẽpore de tli re ꝛ pdet d̃ ea d̃ tli re alia ꝛ cũ hoc certificabit vbũ ſuũ i qualꝫ duaꝝ reꝝ.

¶ Rebꝰ itaq; natitatũ gñalis explicatis hoc i lo cõ huic lib. finẽ ipõnere ñ icõgruũ exiſtimamꝰ.

¶ Et poſtq̃ i mõ vli. pfecimꝰ iudiciũ natitatuꝫ finẽ i hoc loco huic li. ipõere ꝯuẽiẽs extimamꝰ.

¶ Q̃ð dixit i mõ vli. vult dicere ꝙ q̃cquid poſuit i hoc libro ſũt regule ꝛ radices quibꝰ ars iſta ꝯponit.

¶ Explicit liber. 4. ptho. i radicãti diſcretiõe p ſtellas de futuris ꝛ i hoc mũdo cõſtructiõis ꝛ d̃ſtructiõis ꝯtigẽtibꝰ.

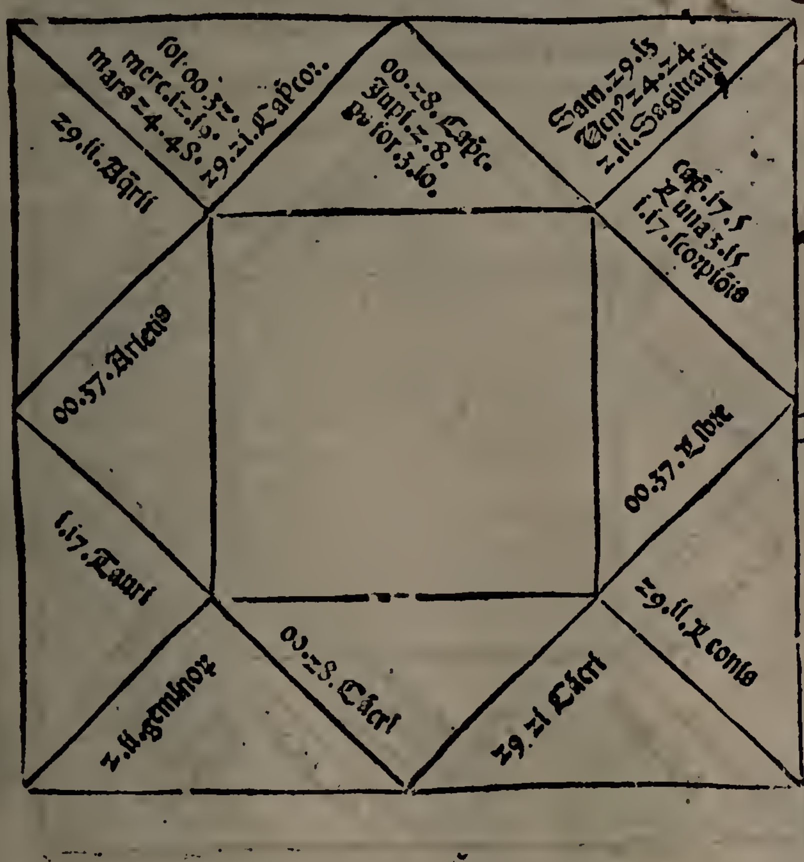
¶ Scia proiectionis radiorum.

Um piectionẽ radiorũ ſtellaꝝ ſcire volue ris: ſcias gradũ aſcẽdẽtẽ ꝛ ſup eũ. 4. ãgulos eq̃ debic gradũ medij celi lõgitudine ab in itio capcorni: nec nõ ipius pl'te lõgitudinẽ ab eodẽ ãglo cũ circulo directo conſidera bis minues alterũ d̃ altero. ꝛ q̃ð ſupfuerit eq̃tã lõgitudinẽ nũcupabis poſt hec addes

ſup aſcēſiōes grad⁹ plte in circlo directo ptē radiatōis q̄z q̄ſieris ex ſextili vł.4.ſeu trio aſpectu: ſi raditionē ſiniſtrā ſucire volueris: vel minues eā ex gradu plte ſi dextrū radium obſuaueris et qđ remāſerit erit locus radiatiōis pme. deide addes vel minues eā ō aſcēſionib⁹ gradus plāete i regiōe ipa ꝛ qđ ſupuenerit erit locus radiatiōis ſcđe: poſt hec minues locū radiatiōis pme ō loco raditiōis ſecūde: ꝛ qđ remāſerit p eq̄tā lōgitudinē multiplicabis ꝛ qđ collectū fuerit diuides p mediū arcuz diei ipi⁹ planete: ꝛ qđ exierit erit equatio radiatōis. Qꝫ ſi iter gradū aſcēdētis: ꝛ graduz medij celi ipe plta fuerit pdictā radiatiōis equatiōez ō ſcđe radiatiōis loco ſbtrabes: Si vō fuerit iter graduz medij celi ꝛ gradū occītis: eā prime raditiōis ſupaddes ꝛ qđ collectū fuerit ipſū erit piectio radiorū a gradu plte. Si āt plta ſub terra fuerit ipſi⁹ plte ꝛ āguli terre lōgitudinē a pn° capricorni p āſcēſiōes circli directi ſubtiliter obſuabis: ꝛ alterū de altero minuēdo reſeruabis: qđq̄z remāſit equatā radiationē appellabis. Dehinc trinū aſpectū ſi eū operari volueris vł.4. ſeu.6. ſupaddes vł minues p circulū directuz: ꝛ per ipi⁹ regiōis aſcēſiōes: vt pme ſcđeq̄z radiatōis locum addiſcas. Deide minorē de maiori ſubtrahes: ꝛ qđ remāſerit p dimidiū arcū noctis grad⁹ ipi⁹ plte mltiplicabis: ꝛ qđ collectū fuerit p equatā radiatōez diuides: ꝛ qđ exierit erit equatio radiatōis. Si āt ipe plta fuerit iter gradū.7. ꝛ gradū anguli terre: miues equationē radiatōis de loco radiatōis ſcđe. ꝛ ſi inter gradum anguli terre ꝛ gradum aſcēdentis fuerit: cum pme ſuperaddes: ꝛ quod collectum fuerit: erit locus radiationis equate.

De tribus natiuitatibus.

Volo i h loco tibi dare exēplū triuz natitū: vt meli⁹ itēdas gcgd: ocuti ſum⁹ i eis. ꝛ p⁹ ē natitas mea. Ego nat⁹ fui i 3° climate i loco i q̄ diuiſit ptho. terrā egypti i duab⁹ ptib⁹: qñ locut⁹ fuit de figura terre: ꝛ latitudo illi⁹ loci ē.30.gra. ꝛ fuit i.356. annis hac ere Jeſdagirt: ꝛ āgil ꝛ loca plaꝝ erāt eadē hora ſic i hac figura.

De ſtatu patris.

Aſpexi pmit⁹ i ſtatu patris vł i eē ei⁹: ꝛ iueni ſolē i 5° domo i aq̄rio: ꝛ qm̄ erat i.11. dedi ei vi medianā: ꝛ q2 erat i oppoſito dom⁹ ſue ōbił erat. ꝛ pp h ſignificauit qꝫ pr̄ erat ſtat⁹ minoris q̄z mediocris iter ſocios ſuos. Et iueni radios .4. lūe aū eū: lūa exnte i.8. domo ſine aſpectu aſcēdētis: et h ſignificabat ōbilitatē pr̄is: Aſpexi ēt ſaturnū gubernatorē ſoł quē iuēi i pticipatōe io° dom⁹ v̄ſus nonā iter fortūas duas: ſignificauit h igr̄ qꝫ pr̄ iret poſt natiuitatē i romariā .i. pegrinatōez: ꝛ teneret regulā religiōis. ꝛ q2 lūa erat i.10. do. a ſole ꝛ i ſuo caſu: ꝛ ſepata a fortūā: ꝛ iēs ad q̄rtā mercurij ꝛ martis: ſignificauit qꝫ accidet ei nocumētū ex pte regi pp imixtionē ſcribaꝝ hoiuz. Et q2 lūa aſpic ptē fortūe pr̄is ſignificat qꝫ h nocumētū accidet ei i ditijs ꝛ ſuba ei⁹. Poſtmodū poſui locū ſoł ſuū aſcēdēs ꝛ qꝫ cēt yleg: ꝛ feci ſuū atazir dōec applicuit ad martē: ꝛ erāt cū eo radij ſextiles veneris i.11. pr̄is: pp qđ nō abſcidit. Direxi poſtmodū ſuū atazir ad trinū ſiniſtrū lūe i ſig° piſciū: ꝛ q2 h erat i ſigno ex obediētib⁹ ꝛ aſcēſionū breuiū: ꝛ lūa erat i ſigno ipanti: ꝛ lōgarū aſcēſionū: ꝛ ipa erat i radice natitatis iimica ſoł hūit abſcidere ſr̄ ſolē. ꝛ q2 ipa erat i.10. domo. fuit abſciſſio pp caſū. ꝛ q2 erat i ſigno hūido hūit cū h fluxū vētris: ꝛ obijt pr̄ i capite.3 i. āni: ꝛ trāſiuit p hec oīa.

De ſtatu matris.

Poſtmodū aſpexi i ſtatu mr̄is ꝛ iueni lunā i 8ª: ꝛ circundabāt eā retro radij ſextił iouis ꝛ 4° ſoł: ꝛ aū 4° mercurij ꝛ martis ꝛ lūa i ſuo caſu ſignificauit ptitio iouis cū luna qꝫ mr̄ viueret mltū: ꝛ ſtat⁹ lūe oūdebat pauptātē ei⁹ ꝛ debilitatē i ſuo ſtatu: qm̄ lūa erat i ſuo caſu: nec aſpiciebat aſcūs: Et qm̄ natitas fuit diurna aſpexi venerē quā iueni i 9ª do. ppe ptitionem io° cūtez ad ifortūas: ꝛ h ſignificauit qꝫ mr̄ erit paup: ꝛ poſui locū veneri ſuū aſcūs: ꝛ cecidit lūa i 11ª ab ea: ꝛ fuit apta vt eſſet mr̄is yleg. ꝛ q2 iuppiter ſignificauit ei lōgā vitā trāſiuit tps i q̄ applicuit atazir lūe ad.4. dexterā matris nec remāſit ei ali⁹ abſciſor niſi ſaturn⁹: ꝛ pueniꝛz vita ei⁹ ad pl⁹ de.50. ānis p⁹ natitatē. Feci atazir ſilr̄ veneris: ꝛ iueni qꝫ pueniebat ad ſolē i.37. ānis: ꝛ illo tpe cecidit abſciſſio ſup matrē: ꝛ euaſit ide cū maxia infirmitate. Direxi ſilr̄ venerē ad q̄rtā lūe: ꝛ cecidit abſciſſio i.43. āuis ꝛ obijt. pp mltā 8rinā quā ſp migebat: ꝛ veſiccatōez corpis: ꝛ durauit mltū ei ipa ifirmitas illo āno.

De ſtatu fratrum.

Aſpexi poſtmodū ad ſtatū fratꝝ ꝛ ego iuēi iouē i io. domo qꝫ ſigificat fr̄es ſolū maioris etatis q̄z ego ꝛ q2 iuppiter erat i ſuo cāu iūct⁹ cū ſaturno ſigificabat eius pauptatē ꝛ ōbilitatē ſtat⁹ ei⁹ ꝛ qꝫ nihil ſui pficui faciebat: ꝛ iuppiter ſigificat eū eē bonū ꝛ lipidū: ꝛ q2 radi⁹ ſextił lūe cadebat i.10. ſine aſpectu i fortūaꝝ ſigificauit vnā ſororē: ꝛ vndecia ñ ōdit fr̄ez aliquē qm̄ ſol erat i ea: ꝛ pp hoc nō habui niſi vnaz ſororē ꝛ vnū fratrē. Uolo āt dimittere de hiis log i eē natitatis locutur⁹ ſū ſꝫ qꝫ ſigificauerit ꝛ qđ de⁹ mihi tribuit p virtutē quā poſuit i me.

De ſexu nati ꝛ gemelitate.

Demonſtrauit aſcūs qꝫ erat maſculus: ꝛ loc⁹ ſoł ꝛ loc⁹ lūe qꝫ nat⁹ erit maſcul⁹: ꝛ q2 he due res ꝛ lūa erāt i ſignis vnius figure: nat⁹ fuit ſol⁹ ſine alio. Et q2 iuppiter erat dn̄s termi oppōnis aū natitatē ꝛ i.10. ꝛ loca pricipalia erāt ſalua ab ifortūis nō fuit i me aliqua macula vł defect⁹. durauit mihi vita bono tēpore: Ut aūt ſcirē quāta eēt feci atazir ſolis q2 erat i vndecia ꝛ iueni qꝫ applicabat ad.4. ſiniſtrā ſaturni i piſcib⁹ i fine.52. ānorū: ꝛ fortūe aſpiciebāt locū iſtm i radice natitatis. ꝛ ſi i hoc nō offēderit loc⁹ ſaturni hūc locū euadā vſq̄z ad.4. q2 tūc perueniet yleg ad .4. ſui ipſius. tamē ſi ſaturn⁹ locū diuiſiōis offēderit āno illo nō euadā ꝛ hec tibi i aūa demōſtrabo.

¶ De ſtatu corporis nati.

ASpexi poſtmodū i ſtatu corpis tm̄: ⁊ iuẽi ꝙ iuppiter exñs cū ſat̃no aſpiciebat lūaꝫ a .io. domo ⁊ mars erat dñs aſcēdētis ⁊ lune i partitione vndecie i ſextili veneris demōſtrauit hoc totū tꝑam̄tū mee ꝯplonis i frigiditate ⁊ caliditate ꝑꝑ iouē q̄ ē oriētalis ⁊ martē q̄ ē occñtalis: ⁊ iueñ cū hoc toto ꝙ vicebat hūiditas: demōſtrauerūt hoc ēt corpus mēſuratū iter ꝑuū ⁊ magnū ⁊ ēt tales oculos: ⁊ iuppr̃ remouit nocum̄tū ſaturni q̄ nocebat .io. domui. ⁊ nullū nocumētū erat i .8. nec ēt i āgulo occñtis. ⁊ ꝑpea euaſerūt ab oī peſtilētia mēbra mea. ⁊ qꝛ ſaturnꝰ erat dñs loci martis. ⁊ iouis ⁊ radij ſui erāt i āgulis demōſtrauit multa reumata ⁊ mltū flegma acetoſū. ¶ De ſtatu aie nati.

POſtmōm aſpexi i ſtatu aie ⁊ iuẽi mercuriū aſpiciētem aſcēdēs ⁊ lunā aſpiciētē ꝑtē fortūe ita ꝙ vnꝰ aſpiciebat alteꝝ: ⁊ gra. oppōnis ꝑcedētis aſcēdēs. vñ hec omnia dmōſtrabāt liberationē aie mee rōnalis ab ifirmitatibꝰ ſēſum dānātibꝰ: ⁊ ambo ſigna mercurij ⁊ lūe q̄ fixa erant ſignificauerūt ꝙ eēꝫ ſtabilis ſēſus ⁊ bōe ſapie ⁊ boni itellectꝰ: ⁊ ꝙ eēm patiēs laboris ⁊ tedij. Aſpectꝰ .n. iouis ad lunā ⁊ veneris cū mercurio ſignificauerūt ſignificationē cōuenietē his ſignis q̄ ē retiere irā lōgo tēꝑe: ⁊ dceptōeꝫ: ⁊ qꝛ mercuriꝰ ⁊ mars erāt occñtales exñte marte dño lūe ſignificauerūt acuitatē bonū itellem̄ et ſēſū nālē: ſigificauerūt ēt penā ⁊ laborē i igrēdo ſecreta et ꝑhiā: et ſaturnꝰ q̄ erat āboꝝ dñs ſignificabat hōeſtatē: ⁊ aptam̄tū: et ꝙ me regerē meo ꝯſilio ⁊ operarer bona opera et famoſa et ea ꝑficerē: Juppiter ddit mihi bōitates: et v̇tutes bonas: venꝰ et mars dederunt mihi abſtinētiā et bonos mores et alia q̄ ſt̄ i gloſis ꝑcedētibꝰ determinata. ¶ De ſtatu diuitiaꝝ nati.

ASpexi poſtmodū i ſtatu diuitiaꝝ meaꝝ et iuẽi ſꝫ mores ſignificatōis ꝙ ſaturnꝰ: iuppr̃ mars venus et luna q̄ ꝑticipabāt i gubernamēto ꝑtis fortūe et i aſpectu quē habebāt cū ea ꝙ diuitie ꝓuēirēt ex donis amicoꝝ: et labore ac pena officiorū humanoꝝ qꝛ ſaturnꝰ dabat laborē terraꝝ et marinariā et rōne mulieꝝ et qꝛ ꝑticipat cū ioue ſignificabat aliquātulū hereditatis mortuorū. Et qꝛ mercuriꝰ erat dñs termi ꝑtis i fortūe ſignificat ſcias et mercationes: et cū hoc fuerūt i me hec oīa. Fuit aūt iitiū diuitiaruꝫ mearū poſtquā tenui ſcolas ꝑhice: et ꝓpterea vnꝰ amicorū meorū poſuit me i offō quodā et tenui locū eiꝰ ex quo vtilitatē hūi et ꝓfectū et qꝛ erat i .io. fuit officiū tale d quo traxi maximam vtilitatem quidem pro phyſica ⁊ qꝛ ſol erat i vndecia et vis eiꝰ erat minus q̄ꝫ mediocris ſicut prediximus quoniam erat i oppōne domus ſue ⁊ ſignū hoc erat maſculinū ⁊ iuppr̃ aſpiciebat lunā et ꝑtē fortūe exiſtētē cū ſaturno q̄ erat dñs loci ſolis et in io. domo i ꝑncipio capcorni: et iuppr̃ ſilr̃ erat mediocris ſtatꝰ: ſigificauerūt hec oīa ꝓſꝑitatē mediocrē i rebꝰ tēporalibꝰ et neceſſarijs vite et ſe his gaudia et letitie commiſcuerunt. ¶ De magiſterio nati.

ET qꝛ iuppr̃ erat i .io. ⁊ mercuriꝰ dñs termi ſui: et ꝯmiſcuit ſe v̇tꝰ iouis cū illa veneris et ſaturni et ſimilr̃ illa veneris cū illa martis: et v̇tus iouis cōmixta erat cū illa lūe eo ꝙ ſe aſpiciūt d ſextili ⁊ v̇tꝰ lūe cōmixta ſilr̃ cū illa ſolis conueniens fuet ꝑꝑ hec omnia ꝙ ſol mars ſaturnꝰ mercuriꝰ: ⁊ venꝰ oēs diſponerent officiū meū ⁊ māifeſtum ē ꝙ concordāt cū moribus ⁊ diuitijs meis: ⁊ ꝓpter hoc fuit miniſteriū meū ꝑhica ⁊ aſtronomia: ⁊ i adoleſcētia mea feci alia oꝑa dbilia: ⁊ cōcōrdantia i his rebꝰ. poſtmodū icepit augeri ſtatꝰ meꝰ donec cepi tenere ſcolas ꝑhice qm̄ iuppiter erat i .io. et aſpiciebat lunā exñs dñs domꝰ veneris: et ſaturnꝰ diſpōebat eū q̄ erat ꝯiūctꝰ cū venere et qꝛ mars ē dñs exaltatiōis io. et ipe occñtalis aſpiciēs venerē et ē ſilr̃ i .io. q̄dam ſtella fixa q̄ noiat̃ vulť cadēs i ipo eodē gradu. io. cōpoſita de nā veneris et mercurij ſignificauerūt h̄ omnia mea officiaq̄ narraui. ¶ De coniugio nati.

ASpexi poſtmōꝫ i ſtatu mei ꝯiugij ⁊ iuẽi lūaꝫ i 4ª occñte ſignificauit h̄ ꝙ tāde vxorarer: ⁊ qꝛ iouē aſpic̃ exñtē in 4ª oriētli: ſignificat ꝙ puellas amarē. ⁊ ꝙ vxores mee pulchre eēnt: ⁊ minꝰ q̄ꝫ mediocres i ꝓgenie: ⁊ h̄ ſignificāt plre q̄ hꝰ iūgit̃ lūa. ⁊ qꝛ mltis iūgebat̃ plt̃is: ſigt ꝙ vxores mltas haberē: ⁊ eaꝝ plres eēnt v̇gies ⁊ puelle. ⁊ qꝛ erat i 4ª ſol: ſignificabat ꝙ diuiderē me ab eis. ⁊ qꝛ venus vadit ad martē ⁊ erat ꝓpe ſaturm̄: ſignificabat ꝙ mltū diligerē mlieres ⁊ eēꝫ i eis abſtinētie modi. ⁊ qꝛ iup. erat ꝯ venerē: ⁊ dñs do. eꝰ ⁊ ſilr ꝯ saturꝰ. ⁊ iuppr̃ erat potēs i .io. ſignificabat lipiditatē: ⁊ ꝙ agerē legalr ⁊ ſꝫ legē. ⁊ ego nūq̄ꝫ mlierē cogui: niſi ſꝫ legē ꝑ m̄rimoniū: ⁊ maxie qꝛ iuppr̃ aſpiciebat lunā. ⁊ qꝛ lūa erat in loco i q̄ hēbat aliquā dignitatē. ⁊ mars erat diſpoſitor eiꝰ: dñs 9e ⁊ 12e: ſignificabat ꝙ vxorarer ⁊ hr̄eꝫ alias mltas emptas. Et qꝛ lūa ſolē aſpic̃ d 4ª: ſigt ꝙ nō ꝑſtaret mihi eē mulierē cū q̄bꝰ ꝯiūgerer m̄rimōialr: nec cū alijs q̄s haberem.

¶ De ſtatu filiorum nati.

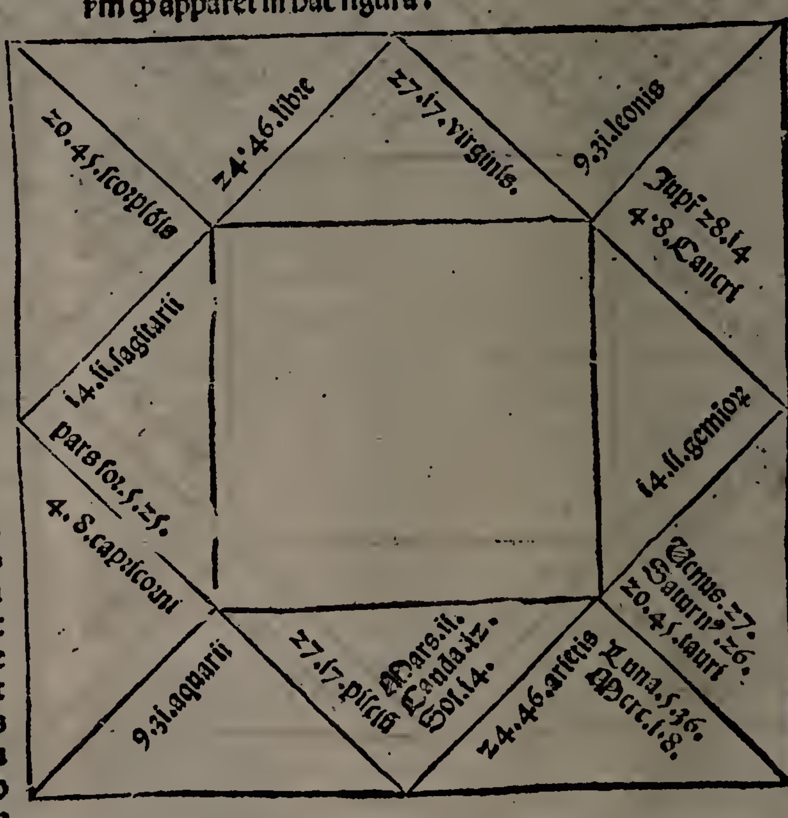
ET iueni iouē i .io. q̄ dabat vnū filiū maſclꝫ: ⁊ qꝛ erat cū ſaturno: obijt idē filiꝰ ad paucos dies a natitate. ⁊ qꝛ lūa aſpiciebat .io. ⁊ ꝓijciebat radios ſuos añ ſolē ⁊ lūa femina ⁊ in ſigno femino: ⁊ i 4ª feminª. ſignificabat .z. filias femiaſ: ⁊ qꝛ ſol erat i vno hoꝝ locoꝝ ⁊ radij ſatuyni i altero: nō vixit aliq̄ eaꝝ: vna vixit aliq̄ꝫtulū plꝰ .7. ānis: ⁊ altera plꝰ modico vno āno. ⁊ qꝛ lūa ibat i vno circlo cū ꝑte fortūe: ſigt ꝙ hr̄em .z. filias: duas a venere ⁊ aliā a lūa. ¶ De itieribꝰ nati.

POſtmōꝫ aſpexii eē itieꝝ: ⁊ iuẽi lūaꝫ i 4ª cadēti: ꝙ v̇e ſigt itiera ⁊ qꝛ lūa erat i trigono meridiei occñtli: ⁊ venꝰ ſilr i 9ª iūgeſſe cū marte: ſigt ꝙ itiera mea eēnt ꝑ maiori ꝑte ad ꝑtē meridiei. ⁊ qꝛ lūa aſpiciebat iouē exñtē i .io. ſignificat ꝙ eſſent ſalua ⁊ ꝑ ꝑgrēdo mihi victualia. ¶ De q̄litate mortꝭ nati.

AAſpexi poſtmōꝫ q̄lis eēt mors: et iueni ꝙ ſaturnꝰ dñabat̃ i ca. ⁊ ē manifm̄ ꝙ eēt ꝑ fluxu hūoꝝ ⁊ ꝑꝑ diſinteriaꝫ. ⁊ qꝛ due fortūe circūdabāt eū: ſigt ꝙ mors erit ꝑ ſe nālꝭ i domo mea et iter meos ꝯſāguieos: et ſꝫ illa q̄ tibi narrabimꝰ: i alijs natitatibꝰ poteris iudicare: et ego ꝑmitꝰ ponere volui natitatē meā: qm̄ totum i me ꝓbaui et nō ꝑ auditū.

¶ De ſecunda natiuitate.

NUnc āt volo noiare alias duas natitates: q̄ꝝ ſtatuꝫ totum bñ ſciui: et ꝑ me magnā partē ꝓbaui: et vna eaꝝ fuit in alforꝫat ciuitate egypti: et loca plt̃aꝝ erāt ſꝫm ꝙ apparet in hac figura.

POsui saturnū i hac natitate ascñs pr̄is: ꝛ pueñit ꝑ atazir ꝯuersū ad solē exn̄tē cū marte i .36. ānis sigificat ꝙ pr̄ iret ꝛ gladio ꝑiret ꝛ morereṫ. Et feci atazir saturni ꝯuersū ad solē q̄ erat sub terra. ꝛ ibat ad locū vbi stabat sol. ꝛ q̄a mars erat sub sole ꝛ saturnꝰ cadēs patri significauit itiera. ꝛ ꝙ i eis gladio morereṫ.

¶ De statu subē patris nati.

COnsideraui postea i eē substātie pr̄is a pte fortūe ꝛ inueni ꝙ erat i.4. martis. ꝛ i.3. lūe ꝛ mercurij sigificat ꝙ pr̄is subā ꝑiret pꝰ hāc natitatē ꝗ mars erat dominꝰ exaltatōis pr̄is fortūe: ꝛ erat ꝯbustio sub sole sigificat ꝙ nocumētū qđ hr̄et pr̄ eēt pꝰ natitatē lōgo tp̄e hr̄et tm̄ magnā ꝛ honoratā fortunā stati pꝰ natitatē: ꝛ ꝑꝑ h̄ luna ꝛ mercurius aspiciebāt de.3. ptē fortūe. ꝛ ꝗ āhe fortūe circūdabāt saturnū: eēt pr̄ sp̄ felix donec atazir eꝰ ꝯuersū pueñiret ad pricipiū arietis: ꝛ tūc iciperet ꝑdere substātiā eꝰ. aspexi ēt ad ptē fortūe pr̄is ꝛ iuēi eā i gemis i sextili iouis sigificat hoc ēt qđ p̄ diximꝰ qm̄ sol erat dānatꝰ a marte.

¶ De statu mr̄is nati.

ASpexi i statu mr̄is i hac natitate ꝛ ꝗ lūa cadit i eꝰ exaltatiōe cū mercurio: ꝛ venꝰ añ eā significabat ꝙ mr̄ viueret mltū: ꝛ ne valde lōge ꝓlōgē: Uolo narrare de statuꝰ hꝰ nati res miraclosas.

¶ De forᵃ ꝛ ꝯplōne corꝑis nati.

DIco ꝙ sol ꝛ mars erāt i ꝑticipatiōe. 4. domus: ꝛ sol aspiciebat āgulos ꝛ mars partē fortūe significabat ꝙ natꝰ eēt desiccatꝰ: Et ꝗ hec ifortūa cadit i.4. significat ꝙ eēt siccus i ꝑtibꝰ iferioribꝰ dictis: ꝛ ꝗ signū i q̄ erat fortūa erat đ figura q̄drupedū accidit h̄ i pedibꝰ: ꝛ talis exiuit natꝰ. hēbat eni vnū pedē rectū: ꝛ aliū sicut bestie. ꝛ cū hoc toto mēbra iferiora nō erāt ꝯpleta sicut superiora.

¶ De statu anime nati.

QUia lūa erat cū mercurio sigificabat ꝙ eēt sēsus ꝯplēti: correcti et bōe aīe: et ꝗ erat i signo fixo sigificat sciam et itellectū: ꝛ ꝗ erat s̄b terra sigificat ꝑ̄sitiōez rerū secretaꝝ ꝛ sciaꝝ ꝛ astrologie ꝛ siliū. Et ꝗ vēꝰ erat dispositrix existēs i cōplexiōe iouis ꝛ saturni sigificauit ꝓnosticatiōes ꝛ exponere sōnia vidica: bonos mores: amicitiā bonā ligalitatē: diligere bonos ꝛ abhorrere malos ꝛ omnē rusticitatē ꝛ laborare i bono ꝛ honore itellectu doctriarūto: ꝛ magnā đlectatōem ꝛ ꝯsūatōem oīuz reꝝ. Silr̄ saturnꝰ dabat aīe diligere physicā: ꝛ astronomiā ꝛ ꝑcitatē: Et si intellexistis glosas p̄dictas leuiter poteris itelligere hec oīa: ꝛ scire ꝙ aīa hꝰ nati dꝫ eē ab oī pestilētia liberata: nec vnq̄ꝫ i vita sua patieṫ epilīā nec mliā: nec hꝫ siliā. Et ꝗ hij sigificatores sūt s̄b terra. ꝛ venꝰ ē cū saturno sigificat aratriā ꝛ đceptōem: tm̄ hoc erit i occulto ꝑꝑ magnū bonū qđ dat nā saturni q̄ aspicit venerē.

¶ De statu substantie nati.

ASpexi postmodū i statu diuitiaꝝ ꝛ iuēi ptē fortune cadētē i ꝑtitōe ascēdētis nihilhominꝰ erat i capcorno q̄ ē domꝰ saturni. ꝛ exaltatō martis: ꝛ triplicitas lūe ꝛ terminꝰ mercurij: lūa ꝛ mercuriꝰ ābo aspiciebāt eā đ.3. significauit hoc ꝙ eꝰ diuitie ꝓueñirēt ex mltis: ꝛ diuersis rebꝰ. qm̄ mercuriꝰ sigificat ꝙ eiꝰ diuitie erūt ꝑ scribania ꝛ silibꝰ. aspectꝰ saturni cū.z. fortūis significat ꝙ hr̄et đ bōis mortuoꝝ ꝛ hereditates terre.

¶ De statu honoris nati.

ASpexi postmodū i eiꝰ ꝓsꝑitate ꝛ honore ꝛ iuēi solē i signo masculio i āgulo.4. domꝰ ꝛ lunā in signo feminino i.4. masculio succedētē ꝛ ptē fortūe i ascēdēte ꝑ q̄bꝰ iudicaui ꝙ eēt mediocriter ꝓsꝑosꝰ: ꝛ ꝗ mars dānabat solē: ꝛ ptē fortūe indicaui ꝙ hic contigeret sibi amissio i eius subā.

¶ De magisterio nati.

POstmodū aspexi i eiꝰ ministerio: ꝛ iuēi ꝙ mercuriꝰ erat eꝰ dispoitor: ꝗ erat dn̄s.io. ꝛ erat iūctꝰ cū lūa defe rēte sibi lūa vi solis ꝛ significabat scribaniā: ꝛ dn̄iū mediocre ꝗ iste significator erat i.4. oriētali angulū sucēdente si eēt debilis multū iudicauissez de ꝯuerso tn̄ eius status mediocris erat secundū mūdū ꝛ secundū angulū.

¶ De statu coniugij nati.

ASpexi postmōꝫ i statu ꝯiugij ꝛ iueni lunā i 4ᵃ oriētali: exq̄ iudicaui ꝙ hr̄et vxores i adolescētia. ꝛ ꝗ lūa non aspiciebat se cū sole: iudicaui ꝙ ille mlieres eēnt hue ꝓ maiori pte. ꝛ ꝗ lūa aspic̄ mltos pltas i illo sig̃: iudicaui ꝙ vxorabiṫ cū mltis mlieribꝰ. ꝛ ꝗ lūa iūcta ē cū mercurio: iudicaui ꝙ faciet ꝯiugiū cū vna mliere legalr̄ q̄ cito morieṫ. ꝛ postea accipiet alias vxores huas: ꝗ mercuriꝰ erat i ꝯplōne lūe i fine āglī. Inueni postmōꝫ venerē exn̄tē circa saturnū ꝛ iuppiter aspiciebat eā. vñ iudicaui ꝙ aliq̄bꝰ vicibꝰ diligeret iacere cū pueris: ꝛ ailqū faceret fornicatōez cōtra legē ꝛ h̄ paucis vicibus.

¶ D filijs nati.

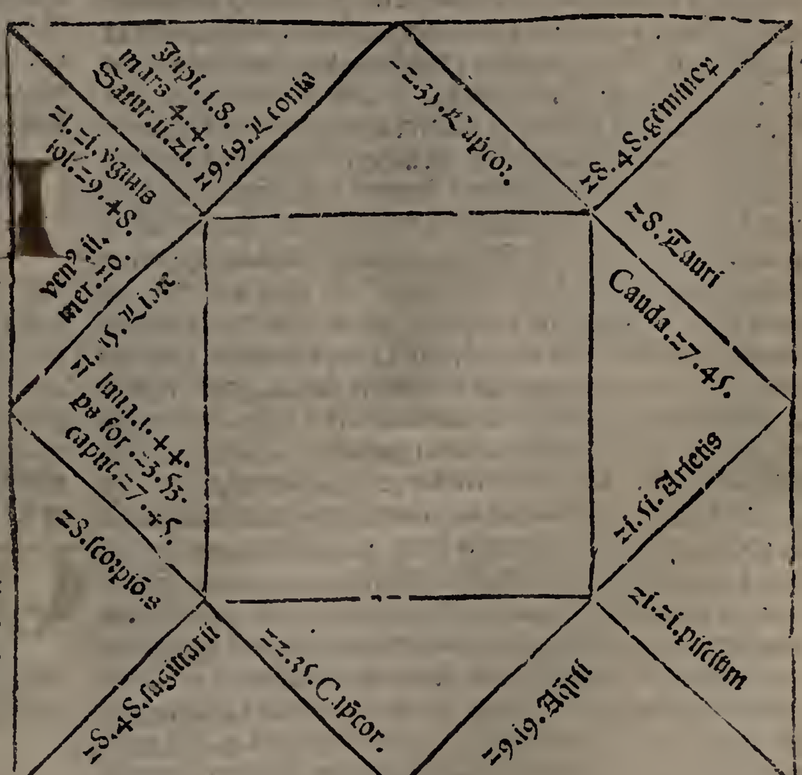
ET ꝗ venꝰ saturnꝰ ꝛ iuppiter aspiciebāt 10ᵘᵐ: ꝛ iuppiter silr̄ aspiciebat.ii. sig̃ venꝰ. z. filios. quoꝝ vnꝰ stati: ꝛ alter aliq̄ tp̄e viueret: ꝛ silr̄ morieṫ: ꝛ eēnt đ mliere āt q̄: ꝛ h̄ eēt ꝑꝑ saturnū q̄ dānabat significatōez veneris: ꝛ remanet significatio iouis q̄ dabat duos filios đ vne hua. ꝛ ꝗ iuppr̄ erat i 4ᵃ cadēte: sig̃ ꝙ hoc ꝓlōgareṫ dōec natꝰ trāsiret terminū vite sue: ꝛ tūc hr̄et duos filios bonos ꝛ saluos lōgo tēpore victuros. Et ꝗ ꝑs fortūe hꝰ nati ꝯueniebat cū pte fortune natitatis mee: iudicaui ꝙ iter me ꝛ ip̄m eēt magnus ꝛ firmꝰ amor occasiōe societatis sapie: qm̄ mercuriꝰ erat dn̄s termini ambarum partiū.

¶ De spatio vite nati.

ASpexi i q̄ntitate vite eꝰ ꝛ feci atazir sui yleg: q̄ erat gra. ascñs dōec ꝓueniebat ad q̄rtā dexterā saturni q̄ cadit i aq̄rio ꝛ epplicabat i.69. ānis solaribꝰ. 8. mēsibꝰ. 4. diebꝰ: ꝛ ꝗ saturnꝰ ē abscissor ꝛ signū i q̄ abscidit ē suū: cōuenit vt sit ex ifirmitatibꝰ mors q̄lis significat saturnꝰ. Et ꝗ iuppiter ē i 8ᵃ aspiciēs saturnū: significat ꝙ ꝑ se morieṫ i domo ꝓpa: iter cōsāguineos suos honoratꝰ. ꝛ iā i p̄cedētibꝰ determinauimꝰ ifirmitates saturni: ꝛ si fecissemꝰ reuolutionem anni i q̄ obijt: sciuissemꝰ diē ꝛ horā mortis: ꝛ cꝰ ifirmitas ex illis saturni fuisset mors ꝑcreata.

¶ De tertia natiuitate.

HEc tertia natitas fuit i isula alforscat ciuitate egypti Et ego ꝓbaui ꝛ vidi oēs statꝰ nati bonos ꝛ malos ab eius p̄ncipio vsq̄ꝫ ad finem: ascēdens eni ꝛ loca planetaꝝ erant hora natiuitatis: sicut demōstrat hec figura.

¶ De statu patris.

BEne demōstrat hec figura ꝙ mars iuppiter ꝛ saturnꝰ sūt coniūcti in.ii. domo: ꝛ ꝙ venꝰ ē i ꝑtitiōe 12ᵉ: ꝛ luna i ascēdente. Aspexi igiṫ i eē pr̄is ꝛ iueni solē cadentē ab āgulo i.12. domo: verūtn̄ ē circūdatꝰ añ a venere: ꝛ post a tribꝰ

plãctis ſupiorib⁹ ꝛ ſaturn⁹ i.iz.ꝙ totũ ſigificauit patris na
tiuitatẽ: ꝛ diuitias magnas.dirrexi poſtmodũ ſolẽ ꝛ iuẽi ꝙ
pueĩebat ad venerẽ i.9.ãnis ꝛ ven⁹ erat ifortũata i ptitiõe
.iz.ſilr ꝙ ſol erat i.iz.obyt pr ꝺ colica fortiſſima qm̃ ↄſtel
latio ſigificauit ꝙ viueret modicũ. ¶ De ſtatu mr̃is nati.

ASpexi poſtmõz i eẽ mr̃is ꝛ iuẽi venerẽ i ptitõe.iz.do
mus ſub radys et lunã applicãtẽ ifortũis ꝺ ſextili ꝛ exi
ſtẽtẽ in ſuo cãu ꝙ totũ ſignificauit mr̃is ifortuniũ et ꝙ ma
le ſibi erat ꝺ pſõa tñ viueret multũ donec videret mortez
filioꝝ qꝛ lũa erat i aſẽdẽte. ¶ De ſtatu frum nati.

ASpectus.n.veneris:et lune ad .io.ſignificat ꝙ na
t⁹ hẽret.z.ſorores quaꝝ maior añquã alia moreret̃
ꝙ ſigniicat̃ a venere.

¶ De ſtatu corpis nati.

ASpexi poſtmodũ i ſtatu nati et iuẽi mercuriũ in ipo
gradu aſcẽdẽtis ꝛ ſaturn⁹ ibat cũ eis ſup.z.circulos egdi
ſtãtes ſignificauit hoc igit̃ ꝙ ipeditã hẽret linguã.

¶ De diuitys nati.

ET qꝛ.3.plãcte ſupiores iũgebãt̃ in vndecia et mars q
erat domin⁹ ptis fortũe iũgebat̃ ioui ſignificauit ꝙ hẽ
ret diuitias maxias: Et qꝛ ſaturn⁹ erat cũ eis ſignificat ꝙ
hereditatem patris et auũculi hereditabit: et quia mercu
ri⁹ erat ꝺ ↄplone ſaturni.et ibat ſup vnũ circulũ cũ aſcen
dẽte ſignificat magnã pcitatẽ et ꝙ expõet corp⁹ ſuũ ad la
borẽ et ad laborãdũ ſuas terras et hereditates cum alys
operationibus. ¶ De filys nati.

ET loc⁹ veneris et lũe: et ei⁹ aſpectus ad.io. et vndeci
mã ſiginficat ꝙ haberet.z.filias.

¶ De ſpatio vite nati et qualitate mortis ei⁹.

MAnifeſtũ ẽ ãt ꝙ grad⁹ aſcẽdẽt erat yleg ei⁹: et ꝙ lũa ab
ſciſor ei⁹ ꝙ erat i ptitõe aſcẽdẽtis i ſuo cãu et i ſigno aq̃
tico.tamẽ mars: ꝛ iuppiter aſpiciebãt eã de ſextili ꝛ tpabãt
magnã ſterelitatẽ: ꝛ hũiditatẽ e⁹ pp ꝙ elõgata ẽ abſciſſo do
nec pueĩret directio ad ſextilẽ ſat̃ni i ſcorpiõe ꝛ ꝙ multuz
creſceret frigiditas: ꝛ hic ſextilis cadit i ſigno lõgaꝝ aſcẽſio
nũ ꝛ pp hoc ẽ aſciſor ſine dubio ꝑpter magnã frigiditatẽ: ꝛ
humiditatẽ q̃ iũgebat̃ ſuper lucẽ lune: Et mãifeſtũ ẽ: ꝙ q̃
do radi⁹ ifortune fuerit abſciſor.ꝛ ipe exaltat⁹ ꝙ ſignificat
caſũ ꝛ ruinã: ꝛ qꝛ lũa erat abſciſor exiſtens i aſcẽdente: ꝛ ſa
turn⁹ q erat dñs exaltatiõis ꝛ triplicitatis ꝛ ven⁹ dña 8ᵉ do
m⁹: ꝛ aſcendẽtis ſignificauerũt ꝙ ipſemet iterficeret ſe ꝛ
ſignificabãt hec omnia ꝙ ꝓiceret ſe ab alto loco i aquam:
ꝛ moreret̃ ibi: Et qꝛ cadebat ibi aſpect⁹ iouis prolongatur
hoc.iz.annis: Mars autem ꝛ ſaturn⁹ minuũt de his.z. p
tes: ꝛ quia iuncti ſunt cum ioue ꝛ remanent .4.anni: Silr̃
ẽ tãtũ q̃tũ ẽ iter ſextile ſaturni: ꝛ gradũ aſcẽdẽtẽ: qñ miue
mus eũ cũ ſuis aſcẽdẽtib⁹ q̃ ſũt grad⁹: Et vixit nat⁹ iſte.z4.
ãnis ſolarib⁹.5.menſib⁹ ꝛ ſex dieb⁹ tũc.n. irat⁹ fuit cũ matre
occaſiõe vni⁹ puelle: ꝛ iuit ad põtẽ ꝛ ꝓiecit ſe in nilũ ꝛ mortu
us ẽ: Et ego ipa hora accepi aſcẽdẽs: ꝛ fuit.4.grad⁹ ṽginis
i quo erat mars i radice natiuitatis: ꝛ feci reuolutiõem an
ni i quo mortu⁹ ẽ: ꝛ iuẽi ꝙ alithia pueĩebat ad locũ grad⁹ ſa
turni in ſcorpiõe.ꝛ alithia mẽſis perueĩebat ad piſces i op
põne loci ſolis ꝛ aſpiciebat eũ ſaturnus ꝺ q̃rta ꝺ reuolutõe
et mercuri⁹ i eodẽ ipo gradu hora.4. ſat̃ni: ꝛ mars ipa die
erat i.4.gradu aſcẽdẽtis radicis natitatis ꝛ mercury .Silr̃ i
hac die erat ſaturn⁹ i.4.gradu ↄiũctionis ꝛ mercuri⁹ i eius
oppõne et erat ifortũatus cũ ſaturno et ſaturn⁹ i piſcibus
ꝙ eſt ſignũ aquaticũ: et erãt ãbo lũinaria dãnata et ifortu
nata i reuolutiõe: fuit ẽt illo ãno eclypſis ſolis i quarta loci
lũe in natitate marte exiſtẽte i oppõne ei⁹: et i.4 .lũe nati
tatis.hec exẽpla ſatis ſufficiũt cũ his que tibi narrare volu
mus vt ea melius itelligeres.vñ expedit tibi vt non labo
res in alio libro niſi i iſto. Nã oẽs libros quos cõpilauerũt
aly aſtrologi in ſciẽtia iſta inſpexi et nec aliquẽ iuẽi q ↄcor
daret cũ ṽitate niſi liber iſte.4.partiũ ptholomei.

¶ De partitione temporum trium natiuitatum.

NUnc ãt narrare volo ptitões tpꝝ iſtoꝝ triũ natorũ:
ꝛ pmit⁹ dicere volo vnũ gñale dictũ. Dico ꝙ cõue
nit vt operis i accñtib⁹ gñalib⁹ q̃ narrauim⁹ i gloſa
terty tractat⁹ p atazir ſignificatoꝝ ꝛ alynthie hñ ſm ma
neriẽ q̃ opaberis i ſignificatorib⁹ natitatũ ꝛ ſuoꝝ alyntbie:
ponẽdo aſcñs illi⁹ aſcẽdẽtis vl'r ſm aſcẽdẽs natitatis.ꝛ hoc
mõ ↄueniẽs fuit ꝙ iudicarẽ ptitões tẽpoꝝ mee vite q̃ ſũt
accepte ꝺ pma figura quã pdixim⁹: Apponas mẽtẽ ad par
titionẽ ꝛ gubernatorẽ: ꝛ ad.io.domũ: qꝛ qñ puenit ad corp⁹
ſolis i.3i.annis: ꝛ ptitio ptis fortũe puenit ad q̃rtã lũe: ꝑce
ptũ fuit mihi ꝙ tenerẽ ſtudiũ i la aufermeria ꝺ maraſone:
ꝛ hũi pp hoc exaltationẽ dñy: ꝛ delectationẽ ꝛ bonũ offm̃.
qꝛ ptitio ſol' ſilr applicuit ad.4.gra.ꝛ.5o.mi.piſciũ: q erat lo
cus trin⁹ lũe: ꝛ erãt ibi rady ſextil' iouis i radice.,ꝛ qñ mars
fuit ↄiũct⁹ cũ ſaturno i cap.ſextili p gra.ꝛ iuppr erat i ṽgie in
3° eoꝝ gra p 6ᵐ: ꝛ applicuit ſe i radice: ꝑceptũ fuit vt ſederẽ
enlaenfermaria: ꝛ ſp creuit honor ꝛ laus mihi bñdict⁹ de⁹.
donec fui i nũero bonoꝝ hoiuz famoſoꝝ q erãt i aſſorſcat.
Et qñ ptitio aſcẽdẽtis puenit ad.z4.gra.ꝛ vnũ miutũ tau
ri: ꝛ pagrauit ven⁹ p.io.domũ radicis: ꝛ gubernatoris gra
d⁹ ptitõis ſol' ꝛ lũa i itroitu ãni aſpiciebat eã ꝺ.3.a loco vbi
erat i radice i reuolutõe lucrat⁹ fui tpib⁹ iſtis theſauꝝ ma
gnũ cũ q̃ fui let⁹ ꝛ hilaris valde: qꝛ nũq̃ viderã tale qd et
adheſi regib⁹ ꝛ hũi vtilitatẽ ab eis.iuppr.n.i.3z.ãnis addu
xit mihi lucra m'ta: qm̃ erat i ptitõe illi⁹ ãni in gra. ptitiõis
decime domus. ¶ De partitõe in ſcda natiuitate.

VT aũt non multũ extẽdã: volo loq de his alys duo
hus natitatibus: vt ide ſũmas exẽplũ. Accidit nato
ſcdẽ figure reuolutio vna i vno ãno: i quo ſignifica
uerũt plte magnas fcritas vni ſocietati ſcribanoꝝ: ꝛ annus
iſte erat i.5z.annis a natitate ſua: ꝛ applicuit ptitio ſui yleg
q erat gra.aſcñs ad.io.gra.ꝛ.i9.mi⁹ aq̃ry: ꝛ mars erat ibi ho
ra reuolutõis: ꝛ erat oppoſitũ ſigni alynthie: ꝛ accidit ipi na
to eodẽ ãno magna tribulatio: qꝛ erat vn⁹ ex maiorib⁹ eoꝝ.
ꝛ hora qua capt⁹ fuit erat mercuri⁹ infortunatus in hoc gra
du cum marte de 4ᵒ: ꝛ ipa hora capt⁹ fuit cum meliori ſo
cietate ſcribaꝝ.nõ tñ fuit ibi iſortuna in radice: ex quo ſibi
accidit min⁹ mali q̃ alys.ꝛ ꝑpter h̃ nõ fuit pcuſſus nec m'l
tũ dedecorat⁹: ꝛ fecerũt pactũ cũ eo ꝓ.5oo. mãr. q̃s ſoluit:
nec tale pactũ alys facere voluerũt: qꝛ aliq eoꝝ ſoluerunt
zoo.mar.ꝛ aliq magis. Et poſtq̃ ãnus iſte iſortunatus fuit
trãſact⁹ liberatus fuit: ꝛ rediuit ad ſuũ officium: ſic̃ erat añ.

¶ De tertia natiuitate.

IAm narraui tibi multũ ꝺ reuolutõe tertie natitatis
illi⁹ ãni quo ſubmerſus fuit i aqua. Erãt.n.loca pla
netaꝝ ſicut i ei⁹ reuolutõe: ſol i ṽgie.z9.34 luna in
ṽgine.3. Saturn⁹ i cãcro.z.i9.iuppiter.i ṽgie.ii.i4.mars: in
cap.i4.48.venus i libra.ii.z: mercuri⁹: i ṽgie.z.5z.loca vo
pl'taꝝ erãt hora q̃ ſeipz ſubmerſit hoc mõ. ſol i piſcibus.6.
.z6.l'a i cãcro.i9.47.ſaturn⁹ i gẽi .z3.46. iuppr i ṽgie retro
gradus.z3.ii.mars i cãcro.zi.z6.i ſtatiõe ſcda.venus i arie
te.zo.49.mercuri⁹ i piſcibus.z4.gra.i7.mi⁹. Hec ſũt que
tibi gloſaui in quibus ſtudium ꝛ mentem apponas: ꝛ deus
te dirigat in viam rectam.

¶ Expliciunt examinationes triũ natiuitatum.

VOlui ꝓbare vtrum auctor iſte iudicaret ſm nonaz
ſpherã vel ſm 8ᵃᵐ. Et iueni loca pl'taꝝ que ponit in
figura ſue natiuitatis ꝙ ipſa fuit annis.4. perfectis
.986.io.menſibus.i5.die ianuary qua die equaui planetas
ſm tabulas macħ.ꝛ inueni ſic.

Finis.

¶ Incipit liber centum verborũ ptholemei cuȝ commento haly.

Dixit ptholemeꝰ. Jam ſcripſi tibi ieſure libroſ de hoc quod operãtur ſtelle ĩ hoc ſclo: ⁊ ſunt libri multe vtilitatis il lis q volũt p̃ſcire futu ra: ⁊ hic eſt fructꝰ illo rum librorum omniuȝ: ⁊ qui ꝓbatus eſt, multoti ens: q ⁊ nõ intelligent nisi ab eis qui in alijs li bris laborauerũt: ⁊ multas alias ſciẽtias cogno uerũt: accipe ergo bono animo illum.

¶ Uerbum primum in cognitione eorum que verum iudi cium perhibent.

Scientia ſtellarum ex te ⁊ ex illis ẽ: aſtrologus aũt nõ debet dicere reȝ ſpecial'r ſed vniuerſailter vt q emi nus videt aliquam rem: ſic enim facit qui conſiderat rem ſecundum materiam ſuã ⁊ non venit ad eiꝰ certã cognitio nem. Per materiam habemꝰ de re cognitionẽ dubiã: p formã vero certã: ⁊ hec iudicia q̃ trado tibi ſũt media inter neceſſariũ ⁊ poſ'e: ꝙ dixi hec iudicia eẽ iter neceſſariũ ⁊ poſ'e: hoc ẽ apd eum qui rerum naturas ⁊ ſtellarũ opꝰ cõſiderat. Sȝ il li q ex meliori pte aĩe cognitionẽ hñt futurorũ, ꝓ pinquiores ſũt veritati propter aĩe vim i eis do minantẽ: lȝ nõ m'tã hẽant hꝰ artis ſciam.

¶ Expõ haly ſup primo verbo

Quod dixit ptho. Ex te ⁊ illis, Significat ꝙ q res futuras ſcire deſiderat. duabꝰ vijs oȝ icedere. Una vt aſpiciat motꝰ ſtellarum: ⁊ opa q̃ fiũt, i rebꝰ ſm earum motũ, ⁊ libros quos an tiq ſcripſerũt de ſignificatiõe motuũ ipaꝝ: ⁊ adiũgat his q̃cũqȝ ꝓbabit i ſuo tpe. Jõ di xit Ex illis. Alia via ẽ: cũ aliqs p diuinã iſpi ratõeȝ hũerit iſtã ſciam: m'ta vͦ poterit dare iudicia. Mul ti. n. ſũt q dãt vera iudicia: q̃ꝝ. ſ. iudiciorum nec ſignificatões nec rõnes iuenimꝰ i opatiõe nec in opato. ſȝ qd oñt ex eorum cordibus manat. Et ex his m'tos vidimus: ⁊ hec via cũ pu ra fuerit a phis diña dicit̃. Jõ dicit ptho. ſȝ ſcia eorum q̃ fiunt ſub circulo lũe qdã hñt p doctrinã: alij vͦ p iſpiratõeȝ diui nã. Cũ vͦ aliqs hõ ſil' has duas vias hũerit iter ſapiẽtes re putabit̃: ⁊ i iudicijs veridicus iuenietur. ſi vͦ aliq̃ iſtarum ca ruerit: minus ſapiẽs iudicabit̃. ¶ Hoc vͦ qd ptbole. dixit: aſtrologus nõ debet dicere ſpãl'r ſȝ vl'r. Hoc iõ dixit: ꝙ hec ſcia nõ ẽ niſi ſm ꝓbatiouẽ ⁊ opionẽ vl' opationẽ. Et qꝛ hec mã ad quã ptinet totũ opus ſtellarum ꝯuertibil' ẽ ad vnuȝ et ad aliud: iõ dixit: Nõ ſpãl'r ſȝ vl'r. Ut ignis effectũ: calorem vocamus: ſic effectũ aliarum rerum calorẽ efficiẽtiũ: lȝ ignis effe ctus ꝓpe dicat̃ cõbuſtio. Qꝛ dixit ptbo: Ex meliori pte. Di xit ſm vim aĩe qua rõnales ſumus: ⁊ i illa vi eſt notitia qua ipa cognoſcit qd ꝯtingere debeat: ⁊ qꝛ habemus circa hãc vim iram ⁊ cupiditatẽ, ⁊ qꝛ oportet nos eſſe ſollicitos circa mũdana aufert̃ a nobis futurorum cognitio: ſed ſi hãc vim a mundanis oibus ſepamus: poſſemus futura p̃cognoſcere: ſicut vidimus heremitarũ quãplures q futura predicunt qꝛ tũc corporeis ſenſibilibꝰ nõ vtũt̃ ſed ſola vi aĩe vnde qñ qȝ futura p̃nunciãt: Et ſignificatiões rerum quas videmus i ſomnijs ex vi iſta contingunt: ⁊ propterea que diximus multa alia ſigna ſunt i ea. Eorum autẽ qui ex ſe futura p̃ cognoſcũt: nõ oẽs eodẽ mõ cognoſcũt: qꝛ alij ex ſolo corde: alij vͦ ex aliquo ſigno qd vidẽt i iterrogãte: alij ex pauca locutiõe ad h. Et alijs modis m'tis dixit ptbo. mũdanorũ mutatio adhoc ⁊ ad aliud corporum ſupceleſtiũ tẽpat.

Additio.

¶ Scia nã aſtrorum ex te ⁊ ex ill' ẽ ⁊ nõ oȝ pitũ illũ iudicare ſȝ formã effectuũ ptic'ariũ quẽadmodũ ñ oȝ ſciẽtẽ recipe formã ſẽſibiliũ ſingularium ſȝ i gñe ſibi conueñiẽtẽ ⁊ h ordo iudicãtis ſupra mãȝ ⁊ eiꝰ q̃litatẽ qꝛ ñ p̃t qdẽ futurorum ſigni ficare formã q̃ ẽ i agẽtẽ ⁊ vitatis formã: cũ hac formo iueſti gare ex pte materie receptoris ⁊ recipientis: Erit ergo rece ptio formarum iudicij in hoc mũdo ⁊ meliꝰ itra vitatem ⁊ iueſtigationẽ: hoc eſt i quibus oȝ querere inductioneȝ na turarũ ⁊ opꝰ poſſibilitatis. Sȝ q iueniũt hãc ſciaȝ ex ſubti liori pte ſui ipi ſciũt formã vitatis ex vitate diuia q̃ ẽ in eis aſtronomice ⁊ ſi nõ ſit i eis ex ſcia ſubiecti plurium.

Doctrina ſtellarum ex te et ex illis eſt: nec ẽ doctrina mea vt propter hanc formam actus idiuidualis ſit: nec ſentientis conuenientem vt capiat formã ſiue ſitum i diuidualẽ, primo capiat formã cõueniẽtẽ ei in gñe. Eſt aũt hic modus iudicandi ſupra mãm ⁊ qualitatem. Minime aũt p̃t vt dicat ſupra formã q̃ ẽ i actu vt q in aĩa cũ hac for ma. Eſt ãt iqſitio ex parte mãe: ⁊ actus: erit itaqȝ ſumenda forma iudicij i hoc opere accurẽtibꝰ ſm curſũ ex anima ⁊ inquiſitione. ſ. in eo ꝙ ſuperat ſupra ipſum reuolutio na turarũ ⁊ ſenſus vl' veſtigiũ effectus: Qui ergo ineniũt añ cedentes notitias ex pte meliori in eis ad id acceſſerunt ex forma aĩe q̃ i eis ẽ ex potẽtia diuina nõ ꝙ ſit i eis aliq̃ do ctrina fundamentum magne rei.

¶ Uerbuȝ 2^{m} i iceſſu vͦ circulorum.

¶ Quando eliget elector meliꝰ: nõ erit differen tia aliqua iter ipſũ ⁊ euȝ qui habet hoc ex nã.

¶ Multi hoies putauerũt ꝙ ptho. loq̃ret̃ hic d electiõibꝰ quas eligebant aſtrologi i iceptionibus operum. ſed non ẽ ita: imo volebat iprobare rõnes eorum q dicebãt ꝙ circ'i nõ eẽnt aialia ſed eẽnt ſicut vnũ q̃ttuor elemẽtorũ ⁊ hẽbant iſtã opionẽ: qꝛ videbãt eos ſp moueri ab oriẽte ad occidẽs ⁊ aial nõ mouet̃ ſic: imo vadit huc ⁊ illuc: ſed qꝛ circ'i ſunt potẽtes ſup oia q̃ ſub eis ſũt. iõ elegerũt ſibi meliorẽ iceſſũ. i. orbicularẽ q iceſſus nõ habȝ ꝯrios. ⁊ nil ẽ qd eos poſſit re trahere retro: iõqȝ ois q facit meliꝰ: ⁊ ſp p̃t idẽ facere ⁊ non cognoſcit aliud meliꝰ eẽ ſp facit illud.

¶ Uerbũ 3^{m} de apparitiõe effectus ſtelle cũ fortis fuerit i natiuitate alicuius.

¶ Ille q facit aliqd opꝰ ex nã vl' artificiũ: iueniet i natiuitate ſua pl'rã fortẽ ex nã eiuſdẽ rei.

¶ Docebit ptbo. i libro iſto ca. ſexto ꝙ tales ſũt ſtelle: ⁊ for titudines ex eis manãtes: ⁊ opera earum i aialibꝰ qualia ſunt elemẽta corpibꝰ: Et iõ qñ aliqua fuerit fortis in natiuitate alicuiꝰ apparebit opꝰ illiꝰ ſtelle i illo nato: ⁊ cito id addiſcet artificioſe ꝙ ꝑficiet: fortitudo planete eſt vt ſit in aliqua ſuarũ dignitatũ: ⁊ aliquo angulo: ⁊ i aliquo bono eẽ a ſole: id ẽ tres ſupiores ſint oriẽtales. duo vͦ iferiores occñtales

¶ Uerbũ 4^{m} i ſcdis ſtellarũ ⁊ i eorũ iudicio.

¶ Aia q̃ ex nã dat iudicia: iudicabit ſuper ſcdis ſtellarum: eritqȝ eius iudiciũ melius q̃ȝ illius q iudicabit ſuper primas ſtellas.

¶ Jaȝ docui te: quomodo hoc anima habet ex natura nũc dico tibi quia ſecũde ſtellarum ex opere ſunt: qd ipſe facit

ſub circulo lūari vt ſint illatiōes vl' iacula: ⁊ ſtelle cū cau
dis ⁊ circulis q̄ appēt: qñqꝫ circa ſolē ⁊ multa alia que ꝓ
pe circulū lune iferi⁹ fiūt. Et hec oīa noīauit arat⁹ ī li. quē
de ſignificatiōibus harū ſcōarum ſtellarum compoſuit: ⁊
aliȷ pħi ſilr noīauerunt. Sꝫ ſignificatio earū nō tm̄ valet
q̄tum ſignificatio ſtellarum ⁊ tn̄ aīa q̄ habꝫ hoc ex nā. ſ.
iudicare per ſcōas ſtellas melius iudicabit ꝑ eas quā ali⁹
ꝑ ſtellas primas.

℄ Uerbum quintum i permutatōe ⁊ probibitione ventu
ri mali ſecundū ſtellas.

℄ Optim⁹ aſtrolog⁹ multū malū ꝓhibere pote
rit qđ ſcđm ſtellas vēturū ē: cū earū naturā ꝑſci
uerit: ſic. n. ꝓmuniet eū cui malum futurum eſt
vt poſſit illud pati.

℄ Uidemus q̄ idē opus nō ē equale ſuſcipiētibus: ⁊ rece
ptorē ad maius vel min⁹ ſuſcipiēdū ṽtere poſſumus: Jō
ꝑitus aſtrologus cū timuerit ne malū eueniat: ɔuertet ip
ſū i futuri mali ɔtrariū. vt cū ipſū malū euenerit: nō tm̄ ei
applicet' quātū ſi ex iprouiſo cōtigeret: ṽbi. g. Si aliqs tem
ꝑatus eēt bn̄: cui⁹ natitatē ſcirem⁹ tūc ſi aliq̄ ifirmitatē ex
martis nā ſibi vēturā viderem⁹ ei⁹ ɔplōnē ad frigiditatem
ṽterem⁹: vt ifirmitas adueniēs: eā i tēꝑantiā ṽteret. Silr
oꝑabit' i ceteris plīs: cum preſciuerit quid ex eorum natu
ra venturum ſit.

℄ Uerbū ſextū: in quibus electiones multum ꝓficiunt: et
in quibus parum.

℄ Tūc electiōes ꝓficiūt: cū fortitudo tēꝑis vel
electiōis maior fuerit quā ſuꝑfluitas q̄ iter duoſ
receptores erit. Si vero mior fuerit: ei⁹ ꝓficuū
nō tm̄ appebit: licet aliquātulū ꝓficiat.

℄ Significatio natitatis ⁊ fortitudo electiōis: cū i ſignifica
tōe bōi ɔuenerit: idē bonū accreſcet elcō. Si ṽo diſcordaue
rit: fortitudo fortioris appebit: q2 natitas corꝑi aſſilatur: ⁊
electio rei q̄ corp⁹ addiuuat: vt ē cib⁹: et medicia: q̄ ſūt alie
na a corꝑe. Qñqꝫ. n. videm⁹ q̄ medicia corp⁹ igrediēs ſi il
lđ ſanū iuenerit: ei⁹ ſāitatē augebit: Si pax ifirmū ad ſāita
tē reducet. Si ṽo i ifirmitate multū grauatū nil videtur
ei ꝓficere licet ꝓficiat. Taliter diſcernas iter natiuitates:
et electōes. Si ṽo natiuitas ⁊ electō bōe fuerit ꝓficiētes ꝓ
ficiet bōa electio. Si cognita fuerit ⁊ ſi natitas mlťū mala
fuerit n̄ videbit' ei electio ꝓficere: lꝫ aliquātulū ꝓficiat. ⁊ re
ceptor ē nā i qua oꝑabit' electio ſiue corp⁹ ſit ſiue alter duo
rū exercituū: ſiue alter duorū plācitātiū: Docuit nos ptho.
i hoc cap. qđ multi aſtrologi ignorauerūt: q2 cū volum⁹ alte
ri duorū exercituū aſpicere debem⁹ ſcire qđ ſit iter vtrūqꝫ
ex gēte ⁊ fortitudie ⁊ aſcēdēs alteri eorū accipe: ſi natitas
fuerit ignota: ēt qđ ſit iter dominū aſcēdētis ⁊ dn̄um ſep
timi: ɔſiderare: ⁊ qs eorꝫ fortior fuerit: ſi dn̄s aſcēdētis for
tior fuerit q̄ dn̄s ſeptimi: aut equalis: aut par ifra illū: tūc
de electōe ei faciēda itromittere debemus: q̄ ſi multū pe
ior fuerit đ eius electōe nō multū nos itromittamus: q2 n̄
apparet electōis ꝓficuū: licet ꝓfecerimus. Et hoc comme
morat zael in libro electionum.

℄ Uerbum ſeptimum in cognitione virtutis alicuius ex
natura ipſius anime.

℄ Nō poterit dare iudicia ſecūdū ſtellarū com
plexionē: niſi homo q̄ vim anime ⁊ complexio
nem naturalem bene cognouerit.

℄ Cōplexio ſtellarū eſt hec: q̄ operant' earum nature i cō
iunctionibus ⁊ aſpectibus ipſarū. Coniūnctio eni ⁊ aſpect⁹
operant' i vi anime ⁊ in operibus q̄ i hoc ſeculo agimus. Jā
docuit nos ptholo. ex hoc magna verba i tertia parte libri
quattuor ꝑticularū. q2 ibi nos docuit qualiter ex natiuitate
alicui⁹ aīe qualitatem cognoſcimus: ⁊ opus eſt aſtrologo:
vt multū ſit audax in aīe ſciētia: ⁊ in eius tribus virib⁹: ⁊ in
hoc qđ manat ex illis ex bono ſiue malo: iuſtitia ſiue iiuſti
tia: largitate ſiue auaritia: veritate ſiue mēdacio: fidelitate
ſiue ꝓditione: ſuꝑbia ſiue humilitate. Cū ṽo hoc totū quali
ter ex aīa manat cognouerit: tūc ſtellas aſpicere debet: ⁊ vi
dere quō ex ſtellis hoc ad aīam ꝑueniat: ⁊ hoc totū ſcire ra
dicitus. ⁊ hec ꝑs ſcie eſt melior cūctis ꝑtib⁹ q̄ i hac ſcīa con
tinētur quā q̄ bn̄ ſcit aſtrologus phyc⁹ vl' vidic⁹ merēt' dici.

℄ Uerbum octauū đ dignitate ꝑſcie anime.

℄ Aīa ſapiens ita adiuuabit opus ſtellarū quē
admodum ſemiator fortitudies naturales.

℄ Sapiens eſt illa aīa que ſcit illud quod diximus de forti
tudinibus celi: ⁊ eius adiutoriū eſt quādo aliqđ bonum ali
cui euenturū cognouerit ei res ſic aptare ꝑcipiat: vt illđ bo
num venturum maius ac melius eueniat q̄ eueniret niſi
ſic eum premuniret: vt iam locuti ſumus de hoc ſufficien
ter in quinto capitulo.

℄ Uerbū. 9. đ imagib⁹ celeſtib⁹ vniuſc⁹qꝫ creature terrene.

℄ Uultus huius ſeculi ſunt ſubiecti vultibus ce
leſtibus: ⁊ ideo ſapiētes qui imagines faciebāt
ſtellarum itroitū in celeſtes vultus iſpiciebāt:
⁊ tunc oꝑabantur qđ debebant.

℄ Jn hoc capl'o vult ptho. multa imaginū ſecreta pateface
re: ⁊ vultus quos i hoc ſeculo eē dixit: ſūt ſpēs aīaliū ⁊ ſpēs
plātarꝫ. ⁊ ideo dicit q̄ oībus iſtis ſpēbus dominat' ſibi vul
tus conſiles i celo manētes. verbi grā. Scorpio celeſtis ter
renis ſcorpiōib⁹ dn̄at': ⁊ celeſtis ſerpēs terrenis ſerpentib⁹.
⁊ ſapiētes imaginū inſpiciebāt quō plīa de ſub radiȷs ſolis
egrediebat' ⁊ ingrediebat' hos vultus: eūq̄ i aſcēdēte pone
bant: ⁊ vultū quē itrabāt celabāt. i. ſculpebāt i lapide ⁊ mi
ſcebāt cū eo alia ad hec necīa: faciebantq̄ cū eo ex aptatōe
vel deſtructōe qđ volebāt: ⁊ vis illa i lapide mlťis tꝑib⁹ du
rabat: ⁊ ego vidi i tꝑibus camorche regis xp̄ianorꝫ ſatellitē
q̄ ad nos ex romanis venit ⁊ ſapiēs dicebat': q̄ factus ē ſara
cenus in egypto diutius morans: i geometria peritus: q̄ fa
ciebat imagines que artificialiter mouebant': lapidū quo
qꝫ ⁊ herbarum nām cognoſcebat. Quadā aūt die dū cū eo
eſſem armigerū eius vociferantem audiuimus quē ſcor
pius ꝑpupugerat q̄ ſtatim ex marſupio ſigilla odorē incenſi
habentia extraxit eiq̄ vnum porrexit ⁊ eum portare fecit:
ſtatimq̄ vt bibit armiger requieuit. Tunc ego aſpexi illa ſi
gilla: ⁊ in vno quoq̄ vidi vultū ſcorpoionis impreſſū inter
rogauiq̄ eū: cū quo illa ſigillauerat. Tūc ipſe oſ̄dit mihi an
nulū aureū cuius lapis erat heçabar: in quo ſcorpiōis vult⁹
ſculptus erat: interrogaui eū qua hora lapidē illū ſculpſe
rat: dixit mihi luna exn̄te i ſcorpione ſculpſi: eratqꝫ ſcorpi⁹
vnus ex quatuor angulis ⁊ ſigillaui cū eo incenſū maſtica
tū i eadem hora: alia ēt q̄dam cū ſigillo ſigillaui: q2 putaui
q̄ vis eēt i incēſo: ſꝫ i aliȷs rebus tātundē valebat.

℄ Uerbū decimū i q̄bus ſunt vtiles infortune.

℄ Utior infortunis in electionib⁹ ſicut ꝑiti me
dici vtūt' venenoſis ſcđm cōpetentem q̄titatem.

℄ Jmperiti aſtrologi ponunt ſignificatores i oībus ſuis ele
ctionibus fortunas: ⁊ faciunt eas fortes: ⁊ abȷciunt infortu
nas: faciūtq̄ eas debiles nō ɔſiderātes dn̄i electionis nām
nec ſpēm cui q̄rit' electio: ⁊ ſic planete qui iuuare creduntur
impediunt: docti vero loca aſpiciunt in electionibus primo
ad naturam illius cui eligunt ⁊ rei pro qua fit electio: que ⁊
ſi natiuitas nota fuerit illis fortem faciunt ſignificationē
vtriuſq̄ capl'i rei ꝓ qua fit electio: ⁊ illi cui fit ſiue fortuna
fuerit ſiue infortuna. Si ignota fuerit aſpiciunt id quod i
natura eius ⁊ moribus: ⁊ id cui fit electio ⁊ fortē faciūt pla
netam concordantē illi in electione ſiue ſit fortuna ſiue in

fortūa. Et ideo excitauit nos ptbolemeus vt operaremur per infortunas in electionib⁹: qꝛ ꝓpter hoc ꝓficiunt q̄daʒ que nobis neceſſaria ſūt ī quibuſdā horis de caliditatibus ⁊ mendacijs cū nequit veritas punire reos ⁊ ceteris ſimilibus: aſſimilauit etiā infortunas ſpēbus acutis que dicunt̄ q̄ſi venenū. Jgit̄ ſic prudēs phyc⁹ exercet has ſpēs ſinglās ⁊ v̄tutes eaꝝ penetratias ⁊ attractiuas ī mēbris purgandis ⁊ corporib⁹ ſibi aptis: ſic aſtrologus prudēs v̄tutes infortunarū exercet ī his que cōnumerauimus ſm q̄titatem eſſe earū. Et hortatur nos ptho. vt ꝗ opatur per illas caueat ſibi ab illis. ⁊ dixit ſm ꝙ locutus eſt q̄titatē idoneam.

¶ Uerbum vndecimum non ſolum in ratione: verūetiam in experimentorum memoria.

¶ Non eligas niſi illi cui⁹ tibi patuerit intentio ꝑ experimenta in natura cui eligis: ⁊ niſi eius intētionis finem in illa ſciueris: per figuram natiuitatis illius cui eligitur omnino: ⁊ vt compares quod eſt inter virtutem alcamianē. ſ. directiōis vel retrogradationis. Et ſimiliter neceſſe eſt vt ſit loquela tua ſuper id quod iudicas. ſ. in quolibet iudicio: ne animaduertas ſōlaʒ ſphere naturam: ne legenti libros: ⁊ edictionis linguā ignoranti aſſimileris: nec cōfidat qs ī his ſilibus.

¶ Jntendit per hoc ꝙ nō ſolū oʒ aſtrologoꝝ ſuoꝝ experimentoꝝ eſſe memorē: verūetiā ⁊ antiquoꝝ: vt ꝑ illa fortunarū ⁊ infortunaꝝ q̄titatē deprehendat. Et accedat ꝑ hoc qd̄ intellexit ad futuras figuras: nec ſufficiat ei loq ſuꝑ ſuū gen⁹ vt dicat. ſ. cū viderit fortunā ꝙ iterrogator terminabit eſſe ſuū ī ꝓſperitare. Cū aūt infortunā viderit: dicat ꝙ interrogator terminabit eſſe ſuū in malū. Et erit ſicut legēs alicui chartā neſciēs p̄ter litteraturā ſolā: ſed oʒ vt terminet q̄titatem: ita vt dicat ꝙ accidet huic fere ſicut illi: ⁊ conferat illam alicui ex figuris quas ip̄e exēplificauit expiendo.

¶ Uerbum duodecimum in magnanimo ⁊ puſillanimo ⁊ in frigiditate ipſius anime.

¶ Amor ⁊ odium remouēt hoīes a rectitudiē: Magnanim⁹ paruipēdit magna. Puſillanim⁹ vo magnificat parua: ⁊ ē eq̄litas iter vtrūq̄ʒ.

¶ Duas eſſe infirmitates aīe: q̄ ſūt amor: ⁊ odiuʒ: a phis deprehenſum eſt a bona rei diſcuſſiōe ⁊ ꝑſcrutatōe illaʒ ꝓhibentes. Parcēt eni per amorē multis rebus quas ſcrutari deberēt. Scrutant̄ cū odio qd̄ nunq̄ꝫ ꝑficiet̄ ꝓpter malaʒ ſignificationē. Ob hoc aūt phis ⁊ aſtrologis a grecoꝝ regibus donatiua dabant̄: vt eoꝝ rata cēnt iudicia. ⁊ non timerent aliquos: ⁊ coꝝ remouerent̄ ſollicitudines. Nec etiaʒ honor vel dignitas ſeu diuitie eos a via rectitudis auerterent. Magnanimus audaciā ⁊ nature ꝑfectōeʒ ſignificat. Qui vo talis ē paruipēdet grādia ꝓpter excellentiā aīe ſuper corpus: ⁊ ea nō diſcutit ſʒ p̄terit ꝓpter ſuā aīoſitatem. Puſillanimus vo aīaʒ imbecillē ſignificat: et verſat̄ iuxta minima: ita vt lōga cōſideratio euʒ a maioribus impediat: .ſ. celeſtibus ꝓpter ociationem anime. A veris vero commendatus in oī ſcia: medius ē iter has vtraſq̄ꝫ nās.

¶ Uerbum decimumtertium in ſecundis ſtellarum ſuper affirmatione iudiciorum aſtrorum.

¶ Cū ſpherica vis aliqd ꝓmiſerit ſuꝑ illd̄ a ſecūdis ſtellarum teſtimonium accipe.

¶ Scda ſtellarū ſūt effectus ꝗ fiūt in hoc mūdo. ſ. in aere ꝑ ſtellas: obſeruatori vo iudiciorū aſtroꝝ neceſſe ē ſcire ꝗd doceat. ſ. oſtēdat hoc ſcdm: ⁊ cōfirmet per hoc qd̄ indicant ſtelle. Cuius rei exēplum eſt. Significauerūt ſtelle in aliqua gente ꝙ ver illi⁹ anni cēt mltaruʒ infirmitatum. Aſpeximus itaq̄ʒ in illa hyeme: fuitq̄ꝫ mltarum pluuiarum continuarū ⁊ accidentiū: vt ſunt vēti: tonitrua. Et medici ſignificant ꝑ hoc deſtructionem rerum in illo vere. ergo conuenerunt ſignificatores agētes ⁊ patiētes: ⁊ corroborati ſunt per hoc vt conſiderent in hoc quod iudicauerunt. Qn̄ vo ſtelle ſignificāt aliqd: ⁊ ſcda ſtellarū affirmāt illd̄: certior ē aſtronomus: ⁊ ſi non: non eſt adeo certus.

¶ Uerbum. 14. in malicia ſignificatorum.

¶ Quantus erit error aſtrologi: cū ſeptimum ⁊ eius dn̄s fuerint impediti.

¶ Cū ſint aſcēdēs ⁊ ei⁹ dn̄s ſignificatores iterrogātis: ſeptimum ⁊ eius dn̄s erūt ſignificatores rei q̄ſite. Cū igit̄ infortunati fuerint: ſignificant maliciaʒ quam ꝯſequet̄ aſtrolog⁹ ī re illa ꝓ qua iterrogatur. Et p̄ma pars ē conuenientior vt fiat illi error in re queſita. Aſtrologi vero indi quādo infortunatum erat ſeptimum ⁊ eius dn̄s: iterrogationem differebant: ⁊ etiam loqui de illa timore erroris.

¶ Uerbū. 15. de diuerſitatibus aſcendentium quorūlibʒ. ſ. ciuitatum: edificationum: ⁊ intronizationum.

¶ Aſcendentia inimicorum regni ab eiuſdē aſcēdente cadentia ſunt. Et aſcendentia dominantium in illo regno anguli eius ſcilicet regni. Aſcēdentia vero miniſtrantium in illo ſuccedentes angulos. Ciuitatum autem aſcendentia in earū edificationibus indicāt omnia que eis accidūt. Que vero aſcēdentia ſunt in rerum ordinatiōibus earundem ciuitatum: pronunciant omnia que ſub earum regno fient: ⁊ aſcendens apparitionis alicuius ſecte indicat ciuitatibus que eis accidunt in illis: ⁊ demōſtrāt quicqd ſub illa ſecta futurum eſt in illis ciuitatibus.

¶ Signa cadentia ſūt: quorum vnus non erit angulus poſt angulum: ⁊ ſunt quatuor. 2. 3. 6. 9. Notum eſt omni aſtrologo: ꝙ cum fuerit aſcendēs natiuitatis: aut angulus ex angulis eius: aſcendens inceptionis regni: aut angulus ex angulis regni: fueritq̄ꝫ natiuitas cui regnū cōgruat: ꝑficient ei regnū: ſ. filij regis ī illo regno. Eritq̄ꝫ ei honor in illo ⁊ nō ī alio. Quippe reges ātiq̄ diuʒ ī ſuis regnis naſcentiū natiuitates obſeruabāt: ⁊ cuiuſcūq̄ʒ natitatē regno cōpetentē deꝓhendebant ⁊ eius aſcēdēs domum inimicorum ſuorū vel .6. aut. 9. aut. 3. īterficiebāt eū puerū. qꝛ regnū ipſius eſſet cōtra regnū eorū. Sed ſi eſſet aſcendēs: aut aliqs angloꝝ regni: ⁊ eſſet natus regno cōpetēs: ipſe potens cēt ī illo regno. Et cēt illius eſſe ſicut eē miniſtri. Aſcēdēs autē ciuitatis ſignū: ſub eius aſcēſiōe quādo icipit quis collocare primū lapidē in illa: Et illud ſignificat illud quod futurum ē oībus imorantib⁹ illā exaltatione: ⁊ deſtructione. ſ. duʒ rex adipiſcit̄ illā ciuitatē. Et aſcēdēs ordinatiōis vel ademptiōis regis indicat fortitudinē regni ī bono ⁊ malo illius principis ⁊ eorū filiorū: ⁊ debilitatem dum rex erit in illa. Aſcēdēs ſecte ē ī quo ip̄a ſecta icipit ꝓualere ſuꝑ ſectā illi⁹ ciuitatis ⁊ ſuſceꝑint eā imorātes illā. ⁊ illud ſignificat quā diu durauerit eē quod accidet de illa.

¶ Uerbū. 17. ī diuerſo eē fortune vel ifortune in locis timēdis vel fortunis viciſſim ⁊ eorū ſignificatōe.

¶ Cū prefuerint fortūe locis timēdis adducēt nocumētū a iuſtis. Si vero aſpexerint ad illud īpedimētuʒ fortune trino vl̄ ſextili. i. ſint almubebir. aut fuerint ī illo: annullabit̄ timor ille: ⁊ ſm hunc modū dic in q̄tuor cōmixtionibus.

¶ Intentio eiꝰ eſt ꝙ īpoſſibile eſt: qm̄ dominent̄ adinuiceꝫ in locis timendis fortune vel infortune. Et erunt hic quatuor cōmixtiones. Una vt preſint locis timēdis fortune: ⁊ veniet malum a bonis: ſicut teſtantur ſuper illud iuſti propter cōfirmandā veritatē: ⁊ nocebunt ei. Scđa: vt preſint locis timendis infortune: ⁊ fiet ei malum ab iniuſtis notis in rapina. Tertia eſt vt preſint fortune locis fortunaruꝫ: et venient commodum: honor: ⁊ ſublimitas: a bonis ⁊ iuſtis. Quarta eſt: vt preſint infortune locis fortunarū: ⁊ accidet bonū ⁊ vtilitas a malis ⁊ iniuſtis. Aſpectus vͦ fortunaruꝫ ad aliquā illarum partium .ſ. cōmixtionū q̄tuor: auget bonū ⁊ minuet malum. Et aſpectus infortunaruꝫ ad illas: auget malitiā ⁊ minuet bonum. Alius dixit: cum prefuerint fortune locis timēdis .ſ. ꝑ dn̄ium domꝰ exaltationis vl̄ alteriꝰ dignitatis. Loca timenda ſunt corporum vel radioꝝ infortunarum: ad queꝫ perueniunt ſignificatores natiuitatum per directionem vel profectioneꝫ.

¶ Uerbum .17. in errore iudiciorum vite: actuum quoq; ⁊ paſſionum.

¶ Rimare naturam originis vel ſubiecti vitam quoqꝫ: actus: ⁊ paſſiones ipſius anteq̄ꝫ proponas iudicium de illo.

¶ Intendit in hoc cap. ꝑ hoc. ꝙ aſtrologus cū ſibi fuerit porrecta alicuiꝰ natiuitas. non debet iudicare q̄cq̄ꝫ de vita eiꝰ: aut de quolibet eſſe eius: niſi prius indagauerit cuiꝰ originis ſit: q2 poſſibile eſt vt ſit natiuitas beſtie: vel huic ſil'e: ⁊ non erit eius prolongatio ſicut humane vite. Et ſi dici poteſt ő eius actibus ⁊ paſſionibus: que omnia variantur: ſicut variantur origines vel ſubiecta.

¶ Uerbū .18. de coniunctione luminarium in eodem minuto: ⁊ eſſentia fortune in gradu aſcendente:

¶ Cum fuerint luminaria in eodem minuto: fuerintq; fortune in gradu aſcendente: erit fortuna eius in acquiſitione ſubſtantie. Et ſimiliter ſi fuerit luna in minuto oppoſitionis ſolis: ⁊ fortuna in gradu ſeptime ab aſcendente. ⁊ erit ecōuerſo cū fuerit infortuna ī loco fortune.

¶ Omnes aſtrologi recuſabāt itromittere ſe ī aliquo: duꝫ duo lumīaria eſſent in eodem nūero. Et cū fuerit fortuna in minuto aſcendentis: erit tunc pars fortune corporaliter cum fortuna: ⁊ erit tunc opus eiꝰ cum proſperitate ⁊ lucro. Si vͦ fuerit ī loco fortune infortuna: erit illi in damno. Et fortūa cum fuerit in minuto ſeptime: hora oppōnis ſolis ⁊ lune: erit pars fortune cum fortuna: ⁊ hoc vtile eſt. Et ſi fuerit ī loco eiꝰ īfortuna: ml'tiplicabit̄ eiꝰ nocumētū. Et iō dic: ml'tiplicabit̄ dānū: q2 tūc impedit aſcendēs .ſ. infortūa: ⁊ .7. hec eſt expoſitio ſana ſnīe magiſtri.

¶ Uerbū .19. ī purgatōibꝰ lune cū ioue exn̄te.

¶ Si quis purgatorium acceperit: luna cum ioue exiſtente: abbreuiabitur eius opus: ⁊ effectꝰ ipſius minuetur.

¶ Effectus medicine nō ē nālis corpori: ſꝫ attrahit hūores ſuperādo pl'es virtutes nāles. Cūq; natura fortior illa medicina fuerit: ꝓhibebit illis effectū. Et ſignificatio huiꝰ rei eſt hec: odorare odorifera: cōfortat naturam. Et in ipſo impetu medicine debilitat effectum .ſ. natura. Juppiter vero confortat naturam ⁊ auget ī coniunctōe ſui cum luna: fortitudinem ꝓhibentem effectum medicine.

¶ Uerbū .20. ī vulneratōe lūa exn̄te ī ſigno mēbri illiꝰ.

¶ Tangere membrum ferro: luna in ſigno illius membri exiſtente: verendum.

¶ Jā ꝯuenerūt antiq: ꝙ luna auget hūiditatē in oī mēbro ad cuiꝰ ſignū mutat̄. Et tangere membra ferro. ē illa vulnerare. Et addere vl'neri hūiditatē: ml'tiplicat̄ nocumētū.

¶ Uerbum .21. in dandis purgatiuis: in ſignis hūidis: ⁊ domino aſcendentis ſub terra ⁊ econtra.

¶ Purgatorium accipere: ⁊ luna in ſcorpione vel piſce: domino etiam aſcendentis coniuncto planete qui fuerit ſub terra per coniunctionē .ſ. vel aſpectum laudabile. Si vero cōiunctus fuerit dominus aſcendentis planete exiſtenti ī medio celi: patietur nauſeam: ⁊ mouebitur medicina: ⁊ in eo non morabitur.

¶ Triplicitas humida: hoc eſt aquatica: tota prodeſt potatori medicine ſolubilis. Quia cum medicina īgreditur corpus: in illis membris humiditas non obſtat fortitudini eꝰ. Cumq; hora ſumptionis medicine coniunctus fuerit dominus aſcendentis: planete exiſtēti ſub terra: mouebit medicinam ſub terra: ⁊ erit actus eius vtilis. Cumq; dominꝰ aſcēdentis iunctus fuerit planete exiſtenti ſuper terram: mouebit ad ſuperiora: ⁊ qui acceperit: nauſeam patietur: ⁊ minuetur eius effectus.

¶ Uerbū .22. in vitādis ſignis fixis in his que mutare ⁊ alterare intendimus.

¶ Noua veſtimenta facere vel exercere ⁊ luna ī leone: timendum: maxime ſi fuerit impedita.

¶ Per facere intendit ſcindere ⁊ conſuere: per exercere induere ⁊ vti. Signa vero fixa vitanda ſunt in omnibus operibus que intendimus alterare: ⁊ precipue ſignum leonis: q2 cum hoc ſit fixum: ſignificat multitudinē victorie oiuꝫ que exercentur: ⁊ malum dominium in illis.

¶ Uerbum .23. in ſignificatione planetarum ad lunam ex diuerſo eſſe eius ex circulo vel aſcendente.

¶ Almuſechelet: q'ls figuratio vel conuenientia lune cum planetis in natiuitate: ponit natos mobiles: vl' mouentes: in hoc qđ ſignificat. ꝙ ſi euenerit ꝙ ſint planete fortes in ſemetipſis: ſignificat ꝙ exerceat ſe ī hoc plus q̄ꝫ ſciatur. Et apparitio in qua erit exercitium: erit ex eſſe illorū planetarum in angulis apparentibus: aut ſuccedētibꝰ illos: vtilitas eiꝰ erit de fortunio eoꝝ. ⁊ ſ'm hūc modū cōfert qđ remanet ex partibus.

¶ Amuſechelet dr̄ duobꝰ modis vnus ē aſpectus. alter eē eius ex circulo ⁊ a ſole. Quod vero in hoc loco itendit eſt amuſechelet: aſpectꝰ qui ſūt ex angulis figurarū: qui ſūt triangulus quadratus exagona ⁊ oppoſitio: Dixit etiam ꝙ planete dant lune motū ex naturis ſuis. Luna vero ſignificat partes recipiētes ī nobis formas rerū ⁊ opera earum. Jta vͦ fit per aſpectū iouis ad illā: iuſtitia. Et ꝑ aſpectum martis: ipiū. Et ꝑ aſpectū ſaturni: patiētia. Et ꝑ aſpectuꝫ veneris: hilaritas. Et ꝑ aſpectū mercurij: ſapīa ⁊ diſcretio. Et vnuſq̄ſq; ex planetis cōfortat opus ſuū ī dn̄o natiuitatis ſ'm fortitudīs quātitatē eiꝰ ī ſemetipſis .ſ. cū fuerit auctus nūero ⁊ magnitudine ī ſuo haiꝫ: ⁊ apparebit ſicut ille apparet: hoc ē ſi fuerit in angulis apparētibꝰ: vel ī ſuccedētibus angulos appebit: ſin aūt nō apparētes dn̄r cū ſūt oriētales a ſole vel ī angulis. Proderit vͦ illi ſ'm quātitatē fortune ſue ⁊ aſſociabit̄ fortitudo planete lune: ⁊ erit qđ cōponit̄ ex illis ex fortitudīe. ⁊ apparitione ⁊ fortunio ⁊ ea ad q̄ ꝑuenerit diuiſio. Octo modi ſunt ſignificantes ea que commemorauimꝰ ⁊ ſūt hi. Fortis apparens valens iuuās. Fortis apparens nocens. Fortis occultꝰ iuuans. Fortis occultus nocens: debilis apparens iuuans: Debilis apparens nocens. Debilis occultꝰ iuuans: Debilis occultꝰ nocens.

¶ Ditus ſtellarũ ſũt quattuor:aut eſt fortis aut debilis:aut fortunatus aut infortunatꝰ.Eſt autem forma ſtellaruꝫ tripartita:mľtipliciter:plenaria:diminuta.Multipliciter vt ꝯueniunt in multis dignitatibꝰ .Plenaria vt ĩ domiciliys meliores figure:vt saturnꝰ in aquario ⁊ cetera.Dimiuta: vt ĩ alteris.Eſt aũt fortitudo aſcendens in ſeptentrione vel in atrio aſcenſus in circulo ex terra:motus augmentũ: ſtatio ſecũda:extra aduſtis directus in angulo ⁊ in ſuccedẽti: ſuperiores oriẽtales:⁊ in oriẽtalibꝰ circuli quadrantibꝰ ſolis ibidem pariter:⁊ in ſignis maſculinis:ꝑter libram.

¶ Uerbũ.24.ĩ horrendis aſcendentibus ꝓpter eclypſim ſolis ⁊ lune in angulo natiuitatis ⁊ reuolutionis.

¶ Eclypſis luminarium:ĩ angulis natiuitatum vel reuolutionum annorum impedit ſm naturam illius ſigni in quo fit eclypſis.ſ.ſm domuꝫ ⁊ tempus in hoc:eſt vt ſit proportio que eſt inter gradum aſcendentem ⁊ gradum eclypſis: vſqꝫ ad horam illaꝫ ad totũ tp̃s: qđ ſignificatur a tota eclypſi vnaq̃qꝫ hora menſis.

¶ Intentio eius eſt vt ſol vel luna cum alter eorũ eclypſat̃ in angulo natiuitatis humane:vel in angulis reuolutionuꝫ ãnorum eius:aſſequet̃ ei aliquod horrendum in loco qui ẽ eiuſdem ſigni:veluti ſi fuit angulus domus regni:erit ĩ regno:Si vero fuerit ãgulus domus vite:erit in corpore eiꝰ. Et ſm hũc modũ dic ĩ ceteris angulis:ꝑter ꝙ anguli reuolutionũ leuiores ſũt ãgľis natitatũ. Hora ãt q̃ id maxie ꝯtiget qđ eẽ dꝫ:ẽ vt aſpicias horas eclypſis:q̃t ſint :⁊ ſi ſol fuerit eclypſis pono ĩ eiꝰ hore ãnũ:⁊ fractõi hore ſꝫ eãdẽ ꝓportioneꝫ.Deinde aſpice tẽpus illđ totũ:quot ãni ſint:⁊ quota fractio ſit anni.⁊ accipe ex eo ſm q̃ꝫtitatem illius qđ eſt inter gradum aſcẽdentem ⁊ locũ eclypſis ex.180.gradibꝰ.Cuius rei exemplũ eſt:ꝙ inuenimꝰ lunam eclypſari in pricipio capricorni:⁊ ẽ mediũ celi natiuitatis:⁊ morã eclypſis.3.horis.Scimꝰ itaqꝫ ꝙ regnũ nati debilitabit̃.3.mẽſibꝰ.⁊ inuenimꝰ totũ tempꝰ:90.dies.Aſpeximꝰ itaqꝫ ad hoc qđ eſt inter gradum aſcendẽtem q eſt initium arietis:⁊ graduꝫ medij celi:⁊ erit medietas.180.per gradꝰ equales .Accipiamꝰ ergo de.90.diebꝰ q̃ꝫtitatẽ:⁊ erit inde .45.ab eclypſi graniꝰ quod accidet,ex quo ſignificat.Et eodem modo operare in eclypſi ſolis.

¶ Uerbum.25.in directione ſignificatorum.

¶ Diriges ſignificatores cum fuerint in medio celi cuiuſlibet ciuitatis per aſcenſiones circľi directi ſm ordinem ſignoruꝫ. ⁊ cum fuerint ĩ gradu aſcendentis:per gradum aſcenſionum eiuſdeꝫ ciuitatis. Jn his vero que ſunt inter illa fac cum aſcenſionibus graduuꝫ ſm quantitateꝫ caſus eorum. ⁊ duo loca ei oppoſita ſm quantitatem illius:partes vero diriges retrorſum: quia quanto magis creſcunt motus ipſorum principiorum retardantur.

¶ Intẽdit ꝙ directõ ſignificatoꝝ cum fuerint ĩ gradu medij :celi ſit ſꝫ ſucceſſionem ſignorum:⁊ ſꝫ aſcenſionem circuli directi. Si vero fuerint in gradu aſcendente ſm ſucceſſionem ſignorum:etiam per aſcẽſiones ciuitatis. Si vero inter illa fuerint ſm ſucceſſionem ſignorum ſm eundẽ modum:⁊ per aſcenſiones que equantur inter illa in multitudine graduum:⁊ diminutione illorum.Partium auteꝫ directio.ſ.fortune ⁊ aliarum:eſt contra motum ſtellarũ erraticarum:cuiꝰ rei cã eſt:quia mutatio earum eſt ſicut motus circuli mouentis ceteras ſtellas fixas:qꝛ gradus partis eſt de gradu firmamenti:⁊ mouet̃ in illo. Motus quippe totius eſt contra ſucceſſionem ſignorum.

¶ Uerbum.26.in occultatione hominis vľ actionis.

¶ Fortior occultatio eſt: cum ſignificatores incorporantur ſoli : vel fuerint ſub terra:aut in loco non cõgruenti domui eorum vel exaltationi. Et fortior q̃ꝫ poſſit eſſe eſt:cuꝫ fuerint ſignificatores euntes a caſu ſuo ad ſuam exaltationem: ⁊ ille in angulo ideſt nature ſue cõuenienti.ſ. ſigno vel ſit in angulo in quarta vel ſeptima:que ſignificant oculrationẽ:in quo ſit ſignum cõueniens nature ſignificatoris.

¶ Jam inciderunt plures ex malo intellectu huius capituli in impedimentum magnum:quod autem intendit ĩ hoc eſt id quod occultatur:aut ẽſt homo vel actio huius.Sicut aliquis timens principem vel aliquem qui eum inſequeretur ⁊ abſconderet ſe.Actio eſt vt ſi quis manifeſtaret ſecretum ſuum alteri quod vellet occultari ⁊ nulli patefieri. Et in his iudicia ſunt diuerſa. Cum eniꝫ fuerit actio:vtilius ẽ in ſignificatoribus vt ſint euntes ad coniunctionem ſolis: ⁊ in domo finis rei. Jn homine vero remoueantur hec: qꝛ hec indicant:ꝙ qui abſcondit ſe morietur in ipſo patibulo. Sed laudabile eſt in hominis occultatione vt ſit ſignificator iam tranſiens gradum coniunctionis: ⁊ non ſit egreſſus ab omnibus radijs.Et quando ſignificator vadit a ſuo caſu ad exaltationem ſuam: ſignificat ꝙ ipſe apparebit ĩ fortitudine ſua ⁊ bona perſeuerãtione:⁊ ꝙ rei finis laudabit̃.Significatores dñr ſignificantes ea q̃ debẽt abſcondi.

¶ Uerbũ.27.in ſignificatiõibꝰ veneris ĩ aſcendente natiuitatis in membris diuerſis aliorũmqꝫ planetarum.

¶ Venus natuꝫ facit adipiſci in membro quod ab eius ſigno in quo eſt hora natiuitatis ſignificatur ad delectationem: ⁊ ceteri planete quicquid dant:ad hunc modũ dant.

¶ Jn hoc conuenerunt antiqui:ꝙ venus faciat delectationem adipiſci ⁊ non eſt dubium:quoniam eius locus magis eis ſit idoneus in delectationibus .Et ſepe vidi quoſdam: in quorum natiuitatibus venus erat in ariete:⁊ eoruꝫ aſcẽdens in eodem : fuitqꝫ eorum delectatio in videndis rebus famoſis : eo ꝙ viſus ſit in capite : ⁊ caput ſignificatur per arietem ⁊ aſcendentem.Et quibuſdam vidi eam ĩ leone :qui fuerũt multũ amatores mulieruꝫ :eo ꝙ leo habꝫ cor ĩ quo ẽ amor.⁊ qbuſdã vidi eã ĩ libra qui fuerũt mľtũ libidiõſi qꝛ libra hꝫ verẽda:fuitqꝫ libido eoꝝ inceſta ſꝫ fortũaꝝ:⁊ ĩfortũarũ aſpectũ ad illam.

¶ Uerbũ.28.ĩ cõfortatõe nãe compoſite ex nãis duarum ſtellarum erraticarum.

¶ Cũ vero acciderit tibi vt luna corporaliter duobus pľtis coniũgat̃:quere eiꝰ corꝑalẽ cõiũctionẽ cũ aliqua ex ſtellis fixis cuius natura ſit commixta ex naturis vtriuſqꝫ.

¶ Cũ neceſſe fuerit:cõfortare nãm ꝯpoſitã de nãis duaꝝ ſtellaꝝ erraticarũ ⁊ difficile nobis fuerit vt ſit ſignificator ſiue fuerit lũa ſiue alter pľta:ĩ aſpectu eaꝝ:aſpicicmꝰ aliq̃s ex fixis:quaꝝ nãe ſint compoſite ex nãis illaꝝ erraticarũ ⁊ inueſtigabimꝰ vt ſit lũa vľ ſigificator ĩũctus corꝑaliter illi Et hoc adeo pꝫ vt nõ ĩdigeat exemplo que in.9.cap.primi libri alabra inuenies.

¶ Uerbũ.29.ĩ cognitõe dignitatis nati ⁊ eiꝰ mortis vel finis per natiuitatem.

¶ Stelle fixe:dant dona grãdia:modũ excedẽtia:ſed multotiens finiũtur in malum.

¶ Laudabilius eorum que ſcire intendimus in natiuitatibus poſt originē ⁊ nutritionē eſt dignitas nati: cuius ſignificatio ē a planetis orientalibus et ductoria eorū vt ſint ſignificatores nati fortes in āgulo. ſ. in gradu āguli vel ꝓpe ꝑ .3. grad⁹. Et iā ſignificat ꝙ natus perueniat ad dignitatem ſuorū parentū tantū: nec ad plus. Sed cū fuerit aliqua ex ſtellis fixis que dicuntur bei bemie. i. fixe qui ſūt corda fixarū: ſicut cor tauri ⁊ cor leonis ⁊ cor ſcorpionis. ſ. ille que ſunt in orbe ſignorum. ex pria magnitudine. Et etiam omnes ꝺ prima magnitudine dicuntur: corda aliarum ſtellaꝝ que ſunt maiores ⁊ in quantitate earum prima: in aſcendēte: aut ī angulo in medio celo: aut cum domino ⁊ neuba natiuitatis ex luminaribus. Ille ſcilicet cuius eſt dignitas vt ſolis in die: lune vero in nocte ⁊ cum parte fortune exaltabit̄ eius eſſe in maximam dignitatem: donec conſulet regibus magni regni: quamuis etiam ſit vilis ꝓgeniei ⁊ ignobilis: Sed he ſtelle cum ſole prefuerint per fortunam eaꝝ erit mors eius mors peſſima: Ductoria erit cum fuerit īter planetam eius orientalem ⁊ ſo͛lē. 60. gradibus et īterp̄tat̄ diſtinctio vel ſecuritas.

¶ Uerbum .30. de ſucceſſiōe ꝓpīquoꝝ regū ī regno.

¶ Opus propinquorum regū vt ſuccedant regno eſt: vt conueniat natiuitas eius cū eſſe circuli: in hora qua rex ipſe ītronizatus ē.

¶ Scito ꝙ īdocti aſtrologi. obſeruant natiuitates propinquorum regum ⁊ cuius natiuitatem inueniunt minui de hoc ꝙ non ſint eius planete orientales: et in virtute anguli: et cetera talia: cōueniūt ꝙ ipſe non ſuccedat: regno ⁊ pretermittūt quod precipuum erat: ⁊ eſt vt ſit aſcendens natiuitatis eius: vel medium celi conueniens aſcendenti: vel medio celi hore intronizationis eius regis: vel congruat aſcendenti coniunctiōis minoris vel medie que ſignificauit ſectam illam. Ego quidem recordor: cum eſſem vnus de īdoctis aſtrologis: adhuc quidem iuuenis: venit quidam ꝑ ◌ ius regis bumarogoei deferens natiuitatem aaron filij regis ⁊ interrogans vtrum poſſē ītelligere ſi natus iſte ſuccederet patri ī regno: Et cū preſagirē: īueni planetas eius pōderoſos occidentales: ⁊ cadentes ab angulis ⁊ a ſole: nec ꝑpēdere potui vnde ſignificarem ſibi regnum patris. Tūc diſtuli dare iudiciū donec ſtudioſius inquiſiſſē: poſt modicū vero temporis queſiui a quodā ſene: quem caleth dicebāt. filiū alimelit elcemini: perito ī dādis iudicijs: q cū reſpiceret figuram: interrogauit cuius eſſet natiuitas: ⁊ dixi aaron filij regis: optinebit inquit locū. 10. annis fere in regno: ⁊ erit ſub poteſtate vel regimine alterius: vel erit ille cui iubetur. Et queſiui vnde deprehenderet hec: qui detinens me ſermonibus: noluit mihi indicare. Cum autem illum venerari ⁊ donis corrumpere non ceſſarem. Dixit huius aſcendens eſt ſcorpius: ⁊ ſol in virgine. Et ſimiliter erat: cum auus ingreſſus eſt hoc regnum. Et ſucceſſit aarō patri ſuo in regno: ⁊ regnauit annis nouē ⁊ quibuſdā menſibus: nam ſol in ꝟgine locum medij celi obtinebat. Et ſilr̄ iudicauit rababachat almanſor: ꝙ ipſe obtineret iperium dum eſſet eius hoſpes: et erat tunc almanſor in paupertate maxima: in diebus benumeie. Et hec oīa cōmemoraui ī quodam meo libro.

¶ Uerbum. 31. de eē regis in regno: et quid et accidat ī vita et ſuis familiaribus.

¶ Cum peruenerit directio ſignificatoris regni: ad ſtellam que abſcindit: morietur rex eius: vel potens in illo. Et omnis ſtella que fuerit in ſigno alinthie reuolutionis anni: ex annis regni: ſignificat neceſſe potentis in regno eodē anno: ſecundum naturam ſtelle.

¶ Intendit per hoc ꝙ gradus aſcendentis in prīcipio regni ⁊ etiam in qualibet dignitate: cum directus fuerit ꝑ aſcenſiones illius patrie: in qua eſt illud regnū ad vnumquēq; gradum Annum: cum preuenerit directio ad infortunā: fiet alicui magnati eius nocumentum: ſm naturā eius: qm̄ aſcendens eſt medium celi diuitum. ⁊ cum peruenerit ad fortunam: fiet ꝓſperitas ſm eius naturam. Omnis etiam ſtella que fuerit in ſigno alyntbie. i. in ſigno reuolutiōis anni ex annis regni: interficiet eius potentem cōſimilem illi ſtelle in eo qꝺ ſignificat. Si fuerit ſaturnus: erit occulti animi: qui non detegit quod habet in animo. Si iuppiter fuerit: erit iudex vel ſibi ſimilis. Si mars: erit aīoſus: aut dux militū. Si ſol: erit rex ex propinquis vel potentibus regis. Si venus: erit mulier multe fame. Si mercurius: erit ſapiens vel ſcriba. Si luna: erit vnus ex vernaculis regis vl̄ miniſtris. Et ſi fuerit ſtella orientalis ⁊ aſcendēs in ſua auge: erit iuuenis. Et ſi fuerit occidētalis: ⁊ deſcendens ab auge ſua: erit ſenex: ⁊ ſm q̄titatem fixionis: vel more eius in angulo: ⁊ ſm fortitudinem eſſe eius: ⁊ ſm fortitudinem ei⁹ ex exaltatione: vel ex alia dignitate: erit huius honor. ſ. morientis ⁊ poteſtas: ⁊ ſꝫ quātitatem eius fortunę ſcilicet ſtelle: erit eius ſubſtantia vl̄ fortuna: ſcilicet morientis.

¶ Uerbum. 32. in ſignificatione duarum natiuitatū: ſuper concordia ⁊ ſuper amicitia ⁊ inimicitia.

¶ Concordia duoꝝ in re aliqua eſt: quod reperitur ex ſignificatiōe illius rei in vtriuſq; natiuitate. Si ergo fuerit in eſſe laudabili: erit inter illos concordia bona: et qui fortior loco fuerit: erit ſicut agens et princeps: ⁊ debilior ſicut patiens ⁊ ſubiectus.

¶ Intendit per concordiam duorū: vt cōueniāt in vno opere: vel in vno negocio: ⁊ in aliquo his ſimili. Et oꝫ vt aſtrologus aſpiciat ad duos ſignificatores eoꝝ in natiuitatibus eorum. ſ. illi⁹ negocij. ⁊ ſi oēs ſignificatores fuerit ꝯcordes in oībus erunt cōcordes: ⁊ ſi in nullis: in nullis. Et ſi fuerit vnus eorum aſpiciens alterum ex trino vel ſextili aſpectu: ſignificabit per hoc ꝙ erit cōuenientia inter illos: ī illo opere vel negocio. Si vero fuerit aſpectus ex q̄rta vel oppōne: ſignificabit maximam diſcordiam: que erit inter illos ī hac re. Sed ſi ſe non aſpexerint: non perficietur inter illos concordia ī re illa. Et cum ſe aſpexerint: fortior in domo ⁊ ī angulo: erit princeps vel victor ī illa re ſuper alterum.

¶ Uerbum. 33. in ſignifiatione duarum natiuitatum ī dilectione ex dilectōe eē ſolis ⁊ lune: ⁊ eoꝝ aſpectuū.

¶ Amicitia ⁊ inimicitia: accipiūtur ex permutatione duorum locorum luminariū in duabus natiuitatibus: ⁊ ex conſimilitudine aſcendentiū earum: in amicitia ⁊ diſcordia: ⁊ ſignum obediens: eſt fortioris amicitie.

¶ Intendit cum ſol fuerit in alicui⁹ natiuitate vbi fuerit luna in natiuitate altera: ⁊ fuerit luna ī natiuitate prima: vbi fuerit ſol in natiuitate ſecūda: fueritq; aſcendens vnius in ſextili aſpectu aſcendentis alterius: vl̄ in trino aſpectu: firmabitur inter illos dilectio. Et ſignum obediēs alteri: erit fortioris dilectionis et maioris inclinationis.

¶ Uerbum. 34. de differentia natiuitatis hoīs a natiuitate alterius animalis per gradum almuſteuli.

¶ Almuſteuli ſuper locū coniunctionis: erit in ſimili gradu anguli oīs nati ex angulis qui erunt in illa coniunctione: ex indiuiduis hominum: ⁊ ſimiliter in preuentione.

¶ Sn̄ia ptho. in animodar ē: ꝙ locus almuſteuli ſup coīunctionem aut preuentionem: conuenit ſemper cum angulo:

ex angulis aſcendentis natiuitatis hoīs in illa cōiūctione ſeu preuentiōe. Et gradus qui nō fuerit ſiſis gradui illi: nō erit angulus in natiuitate alicuius hominis. Jaꝫ quoqꝫ expertus ſum in natiuitatibus brutorū aīalium: ⁊ non iueni angulū ex angulis natiuitatum: vel cum aſcendente vł cū .io. ipſorum equalē gradui almuſteuli ſuper gradū coniunctionis vel preuētionis: ī qua fuit illa natiuitas. ¶ Sēſus huius capł'i eſt: ꝙ in natiuitate hoīs ſemper oportet: ꝙ gradus aſcendētis vł medij celi ſint in toto gradu ſui ſigni in quoto fuerit almuſteuli ſuper coniunctionem vel preuentionem ſui ſigni. Et ſi hoc non fuerit: non erit illa natiuitas hominis: ſed alterius animalis.

¶ Uerbum. 35. in frigore tēperie: vel calore hyemis.

¶ Cū peruenerit ſtella ī aliquā quartaꝫ ex quartis anni ad locum circuli ſignorū in quo nō fuerit ſol ⁊ moueat aeri aliqua qualitas. Tūc ſi fuerit ſtella cōcordans illi qualitati: cōfortabit illā quartā. ⁊ ſm hūc modū dic ſemꝑ ī oībus.

¶ Intēdit ꝙ cū ſtella peruenerit ad aliquod ex ſignis hyemalibus: ⁊ fuerit frigida vt ſaturnus ⁊ confortabit idem ⁊ augmentabit frigus illius hyemis. Et ſi calida fuerit: contemperabit naturā illius hyemis: ꝙ ſi fuerit ſtella illa calida perueneritqꝫ ad ſignum calidum: augebitur calor illius eſtatis. ⁊ ſic erit in ceteris. ſ. in ſiccis ⁊ humidis.

¶ Uerbum. 36. in quibus edificationibus exerceri debent fixe ⁊ in quibus erratice.

¶ Exerce ſtellas fixas ī conſtructione vrbium ⁊ planetas ī cōpōne domorū. Oēs citates fundate marte exiſtente ī medio celi: vel aliqua ſtella fixa ex albemenia ei⁹ nature: morietur qꝫplures principes eius gladio.

¶ Intendit vt ſint ſtelle fixe ex albemenia que ſūt ex complexione iouis vel veneris in aſcendente conſtitutionis ciuitatis ⁊ in medio celi ⁊ in domo finis rei: ⁊ ī. 7. ⁊ ſtelle erratice aſpiciētes illas vel cōiuncte illis: q2 almuſteuli ī apparitione vrbium ex ſtellis: neceſſe eſt vt ſit in maiori tarditate. ſ. ſtationarij: vt prolongetᷣ earū fixio ⁊ tardetᷣ earuꝫ deſtructio. Stelle eni fixe maiorē ſignificationē ſignificāt qꝫ planete: vñ ſtelle fixe ciuitatibus dantᷣ: ⁊ planete domibus. Deide dixit ſi fuerit mars ī medio celi vł ſtella fixa: c⁹ natura ſit ſicut martis: plēs ꝑncipes ei⁹ ꝑibunt gladio. Medīū nanqꝫ celū eſt aſcendens principū eius. Et mars in tali loco terminat tempora eorum gladio.

¶ Uerbum. 37. in cognitione totius eſſe nati: ⁊ finis eius ꝑ aſcenſiones natiuitatis.

¶ Uix fiet vnqꝫ ꝙ nō ille idē: cui fuerit aſcēdens piſcis vel virgo: ſit maior ſui regni occaſio: ⁊ cuius aſcēdens fuerit aries vł libra erit fortior cā ꝓprie necis: ⁊ ſcorpio vł taurus cā egritudis: ⁊ ſꝫ hūc modū confert ī ceteris aſcēdentibus.

¶ Ptho. dixit nobis ꝙ oēs due dom⁹ q̄ fuerit vni⁹ pł'te q̄ꝝ vna fuerit aſcēdens natiuitatis vł iterrogatōis. Et altera q̄libet ex domib⁹ ꝙ pł'ta ꝗ cōiūgit dñatū vtriuſqꝫ: ē ſicut cōiunctio corꝑalis dñi vnius eaꝝ cū dño alterius. Patet igitur ex hoc: qm̄ id qđ ſignificat aſcēdens cōmouet ad id quod ſignificatᷣ ab alia: vt ſi fuerit v̓go vel piſcis aſcendēs erit geminis vel ſagittarius dom⁹ regia. Et natus abſqꝫ grādi labore ī regalib⁹ rebus ſe promouebit. Siłr ſi fuerit ſcorpi⁹ aſcendens: erit aries. 6. domus. ⁊ ſi fuerit taurus aſcendēs: erit. 6. domus libra: ⁊ ideo erit cauſa ſue egritudinis. Et eodem modo ſi fuerit aſcendens aries vel libra erit ſue mortis occaſio: quia ſcorpius vel taurus erit in octaua. Si fuerit aſcendēs capricorn⁹ erit natus cauſa reſeruatiōis ſue pecunie et lucri: Qđ ſi fuerit aſcēdēs aquari⁹ erit ip̄e cā iimicītiaꝝ hominū. i. ꝓpter capricornū ꝗ ē in. 12. Ecce ego noui quēdā cuius aſcēdēs erat aries: ꝗ ex ſua egritudie nimia fcūs ē demēs: et piuſqꝫ amitteret ſēſū ꝑ mltitudie vaporis: circa arterias quaſi ſuffocatiōnē ſētiebat: q̄ ſignificatio arietis ē. Quadā ēt die de ſcriptorio ſuo cultrū accipiēs ſecuit ſibi guttᷣ abſcidēdo ſibi arterias vel guttᷣ ⁊ ſic ñ ceſſauit ſāguis emanatio: donec finiret vitā. In hac etiaꝫ vrbe quēdā vidi quē ꝑpoſuit amettrillōis filius vt fūdaret meſchidā maiorē q et diſtulit. vñ ipator idignat⁹ fecit eū vēirᷣ ad ſe. Cūqꝫ vēiſſet q̄ſiuit cur op⁹ ſuū ipfectū relinq̄ret: quī ſuo ifortūio ſtulte rñdēs ī irā regē ꝯmouit. Qua ꝑꝑ diu ceſus: expirauit et eius aſcēdēs natiuitatis fuerat libra. O quā bñ iquit ptho. cū diceret vix fiet ⁊c. Q2 ñ ꝯtigit ſꝑ vt cuius fuerit aſcendēs vnū ex illis ꝙ neceſſe ſit illud ꝓprie necis eē cām. Sꝫ cū fuerit ſigificator natiuitatis dās interfectorē ille ſemetipſū iterficiet: Si v̓o eū in loco ſuo moriturū ſignificauerit: eueniet et ſm hoc. Qđ ſi male fuerint in. 8. ſigificat ꝙ dꝫ natus iterfeci: ⁊ ſi ibi fuerint fortūe vel reſpiciant: ſignificat eum mori in lecto ſuo.

¶ Uerbum. 38. in ſignificatione mercurij in domib⁹ maiorum in natiuitate nati.

¶ Cū fuerit mercuri⁹ ī aliq̄ domorū ſaturni: ⁊ ip̄e mercuri⁹ fortis ī eē ſuo dat bōitatē itelligentie vel cognitiōis medullit⁹ ī reb⁹ radicalib⁹ vel pricipijs artiū. Et ſi fuerit ī duob⁹ ſignis martis dabit fortitudinē ⁊ acuitatē ꝑfidie vel bonitatē ſubite eloquētie et dehoneſtationē: ⁊ fortior locis duobus eſt aries.

¶ Cuius nāe ꝑfuerit mercuri⁹ erit acut⁹: ⁊ addet ei ſubitā eloquētiam ſuꝑ cogitatiónē eius: ⁊ maior erit eius prudentia ex auditu ad itelligēduꝫ qꝫ ad aliq̄d meditādum: Eſſe igᷣ ei⁹ ī ſigno calido ⁊ ſicco exiget hoc ad velócitatē: ⁊ agilitatē vbi icorꝑat⁹ fuerit fortūe ex pł'tis ⁊ ſtellis fixis. i. cū tāta feſtīatiōe itelliget ꝙ ꝑus itelliget: qꝫ audiat vel dicatᷣ: ⁊ videbitᷣ ei itelligere: cū tam̄ ñ itelligat. E cū ocurrerit ſigno tēꝑato declināte ad frigus ⁊ hūiditatē figet aīum ei⁹ ī quo itromittet ſe: ⁊ aſſidue erit ī illo ⁊ illis duob⁹ ſignis q̄ ſūt capcorn⁹ ⁊ aq̄ri⁹ ē cū tēꝑamēto ꝓꝑo: aliq̄d qđ attribuit eis ſaturn⁹ ex occultatōe aī: Et iō neceſſe ē eē ſicut dixit ptho. Et locus ei⁹ ī ariete dat ſibi accēdi ꝓpter qđ adeptus eſt ex marte de acuitate ⁊ agilitate ⁊ ñ ē ita ī ſcorpiōe ꝓpter nāꝫ ei⁹ hūidā que frāgit nām martis. Indi v̓o cū fuerit ī natiuitate alicui⁹ mercurius ī capcorno vł aquario eligūt illi vt exerceat ſe ī ſcīs q2 hoc exꝑti ſtᷣ ſepe: ⁊ nō decipit eos vnqꝫ.

¶ Uerbum. 39. in malo eſſe. ii. in regum intronizatione.

¶ Malū eē vndecie dom⁹ ⁊ ei⁹ domi ī intronizatiōe regū ſigificat ꝙ accidet ꝯſiliatorib⁹ ſuis ⁊ e⁹ ſuba đ malo: ⁊ eodē mō erit malū eē ſcđe q̄ eſt dom⁹ ſubſtātie: ſignificans: ꝙ modicū adipiſcetur populus cum illo rege.

¶ Iā ꝯuenerūt aſtrologi ꝙ. 10. ī oī ordinatiōe regū ē locus eius: ⁊. ii. auxiliatorū eius et ei⁹ ſubſtātie: et aſcēdēs ppł'i: ⁊ ſecūda ſubſtātie illorū. ſ. populi. Et iō ipedit. ii. ꝯſiliatores et ſecūda ſubſtātiā ppł'i: ſi ſūt ibi mali corꝑaliter vel ꝑ aſpectū et cauda vel aliqua ex ſtellis fixis malis: vel ꝙ eius dominus ſit cadēs vel cōbuſtus: vel luna debilis ſit.

¶ Uerbū. 40. ī ſigificatōe fortitudis malorū ī aſcēdēte natiuitatis ſuꝑ his ī q̄bus delectatᷣ natura.

¶ Cū ꝑfuerit mali ī aſcēdēte natiuitatis: delectabitur dñs eiuſdē natiuitatis ī rebus iſipidis ⁊ ſapo

re amaris. Et quandoqꝫ erit eius delectatio i rebus odore terribilibus ⁊ ceteris his ſimilibus.

℃ Jam concordati ſunt aſtrologi ꝙ cum domin⁹ aſcendentis ſolus p̃fuerit in natiuitate ⁊ non participabitur ſibi alter: erit natura nati ſm ꝙ dicetur de illo planeta. Si ergo ſaturnus fuerit: ſignificabit ꝙ delectetur natus i guſtu acetoſis ⁊ ponticis. Et ſi fuerit mars delectabitur in acutis et amaris ⁊ vino turbido: ⁊ huiuſmodi erit delectatio ⁊ i odoribus terribilibus: ita vt preferat calorem ſtercoris in coitu bono odori ⁊ ſuaui: ⁊ videbuntur ei piſces ſaporiferi ſalſi ⁊ fetentes. Et ego quidem vidi quendam diuitem: cuius natiuitatis domini erant mars ⁊ ſaturn⁹: ⁊ erãt fortes ⁊ delectabatur in commeſtione marinarum beluarũ q̃ erant inſalſe ⁊ fetentes: ⁊ coquebat illas in furno. Jurabat etiam ꝙ quando coibat cum formoſis ⁊ ſuauiter redolentibus: deficiebat eius virga: ⁊ cũ vili ⁊ olente confortabatur.

℃ Uerbum. 41. in ſignificatione euntium ⁊ redeuntium ⁊ eorum lucro.

℃ Caue ab infortunis in. viij. ⁊ ei⁹ dño exeũti in itinere: ⁊ in ſecundo ⁊ eius domino redeũti.

℃ Septimum eſt locus ad quẽ tendit viator. ⁊. 8⁹. 2ᵐ ab illo ⁊ indicant qđ futurum eſt illi in illo: ⁊ quid ibi lucrabit̃. Aſcendens vero eſt loc⁹ ad quem reuertitur rediens: ⁊ 2ᵐ ſignificat quod adipiſcetur ibi. Luna vero ſemper ſit fortuna: ⁊ in bono loco ab aſcendente. Sciamus ꝙ in mutatione domus ſi fuerit iuppiter in ſecundo ⁊ luna in bono cõuenienti eidem ſecundo ſemper ditabitur.

℃ Uerbum. 42. in ſignificatione planetarum ſuper egritudines ex eſſe ſuo in radice natiuitatis.

℃ Jn egritudinibus ſi fuerit luna in ſigno in quo fuerit infortuna hora natiuitatis eius: aut in ei⁹ oppoſitõe vel quadrato: erit egritudo difficilis. Sed multo validius ſi in illo ſigno egritudinis hora fuerit infortuna: vel in figura illius laudabili. Et cũ fuerit. ſ. hora natiuitatis in loco fortune. ſ. luna i principio egritudinis: erit leuis: niſi conuenerit complexio egritudinis nature illius fortune qui tunc iuuabit eam. ⁊ hoc dic poſtq̃ noueris certiſſime quantitatẽ egritudinis ſicut diximus in capitulo. xij. tertij libri alabra: i eo eni docet̃ cui⁹ cõplonis erit infirmitas.

℃ Jã patefecit nobis galien⁹ hoc i tractatu ſcđo libri dierũ creticoꝝ: ⁊ dixit ꝙ docti egyptij agũt ſilr. Sꝫ ſꝫ lunã ptho. docuit nos i h̃ ꝙ mali ſi cõtrarij fuerint cõploni egritudis: minuet̃ malicia eoꝝ. Si v̓o fortũa fuerit ꝯueniẽs egritudi minuet̃ ei⁹ fortuniũ. Qđ egregie dixit: dic ſꝫ q̃titatẽ egritudis: qꝛ ſi fuerit modica: nõ ꝓueiet egritudo ad eẽ magnũ.

℃ Uerbum. 43. in ſignificatione fortunarum vł malorum ſuper libidine q̃ fit cum lege vel extra legem.

℃ Res que fiunt ſm eẽ naturale vt matrimoniũ: ⁊ ſm leges deſtruunt infortũe. Que vero fiũt ſm naturam ⁊ non ſcđm leges: vel que nõ fiũt nãlr nec ſcđm leges deſtruuntur a fortunis.

℃ Jntẽdit ꝑ matrimoniũ vtile fore vt p̃ſint fortune i iceptiõe. ſ. pricipio. Et vt cõiũgãtur cũ ſignificatore: ⁊ nocẽt in hoc ifortune. ſ. matrimonio: ⁊ deſtruũtur ab ifortunis: Jn fornicatõe vero que fit nãliter ⁊ nõ ſm leges: vt i ſodomitis ⁊ mulierib⁹ ſe cõfricãtib⁹ que oĩa ſũt extra nãm ⁊ legẽ nocẽt illis fortũe: ⁊ iuuãt ifortũe: Et oꝫ aſtrologũ vt noſcat vnãquãqꝫ iſtarũ reꝝ: que fuerit nãliter ⁊ extra nãm. Et ſicut dixi i matrimõio: ita i alijs reb⁹ nãlib⁹. Et det quãtitatẽ ſufficiẽter vel ſufficiẽtie ex reb⁹ extra nãm.

℃ Uerbũ. 44. in ſignificatione aſcẽdẽtis ifirmitatis cõtrarij figure natiuitatis.

℃ Cũ fuerit aſcẽdẽs infirmitatis cõtrariũ figure natiuitatis. Et nõ peruenit annus reuolutiõis ad illã figurã natitatis: peſſimũ erit.

℃ Jntẽdit ꝑ cõtrariũ: vt ſit aſcẽdens egritudinis: ſeptimũ natiuitatis aut finis dom⁹ q̃ ẽ ſub terra vel dom⁹ mortis: qꝛ tũc erit horrẽdũ niſi fuerit figura reuolutiõis illi ſimil̃. i. figure: tunc enim leuius erit ſcilicet infirmitas.

℃ Uerbum. 45. in ſignificatione ſuper mores nati per aſcẽdens ⁊ ſignificatorem.

℃ Jn oĩ natitate cui⁹ nec aſcẽdẽs nec ei⁹ ſigificator fuerit i ſigno hũano: domin⁹ ei⁹ erit ex hoib⁹ qui non aſſociantur hoib⁹.

℃ Cũ fuerit aſcẽdẽs hoĩs: ſm hoĩs formã erit aſſociabilis illis ⁊ domeſticus illis. Cũqꝫ fuerit ſecũdũ formã aĩalium feraliũ erit quaſi tirãnus ⁊ furibũdus iter eos. Nec vult aſſimilari alicui ex ſuis ꝑentib⁹: Eodẽ mõ erit ſi natitas fuerit diurna: ⁊ ſol fuerit yleg: ⁊ fuerit i ſigno hũano. vel natiuitas fuerit nocturna. ⁊ lũa fuerit yleg: ⁊ fuerit in ſigno hũano. vel i aliquo alio: Quoniã i natitate diurna ſol erit dñs neuba. i nocturna: luna erit domina neuba: ſic de dño neuba natiuitatis exilegia ſua.

℃ Uerbũ. 46. i ſignificatõe ſtellarũ fixaꝝ ⁊ eẽ ſuꝑiorũ iferiorum quoqꝫ ⁊ lune in radice natiuitatis.

℃ Maior fortũa i natitate ẽ ex ſtellis fixis. ſ. albehenia. ⁊ ãgulis allure. ſ. cõiũctio. i. ⁊ ductoria ⁊ ex loco partis fortũe regni in aſcẽdente.

℃ Jã ꝯmemorauim⁹ i verbo. 29. modũ ſtellaꝝ fixarũ ⁊ ãgulorũ. ſ. malũ: ⁊ allurẽ iã expoſuim⁹ i verbo. 30. Et ductoria ẽ vt ſint põderoſi i eẽ laudabili a ſole oriẽtales i ãglis. Leues vero qui ſũt ſub ſole occidẽtales: laudabiles: Sunt. n. qdã qui ſũt occidẽtales illaudabiles: ⁊ ſũt hi leues occidentales a lũa: Sitqꝫ pars fortũe q̃ ceciderit i itronizatione regni i aſcẽdẽte natitatis: Ductoria ẽ vt ſint tres ſuperiores oriẽtales a ſole ⁊ i ãgulo: ⁊ tũc ſũt laudabiles. Et ſi fuerit occidẽtales illaudabiles ſed nõ mltũ. Jnferiores vero a ſole occidẽtales ſũt laudabiles. Si fuerit oriẽtales ſũt illaudabiles: i lũa vero ecõuerſo quoniã ſuꝑiores a luna occidẽtales ſũt laudabiles: ſed oriẽtales ab ea ſũt illaudabiles. Et iferiores ſi ſũt oriẽtales a luna ſũt laudabiles. Si fuerint occidẽtales ab ea ſũt illaudabiles: Ponderoſi ſunt circundãtes ſolẽ orientales in angulis.

℃ Uerbum. 47. in proficuis impedimentis et iniurijs inter aliquos ex malo eſſe vel bono.

℃ Cũ malus in natiuitate alicui⁹ ceciderit. ſ. corporaliter i locum fortune i natiuitate alterius: illi nato i cui⁹ natitate fuerit fortũa: aliqđ horribile malũ ab eo i natiuitate cuius fuerit ifortũa euẽire ſignificat. Et gen⁹ mali erit ex nã ꝑte. Jllud vero i quo fiet: erit ex q̃titate nãe loci eius. Et ſecundum hunc modum fit in omnibus ꝑticipationib⁹.

℃ Jd in quo fit ꝑticipatio ẽ vt ſit malus i loco boni: vel bonus i loco boni: ⁊ malus in loco mali. Malus vero in loco boni: ipedit ꝑ ſe dñm boni: ⁊ iuuat dñꝫ. ſ. natũ mali. Bonus aũt i loco boni: ſignificat ꝙ vnuſquiſqꝫ ꝓderit ſocio ſuo. Et

mixtus ī loco mali: ſignificat ꝙ vnuſqſq; īpediet ſociū ſuuz. Nocumētū vō erit ex natura mali. Si fuerit ſaturnus: erit occultꝰ nocēs: vt accuſatoꝛ ⁊ blaſphematoꝛ. Si fuerit mars initiū malum pſequēs: vl'ſi fuerit tūc malitia inceptiōis ⁊ groſſitudinis ideſt electiōis ⁊ inuaſionis. Genus aūt rei vñ fit ex loco plīte ī domibus vt ſi fuerit ī domo regia: erit ex pte regis. Et ſi ī domo ſbſtātie: erit ī ſbſtātia: ⁊ ſic ī ceteris.

Verbū. 48. ī cōueniētia ſubiectoꝝ cū dominis.

Cū decimum aſcēdētis miniſtri. ſ. regis: fuerit aſcendēs regis: vel miſtri alicuiꝰ fuerit aſcēdēs alteriꝰ: ſocij ſūt: ⁊ cū venerit almutaz ſup vnuz ex illis: cū almutaz ſup alteꝝ cōcoꝛdia cōuenientijs ſignificatiōibus ſignificatoꝛū: ſignificabit aptationē eē eoꝝ ⁊ paucā diſcoꝛdiā īter illos.

Intēdit per hoc ꝙ miniſter vel ſequēs: ⁊ captiuꝰ: ⁊ vxoꝛ: cū fuerit in locis ſuis naturalibꝰ: regi vel ſequēti dño: ⁊ marito: erit longa pꝛoſperitas in eē eoꝝ: Conuenientie vel conditiones ſunt: quas diximꝰ ex alio capitulo: ex aſpectu ſignificatoꝛis. ſextili vel trino: ⁊ ex ꝓiectu radioꝝ foꝛtune ſuper illū: ⁊ ex foꝛtitudine eiꝰ: a ſemetipo. ſ. ſignificatoꝛis.

Verbū. 49. in poſſe ſubiectoꝝ vel ſocioꝛum ſuper dominos ſuos vel ſocios.

Cū aſcēdēs miſtri fuerit. x. aſcēdētis dñi: dñabit̄ miſter dño ſuo vel eiꝰ q aſſociat̄ ſequēs: ſocio ſuo dñabit̄. Et ſil'r ſi fuerit dñs. vi. alicuius natitatis ī medio celi: ibi recipiēs diſpoſitionē a dño aſcēdētis eiuſdē natitatis: erit boni dñij in ſuis ſeruiētibꝰ: ⁊ ſ'z hūc modū ꝯfert his ſil'ia.

Parens eſt de eē decie: ī foꝛtitudīe magis q̄ȝ eē ceteroꝛū angulorum: qꝛ illud apparet totū: qd nō fit in reliquis tribꝰ angulis ⁊ cum fuerit aſcendens miniſtri vel ſequētis: ſignificans ꝙ eē ſnū meliꝰ ē: q̄ȝ eē dñi ſui: vel ſocij ſui: dñabitur illi. Et receptoꝛ diſpoſitiōis ē foꝛtioꝛ dante ei diſpoſitionez. ergo receptio diſpoſitionis ſignificatoꝛis ſerui: ⁊ dño aſcendentis dñi ſignificat bonā ſocietatem vel vicinitatem dñi cū illo: ⁊ ꝙ venerabuntur ſerui illū. ⁊ ſic neceſſe eſt eē in fratribus: ⁊ filijs: ī his quoq; qui ſequuntur hoc.

Verbū. 50. in cōiunctionibus plītaꝝ ⁊ earū vtilitatibꝰ in cremento ⁊ decremento.

Nō obliuiſcaris eē cētūuigīti cōiunctiōes q̄ ſūt ī ſtellis erraticis: ī illis eni eſt maioꝛ ſciētia eoꝝ q̄ ſiūt ī hoc mūdū ſuſcipiēti īcremētū ⁊ dcremētū.

. 120. coniūctiones continentur ī oī. eo ad qd ꝑueniūt coniunctiōes. 7. plītaꝝ. Et ſunt he: Binaria: Ternaria: Quaternaria: Quinaria: Senaria: Septenaria.

Binaria.

Binaria. 21.

Saturnus. Juppiter.
Saturnus. Mars.
Saturnus. Sol.
Saturnus. Venus.
Saturnus. Mercurius
Saturnus. Luna.
Juppiter. Mars.
Juppiter. Sol.
Juppiter. Venus.
Juppiter. Mercurius.
Juppiter. Luna.
Mars. Sol.
Mars. Venus.
Mars Mercurius.
Mars. Luna.
Sol. Venus.
Sol. Mercurius.
Sol. Luna.
Venus. Mercurius.
Venus. Luna.
Mercurius. Luna.

Ternaria.

Ternaria. 35.

Saturnus. Juppiter Mars.
Saturnus. Juppiter. Sol.
Saturnus. Juppiter. Venus.
Saturnus. Juppiter. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Luna.
Saturnus. Mars. Sol.
Saturnus. Mars. Venus.
Saturnus. Mars. Mercuriꝰ.
Saturnus. Mars. Luna.
Saturnus. Sol. Venus.
Saturnus. Sol. Mercuriꝰ.
Saturnꝰ. Sol. Luna.
Saturnus. Venus. Mercuriꝰ.
Saturnꝰ. Venus. Luna.
Saturnꝰ. Mercuriꝰ. Luna.
Juppiter. Mars. Sol.
Juppiter. Mars. Venus.
Juppiter. Mars. Mercuriꝰ.
Juppiter. Mars. Luna.
Juppiter. Sol. Venus.
Juppiter. Sol. Mercurius.
Juppiter. Sol. Luna.
Juppiter. Venus. Mercuriꝰ.
Juppiter. Venus. Luna.
Juppiter. Mercuriꝰ. Luna.
Mars. Sol. Venus.
Mars. Sol. Mercuriꝰ.
Mars. Sol. Luna.
Mars. Venus. Mercuriꝰ.
Mars. Venus. Luna.
Mars. Mercuriꝰ. Luna.
Sol. Venus. Mercurius.
Sol. Venus. Luna.
Sol. Mercurius. Luna.
Venus. Mercurius. Luna.

Quaternaria.

Quaternaria. 35.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol.
Saturnus. Juppiter. Mars. Venus.
Saturnus. Juppiter. Mars. Mercuriꝰ.
Saturnus. Juppiter. Mars. Luna.
Saturnꝰ. Juppiter. Sol. Venus.
Saturnus. Juppiter. Sol. Mercuriꝰ.
Saturnus. Juppiter. Sol. Luna.
Saturnus. Juppiter. Venus. Mercuriꝰ.
Saturnꝰ. Juppiter. Venus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mercuriꝰ. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Venus.
Saturnus. Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Mars. Sol. Luna.
Saturnus. Mars. Venus. Mercurius.
Saturnus. Mars. Venꝰ. Luna.
Saturnus. Mars. Mercuriꝰ. Luna.

Saturnus.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Uenus.Mercurius.Luna.
¶ Juppiter.Mars.Sol.Uenus.
Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.
Juppiter.Mars.Sol.Luna.
Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Mars.Uenus.Luna.
Juppiter.Mars.Mercurius.Luna.
Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Sol.Uenus.Luna.
Juppiter.Sol.Mercurius.Luna.
Juppiter.Uenus.Mercurius.Luna.
Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Mars.Sol.Uenus.Luna.
Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

¶ Quinaria.

¶ Quinaria.21.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Mercurius.Luna.
Saturnus.iuppiter.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Sol.mercuriꝰ.Luna.
Saturnus.Juppiter.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Sol.Uenus.Mercuriꝰ.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

Senaria.

¶ Senaria.7.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

Septenaria.

¶ Septenaria vna.
Saturnꝰ.Juppiter.Mars.Sol.Uenꝰ.Mercuriꝰ.Luna.

¶ Uerbum.51.in directo ⁊ aſcēdētis lune:in hora natiuitatis ab hora caſus ſpermatis ad eundem locum in mora media:in maiori vero ⁊ minori minuitur ⁊ augetur.

¶ Locus lune in natiuitate:eſt ipſe gradus aſcendens in circulo:hora caſus ſpermatis in matricem:Et locus lune hora caſus ſpermatis:ē gradus aſcēdēs hora natiuitatis.

¶ In hoc concordati ſūt phiſici ꝙ more natorum in vteris matrum ſunt diuerſe ⁊ nō ſint eedē i oibus.Ex illis igitur ē mora media.273..Et eſt cum luna ⁊ gradus aſcendens perfecerint in tempore more.ſ.natorū in ventre matris orbes equales.⁊ inuenietur tunc luna in gradu aſcendēte natiuitatis.Maior.288.vero mora eſt tempus auctum:ſuper tēpus more medie poſt orbes perfectos minus vno orbe.Et inuenietur luna per hoc vltra gradum aſcendentem.Minor.257.vero mora eſt ſubtractio de tempore medio:⁊ ſubtractio illa minor orbe.⁊ inuenitur luna per hoc ſubtracta de gradu aſcendente.ſ.vltra gradum i quo eſt luna hora caſus ſpermatis qui erit gradus aſcendens i hora natiuitatis Camq̄ commemorauerunt aſtrologi in libris ſuis ſermonibꝰ prolixis moras natiuitatū:quia erūt ſibi valde neceſſarie in iudicijs.Jlle enim oſtendunt nobis locum aſcendentis in caſu ſeminis.Et illud eſt principium inceptionis natiuitatum ex quo diſcernimus cōplexionem corporis eius:⁊ modum membrorum:⁊ multa que accidūt illi anteq̄ egrediatur a matrice.Jlli autem qui fuerunt ante ptholemeū pro inquiſitione caſus ſpermatis paſſi ſunt labores nimiū.⁊ patefecit nobis ptholemeus breuiter:⁊ via leui:ꝙ locus lune in tempore natiuitatis eſt aſcendens caſus ſpermatis Et locus lune i tempore caſus ſpermatis:eſt gradus aſcendens natiuitatis.Quoq̄ aſcendēs ⁊ luna reuertūt ad locum ſuum in orbibus equalibus in mora media ⁊ augetur ⁊ minuetur in maiori ⁊ in minori mora.

¶ Uerbū.52.de longitudine ⁊ breuitate nati per locum ſignificatoris ⁊ aſcendentis.

¶ Longorum ſignificatores erunt i ſūmitate ſuorum circulorum ⁊ aſcendens eorum in initijs ſignorum.Breuium vero ſignificatores erunt in inferiori parte circulorum ſuorū:⁊ erit eorū aſcendens in fine ſignorū.Auxiliare quoq̄ cū illis per planetas orientales:⁊ per ſtationes ſuas:⁊ per ſigna ſignificantia longitudinem que ſunt ſigna multarum aſcenſionum:breuitatem vero paucarum aſcenſionum.

¶ Per ſignificatores itendit planetas maioris dignitatis i aſcēdente natiuitatis.Sūmitas vō circuli ē pūctus remotior i circulo cuſpidis egreſſe:⁊ in circulo breui a centro terre.Et ſciūt hoc equatores planetaꝝ:cū fuerit medius curſus diuerſitatis ⁊ cuſpidis i minuto vno fere:⁊ ſignificat ꝙ natus ille erit longus.Poſtq̄ ꝓuiderit aſtrologus qd̄ commemorauimus de eſſe reuolutionis.Et eſt vt aſpiciat patrem eius ⁊ matrem ſm longitudinem.⁊ ſi fuerint longi vł mediocres:indica illi ſm hoc.ſi vtriq̄ longi fuernit:longitudinem.Si vero vtriq̄ breues equitatem in longitudīe .ſ.ſi cum hoc ſignificatores fuerint in ſūmitatibus circulorum ſuorum:⁊ ſic ſignificat gradus aſcendens natiuitatis:cum fuerit in initio ſigni aſcendentis vſq̄ ad.5.gradū eiꝰ:⁊ fuerint aſcenſiones ſigni augentes ſuper.30.gradus:⁊ fuerit dominus medij celi:vel etiā dominus aſcendentis orientalis.Sed ſi fuerint ſignificatores in inferiori parte circuli ſui ⁊ in eſſe contrario:omnium que enumerauimꝰ:erit ille in fine breuitatis.Jnferior vero circuli pars breuior linea extracta de loco ſtelle ad centrum terre.Poſtq̄ ſciueris eſſe parentum in longitudīe ⁊ breuitate.Si eniꝫ lōgi fuerint:non erit natus in fine breuitatis:ſed erit mediocris Si cum hoc ſignificatores fnerint i longitudinibus proprioribus:⁊ ꝙ aſcn̄s ſit i fine ſigni:⁊ dn̄s i medio celi occidentalis:⁊ ſi omnia nō conueniunt:dic mediocritatem.

¶ Uerbū.53.i macerie ⁊ graſſitie leuitate ⁊ tarditate motus nati per ſignificatores domini aſcendentis.

¶ Cum non fuerit ſignificatoribus aſcendentis latitudo:erit macilentus.Si vero illis fuerit latitudo multa:erit natus pinguis.Si vero fuerit latitudo meridiana:erit eius motꝰ leuis cū car-

noſitate illa: Et ſi fuerit ſeptētriōalis: erit pōderoſus in motu. Cum vero fuerit ſignificator ad retrogradationem: vel ad directionē vel ad ſtationes ſuas operabit̃ idem.

¶ Sol qđ ſupra intendit per ſignificatores.ſ.dñi aſcendentis ⁊ domini rei queſite: Cum autem fuerit cum aliquo ſuorum geriçar in eodem minuto: erit natus macilentus. Et ſi fuerit illius latitudo erit addens carnes: ſcđȝ proportioneȝ ſue latitudinis. Si igitur meridiana fuerit: ⁊ hoc eſt cū fuerit ante punctum capitis minus.180.gra. erit motus eius leuis: qr hec pars eſt calida alleuians oīa. Et ſi fuerit ſeptētrionalis: ⁊ hoc eſt cum fuerit poſt punctum capitis.180.gra. qr hec pars eſt multe frigiditatis aggrauans quicquid ī ea perficietur: erit natus ponderoſus in motu ſuo. Retrogradatio autem ſignificat pinguedinem quoniam planete tūc ſunt frigidi ⁊ humidi. Et ſimiliter ſtatio pria. Directio vº ⁊ ſtatio ſecunda ſignificat macilentiam: quoniaȝ planete tūc dicuntur calidi ⁊ ſicci. Neceſſe eſt aſtrologo vt non feſtinet iudicare in aliquo iſtorum donec certiſſime inquiſierit eſſe parentū.ſ. in pinguediē ⁊ macie: ſicut ī ꝓcedēti patefecimꝰ.

¶ Uerbum.54. de ſignificationibꝰ in edificationibꝰ.

¶ Nullum edificium cuius ſignificatores iuncti fuerint planete exiſtēti ſub terra eleuabit̃.

¶ Conueniunt aſtrologi: ꝙ motus qui mouent opera ⁊ corporum naturas ſm proportionem ſunt motus ſtellarum. Cūq3 ita neceſſe ſit: ſi voluerimus eleuare edificium: ponamus ſignificatorem ſuper aſcendens inceptionis eius ī coniunctione ſtellarum exiſtentium ſuper terram. Coniunctio nāq3 planetaꝝ ſub terra dilatat eiꝰ ſtabilitatē ⁊ erectionē.

¶ Uerbum.55. in his q̄ accidūt naui ex eſſe planetaꝝ.

¶ Minuitur quidem martis impedimētū in nauibus cum non fuerit ī medio celi vel.xi. quia in his duobus locis amittetur quicqđ fuerit in naui per dominium piratarū in illa. Et ſi cum hoc fuerit aſcendens gradus infortunatus a ſtellis fixis albebenijs q̄ ſūt ex natura martis combureſt nauis: ⁊ qcquid in illa fuerit.

¶ Omnium diuerſitatum infortunarum naturarum quedam expellunt vires aliarum frequenter. Impedimēta vº que fiunt in mari ſunt ſaturni. Sed īpedimenta martis cuȝ fuerit in aſcendente vel prefuerit illi ſunt modici: eſſe vero eiꝰ ī medio celi ⁊ ī.xi. qr vnū ex his.ſ. decimū ꝑeſt naui. aliđ vº ꝑeſt rebꝰ q̄ poſſidentur in illa ingerit timoreȝ de piratis Cum autem infortunauerint eum ſtelle fixe in aſcendente ex natura martis cum his que prediximus. hoc eſt vt ſit in medio celi vel in vndecimo comburetur nauis. Et cum dicitur omnium diuerſitatum: ⁊c. ſenſus eſt: quando due infortune iunguntur fit vna fortuna.

¶ Uerbum.56. in acceſſione humiditatum corporum ⁊ in profundatione īparum.

¶ Humiditates corporū accedūt in prima quarta. In ſecunda vero recedūt. Et ſȝ hāc proportionem erunt in reliqs duabus quartis.

¶ Intēdit ꝙ humiditates corporum ab hora coniunctiōis vſq3 ad quartū aſpectum ſolis ⁊ lune accedunt: quia exeunt ab interioribus ſuis vt appareant ⁊ erunt ſicut flumia: quorum aque creſcunt: ⁊ dicitur illud īcrementū acceſſio. Et ab aſpectu quarto vſq3 ad preuentionē contrahunt̃ ab extremitatibus corporum ad eorum interiora: ⁊ ſunt ſicut flumina quorum aque recedunt. Et a preuentione vſq3 ad.4. aſpectum ſcđm: ſicut in quarta prima. Et ab aſpectu.4. ſcđo vſq3 ad cōiūctionē recedūt ſȝ ꝓportionē ſcđe q̄rte.

¶ Uerbum.57. ī ſignificatione firmi: medici quoq3: infirmitatis ⁊ medicine.

¶ Cum fuerit.vij. ⁊ eius dñs impediti in egris remoue medicum ab egro.

¶ Aſcendens ⁊ eius dominus ſm aſtrologos ſignificant eē egroti. ſeptimum vero ⁊ eius dominus: medicum eius: qui cum infortunati fuerint: turbationem medici ⁊ eius errorem ſignificant. Item remoue medicum: vel permuta medicinas in egroto. Aliter diſtinxit çael Aſcendens medico: decimum infirmo: ſextū īfirmitati: q̄rtū medicine.

¶ Uerbum.58. in ſignificatiōe coniunctionis anni: ⁊ vnius anni fortitudine ad maius.

¶ Uide vbi ceciderit locus alkirem minoris ab aſcendente anni in quo fuerit illa coniunctio: ⁊ ſcđm quantitatem q̄ fuerit inter illum ⁊ aſcendens ex ſignis: erunt anni vſq3 ad maius q̄ȝ ī illa coniunctione fuerit.

¶ Intendit ptholemeus ꝙ oportet aſpicere ad aſcendens āni ī quo cadit minor cōiunctio. Cōiūctionis eteni ſūt: Minor q̄ eſt cōiunctio ſaturni ⁊ iouis vſq3 quo ꝯiungātur ſcđo. ⁊ eius q̄titas eſt fere.20. annorum. Media eſt ſaturni et iouis in aliqua triplicitatum vſq3 ad aliam: ⁊ eius quātitas eſt.240. annoꝝ fere. Maior eſt ſaturni et iouis: et eſt ī aliqua triplicitate donec abſcīdat.4. triplicitates: et reuertat̃ ad triplicitatem in qua incepit: et eius q̄titas eſt.960. ānorum fere. Cunq3 ſciueris illud aſcendens anni: et ſignum coniunctionis: aſpice quid fuerit inter illa loca ex ſignis et gradibus: et pone omne ſignum annum: ⁊ gra. parteȝ anni ſm proportionem ſuam. Per alkirē intendit corporaleȝ coniunctionem et non aſpectum.

¶ Uerbum.59. in errore iudicantium et eoꝝ doctrina.

¶ Cum interrogatus fueris de abſente non iudices de eo mortem donec remoueas ab eo ebrietatem: nec vulnus tibi tollat ſanguinis minutionem: nec etiam ſubſtantiam acquiſitam: donec pecuniam ſibi comiſſam remoueas. Eſt eniȝ in omnibus idem iudicium.

¶ Iam prediximus in prima expoſitione huius libri: ꝙ qui tractat de iudicijs: iudicat per formas q̄ ſūt ꝓpe veritatē: et oſtendimus hoc eſſe verum. Et ideo nō inuenitur in fortitudine īudiciorum partitio inter ſopitum et mortuum: et inter vulneratum et minutum: nec inter illum cui cōmiſſa eſt pecunia: ⁊ illum qui acquiſiuit eam. Audiui ſiquidem a patre meo: cui deus parcat: ꝙ cum ipſe fuiſſet cum his qui ſe abſconderant a facie imperatoris almenum: cum abraaȝ filio almobedi: et quotidie occulte viſitabat eum albacē filius abrae: rauci aſtrologus: diſcipulus raucbil: qui ꝓcepit vt afferret concham maximaȝ eneam: aqua plenam: ī qua ponens ſcabellum conſuluit ei: vt deſuper ſederet in maiori parte diei. Et hoc ideo precepit vt faceret errare aſtrologos imperatoris in eſſe abſconditorum. Dixerunt enim: ꝙ eſſet in medio maris. Tandeȝ ſonꝰ factus eſt ꝙ aufugeret per mare indicū: et hoc ē qđ mouit ptho. vt remoueremꝰ:

¶ Uerbum.60. dieꝝ creticoꝝ et determinabilium egri.

Albaharim ſane ⁊ certe ſunt hore quibus declarant̃ mutationes morboruȝ: ad bonum vel maluȝ velociter. Et ſūt loca lune in angulis quadrati concluſi a circulo directo. Alterationes vero que precedunt has ⁊ indicant: ſunt loca lune in angul' habentibus.xvi. latera: ⁊ hoc poſtq̄ȝ preceſſerit eſſe egritudinis: ſm equalitatem ſine in

terpꝛetatione: ⁊ non acciderit aliquid exterius
quod comturbet infirmū: deſtruat vel noceat:
vt cibus: ira: laboꝛ: ⁊ huiuſcemodi. Cū igitur i
uenerimus huic foꝛtunam ſcilicȝ in pꝛedictis an
gulis: hoꝛa pꝛincipij egritudinis: tam de fixis ꝙ̃
de erraticis: ſignificabit alterationem pꝛoſperā.
Si vero infoꝛtunam: alteratione aduerſam niſi
fuerit egritudini i ꝑa infoꝛtuna contraria in ſuo
haiȝ. ſ. ifoꝛtuna. Luna vero in his angulis ſigni
ficat moꝛbos acutos. Sol vero ꝓlixos. Et ſilr
oīs plāta ſm moꝛes ꝓpꝛios ſignificat.

¶ Ptholemeꝰ i hoc verbo docuit nos cauſam dierū deter
minabiliū: ⁊ qui ſūt: ⁊ q determināt de bono: vel de malo: ⁊
alteratiões ſm oꝛdinem. ¶ Utilitas vero i hoc: maioꝛ eſt
medicis ꝙ̃ aſtrologis. Et hoc ideo: qꝛ multi phiſici conueni
unt ſuꝑ determinatiões egritudinū ſicut diximꝰ in alio li
bꝛo: ꝙ ſint alterationes ⁊ pꝛelia inter naturam egri ⁊ moꝛ
bū. i. 4. 7. ⁊ q̄ augent̄ ſuper hoc: de. zi. die accepto ſolo audi
tu ⁊ doctrina ſiue ſciētia: ⁊ nō determinētur i hoc niſi ꝑ illō
qō pꝛeterijt de experimentis ſuis. Sed ptho. detexit cauſā
eiꝰ ⁊ patefecit occaſionem vnde fiat. Et occaſio ſm ptho.
eſt: ꝙ natura deuicta eſt a moꝛbo in initio eius. ſ. qñ incipit
dolere: ⁊ pꝛohibet naturā: ne ꝓcedant eiꝰ opera ſm equali
tatē: nec repugnat moꝛbo natura illa hoꝛa qua vincit̄: ſȝ ex
pectat vt ſit luna i loco illi cōtrario per aſpectū moꝛbi: vel
per contrarietatē ſignoꝝ i quo fuit i pⁿcipio moꝛbi. Tunc
eteniȝ icitat̄ natura vt repugnet moꝛbo. Sicut agit pꝛudēs
accuſatoꝛ cū accuſato inſipienti: cū voluerit illi repugnare
nō repugnat: niſi cū eiꝰ virtus debilitata fuerit ⁊ ad locū in
quo ille careat auxiliatoꝛibꝰ: ⁊ excitat illū in quarto ſigno a
ſigno in quo icipit egritudo ⁊ luna in illo: qa ſcōȝ ſignū ab oi
ſigno: ⁊ quartū contrariū eſt nature eiꝰ ⁊ ſimilr ſeptimum:
qa hec loca ſignificāt inimicitias ꝓpter cōtrarietatē ſigno
rū ⁊ aſpectuū: qa cōtraria curant̄ contrarijs. Et tēpꝰ qō eſt
iter initiū moꝛbi ⁊ itroitum lune in gra. quadrati i quo fuit
in initio moꝛbi ꝑ aſcenſiones ſignoꝝ: ꝑ pꝛoiectiones radio
rum ſūt. 7. dies. Hoc eſt adde ſuꝑ aſcenſiões gra. lune i ini
tio infirmitatis. 180. grad. vel. 90. vl. 45. vl. zz. ⁊ mediuȝ. Et
poſtea reducat̄ i gradus equales: ⁊ quando erit luna in illo
gradu erit in pꝛedictis angulis equatoꝛis diei ſiue oꝛbis ſi
gnoꝛū. Et hoc eſt qō dicit. Per pꝛoiectiones radioꝛum ſunt
. 7. dies. Et eodem modo qō eſt iter lunam i pꝛincipio moꝛ
bi ⁊ ipam i oppoſitione ſunt. 14. dies: ⁊ qō eſt inter initium
moꝛbi. ⁊. 4. aſpectum ſiniſtrum q ſic eſt contrarius pꝛinci
pio moꝛbi. zi. dies. ⁊ ſm hunc moduȝ pꝛocedit modus alio
rum dierum: ⁊ erūt hec puncta anguli quadrati: quē inclu
dit linea circuli directi: ⁊ illis pūctis alia pūcta ſūt indicati
ua. ſ. octogoni: ⁊ ſedecagoni. Alia pūcta ſunt idicatiua. ſ. op
poſita vel quadrata: ⁊ eſt vt pꝛeueniat luna ad pūctum qui
abſcindit vnūquēqȝ arcū cui ſubtēdit̄ latus de lateribꝰ qua
drati per medium. Et in his arcubꝰ ſūt latera figure habē
tis quattuoꝛ angulos. Et omnia hec pūcta contraria ſūt pū
ctis in quibus cepit moꝛbus per naturam. Igitur obſeruet
aſtrologus circa initiū moꝛbi ꝙ fuerit in his punctis. ſ. qua
drati ⁊ octogoni tm̄. Illi nāqȝ anguli indicatiui ſunt: quia
ſemper fiunt i ſignis contrarijs. Sed latus ſedecagoni eſt
ex. zz. gra. ⁊ dimidio: ⁊ ſūt minꝰ ſigno ⁊ ſicut nō ē i illis an
gulis contrarietas: quare nō deberēt eſſe ſignificatiui alio
ruȝ. Solo. Ideoqȝ ptholeme. dixit illos oēs ſignificatiuos
qꝛ arcus iſti ſūt medietates arcuū octogoni. 45. gra. Et ob
ſeruet circa initiū ꝙ fuerit i his pūctis. De ſtellis tam fixis
ꝙ̃ de erraticis: cum foꝛtune fuerit aut infoꝛtune: ⁊ ſi foꝛtūa.
fuerit: iudicet ꝙ ſignificet victoꝛiam nature ſuper coleras
Infoꝛtune vero ſignifica nt ꝙ colere ſupera būt naturaȝ:
ſi ifoꝛtune ⁊ moꝛbus fuerit eiuſdem nature: niſi fuerit ifoꝛ
tuna contraria moꝛbo: ⁊ foꝛtis i ſuo haiȝ. Non enim infoꝛ
tunabit lunam: cum ſit i ſuo haiȝ: ⁊ iam remouebit moꝛbū
per ſuam contrarietatem illi. Et pꝛopter cōtrarietateȝ ifoꝛ
tune ad moꝛbū: vt ſi fuerit frigida: ⁊ moꝛbꝰ calidus: vl ſi ca
lida ⁊ moꝛbus frigidus: ⁊ cū his ſilia i ſpecie diuerſitatum:
⁊ dixit ꝙ eſſe ſolis i moꝛbis pꝛolixis fit ſicut eſſe lune i acu
tis: quoꝛum maius tempꝰ erit oꝛbis lune: ⁊ i pꝛolixis oꝛbis
ſolis. Innuit etiam ptholemeꝰ nobis ſubtile quoddam: cuȝ
diceret. Similr omnis ſtella ꝙ eſt illi de moꝛibus. Docuit
qppe nos ꝙ quicqd immoderatū eſt i nobis ⁊ fuerit ex mo
ribus quos in conſuetudine nō habemꝰ: dicit̄ ꝓ moꝛbo. Et
ideo iuſtū eſt vt faciamus i hoc ſimilr. Et dixit iuſtum eſt
hoc: niſi acciderit aliqd extrinſecus quod deſtruat oꝛdinē
determiationis. Et locuti ſunt de re que deſtruit determi
nationem: hi qui expoſuerunt libꝛum aphoꝛiſmoꝛuȝ hypo
cratis. Et ideo non eſt neceſſe nobis hoc recitare i h̄ loco.

¶ Uerbū. 6i. i cōparatiōe lune ad plātas: quēadmodū coꝛpꝰ
virtutibus comparatur.

¶ Luna pꝛopꝛia eſt coꝛpoꝛi pꝛopter conſimilitu
dinem eius in operatione.

¶ Qm̄ lūa dat diſpoſitiōem ſuā oībus planetis. et nullus
ei dat diſpoſitionē ſuā aſſimilauerūt eā coꝛpi per qō virtu
tes operātur: ⁊ nō operat̄ ipſū ꝑ eos: Et ꝓpterea ꝓpꝛia eſt
coꝛpi i iterrogatōibꝰ ⁊ ceteris rebꝰ.

¶ Uerbū. 6z. i mutatōe aeris per eē almutaȝ ſuꝑ āgulos
lunares ⁊ pꝛopoꝛtionem figurarum in: reuolutōe anni: ⁊
aliarum figurarum.

¶ Cū poſueris minutū coniūctionis pꝛīcipiū al
halurē cētroꝛū vel pūctorum iudicabis altera
tiōes aeris in illo mēſe: ⁊ erit iudicium i hoc ſm
almutaȝ ſuꝑ āglos oīs figure illoꝝ: qꝛ ille vicet
nāȝ aeris: poſtq̃ȝ remouebis nāȝ tꝑis pn̄tis.

¶ Ptho. diuidit nobis mēſē lunarē ꝑ. 4. variatiões: ⁊ erit
pꝛia quarta a gradu ꝯiūctiōis: vſqȝ ad gradū. 4. aſpectꝰ: ⁊
almutaȝ ſuꝑ aſcēdēs cōiūctiōis: ꝑerit illi q̄rte. Scōa vō q̄r
ta ē a gradu atrabie vſqȝ ad minutū ꝑuētōis: ⁊ ꝑerit ei eiꝰ
diſpoſitiōi almutaȝ ſuꝑ aſcēdēs cū fuerit luna i gradu atar
bie. Tertia vō quarta ē a gradu ꝑuentōis: vſqȝ ad graduȝ
atrabie ſcōe: ⁊ ꝑerit illi almutaȝ ſuꝑ aſcēdēs ꝑuētōis. Quar
ta vō vltia ē ab atarbia ſcōa: vſqȝ ad ꝯiūctōeȝ cui ꝑerit dn̄s
aſcēdētis cū luna fuerit i atarbia ſcōa. Aſpice itaqȝ ad nāȝ
aſcēdētis. ⁊ eiꝰ dn̄i: ⁊ ad plāetā foꝛtiorē illo: ⁊ iudica altera
tōes aeris i ipa quarta ſm nām illiꝰ ſignificatoꝛis. Ob quā
cām bn̄ dixit remoue i ꝑiudicio de aere tꝑs pn̄s. Si. n. ſigni
ficatoꝛ ſignificauerit pluuiā i aliqua ſeptiana ⁊ fuerit i mē
ſe eſtiuali erit humoꝛ i aere cū quodā flatu leui ⁊ humido
ſine pluuia. Itē pꝛicipiū alboarā cētroꝝ pꝛicipiū āguli qua
drati i quo cū fuerit lūa fit criſis ſicut ſuꝑius dcm̄ ē. ⁊ ē locꝰ
altioꝛ i circulo bꝛeui: Sēſus hꝰ capli ē ꝙ illō qō ſignificat ꝯ
iūctio maioꝛ ſcit̄ qñ debeat fieri ꝑ cōiūctōeȝ mediā hoc mō
i ꝯiūctione maioꝛi faciēda ē figura ⁊ ei almutaȝ ſilr iueniē
dꝰ ē: ⁊ tūc faciēde ſt̄ reliq̄ tres figure reliquaꝝ triū ꝯiūctio
nū mediaꝝ q̄ fiēt i ipa ꝯiūctōe maioꝛi: Et tūc videdū ē: cū
q̄ illaꝝ triū cōcoꝛdauerit illa pꝛma: ⁊ ſic fiet illō i illa ꝯiūctio
ne media: ⁊ ſi n̄ ꝯcoꝛdauerit cū aliq̄ illaꝝ triū: tūc ſignifica
bit̄. ꝙ illō fiet i illa ꝯiūctōe media: ⁊ ſic ſciet̄ i q̄ ꝑte mūdi fi
et illud: Sciet̄ ēt i qua q̄rta cōiūctionū mediaꝝ fiet ⁊ ſic ꝯ
iūctio media diuidit vl diſtiguit vl ꝑtitur coniūctiōeȝ ma
ioꝛē. Poſtea vero ſūt faciēde. iz. figure. iz. cōiūctionū mīo
rum: que fient in ipſa coniūctione media in qua fiet illud
quod ſignificatum eſt a maioꝛi: et cum qua illarum
concoꝛdauerit ipſa figura coniunctionis medie: ⁊ tunc
dicetur ꝙ in illa coniuntione minoꝛi fiet illud quod ſigni

ficatum eſt in media:⁊ ſic minor diuidit mediam. Deinde
faciende ſüt.zo.figure.zo.annoꝝ:q ſüt i cõiüctiõe minori:⁊
cü q̃ illaꝝ.zo.cõcordauerit:i ipo ãno erit illud quod ſigni/
ficatum eſt a media coniunctione:⁊ ſic reuolutiones anno
rüm determinauit illud confuſe qđ ſignificauit coniunctio
ne media.Similiter.4.figure.4.quartarum anni reuolu
ti:determinauit in qua parte ãnni fiet illud qđ ſignificatur
in principio anni.nam cum qua illarum cõcordauerit figu
ra anni:in illa parte anni fiet illud.Et ſimiliter tres cõiun/
ctiones ſolis ⁊ lune que fiunt i vnaquaqꝫ quarta anni ſi fu/
erit coniunctionalis:vł tres preuentiones:ſi fuerit preuen/
tionalis.ſ.quarta anni determinatü oſtendit in qua parte il
lius quarte fiet illud qđ ſignificat̃ per figuram quarte: qa
cü q̃ illarum concordauerit figura quarte:in illa coniuncti
one fiet illud.Et ſimilr̃ illud quod ſignificauit coniunctio:
quãdo debeat fieri:ſcitur per quattuor figuras que fiüt: cü
lüna peruenerit ad quatuor angulos figure coniüctiõis:vt
dictü eſt in tertio verbo ante iſtud.Et ſic qñ tibi affertur fi
gura aliqua:debes eã proportionare figure coniunctionis
vł preuentionis:⁊ figure anni reuoluti:⁊ figure cõiüctionis
minoris:⁊ figure cõiunctionis medie:⁊ figure cõiunctionis
maioris:q2 hoc erit fortius:q2 ſi minor figura nõ concorda
uerit cü maiori ſe ꝓpriori:nõ erit illud adeo forte.

¶ Uerbum.63.in ſignificatione fortitudinis:eleuatiõis pla
nete ſuper planetam.

¶ Oportet aſpicere in coniunctione ſaturni ⁊ io
uis in eodem minuto ad eleuationem vnius eo
rum ſuper alterum: ⁊ iudica cuꝫ fortitudine na
ture eius.ſ.eleuati in hoc mundo.⁊ ſilr̃ fac i.xx.
reſiduis coniunctionib⁹.

¶ Eleuatio pl̃te ſuper planetam eſt:vt ſit remotio eius ab
auge circuli ſui breuis:minor remotione alterius ab auge
ſui circuli breuis:⁊ ille dicitur eleuatus ſuper alterü.Quod
vero dixit de.zo.coniunctiõibus reſiduis:dicum eſt ꝙ pla
nete ſüt.7.⁊ cum geminati fuerint:erüt.zi.⁊ ſunt hi.Satur
nus iuppiter. Saturnus mars.Saturnus ſol.Saturn⁹ ve
nus.Saturnus mercurius.Saturn⁹ luna.Juppiter mars.
Juppiter ſol.Juppiter venus.Juppiter mercurius.Juppi/
ter luna.Mars ſol.Mars venus.Mars mercuri⁹.Mars
luna.Sol venus.Sol mercurius.Sol luna.Uen⁹ mercu/
rius.Uenus luna.Mercurius luna.¶ Habent itaqꝫ effe/
ctus mirandos:ſed ſuperat eleuatus. Eſt autem iudicium
validum:cum fuerit in aſcendente anni:vł i quarta ãni vł
in alchirem:aut in eclypſi ſolis vł lune.

¶ Uerbum.64. i expoſitiõe ſümarü vniuerſaliü p diuiſio/
nem ⁊ cõiunctiones maiores medias ⁊ minores.

¶ In alchirem minori:eſt diuiſa alchirẽ media:
⁊ in media diuiſa eſt maior.Cum igitur locut⁹
fueris de diuiſione partium confirma vniuerſi
tatem: ⁊ non ponas ſermoneꝫ tuü i reuolutiõe:
q2 vertetur malum eſſe i bonü.

¶ Intendit per diuiſionem exponere vniuerſitatem q2 ma
ior indicat vniuerſa: ⁊ non ſufficit nobis niſi exponantur.
Ideoqꝫ fiunt reuolutiones annorum ad exponendas vni/
uerſitates que ſunt in natiuitate.Et maior vtilitas eſt i hoc
quia alchirem minor perficitur vbi peruenerit alinthie q̃
eſt profectio alchirem medie:⁊ qđ promittit media perfici
tur vbi peruenerit alinthie maioris:ergo ſi proceſſerit via
hac non vitabit ꝙ non ſit i reuolutione cui nulla eſt expo
ſitio.In coniunctione minori:eſt diſtinctio coniunctionis
medie:⁊ in media diſtinctio coniüctionis maioris.Cü ergo
locutus fueris i diſtinctione verifica vniuerſitatem eius:⁊
non ponas ſermonem tuum reuolutionem:quoniaꝫ eſt de
bilioris expoſitionis.

¶ Expoſitio addita.Uł per diuiſioneꝫ expoſitionẽ vniuer
ſatem.Quoniam maior annunciat ſummas:que non excu
ſant niſi exponantur.Et ſ̃m hoc cadit reuolutio anni diſtin
guens ſummas que ſunt ĩ natiuitate.Et plurimü iuuamen
ti in hoc eſt ꝙ eius qđ promittit coniunctio minor:non eſt
vtilitas niſi vſqꝫ ad illud ad quod peruenit ex coniunctiõe
media.Et ſimilr̃ eius qđ promittit coniunctio media non ẽ
vtilitas niſi vſqꝫ ad illud quod prouenerit ex conionctione
maiore.Nam ſermo quando currit hoc curſu ſeruatur ab
hoc vt ſit relatiuus cui non ſit expoſitio:neque in quo ſit
declaratio.

¶ Uerbum.65.conſiderationis ad verum iudicium profe
rendum in qualibet queſtione.

¶ Poſtq̃ꝫ fortitudo ſgnificatoris ĩterrogatiõis
fixa fuerit vł manifeſta.Aſpice fortitudinẽ ei⁹ ĩ
aſcendẽte reuolutiõis eiuſdẽ ãni.Et ĩ aſcẽdente
alchirẽ minoris : Et ĩ ſigno ad qđ ꝑuẽit alithie
.i.ꝑfecto ĩ illo ãno: ⁊ ſ̃ꝫ fortitudinẽ eius ĩ his oĩ
bus ⁊ debilitatẽ:ꝑerunt iudicio ſignorum.

¶ Subtiles aſtrologi qñ ſciebãt fortitudinem planete ĩ
interrogatione ex fortitudine eius ſuper aſcendens ⁊ rece
ptione diſpoſitionis ex locis laudabilibus in interrogatio
ne non ſufficiebat eis donec aſpicerent eſſe eiuſdem plãe
te in his que commemorauit ptholomeus partem aliq̃ꝫ
⁊ ſi inuenirent illi aliquam preponebatur omnibus alys
planetis.Et erat qui loquebatur ſecundum illum ſecurus
ꝙ iudicium ſuum eſſet verum ⁊ ratum . Si vero vacuus
eẽt ſignificatione ab his:minuebant aſtrologi de ſignifica
tione eius ſecundum quantitatem qua carebat iſtis par
tib⁹⁊ ponebãt dominos iſtorü locorü participatores vel ꝑ
ticipantes cum illo.Et vidi calitam filiü aluelit qui pone
bat ſignificatorem in omni interrogatione nõ alium pre/
ter dñum cõiüctiõis vel preuẽtiõis ĩ qua erat ſi eſſet ei do
minium vel dignitas ĩ aſcẽdẽte:⁊ faciebat eum participẽ
cum domĩo iſtius ĩterrogationis:⁊ ſi inueniret illum do
minuꝫ coniunctiõis vel preuentionis in angulo non partici
pabitur cum eo aliquis.Et hic erat valde veridicus in dã
dis iudicys.

¶ Uerbü.66.in natura ſignificatione mortis:ſãitatis quo
qꝫ vel alterius accidentis algebutar ſcilicet profectione:
⁊ diuiſione.

¶ Non abſcidas ꝑ directionẽ ſolã niſi ꝯplete do
natiões ſignificatorü fuerit: ⁊ ſignificãt verã eẽ
directionem per hoc ad quod peruenerit alin
thie natiuitatis.

¶ Intendit cum dixerimus gradum aſcendentis natiuita
tis ad vnumquemqꝫ gradum annum:⁊ peruenerit ad ma
lum:Non debemus per ipſü ſolü ſignificare mortem na
ti ſine directione hileg ⁊ alcochodeu.Et ſi conuenerint ad
id qđ peruenerint vtreqꝫ directiones ꝙ perfecta ſint dona
annorum non erit in morte eius dubietas. Sin autem nõ
abſcindas per illum alinthie poteſt intelligi pro profectio
ne etiam ꝑ diuiſione ſcilicet per agelbutar: Et ſic quãdo
profectio vel diuiſoris agelbutar conuenerit ĩ bono vel
malo cum directiõe grad⁹ aſcẽdẽtis:tüc accidet nato illud
ĩ quo ꝯuenerüt. qm̃ iſta tria ſignificãt eẽ ſãitatis ĩ egritudi
nib⁹ nati:⁊ hoc eſt qđ dicit.

¶ Uerbü.67.de igſitiõe origis alicui⁹ nati ante iudiciü ad
vitandum errorem.

¶ Remoue in oĩ iudicio ſcđꝫ ꝙ non poterit acci
pere nat⁹ totã formã agentis.ſ.ſtelle.

¶ Intendit ꝙ cum viderimus in natiuitatibus vel interro
gationibus proſperitatem: aſpiciamus ad receptorem eius
qui eſt natus vel dominus interrogationis ⁊ non indice
mus ei perfectionem ſignificationis: donec ſciamus ori
ginem eius: ⁊ erit diuiſio inter illum ⁊ alium: ſcilicet in
ter natū ⁊ natū qui magis erit idoneus: ad ſuſcipiendū illiꝰ
propinquitatem ꝑ genus ⁊ nobilitatem vt in .17. verbo hu
ius libri: ⁊ iam reiteraui hoc in alio ꝑ ſe in expoſitione v̈
borum huius libri qd̄ ſufficit.

¶ Verbum .68. de impedimento membrorum officialium
⁊ aliarum egritudinum.

¶ Cum fuerit malus orientalis ſignificabit ipe
dimētum. Et cuȝ fuerit occidētalis: egritudies.

¶ Ponit differentiam inter impedimētū ⁊ egritudines: q̄r
ipedimenta ſunt acemena mēbrorū de quibus nō confidi
mus ꝙ poſſint reuerti ad ꝓprium actū: vt eſt cecitas ſurdi
tas: ⁊ claudicatio. Egritudines dicuntur qñ egrediunt̄ mē
bra a temperamēto ⁊ proprio officio rei naturalis ⁊ non de
ſperamus qui reuertant̄ ad id in quo erant. Et dixit ꝙ ma
lus qñ ipedierit aliqd̄ membrū ⁊ fuerit orientalis: deſtruit
illud penitus. Cū vero ipedierit: ⁊ ille occidētalis: erit effe
ctus eius minor q̄ȝ orientalis.

¶ Verbū .69. de amiſſione oculorum.

¶ Cum fuerit luna in oppoſitiōe ſolis mixta ſtel
lis nebuloſis vel induta eis: ſignificat morbos i
ſeparabiles i oculis. Et ſimiliter ſi fuerit occidē
talis luna ⁊ in angulo: ⁊ vtriqȝ mali. ſ. ſaturnus
⁊ mars ante ſolem aſcēdentes: ⁊ illi. ſ. ſol ⁊ lūa
oppoſiti perdet natus vtrūqȝ oculum.

¶ Maius impedimētum in duobus luminaribus ē: cū fue
rint duo mali aſcendētes ante ſolē ⁊ poſt lunam ⁊ vnus ſit
in oppoſitione alterius. ſ. ſol in oppoſitiōe alterius ⁊ ecōuer
ſo. Et ſol ſignificat oculū dextrū: luna vero ſiniſtrū. Et ieui
tabile eſt quin natus amittat vtrūqȝ oculū: cū fuerit ſignifi
cator i eius natiuitate hoc mō. Stelle vero nebuloſe ſūt he
arboraie: caput geminoꝝ: ⁊ locus i quo cadit aqua quā fun
dit aquarius: ⁊ gutte leonis ⁊ alie q̄ q̄r mixte ſūt nō lucēt.

¶ Verbū .70. ſuper egritudines corpis longas: ꝑ malū aſpe
ctuȝ planetarū ad lunā in natiuitate.

¶ Epilentici ſunt in quorum natiuitatibus luna
non complectitur mercurio: vel nō aſpicit: nec
vnus ex illis complectitur aſcendenti ⁊ cuȝ hoc
ſit ſaturnus in natiuitatibus diurnis in angulo:
⁊ mars in natiuitatibus noctis. Amentes autē
ſunt eodem modo vel maniaci vel demoniaci
preter ꝙ ſaturnus ſit in angulis in natiuitatibus
nocturnis: ⁊ mars in diurnis: ⁊ proprie ſi ſit an
gulꝰ cācer vl̄ virgo aut piſcis i quo fuerit mars.

¶ Cōuenerunt ſapientes aſtrologi ꝙ luna ſit quaſi corpus:
⁊ planeta q̄ aſpicit illā quaſi virtutes q̄ apparēt i illo ſm na
turā planete aſpiciētis. Ergo cū non fuerit iter lunā ⁊ mer
curiū aſpectus nec alter eoꝝ aſpexerit aſcendēs: indicat ꝙ
natus non habeat vires agendi id qd̄ eius ſit: ⁊ erit multe
obliuionis. Sed cum non aſpexerit vnus eoꝝ aſcendens:
nec alter aſpexerit alterū: erit natꝰ demens. Si vero fuerit
infortunā i angulo: erit fatuus vel epilēticus. Cancer vero
iouis: virgo mercurij: piſcis veneris: ſunt exaltatiōes fortu
narū mercurij: q̄ cū ipedita fuerit: ⁊ fuerit anguli i natiuita
te: amittet natus notitiā ſuā vel diſcretioneȝ. Et erit amēs:
vel demoniacus.

¶ Verbum .71. i moribus maſculinis vel femininis nati.

¶ In natiuitatibus virorum cum fuerint duo lu
minaria in ſigno maſculino: actus eorum erunt
naturales. Et femine immoderate erunt in eſſe
ſuo innaturaliter. Et eodem modo mars ⁊ ve
nus: erunt coitus vt diximus: ⁊ cum fuerint ori
entales he due ſtelle auxiliantur ſuper maſculi
nitatem. Et cum fuerint occidentales auxilian
tur ſuper feminitatem. Saturnus addit immū
ditiam. Mercurius auxiliatur ſuper impetum
delectationum. Et ſcd̄ȝ hunc modū conferunt
in contrarijs eoꝝ. ſ. q̄ modo dixi.

¶ Luminaria cū fuerint in natiuitatibus viri in duobus ſi
gnis maſulinis ⁊ i duabus quartis maſculinis: vel i eadē q̄r
ta maſculina: opabit̄ vir oia que ad viros pertinent. Et cuȝ
fuerint loca luminarium feminina in natiuitate viri effe
minabitur natura eius: ⁊ erit deſiderium eius femininum:
nec poterit lachrymas ſuas cohibere vel retinere. Et cum
oia loca luminarium fuerint maſculina in natiuitate femi
narū: apparebunt actus earuȝ ſimiles viribus: ⁊ non ſubiu
gabunt̄ hominibus. Cūqȝ fuerit mars ⁊ venus i ſignis ma
ſculinis: ſignificabūt ꝙ modus coeundi dñi natiuitatis: ſit
ſm naturam. Et ſi fuerint orientales: ſignificabunt ꝙ ipe
ſpnat in mulieribus ꝓpter multā maſculinitatem: ⁊ coeat
cum pueris. Et ſi fuerint i ſignis femininis: ⁊ aſpexerit eos
ſaturnus: ⁊ ipi occultantes: eius coitus erit innaturalis. Et
forſitan preteribit illud donec roget vt agant cuȝ illo: quia
tunc effemiabitur: ⁊ hoc ꝓpter ſaturnū. Et ſi fuerit femia:
locus vero martis et veneris maſculinus: et ipi orientales:
fugiet viros et odioſus erit ei coitus virorum ⁊ eliget frica
re puellas. Si vero fuerit locus martis ⁊ veneris femini
nus: ⁊ ipſi occidētales: diliget virorum coitus: ⁊ erit modꝰ
eius naturalis. Si vero fuerit iuppiter in loco martis
erit coitus viri ac mulieris ſecundum leges. Et ſi mars
ſolus prefuerit non aſpiciens iouem: erunt quamplures
coitus eorū nō ſm precepta legis.

¶ Verbū .72. radicū ſniarū i iudicijs.

¶ Ex dominis triplicitatis aſcendentis proba
tur nutritio. Et ex dominis triplicitatis domini
nauba ſcilicet temporis luminarium: ſcimus vi
ctum nati: vel eſſe vite.

¶ Ptho. narrat nobis i hoc li. canonū radices ſniarum i iu
dicijs aſtronomie. Eaꝝ vo ramors ecitat i lib. q̄rto alabra.
Prima vero itentio obſeruatorum nutritiōis ē: vt aſpiciāt
dñm triplicitatis: aſcendētis natiuitatis; quatēus ſciāt forti
tudinē eius per eſſe ſuum i aliquo angulorum vt ſit liber a
malis planetis. Et addit i hoc loco fortitudinē bonorum i
aſcēdēte: ⁊ alia multa que numerant aſtrologi i nutritiōe.
Anni nutritiōis ſunt quattuor ⁊ dñi triplicitatis ſunt tres.
diſponit ergo vnuſquiſqȝ vnum ānum ⁊ tertiā partē anni.
Ptho. fecit etiā i hoc mentiōem illius: ꝙ ſi non fuerit non
ꝓfeciemus cum alia re i ipo: nā ſi iſta que ponit ptho. defue
rit i natiuitate nulla alia poſſe ꝓdeſſe: ⁊ ſi videant̄ poſſe iu
uare. Et ſimiliter itelligo i oi eo quod dicit i hoc recto libro
Et ideo hoc quod dicit in hoc li. toto: radices dicunt̄: ⁊ ea q̄
ipe dicit i alabra: ⁊ etiā que alij dixerunt in ſuis libris rami
dñr. Et ſic ſi iſta defuerint: ille non proſunt in ipſo. ſ. nutriē
do: quāuis alia addant in tempore ⁊ dent proſperitatem
in nutritione preter dominos triplicitatis aſcendentis vi
dētur i libro natiuitatum. Similiter ⁊ in victu: ſi dominus
anauba i natiuitate. hoc eſt ſol in die: ⁊ luna i nocte: ſi fuerit
in angulis aut in locis i quibus poſſunt eſſe alhyleg. Gra
dus etiam aſcendentis in coniunctione: ⁊ pars fortune
in preuentione: Quicunqȝ eorum fuerit dominus neu
ba ſcilicet ſol in die: et luna in nocte: alius gradus

aſcendentis in coniunctione ⁊ gradus partis fortune in preuentione. Et ſi ſol ⁊ luna non fuerit hyleg: quia quilibet iſtorū dicit̄ neuba: ex dominis triplicitatis vnius eorum operandum erit. Si dominus triplicitatis eius prius ſaluus fuerit: ſignificabit bonitatē victus in prima tertia vite. Et ſecundus ſignificat ꝙ erit poſt illam vſqꝫ ad ſecundam tertiam vite. Tertius aūt ꝙ remanet deuicta. Sunt etiā quidā qui aliunde victus bonitatem attribuunt: ex bonitate ſecūde ⁊ eius domino ex parte fortune ⁊ eius domio. Sed introduxit ꝙ erat fortius in bonitate p̄ oībus alijs.

℃ Uerbū.73.ī qualitate mortis nati.

℃ Cuꝫ fuerit corꝑaliter mars iunctus capiti algol.ſ.ſtella que ē ī tauro: ⁊ nō aſpexerit fortuna gradum abſcindentē nec fuerit in quarto ⁊ dn̄s anauba luminariū oppoſitus fuerit marti: vel ī eius quarto aſpectu: nati truncabit̄ caput. Quod ſi fuerit lūinare ī medio celi: ſuſpendet̄. Et ſi fuerint mali aſpiciētes ſe a gemini ⁊ a piſce abſcidētur eius manus ⁊ pedes.

℃ Iā recitauit nobis ptho. ꝙ cū fuerit mars iunctus capiti algol corporal̄r in natiuitate hoīs: ꝑdet caput. Sꝫ adiūxit qōdā ꝑ qō eius ꝓuidētia maxiē fore deꝑhēdit̄. Ait enim illud qō ſignificat bonā mortem.ſ.ꝙ aſpiciat fortuna gradū abſcindētē.i.occidētē. Et vt ſit fortuna ī.8. Quia hec ſꝫ aſtrologos remouet malā mortē. Et ſi fuerit hec: morietur natus ex morbo calido exiſtente in capite ī lecto ſuo.i.ſi vt diximus ꝙ fortuna ſit in gradu iterficiētē vel.8. Audiui eqdem a quodam qui vocabat̄ ſeualer: filius accelē: filius fortilegi: q ebroamal vocabat̄ q fuerat concede filio aali: valde animoſo ī mari vel ī nauigando: q cū vellet igredi tibriꝫ: nimis tumultuoſū: ventis vndas exagitātibus: cū illum icrepaſſet dixit illi: nō timeo mihi mortē ī mari. Iuppiter enim fuit ī natiuitate mea ī domo mortis ⁊ orietalis: q ꝓhibꝫ mihi mortē iuſſu dei oīpotētis. Et vidi iqd illū ī lecto ſuo mori. Accidit ēt vt qdā ſeruiēs oſtenderet mihi natiuitatē filij dn̄i ſui: ⁊ ineni ſolē ī medio celi: ⁊ ipſe erat dn̄s anauba albileg.ſ. ſol erat ẏlegi: ⁊ martē ī quarto aſpectu eius.ſ. aſcēdētis: ſaturnū ēt ī angulo terre: cuius aſcēdēs piſcis: vn̄ exterit̄: dixi illi iudiciū dicēs: oꝫ vt anteq̄ iudicē cōpleant̄ dies nutritiōis. Creuit āt puer: ⁊ cū valde ſollicitarer circa iueſtigationē moꝝ ſuoꝝ: Nil audiui vn̄ ſibi timerē trūcationē manuū ac pedū ⁊ īfurcationē: cū eēt verecūdus manſuetus. Cūq̄ ꝑueniſſet ad.30.ānū igreſſi ſūt qdā domū eius fugiētes: eo ꝙ accuſati eēnt ſuꝑ illū de dolo q ꝑerat vrbi ī egypto: ⁊ deꝑheſi ſūt ī domo illa: ⁊ ipſe cū illis amiſit manus ⁊ pedes: ⁊ īfurcatus ē: ⁊ ego vidi illū abſq̄ manibus ⁊ pedibus ⁊ infurcatum hec oīa induxi ad cōfirmanda verba ptho.

℃ Uerbū.74.ī ſignificatiōe cicatricis future nato.

℃ Cum fuerit mars in aſcendente: erit ī facie vl̄ capite nati ſignū.

℃ Mars ē ꝑncipal̄ cā vl̄nerū ⁊ cicatricū. Caput v̄o totū eſt aſcēdētis cuius ꝑs facies: nō ḡ mireris: ſi fuerit ſignū ī facie.

℃ Uerbū.75.in cōbuſtione nati.

℃ Cum mars coniunctus fuerit cū dn̄o aſcendētis corporal̄r ī leone: ⁊ non fuerit marti in aſcēdēte aliqua dignitas nec fuerit ī. viij. fortūa: natus ille cremabitur.

℃ Leo ē ſignū calidū ⁊ ſiccū quo nullū callidius ē ī eius triplicitate. Cūq̄ fuerit corꝑal̄r mars cū dn̄o aſcēdētis natiuitatis in leone ſignificat: ꝙ accidet nato peius q̄ impedimentuꝫ a ferro: ⁊ ē ignis ⁊ hoc augebit̄ ꝑ hoc ꝙ mars non hēat dignitatē ī gradu aſcēdēte. Quia ſi hēret ibi aliq̄ ꝑtātē minueret de malitia ſua: ſicut minuit̄ malicia amici ꝑfidi: erga notū ſuū. Quia cū mars hꝫ dignitatē ī aſcēdēte cognoſcit natū: ⁊ remouet Ptho. fortunā ab octauo ꝑꝑ hoc qō dixi ī v̄bo ꝑmiſſo.

℃ Uerbū.76.ī ſigne diuerſoꝝ ꝑicl̄oꝝ ⁊ mortis nati.

℃ Cum fuerit ſaturnus in medio celi: ⁊ ille cuius fuerit anauba ſolis vel lune ī oppoſitiōe eius: ⁊ quartuꝫ ſignū ſiccuꝫ fuerit: morietur natus ex ruina vel rebus pōderoſis ſuꝑ ipꝫ cadentibus. Et ſi humidum fuerit ſubmerget̄. Quod ſi fuerit ad formā hoīuꝫ ſignuꝫ quartū ſtrangulabit̄: vel baculis ceſus morietur niſi fortuna fuerit in. viij. ⁊ ſic eni fient que diximus: ſꝫ nō morietur inde.

℃ Ruīa ē ex accidētibus ſaturni cū fuerit ſuꝑ terrā.ſ.ī medio celi ⁊ fuerit ẏleg: ille cuius fuerit anuba ſub illo: ⁊ q̄rtū ſignū ſiccū. Et ſi hūiduꝫ fuerit: ſubmerget̄ ⁊c. Sꝫ ptho. remouet ī hoc vtile qōdā: ⁊ dixit ꝙ deſtruit mortē malā: ⁊ hoc ē cū fuerit fortuna ī.8. accidēt eni q̄ diximus: ſꝫ nō morietur.

℃ Uerbū.77. ſuꝑ eē corporis ⁊ alteratiōe ꝯplōnis eius: agilitate: hilaritate quoq̄ ⁊ amiſſiōe.

℃ Dirige gradum aſcendentem: accidentibus corporis ⁊ gradum partis fortune ſubſtantie eius: gradum vero lune ad eſſe corporis cuꝫ anima: ⁊ gradum ſolis poteſtati principum eius: gradum autem medij celi illis in quibus operat̄ ad vnum quenq̄ꝫ gradum annum.

℃ Hoc verbū ⁊ ſi planū ſit vt apparet: tn̄ reddit nos dubios ī gradu aſcēdēte ⁊ gradu lune. Per gradū.n. aſcēdentē ſcimus de eē corporis alteratōes ⁊ cōplōnes eius: ſꝫ ꝙ renouabit̄ ſuꝑ eā ex morbis ⁊ ſanitatibus. Et dirigemus gradū lune ad id qō erit corꝑi ex hilaritate ⁊ agilitate: ⁊ ꝙ ſit obediens aīe: ⁊ agūt ea q̄ ꝑtinēt ad aīam. Directio v̄o ꝑtis fortune ad id qō acqret vl̄ amittet. Et dirigemus gradū ſolis poteſtati vel dignitati quā hēbit a ꝑncipe vel rege ſuo ī bono vl̄ malo: quia ſi obuiauerit fortune gradus ſolis vel radijs eius: augebit̄ honor eius erga dn̄m ſuū. Si v̄o malo vl̄ radijs eius: minuet̄ honor eius. Et directio gradus medij celi nō fit ita. qm̄ directio ſolis ē tibi: ⁊ oībus illis q dn̄ant̄ tibi. directio v̄o medij celi fit tibi ⁊ oībus illis quibus dn̄aris: ⁊ directio ē ſicut diximus ꝙ cū fuerit ī medio celo: diriges per aſcēſiones circuli directi: qn̄ fuerit ī aſcendente: ꝑ aſcēſiōes regionis tue. Quod vero nō fuerit in aliquo iſtoꝝ: ꝑ aſcēſiones iſtaꝝ duaꝝ aſcēſionū gradum quoq̄ medij celi ad illō in quo ipſe exercet̄ ex opibus. gradum ſolis dirige dignitati quā habꝫ a rege ſuo: hec ſunt in vltimo capitulo libri alabra.

℃ Uerbū ſeptuageſimūoctauū ī ſignificatiōe pl̄te qn̄ ꝑuenit ad locum in quo ꝓmiſerit aliquid in natiuitate.

℃ Nil opatur planeta ī loco in quo nil ꝓmiſerit: nec ī loco ad quē nō ꝑuenit natiuitas.

℃ Indocti aſtrologi ſuſpicabant̄ ꝙ malus cū fuerit ī aſcendente vel ī medio celi ſiue ī quolibet loco natiuitatis vel figure faciat malū: ⁊ bonus eꝯ bonū: Sꝫ obſeruādū ē tā ī natiuitate q̄ ī reuolutōe ⁊ iterrogatione. Si pl̄ta ꝓmiſerit bonū vel malū ī initio natiuitatis illius: vel reuolutōis āni: vl̄ interrogatōis: ꝑficiet illō cū cōiunget̄ illi: aut aſpexerit illuꝫ. ⁊ ſi ꝑuenerit ad locū ī quo nō fuerit eius aſpectus ī initio eiuſdem loci: nō apparebit locus eius in illo. Cūq̄ ꝑuenerit pl̄ta ad aliquē gradū ꝑ directionē dabit ſc̄m nām ſuā: ſiue fuerit bonus vel malus. Itē pl̄te ī natiuitate qōne ⁊ reuolutōe promittūt aliqd ī locis vbi fuerāt ī prin° vl̄ aſpexerāt. Sꝫ ī locis ī quibus nō fuerāt: vl̄ ī locis q̄ nō aſpexerāt ī locis natiuitatis vl̄ reuolotionis vel interrogationis: nil ꝓmittūt. Ergo cū pla

neta fuerit in his locis corporaſtr.ſ.que non aſpiciebat i pri cipio ⁊ cū hoc non fuerit i locis in quibꝰ ꝑuenit eiꝰ directō vel directio gradus aſcendentis natiuitatis:vel alicuius al terius qui dirigitur nil operatur.

¶ Uerbū.79.in ſignificatione natiuitatis illius qui deſtru et ſubſtantiam regis.

¶ Cuȝ fuerit mars i.xi.fueritq́ȝ eius ſignificatio fortis in aſcendente:dñs natiuitatis īfidelis erit principi ſuo vel regi.

¶ Domus.ii.ſcḋa eſt a domo regia.Et eſt domus ſubſtantie eius.Cūq́ȝ fuerit in illa mars:ſignificat:ꝙ cā amiſſionis eiꝰ ſubſtātie erit aliquis q fuerit ex natura martis.Si itaq́ȝ fue rit marti in aſcendente aliqḋ teſtimoniū:ſignificat ꝙ dñs natiuitatis.ſ.natus erit occaſio illius amiſſionis.

¶ Uerbum.80.in ſignificatiōe turpitudinis coitus nati.

¶ Cum venus incorporabit ſaturno in natiuita te:fueritq́ȝ eidem in.vij.dignitas:erit natus im mundi coitus.Et hoc modo confert in alijs do mibus ⁊ in coniunctionibus vniuſcuiuſq́ȝ plīte: cū quolibet duorum malorum.

¶ Uenus eſt principalis cauſa coitus:⁊ precipue cū prefue rit ſeptime:q̄ eſt domus coniugij.Cū ergo iuncta fuerit cor poraliter ſaturno:incitabit natum vt preferat ſtuprū poſte riorem anteriori ⁊ in excitatione ſpermatis cum manu.Sȝ ſi fuerit ſaturnus orientalis:diliget cōfricationem cū pue ris:⁊ preponet nigros albis ⁊ flauis.Qḋ ſi fuerit infortuniū ex incorporatiōe martis:ſignificabit ꝙ nō ſit zelotipus:⁊ ꝙ coeat cū pluribꝰ pueris:q ēt coeant cum illo ⁊ cū vxore eiꝰ: ⁊ ꝑueniet vt fornicet̄ cū ꝓprijs filijs:⁊ agat cū eis cōtra le gē:⁊ cetera q̄ ꝑtinēt ad imūditiā:⁊ erit legis ꝑ̄uaricator.

¶ Uerbū.81.in ſignificatione finis temporis rerū.

¶ Hore accipiuntur ex.vij.partibus vel.vij.mo dis.Primo qḋ eſt inter vtroſq́ȝ ſignificatores. Scḋo qḋ eſt inter eos.ſ.aſpectu ⁊ ſimilitudie in figura.Tertio vt ꝑueniat vnꝰ coꝝ ad locuȝ al terius.Quarto qḋ eſt inter vnum ex illis ⁊ locū in quo eſt natura rei queſite:vt ſi queſtio fuerit de vxore primam querenti:vij.rei queſite.Qui to id quod proueniet ex dono planete poſt aug mētū vel ſubtractionē.Sexto:mutatio figure ſi gnificatoris rei cum directione:⁊ orientalitas ⁊ ꝙ huic ſimile fuerit.Septimo cum peruenerit plīta ad locuȝ q cōcordat illi ꝑ naturam.

¶ Per tpa intēdit tpa intentionum iterrogationū ⁊ īcepti onum.Quia p̄mū ē vt accipias qḋ ē inter vtroſq́ȝ ſignifica tores ex gradibus.Et verte eos ī dies ⁊ ī partes tēpoꝝ.Se cūdo vt dñs aſcēdentis eat ad coniunctioneȝ dñi rei q̄ſite. ſed perfectio eius erit cū ꝑfecta fuerit cōiunctio: ⁊ hec ē ꝑ fectio figure.Tertio vt ſciamꝰ:quādo perueniet dominus aſcendentis ad locū rei:vel dominus rei ad gradum aſcen denteȝ ex gradibus:erūtq́ȝ dies vel alie partes temporuȝ. Quarto qḋ eſt iter vnū ex illis ⁊ locum iterrogatiōis ꝑ mo tum eius ſm ꝙ ꝑuenerit ad illū in diebus ⁊ horis ⁊ non per numerū graduū:ſicut in tertia.Uide itaq́ȝ ī quot diebꝰ ibit dñs aſcēdētis:vel dñs domꝰ rei ad ipam domum rei.Quin to vt aſpicias qd valeat ſuſcipere dñs iterrogationis ex do no.ſ.tpis.7.ſicut aſpicit̄ alcobodeu in natiuitate qd det de annis:⁊ poſt aſpicias qd addēt vel minuant boni vel mali planete ꝑ aſpectū ⁊ qd remaneat ei poſt augmentuȝ vel di minutionem planetaꝝ.Ita aſpicit̄ in qualibet interrogati one almutaç quid habeat dare ex tempore.Et poſtea quid remaneat ei poſt augmentum ⁊ diminutionem bonoꝝ ⁊ maloꝝ planetaꝝ.Aſpiciāt nāq́ȝ qd addant vel minuant boni vel mali planete ꝑ aſpectū:⁊ remanebit ſicut dñi alco chodeu:⁊ erit hoc finis tpis.Sexto vt ſignificator ſignifi cet aliqd ī re queſita:⁊ qr forte erit retrogradus:nō poterit ꝑficere qḋ ꝓmittebat donec dirigat̄:⁊ erit hoc ſm q̄titatē temporis retrogadatiōis ⁊ ſtationis ſecunde.Silr ſi cōbu ſtus fuerit:expectādus eſt donec ſit orīētalis.Septimo ſi cut cū non apparuerint ſignificatores ī itinere ꝑꝑ diſcordi am ſignificatorū:eo ꝙ vnꝰ teſtificet̄ iter ⁊ nō alter.Et cum fuerit mas ī parte q̄ auxiliet̄ itineri:vel in domo itineris: incitabit viam.Uel ſeptimo vt appareāt ſignificatores in itinere ⁊ ſint equales:⁊ eat mars ad.4.cadenteȝ aut ad do mum itineris incitabit illud:nec ē illḋ tempꝰ p̄ter hoc.Hec lr̄a eſt melior predicta.Et ſicut dixi de itinere ita intellige in alijs queſtionibus.7.pro vnoquoq́ȝ gradu:qui ſunt iter dominum aſcendentis:⁊ domum rei.vel econuerſo:⁊ pone diem vel alia tempora:⁊ non ſunt alia p̄ter hec.7.

¶ Uerbum.82.in quibus ſignificatiōibus nō ſit iudicādū.

¶ Cum equales fuerint ſignificatores in re aliq̄ ⁊ in eius contrario.ſ.ꝙ tot ſunt ſignificatores fortes qui negant:quot qui concedunt: ⁊ eque fortes.Aſpice aſcendens coniunctionis vel pre uentionis:ꝙ ſi ibi equales fuerint:non feſtines dare iudicium.

¶ Inſipiētes aſtrologi ī oī iterrogatōe iudicabāt ſemꝑ per hoc qḋ eis p̄mū occurrebat:ide ſepius ī errorē cadebāt:ve rū in hac arte diſcutiūt ꝑiti:ſignificatoꝝ fortitudines:ↄcor dantiū iterrogatōi:⁊ illi diſcordātiū.Poſtmodū iudicāt ꝑ fortiorē:qḋ vt lucidius clareſcat ſub exēplo ponamus.Qui dam iterrogauit nos de itinere qḋ volebat agere:inueni muſq́ȝ ſignificatores iterrogātis:⁊ ſignificatores itineris ī ter quartū ⁊ ſeptimū:⁊ ſignificabat morā vl̄ ſtationem.In uenimus ēt ſignificatorē iterrogantis euntē ad cōiunctōeȝ ſignificatoris itineris:⁊ ex hoc ſignificauimus iter.Erat.n. ſaturnus ī tertio ab aſcēdēte:⁊ hoc īdicabat ſtationē.Opor tuit itaq́ȝ priuſq́ȝ loqueremur ī hoc diſcutere oēs ſignifica tores ſtationis itineris:q ſi equales fuerit:nō iudicabimꝰ: ſed ſi vnus fuerit alteriꝰ fortior:ꝑ illū iudicabimꝰ.Inde ait ptho.cū equales fuerit ſignificatores:obſua ſignificatoreȝ ↄiūctiōis vl̄ ꝑuētionis dñantē ī eiꝰ aſcēdēte:⁊ fac cū illo ſic̄ cū dño iterrogatōis:quē ſi iueneris ſm eē ⁊ modū ↄcordā tiū:ñ iudicabimꝰ ide:ſȝ differemꝰ doec iteret iterrogatōeȝ.

¶ Uerbuȝ octuageſimū tertiū ī ſignificatōe eoꝝ q̄ accidūt per horam adeptionis:etiā que accidūt per horā ītronizati onis:ideſt per aſcendens.

¶ Hora adeptionis dignitatis ē ei quod erit iter illum ⁊ principē eiꝰ.Hora vero ītronizatōis eiꝰ eſt modus eius in opere ſuo.

¶ Conuenerūt aſtrologi ꝙ hora adeptōis ſit ei q adipiſcit̄: ⁊ ei q p̄eſt illi.Et hora ītroniçatōis eiꝰ ē ei q adeptꝰ ē:⁊ q ſūt ſub illo.Et hec ē diuerſitas ꝓpter diſtantiā loci in quo mo rat̄ q adipiſcitur ⁊ q dat.Res autem in hoc adeo patet ꝙ nō eget expōne.Hora ītroniçatōis ē illa qñ aliqs ponitur ī dignitate vl̄ officio.Cū qs dat honorē alicui:ꝑ aſcēdēs ipiꝰ hore videmus qḋ eſt inter dantem ⁊ accipientem.i.vtrum in bona hora det ei.Hora vero que intronizatur:aſcēdens indicat quid accidit ei in dignitate illa.

¶ Uerbum octuageſimuȝ quartum de eo qḋ accidit ſuper res intronizati in officio vel dignitate.

¶ Cum fuerit dñs aſcendētis intronizatōis ali cuius.ſ.officij alicuius dignitatis mars: ⁊ ipſe

i ſecūda domo vł cōmixtus dn̄o ſecūde deſtruet ſubſtātiā eorū qb⁹ p̄eſt p̄cipue ſi fuerit dominus ſecunde iuppiter.

¶ Secūda ab aſcēdēte hora adeptōis dignitatis ē domus ſubſtātie eorū qb⁹ p̄eſt: Cūq3 fuerit mars i illa: ⁊ ip̄e dn̄s aſcēdētis ſigificat ꝙ rapiet ſubſtātiā eorū ⁊ malū eē eorū cū illo: Cūq3 p̄fuerit iuppiter domui ſecūde erit opus martis i illa pluſquā ſi p̄fuerit illi ſaturn⁹ qꝛ i alijs cū p̄fuerit loco tuebiť eū locū. ⁊ expellet ab illo et repugnabit ipediēte Juppiter aūt recedit a iurgijs: ⁊ largiť exigēti ab illo nec ſuſtinet nequitias vt tueatur res ſuas: Et ideo in hoc loco vtiliores ſūt mali.

¶ Uerbū.85. i ſubſtātia ītronizati vel p̄lati in qualitate expēſarū eius vel acquiſitionis.

¶ Cū cōmiſerit vel pulſauerit dn̄s aſcēdētis domino ſcđe diſpoſitionē ex eē laudabili cōſumet vł expēdet villicus vel p̄fectus mltū: Si vero fuerit ex illaudabili amittet. Cūq3 cōmiſerit dominus ſcđe dn̄o aſcēdētis diſpoſitionē lucrabiť. Qđ ſi fuerit ex eē laudabili: erit ex propria volūtate ppli. Si vero ex illaudabili erit cōtra velle populi ⁊ cum eius ira.

¶ Ptho. ponit aſcēdēs ⁊ ſecūdū i p̄miſſo verbo pplo: ⁊ eius ſubſtātie. Et i hoc docet nos ſigificationē eorū. ſ. aſcēdentis ⁊ ſecūdi ſup p̄fectionē: ⁊ ei⁹ ſubſtātiā: vn̄ adducūt i errorē illos qb⁹ occulta ē ſcia nārū: ⁊ aſcēdēs ītronizatiōis prefecti ſigificat ip̄m p̄fectū. Scđa vero ſigificat pplm: ⁊ eius ſubſtātiā: ⁊ oē cui p̄eſt priceps: Et nō ē aliqua dubietas: ſi fuerit mars domin⁹ aſcēdētis cū plte nō ifortunēt dignitates ſuas qui diſpgat ⁊ ipediat qcquid ē i ſecūda ex reb⁹ aliorū ⁊ ſaluabit qđ ē aſcēdētis: cui ip̄e p̄eſt: ⁊ hoc mō ſoluitur error: qui hētur ex verbo p̄miſſo. Qđ vero iquit i hoc verbo: Notū ē. qꝛ cōmiſſio diſpōnis dn̄i aſcēdētis dn̄o ſecūde ex eē laudabili: ⁊ ē vt eat ad cōiūctionez ſuā: ex ſextili vel trīo aſpectu ſigificat ꝙ p̄fect⁹ expēdet multū ex ꝓpria volūtate. Sed ſi fuerit cōiūctio ex eē illaudabili: hoc ē ex q̄rto aſpectu vel oppoſito ſigificabit amiſſionē nō ex ꝓpria volūtate. Cūq3 dn̄s ſecūde iuerit ad cōiunctionē domini aſcēdentis ex ſextili vel trīo aſpectu lucrabiť bono aīo illorū a quib⁹ ſuſcipit. Qđ ſi cōiūct⁹ fuerit dn̄s ſecūdi cū dn̄o aſcēdētis ex quarto vel oppoſito ſic lucrabiť ex raptu contra donātiū velle qꝛ ꝑ vi.

¶ Uerbum.86. in quattuor planetis per quos fit incremētum ⁊ deſtructio ⁊ tribus per quos habent mores indiuiduorum.

¶ Sol eſt origō virtutis vital' q̄ ē cordis. Luna ē origo virtutis nālis epatis. Saturnus origo virtutis receptiue. Juppiter virtutis creſcētis: ⁊ vegetātis. Mercurius virtutis imaginātis fātaſtice: ⁊ cogitātis. Mars virtutis iraſcibilis: ⁊ attractiue. Uenus virtutis cōcupiſcibilis: ⁊ appetitiue: Jđ Mercurius Mars ⁊ Uenus i natitate ſignificant mores nati ⁊ magiſteria.

¶ Philoſophi conuenerunt in hoc quod indiuidua ſuſcipientia effectum et deſtructionem: ſunt rami harum radicū vel ſecundum quantitatem operationis eorum in fortitudine ⁊ debilitate vel operatione. vt indiuidua rami: terre: ⁊ aque: ignis quoq3 ⁊ aeris. Et incrementum horuz indiuiduorum: ⁊ detrimentum fit ex virtutibus illorum ſecundum eorum commixtionem in fortitudine. Mores quippe omnes qui ſunt: largitas: auaritia: veritas mēdaciū: fidelitas: ⁊ infidelitas: ⁊ his ſimilia fiūt ex cōmixtione morum horum trium. Ex eſſe horum triū planetarum martis: veneris: ⁊ mercurij. Et ſimiliter magiſteria. Et iaz cōmemorauimus hoc totuz ſufficienter in alio libro extra: hunc. Jntentio capituli ē: qꝛ ꝑ q̄tuor planetas. ſ. ſolem: ⁊ lunam: ſaturnum: ⁊ iouem: fit incrementum ⁊ deſtructio oīs indiuidui aīalis. ⁊ per tres reliquos planetas: ſ. per martē: venerem: ⁊ mercurium: habētur mores nati.

¶ Uerbū.87. i diſiōe mēſiū ⁊ reuolutōe āni vſq3 ad aſcn̄s.

¶ Tēpus mutatōis ſignoꝝ i reuolutōe ex parte ſigni ꝓfectionis ſunt. xxviij. dies. ⁊ due hore: ⁊ xviij. minuta vni⁹ hore fere. Ex pte autē aſcendētis emiſperio. ſ. in oriente. xxviij. dies: ⁊ qnta diei fere: menſis vero ſolaris eſt a mutatione ſolis de gradu in quo fuerit natiuitas i gradū ſibi conſimilem in ſigno altero.

¶ Uult oſtendere nobis hoc: quot dies: notādū ē ꝙ ſignoruz p̄ſit ab aſcēdente ꝓfectionis: ⁊ ab aſcendente obſuato ad reuolutionem. Et que ſūt pūcta gradus ſolis in alijs menſibus ſolaribus ꝓpe v̄itatē. ⁊ ꝙ ſignū i quo cepit annus ſolaris: quē. ſ. reuoluim⁹ i aſcēdente: erit ſcđz ab illo. i quo incepit annus tranſactus. Et eſt vt dirigam⁹ ab initio ſigni vſq3 ad finē eiuſdē: ⁊ ꝯplebūť i āno ſolari. 13. ſigna in qb⁹ mutabiť nat⁹: ⁊ ſignificabiť eē illi⁹. Cū ergo diuiſerim⁹. 365. dies ⁊ quartā diei ꝑ. 13. ſigna exibūt. 28. dies ⁊. 2. hore: ⁊. 18. mi^a vni⁹ hore fere: 2^a min⁹. ⁊ hoc eſt tp̄s i quo morabiť ꝓfectio i vno quoq3 ſigno: donec moueť ab illo ad ſignuz qđ ſuccedit illđ: ⁊ diciť mēſis ꝓfectionis. Qꝛ aūt ex pte aſcendētis eſt hora reuolutōis eius eſt. Qm̄ annus qui eſt ex. 368. diebus ⁊ quartā diei fere: cū diſtributus fuerit ꝑ. 13. ſigna: ⁊ decimā vnius ſigni fere: a minuto aſcēdentis obſuato i reuolutione vſq3 ad aſcendens in quo incepit annus ſequēs. Accident vnicuiq3 ſigno. 28. dies ⁊ qnta diei fere. Tēpora quidem menſis ſolaris ſunt diuerſa. Et ſunt ab ingreſſu ſolis i minutū i quo fuerit hora natiuitatis: vſq3 quo ꝑueniat ad ſimile illi i ſcđo ſigno ab illo. ⁊ vniuſcuiuſq3 iſtaꝝ partiū ꝓprietatē patefecim⁹ iā i libris noſtris iudiciorum.

¶ Uerbū.88. i directōe ptis fortūe i annoꝝ reuolutiōe.

¶ Cū voluerimus dirigere partē fortūe i aliquo annorū reuolutōis: accipiem⁹ a loco ſolis in locū lune in natiuitate: ⁊ proijciem⁹ a gradu aſcēdente anni reuolutionis.

¶ Ptho. eiuſdē verbi ſciam collegit i hoc verbo: ita ꝙ non oꝫ nos qcq3 addere i ſuo verbo. Jā ēt commemorauit hoc dorothius: ⁊ vocauit eā ptē lūe. Un̄ rep̄hendūt eū quidaz: ignorātes ei⁹ itentōez. Sz h̄ ē dirigere ptē fortūe i anno reuolutionis ad fortunas ⁊ ifortunas: necnō ad coꝝ radios.

¶ Uerbum.89. de inuentione domus patruorum ⁊ dom⁹ filiorum ⁊ fratrum.

¶ Eſſe aui a. vij. ⁊ eſſe patruorum a. vi. ⁊ hoc modo in ceteris.

¶ Jntendit cum quarta ſit domus patruz: ⁊ eſt ſeptima domus auorum: tertia vero cū ſit dom⁹ fratruz: erit tertia domus a domo fratrum: que eſt ſexta domus patruorum: ⁊ ſimiliter ſignificabit filios fratum. 7. quia eſt quinta dom⁹ a domo fratrum.

¶ Uerbum.90. in cognitione ſube rei occulte.

¶ Cum aſpexerit ſignificator aſcendens: erit genus rei occulte ex ſubſtantia aſcendentis. Si vero nō aſpexerit aſcendens: erit genus ex ſubſtantia loci ſignificatoris: ⁊ dn̄s hore ſignificabit co

lorē rei. Locus autem lune ſignificabit temp⁹ eius hoc eſt ſi fuerit ſuper terram: erit nouum: ſi vero ſub terra vetus. A domino quidem par tis fortune ſignificabitur tibi longitudo ipſius ⁊ breuitas. A domino vero termī gradus quar te domus: ⁊ a domino termini gradus mediȷ̄ celi ab illo ſcilicet eorum qui fuerit ī angulo: ⁊ domino termini lune natura rei.

¶ Significator quē itēdit ptho. nō ē lūa: nec ille qui ꝑfue rit aſcēdēti tātū: Sed plāta cui iūgētur fortitudīes dignita tū ī aſcēdēte ⁊ ī locis lūinariuz ⁊ fuerit vacu⁹ curſu .i. nlli iunct⁹: Et nō cōmiſerit diſpſitionē ſuā alteri: Qđ ſi forte ille qui ꝑfuerit aſcēdēti: ⁊ locis aliȷs q̄ enūerauerim⁹: iūga tur alteri: ⁊ ille itez alteri. Et ille ad quē ꝑueīt cōiūctio vl tima: nō cōiūget alteri erit ſigificator poſtquā īuenerit eū ī ſigificatōe fortitudo loci ſui: ⁊ fortitudo ēt ī ſemetipſis. Se n⁹ēt ſubſtātie aſcēdētis ſi fuerit terreū: erit res occulta ter rea. vel naſcēs de terra. Et erit aquatica: vel ex mari ſi aq̄ ticū fuerit et factū erit ꝑ ignē: ſi fuerit igneū. ſimilr̄ locus ſignificatoris: Domin⁹ āt hore: Per horā itēdit tp̄a q̄ ſunt 12. ī die ⁊ totidē ī nocte oī die āni. Uidit etiā Ptho: ꝙ cū lu na fuerit ſuꝑ terrā erit nouū: ⁊ cū ſub terra vet⁹. Aliȷ nō ſu ſpicati ſꝫ ꝙ cū fuerit ſigificator oriētalis erit nouū: ⁊ cū fue rit occidētalis erit vet⁹: ⁊ ſm hūc modū ꝙ erit īter hec lo ca plāeta qui nō iūgit̄ alteri: ſed alter iūgitur ei erit ſignifi cator. Sigificatio ī longo ⁊ breui. Loqt̄ ex hoc ꝙ aliquis accepit vt ſi accepit aliqđ cui⁹ ꝑtes ſūt breues ⁊ clauſerit ī manu ex vitalibus: vt partē corticis auelane: quorū vnū ē lōgū aliud breue: Ubi dixit ptho. de termīs dixit de ſuis ⁊ nō de aliȷs. Et eius nā ē qđ ſignificat ei⁹ actio: vel paſſio eſt cū fuerit ſiccum vel humidū.

Additio.

¶ Uel ſignificatio. ſuꝑ lōgitudīe ⁊ breuitate eius nō vicit niſi haiz. Aliđ ī lōgitudīe ⁊ breuitate ſua: de quo accipit̄ il la ꝑs ſicut cū illud qđ accipit̄ ſit portio parua quā capiat al ma ex aiali aūt palma corticis auelane. Et hec eſt lōga: ⁊ h̄ ē curta ⁊ dn̄i termī: vult termīos Ptho. ⁊ nō alios. ⁊ nām ei⁹ ſemꝑ ſignificat actio vel paſſio: ſicut cum fuerit durū aut leue in alio molle.

¶ Uerbū. 91. egrotātis ſuꝑ peiorē ſignificationē eius.

¶ Deteſtabilius in ſignificatione egrotantis ē vt ſit ſignificator interrogationis ingrediēs ſub radios: vel vt ſit ꝑs fortūe īfortunata.

¶ Cū ꝓficient̄ ī ſigificatore q̄ diximus ī ꝓcedēti cap. ꝑerit eē egrotātis. ſ. ꝙ ſit dn̄s aſcēdētis ⁊ domin⁹ locorū lūinari um ⁊ ſol⁹. ſ. vacu⁹ curſu vt dictū ē ī ꝓcedēti cap. Cūqz volu erit cōburi mutatur ad amiſſionē oꝑis vel actiōis ⁊ deſtru ctionē: Pars vero fortūe cū īfortūata fuerit deſtruet vitā et nō deſtruit̄ vita alicui⁹ nec amittit actōes ſuas niſi qui preparatur ad mortez.

¶ Uerbū. 92: de minutiōe īpedimēti malorū in ſuo haiz.

¶ Saturnus orientalis egrotantes: mars vero occidentalis egrotantes minus impedit. ⁊ hoc modo erit augmentum ꝓſꝑitatis iouis ⁊: vene ris in ſetemptrione et meridie.

¶ Intēdit ꝙ īpedimēta malorū minuūtur ī ſuo haiz. Et ꝓ ſꝑitates fortūaꝝ augēt̄ ī ꝑte ſua. Et hi q̄ttuor plāte hn̄t q̄ttu or ꝑtes. Oriēs ē ſaturni: occn̄s martis: ve⁹hz meridiē iuppr̄ ſeptētrionē: Cū īuenerim⁹ plāeta haꝝ ꝑtiū ī aſcēdēte egrotā tis ī illa parte: vel in loco alio cui preſit: minuet malum de impedimento ſuo ⁊ augebit fortunam ⁊ proſperitatem ſui eſſe: mars minuit malitiam: cum eſt occidentalis: ſatur nus vero cum eſt orientalis.

¶ Uerbū. 93. vt obſeruemus primā cōiunctionē regū. dein de eē ꝯiūctōis ⁊ cōferre ſimul ne errem⁹ ī iudicio.

¶ Non preſumas aſſimilare figuras an̄ ſciaz an̄ ſimilationis poſitorū: q: regna .i. ſignificatiōes regnorū mutantur vl̄ variant̄ in omni coniūcti one: ⁊ cum certificaueris ordines: dabis regi ⁊ illis quibus preeſt: qđ debetur illis in vno quo qz tēpore: ⁊ ſaluus eris ab errore.

¶ Intēdit ꝙ cū plēs aſtrologi erāt ī collatōe eē regū: ⁊ ſolis ſolūmodo eē diuitū ⁊ nobilium. Per iouem tm̄: ⁊ per alias ſtellas erraticas in collatione malorū: ſignificabant altera tionem regum ſm alterationem figurarum vel fortunarū illorum planetarū. Premittunt quoqz mutationez rei. ſ. q̄ fit ꝑ aliquē planetaz vnū poſt aliuz: ⁊ oꝑari ꝑtermittebant ſm naturā ipſius. Cuius rei exemplū: ꝙ mutatū ē regnum ad martē: alterabitur itaqz eſſe regni in tp̄e ipi⁹ ſm altera tionē eius: ⁊ mutatū eſt opus ſolis vl̄ diminutū: ⁊ qcqđ ab aliȷs ſignatū eſt ī eſſe regū ꝑter martē. Incitauit itaqz nos ptho. vt obſeruem⁹ regna. i. ꝙ nos debem⁹ obſeruare p̄mā cōiunctionē q̄ ſignificauit regnū: deinde oēm cōiunctionē ⁊ conferre vel aſſimilare ſil̄: ⁊ ſic non errabim⁹. ⁊ ea ꝑ q̄ ſur rexit. i. planetas. ꝑ quos ſurrexit regnū: necnō ⁊ illa quibus ꝑeſt rex: ⁊ qui elegerunt. ſ. ciues: vt ſollicitemur ī obſeruati one motuū eoꝝ. ſ. ciuiū. ⁊ in oppōne vniuſcuiuſqz rei. ſ. ſtel le in loco ſuo. ſ. in figura coniūctionis: q: aſtrologus qui hoc poſtpoſuerit: errabit ī iudicio: eo ꝙ nō ꝯfert ſm ꝙ ē via. Et nō ꝙ phyci vocāt eē regū figuras vl̄ formas. In collatiōe eſſe regū iudicant eſſe regis per ſolē ſolūmodo. ⁊ eſſe diui tum per iouem ⁊ alias ſtellas. Et ſm ꝙ ſol ⁊ alie ſtelle mu tantur in ſignis ⁊ locis diuerſis ita iudicabant. Et in h̄ erat error: qm̄ ꝑtermittebant mutationē regis ⁊ regni que fit in qualibet cōiunctione. Naz reges mutantur ſm nām ſigni decimi ⁊ eius domini: ⁊ eē diuitū in qualibet cōiunctione.

¶ Uerbū. 94. in loco qui ſignificat qđ ē ī aīa īterrogātis.

¶ Locus fortior ſignificatoris ī interrogatiōe: ſi gnificabit qđ eſt ī animo interrogantis.

¶ Significator interrogantis eſt ille quē ꝑdixim⁹ ī. 90. ver bo. ⁊ locus in quo eſt de interrogatōe: eſt id qđ in ei⁹ aīo. Ut ſi fuerit in domo regia: querit de regno. Si vero in domo itineris de itinere: ⁊ ſic de ceteris domib⁹.

¶ Uerbum. 95. ī ſignificationibus figurarum vel fortuna rum in faciebus ſignorum cōmorantium.

¶ Forme ſemper accidunt vt id quod aſcendit ex gradu: ſimile ſit ei quod appeter natus. Et ſi militer id quod aſcendit in omni facie: harū ſi gurarum vel formarum ſimile eſt operi eius in alio. Et iam expoſuimus hoc in alio loco: ſcili cet in. xl. verbo.

¶ Figure vl̄ forme q̄ aſcedūt cū facieb⁹: ſcripte ſūt in libro dargenē. Et indi cōmendāt eas ⁊ aliȷs iudiciȷs preferunt. Ego qꝑpe vidi quoſdā q iudicabāt ꝑ illas ī his q̄ accidunt nato. Et noui etiā quendā cui⁹ natiuitatis aſcendens fuit ꝑ̄ ma facies arietis. Et plēs ſignificatores ei⁹ in terminis ſa turni. Erantqz ipſius indumēta ſplendida ⁊ mūda hn̄ redo lētia: ⁊ ipē ſplēdide viuebat. Accidit aūt ꝙ vna die cū ſede rē cū eo: erat. n. mihi familiaris: dixi ei ſic: hec qdē īdumēta ꝯria ſūt ſignificatorib⁹ tuis. Et ille ait qcqđ vides ego facio per oculos hoiuz. ⁊ ſi denudarē tibi deſideriū meū addiſce res: q: valde nitor ꝯ volūtatē aī mei: ⁊ ꝙ ſū ī maximo labo re. ⁊ ego dixi ⁊ oſtendi ei. Nullū ē dedec⁹ id oꝑari qđ ei⁹ nā exigit. Sz tūc ē maximū dedec⁹: cū mala ꝯſuetudo nāz ſu perat. Et ipē mihi dixit: Nil. n. ego qđ ī meo ſedet aīo. Nūc

quidē appeto vt amplectar nigrā aliquā vel aliquē nigruꝫ cum quo forem inuolutus in gualagna alba de pilis bircinis.ſ.albis texta: ⁊ hoc ꝑ arietē: et vt iacerē cū eo ꝑ noctē. ſcit tñ ds qꝛ ſemper abhorrui coitū virilē. Et lꝫ hoc apppetam nolo tñ reuelare volūtatē mei animi propter milites meos ⁊ hoīes circūſtantes. ⁊ hoc ꝓbant dicta indorū. Qꝛ i ꝑma facie arietis aſcēdūt q̄dā: quoꝝ vnꝰ ē vir niger inuolutus guadagna alba allegiſſe: vł iuuenes. vidi quoqꝫ q̄plura in fortitudine ſignificatorum iſtorū: quoruꝫ commemoratio ꝓlixa eſſet in hoc libro noſtro.

¶ Uerbum.96. in quibus terris vel locis cadunt retrogradatio vel planetaruꝫ directio: ⁊ effectus eclipſis: ⁊ in q̄bus natiuitatibus vel reuolutionibus ⁊ in ſigno ſuper ꝑdictis.

¶ Loca in quibus cadunt effectus vel opa eclipſis: vel ſigna: vel ſignificationes planetarum ⁊ ſtationuꝫ. Inceptionis quoqꝫ retrogradationis ⁊ directionis: ſunt anguli propinquiores locis eclipſis: vel qui ſunt circa loca eclipſis in natiuitatibus ⁊ reuolutionibus hominum ⁊ vrbiū quas ſignificant ⁊ anguli que ſub ipſis angulis edificate ſūt. Et natura in qua opabit̄: erit ſcđꝫ locū eclipſis: qđ expoſitum eſt in ſeptimo capitulo ſecūdi libri alabra. Et ſcđm indictioneꝫ figure ſtellarum. Et ſcđm naturam illius que fiunt in ſigno eclipſis ex ſtellis erraticis. Quantitas vero ipſius: ꝙ ſtellarum fixaruꝫ ſcđm quātitatē eclipſis in luminaribus. Et hoc modo loquere ſuper hec que apparent tibi de bono vel malo. Item loca in quibus ⁊c. hoc expoſitum eſt in q̄nto capitulo ſecundi libri alabra.

¶ Hoc verbum eſt valde abbreuiatū ⁊ obſcuruꝫ cōplectēs ſcientie iudicioꝝ partē. Et hoc eſt quod in mūdo fuerit effectus eclipſis cuiuſlibet luminaris: ⁊ ſtationū aliaruꝫ ſtellaruꝫ erraticarū: ⁊ inceptionū retrogradationū earū.ſ.que fiunt almudhebir in hora eclipſis: ⁊ directionuꝫ. Loca vero in quibus cadunt iſti effectus ſunt ſꝫ ꝙ ſignificat angulus qui eſt circa eclipſim: ſcilicet ex climatibꝰ ⁊ regionibus Et ciuitates ſuper quas ſignificat ſignum illius anguli in quo fuit illa edificatio.ſ.earuꝫ. Et illud quod ſignificat ille angulus ſuper natos illius ſigni in natiuitatibus hominuꝫ vel eoruꝫ reuolutionibus: ideſt. ſuper natos in quorum annis reuolutionum: angulus ille fuerit aſcēdēs: ⁊ id in quo cadet impedimentū vel ꝓſperitas erit ſm̄ locū eclypſis: ⁊ impedimētū ſtellarū fixarū: figurarū eius qui eſt in ſigno eclipſis. Qꝛ ſi fuerit eclipſis luminaris multa.ſ.ꝙ multuꝫ obſcuretur de eo: apparebit opus eius multū. Et ſi modica modicū. Proſperitas vero ⁊ impedimentuꝫ erit ſm̄ illum planetam qui ꝑfuerit angulo gradui ſtationis: vł retrogradationis: aut directionis.ſ. triū ſuperiorū fortuna fuerit vł infortuna. Itē loca in quibus cadunt ⁊c̄. Senſus eſt: ꝙ effectus eclipſis ⁊ planetarū qui ſūt in ſtationibus: ⁊ q̄ icipiunt retrogradari ⁊ dirigi in eclipſibꝰ: cadūt in hoībus ⁊ reuolutionibꝰ hominū ⁊ vrbiū: quoruꝫ hominū: ⁊ quaruꝫ reuolutionuꝫ: ⁊ edificationū: ſigna que ſunt circa eclipſim fuerūt aſcēdētia: ⁊ maxime in ciuitatibꝰ que ſūt de triplicitate eorum.ſ. angulus qui eſt propinq̄or eclipſi. Et etiā poteſt dici ꝙ ipſe effectus erit in ea parte mūdi cū eſt ꝓprior angulus: vt ſi fuerit in angulo orientis: erit in ciuitatibꝰ: quas ſignificant in oriente: ⁊ ita itellige in angulis medij celi: ⁊ occidentis. Sed in q̄nto capitulo ſecūdi libri alabra dixit Ptho. ꝙ effectus eclipſis eſſet in ciuitatibus: que ſūt de triplicitate ſigni eclipſis: vel que fuerūt fundate in ipſo. Et in hoc libro addidit ꝙ ſilr̄ erit ille effectꝰ in ciuitatibꝰ ⁊ ī hoībꝰ q̄ fuerūt ſub ſigno anguli q̄ erat proprior eclipſi. Et hoc ideo: qꝛ planeta q̄ habuerit plures dignitates in ſigno eclipſis ⁊ i ſigno illius: erit almudhebir. Et effectus totius eclipſis erit ſꝫ naturā almudhebir: ſm ꝙ fuerit directꝰ vel retrogradus vel ſtationarius. Sed ille effectus eueniet maxime in illis qui ſūt de natura ſigni eclipſis: ⁊ ſtellarū fixaruꝫ que ſunt in eo vel q̄bus īduit̄ eclipſis ideſt de natura planete qui eſt in ſigno eclipſis: ⁊ hoc eſt qđ ipē dicit hic: ⁊ in alio capitulo ſecūdi libri alabra. Et cetera leuia ſunt.

¶ Uerbum.97. in patefactione rei occulte per dominuꝫ cōiunctionis vel preuentionis habentē plures partes in aſcēdente.

¶ Dominus cōiunctionis vel preuētionis: cum fuerit in angulo rei q̄ſite: perficietur res. Et ſimiliter id quod volumus durabile vel ſtabile ꝑmanere. Cūqꝫ ſe occultauerit q̄ſpiā: ⁊ ipſe in angulo medij celi fuerit: apparebit occultās.

¶ Dominus coniūctionis vel preuentionis eſt planeta habens plures partes in aſcendente coniūctionis vel preuentionis.ſ. cuꝫ illis: ⁊ in gradu eius: ⁊ ipſe reuoluit̄ cuꝫ effectu humano. Et iam patefeci hoc in verbo.65. ⁊ ex ipſius natūra eſt vt occulta detegat: ⁊ alleuiet difficilia. Ob hoc cū fuerit in medio celi occultationis alicuius rei: apparebit qđ eſt occultuꝫ.

¶ Uerbum.97. in domino anguli anni aſcendentis: ⁊ quartaruꝫ menſiuꝫ: ⁊ ſignificatione ſuper ſementa: ⁊ fructus: et precium eorum.

¶ Dominus anguli coniūctionis ⁊ preuētionis necnō ⁊ quartarū anni: cum fuerit fortis erit corū eſſe qđ ſignificat.ſ. ſi fuerit in angulis vel in ſuccedentibus. Et cum debilis fuerit: erit vile: ſcilicet in cadentibus. Et ſimiliter cum fuerit velox curſu vel tardus.

¶ Omnes anguli aſcendentis anni ⁊ quartaruꝫ menſium de ſtellis erraticis eſt ille qui plures partes habuerit.ſ. in illis locis. Quoniam quomodo Ptholo. loq̄tur de domino coniūctionis vel preuētionis: ⁊ ego expono de domino q̄rtarū anni. Tu ergo cōmiſce ſm hoc ⁊ iudica. Et vnicuiqꝫ illorum eſt ſignificatio ſuper ſementa ⁊ fructus: ⁊ ideo inq̄t cum prefuerit aliquis eorum in angulo augebitur preciuꝫ omniuꝫ que ſignificabat. Qđ ſi fuerit cuꝫ hoc curſu velox perueniet ad perfectionē augmentationis precij. Si vero tardus medium erit in ſuo precio.

¶ Uerbum.99. in iaculis ⁊ ſintillationibus ſtellarū.

¶ Alnaezic.i. iacule ⁊ habētes comas ſunt de ſecundarijs ſtellarum ⁊ non ſunt de illis.

¶ Iam patefecimus in premiſſis ꝙ ſecundaria ſiderū ſunt res que contingunt a ſtellis in aere ⁊ vocāt eas arabes aſubuli: ⁊ alnaeçic: ⁊ ſunt iacula: eo ꝙ aſſimilantur illis in velocitate motus. Et certuꝫ eſt ꝙ de ſecundarijs ⁊ non de illis ſint.

¶ Uerbum.100. in mutatione aeris: ventorum: pluuiaruꝫ: fluuioꝝ: ⁊ eſſe cōditionis gentium.

¶ Alnaezic: ſignificat ſiccos vapores: cuꝫ ergo fuerint in vna parte ſignificabunt ventos accidentes in eadē parte. Et ſi diuiſe fuerint in oēs partes ſignificabunt diminutiones aquaruꝫ.ſ. ſiccitatē ⁊ turbationē aeris: ⁊ exercitus venientes ad illud clima: req̄rētes regnū illius climatis. Et ſunt contra id ſuper qđ cōuenerint.i. ſūt

contrarij legi in qua cōueniunt homines illius climatis. Comas vero habētes: ⁊ ſunt ille inter quas ⁊ ſolem: ſunt duodeciꝫ ſigna cū apparuerint habentes multos crines ⁊ fuerint aſcendētes vel apparētes in angulo ex angulis regni vl' regis: morietur rex eius: aut homo potēs in eo. Et ſi fuerint in ſuccedenti angulo deſtruentur theſauri eius ⁊ mutabit cōſiliatores ſuos. Qđ ſi cadētes fuerit ab angulis.ſ.regni multiplicātur carceres ⁊ infirmitates: critꝗ mors eorum quāmaxime ſubitanea.ſ.ſm maioreꝫ partē. Et accidet hominibus illius climatis detrimentuꝫ in conſilijs. Si vero habuerint comā.ſ.dudaucisba inſurget contra regem proditor vel hereticus. Cum igitur inueneris habentem vnam comam ſe mouentem: mouetur ſemꝑ tm̄ ab occidente verſus orientem: veniet ꝓditor de longe ad illud clima: Si vero fuerint immobiles: erit proditor ex aliqua ciuitate eiuſdeꝫ climatis.

¶ Jam patefecit Ariſtoteles in libro de operib' altis: ꝙ vapores aridi quotiens perueniūt ad etherem fiunt ſub ethere: ⁊ ſunt alnaeçic. Non ergo admirandū ſi earū apparitio ſignificet deſiccationes aquaruꝫ. Quoniaꝫ cōmemorauit Ariſtoteles in predicto libro de operib' altis: ꝙ ſubſtātia vēti eſt vapor ſiccus: ſignificabit cū fuerint alnaeçic ī vna parte: fore ventos in illa' parte. Cūꝗ diuiſa fuerint alnaeçic: in omni parte ſignificabit diminutiones aquaruꝫ: quia ariditas cuꝫ multiplicatur in aere minuunt̄ aque. Reminiſcor enim: quoniā in nocte.290.anni arabum diffuſe ſunt aſub multe. Occupauerūtꝗ aerem totuꝫ: ⁊ extincti ſunt homines: durauitꝗ plus quatuor horis: trāſacto nō modico tempore eiuſdeꝫ anni: imoderatam ſitim paſſi ſunt homines ⁊ peruenit nilus egypty ad.13.cubitos. Et minuta ē ad incōmodum hominuꝫ: quantitas.4.cubitoꝝ: creuitqꝫ preciū ānone: ⁊ cōturbati ſunt populi turbatione vehemēti: ⁊ terminatuꝫ eſt regnuꝫ Ptolemei regis egypti. Similiter in anno.300.arabū: diffuſe ſūt in omni parte aeris: ⁊ minutus eſt iterū nilus: ⁊ via aperta eſt ſuper egyptuꝫ ab occidente.i.a terra arabuꝫ per heubaça: ⁊ poſt hunc per claraamē. Acciditqꝫ īpedimētū magnū repugnātibus: īſurgētib' cū illis.ſ.egyptys. Ex habētib' vero comaꝫ: aſcēdit vna habens crines.ſ.duauebai: egypty paſſi ſunt multum. Et fuit in angulo ex angulis cōiūctionis: in qua iceptuꝫ ē regnuꝫ filioꝝ abeç. Obyt ergo abeç aneçir. In anno vero.92.quedam aſcēdit habēs comā: ⁊ durauit.11.noctibus: mouebaturꝗ omni nocte motu ſenſibili. Intrauit igitur fili' alchalig poſt hoc breui tempore: ⁊ prefuit egypto: ⁊ eius partib'. Accidiꝗ tūc in egyptuꝫ quicqd dixit Ptholemeus. Hoc eſt ꝙ malui exponere ex libro. Et credo ꝙ idoneus ſit ſuis rationibus: ⁊ ꝙ perfecta ſit eius expoſitio. Dico tibi ⁊ hoc dignum eſſe vt cōmittas euꝫ illi queꝫ doceat: ⁊ remoueas eum ab illo cuius intentio eſt ſolūmodo vt euꝫ habeat. Et qui putat eum ſcire cordetenus: ſi in archa ſua poſitus fuerit: difficile eſt enim illi laborare vt addiſcat euꝫ. Quapropter remouendus eſt ab hoc libro: ⁊ ab huic ſimili. Maximus nāqꝫ error foret ſi traderetur illi. Et ego deuꝫ precor vt te diligat: quoniam perfecta eſt huius libri tranſlatio. 17.die menſis Marcy.12.die menſis gumedi ſecundi: āno arabum.530.

¶ Liber Ptholemei quattuor tractatuū: cuꝫ Centiloquio eiuſdeꝫ ⁊ cōmento Haly: feliciter finit.

¶ Incipit liber Aphoriſmorum Centum Hermetis.

Dixit Hermes. Sol ⁊ luna poſt deũ: omniũ viuentiuꝫ vita ſunt. Multorum quidẽ natiuitates non habẽt hyleg. Sed quia ſol et luna aſcendens eorum ex dilectione aſpiciunt: eodeꝫ libero exiſtente eoruꝫ vita diutius elongatur. 1.

¶ Omnes natiuitates diurne confortantˀ per ſolem. Quando ideꝫ configuratur beniuolis. Nocturne vero ꝑ Lunã quando ipſa aſpicitur a beniuolis: ⁊ ſi hoc nõ fuerit: ſi tamẽ fuerint boni planete in angulis: ſic natiuitas eſt fortunata. 2.

¶ Mars cuꝫ fuerit dñs aſcendens in .10. prebet nato dignitatẽ atqꝫ potẽtiaꝫ: qbus cũ iniuria ⁊ crudelitate vtetˀ: ⁊ hoc vere infortuniũ dicitˀ potius q̃ fortuna. 3.

¶ Juppiter cõfiguratus maliuolis mutat eoꝝ maliciã ĩ bonuꝫ. Uenus nõ põt hoc facere niſi adiuuetˀ a ioue. ⁊ ideo ĩ augmẽtãdo bonũ ⁊ in ꝓhibendo malũ iuppiter multo melior venere reputatur. 4.

¶ Non poteſt facere aſtrologus commixtionem ſtellaruꝫ ſignificationum anteq̃ cognoſcat amicitias ⁊ inimicitias earum. Amicitia quidẽ ⁊ inimicitia earum eſt triplex: vna quidẽ ſm naturã: alia ſm domos: ⁊ tertia ſm aſpectus. 5.

¶ Opponitur venus merrcurio. Hic quidẽ ſermones ⁊ diſciplinas: illa vero voluptates ⁊ delectatiões amplectitur. Similiter ⁊ iuppiter marti. Hic quideꝫ vult miſericordiã ⁊ iuſticiã: ille vero impietatẽ ⁊ crudelitatem. 6.

¶ Magnoruꝫ principuꝫ facias ſignificatoreꝫ ſoleꝫ vel aliquem de ſuperioribus. Scribaruꝫ vero ⁊ ruſticoruꝫ ĩferiores planetas: ⁊ precipue lunam. 7.

¶ Aſpectus non poteſt diminuere ſignificationẽ coniũctionis. Cõiunctio vero diminuit ſignificationẽ aſpectus. Nã coniunctio fortior eſt aſpectu. 8.

¶ Nõ diffinias vel eligas aliquid exiſtẽte ſcorpione in aſcẽdente: nec cuꝫ anguli ſunt obliqui. Aut ſi mars ſit in eis: falſus enĩ eueniet diffinitionis euentus: ⁊ precipue qꝛ ſcorpio falſitatis eſt ſignum. 9.

¶ Fert a .6. vł a .12. loco mala beniuolus cũ ibi fuerit a maliuolus impeditus. 10.

¶ Rumores dicti luna exiſtente in prima facie ſcorpionis mendaces ſunt ⁊ compoſiti. 11.

¶ Eueniunt quãdoqꝫ in queſtionibus aſtrologoruꝫ iudicia non vera: vel ꝓpter erroreꝫ inſtrumẽtoꝝ eoruꝫ: vel ꝓpter interrogantis inſipientiam: vel quãdo ſol eſt circa graduꝫ medij celi: vel quando figure que rem concedunt vel denegãt ſunt equales. 12.

¶ Duꝫ luna erit meridionalis deſcendens in ſcorpione vel piſcibus non incipias fabricare. Cito eniꝫ huiuſmodi fabrica diruetur. 13.

¶ Oportet mercuriuꝫ per loca conſona: ⁊ per configurationes aliaruꝫ ſtellaruꝫ in natiuitatibus eſſe fortem ad hoc ꝙ natus habeat dignitatem. Mercurius enim per ſe planeta debilis eſt. 14.

¶ In ſignis qdẽ duorũ corpoꝝ victoria bona: deuictio autẽ mala: vtraqꝫ ſiquideꝫ duplicatur. 15.

¶ Non diffinias aliquid anteq̃ ſcias intentioneꝫ querẽtis. Multi quideꝫ interrogare neſciunt: nec poſſunt exprimere quod intendũt. 16.

¶ Cum interrogatus fueris de patre aſpice .4. de fratre .3. de filio .5. de vxore .7. Si vero interrogatus fueris ꝓ egro nullam aliam q̃ aſcendens aſpicias. 17.

¶ Luna cum peruenerit ad beniuoloruꝫ vel ad maliuolorum quadratos: ⁊ impedimentum ⁊ auxiliuꝫ erit dubium ⁊ timendum eſt: ne forte maliuoli quidẽ impediant: ⁊ beniuoli adiuuare nequeant. 18.

¶ In inceptione itinerum ⁊ redituum nõ ſit luna in aſcendente: vel in .4. vel in .9. ⁊ ſi non fuerit impedita: In introitu vero ciuitatis nõ ſit in aſcẽdente vel .2. vł .4. Similiter nec in introitu domus. 19.

¶ Tribus modis preſciuntˀ accidẽtia hominũ: vł ex natiuitate propria: vel ꝑmogeniti filij: vł ex interrogatione cũ affectu ⁊ ſollicitudine cognita. 20.

¶ Omnis ĩceptio facta cuꝫ planeta retrogrado ſi luna fuerit coniũcta cito deſtruitur: ⁊ ad peius eſſe deuenit cũ fuerit impedita. 21.

¶ Regum atqꝫ principuꝫ eſſe accipitur a ſaturno ⁊ ſole ⁊ a planeta exiſtẽte in .10. Auxiliatoruꝫ vero regis ab .11. Et auxiliatoꝝ ruſticorum a loco .2ᵉ. 22.

¶ Exitus regis aut principis ad itinera penitus reprobatˀ: cum cancer erit in aſcendente. 23.

¶ Gemini ⁊ Sagi obediunt capiti draconis ⁊ caude magis q̃ alia ſigna: ⁊ ideo grauiora mala in eis faciunt q̃ in alijs ſignis. 24.

¶ In natiuitatibus mulierum cum fuerit aſcendens aliqua de domibus Ueneris Marte exiſtente in eis: vel de domibus martis: venere exiſtente in eis: erit mulier impudica. Idem erit ſi in aſcendente Capricornum habuerit. 25.

¶ Sol recipit planetarum virtutes quando in aſcendente vel in domo medij celi iungitur cum eiſdem: hoc in nocte luna facit: ſimiliter cum eiſdem locis iuncta fuerit cuꝫ predictis. 26.

¶ Juppiter ſoluit ſaturni maliciam: quẽadmodum venus martis. 27.

¶ Cum fuerit interrogatio pro muliere ſimpliciter accipe ſignificationem a Uenere. Determinate vero a ſeptima. Et ſi pro inimico abſolute quidẽ a duodecima. Determinate vero a ſeptima. 28.

¶ In exitu cuiuſcunqꝫ ad pugnaꝫ ſed ſpecialiter regum ſit aſcendens aliqua domus ſuperioruꝫ planetaruꝫ vel ſolis: Et ſit tã ipſe q̃ dominus eius fortis: Dominus vero .7. debilis ⁊ impeditus a malis. 29.

¶ Luna ſaturno vel ioui iũcta lumine ⁊ numero aucta ad omnia erit bona. Si vero minuta fuerit ad omnia erit mala. Totũ ꝯtrariũ intelligas in venere ⁊ marte. 30.

¶ In mutuis ⁊ depoſitis caueas ne ſit ſub radijs iuppiter vel ĩpeditus a malis. Quod ſi ſic fuerit: nec ab ĩpeditione receptꝰ nulla vel modica reſtitutio ſequetˀ. 31.

¶ Euntes ad cõfigurationẽ maloruꝫ beniuole ex quacũqꝫ figura diminuunt aliquid eorum malicie: ⁊ per bonas quidem figuras magis: per malas vero minus. Maliuole vero euntes ad configurationem bonarum ex quadrato quidem vel oppoſito diminuũt aliquid bonitatis earum: ex alijs vero aſpectibus nihil. 32.

¶ Saturno quidẽ trãſeunte ab vno ſigno in aliud fiunt in celo diacohontes quod arabes vocant aſſub: vel quedam alia ſigna de natura ignis. 33.

¶ Temperantia aeris ex cõiunctione iouis ⁊ ſolis cõtingit maxime cum ipſa coniunctio fit in ſignis aereis. Ex coniũctione ſaturni ⁊ ſolis fit frigus. Et ex coniunctione ſolis et Martis in ſigno bicorporeo ⁊ ĩ tempore veris fit tenebroſitas aeris: ⁊ infirmitates frequenter contingunt. 34.

¶ Eſtiuo tẽpore cum Sol ingreditur terminum Martis fit eſtus: In hyemali ſiccitas ⁊ paucitas pluuiarum aderit. 35.

¶ Facias in natiuitatibus ⁊ queſtionibus virorum hyleg ⁊ alcocodem: ⁊ directiones eorum ⁊ maxime in queſtionibus regum ⁊ magnatuꝫ. Per ea enim ſciuntur accidentia eorum ſiue bona fuerint ſiue mala. 36.

¶ Aſcēdēs cū fuerit boni eſſe: dominus eius mali: ſanitatē quidem corporis indicat: anxietatem vero ⁊ triſtitiam animi Si vero fuerit ecōuerſo diffinias ecōuerſo. 37.

¶ Notabis ſemper configurationem ſtellarū: nō per ſigna: ſed per radios. 38.

¶ Utere luna in curandis oculis cuz fuerit aucta lumine ⁊ libera a malorum aſpectu. 39.

¶ Si pars fortune fuerit cū malo in q̃rto vel nono vel duodecimo. Remotis beniuolis mortē īdicat egrotanti. 40.

¶ Durabilia erunt bona vel mala cū fuerit ſignificator ſtationarius ⁊ in angulo. Tranſmutabilia vero de facili cum fuerit idē retrogradus: ⁊ in cadentibus angulorꝫ. 41.

¶ Eandez in ipediendo vim habet dñs.2.quā dñs.8.Similiter dñs.6.eandē quā dñs.12. 42.

¶ Marte occidentali in cancro nō aſpiciente ſaturnuz nec iouem: nec venerē: nec ſolem erit phlebotomator. Eodem vero modo marte exiſtēte in capricorno erit corruptor hominuz ⁊ ſanguinis effuſionis amator. 43.

¶ Errare contingit peritū aſtrologum quando de ſignificatore eius cui eligit eſt ignarus. 44.

¶ Saturnus per quadratum ſuper venerez eleuatus facit natos impudicos: ⁊ in mulieribus impatiētes. Si vero venus ſuper ſaturnum eleuata fuerit: faciet faciles ad mulieres ⁊ pronos. 45.

¶ Si fuerit in natiuitate alicuius mercurius in aſcēdente orientalis ⁊ velox: tunc natus ſit eloquens ⁊ in ſcientijs liberalibus doctus. Idem erit etiam ſi fuerit in ſagittario in proprijs terminis tali modo. 46.

¶ Angulorum primus eſt horoſcopus. Secundus mediuz celi. Tertius occidens: ⁊ quartus angulus terre. Reliquoruz vero locoruz primus eſt.11.deinde.2.poſt.5.deinde.9.poſt.3.poſtq̄.8.Sextus vero ⁊.12.ſunt peſſimi. 47.

¶ Niſi beniuolus planeta prohibeat quodcūq̄ dat mars reuocat. 48.

¶ Ad pſonas q̄bus ſupplicabis adaptabis planetas. 49.

¶ Horoſcopus vel planeta dum inuenitur in trigeſſimo gradu ſigni: ſignificatio eius eſt in ſigno ſequēti. Si vero in vigeſſimonono erit in ipſo ſigno. virtus enim planete in trib⁹ conſideratur gradibus: ſcilicet in quo eſt: ⁊ in precedēti ac ſuccedenti. 50.

¶ Oportet futura conſiderare a coniunctionibus planetarum: preſens vero vel preteritum a ſeparationibus eorundem. 51.

¶ Si iuppiter fuerit in cancro remotus ab aſcendente: nec ipeditus ab aliquo: erit quidez natus rationabilis ⁊ in ſciētia valde peritus: diliget tamen ſolitariā vitam: nec habebit laudem de ſcientia ſua. 52.

¶ Fiunt in mundo multa icōmoda quādo erit in vno menſe vtriuſq̄ luminaris eclipſis: ⁊ ꝑcipue in his locis in quib⁹ eſt ſignificatio eorum ſpecialis. 53.

¶ Luna tempore iceptionis itineris cū fuerit in via cōbuſta egrotabit peregrinus in peregrinatiōe ſua: vel aliquas graues moleſtias patietur. 54.

¶ Oportet in erraticorum directionibus: ⁊ non erraticarū tempus conſiderare. 55.

¶ Res paterna tranſit in filium duz ſaturnus fuerit fortunatus: ⁊ ex dilectione aſpexerit dominū aſcendētis magis ac amplius ſi fuerit dñs.4.loci. 56.

¶ Exiſtentibus beniuolis in ſignis in quibus nō habent dignitatez tranſfundetur horum benignitas. 57.

¶ Si mors fuerit almutaç in natiuitate: ⁊ nō fuerit iunct⁹ beniuolis ſignificat ꝙ natus incendiū patietur. 58.

¶ Donat felicitatē immēſam planeta beniuolus cū fuerit in propria domo receptus: Maliuolus vero abſtinet ſe a malicia multa duz fuerit taliter receptus. 59.

¶ Eger erit natus ⁊ debilis cum Mars ſuper Saturnum fuerit eleuatus. Si vero ſuper Martem ſaturnus: erit fortis ⁊ pinguis. 60.

¶ Si pars cōiugij viri ceciderit in ſignis obediētibus: mulier autem in iperantibus: mulier quidem imperabit viro: vir autem obediet mulieri: ſi autem econuerſo erit diffinias econuerſo. 61.

¶ Ex dilectione ſi fuerint domini triplicitatis cōiunctionalis luminis coniuncti adinuicem: primus ſecundo: ⁊ ſecundus tertio permanſibilem proſperitatem ⁊ triſtitiarum liberationem ſignificant. 62.

¶ Cum Mercurius erit in piſcibus in gradibus puteoſis facit natos inſipientes vel mutos. Juppiter vero in domibus Martis ⁊ in gradibus putei facit ſordidos ⁊ egenos ⁊ a perſonis militantibus leſos. In domibus autē ſaturni: et ſpecialiter in capricorno ⁊ in gradibus putei facit rigidos ⁊ omnibus odioſos. 63.

¶ Recipit naturā martis mercurius in domibus illius exiſtens: ⁊ ſi fuerit cōfiguratus eidem cadenti ab angulo erit natus amator venationis: diliget ludere in taxillis. Si vero cadēs nō fuerit erit bellicoſus ⁊ miles. 64.

¶ Exiſtentibus planetis ſub radijs cum infra.12.gradus ſoli proximi fuerint infortunantur: niſi fuerint in eodem gradu cum eo. Cum vero.12.gradus tranſierint exiſtētes oriētales ſunt fortes. 65.

¶ Terribilia mala operatur caput: cuz malis auget enī eorum maliciaz. Multa vero bona cuz bonis: per ipſuz eniz augetur eorum benignitas. Cauda vero ſicut in ſitu: ſic ⁊ ſignificationibus obijcitur capiti. 66.

¶ In loco.6.natiuitatis ſue ſi aliq̄s habet mercuriū cōuertetur a fide ſua in aliā. Et qui partē felicitatis habuerit ipeditaz: hic non erit firmus in fide ſua. 67.

¶ Signuz primū in ſignificationibus habet dominiū quādo per duo ſigna ſignificatio rei fiet. 68.

¶ A Luna initium omnis rei accipitur: omnis finis vero a domino domus ſue. 69.

¶ Si iuppiter in reuolutione annorū mūdi fuerit in ꝓpria domo vel exaltatione oriētalis in angulo: ⁊ expedit⁹ a malis penuriā annone ſignificat. 70.

¶ Timetur in egrotantibus cū luna ⁊ dominus aſcendētis fuerint ab.8.loci domino impediti. 71.

¶ Rixam contētionem aut litem nullo modo incipias cuz luna fuerit mali eſſe. Nam ſi tali modo contigerit eris proculdubio ſuperatus. 72.

¶ Omnis rebellis icipiens rebellare in principio anni obtinebit ſine difficultate dominium. 73.

¶ Luna exiſtente in ſignis ruminantibus: vel cōiuncta planete retrogrado non eſt bonum purgationibus vti. Hec.n. vomitum inferunt: vel alias leſiones. 74.

¶ Orientales planete bona exhibētes vel mala: cito dant: occidentales vero tarde. 75.

¶ Gradus ꝯiūctiōis luminariū ē media mora eclipſis. 76.

¶ In reuolutione annorū mundi multe difficultates erūt ⁊ prelia: cū in exaltationibus ſuis fuerint Juppiter ⁊ ſaturnus. 77.

¶ Eſto ſuſpicioſus atq̄ ſollicitus quando beniuolus eſt cū maliuolo: nec valde cōfidas ꝙ mali⁹ malicia penitus auertatur. 78.

¶ Duodecim ſigna ab aſcendente dependent: ⁊ aſcendens quidem ſignificat eſſe corporis: dominus vero eius eē animi. Studeas igitur omni modo: vt non ſint aſcendens et eius dominus impediti. 79.

¶ In ſignis fixis planete duz fuerint rem durabilez ſignificant. In bicorporeis vero dubiaz: in mobilibus conuertibilem vel ad bonuz vel ad maluz. 80.

¶ Utere in rebus clamdeſtinis luna ſub radijs non eunte: ſed exeunte. 81.

¶ Incidere vel induere nouas veſtes Luna exiſtente in ſi gno fixo: ⁊ ſpecialiter in leone: horribile ⁊ periculoſum eſt: etiam cuȝ fuerit in coniunctione vel oppoſitione ſolis: aut a malis impedita. 82.

¶ Habet in interogationibus luna magnam potentiam ni ſi fuerit aſcendens leo: aut ſagittarius vel aquarius. Dein de quidam eorum auferunt ſignificationem ipſius: Et pre cipue cum fuerit in leone vel aquario. 83.

¶ Eſt adhuc Saturnus ſub radijs: dum infra eundem ⁊ ſo lē .15. gradibꝰ exiſtit diſtantia. Idē intellige ⁊ de ioue. 84.

¶ Reprobatur in matrimonijs penitus luna in cancro ſi'r in virgine: preterꝙ in matrimonijs viduarum. 85.

¶ Maliuolus cum erit orientalis in domo propria vel ex altatione melior eſt retrogrado ⁊ impedito beniuolo. 86.

¶ Erit ĩpedimētuȝ circa illam partem corporis quaȝ ſigni ficat ſignū quod fuerit natiuitatis tēpore impeditū. 87.

¶ Tunc fiunt proſperitates immenſe quando domini tri plicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas ſūt in angulis vel ſuccedentibus angulorū in locis proprijs ⁊ ab aſpectu maliuolorum remoti. Et ſi dominus aſcendentis fuerit bo ni eſſe: magis ⁊ amplius erit bonum. 88.

¶ Idem faciunt planete per trinum: quod faciunt per ſexti lem: minus tamē in bonis vel malis infert ſextilis aſpectꝰ ꝙ trinus. 89.

¶ Saturnus infert mala cū tarditate. Mars vero ſubito: ⁊ ideo Mars reputatur Saturno deterior in nocēdo 90.

¶ Tunc dicitur magna coniūctio quando tres ſuperiores planete in vno de ſignis regijs coniunguntur: ⁊ tunc regna potentiſſima faciunt quando aſpiciuntur a ſole. 91.

¶ Reuelatur ſtatim verbum ocultum quod queritur: qñ Luna ⁊ planeta cui applicat ſunt in ſignis voceȝ habenti bus: ⁊ in .5. vel .3. vel in oppoſitionibus eorum. 92.

¶ Auget in .8. loco maliuolus ſuam maliciam: beniuolꝰ ve ro ibidem: neꝙ bona exhibet neꝙ mala. 93.

¶ Nunꝙ perficietur bonum vel malum niſi quando pla nete beniuoli vel maliuoli in natiuitate vel in reuolutiōe lunam aſpexerint per quadratum. 94.

¶ Si Mercurius in .6. fuerit impeditus: natus in carcere morietur. Si ſaturnus in .12. includetur ⁊ Uenus in .8. pre cipitium patietur. 95.

¶ Timendum eſt in principio egritudinis: cuȝ ſol in die: ac Luna in nocte fuerint impediti. 96.

¶ Uariātur ſemper ſignificationes ſtellaruȝ quando in cō figurationibus earum adinuicem ipſarum latitudines va riantur. 97.

¶ Luna in .4. vel in .7. vel .9. vel .12. indicat cauſam illam iam interrogatam fuiſſe. Idem indicat ſi ſeparata fuerit a Mercurio. Si vero fuerit aſcendens ſignum bicorporeū ⁊ luna ſimiliter in ſigno bicorporeo iterum ipſa cauſa que retur. 98.

¶ In propria domo vel exaltatione: ſi fuerit maliuolus: li cet cum tarditate tamen exhibet bonum finem. Si vero idem in aſcendente fuerit impeditus quamuis in domo ꝓ pria: vel exaltatione infert tamen impedimentum: ⁊ malū finem. 99.

¶ Terminatur finis euentuū omnis inceptionis omniūꝙ dubitabilium ipſius per hos ſignificatores: videlicet per .4. locum: ⁊ dominum eius: ⁊ per planetam: ſi forte fuerit in eodem. Item per luminare cuius erit auctoritas: ⁊ do minum eius. Et per planetam cui luminare ipſum coniun gitur ⁊ dominum eius. 100.

¶ His ⁊ alijs que tibi tradidi Clariſſime vtere: ⁊ cuȝ ſobri etate vtendo: nunꝙ errabis. Cum dei auxilio. Amen

¶ Explicit Liber Aphoriſmorum centum Hermetis.

¶ Quāuis ego viderī magnā ꝑtē harū ſtellarū aliter ſe ha bere. i tabulis alphōſi regis ꝙ̃ ſcripte ſint ĩ h̄ libello tā quo ad latitudīes ꝙ̃ quo ad loca earū: nolui tñ aliter ⁊ ego illas ſcribere ꝙ̃ ĩ exēplaribꝰ concorditer īueneriȝ ne pſūptuoſe mu taſſe imputarer dicta ſummi hermetis cui libellus iſte tali inſcriptione aſcribitur.

¶ Incipit liber hermetis capitis omniū phꝫoꝝ de iudicijs ⁊ ſignificatiōe ſtellarū beibeniarū in natiuitatibus.

Dixit hermes ego dicā vobis de rebꝰ fortūe Unū hēbitis letitiā ⁊ magnū ꝓficuū ex eis: ⁊ hoc ē de rebꝰ ſecretis q̃s deꝰ poſuit ⁊ cōpo ſuit ĩ ſtellis q̄ dicunt̄ beibenie: ⁊ dedit regi men eis ſup nos: ita ꝙ cū ſint in codē gradu i aſcēdēte vl' i .10. vl' i .7. vl' cū ſole i eodē gra du: vl' cū lūa: lȝ pl'e fuerit ĩfortunati i natiui te aut cadētes vl' male diſpoſiti: ⁊ erit aliq̄ ſtella ex ſupra di ctis in ſupdictis locis ſignificat altitudineȝ nati ſi deꝰ volu erit. Nā lȝ pl'e ſint male diſpoſiti i natiitate dū mō ĩpe ſtelle ſint in ſupradictis gnqȝ locis nō nocebūt: ſignificat eni ꝙ ꝑ ueniet ad illā dignitatē quā nō credebat aliqs: nec ĩ corde alicuiꝰ aſcēdebat. Et ſi īueneris eas cū alijs ſtellis i locis iā pdictis: ⁊ maxīe ſi fuerit ille ſtelle meridionales vel ſeptē trionales ſicut beibenia. Et maxime ſi fuerint in gradibus lucidis ſunt maioris fortitudinis. Ergo dicit hermes prin ceps ſapientū ꝙ natꝰ erit dñs ⁊ eleuatus ⁊ placebit oībꝰ eiꝰ eleuatio: ꝓſertim ſi illa ſtella beibenia in domo fortune: vl' in termīo fortune fortis fuerit. Et ego explanabo vobis qd ſonāt beibenie ⁊ earū iudiciū ⁊ fortitudinē in locis ſuis ĩſi gnis ⁊ gradibus: ⁊ ſuis cōplexionibꝰ cū ſtellis ſi deꝰ volue rit: ꝑp qd ſciēdū ꝙ mlte ſūt ſtelle beibenie q̃rū noīa loca ⁊ cōplexiōes in ſequētibꝰ declarabūt.

¶ Ueneris ⁊ mercurij.

¶ Reſpice ergo ſtellā q̄ dicit̄ albaiſelh: ⁊ eſt ĩ libra in .6. mi nuto meridiōalis: eſtꝙ de nā veneris ⁊ mercurij: ⁊ ē ex alta tionis p̄me: ſiue magnitudinis p̄ne. Et aſpice illā que dicit̄ brineti. i. vultur cadēs: ⁊ ē in ſagittario .24. gradu eiuſdem meridionalis: ⁊ ē exaltatiōis ſcđe de nā veneris ⁊ martis. Et aſpice illā que dicit̄ ſedulli. i. cauda galine: ⁊ eſt in aqua rio in duodecimo gradu eius ⁊ .15. mi. latitudinis meridio nalis: ⁊ eſt exaltationis prime de natura veneris ⁊ martis. Cū ḡ inueneris vnaȝ de iſtis tribus beibenijs in aliquo de iſtis quinꝙ locis: ſcilicet gradu aſcēdēte: vel .10. natus erit formoſus: ⁊ noiatus ⁊ diues: ⁊ magne ſciētie eleuatus phi loſophus: verſificator: mīſericordia plenꝰ cui placet cātus: habebit multos ſeruientes: amator ſapiētū: pacificus: ala cer: velocis reuerſionis: ĩtromittēs ſe in oibus bonis nego tijs: boni magiſterij: ⁊ ſubtilis in eo in oī tempore bene for tunatꝰ: verax homo. ⁊ qui ex igenio ſuo facit omnia: neclo quitur: nec facit aliquid niſi ingenio ⁊ ſcientia: amat qđ be ne loquatur de eo: homo grauis in ſuis actibus: dilecti elo quij: benefactor omnium: amator mulieruȝ: ⁊ hoc quando ſaturnus fuerit ſupra terraȝ orientalis ⁊ aſpexerit venerē. Et ſi inueneris vnā de iſtis tribus beibenijs in aſcēdente in natiuitate: ille natus acquiret ſapientiaȝ ⁊ leges ⁊ decre ta: niſi fuerit ſaturnus in aſcendente: quia damnabit illud. Et quando fuerit ſaturnus cum aliqua ex illis non in aſcē dente appetet natus epulari gaudere: ⁊ potare: ⁊ eſſe cū mu liere. Et ſi eſt ſaturnus in aſcendente cum ſole ⁊ venus in quarta domo vel fuerit cum venere ſaturnus: vel cuȝ ali qua ex iſtis tribus beibenijs in domo decima erit natus in fortunatus ⁊ cōtrarius ſupradictis oībus. erit. n. homo fri gidus: vl' homo nō habēs poteſtatē coeundi: vl' omnes nati eius erunt femine. Nam ille beibenie vertent̄ ad malum quando erit cum eis ſaturnus ⁊ venus in angulis: ⁊ ſi aſpe xerit beibenie ſaturnū a domo ſeptīa ⁊ venerē erit natꝰ ſa piēs ĩ phĩca: ⁊ ḡ poterit ſcire ſecreta ⁊ ītētōs libroꝝ ⁊ dōs ſcit.

Et ſi iupiter aſpexerit aliquē ex his trib⁹ beibenys addet natus in ſui foꝛtuna ⁊ ſui altitudine ⁊ ſublimitate eius. Qđ ſi iueneris mercuriū cū aliqua ex iſtis beibenys in aſcēdēte aut in decimo nat⁹ erit ꝓpha: ⁊ magnus in oculis hoīuꝫ: ⁊ erit phus ⁊ inuētoꝛ ſciarū: ⁊ ſciet bñ oēs res: ⁊ maxime illa que naſcūtur in climate bibilonenſi: ⁊ ſi natiuitas fuerit in nocte: ⁊ qñ videbis mercuriū ſic ⁊ mars i ſexto ſuo a dextro aſcēdētis fuerit: erit natus adoꝛatoꝛ ydoloꝝ ⁊ famoſus pꝛo eis: ⁊ loquetur verba pꝛophete: ⁊ faciet mirabilia: ⁊ deus ſapientioꝛ eſt in eo.

¶ Jouis ⁊ mercury. 3.

¶ Sūt alie beibenie que dicunꝷ cirnecir meridionales ī decimognto gradu libꝛe. zo. minuto exaltatiōis ſcđe de nā iouis ⁊ mercucy. Et alia beibenia q̄ dꝛ humer⁹ equi in. z9. gradu piſciū latitudis ſeptētriōal' exaltatiōis ſcđe de nā iouis ⁊ mercury. Et alia que dicit berthas i. z7. gradu. 5. minuto libꝛe exaltationis ſcđe de nā iouis ⁊ mercury. Si ergo iueneris aliquā de iſtis tribus beibenys in pma vel decima: ⁊ maxime illā que dicit cirnecir que eſt in libꝛa. nā illa ē foꝛtioꝛ alys duab⁹: lꝫ eadē ſit triū nā: ille qui naſciꝷ cuꝫ ea erit magnus in ſui aparētia foꝛtunatus rex amatoꝛ altaris dei verſificatoꝛ: malefactoꝛ: cito in lōgings terris nominabiꝷ: amatoꝛ boiuꝫ ſui regni. Et qñ alie due beibenie erūt in pꝛimo vl' decimo: nat⁹ erit amatoꝛ ſciētie: ⁊ verboꝝ liberalis: ſapiēs in verſib⁹: ⁊ famoſus in ſuo ſeruitio: phiſicus ⁊ rethoꝛicus: amatoꝛ dei: ⁊ gratiarū ſuſceptarū retributoꝛ: foꝛtunatus in auro ⁊ argēto ⁊ filꝫbus: ⁊ erit liberalis in oībus ſuis actibus ⁊ ſuis negotys: ſiue recipiat ſiue det: ⁊ maxime cuꝫ ſapiētibus ⁊ foꝛmoſis: ⁊ deus eſt ſapientioꝛ in eo.

¶ Jouis ⁊ martis. 4.

¶ Sūt alie beibenie ⁊ eſt vna in leone in. 6. gradu. io. minuto meridionalis exaltatiōis pme de nā martis ⁊ iouis: ⁊ eſt alia in ſcoꝛpione in gradu. i6. minuto. zo. ſeptētriōalis exaltatiōis pme de nā martis ⁊ iouis. Et ē alia in geminis i gradu. zi. minuto. zo. exaltationis pme de nā iouis ⁊ martis. Et eſt alia in geminis in gradu. 6. minuto. zo. meridionalis exaltationis ſcđe de nā martis ⁊ iouis. Et eſt alia in capcoꝛno que dicit vultur volans in gradu. 9. minuto. 30. meridionalis exaltationis pme de nā iouis ⁊ martis. Et ſi inueneris aliquā ex iſtis gnꝙ beibenys in aſcēdente: vl' decimo in natiuitate alicui⁹ magiſter erit milituꝫ. i. dux militie: ⁊ erit magnus in ſuis actib⁹: noīatus in lōginquis terris: accipiēs terras: ⁊ ciuitates ⁊ arreos donec fuerint in ſua poteſtate: ⁊ ei obedierint: diſtribuēs ea ꝑut vult: ⁊ oēs obediūt illi: ⁊ faciet hoīes lucrari: liberalis: laudat⁹ ab oīb⁹: foꝛtis ī regno: ſapiēs in ſuis negotys: amatoꝛ hoīuꝫ: ⁊ cōfidit in oībus: nō diligit litigioſos: ⁊ ſuccedit ei in oīb⁹ bñ que volet: ſenſat⁹: diues multe pecunie. amat qđ laudaꝷ: ⁊ amat qđ bene loq̄tur de eo: ⁊ moꝛieꝷ bona moꝛte: ⁊ erit famoſus: ⁊ deus eſt ſapientioꝛ in illo.

¶ Jouis ⁊ ſaturni. 4.

¶ Sunt ſimiliter alie beibenie: ⁊ eſt in gradu. zo. mi. 5o. tauri ſeptētriōalis exaltatiōis pme de nā iouis ⁊ ſaturni. Alia in gradu. zo. mi. 40. geminoꝝ ſeptētriōnalis exaltatiōis ſecūde de nā iouis ⁊ ſaturni. Alia in gradu. 3. mi. 5o. tauri meridionalis exaltationis ſcđe de nā iouis ⁊ ſaturni. Alia i gradu. zo. mi. 40. ſagittary ſeptētrionalis exaltatiōis ſecūde de nā iouis ⁊ ſaturni. Alia in gradu. z8. mi. 40. tauri: ⁊ ē alchibꝛa meridiōalis exaltatiōis pme de nā iouis ⁊ ſaturni. Si ergo inueneris aliquā de iſtis gnꝙ beibenys in aſcēdēte: vl'. io. in natiuitate alicuius nat⁹ erit diues ⁊ multe pecunie: ⁊ erit pecunia ſua in m'tis locis: amatoꝛ getis ⁊ letitie: ⁊ amat qđ bñ loquaꝷ de eo. Et ſi luna aſpexerit aliquā ex illis ⁊ fuerit luna in aſcēdēte: vl'. io. erit pietate plenus: ⁊ oꝛnamēto ſimplex: ⁊ foꝛtunatus: patiēs iniuriarū: ſapiēs in oibus: amat hoīes ⁊ amaꝷ ab eis. Et dixit hermes ꝙ illa que eſt in ſagitario lꝫ habeat omnia iſta in ſe tamē natus amat aues ⁊ beſtias: ⁊ erit bon⁹ equitatoꝛ: ⁊ habebit domuꝫ in q̄ hēbit aglas ⁊ aues m'tas: ⁊ deus eſt ſapiētioꝛ in illo.

Martis ⁊ ſolis.

¶ Eſt alia beibenia in gradu. zo. cancri meridionalis exaltatiōis pme de nā martis ⁊ ſolis. Et qñ erit hec in natiuitate alicuius: ⁊ maxime nocturna i aſcēdēte vl'. io. erit natus bellicoſus: ⁊ erit caput ⁊ pnceps pncipū ac iterfectoꝛ viroꝝ ⁊ i m'tis erit bell' ac iterfectiōib⁹: ⁊ ñ amat qđ ſit ſub aliq̄: iracundus erit ⁊ homo magni coꝛdis. Et ſi natiuitas fuerit diurna erit nat⁹ ſine pietate: ⁊ erit ꝺ̄ñus religioſis: ⁊ raptoꝛ oīuꝫ q̄ poterit: ⁊ diſtributoꝛ ſui: ſꝫ male ſenſatus: erit iratus: verboſus: rethoꝛicus: amicus regū: moꝛieꝷ pulcra moꝛte: ⁊ dꝰs eſt ſapiētioꝛ in illo.

¶ Martis ⁊ mercury. 4.

¶ Sunt alie beibenie ⁊ eſt vna in gradu. zo. mi. 40. cancri ſeptētrionalis exaltationis ſcđe de natura martis ⁊ mercury. Alia in gradu. 4. mi. z4. cancri ſeptētrionalis exaltationis pme de nā martis ⁊ mercury. Alia in piſcibus in gradu iz. mi. 30. meridiōalis exaltatiōis ſcđe de nā martis ⁊ mercury. Alia in geminis i gradu. 5. mi. 40. ⁊ eſt manus gemioruꝫ exaltatiōis ſcđe ſeptētriōalis de nā martis ⁊ mercury. Alia in virgine in gradu. zo. mi. 7. exaltatiōis tertie meridionalis de nā martis ⁊ mercury. Alia in gradu. 4. ſagittary de nā pdicta. Alia in piſcib⁹ in gradu. 5. mi. 5o. ſeptētrional' exaltationis tertie de nā martis ⁊ mercury. Si ergo inueneris aliquā ex iſtis beibenys in aſcēdēte: vl'. io. in natiuitate alicuius: maxime ſi fuerit natiuitas nocturna natus erit magiſter militū ⁊ ponet ſe in negotio dei: altus moꝛib⁹: ſenſus multi: ſapiēs in oibus: ⁊ amat ſapiētiā: ē famoſus in m'tis terris: amatoꝛ pecunie: ⁊ habebit pecuniā multā: diligit cōtra naturā pueros ⁊ puellas. Sed cui⁹ natiuitas erit cuꝫ aliqua ex iſtis de die erit audax in oībus negotys: pauce pietatis: mēdax: iroſus: nō diligit aliquē: deceptoꝛ: nō eſt m'tuꝫ ſubdolus: loquitur de eo oīs maluꝫ: occiſoꝛ erit falſus ī ſuo teſtimonio: fictoꝛ: nā aliud loquiꝷ in oꝛe ꝙ hꝫ i coꝛde: ⁊ deus ē ſapiētioꝛ in illo.

¶ Jouis ⁊ veneris. z.

¶ Sūt alie beibenie de nā iouis ⁊ veneris. Et eſt vna earū in. 9. gradu ⁊. 5. mi. aquary latitudinis ſeptētrionalis de natura iouis ⁊ veneris ac tertie magnitudis. Alia ē in. 4. minuto libꝛe latitudis ſeptētrionalis de nā iouis ⁊ veneris ⁊ magnitudis ſcđe: cū ergo inueneris aliquā ex iſtis i aſcēdēte: vl' in. io. i natiuitate alicuius erit nat⁹ foꝛmoſus: cōgregatoꝛ pecunie: ⁊ verecundātur hoīes de eo: amatoꝛ dei: amat ludos: ⁊ eſt ſenſatus: clara facie: ſemꝑ liberalis: pietate plenus: amat mulieres: ⁊ habebit de vxoꝛib⁹ multā pecuniaꝫ: ſublimis erit: verax foꝛtunat⁹: humide cōplexiōis ⁊ maxīe ſi aſpexerit eā luna: ⁊ deus eſt ſapientioꝛ in illo.

¶ Ueneris ⁊ ſaturni. 3.

¶ Sūt alie beibenie de nā veneris ⁊ ſaturni. Et vna earuꝫ eſt i. i7. gradu ⁊. i8. mi. leonis latitudinis meridiōalis de nā veneris ⁊ ſaturni: ⁊ ſcđe magnitudis. Jn. z7. gradu ⁊. i8. mi. leonis. eſt alia latitudinis meridionalis de nā veneris ⁊ ſaturni ac ſcđe magnitudinis. Jn. 3. gradu leonis eſt alia latitudis ſeptētrionalis de nā ſaturni ⁊ veneris ac ſcđe magnitudinis. Si ergo iueneris aliquā ex iſtis i aſcēdēte: vl' i. io. in natitate alicui⁹ natus erit foꝛtunat⁹ ⁊ diues: ⁊ faciet vltra ꝙ mādeꝷ ſibi: ⁊ in oīb⁹ qđ deſiderauerit faciet: erit turpis facie: verboꝝ humidoꝝ: amatoꝛ plātarū: ⁊ arationū: ⁊ ſeminū: ⁊ edificioꝝ: foꝛnicatoꝛ i reb⁹ mulierū: ⁊ qñ pueniet ad ſenectutē exaltabiꝷ: cōgregabit pecuniā ⁊ ſubhumabit eaꝫ: ⁊ q̄ret m'ta fercula: ⁊ erit aſtrologus in ſecretis ſapiētū nigros habēs oculos: dulcis eloquy: ⁊ de⁹ erit ſapientioꝛ in illo.

¶ Martis ⁊ veneris. z.

¶ Sūt alie de nā martis ⁊ veneris ſicut alolebarā que eſt in. z. gradu ⁊. zo. mi. tauri latitudinis ſeptētrionalis de nā martis ⁊ veneris ac ſcđe magnitudis. Alia eſt in. z3. gradu ⁊. 8. mi. tauri latitudis meridionalis de nā martis ⁊ vene

ris ac pme magnitudīs. Si ergo iuenerīs aliquā ex iſtis in aſcēdēte vl'.10. in natiuitate alicui⁹ erit nat⁹ fortunat⁹ ſuper oībus fortunatis: ⁊ diues ſup oībus diuitib⁹: ⁊ hēbit mltas ciuitates: villas ⁊ caſtra: opator mltarū operū: ⁊ hēbit multos officiales vl' ſcriptores: ⁊ erit famoſus in terra: ſicut ille ſtelle in celo. Et queadmodū dixim⁹ de exñtia ſtellarū beibeniarū in aſcēdēte vl'.10. domo: ita intelligēdū ē de exñtia earū ī gradu occidentis: aut in eodē grado cū ſole vl' luna. Debilitātur aūt iterdū iſte beibenie fortitudine aliarū beibeniarū: q2 qñ iſte beibenie que ſūt in tauro aſcēdūt: deſcēdunt ille q̄ ſūt in ſcorpione: ⁊ iſta duo ſigna habēt magnam fortitudinē in celo: ⁊ adiuuabit earū fortitudinē fortitudo dei. Et ſunt beibenie eleuate in oī climate ⁊ fortitudine. Et ſi ille q̄ fuerit in tauro fuerint in aſcēdēte: ⁊ ille q̄ in ſcorpione in.7. erit vxor ei⁹ diues ex parte viri ſui: ⁊ ſi ecōtra fuerit erit nat⁹ diues ex parte vxoris. Et dixit in natiuitate mulierū ꝙ ſi qua nata fuerit cū beibenia ſicut dixim⁹ in natiuitate viri erit famoſa famoſitate viri: ⁊ hoc in terris lōgiquis formoſa ⁊ timoroſa alijs: fortis in ope venereo ītātū ꝙ detrahit ſibiipſi. Et erit pulcritudo eius ſup oēs pulcritudīes ⁊ erit formoſior oībus formoſis. Et dixit hermes ꝙ ſi inueneris aliquā ex iſtis beibenijs in.9. vel.7. in natiuitate alicuius ipſa ad iter vl' ad matrimoniū opabit̄. Et ego opatus ſū: ⁊ nō inueni opus forte: ⁊ ideo nō ſcripſi iudiciū in eis: ⁊ qñ ac. epis partē forme in natiuitate alicui⁹ ſm beibenias: aſpice dñm triplicitatis ſolis in natiuitatibus diurnis: ⁊ in nocturnis dñm triplicitatis lune: ⁊ ſic peruenies ad quod queris ſi deus voluerit.

¶ Explicit hic liber hermetis philoſophi de fortitudie ſtellarum que beibenie dicuntur.

¶ Incipit centiloquium bethem. 1.

Hunc ichoabo librum de conſuetudinib⁹ in iudicijs ſtellarum. 2.

¶ Scias ꝙ quando planete ſūt retrogradi ſunt vt vir infirm⁹: ſtupefactus: ſollicit⁹. 3.

¶ Cadens vero eſt quaſi mortuus cui non eſt motus. 4.

¶ Combuſtus vt captiuus: īcarceratus: vituperatus abſq3 poſſe. 5.

¶ Stans ad retrogradationez vt ſanus a quo recedit ſanitas: ſed remanet parum de ea. 6.

¶ Stans ad directionez vt eger poſtꝗ conualeſcit ⁊ videt initium ſue ſanitatis. 7.

¶ Obſeſſus vt timens inter duos hoſtes .i. quando eſt iter duas infortunas. 8.

¶ Quando eſt inter duas fortunas vt homo comedens: bibēs: ſecurus ab omni malo ⁊ timore. 9.

¶ Quando īfortune aſpiciunt planetam a quarto: vel etiaz ipſe eas: eſt vt homo cui incipit iam ſua mors ⁊ vindicta ⁊ decoratio. 10.

¶ Quādo planeta eſt in aſpectu ſui hoſtis: eſt vt vir timens hoſtem ſuum. 11.

¶ Qñ ē cū hoſte ſuo: eſt vt vir pugnās cū hoſte ſuo. 12.

¶ Quādo eſt cum planeta ſibi amico ⁊ ſimili: eſt vt vir cui exhibet̄ hoſpitalitas ⁊ complexus. 13.

¶ Qñ eſt in domo ſocij ſui: eſt vir cū ſocio ſuo. 14.

¶ Quādo eſt cadēs a domo ſua: vl' a domo exaltationis ſue eſt vt vir abſens a domo ſua: aut ciuitate ſua. 15.

¶ Qñ eſt in domo ſua aut domo exaltationis ſue: eſt vt vir in domo ſua: ⁊ perficit̄ iudiciū ⁊ volūtas ſua ⁊ cōplet̄ quod vult fieri. 16.

¶ Quādo vero eſt in domo ſua aut domo exaltationis ſue retrogradus: eſt vt eger vir in domo ſua. 17.

¶ Quādo eſt cōbuſtus in domo ſua vel domo exaltationis ē vt vir quē īcarcerauit dñs ſu⁹ ī domo ſua aut rex ſu⁹. 18.

¶ Quādo eſt cadēs: eſt vir vexatus timidus. 19.

¶ Planeta fortunatus quādo eſt retrogradus eſt quaſi infortunatus ⁊ planeta fortunat⁹ cadens ab angulis: vel aſcēdentibus: eſt vt vir ſperans fortunā ⁊ nō inuenit. 20.

¶ Planeta fortuna qñ ē retrogradus: ⁊ ē cū infortuna conuertit̄ nā fortūe ad īfortunā: ⁊ corroborat̄ ī fortūa plīe. 21.

¶ Planeta īfortuna qñ ē ī domo ſua direct⁹: ⁊ ē cū planeta fortuna cōuertitur ab īfortuna ad fortunam. 22.

¶ Qñ planeta ē ī poſtremo ſigni ē recidēs vl' recedēs. 23.

¶ Quādo eſt in primo gradu ſigni eſt debilis virtutis in iudicijs ⁊ queſtionibus. 24.

¶ A primo autem gradu ad.15m eſt accedēs: ſ3 a.15° ad.25m eſt completus. 25.

¶ Si eſt in poſtremo ſigni eſt recedens: ⁊ tunc eſt vt vir recedens a domo in qua moratus eſt. 26.

¶ Planeta agreſtis in aſcēdente in quo habet auctoritatez eſt ſingularis in iudicio ⁊ diſpoſitione. 27.

¶ Planeta in domo nō ſua: ē vt vir ī domo aliena pulſans iā deprimitur iudiciū ſuū: nec eſt ei auctoritas. 28.

¶ Quando eſt cum ſole ſunt vires eius debiles ⁊ ſuū diminuuntur iudicium. 29.

¶ Planeta in poſtremo ſigni exiſtēs retrogradus trāſmittit iudicium ſuum ⁊ debilitatur lumen ſuum ⁊ aufert̄ ab eo claritas ſua. 30.

¶ Quādo eſt in domo ſua retrogradus ⁊ in gradu ſeptimo a ſole eſt vt vir in domo ſua ⁊ ſup ſe ē cuſtodia .ſ. vir potētior eo ⁊ affectat fugere tiorē ei⁹ ⁊ vituperationē ⁊ ſupbiā. 31.

¶ Planeta in domo inimici ſui ē vt vir ī domo alterius inter quos iam aduenit odium ⁊ ira. 32.

¶ Planeta in domo ſua direct⁹: liber ab īfirmitate ⁊ infortunis ſignificat perfectionem queſtionum: ⁊ perſcrutationis ⁊ complementu3 ⁊ cōſecutionez interroganti. 33.

¶ Qñ luna ſepat̄ a planetis ſignificat ſupra pteritū. 34.

¶ Qñ luna ꝯtinuat̄ cū planetis ſignificat qđ ē futurū. 35.

¶ Luna ſeparata a ſaturno accidunt ligationes ⁊ triſtitie: ⁊ inuentiones mali ⁊ caſus. 36.

¶ Luna ſepata a ioue accidūt gaudiū ⁊ letitia: amicitia: cōfirmatio dotiū addimētū in familia: ⁊ filijs: ⁊ ſeruis: ⁊ hereditatibus: additio etiā in cenſu: multiplicatio fortunarum diſſolutio infortunij ⁊ caſus. 37.

¶ Luna ſepata a marte accidūt rixe ꝯtrarietates mali rūores: dolores: ligamenta: mortes: effuſio ſanguis: falſa teſtionia: filij fornicatiōis ⁊ meretricū remotio ȥelotipie: vt in lectionibus cōceſſio ꝓhibiti: coitus maſculini: ꝓpoſitus mulieri: potatio vini paſſarū ⁊ vini ex quolibet inebriabili: vulnera: abſciſio natoꝝ: diſpoſitio ſyruppoꝝ qui faciūt deſcendere filios a matrice ad vuluā ⁊ planitiem terre. 38.

¶ Luna ſeparata a ſole accidūt egritudines ſollicitudo timor: mors: īcarceratio: inuētio mali: ⁊ decoratio: dolores: caſus: egritudo: ligatio: captiuitas: equitatus: exercitus populus res terribiles. 39.

¶ Luna ſeparata a venere accidūt fornicatiōes: ioci: riſus: geſtelationes: cantus: veſtimenta: ſerica: colorationes: varietates. 40.

¶ Luna ſeparata a mercurio accidūt ſm quātitatē aplicationis mercurij cū fortuna vel infortuna. 41.

¶ Luna aplicata cū aliqua planetarū ſignificat de futuro ſm aplicationē lune cum planetis. 42.

¶ Lūa mane fortūata laudabil'g q̄ſierit ī illa die đ negotio aut natiuitate illi gratū erit fortunatū ī oī iterrogato. 43.

¶ Luna mane infortunata aut corrupta queſitū in illa die non eſt gratum in queſtione: ⁊ quilibet natus non durat: ſi durat debilis eſt in vita ſua. 44.

¶ Luna iuncta ſaturno dies illa mala ī oī ope ⁊ q̄ōne. 45.

¶ Luna iūcta ioui dies illa bona ī oī ope ⁊ q̄ſtione. 46.

¶ Luna iuncta marti dies ingrata in oī opere. 47.

¶ Luna iūcta ſoli dies illa vitupanda ī oī ope: niſi ī eis que

vult aliqs abſcōdi ſiqs egrotauerit morieť illa cā. 48.

¶ Luna iūcta veneri dies illa grata in oī ope:ꝑcipue cū fuerit q̄ſtio de nuptijs ⁊ reuerſiōe mulieris diſſolute. 49.

¶ Luna iuncta cū mercurio dies illa bōa in oī ope: ꝑcipue paciſci dotes:obuiare ſcriptoribus:⁊ diſpāſatoribus:bonuz eſt emere:vendere:computare. 50.

¶ Quādo luna opponiť ſaturno dies vituperanda in omni ope:nō ē aptū ꝓponere in ea nec lucroſuz. 51.

¶ Qñ ioui dies laudabilis ī oī ope:ꝑcipue in regrēdo veritatem:paciſci dotes q̄rere de pactis imitari res: ſenuz cōputare diſpēſatorib⁹ res eūdo ꝓpe vl' longe bonū. 52.

¶ Qñ opponiť marti dies illa nihil in omni ope. 53.

¶ Qñ ſoli dies illa nihil in nullo ope bonum 54.

¶ Quando veneri dies laudabilis in omni opere ꝑcipue in coitu ⁊ rebus mulierum querendo amicitias ⁊ ſocietates earū:reuerti mulierē ſepatā bonū:aptū ēt ē iter agere. 55.

¶ Quādo mercurio dies media in omni opere. 56

¶ Luna in.4°.aſpectu a ſaturno dies illa laudabilis in oī ope:ꝑcipue obuiare regib⁹ ꝑncipibus regni: ⁊ nobilib⁹ nō ē bonū iter ī ea:exitus illaudibilis:eger morieť in ea. 57.

¶ Luna ī q̄rto iouis dies laudabilis:maxie ī determinādo vitatē ⁊ q̄rere ↄiugiū ⁊ aceſſuz ad nobiles: ⁊ bis q ꝑſunt regno fundare edificia:gratuz eſt exire die illa de quolibet facto:in illa die letabitur factor. 58.

¶ Luna in.4.martis illaudabilis in omni opere: maxime obuiare regi.querere negotiuz in illa non eſt bonū nubere: eger morieť aut exibit de eo ſanguis aut plaga. 59.

¶ Lūa i.4.ſol' dies vituꝑanda ī oī fcō:maxie obuiare regi ⁊ nobilib⁹ ⁊ q̄rere qd ē apō eos de negotijs ⁊ cauſis. 60.

¶ Luna in.4.veneris dies laudabilis in omni ope: ꝑcipue ſegregare ſe cū muliere:īduere nouas veſtes: exercere res nobilitatis:ludi:cōuiuij:cōiugij:coyt⁹:emptio beſtiarū:ꝑuorū:itrare balnea:ornare exire ad querēdū quietē. 61.

¶ Lūa ī.4.mercurij dies bōa ꝓponēdo vēdere emere miſceri regibus:cōputatio maioris domus: ⁊ librorūz legere libros ⁊ ſcientias. 62.

¶ Luna ī 6[li].aſpectu ſaturnij dies bona ⁊ obuiare ſenib⁹ et villicis:īſpicere in cauſis ſuis:⁊ negocijs:⁊ reb⁹ ſuis: ⁊ incedere ī decurratiōe ſuarū rerū:ↄcordare oī negotio determinādo ⁊ auditui viri ⁊ certe amicitie:⁊ miſceri magnis viris aſotiari ſuis cōſilijs al' cōſiliarijs. 63.

¶ Luna in 6[li].iouis dies bona cōcordare in illa obuiatiōe alcaldeis iudiciū iuſtoꝝ q̄rere numereū ⁊ oē op⁹ bonū:nubere:iter agere:miſceri nobilib⁹ ⁊ altl viris:firmare res grādes:ↄſtringere regnū ꝑſentari cōuiuijs ⁊ nuptijs. 64.

¶ Luna in 6[li]. martis dies bona:melius qḋ ē ī ea eſt obuiare ducib⁹ ⁊ ꝓuiſoribus armoꝝ:exercit⁹ diſtribuere arma ꝓuidere de bellis bonū ē uētoſare accipe ꝑtiri equos. 65.

¶ Luna in 6[li].ſolis dies bona:ꝑcipue obuiare ſenibus villicis ꝓuiſorib⁹ ciuitatis:obuiare regib⁹:ꝑncipib⁹ regis nobilis q̄rere negotia:cogere regnū īcedere in negotia ſua. 66.

¶ Luna in 6[li].veneris dies bona in oī ope:ꝑcipue in miſcēdo mulieribus ⁊ impuberib⁹ ſiue caſtratis maiorib⁹ mulierū dñabus:querere amicitiā q̄libet cōuiniū preparationē ſpectātium:induere nouas veſtes. 67.

¶ Lūa ī 6[li].mercurij dies bona:iocis ⁊ pactis dotū cōputatiōi:obuiatiōi villicoꝝ ꝓuiſorib⁹ ī oī ope ⁊ mercari. 68.

¶ Luna in trino aſpectu ſaturni dies bona in omni opere maxime obuiare ſenib⁹ dñis regni ⁊ regi laudabile:ī ea colere terras ⁊ fundare edificia:⁊ īſpicere ī reb⁹ antiq̄s. 69.

¶ Luna in trino iouis dies bona ī oī ope maxie q̄rēdo veritatē ⁊ determinādo oē opus bonū ⁊ amorem dei:ē bonū obuiare regibus alcaldibus ⁊ nobilibus. 70.

¶ Luna ī tertio martis dies bona in rixis:venatiōe: obuiare regib⁹:bonū emere beſtias diſponere de bellis: mittere nuntios:ꝑſentatiōes ī bello:electio acici ⁊ manipulaꝝ. 71.

¶ Luna in trino ſolis dies bona ī oī ope meli⁹ eſt in ea obuiare ſenibus regi opus terre ꝓuidere cuilibet operi:bonū obuiare principibus nobilib⁹:ligare vexilla:cogere regnū omne factum bonum. 72.

¶ Luna in trino veneris dies bona in oī ope melius ī ea ē queſtiones de ligatione cōnubij:⁊ īduere nouas veſtes eſt apta: ꝑparare ire ad tendas ⁊ cauſas:amoꝝ ſpōſalia emere beſtias ancillas:obuiare ſeniorib⁹:inſpicere in conuiuijs et nuptijs opari imagines ⁊ cauſas amoꝝ. 73.

¶ Luna ī trino mercurij dies bona ligare obuiare villicis ⁊ ſcribis ꝓuidere de oībus factis. 74.

¶ Saturnus in aſcendēte īfortunat queſtionē apud querētem ſi fuerit retrogradus apud queſtionē: ⁊ tadat:⁊ aggrauat deſolat ⁊ frangit. 75.

¶ Saturn⁹ in.10.terre q̄rentē:ſollicitat negotia fiunt cum fortuna:⁊ accidit in q̄ſtione corruptio. 76.

¶ Saturnus in ſeptima corrūpit queſtionē ⁊ facit contigere apud queſtionē corruptionē negotij: ⁊ mutat negocium ab infortuna ad infortunam. 77.

¶ Saturnus in q̄rta facit cōtingere ī q̄ſtione fortunā in ꝑncipio rei:⁊ trahit īfortunatū ad corruptionē. 78.

¶ Juppiter diſſoluit qḋ ſaturnus ligat. 79.

¶ Similiter venus quod ligat mars. 80.

¶ Qñ luna ſepať a fortuna ſoluit qḋ ligat mercurius. 81.

¶ Planete ſuꝑiores qñ opponūtur ſoli:īpediūt ⁊ corrūpūt negocia:⁊ impediunt queſtiones. 82.

¶ Saturnus in.4.a ſole ſignificat ꝓceſſuz negotij tamen terminat ad infornunā ⁊ corruptionē. 83.

¶ Saturnus in.4.iouis aut oppoſito ſuo aufert malū ⁊ diſſoluit oppreſſionem ſiue impreſſionē ſuam. 84.

¶ Saturn⁹ in.4.⁊ oppoſito ⁊ cōiūctiōe martis ꝓhibet letitiā ⁊ ꝑcipitat negociū ⁊ corrūpit ⁊ īpedit q̄ōnē. 85.

¶ Saturnus in.4.veneris:aut coniunctione: aut oppoſitione cōplet oēm queſtionē ī illicito ⁊ ī obediētia:⁊ ſi fuerit ꝑz diuerſitatez obediētie dico dicimus reuertetur aufert pudorem ⁊ corrumpet. 86.

¶ Saturnus in.4.mercurij aut oppoſitiōe:aut ↄiunctione corrumpit queſtionem ⁊ deſolat negocia: ⁊ facit ſuperfluere ſuperfluitatem. 87.

¶ Juppiter ī.4.ſaturni:aut oppoſitiōe:aut cōiūctiōe vetat eius corruptionē ⁊ vertit ab īfortuna ad fortunā. 88.

¶ Juppiter ī.4.martis aut cōiūctiōe: aut oppoſito ꝓhibet eius gnātionē:⁊ corruptionē ⁊ īpreſſionē. 89.

¶ Juppiter ī.4.veneris aut ↄiūctiōe aut oppoſitiōe ſignificat ſupra cōplemētū q̄ōnis ⁊ finē gratū cū illo. 90.

¶ Juppiter cū mercurio in quarto aut cōiunctiōe aut appoſitione ſignificat ſuper perfectionem queſtionum: ⁊ determinationē negociorūz ⁊ perfectionem ſuam ⁊ additionem fortune ⁊ res bonas. 91.

¶ Quando planeta īfortuna fuerit ī aſcendente ⁊ in ſecunda domo ſit fortuna querēs tranſmutabit ab infortuna ad fortunam. 92.

¶ Quando planeta fortuna fuerit in aſcendente: ⁊ ī domo ſecūda planeta īfortuna:mutabitur queſtio de fortuna ad infortunam. 93.

¶ Quando planeta fortis fuerit ī aſcendente ⁊ ī vno angulorū planeta mutabiť q̄ſtio de fortuna ad īfortuniū. 94.

¶ Quando dominus aſcendentis fuerit in via cōbuſta corrumpetur negociū ⁊ rogatum. 95.

¶ Qñ fuerit īfortuna ī.10.aut.4.ab aſcēdēte tremebūt corda ⁊ accidet īfortuna ⁊ ꝓuabiť q̄ſtio ⁊ recidet. 96.

¶ Quando planeta infortuna fuerit in aſcendēte: ⁊ in ſecūda domo ſit fortuna complebiť queſtio ⁊ minuetur negotium cum letitia ⁊ lucro famoſo. 97.

¶ Qñ planeta īfortuna fuerit ī aſcēdēte:⁊ in ꝑa domo ſit infortuna recedet q̄ſtio ⁊ ꝓcedet ad īfortunam. 98.

¶ Qñ aſcẽdẽs minuit̃ in aſcẽſionib⁹: ⁊ dñs ſuus ẽ in loco deſcẽdente in .6. aut .12. querẽs ſperabit res quas nõ cõſequet̃. ⁊ quãdo erit fortuna in .3. ab aſcẽdente ⁊ infortũa in aſcendẽte: q̃rẽs erit pue applicationis ad negocium. 99.

¶ Planeta quũ euenerit perdẽs de tpe aſcẽſionis querẽs conſequetur infortunaz in fine negotij ſui poſt determinationem eius ⁊ adeptionem. 100.

¶ Quãdo planeta infortuna erit in angulis receptus dabit ⁊ applicabit querẽtis negocium: tamẽ accipiet ab eo qd̃ dedit ſibi: ſcientia receptionis eſt quãdo fuerit planeta in domo ſui: aut domo exaltationis ſue ſaluus ab infortuna.

Explicit centiloquium bethem.

¶ Sequitur de horis planetaruz: ⁊ primo de hora ſaturni.

Cum fuerit hora ſaturni bonũ eſt emere res grauis nãe: vt ferrũ: ſtannũ: plumbũ: ⁊ oĩa metalla: ⁊ lapidẽ: ⁊ pãnos nigros: ⁊ incipere ortos fodere: ⁊ aliq̃s fraudes excogitare cõtra inimicos: ⁊ nõ eſt bonũ ſanguinez minuere: nec medicinã accipere: nec poteſtati loqui: nec plato monacho ypocbrite: nec piſcatori: nec venatori: nec alicui amico loqui: nec aliqd̃ murum cõſtruere: vel edificare: nullum quidem hominẽ incipe eſt bonũ: neq̃ aliquã ſocietatẽ facere: nec vxorẽ accipe: q2 nunq̃ erũt concordes: nec pannos incidere: nec nouos induere eſt bonum.

De hora iouis.

Hora iouis bonũ eſt emere ⁊ cãbiare argẽtũ: ⁊ oĩa negocia tractare que ptinent ad argẽtũ ⁊ pãnos açuri coloris mercari: ⁊ põtes ⁊ domos orõnis cã: ⁊ iter cã dñi bonũ eſt icipe cauſa etiã negociatiõis: nauigatiõis iter incipere bonũ ẽ: ⁊ medicinã accipe ⁊ ſanguinẽ minuere bonuz eſt: ⁊ loq de ↄcordia ⁊ pace ⁊ amicitia ⁊ poteſtate: ⁊ emere equos caſtanei coloris: ⁊ arma de açaro bonũ eſt: ⁊ telaz ordiri: ⁊ agrũ arare: ⁊ ſeminare: puteũ etiã fodere: murum cõſtruere ⁊ edificare. quid plura referas: oĩa bona opa bonum eſt incipe hora iouis.

De hora martis.

Hora martis bonũ ẽ emere arma: ⁊ equos ferrãdos ⁊ omnes equos aptos in bello: galeas armare: iter cauſa belli icipere ſiue p terrã ſiue p mare: ⁊ oẽs pãnos rubei coloris emere: medicinã vero accipe: ⁊ ſanguĩez minuere: iter icipe pp aliquã negociationez nõ ẽ bonũ: pterea bonũ ẽ oĩa opa q̃ ad ignẽ ptinẽt ſicut fabroꝝ cocoꝝ fornarioꝝ fornaſarioꝝ. ⁊ queadmodũ diximꝰ de hora ſaturni nõ ẽ bonũ icipe ſocietatẽ: nec vxorem firmare vel ducere.

De hora ſolis.

Hora ſolis bonũ ẽ emere aurũ ⁊ oẽs res aurei coloris ⁊ equos aureos: ⁊ optimũ eſt in ea hora loqui regi: ⁊ oĩbus potẽtibus: ⁊ bonũ ẽ poteſtatib⁹ iter icipe cauſa belli ⁊ icipe bellũ: ⁊ bonũ ẽ negociari pãnos crocei coloris: medicinã vo accipere: ſãguinẽ minuere: aut iter icipere negociationis cauſa: ſiue vxorẽ ducere: vel ſocietatẽ ↄducere vel facere vel cõtractare non ẽ bonũ neq̃ malũ.

De hora veneris.

Hora veneris bona eſt emere feminas margaritas ⁊ oĩa ornamenta mulieris: ⁊ ãnulos aureos: ⁊ oẽs res muliebres inuadere: diſponſare ⁊ vxorem ducere: ꝑfectiſſimuz eſt: emere quoq̃ equos albos ⁊ veſtimẽta alba: ⁊ medicinã accipere: ⁊ ſanguinem minuere: loqui reginis ⁊ nobilibus mulieribus bonum eſt.

De hora mercurij.

Hora mercurij bonũ ẽ emere omnes res pictas: ſcriptas: furmẽtũ: milium: panicuz: ⁊ omnes veſtes varij coloris que pertinent ad vſuz hominum ſpecies omnes: bonuz eſt emere bonbace: ſetã ſiue ſiricuz: ⁊ omnia opera que ſunt de ſerico: ⁊ incipere placituz facere: vxorez quoq̃ ducere ac ſocietatẽ facere: medicinã etiam accipere ſanguinez minuere optimũ eſt: iter quoq̃ cauſa negociationis facere: equos quoq̃ baleianos emere: ⁊ arma duoꝝ colorũ crocei ⁊ aurei: ⁊ veſtimẽta viridis coloris emere: telaz ordiri bonum eſt.

De hora lune.

Hora lune bonum eſt emere: mel: oleum: ficus: caſtaneas: nuces: amigdolas: lanaz: linũ: cãnapuz: ordeuz carnes porcorũ ⁊ omniũ animaliũ preterq̃ ouium: bonuz eſt etiã emere aues ad mercuriuz pertinẽtes: ⁊ oẽs beſtias que pertinẽt ad macellũ: iurare: deceptiones: traditiones: fraudes: ⁊ ingenia facere bonũ eſt. opera quoq̃ quoruz vis ſtabilitatẽ non eſt bonuz icipere: quorum vero vis celeritatem bonum eſt incipere.

¶ De ortu triplicitatuz: ⁊ primo de ortu p̃me triplicitatis.

Si fuerit in ortu aries Leo vl' ſagittarius: quia iſta ſigna ſunt ignea: bonũ eſt ſub eorum ortu incipere: ea que pertinent ad ignem ſicut fornacem icendere aurum: argentuz: plumbuz: ſtannuz: auricalcũ colorare: ⁊ contra fabricalia. ⁊ omne opus cuius vis celeritatẽ: nauigare: curſus equoruz facere: nunciuz mittere: vela erigere: puteum fodere: theſauros inuenire: ⁊ multa que numerari non poſſunt.

De ortu ſecũde triplicitatis.

Si fuerit in ortu taurus virgo vel capricornus: q2 ſũt ſigna terrea: bonũ eſt ſub eodẽ ortu omnia opera facere que pertinent ad terraz: vt eſt terraz arare: emere terras ⁊ domos: terram menſurare ⁊ diuidere veſtimenta: ⁊ emere ligna: ex quibus vis facere naues ⁊ omnia edificia ⁊ omnia opera facere cuius vis habere ſtabilitatez per ſeuerantiã ⁊ durabilitatem.

De ortu tertie triplicitatis.

Si vero aſcenderint gemini libra vel aquarius: quia ſunt ſigna aerea ſub eorum aſcenſu bonum eſt facere que pertinent ad aerem: vt arborez in naui ponere ⁊ in ipſam erigere: ⁊ antenas ⁊ vela preparare ⁊ extendere: ⁊ omnia opera que pertinent ad nauem: curſum equoꝝ ⁊ galearum ⁊ iter bonuz eſt incipere.

De ortu quarte triplicitatis.

Si vero aſcendens fuerit cancer ſcorpio vel piſcis: q2 ſunt aquatica ſigna: ſub eorum ortu bonum eſt facere omnia que pertinent ad aquam vt retia mittere in aquam: ⁊ omne genus piſcationis exercere: balneare ⁊ balnea conſtruere: ⁊ cluſa ad molendinum facere: ⁊ aquecurſus dirigere: ⁊ multa que enumerari non poſſunt.

De hora ſaturni ⁊ ſigno eius aſcendente.

Hec tñ diligentius eſt attendẽdũ q2 ſi fuerit hora ſaturni: ⁊ ſignum ſaturni aſcendat mirabile eſt facere omnia que dicta ſunt de horis ſaturni: ⁊ idem intellige de omnibus alijs horis ⁊ ſignis: ⁊ ſi potes concordes horas cum ſignis quia optimum eſt: ⁊ qd̃ diximus de ſaturno ſic intellige de omnibus alijs planetis.

Explicit de horis planetarum bethem.

¶ Almanſoris iudicia ſeu propoſitiones: Incipiunt capitula ſtellarum oblata Regi magno Saracenorū ab Almāſore aſtrologo: ⁊ a Platone Tyburtino tranſlata.

Aphoriſmoꝝ compendiolū Mi rex petyſti vt tuis ſatiſfaciā votis: laborē nequaq̄ſubire recuſaui. Scripſi equo aīo accipias q̄ſo.

¶ Signorū diſpoſitionū: vt dicā ab ariete fit initiū: vnū.ſ.eſt diurnū: alterum vero nocturnū. vnū maſculinū: alterū femininū. vnum leue alterū graue. I.

¶ Cuiuſq̄ planetarū ſeptē exaltatio in illo loco eē dicit: in quo ſubſtantialiter patitur ab alio cōtrariū: Ueluti ſolis in ariete: qui ſaturni caſus eſt. Sol enī habet claritatē: ſaturnus tenebroſitatē: ⁊ vt iouis in cancro in quo mars cadit. Quoꝝ alter cupit iuſticiā: alter vero ſignificat iniuſticiam: ⁊ ſic mercury in Uirgine: qui caſus eſt veneris. Alter nāq̄ ſignificat ſciētiā ⁊ philoſophiam. Altera vero cauſat alacritates: ⁊ quicqd eſt ſaporiferū corpori. 2.

¶ Significatio partiū circuli o Rex magne ſuper vnū ſolum eſt: ſicut ſignū ignee partis ſignificat ſuper ignē. Terree vero ſuper terram. Aeree ſuper aerē: ⁊ aquatice ſuper aquas. 3.

¶ Aries leo ⁊ ſagittarius: eſt triplicitas calida ⁊ ſicca: amara ignea: diurna maſculina: ⁊ ſignificat colerā rubeā.

¶ Taurus virgo ⁊ capricornꝰ: triplicitas terrea: frigida: ſicca. Nocturna feminina ⁊ ſignificat colerā nigram.

¶ Gemini libra ⁊ aquarius: triplicitas eſt aerea: calida: humida: ſanguinea: dulcis: diurna.

¶ Cācer ſcorpio ⁊ piſces: aquatica triplicitas eſt: frigida: humida: phlegmatica: inſipida: nocturna. 4.

¶ Fortune large ſunt ⁊ fideles. Infortune vero ſunt auare ⁊ infideles. 5.

¶ Fortune nihil cū labore dabunt alicui. Infortune vō qcquid dabunt abbreuiabunt ⁊ auferent. 6.

¶ Quando due cōiunguntur infortune fit ex eis fortuna pfecta: ſicut ex duarum fortunarū coniunctione: ⁊ hoc ſ̄m dicta Ptolemei. 7.

¶ Omniū aſpectuū planetarū melior eſt trinus ⁊ ſextilis: Deterior vero quartus ⁊ oppoſitus. 8.

¶ Nō prodeſt aſpectus trinus ⁊ ſextilis infortunarū ſicut nec obeſt quartus ⁊ oppoſitꝰ fortunarū. 9.

¶ Ex multis vite ſignificationibꝰ in hyleg ſignificat̄ multa ⁊ lōga vita: ⁊ purus ītellectus maximuſq̄ vigor. 10.

¶ Cuicūq̄ fuerit mercuriꝰ in radice natitatis in domo martis erit male ſuſpiciōis ⁊ feſtinus in ſuis negotys. 11.

¶ Cuicūq̄ fuerit mercurius in natiuitatis radice in domo ſaturni: erit magni ītellectus: longeq̄ cogitationis: ſapiens ⁊ philoſophus. 12.

¶ Nunq̄ erit pauper ⁊ inops: Cuius natiuitatis dominus fuerit Juppiter.

¶ Cuicunq̄ fuerint in aſcendente infortune turpē notā in facie patietur. 14.

¶ Nō poterūt eius oculi euadere ab īpedimēto graui: cuiꝰ in natiuitate ambo luminaria fuerint impedita. 15.

¶ Non amittet ſenſū in cuiꝰ natiuitate luna iuenit ad mercurium. 16.

¶ Cū fortune prefuerint natiuitati: erit natus largus ⁊ diligēdus. Si autē infortune prefuerint: auarus erit ⁊ abhorrendus. 17.

¶ Cui Saturnus in natiuitate prefuerit erit ſordidus: ⁊ cui mars fetidus. 18.

¶ In cuiuſcunq̄ natiuitate fuerint īfortune: in domo octaua: mala morte morietur. Si vero fortune ibidem fuerint in lecto ſuo migraturus eſt. 19.

¶ Nō congregabit pecuniā: nec theſaurizabit: niſi ille cuiꝰ aſcendentis dominus: ⁊ dominus quarte fuerit idē planeta. Sicut non lucrabitur pecunias nec diuitias: nec viuet ſplendide: niſi cuius dominus aſcendentis: ⁊ dominus decime: fuerint idem. 20.

¶ Non poterit inter duos eſſe dilectio: niſi fuerint in radice natiuitatis luminaria cōmutata: ideſt vt ſit vnū in loco alterius: in natiuitate ſocy ſui. Odioſi vero ſunt adinuicē: q in oppoſitis horū naſcuntur: ⁊ in oppoſitis ſignis vel quadratis vel dominis illorū ſignorū exiſtentibus in hūc modū: aut luminaribus ſe cōſpiciētibus illo modo. 21.

¶ Dominus quinti circuli.ſ.venꝰ ſignificat madefactiōes ⁊ pluuias: ſicut dn̄s ſexti.ſ. Mercurius itinera ⁊ mutatiōes ac peregrinationes ſignificat. 22.

¶ Qui acceſſerit ad regē luna in aquario: nec recipietur nec aliquo modo de eo curabit Rex: Si autē ad eū acceſſerit ipſa in piſcibus auertet faciē ſuam ab ipſo. 23.

¶ Nō erit bona ſanguinis minutio: luna in geminis ſicut nec erit cōueniēs vti ventoſis: luna in thauro. 24.

¶ Meliora ſigna in accipiendis laxatiuis ⁊ purgatorys ſūt aquatica: ſed coꝝ melius eſt ſcorpius: Deterius vero cācer exiſtimatur. 25.

¶ Melius ſignū in ſocietatibꝰ eſt leo. Deteriꝰ vō aries 26.

¶ Stelle fixe dāt dona grandia: ⁊ ex pauptate ſubleuāt ad ſublimitatē quā nō faciūt planete.7. 27.

¶ Perfectus medicus erit cui mars ⁊ venus fuerint in ſexta. Bonus vero cantor ille cui mercurius retrogradus cū venere in eodem ſigno. 28.

¶ Dominus quinti circuli.ſ.venus cū fuerit in primo gradu cancri faciet pluuias. 29.

¶ Cum planete pōderoſi fuerīt occidentales a ſole dabunt pbitatem circa finem vte: ⁊ econuerſo. 30.

¶ Qui emerit aliquid luna a capite cancri vſq̄ in finē ſagittary: emet care: ⁊ vēdetq̄ viliter: Ecōuerſo autē cū fuerit a principio Capricorni vſq̄ in finē Geminoꝝ. 31.

¶ Non eſt bona circuncisio luna in ſcorpione: ſicut nec bonus vomitus in leone. 32.

¶ Illius ſigni naturā in quo venꝰ fuerit: nato attribuet. Cū enī fuerit in leone: dabit amorē. In tauro cantus: ⁊ in ſcorpione coitus. Ratio eſt q2 leo habet cor: Taurus guttur ⁊ collū: ſcorpius veretrū. 33.

¶ Cuicunq̄ fuerit mercurius in duodecima erit ſapiens: magnuſq̄ philoſophus. 34.

¶ Cū in radice natiuitatis impedietur luna: ceciderintq̄ omnes domini triplicatū.5.hyleg: maxime vero pmus dominus triplicitatis aſcendētis: fueritq̄ in aliquo anguloꝝ infortuna: indicat nato vite paucitatē. 35.

¶ Dominus quinti circuli: ſcilicet Uenus: diſſoluit quod ligat dominus terty: ⁊ eſt mars.

¶ Dominus autē ſecundi: ſcilicet Juppiter: Diſſoluit que ligat dominꝰ pmi.ſ.ſaturnus: ⁊ hec ſignificatio eſt ſup res magnas. 36.

¶ Cum ceciderint omnes domini triplicitatū: fueritq̄ in aliquo angulorū vna ſtellarum fixarū exaltationis prime vel ſecunde: que ſit ex natura dominoꝝ triplicitatū pficietur ei nutritio ⁊ tranſibit eam. 37.

¶ Quod cadit ſuper lunā ex malicia martis ⁊ ipſa aucta lumine equale eſt ei quod cadit ſuper eam ex malicia ſaturni ipſa lumine diminuta. Hoc aūt capitulū res grādes ſignificat: nec ſcietur eſſe hereticoꝝ: niſi ex domino circuli ſecundi. Et dn̄s quarti circuli ſignificat ſuper reges. 38.

¶ In electionibus regū cōmendantur ſigna planetarum altiorum: ſicut in electionibus impotentū ſigna inferiorū planetarum cōmendantur. 39.

¶ Illa que fortuniū altius īdicāt: ſūt iuppiter: pars fortune: pars donationis: domus quoq̄ ſcda: ⁊ qui in ea fuerit eiuſq̄ dominꝰ: dn̄s etiā triplicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas: necnō dn̄s decime: ⁊ q in ipſa fuerit. 40.

¶ Cum ſignificator erit inter aſcendens ⁊ decimã erũt di
es ⁊ hore. Cum inter decimã ⁊ ſeptimã erunt ſeptimane et
menſes. Jnter autem ſeptimã ⁊ quartam: cum fuerit erũt
anni. 41.

¶ Dominus primi circuli: ſcilicet ſaturnus cum fuerit in ſi
gnis fixis faciet mortalitatem ⁊ cariſtiam: hoc autem ſapi
entes experti ſunt. 42.

¶ Cum volueris alicui eligere ⁊ non poteris differre: ſi lu
na fuerit ĩpedita pone ĩpediẽtẽ dominũ aſcendẽtis. 43.

¶ Melior ictiſal eſt in longitudĩe ⁊ latitudĩe. Fortune cor/
roborãt naturã boni: ⁊ vilificant naturaꝫ mali. Jnfortune
autem agunt contrarium. 44.

¶ Cuiuſcũqꝫ planetarũ natura ſupior fuerit: nõ ceſſabit ei⁹
actus: vſqꝫ quo ſit ibidẽ eius cõtrariũ. 45.

¶ Cũ nequeris electionẽ differre ponas aſcẽdẽs: ⁊ eius do/
minũ ſaluos: necnõ noĩa fortunarũ ponas ĩ angulo ⁊: quod
melius eſt in decimo. 46.

¶ Non nocet mars in peregrinationibus aquarũ: ſicut nec
ſaturnus in peregrinationibus terrarum.

¶ Jn itineribus ſigna fixa vituperantur: mobilia vero cõ/
mendantur. 47.

¶ Cum aſpexerit infortuna ſignificatorẽ fueritqꝫ retrogra/
da: ⁊ cadens: necnon in loco in quo fuerit peregrina: id eſt ĩ
nulla dignitatuꝫ ſuaruꝫ: ⁊ in ſigno contrario ſue nature in/
fert ſignificatori malum: quod nullus curare poterit niſi
ſolus deus. 48

¶ Cum mars appropinquauerit terre pacificabitur cuꝫ io/
ue: ſaturnus quoqꝫ ſic pacificabitur cũ venere: ⁊ luna cum
terre appropinquauerit: ⁊ eſt aſcenſio duaruꝫ partiũ in par
te vna. 49.

¶ Luna ſoli cõcordat cũ fuerit aucta lumĩe ⁊ numero. oĩs
quoqꝫ ſtella luminoſa ei cõcordat. 50.

¶ Quãdo mars debilitaẽ: venus cõfortaẽ: ſicut iuppiter ſa
turno debili: minuiẽ malitia ĩfortunarũ cũ in aliqua digni/
tum ſuarũ fuerit ⁊ ecõuerſo. 51.

¶ Cũ recipiet ĩfortuna fortunaꝫ non ĩpediet eam: maxime
autẽ cũ nõ aſpexerit eã ex quarto vel oppoſito nec fuerit ĩ
eodeꝫ ſigno. maximũ eſt planetarũ ĩpedimẽtum cũ fuerit
in locis peregrinis. 52.

¶ Oĩs planeta cũ in eodẽ pũcto ſoli ꝯiũct⁹ fuerit ibit feſti/
nanter: cũ ad eũ acceſſerit ibit pedetẽtim. 53.

¶ Fortius teſtimoniũ eſt Jctiſal lune ad planetã qui fuerit
in medio celi in aſcendente. 54.

¶ Cancer ſignificator eſt ſup aquas multũ mobiles: ſcorpi⁹
vero ſup aquas currẽtes riuoꝝ: piſces quoqꝫ ſup ĩmobiles
ſcilicet vt lacunas ⁊ puteos. 55.

¶ Omnis res que feſtinãter fit: ⁊ feſtinãter deſtruiẽ: ⁊ que
reiteraẽ eſt in ſignificatione martis. 56.

¶ Omne qđ feſtinanter fit ⁊ ſubito deſtruiẽ: ꝑmanetqꝫ diu
deſtructũ: eſt de nã ſaturni ⁊ martis. 57.

¶ Quicũqꝫ fuerit ex ſtirpe regali: ſi in eius radice natiuita/
tis fuerint duo ſoles erit regibus contrarius: ſeparabiturqꝫ
ab eis in operibus ſuis. 58.

¶ Cuicũqꝫ fuerit luna hora natiuitatis in tauro in minuto
aſcenſionis: ⁊ ſol in leone in aſcẽdente in minuto aſcẽſiõis:
ad magnã exaltationẽ perueniet. 59.

¶ Ea que accidũt in hoc ſeculo ſciuntur ⁊ inueſtigantur ex
magna fortitudine ſuperioris ſignificatoris: ⁊ ex ſua eleua
tione: ⁊ ſi ea non fuerit exquiritur a planeta: ad quẽ iuerint
omnes alij planete. 60.

¶ Siqđ ſignificauerit aliquis planetaruꝫ in natiuitatis ra/
dice: cũ diuiſio ⁊ dñs ad eũ peruenerit: apparebit eius ſigni
ficatio ſeu bona: ſeu mala fuerit. 61.

¶ Cũ dñs. io. retrogradabiẽ ab Jctiſal domini aſcendentis
nõ recipietur nat⁹ a dño ſuo: cũ dñs aſcẽdentis ⁊ luna fue/
rint in aſcẽſione ⁊ due fortune ſimiliter aſpexerint ſeſe ad/
inuicẽ erit natus multũ fortis ⁊ potens: nulluſqꝫ preteribit
eius mandatum. 62.

¶ A gradu aſcenſionis ſciuntur accidẽtia corporis: a gradu
partis fortune eſſe ſubſtãtie. A gradu vero lune eſſe corpo/
ris ⁊ anime deprehenditur. A ſolis autẽ gradu valitudines
eius: ſed a gradu medij celi magiſteria ⁊ opera dignoſcun/
tur: vnicuiqꝫ gradui da annum. 63.

¶ Fortunabiẽ eritqꝫ boni eſſe: necnõ potẽs ille cuius ann⁹
reuolutionis ſimilis fuerit radici: ⁊ cuius circulus in eadeꝫ
ſiſitudine fuerit in qua erit ipſo anno radicis. 64.

¶ Diurnuꝫ eſſe nati accipitur ex directione: aliter ex motu
dñi: aliter de die in diẽ eſſe. nati accipitur ex motu dñi ſigni
ꝑfectionis anni in terminis expoſitis dñi ſigni aliud die an
ni ad terminos expoſitos. 65.

¶ Cũ ſaturnus aſcenderit in altiori parte ſui circuli. i. in ſua
auge cõiungeturqꝫ luna ſoli in extremo mẽſis: ⁊ ipſa iuerit
ad eum: ſignificabit augmẽtuꝫ rei q̃ fuerit ex natura ſigni ĩ
quo ipſe fuerit. 66.

¶ Cũ fuerit planeta in ipſo minuto gradus oriẽtis: cõiungẽ
turqꝫ ei luna in eodẽ loco apparebit actus nature illius pla
nete ſeu bonus: ſeu malus fuerit. 67.

¶ Cũ aliquis planeta dominabiẽ alicui anno: ex annis mũ/
di: in ipſo gradu ſue exaltationis apparebit eius ſignifica/
tio: ⁊ eleuabiẽ rex in regione illa ⁊ in climate in quo ab ĩpo
ſignificabitur. 68.

¶ Jmpedimẽtũ mercurij a ſaturno dꝫ ĩpedire linguã nati
deterius autẽ ſi corporaliter cõiungatur. 69.

¶ Quãtus erit timor ſuper infirmũ cuꝫ fuerint luminaria
hora ĩterrogationis ſub terra. 70.

¶ Cũ fuerit vtrũqꝫ luminariũ in eodẽ gradu ſue exaltatio/
nis in ſuo dominio liberũ ab infortunijs erit nat⁹ toti⁹ mũ
di rex: ⁊ ſemen eius hereditabit terras ei⁹ obtinebitqꝫ mul
to tempore. 71.

¶ Cũ fuerit aſcendẽs alicuius natiuitatis mediũ celi mũdi
fueritqꝫ ſignũ mobile aries. ſ. vel cãcer: ⁊ ille gradus qui fu
erit ſup linea medij celi fuerit idẽ gradus in quo eſt exalta
tio ſolis vel iouis expandetur nomẽ eius per vniuerſaꝫ ter
ram: ⁊ diuulgabiẽ eius fama. 72.

¶ Hec ſunt illa que ſunt aptanda vel ex eis aptari põt: ſcili
cet aſcẽdens: pars fortune luminaria: ſignum cõiunctionis
eorũqꝫ domini: ſignũ domini hore: necnõ ⁊ locus rei queſi/
te: eiuſqꝫ dominus. 73.

¶ Ex dño exaltationis ⁊ diuiſore: necnõ dño alioꝝ diuiſoꝝ
radioꝝ: ⁊ ex domino anni: ex mutatione quoqꝫ planetaruꝫ
in locis ⁊ eorũ aſpectibus ſciuntur accidentia mundi in re/
uolutionibus annorum. 74.

¶ Cũ dominus. io. domus fuerit in. 8. timebitur ne mater
nati ex illo partu morietur. 75.

¶ Cũ fuerit dominus. 4. domus ĩpedit⁹ a domino aſcendẽ
tis timebitur ſuper patrẽ nati. 76.

¶ Nihil ꝓdeſt ꝑliãti cũ fuerit dñs aſcẽdẽtis in fortuna ⁊ re
trogradus: vl' ſub radijs: q ſilr ſi fuerit cũ. 7. vl' ei⁹ dño ob
tinebit in ꝑlio qui prius pugnare ceperit. 77.

¶ Jnfortuna ſuũ locuꝫ calefacit ⁊ impedit: ſol vero calefa
cit ⁊ non impedit. 78.

¶ Caue ne rex exeat ad preliuꝫ domino aſcendentis eunte
ad dominum. 7. 79.

¶ Cum fuerit mars cũ ſole in ſignis ſeptẽtrionalib⁹ erit ca
lor maximus: ſilr etiã cũ ſol ierit ad ſaturnũ in ſignis meri
dionalibus erit frigus maximũ ⁊ ecõuerſo. 80.

¶ Cũ ꝑuenerint infortune ad locũ cõuenientẽ nõ nocebũt
ſi non fuerit eius ſignificatio in radice natiuitatis: ⁊ ſimili
ter fortune non proderunt: cum non ſit ex eis in radice ſi/
gnificatio. 81.

¶ Impedimenta q̄ ventura ſunt in annis alinthie eueni/ent: cū peruenerit annus mundi ad corpora malorum vni cuiqȝ ſigno da annū. 82.

¶ Maius iſortuniū ſaturni eſt cuȝ fuerit in ſignis femininis: ſed martis cū fuerit i maſculinis. 83.

¶ Nullus debet expugnare ciuitatem cuius dominus fuerit dominus aſcendentis anni mundi. 84.

¶ Oportet in omni inceptione aptare circulū ad naturam eius quod qs icepturus eſt. 85.

¶ Non cōmendat̄ Ictiſal lune ad martem ex domibus veneris: nec ad iouem ex domib⁹ ſaturni ⁊ mercurij: neqȝ ad ſolem ex domibus ſaturni. 86.

¶ Ex maioribus fortunis eſt vt planete ſint diurni: orientales a ſole in ſignis maſculinis: planete vero nocturni occidentales a luna. 87.

¶ Cuȝ domini triplicitatis luminaris diei fuerint diurni ⁊ orientales: ab eo quoqȝ domini triplicitatis nocturni occidentales: ⁊ erunt aucti lumine: erit maius ſignū fortune et felicitatis. 88.

¶ Punctus orīētalis ſigtificat pueros iuuenes ⁊ vniuſcuiuſqȝ principia: mediuȝ vero celi reges legiſqȝ dominos: iudices: ⁊ etiam preliorū dominos. Septimuȝ quoqȝ ſenes atqȝ defunctos: Mulieres etiaȝ ac inimicos atqȝ omne venuſtum: Angulus autem terre patres ⁊ terras: locum etiaȝ in quo natus eſt infans. Horam quoqȝ mortis ⁊ ſepulchra demonſtrat. 89.

¶ Planete q dant grandes diuitias tres ſūt: videlicet Juppiter Sol ⁊ Mercurius. 90.

¶ Horrenda eſt oīs iceptio ab eo qui multarū fuerit diuitiarū: i oibꝫ medietatib⁹ i qb⁹ ipedita fuerit coniūctio vel preuentio: caueat igitur ab hoc. 91.

¶ Uniuerſalis q̄ſtio natiuitati aſſimilatur: Reuolue igit̄ annos eius: ⁊ ſuper eos iudica. 92.

¶ Gaudet ſaturnus in aquario: ſicut Juppiter in piſce: gaudet etiam mars in ſcorpione: ſicut venus in libra: ⁊ mercurius in virgine. 93.

¶ Sicut addit Geuȝabar ſuper naturam oīs planete q cuȝ eo fuerit: ita cauda minuit ex natura cuiuſqȝ planete: q cuȝ eo fuerit. 94.

¶ Fortior ſignificatio ſuper eſſe patris eſt primogenit⁹: et q ſequūtur dabūt ſimiliter aliquid ſignificationis. 95.

¶ Algebuthar fortior eſt i cauſa vite. Alcocoden aūt fortior eſt i alijs rebus. Donin⁹ vero radiorū fortior eſt q̄ algebuthar: ⁊ forſitan erunt eque fortes. 96.

¶ Cum morietur natus priuſq̄ trāſeat vna dies ⁊ vna nox erit ſicut abortiuus: ⁊ nullam habebit in aliquo ſignificationem. 97.

¶ Reges quorū negocia cito fiunt: ⁊ qui cito ſe vindicant: qui cito etiam perficiunt quod deſiderant: ſunt quorum aſcendens in principio regni fuerit ſignuȝ igneum: ⁊ ſimiliter medium celi: vel alterum fuerit igneum: alterum vero aereum. 98.

¶ Cū fuerit dn̄s aſcendētis in bono loco i terminis fortunarum: fueritqȝ domin⁹ termini boni eſſe colligatus ei dabit probitatem ei ac regnum ⁊ omne bonum. 99.

¶ Cū fuerit i medio celi ſignificator dirigetur per aſcenſionem circuli directi. In aſcenſione vero per aſcenſiones regionis. In eo aūt qd̄ eſt inter vtrūqȝ per vtrūqȝ: hoc qdem capitulū narrauit alchindus. 100.

¶ Cauſa fortunȩ ac proſperitatis eſt vt ſint domin⁹ dom⁹ ſolis: dominus domus lune: dominuſqȝ aſcendentis orientales: ſint ⁊ in angulis: ⁊ aſpiciant ſeſe ex bonis locis: id eſt ex trino vel ſextili. 101.

¶ Multū potens eſt ille cui ſol fuerit in medio celi i ſigno igneo: ⁊ luna i tauro: cui⁹ aſpectus erit ſiniſter. 102.

¶ Ualde diuites ⁊ qui diuitijs abundabūt: magniqȝ ſūt nominis quibus dominus ſecūde domus fuerit in exaltatiōe ſua vel domo: iens ad dominuȝ aſcendētis: maxime auteȝ ſi fuerit Juppiter. 103.

¶ Uita omnium annimantium eſt ſm graduȝ ſolis ⁊ luneȝ, ⁊ hoc ab altiſſimo datū ſm aſtaphꝫm. 104.

¶ Cuȝ fuerit fortuna i locis martis: ⁊ ſignificator iuerit ad eam: vel ea ad ſignificatorē abſcindet ſicut iſortune. 105.

¶ Auerte oculos a figura in qua mars fuerit i angulo: maxime cū fuerit aſcendens ſcorpio. 106.

¶ Cū voluerit aliqs aliquid abſtrahere: ſignificatore ſaturnum aſpiciente: grauiter abſtrahet. 107.

¶ Si quis poſtulauerit aliquid: capite exiſtēte in medio celi cum Joue: ⁊ Luna eunte ad eū: vel ſi ſeparata ab eo iuerit ad dominum aſcendentis: vel ſi dominus aſcendentis iuerit ad euȝ: non preteribit quin breuiter adipiſcatur queſita. 108.

¶ Non eſt bonum volenti bellare: nec etiam regi q̄ faciat iter domino aſcendentis ⁊ in octaua: ⁊ ſi ſit in exaltatione ſua. 109.

¶ Nō ē ſol bonus in aſcendente hora belli: nec cū dn̄o aſcēdentis: niſi fuerit aſcēdēs aries vel leo. 110.

¶ In ea parte qua ſol ⁊ luna fortunabuntur: erit victoria iterrogantibus: veluti ſi formabuntur ab aſcendente vſqȝ ad medium celi: vel ab aſcendente vſqȝ ad quartum vincet querēs ſi in locis alijs fuerit: aduerſarius ſupabit. 111.

¶ Oȝ maximuȝ impedimentuȝ eſſe rerum que ſunt in poteſtate ſigni in quo fuerit planeta cadens: vel retrogradus aut in malo eſſe ſolis. 112.

¶ Signa ſignificant corpora: Planete vero ea que mouēt corpora: loca planetarū in circulo corūqȝ ſubſtātie: ⁊ loca eorum a ſole ſignificant opus ⁊ deſtructionem. 113.

¶ In cuiuſcunqȝ natiuitate fuerit Juppiter receptor fortitudinum omnium planetarum ⁊ ipſe commendauerit eas ⁊ ſuam ſaturno: fueritqȝ receptus ab eo: ⁊ vterque orientalis ⁊ aſcēdēs in angulo: erit nat⁹ magn⁹ ⁊ potēs in hoc ſeculo: necnō ⁊ boni eſſe: ſurget etiā nomē ſuū in orbe. 114.

¶ Caue ne ſit ſaturn⁹ cū domino aſcendentis vel i alijs locis exaltatis: q̄ ipſe eſt deterior cauda. 115.

¶ Ueri ſunt rumores ſi fuerint hora nunciationis anguli ſigna fixa: ⁊ Luna atque Mercurius in ſignis fixis: ⁊ ſi luna etiam ſeparata fuerit a fortunis: necnon ſi fuerit fortūa in angulorum aliquo: cūqȝ ita iueneris hec ſignificatio nec falli nec fallere poterit. 116.

¶ Prima diei hora vſqȝ ad perfectionem triū horarum eſt ſanguinis. Tres vero ſecunde colere rubee. Tertia colere nigre: Sȝ vltime tres phlegmatis. ſimiliter ⁊ in nocte. Eodem quoqȝ modo eſt in quartis mēſis lunaris: Quarte autem anni ſunt ſolis. 117.

¶ Cui dominus aſcendentis fuerit in dextra ſolis: fueritqȝ ſuper ipſum eleuatus: ideſt duſtoriaȝ habuerit ⁊ iam perficiat ſuam vt ita dicam orientalitatem erit amicus regū ⁊ potentum: diues etiam ⁊ magni nominis. 118.

¶ Noli feſtinare in iudicando cum planete adinuicem cōiungentur: niſi prius ſigni naturam conſideres: in quo coniuncti fuerint. Utrum ſit ex eorum ſimilitudine: nec ne. ſi enim fuerit ex eorum ſimilitudine confortabis eorum ſignificationem. 119.

¶ Cum fuerit dominus .i. aſcendētis: vel .ii. Lune: aut .i. partis fortune circumuentus a fortunis magis fortunabit̄ q̄ alter aliquis. 120.

¶ Cū due fuerint infortune in gradu .4. domus ⁊ in eodeȝ termino erit nat⁹ infortunat⁹: ⁊ valde miſer. 121.

¶ Cuȝ planete fuerin in angulis apparebunt ea que ab eis ſignificabunt̄: ſiue bona: ſiue mala fuerint. ſignificatio dn̄i

:4. Circuli eſt annus: Sed ſeptimi circuli ē mēſis. izz.

Cū fuerint anguli aſcēdētis ſigna mobilia ꝛ due infortune ī angulis: miſera erit oīs eius vita nati. iz3.

Cum luna fuerit ī angulis ꝯfortabit oēm ſignationē ſuā maxime autem ſi quam auctoritatē habuerit ī aſcēdēte. iz4.

Feſtina cōmutatio non poterit eē niſi a marte: ſicut magna elongatio niſi a Saturno. iz5.

Status oīum bonorum mutatur de bono ad malum. vel ꝺ malo ad bonum. Cum mutantur ſigna ꝛ figure planetarū. qui ſignificant ſuper eos de aſcenſione in deſcenſionē ꝛ ecōuerſo. iz6.

Juppiter ꝛ Saturnus mutāt res ꝛ cōuertūt: eritq̄ variationis initiū: Cū mutanť de vna triplicitate ad aliā in coniunctiōibus: ꝛ ex vna figura ī aliam. iz7.

Meliores cōiunctiōes due ſūt quaꝝ altera eſt luminariuȝ: Altera vero duoꝝ planetaruȝ ponderoſorū: plᷓte maſculini ſunt qui agunt: Feminini vero ſunt in quos agitur: ꝛ ſimilr̄ etiam ī ſignis. iz8.

Aſpice aſcenſionem planete ꝛ gradum exaltationis gradum quoq̄ ſui caſus. Nam hec ſunt que ſignificant homines ꝛ eorum opera. iz9.

Si īueneris ſignificatorem in angulis maſculinuȝ ꝛ in ſigno maſculino: cōtrarii vero ſignificatorem femininū: ꝛ ī feminino ſigno: Aget ī eum. i. vicet alterū ille cuius ſignū ē maſculinum ꝛ ī maſculino ſigno. i30.

Significationes ſunt duobus modis ſubſtantialr̄. ſ. ꝛ accidētaliter: ꝛ vtroq̄ modo numerū ſeptem planetarum ſignificabunt. i3i.

Cum due infortune cōiungūtur: ꝛ luna ſaturno in latitudīe erit fames ꝛ mortalitas: Si vero Marti mutabunť reges ꝛ erit multa ſanguinis effuſio ꝛ p̄lia in loco q̄ ſignabitur ab ipō ſigno ꝛ hoc nō fallit i3z.

Ex cōiunctione Saturni ꝛ Jouis ī ſignis mobilibus cognoſcetur cōmutatio ſtatus ꝛ mūdi: ꝛ ex eoꝝ coniūctionibus ī ſignis fixis iterum. i33.

Cū coniūgentur due fortune coniungeturq̄ȝ luna ioui ī latitudine erit iuſtitia: ꝛ quies in terra dirigeť. Si aūt veneri erit alacritas: gaudiū: ſaluſq̄ȝ corporū atq̄ȝ pſperitas .i34.

Cū venus ꝛ mars fuerint in eodē pūcto cū Sole ī loco veneris ꝛ termino: verba nati ab hominibꝰ recipiētur: ꝛ a nullo repudiabuntur. i35.

Heremita ꝛ quaſi ꝓpha: necnon cuius verba recipiunť eſt ille ī cuius natiuitate Juppiter ꝛ Uenus in eodem gradu cum Sole fuerint. i36.

Famoſi reges ī hoc ſeculo: ꝛ quoꝝ mādata nō ſpernūtur: ſūt quorū Juppiter ꝛ luna fuerit in eodē pūcto aſcendentis ad augē ſuam. i37.

Cui vigor maximus ꝛ poſſe magnū fuerit eſt cui ſol ī medio celi cum ſaturno erit ī ſigno maſculino orīētalis. i38.

Cū Luna ꝛ ceteri ſignificatores remoueņť ab angulis nō ꝑficiētur res ipē niſi fuerit qđ ex itinere ꝛ nō ex alio. i39.

Cū nō fuerit inter aliquē pl̄taꝝ ꝛ ſignificatorē Jctiſal aſpectus ꝛ fuerit vterq̄ ī eodē circulo: ꝛ ex circulis paralelis in nadir vel anabat vl̄ ī eqnoctiali itinere erit melius q̄ ictiſal aſpectus. i40.

Oīs pl̄ta duo hȝ ſigna p̄ter lūinaria quoꝝ vtrūq̄ ſolā hȝ domū: qm̄ eoꝝ lumē eſt ſaturni tenebroſitas: Jdq̄ȝ poſite ſūt eorum domus contrarie. i4i.

Fortune ſūt fideles ꝛ pſpere cū fuerit ī locis exaltatiōis ac directe: necnon ꝛ aucte lumine. i4z.

Jn magnis ꝛ exaltatis reruȝ diuitiis vel initiis laudať vt ſint lūinaria ī termis fortunaꝝ ſe ſe aſpiciētia ꝛ vt dn̄i terminoꝝ ſint ex rei īcipiende natura. i43.

Res circuli q̄ cōplectunť oīa: ꝛ q̄ maxiē ſūt Septē ſunt vȝ p̄ncipiū creatiōis hoīuȝ āni Sol Maximi: ꝛ ſūt. i4. iz. Cū āt aſcēderit aliqđ initiū in termīo aſcēdētis radicis cuiuſlibet īceptiōis inueneritq̄ duo minuta duoꝝ pl̄taꝝ grauiū Scientia hore anni ī qua cōiūgeť ī ſignis: Aſcēdēs reuolutionis āni mūdi: Aſcēdēs quoq̄ cōiūctiōis vel preuētionis qđ fiet ēt ī hora natiuitatis vel queſtiōis. i44.

Non accidet ſup aliquē bonū vl̄ malū: niſi cū mutať nā vel ſimilituudo triplicitatis ſignorū planetarum que ſūt eius loci ſignificatores. i45.

Cū diuerſificantur duo climata diuerſificatur planetarum aſpectus ꝛ eorum radii. i46.

Cū vero due latitudīes diuerſificāť: circuli eꝰ circl̄aris motus diuerſificantur. Jn hoc autem capitulo nullus ita perfecte locutus eſt. i47.

Duorum nodorum impedimenta peiora ſunt planetis inferioribus q̄ ſuperioribus. i48.

Figura circl̄i in q̄ōnibꝰ magne ſimilitudinis eſt ad ſimilitudinem anime querentis. i49.

Cum fuerit iuppiter in arite directꝰ abſq̄ malo aſpectu fortūarū dabit fortitudinē ꝛ regnū ī q̄ nl̄la fiet iiuſtitia. i5o.

Finis.

Perfectus eſt liber capl̄orum almanſoris cū dei auxilio tranſlatus de arabico in latinum a Platone Tyburtino quem deus exaltet ī ciuitate bardonia. Anno arabū. i530. i8. die mēſis dullugida Sole ī vgie. i. 5. luna in ariete. i5. i6.

Explicit.

¶ Incipit introductoꝛium de ꝑncipijs iudicioꝛum çabelis yſmaelite. Caᵐ. pᵐ. de diuiſione ſignoꝝ ⁊ de triplicitatibus

IN nomine dei pij ⁊ miſericoꝛdis: Dixit çabel bembiç yſmaelita. ¶ Scito ꝙ ſigna ſũt. iz. ⁊ ex eis. 6. ſunt maſculina ⁊. 6. femi. Aries ergo ē ſignũ maſculinũ ex ſignis dici. ⁊ taurꝰ femininuȝ: ex ſignis noctis: ⁊ ſilr ſuccedit maſculino femininũ: ⁊ feminino maſculinuȝ vſqȝ i finē ſignoꝝ: ⁊ ex eis ſex ſũt ſigna directe aſcendentia. i. hñtia directũ aſcēſum: ⁊ ex eis. 6. ſũt toꝛtuoſe aſcēdētia. i. aſcēſũ hñtia toꝛtuoſum. Et directe aſcendētia ſũt ab initio cācri vſqȝ in finem ſagittarij: eo ꝙ latitudo vniuſcuiuſqȝ eoꝝ ſit maioꝛ lõgitudine eius: ⁊ aſcēdit in plus duabꝰ hoꝛis equalibꝰ: ob hoc nominanť directe aſcēdētia: ⁊ toꝛtuoſe aſcēdentia ſunt ab initio capꝛicoꝛni vſqȝ in finē geminoꝛũ eo ꝙ latitudo vniuſcuiuſqȝ eoꝝ ſit minus lõgitudine eius ⁊ aſcendit in minꝰ duabus hoꝛis equalibus ab hoc noīanť toꝛtuoſe aſcendentia. Et ex his. 4. nominantur mobilia. ideſt aries cancer. libra. capꝛicoꝛnus: ⁊ iõ noīanť mobilia: qꝛ cũ ſol igrediať in initia ſignoꝛuȝ illoꝛum mutať tempus ad ſubam tpis ſequentis. Et. 4. ex eis ſunt fixa. i. taurꝰ. leo. ſcoꝛpio. ⁊ aquarius: ⁊ iõ dicunť fixa: qꝛ cum ſol ingrediť coꝝ minuta figiť tempus in eſſe ſuo ⁊ non mutatur. i. ſi fuerit calidũ: caliduȝ erit: ⁊ ſi fuerit frigiduȝ: frigidũ erit: ⁊ ſi fuerit ver: ver erit. ⁊ ſi fuerit autũnꝰ: autũnꝰ erit. Et ex eis ſũt. 4. cõmunia que arabice denet. grecē deyn. i. duum coꝛpoꝛum dicuntur. que ſunt gemini. virgo. Sagittarius. piſcis. ⁊ ideo nominanť cõmunia qꝛ cũ ſol peruenerit ad medietatem illoꝛũ cõmiſcetur tps: fitqȝ medietas eius pꝛima calida ⁊ alia frigida: aut medietas pꝛima frigida: ⁊ alia calida. Et quedam ex eis dicuntur quadrupedia. i. aries. taurus leo. capꝛicoꝛnus. ⁊ finis ſagittarij. Sũt ēt ex eis ſignis quedaȝ ignea. i. aries. leo. ſagittarius: ⁊ eſt triplicitas pꝛima. Et ſecunda triplicitas eſt terrea ⁊ ſignificat quicquid i terra eſt ⁊ ex terra naſcitur. ideſt taurus. virgo. ⁊ capꝛicoꝛnus. Et tertia triplicitas eſt aerea: ⁊ ſignificat homines ⁊ ventos: ⁊ quicquid fuerit in aere. id eſt gemini. libꝛa. ⁊ aquariꝰ. Quarta eſt aquatica: ⁊ ſignificat aquas: ⁊ qcqd in aquis eſt. ideſt cancer ſcoꝛpio. ⁊ piſcis. Et quedam ex ſignis dicuntur tenebꝛoſa. ideſt libꝛa ⁊ capꝛicoꝛnus. Et eſt quidam locus in ſignis qui vocatur combuſtus ⁊ eſt finis libꝛe ⁊ initiuȝ ſcoꝛpionis. Et quedā ex ipſis ſignis habent dimidiam vocem. ideſt virgo. capꝛicoꝛnus ⁊ aquarius. Et quedam ex his habent voces. ideſt taurus. aries. gemini. leo. libꝛa. ſagittarius. Et ex eis ſũt quedam non habētia voces. i. cancer. ſcoꝛpio. piſcis. Et quedam ſť i generatione filioꝝ dimidia vel cõmunia. ideſt nec ex toto ſunt generantia: nec ex toto ſterilia. ideſt taurus. gemini. ⁊ aquarius. Et quedam plures filios hñtia. i. cancer. ſcoꝛpio. ⁊ piſcis. Quedam vero ſũt ſterilia: aries. leo. virgo. libꝛa. ſagittariꝰ. ⁊ capꝛicoꝛnus. Et quedā ex eis ſignificant mõtes ⁊ loca grauioꝛa. ideſt aries. leo. ſagittariꝰ. Et quedam ſignificāt loca habitabilia ⁊ plana. i. rura ⁊ q̄ fuerit culta. i. taurꝰ. vgo. ⁊ capꝛicornꝰ. Quedā vo ſignificāt loca arenoſa. i. gēini. li. ⁊ aq̄ri. Quedaȝ etiā ſignificant loca humida ⁊ aquoſa: vl̄ que ſũt iuxta aquam. i. cancer: ſcoꝛpio: ⁊ piſcis. Igitur ſigna ignea ſignificant ignem ⁊ omnem ſubſtantiam que pertinet ad eũ vel que per eum fit: ⁊ ſignificant nobiles. Et ſigna ſementis ſignificant terram ⁊ omne quod ex terra eleuatur. Signa q̄qȝ aquatica ſignificāt loca hũida: ⁊ omne opus quod fit ex humiditate. Et ſigna generantia plures filios ſignificant congregationes hominum. Arietis igitur triplicitas ē calida: ſicca: habet ex naturis coleram rubeam: ⁊ ex partibus mundi oꝛientem: cuius triplicitatis domini ſunt: ſol in die: ⁊ iuppiter in nocte: eoꝛumqȝ particeps in die ac nocte ē ſaturnus. Tauri quoqȝ triplicitas eſt frigida ⁊ ſicca: habet ex naturis coleram nigram: ⁊ ex mundi partibus meridiē: eius domini ſunt venus in die ⁊ luna in nocte: hoꝛum particeps in die ⁊ nocte eſt mars. Geminoꝛuȝ triplicitas eſt calida ⁊ humida: ⁊ ex naturis habet ſanguinem: ⁊ ex partibꝰ mundi occidentem: ⁊ huius triplicitatis domini ſunt: ī die ſaturnus ⁊ in nocte mercurius: particeps quoqȝ eoꝛuȝ ī die ac nocte ē iuppiter. Cancri vero triplicitas eſt frigida ⁊ humida: habet ex naturis flegma: ex partibus mundi ſeptentrionem: ⁊ huius triplicitatis domini ſunt: venus in die et mars in nocte: quoꝝ particeps ī die ac nocte eſt luna.

¶ Capitulum ſubſtantiarum duodecim ſignoꝛum: ⁊ quid ſignificat omne ſignum.

SCito ꝙ inuenimus vnicuiqȝ interrogationi ſeu rei queſite ſignificationem qua ſignificatur quicquid boni vel mali in eadem interrogatiōe fuerit: ex modis quos expoſuerũt ſapientes in ſignificatione interrogationũ ⁊ rerum ex ſubſtantijs duodecim ſignoꝛuȝ ⁊ ex naturis ſeptem planetarum: ⁊ loca a quibus accipiuntur res: ſicuti habēt planete ex naturis ⁊ ſignificationibus: pꝛout volente deo narrare diſponemus.

¶ Pꝛima domus aſcendentis ⁊ omne quod in ea eſt de interrogationibus ⁊ ceteris ex duodecim ſignis.

PRima domꝰ cuius initiũ oꝛitur vel aſcendit in oꝛiente hoꝛa iuterrogatōis vel natitatis ſeu alicuius operis inceptōis: ⁊ hoc ſignificat vitaȝ ⁊ moꝛtē: qꝛ ē aſcñs vite illiꝰ cũ quo puenit eius vita in mundum dum exiret de ventre matris ſue. Aſcendit enim hoc ſignuȝ ab inferioꝛi parte terre ad ſuperioꝛa illiꝰ: ⁊ quaſi a tenebꝛis ad lumē. ⁊ exiuit ſilr natꝰ de tenebꝛis vētris ad lumen huiꝰ ſeculi: ⁊ de anguſtijs vteri ad latitudinē aeris: ⁊ oſtendit interrogans interrogationē ſuam ex ſecreto coꝛdis ſui: lyxitqȝ ⁊ patefacta ē q̄ pꝛius fuit occulta. Significat q̄ coꝛpoꝛa ⁊ vitam ⁊ oē initiuȝ ⁊ motus coꝛpoꝛis ⁊ qcqd ab aliquo accidēte venerit ⁊ vniuſcuiuſqȝ rei inchoatiōnē: ſeu euētũ: ⁊ oē mobile: ſiue rōale atqȝ initia oīuȝ reꝝ.

¶ De ſecũda domo.

SEcũda domus ab aſcendente non aſpicit ſignũ aſcēdens ſignificat congregationem ſube: ⁊ continentiā vite ⁊ eē ſeruientiũ ⁊ acceptiōes ⁊ donatiōes.

¶ De tertia domo.

TErtia domus nõ ex toto eſt cadens ab aſcendente ſignificat germanos atqȝ germanas: ꝓpinquos atqȝ cognatos ⁊ eē coꝝ. patiētiā quoqȝ ac conſilia fidem ac religionem ⁊ contentiones ī ſectis. epl̄as. legationes quoqȝ atqȝ legatos: ⁊ ꝑegrinationes ac ſōnia.

¶ De quarta domo.

QUarta domus dicitur angulus terre ſignificat pr̄es ⁊ eē eoꝝ. i. oꝛiginem ⁊ radiceȝ: parentelam atqȝ carceres: terras ⁊ rura: villaſqȝ ac ciuitates: ⁊ omne edificiũ: omeqȝ tectũ ac abſcõditũ: ſiue theȝauros abſcõditos ⁊ moꝛtem: ⁊ qd ſit futurũ poſt moꝛtem. i. quid accidet moꝛtuo. ſ. ex ſepultura ſcilȝ ⁊ vtrũ effodiať moꝛtuꝰ vl̄ cremeť: ſeu ponať i patibulo: aut eyciať i aliquo loco ⁊ cetera q̄ accidũt moꝛtuis: ⁊ ſignificat finē coꝛũ ⁊ domos ac terras. i. hereditates ⁊ oē qđ ſepultũ eſt ſub terra.

¶ De quinta domo.

QUinta domus ſuccedit angulũ terre ⁊ locus ē amoris qꝛ eſt ex triplicitate atqȝ gaudio aſcendentis ⁊ ſignificat filios ⁊ omne ī quo eſt fiducia: legatos quo

ac dōatiões honorē ac petitionē mulierū amicitates atqꝫ amicos ciuitates ꝛ eē ciuiū eaꝝ:ꝛ fructus hereditatiōis.

¶ De ſexta domo.

Sexta domꝰ cadēs eſt ab aſcendente nec aſpicit eū ꝛ eſt locus malignus ꝛ ſignificat īfirmitates tā ſepabiles q̄ īſeparabiles ꝛ cauſas īfirmitatū ſeruos quoqꝫ ꝛ ancillas:iniuſtitias:ꝛ aloco ī locū mutationes.

¶ De ſeptima domo.

Septima domꝰ eſt angulus occidentalis:ꝛ ſignificat nuptias ꝛ res earū:plia ꝛ cōtētiones:ꝛ cōtrarietates:ꝛ cōuentiones q̄ fiūt inter duos:illū quoqꝫ q querit ꝛ q̄rit̄ vt fugituꝰ ꝛ latro:ꝛ āmiſſū ꝛ cetera boꝝ ſilia:pegrinationes ꝛ amiſſiones reꝝ ꝛ cās eaꝝ:ꝛ hoc ſignū eſt inimicuꝫ aſcendentis:ꝛ oīs planeta q in eo fuerit opponit̄ aſcendēti.

¶ De octaua domo.

Octaua domus ſuccedit angulū occidētalem ꝛ ſignificat mortē ꝛ interfectionē ꝛ venena letalia:ꝛ metū ꝛ qcqd hereditat̄ a mortuis:ꝛ oē qđ interyt ꝛ laborē ac triſtitiam bella quoqꝫ ꝛ cōtētiōes ꝛ pediſſeqs ſiue auxiliatores aduerſarioꝝ ſiue contentoꝝ ꝛ cōmendata.i. q̄ traduntur ſeruanda:ꝛ villicatiōes ſegnities atqꝫ igenia.

¶ De nona domo.

Nona domus eſt cadens ab aſcēdēte ꝛ ſignificat peregrinationes ꝛ itinera ꝛ deitatis culturā:ꝛ oēs domos religionis:philoſaphiā ꝛ preſciētiā oīum reruꝫ:ſapiētiā aſtroꝝ ꝛ diuatōes eplas:ꝛ legatos ꝛ legatiōes:ſeu rumores:ſōnia:fidē:ꝛ ſapientiā diuinā:ꝛ ſāctitatē atqꝫ religionē:ꝛ oēs res pteritas atqꝫ recedētes ꝛ viꝝ ab honore ſiue opē ſuo depoſitū ꝛ res futuri ſeculi ꝛ preſciētiam futuroꝝ.

¶ De decima domo.

Decima domus dicit̄ angulus celi:ꝛ ſignificat regem ſeu regnuꝫ exaltationē ꝛ iperiū:glām:ꝛ memoriam:ſeu laudis voceꝫ: matres quoqꝫ ꝛ ſubam furatā atqꝫ ablatā:iudices pncipes ꝛ prelatos opū:ꝛ oē magiſterium.

¶ De vndecima domo.

Vndecima domus ſuccedit angulꝫ celi ꝛ ſignificat amicos:fiduciā atqꝫ fortunā:ſubaꝫ regis atqꝫ eiꝰ redditus vel tributa:ꝛ eiꝰ milites ꝛ pediſſequos ꝛ viruꝫ q ſuccedit regē ſeu principē primū.ꝛ ſignificat laudationes ꝛ filios. ¶ De duodecima domo.

Duodecima domus ē cadēs ab aſcēdēte nec aſpicit eū:ſignificat inimicos ꝛ labores:lamētatiōes ac triſtitias ſuſurrationes:doloſitates:iuidias ꝛ calliditates maliuolentias ꝛ peregrinationes maliciā:laborē:carceres:ac beſtias. ¶ De diuiſione circuli ꝛ dignitatibꝰ ſiue fortitudinibus domorum.

Digniora aūt oibus circuli loci ac laudabiliora ſeqꝫ ī iuuicē ī fortitudine,ſuccedētia ſic diſtinguūt̄. Circulus diuidit̄ i.xy.ſigna.ex quibꝰ.iiy.nominant̄ anguli.i.ſignū aſcēdēs.4^{m}.7^{m}ꝛ.10^{m}.hec ſigna ſūt velut āguli celi q̄ ſignificant oē qđ pſens fuerit ex rebus.i.pñtiam reruꝫ ꝛ fortitudinē ī oī re ꝛ ex eis.4.vocant̄ ſuccedētia ſiue ſequētia anguloꝝ.i.aſcendentia poſt eos.i.ſcđm 5^{m}.8^{m}.ꝛ 11^{m}.hec ſignificāt oē qđ futurū eſt:ꝛ qcqd fit:ꝛ ſuccedit ex rebus ꝛ reliqua quattuor dicunt̄ cadētia ab angulis qui receſſerūt ꝛ ceciderunt ab angulis q̄ ſunt.3^{m}.6^{m}.9^{m}.ꝛ 12^{m}.ꝛ hec ſignificāt qcqd receſſit ꝛ abyt nutu dei ex rebꝰ. ¶ Fortior oibus locis circuli eſt aſcendens ꝛ hoc ſignuꝫ eſt dignius oibus ſignis ꝛ planeta qui ī eo fuerit eſt fortior oībus planetis ꝛ maxime ſi fuerit idē plta ī domo ſua vł ī exaltatiōe vł triplicitate aut ī termino vel ī facie ſua:deide ſuccedit ī fortitudine āgl's celi:deide ſuccedit āgl's occidētal'.i.ſeptimū ab aſcēdēte:deide ſuccedit angulus terre.i.q̄rtū ab aſcēdēte. Poſt hec ſeq̄t̄ hāc domū ī fortitudie domꝰ.11ª.ab aſcēdēte.ꝛ hāc domꝰ.5.deide.9. Hec ſeptē loca ſūt laudabiliora ꝛ fortiora: primus locꝰ ē melior ſcđo.ſcđs melior tertio.ꝛc̄.ꝛ eliguntur poſt hec ex ſignis q̄ bona cognoſcūt̄. Signū .3^{m}.ab aſcēdente:eo ꝙ ſit locus gaudy lune:deide locꝰ ſecūdus ab aſcēdēte eo ꝙ aſcēdat pꝰ aſcēdēs. In.8.āt ſigno ab aſcēdēte ē ipe dimētū ꝛ iſortuniū magnū:qꝛ ē domꝰ mortis ꝛ non aſpicit aſcēdēs.reſidua quoqꝫ circli ſigna.i.6^{m}.ꝛ.12^{m}.ſūt peiora oibꝰ locis atqꝫ deteriora:ꝛ oīs plta q ī his locis fuerit nulliꝰ pfectus erit.qꝛ.6.ſignū ab aſcēdēte ē locꝰ īfirmitatū ꝛ vicioꝝ ꝛ oīuꝫ morboꝝ ſepabiliū ꝛ īſepabiliū:ꝛ ē cadens ab aſcēdēte:nec aſpicit eū ꝛ ē locꝰ gaudy martis ꝛ duodecimum ab aſcēdēte:ē locus inimicoꝝ ꝛ laboris atqꝫ triſtitie:ꝛ ē cadēs ab aſcēdēte:nec aſpicit eū ꝛ eſt locꝰ gaudy ſaturni. Nam ſaturnꝰ gaudet ī lamētatiōe atqꝫ plāctu:ac tribulatōe. Et nota ꝙ oē ſignū aſpicit tertiū ante ſe.ꝛ tertium poſt ſe quod eſt vndecimū:ꝛ hic aſpectus dicit̄ ſextilis eo ꝙ ſextā partē circuli teneat.ideſt.60.gradus de.360.gradibus totius circuli.verbi grā.plta qui fuerit in initio arietis aſpicit eum q fuerit in gemini ante ſe ꝛ eum qui fuerit in aquario poſt ſe ꝛ aſpicit quartū ante ſe:ꝛ quartum poſt ſe.ideſt 10^{m} ꝛ h aſpectus dicit̄.4ꝰ.eo ꝙ quartā ptem circuli teneat ideſt.9.gradus. Aſpicit quoqꝫ.5^{m}.añ ſe.ꝛ.5^{m}.poſt ſe.i.9.ꝛ h aſpectꝰ dr̄ trinꝰ eo ꝙ teneat tertiā ptē circli.idē.120.gradus. Aſpicit ēt 7^{m} p oppoſitionem ꝛ hic aſpectus ē inimicitie et ſi in his ſignis fuerit plte:dicuntur ſe aſpicere.

¶ De aſpectibus planetarum.

Hi ſunt aſpectus planetarum.i.coniunctio ſextilis:et quartus trinus atqꝫ oppoſitus. Nam coniunctio eſt quando duo planete iunguntur in vno ſigno:ꝛ ſunt inter eos.12.gradus ꝛ infra:hoc eſt terminꝰ coniunctionis. ¶ Sextilis aūt aſpectꝰ ē a.3.ſigno:ꝛ ab.11. Quartꝰ aſpectꝰ eſt a.4.ſigno ꝛ.10. Trinus aſpectus eſt a 5° ſigno ꝛ 9°. Aſpectus vero oppoſitus eſt a ſigno ſeptimo. Igitur his aſpectibus fortior eſt coniunctio atqꝫ oppoſitio.ꝛ hi ſunt fortioris operis atqꝫ inimicitatis:ꝛ hi aſpectus ſignificant inimicos palam nocētes:ꝛ ſignificāt cōtrarietates ꝛ participatiōes. Aſpectus quartus eſt medius.i.non ex toto detegit inimicitias. Et aſpectus ſextilis ſecundus.i.qui fit ab 11° ē fortior ſextili aſpectu pmo. Et quartus aſpectus ſcđs.i.qui fit a decimo eſt fortior quarto aſpectu pmo:ꝛ ex trinis aſpectibꝰ nona domus.i.aſpectus ſecundus fortior eſt trino aſpectu primo:ꝛ hic aſpectus vocatur eleuatio ideſt altior. Signa aūt que ſe inuicē nō aſpiciūt:nec planeta qui in eis eſt aſpicit alium ſunt hec.ſignum 2^{m}.6.8.ꝛ.12.cetera vero preter hec aſpiciunt ſe.

¶ De effectu ꝛ detrimento planetarum.

Scito ꝙ oē qđ ſignificāt ſtelle faciendū vel nō:fit.16.modis:hꝫ ē alichel arabice:qđ latie ſōat pfectꝰ. Alidh ideſt deterioratio. Alctiſal.i.cōinctio. Alinciraf.i.ſeparatio ſiue diſiūctio planetaꝝ a cōiunctōe ſua. Annael.i.tranſlatio. Algēmee.i.cōgregatio vł collectio:qđ meliꝰ ſonat. Almanc.i.vetatio vel prohibitio. Alcobol.i.receptio. Gairalcobol.i.inreceptio. Galaacen.i.euacuatio curſus. Aircbad.i.redditus. Dapha alchia.i.pulſatio vtutis. Dapha aredir.i.pulſatio diſpſiōis ꝛ nature. Alcdetib.i.vtus vł fortitudo. Adof.i.debilitas. Uvanuelbalcamar.i.eſſe lune.

¶ Expoſitio alichel.

Alichel ē qñ plte fuerint ī angulo vł in ſequente angulum. Alidh eſt vt ſit planeta cadens ab angulis. Alictiſal eſt vt petat planeta leuis atqꝫ velox coniūctionem alterius planete tardioris atqꝫ ponderoſioris:et ſit planeta leuior minus gradibus q̄ tardior q̄ diu iuerit ad eum:donec iungatur ei:ꝛ fuerit in tali minuto p aſpecum. Mutatil.i.coniunctus vel conglutinatus ita vocat̄: donec ſeparatur ab eo per gradus vnius ſpacium:ꝛ tūc vocatur inuerſarif:ideſt ſeparatur ab eo. Sed ſi coniungunt̄ planete ī vno ſigno:non dicitur ſeparatus planeta ab alio donec tranſeat euꝫ per ſpacium ſui dimidy orbis:ideſt ſu

luminis: quia vnuſquiſq; planeta habet orbem luminis: et partes ſingulares: ⁊ dimidiū ipaꝝ partiū ē āte ipm plām: ⁊ aliud dimidiū poſt eū quo ſpacio dū tranſierit plta aliuꝫ vocatur ſeparatus ab eo.

¶ Scietia luminū vel orbiū pltaꝝ.

Scito ꝙ orbis lūinis ſolis ē.30.graduū: cui⁹ medietas eſt ante illū. id eſt.15. gradus āte ipꝫ ſolē ⁊.15.gradus retro. Cumq; fuerint inter ſolem ⁊ aliquem planetarum gradus ab vno vſq; ad.15. tūc proycit lumen ſuum ſuper eum ⁊ coniungitur ei: ⁊ lumen lune.12. gradus ante: ⁊.12. retro. ⁊ lumen veneris ⁊ mercurij vniuſcuiuſq; eorum ſeptem gradus añ ⁊ ſeptem retro hui⁹ luminis q̄ntitate alter alteri iūgit̄ plte. lumē ſaturni ⁊ iouis vniuſcuiuſq; eoꝝ.9.gradus ante ⁊.9.retro. Lumē aūt martis ē.8.gradus añ. ⁊.8. retro. Cūq; aſpexerit plta aliū ⁊ ſuo lūe ꝑcuſſerit gradū illius dicit̄ cōiūgi illi: ⁊ niſi ꝑcutiat cū lūine ſuo: ſi vocat̄ ei cōiunctus: ſed vadēs ad cōiunctionē donec icipiat iūgi ei: ⁊ ſi fuerit plta i fine alicuius ſigni nemini iunctus ⁊ ꝑcuſſerit alterū ſignum lumine ſuo qſq; pltarū fuerit dignior lumie illo: erit cōiuctus ei lꝫ plta q fuerit i p̄mo ſigno nō videat eū.

¶ Expoſitio receſſiōis vl' ſepatiōis pltaꝝ.

Expoſitio receſſiōis vl' ſepatiōis pltaꝝ ē vt p̄tereat plta levior aliū ponderoſiorē: ⁊ incipiat hr̄e plus gradus tā i aſpectu q̄ i cōiūctione. nā aſpectus eſt a ſigno in ſignū. Cōiunctio āt dicit̄ a gradu in gradū: ⁊ hec ſcia eſt meſahalah. i. quem deus voluit magiſtrum.

¶ De trāſlatiōe luminis.

Trāſlatio luminis a plta in pltam eſt vt ſeparetur plta levior ab alio ponderoſiori ⁊ iungatur alteri: tūc quaſi cōiungit eos ⁊ defert naturam p̄mi ad alterū cui iungitur. Cuius rei exēplar ē: vt eēt aſcendēs virgo: ⁊ ⁊ fieret iterrogatio de ꝯiugio: ⁊ eſſet luna in.10°.gradu ſigni geminorum: ⁊ mercurius i octauo gradu leonis. ⁊ Juppiter in.13.gradu piſcis erat dominus aſcendentis qui erat ſignificator iterrogationis nō aſpiciebat iouem q ē dn̄s dom⁹ cōiugij: qr erat i.8.ſigno ab eo. Aſpexi ergo lunā quā .ſ. inveni i.10.gradu geminoꝝ ſepatā a mercurio ⁊ iunctā ioui: deferebat eni iter vtroſq; lumen: ⁊ hic ſignificauit effectū rei. i. acceptionē mulieris ꝑ manus legatoꝝ ⁊ inter vtroſq; diſcurrētiū.

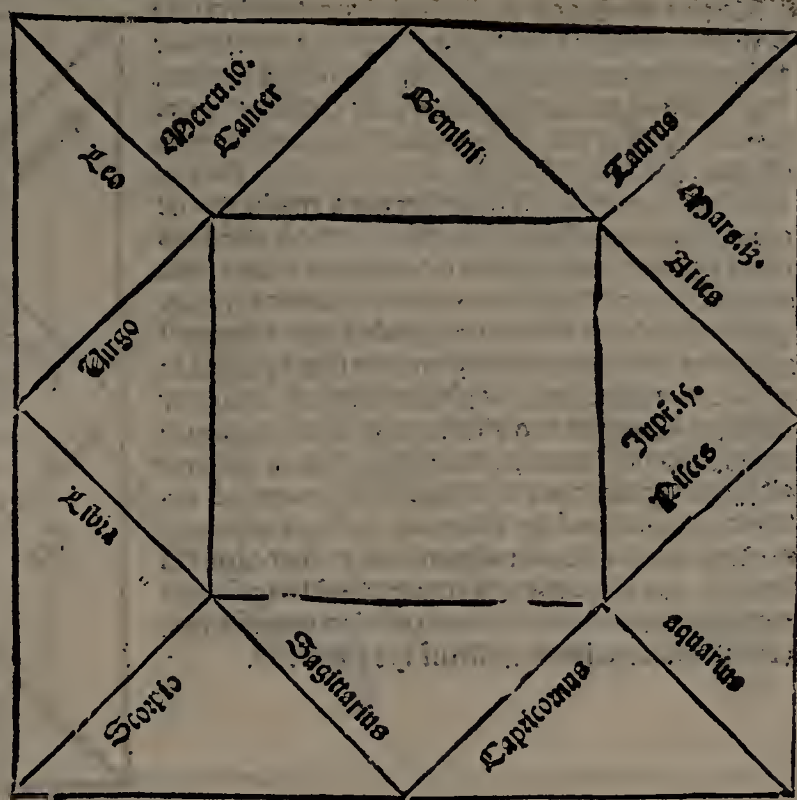

¶ De cōiunctione luminis pltaꝝ.

Coniūctio luminis ē qn̄ dn̄s aſcēdētis ⁊ dn̄s q̄ſite rei: iungunt̄ plte ponderoſiori ſe: q ꝯiūgat eorum fortitudinē atq; lumen: ⁊ accipiat eoꝝ naturas. v̄.g̃ra. q̄dā interrogatio fuit de rege vtrū acqreret regnum an nō: ⁊ erat aſcendens ſignū libre: cui⁹ dn̄a venus que erat ſignificatrix interrogationis i.10. gradu ſigni arietis: ⁊ luna dn̄a dom⁹ regie: q̄ ſignificat regnū in.12.gradu ſigni tauri non aſpicientes ſe: ⁊ erat iuppiter i.15.gradu ſigni cancri in angulo celi i domo .ſ. regia ⁊ luna atq; venus iungebantur ei: coniungebat ergo iuppiter lumen. i. radios ābaꝝ i loco queſite rei. i. in loco regni ⁊ ſignificat acqſitionē regni per manus cuiuſdā ducis ſiue epi vel ꝑ manus alicuius viri dilecti cui ambo plte libenter tribuant aſcenſū.

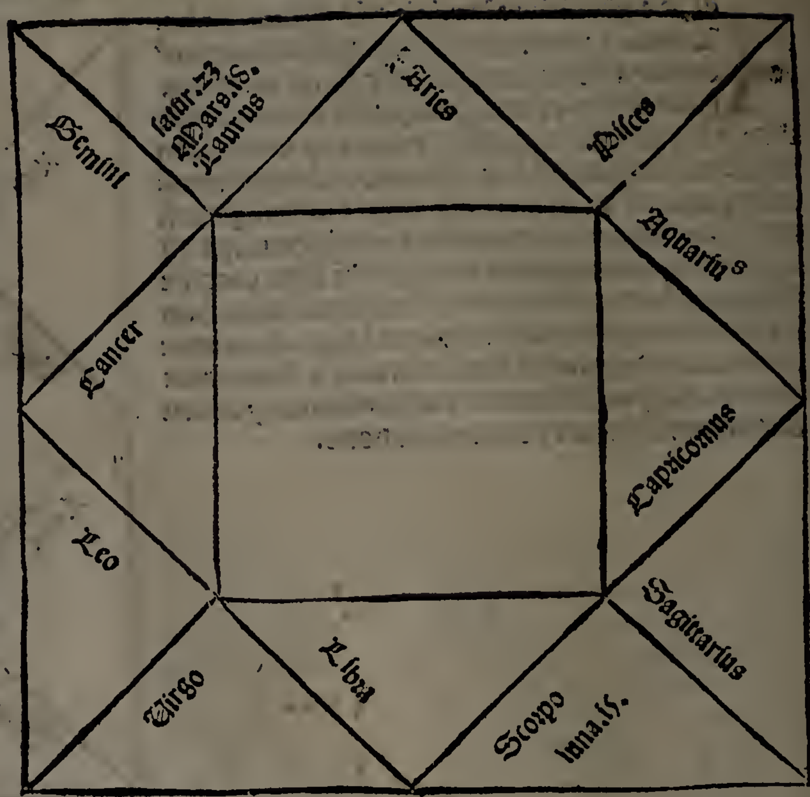

¶ De ꝓhibitione luminis ⁊ fit tribus modis.
AL mana.i. ꝓhibitio fit tribus modis: quoꝝ vnꝰ dicitur abſciſſio luminis: ⁊ hic fit qñ inter dñz aſcendentis ⁊ dominum queſite rei fuerit pl'ta aliquis in paucioribus gradibꝰ vnius eoꝝ ⁊ fuerit coniunctio cũ eodẽ anteq̃ꝫ fiat cõiunctio cũ dño rei: cuius exemplum eſt vt eẽt aſcendẽs virgo: ⁊ interrogatio fieret de coniugio: ⁊ mercurius dñs aſcendentis qui eſt ſignificatoꝛ interrogantis in. xº gradu ſigni cancri: ⁊ iuppiter dñs domus ſeptime qui eſt ſignificatoꝛ ſponſe i.15.gradu ſigni piſcis: ⁊ mars erat i.13.gradu arietis: abſcindebat ergo mars lumẽ mercury a Joue: ⁊ erat mars in.8.ſigno.ſ.ſube mulieris: ſignificauit ꝙ deſtructio huius rei fieret ex deſcriptiõe dotis.

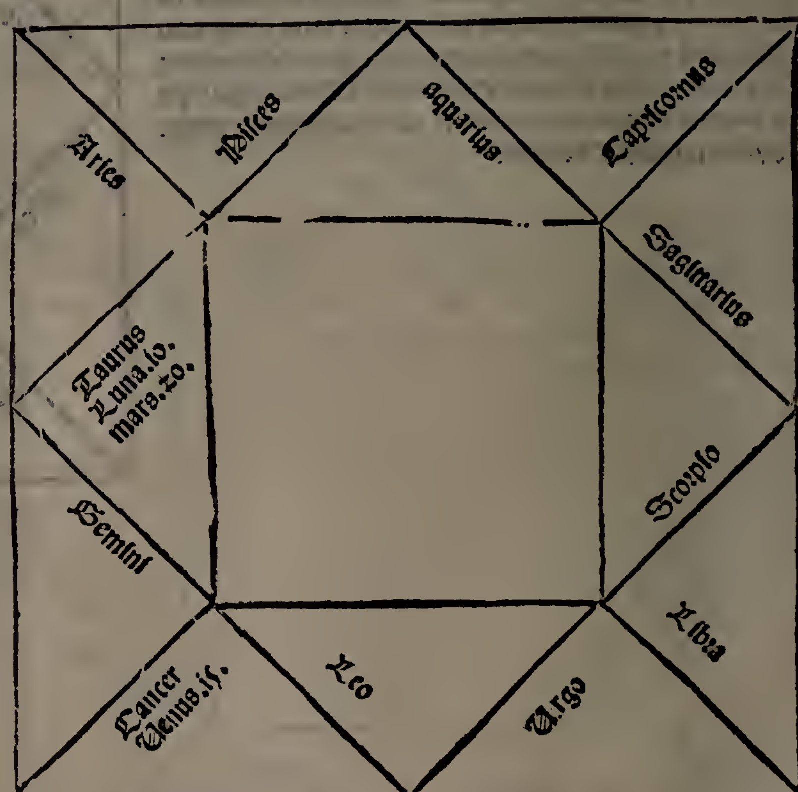

¶ Scđs modus eſt: vt pl'ta leuis: ⁊ alter ponderoſioꝛ ſint ambo in vno ſigno ⁊ ſit tertius inter eos i eodẽ ſigno petens coniunctionẽ põderoſioꝛis: hͦ aufert coniunctionẽ pꝛimi: cuiꝰ exẽplũ eſt vt eſſet aſcendens cãcer ⁊ interrogatio fieret de coniugio. ⁊ luna i.8.gradu geminoꝛũ ⁊ mars in gradu.10.ꝑdicti ſigni. Saturnus vero in.12.gradu eius ante martem: Mars ergo ſeparat lunam ⁊ ſaturnum: ⁊ aufert cõiunctionem eoꝛum ⁊ deſtruit cauſam eoꝛum.

Tertius modus eſt vt pl'ta leuis iungatur alteri pla
nete ponderoſiori ī vno ſigno: ⁊ ſit alter q eidē ponde
roſiori ꝑ aſpectum iungaᷣ qui ſit infra illam leuiorez
in gradibus.i.minus gradibus. Pl'ta ergo leuis q cuꝫ
ponderoſo eſt in vno ſigno ꝓhibet coniunctionem
alterius qui aſpicit. Cūqꜫ tranſierit: vera erit eius con
iunctio: ⁊ is modus ſil'r ꝓhibet cās ⁊ reddit eas ſic
aly precedentes. Cuius exemplar eſt: vt eēt aſcēdens
cancer: ⁊ fieret interrogatio de coniugio: ⁊ luna dn̄a
aſcendentis q̄ eſt ſignificatrix interrogantis eēt in.15.
gradu ſcorpionis ⁊ mars i.18. gradu tauri: ⁊ ſaturnꝰ ī
23. gradu eiuſdem tauri: eratqꜫ mars ſupra gradus lu
ne.i.in plus gradibus: et iō abſcindebat aſpectū inter
lunam ⁊ ſaturnum et ꝓhibebat eoꝝ cōiunctionez: qꝛ
mars iūngebaᷣ ſaturno ī vno ſigno et huius cōiūctio
eſt fortior cōiunctione aſpectus. Aſpectus eni nō de/
ſtruit coniunctionē: ſed cōiunctio deſtruit aſpectuꝫ:
et aſpectus nō abſcindit aſpectū ſed ꝓhibet cām. Cō
iunctio vero abſcindit aſpectuꝫ: et aliqn̄ iungiᷣ vnus
planeta alteri: ſed anteqꜫ veniat ad ip̄m iungiᷣ alteri:
et cū illi iūnctus fuerit deſtruiᷣ ip̄a cōiunctio.

Sil'r ſi pl'ta iungaᷣ alteri pl'te ī vno ſigno ⁊ mittat
diſpoſitionem ſuam alteri.i.iungaᷣ alteri qui ſit ī alio
ſigno: ⁊ poſt coniunctionem iſtiꝰ ꝑ aſpectum peruene
rit ad eum cum quo eſt in vno ſigno ⁊ iungitur ei erit
iudicium ſecūdū planetam qui eſt cum eo in eodem
ſigno: cuius exēplū eſt: vt eēt luna in.10. gradu tauri: ⁊
mars in.20. gradu eiuſdē tauri: ⁊ luna iūgeretur vene
ri per aſpectum anteqꜫ iungeretur marti: ⁊ eēt venus
in.15. gradu cancri: lꝫ eēt venus minus gradibus refe
retur tn̄ iudiciuꝫ ad martem eo ꝙ eēt cū luna ī ſigno
vno ⁊ huiuſmodi cōiunctio fortior eſt aſpectu vt dixi
mus hec eſt expoſitio eoꝝ que diximus qꝛ aſpectus
nō annullat cōiunctionē ⁊ cōiūctio ānullat aſpectuꝫ.

De receptione pl'taꝝ.

Fit aūt receptio pl'taꝝ cū pl'ta iungitur planete
a domo vel exaltatione ſua tunc recipit eum
bono aīo ⁊ perfecta receptione. Eſt ⁊ alia rece/
ptio infra iſtam.i.minor iſta qn̄ videlꝫ planeta iungi
tur pl'te dn̄o ip̄ius triplicitatis ⁊ termini: vel dn̄o ter/
mini: ⁊ faciei.i.qn̄ iungitur pl'te qui habeat ī loco ſuo
de his minoribus dignitatibus duas vel plures: ⁊
tunc erit vera receptio. Si vero vnā tm̄ habuerit nō
erit ibi receptio ⁊ iō dic hic qꝛ quod diuerſū fuerit ab
iſtis: alienatur a perito aſtrologo: ⁊ ꝓ nihilo diciᷣ. Cu
ius exemplar eſt vt luna eſſet in ariete: ⁊ iūgereᷣ mar
ti qui eſt dn̄s arietis ⁊ tūc reciperet eam mars: qꝛ eſt ī
domo eius: aut iungeretur ſoli reciperet eā ſol: qꝛ eſt

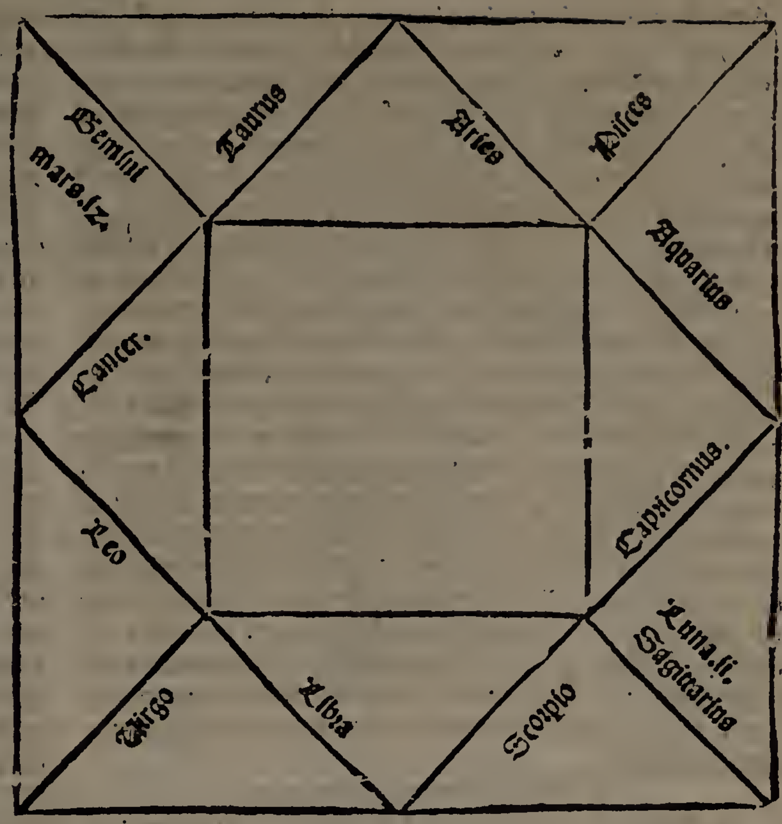
domus exaltationis ſue:aut eēt in tauro:⁊ iungeretur veneri aut in geminis:⁊ iungeretur mercurio: hec eſt receptio perfecta. Receptio aūt triplicitatis eſt vt ſit luna in virgine in termino veneris ⁊ iungatur eidem veneri:eſſetq̧ venus dña triplicitatis lune ⁊ domina termini eius:aut ſi eſſet luna in geminis in termino ſaturni:⁊ iungeret̄ ſaturno: reciperet eam ſaturnus: qꝛ eſt dominus triplicitatis ⁊ termini. Cūq̧ fuerit luna vel planeta in tali ſimilitudine erit recepta. Hec ē ſententia meſebalab:in receptione triplicitatis ⁊ termini. Et ſi fuerit luna ī hac ſimilitudine iuncta alicui planete:⁊ ip̄e planeta iūctus fuerit dño domus in quo eſt luna:aut domino eius exaltatiōis erit luna recepta:⁊ ſi fuerit luna vacua curſu:poſt hec trāſierit ad alterū ſignum ⁊ iuncta fuerit domino primi ſigni aut domino exaltationis eius:erit luna recepta:⁊ ſi fuerit planete iuncta qui non fuerit dominus primi ſigni aut dominus exaltationis eius impedit eam. Sed hec loca ſūt:in quibus nō fit receptio neq̧ coniunctio:cum luna.ſ.aut dominus aſcendentis iunctus fuerit planete qui non habeat in loco lune vel domini aſcendentis teſtimonium.i.aliquam dignitatem nō cognoſcit eum nec recipit. Similiter ſi iūcta fuerit luna aut dominus aſcēdētis planete ī deſcenſiōe ſua erit quaſi q venit ad euz de domo inimicoꝝ ſuoꝝ:⁊ nō recipit euz nec diligit. Cuius exemplum eſt:vt ſit luna in ariete: ⁊ iūgatur ſaturno:aut ī capricorno ⁊ iungatur ioui:aut ī cancro ⁊ iūgatur marti:aut ī libra:⁊ iungatur ſoli:aut ī virgine ⁊ iūgatur veneri:aut ī piſcibus:⁊ iūgat̄ mercurio:⁊ ſi aliquis ſignificator fuerit ī deſcēſione ſua: ⁊ iunctus fuerit planete qui non habeat in loco illius ſignificatoris poteſtatem:domum.ſ.vel exaltationem: videbis eum pro nihilo:ac ſi alicui querēti daretur veſtimētū ignotū:⁊ ſi iūctus fuerit planeta alteri planete in deſcenſione ſua:aut deſcēderit ip̄e pl'ta pulſans facit eum deſcēdere:⁊ minuit qđ veniet ei ex hoc.

¶ De curſu pl'te vacui.

Expoſitio curſus vacui cum luna ⁊ orbis eius: vel planeta fuerit vacu⁹:⁊ planeta fuerit quaſi exulans:tunc dicitur vacuus curſu:hoc eſt quādo nulli planete iungitur:aut nullus planetarum iungitur ei.

¶ De expoſitiōe redditus.

Expoſitio redditus eſt quādo planeta vel luna iungitur retrogrado planete aut ſub radys ſolis ⁊ reddit ei quod recipit ab eo:⁊ deſtruit cauſam. Alter quoq̧ modus eſt de redditu ⁊ iudicio ⁊ deſtructione:vt iungatur planeta pulſans.i.leuis qui ſit cadens ab aſcendente planete ponderoſo cadenti tūc reddit ei quod recepit ab eo ⁊ deſtruit eius diſpoſitionez:⁊ ſignificat ꝙ interrogatio ipſa non habeat initium nec finem:cuius exemplum eſt:vt ſit aſcendens cancer ⁊ luna in ſagittario in ii°.ſ.cadens ab aſcendente ⁊ iungatur marti:⁊ ip̄e mars fuerit in geminis i.iz°. ab aſcendente cadens.⁊ tunc ſignificat deſtructionē inity interrogatiōis huius ⁊ finis.

¶ Et eſt alius modus de redditu vt ſit planeta leuis q iungitur in angulo:⁊ iungatur planete cadēti ab aſcendēte:cui erit illi cauſe initium:qꝛ ille qui iūgit̄ q ſignificat rei initiū: erat in angulo ⁊ non habebit finē:qꝛ receptor ei⁹: q ſignificat finē rei erat cadens: ⁊ ille qui iungitur eſt leuis:⁊ ab eo eſt initiū rei.⁊ receptor eſt ille qui eſt pōderoſus:⁊ nominatur receptor diſpōnis: ⁊ leuis vocatur pulſator diſpoſitiōi.

¶ De pul ſu virtutis.

Expoſitio huius rei eſt vt iungatur planeta alteri de domo ſua:aut de triplicitate:aut de exaltatione ſua ſub tali exemplo:vt eſſet.ſ.luna in cancro vel in tauro ⁊ iungeretur ioui vel alteri ex planetis⁊ pulſaret virtutem ſuam ad eum:qꝛ pulſauit.i.cōmiſit diſpōnem ſuam đ domo ⁊ exaltatione ſua. Similiter faciunt reliqui cum pulſauerint diſpoſitionem ex domibus vel exaltatōib⁹ ſuis.

¶ De pulſu diſpōnis ⁊ nature.

Pulſatio quoq̧ diſpoſitionis ac nature eſt: vt planeta iungatur cum alio planeta de domo vel exaltatione⁊ pulſet diſpoſitionem ſeu naturam ſuam ad eum:cuius exemplum eſt vt luna vel aliquis planetarum eſſet in ariete ⁊ iungeretur marti:vel eſſet in geminis ⁊ iungeretur mercurio:⁊ luna cū fuerit in tauro vel in cācro pulſat vtraſq̧:virtutem.ſ.⁊ diſpoſitionem⁊ cum non fuerit in his duobus ſignis:pulſat tm̄ diſpoſitionem.

¶ De fortitudine planetarum.

Expoſitio autem fortitudinis planetarum cui deerit occaſio ſiue impedimentum ad perficiendam cauſam cum receperint atq̧ promiſerit:fit hoc vndeci modis ¶ Quorum primus eſt:vt planeta ſit in bono loco ab aſcendēte.i.ī angulis ⁊ ſuccedētib⁹ anguloꝝ ex locis.ſ.qꝛ aſpiciūt aſcendens. ¶ Secundus eſt:vt ſit pl'ta in aliqua partium

ſuarum vel dignitatuȝ hoc in domo ſua:aut exaltatiōe aut triplicitate:vel termino ſeu facie ſua vel gaudio ſuo.Tertius eſt vt ſit directꝰ.Quartus vt non ſit cum eo malus planeta.i.i eodē ſigno i quo fuerit cui ſit iūctus:aut aſpiciat eū ab oppoſitione vel a quarto aſpectu.Quintꝰ vt non iungat̄ ſtelle cadenti ab aſcendente:aut planete qui ſit in deſcenſione ſua:aut ſit ipē in deſcenſiōe ſua.Sextus vt ſit receptꝰ. Septimus vt ſint planete altioꝛes maſculini:q ſūt Saturnus.Juppiter ⁊ Mars oꝛientales.i.vt appareant in mane exeūtes ď ſub radys ſolis:⁊ planete feminini.i.venus:mercurius luna occidentales.i.apparētes veſpere.Octauus:vt ſint planete ī ſuo lumine.i.ſint planete maſculini ī die ⁊ feminini i nocte.Nonus vt ſint planete in ſignis fixis.Decimus vt ſint planete ī coꝛde ſolis:cum ſole in vno gradu: qꝛ tunc foꝛtune augent foꝛtunam ⁊ bonum:⁊ maloꝛuȝ confoꝛtatur malum.Undecimus eſt vt ſint planete maſculini in quartis maſculinis ex partibus aſcendētis ex circulo:ħ eſt a medio celi ī aſcēdētē.i.a quarto ī ſeptiuȝ directi:⁊ planete feminini:ī quartis femininis.i.a ſeptimo ī medium celi ⁊ ab aſcēdente ī quartum directi:⁊ ſint planete maſculi:in ſignis maſculinis ⁊ planete feminini ī ſignis feminis.hec ſūt teſtimonia quibꝰ cōfoꝛtantur planete ⁊ nō habēt occaſionē que eis noceat:ad perficiendam cauſam:quādo recēperint ⁊ promiſerint.

De debilitate planetarum.

Debilitas vero pl̄arum fit.io.modis:⁊ impedimētuȝ eoꝛum in natiuitatibus ⁊ iterrogationibus ex quibꝰ modis vnus eſt:vt ſit pl̄ta cadēs ab āgulis ⁊ nō aſpiciat aſcēdens.i.in ſexto vel duodecimo.Secūdus eſt vt ſit pl̄ta retrogradus.Tertius vt ſit ſub radys ſolis.Quartus vt iūgatur malis planetis ex cōiunctiōe vel oppoſitione.i.vt ſit cum eo in vno ſigno vel ſit in ſeptimo eius aut ex q̄rto aſpectu.i.ā quarto ſigno.Quintus vt ſit obſeſſus inter duos malos.ideſt vt ſeparetur ab vno malo ⁊ iūgatur alteri.Sextus vt ſit pl̄ta ī deſcenſione ſua:vel iungatur planete qui ſit ī ſua deſcenſione.Septimus vt iungatur planete cadenti ab aſcēdente aut ſit a planeta ſeparatus qui euȝ recipiebat.Octauus vt ſit planeta ī domo in qua non habet teſtimonium.i.aliquam dignitatem.i.vt nō ſit ī domo ſua aut exaltatione ſua:vel triplicitate ⁊c.⁊ vt ſit peregrinus:⁊ iam inſequutus a ſole.i.ante ſolem.Nonus vt ſit planeta cum capite vel cauda:ſi ei nulla fuerit latitudo.Decimus cum planete impedierit ſemetipos.i.cū fuerint ī oppoſitione domoꝛum ſuarum:qđ eſt illis quoddam impedimentū.Hec ſūt ergo capitula in quibus eſt impedimētum ſeu detrimentum planetaꝝ que fiūt ī natiuitatibus.i.iterrogatōnibus ⁊ in ceteris operibus.Serua ergo hos modos quos diximus ī planeta qui recipit diſpoſitionem ⁊ qui pollicet̄ cauſam.

De vicys lune ⁊ eius malo eſſe.

Vicia ergo lune ⁊ eſſe ſuuȝ malum quibus detrimenta facit rerum in omni iterrogatione:⁊ ī omni initio ſunt.io.modis.Et primus eſt vt ſit luna.ſ.ꝯbuſta infra radios ſolis:nōdum tranſiens.iz.gradus.⁊ poſt ipm ſimiliter:ſed ħ leuius eſt.Secundus vt ſit ī gradibus deſcēſionis ſue:aut iungatur planete ī ſua deſcenſione.Tertius vt ſit ī oppoſitione ſolis infra gradus.iz.nōdum veniens ad gradum oppoſitionis.Quartus vt ſit iuncta malis vel aſpiciant eam a quarto aſpectu:aut ab oppoſitione: aut ſit obſeſſa inter duos malos ſeparata.ſ.ab vno:⁊ iūcta alteri.Quitꝰ vt ſit cū capite vl̄ cauda ī vno ſigno ⁊ ſit iter eos minꝰ.iz.gradibꝰ.Sextꝰ vt ſit ī ſigno.iz.a domo ſua:qđ ſignuȝ ē gemioꝛū:aut ſit ī fine graduū ſignoꝝ q ſūt termi maloꝛuȝ Septimꝰ vt ſit cadēs ab angulis aut iūgat̄ planete cadēti ab angulis.Octauus vt ſit ī via combuſta:hoc ē ī fine libꝛe ⁊ initio ſcoꝛpiōis.Nonus vt ſit feralis vel curſu vacua.Decimꝰ vt ſit curſu tardioꝛ.i.qñ minuit̄ ex ea eiꝰ eq̄tio:aut qñ minuit̄ lumē eiꝰ qđ ē ī fine mēſis lunaris.Hec ſunt p̄dicta vicia lūe ⁊ eiꝰ ipedimēta:ſub quibꝰ nō dȝ vllū opꝰ incipi.i.dum ita fuerit luna nō debet aliquod opus incipi: nec laudatur ī natiuitate nec ī peregrinatiōe.Scito ēt eſſe lune ī augmento huius luminis ⁊ eius diminutione.i.dum creſcit ⁊ dum minuitur:qꝛ luna dum augmentatur.i.dum creſcit ſi aſpexerit eam mars a ſigno quarto vel ā ſeptimo:aut fuerit cum ea in vno ſigno:ipedit eam mars:qꝛ erit tūc calidā Econtrario autem ſi cum ea fuerit ſaturnꝰ ⁊ minuitur:aut eam aſpexerit a quarto aſpectu vel ab oppoſitiōe impedit eam:quia cum fuerit luna plus lumine.hoc eſt in initio mēſis ⁊ fuerit calida:non impedit eam ſaturnus:qꝛ ē frigidꝰ.⁊ impedit eam mars qꝛ eſt calidus: ⁊ cum fuerit minus lumine:hoc eſt in fine mēſis erit frigida:tunc nō impedit eaȝ mars:quia eſt calidus:⁊ ipedit eaȝ ſaturnus qꝛ eſt frigidus Et ſcito ꝙ ſaturnus in natiuitatibus diurnis ⁊ iterrogationibus que interrogantur in die:⁊ in initio mēſis.⁊ ī ſignis maſculinis minus impedit:⁊ in fine menſis:⁊ ī ſignis femininis plus impedit:⁊ mars in nocte ⁊ in ſignis femininis:⁊ in fine menſis minus impedit:⁊ in die ⁊ in initio menſis et in ſignis maſculinis plus impedit:et non vocat̄ planeta impeditus nec luna:neqȝ ſignum:donec ſint mali cum eo: aut aſpiciant eum a quarto ſigno vel a ſeptimo: aut a decimo: nec vocatur foꝛtunatus planeta:neqȝ aſcendēs donec ſint foꝛtune in angulis eiuſdem pl̄te:vel in angulis aſcēdentis.

De planetis obſeſſis.

Expoſitio planete obſeſſi eſt:vt ſit planeta inter duos malos ſeparatus ab vno eoꝛum ⁊ iunctus alteri abſqȝ pꝛoiectione radioꝛum alterius planete inter eos.i.vt nullus alius planeta pꝛoyciat radios ſuos iter eos:⁊ eo foꝛtius ac deterius ſi fuerit ſeparatio ac coniunctio a ſeptē gradibus ⁊ infra:cuius exemplum eſt:vt ſit mars in decimo gradu cancri.⁊ ſaturnus in.i8.gradu arietis:⁊ luna in.iȝ.libꝛe:⁊ luna ſeparata a marte ex quarto aſpectu ſcđoꝛ iuncta ſaturno ab oppoſitione:tunc erit luna obſeſſa: quia ſeparata a lumine martis ⁊ iuncta lumini ſaturni.

De planeta in lumine ſuo.

Dicitur planeta eſſe in lumine ſuo:vt mars cum fuerit in nocte ſignificatoꝛ qui eſt nocturnus: ⁊ ſaturnꝰ in die dicitur eſſe in lumine ſuo qui eſt diurnus.

De teſtimonys planetarum.

Expoſitio quoqȝ eoꝛum que dicuntur de planetis ꝙ habent teſtimonia aut partes ſeu dignitates: ſi fuerit planeta in domo ſua aut in exaltatione ſua; aut triplicitate vel in termino ſuo:aut in facie ſua: ipſe eſt ꝑficiens cum fuerit in ſigno in quo habeat teſtimonia.

De gaudys planetarum.

Expoſitio autem gaudy planetarum fit quatuoꝛ modis.p̄mo aūt gaudium eoꝛum eſt ex circulo qꝛ mercurius gaudet in aſcendente:et luna in tertio: ⁊ venus gaudet in.5.⁊ mars in.6.⁊ ſol in.9.⁊ iuppiter in.ii.⁊ ſaturnus gaudet in.iz. Secūdo gaudium qđ habet ex foꝛtitudine eoꝛum in domibus ſuis.Nam ſaturnus gaudet in aquario:eo ꝙ ſit ſignum maſculinum:⁊ iuppiter gaudet in ſagittario:⁊ mars in ſcoꝛpione:⁊ ſol in leone: ⁊ venus ī tauro ⁊ mercuriꝰ ī virgine ⁊ luna gaudet ī cancro. Tertio qꝛ planete diurni gaudent cū fuerit in oꝛiente: hoc ē quando oriuntur in mane:⁊ planete nocturni gaudent cuȝ apparuerit veſpere ī emiſperio occidentali. Habēt ⁊ quartū gaudy modum:qꝛ ſaturnus ⁊ iuppiter:atqȝ mars gaudent cum fuerint in parte circuli maſculina:que eſt a medio celi vſqȝ in aſcendentem:⁊ a ſigno quarto ī ſeptimuȝ luna vero ⁊ venus gaudent cum fuerint in parte feminina a.7.ſ. vſqȝ in medium celi:⁊ ab aſcendente in angulū terre: qđ ē ſignum quartum.Mercurius autem gaudet in vtriſqȝ

ptib⁹.i.cũ fuerit cũ pl'tis maſculinis:gaudet i pte ma
ſculina ⁊ cũ fuerit cũ femininis:gaudet i pte feminia
ppter diuerſitatẽ hoꝝ pl'taꝝ ⁊ eoꝝ domoꝝ.

¶ Incipiunt precipua iudicia ⁊ ſunt.50.
primũ de receptione diſpõis p lunam. I.

Scito ꝙ ſignificatrix.i.luna cuius circulus eſt
omnium planetarũ circulis propior terre pre
omnib⁹ planetis eſt conſimilis rebus mundi.
Nõne vides ꝙ homo incipit eẽ paruus:deinde creſcit
donec finiat.Similiter facit luna.habeto ergo lunã
ſignificatricem oium reruꝫ:q2 ſanitas ipius: ſanitas ẽ
omnis rei:⁊ eius detrimentũ eſt detrimentuꝫ ois rei:
⁊ ipa pulſat.i.cõmittit diſpoſitioneꝫ ſuam ei ſr quẽ py
cit radios ſuos ⁊ cui iungitur de pl'tis ⁊ mutat eẽ ſuuꝫ
ad ipꝫ planetã:noiať ꝙ ipa planeta receptor diſpoſiti
onis:q2 recipit quod ſibi cõmiſſuꝫ fuerat.Ipa ergo lu
na eſt delatrix bonum planetaruꝫ ⁊ ipa pacificat eos
⁊ defert a quibuſdaꝫ eoꝝ ad alios. II.

¶ Quid mali quidue boni planete ſignificent.

Mali planete ſignificant detrimentum ⁊ maluꝫ
propter excedẽtiã vel ſuperfluitatem vis fri
goris vel caloris in eis vincentis ⁊ impediẽtis
Sed ſi fuerit planeta bonus in domo mali vel i exal
tatione eius recipit eum ⁊ refrenat maliciaꝫ ſuam ab
eo:aut ſi fuerit aſpectus maloꝝ a trino vel ſextili aſpe
ctu refrenatur etiam ab hoc:eo ꝙ ſit aſpectus amici
cie abſqꝫ vlla inimicitate.fortune vero q2 ſunt tempe
rate nature atqꝫ equalis complexionis.i.q2 ſunt tem
perate ex calore ⁊ frigore ſemper proficiunt ⁊ preſtãt
receperit an nõ:ſed receptio i eis eſt vtilior ac melior

¶ De impedimento planetaꝝ tria iudicia. III.

Duo modi ſunt ſtellaꝝ bonus.ſ.⁊ malus:quocũ
qꝫ ergo videris malos planetas:dic malum: et
quocũqꝫ videris fortunam:dic bonũ. IIII.

Et nomiatur planeta impeditus donec malus
ſup lumen ſuum proyciat radios ſm quãtitatẽ
quam dixi tibi de eoruꝫ orbibus.Cũqꝫ trãſierit
terminuꝫ maloruꝫ vocať aſpiciens maluꝫ ⁊ non pote
rit impedire:⁊ cum tranſierit malus planeta per gra
dum perfectuꝫ imittit timoreꝫ abſqꝫ ipedimento cor
poris ⁊ non põt malus planeta agere:q2 ſeparatus eſt
ab eo.Sil'r fortuna cuꝫ tranſierit planetã:⁊ fuerit ſe
parata ab eo p gradũ iutegrũ ſperat ſꝫ nõ perficiť res:
⁊ omnis ipediens cuꝫ fuerit cadẽs ab aſcendente:mit
tit timorẽ ⁊ nõ ipedit.Similiter fortune cũ fuerint ab
aſcendente cadentes ſpať:ſed non perficitur res. V.

Planeta cũ fuerit in angulis maloruꝫ.i.cuꝫ fue
rit cũ eo:aut in quarto ab eo:aut in ſeptio.vel i
decimo erit ſicut q pugnat p ſemetipo contra
tribulationẽ ⁊ malũ quod deſcendit ſuper eum.Cũqꝫ
trãſierit eum ⁊ ſeparatus fuerit ab eo per graduꝫ inte
grũ ſicut predixi tibi:iam euaſit ipedimentuꝫ illius
mali ⁊ nihil poterit malus preter timorem imittere.
Serua ergo hec capitula:q2 ſunt ex ſecretis iterroga
tionũ.

¶ De curſu lune vacuo. VI.

Luna cũ fuerit curſu vacua.i.nulli planetarum
iuncta:ſignificat inanitionẽ:⁊ annullationem.
ac reuerſionẽ ab eadẽ cauſa:⁊ impedimentum
eiuſdem cauſe.

¶ De coniunctione lune cũ planetis. VII.

Coniunctio lune ſignificat qđ futuruꝫ eſt:⁊ qđ
ſperatur ex rebus ſm quantitatẽ nature plane
te qui recipit diſpoſitionẽ lune.i.ſi fuerit fortũ
na: bonũ:⁊ ſi fuerit malus malũ.

¶ De ſeparatione lune a planetis.VIII.

Reparatio lune a planeta ſignificat ꝙ preteritũ
eſt:⁊ qđ iam receſſit ſm quantitatẽ nature illi⁹ planeta
a quo ſeparatur luna.

¶ De planeta in ſua deſcenſione. IX.

Planeta cum fuerit in deſcenſione ſua ſignifi
cat triſticiã ⁊ carcerẽ ⁊ anguſtiã.

¶ De planeta retrogrado X.

Planeta retrogradus ſignificat inobedientiaꝫ
⁊ ꝯdictionẽ ac reuerſionẽ ⁊ retractatiões ⁊ diuerſitatẽ
ſeu diſcordiã.

¶ De planeta ſtationario. XI.

Planeta in ſtatione ſua ſignificat malũ ⁊ quod
iam quieuit.

¶ De malis planetis. XII.

Mali ſignificant difficultatem:⁊ preſſurã ⁊ feſti
nationẽ in opere.

¶ De planeta tardo in curſu. XIII.

Planeta cum fuerit tardus.i.cum tarde ambu
lat poſtponit numerum ſuum ſiue promiſſum
ſuum.i.facit dilationem in numero ſiue pmiſ
ſo ſuo tã i bono qꝫ in malo.Similiter facit cũ fuerit i
domib⁹ ſaturni vľ iouis:⁊ i domib⁹ pl'taꝝ leuiũ feſtiat.

¶ De cõiunctiõe lune cũ pl'tis i minuto. XIIII.

Cuꝫ ꝯiũcta fuerit luna alicui pl'te ⁊ pfecerit ſuã
cõiunctionẽ.i.cũ fuerit cũ eo i vno minuto:aſpi
ce quod futurum ẽ de ipa interrogatione a pla
neta cũ quo iungitur luna poſt hoc.

¶ De eſſe planete in fine ſigni. XV.

Planeta cum fuerit in vltimo gradu ſigni iam
receſſit fortitudo ei⁹ ab ipſo ſigno ⁊ erit fortitu
do ei⁹ in alio ſigno:⁊ quaſi vir qui poſuit pedẽ
ſuũ ſup limẽ porte volẽs exire:ꝙ ſi dom⁹ tũc cecide
rit non ipediet eum.Si vo pl'ta fuerit i.29.gradu:erit
fortitudo planete eius in eodem ſigno:q2 ſũt vnicui
qꝫ planete tres gradus i quib⁹ expanditur virtus ei⁹:
gradus.ſ.in quo eſt:⁊ gradus qui eſt poſt euꝫ:⁊ grad⁹
qui eſt ante eum.

¶ De pl'ta qui petit ⁊ nõ cõſeqtur coniunctões.XVI

Planeta petit aliquando coniunctionem:ſꝫ nõ
cõſequitur hanc in ſigno ſuo donec imiteť ipꝫ
planeta per feſtinationem ſuam.Cũqꝫ inſecu
tus fuerit eũ in alio ſigno ⁊ non fuerit iũct⁹ alteri per
ficitur cauſa:Et ſi iunctus fuerit alteri cum mutatus
fuerit:poſtea iunctus fuerit illi:non perficietur cã:q2
iam cõmixtus eſt lumini planete alterius. XVII.

Planeta volens iungi planete in vno ſigno:ſed
non poteſt eum conſequi i eodem ſigno:donec
egrediatur ad aliud ſignum.⁊ ſi eum conſeqť
in alio ſigno:perficitur tunc cauſa niſi prius iungatur
alteri.ſed ſi iungitur alteri per aſpectuꝫ: non impedit
eum h ppter quod dixi tibi:q2 coniunctio que fit p
aſpectum:non annullat coniunctionem que fit p cor
pus in vno ſigno:⁊ huiuſmodi coniunctio ãnullat eã
que fit per aſpectũ:⁊ aſpectus non abſcindit aſpectũ:
ſed prohibet cauſam:ſed coniunctio corporalis abſci
dit aſpectum.

¶ De planeta malo bene diſpoſito. XVIII.

Malus planeta cum fuerit orientalis.i.cum ma
ne apparuerit in oriente in domo ſua:aut i ex
altatione ſua:⁊ non fuerit iunctus malo q euꝫ
impediat:melior eſt ac dignior fortuna retrograda ⁊
impedita.

¶ De malis planetis dñis cãꝝ exiſtentibus. XIX.

Mali cum fuerint domini cauſarum ⁊ iunct⁹ fu
erit eis dominus aſcendentis aut luna a q̃rto
aſpectu aut oppoſitione.i.a quarto ſigno vľ a
ſeptimo faciunt cauſam:ſed deſtruunt eam in fine.⁊
ſi mali fuerint illi qui coniunguntur bonis:meli⁹ erit

q̄ȝ vt ſint ipi recipientes diſpōnem.i.vt ipſi mali pul
ſent ⁊ iungantur eis.

¶ De malis planetis in aſcendente. XX.

Malus cum fuerit in aſcendente ī domo ſua aut
in exaltatione:refrenatur a malo:ſi autē ipe ſit
retrogradus in aſcendente:confortatur ei⁹ ma
lum ⁊ multiplicatur eius diuerſitas ac variatio.

¶ De planeta in ſigno ſimili nature ſue exi
ſtenti. XXI.

Planeta cum fuerit in ſuo habitu ac ſimilitudi
ne ex ſignis:erit ei conueniens.i.ſi fuerit ſatur
nus in domo aut in exaltatione ſua aut ī ſigno
frigido ⁊ fuerit mars ſicut predixi tibi ⁊ ī ſigno calido
erit bonum.Si vero fuerit in contrarietate ſue natu
re erit ei malum:ſicut aqua ⁊ oleum que non cōmiſcē
tur neqȝ complectunť:⁊ ſi fuerit in ſigno ſibi ſimili,cō
miſcentur ⁊ cōplectuntur ſicut aqua ⁊ lac.

¶ De fortunis aſpicientibus malos.XXII.

Fortune quando aſpiciunt malos:minuūt eoꝝ
impedimentum.

¶ De malis aſpiciētibus fortunas.XXIII.

Mali quando aſpiciūt fortunas a quarto aſpectu
vel ab oppoſitione minuunt eorū fortunā.

¶ De fortūis cadētib⁹ ab aſcēdēte. XXIIII.

Fortune cū fuerint cadentes ab aſcendēte aut
retrograde erunt impedite ſimiles malorum.

¶ De planetis cum ſunt recepti. XXV.

Planete cum fuerint recepti ⁊ fuerint fortu
ne:erit eorum bonum fortius:⁊ ſi fuerint mali
erit eorum impedimentuȝ minus.

¶ De malis in ſigno peregrino vel non pe
regrino exiſtentibus. XXVI.

Planete mali cum fuerint in ſigno peregrino ⁊
cum uon fuerint in domibus ſuis nec in exalta
tione nec in triplicitate augent malū ⁊ magni
ficatur eorum impedimentū:⁊ cū fuerint in ſignis in
quibus habēt teſtimonium refrenantur a malo:⁊ oio
nō erit ipedimentū.

¶ De malis cū fuerit dn̄i rerum ⁊ bene di
ſpoſiti. XXVII.

Mali cum fuerint in domibus ſuis ⁊ fuerint dn̄i
rerū aut in exaltatiōibus aut in triplicitatibus
aut in terminis ſuis ⁊ i angulis vel in ſequenti
bus angulorū erit fortitudo eoꝝ ſicut fortitudo fortu
naꝝ.Intellige qd̄ dixi tibi.

¶ De fortunis peregrinis vel non peregrinis
exiſtentibus. XXVIII.

Fortune cū fuerit i ſigno in quo non habent te
ſtimoniū minuitur eorum fortuna ac bonum
⁊ cū fuerint in ſigno in quo eſt illis teſtimoniū
.i.in domibus vel exaltationibus aut triplicitatibus
vel terminis ſuis:magnificatur earum fortuna ac per
ficitur res atqȝ augeť bonū.

¶ De pl'tis in loco maligno aut ſub radys
exiſtentibus. XXIX.

Cum fuerit fortune ⁊ mali in loco maligno.i.in
aliqua domoꝝ quas predixi:aut fuerit ſub ra
dys cōbuſti ſignificant res paruas ⁊ deſpicabi
les ⁊ nō poterūt pl'te ſignificare bonū vel malū ꝑpter
debilitatē que eſt in eis.Qꝛ planeta cum fuerit ſub ra
dys combuſt⁹ aut ī oppoſitione ſolis:erit debilis:qꝛ ī
hoc loco nulla vtilitas nec aliqd boni eſt bonis pl'tis:
neqȝ aliquid mali malis:qꝛ fortune ſignificant modi
cū boni cū fuerit ſub radys:⁊ mali ſimiliter cū fuerit
ſub radys erit minus eoꝝ ipedimētū.

¶ De pl'tis i dignitatib⁹ ſuis exn̄tib⁹.XXX

Et omnis planeta fortuna aut malus cum fue
rit in domo ſua aut exaltatione aut in triplicitate ſua
⁊ cetera:auertitur quicquid in eis eſt ex malo in bo
num.Ammirare ergo qd̄ dixi tibi:⁊ ab eo accipe men
ſuram iudicandi.

¶ De malis i āgl'is exn̄tibus. XXXI.

Mali cum fuerint in angulis aſcendentis ⁊ im
pedierint a quarto aſpectu vel ab oppoſitione:
erūt mali fortes ad nocenduȝ:⁊ maior eoꝝ erit
afflictio ⁊ maxime ac priopric ſi fuerint fortiores pla
neta quē opprimunt vel impediūt.i.ſi fuerint in loco
fortiori.i.ſi habuerit aliquā dignitatē:ſed ſi aſpexerit
a trino vel a ſextili aſpectu:refrenantur a malo ⁊ mi
nuitur eorum impedimentum.

¶ De ꝯſideratiōe hn̄da circa loca pl'taꝝ. XXXII.

Fortuna nō ſignificat ſemper niſi fortunam ⁊
malus nihil ſignificat ſēp niſi malū ꝑꝑ ſupflui
tatē nature illius ⁊ malignitatē ei⁹ cōplōnis.
Oportet ḡ aſpicere loca pl'taꝝ.i.loca eoꝝ ab aſcenden
te ⁊ ſigna i q̄bus fuerīt:qꝛ lȝ ſit pl'ta malus:tn̄ ſi fuerit
i ſil'itudīe ſua:vel i ſuo lūine:aut i domo vel exaltatio
ne ſeu triplicitate ſua aut ī loco bono ab aſcendēte ſi
gnificat bonū.

¶ De fortuna cū fuerit male diſpoſita. XXXIII.

Fortuna ſi non fuerit in lumine ſuo.i.ſi fuerit
ex planetis noctis:⁊ fuerit ſignificator in die:
aut fuerit ex planetis diei:⁊ fuerit ſignificator
in nocte:aut fuerit peregrinus a ſigno ſuo:vel cadēs
ab aſcendente aut ſub radys:impedit ⁊ non proficit.

¶ De eo qd̄ pn̄t mutare iuppiter ⁊ ven⁹ .XXXIIII.

Iuppiter cum aſpexerit malum mutat naturā
ſuam in bonum:⁊ venus non poteſt vertere
rem magnam.i.malum ſaturni niſi aſpiciant
iouē.Juppiter enim ſoluit quod nodat ſaturnus.i.ſi
iuppiter iungitur ſaturno:frangit maliciā eius ⁊ mu
tat eam:⁊ venus ſoluit quod nodat mars.

¶ De eo quod ſignificat pulſatio planetarum adin
uicem. XXXV.

Cum malus pulſat.i.iungitur malo:vertitur.i.
mutatur malum in aliud malum.⁊ ſi malus iū
gitur fortune:conuertitur malum in bonum.
Si vero fortuna iungitur fortune:conuertitur bonū
in bonum.Et ſi fortuna iungitur malo:inueniet poſt
bonum malum:⁊ hoc modo cōmiſce res.

¶ De eo quod liberant fortune a malis infortu
narum. XXXVI

Luna ⁊ dominus aſcendentis cum fuerit impe
ditus a cōiūctione vel a quarto aſpectu ſiue ab
oppōne malorū ſi tunc fortūe iungātur ei a q̄r
to aſpectu quicquid inuenerit virum ex deſtructiōe:
ſolueť a fortunis ⁊ liberabiť ab eis.Sil'r ſi fuerit iun
cti malis a 4° aſpectu:⁊ aſpexerit fortūe a trino aſpe
ctu:euadet vir ille qd̄ occurrit ei ex d̄ſtructōe illa ⁊ ca
det i alterā:vel euadet vir ille qd̄ occurrit ei ex d̄ſtru
tione illa ⁊ non cadet in alteram. ¶ De pl'ta ex̄
dignitates ſuas ⁊ cadēte ab āgl'is. XXXVII.

Planeta cū nō fuerit i domo vl' i exaltatōe aut
triplicitate ſua vl' i termio vl' i gaudio ſuo:⁊ fu
erit cadēs ab āgulis:erit h' ſigᵐ malū abſqȝ vlla vtili
tate:⁊ nihil boni ē in impedimento planete.

¶ De planeta ſub radys verſus occn̄tē.XXXVIII.

Planeta cū fuerit ſub radys v̄ſus occn̄denteȝ
.i.qn̄ oriť veſpe:erit fortitudo ei⁹ debilis vt di
ctū ē de ſupioribus: Nulla.n.fortitudo erit ei
nec lumini eius:⁊ min⁹ erit ei⁹ impedimētū ſi fuerit
malus.⁊ ſi fuerit retrogradus erit tardus in omni
bus rebus.

¶ De planeta ſub radys infra.iz.gradus. XXXIX.

PLanete cum fuerint ſub radijs erunt debiles in oibus rebus.hoc eſt ſi fuerint inter eos ⁊ ſolem miꝰ.iz.gradibꝰ niſi ſit plãeta ĩ.gradu ſolis.qꝛ tũc erit fortis.

De planeta cum ſole. XL.

PLaneta cũ fuerit lõge a ſole ꝑ.iz.gradꝰ ĩ mane ab oriente erit fortis ĩ oĩ initio et ĩ oĩ opere et cũ prolõgatus fuerit ab eo ꝑ.i5.gradus tunc erit fortior.i.tunc erit in maiori fortitudine quam debet eſſe:et ſi fuerit plãeta ante ſolem ex parte occidẽtis ideſt ſi oriatur veſpere in occidente et fuerit iter ipſum et ſolẽ a.i5.gradibus vſqꝫ in ſeptem tũc incipit debilitari a ſeptem gradibꝰ donec ſit in corde ſolis:fit planeta debilior quã poteſt fieri. Et cum fuerit in corde ſolis erit fortis per cor ſolis:ſic vult itelligi vt cũ ſole ſit in vno gradu.

De planeta peregrino. XLI.

PLaneta cum fuerit in peregrinatione.i.cum nõ fuerit ĩ aliqua dignitatũ ſuarũ:vt eſt exaltatio facies ⁊c.fit animus eius callidus ⁊ eius natura ⁊ ſi non fuerit in domo ſua aut exaltatione: ⁊ fuerit directus ⁊ in loco bono ab aſcendente:aut in medio celi vel ĩ vndecimo erit bonꝰ.Si luna iũgitur alicui planete ille cui iungitur dicitur eſſe receptor diſpoſitionis lũe ⁊ ſic procedet receptio vſqꝫ ad ſaturnũ qꝛ ſuper ſaturnum nõ eſt alius qui recipiat diſpõnẽ.

De receptore diſpoſitiõis. XLII.

REceptor diſpoſitõis cum fuerit occidẽtalis ꝑ.iz.gradus ⁊ ĩfra ante ſolem:erit debilis ⁊ confractus ⁊ nõ ꝑficitur quod iudicat:et ſi fuerit orientalis erit fortis ⁊ prudens perfectus in iudicio quia planeta impeditus ſimilis eſt edificio ⁊ cum ceciderit reedificatur melioratur ⁊ fit bonum.

De planeta ĩ octaua domo. XLIII.

PLaneta cum fuerit ĩ octauo ab aſcẽdẽte ⁊ fuerit fortuna non operatur bonũ neqꝫ malum ⁊ mali cum fuerint ibidem magnificatur eorũ malum.

De plãeta ĩ principio ſigni ⁊ ĩ prĩcipio ãglĩ.XLIIII.

PLaneta cum fuerit in initio ſigni:erit debilis donec firmetur in eo ⁊ perambulet in eo ſex gradibus:⁊ non cadit planeta ab angulis niſi poſt quĩqꝫ gradus:verbi gratia.Si fuerit ãgulus.io.gradus arietis omnis planeta qui fuerit ĩ minus quiqꝫ gradibus eſt cadens ⁊ nõ putatur ĩ ãgulo. Quo planeta poſt angulũ intelligit̃ eſſe in angulo. XLV.

ET oĩs plãeta qui fuerit poſt angulũ per.i5.gradus erit conſimilis illi qui eſt in angulo ⁊ ſi auxerit gradus nulla fortitudo erit ei.verbi gratia:Si eſſet angulus.io.gradus ſigni arietis tunc oĩs plãeta qui fuerit ab eodẽ.io.gradu vſqꝫ ĩ.z5.gradus eiuſdem arietis vir putatur ĩ eodem ãgulo: ꝙ ſi addiderit ſuꝑ.i5.gradꝰ nõ erit ĩ angulo. Sed tholo.dic̃ vſqꝫ ĩ.z5.gradꝰ poſt ãgulũ erit plãeta ĩ ãglo. Quid ſignificẽt plãete ĩ ſignis De ſtabilitate rei. XLVI.

PLanete cum fuerint in ſignis fixis ſignificant fixuram ideſt firmitatem ⁊ ſtabilitatem rerũ de quibus fit interrogatio:⁊ cum fuerint in ſignis cõmunibus ſignificant ſolutiones rerum ac reiterationes ⁊ applicabitur illi rei altera.vel aliqđ aliđ tale.Et cuꝫ fuerint in ſignis mobilibus ſignificant celeritatẽ ꝯuerſiõis vel mutatiõis reꝝ ĩ bonũ vel malũ.

Quid ſignificẽt ſigna ĩ interrogationibus.XLVII.

SIgnum fixum ſignificat fixuram.i.firmitatẽ interrogationum ⁊ rerum de quibus fit interrogatio: ⁊ omnem rem fixam ⁊ firmiſſimã atqꝫ ſtabilem:⁊ eſt auxilium bone interrogationis:et ſigna communia ſignificant res que non poſſunt fieri ⁊ que ſecundo iterantur.⁊ ſignum mobile ſignificat celeritatem mutationis rei in aliud.

De planeta ſtationario. XLVIII

PLaneta cum ſteterit ad retrogradationem.i.cuꝫ fuerit in ſua ſtatione prima: ſignificat ſolutionem cauſe ⁊ inobedientiam:⁊ cum ſteterit ad directionem.ideſt cum fuerit in ſua ſtatione ſecũda:ſignificat directionem poſt tarditatem rei vel duritiam.Et omnis planeta qui fuerit ſignificator ⁊ voluerit dirigi.ideſt ſi fuerit in ſtatiõe ſecũda: ſignificat renouationẽ actionũ rerum ⁊ earũ actionem ac fortitudinem ſeu directionẽ.Et ſi fuerit in ſtatiõe prima volens retrogradari:ſignificat deſtructionem earuꝫ ⁊ tarditatem ac diſſolutionem.

De interrogatione facta luna impedita. XLIX.

SCito ꝙ in die in qua fuerit luna impedita oẽ đ quo iterrogatur in die illa erit impeditũ:niſi malus impediens eam ſit cadens ab aſcendẽte ⁊ debilis:⁊ luna tunc non habeat partem in aſcendente:quia malus cum impedit lunaꝫ ⁊ ipſe fuerit cadens ab aſcendente imittit timoreꝫ ⁊ ſollicitudineꝫ. ⁊ cum fuerit in angulis vel in ſequentibus angulorũ ingerit corpori timorem.

De planeta cui iungitur luna ⁊ de ipſa luna ⁊ domino aſcendentis ĩ oppoſito domꝰ ſue. L.

SCito ꝙ planeta cui iungitur luna ſignificat ꝙ futurum eſt ⁊ prouentum rei.Que ſi iungitur fortunis ſignificat prouentum bonum.⁊ ſi iungitur malo ſignificat prouentuꝫ maluꝫ.Et ſcito ꝙ dominus aſcendentis aut luna cum fuerit in oppoſitiõe domus ſue.i.in ſeptimo domus ſue:erit dominus iterrogationis horrens cauſam de qua iterrogat: grauis enim erit illi:Scito hoc totum. Seqt̃ đ iterrogatõibꝰ:⁊ ꝑ đ iterrogatõibꝰ aſcendẽtis.i.prime domꝰ

CUm interrogatus fueris de aliqua interrogatione:incipies aſpicere ſicut predixi tibi.Jam enim conſtitui tibi ĩ omni re modum a quo accipitur.non ergo queras deuiare ad aliud;nec imittas cauſam đ qua interrogatus non fueris:in cauſa de qua interrogaris ne imittas ſuper temetipſum cõmixtionem: ſicut ille qui interrogat de coniugio.Cumqꝫ aſpexeris hoc iterrogabit te de alia re que tunc ſibi viſa fuerit. Si autẽ meditatus fueris ante conſideratiõem de diuerſis rebus:iuſtum eſt ac rectum vt accipias vnamquãqꝫ reꝫ de capitulo ſuo. Nec licet vt quis interroget in vna interrogatiõe de duabus rebus que ſũt vnius modi; Et non aſpicias niſi ei qui venerit ad te ſperans: aut ſub neceſſitate aut triſtis:⁊ qui ſollicitus vel cuꝫ labore venerit ad te. Nam qui venerit ad te ſciẽter quaſi callidus aut temptator:non aſpicias ei:quia res exit ſm quantitatem ſollicitudinis interrogantis in re de qua interrogat.Caue igitur ĩ his capitulis:tunc enim vtilior erit interrogatio:cum interrogauerit vir de ſe metipſo: aut miſerit talem qui interroget pro ipſo qui ſit ſollicitus de re illius.Scito ergo intentiones hominum: quia conſideratio ⁊ opꝰ fit ſm ſolllicitudinem ⁊ intentionem interrogantis.Qui enim interrogauerit ⁊ eius intentio fuerit ĩ ipſa interrogatione in toto tempore ſuo loca planerarum hora interrogationis:ſignificant eſſe ſuũ omni tempore ſuo.Similiter ſi fuerit eius intentio interrogare de aliqua re in anno ſuo vel in menſe aut in die:aut quolibet tali erit ita.Intellige ergo eorum intentiones ante conſiderationeꝫ:quia omnis interrogator non interrogat niſi đ eo quod vincit in eo ex natura circuli cuꝫ eſſe ſuo de

quo interrogat ex complexione ſcilicet circuli cuꝫ eē ſuo ſuper aliqua fortuna vel malo. Sunt enim rami ⁊ partes. Cui ergo occurrit vel conuenit fortuna domini ſui aſcendentis ⁊ lune fortunatur: ⁊ cui congruit eorum impedimentum impeditur: quia non iterrogat ineſſe impedimenti ſignificatoris ideſt lune: ⁊ domini aſcendentis in hora interrogationis aut natiuitatis niſi omnis vir impeditus ⁊ malus. i. infortunatus atqꝫ tribulatus: aut vir qui debet inuenire mala Similiter fortuna nemo interrogat de ea niſi omnis fortunatꝰ ⁊ vir qui debet habere fortunam. Neverearis ſi iterrogatus fueris de diuerſis iterrogationibꝰ ſub aſcendente vno quia res fiunt diuerſe: ꝙ ſi plꝰes ex eis conuenerint in eſſe vno hoc eſt in malo aut in bono: fortuna ſeu infortuna erit hoc illis. Nam videmus quoſdam fortunatos. ⁊ alios conſimiles fortunatos.

¶ Queſtio de durabilitate rei ⁊ melioratiōe.

Si autem interrogatus fueris de aliqua re quē debet proficere ⁊ meliorari ⁊ eē ſtabilis: aſpice coniunctionem domini aſcendentis cum dn̄o rei ⁊ receptionem recipientis planete ſcilicet planete qui recipit diſpoſitioneꝫ ſiue dominus rei fuerit vel dominus aſcendentis illius ſcilicet qui fuerit ponderoſior: ⁊ aſpice libertatem eius ab his que dixi tibi de īpedimentis planetarum.

¶ Queſtio de inſtabilitate rei ⁊ eius mutabilitate.

Si autem fuerit interrogatio de iſtabilitate rei vel de motione: vt pegrinatio vel mutatio aut exitus icarcerati: aut euaſio alicuius de tribulatione ⁊ triſticia: Aſpice his rebus de: loco iſtabilitatis. i. de cadentibus ab angulis ac receſſionis.

¶ Queſtio de re aliqua ad duodecim ſigna ptinēte ſi fiet vel non.

Et ſi interrogatus fueris de aliqua re ex rebus que ſunt in. iz. ſignis da aſcendens ⁊ dn̄m eiꝰ ⁊ lunā ſigificatores illiꝰ viri q te iterrogat ſignū rei q̄ſite: ⁊ dn̄ꝫ vniꝰ rei q̄ſite: poſt hoc aſpice dn̄m aſcēdentis ⁊ lunam ⁊ fortiorem eorum. illum ſcilicet qui in angulo fuerit ⁊ qui aſpexerit aſcendens ⁊ ab eo incipe: Quod ſi aliquis eorum iunctus fuerit domino rei: perficietur illa res petitione iterrogantis: ⁊ ſi inueneris dominum rei iunctum cum domino aſcendētis perficietur ipſa res cum leuitate ac ſtudio interrogātis ſine petitiōe ⁊ ſine aliqua importunitate. Et ſi iueneris domiunm aſcendentis aut lunam in loco rei aut inueneris dominum rei in aſcendente perficietur res niſi ſit aſcendens impeditꝰ ⁊ dominꝰ eiꝰ i deſcēſiōe ſua. aut combuſtus in eo tunc non erit. Et ſi ineneris dominum aſcendentis aut lunam iungi alicui planete in loco cauſe aut dominum cauſe inueneris iunctū alicui planete in aſcendente: ⁊ habuerit ipſe planeta teſtimonium in eo de domo aut exaltatiōe vel triplicitate ⁊ cetera: perficietur: ⁊ ſi nō fuerit aliquid de oībus que diximus: aſpice tunc ī tranſlatione luminis ad lunā vel ad aliquem planetarum leuium: quem ſi inueneris ſeparatū a domino aſcendentis ⁊ iunctum domino rei: aut ſeparatum a domino rei ⁊ iunctū domino aſcendentis: perficitur res per manus legatorū ⁊ eorum qui diſcurrunt inter: vtroſqꝫ. Et ſi non inueneris inter eos planetam qui defert lumen vnius eorum ad ſociū ſuū: tunc aſpice ī collectione luminis: ꝙ ſi iueneris dominū rei et dn̄m aſcēdētis vtroſqꝫ. ſ. iūctos vni plꝰte ſe pōderoſiori et ipe plta aſpexerit locū rei: aut fuerit in aſcendente aut in medio celi perficietur res per manus iudicis aut viri cui mittuntur. Ab his ergo tribus modis fit effectus omnium rerū. Primo a coniūctiōe domini aſcendentis ⁊ lune ac domini rei. Secundo vt aliqs planeta deferat inter eos lumen: ideſt ſeparatur ab vno eorum ⁊ cōiungatur alteri: tunc fit res per manus legatorum. Tertio a collectione luminis: ideſt vt ſint iuncti ambo alicui planete ſe ponderoſiori qui coniūgat lumen eorum accipiens fortitudinem vtroruꝗꝫ: eritqꝫ acceptabile inter eos eius iudicium: aut per viruꝫ q auxiliabitur i eadē re. Ex his ergo tribus primis capitulis fit effectus reruꝫ. Poſt hec aſpice ſicut predixi tibi ad receptorem diſpoſitionis ab aliquo eorum qui eſt planeta ponderoſior: ſiue dominus aſcendentis fuerit aut dominꝰ rei: ⁊ planeta qui colligit lumē ſi fuerit a malis liber i angulis vel in ſequentibus angulorum: ⁊ non fuerit retrogradus neque combuſtus: nec cadens ab angulis: perficietur ipſa res poſt adeptionem eius. ⁊ ſi fuerit receptor retrogradꝰ: ſoluetur poſtqꝫ putauerit ſe eam adeptum fuiſſe.

¶ Queſtio ſi fiet res cum leuitate vel cū duritia.

Et ſi interrogatus fueris vtrum adipiſcetur eaꝫ cum leuitate aut cum duritia: Aſpice ſi fuerit coniunctio a domino aſcēdētis ⁊ domino rei ex trino vel ex ſextili aſpectu: erit adeptio cum leuitate. ⁊ ſi fuerit coniunctio ab aſpectu quarti vel ab oppoſitione eorum: erit adeptio poſt duritiaꝫ ⁊ inopportunitatem ⁊ prolongationem.

¶ Queſtio ſi rem per petitionem adipiſcetur an abſqꝫ petitione habebit eam.

Et ſi interrogatus fueris vtrum per petitioneꝫ eam adipiſcetur an vltro ſibi veniat abſqꝫ aliqua petitione. Aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam: ſi iunguntur ipſi domino rei: erit hoc cuꝫ petitione. Et ſi dominꝰ rei iungitur domino aſcendētis: veniet vltro. Iteꝫ ſi dominus aſcendētis aut luna fuerit in loco rei: erit cum petitione ac ſtudio interrogantis. i. cum anguſtia eius: ⁊ cetera. Si vero dominꝰ cāe fuerit in aſcendēte: ſtudebunt ſuper euꝫ in ipa re: ⁊ dabitur ei ſponte. Et ſi fuerit iterrogatio de ordinatiōe alicuius honoris: veniet vltro: ⁊ non veniet ad portas regum ꝑpter hoc. Et ſi fuerit effectus rei a tranſlatione luminis: erit per legatos: ⁊ eos qui diſcurrunt inter eos. Si autē luna ſeparata fuerit a domino aſcendētis ⁊ iūcta fuerit dn̄o rei incipiet legatio ab interrogāte. Si vero lūa fuerit ſeparata a dn̄o rei ⁊ iūcta dn̄o aſcendētis: veniet ei legatꝰ: ⁊ ſtudiū erit ſup eū i hoc. Et ſi fuerit adeptio rei a collectiōe luminis: erit adeptio rei p aliquē iudicē q igreditur iter eos: aut p vnuꝫ qui itrat i re donec adeptio rei fiat. Et ſcito ꝙ ſi dominus aſcēdentis aut lūa iūgat̄ planete ex deſcenſiōe ipſiꝰ planete: ſignificat detrimētū rei: veluti ſi iūgerētur marti ex cancro aut ioui ex capricorno. h enim deſtruunt res. Similiter ſi iuncti fuerint planete q fuerit i deſcenſione ipſorum qui non recipiat eos: ſignificat malam diſpoſitionē dn̄i iterrogationis in his que vult operari: ⁊ ꝙ res nō pficiatur: cuiꝰ exemplum eſt: vt iungatur luna alicui planete qui fuerit i tertio gradu ſcorpionis q̄ eſt deſcenſio eiuſdem lune: aut ſit dominus aſcēdentis mars ⁊ iūgatur planete qui ſit in fine cancri q̄ eſt deſcenſio eiꝰ. Et ſcito qꝛ malus ſi fuerit dn̄s rei: ⁊ iūctus fuerit ei dn̄s aſcēdentis aut luna ex quarto aſpectu vl' oppōne ⁊ nō receperit eos: deſiderat iterrogationē vt ipa res nō fiat ꝑpter mala. ſeu tribulatōes ac labores q ingrediunt̄ ſup eū i eadem re. Si: aūt fuerit cōiūctio a triō vl' ſextili aſpectu minuet̄ ab hoc. Et ſi dn̄s aſcēdētis aut dn̄s rei fuerit vnꝰ plta . ſ. ſi idē dn̄s aſcn̄tis fuit ⁊ dn̄s rei: ⁊ fuerit receptꝰ: h ē

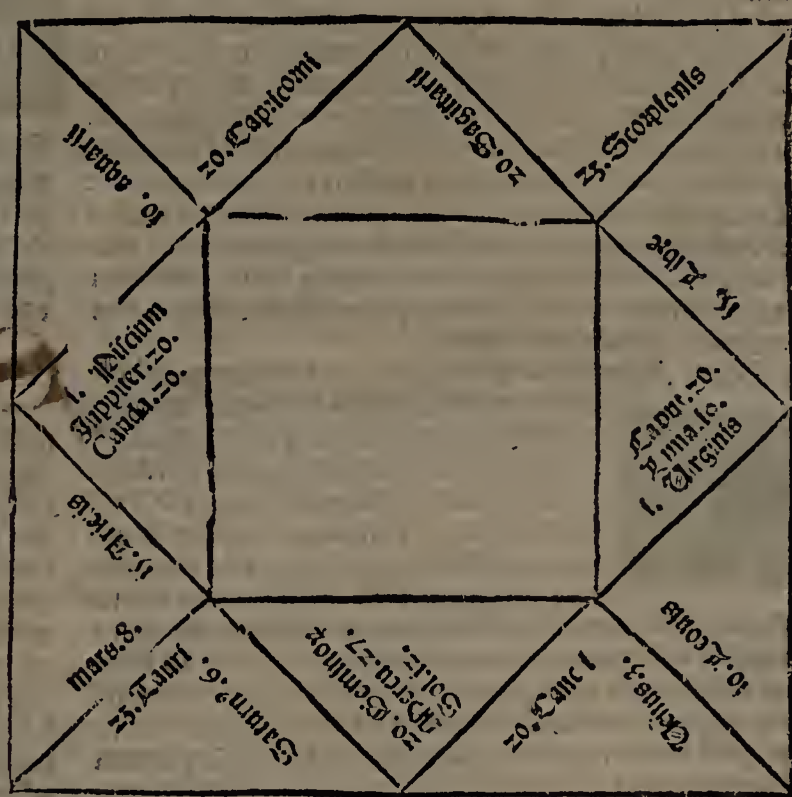
iunctus domino domus vel exaltationis ſue vel ſitu
erit liber a malis:perficietur res:et ſi fuerit aliter de
ſtrueter res:Similiter ſi luna ei iuncta fuerit ⁊ fuerit
ſalua a vicys perficietur.

¶ Teſtimonia ſignorum in effectu rei.

ET ſcito quia teſtimonia ſignorum in effectu re
rum ſunt:vt ſit aſcendens ſignum fixum: aut
commune:⁊ anguli ſtabiles.i.vt ſit mediuꝫ ce
li ſignū.10.et angulus terre ſignum quartum ⁊ nō ſit
medium celi ſignum nonum:nec angulus terre ceci
derit in tertium ſignum. Hec expoſitio anguloruꝫ
eſt ſtabilium.

¶ Teſtimonia planetarum i effectu rerum.

ET teſtimonia ſtellarum in effectu ſunt tria.a
quibus queruntur dominus aſcendentis ⁊ lu
na ac dominus rei.ſi duo eorum liberi fuerit a
malis predictis:idest dominus aſcendentis ⁊ domin⁹
rei perficientur due partes rei.⁊ ſi vnus eorū ſaluus
fuerit perficietur tertia pars illius rei quam poſtula
uerit:hoc eſt ſi habuerit vnum teſtimonium habebit
tertiam partem:⁊ ſi fuerint duo teſtimonia adipiſce
tur duas partes eorum que petierit:⁊ ſi iuncta fuerit
tria teſtimonia ideſt ſi dominus aſcendentis ⁊ domi
nus rei ac luna ſalui fuerint a retrogadatione ac com
buſtione:a malis quoqꝫ ⁊ a deſcenſione vel caſu:adi
piſcetur omne quod petierit.⁊ ſi fuerint cum ſuis du
obus teſtimonys recepti:et ipe qui eos receperit fue
rit etiam receptus augetur eius bonū ſuper eo quod
petierit:Scito ergo has interrogationes quia coniun
guntur ⁊ congruūt omnibus rebus:cuius rei exēplū
eſt quedam interrogatio que facta eſt pro regno vtꝝ
acquiretur an non:fueritqꝫ aſcendens ſignum gemi
norum.20.gradus ⁊ mediuꝫ celi primus grad⁹ ſigni
piſcis:et ſol in cancro.12.gradus et luna in virgine.19
gradus et mercurius in geminis.27.gradus et mars
in tauro.8.gradus:et ven⁹ in leone.3.grad⁹:et iuppi
ter in piſce.20.grad⁹ in ſtatione prima volens retro
gradari.et ſaturn⁹ in geminis ſex gradus:Aſpexi igi͞t
in hac interrogatione ad ſignum aſcendens et domi
num ei⁹ ac lunam qui ſunt ſigificatores interrogan
tis ⁊ ad ſignum medy celi ⁊ dominum eius qui ſunt
ſigificatores regni de quo erat interrogatio eratque
aſcendens ſignum geminorum ⁊ mercurius in eo aſ
cendente ſcilicet in fine ſigni ⁊ Juppiter qui erat do
minus rei in medio celi in vigeſimo gradu ⁊ inueni
dominum aſcendentis ſeparatum a domino rei: Aſ
pexi ergo lunam quam inueni in angulo terre iunctā
ioui ab oppoſitione:⁊ ſignificabat adeptionem rei p
acquiſitionem ⁊ importunitatem eo quod eſſent iun
cti ex oppoſitione.⁊ ſi iungerētur ex ſextili vel trino
aſpectu fieret adeptio cum leuitate:et erat luna que
iungebatur domino rei ſignificans quod hoc fieret p
petitionem ac ſtudium interrogantis.et ſi dominus
rei eēt qui iungeretur eēt adeptio rei per inceptiōeꝫ
illius qui ordinaret eum abſqꝫ petitione ſeu impor
tunitate interrogantis.Aſpexi etiam iouem:qui erat
receptor diſpoſitionis:et hunc inueni in medio celi i
ſtatione prima volens retrogradari ſignificans ſolu
tionem rei quā dixi:⁊ eius detrimentum citius fore:
et erit hoc ex parte regis propter iouem qui erat do
min⁹ decime domus:que eſt domus regia:q ⁊ ſignifi
cabat regem:⁊ ſi eēt receptor diſpoſitionis dominus
aſcendentis et ipſe eſſet impeditus dicerem ꝙ detri
mentum fieret ab interrogante et ex opere illiuſmet
quia dominus aſcendentis mutabatur a domo ſua in
domum ſubſtantie qui ſignificat celeritatem mu
tationis interrogantis.et eius iter pro inquiſitione ſubſtā
tie ad locum in quo faceret moras:et non reciperet hoc
quia cum exierit de ſigno ſuo.iungetur marti:et ipſe nō re
cipiet:Sigificauit itaqꝫ hoc ꝙ faceret in exitu ſuo tale op⁹
per quod igrederetur ſuper eum detrimentum et triſticia:
et quia mars erat domius ſexti ab aſcendente:que eſt do
mus ſeruorum et infirmitatum ſignificauit quod hoc qđ
dixi fieret ex parte ſeruorum ⁊ vilium perſonarum ⁊ ab in
firmitate et quia iuppiter erat dominus rei qui volebat re
trogradari ⁊ erat cum cauda ſignificauit ſolutionem que i
grederetur ſuper virum a quo petebat͞ res:et multitudinē
commixtionis et ſignificauit ſepatio mercury a domio rei
quod interrogator eſſet ante diem:ideſt ante ipſum temp⁹
i ſpe huius rei:ideſt ſperabat quod perficeretur ei:et cuꝫ ſe
pararetur a domino rei deſperauit ab ea: Similiter in vni
uerſis rebus.

¶ Capitulum coniunctionis aſcendentis.

Et non opoꝛtet vt hoc deficiat ab eo in nat
uitatibꝰ ⁊ q̃onibus ſimiliter: ⁊ ipm q̃dē coꝛ
rumpit q̃ones ⁊ coꝛrūpit vitam nati: meſa/
ala q̃dē occulta ab h̄ abſcindēs: ⁊ ē vt aſpi/
eias ſtellā lucētē vl' vincentē i natiuitatibꝰ
⁊ q̃onibꝰ ⁊ ſtellā cū q̄ iūctas ē dn̄s aſcenden
tis aut dn̄s rei: aut cui iuncta eſt luna: quan
do lūa eſt particeps dn̄i aſcēdentis: aut ē lucēs vel vincens
i queſtione ſuper aſcendens ⁊ dn̄m eiꝰ ⁊ dn̄m rei. Cōſidera
ergo ſtellam cōiunctam ei cū quo cōiūgat̄. Nā ſi coniungi
tur cū infoꝛtuna q̄ nō recipiat eā: aut cū ſtella retrograda:
aut cum cadēte: aut cū ſtella cōbuſta: aut cū ſtella infoꝛtu
nata abſciſſi luminis coꝛrūpit̄ res. Et ſi cōiungit̄ cū ſtella et
ſtella illa eſt ſalua: ⁊ ſtelle illi eſt coniūctio: aſpicimꝰ ſtellaꝫ
cū qua iūgit̄ illa ſtella donec minuant̄ ꝯiunctões: tūc aſpi
cimꝰ ex cōiunctis cū ea. ⁊ ſi eſt ei abſcidens ſm̄ ꝙ narraui
mus in pꝛimis: coꝛrūpetur res poſt rectificationē. Et ſi nō
eſt ei abſcindēs: tūc queſtio ē completa. Et ſi cōiungit̄ i pn̄
cipio rei cū ifoꝛtunata: abſcidit̄ cū coꝛruptōe: ꝙ ſi ifoꝛtūata
eſt receptio abſqꝫ q̄dratura ⁊ ſine oppoſitōe ⁊ ſine parilita
te: cōpletur res quādo eſt abſqꝫ oppōne ⁊ ſine quadratura.
⁊ ſi cōiungit̄ in pꝛinncipio rei cū foꝛtuna ⁊ nō ē ei cōiunctio
cū ifoꝛtunata: cōpletur res: ⁊ ſi trāſfert iter vtraſqꝫ ſtellā ⁊
lumen ⁊ ſtella ad quā trāſfertur lumē cadēs fuerit ſuper i
foꝛtunatā nō receptā: coꝛrūpit̄ res. ⁊ ſi aggregat̄ lumē dua
rum ſtellarum ⁊ aggregans inter vtraſqꝫ fuerit infoꝛtuna
ta: coꝛrumpitur res. Et ſi eſt recipiens vnam earum ⁊ non
reclpiens aliam coꝛrumpitur.

¶ Signū 2m ſiue ſc̄a domus ⁊ q̄cq̄d i eo ē de iterrogatōibꝰ.

Uꝫ iterrogatus fueris de aliqua ſubſtātia
que ſeparat̄. vtrū ineniat q te iterrogauerit
ſubſtātiā an nō: Aſpice dominū aſcēdētis
⁊ lunā qui ſūt ſignificatores iterrogātis ⁊ ſi
gnū ſubſtātie ⁊ dominuꝫ eiꝰ qui ſunt ſignifi
catores ſubſtantie: ſi iūgitur dn̄s aſcenden
tis ⁊ lūa domio domꝰ ſubſtātie: aut iūctus
fuerit dominus domꝰ ſubſtātie domio aſcēdētis: aut inene
ris lūaꝫ deferētē lumē a domio domus ſubſtātie ad dn̄m
aſcēdētis: aut a domio aſcēdētis ad dominū domus ſubſtā
tie adipiſcet̄ ſubſtātiā. Similiter ſi fuerit iuppiter aut ve
nꝰ q ſūt foꝛtūe i domo ſubſtātie inueniet ſubſtātiā ⁊ ſi nihil
fuerit d̄ his q̄ dixi: nihil iuēiet. Si vero fuerit mali i domo
ſub̄e q̄ ē ſc̄da ab aſcēdēte ſigificat detrimētū i ſub̄a domi i
terrogatōis. Et ſi lūa fuerit curſu vacua tūc iterrogator nō
ceſſabit talis eē donec moꝛiat̄.

¶ Qō d̄ modo lucri.

Si āt iterrogatꝰ fueris q̄li mō erit lucruꝫ: aſpice rece
ptoꝛē diſpōnis ſiue dn̄s aſcēdētis fuerit: aut dn̄s rei
ipſū. ſ. q pōderoſioꝛ fuerit: qui ſi fuerit i aſcēdēte vl'
i ſecūdo inēiet ⁊ acq̄ret de opibꝰ manuū ſuaꝝ. Et ſi fuerit i
tertio a fratribꝰ ⁊ ab amicis: ⁊ ſi fuerit i quarto a pr̄e vel a
parētibꝰ vel a terris vel ab hereditatibꝰ. Et ſi fuerit i quin
to a filijs aut ab alijs i quibꝰ hꝫ fiduciā. Et ſi fuerit i ſexto
ab ifirmitate ⁊ a ſ̄uis vel a vilibꝰ pſōis: ⁊ ſi fuerit i ſeptimo
a mulieribꝰ: ſi fuerit ſignū femininū aut ex bello vel con
tētiōe ſi fuerit maſculinū. ⁊ ſi fuerit i. 8. a reliquijs moꝛtuo
rū ⁊ rebus vetuſtis. Et ſi fuerit i. 9. a pegriatōe ⁊ ex ſectis
ſeu oratorijs ⁊ ſi fuerit i. 10. a regibꝰ et magiſtratibꝰ vl' a no
bilibꝰ. Et ſi fuerit i. 11. ab amicis et negociatiōe vl' mercatio
ne: Et ſi fuerit in. 12. ab inimicis: Et ſi fuerit ſignum ex qua
drupedibus et beſtijs: ⁊ ſi fuerit ex ſignis hominum: a
carceribus: ⁊ eoꝝ hitatoribꝰ. He ſūt nature. 12. ſignorum
quocūqꝫ iueneris foꝛtunā ex ſubſtātia ⁊ natura illiꝰ ſigni
erit acquiſitio. ⁊ quocūqꝫ malos iueneris ide erit detrimē
tū ⁊ confuſio. Ita aſpice i vniuerſis rebꝰ vt ſcias quali mō
erit leuitas ⁊ qualis erit diſpſio.

¶ Signū tertiū ſiue tertia domꝰ cū ſuis iterrogationibꝰ.

Uꝫ iterrogatus fueris de eē fratris aſpice ſignū
tertiū qd̄ ē ſignū fratris ⁊ dn̄ꝫ eiꝰ ⁊ aſpectū foꝛtu
ne ac maloꝝ planetarū ad eū: ſi ineneris domi
nū tertij ab aſcēdēte i ſexto: q̄ ē domꝰ ifirmitatis
aut iūctū domio ſexti: dic ꝙ frater eiꝰ ifirmet̄
Similiter ſi fuerit dn̄s ſexti i tertio et ſi iueneris dominū
tertij i q̄nto aut i. 11. frater eiꝰ erit abſēs. et ſi fuerit impedi
tꝰ i. 12. hēbit frater eiꝰ ifirmitatē et triſticiaꝫ. et ſi igreditur
i cōbuſtiōe nō euadet de hoc. Similiter annūciabis d̄ ſub
ſtantia ſignorum: ⁊ ſi iterrogauerit te de patre ſuo vel ma
tre ex quarto: ⁊ de filio ſuo ex quito ab aſcēdēte et de ſer
uis ſuis ex ſexto: et de vxoꝛe ſua ex ſeptimo ſicut p̄dixi tibi
ſi deus voluerit.

¶ Signū quartū ſiue quarta domus et de ſuis iterrogatio
nibus.

Cum interrogatus fueris de terra ſiue de domo
ſiue hereditate quā aliq̄s petierit vtrū adipiſce
tur eā an nō: aſpice dominū aſcēdētis aut lunā
qui ſunt ſignificatoꝛes interrogātis ſignū quar
tū ac domium eius qui ſūt ſignificatores terre
Si dominꝰ aſcendentis vel luna iūcti fuerit dn̄o q̄rti aut
dn̄s q̄rti iūctꝰ fuerit dn̄o aſcēdētis: aut ſi fuerit dn̄s aſcēdē
tis vel luna i quarto: aut fuerit dn̄s quarti i aſcēdēte adipi
ſcetur eā: ꝙ ſi luna deferat lumen ab vno eorū ad aliū adi
piſcet̄ ꝑ manꝰ legatorū. ¶ De hereditate q̄ ꝯpat̄ q̄lis ſit
⁊ de edificio et de oi eo quod ē i ea.

Si interrogatus fueris de aliqua hereditate que cō
paratur qualis ſit eſſe ſuum ⁊ eſſe eius edifficij: et
q̄cquid in ea eſt: oꝛdinabis aſcendēs hoꝛa q̄ interro
gatus fueris de eo: ⁊ pone eū ſignificatoꝛē agricolaꝝ: eoꝛuꝫ
. ſ. q operantur in ea ex agricolis: ⁊ ſignū 4m ſignificat ter
ram: ⁊ q̄s ſit: ⁊ ſignū 7m ſignificat q̄cq̄d i ea fuerit ex ſequē
tibꝰ q̄ ſūt ifra arboꝛes: ⁊ ex medio celi q̄cq̄d in ea eſt ex ar
boꝛibus. Et ſi fuerit malus planeta in aſcendente: ipi agri
cole erūt latrones ac ſeductoꝛes: ⁊ ſi fuerit directus rema
nebunt in terra. ſi vero retrogradus fuerit: fugient ab ea.
⁊ ſi in aſcendente fuerit foꝛtuna: erunt agricole iuſti ac fide
les. ⁊ ſi fuerit ipſa foꝛtuna directa: non exibunt de terra.
ſi vero retrograda fuerit: exibūt. ⁊ ſi fuerit i medio celi foꝛ
tuna: ſignificat multitudinē arboꝝ. ⁊ ſi directa fuerit: erūt
arboꝛes eius foꝛtes ⁊ fructu abūdātes. ſi vero fuerit retro
grada: patiētur impedimētū: ⁊ compariet emptoꝛ: ⁊ vēdet
oēs fructus arboꝛū. Si vero in medio celi fuerit malus: ſi
gnificat paucitatem fructꝰ arboꝛū. ⁊ ſi fuerit retrogradus
vēdet̄ qd̄ remāſerit in eis. Et ſi nō fuerit pl'ta i medio celi
aſpice dn̄m medij celi: ſi aſpexerit mediū celū: erūt i ea ar
boꝛes. ⁊ ſi fuerit oꝛiētalis: erūt arboꝛes nouiter plātate. Si
vero fuerit occidatalis: erūt ipſe arboꝛes ex plātatione an
tiquoꝛū. ⁊ ſi fuerit directꝰ: remanebūt. Si vero retrogradꝰ
fuerit: nō remanebūt quin deſtruant̄. Et ſi dn̄s medij celi
nō aſpexerit locū ſuū. i. ſi fuerit in ſc̄do ab eo aut i. 6. vel in
. 8. aut in. 12. erit terra abſqꝫ arboꝛibꝰ. Poſt hec aſpice ſignū
ſeptimū: ſicut p̄dixi tibi i medio celi; ꝓ ſubſtantia aūt terre
aſpice ſignum 4m ab aſcendēte ſi fuerit aries: leo: aut ſagit
tariꝰ: ipa terra moꝛtuoſa erit ⁊ foꝛtis ad culturā. i. idigens
multa cultura. et ſi fuerit taurꝰ aut v̄go: aut capꝛiconꝰ: erit
terra plana. et ſi fuerint gemini aut libꝛa vl' aquarius: erit
duobꝰ modis. i. mōtana et cāpeſtris. ⁊ ſi fuerit cācer vl' ſcoꝛ
pio: aut piſcis: erit aquoſa vel iuxta aquas. et ſi ſigꝰ 4m fue
rit cōe. i. gemini aut virgo: ſagittariꝰ vl' piſcis: erit terra duo
bꝰ modis: h̄ ē erūt i terra ipa mōtes et cāpi. Et cū volueris
ꝯducere terrā aut ꝑtes eius: aut volueris populare eam:
vel tale aliquid eligere: aſpice rem venditoꝛis ab aſcen
dente et emptoꝛis a ſeptimo et finem operis eius: et eius

căƺ ex medio celi: ꝛ ex ſigno.4.finem illius rei.ꝛ ſi fortuna fuerit in aſcendente:erit ipſe venditoꝛ aptus: ꝛ ſtudioſus erit.ꝛ ſi fuerit in eo malus:penitebit eum vendidiſſe: ꝛ remouebitur ab hoc:vel voluerit eam vendere cum calliditate ꝛ non perficiet ei.ꝛ ſi fuerit malus in ſeptimo :ipſe emptoꝛ reuertetur.i. penitebit ꝛ non tribuet ei: ꝛ ſi tribuerit igrediet̄ i rixā ꝛ abhoiatōeƺ: ꝛ nō pficiet̄ ei.ꝛ ſi fuerit in eo foꝛtuna:erit ipſe emptoꝛ vtilis ꝛ aptus.ꝛ ſi inueneris malū in medio celi :aut aſpexerit eū aſpectu inimicitie ipƺ negociū nō dirigetur.Si vero fuerit malus in quarto vꝉ aſpexerit eum.i.quartum:erit finis in maximū malum.ꝛ ſi fuerit foꝛtuna :bonus erit finis ꝛ laudabilis ſi ds voluerit.

¶ Signum quintum ſeu quinta domus cum ſuis iterrogationibus.ꝛ pꝛimo vtrum habeat filiū ex illa mlīere an nō.

Si aliquis te interrogauerit vtrum habeat filium de hac muliere an non :aſpice dominum aſcendentis ꝛ lunam ſi iuncti fuerint domino domus filioꝛum:aut dominus domus filioꝛuƺ ſi iunctus fuerit domino aſcēdentis:aut fuerit dominus domus filioꝛū in aſcendente:aut fuerit dominus aſcendētis:aut luna in domo filioꝛum:aut inueneris planetaƺ qui reddat lumen inter dominum aſcendentis ꝛ dn̄m domus filioꝛum:erit ei filius:ꝛ ſi fuerit ibidem redditus luminis: erit dilatio in hoc. Poſt hec aſpice receptoꝛem diſpoſitionis qui eſt planeta ponderoſus:qui ſi fuerit liber a malis.i. ſi non fuerit eis iunctꝰ:nec ipſi iūcti fuerint ei:ꝛ non fuerit cadens ab aſcendente neqꝫ combuſtus:viuet filius.ꝛ ſi fuerit pꝛedictus planeta retrogradus vel combuſtus:aut cadens ab angulis erit:poſt hec peribit. Et ſi inueneris iouē in bono loco ab aſcendente:ꝛ nō fuerit impeditus nec ſub radijs ſolis:ſignificat pꝛegnationem.ꝛ ſi fuerit malus planeta cum venere non ſignificat pꝛegnationē.Si vero luna fuerit iuncta malis:ſcito ꝙ non impꝛegnabitur. Et ſi inueneris foꝛtunam in.5.que eſt domus filioꝛum: pgnabit̄ mulier.ꝛ ſi fuerint in eo mali: vel aſpexerint euƺ ex oppōne vꝉ ex quarto aſpectu:non ſignificat pꝛegnationem.

¶ Utrum naſcetur ei filius an non.

Et ſi interrogauerit mulier aut vir vtrum ſit ei filiꝰ an non:aſpice aſcendens ſi fuerint in eo foꝛtune vel aſpexerit dominꝰ aſcendentis in aſcēdente aut in.10. vel i.11.aut in.5.ꝛ iuppiter ſi fuerit in optimo loco:naſcetur filiꝰ.ꝛ ſi fuerit dominus aſcendentis in.4.aut in.7.ꝛ iuppiter in bono loco:naſcetur̄ ei filiꝰ poſt dilationem ab interrogatione ſua. Si vero inueneris malum in aſcendente aut aſpexerit eum ex oppoſitione vel a quarto aſpectu: et dominus aſcendentis fuerit i loco malo:fueritqꝫ iuppiter cadēs vel in domo moꝛtis aut ſub radijs:ſignificat paucitatem filioꝛum:ꝛ ꝙ modicum durabunt ſi fuerint: ꝛ non dimittas aſpicere quintum ab aſcendente:quod eſt filioꝛum ſignum:in quo ſi fuerint foꝛtune naſcetur ei filius cito.ꝛ ſi fuerint in eo mali:ꝛ videris aliquid boni in interrogatiōe erit filius:ſed cito videbit moꝛtem eius. Si inuenerisqꝫ iouem oꝛientalem in angulo:naſcetur ei cito filius. Si vero fuerit occidentalis in angulo.i.ſi apparuerit veſpere in occidente: ꝛ fuerit dominus aſcendentis in loco oppoꝛtuno: naſcetur ei tarde ꝛ poſt aliquam dilationem.

¶ Utrum mulier ſit pꝛegnans an nō:ꝛ vtrūpariet vel nō.

Et ſi interrogatus fueris de aliqua muliere vtrum ſit pꝛegnans an non:ꝛ vtrum pariet an non: vel perficiatur ei aut non:aſpice dominum aſcendentis et lunā q̄ ſūt ſignificatoꝛes filioꝝ. Si iueneris dn̄m aſcn̄tis ꝛ luna in domo filioꝛū:ꝛ fuerit dn̄s domꝰ filioꝝ in aſcendēte lib̄ a malis:dic ꝙ ſit pꝛegnans.ꝛ ſi pulſauerint dn̄s aſcendentis ꝛ luna.i.ſi commiſerit diſpōnem ſuam alicui planete in angulo:erit pꝛegnatio:ꝛ eo melius ſi fuerit receptus. et ſi iuncti fuerint planete cadenti ab aſcēdēte:ſignificat detrimentum ꝛ quod pꝛegnatio ſit fruſtra:ꝛ eo foꝛtius ſi fuerit aſcendens ſignum mobile aut fuerit malus in angulo: aut ſi fuerit luna iūcta malo quia hec omnia ſignificant detrimentum: Receptoꝛ autem diſpoſitionis.i. planeta ponderoſioꝛ qui recipit diſpoſitionem omnem a domino aſcēdentis vel lune cū fuerit liber a malis.i.ſi nō fuerit iunctus eis nec ipſi fuerint ei iuncti ꝛ fuerit i bono loco pꝛegnatio perficietur.

¶ Utrū pgnatio ſit vera vel falſa.

Et ſi interrogauerit de pꝛegnatione vtrū ſit vera vel falſa.i.vtrū veniat ad effectum:vel fruſtra.aſpice dominū aſcendentis qui ſi iunctus fuerit planete cadēti ab aſcendente nec recipienti ſignificat detrimentum. ſimiliter ſi fuerit iunctꝰ planete retrogado vel ſit luna recepta vel fuerit dominꝰ aſcēdētis i bono loco ab aſcēdēte:qꝛ tūc ſigificat pgnationē.

¶ Utrū mlier pgnās piet gemios vel non.

Et ſi interrogatus fueris de muliere pꝛegnāte vtrū pariat gemios vel.n̄:aſpice aſcendēs hoꝛa i qua interrogatus fueris ſi fuerit ſignum commune aut ſi fuerit in aſcendēte .aut in domo filioꝛuƺ duo plāete foꝛtune erit pꝛegnans cum geminis.i.poꝛtat gemios:Silr̄ ſi inueneris ſolem ꝛ lunam in ſignis cōmunibus:ꝛ ſi non fuerit aſcendens nec ſignum filioꝛum cōe neqꝫ fuerit i eis ex hoc quod dixi:nec fuerit lūinaria i ſignis cōibus poꝛtat pꝛegnans vnum.

¶ Utrū piet maſculū vel feminā.

Et ſi iterrogatꝰ fueris vtrū maſculū piet vel feminā aſpice dominum aſcendentis ꝛ dominum domus filioꝛum ſi fuerint in ſignis maſculinis erit in vētre eius maſculus:ꝛ ſi fuerint in ſignis femininis erit femina in ventre eius:ꝛ ſi fuerit vnus eoꝛum in ſigno maſculino ꝛ alter in ſigno feminino:aſpice ſignum in quo fuerit luna et planetam cui iungitur luna. ſi fuerit luna in ſigno maſculino:ꝛ iuncta fuerit planete maſculino:pariet maſculū: ſi vero fuerit luna in ſigno feminino aut iuncta fuerit planete feminino pariet feminam:ꝛ ſcito quod mercurius cū fuerit oꝛiētalis hoc eſt quando oꝛitur ante ſolem erit maſculus.ꝛ ſi fuerit occidentalis hoc eſt quando orit̄ poſt ſolē erit femina ſi deus voluerit.

¶ Signum ſextum ſiue ſexta domus cū ſuis interrogatiōibus ꝛ pꝛimo ſi infirmus ſanabitur vel moꝛietur.

Si interrogatus fueris de infirmo vtrum ſanetur vel moꝛiatur:aſpice aſcendens. Aſcendens enim ſignificat medicum: ꝛ medium celi ſignificat ifirmū: ꝛ ſignum ſeptimū ſignificat infirmitatem:quartum vo ſignum ſignificat medicinam. ſi fuerit malus in aſcendente non proficiet ei medicina medicoꝛum.ſi vero fuerit foꝛtuna in aſcendente proficiet ei medicina medicoꝛum ꝛ eoꝛum cura:ꝛ ſi fuerit in medio celi malus non auxiliabitur ſibi infirmus:ſed magis excitabit ſuper ſe infirmitatem.Si vero foꝛtuna fuerit in .10. curabit ifirmus ſemetipſum cum quibus ſibi proficiunt.ꝛ ſi fuerit malus in ſeptimo vertetur ab infirmitate in infirmitatem:ꝛ ſi fuerit idem foꝛtuna veniet ſuper eum ſanitas abſqꝫ curatione aliqua qua poſſit curari.ꝛ ſi fuerit malus in quarto ſigno augebit ei medicina eſſe ſui foꝛtitudineƺ .i.aggrauabit eū medicina:ꝛ ſi ibidē fuerit foꝛtuna:pꝛoficiet ſibi: Poſt hoc aſpice dn̄ƺ aſcēdētis. ꝛ lunā ab illo qui fuerit in angulo ꝛ aſpexerit aſcendens ſi fuerit liber a malis ꝛ non fuerit in aſpectu domini dominus moꝛtis :ꝛ maxime in quarto vel in ſeptimo que domus moꝛtis ē ſignū octaue

ab aſcendente:nec fuerit ſub radijs:ſignificat ſanitatem.⁊ ſi iunctus fuerit fortunis:ſignificat etiam ſanitatem:ſin autem ipſa fortuna fuerit retrograda:ſignificat prolixitatē infirmitatis:ſed ſanabitur.⁊ ſi non fuerit luna ſuper terram ſed fuerit iuncta planete qui ſit ſuper terram ſignificat ſanitatem.⁊ ſi fuerit ſuper terram:ſignificat ſanitatem: niſi planeta receptor diſpōnis ingrediatur cōbuſtionem: quia tūc ſignificat mortē.Et ſi fuerit luna ſuper terrā: ⁊ iuncta fuerit malo ſub terra:ſignificat mortē.⁊ ſi iungitur luna domino aſcendentis:⁊ hic fuerit auct⁹ lumine ⁊ nūero:ſignificat celeritatem eius ſanitatis ⁊ emendationē corporis.Et ſi fuerit dominus aſcendentis ſub terra: ⁊ luna iuncta fuerit planete in .9. ab aſcendente volenti cadere:ſignificat mortē.Et ſi iunctus fuerit dominus aſcendentis domino domus mortis ⁊ luna impedita:ſignificat mortem.⁊ ſi portauerit lumen a domino aſcendentis ad dominum octaue erit timendum q2 malum eſt.⁊ ſi fuerit receptus ꝓlongabitur infirmitas.Si vero dominus aſcendentis iunctus fuerit domino octaue a trino aſpectu:⁊ fuerit dominus aſcendentis in angulo:quando peruenerit dñs dom⁹ mortis ad gradum ſigni aſcendentis:ſignificabit mortem.⁊ ſi reddiderit lumen domini aſcendentis ad dominū octaui aliqs planeta ⁊ dñs aſcendentis fuerit cadēs:⁊ dñs octaui in angulo:ſignificat mortem.Et ſi fuerit dominus dom⁹ mortis in aſcendente:⁊ dñs aſcendentis vl' luna fuerit impedita:ſignificat mortē.⁊ ſi impeditus fuerit receptor diſpōnis: ſignificat fractionē.i.recidiuationem poſt ſanitatem.Preſentia quoq3 domini octaui in angulis malum.⁊ ſi non fuerit dñs aſcendentis ſuper terrā ⁊ iunctus fuerit domino octaui in quarto ⁊ in domo mortis: ſignificat mortem.Et ſi nō aſpexerit domin⁹ octaui dñm aſcendentis:ſed reddiderit lumen eorū aliquis planeta:fueritq3 dominus aſcendentis cadens:⁊ dominus octaui in angulo:ſignificat mortem.Et ſi dominus aſcendentis ingreditur combuſtionē ideſt ſi fuerit inter eum ⁊ ſolem minus.12.gradibus morietur.Similiter ſi fuerit combuſtus ⁊ non fuerit receptus. Or ſi planeta non pulſauerit diſpoſitionem.i. ſi fuerit planeta recipiens:⁊ fuerit liber a cōbuſtione:⁊ luna fuerit ſalua:ſignificat euaſionem.Et ſi fuerit domus infirmitatum ſignum mobile:alleuiabitur infirmus quadam vice ⁊ aggrauabitur vice altera:⁊ ſi fuerit cōe: mutabitur ab vna infirmitate ī aliam.⁊ ſi fuerit fixum:durabit in vno eſſe.Et ſi luna ſeparata fuerit a planeta orientali:hoc eſt in mane orienti in oriente:erit infirmitas noua ⁊ recens.Et ſi ſeparata fuerit luna a planeta occidentali.i.in ſero apparente: iam ꝓlongata eſt eius infirmitas.⁊ ſi iuncta fuerit planete orientali:ſignificat celeritatem.Si vero iuncta fuerit lūa planete occidentali:ꝓlongabitur eius infirmitas: ⁊ eo melius ſi aſpexerint dominum aſcendentis fortune:⁊ ipſe fuerit in loco bono ab aſcendente:⁊ deterior erit aſpectus malorum ad eum ſi fuerit a quarto aſpectu aut ab oppoſitiōe: vel fuerit cum eo in vno ſigno.Et ſi luna iuncta fuerit planete retrogrado:ſignificat diuturnitatem morbi.⁊ ſi iūcta fuerit planete tardiori:ſignificat aggrauationem: ⁊ dubiū eum reddit.

¶De diebus creticis per locum lune.

Scito etiam locum lune in ſeptimo die ex initio eius infirmitatis ⁊ interrogationis de ea: ⁊ in.14.⁊ i.21.⁊ in.28.die. Nā luna qua die peruenerit ad malos aut ad dominum domus infirmitatis:aggrauabitur infirmus in eadem die.⁊ cū peruenerit ad fortunas vl' aſpexerint eam:accidet ei ſalus ⁊ quies ab infirmitate:⁊ ad ſciendum eſſe infirmi die ſeptimo addes ſuper locum lune: .90.gradus ⁊ proficias a gradu lune quo peruenerit numerus:ibi erit loc⁹ lune in.7.die:ad diē vero .14. adde ſuper locū eius.180.gradus:⁊ hec ē oppō loci ei⁹ ī quo erat eadem die qua īcepit infirmitas aut īterrogatio:ad diem quoq3 21.adde ſuper locum eius.270.gradus die vero.27.reuertitur luna ad locū ſuū id eſt ad ſignum:⁊ ad gradum ī quo erat ī pricipio īfirmitatis vel īterrogatōis:⁊ quotiens iuncta fuerit lūa in his diebus alicui fortūe:totiens inueniet īfirmus quietem ⁊ emendationem:⁊ quotiens iuncta fuerit malo totiens augetur eius dolor atq3 grauatur.

¶Utrum aliquis ſit infirmus an non.

SI fueris interrogatus de aliquo viro.vtrum ſit īfirmus an non:aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam qui ſi fuerit in ſexto ab aſcendente que eſt dom⁹ īfirmitatū aut fuerit iūctus domino ſexti aut in deſcenſione ſua vel cōbuſt⁹ ſub radijs dic eū īfirmari: ſin āt nō.

¶Utrum ſeruus liberabitur a ſeruitute an nō.

ET ſi interrogauerit ſeruus vtrum liberetur a ſeruitute an nō: aſpice dominum aſcēdētis ⁊ lunā.⁊ ſi īueneris aliquem eorum ſeparatum a domino medij celi vel a ſole:aut a malis ⁊ nō fuerit iūct⁹ alicui eoꝝ quos ꝓdixi dic fore eū liberū:ſin autem non.

¶Queſtio ſi ſuus liber ab vno ſuiet alteri.

ET ſi te īterrogauerit ſuus dicēs egrediar de manu domī mei ad aliū an nō: Aſpice ī hoc dominū aſcēdentis ſi fuerit ī angulo ⁊ nō fuerit iūctus pl'te cadēti ab aſcēdēte non exibit de manu eius:⁊ ſi iunctus fuerit alicui planete in nono vel in.3.ſignificat eum egreſſū.Si vero fuerit dominus aſcendentis in angulo impeditus ex oppoſitione aut ex coniūctione:vel a quarto aſpectu :aut igredit̄ cōbuſtionē morieť añq3 egrediať de dño ſuo.

¶Nō an domin⁹ preſens melior ſit ſeruo an futurus.

ET ſi ſeruus interrogauerit te dicēs eſt ne mihi dñs meus apud quē ſū melior an ille quē volo vel a pō quē ꝓficiſcor:aſpice dominum aſcendentis ſi fuerit receptus in ſigno in quo eſt ideſt ſi iunctus fuerit domino domus eius vel exaltationis:dominus eius cum quo ē:et locus in quo ē:eſt illi melior.Si vero dominus ſeptimi fuerit receptus ille ad quē vult ire erit ei melior.Deinde aſpice planetam a quo ſeparatur luna ⁊ planetam cui iūgit̄ lūa ⁊ ſi planeta a quo ſeparatur luna fuerit fortuna: dominus eius cum quo eſt:ē illi melior ⁊ ſi receperit lunam ipſe cui iungitur ille quem petit erit illi melior.⁊ ſi non iungit̄ alicui aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam ſi aliquis eorum fuerit receptus in ſigno in quo eſt:aut fuerit ſignum ī quo eſt dominus eius exaltatio aut triplicitas:⁊ cetera.domin⁹ eius cum quo eſt: eſt illi melior .Quod ſi fuerit receptus in ſecundo ſigno ab eo in quo eſt aut erit ei conueniens tunc ille ad quem venit erit ei melior domino ſuo:⁊ deus melius nouit.

¶Queſtio vniuerſalis de mutatione rerum de loco ad locum quis ſit melior an in quo eſt an ad quē mutať.

SImiliter iudicabitis viro peregrinanti de eſſe ſuo in terra in qua eſt:aut de eſſe ſuo in illa ad quam venturus eſt.i.cū queſierit que earū erit ei melior. Similiter aſpice in reuolutione: hoc eſt in mutatione omnis rei quando.ſ.debet mutari a manſione in manſionem ⁊ eē viri de domo in domum.⁊ de terra in terrā: ⁊ ab vno opere in alium.Et quotiens fueris interrogatus de duabus rebus que earū ſit melior aſpice ī hoc ſicut ꝓdixi tibi.

¶De ſeruo emendo ſi ꝑficietur emptio vel non.

QUotienſcunq3 in terrogatus fueris de ſeruo comparando vtrum perficiatur eius adeptio vel non aſpice dominum aſcēdentis ⁊ lunā ſi fuerit iuncti domino ſexti ab aſcendente domino aſcendentis aut iūctus fuerit dñs ſexti ab aſcēdēte domio aſcēdētis ꝯplebit̄ ei⁹ emptio.⁊ ſi fuerit dñs aſcēdētis aut lūa ī.7.ab aſcēdēte vl' fuerit dñs ſexti ī aſcēdēte aut īueneris plāetā deferētē lumen iter dominum aſcēdētis ⁊ dominū ſexti:adipiſcetur hoc de

quo interrogat:⁊ ſi nihil fuerit de his que dixi tibi:non adi/
piſcetur hoc de quo iterrogat.

¶ De petente ancillam an habebit eam vel non.

ET ſi interrogatus fueris a viro qui petit ancillã ab ali
quo:aſcendens:⁊ dñs eius ac luna erũt interrogantis:⁊
ſeptim⁹ ac dñs ei⁹ illius a quo iterrogat. Signũ vero vn/
decimũ ab aſcendente erit ancille. Aſpice ergo cõiũctionẽ
dñi aſcendentis:⁊ lune cũ eo vel cũ tranſlatione alicui⁹ pla
nete inter eos:ſicut pdixi tibi in hoc capi.

¶ Si dominus habebit ſubſtãtiam ſui mortui.

ET ſi interrogatus fueris de reliquijs mortui ſui vtrũ
adipiſcatur eas dñs an non. Aſpice dñz aſcẽdẽtis ⁊ lu/
nam ſi cõiuncti fuerint dño ſeptimi ab aſcẽdente qd ẽ ſcdz
a domo ſeruorũ adipiſcetur eam. Silr ſi dñs ſeptimi iũct⁹
fuerit dño aſcendẽtis:aut fuerit dominus ſeptimi in aſcen
dente aut dominus aſcendentis:vel luna in ſeptimo:aut i/
ueneris pltam deferentem lumen ab vno eorũ ad ſocium
ſuum:adipiſcetur eam.

¶ Si iterrogans habebit poſſeſſionẽ vl nõ.ſ.ſerui.

ET ſi interrogatus fueris de poſſeſſiõe vtrũ pueniat ad
eũ q te iterrgauerit an nõ. Aſpice ſignuz tertiũ ab aſcẽ/
dente:qd eſt decima dom⁹ ſuorũ. Si inueneris dñz aſcen/
dentis vel lunã ꝯiunctũ dño tertij ab aſcendente:aut inue
neris dñm tertij iunctum dño aſcendentis:adipiſcet eaz.
Silr ſi fuerit dñs aſcendentis ⁊ luna in tertio:aut dñs ter/
tij in aſcendente:aut fuerit planeta trãſferens inter eos lu
men:hoc eſt a domino aſcendentis ad dñm tertij:aut a do
mino tertij ad dñm aſcendentis: adipiſcetur poſſeſſionez
pdictam per manus legatorum.

¶ Signũ 7m ſiue dom⁹ 7a cum ſuis interrogationibus:⁊ p/
mo ſi cõiugium perficietur an non:⁊ qualis erit conuenien
tia inter eos poſtꝗ̃ perfectum fuerit.

CUm iterrogat⁹ fueris d cõiugio vtrũ pficiat an
nõ:⁊ ſi pfectũ fuerit qũo erit ꝯuẽtio iter eos. Si
vero nõ fuerit pfectũ a q̃ fit ei⁹ ſepatio vel diſci
diũ pone aſcũs ⁊ dñz ei⁹ ⁊ lunã iterrogãti:⁊ ſigm
ſeptimũ ac dñm ei⁹ mulieri. Si iũctus fuerit dñs aſcendẽ/
tis:aut luna dommino.7.aut fuerit in ſeptimo:adipiſcetur
mulierẽ. Silr ſi dñs ſeptimi iũctus fuerit dño aſcendẽtis:
aut fuerit dñs.7.i aſcendente:fit res cũ facilitate: ⁊ magis
erit volũtas mulieris ꝗ̃ viri. Et ſi fuerit luna deferens lu
men iter eos:diſcurrent iter eos legati:⁊ erit effectus rei p
manus eoꝝ. Poſt hoc aſpice receptorem diſpõnis: hoc eſt
planetam ponderoſiorẽ ſi fuerit impeditus a malis ex q̃r
to aſpectu vl oppõne:aut fuerit cadens:deſtruetur res poſt
ꝗ̃ fuerit directa.

¶ Qd de ipedimẽto ſiue detrimẽto quali modo erit.

ET ſi iterrogat⁹ fueris q̃li mõ erit detrimẽtũ. Aſpice
ipm malũ qd ipedit:ſi fuerit dñs.z.ab aſcẽdẽte:aut
.8.erit detrimẽtũ ex pte deſcriptõis dotis. Et ſi fue
rit dñs.iz.ab aſcẽdẽte:erit detrimẽtũ ex rephenſiõe gene
roſitatis mulieris.⁊ ſi fuerit dñs ſexti:erit ex pte generoſita
tis viri.⁊ ſi fuerit dñs q̃rti: erit ex pte pris. ⁊ ſi fuerit dñs
tertij:erit ex parte fratrũ. Sic itellige de reliqs ſignis ſm
ſubas ſuas.⁊ ſi fuerit plantea abſcindens coniunctionez in
ter eos:erit detrimẽtũ ex ſuba dom⁹ ei⁹.i.ſi fuerit dñs ſcde
dom⁹ aut 8e ex pte deſcriptõis dotis:erit iuolutio. ⁊ ſi fue
rit dñs tertij erit ex pte fratꝝ:⁊ 4m ex pte pris ⁊ parentũ:⁊
5m eo ꝙ mlier fuerit nupta ⁊ hẽat filiũ:h erit occaſio.⁊ ſi fu
erit dñs ſexti:erit ex ifirmitate:aut ex vitio ſui corpis: aut
ex pte ſeruoꝝ.⁊ ſi fuerit mal⁹ plta qui deferat iter eos lum
erit ex parte legatorum.

¶ Queſtio de qualitate animi eorum.

DE q̃litate ai eoꝝ aſpice ꝯiũctionẽ q̃ fuerit iter dñm
aſcẽdẽtis ⁊ dñz rei queſite:ſi aſpexerit ſe a ſigno.7.
q ẽ aſpect⁹ oppõnis:ſignificat maliciã animi ⁊ mlti
tudinẽ ꝯtẽtionis:⁊ ſi fuerit aſpect⁹ ex q̃rto ſignificat boni
tatẽ ai ſed aliqñ erit ibi cõtentio:⁊ ſi fuerit aſpectus trin⁹
vel ſextilis:ſigificat dilectionẽ ⁊ bonã ai qualitatẽ ⁊ ſimilr
ſi fuerit lũa recepta ⁊ ſi fuerit domin⁹ aſcẽdẽtis.i angulo ⁊
fuerit plãeta:ponderoſus.i.receptor erit vir eleuat⁹ dñans
⁊ vicẽs mulierẽ ⁊ qualẽcũqz eorũ iueneris cadẽtẽ aut plta
tẽ:ipſe erit victus ⁊ ſubiectus dñs.ſ.aſcẽdẽtis aut domin⁹
rei: Si vero coniuncti fuerit i vno ſigno ſigificat cõtẽptio
nes:⁊ ſi fuerit lũa aſpiciẽs aſcẽdẽs ⁊ fuerit ipedita erũt iter
eos cõuicia:⁊ ſi fuerit mal⁹ i aſcẽdẽte:erit hoc ex pte viri: ⁊
de reliquis ſignis ſecundas ſubſtãtias ſuas ſic itellige.⁊
cũ videris ſolẽ ipeditũ erit ipedimẽtũ ſup virũ:⁊ ſi fuerit i
pedita venus ipediet mulierẽ:cũ vo lũa ipedita fuerit ipe
diet vtroſqz.

¶ Qd de muliere que aufugit a viro ſi reuertetur vel non.

ET ſi iterrogatus fueris de muliere egreſſa de domo
ſua p ira mariti ſui: vtrũ reuertatur ad domũ ſuam:
an nõ:aſpice venerẽ ⁊ ſolẽ qui ſũt ſignificatores viri ⁊
mulieris ſi fuerit ven⁹ ſup terrã i loco optio ab aſcẽdẽte:⁊
ſol ſub terra renũciat reuerſionẽ mulieris ad domũ ſuã cũ
dilatiõe forti ac duritia.⁊ ſi fuerit lũa hora q̃ exiuit d domo
ſua aut hora iterrogatõis iã trãſiẽs pũetionẽ.i.poſt dimidi
um mẽſis:erit reuerſio ei⁹ad domũ ſuã feſtinãter. ⁊ ſi fue
rit lũa aucta lumie.i.i initio mẽſis erit ei⁹ reuerſio cũ tardi
tate ⁊ ſi fuerit venus dum exiret de domo ſua retrogada.⁊
occidẽtal erit reuerſio eius ad domũ ſuã ſpõtanea volũta
te ac penitẽs:⁊ ſi fuerit oriẽtalis egrediẽs de ſub radijs ⁊ re
trogada reuertetur ⁊ erit vir ei⁹ penitẽs de egreſſione eius.
ſed nõ penitebit eũ de hoc qd fecit ſicut penitet i primo ca.
⁊ ipam penitebit de reuerſione ſua ſed non penitebit de h
quod fecit ſicut penitet i prio cap.

¶ Queſtio d muliere ſi ſit virgo:vel corrupta.

ET ſi iterrogat⁹ fueris de muliere. vtrũ ſit virgo vel
corrupta aſpice aſcẽdens hora qua iterrogatus fue
ris et domium eius ac lunam ſi fuerit i ſignis fixis:
erit virgo ab oi vicio ⁊ libera ab eo de quo diffamata ẽ:⁊ ſi
fuerint in ſignis mobilib⁹ aut cõib⁹ erit corrupta. Jã eniz
nupſit ⁊ ſi mulier putauerit ſe virginẽ eẽ deluſa eſt ⁊ acce
pta ẽ vgitas ⁊ ſi fuerit luna i ſigno cõi aut mobili: ⁊ aſcen
dẽs ac dñs ei⁹ i ſigno fixo iã vexata ẽ ab aliquo ⁊ nõ ẽ acce
pta vgitas bene:et ſi fuerit luna cum marte i ſigno mobili
aut cõi iã virgitas ẽ accepta i amicitia viroꝝ.et ſi fuerit ſa
turn⁹ i aſcendente cũ lũa i cõi ſigno aut fixo:ille cui cõiuge
bat vtebat ea extra naturã:⁊ nõ ẽ accepta virgitas eius.
⁊ ſi fuerit mars i angulo vel ſcdo i quarto aſpectu vel ſe
ptio veneris et lũa ipedita a marte ⁊ venus in ſcorpiõe:aut
i triplicitate eius non erit virgo.et ſi iueneris mercurium
ante Jouem i triplicitate veneris aut in angulo eius et ce
ciderit mars ab ea proprie et nõ aſpexerit fueritqz i arie
te mars:vel leone:vel ſagittario erit virgo.

¶ Utrũ mulier hẽat filiũ an non.

ET ſi iterrogatus fueris de muliere :vtrum habeat
filium an non:aſpice venerem ſi fuerit in aquario
aut leone et fuerit cum ea mercurius nunquam pe
perit. Si vero venus et mercurius fuerint in ſcorpione
aut tauro habet filium:et ſi fuerit mars et luna aut venus
in ſigno cõmuni preter ſagittarium habet filium. Nam ſa
gittarius ſigificat ꝙ mulier non habeat filium nec pariat
in eternum Sed ſi et filium pepererit morietur. Si autez
fuerint mali in ſignis mobilibus:erit eius filius ex iniuſti
tia:ideſt ex fornicatione ⁊ amicitia.non enim ſeruat fidem
marito ſuo: Si vero fortune fuerint in ſignis cõmunibus
erit eius fili⁹ ex iuſtitia:et ſi vtriqz fortune ſcilicet ac ma
li fuerint ⁊ mixti in ſignis mobilibus triſtabitur cauſa
filijſui.

¶ Qđ de ꝑgnāte ſi ſit ex fornicatōe vel nō.

Et ſi iterrogatus fueris de muliere ꝑgnāte vtrum
ſit filius eius ex iuſticia: aſpice ſignum filiorū qđ eſt
quitū ab aſcēdēte: ⁊ ſi aſpexerit cū mars aut ſatur
n⁹ vel mercuri⁹ erit eius fili⁹ ex fornicatōe. ⁊ ſi aſpexerit eū
fortūe: erit filius ei⁹ ex iuſtitia. ⁊ erit legitimus.

¶ Utrū mulier h₃ virū quē diligat vel qui eā diligat.

Et ſi iterrogatus fueris de muliere vtrū hēant virū
q̄ eā diligat vł quē ipa diligat vtꝝ ēt eā diligit aliqs
vir an nō: aſpice dnz aſcēdētis: ⁊ lunā ſi fuerit aliqs
eorū cū marte i vno gradu h₃ amicū ſecū i domo: ⁊ ſi fue
rit i vno ſigno ⁊ nō i vno gradu ē ei vicini⁹ ꝓpe ſe: ⁊ ſi fuerit
aliqs eorū ſepatus a marte h₃ amicū quē diligebat: ſed iā
dimiſit eū: ⁊ ſi aliqs eorū iungit̃ marti: fueritq₃ i aliqua do
morū eius iā dilexit virū qui petit eam ⁊ ipa vult vt hēat
eā. Si vero aliquis eoꝝ iūct⁹ fuerit ioui iā oli dilexit viꝝ ſe
altiorē ⁊ nobiliorē ⁊ adhuc diligit eū: ⁊ ſi iūct⁹ fuerit mer
curio diligit iuuenē marito ſuo prio pulchriorē: etāte quo
q₃ miorē ⁊ eſt ſcriptor ac negociatior: ⁊ ſi aliqs eorū iūct⁹
fuerit veneri: diligit mulierē: ē etiā occupata a mulierib⁹
Si aūt iuppiter aſpexerit illū dimittet eum cā religionis
q̄ ei accidet. Si vero ſol aſpexerit. iā eā ituit⁹ ē quidā vir
magnus ⁊ ob hoc dimiſit eū. ⁊ ſi aſpexerit ven⁹: iā hec ꝑcep̄
mulier. Similr̃ vniuerſi pl̃te ſecūdū gen⁹ ſuū. Et ſcito ꝙ
mercuri⁹ vel ſaturn⁹ ſi fuerit i vno ſigno ⁊ aſpexerint lunā
vł dominū aſcēdētis iā ꝑcepit hec iuuenis deſpōſatus ſiml̃
iuuenib⁹ ⁊ ſi eis iūgit̃ luna: diligit virū effeminatu₃ tali fi
gura vt dixi.

¶ De cōtētione duoꝝ qs eoꝝ vicet.

Et ſi iterrogat⁹ fueris de cōtētione que fuerit iter
duos qs eorū vicet ⁊ obtiebit victoriā. Pone aſcē
dens ac dominū ei⁹ ⁊ lunā iterrogāti qui te inter
rogat ⁊. 7. ac dominū ei⁹ cōtētori. poſt hec aſpice ſi ābo pl̃te
inicē ꝯiūcti fuerit a ſextili aſpectu vel trio pacificabuntur
ān cōtentionē. ⁊ ſi fuerit iūcti a quarto aſpectu vel ab oppō
ne nō pacificabūtur niſi poſt guerrā ⁊ ⁊ cōtētionē: ⁊ ſi vtri
q₃ cōuenerit i vno ſigno erit iter eos pax abſq₃ imiſſione
alteri⁹ ⁊ abſq₃ alio q̄ igrediat̃ iter eos cā pacificādi: ⁊ ſi aſpe
xerit eos dn̄s medy celi ⁊ fuerit cū eo ꝯiūctio antequā vn⁹
eoꝝ iūgatur alteri nō pacificabūtur donec veniāt cora₃ re
ge: ⁊ ſi lūa trāſtulerit iter eos lumē erit iitiū pacis ꝑ man⁹
legatorū: p⁹ hec aſpice locū vtrorūq₃ pl̃taꝝ dn̄i aſcēdētis
.ſ. ac dn̄i rei. i. domi ſepti ⁊ fortitudinē eoꝝ: qꝛ ꝑ h̄ itelliges
fortitudinē eoꝝ q̄ cōtēdūt. fortior. n. ē ille c⁹ ſignificator fue
rit i āgulo: ⁊ q̄ fuerit recept⁹ ex eis hēbit pl̃es auxiliatores: ⁊
ſcito ꝙ iitiū pacis erit a pl̃a pulſāti. i. ab eo q̄ petit cōiūctio
nē qui ē leuior ⁊ a pl̃a cadēti ſi fuerit leuior: ⁊ ſcito ꝙ dn̄s
.7. cū fuerit i aſcēdente ſigificat fortitudinē iterrogātis. ⁊
dn̄s aſcēdētis i. 7. ſigificat fortitudinē ei⁹ de quo iterrogat̃
qꝛ ſimił ē victo ⁊ ſi vn⁹ ſigificator fuerit retrogad⁹ ſigificat
debilitatē ⁊ fugā negociationē quoq₃ atq₃ mēdaciū illi cu
ius fueru ſigificator. i. ſi fuerit dn̄s aſcēdētis retrogadus
erit debilitas iterrogātis: ſi vero fuerit domin⁹ ſeptie retro
gad⁹: erit debilitas cōtētoris: Si āt domin⁹ medy celi aſpe
xerit eos ⁊ fuerit retrogad⁹ ſigificat iiuſtitiā iudicū ⁊ cō
tētio ꝓlōgabit̃: Silr̃ ſi vn⁹ ſignificatorū fuerit ſeparatus
ab alio: ſigificatores dico dn̄m aſcēdētis ⁊ dominū rei. et
ſcito ꝙ lūinaria. i. ſol ⁊ luna ſi vnū eorū iūctū fuerit vni ſigi
ficatorū: aut fuerit i domo eius erit fortior ⁊ dignior: ⁊ ſi
domius aſcēdētis iunctus fuerit domio medy celi queret
domius iterrogatōis auxiliū a rege. Si vero domius me
dy celi iunct⁹ fuerit domio aſcēdētis auxiliabit̃ ei rex abſ
q₃ rogatu ſuo: ⁊ ſi dominus. 7. iūctuſ fuerit domino medy
celi poſtulabit auxiliū cōtēptor a rege. Si vero domius
medy celi iūct⁹ fuerit domio ſepti auxiliabit̃ rex ꝯtētori.
Cūq₃ noueris fortitudinē vniuſcuiuſq₃ eoꝝ ex altero: ⁊ no
ueris ꝙ non pacificabuntur. aſpice regem vel iudicē qui
iudicat iter eos a domino medy celi: deide aſpice quem
eoꝝ ſignificatoꝝ aſpiciat. i. vtrū dn̄m aſcēdētis vł dnz ſep
timi aſpiciat ꝑdictus dn̄s medy celi q̄ eſt ſignificator regis
vel iudicis: ⁊ ſcito ꝙ rex vł iudex ſit cum eo quē aſpicit. ⁊ ſi
fuerit i medio celi planeta peregrin⁹ nō aſpiciēs eos: ⁊ do
minus medy celi nō aſpexerit eos: ipi inter ſe conſtituunt
qui iuſte iudicet iter eos. Si fuerit ſaturn⁹ i medio celi: et
fuerit ipe dn̄s medy celi: iudex nō iudicabit iuſte nec vere.
⁊ ſi mars impedierit ſaturnū: vituperabit̃ ꝓpter hoc iudex
⁊ erit inde diffamatus. ⁊ ſi fuerit mars i medio celi: erit iu
dex leuis ⁊ mł̃te celeritatis acutus ⁊ velox. ſi vero iuppiter
fuerit: erit iudex iuſtus. ⁊ ſi fuerit ven⁹: erit euis ⁊ boni aī:
⁊ leuiter ſuſcipit̃. ⁊ ſi fuerit mercurius: erit viſu acut⁹. ⁊ ſi ſi
gnum medy celi cōmune fuerit: ꝑmus iudex nō finiet eoꝝ
iudiciū donec eant ad alium iudicem.

¶ Queſtio de emptione ⁊ venditiōe qđ erit de eas.

Et ſi iterrogatus fueris de emptiōe vł vē
ditione alicuius rei: aſpice in hoc ad domi
num ſeptimi ⁊ dn̄m aſcendētis ſi iuncti fu
erint: erit cōuentio iter eos: ⁊ leuitas erit ex
planeta pulſanti qui eſt leuior. ſi autem nō
fuerint iuncti ⁊ inueneris inter eos planetā
reddentē lumen vni⁹ eorum ad alterū: erit
conuentio per manus alicuius viri qui ingredit̃ inter eos.
⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis i. 7. erit emptor ſequēs vē
ditorem. ſi vero dominus. 7. fuerit in aſcendente: erit ven
ditor ſequens emptorem. Et ſi fuerit in aſcendente fortūa:
ſignificat leuitatem vendentis ⁊ eius veritate₃. ſi vero ma
lus fuerit in eo: ſignificabit eius duritiam ⁊ tarditatem at
q₃ mendaciū. ſi aūt in ſeptima fuerit fortuna: ſignificat leui
tatem emptoris ⁊ eius veritatem: ⁊ malus econtrario. ⁊ ſi
luna non fuerit ſeparata ab aliquo planeta: ſed fuerit iun
cta: vendet venditor poſſeſſionem ſeu rem quā non emit:
ſed poſſedit ab aliquo: ſed ſi emit nōdum dedit de ꝑcio ei⁹
quicq̃. ſi vero fuerit ſeparata ⁊ nō fuerit alicui planete iun
cta: erit in emptiōe dilatio ⁊ placitū. ſi aūt planeta a quo ſe
parat̃ luna ingredietur combuſtionem: morietur vēditor
anteq̃ reuertatur ad eum ſubſtantia ſua.

¶ Queſtio de fugitiuo a ſuba vel alia re ꝑdita ſi inueniet̃.

Et ſi interrogatus fueris đ fugitiuo ⁊ đ ſub
ſtantia vel de aliqua re perdita: pone aſcn̄s
⁊ dn̄m eius interroganti dn̄o. ſ. fugitiui ſiue
fugitiuus fuerit ſeruus vł aliud. Septimū
vero ⁊ dn̄m eius ac luna₃ ſuo: ⁊ rei perdite:
deinde aſpice ſi dn̄s aſcendentis iungit̃ do
mino. 7. adipiſcetur interrogans fugitiuū ꝑ
inquiſitionem ac ſtudiū ſuū. Silr̃ ſi fuerit dn̄s aſcendētis
in 7°. ⁊ ſi dn̄s ſeptimi iunct⁹ fuerit dn̄o aſcendētis: aut do
min⁹. 7. fuerit i aſcēdente: veniet ſpontanea volūtate anq̃
egrediatur de terra. Si autem inueneris lunā ſeparata₃ a
dn̄o aſcendentis: ⁊ iūcta dn̄o. 7. veniet ad dn̄m ꝑditi q̄ oñ
det ei vbi ſit ſeruus ſuus. ⁊ ſi fuerit ſeparata a dn̄o. 7. ⁊ iun
cta fuerit dn̄o aſcendentis: mittet ſeruus ad dn̄m ſuū lega
tū q̄ ſibi petat ſecuritatē. ⁊ ſi poſt hec iūctus fuerit dn̄s. 7.
domino aſcēdentis: reuertet̃ ſuus ad dn̄m ſuū ſpontanea
voluntate. Si aūt dn̄s. 7. iunctus fuerit malo planete i an
gulo: capiet̃ fugitiuus. ſed ſi aſpexerit dn̄s aſcendētis ma
lum aut dn̄m. 7. adipiſcetur eū dn̄s ſuus: ſed reddet ꝓ eo
ſubſtantiā. ⁊ ſi aliqđ lūinariū iunctum fuerit dn̄o. 7. nō po
terit abſcondi locus fugitiui. ſi fuerit quoq₃ dn̄s. 7. ſub ra
dys: ſignificat inuentionem fugitiui. ⁊ ſi aſpexerit eū domi
nus aſcēdētis: capietur. ſi dn̄s. 7. iunctus fuerit malo: capie
tur idem fugitiuus: ⁊ ſi iunct⁹ fuerit fortune non capiet̃ ni
ſi ipſa fortuna ingrediatur ſub radys vel retrogradet̃ aut
ipediatur qꝛ ſi intrauerit in combuſtionem ſigificabit ei⁹

moꝛte: ⁊ ſi iunctus fuerit malo ⁊ ipſe igredief ſub radijs in ꝯbuſtiōe ineief cadauer ei⁹: ⁊ ſi luna iūcta fuerit malo adi piſcef fugitiuū. Si aūt iūcta fuerit plāete retrogrado reuertef a ſeipſo ſpontanea volūtate ⁊ ſi iunct⁹ fuerit pl'e ſtāti.i. q̄ fuerit i ſtatiōe ſua i anglo vel i ſequēti āgulū fugitiu⁹ vel errās nō mouef a loco ſuo: donec capiaf. Sȝ ſi fuerit pl'a in ſtatiōe p̄ma volēs retrogradari capief fugitiu⁹ ⁊ ſtringef vinculis ⁊ reddef dn̄o ſuo: ⁊ ſi fuerit i ſtatōe ſa qn̄ vult di rigi capief i parte ⁊ vincief: poſt hec euadet de captiuitate illa ⁊ iterū poterit capi ⁊ ſi ipſe planeta cui iungit luna fuerit directus reddef abſq; viculis. Si vō luna fuerit ſub radijs ⁊ fuerit iūcta marti cremabif fugitiu⁹ igne ⁊ ſi iūcta fuerit ſaturno moꝛief in aq̄. Si vero luna aſpexerit dn̄ȝ dom⁹ ſue capief ſuba fugitiui: ⁊ ſcito ꝙ malus cum fuerit in.9. fugitiu⁹ capief ⁊ reducef: ⁊ ſi fuerit foꝛtune ibideȝ nō poterit capi: ⁊ ſi fuerit luna augmētata lūie ⁊ numero tardabif ei⁹ captio: ⁊ i diminutiōe lune capietur citius.

Queſtio de loco fugitiui ⁊ rei pꝛodite ſiue latrocinij.

Et ſi iterrogat⁹ fueris de loco fugitiui ⁊ p̄diti aut de loco latrocinij: aſpice locū lūe: ſi fuerit i aſcēdēte erit fugitiu⁹ i parte oꝛiētis ⁊ ſi fuerit i medio celi erit fugitiu⁹ i p̄te meridiana: ⁊ ſi fuerit i.7. erit i occidētali p̄te: ⁊ ſi fuerit i.4. erit i ſeptētrionali: ⁊ ſi nō fuerit i aliquo anglo aſpice ad partem planete ad ſignum.ſ. in quo fuerit: ⁊ iudica ſuper partem loci lune ⁊ ſigni in quo fuerit.

Queſtio ſi reuerſio fugitiui ad locum vnde aufugit ſit ei melioꝛ q̄ ire quo vult.

Quod ſi iterrogauerit fugitiu⁹ cui aſpicis vtꝝ reuerſio ei⁹ ad locū vn̄ vēit erit ei melioꝛ q̄ ire a q̄ vl't: aſpice lunā ſi ſepata fuerit a malis reuerſio ei⁹ ad locū vn̄ fugerat erit ei mala: ⁊ ſi ſepata fuerit a foꝛtūis reuerſio ei⁹ erit melioꝛ. Si aūt iūcta fuerit foꝛtūis quo pergit erit ei meli⁹: ⁊ ſi iūcta fuerit malis: quo pergit erit ei malum.

Q̄ō de latrocinio vtꝝ adipiſcaf ip̄m interrogans vel nō.

Si interrogat⁹ fueris d̄ latrocinio ⁊ vtꝝ adipiſcaf eū iterrogās an nō: pone aſcēdēs ac dn̄ȝ ei⁹ ⁊ lunā iterrogāti.i. dn̄o latrocinij ⁊ ſeptimū ac dn̄ȝ ei⁹ latroni: ⁊ mediū celi latrocinio: angl'ȝ vero terre latrocinij loco: ſi fuerit dn̄s aſcēdētis iūct⁹ dn̄o.7. aut fuerit dn̄s aſcēdētis in.7. adipiſcef inqſitoꝛ q̄ſitū.i. latronē cū inqſitione ſua: ⁊ ſi fuerit cū hac cōiūctiōe dn̄s ſe ab aſcēdēte q̄ ē dom⁹ ſube ſub radijs: adipiſcef iterrogatoꝛ latronē cū inqſitiōe ſua: ſȝ non adipiſcef latrociniū: ⁊ ſi iūct⁹ fuerit dn̄o.7. dn̄s aſcendētis aut fuerit dn̄s.7. i aſcēdēte reddet latro qđ furat⁹ ē: ⁊ ſi fuerit cū hac diūctione dn̄s ſi ab aſcēdēte q̄ ē dn̄s dom⁹ ſube ſub radijs iuenief latro: ſȝ nō iuenief latrociniū: ⁊ ſi fuerit egreſſus de combuſtione: inuenief pars latrocinij: ⁊ ſi iūct⁹ fuerit dn̄s aſcendentis pl'e i anglis: ⁊ eo meli⁹ ſi fuerit i medio celi adipiſcef iterrogatoꝛ latronē. Si vero iūct⁹ fuerit planete cadēti nō aſpiciēs aſcēdēs ſignificat ei⁹ fugiti receſſionē: ⁊ ſi fuerit ipſe pl'a aſpiciēs aſcendens ſperaf.i. poterit hr̄e fiduciā: ⁊ ſi fuerit dn̄s ſeptimi ſub radijs ſignificat iuētōeȝ latrōis: ⁊ eo meli⁹ ſi aſpexerit eū dn̄s aſcēdētis: q2 ſignificat hoc ꝙ dn̄s habebit latronē: ⁊ ſi fuerit iūct⁹ i hoc qđ dixi dn̄s.7. dn̄s aſcēdētis cū dn̄o medij celi reducet ſubſtātiā timoꝛe regis: ⁊ ſi iūct⁹ fuerit dn̄s aſcendētis dn̄o medij celi minabif ei dn̄s ſube p̄ regē aut p̄ aliū timēdū: ⁊ ſi nō aſpexerint ſe.ſ. dn̄s aſcēdētis ⁊ dn̄s ſeptimi accipiet rex ſubſtātiā aut ali⁹ q̄ ille q̄ iterrogauit p̄ eo: ⁊ ſi iunctus fuerit dn̄s.7. cū dn̄o medij celi auxiliabif latroni ⁊c. ⁊ ſi iūct⁹ fuerit dn̄s aſcendētis cū domo medij celi auxiliabif dn̄o ſube rex. Et ſi trāſtulerit luna lumē iter vtroſq; ſignificatoꝛes.i. itet dominū aſcēdētis ⁊ dn̄m.7. ſignificat iuentioneȝ latronis ⁊ ſi iūct⁹ fuerit dn̄s ſeptimi ab aſcēdēte dn̄o tertij exibit latro de regione: ſi aūt fuerit in anglo ab aſcēdēte nō diſcedet a loco ſuo: ⁊ p̄ aſpect⁹ maloꝝ ad ſeptimū aut ad dn̄ȝ.7. ſcito ꝙ occurret latroni: ⁊ ſi luna iūcta fuerit malis ſignificat ablationeȝ ſbe: ⁊ ſi iūcta fuerit foꝛtūe ⁊ fuerit ipſa foꝛtūa ſub radijs ⁊ i p̄edita ſignificat ablationē ſube: ⁊ ſi iūcta fuerit planete i aſcēdēte aut i.7⁹. ⁊ ipſe planeta liber fuerit a malis: ſignificat iuētionē ſube: ⁊ ſi ſe aſpexerit luminaria a trino vl' a ſextili aſpectu: ſignificat iuētōeȝ latrocinij ⁊ rei p̄dite ⁊c. Si fuerit aliqđ luminariū.i. ſol ⁊ luna i aſcēdēte aut i medio celi. Si vero aſpexerit ſe ex.4. aſpectu vl' oppoſitōe erit adeptio poſt deſpationē ⁊ iuolutionē: ⁊ ſi aſpexerit aliqđ luminariū p̄tē foꝛtūe aut fuerit cū eadē in vno ſigno iuenief latrociniū ⁊ eo citi⁹ ſi aſpexerit ſol. Si vero luna aſpexerit partē foꝛtūe aut iūcta fuerit ei i vno ſigno: erit i iuētiōe ei⁹ aliq̄ dilatio. Si aūt nō aſpexerit aliqđ luminariū partē foꝛtune nec aſcendens: ⁊ nō ſe aſpexerint luminaria: non inuenief latrocinium ineternum.

Q̄ō de eo qđ abijt ſiue p̄ijt ō ſuba ablta inuenief vel nō.

Et ſi volueris ſcire vtꝝ iueniaf qđ abijt an nō. Aſpice dn̄ȝ aſcēdētis ⁊ lunā ſi iūct⁹ fuerit aliqs eoꝝ dn̄o ſi ab aſcēdente aut reddiderit lumen ei⁹ ad eū aliqs planeta ꝟ ē vt deferat inter eos limē: ſignificat adeptioneȝ ſube. Sil'r ſi iūxerit lumē eoꝝ aliqs planeta.i. iuncti fuerit ambo alicui pl'e ſe pōderoſioꝛi: ꝙ ſi dn̄s ſi q̄ ē ſignificatoꝛ ſube fuerit i aſcēdente: ſignificat adeptōeȝ iȝ poſt modicū. Sil'r ſi iūct⁹ fuerit dn̄s ſi ab aſcēdēte pl'e q̄ fuerit in ſo ſigno ab aſcēdēte. Et ſi dn̄s ſi ab aſcēdēte nō aſpexerit: pibit ſba. Sil'r ſi iunctus fuerit dn̄s octaui ab aſcēdēte dn̄o.7. q̄ eſt ſignificatoꝛ latronis: ⁊ dn̄s.7. ſi iunct⁹ fuerit dn̄o ſi ſignificat amiſſionē ſube: ꝙ ſi iunct⁹ fuerit dn̄s.8. q̄ ē ſignificatoꝛ ſubſtātie latrōis dn̄o ſi q̄ ē ſignificatoꝛ ſbe iterrogatoris ⁊ eoꝝ q̄ amiſit inueniet ſubaȝ ⁊ accipiet parteȝ ſubſtātie latronis ⁊ eo meli⁹ ſi aſperit eos dn̄s aſcendētis. Nā ſi dn̄s medij celi aſpexerit rex accipiet qđ dixi: ⁊ ſi iūct⁹ fuerit dominus.8. dn̄o medij celi q̄ eſt ſignificatoꝛ regis: placabit latro regem muneribus. Si aūt dn̄s.z. ab aſcendente nō aſpexerit aſcendēs vel dn̄m eius amittef p̄ſus ſubſtātia ⁊ nō erit de ea mentio. Si vero iunctus fuerit dn̄s ſi ab aſcēdēte dn̄o tertij ⁊ noni aut alicui planete in eis aut fuerit dn̄s ſi in eis: ſignificat exitū ſube quaȝ furatus eſt de regione: ⁊ ſcito ꝙ cū luminaria fuerit vtraq; ſub terra fur ignoꝛabif ineternū. Si aūt fuerit luna in aſcendente ⁊ dn̄s eius: aſpexeritq; eos ſol: illđ qđ abijt aut p̄ijt aut furto ablatuȝ fuerit iuenief ⁊ reuertef cito: ⁊ eo leui⁹ ſi fuerit aſpectus trinus.

Queſtio de latrone an ſit peregrinus vel non.

Et ſi volueris ſcire vtrū ſit latro peregrinus an non: aſpice luminaria: ſi vtrūq; aſcendens erit latro ex domo: ⁊ ſi aſpexerit vnum eoꝝ aſcendens ⁊ aliud non aſpexerit erit eis commixtus ⁊ non erit ex domo. Similiter ſi inueneris dominū aſcēdentis in aſcendente: aut dn̄s ſeptimi fuerit cuȝ domino aſcendentis erit latro ex habitatoꝛib⁹ dom⁹. ⁊ ſi fuerit luiaria i domib⁹ ſuis: aut i domibus domini aſcendentis aſpicientia aſcēdens: aut dn̄s aſcendētis: erit latro ex habitatoꝛibus dom⁹: ⁊ ſi fuerit in triplicitatibus ſuis: erit latro ex p̄pinqs eoꝝ: ſed non moꝛatur cum eis in domo: ⁊ ſi fuerit in terminis ſuis vel faciebus erit familiaris ex habitatoꝛibus dom⁹: ⁊ putatur ꝙ ſit inter eos aliqua pꝛopinquitas ⁊ ipſe frequentat eos. Et ſi fuerit duo luminaria in aliqua re eaꝝ quas diximus ⁊ aſpexerit vnuȝ eoꝝ aſcendens ⁊ eius dn̄s ipſe eſt familiaris hominibus illius dom⁹ ⁊ freqūētat eos. Si vō aſpexerit aſcēdēs aliqđ luminariū ⁊ nō aſpexerit.7. nō itrauit domū an̄ eā vicē qua furatus eſt niſi ſit vnum luminarium in ſigno cōi tunc iam intrauit eam iterū ſcientibus illis habitatoꝛib⁹: q2 ſignuȝ cōmune ſigificat iteratiōem. Si aūt vnum luminariū aſpexerit dominum aſcendentis ⁊ non aſpexerit aſcendēs erit notus habitatoꝛibus dom⁹: ſed non intrauit domum p⁹s. At ſi domus aſcendentis iam cecidit a gradu aſcendentis

⁊ fuerit cum eo aliꝰ planeta in eo ſigno in quo ē gradui aſcē
dentis propioꝛ erit latro ex qbuſdam de habitatoꝛibus do
mus. Si vero fuerit dñs ſeptimi in nono a domo ſua: non
erit latro de regione illa. Si aũt fuerit in.6.aut i.8.a domo
ſua erit ſeruꝰ vel ancilla. Si aũt fuerit i exaltatiōe ſua: erit
latro nobilis: ⁊ ſi fuerit in domo ſua: erit ex habitatoꝛibus
domꝰ notus inter eos: ⁊ ſi fuerit in triplicitate aut in termi
no: aut i facie ſua: nō erit notꝰ in regione ſua. Sʒ tamē notꝰ
erit in vico ⁊ in habitatione ſua.

Cum vero noueris ꝙ latro ſit ex domo ⁊ fuerit ſol ſi-
gnificatoꝛ illiꝰ domꝰ: erit pater eiꝰ. Si vero luna: erit
mater eiꝰ. At ſi fuerit venꝰ: erit vxoꝛ ſua. Si aũt fue
rit saturnꝰ: erit ſeruꝰ aut peregrinus. Si vero iuppiter: erit
nobilioꝛ omnibꝰ q ſunt in domo: ⁊ nō ſit notus i latrocinio
.i. de quo nulla erit ſuſpicio. Et ſi fuerit mars erit filiꝰ vł fi-
lia vł frater eiꝰ: ⁊ ſi fuerit mercuriꝰ: erit ex amicis familiari
bus. Si āt fuerit ſignificatoꝛ latrōis peregrinꝰ: aſpice partē
foꝛtune ⁊ ſi fuerit libera a malis latro ille añ hāc vicē nihil
furatꝰ erat. Silr ſi fuerit dñs aſcendentis liber a malis: ⁊ ſi
fuerit mars ſeparatꝰ a dño ſeptimi notꝰ fuit in furto ab eis
añ hoc: ⁊ ſi lunā ſaturnus aſpexerit aut aſcendēs: latro ille
cū calliditate ⁊ igenio furatꝰ ē. Si aũt iuppiter ſignificatoꝛ
latrōis ē.i. ſi fuerit dñs ſeptimi nō itrauit vt furaret̃: ſʒ itra
uit cā alteriꝰ negocij: accidit ei latrociniũ ⁊ furatꝰ ē. Si vº
mars fuerit ſignificatoꝛ: nō peruenit ad latrociniuʒ donec
ꝑfoꝛauit domũ: aut fodit parietē eius domꝰ: aut fregit ſerā:
aut iuēit clauē. at ſi fuerit ſignificatrix venꝰ ſignificat ami
citiā ⁊ dilectionē: ſocietatē quoqʒ ⁊ audaciā inter eos dũ in
traret ad ſermocinationē ſuſcipiēs ymaginē ⁊ ſimilitudinē
amici viſitantis ⁊ ſic furatus ē eis. Si āt fuerit mercurius
ſignificatoꝛ latro intrauit domũ calliditate: ingenio: vel ar
te aliq̃. Nā ſol ⁊ luna cū aſpexerit aſcendēs: erit latro ex ha
bitatoꝛibus domus. Si aũt ſignificatoꝛ latronis fuerit foꝛ
tuna: erit liber. Si vero malus erit ſeruꝰ: ⁊ ſi venꝰ aut mer-
curius fuerit ſignificatoꝛ erit latro iuuēis vel puella: ⁊ mer
curius minoꝛis etatis ē q̃ʒ venus. Et ſi fuerit mars ſignifica
toꝛ latronis erit iuuenis collectꝰ.i. perfecte iuuentutis pł's
ſaturno.i. plus iuuēis. Juppiter vero maioꝛ ē marte: ⁊ ſi fue
rit ſaturnus erit ſenex decrepitus. Si aũt fuerit oꝛientalis:
erit perfecte etatis. Sed ſi luna fuerit ſignificatrix ⁊ fuerit
in initio mēſis: erit iuuenis: ⁊ ſi fuerit in medio menſis: erit
medie etatis.i. perfectus vir: ⁊ ſi fuerit i fine menſis: erit ſe
nex. Si vero ſol fuerit ſignificatoꝛ ⁊ fuerit inter aſcendēs
⁊ mediũ celi erit latro etate iuuēis: ⁊ ita nō ceſſabis augmē
tari donec ꝑuēias ad anglm terre: qꝛ hic ē locꝰ finis vite.

Qeſtio de loco in quo eſt latrocinium.

Si vº iterrogatꝰ fueris de loco latrocinij: aſpice angu
lũ terre ſi fuerit cancer aut eius triplicitas: erit latro
ciniũ ꝓpe aquaʒ ſepultũ: ⁊ ibi erit locꝰ eiꝰ: ⁊ ſi fuerit
aries vł eiꝰ triplicitas: erit i loco beſtiaꝝ ⁊ in loco ignis. Si
vº fuerit taurꝰ aut eiꝰ triplicitas erit i loco boũ aut vaccaꝝ:
taurꝰ.n. ſignificat locũ vaccaꝝ ꝓpꝛie. Et vgo ſignificat locũ
meſſiũ ⁊ ānone: ⁊ capꝛicoꝛnus locũ ouiũ. Et ſi fuerit gemini
vel eius triplicitas erit in domicilio vel in arca aut in loco
altioꝛi a terra. Si aũt fuerit in domo latrociniũ ⁊ volueris
ſcire locũ eius ex domo: aſpice dominum quarti ⁊ planetā
q fuerit ibidē. Si aũt fuerit ſaturnus: erit in latrina domꝰ:
⁊ in loco longioꝛi ſiue immũdioꝛi ⁊ pꝛofundioꝛi ac tenebꝛo
ſo. Et ſi fuerit iuppiter: ſignificat locũ nemoꝝ ⁊ oꝛatoꝛiuʒ: ⁊
mars ſignificat cognam aut locũ ignis: ⁊ ſol ſignificat clau
ſtrũ domus ⁊ locũ ſeſſionis domini domus: venꝰ vero ſigni
ficat locũ ſeſſionis mulieꝝ: ⁊ mercuriꝰ ſignificat locũ edifi
cij picti ⁊ libꝛoꝛum: aut locuʒ annone ⁊ maxime in virgine.
Et ſi fuerit luna: erit iuxta puteum vel ciſternam: ſeu laua-
toꝛium: ⁊ ſcito ꝙ foꝛtūe cum fuerint in quarto ab aſcenden
te: erit latrociniũ in loco mũdo ⁊ pulcro: ⁊ iam commiſſum
eſt cuidā nobili. Si vero fuerit in eo malũ: erit in loco hoꝛ
rido ⁊ fetido: ⁊ iam commiſſum eſt cuidam ignobili.

Queſtio an res furata ſit vna vel plures.

Et ſi interrogatus fueris de numero latrocinij ſi fue
rit ſubſtātia vel quodlibet aliud quod poſſidet̃ aſpi-
ce ſigna que ſunt inter lunam ⁊ mercurium: ⁊ ſi fue-
rint paria illud de quo interrogatus eris: erit conglutinatio
aut plus vno. Si vero fuerint inter eos ſigna imparia: erit
res vna.

Queſtio an ille de quo habetur ſuſpitio ſit latro vel non.

Si aũt interrogatꝰ fueris de homine capto in ſuſpicio
ne vtꝝ fuerit latro an non: aſpice pꝛo hoc ſicut aſpi-
cis pꝛo rumoꝛibus vtꝝ ſint veri an non: ⁊ vtere luna
etiā i teſtimoniũ: que ſi cōiuncta fuerit malo: ipe erit latro.
Si interrogatus fueris de aliquo viro vtrum furatus ſit
aliquid an non: aſpice dominũ aſcendentis ⁊ lunam foꝛtio-
reʒ ſilicet eoꝝ: ſi acceperit aliquid a malis.i. ſi fuerit ſepara
tus ab eis: furatus eſt: ⁊ eo verius ſi fuerit ſeparatus a do-
mino domus ſubſtantie: hoc ē a dño ſecundi ab aſcendēte:
⁊ ſi non acceperit a malis aliquid nihil furatus eſt.

Queſtio de re furata quid ipſa ſit.

Si iterrogatus fueris quid ſit ipſa res que furata eſt:
aſpice locum lune ex ſignis ⁊ terminis: ſi fuerit in
termino ſaturni erit de his que neceſſaria ſunt ad
operationem terre. Si tamen fuerit ſaturnus in aſcenden-
te aut in decimo in tauro vel in eius rriplicitate vt virgo: ⁊
capꝛicoꝛnus. Si vero fuerit in quarto ab aſcendente aut in
ſeptimo erit alia ſubſtantia: ⁊ ſi fuerit cadens ab aſcenden-
te: ⁊ non aſpexerit eum aliquod luminarium: aut fuerit in
ariete: ſignificat malignitatem illius rei ⁊ eius vilitatem ⁊
ꝙ ſit res hoꝛrida vł fetida. Si aũt fuerit ſaturnꝰ i geminis
aut in triplicitate eius erunt due ſubſtātie: ⁊ ſi fuerit iuppi-
ter in medio celi: aſpiciens ſaturnum: vna ex ipſis ſubſtan-
tijs erit aurum: ⁊ ſi fuerit in quarto vel in ſeptimo ab aſcen-
dente: erit argentuʒ. Si vero fuerit cadens ab angulo erit
plumbum vel tale huic ſimile. Si autem fuerit luna in ter
mino iouis: aſpice eſſe ſuũ ⁊ eius locum: ⁊ ſi quis aſpicit eaʒ
ſi fuerit in ariete aut in triplicitate eius vt leo ⁊ ſagittariꝰ:
erit ipſa res aurũ vel argentũ: ⁊ omne quod fit per ignem.
Sed ſi venus iouēʒ aſpexerit aut fuerit iuppiter i termino
eius: erit margarita: ⁊ ſi fuerit iuppiter i tauro aut in eiꝰ tri
plicitate res erit vtilis diuitibꝰ: aut veſtimentum.i. quicqd
fuerit aut erit ex veſtimento: aut pertinet ad veſtimentũ.
Si vero fuerit in geminis vel triplicitate eius vt libꝛa ⁊ aq̃
rius: erit ſubſtantia animata aut aliquid pꝛocedens ex ani-
malibus. Si vero in cancro ⁊ eius triplicitate: vt ſcoꝛpio ⁊
piſcis fuerit: erit extractum ex aqua: vt margarita ⁊ cetera.
Sed ſi fuerit luna in termino martis ipſa res iam trau-
ſiuit per ignem vel qualicunqʒ modo tetigit ignis eam. Si
vero luna venerem aſpexerit: iam operata fuit in ea tinctu
ra. Et ſi fuerit luna in termino veneris ⁊ in ariete vel in
triplicitate eius erit aurum vel argentum: ⁊ ſi fuerit in tau-
ro ⁊ eiꝰ triplicitate: aut i cācro ⁊ eiꝰ triplicitate erit veſtimē
tũ oꝛnatũ aut veſtimēti genꝰ ſirici ꝑcioſi varijs coloꝛibꝰ ac
diuerſis picturis ꝯtexti. Et ſcies bonitatē ſube ac pulcritu-
dinem eius a loco veneris in ſignis que ſi fuerit in geminis
⁊ eius triplicitate non erit res illa ex ſubſtantijs animaliũ:
⁊ ſi fuerit venꝰ de ſubradijs egreſſa erit res noua. Si vero
retrograda fuerit aut i fine curſus ſui aut diminuta nume
ro erit res vetus ⁊ induta: ⁊ ſi fuerit in ariete ⁊ eius triplici
tate erũt nũmi: ⁊ ſi fuerit in geminis ⁊ eius triplicitate erũt
ipſi nummi accepti de loculo vel de aliquo vaſe quod ſit
coopertum coꝛio rubeo. Poſt hec aſpice locum lune: ſi
fuerit in ariete erit res que ponitur ſuper capud: ⁊ faciem:
⁊ ſi fuerit in tauro: erit oꝛnamentum aut res que ſuſpendit̃
in collo aut ſubſtantia pꝛecioſa: ⁊ ſi fuerit in geminis erunt

nūmi ſi aſpexerit eā mercuri⁹: ⁊ ſi ñ aſpexerit erit ex coꝛys:
⁊ ſi fuerit in cancro: erit res extracta ab aq̄ vl' humida: aut
madefacta: ⁊ ſi fuerit in leone ⁊ aſpexerit eam ſol: erit aurū
vel argentum: ⁊ ſi nō aſpexerit eam ſol erit ferrum vel auri
calcum. Si vero fuerit in virgine ⁊ aſpexerit eaȝ mercuri⁹
erunt nummi: ⁊ ſi non aſpexerit erūt veſtimenta: ⁊ ſi fuerit
in libꝛa ⁊ aſpexerit eam ven⁹: erit res que venditur ponde
re ⁊ eſt boni odoꝛis: eſt quoq; de quibus oꝛnāṫ mulieres: ⁊
ſi non aſpexerit eā: erit animal: ⁊ mercetur vt in ea ſanguis
ſit: ⁊ ſi fuerit in ſcoꝛpione ⁊ aſpexerit eam mars erit aurum
vel argentum. ⁊ ſi nō aſpexerit: erit es: aut ꝙ operatur per
ignem: ⁊ eſt ſplendidum: ⁊ ſi fuerit in ſagittario: ⁊ aſpexe-
rit eam iuppiter: erit ſubſtantia non vna: aut res tincta: ⁊ ſi
non aſpexerit eam erit res vilis: infra quam dixi ⁊ non erit
pꝛecioſa: ⁊ ſi fuerit in capꝛicoꝛno erit res inueterata vel ſoꝛ
dida: ⁊ vilis ⁊ ſi aſpexerit eam ſaturnus erit de ſubſtantia
terre ⁊ feminū. Si autem fuerit in aquario ⁊ aſpexerit eaȝ
dominus eius: erit animal aut extractuȝ de animalibus. Et
ſi aſperit eam iuppiter erit aurum vel argentum. Si vero
ſol ⁊ mercurius lunam erūt nūmi ⁊ erunt in coꝛio. Et ſi fue
rit in piſce ⁊ aſpexerit eam iuppiter erūt margarite vel am
bꝛe vel aliquid pꝛoductum ex aqua: ⁊ ſi non aſpexerit eam
erit ſericum ⁊ vary coloꝛes.

¶ De re ablata vel furata quid ſit ⁊ de modo rei.

ET ſi interrogatus fueris de re ablata furtiȝ quid ſit
⁊ de modo rei. Or ſi vis ſcire modum rei furtim ab-
late tunc conſidera: naȝ ſi dominus termini gradus
lune eſt iens ad venerem ⁊ aſpicit eam ſol tunc ſunt dena-
ry aut aurum in quo eſt ſculptura aut imago aut purpura
aut ꝙ ei eſt ſimile ex pannis pꝛecioſis laudabilib⁹ bone fa
cture: ⁊ ſi eſt venus ⁊ aſpicit eā luna tunc eſt res ex ſuo capi
tulo in q̄ ſunt foꝛme ⁊ res bone facture ex pannis ſicut ſunt
panni coccei ⁊ que ſunt tincta ex canabe ⁊ herbis ⁊ que eis
ſunt ſimilia: ⁊ ſi aſpicit eaȝ mercurius eſt illud ex rebus bo
narum facturarum ſicut panni facti ex eis que ſunt in ani-
malibus ſicut cucullum ⁊ ſericum ⁊ lana: ⁊ que ſunt ita: ⁊
que fuerint facta ex induſtria decenter ⁊ menſuratiōe re-
cta: ⁊ ſi aſpiciens eſt eaȝ mars tūc eſt res in qua ſunt foꝛme
fabꝛicate aut que fit cū igne ⁊ ferro ⁊ que ſunt eis ſimilia: ⁊
ſi eam aſpiciens eſt ſaturn⁹ eſt res antiqua in qua ſunt foꝛ
me vel tincture vel lapis decēter factus ⁊ eſt ex eis que ſūt
ex luto aut lapidib⁹ ⁊ que eis ſunt ſimilia: ⁊ ſi aſpiciens eam
eſt iuppiter ſunt res in qbus ſunt facte foꝛme ex coꝛys ani-
malis ⁊ q̄ ſūt ſilia illis. Et ſi eſt dominus termini lune mer
curius tunc ſunt libꝛi: ⁊ ſi eſt aſpiciens eum ſol ſunt de deco
rationibus libꝛi ⁊ trono regum ⁊ foꝛtaſſe eſt in eis ex auro
aliqd aut deſcriptio in aliq̄ re ex auro: ⁊ ſi eſt aſpiciēs ipm
luna tunc ſunt res in quibus ſunt carte vel calliditatis in-
genioꝛuȝ ⁊ acceptionis ⁊ donationis ⁊ agriculture ⁊ q̄ ſunt
eis ſimilia: ⁊ foꝛtaſſe eſt argentum aut inſcriptiones in ar-
gento. ⁊ ſi eſt aſpiciens ipſum venus tunc ſunt libꝛi ⁊ res in
qbus ſūt ſculptura ⁊ foꝛmatio bona: ⁊ foꝛtaſſe ſunt in eis ar
gentum ⁊ aurū ſimiliſue deſcriptio in argento ⁊ auro. ꝙ ſi
cuȝ illo aſpiciunt eum ſol ⁊ iuppiter tūc eſt ſubſtātia pꝛecio
ſa ex eis que accipiūt vel faciūt reges ⁊ decoꝛant cū eis mu
lieres ⁊ foꝛtaſſe ē cū eis aromaticitas ſublimis odoꝛis qui
eſt acut⁹ ſicut muſcus ⁊ ambꝛa ⁊ xiloaloes ⁊ que ſūt ita: ⁊ ſi
eſt aſpiciens ipſum iuppiter ſignificat pꝛecium earum ⁊ li
bꝛos in qbus ſūt laudatio ⁊ exaltatio ⁊ parabole de iuſtis.
⁊ ſi aſpiciens eſt ipſum ſaturnus ſunt libꝛi in quib⁹ ſunt car
mina ⁊ exoꝛciſmi ⁊ res in quibus non ſunt veritates: ⁊ foꝛ-
taſſe ſunt in eis fabꝛicationes ferri aut lapidis in qbus ſūt
deſcriptiones: ⁊ ſi aſpiciūt venus ⁊ mars ſunt inſtrumentuȝ
ex inſtrumentis delectationis ſicut ſunt alocbod ⁊ tripana
⁊ balmaſif ⁊ aſclebȝ ⁊ pſalteria ⁊ fiſtule: ⁊ que ſunt taliter:
inſtrumēta potus ſicut vaſa ⁊ ſcipbi ⁊ vaſa magna ⁊ vaſa q̄
conueniunt vino quecunq; ſint aut vinū ipſum ⁊ que ſunt
ita. ⁊ ſi aſpicientes ipſum ſunt iuppiter ⁊ venus tunc eſt de
coꝛatio mulierum que fit mulieribus ad induendum ⁊ res
facte ex inſtrumentis mulierum feminis ⁊ vaſa aromati-
ca ad moꝛalia ⁊ aromata: ꝙ ſi aſpicit cum illo mars tunc
ſunt ſic̄ vaſa erea ad diuinum cultum habentia foꝛmas ex
eis que faciūt reges ⁊ que fiunt regib⁹ ex inſtrumento glo-
rie ⁊ que ſunt illis ſimilia: ⁊ ſi aſpiciūt iuppiter ⁊ mars ſunt
ex eis que faciūt maioꝛes ⁊ minoꝛes ad purificationeȝ: ⁊ ar
ma ex ferro ⁊ ere ⁊ q̄ fiunt cuȝ ignib⁹ ex eis q̄ fiūt ad naues
⁊ ſimiliter commiſce virtutes aſpicientiū ad compoſitum
ſcilicet multitudinem: ſm intentiones eoꝛum in ipſoꝝ ſim
plicibus. ſ. in aſpicientibus ſimplicibus: ⁊ ſi dominus termi
ni eſt ſaturnus tunc eſt res terrena ex eis que fiunt ex luto
⁊ lapidib⁹ ⁊ ferro: ⁊ ſi aſpicit ipȝ luna tunc eſt ſicut qddā qđ
fit ad aquā aut ad agriculturā ⁊ ſi aſpiciens ipſuȝ eſt ſol: tūc
eſt ſicut quiddaȝ qđ fit ex iſtis rebus regibus: ⁊ ſi aſpiciens
eſt iuppiter tūc eſt ſicut quiddaȝ qđ fit ex eis ad intenſilita
tem hominū. ⁊ ſi aſpicit mars eſt illud ex inſtrumentis pu-
gne ⁊ refrenatione calumniatoꝝ ⁊ exit⁹ ad iuſtitiā ⁊ eq̄lita
tem: ⁊ ſi aſpiciens eſt ven⁹ tūc illud eſt ex iſtrumētis homi-
nis q̄ faciunt mulieres ad oꝛationē ⁊ operationē bonā ⁊ re-
ctam in fide de qb⁹ fit ammiratio: ⁊ ſi eſt aſpiciēs mercuri⁹
tunc eſt ſicut iſtrumēta ex libꝛis ⁊ ex eis ad q̄ fiūt libꝛi in le
ge ⁊ que ſūt illis ſimilia: ⁊ ſi eſt terminus martis eſt illud ex
inſtrumentis ferri ⁊ armis: aut ex eis que fiūt cuȝ ignibus.
⁊ ſi eſt aſpiciens luna eſt ex armis vulgi. ⁊ iſtrumēto pugne
⁊ ex eis que accipiunt nunty regum ⁊ ſi eſt aſpiciens venus
eſt illud bonuȝ in quo ſunt foꝛme ⁊ imago bōa ⁊ ſculptura.
⁊ ſi eſt aſpiciens mercurius eſt illud ex iſtrumētis puellaꝝ
⁊ ex operationibus caſtellaꝝ ⁊ que ſunt illis ſimilia. ⁊ ſi eſt
aſpiciēs ſaturnus eſt illud virge ⁊ faretre: ⁊ ſagitte ⁊ arcus.
⁊ ſi eſt aſpiciēs iuppiter eſt illud ex armis vulgi caput tegē-
tibus ſicut loꝛice clipei et flaui ⁊ que ſunt ſimilia illis. Et ſi
omnis ſtella dominatrix. ſ. termini lune eſt aſpiciēs termi-
num eius eſt illa res ex ſubſtantia bona: ⁊ ſi eſt oꝛiētalis eſt
noua: ⁊ ſi eſt occidentalis eſt vetuſta: ⁊ ſi eſt in deſcenſione q̄
eſt ante retrogradationem aut poſt retrogradationem eſt
media inter vetuſtatem ⁊ nouitatem: ⁊ ſi eſt directa eſt eq̄
lis figure ſane: ⁊ ſi eſt retrograda eſt toꝛtuoſe figure aut in
ea. eſt fractura aut macula ex via toꝛtuoſitatis. ⁊ ſi nō eſt ꝓ-
pter conamē ex adherentia eſſe ſcđȝ diuerſitateȝ eius ꝙ ex
cuſatur. ⁊ ſi eſt in angulo eſt ex ſubſtantia ſua foꝛtis: decēter
facta: ⁊ ſi eſt cadēs eſt ex ſuba ſua debilis ⁊ nō decēter facta
⁊ ſi eſt in ſuccedēti angulo eſt īter foꝛtitudinē ⁊ debilitatē ⁊
ꝯuenietiā ⁊ icōuenietiā: ⁊ ſi eſt foꝛtūata eſt ſana i natura bo
na: ⁊ ſi eſt ifoꝛtunata ē feda nociua ⁊ eſt ei macula: ⁊ ſi eſt i fi
gura eſt ꝯueniēs in bonitate ſua: ⁊ ſi eſt i eo ꝙ eſt extra figu
rā eſt icōueniēs ex bonitate ſua: ⁊ in ea eſt accn̄s qđ ꝓhibet
illā: ⁊ ſi ē ſm diuerſitatē ei⁹ ꝙ narraui ex aſpectu dn̄i ſui tc̄ di
uerſifica iudiciū ꝑ qđ iudicaſti apđ aſpcm̄ dn̄i ſui: ⁊ ſilr teſti
ficaṫ rectitudo dn̄i hoꝛ ⁊ retrogradatō ei⁹ ſilitudinē ꝙ teſti
ficaṫ ſup illđ dn̄s lūe ⁊ oīa q̄ teſtificāṫ ex diſpōib⁹ dn̄i lūe.

¶ Qđ de latrone vtrū ſit maſcl's vl' femina: aut de ibꝛione.

ET ſi iterrogatus fueris de latrone an ſit maſcl's
an femina: aut de ibꝛione tunc ꝯſidera illud qđ
aſcēdit in facie aſcendētis in q̄ fiat qđ ex foꝛmis
hoīuȝ ⁊ dic ſm ſbaȝ illaꝝ fōmaꝝ: ⁊ ſcias ꝙ i p̄ma
facie arietis aſcēdit foꝛma hois nigri iuoluti i ki
ſe albo: ⁊ aſcendit i ſa facie foꝛma mlieris ſup quā ſūt pāni
rubei. Et i tertia foꝛma viri pallidi coloꝛis rubeoꝝ capillo-
rū: ⁊ aſcēdit i p̄ma facie tauri vir ſpeculatoꝛ ⁊ vir nudus: ⁊
aſcēdit i ſa facie vir nudus i cui⁹ māu ē clauis: ⁊ i tertia vir
i cui⁹ māu ē ſerpēs ⁊ ſagitta: ⁊ aſcēdit i p̄ facie geminoꝛuȝ
in cuius manu eſt virga ⁊ alter ſeruiēs. Et in ſa vir i cuius
ē manu fiſtula ⁊ alr curu⁹ ⁊ i tertia vir q̄rēs arma. Et aſcē-

dit in p̄ma facie leonis forma leõis ⁊ vir ſup quē ſunt pāni eleuati.Et in ſc̄a ymago eleuatas hñs manus ⁊ vir ſup cui⁹ caput ē corona.Et i tertia iuuenis i cui⁹ mãu ē ſcutica ⁊ vir vehemētis triſticie ⁊ fetide faciei.Et aſcendit in p̄ma facie virgis forma puelle bõe ⁊ i 2ª vir niger ſup quē ſūt veſtimēta ex corijs ⁊ vir hñs coronã:⁊ i tertia mľier ſurda alba.Et aſcēdit i p̄ma facie libre forma viri irati i cui⁹ manu ē fiſtula.Et i ſc̄a duo viri ſuiētes ⁊ irati:⁊ i tertia vir i cui⁹ manu ē arcus ⁊ vir nudus.Et aſcendit p̄ma facie ſcorpionis forma mulieris bõe faciei ⁊ corpis.Et i ſc̄a vir nudus ⁊ mulier nuda:⁊ i tertia vir curuat⁹ ſup gēua ſua.Et aſcēdit i p̄ma facie ſagittarij forma viri ſordide creature:⁊ in ſc̄a mľier ſup quā ſunt pāni:⁊ i tertia vir coloris ſiľis colori auri.Et aſcēdit in prima facie capricorni forma mulieris ⁊ vir niger ⁊ in ſc̄a due mulieres ⁊ in tertia mulier nigra ſapiens i ope.Et aſcēdit i p̄ma facie aq̄rij forma viri ⁊ i ſc̄a forma viri alteri⁹ longe barbe ⁊ in tertia vir niger irat⁹.Et aſcēdit i p̄ma facie piſcium vir ſuper quē ſunt idumenta bona:⁊ i ſc̄a mulier bone faciei:⁊ in tertia vir nudus.

¶ Dō de ſocietate duoꝝ et quis erit finis eius.

SI ſi iterrogat⁹ fueris de participatõe et ſocietate alicui⁹:aſpice iterrogāti ab aſcēdēte: et ſocio ei⁹.a.7.et eē coꝝ a medio celi et fini eorum ab angulo terre: ſi fuerit dñs aſcēdētis et luna i ſignis mobilib⁹ erit in participatõe coꝝ ꝯturbatio:poſt hoc durabit.Et ſi fuerit in ſignis fixis:erit coꝝ participatio durabilis.Si v̄o fuerit in ſignis cõib⁹ erit p̄ticipatio coꝝ cū lucro:et coꝝ ſocietas erit cū ſecuritate et fidelitate vniuſcuiuſq3 coꝝ adiuicē.Et ſi fuerit mali i aſcēdēte:ab iterrogāte veiet iiuria et m̄daciū ac ſeparatio.Sľr ſi fuerit mali in.7.veniet iniuria a ſocio ſuo: et ſi fuerit luna domino domus ſue ꝯiuncta:ſeparabūť cū3 dilectõe et lucro.Si v̄o nõ aſpexerit eā ſeparabūť p ſuſpicõem quā hēbūt adiuicē. Si fuerit q̄ꝗ mali ſub terra ſeparabūť pp malā extimatione3 quā hēbūt erga ſe.Et ſi fuerit fortune i medio celi:mľtiplicabiť lucꝝ coꝝ.Si vero mali fuerit ibidē:minueť lucꝝ coꝝ:et ſi fuerit lūa iūcta domino dom⁹ ſue in vno ſigno:et iūcti fuerint ambo malo planete non ſeparabuntur niſi per mortem.

¶ Dō volentis ire ad magnū viꝝ ſi eum inueniat aut non.

SI cū voluerit ire vir ad magnū viꝝ:interrogauerit-q3 vtꝝ inueniat eū an ñ.Aſpice dñ3 ſeptimi ſi fuerit i āgulis erit vir i loco i quo putať:et ſi fuerit i ſequēti angulo erit prope locum ſuum: ſi vero fuerit cadens: non erit vir ille in loco ſuo.

¶ De duce p̄ficiſcēte ad bellū:aut ali⁹ q̄ñ p̄ eo ſollicit⁹ q̄rit.

SI te iterrogauerit dux p̄ficiſcēs ad bellū aut iterrogauerit p̄ eo aliq̄s q̄ ſit ſollicit⁹ de eo:q2 ſi rex et regnu3 eius ſtabile fuerit:pōt tñ fieri vt dux ille ſupeť et iterficiať et veniat alter: pone q̄ aſcēdēs et dñ3 ei⁹ et planetam a quo ſeparať luna iterrogāti atq3 icipiēti:et ſignū ſeptimū ac dñm eius:⁊ planetā cui iungiť luna inimico. Si aūt non fuerit lune ſeparatio nec ꝯiūctio nõ imittas eā i hoc opere. Et ſcito ꝙ pľe altiores fortiores ſūt planetis inferioribus in cā belli:aſpice q̄ vtroſq3 ſignificatores.i.dñ3 aſcēdētis:⁊ dñm ſeptimi. Si iūcti fuerit a trino vel a ſextili aſpectu vnuſq3 coꝝ receperit alteꝝ erit pax ⁊ erit initiū a pulſāte.i.a leuiori planeta.Si vero ꝯiuncti fuerit ex q̄rto aſpectu:vel oppõne:recepitq3 vn⁹ ex eis alteꝝ erit pax poſt ꝯtentionē.Si āt fuerit vnus coꝝ retrogradus:aut i loco ab eo q̄ eū recipit.ſ. icõueniēti vt ē deſceſio:aut.6.aut.8.aut.12.tradet ſociū ſuū ⁊ opabiť ei ſc̄m quātitatē ſube domus in q̄ fuerit.Si fuerit i ſc̄do ab aſcēdēte:dabit ei ſecuritatē poſt hoc accipiet ſuba3 ei⁹:⁊ ſi fuerit i.6.aut i.7.dabit ei ſecuritatē poſt hoc tenebit eū ⁊ patieť ab eo diſtrictõe3:⁊ ſi fuerit i.8.iterficiet eū:⁊ deſtruet:⁊ ſi fuerit dñs ſeptimi i hoc ꝙ dixi retrograd⁹ ſignificat fugā eius poſt ſecuritatē:⁊ ſi ſeparatus fuerit vn⁹ ſignificatoꝝ ab alio durabit bellū iter eos:⁊ ſi fuerit vnus ex ſignificatorib⁹ ex plāctis altioribus:fueritq3 i anglo recept⁹: dic ꝙ dñs illius ſignificatoris vincet:niſi igrediať ꝯbuſtionē.Si ēt fuerit dñs aſcēdētis ex ſupioribus ⁊ ipſe fuerit cadens ab aſcendente:⁊ dñs.7.in anglo ⁊ fuerit ex iferiorib⁹ nõ iudicabis interrogatorē vincendum donec aſpicias cui iungiť dñs.7.q2 ſi iūgiť pľe i angulo q̄ eū recipiat inimicus vincet:⁊ adipiſceť interrogātē ⁊ habebit ſuper eū fortitudinē ⁊ victoriā ſc̄d3 quantitatem illi⁹ planete:cui iunctus eſt dominus.7.Si aūt fuerit dñs.7.fortis:⁊ iunctus fuerit planete cadenti q̄ eū impediat non ceſſabit dominus ſeptimi .i.inimicus habere fortitudine3 q̄3 diu durauerit i loco ſuo optimo.Cūq3 mutat⁹ fuerit ab eodem loco debilitať ⁊ non ceſſabit eſſe debilis:donec impediať a malis.i.dominus.7. aut comburať ⁊ tūc peribit inimicus.Si vero nulli planete iungiť in ſigno in quo ē mutabit eū ad ſc̄d3 ſignū:poſt h̄ aſpice coniunctõe3 ei⁹ cū planetis ⁊ nõ iudices p fortitudinem planetaꝝ inferioꝝ niſi p bonitatē loci eius ab aſcēdēte:⁊ per liberationē eius a planetis impediētib⁹:⁊ per auxiliū altioꝝ planetarum erga eū.Et ſi fuerit dominus aſcēdētis in.7.ſignificat fortitudinem inimici:q2 aſſimilať victo ⁊ eo graui⁹ ſi aſpexerit eū dominus ſeptimi: q2 ſignificat ꝙ adipiſcať inimicus interrogantem.Et ſi fuerit dominus.7. in aſcendente ſignificat fortitudinē interrogantis: ⁊ ſi aſpexerit eū dominus aſcendentis:interrogator adipiſceť inimicum.Et ſi fuerit dominus aſcendentis in.8.aut iunct⁹ fuerit domino.8.vel dominus.8.iunct⁹ fuerit ei:ſignificat mortem domini interrogantis.Similiter ſi dominus.7.fuerit in ſc̄do ab aſcendēte aut iunctus fuerit domino ſecūdi vel iunctus fuerit ei domin⁹ ſecundi ſignificat mortem inimici:⁊ eo fortius ſi fuerit dominus huius dom⁹ impeditus a malis ⁊ non receperit pulſantē illum:ſ.q̄ iungiť: ⁊ ſi iūctus fuerit dñs aſcēdentis dño medij celi aut domin⁹ medij celi iunctus fuerit domino celi aſcēdentis:fueritq3 dominus aſcēdentis i medio celi ſignificat fortitudinē itertogantis i ſuo regno:⁊ ꝙ adipiſcať eum q̄ ſecū cõtendit:⁊ eo meli⁹ ſi fuerit receptor in angulo:q2 erit victus:nullus eni3 poterit cū eo nec hēbit fiduciā i regno eius ⁊ adipiſceť eū q̄ ſecum ꝯtendit.Sľr ſi dñs.7.ab aſcēdēte fuerit i quarto aut iunct⁹ fuerit dño ei⁹: aut dñs quarti iunct⁹ fuerit ei fueritq3 receptor i anglo erit inimicus iuictus: nulluſq3 poterit cū eo:⁊ timeť de regno iterrogātis:⁊ ſi iūct⁹ fuerit vn⁹ ex ſignificatorib⁹ alcui plenete i anglo vel dño anguli ⁊ eo meli⁹:ſi ipe fuerit i angulo:q2 tūc ſignificat fortitudinē dñi eiuſdē ſignificatoris:⁊ ſiľr ſi fuerit vn⁹ duob⁹ ex ſignificatoribus i angulo liber a malis recept⁹ ⁊ eo meli⁹ ſi fuerit i ſigno fixo ⁊ ſi ſi fuerit liber a maľ:⁊ fuerit i ſigno mobili ſignificat ei mortē poſt adeptõe3 cito.Et dñs aſcendētis cū fuerit i.12.ab aſcēdēte ſignificat fugā dñi iterrogatõis. Sľr dñs.7.cū fuerit i.6.ſignificat fugā inimici:⁊ ſi fuerit vn⁹ ſignificator retrogradus ſignificat ꝯfractõe3:⁊ debilitate3 dñi eiuſdē ſignificatoris:et ſi fuerit domin⁹ decimi in aſcēdente ſignificat ꝙ rex p̄beat auxiliū iterroganti. Siľr ſi fuerit i.7.ab aſcendēte ſignificat ꝙ rex auxilieť inimico.Si v̄o pulſauerit aliqđ luminariū diſpõnē ſuā vni ſignificatoꝝ.i. ſi iunctus fuerit ei ſignificat fortitudinē dñi eiuſdē ſignificatoris: ⁊ ꝙ ipſe habeat auxilium a rege.Et ſi ſeparata fuerit luna a domio aſcendentis:et iuncta fuerit domino.vij.erit victoria inimico.Et ſcito ꝙ ſaturnus cū fuerit i angulo hora iterrogationis: ſi nullu3 fuerit ei teſtimoniū ſignificat p̄lixitatē belli. donec inde recedat:et eo fortius ſi fuerit retrogradus quia bellū tūc ſepe reiterabiť.Et ſi fuerit luna cū Marte:et fortunc fuerit cadētes ab ea:tunc iterrogator interficieť vel capieť.et ſi fuerit ſol cū capite aut cauda qñ incepit bellū erit vtriuſq3 exercitus iterfectio maxia:et non erit iter eos pax:ꝙ ſi dñs aſcēdētis ⁊ dñs ſeptimi fuerit cū cauda nõ re-

manebūt ex vtriſq; exercitib⁹ niſi pauci. Aſpice quoq; for
titudinē belli ⁊ eius terrorē a marte ⁊ a loco eius: ab aſcē
dente: ⁊ ab eo qui aſpicit eū: ⁊ aſpice paucitatē īterfectōis
⁊ eius multitudinē a luna: ⁊ ab eē ei⁹: ⁊ a loco illius. ⁊ aſpi
ce eē ducū. ⁊ etati eoꝝ a ſignificatoꝛib⁹ duobus: ⁊ aſpice
planetā a quo ſepať mars: ⁊ hūc pōe ſignificatoꝛē īterroga
toꝛis: ⁊ inceptoꝛis ⁊ cui iungiť mars ſignificatoꝛē inimici.
poſt h aſpice vnū duoꝝ ſignificatoꝝ: qꝛ ille q fuit in ſigno
mobili erit debilioꝛ: ⁊ ab eo timeť fuga: ⁊ ille qui fuerit ex
eis in ſigno cōmuni ſignificat ꝙ dn̄s illius ſignificatoꝛis
erit pſeuerās in bello: ⁊ ſignū ſignificabit ſtabilitatē rei ꝙ
ſtabilis ſit: De inde aſpice foꝛtitudinē eoꝛuꝫ ꝑut dicā ti
bi. ſi fuerit vn⁹ ſignificatoꝝ in exaltatōe ſua erit foꝛtioꝛ ꝙ̄
ſi fuerit in domo ſua: ⁊ dom⁹ foꝛtioꝛ ē triplicitate: ⁊ tripli
citas foꝛtioꝛ ē termino: ⁊ termin⁹ foꝛtioꝛ ē facie. ex vtriſq;
planetis dignioꝛ ē q aſpič dn̄m dom⁹ ſue: qꝛ tunc duplicat
foꝛtitudinē ſuā: ⁊ tūc erit pl'ta magis callidioꝛ cū fuerit ī de
ſceſſione ſua. aut in loco inimicitatis ſue: ⁊ nō aſpexerit eū
dn̄s dom⁹ ſue: ⁊ ſi fuerit vn⁹ duoꝝ ſignificatoꝝ ī exaltatio
ne ſua: erit dn̄s illi⁹ ſignificatoꝛis rex: ſi v̄o fuerit in domo
ſua erit ex ꝓpinqs vl' domeſticis regis: ⁊ ſi fuerit ī triplici
tate ſua erit ex filijs nobiliū. Si aūt fuerit in termino ſuo
erit īfra h: ⁊ ſi fuerit in facie ſua erit īfra iſtud: ⁊ ſi fuerit do
min⁹ dom⁹ ſignificatoꝛis aſpiciēs eū ſignificat audaciā du
cis ⁊ militū ei⁹: ⁊ ꝙ ſit fidelis regi. Si vero nō aſpexerit eū
dn̄s dom⁹ ſue erit nō bene fidelis. ℭ Et qſqs ſignificatoꝝ
fuerit retrogradus: ⁊ īpedit⁹ ipe ꝓuocat ad falſitateꝫ: ⁊ qſ
quis eoꝝ fuerit directus ⁊ foꝛtunatus ipe ꝓuocat ad veri
tatē: ⁊ fidē. Aſpice quoq; martē ſi fuerit in exaltatione ſua
aut in exaltatiōe ſolis bellū manifeſtabiť: ⁊ erit nominatū
Si vero fuerit cū h in medio celi ꝯfoꝛtabiť bellum donec
audiať in oꝛiente: ⁊ occidēte: ⁊ ſi fuerit in aſcendēte erit in
fra qđ dixi tibi. Et ſi fuerit in angulo occidētis erit ibi cali
ditas ⁊ ſtabilitas: ⁊ multiplicabiť pliū. Si aūt fuerit mars
in ſigno fixo ⁊ non fuerit in angulo erit bellū infra h. Et ſi
fuerit ī ſigno cōmuni erit bellū ſepe iteratū: ⁊ multiplica
bitur ſi vero fuerit in ſigno mobili erit bellū foꝛte: ⁊ ſi fue
rit in domo ſua aut triplicitate ſua erit mediū: ⁊ ſi in deſcē
ſione ſua fuerit nō magnificabiť bellū. Sed ſepabiť in p
no tpe ⁊ annūtia ſcđꝫ ꝙ videris de foꝛtitudine martiſ: ⁊ ei⁹
debilitate. Et ſcito ꝙ luna cū fuerit in aſcendente ⁊ mars
in. 7. aut ecōuerſo mars in aſcendēte: ⁊ luna in. 7. ille q va
dit ad pliumꝫ qui incipit interficienť. ℭ Et aſpice multi
tudinem militū: ⁊ auxiliatoꝝ ex aſpectu pl'taruꝫ ad ſigni
ficatoꝛes ⁊ ex pſentia eoꝝ in domibus ſuis: ⁊ pone ſignum
ſcđꝫ: ⁊ dn̄ꝫ eius ſignificatoꝛes militūꝫ interrogantis: ⁊. 8. ⁊
dn̄m eius ſignificatoꝛes militū inimici: ⁊ ſignū. i i. ⁊ dn̄ꝫ ei⁹
ſignificatoꝛes auxiliatoꝝ: ⁊ miniſtroꝝ regis. Quintū vero
⁊ dn̄m eius ſignificatoꝛes eſſe ciuitatis: ⁊ eoꝝ qui ſūt ī ea:
Si vero fuerint foꝛtune in ſigno ſcđo ab aſcendente: aut
aſpexerint illđ fuerintq; dn̄s ſcđi ī bono loco: ſignificat foꝛ
titudinē militū interrogantis: ⁊ eoꝝ fidelitatē atq; auxili
um eoꝝ ei. Similiter. p. 8. ab aſcedente ſignificať foꝛtitu
do militūꝫ inimici: ⁊ ſi fuerint foꝛtune q̄ ſunt in ſcđo vl'. 8.
ab aſcendēte in ſigno cōmuni: aut in ſigno multoꝝ filioꝝ
aut in mobili annūcia multitudinē militū eius: ⁊ ſi fuerit
planeta oꝛientalis in domo ſcđa: aut dn̄s ſcđi fuerit oꝛiētal'
milites interrogantis petūt veritatē. Si vero fuerit retro
gradus inobedient ei: ⁊ ſi inueneris malum in. xi. ab aſcē
dente dn̄m. xi. retrogradū ſeruientes regis: ⁊ eius auxilia
toꝛes ſunt ꝓditoꝛes maxīe ſi fuerit in. 8. a ſole malus pl'ta
aut mercurius: ⁊ cauda cū ſole: qꝛ rex ēt cū ſocijs ſuis ē ma
lefactoꝛ multū nociuus vl' nocibilis. ℭ Cuꝫ vero noueris
ꝙ duo duces pacificabuntur aſpice pl'taꝫ q h ſignificat ſi
fuerit in domo ſua. ille q ingrediť inter eos erit ex ſemet
ipſis: ⁊ ſi nō fuerit ī domo ſua erit pegrinus. Si vero fuerit
ſaturnus erit ſenex: ⁊ ſi fuerit iuppiter erit nobil' ⁊ magn⁹.
Si aūt fuerit mars erit dux ex ducibus eoꝝ: ⁊ vult malū
ēt ſentiens mendaciū: ⁊ ſi fuerit ſol erit rex vl' caput ꝯgre
gationis. Et ſi fuerit venus erit getus vir non bn̄s diſcipli
nam neq; ingenium malum: ⁊ ſi fuerit mercurius erit do
ctus: ⁊ ſapiens vl' ſcriba. Et ſi fuerit luna erit vir qui veni
et inter eos cū bonitate ⁊ iuſtitia. ℭ Et aſpice in ꝓditione
⁊ calliditate ad mercurium ſi fuerit īpedit⁹ ſub radijs ex
vtriſq; pl'tis erit ꝓditō ⁊ calliditas adinuicē ab vno quoq;
eoꝝ. ſ. ad ſociū ſuū: ⁊ ſi fuerit mars cū mercurio ipa callidi
tas ⁊ ꝓditio appebit ꝓpalabiť eni ⁊ non poterit tegi. Te
ſtes ſūt planete qn̄ aſpiciūt ⁊ qn̄ ſunt ī vno ſigno: ⁊ ſi fuerit
luna ⁊ ſaturnus teſtes aſcendēti indica ꝙ ꝓditio iam fuit
aut erit. Similiter iuppiter cū p̄buerit teſtimoniū lune: ⁊
aſcendēti ſignificat bonū. Si vero venus p̄buerit teſtimo
niū lune: ⁊ aſcendēti nō ſignificat pꝛoditionē: ⁊ ſi aſpexerit
mercuri⁹ aſcendēs aut lunaꝫ ſignificat calliditatē ⁊ ꝓditō
nem. nā ⁊ ille pacificatoꝛ q fuerit inter eos ſciť a mercurio
qui ſi fuerit ſub radijs: ⁊ luna cuꝫ marte aut cum planeta a
quo ſepať mars: ipe pacificatoꝛ capieť. ⁊ ſi fuerit ipe mer
curius oꝛiental' inueniet eū diſtrictio ⁊ liberabiť ab ea ⁊ ſi
fuerit mercuri⁹ ī ſigno cōmuni ipe pacificatoꝛ q diſcurrit ī
ter eos nō erit vnus: ⁊ ſi fuerit malus pl'eta exaltatus ſup
mercuriū inueniet ſententiā grauē ⁊ affligeť: ⁊ ſi exaltabiť
ſup eū foꝛtūa: euadꝫ: ⁊ ſi fuerit īpedit⁹ a mārte erit ipe q af
fligit eū ex bellatōib⁹: ⁊ ſi fuerit ſol erit rex vel capđ exerci
tuū. Sciētiā vero cauſe a qua excitatū eſt bellū: cuꝫ volue
ris ſcire aſpice martē: qꝛ planeta a quo ſeparať mars: ſigni
ficat incipiēteꝫ bellū: ⁊ cui iungiť mars ſignificat aduerſa
rium: ſi fuerit ſeparatus a foꝛtunis īcipiēs ⁊ interrogatoꝛ q̄
rit veritatē: ⁊ ſi ſeparatus fuerit a mal' nō q̄rit veritatē: ⁊ ſi
iunct⁹ fuerit mars foꝛtunis: inimicus q̄rit veritatē: ſi vero
malus iūctus fuerit nō q̄rit veritatē: ⁊ ſi fuerit mars ī aſcē
dente erit bellū cauſa vict⁹: ⁊ ſi fuerit in. z. erit cauſa ſube.
⁊ ſi fuerit in tertio cauſa fidei: ⁊ religiōis: ⁊ ſi fuerit ī. 4. erit
cauſa: terre: ſi vero fuerit ī. 5. ſignificat ēt ꝙ bellū ſit cauſa
ſube: ⁊ ꝙ ſit inter duces ꝓpinquitas: ⁊ foꝛtaſſis pacificabū
tur: aut erit bellū cauſa mulieris aut ciuitatis: ⁊ maxime ſi
inueneris lunā iūctā mercurio ex dilectiōe erit tūc belluꝫ
cā ciuitatis: ad quā ꝓficiſcunť volētes accipe eā. ⁊ ſi fuerit
in. 6. erit bellū cā rei debilis: ⁊ erit multa īterfectio vel vul
neratio. ⁊ ſi fuerit in. 7. erit cauſa antique inimicitie: ⁊ non
querit ſubām: ⁊ ſi fuerit in. 8. erit cauſa rei antique īquiſiti
one ſanguinis. ſed ſi aſpexerit luna dn̄ꝫ medij celi: erit hoc
cauſa ſube regni: ⁊ multiplicabiť interfectio ī vtriſq; popu
lis. ⁊ ſi fuerit in nono cauſa fidei. ⁊ ſi luna fuerit in medio ce
li: ⁊ iūcta fuerit marti a quarto aſpectu aut ab oppōne: aut
fuerit cū eo in vno ſigno: erit bellū pꝛo honoꝛe regis vl' ma
gnificatione regis: ⁊ inqſitiōne regni. ⁊ ſi fuerit in. i i. erit ꝓ
amicis ⁊ pꝛo his qui ſunt minoꝛes rege. ⁊ ſi fuerit in. iz. erit
bellū cauſa inimicitie antique: ſed nō erit bellū: qꝛ mars in
iz. nō ſignificat bellū: qꝛ ē cadēs ab angulo: audiēt. n. ⁊ obe
dient ei qui ꝓficiſcitur ad eos ſi deus voluerit.

ℭ Queſtio vtrū exercitus ſit magnus vel paruus.

ET ſi iterrogatus fueris de exercitu vtrū ſit magn⁹
vl' modicus: accipe a lūa ī mercuriū numeꝝ ſignoꝝ
que ſūt iter eos: que ſi fuerint paria erit exercit⁹ ma
gnus: ſi vero fuerint īparia erit exercitus paruus: poſt hoc
aſpice in vniuerſis rebus belli ad hoc capitulūꝫ: qꝛ eſt vl' e
vniuerſis rebus belli: hoc eſt vt ſcias ꝙ aſcēdens ſit ſignifi
catoꝛ īcipiētibus bellū ⁊ cauſe eius: ⁊ qđ ſit qđ excitauit il
lud bellū: ⁊ vtrū cū veritate cepit aut cū mēdacio. ⁊ ſcđꝫ ab
aſcēdēte: ſignificat vtꝝ ſit belluꝫ an n̄: ⁊ vtrū ſit pꝛo ꝓfectu
aut dāno: ⁊ tertiū ab aſcēdēte ſignificat arma ⁊ q ſūt: ⁊ qb⁹
generibus armoꝝ erit victoꝛia ⁊ adeptio: ⁊ que gnā armo
rum nō ſunt neceſſaria in ipſo bello. ⁊ quartuꝫ ab aſcēdēn

te ſignificat locū in quo erit bellū: vtrū.ſ. erit cāpeſtris: vł
mōtanus: ⁊ ſi ſit in littore maris maioris.ſ.maris: aut parui
aut iuxta fluuiū: aut ſi ſunt in eodē loco arbores fructifere
aut nem⁹ ⁊ qn tū ab aſcēdēte ſignificat ꝓbitatē ac facilitatē
militū: et coꝝ īceſſū: ⁊ audaciā vł pigritiā: ⁊.6.ab aſcñte ſi
gnificat aīalia militū: ⁊ q̄ ſint.i. vtꝝ ſint eq̄ ł aſini ł muli ſi
ue cameli: ⁊.7.ſignificat inimicū ⁊ opus almagenie .i. iſtru
mentoꝝ cū qbus ꝓyciunt̄ lapides: ⁊ vtrū ſit bellū cū calli
ditate ⁊ ingenio: ⁊ eꝯio: ⁊.8.ſignificat plagas ⁊ captiones ⁊
mortē fractōes quoqꝫ ⁊ victorū fugā: ⁊ nonū ſignificat op⁹
exploratorū ⁊ ſciam rerū inimici ⁊ eius rumores atqꝫ calli
ditates: ⁊.x.ab aſcendente ſignificat ꝯſuetudinē vł actum
ducis maioris ceterorūqꝫ ducū q̄ ſunt ſub eius impio: ⁊.ii.
ſignificat ordinatōem eorū ⁊ q̄liter erit acies eorum ⁊ glo
bi ⁊ qualiter incedunt ⁊ ordinationē erga inimicū: ⁊.iz.ſi
gnificat ciuitatē ⁊ eos q̄ obſident̄ ⁊ expugnant̄ in ea. Aſpi
ce ergo h̄.iz.loca ⁊ loca dominorū eorū ⁊ aſpectū eorū qui
aſpiciunt vnam quāqꝫ domū ex eis ex malis.ſ. ⁊ fortunis: ⁊
qui ſunt ēt in eis ſiue fortuna fuerit ſiue malus ⁊ quis aſpi
cit dominū vniuſcuiuſlꝫ domus ex ipſis fortunis ⁊ mał
poſt h̄ loquere ſcdm qd̄ videris de aſpectu fortunarū ⁊ in
fortunarū: ⁊ de fortitudine eorū atqꝫ debilitate. qm̄ fortūa
cū aſpexerit ſignū ſignificat eidē ſigno fortunā ⁊ bonū:
⁊ malus cū aſpexerit ex quarto aſpectu: vł oppōne aut fue
rit in eodē ſigno īmittit in illud īpedimentū ⁊ malū in h̄.ſ.
ꝙ pertinet ad ipꝫ ſignū ſꝫ ſignificatōes ſuas de his que ex
poſui tibi in hoc capitulo

¶ Signū octauū ſiue octaue domus cū ſuis interrogatio
nibus: ⁊ primo vtꝝ abſens vł aliqs vir viuat vł nō.

Cum interrogatus fueris de viro abſēte vel de alio
aliquo viro vtrū viuat an ſit mortuus. Aſpice dñ
aſcendētis ⁊ lunā ſi fuerint in q̄rto ab aſcēdēte aut
in domo mortis q̄ eſt.8.ab aſcendente aut fuerint cōbuſti.
aut in deſcēſione ſua. aut cū dño domus mortis: aut cū do
mino quarte domus erit mortuus: ⁊ ſi inueneris aliquē eo
rum ita: aſpectum aſpice malorū ⁊ fortunarū ad eos ſi fue
rit dñs aſcendētis in quarto retrogradus aut in deſcenſiōe
ſua retrogradus. aut in domo mortis retrogradus aut ſepa
tus a domino domus mortis: per retrogradationem: Aſ
pice ſi reuertatur ad gradum conbuſtionis erit mortuus:
⁊ ſi iūgitur luna planete ſub terra erit mortuus: ⁊ ſi iungi
tur planete ſuper terrā viuit: ⁊ ſi inueneris dñm aſcēden
tis in.iz. cū mał aut aſpexerint eū mali ⁊ aliquod lumina
rium fuerit īpeditū iudicabis ei mortē ſi fuerint quoqꝫ ma
li in vno ſigno cū luminarib⁹ q̄ ſunt ſol ⁊ luna abſqꝫ aſpectu
fortunarū ſignificat mortem: ⁊ ſimiliter ſi fuerit luna cum
marte in quarto ⁊ fortune nō aſpexerint eā: ſimiliter cum
fuerit pars fortune cū malis in quarto ab aſcendente: aut
in.6. vł.iz ⁊ fortune nō aſpexerit eā ſignificant mortē. Et ſci
to q2 qd̄ eſt ſuper terrā ſignificat vitā: ⁊ qd̄ ē ſub terra ſigni
ficat mortē. Cum ergo inueneris dñm aſcendentis ꝯbuſtū
ſub radijs nullaqꝫ fortuna eū aſpexerit: ⁊ luna fuerit ſb̄ ter
ra cadens ab aſcendente in.3. vel.6. ſcito ꝙ ille de quo ē q̄
ſtio ſit mortuus maxime ſi euenerit vt luna ſit in ſcorpiōe
in.3. gradu eiuſdē impedita a ſaturno q2 naturaliter ſignifi
cat mortē tūc verificabis mortē illi⁹ de quo fit īterrogatio

¶ Nonū ſignum ſiue nona domus cū ſuis interrogatiōi
bus: ⁊ primo vtrū pegrinatio ſit an non: ⁊ ſi perfici non po
teſt quid eam prohibet.

Cum interrogatus fueris de pegrinatione vtrū
ſit an nō: ⁊ ſi non poteſt pfici quid erit quod eā ī
pediat vel ꝓhibeat. Aſpice dñm aſcendentis ⁊
lunam qui ſunt ſignificatores interrogantis: ⁊ ſi
gnū nonū ⁊ eius dñm q̄ ſūt ſignificatores pere
grinationis ſi fuerit dñs aſcendentis aut luna in.9. aut iun
ctus fuerit vnus eorū dño.9. q̄renti pegrinatio a ſemetipſo
non erit horribilis: ⁊ ſi fuerit dñs noni in aſcendēte aut iun
ctus fuerit dño aſcendētis accidet ei iter qd̄ oīo nō poterit
fruſtrari. Si āt nō fuerit de eē dñi aſcñtis ⁊ de eē dñi noni
qd̄ predixi ⁊ reddiderit ſiue detulerit lumē eorum ad inui
cē aliquis planeta ſignificat peregrinationē trāſlatio.ſ. lu
minis. Qd̄ ſi h̄ non fuerit ⁊ inueneris dñm aſcendentis. ac
dñ noni iunctos planete ſe pōderoſiori. ⁊ ipe planeta aſpe
xerit domum pegrinationis ſignificat pegrinationē: ⁊ ſi nō
aſpexerit nō peregrinabit̄. item ſi fuerit dñs aſcēdentis in
angulo ⁊ iunct⁹ fuerit planete q̄ ſit ī ſiniſtra pte aſcendētis
i. inter aſcendēs ⁊ tertiū fueritqꝫ lib̄ a malis ſignificat pe
regrinationē. Si āt iunctus fuerit dñs aſcēdētis: ⁊ luna ali
cui planete in angulo nō pegrinabit̄ ⁊ ſi iūcti fuerint ſigni
ficatores inuicem.i. dñs aſcñtis: ⁊ dñs noni: ⁊ fuerit ī aſcen
dente malus pegrinus īpediens dñ aſcēdentis: aut domi
nū noni nō erit pegriatio: ⁊ h̄. accidet ex pte viri.i. ex pte in
terrogātis accidet ei aliqd qd̄ turbet ⁊ ꝓhibeat eius pegria
tionem: ⁊ ſi fuerit ipſe malus: in.7. veniet ei de eadē terra
ad quā volebat ꝓficiſci aut de re quā petebat ꝙ fruſtret
eius pegrinatōem ac ꝓhibeat ⁊ ſi fuerit malus ī medio ce
li veniet ei grauitas a rege vł ab eo q̄ ſup eū ē aut peſt ei ⁊ ſi
dñs aſcendētis iunctus fuerit dño domus itineris poſtea
iunctus fuerit malo ab oppōne. vel a ꝯiunctiōe. vel a quar
to aſpectu aut fuerit cū eo ī vno ſigno annūtia diſtrictiōē
que occurret ei poſt peregrinationem ſecundum quanti
tatē inimicitatis illius planete ſexti.i. ſi fuerit dominus
ab aſcendēte erit infirmitas. ⁊ ſi fuerit dñs q̄rti erit carcer:
aut aliq̄ triſtitia. ⁊ ſi fuerit dñs.8. erit mors. ⁊ ſi fuerit dñs
7. aut.iz. ſignificat diſtrictionē a latronibus ⁊ inimicis. ⁊ ſi
aſpexerit ab aſcēdente timet̄ ei īterfectio. Si vero aſpexe
rit a ſcdo ab aſcēdente: ſignificat detrimētū ſubē. Simil̄r
quartus aſpect⁹ ab aſcēdente ſignificat īpedimētū corpo
ris. ⁊ alter quartus aſpectus ſcd̄s .i. a decimo ſignificat de
trimentū ſubē. ⁊ ſi inueneris dñ aſcēdentis in.7. aut in.8.
ſignificat laborē in pegrinatiōe: ⁊ maxime ſi fuerit malus.
Et ſi dñs aſcendentis iā īcepit oriri de ſubradijs: aut iā fue
rit ſolut⁹ ab īpedimēto ſuo in quo fuerat erit pegrinatio le
uis: ⁊ ſi ipſum dñm aſcēdentis inueneris in aſcēdēte aut in
domo ſua altera nec iūctū dño noni iam nō pegrinabitur:
maxime ſi fuerit ſignū fixū: q2 ſignum fixū deſtruit iter. ⁊
cū īueneris lunā receptā ſignificat leuitatē. ſi vero nō fue
rit recepta ſignificat tarditatē ⁊ inuolutionē: ⁊ ꝙ in pegri
natione illa nihil adipiſcet̄ ⁊ erit odioſus ⁊ pōderoſus apd̄
eū ad quē venit. Simil̄r ſignificat dñs aſcēdentis ſi aſpe
xerit eā ex oppoſitione: ⁊ ſcito ꝙ aſcēdēs ſignificat pegrinā
tem ⁊ mediū celi res eius queſitas: vel querēdas: ⁊.7m ab
aſcendente terrā ad quā vadit. Quartū vero ab aſcēdente
ſignificat rei illius finē. ſi ergo fuerint fortune in aſcēdēte
eſſe eius animi ⁊ corporis erit vtile: ⁊ ſi fuerit fortune ī me
dio celi erunt res eius vtiles ⁊ ꝓficue. ſi vero in.7° fuerint
fortune videbit in terra ī quā venit qd̄ voluerit ⁊ deſidera
uerit. ⁊ ſi inueneris aliquē maloꝝ in aſcēdēte aut in medio
celi: aut in.6° accidet ei infirmitas ⁊ labor inanis ⁊ diminu
tio. ſi autē īueneris fortunas in q̄rto ab aſcendēte erit finis
rei illius ſm qd̄ vult ⁊ deſiderat. ſi infortunas econtra. ⁊ ſi
videris que ſit pegrinatio ⁊ volueris ſcire ad quē ꝓficiſcit̄
pegrin⁹: aſpice lunā: ſi iuncta fuerit ſoli pgit ad nobiles: vel
ad regē. ⁊ ſi iuncta fuerit ſaturno: dic ꝙ ꝓficiſcat̄ ad ignobi
les ac viles. ⁊ ſi iuncta fuerit ioui dic ꝙ pgat ad nobiles. ⁊ ſi
veneri ad mulieres. ⁊ ſi mercurio ad ſcriptores ⁊ mercato
res ac ſapiētes. ſi vero fuerit luna curſu vacua exiuit q̄rēs
notū: que ſi tūc ſeparata fuerit a ſaturno exiuit ꝓpter debi
tū q2 īfeſtabat̄ a creditorib⁹ ſuis. ⁊ ſi fuerit ſeparata a mar
te: erit fugitiuus: aut ſimił fugitiui a rege. deinde aſpice pla
netā cui iungitur luna: ſi fuerit in domo ſua: erit vir ille ad
quē pgit ex ciuibus regionis. ⁊ ſi fuerit ī triplicitate ſua nō

eſt ex ciuib⁹ illius: ſed venit ĩ ea ⁊ moraẗ in ea. Et ſi dñs domus planete cui iungiẗ luna aſpexerit eũ erit notus in regione: ⁊ ſi nõ aſpexerit eũ erit ignot⁹ in ea. ⁊ ſi fuerit aſpectus ex q̃rto: erit ex eadẽ regione: inter laudabilẽ ⁊ vituperabilem: nec ex toto laudatur: nec ex toto vituperaẗ: ⁊ ſi fuerit aſpect⁹ ex oppõe erit odioſus ⁊ ꝯtentioſus. ſi aũt ſextilis ⁊ trinus fuerit aſpect⁹ erit dilectus: ⁊ ſi fuerit ei ꝯiunctus in vno ſigno erit de his q̃ vi auferũt ſubas hoĩuz. Poſt ħ aſpice ipm malũ qui impedit dñm aſcendentis vel lunã ſi fuerit ĩ humanis ſignis q̃ ſũt gemini ⁊ ei⁹ triplicitas: ãmone eũ vt caueat a latronib⁹ ⁊ viarum abſciſſionibus. ⁊ ſi fuerit ĩ ſignis aquaticis caueat a naufragio. Et ſi fuerit in ſignis animaliũz caueat a caſu beſtiarũ aut ab earuz ꝑcuſſione. ſi vero fuerit in ſignis ſementũ caueat ab arboribus ⁊ ſpinis: ⁊ a loco altiori aut a cibo in quo fuerit venenuz. ſi vero malus fuerit in leone ꝓprie erit ĩpedimentũ ex lupo: ⁊ in ſcorpiõe ꝓpe ex reptilib3: ⁊ in piſce ꝓpe ab his q̃ moranẗ in aquis: ⁊ mars maioris impedimenti eſt in terra: ⁊ ſaturnus in mari plus impedit.

¶ Quõ de igreſſu ꝑegrinãtis ĩ ciuitatẽ aliquã qd ei erit ĩ ea.

DE ingreſſu ꝑegrinantis in ciuitatẽ. Aſpice qñ ingreditur ꝑegrinus ciuitatẽ qđ ſignũ aſcendat hora ingreſſionis eius: ſi fuerit dñs ſcđe domus ab aſcẽdẽte retrogradus ſignificat celeritatẽ reuerſionis eius abſq3 ꝑfectione ſui negocij. ſi vero fuerit in ſua ſtatõe ꝑa qñ vult dirigi reuertetur inter celeritatẽ ⁊ tarditatẽ et ꝑficiet negocium ſuũ poſt deſꝑationez. et ſi fuerit in ſtatione ſua ꝑma qñ vult retrogradari tardabit et reuerteẗ abſq3 ꝑfectione ſui negocij: et nõ inueniet bonũ et ſi fuerit dñs ſcđe in aſcendente vel in medio celi aut ĩ. i. erit ꝑegrinatio ſana et ꝑficua: et ſi fuerit in. 7. occurret ei in ꝑegrinatiõe ſua diſtrictõ atq3 contentio. ſi vero fuerit in nono vel tertio nõ q̃eſcet in ipſa terra donec ꝑficiſcaẗ ad aliã. ſi aũt fuerit ĩ. 4. et aſpexerit eum malus aut fuerit cũ eo: ħ erit vltima eius ꝑegrinatio et timetur ei mors in eadem regione: et nõ reuerteẗ aliquo modo. ſi ãt iũcta fuerit lũa dño ſcđi ĩ vno ſigno aut aſpexit eam aut iuncta fuerit mercurio in vno ſigno: vel aſpexerit eam mars inueniet plagas ⁊ fractiões ⁊ rez horribilez. ꝙ ſi tunc luna fuerit in angulo terre: moueẗ de ħ. ſi vero fuerit in angulo extra hũc remanebit veſtigiũ illius diſtrictionis ac fractionis in eo: ⁊ ſi aſpexerit luna martẽ ⁊ nulla fortuna eũ aſpexerit inueniet plagas ſm iſtã ſubſtantiã ſigni illius in quo ẽ. ꝙ ſi tunc fortune aſpexerint lunaz erit ei de diſtrictione quã dixi liberatio ⁊ ſanitas huic ĩfirmitati: ⁊ fractiõi ac plagis inuenieẗ remediũ. Si vero fortune nõ aſpexerint remanebunt in hoc donec moriatur ex eis.

¶ Queſtio de eſſe itineris p̃ncipum vel regum ⁊ eſſe eorum qui ſuccedunt vel remanent.

ET ſi interrogatus fueris de eẽ itineris p̃ncipũ vel regum: ⁊ eſſe eorũ qui ſuccedũt vel remanent. Aſpice ad ſcđz ab aſcẽdẽte ſi fuerit in eo malus qui nõ habeat teſtimoniũ erit poſt exitum eius in his qui poſt eũ remanent in ꝓpinquis. ſ. eius atq3 regno eius aliquod detrimentũ: ſi fuerit mars ꝯtẽtio ⁊ bellũ: ⁊ ꝯbuſtio ignis. ⁊ ſi fuerit ſaturnus latrones aut infirmitas: vel naufragiũ. ſi autẽ fuerit ille malus receptus nõ impediet ħ et meliorabitur: ſi vero fuerit in deſcenſione ſua perficietur: ac monſtrabitur: et eo fortius ſi fuerit retrogradus: q2 tunc ſignificabit diſſolutionẽ ac detrimentu3: ſimiliter dic de fortunis cum fuerint in ſcđõ ab aſcẽdente de ꝓfectu et bona laude: et ſcito ꝙ dñs aſcendentis vel luna cũ ĩpediti fuerint ſignificat triſtitiaz et diſtrictões3 ĩ via. ꝙ ſi fuerit malus ſup terraz inter aſcendẽs: ⁊. 10. accidet ei ħ in reuerſione ſua: ⁊ ſi fuerit ĩter. 7. ⁊. 10. ĩ diſceſſiõe ſua: ⁊ ſi fuerit in al⁹ ſb terra iter aſcẽdens ⁊ quartũ in eis q̃ acq̃ſiuit in diſceſſiõe ſua. ſi vero fuerit inter quartũ: ⁊. 7. in eis q̃ acq̃ſiuit in reuerſione ſua.

¶ Queſtio vtꝝ terra ĩ q̃ q̃s ẽ: ẽ melior: an ea ad quã ẽ itur⁹.

CUm te interrogauerit aliq̃s dicẽs terra in aqua ſu3 ẽ mihi melior: an illa ad quã volo ire: aſpice lunã ſi fuerit ſepata a malo egreſſio erit melior ei: ſi vo a fortũis ſepata fuerit manere ẽ ei vtilius. ⁊ ſi eẽ dñi aſcẽdẽtis fuerit bonũ maneẽ ẽ ei vtilius. ſi vero eſſe dñi. 7. fuerit melius: ire erit ei vtilius. Et ſi te iterrogauerit vides mihi bonũ ſi egrediar ad hoc negociũ aut faciã ħ vl' illud. Aſpice dñm aſcendentis: ⁊ luna3 ſi fuerint ſepati a mal' ⁊ iuncti fuerit fortũis p̃cipe ei vt faciat quod vult. ſi vero ſepati fuerit a fortunis ⁊ iuncti malis nõ appropinquet illi operi.

¶ Queſtio de victo quid erit de eo.

SI interrogatus fueris de aliquo victo. Aſpice in ħ ſicut aſpicis ĩ ꝑegrinatõe q2 aſpicis vtriſq3 in exitu eoꝝ a loco ſuo: ſ3 in capitulo victi cũ fuerint dñi angulorũ aut q̃dã eoru3 ĩ domibus ſuis in angulis ſignificat quorũdã retentõe3 eorũ in ipo anno. poſt ħ aſpiciẽs a dño aſcñtis ⁊ ei⁹ loco. q̃ ſi fuerit ĩ anglo ſignificat ꝓlõgõe3 carceris ⁊ eo forti⁹ ſi fuerit angulus terre: quẽ ſi aſpexerit dominus. iz. aut aliq̃s malorũ inueniet diſtrictõem cũ carcere. Si vero dñs aſcendentis fuerit cadẽs ab aſcendente: ſ3 iunct⁹ fuerit planete ĩ angulo ꝓlongabiẗ eius carcer poſt quã ſpabat euadere. ſi autẽ fuerit ĩ angulo ⁊ iũctus fuerit planete cadenti ſignificat liberationẽ eius poſt deſperationẽ. ſed ſi iũctus fuerit planete malo q̃ ſit ĩ angulo terre qđ eſt q̃rtu3 ſignũ: aut fuerit dñs. 8. in aſcẽdente qđ eſt ſignũ mortis nõ exibit a carcere donec moriaẗ. ⁊ ſi iũctus fuerit dñs aſcẽdẽtis: aut luna alicui pl'te in. 3. vl'. 9. ſignificat liberationẽ ⁊ eo leuius ſi non fuerit dñs alicui⁹ anguli ex angulis aſcẽdẽtis: ⁊ ſi vnus ex eis: ideſt dominus aſcendentis: vel luna iũctus fuerit domino tertij vel noni vel receptori in ſiniſtra aſcendentis ſignificat ei⁹ liberationez: ⁊ erit hoc de opere qđ opabiẗ per ſemetipſum: ⁊ nullus exorabit ꝓ eo. ſi vero dñs tertij aut noni iũct⁹ fuerit dño aſcẽdẽtis operabitur aliquis pro eo ⁊ liberabitur abſq3 petitione ſua. ſi vero dominus aſcendentis iunctus fuerit domino. iz. ⁊ fuerit in ſiniſtro aſcendentis ſignificat fugam illius ex carcere. ſimiliter ſi fuerit dñs tertij aut noni cum dño. iz. ſi autẽ iunctus fuerit dñs aſcendentis dño tertij vel noni: ſed receptor fuerit in angulo: ideſt ponderoſus: nõ exibit donec egrediatur receptor a ſigno ⁊ recedat ab angulis. ⁊ ſi iũctus fuerit dñs domus lũne dño aſcendentis ſignificat dilationẽ in exitu.

¶ Poſt hoc aſpice poſtq̃ ceſſaſti aſpicere cum dño aſcendentis ⁊ eius coniunctione cum ſtellis: ⁊ ĩ coniũctione ſtellarum cu3 eo locũ ſignificatoris: ideſt lune ſi fuerit ĩ ſigno mobili ſignificat celeritatẽ liberationis preter cancrũ qui eſt tardus: eo qđ ſit dom⁹ ei⁹: ⁊ aries ⁊ libra velociores ſũt in liberatione a capricorno: ⁊: non tardabit ĩ carcere: ⁊ inueniet ibidem multos auxiliatores. Capricornus vero ſignificat tarditatem ⁊ ſolitudinem ac triſticiam: ⁊ qm̃ inimici laborant vt retineatur in vinculis: ⁊ ſi fuerit ĩ ſigno fixo ſignificat tarditatẽ exitus ⁊ tardior oĩbus eſt aquarius. ſi aute3 fuerit luna ĩ ſigno cõmuni: ⁊ non fuerit liberatus antequa3 egrediatur luna de eodẽ ſigno prolõgabitur eius carcer: et eo fortius ſi fuerit domus iouis ⁊ ipſe ea3 nõ aſpexerit. In domib⁹ vo mercurij ſi fuerit ĩpoſitio in ipo carcere inueniet bonũ ⁊ gaudiũ. deinde aſpice eius coniũctione3 ſi fuerit in angulo: ⁊ iũcta fuerit planete ĩ ſiniſtro aſcẽdẽtis: ⁊ teſtificatus fuerit dñs aſcẽdẽtis: ſilr ſignificat libationez. ⁊ ſi fuerit luna cadẽs ⁊ iũcta fuerit alicui planete ĩ angulo ſignificat prolõgationẽ carceris niſi fuerit planeta dñs tertij aut noni: tũc liberabiẗ cu3 mutatus fuerit ipſe planeta. ⁊ ſi fuerit cadens: ⁊ iũcta fuerit planete cadẽti: qui ſit dñs alicui⁹ anguli erit ĩ ſpe egrediẽdi donec igrediaẗ ipſe planeta aliquẽ angulorũ aſcẽdẽtis: ⁊ tc̃ deſpabiẗ: ꝙ ſi fuerit ille cui iũgiẗ dñs anguli ⁊ fuerit ĩ ſigno tertio aut. 9. erit melius ⁊ leuius

ad'exitũ ⁊ ſi iuncta fuerit cũ dño alicuius anguloꝝ ⁊ ꝓprie
cuz dño aſcendẽtis ſignificat tarditatẽ: ⁊ ſi dñs aſcendẽtis
ingreditur ſub radijs;⁊ fuerit malus in q̃rto:raro viuit.Qꝛ
ſi fuerit ipſe malus mars:interficiet poſtq̃ exibit de carce
re .ſi aũt dñs aſcendẽtis iã tranſiuit ꝯbuſtionẽ ,infirmabit
infirmitate foꝛti:⁊ cũ fuerit aliquis maloꝛũ in aliquo angu
lo:q̃to plus videris eum a gradu ſol'longioꝛez:tãto erit le
uioꝛ eius infirmitas:⁊ eo citius liberabitur ⁊ ſi iunctus fue
rit dño.8.ab aſcendẽte:vel malo ĩ angulo terre moꝛietur in
carcere ⁊ ſi fuerit cũ ſaturno aut aſpexerit eũ ex foꝛtitudĩe.
ſignificat ꝓlongatõez carceris ⁊ triſtitiã atq̃ ĩpedimentuz
in ſubſtantia:⁊ coꝛpoꝛe:ſi vͦo fuerit cũ marte ſignificat ĩpe
dimentũ:⁊ vinctõez:⁊ ſi fuerit luna tũc ĩpedita. inenict:eũ
diſtrictio ⁊ nõ flagellabit:⁊ ſi aſpexerit luna dñz dom' ſue
erit leuius: ſi vero non aſpexerit erit durius. Poſt h' aſpice
eſſe illius interrogãtis a dño aſcendentis:⁊ eſſe illius q con
tendit cuz eo a dño.7.ſi ſe aſpexerint ex trino vel ex ſextili
aſpectu:ille qui ꝓuocat aliũ cũ leuitate petet eũ.ac patiẽtia
optans pacẽ ⁊ ſalutẽ:ſi vero aſpexerint ſe ab oppõne vel a
quarto aſpectu:petet eum cuz grauitate ac impoꝛtunitate:
⁊ erit perſeuerans multum in petitione iuſtitie ſue.

¶ Queſtio de aduentu abſentis.

Cum interrogatus fueris de aduentu abſentis. Aſ
pice dominum aſcendentis ⁊ locum eius:ſi fuerit ĩ
aſcendente aut in.10.aut conmiſerit diſpoſitionem
ſuam planete:qui ſit in eis:ſignificat eius aduẽtũ⁊ ſi fuerit
dominus aſcendentis in nono.aut in medio celi aut ꝯmiſe
rit diſpoſitionem ſuaz planete in eis ſignificat eius aduen
tum:ſi vero fuerit dominus aſcendentis in.7. ab aſcenden
te aut in angulo terre:erit in aduentu eius duricia:⁊ dilatio
⁊ ſignificat ꝙ abſens ſit in terra in qua eſt nondum exi
ens inde: ⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis in .9.vel in.3.ab
aſcendente:⁊ iunctus fuerit planete in aſcendẽte: erit in iti
nere volẽs redire.ſimiliter ſi fuerit dñs aſcendentis in.8.
ab aſcendente.aut in ſcḋo ⁊ iunctus fuerit planete in.10.ſ'h'
eſt in medio celi:ſi aũt dñs aſcendentis fuerit cadens ⁊ nõ
fuerit iunctus alicui planete in angulo : nec aſpexerit aſcẽ
dens erit malũ qꝛ ſignificat tarditatẽ.⁊ ſi iũctus fuerit dñs
aſcendentis aut luna planete retrogrado aut fuerit domi
nus aſcendentis retrogradus:⁊ aſpexerit aſcendens:ſignifi
cat eius aduentũ:⁊ ſi fuerit dominus aſcendẽtis impedit'
ſignificat duritiam ⁊ pꝛolongationem aduentus: ſi autem
non fuerit de domino aſcendentis quod dixi : Aſpice ſigni
ficatricem que eſt luna que ſi ꝯmiſerit diſpoſitionem ſuã
domino aſcendentis in aſcendente aut pꝛope aſcendens.ſ.
per.11.gradus ſignificat celeritatem aduẽtus: ⁊ ſi fuerit do
minus aſcendentis in.7.⁊ in ſuccedenti eum:pꝛolongabit:
ſi autem ſeparata fuerit luna a domino quarti aut.7. noni
quoq̃ vel tertij et iuncta fuerit domino aſcendentis ſigni
ficat aduentuz.item ſi ſeparata fuerit a planeta qui fuerit
in ſiniſtra aſcendentis h' eſt ſub terra : et iuncta fuerit pla
nete in dextera aſcendentis : ideſt ſuper terram ſignificat
aduentum:ſi vero fuerit luna cadens ⁊ iũcta fuerit ad dex
terã aſcendentis planete in decimo ſignificat aduentũ cũ
dilatione quia luna cum in dextera aſcendentis fuerit im
pedita:ſignificat duriciam ac retentionem aduentus.

¶ Queſtio viſionis vel ſomnij.

Cognitio illi' ẽ vt ꝯſideres ſemꝑ ſignũ nonũ tũc ſi
inuenies in eo ſtellã pone eaz ſignificatricez ſuper
bonitatẽ vel malitiã viſionis:ſi aũt nõ inuenis ĩ eo
ſtellaz tunc ꝯſidera decimũ:⁊ ſi inueneris in eo ſtellã tunc
ipſa eſt ſignificatrix ſuper bonitatẽ viſionis.Qꝛ ſi non inue
nis in eo ſtellã tũc ꝯſidera aſcendens . ⁊ ſi nõ inueneris in
eo ſtellã tunc ꝯſidera.7.⁊ ſi nõ fuerit in eo ſtella tunc conſi
dera.4.ꝙ ſi nõ inueneris in eo ſtellã tũc ꝯſidera .3.ꝙ ſi nõ
inueneris in hoc loco aliq̃ ſtellaꝝ tunc viſio nõ eſt ſana ⁊ ẽ
vanitas ſomni vani:⁊ non videt ipm aut oblitus ẽ eius. ⁊
ſi inuenis in vno predictoꝝ locoꝝ aliq̃ ex ſtellis tũc ſcias
eam:ꝙ ſi eſt ſaturnus aut cauda tunc ipſe videt rem terribi
lem ex eis que timoꝛẽ inferunt.de inde aſpice cui' domus
ſit ſtella dña tũc illud qḋ facit euz timere ⁊ terret ipm ẽ d
genere domus illius pl'e.naz ſi ẽ dñs.12.domus tũc illḋ qḋ
terret ſũt inimici aut genera coꝝ:⁊ ſimiliter dicit in reliqs
domibus:⁊ ſi eſt ſignificatoꝛ ſuꝑ viſionẽ iuppiter tũc ipſe vi
dit r̃ges:⁊ ꝓpoſitos aut ſublimatos ⁊ maioꝛes ex oĩbus ⁊ q̃
ſimilant nature iouis.Si aũt eſt mars tunc ipſe videbit ve
nationẽ aut duellũ:aut ex lege cõiungi aut alterationẽ aut
pugnã aut carnẽ:aut ſanguinẽ aut arma aut inſtrumentuz
aut que ſimilia ſunt nature martis:⁊ ſi eſt venus tunc vidit
veſtimentũ ⁊ pannos ⁊ rẽ bonã dilectã aut aromaticam ⁊
delectabilez aut margaritas aut mulieres aut puellas aut
pueros ſodomiticos ⁊ cetera q̃ conueniũt nature veneris.
⁊ ſi eſt mercurius tunc ipſe vidit aromaticũ aut miſcbitas
aut quoſdã oꝛãtes:aut denarioſ aut imãgĩes aut voces:aut
q̃ſdã emẽtes ⁊ vẽdẽtes ⁊ alterantes ⁊ que ſũt ſilĩa nature
mercurij:⁊ ſi ẽ ſol tũc vidit qꝛ ipſe volabat iter celũ ⁊ terrã
aut vidit lumẽ:aut ignem:aut regem ⁊ que ſimilia ſint nãe
ſolis:⁊ ſi eſt luna tunc ipſe vidit mulierem: aut marem:aut
vetulas:aut fluuium.⁊ ſi eſt cauda tunc ipſe vidit tenebꝛo
ſitatem:⁊ puluerem:⁊ ſuſurrationem:⁊ murmurationem.
⁊ ſi eſt cap̃ : tunc ipſe vidit viriditatem ⁊ redolentiam ⁊
aurum ⁊ ſimilia : ⁊ ſi ſignum in quo eſt ſignificatoꝛ eſt fe
mininuz:⁊ ſignificat ſtella aliquid timoꝛis : tunc ipſe vidit
locum altum eleuatum:aut rupem altam ſupereminentẽ
caute:aut quaſi ipſe cadat ex alto:aut eleuationem in locũ
⁊ oppꝛeſſionez:aut ventum pꝛocelloſuz:⁊ ſi eſt ſtella que ſi
gnificat timoꝛem in ſigno terreo:tunc ipſe eſt quaſi lapida
tus aut obſeſſus:aut cadens in foueam:aut in loco tenebꝛõ
ſo ⁊ ſtricto tamẽ iuenit exitum.⁊ ſi eſt in ſigno igneo : tunc
ipſe vidit ſuſpenſionem:aut cõbuſtionem:aut flãmaz : aut
ignem:aut caliginez:aut nigredinem.⁊ ſi eſt in ſigno aquo
ſo tunc vidit ſubmerſionẽ :aut diluuiũ:aut refluxũ aut ma
re:aut periclitationem.¶ Deinde aſpice cũ qua ſtella con
iungatur dominus aſcendentis:⁊ ſignificatoꝛ viſionis:naz
ſi coniũguntur ambo:aut vnus coꝛum cũ foꝛtuna tũc non
conſeqtur ipſum ex eo ꝙ vidit nocumentuz:⁊ ſi coniũgun
tur cũ infoꝛtuna tũc conſeqtur ipſum ex ipſa viſione nocu
mentum ſm genus domus cõiuncti.nam ſi eſt domin' cẽ
ſus conſeqnitur ipſum nocumentum in cenſu ſuo.⁊ ſi ẽ do
minus ſeptimi conſequit ipſuz nocumentuz in mulierib'.
⁊ ſi eſt dominus quinti tũc in filijs : ⁊ ſimiliter fit in reliqs
domibus.⁊ ſimiliter ſi viſio eſt conueniens tũc aſpice gen'
domus coniuncti cum ſignificatoꝛ:⁊ ſimile illius ex domi
bus : ⁊ iudica iuuamentum ex genere dom' eius.

¶ Decimum ſignum ſiue decima domus cum ſuis interro
gationibus.Et pꝛimo de regno ĩ quo quis habet fiduciã ſi
adipiſcetur illud vel non.

Si interrogat' fueris de regno in quo hꝫ qs fidu
ciã. vtrũ adipiſcatur illḋ an nõ. Aſpice dominũ
aſcendẽtis ⁊ lunã:ſi iũctus fuerit dñs aſcenden
tis:vel luna dño.10. ⁊ receptoꝛ aſpexerit mediũ
celi ſignificat adeptionẽ cũ pꝛofectu ⁊ ſtudio:et
cum petitione interrogantis atq̃ inquiſitione eius.Simi
liter ſi fuerit dñs aſcẽdẽtis:aut luna in.10.nõ impedita.Si
vero dñs medij celi fuerit in aſcendente vel iũctus fuerit
dño aſcendentis adipiſcetur regnum abſq̃ petitione ⁊ im
poꝛtunitate.ſimiliter erit ſi dominus medij celi iunct' fue
rit foꝛtune in aſcendente. Qꝛ ſi nihil fuerit de hoc quod di
xi:⁊ videris planetã reddẽtẽ lumen eoꝛũ.i.transferentem
ab vno in alium lumen : tunc interrogatoꝛ non petit rem

per ſemetipſum. ſed petit aliquem qui pro eo operetur in hoc: ſi autem aſpexerit receptor diſpoſitionis: ad medium celum ⁊ fuerit liber a malis adipiſcetur. Si vero fuerit impeditus ⁊ nõ aſpexerit mediũ celi ſoluetur hoc opus poſt directionem. ¶ Et ſcito ꝙ mali cũ impedierint a quarto vel ab oppoſitiõe reuertetur dñs interrogatõis a ſocio ſuo reuerſione feda deſtruunt iterrogationẽ: a trino aũt vel a ſextili aſpectu reuertetur minus ĩpediunt: ⁊ ſi cõiũxerint lumen dñi aſcẽdentis: ⁊ lumen dñi medij celi planeta aliqs. i. ſi iuncti fuerint ambo cũ eo ⁊ fuerit ipſe planeta ĩ aſcendẽte: vel in medio celi aſpice tunc lunã: que ſi iuncta fuerit reuerſiõe bona vel pulchra ⁊ dño aſcendentis: aut dño decimi erit adeptio: ſi vero nulli eoꝝ iuncta fuerit ⁊ fuerit libera a malis adipiſcetur ⁊ habebit auxilio multoꝝ boiũ. Si aũt non fuerit luna ſicut pdixi: ⁊ fuerit planeta q cõiunxerit lumen in medio celi: aut aſpexerit eũ: ⁊ non fuerit cadẽs: nec exierit ab eodẽ ſigno donec iungatur ei dñs aſcendẽtis ⁊ dñs. 10. ⁊ fuerit liber a malis adipiſcetur oĩo.

¶ Queſtio de qualibet re ſi adipiſcetur vel non.

Cum videris dñm aſcendẽtis ⁊ dñm decimi cõiunctos: aſpice lunã ſi cõmiſerit diſpõnẽ ſuã ac fortitudinẽ vni eoꝝ: fueritqꝫ recepta: ac libera a malis: annũtia ex toto ⁊ ſpera effectũ: ſi vero nulli eoꝝ cõmiſerit diſpõnẽ ſuam ſꝫ fuerit recepta erit tardius. ſi autẽ non fuerit recepta nec fuerit ĩpedita aſpice receptorẽ diſpoſitionis ex eis: ſi fuerit liber a malis aſpiciẽs domũ ſuã adipiſcetur partẽ eoꝝ q̃ petierit. ⁊ ſi fuerit ĩpeditus ſcdm ꝙ dixi de ĩpedimento lune nõ adipiſcetur: ⁊ ſi iunctus fuerit dñs decimi dño quarti ⁊ dñs quarti dño aſcẽdentis adipiſcetur: ſi vero dñs aſcẽdẽtis iunctus fuerit dño quarti: ⁊ dñs q̃rti iunctus fuerit dño medij celi: adipiſcetur poſt deſperationẽ: ⁊ cũ receperit dñs aſcendentis diſpoſitõem lune: leuior erit petitio regni: ⁊ ſcito: ꝙ cum dñs aſcẽdentis fuerit ĩ domo ſua: cõſtituetur ſup terram in qua ẽ: ⁊ ſi fuerit ĩ exaltatiõe ſua conſtituetur ſuper terras multas: ⁊ opus pcipue dignitatis. ſi vero in triplicitate ſua fuerit ſignificat opus magnũ: ſed non erit ĩ terra ſua ĩ qua eſt: ſi autem nõ habuerit teſtimoniũ ĩ loco ſuo: erit ignotus ĩ terra cui preerit. ¶ Et ſcito ꝙ fortaſſis dñs aſcendentis ⁊ decimi erit vnus planeta: ac ſi eſſet aſcendens virgo ⁊ decima gemini. Qḋ ſi ita fuerit ⁊ fuerit ipſe planeta receptus ⁊ luna cõmiſerit ei diſpoſitionẽ ſuã: ac fortitudinẽ ab anglo adipiſcetur: ſi vero fuerit planeta receptus: et luna ſilr fuerit recepta et ĩ bono loco: et aſpexerit locũ rei: vel domos ſuas adipiſcetur partẽ eoꝝ q̃ petierit: ſi aũt nõ fuerit receptus et luna ẽt fuerit ĩpedita: nõ adipiſcetur qḋ petierit et fortaſſis nõ cõueniet vt dñs aſcẽdẽtis aſpiciat dñm decimi: vt ſi eſſet leo aſcẽdẽs et anguli recti: tũc aſpice locũ ſolis: et veneris vnũquẽqꝫ pſe: q ſi fuerint recepti et aſpexerit mediũ celi: ſignificat pfectũ eoꝝ: ſi vero fuerit vnus eoꝝ receptus: et alter nõ: aſpice lunã ſi cõmiſerit diſpoſitionẽ ſuã: ac fortitudinẽ illi q nõ eſt receptus adipiſcetur: ſi aũt nõ fuerint recepti et luna fuerit ĩpedita: et non recepta nec aſpexerit aliquẽ eoꝝ: et ipſe q recipit diſpoſitionẽ aſpexerit mediũ celi: et nõ fuerit impeditus adipiſcetur partem eorũ que petierit. ⁊ ſi coniunxerit lumen eorũ planeta in angulo nec egrediẽs fuerit de loco ſuo donec iungatur ei ſignificat profectũ ⁊ adeptionẽ eorũ que petierit. Poſt hoc aſpice lunam ſi fuerit recepta ⁊ aſpexerit medium celi. iam perfecta eſt fortitudo eius atqꝫ fortuna. Et ſi luna iũcta fuerit lumini dñi medij celi aut tranſiret per eum iunctaqꝫ fuerit corpori eius atqꝫ aſpexerit medium celi adipiſcetur: ⁊ ſi receperit eam dñs domus in qua eſt luna aſpexerintqꝫ ambo. 10. adipiſcetur: ⁊ ſi nõ occurrerit luna lumini alicuius planete: in ſigno ĩ quo fuerit anteqꝫ egrediatur de eo petens ipſam rem non adipiſcetur rem ſuã niſi dñs aſcendentis ⁊ dñs rei habeat fortitudinẽ ⁊ teſtimoniũ in locis: ⁊ aſpexerint ambo locum rei. ⁊ ſcito quod vitiũ lune ⁊ domini medij celi ſignificat diminutionem rei in opere: ⁊ eo deterius ſi fuerit receptor diſpoſitionis lune impeditus: quia ſignificat detrimentum operis: ⁊ ſi iuncta fuerit luna domino aſcendentis aut domino medij celi auxiliabitur ad profectum. Si autẽ pulſauerit dominus medij celi fortitudinem atqꝫ diſpoſitionem planete qui eos recipiat: ⁊ qui habeat fortitudinẽ in loco ſuo: ⁊ rei: ⁊ non aſpexerit medium celi: non perficietur res eodẽ modo quo petitur. Et cũ ſignificator inimicatur domui ſue: ſignificat duritiam ⁊ inuolutionem in petitione rei: ⁊ inimicitia eius eſt, vt ſit in duodecimo domus ſue: aut in ſecundo: aut in ſexto: aut in octauo. Et ſi aſpexerit eum a ſeptimo: ſignificat contrarietatem. Et ſcito ꝙ dominus aſcendentis eſt ſignificator eorũ que occurrunt domino regni ex laude vel vituperatione: ac cetera que de eo ſunt. Et dominus. 7. eſt ſignificator operis ciuium eius: ⁊ medium celi ac dñs eius ſunt ſignificatores eorum que fiunt in regno eius ex bono vel malo. Et vndecimum ac dñs eius ſunt ſignificatores eorum qui ſuccedunt eum in opere ſuo. i. in regno: ⁊ nonũ ac dñs eius ſunt ſignificatores eorũ que fuerunt ante eũ. Et quartum ac dñs eius ſunt ſignificatores eius operis finis. Quere ergo ſignificatõẽ acqſitionis eius atqꝫ ſbe eius a ſigno ſcdo ac dño eius: ⁊ a parte fortũe ac bonitate loci eius: ⁊ ſcriptores a ſigno ſcdo ⁊ eius dño: ⁊ ab. 11. ⁊ dño illius reditus: illius atqꝫ amicos: ⁊ fratres eius a ſigno tertio ⁊ dño eius: ⁊ ſuos eius a. 6. ⁊ dño eius: inimicos vero illius a. 12. ⁊ dño illius. aſpice q aſpectu fortunarũ ⁊ malorũ planetarũ ad hec loca vbicũqꝫ fuerit fortũa: ibi erit bonũ gaudiũ atqꝫ lucrũ: ⁊ quocũqꝫ inuenerit malũ ibi erit impedimentũ ⁊ timor ⁊ ablatio manuũ ob obedientia ⁊ bellũ.

¶ Qḋ in quo expendet ſuſtantiã quã collegit rex.

Et ſi iterrogatus fueris ĩ quo expẽdet ſubaz quã collegit. aſpice dñm domus ſube ſi fuerit mars expẽdet eã ac diſpget in oĩ ope malo: vt guerra ⁊ luxuria ⁊ ebrietate: ⁊ cetera talia. ⁊ ſi fuerit ſaturnus agitabit animũ ſuum ⁊ dñorabit ſubaz ſuã ⁊ alienã. ſi vero iuppiter fuerit expẽdet eã p amore dei ĩ elemoſynis vel ĩ oĩ ope bono. Et ſi fuerit ſol dãnabit eã cã parẽtũ: ⁊ ĩ acqſitiõe nobilitatis. ⁊ ſi fuerit venus faciet aĩm ſuũ vti oĩ delectatione. ⁊ ſi fuerit mercurius ĩ emptiõe vel vẽditiõe q̃rẽdo lucrũ. ſi aũt luna fuerit operabitur ſm nãm planete cui iũgitur. et ſi fuerit vacua curſu expendet eam donec cõſumetur. Et dñs quoqꝫ aſcendẽtis ſignificat eſſe finis ſui: qr eſt q̃rtus a. 10o ⁊ eius depõne. Si inueneris. ſ. dñm aſcendentis: aut in. 12. vel. 6. vel. 18. ſignificat turpitudinẽ depoſitionis eius: ⁊ eo turpius ſi fuerit in. 6. aut ĩ. 12. tũc ſignificat qr iraſcetur ſibi ⁊ ſuſpicabitur ⁊ exrecitabitur vt inſurgat in eũ ille qui poſt eũ conſtituetur. Si autẽ fuerit dñs aſcendentis receptus auferetur malũ. i. non patietur aliqḋ martiriũ nec vincietur. Si vero nõ fuerit receptus ⁊ fuerit ĩpeditus cũ hoc qḋ dixi: erit qḋ occurret ei poſt depoſitionẽ ſuã deterius ſua depõne: ⁊ ſi iunctus fuerit dñs. 12. dño aſcẽdentis: ⁊ ipſe nõ recepit eũ: pfatus ppoſitus vicietur: ⁊ eo fortius ſi fuerit in aliquo anguloꝝ: ꝙ ſi fuerit ĩ. 10. vicietur ĩ regno ſuo in ocłis oĩum: ⁊ ponetur corã eis. ⁊ ſi fuerit in aſcendente erit ĩfra hoc qḋ dixi. Si vero in. 4. fuerit erit hoc ĩ occulto: ſꝫ in honore ſuo tñ. Si aũt fuerit in. 7. cõmittetur ciuibus ipius honoris: ⁊ ĩueniet ex illis diſtrictiõẽ. ſꝫ ſi fuerit cadẽs ab ãgulis ĩ dextera aſcẽdẽtis ⁊ fuerit cõmixtus. 12. nõ vicietur in honore ſuo donec pducatur ad terrã in qua retinẽdus ẽ. ſi vero fuerit in ſiniſtro aſcendentis vincietur in itinere. ⁊ ſi iunctus fuerit domino. 8. poſt ſeparationem eius a domino. 12. ſignificat mortem eius in vinctione ſua. ſi vero iunctus fuerit poſt dñm. 12. dño medij celi ĩueniet regnũ poſt victiõe. ¶ Et ſcito ꝙ mars ſignificat ẽt victionẽ queadmodũ ſignificat dñs. 7. ſi inimicatur dño aſcẽdẽtis: hoc ẽ ſi fuerit dñs ſi aut. 8. aut. 6. vel. 7. ſeu. 4. ⁊ dñs. 8. ẽ calidior: qr ſignificat mortẽ in victione.

¶ Et aſpice maluz q impedierit dñm aſcendentis: ſi fuerit
ſaturnus ꝙ dixi de diſtrictione: ⁊ martirio erit ex carcere
⁊ ꝑcuſſione lignoꝝ. ⁊ ſi fuerit impediēs mars: erit ex vicu
lis ⁊ penis ferri ⁊ ꝑcuſſione flagellorum.

¶ Queſtio de eſſe regis ab eo qui eum conſtituerit.

ET ſi volueris ſcire eſſe illius ab eo q conſtituit eū.
Aſpice interroganti ab aſcendēte ⁊ dño eius: ⁊ ei q
cōſtituit eum a ſeptimo ac dño eius: ſi dñs. 7. rece
perit dñm aſcēdentis aut pulſauerit fortitudinē ſuā: ad eū
ex trino: aut ſextili aſpectu: aut q̄rto erit res eorū optime
ꝯiuncta. Et ſi luna portauerit lumē inter eos: erit eis q affe
ctet inter eos. i. q mittat ꝯcordiā inter eos: cū cōmiſerit lu
na receptori diſpoſitionē ex loco dilectionis. Et mali ſunt
omnimō callidi: ex quarto aſpectu vel oppoſitione: ⁊ fortu
ne operant̄ ex q̄rto aſpectu ⁊ oppōne: ꝙ ſi duo ſignificato/
res non fuerit iuncti ad iuicē: ⁊ nulla ſtella portauerit iter
eos lumen: nō erit qđ inter eos eſt ſicut volunt.

¶ Queſtio de qua terra eſt dominus regni.

SI aūt volueris ſcire de q̄ terra eſt dñs illius regni.
Aſpice ſignū medij celi ſi fuerit ibi planeta ⁊ ipſe i
domo ſua erit ex hoībus illius terre ⁊ ex mediocri
bus: ⁊ ſi i exaltatione ſua erit ex nobiliorib⁹ hoīum. Si vō
fuerit i triplicitate ſua erit infra h. ⁊ ſi non fuerit in domo
ſua vel exaltatione: vel triplicitate ſua: erit peregrinus. ⁊ ſi
fuerit planeta oriētalis: erit ex ciuib⁹ oriētis. ⁊ ſi fuerit oriē
talis: erit ex ciuibus occidētis. ⁊ ſi fuerit i quarto a ſole erit
ex ciuib⁹ ſeptentriōis: ſi vero fuerit in. 10. a ſole: erit ex ciui
bus meridiei: ſi aūt fuerit planeta peregrin⁹ i ſigno in quo
eſt: ⁊ non aſpexerit domū ſuam neq; exaltationez ſuā non
erit generoſus. ⁊ ſi non fuerit in ſigno medij celi planeta:
narra de dño medij celi: ſicut predixi tibi.

¶ Queſtio de ingreſſu eius in ſede.

ET aſpice horā igreſſionis eius i ſedē ſui regni: dum
ſederit i ſede iperij ſui: ⁊ ceperit iperare: ac ꝓhibe/
re: ſi fuerit introitus ei⁹ i die: ⁊ fuerit ſol cū ſaturno
iudica ei celeritatē depōnis ab eodē ope. ſ. regno. ⁊ ſi aſpe/
xerint fortune ſolē ⁊ inueneris dñm aſcendentis: ac ſolez
in loco optimo ab aſcēdente: fueritq; i ſigno fixo: ꝑ̄ncipat⁹
eius prolongabit̄ ⁊ videbit qđ voluerit ī eo: ſi vō mali aſpe
xerint ſolē: ⁊ fuerit ipſe malus mars: ⁊ fuerit exaltatus ſup
eum a medio celi: ⁊ fuerit ſol i aſcendēte i ſigno mobili: ad
uerſabit̄ aliqs ex ciuibus illius regni q exterrebit eū mul
totiens: aut finis eius erit per mortē et iterfectionē: ſi aūt
inueneris iouez i medio celi et fuerit fortunatus: et fuerit
ſol i loco optimo: et forti: erit opus ei⁹ in exaltatōne et aug
mento: ⁊ in memoria ⁊ collectiōe ſb̄arum: ⁊ ſi videris ſolez
in. 8. vel in. 6. ⁊ dominus aſcendentis fuerit in aſcendente:
aut in medio celi: ⁊ ipſe fuerit fortuna: erit res illius princi/
pis optima: ſed ſignificat mortem eius qui conſtituit eum.
⁊ ſi regni eius introitus fuerit i nocte: aſpice lunam ſicut ꝑ/
dixi tibi de ſole: ⁊ aſpice ſaluationē lune a malis: que ſi mū
da fuerit a malis ⁊ in bono loco: ſignificat ſalutem eius cor
poris: ſi vero luna fuerit cum malis: aut iuncta eis: depone
tur ab honore ſuo citius: ⁊ habebit querelam maximam ⁊
fortem. Et ſi fuerit luna cum capite vel cauda: ⁊ fuerint in
ter eos. 4. gradus ⁊ infra non proficiet in eodez opere: ſi āt
fuerit inter eos pl'. 4. gradibus: erit minus eius impedimē
tum: donec tranſeat. 12. gradus ab hora liberationis eius a
malis eorum. Aſpice quoq; lunam ⁊ aſcendens ⁊ dominos
eorum domorum et aſpectus fortunarum ac malorum: ad
eas: ſi aſpexerint eos fortune: et dños eorum: fuerintq; do
mini eorum in bonis locis: et fuerint mali cadentes et for
tune in medio celi: videbit ipſe princeps quod diligit. et ſi
fuerit luna et dominus domus eius i malis locis inueniet
malum i regione illa: poſt h aſpice aſcendens hora itroit⁹
eius ſi fuerit grad⁹ eius ex terminis maloꝝ ⁊ mali aſpexe/
rit eūdem terminū aſcendētis erit i opere illo debilis: ⁊ di
cetur in eo crimen peſſimū. ſi vero fuerit gradus aſcenden
tis ex terminis bonorū: ⁊ aſpexerint eos fortune ꝑficietur
opus illđ ⁊ egredief̄ honoratus: ⁊ dicetur de eo omne bonū
vna cū lucro qđ inueniet ex ope ſuo. ⁊ ſi fuerit malus i aſcē
dente erit opus ei⁹ malum: iueniet. n. i eo diſtrictionem ⁊
morief̄ fortaſſis in ope ſuo: ſi aūt fuerit i aſcēdēte fortuna:
⁊ malus in q̄rto erit initiū illi⁹ opis laudabile ⁊ bonū: finis
vero malus: ⁊ ſi fuerit malus i aſcendēte ⁊ fortuna in q̄rto
erit initium illius rei malum: ⁊ erit finis eius bonus. Et ſi i
ueneris caudā i aſcendēte fueritq; dñs aſcendētis in loco
malo: ⁊ fuerit malus in aliq̊ anguloꝝ: luna quoq; fuerit im
pedita a mal' erūt ei miniſtri viles ex ignobilib⁹ q deſtruūt
eius imperiū ⁊ ñ ceſſabit triſtis eſſe ac tribulat⁹ ⁊ i timore
quam diu durauerit in ipō opere. Qꝫ ſi inueneris hora in/
troitus i aſcendente fortunā: aut iueneris dominū aſcen
dentis i medio celi dñs quoq; medij celi fuerit i loco forti
liber a malis: ſignificat bonitatē eſſe eiuſdē ꝑ̄ncipis: ⁊ ꝓlō
gationē illius ꝑ̄ncipatus: ſi vero fuerit in aſcendēte mal⁹. ⁊
dñs aſcēdentis malus ac dñs medij celi fuerit i loco malo
iudica eū citius fore deponenduz. ⁊ ſi iueneris dñm aſcen
dentis ⁊ dñm medij celi in. 12. aut in. 6. iudica eius caſum
fore feſtinanter: niſi iuppiter orientalis fuerit in aſcendēte
aut in medio celi: q: hoc tardare facit eius depōnē aliquā/
tulum. Poſt hoc aſpice ſignū medij celi ⁊ dñz eius vbi ſit
⁊ quis aſpicit eū ⁊ dñm medij celi: qui ſi fuerit in angulo et
fortune aſpexerint eum: ſignificat bonitatez ſui eē: ⁊ ſi fue/
rit fortuna in medio celi perueniet in opere illo ad melio/
ra ac digniora ſue fiducie: ac voluntatis: ⁊ dignus habebit̄
honore illo: ⁊ valens erit eius imperium ⁊ ei⁹ lucruz multi
plicabitur. ſi vero mali fuerint ibidem inueniet diſtrictio/
nem magnam in eodem opere ⁊ quicquid lucratus fuerit
auferef̄ ab eo martirio ⁊ ꝯuictione ⁊ depoſitione in ira re/
gis ſui quam habebit erga eum. ⁊ ſi aſpexerit fortuna me/
dium celum: ⁊ non fuerit ibidem malus: erit opus illud ge
tuz ⁊ bonum. ſed ſi aſpexerit malus deſtruet ei ipſuz opus.
Si aūt aſpexerit fortuna ⁊ malus vide quis eorū ſit plus
gradibus ⁊ ipſe vincit alterum: ſed alter accipiet partez ab
eo. ⁊ ſi fuerit mercurius cum ioue in medio celi habunda/
bit eius opus per ſapientiam ⁊ conſilium ⁊ rationem atq;
ingenium: ⁊ erit ei per hoc nomen ⁊ fama: ⁊ augebit operi
ſuo cui ꝑ̄eſt opus ⁊ dilatationem in regionibus: ⁊ maxime
ſi aſpexerit lunaz. ſed ſi fuerit ſol in medio celi cū eis abſq;
aſpectu malorum: ſignificat prolongationem ſonitus eius
nominis ⁊ adeptionem operis eius in omni qui voluerit ⁊
longitudinem vite eius in eodez tēpore. ſimiliter erit cum
fuerit iuppiter cum luna in medio celi: ⁊ fuerit venus in lo
co optimo: ⁊ quotiēſcūq; iueneris fortunaz i medio celi mi
nuef̄ ei⁹ diſtrictio ⁊ iueniet bonū. ſi vero fuerit mali ibidē:
⁊ dominus medij celi: ac dominus aſcendentis fuerint ca
dentes durabit modicum in opere ſuo. ⁊ quotiēſcunq; iue
neris mortem i. 7° ab aſcendente: ⁊ non fuerit in aſcenden
te fortuna: morietur in eodem opere. Qđ ſi fuerit ibidem
ſaturnus: ⁊ in aſcendente: aut in. 7° fortuna non morietur
neq; interficietur in eodem opere. ſi vero fuerit fortuna in
7° deponetur pulchre cuz honore ac ſalute. ⁊ ſi fuerit in q̄r
to fortuna erit ſanus in corpore ⁊ erit finis eius ſꝫ ꝙ volu
erit. ſi vero fuerit ibidē malus inueniet maluz ⁊ ipedimen
tuz poſtq; depoſitus fuerit ab opere ſuo cuz carcere ⁊ mar
tirio ⁊ diſtrictione ⁊ in ꝓlixo carcere. Si autē fortuna aſpe
xerit quartū euadet poſt tribulationem ⁊ diſtrictionē quā
inueniet. ſi vero fortuna non aſpexerit ipſuz malū qui fuit
in quarto vincietur ⁊ ſuſtinebit penas: ⁊ morietur in ipſo
carcere. ſed ſi fuerit dominus quarti in aſcendēte aut i. 10.
aut in ceteris locis optimis mundus a malis: ⁊ dñs domus
lune ſimiliter ſignificat bonum finem eiuſdem operis.

¶ Queſtio de ſtabilitate regis aut de receſſione eius.

ET ſi īterrogatus fueris de ſtabilitate regis: aut de receſſione eius aſpice dñm aſcendentis ⁊ dñm.10. ſi coīuncti fuerint: ⁊ fuerit receptor diſpōnis.i.ponderoſior eoꝝ in angulo nō mouebiť ipſe rex: nec exibit de regno ſuo. ⁊ ſi fuerit receptor diſpōnis in ſiniſtro aſcēdentis.i.ſub terra exibit ab eo: ſʒ reuerteť: ꝙ ſi receptor diſpōnis fuerit receptus ſignificat celeritatē eiꝰ reuerſionis cuʒ honore: ſi aūt dñs aſcendētis ⁊ dñs decimi iaʒ trāſierint lumē eoꝝ ab inicē.i.ſi ſepati fuerit a ſe iuicē ſignificat diſceſſionez regis. ꝙ ſi lūa pulſauerit diſpōnē ſuā planete tardioris curſus ī angulo remanebit in regno ſuo: donec cōburať ipſe planeta aut ipediať in loco ſuo: vel recedat: tūc ſignificabit ablationē ſui regni: ⁊ ſi iunctus fuerit dñs aſcēdentis dño deſcēſionis ſue opabiť opus in quo pibit. Si vero dñs deſcenſionis ſue dño aſcendentis iunctꝰ fuerit diceť de eo mendaciū ⁊ ꝙ h fecit quouſqꝫ viuat. Et ſi iūctꝰ fuerit dñs medij celi dño deſcēſionis ſue ipſe ppoſitꝰ vel dux deſtruet regionē ſuaʒ: ſi vero dñs domus deſcenſionis dñi medij celi: iunctꝰ fuerit dño medij celi deſtrueť regio eiꝰ. Et ſi dñs aſcendentis pulſauerit diſpōneʒ ſuam planete ī anglo: dñs illiꝰ regni durabit in regno ſuo: ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit receptor diſpōnis in aliquo anguloꝝ pter quartū qꝛ eſt oppoſita decime ⁊ ei ꝯria. ſi vero dñs aſcēdētis iūctus fuerit alicui planete ī nono ab aſcendēte: vel in tertio: vel cū dñis eoꝝ: non erit dubitatio in exitu eius a regno ſuo: ꝙ ſi poſtea iunctꝰ fuerit alicui planete ī angulo reuerteť ad ſuū regnum poſt diſceſſionē. ⁊ ſi fuerit dñs medij celi ī loco ſuo rex ipſe non recedet a regno ſuo: ſi iuncta fuerit ei lūna. ſi fuerit quoqꝫ iuppiter ī angulo: ⁊ habuerit ī eo partē: vel receperit lunaʒ aut dñm aſcendētis remanebit ī regno ſuo donec occurret malo Juppiter vel cōburatur aut recedat a loco ſuo. ¶ Et ſcito ꝙ dñs aſcendentis: ⁊ dñs medij celi cū iuncti fuerint ⁊ fuerit receptor diſpōnis ī bono loco non cōbuſtus nec receptus: ſed nō aſpexerit mediuʒ celū ipſe princeps ꝯſtituetur ſup regnū nō ſuuʒ ſed alienū: ſi vero aſpexerit mediuʒ celū ſignificat ſtabilitatē eiꝰ ī regno ſuo: ⁊ ſi fuerit dñs aſcēdentis: ⁊ luna ī angulis ī ſignis mobilibꝰ: ⁊ luna non fuerit recepta diſcedet rex. ¶ Poſt hec aſpice lunā ſi pulſauerit diſpoſitionem ſuā alicui planete in angulo dñs regni non diſcedet a regno ſuo ſi aſpexerit dominus medij celi locū ſuum: ſi vero iuncta fuerit luna domino aſcendentis ⁊ ipſe fuerit remotus ab angulis occuretqꝫ dño aſcendentis malum antequaʒ ſeparetur ab eo luna deponetur a regno ſuo. Jtem ſi iuncta fuerit luna planete peregrino in nono: vel tertio: aut dñs eorum in loco peregrinationis exibit de regno ſuo: ſi autem fuerit in quarto ſigno mobili remouebitur ipſe rex: ⁊ eo callidius ſi iungatur luna dño finis rei .i. dño quarti ab aſcendente: niſi ſit eiꝰ dñs in domo ſua: qꝛ tunc erit illud ei melius: ⁊ eo magis erit luna calida ſi iuncta fuerit planete ī deſcēſione ſua: vel fuerit in oppōne domus ſue: ſi vero fuerit luna fortis ī loco ſuo: fueritqꝫ curſu vacua ſignificat abſciſionem illius regni.

¶ Queſtio de eo qui receſſit a regno ſuo vel rege abſente vtrum reuertatur.

ET ſi interrogatus fueris de viro q receſſit a regno ſuo: vel de rege abſente vtrū reuertatur ad regnū ſuum an non: Aſpice in hoc ſicut predixi tibi in primo capitulo in coniūctione domini aſcendentis ⁊ domini medij celi ad inuicem: qui ſi iuncti fuerint ⁊ receptor diſpoſitionis ex eis aſpexerit medium celuʒ reuertetur ipſe rex ad regnum ſuum: ſi vero non aſpexerit medium celuʒ ⁊ luna iuncta fuerit planete in medio celi reuertetur. ⁊ ēt ſi fuerit dominus aſcendētis retrogradus reuertetur iteꝝ ad regnum ſuum. ⁊ ſi fuerit luna cum h ꝙ dixi tibi in ſigno mobili erit velocius eis. Si vero non fuerit dominus aſcēdētis retrogradus: ⁊ luna iuncta fuerit planete in aſcendēte vel in medio celi reuertetur. Similiter ſi luna iuncta fuerit domino aſcendentis: ⁊ ſi iunctus fuerit domino domus peregrinationis.i.noni ab aſcēdente dominus aſcēdentis petet receſſionem a ſemetipſo ⁊ ſi iunctus fuerit dominus medij celi: domino deſcenſionis ſue: ſignificat remotioneʒ regis: etiam ſi fuerit in angulis: ⁊ ſi iūctus fuerit dominus aſcendentis domino deſcenſionis ſue ſignificat etiā remotionem: ſi autem fuerit dominus medij celi in loco ſuo: reuertetur remotus ad regnum ſuum. Et ſi ſeparatus fuerit dominus medij celi a lumine dñi domꝰ finis rex.i.q̄rti ab aſcendēte reuerteť: ſi āt iunctꝰ ei fuerit remouebiť: ⁊ ſi ideʒ dñs q̄rti iūctꝰ fuerit dño medij celi pſeuerabit ī regno ſuo ⁊ dabiť ei aliud regnuʒ. Si vero dominus quarti iunctus fuerit domino aſcendentis nō remouebitur: ⁊ veniet ei regnum abſqꝫ petitione. Et ſi ſeparatus fuerit dominꝰ aſcendentis a domino quarti ſignificat firmitateʒ regni ſi fuerit rex remotus. Similiter ſi iunctus fuerit ei dominus quarti ⁊ ſi iuncti fuerint dominus aſcendentis: ⁊ dñs medij celi ⁊ nō aſpexerit dñs medij celi locum ſuū ꝯſtitueť ſup aliam terram cui preeſt. ¶ Poſt h aſpice ſignificatricem.i.lunā q̄ ſi iuncta fuerit dño medij celi ⁊ dñs medij celi aſpexerit locū ſuū reuerteť: ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit lūa ī ſigno mobili. ⁊ ſi pulſauerit diſpoſitionem ſuā planete peregrino in loco ſuo in ſiniſtro aſcendentis remouebiť. ſi aūt fuerit ſignificator receptus redibit ad ſuum regnum. ⁊ ſi nō fuerit receptus remouebiť. ⁊ ſi iuncta fuerit luna planete in nono ab aſcendente pnuncia receſſionē ipſius regis. ſi autem fuerit ipſe planeta fortuna fueritqꝫ in ſigno mobili vł fixo redibit ad regnū ſuū: ſi vero fuerit in ſigno cōmuni ibit ad regnū ſuuʒ extra regnū primuʒ. ⁊ preerit tribꝰ annis: eo ꝙ receptor diſpoſitionis lune nō cadat donec veniat ad locū.10.ab aſcēdente: ⁊ erit āno ſcđo in meliori opere: ⁊ in nimia volūtatis ſue expletōe niſi priꝰ occurrat medio celi malꝰ: ⁊ ī eo retrogradetur ante predictā horā. Qꝛ ſi eidē loco occurrerit malus deſtruet eius regnū. Et ſi iuncta fuerit luna fortunis vł fuerit recepta erit laudabilis in regno ſuo. ſi vero malis iūcta fuerit vituperabitur. ⁊ ſi iūcta fuerit planete in.10°.non recedet ⁊ operabiť duobus annis. ⁊ ſi iuncta fuerit planete in.11°. preerit anno vno. Si tamē nō occurrerit malus in medio celi ⁊ ibi fuerit retrogradus. ⁊ ſi iuncta fuerit planete in.5°.ab aſcendēte preerit duobus annis ⁊ recedet in tertio anno. ſi vero iuncta fuerit planete in quarto perit vno āno ⁊ remouebiť in ſcđo. ⁊ ſi inueneris lunā ⁊ dñʒ medij celi ambos.ſ.impeditos ex cōiunctione corporali in angulo nō reuertetur vnqꝫ ad ſuum opus: ⁊ deponetur ⁊ remanebit depoſitus ſm quātitatem loci operis. Si vero iueneris lunam ⁊ dominū medij celi infortunatos. ⁊ ſi fuerit in ſignis cōibus augebitur operi eius aliud ⁊ fortis erit in opere ſuo ⁊ ſi egreſſus fuerit de opere ſuo reuertetur ad eum.

¶ Queſtio ſi perueniet ad regnum vel non.

ET ſi te iterrogauerit aliqs vtrū perueniat ad regnū an non. Aſpice dñm aſcēdentis ⁊ eius ſignificatorē: que eſt luna: ſi iuncti fuerint dño medij celi aut ſoli vel fuerint in medio celi dic ita: ſin autem non.

¶ Undecimum ſignum ſiue vndecima domus cuʒ ſuis interrogationibus. Et primo vtrū adipiſceť rem quā ſperat.

CUm interrogatus fueris de re aliqua que ſperatur ⁊ in qua eſt fiducia vt de māſionibus a regibus vel honore: aſpice dñm.11°.ab aſcēdente: ſi iunctus fuerit dño aſcēdentis: aut dñs aſcendētis iunctus ei fuerit adipiſceť rem illā in qua habebat fiduciam. Si aūt fuerit cōiūctio ex trino vł ex ſextili aſpectu erit qđ dixi cū leuitate. ſi vero fuerit ex q̄rto aſpectu vel oppoſitiōe erit pter diſtrictionē. ⁊ ſi fuerit dñs.11. in angulo ⁊ luna recepta perficietur ipſa fiducia ſm ꝙ vo

lucrit:⁊ ſi fuerit receptor diſpoſitionis lune in ſigno cõmu
ni adipiſcetur de eo qđ ſperabat modicũ:⁊ ſi fuerit i ſigno
mobili erit in hoc qđ dixi difficultas. ſi vero fuerit in ſigno
fixo adipiſcetur qđ ſperabat perfecte. ſi autẽ inueneris re
ceptorẽ diſpoſitionis lune impeditum: deſtruetur ipſa res
poſt adeptionẽ eius. ⁊ ſi fuerit receptor diſpoſitionis eius
receptus adipiſcetᷣ plus eo qđ ſperabat. ⁊ ſi fuerit dñs aſcẽ
dentis eius receptus habebit omne qđ voluerit.

¶ Queſtio vtrum iungatur quis amico ſuo an non.

Et ſi te interrogauerit de vno quẽ dicit eſſe amicũ
dixeritq₃ vide vtrum ei iungar an nõ. Aſpice dñm
aſcendentis ⁊ lunã ſi iuncti fuerint dño.i i.ab aſcẽ
dente iungetᷣ:⁊ ſimiliter ſi iũgatur dominus.i i.cum domi
no aſcendentis. Si autem fuerit coniunctio ex trino aſpe
ctu vel ſextili: erit in diũctione illoꝝ gaudiũ dilectio ⁊ leti
tia. Si vᵒ ex q̃rto aſpectu: vel oppõne fuerit: erit i diunctio
ne eoꝝ ꝯrietas ⁊ contentio:⁊ vnuſq́ſq₃ eoꝝ erit ꝯrius ſocio
ſuo: in oppõne quoq₃ fortior erit contentio.

¶ Queſtio de ſpe nõ expſſa vtrũ qs ſꝫm ſuã ſpem adipiſcatᷣ.

Et ſi interrogatus fueris de re q̃ nõ fuerit tibi expo
ſita: dixeritq₃ tibi: rẽ quã ſpero ⁊ i quã hẽo fiduciã
vide: vtrũ habeam eam an nõ. aſpice dñm aſcẽdẽ
tis ⁊ lunã ſi iuncti fuerint fortunis ex angulis vl' ex ſeq̃nti
bus anguloꝝ adipiſcetᷣ. Si vᵒ nõ fuerint iuncti dic nõ. ⁊ ſi
nominauerit rem quere eam a loco ſuo in circulo ſꝫm ꝙ ex
poſui tibi ex ſbys .iz. ſignificatorum.

¶ Duodecimũ ſignũ ſiue duodecima domus cũ ſuis iter
rogationibus ⁊ primo que beſtia vincet brauiũ in curſu.

Cum interrogat⁹ fueris de beſtijs q̃lis beſtia vincet
in curſu: fueritq₃ iterrogãti beſtia in brauio aut ſu
ſpicat⁹ fuerit de aliq̃ beſtiaꝝ. Aſpice dñm illius ho
re q̃ interrogat⁹ fueris qui ſi fuerit in aſcendẽte beſtia de q̃
ſuſpicabitᷣ vincet oẽs beſtias. ⁊ ſi fuerit i medio celi: veniet
ſcđa.i. veniet poſt primã ⁊ ſil'r in.i i°. ⁊ ſi fuerit i.7°. ab aſcen
dẽte: erit media eaꝝ. ⁊ ſi fuerit in quarto erit nouiſſima ⁊
nulla beſtia erit poſt illã. ⁊ ſi fuerit dñs hore in deſcẽſione
ſua: currens eadẽ beſtia terrebitᷣ ex illo mõ ⁊ cadet ex ea:⁊
ſi cũ hoc ꝙ dixi aſpexerint eũ mali frangetᷣ pars corporis
ei⁹ quã ipm ſignũ ſignificauit. ſi vero aſpexerit eũ malus
ex oppoſitiõe vel fuerit cũ eo i vno ſigno:⁊ fuerit dñs aſcẽ
dentis in.8°. domus ſue. ille q currit morietᷣ ex eo caſu ⁊ eo
callidius ſi fuerit dñs ipſius domus vel luna impeditus.

¶ Queſtio quis ſit color beſtie vincentis.

Si aũt interrogauerit aliqs qui nõ hꝫ beſtiam inter
alias beſtias.ſ. dicẽs q̃ illaꝝ vincet. Aſpice dñm ho
re q ſi fuerit i aſcẽdẽte: vel inueneris aliũ planetã
i aſcendente: aut i medio celi: vel in.i i°. ipſe q vincit eadẽ
die hꝫ beſtiã ſcđm colorẽ illius planete q fuerit i aliq̃ ipſoꝝ
locoꝝ. ⁊ ſi fuerit ſignificator victorie i domo ſua aut i exal
tatione ſua vel i triplicitate ſua: aut in termino vl' facie ſua
erit ipa beſtia q̃ vincit generoſa ac nota ⁊ eo digni⁹ ſi fuerit
dom⁹: vel exaltatio:⁊ ꝙ ex h fuerit malũ erit: ſi vero ñ fue
rit in aliquo hoꝝ que dixim⁹ erit ignota:⁊ ſi fuerit cũ hoc
qđ dixi tibi i deſcẽſione ſua: hꝫ ꝯſuetudinẽ malignã ⁊ peſſi
mũ aĩum:⁊ i exaltatõe ſua ac domo erit generoſa ⁊ i tripli
citate nõ cognoſcetᷣ in terra ſua:⁊ non erit generoſa: in ter
mino vero vel facie erit nota i terra: ſ₃ nõ generoſa: neſcitᷣ
enim de qua terra ſit.

¶ Queſtio de etate beſtie vincentis.

Et ſi iterrogatus fueris de etate ei⁹ aſpice ſignifica
torẽ. Si fuerit orĩetalis erit duoꝝ dẽtiũ ⁊ ſi fuerit
occidẽtalis erit pfecta:⁊ ſi fuerit inter vtroſq₃ erit
prima.ſ. quatuor dentiũ. Et ſi nihil iueneris de his q̃ dixi ti
bi aſpice aſcẽdens. Si fuerit domus ſol' erit vincens ex be
ſtijs regis. ⁊ ſi fuerit dom⁹ ſaturni erit beſtia magne etatis
⁊ forſitan nõ erit generoſa: niſi ſit ſaturn⁹ i anglo: aut i loco
optimo. ⁊ ſi fuerit i domo iouis erit beſtia hñ vincẽs alicu
ius honorati: q aſſiſtit regi. ⁊ ſi fuerit dom⁹ martis aĩal vin
cens erit cuiuſdã ducis: q induitᷣ armis ⁊ bellatoris. ⁊ ſi fue
rit veneris vel mercurij: erit alicui⁹ nobil' aut regis aut mu
lieris aut ſcriptoris. Si vero fuerit dom⁹ lune: erit cuiuſdã
negotiatoris ⁊ eadẽ beſtia ideo oſtẽditᷣ vt vendatur.

¶ Queſtio de vniuerſis inimicis quid erit inter eos.

Et ſi iterrogatus fueris de vniuerſis inimicis a do
mo .iz.ᵃ ⁊ eius dño vel ſi noĩat⁹ fuerit tibi vnus vir
a.7°. ⁊ dño eius. Aſpice qd erit iter eos i diunctõni
bus eoꝝ ſicut expoſui tibi.iã.n. ex poſui tibi res i interroga
tionibus in.iz. ſignis:⁊ nũc exponã tibi q̃ non ſunt in.iz. ſi
gnis. ne forte erres: q₂ ſapiẽtes iã errauerunt i hoc:⁊ ꝙ nõ
fuerit.in.iz. ſignis accipe illud ex ſbys planetarum q₂ res
plus ſunt q̃ poſſint comprehendi.

¶ Queſtio de epiſtola vel legato.

Cum interrogat⁹ fueris de epl'a vel legato aſpice ei
q ſcripſit epiſtolã ab aſcendẽte ⁊ ab illo a quo ſepa
tur luna:⁊ a.7°. ⁊ dño eius ei cui ſcribitᷣ: quicqd vᵒ
ſperatᷣ vel timetᷣ vel qcquid fuerit in aĩo vtroꝝq₃ viroꝝ:⁊
eſſe eoꝝ a dño aſcendẽtis:⁊ a dño.7. ⁊ a locis eoꝝ ſecundũ
aſpectũ fortunaꝝ ⁊ maloꝝ ad eos. Quiſqs eoꝝ fuerit in an
gulis: aut i loco in quo recipit:⁊ aſpexerit locum ſuum: erit
alio maior ac dignior:⁊ ſi fuerit planeta a q̃ ſepatã eſt luna
fortuna: aut fuerit in exaltatiõe ſua: erit epl'a ex dño regni.
Si vero fuerit ab angulis remot⁹: iã fuit ei regnũ: ſ₃ iã re
motus ẽ ab eo. Si vero fuerit i domo ſua:⁊ fuerit i angulo
erit ex domeſticis notis. Eſt quoq₃ ex dignioribus dom⁹ ſue:
⁊ hꝫ aliquã dignitatem:⁊ triplicitas eſt infra domũ. ſil'r ter
minus ifra triplicitatem eſt ⁊ facies infra terminũ: ſi autẽ
fuerit in bono loco ab aſcẽdẽte:⁊ nõ fuerit receptus: habe
bit dignitatem: ſed nõ erit laudabilis: ingratus inter homi
nes domus ſue. Si vero fuerit in deſcenſione ſua:⁊ fuerit
in angulo ille qui ſcripſit epiſtolam non erit generoſus: ſed
erit cum rege:⁊ qui ſit honoratus. Et ſi fuerit in deſcenſio
ne ſua ⁊ fuerit cadens non erit generoſus: nec erit notus in
hoibus. Si non aſpexerit aſcẽdens nec dñs domus aut do
minus epiſtole nihil poteſt.i. nihil habet p̃ter ꝙ comedat
cotidie:⁊ ſi aſperit eum tunc fortuna erit de his qui operã
tur manu ſua:⁊ ſic comedunt. ſi vero luna ſeparata fuerit a
malis:⁊ fuerit ſicut predixi tibi erit cum hoc qđ patitur ex
malo eſſe durus corde. ⁊ ſi luna fuerit ſeparata ex quarto
aſpectu: aut oppoſitione. vel ex cõiunctione ſignificat forti
titudinem domini epiſtole:⁊ eo fortius erit cum fuerit lu
na in angulo in ſigno ſuo: quia ſignificat ꝙ ille qui ſcripſit
epiſtolam ſit beniuolus in re ſua:⁊ ꝙ ſit in epiſtola qđ ſolli
citat eũ. Poſt hoc aſpice ei ad quẽ venit epiſtola: a planeta
cui iungitur luna:⁊ annuntia eſſe ſuũ ſꝫm ꝙ dixi tibi in pla
neta a quo ſeparata eſt luna. ⁊ ſcito ꝙ luna cũ ſeparata fu
erit a ſaturno ⁊ fuerit mercurius impeditus erit i epiſtola
labor:⁊ res fortis. ⁊ ſi ſeparata fuerit a ioue erit epiſtola ex
viro nobili. ⁊ ſi fuerit a marte erit vir bellator qui vtitur
ſanguine ⁊ qui vtitur ferro. ⁊ ſi fuerit a ſole erit a rege. ⁊ ſi
fuerit a venere erit a muliere. ſi vero fuerit a ſaturno erit i
ea aliquod viciũ. ſi fuerit ex mercurio erit epiſtola ex ſcri
ptore vel negociatore.

¶ Queſtio de eẽ viri ad quẽ venit epiſtola.

Et ſi interrogatus fueris de eſſe viri ad quem venit
epiſtola: aſpice in hoc lunam ⁊ eius coniunctionem:
que ſi iungitur ſaturno erit epiſtola ad ſenẽ miſſa.
ſi vero iuppiter fuerit: ad nobilem. ⁊ ſi fuerit venus ad mu
lierem: ſimiliter de reliquis planetis ſꝫm ſubſtantias ſuas.

¶ Queſtio vtrum bonum vel malum ſit in epiſtola.

Et ſi interrogat⁹ fueris de epiſtola vniuerſal'r vtrũ
bonũ vl' malũ ſit i ea. aſpice ſepatiõnẽ mercurij: q₂
hoc erit i epl'a: ſcriptura eni oĩs mercurij ẽ. Rumo

res quoq; lune.dñs quoq; noni:ꝛ tertij habent in hoc par ticipationem modicam.Si ergo ſeparatus fuerit mercuri us a fortunis erit in epiſtola bonum.ꝛ ſi ſeparatus fuerit a malis:erit in ea malum.poſt hᵒ aſpice planetam a quo ſepa ratur mercurius ꝛ ipſum mercuriũ fortiorẽ.ſ.eorũ: ꝛ hunc conſtitue ſignificatorez:qui ſi fuerit in aſcendente erit ĩ ea ſalus ac proficuum: ꝛ retributio: ꝛ ſi fuerit in ſecundo ab aſcendente erit epiſtola per ſubſtantiam in donatione.ſ.ꝛ acceptione.ꝛ horum ſimilia:que pertinent ad ſubſtantiaz. ꝛ ſi fuerint in tertio erit ex fratre: vel amico. Narrauit in epiſtola de itinere pro quo eſſet ſollicitus aut queſiuit de eſſe eius.ꝛ ſi fuerit in quarto ab aſcendente: erit in epiſto la mentio aliqua de terra aliq̃: aut erit fortaſſis epiſtola a quodã propinquo ſuo:q etate ſit maior illo vel in re antiq̃. ꝛ ſi fuerit in q̃nto erit epiſtola in q̃buſdã q̃ ſpat: ꝛ erit ex fi lio:vel amico.ſi vero fuerit in ſexto erit epiſtola de ſeruo. Si aũt aſpexerit eundem locũ malus:erit epiſtola de ĩfir mo vel cã ĩfirmi.ꝛ ſi fuerit ĩ.7.erit epl'a de muliere:aut de eẽ mulieris. ꝛ ſi fuerit ĩ.8.erit epl'a d̃ mortuo: vl' de reliq̃s mortuoꝝ. ꝛ ſi fuerit in.9.erit in epl'a aliq̃ ammonitio: vl' p̃ dicatio ꝛ cõmemoratio de deo ac mẽtio de pegrinatõe: vl' de remotione regis.ꝛ ſi fuerit in.10.erit epiſtola ex rege:ꝛ ẽ in ea mentio nobiliũ ac procerũ.ꝛ ſi fuerit in.11ᵒ.erit epl'a ex amico et ẽ in ea q ſibi placeat:ꝛ eũ redire faciat. ꝛ ſi fue rit in.12ᵒ.erit epiſtola in cõtentione:vel ex inimico.

¶ Queſtio quid ſit in epiſtola reſpon ſali ſi cupis ſcire.

Et ſi ſcripta fuerit epiſtola:ꝛ volueris ſcire quid ſit reſponſuz eius:Aſpice h̃ ex coniũctione ſecũda q: coniunctio prima eſt ſignificatrix eiᵒ quod p̃ceſſit de epiſtola:ꝛ ſcd̃a coniunctio eſt ſignificatrix reſponſionis eiuſdẽ epiſtole.¶ Queſtio vtrũ epiſtola ſit p̃fecta vel nõ.

Et ſi interrogatᵒ fueris de epiſtola:vtrũ ſit p̃fecta: vel non.aſpice lunaz ſi iuncta fuerit mercurio p̃fi cieẽ:ꝛ ſi iam coniũctus ẽ ei ꝛ trãſiuit p̃ quantitatẽ duoꝝ graduum:vel triũ: dic perficietur:ſin aũt non.

¶ Queſtio vtrum epiſtola ſit ſigillata an non.

Et ſi interrogatᵒ fueris de epiſtola vtrũ ſit ſigillata vel non:aſpice lunã ſi iuncta fuerit mercurio dic ſi gillabit̃.ꝛ ſi ſeparata fuerit ab eo tranſieritq; eum per quantitatẽ duoꝝ graduuz fere:ꝛ non euz trãſierit per terminũ:dic q̃ iaz ſit ſigillata.ꝛ ſi inueneris mercuriũ cuz ſole ꝛ aſpexerint ambo aſcẽdens.dic ſigillabitur.ſin ãt nõ.

¶ Queſtio ſi epiſtola egredietur a rege vel non.

Et ſi interrogatus fueris de epiſtola vtruz egredie tur a principe vel a rege:aſpice mercuriũ ſi ſepara tus fuerit a ſole vl' a medio celi ſeparatione modi ca.dic egredietur:ſin autem non.

¶ Queſtio ſi epiſtola perueniat ad regem vel non.

Et ſi interrogatᵒ fueris de epiſtola vtrũ perueniat ad regem vel non:aſpice mercuriũ ſi iũctus fuerit domino medij celi vel ſoli.dic perueniet.ſin ãt nõ.

¶ Queſtio de rumoribus:vtrum veri an falſi ſint.

Cum interrogatᵒ fueris de rumoribᵒ vtrũ ſint veri: vel falſi.aſpice dñm aſcendentis:vel lunã. illũ.ſ.q fuerit ex eis in angulo ꝛ incipe ab eo.Or ſi fuerit in angulo liber a malis:ꝛ nõ fuerit iũctus planete cadẽti: ve ri erũt rumores:ſi v̓o fuerit in angulo:ꝛ iunctᵒ fuerit plane te cadẽti q ñ recepit eũ:fuit de eis intẽtio:ſ; nõ ꝯtinuabunt nec p̃ficiẽt. ꝛ ſi ñ fuerit dñs aſcẽdẽtis ĩ anglo ꝛ fuerit iũctᵒ planete in angulo veri erũt rumores:ꝛ apparebũt:ſi fuerit fortuna.Si aũt fuerit malus ꝛ nõ receperit dñm aſcendẽ tis:falſi erũt rumores.ꝛ ſi dñs aſcẽdentis iũctus fuerit pla nete cadenti falſi erunt rumores niſi ipſe planeta recipiat dñm aſcendentis.Si vero iunctus fuerit dñs aſcendentis malo q eũ non recipiat ſignificat deſtructionẽ rumorum ꝛ erit h̃ ex p̃te dñi ĩterrogatõis.Et ſi malus iũctᵒ fuerit dño aſcẽdẽtis:veniet deſtructio rũoꝝ ab alio:ꝛ deſtruet rumo res.Poſt h̃ aſpice lunã ꝛ eiᵒ teſtimoniũ cũ dño aſcẽdẽtis ſi fuerit dñs aſcẽdẽtis plus teſtionio.vtere eiᵒ teſtionio.Si vero luna fortior fuerit:vtere eiᵒ teſtimonio cuz dño aſcẽ dentis ſi fuerit dñs aſcendentis in ſigno mobili aut fuerit aſcẽdens mobile:aſpexerintq; euz q̃dã maloꝝ.erũt rumo res mendaces.Similiter ſi fuerit luna curſu vacua.Silr quoq; ſi iũcta fuerit luna planete retrogrado:quãuis reci piat eã.ſimiliter ſi iuncta fuerit luna planete cadenti: ꝛ eo callidius:ſi fuerit malus.q: ſignificat mendaciũ etiã ſi fue rit receptus:ſi v̓o fuerit ĩ angulo impedita ꝛ ipſe malus nõ receperit eaz:erunt rumores falſi ꝛ ſi iuncta fuerit planete in angulo:q eã recipiat ſignificat veritatẽ rumoꝝ:nõ ergo queras cũ eo aliquod aliud teſtimoniũ:ſi vero iũcta fuerit fortune in angulo ꝛ eo melius ſi fuerit in medio celi: vel in aſcendente:ſignificat q̃ rumores ſint veri.Quod ſi tũc ſal uus fuerit receptor a malis:ꝛ a retrogradatiõe p̃ficient̃ ru mores ꝛ meliorabunt̃:ſi v̓o ĩpeditus fuerit a planeta q nõ recipiat eũ:vel a planeta retrogrado: ſignificat deſtructio nem rumoꝝ poſt directionem.ſimiliter ſi iuncta fuerit lu na planete in angulo aut extra eũ q eam non recipiat ꝛ fue rit luna impedita:vel fuerit iuncta planete retrogrado: ſi gnificat deſtructionẽ poſt directionez.ꝛ ſi fuerit luna in an gulo impedita:ſignificat deſtructionẽ rumoꝝ.Et ſi iuncta fuerit planete cadenti:ſignificat mendacium ſi non fuerit receptus.ꝛ cũ pulſauerit diſpoſitionẽ ſuã planete in anglo: veri erũt rumores:ſi ãt fuerit p̃lata ĩ medio celi erũt rumo res quos iaz nouerunt homines ꝛ apparuerunt. ꝛ ſi fuerit in aſcendente iaz cepit apparere. ꝛ ſi fuerit in.7.iam fuit ꝛ apparuit ꝛ eſt apparens:ſi vero fuerit in q̃rto erit ſecretũ.

¶ Queſtio de re que timetur.

Et ſi interrogauerit vir de re quã timet:aſpice dñz aſcendentis ſi fuerit ĩ aliquo angulo: ꝛ fuerit liber a malis erunt ipſi rumores mendaces ꝛ nihil p̃ue niet ad eum de h̃ q̃d timet.ꝛ ſi fuerit dominus aſcẽdẽtis in locis malis.i.in 6o.ꝛ.6.ꝛ.8.ꝛ.12.iam ingreſſus eſt ad euz timor de eadem re quam timet.ſi autem fuerit dñs aſcen dentis ĩ locis malis ꝛ teſtificati ſunt mali: cadet in h̃ q̃d ti met:ſi vero non fuerint teſtificati remouebit̃ ꝛ non augeẽ: ſupra id quod eſt in eo de timore.ꝛ ſi fuerint in angulo ꝛ aſ pexerit euz mali ab angulis erit deterius eſſe ſuo.Quod ſi fuerit ipſe malus dñs.8.ab aſcendente ſignificat eius mor tez:ꝛ deſtructionez.ꝛ ſi aliter fuerit inueniẽt euz diſtrictio nes.ꝛ ſi fuerit ip̃e malus dñs.12.timebit penas ꝛ iunctõez. q̃ ſi fuerit dñs ſecundi capietur pro ſuba: ſi autem fuerit dñs aſcẽdentis in.12.ꝛ non aſpexerit euz dñs.7.vel.12.fugi et ꝛ liberabitur ꝛ non poterit ſuper euz.Similiter ſi cũ hᵒ luna iuncta fuerit malo demonſtrabit euz tibi niſi ſit ipſe malus dñs domus eius:ſignificat.n.tunc:q: occurret ei la bor ꝛ diſtrictio in fuga ſua.Si aũt non fuerit dñs domus eius:oſtendet eum.

¶ Queſtio ſi interfectus vindicetur vel non ꝛ ſi q paſſus ẽ iniuriã vindicabit̃ vel nõ reſtituẽdo iniurias q̃s ſuſcepit.

Cum interrogatus fueris de interfecto vtrũ vindi cetur:aut de eo qui paſſus fuit iniurias vtrum poſ ſit ſup eũ q ſibi fec̃ iniurias:aut ſi reſtituet iniurias quas ſibi fecit.aſpice aſcendens:ꝛ angulũ finis rei: quod ẽ quartũ ab aſcẽdẽte:ſi fuerint ſigna mobilia:ꝛ luna fuerit in ſigno mobili nihil poterit agere:ſi autem aſpexerit dñs aſcendentis aſcendens ꝛ dñs domus lunc lunam:adipiſce tur rez ſuam velociter:ſi vero fuerit ſicut dixi: ꝛ aſpexerit dominus quarti.7ᵐ.adipiſcetur rẽ ſuaz ꝛ fundet ſanguinẽ ĩterfectoris:niſi ſit luna iũcta fortũis ſi poſt h̃ ipſa fortuna ñ fuerit iũcta malo:q: tũc ĩterficiet̃ poſt pacẽ ꝛ ſi iũcta fue rit fortũa mal' ĩterficiet̃:niſi ſit ꝯiũctõ ex trino vl' ex ſextili

aſpectu:tunc ſignificat q̄ ſuſtinebit penas ⁊ vincieť ferro. Quod ſi fuerit malus in ſigno fixo:morieť in carcere. Si vero fuerit in ſigno mobili: ⁊ dominus eius ſigni fuerit curſu velocioꝛ ⁊ ipſe aſpexerit ipſum dimittet eum cito.⁊ ſi fuerit ipſe cui iungitur luna in ſigno mobili ⁊ ipſe aſpexerit dominum domus ſue aſpectu amicitie: euadet gratis. ⁊ ſi fuerit aſpectus ab oppoſitione vel a quarto aſpectu: euadet prelio:aut per ſimilitudinem prelij.ſi vero fuerit coniūctio in vno ſigno dimitteť cito vľ fugiet ⁊ abibit.⁊ ſi inueneris fortunam in aſcēdēte:ipſa ira extinguetur ex parte dilectoꝛum.⁊ ſi luna cū ħ iuncta fuerit malo forti in loco ſuo eadē vindicta non erit a dilectis:vindicabit.n.de eo rex. ⁊ ſi fuerit in aſcendente malus:⁊ luna fuerit fortunata:dilecti.ſ.interfectoris eius aſtringent eū:⁊ auxiliabitur ei rex: ⁊ ſtudebit educere eum.Oꝛ ſi dominus aſcendētis aſpexerit aſcendens adipiſcentur eum dilecti poſt laboꝛem in ira regis.ſi vero dominus aſcendentis non aſpexerit aſcēdēs ⁊ aſpexerit dominus domus lune lunam: educet eum rex abſqȝ voluntate dilectoꝛum eius. Et ſcito q̄ omnis pena quā ſignificauit mars erit i ferro ⁊ flagello: ⁊ ſaturnus per ligna:⁊ per pꝛolongationem carceris atqȝ anguſtiam.

¶ Queſtio de aliqua re vtrum ſit vera an falſa.

ET ſi interrogatus fueris de aliqua re:vtrum ſit vera vel falſa:aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam qui ſi fuerint liberi a malis erit res vera in effectu ⁊ pficua.Si vero impediti fuerint erit res falſa. ⁊ ſi fuerit aurum habeto teſtem ſolem:⁊ pro argento lunam.

¶ Queſtio que ex duabus vel tribus rebus ſit dignioꝛ ⁊ que agretur.

ET ſi interrogatus fueris de duabus vel tribus rebus que earum ſit dignioꝛ:⁊ que earū ſit vera:vel falſa:vel pro duobus rumoꝛibus quis eoꝛū ſit verus aut falſus:ſiue de vna re:ſiue de duabus rebus que earum adipiſcetur:aut de duabus beſtijs vel tribus que eaꝝ vincet:aut de duobus viris quis eoꝛū adipiſcetur rem ſuā: Aſpice dominum aſcendentis ſi fuerit in angulis liber a malis ⁊ receptus: illud quod pᵒ nominatur eſt dignius ⁊ acquiretur.⁊ ſi fuerit in angulis impeditus: illud qđ pꝛius nominatur erit:poſt ħ deſtructur.⁊ ſi dominus aſcendētis aſpexerit aſcendens:⁊ fuerit in ſuccedentibus anguloꝛum liber a malis receptus:ſecundo nominatum acquiretur ⁊ eſt dignioꝛ.ſi āt fuerit impeditus:aptabitur:poſtea deſtruetur:⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis cadens:liber a malis: ac receptus.tertium ex nominatis erit dignius ⁊ acquireť. ſi impeditus fuerit nihil erit de his que dixi:⁊ deſtruetur iterrogatio.Et ſimiliter indica de luna.

¶ Queſtio ſi interrogatus fueris de multis rebus.

ET ſi interrogatus fueris de multis rebus conſtitues lunam ſignificatricem interrogantis: ⁊ ſtelle.i. planete erunt res eius.conſidera ergo coniunctionem lune ſcđm numerum ipſarum rerum:quia coniūctō prima erit ſignificatrix interrogationis prime:⁊ ſecūda cōiunctio erit ſignificatrix interrogationis ſcđe. ſimiliter ex rebus ſcđm numerū quas nominauerit tibi.Aſpice ergo foꝛtitudinem vniuſcuiuſqȝ planete:in angulis:vel in ſuccedētibus anguloꝛum ⁊ in earum ſaluatione ex retrogradatōe ⁊ a malis:deinde cōmiſce vtroſqȝ planetas in foꝛtitudine ⁊ loquere ſcđm illius quantitatem.

¶ Queſtio de inquiſitione venationis ⁊ qualis erit adeptio.

ET ſi interrogatus fueris de inquiſitione venatōis ⁊ qualis erit adeptio aſpice aſcendens ⁊ dominū hoꝛe qꝛ foꝛtis eſt in venatione:⁊ ſcito ſubam aſcendentis.vtrum ſit ex ſignis quadrupedū ⁊ poſt ħ aſpice ēt ſbam ſigni.vij.atqȝ aſcendentis dum pgis venatum:aut interrogaris de eo cuiuſcūqȝ ſignoꝛum ſit:⁊ vbi ſit locus dñi eius a domino aſcendentis in eoꝝ coniūctiōe.⁊ tunc ſi fuerint ex dilectōe ſignificat adeptionē eiᵒ qđ petierit de venatione cū leuitate ⁊ ſi iūcti fuerint ex q̄rto aſpectu:vel oppoſitione:adipiſceť venationē cū laboꝛe:⁊ fatigatione. ſi vero nō fuerint iūcti:nihil habebit nec adipiſceť quod voluerit:⁊ ſi inuenerit ſignū ſeptimū ex quadrupedibus: fueritqȝ dominᵒ eius vel dñs hoꝛe in eo aut in aliquo angulorū foꝛtunatus adipiſceť venationem:⁊ hoꝛa iouis:aut i aliquo anguloꝝ habebit capreolos. Si autē dñs ſeptimi fuerit malus ⁊ ceciderint ab eo foꝛtūe:cruciabit ſemetipſū in inqſitione ⁊ modicū venabiť:⁊ timebiť ei viciū: vel aliqđ impedimentū:in ſuo coꝛpoꝛe:ſi fuerit ſaturnᵒ dñs.vij.Si vō mars fuerit dñs.vij.fueritqȝ illi i eo foꝛtitudo:habebit venationem ⁊ detrimentū ei faciet aliqs illoꝝ qui cum eo ſunt in laboꝛe:⁊ liberabiť: qꝛ mars habet venatōis ſbam. Si aūt aſpexerit iuppiter martē:⁊ fuerit dñs hoꝛe vľ dñs aſcendentis ſaluabit ab omni qđ timet ⁊ leuiter venabiť:⁊ habebit rem ſuā abſqȝ laboꝛe ⁊ fatigatōe ⁊ ſi fuerit ſignū ſeptimū ex ſignis aereis aut ex ſignis terreis:⁊ fuerit in eo foꝛtuna:fueritqȝ dñs eius malus: aut dñs hoꝛe fuerit malus:ſaluabiť in venatione ſua ⁊ non pertinget ad omne qđ voluerit:⁊ terrebiť ac fugiet ab eo venatio:⁊ foꝛtis erit eiᵒ inqſitio ⁊ cruciabit ſemetipū in eo:niſi ſit iuppiter aut mercuriᵒ cū malo:qui eſt dñs hoꝛe.ħ.n.frangit malitiam mali ⁊ non pꝛohibet venationē:qꝛ mercurio maxima participatio eſt in venatione cū marte.

¶ Queſtio vtrum multū an parū venatoꝛes capiant.

ITem ſi interrogatus fueris de paucitate venationis:vel de multitudine eiᵒ aſpice mediū celi cū ingrederis ad venationē:ſi fuerit mars dñs medij celi aut inueneris eū ibidē:fueritqȝ in aſpectu mercurij: vľ iouis:aut in aſpectu vnius eoꝝ ⁊ fuerit vnus eoꝝ dñs hore:vel dñs aſcendentis habebit venationē plurimā ⁊ ocurret ei:⁊ poterit venari manibᵒ ſuis ⁊ non habebit laboꝛem niſi ſit ſaturnᵒ aſpiciens martē ex angulo:aut fuerit ſaturnus in medio celi:vel ſit dñs eius:mittit.n.ſuper dñm venationis triſticiā foꝛtem in ħ qđ ſperabit.Si aūt iuppiter ceciderit ab eo:⁊ fuerit ſaturnᵒ ſicut dixi ⁊ mars fuerit in angulo inueniet dñs venationis impedimentū i cꝑpoꝛe ſuo ⁊ tarditatē in itinere ſuo:⁊ cū ħ non acqret venationē: qꝛ ſaturnᵒ deſtruit venationem:⁊ tarditatem ingerit dño eiᵒ maxime ſi fuerit venatio in terra.In venatione autē maris aſpice dñm aſcendentis ⁊ lunam ⁊ dñm ſigni ſeptimi: ſi vō fuerit aſcendens ſignū aquaticū:aut luna iuncta fuerit marti:aut dñs hoꝛe iūctus fuerit marti:cecideritqȝ venus ab aſpectu lune : dimitte hanc venationem pro poſſe tuo:quia impedimentum lune a marte in venatione aque eſt res deterioꝛ ⁊ minoꝛis pꝛoficui quia nullam habet foꝛtitudinem nec vtilitatem niſi cū impedimento. ſi vero iuncta fuerit luna ſaturno:⁊ aſpexerit lunam venus multiplicabitur venatio ⁊ non impedit ſaturnus lunam in venatione aque:niſi ſit mars aſpiciens lunam:⁊ cū ħ etiam debilitetur venus:quia mars inimicus eſt veneris: cum aſpexerit eam ſaturnus:tunc timebitur domino eius naufragiū: ⁊ cetera boꝛum ſimilia madefactio.ſ.aque humiditas.

¶ Queſtio de conuiuio ⁊ quid comederunt cōuiue.

CUm inuitatus fueris ad conuiuium vel ad aliquā commeſtionem: aut fueris interrogatus de cibis aliquoꝛum quot comederint : aſpice aſcendens ſi fuerit ſignum mobile comederunt plura pulmenta ⁊ ſi fuerit fixum comederunt vnum pulmentū:ſi vō cōmune fuerit duo cōmederunt.Et ſi fuerit luna in aſcendēte erit cibus eoꝛum ſalſus. Et ſi fuerit mars in aſcendente erit in eo aliqđ amaritudo:⁊ iuppiter ſignificat dulcedinē:Sol vero acuitatem: ⁊ venus ventoſitatē:ħ eſt ſapoꝛem apij vel

eruce: ſeu ſinapis ⁊ cetera huiuſmodi ⁊ vnctuoſum. i. ſapo-
rez ſepi vel carnis craſſe. ⁊ hꝫ. ⁊ mercurius ſignificat acrez
ſaporem: ⁊ omne commixtuz. Saturnus vero ſignificat ſa
porem ferocem: ⁊ inſipidum. Poſt h aſpice ſeparationem
lune: ⁊ eius coniunctionem ſi ſeparata fuerit a malo: ⁊ fue
rit iuncta fortune a quarto aſpectu: vel oppoſitione: non
pōt fieri quin dominus illius cibi dederit eum cauſa cōui
uij: vt fit in nuptijs: vel in circūciſione: vel in ceteris talib⁹
que exercent homines ⁊ accidunt eis. Et ſi fuerit ex trino
aſpectu: vel ex ſextili erit cauſa collocutionis: vł retributio
nis: ⁊ cetera. Si autem fuerit planeta cui iungitur luna in
angulo: erit ꝯuiuiuz eorum vna die. ⁊ ſi fuerit cōmune erit
plus vna die. Et ſi dominus domus lune aſpexerit eā: tur
babitur eoꝝ conuiuiū: erit. n. in conuiuio aliquis q contur
bet eos: deinde pacificabūtur: ⁊ poſtea reuertent̄ ad cōui
uium. Et ſi iuncta fuerit luna ioui: ſignificat nobilitatē cō
uiuij ⁊ multitudinem pulmentorū: ⁊ ſi iuncta fuerit ſoli ſi
gnificat mundiciam: ſeu pulmentoꝝ pulchritudinem aut
multitudinez acutoꝝ. ⁊ ſi iūcta fuerit veneri ſignificat pul
chritudinē ciboꝝ: ⁊ multitudinez eoꝝ dulcedinis cū ludis
⁊ auditione: ⁊ riſu: ac ſuauitate odoris. ⁊ ſi iūcta fuerit mer
curio ſignificat preſſuras hominū in eodez loco ⁊ ꝙ ibi ſit
qui loquat̄ ſapientiam: ⁊ narret eam ⁊ multiplicabūtur ibi
pulmenta: ⁊ narationes hyſtoriarum ſeu fabularū: ⁊ vten
tur in cibo carnibus auiuz. Et ſi fuerit cōiunctio cuz ſatur
no ſignificabit immunditiam ciborum eorum ⁊ ꝙ multi-
plicentur ibidem pulmenta piſcium ⁊ quicquid egreditur
ex aqua. Si vero cum marte fuerit coniunctio ſignifica
bit ꝙ cadet inter eos rixa: ⁊ ꝙ commedent omne cali-
dum. Et ſi fuerit in medio celi: ſignificabit ꝙ rixa cadet
inter eos: ⁊ planeta qui ē in medio celi ſignificabit ꝙ erit
inter eos rixa. Cum igitur inuitatus fueris ad conuiuium
⁊ fuerit luna cuz marte in vno ſigno: vel iuncta fuerit ei ex
aliquo angulo: non eas ad ipſum conuiuiū: quia penitebis
te in fine illius. Similiter cum fuerit cum ſaturno: quia
ſignificat immundiciam ciborum: ⁊ eorū vilitatem: ⁊ ſi iue
ris: nō inuenies i illis cibus qui ibi fuerit ſuauitatē. Si ve
ro fuerit cum venere: aut cum mercurio vade quia videb̄
qđ placeat tibi: ⁊ ſi fuerit iuppiter ſimilr̄: ⁊ multiplicabun
tur in eodem conuiuio alozor. i. quoddam genus annone:
de quo fit optimum pulmentuz ⁊ grana. ¶ Poſt h aſpice
dominū hore ſi fuerit ī aſcendente vel in medio celi addu
cetur cibus in primo ſeſſionis eoruz ⁊ ſi fuerit remotus ab
his duobus locis commedent antequam afferatur: ⁊ non
afferetur donec remoueatur: ab aſcēdente vel a medio ce
li iſta ſtella: ⁊ ſi fuerit in. 7. vel in quarto nō afferetur cibū
donec impleatur locus ⁊ quocienſcunqꝫ fuerit luna iuncta
marti erit cibus eoruz calidus. Et ſi interrogatus fueris ſi
ue inuitatus fueris: ⁊ luna fuerit ī ſigno aquatico aſpiciēs
ſaturnum ex trino vel ſextili aſpectu comedent trutas.
Si vero luna fuerit ī libra cōmedēt grana ſiue legumina ⁊
ſi fuerit in geminis: vel aquario comedent carnes auium. ⁊
ſi aſpexerit ſaturnus lunam ex quarto aſpectu: vel oppoſi-
tione: comedent carnez frigidam. ⁊ ſi iūctus fuerit ſol mar
ti: vniuerſitas eius erit combuſta: ⁊ ſi fuerit luna ī libra: vel
in quarto aſpectu eius non comedas olera cocta vel cru-
da. ⁊ in vergine: vel libra non appropinques granis. ⁊ ſi fue
rit in ſcorpione cum cauda: caue a pinguedine: ⁊ ſi fuerit in
leone caue a comeſtione carnis. ⁊ ſi in ſagittario non appro
pinques carni ferarum id eſt leporum: vel vrſorum. ⁊ in pi
ſce non comedas trutas ſalſas: neqꝫ recentes: caue ergo
ꝙ dixi tibi de locis lune cum malis in his ſignis que no-
minaui tibi: quia impediunt corpus impedimento graui.
Et ſcito ꝙ aſcēdens ſignificat cām cōuiuij: ſi fuerit dom⁹
veneris erit cauſa nuptiaꝝ: ⁊ ſi fuerit i domo mercurij erit
ꝓpropter filium vel cauſa filiorum. Si vero fuerit in do-
mo iouis amicus preparat ei illam comeſtionem. ¶ Et ſe
ſcdm ab aſcendente ſignificat vas ī quo portantur ſuppel-
lectilia domus. Si fuerit ſignum ſcdm commune: erit vas
eorum coloratum ⁊ ſi fuerit mars in eodem ſigno: erit ī eo
dem vaſe es. ⁊ ſi fuerit venus erit in eo argentuz. ⁊ iuppiter
argentum ⁊ auruz: luna vitreum: Saturnus vero lignea ⁊
teſtea. ⁊ ſi fuerint fortune ī ſecūdo ſigno ſignificat pulchri
tudinem ornamentorum domus. Si autez fuerit fortuna
peregrina: erunt aliena. ⁊ ſi fuerit ei in eo teſtimoniū: erunt
de domo. ⁊ tertium ſignificat eos qui interſunt conuiuio.
Quartum vero ab aſcendente: ſignificat locū vbi cōuiuā-
tur. Or ſi fuerit ſignuz commune erit eorum conuiuiuz in
porticu: ⁊ ſi fuerit in eo ſol: aut iuppiter: erit coruz conuiuiū
ī clauſtro domus: vel in meridie. Et quintū ab aſcēdente ſi
gnificat eorum potum. ſi fuerit ſignum commune erit po-
tus eoruz diuerſus. ⁊ ſi fuerit in eo iuppiter aut mercurius
erit potus eorum diuerſus ex vino: ⁊ ſi fuerit ſaturnus erit
ex zuccaro. ⁊ ſi fuerit mars eſt eo erit potus eorum acerri-
mus ex daptilis. Si autem fuerit mars impeditus a ſatur
no: iam eorum potus acer effectus eſt: ⁊ ſi fuerit ſol: erit i eo
amaritudo atqꝫ acritudo. ⁊ ſi fuerit venus potabunt inu-
ſtum daptiloruz. Si vero fuerit luna erit potus eorū aqua.
Et ſextuz ab aſcendente: ſignificat miniſtros. Et ſeptimum
ab aſcendente erit pincerne. Octauum vero piſtorum ⁊ co
quinatorū. Et nonum q miſtrat eius fercula. Decimū qꝫ
ſignificat bonitatem ciborū: ⁊ vtruz gaudeat cuz inuitatis
aut non quia fortune cum fuerint in medio celi gaudebit
cum illis: ⁊ ſi fuerit in eo mali: erunt ei ⁊ amicis eius odioſi
Et vndecimum ſignificat fratres ⁊ amicos. Duodecimuz
vero ſignificat dominū domus: ⁊ vtrū deſideret h vel nō.
Aſpice ergo locum fortunarum: ⁊ maloruz in his. iz. locis
in quocūqꝫ ſigno fuerit fortuna ⁊ dominus eius fuerit for-
tunatus iudica ſuper eum qui pertinet ad ipſam domū bo
num ⁊ gaudiuz ⁊ in quocunqꝫ fuerit malus vel eius domi
nus fuerit impeditus: deſtruetur omne qđ pertinet ad ean
dem domum ⁊ omnes res eius.

¶ De ſignificationibus horarum planetarum in interrogationibus.

He ſunt tres partitiones horarum. Prima diuidit̄
in tres partes. Qui venit i prima parte hore ſolis ī
terrogat pro rege vel domino vel homine vel ma
gno malo vñ hꝫ pauorez: in media vel pro pauore vel pro ī
firmo: in fine pro victu ſuo vel pro mercatando ⁊ capiēdo.
In prima parte hore veneris interrogat te pro captiōe mu
lieris vel pro curis mulierum. In medio pro veſtimentis
mulierum vel ornamento earuz. In fine pro cauſa que na
ſcitur vel amicitia que non poteſt fieri. In prima parte ho
re mercurij pro cauſata vel auo: vł cā ſculpta. In medio ꝓ
veſtimento apto vel pro anima interrogātis. In fine pro
amiſſione. ¶ In prima parte hore lune pro motione de lo
co ad locum vel pro infirmo: vel ꝙ habet in ea aliqua ma
cula. In media pro cā que exiuit de manu ſua ⁊ non reuer
titur vel pro homine qui venit a via: vel beſtia: vel pro ho-
mine qui moritur. In fine ꝓ completura vel cā que naſci
tur a terra. In prima parte hore ſaturni pro ſeruo fugiēte
ſi fatigas pro eo reuertit̄. In medio pro homine forti vł ſo
cietate quā vult facere vel vult ābulare de loco in locū vł
a petitione aliqua. In fine pro cauſa mala vnde iaz euaſit.
In prima parte hore iouis venit te īterrogare proprio no
mine vel aliqđ forum. In medio pro aptatura veſtimenti
vel pro infirmo ſanati. In fine pro homine qui lucrabat̄ ⁊
mō perdit de auere ſuo. in prima parte hore martis ꝓ mo
latrocinium rubeum vel aurum vel es vel veſtimentum.
in medio vł pro infirmo maxime afflicto vel calore. In fi
ne pro deceptione vel cā que operatur in igne.

¶ Expletus eſt liber zabelis de interrogationibus.

¶ Incipit liber de electionibus eiuſdem zabelis.

Omnes cõcordati ſunt ꝙ electiões ſint de-
biles niſi in regibus.bñt.qꝛ.iſti licet debili
tenẽ eoꝝ electiones radices.i.natiuitates
eoꝝ que cõfortant oẽm planetã debilẽ in
itinere.mulierib⁹ vͦo ⁊ mercatorib⁹ ⁊ his ꝗ
ſequũtur ñ eligas aliqd niſi ſupra natiuita
tes eoꝝ ⁊ reuolutiões annoꝝ illoꝝ ⁊ ſuper
natiuitates eoꝝ filioꝝ:quoꝝ ãt iſta ignorantᷣ accipiãtur
eis iterrogatões:⁊ ſciatᷣ effect⁹ rei eoꝝ ex eis:poſtea eligatᷣ
eis ſcðm hoc:qꝛ dũ iterrogauerit quis de ſemet ipſo iã ꝑue
nit ex natiuitate ſua ad bonũ vel malũ.quare ipſe te iterro
gauit ⁊ indica ei ꝭm interrogationem ſuã. ¶ Caue ꝰ ab hꝭ
electionibus.Quomodo enim eliges ei cuius radix diſtra-
cta ẽ.maxime cũ h̄ ſit initiũ primuꝫ ⁊ radix antiqua ĩ qua
eſt fiducia:caue igitᷣ eligere ei cui⁹ radix natiuitatis vel in-
terrogationis ſignificauerit aliqd horribile.ad quod cum
ꝑuenerit ſi poſueris oẽs fortũas ĩ angulis: ⁊ cadere feceris
oẽs malos ab eo:nihil ꝓficiet ei:⁊ oĩs planeta ꝗ nõ ꝯgruit
dño aſcẽdentis eius nõ proderit illi viro ꝗcquã ⁊ maxime
illis ꝗ ſunt viles:vel mediocres:qꝛ neſcis vtruꝫ eligas aſcẽ
dens vel ſtellã que ſit ei in radice inimica.vꝭ fuerit ĩ eodẽ
ſigno aſcẽdente qð ei elegiſti malũ:nihil.n.admiramur ĩ il
lis ꝗ equitãt mare aut illis ꝗ peregrinãtur ĩ vna hora quo-
rum intẽtio eſt ĩ vna peregrinatiõe.Sed ꝗdaꝫ eoꝝ naufra
gium patiũtur:ꝗdã vero euadũt.⁊ ꝗdaꝫ eoꝝ iueniunt ſub
ſtãtiam.quidã vero nihil iueniunt. nõ.n.aſſimilatᷣ eẽ quo
rũdam eoꝝ alioꝝ eſſe:⁊ iaꝫ multotiẽs probaui h̄ ĩ collatio
ne quorũdaꝫ ꝗ exierũt a loco in vna hora.⁊ peruenerũt ad
aliã regioneꝫ ĩ hora vna. Sed ꝗdã ex eis velocius reuerſi
ſũt cuꝫ optima ſꝭa:⁊ ꝗdã ibideꝫ tardauerũt.Quidaꝫ vero
eoꝝ perierũt ante quã redirẽt ad domos ſuas.h̄.n.eis acci
dit ex natiuitatib⁹ ſuis:⁊ ex diuerſiõe eoꝝ ĩ ipſis annis. vi-
demus ẽt quoſdã gaudere ⁊ potare ĩ die malo.⁊ ĩ timendo
die.ſ.multoꝝ impedimẽtoꝝ ⁊ cõgregatᷣ atqꝫ igreditᷣ ſuper
eos rixa ĩ die bono ⁊ laudabili.⁊ videbis forte ſignificato-
rem iunctũ malo ex quarto aſpectu vel oppõne aut erit cũ
eo ĩ vno ſigno.iueniet tñ in eo fortuniũ bonũ.quare h̄ non
eſt niſi ꝙ mali fortaſſis ꝯgruerit ei magis qꝛ erant dñi aſcẽ
dẽtis primi.vel dñi diuiſiõis eius:aut dñi aſcẽdentis reuo
lutoris anni. ¶ Cuꝫ aũt elegeris ſuꝑ aſcẽdens iterrogatiõ
nis:aut natiuitatis quã noſti.vel ſuꝑ dñm ſigni profectõis
anni:erit electio tua dignior:qꝛ ſcies ꝗd ei ſit ꝯgruũ ex ſtel
lis.⁊ ꝗd ſit eius affectus.Caue igitᷣ in h̄ capitulo ⁊ ſit opus
tuũ ſimile electioni tue. ¶ Et ſcito ꝙ omnipotẽs ⁊ altiſſi-
m⁹ creauit oẽm creaturaꝫ:mũdum.ſ.⁊ quicꝗd in eo eſt ex
ꝗttuor naturis.i.ex quattuor elemẽtis.⁊ collocauit terraꝫ
⁊ oẽ qð ſuꝑ eaꝫ ẽ ex rõnali.⁊ irrõnali.⁊ ex mobili ⁊ imobili
in circulo.poſuitqꝫ iter h̄ ⁊ circulũ rem ſubtileꝫ:quã ſciunt
ſapiẽtes.vt illa ſubtilis occaſio quã poſuit inter lapidẽ ma
gnetis:⁊ ferrũ.⁊ ꝗ eſt inter patrẽ ⁊ filiuꝫ.⁊ iter cõmedentẽ
⁊ cibũ.Scito h̄ ⁊ itellige eum:a concordia ergo que ẽ inter
vtraſqꝫ ſꝭas:ſuperiorẽ.ſ.⁊ iferioreꝫ tẽperãtur res ⁊ aduer-
ſitate deſtruuntur.⁊ fortune ſunt eq̃les.i.tẽperate nature.
mali vͦo nocibilis nature.iõqꝫ volũt ipedire ⁊ ſi receperit:
tñ oĩo nõ deerit eoꝝ ſꝭa ⁊ caliditas eoꝝ diuerſitatis. ⁊ ſũt
quaſi fures ⁊ ciues maloꝝ ex hoĩbus ⁊ ab eis venit diuerſi
tas ⁊ diſcordia commutatio quoqꝫ ac rerum confuſio.in-
tellige h̄ totum.

¶ Aſcẽdens ⁊ ꝗd ĩ eo eſt de electionibus in ſcientia natura
rum ſignorum quorum prima ſunt mobilia.

Scito ꝙ ſigna mobilia ſignificant mobilitatẽ reruꝫ
feſtinãter.⁊ nihil durabile fit in eis nec prolongatᷣ
tẽpus illoruꝫ.bonum tñ eſt in eis ſeminare emere
vendere ⁊ mulierem firmare.h̄ oĩa ſub eis proficiunt.⁊ in
firmus liberabitᷣ cito.cõtentio quoqꝫ in eis nõ prolõgatur
⁊ fugitiuus reuertetur cito. peregrinatio ẽt vtilis eſt in eis
⁊ ſiꝗs ꝓmiſerit in eis aliquid nõ perficiet ꝓmiſſuꝫ:locutio
nes ſõnia ⁊ rũores ĩ eis falſi erũt : ñ curret ſꝭ eis aliꝗs me
cus.nec planctetᷣ ſub eis aliq̃ planctatio ⁊ nõ fundetᷣ in eis
fundamẽtuꝫ qꝛ malũ eſt.⁊ omne qð icepis in eis cui⁹ ſtabi-
litatẽ volueris:nõ erit ſtabile.omne aũt opus iſtabile ⁊ fe-
ſtinationes ꝙ volueris facere.icipe ſub eis ⁊ velociora mo
biliorib⁹ ſũt aries ⁊ cãcer.ſunt.n.plus tortuoſitatis ⁊ plꝭ mo
bilitatis:libra vero ⁊ capricornus ſũt fortiora ⁊ magis tꝑa
ta. ¶ Porro fixa ꝯgrua ſunt omni operi:cuius ſtabilitas ⁊
ꝓlongatio tꝑis queritᷣ.⁊ ꝙ vult auctor ei⁹ eſſe durabile bo
numqꝫ ⁊ vtile ẽ in eis edificare.⁊ nuptias celebrare.poſtq̃
fuerit diſpõſatio ĩ mobilib⁹.⁊ ſi ĩ eis dimiſſa fuerit mulier
a marito ñ reuertetᷣ ad euꝫ.ĩ inicijs vero ⁊ iceptõibus ĩ eis
non erit fiducia:niſi in eis multiplicentur teſtimonia for
tunarum.⁊ ꝗ vinctus fuerit ĩ eis ꝓlõgabitᷣ eius carcer.⁊ ꝗ
iraſcitᷣ ĩ eis nõ poterit cito mitigari.Cõdictões vero ⁊ mer
cedes ĩ eis vtiles ſunt.bonũqꝫ erit edificare ⁊ facere fũda
mẽtuꝫ.Scorpio aũt leuior eſt oĩbus fixis.⁊ leo magis fix⁹
Aquarius ẽ tardior ac deterior:taurus vero magis eſt ple
nus. ¶ Signa communia in participatione ⁊ fraternita-
te ſunt vtilia.Et quicquid operatum fuerit ĩ eis ſepe erit
iteratum.Emere vero. ⁊ nuptias celebrare in eis non erit
vtile nec proficuum ⁊ erit in eis ingenium ⁊ deceptio.⁊ cui
obijcitur aliquid ĩ eis euadit ⁊ ſanatur ex eo ꝙ ſibi obicitᷣ.
⁊ ꝗ icarceratur ĩ eis nõ figitur niſi ĩ timore propẽ ꝑꝑ paruĩ
tatem ſue apparitiõis ⁊ exitus eius ⁊ ꝗ egreditᷣ ex carcere
redibit ad locũ ſuuꝫ.⁊ ſi capitur ĩ eis fugitiuus redibit ad
fugã ſuaꝫ ſcðo.⁊ ꝗ vadit in eis ad iudicẽ non firmatᷣ ei ſnĩa
neqꝫ iudiciũ:neqꝫ ĩ eis vadit aliꝗs in naui. Nã ꝗ vadit per
mutatur ex ea ad aliã: cui ꝓmittitᷣ aliqd ĩ eis diſſoluitur ⁊
nõ completᷣ ei aliqd de illo:⁊ ifirmus ĩ eis ſanatᷣ.deinde in
currit recidiuatõem:totuꝫ ꝰ qð aduenit hoĩ in eis ex bono
⁊ malo duplicatᷣ ſuper euꝫ:⁊ ſiꝗs moritur ĩ eis tũc moritur
poſt euꝫ ĩ illo loco alius ĩ proximo: Et ꝑmutatio ⁊ ablutio
capitis ⁊ barbe ⁊ purgatio auri ⁊ argẽti ĩ eis ſunt ꝯuenien
tes ⁊ mittere pueros ad litteras. ¶ Si aũt vis icipere ali
quid ex eis q̃ dixi tibi tunc põe lunã ĩ aſcendẽte illaruꝫ do
moꝝ ꝯuenientium ei qð vis ⁊ ꝯiunge lunã cũ fortunis re-
cipiẽtibus illo ſigno:⁊ ſigna ꝗdem diei in cõparatione diei
ſunt fortiora:⁊ põe aſcendẽs diurnum. ¶ Signa aerea cõ
ueniunt venationi in terra ⁊ mari:⁊ ſigna regalia conueni
unt regibus:⁊ ſigna quibus ſunt voces conueniunt illis ꝗ
canũt fiſtula cum crudo ⁊ voci alhool:⁊ cantilene. ⁊ ſigna
ignea cõueniunt omni qð fit cũ igne.⁊ ſigna eq̃litatis ĩ ꝗb⁹
equãtur nox ⁊ dies cõueniunt veritati ⁊ veriditõi ⁊ eis ꝗ
operãtur cuꝫ lancibus ⁊ ſigna mutabilia:⁊ ſũt illa in ꝗbus
incipiunt mutari nox ⁊ dies cõueniunt mutatõi ⁊ ei ꝗ vult
ꝑmutationẽ de re ad rẽ: ⁊ cõſidera ad oẽ opus qð tu vis i-
cipere q̃ ſit natura illius ſigni ex orbibus: ⁊ cõiunge lunaꝫ
⁊ dñm aſcẽdentis cũ illa ſꝭa ⁊ radix illius nature ⁊ virtus
cũ illa hora.ſ.hora iceptionis.ꝙ ſi vis illð qð ẽ ex ꝑte dño
rum ⁊ pricipum ⁊ magnatũ ⁊ prepoſitorum ſuꝑ ciuitates ⁊
ſpectabiliũ ⁊ dñorum:pugne ⁊ langoꝝ tunc tibi ẽ per ſoleꝫ
⁊ ꝙ eſt ex parte ſublimiũ:tunc tibi eſt per iouẽ:⁊ agricolaꝝ
⁊ infimoꝝ tunc tibi eſt ꝑ ſaturnum:⁊ ducum ⁊ dñorum pu
gnarum:tunc tibi eſt per martem:⁊ ꝙ eſt ex parte mulieꝝ:
tunc tibi eſt per venerẽ:Emptiones aũt ⁊ venditiones: ac
contentões:⁊ res ſcripte:ac negociatiões:ſunt mercurio ⁊
in comixtione reginaꝝ ex mulieribus ⁊ inquiſitione eoruꝫ:
que apud illas ſunt per lunam.

¶ Electio de inceptione alicuius operis : ⁊ de decem impe
dimentis lune.

Cum ergo volueris aliqð opus icipere:apta aſcen
dens ⁊ dñm eius:ac lunam:⁊ dominum illius rei:
⁊ caue ab impedimẽto lune ſicut dixit dorotheus

⁊ ceteri ſapientes in initio operum:⁊ ſunt decem modi. ¶ Primus modꝰ vt ſit combuſta ĩfra ſolẽ p.12. gradus:et poſt ipſũ ſimiliter. Sed leuius ẽ poſt ipſũ. ¶ Secũdus. vt ſit ĩ gradu deſcenſiõis ſue. ¶ Tertius vt ſit ĩ oppõne ſol'. ¶ Quartꝰ. vt ſit iũcta malis aut ĩ lumĩe quarti aſpectꝰ eoꝝ aut oppõnis. ¶ Quĩtus vt ſit ĩ capite vel cauda. a gradu in .12. gradus qui eſt terminꝰ eclipſis. ¶ Sextus. vt ſit in vltimis gradibus ſignorũ qui ſunt termini malorũ. ¶ Septimus vt ſit cadens ab ãgulis:aut ĩ via cõbuſta que ẽ finis libre:⁊ initiũ ſcorpiõis ⁊ hoc ẽ deterius qđ fit ex vi ĩpedimẽtis lune:⁊ maxime ſi fuerit ĩceptio de cõiugio:vel aliquid đ rebus mulierũ. aut emptio vel vẽditio ſeu peregrinatio ¶ Octauꝰ vt ſit ĩ ſeptimo ſigno a domo ſua .i. ĩ gemĩ cum malo vel fuerit in oppõne domus ſue vel non aſpiciens eã. ¶ Nonus vt ſit luna curſu tardior:⁊ hoc ẽ qđ vocãt ſapiẽtes ſimilitudinẽ curſus ſaturni quouſq; ſit curſus eiꝰ in die minꝰ duodecĩ gradibꝰ ⁊ ſi eẽt minꝰ vnũ minutũ hoc ẽ cũ fuerit curſus eiꝰ in die minus medio curſu eius in vna die qui ſcribitur in canone. i. in illo libro curſuum. ¶ Decimus quem dixerunt meſhallah:⁊ ſapientes temporis noſtri ẽ cũ fuerit lũa vacua curſu:⁊ apta lunã ꝑ poſſe ſuo:⁊ nõ ponas eam in aſcendente alicui quia hoc timendum eſt propter quod accidit domino eiꝰ ex ĩfirmitatibꝰ ĩ corpe niſi ſit dominꝰ aſcendentis vel fortuna aſpiciẽs gradum aſcendẽtẽ:qꝛ planeta qui non aſpicit domũ ſuã ſimilis ẽ viro abſenti a domo ſua qui nõ põt aliqd repellere ab ea nec ꝓhibere. cũ vero aſpexerit planeta domũ ſuã ſimilis ẽ domĩo domꝰ qui cuſtodit eã. Quicũq;.n. ĩ domo ẽ timet eũ ⁊ q foris ẽ timet venire ad eã. Et ſi fuerit dominus aſcendentis malus fac eũ aſpicere ex trino: vel ex ſextili aſpectu:⁊ caue ne ponas lunã ĩ angulis cũ fuerit impedita: ſed ponas fortunas ĩ angulis aſcẽdẽtis aut lunã cũ fuerit due fortũe aſpicientes eã ex angulo ⁊ poſueris eũ in angulis aſcẽdẽtis:nec cadere facias partẽ fortũe ĩ oĩbus initijs vel ĩterrogatõibꝰ ab aſpectu lũe aut eiꝰ cõiũctiõe. et nõ aſpicias dominũ ꝑtis fortũe:nec cures ſi fuerit pars cadens ab aſcendente:⁊ ſi fuerit eadẽ pſ:⁊ ſi eadẽ pſ aſpexerit aſcẽdẽs ⁊ lunã. ⁊ ſtude vt põas dñz aſcẽdẽtis cũ ꝑte:qꝛ hoc vtiliꝰ ẽ ⁊ maioris lucri ⁊ nũquã põas lunã ĩ ſecũdo:vel ſexto:aut octauo vel duodecimo ex parte:qꝛ hoc horribile ẽ:et cõſtitute aſcẽdẽs ſꝑ ac lunã ĩ oĩbꝰ ĩitijs ĩ ſignis directe aſcẽſionis:qꝛ ſigificat leuitatẽ ⁊ profectũ:⁊ nõ ponas eos ĩ ſignis tortuoſe aſcẽſiõis qꝛ ſigificat ĩuolutionẽ ⁊ tarditatẽ. Aſcendẽs quoq; ⁊ quartũ ab eo ſigificat qđ accidat illi electioni:aſpice ergo fortunas ⁊ malos de locis:⁊ fortez ac debilẽ:⁊ loquere ſuꝑ ĩitio eiuſdẽ rei:⁊ finẽ illiꝰ đ fortitudine:⁊ debilitate:⁊ Dorotheꝰ dixit cũ videris lunã ĩpeditã ⁊ affuerit res que omnino oꝫ fieri et nõ põt differri nõ des lune ĩ aſcẽdẽte ꝑtẽ. ⁊ fac eã cadere ab aſcẽdẽte:⁊ pone ĩ aſcendẽte fortunã:⁊ conforta aſcendẽs ⁊ dominũ eius.

¶ Signũ ſcđz ſiue ſcđa domꝰ cũ ſuis electõibus Et pmo ĩ accipiẽdo ⁊ accomodãdo pecuniã.

CUm volueris eligere horã ĩ acceptõe:⁊ accommodatiõe pecunie: ſit lũa in leone vel ĩ piſce aut ĩ ſcorpiõe aut ſagittario vel ĩ aquario:ſitq; deficiẽs lumine:⁊ fortune vtreq; ſint deficiẽtes ⁊ aſpiciẽtes lunã vl' aſcẽdẽs et ſit mercurius mũdꝰ a marte:⁊ lũa cũ ioue vel mercurio:⁊ caue ne lũa ſit ĩpedita ab aliq̃ malorũ nec ſit mercuriꝰ iũctꝰ eis vel ĩ quarto aſpectu eoꝝ nec ſint fortũe cadẽtes: qꝛ ſi fuerit lũa cũ marte cadet in labore ⁊ ſollicitudĩe et negotiatiõe et aſꝑitate:et ſi fuerit ĩpedita a ſaturno vel cadet ĩ ꝓlõgatõe ⁊ dilatõe:et exibit pꝰ diſtrictõez:et fatigatõez. Si ãt voluerĩ occultare ipaz accõmodatõem vt nullꝰ poſſit ꝑcipe ſit lũa dũ hãc accepis vl' petieris ſb radijs ſoliẽs ad cõiũctõez fortũaꝝ pꝰ ſeꝑatõez eiꝰ a ſole. h.n. leuiꝰ oĩo ẽ eiꝰ:⁊ nõ publicaberis. nã ſi fuiſ lũa ĩ exitu eꝰ a ꝯbuſtiõe egrediẽs ad ꝯiũctõez martis publicabitur h et cades ĩ hora hoĩuz et ĩ hora eoꝝ quos nõ vis vt h ſciãt. Et caue ne ſit luna ĩ circulo ſignoꝝ abſq; latitudĩe. i. ĩ capite vl' cauda:vel in via ꝯbuſta. qꝛ h horribile ẽ:et dixit Dorotheꝰ:nõ accipias accomodatũ:nec accomodes alicui aliqd dũ fuerit lũa ĩ pmo gra. leonis:aut geminoꝝ vl' ſagittarij:vl' fuerint hec ſigna aſcendentia:quia hoc odibile eſt accomodationi proprie. Scito hoc.

¶ Electio in participatione cũ aliq̃ ĩ ſuba vl' aliquo ope.

ET ſi volueris participare cum aliquo in ſubſtantia vel opere melius eſt ad hoc vt ſit luna munda a malis:⁊ iuncta fortunis:et ſit in ſignis communibus:vt multiplicetur eorum lucrum:aut ſit luna in leone: vel in tauro. ⁊ horrendũ ẽ illis vt ſit luna ĩ ſignis inferioribus. ⁊ deterior ceteris eſt libra:qꝛ eſt in ea via combuſta. ſimiliter horrẽdus eſt aquarius ⁊ ſit luna recepta ex trio vl' ſextili aſpectu:vt ſit bona eoꝝ ſeparatio:qꝛ ĩ quarto aſpcũ ⁊ oppõne erit ĩter eos locutio. i. rixa ĩ ſeparatiõe. Aſpectus quoq; dilectõis ſignificat bonitatem ſeu honeſtatẽ ſeparationis eoꝝ:⁊ fidelitatẽ ac beniuolentiã eoꝝ. ¶ Et caue a pſentia maloꝝ in angulis:qꝛ aſcendẽs ẽ ĩcipiẽtis ꝑticipationem ex eis:vel eiꝰ qui fuerit maioris etatis. Septimum vero eſt participis alteriꝰ. ⁊ decimũ ſignificat qđ erit ĩter eos. ⁊ multitudinẽ vl' paucitatẽ lucri. a quarto vo ſciſ exitꝰ rei eoꝝ. Et caue ne dñs aſcẽdẽtis nõ aſpiciat aſcẽdens:aut dominꝰ domꝰ lune nõ aſpiciat lunam. qꝛ cũ fuerit ita deludet vnuſqſq; eoꝝ ſociũ ſuũ ⁊ deteriorabiſ eoꝝ res ĩ ſeꝑatõe.

¶ Electio ꝓ ſuba mittẽda vt lucreſ ex ea.

ET ſi volueris mittere ſubam querens lucrũ eiꝰ apta lunã ⁊ mercuriũ ⁊ dominũ domꝰ ſube:necnõ ⁊ dñm gradus domꝰ fiducie:⁊ ſit lũa iũcta mercurio:facq; cadere martẽ ab vtriſq; ꝓut potueris: apta quoq; mercuriũ:⁊ purga eũ a vitijs. Si ãt fuerit mercuriꝰ retrogradꝰ apta lunã ⁊ gradũ dñz domꝰ fiducie ac dñm eorũ:⁊ fac cadere mercuriũ a lumine martis:⁊ nõ facias eũ cadere ab aſpectu veneris ⁊ a dño vndecimi:⁊ ſit fiducia tua ſꝑ ĩ directione ſube ⁊ in qſitione lucri ſuꝑ mercuriũ ⁊ lunã ⁊ gradũ domꝰ fiducie ac dños eoꝝ:⁊ fac cadere martẽ ⁊ lum̃ eꝰ ab eis.

¶ Electio pro emendo ⁊ vendendo.

ET ſi volueris elligere horã emptionis:apta partem fortune:⁊ ſit ĩ domibꝰ iouis iũcta fortunis:qꝛ hoc meliꝰ erit ementi q̃ vẽdẽti. Et luna cũ fuerit ĩ ſignis directe aſcẽſionis augmẽtata lumine ⁊ nũero ac iũcta fortunis: quicqd emerit ĩ eadẽ hora amittet ĩ eo dñs eꝰ:⁊ meliꝰ eſt hoc emẽti q̃ vendẽti. Sitq; mars cadens a luna ⁊ mercurio:qꝛ mars ĩ vẽditione ⁊ emptõe impedit:⁊ ipe ẽ qui ſignificat laborẽ ⁊ cõtentionẽ. ſilr ⁊ cauda:fac eam cadere a luna ꝓprie:⁊ eſt infra martẽ. Et ſi volueris vẽdere pone lunã ĩ exaltatõe ſua vl' triplicitate ſeparatam a fortunis ⁊ aſpicientem malos:ſed non ſit eis iuncta.

¶ Electio in operibus alchimie.

ET ſi volueris opari alchimiã vl' opꝰ qđ volueris iterare fiat hoc:⁊ ſit luna ĩ ſignis cõibꝰ mũda a malis:⁊ ſit aſcñs ſilr:apta g̃ eos. ⁊ ſi fuerit opꝰ tuũ in auro cõforta ſolẽ ⁊ apta eum in inceptione eius.

¶ Tertiũ ſignũ ſiue tertia domꝰ cũ ſuis electionibus.

ET quicquid ĩ ſigno tertio de electionibus ceciderit pars eius in nono:⁊ pars altera in domo amicorum:tunc dicemus id ſi deus voluerit.

¶ Signũ 4m ſiue 4a domꝰ ⁊ qcquid eſt in eo ex electionibus:⁊ primo pro domo edificanda.

CUm volueris eligere vt edifices domuz apta lunã ⁊ dñm eiꝰ ⁊ gradũ aſcẽdentis ⁊ dñm eiꝰ:partẽ quoq; fortune ac mercuriũ:⁊ fac martem cadere ab his ſignificatoribꝰ quos noiaui tibi:⁊ nũq; des

eſt partem i aliquo de edificijs domorum. ⁊ ſi non poteſt fieri q̄n hẽat partē: pone venerē fortē i loco ſuo: ⁊ nō pones ei fortitudinē ſup martē: ⁊ iūge eā ſibi ex trio vl' ſextili aſpe ctu q: mars ñ īpedit rē veneris ꝑ multitudīe amicitatis e⁹ erga eū: ⁊ fac cadere ſaturnū a venere ꝓ poſſe tuo ꝑ iimi citatē e⁹ cū marte et, cū lūa cū ſe aſpexerit ex dilectōe et ſit luna augmētata lumīe ac nūero: ⁊ iūcta iouī ex quarto aſ pectu: q: meli⁹ ē q̄ de oppōne ⁊ hoc ſigificat pulchritudinē edificij et ei⁹ ꝑfectōez: et caue ne ſit lūa cū ſaturno vel cau da aut ſit ſaturn⁹ i aſcēdēte vel quarto: q: hoc ſigificat tardi tatē et duritiā in ope: ⁊ q: nō erigetur vel q̄ ſi erectū fuerit vel fuerit habitatū non ceſſabunt hītatores eius pati i eo timores ⁊ īfirmitates ac labores ⁊ tribulationes a morte ⁊ ſcidetur edificiū ⁊ forſitā cadet ⁊ ſi aſpexerit eū mars. ⁊ fue rit aſcēdēs in circulo augis vel breui timet̄ ſuper eū com buſtiō ⁊ cāus: ⁊ ſit lūa tunc augmētata lumīe: q: erit tūc vti le dn̄o ſuo. Sitq: domin⁹ dom⁹ lune aſpiciēs eū, Silr̄ dn̄s aſcēdētis ſit aſpiciēs aſcēdēs ⁊ ipſi mūdi a malis q: ſi nō aſ pexerit ñ morabit̄ i eo dn̄s e⁹. ℂ Electō ꝓ d̄ſtruēda domo.

Et cū volueris deſtruere domū ſit hoc cū deſcēdit lūa i circulo ſuo fueritq: ſepata a malis et iūcta for tunis: ſitq: ipſa fortūa oriētalis aut aſcēdēs directa vel iūgatur lūa dn̄o dom⁹ ſue ex dilectōe. i. ex trino vel ex ſextili aſpectu vt ſit lenior ei⁹ d̄ſtructio: i q̄rto vero aſpectu vel oppōne grauior erit illis deſtructio.

ℂ Elō in emēdo terrā aut eā locā⁹ vt accipias reddit⁹ ex ea.

Et ſi volueris emere terras ⁊ itrare cū aliquo in eis aut volueris habere terrā vt accipias reddit⁹ ei⁹ ab aliquo ſit ſaturn⁹ i exaltatōe ſua aut i triplicitate vl' termino ſuo. ſitq: iuppiter i aſpectu ei⁹ ex angulo vel trino aſpectu: ⁊ fac cadere martē ab eis: ⁊ ſit luna in initio mēſis aſpiciēs ſaturnū ex dilectiōe augmētata numero i aſpectu q: iouis. hec. n. ſignificat populationē illi⁹ terre ⁊ ei⁹ reddi tus. Qd̄ ſi aſpectu iouis cū ſaturno hr̄e nequeris: pone vene rē in loco iouis: ⁊ fortunabis ſigna aq̄tica: q: cū fortunabis ea cū fortunis: erūt meliora ſignis aerijs: ⁊ ſit luna in exalta tiōe ſua vel in medio celi: ⁊ dn̄s aſcendētis aſpiciēs eā: luna quoq: ⁊ aſcendens ſint mundi a malis: ⁊ a vitijs.

ℂ Electio in deducēdo fontē vel puteū fodēdo.

Cumq: volueris deducere flumē: vl' fodere puteū vl' canales: ſit hoc cū ſaturn⁹ fuerit oriētalis: ⁊ luna ſub terra in tertio vel q̄nto liber a malis fortunata atq: recepta: ⁊ caūe ne ſit aliq̄s malorū i medio celi. q: timēdū ē tūc ne pute⁹ ruat vel canalis aut defluat flumē ſitq: ſatur n⁹ i vndecimo ab aſcēdēte: ⁊ lūa iūgat̄ fortūe i ſigno fixo: aſ cēdēs i circulo ē melior fortūis: ⁊ iuppiter. q̄ ſi hoc nequi ueris facere pōe fortūas i medio celi q: i h̄ durabili⁹ ē flu mē ⁊ ſtabili⁹ canale vl' pute⁹. ℂ Elō i plātādis arboribus.

Et ſi volueris plātare palmas et ficulneas ⁊ ceteras arbores ſit hoc cū lūa fuerit i ſigno fixo et dn̄s dom⁹ ei⁹ aſpexerit eā ex ſignis aq̄ticis ſitq: aſcēdēs ſignū fixū aut cōe ⁊ dn̄s aſcēdētis aſcēdēs ac oriētalis. q: ſi fuerit aſcēdēs et nō fuerit oriētalis naſcet̄ citi⁹. Sed fructificā di faciēt dilationē et ſi fuerit oriētalis deſcēdēs naſcentur tarde et fructificabūt̄ cito. et ſi fuerit occidētalis deſcēdens tardabit vterq: ort⁹. ſ. eorū ac fruct⁹. et ſit domin⁹ aſcēdē tis et dn̄s dom⁹ lūe aſpiciēs eos ipiq: ſint liberi a malis: et a cōbuſtione. ℂ Electio i ſeminādo ſemē.

Et cū volueris ſemiare ſemē qd̄ vltra voluntatis exer cere ſit aſcēdēs ſignū cōe: et dn̄s ei⁹ i ſignū mobili aſ piciēs dn̄z dom⁹ ſue et ipē liber a mal: q: ſi aſpexerit eum malus iueniet ipm̄ ſemen impeditum. ſit ergo luna augm̄tata lumīe ⁊ nūero: q: ſi fuerit lūa ſub radijs ⁊ fuerit deficiēs lūīe ⁊ nūero ipm̄ ſemē abibit ⁊ ñ naſcet̄ ex eo ali q̄d: ⁊ ſi fuerit ſicut p̄dixi tibi lūa augmētata nūero: naſcet̄ illd̄ ſemē rar ꝑm quātitatē illi⁹ qd̄ ſeminatur.

ℂ Sig^m 5^m ſiue quita dom⁹ cū ſuis electōib⁹ et p̄mo i gn̄an do filiuz maſculū vel feminam.

Cum volueris eligere horā cōiūgēdi. i. cū volue ris iūgi vxori tue vt gn̄es filiū maſculū ſit aſcē dēs et dn̄s e⁹ ac lūa ⁊ dn̄s dom⁹ filior̄ i ſigis ma ſculinis: aut i q̄rta pte circuli maſculina hora coniunctionis: et non ponas in aſcendente ea dem hora nec in ſigno filiorum niſi planetā maſculinum. Et ſi vis vt ſit femia: ſint iſti ſignificatores i ſignis femis ⁊ i pte circli feminina. Or ſi hoc nō poteris facere ⁊ fuerint diuerſi iſti ſignificatores. i. ſi quidā eor̄ fuerit i ſignis maſ culinis q̄da: vero i femininis ꝑticipet dn̄s hore: ⁊ recepta lūe eis qui fuerint plus teſtimonium i ſignis maſculinis: ſi volueris hoc ⁊ i parte maſculina: ⁊ erit filius ꝑm hoc.

ℂ Electio in educendo partum mortuum de vtero.

Et ſi mortu⁹ fuerit fili⁹ in vtero ⁊ volueris educere eū: ſit hoc cū luna fuerit deficiēs lumīe ⁊ nūero de ſcendēs a cingulo ſignor̄ ad ſignum ſeptimū. i. a me dio celi: ad ſeptimū aſpiciens fortunas a trino vl' a quarto aſpectu cū aſpectu martis: ⁊ eo ampli⁹ ac meli⁹ ac dignius ſi fuerit ſignū lune: ⁊ aſcendēs de ſignis feminis q̄ ſūt directe aſcēſionis et non ſit in ſignis tortuoſis.

ℂ Electio ſi volueris filiū tradere diſcipline vel mittere ad locum in quo doceatur aliquod magiſterium.

Et ſi volueris filiū tradere diſciplin e: vl' volueris eū mittere ad locū i quo doceat̄ aliqd̄ magiſteriū vel miſteriū ſit electio tua ad h̄. ⁊ lūa aſpiciēs mercuriū et ipſi ſint liberi a malis: ⁊ ſit aſcēdens gemini vl' v'go. Sit q̄ mercuri⁹ oriētalis aſcn̄s et nō ſit deſcn̄s nec retrograd⁹: nec i ſtatōe ſua p̄ma: nec i deſcēſiōe ſua: nec ſit ipeditus ⁊ ſit dn̄s dom⁹ mercurij ſilr̄: et nō ponas lunā deſcēdētē ac lumi ne deficientem: q: tardare facit diſciplinam: ⁊ ſint domini domorum eorum aſpicientes eos.

ℂ Signum ſextuz ſiue ſexta dom⁹ cū ſuis electōib⁹: ⁊ p̄mo i expellēdo diabolos ⁊ fantaſmata de aliquo loco.

Cum fuerit i aliq̄ loco vl' domo aliq̄ diabolus vl' īfeſtatio malor̄ hītātiū: vl' ſecuta fuerit eaz aliq̄ res terribil' q̄ fuerit timēda: vl' aliqd̄ fātaſma ap parens: et volueris remouere eū a loco ſuo aut ab aliq̄ hoīe p carmē: aut aliq̄ iḡſitiōe vl' igenio: caue ne ſit luna vl' aſcn̄s i aliquo horū ſignor̄ i leone. ſ. ⁊ cā cro in ſcorpione et aquario. ſed ſit luna i ceteris ex hoc ſepa rata a malis et iuncta fortunis.

ℂ Electio i accipiendo medicinā vel applicādo emplaſtrū vel quodcūq: aliō medicamē et cuicunq: menbro.

Et cū volueris eligere ad capiēdaz medicinā ad eos q̄ fuerit mali. i. q̄ paſmant̄: vel ad capiēdā medicinā ad dolorē vētris: vl' emplaſtr̄ facere: ſit h̄ cū aſcn̄s fuīt libra vl' lūa i ea iūcta fortūis: et nō pōes aliquē malorū in āḡlis lūe: q̄ ſi nō poterit fieri q̄n h̄ fiat ſit h̄ ex trio vl' ſex tili aſpcū abſq: oppōne et abſq: ꝓiectiōe duor̄ radior̄ ex 4° vel igreſſu ſub radijs. q: ſi ita fuerit faciet dolorē et ipe dimētū. Si āt volueris curā capitl et q̄cq̄d deſcēdit ab eo veluti gargariſmū: aut vomitū ſit aſcn̄s aries: aut lūa i arie te vel tauro: ⁊ ſit luna deficiēs lumīe ⁊ iūcta fortunis: ⁊ ca ue ab aſpectu ſolis ex quarto aſpectu vl' oppōne i ariete ꝓ p̄rie ꝓpter calorē ſol. Ad medicinas autē q̄ ꝓiciūt̄ in nares vt ſuffumigationes ⁊ ſternutamēta: ⁊c. ſit hoc cū luna fue rit in leone vl' virgīe iūcta fortunis: ⁊ nō ſit iūctā malis: ne q̄ planete retrogrado neq: impedito. Et ſi volueris curam corpis manuū. ſ. ac pedū ſit aſcn̄s capricorn⁹ aut piſcis vel aquari⁹: vel lūa i eis iūcta fortūis. Et ſi volueris curā alic⁹ morbi antiqui: ſit electio tua ad hoc agendū: cū lūa fuerit i tauro ⁊ ei⁹ triplicitate: ⁊ melior illa ē taur⁹: q: ē ex morbis terre ſitq: luna mūda a malis: ⁊ ſint fortune i āgulis lune ex tauro: eritq: forti⁹ ac meli⁹ vt recedat antiq̄ infirmitas:

⁊ nõ reuertaẽ ad eũ q̄ eã patiẽ:⁊ caue ne iũgaẽ lũa ſaturno
ꝓprie:q2 ſignificat ꝓlõgatõez ĩfirmitatis. Et dixit Meſſa
hallach: Aſpice i oĩ curatõe quẽ voluerl ad locũ ĩfirmitatl i
corpore ꝙ ſi fuerit i ꝑte capitis aut gutturis ac pectoris:cu
ra eã cũ fuerit lũa i ariete ⁊ tauro:ac gemis q̄ eſt pars ſupe
riorũ ⁊ ſi fuerit i parte ventris ⁊ iteri⁹ i pectine cura eã cuʒ
luna fuerit i cãcro ⁊ leone ⁊ virgine. Si vero fuerit mor
bus in ꝑte inferiori in ano.ſ.⁊ i parte ĩferiori corporis cura
eũ cũ luna fuerit in libra ⁊ ſcorpiõe:ac ſagittario ⁊ ſit lũa iũ
cta fortunis aucta lumĩe.⁊ nũero. Et ſi fuerit morb⁹ a genu
⁊ ĩfra vſqʒ ad pedẽ cura eũ cũ fuerit lũa ĩ capcorno ⁊ aq̃rio
⁊ piſce .et dictũ ẽ etiã ꝙ omnis dolor qui fuerit a capite vſ
qʒ ad pectẽ debʒ curari cũ luna fuerit inter angulũ terre ⁊
mediũ celũ aſcẽdẽs.ſ.ab ãglõ terre vſqʒ ad mediũ celũ ꝑ
hãc ꝑtẽ circli:⁊ ſi fuerit a pectine in ĩferiorẽ ꝑtẽ pedũ cura
bis eũ cũ lũa fuerit iter decimũ anglʒ terre:a decio.ſ.deſcẽ
dẽs ad ãgulũ terre:q̄ ẽ ꝑs ĩferiori circli.ſ.⁊ ſit aſcẽdẽs for
tũatũ:qd̃ ſi ſic fuerit ſigificat ꝙ ſaneẽ ⁊ ꝓficiat:⁊ ſi i oculo fu
erit aliqua veſica vel aliqua res ⁊ neceſſe fuerit vt cõtigaẽ
ferro vel ſcarificeẽ:fuerit quoqʒ ſuꝑ eũ cooꝑtoriũ:aut fue
rit i aliquo loco corꝑis cui neceſſe ſit vt cõtingaẽ ferro vt
abſciſio vene et cetera:ſit hoc cũ luna fuerit aucta lumĩe:⁊
nũero niſi i minutiõe cũ vẽtoſis:q2 tũc pones lunã deficiẽ
tẽ lumĩe ⁊ nũero iũctã fortũis ⁊ ſit iuppiter ſuꝑ terrã i aſcẽ
dẽte ſuꝑ terrã:vl̃.ii.aut i.io.vel nono.⁊ caue a ꝯiũctõe e⁹ cũ
marte cũ fuerit lũa aucta lumĩe ⁊ nũero. Si aũt nequeris
ponere iouẽ i his locis ſit aſpiciẽs aſcẽdẽs: ⁊ caue ne lũa ſit
⁊ aſcẽdẽs i ſignis fixis ⁊ gemis cõmixta marti.i.habẽs cũ
marte aliquã cõmunionẽ: et caue tũc ĩ ortu lũe:hoc ẽ qñ
trãſit luna ſolẽ ꝑ.iz.grad⁹:ſilr̃ i ꝑuẽtõe aut ñ ſit mars i aſcẽ
dente quando hoc acciderit.⁊ ſimilr̃ ſaturn⁹ niſi ſit i initio
mẽſis ⁊ ſit lũa aucta lumĩe ⁊ nũero:q2 ſi abſcideris aliquid
a corpore aut ꝑforaueris putrefient ⁊ miutio vel ꝑforatio
nõ ꝓficiet patienti ĩfirmitatẽ. Et nõ abſcidas venã nec erã
dices dẽtẽ lũa i ſigno mobili vel coĩ:niſi ſit lũa mũda a ma
lis aut fuerit fortuna fortis cũ lũa vel iũgatur ei lũa ex tri
no vel ſextili aſpectu :dolores aũt qui fuerit ĩ oculis ⁊ q̃ ꝯ
tigunt eis vt flegmõ et albedo:⁊ cetere ĩfirmitates qui cu
rãtur ferro.ſit hoc in augmẽtatõe lune ⁊ eius nũeri ſm qd̃
dixi tibi añ hoc capitulũ:et ſit lũa mũda a marte ĩ curatõe
oculi ꝓprie: ꝙ ſi aſpexerit abſtineas i hoc.ſi v̓o ſaturn⁹ aſ
pexerit tũc ſi luna fuerit aucta lumĩe ⁊ nũero i iitio mẽſis
nõ ĩpedit:cũ ãt remot⁹ fuerit a preuẽtõe fac lunã aſpicere
martẽ ex trino aſpectu et ip̃a ſit iũcta fortũe :⁊ nõ des mar
ti fortitudĩez ĩ aliqua curatõe oculoruʒ:q2 ſapiẽtes ꝯuene
rũt ſuꝑ ĩpedimẽtũ martis i capite.⁊ dixerũt ẽt oẽ qd̃ curaẽ
cũ ferro aſpice ꝑtãtẽ ei⁹ ex corꝑe ⁊ nõ põas lunã nec aſcen
dẽs i hoc ſig° nec ꝯtigas aliq̃d cũ ferro cũ lũa fuerit i ſigno
coĩ:nec ĩ ſigno mobili. ¶ Elõ i radẽdo caput cũ medicamĩe.

Uʒ volueris radere caput cũ ãnora.i.cũ quodã me
dicamĩs gñe auferre capillos :aut cetera: ſit hoc cũ
lũa fuerit ĩ ſignis feminis:deficiẽs lumĩe. Qd̃ ſi neq
uerl h facere ñ põas eã i ſigis piloſis vt ẽ aries et leo ⁊ cete
ra ex ſignis beſtialib⁹:ſitqʒ domin⁹ aſcẽdẽtis d̃ſcẽdẽs a me
dio celi ad ãgulũ terre. ¶ Electio i emptõe ſeruorum.

Et cũ volueris emptõem ſuoꝝ facere caue ne iũga
tur lũa malis aũt ſit ſub terra malus.aut ſit i ſigno
mobili:q2 ſigificat ꝙ erit ſu⁹ ille ĩfidelis dño et nõ
erit i vno eẽ ſtabilis:aut erit fugitiu⁹ ſi fuerit lũa ſeꝑata a
malis:et iũgaẽ fortũis et ip̃a i libra erit hoc vtile ꝑter li
brã q̄ ẽ ad hoc vtilior. In ſignis ãt fixis erit patiens ac ſuſti
nẽs ⁊ honoratus a domio ſuo ꝑter ſcorpiõem q2 erit tũc
ſuſurro et accuſator:ac v̓bod̃bil̃: In leone erit cupid⁹:et ꝑꝑ
ĩgluuiẽ vẽtris accidet ei dolor ventris.et erit latro :et ſit
lũa i ſignis cõib⁹:q2 hoc erit laudabile ꝑter piſcẽ q2 cogita
bit i aĩo ſuo ꝓditionem et infidelitatẽ erga dominos ſuos

⁊ detrahet eis vbi non fuerit. Et time cõiunctionẽ lune cũ
mal̃:q2 cuʒ iuncta fuerit malis:ſignificat ꝙ ſu⁹ vendatur.
¶ Queſtio de danda ingenuitate:

Et cũ volueris ſuum ingenuũ:caue a ꝑñtia lune in
ſigno.iz.ſicut ẽ in lib.5.Dorothy. Et cũ volueris ige
nuũ liberũ reddere ſeruũ:ſit hoc:cũ lũa fuerit mun
da a vitys aucta lũine ⁊ nũero:⁊ iũcta fortunis : ſitq3 ipſa
fortuna oriẽtal̃ aucta:q2 ſi fuerit occñtal̃ aucta:iueniet bo
nũ. Sʒ accidẽt ei dolores:⁊ nõ ceſſabit deficere donec mo
riaẽ. In augmẽto vero luminis lũe erit ſaturn⁹ i corꝑe ⁊ in
augmẽto nũeri ſignificabit inuentionẽ ſubſtãtie:⁊ ſint ſol
⁊ ſignũ medy celi mũdi a malis:q2 ſi fuerit ĩpediti: iueniet
dñs aliqd̃ ĩpedimẽtũ ſm nãm ſigni:⁊ ſit hora liberatõis:cũ
lumiaria ſe aſpexerit ex trio vl̃ ſextili aſpcũ:vt ſit ꝯcordia
ac dilectio iter ſuũ ⁊ dñʒ:⁊ iueniet ab eo bonũ. Nã quart⁹
aſpect⁹ medi⁹ eſt:⁊ aſpect⁹ oppõnis ſignificat ꝙ ſuus ꝯten
det cũ dño ſuo.⁊ q̄ fecerit ſuũ ĩgenuũ cũ lũa fuerit ĩpedita
melior erit ei ſuit⁹ q̄3 ip̃a libtas:pone ḡ lunã ĩ ſignis fixis.
¶ Sig^m 7^m ſiue 7ª dom⁹ cũ ſuis electõib⁹:⁊ ꝑmo ĩ cõiugio.

Cum volueris electõez coniugy: caue ne ſit
lũa in.iz.⁊ caue ne ſit i ſignis q̄ nõ ſũt vtilia
ad hoc.q̄ ſũt aries:cãcer:libra:capcorn⁹:aq̃
rius:⁊ caue a ſignis i q̄bus fuerit mali ⁊ cau
da. Cũ volueris firmare mulierẽ:ſit hoc cũ
lũa fuerit iũcta fortũis ⁊ fuerit i ſigno mobi
li:cũctiſq3 illis meli⁹ ẽ ſig^m libre: ⁊ caue i fir
matõe ne ſit luna i ſigno fixo:ĩ cõiunctõe ãt.i.qñ ĩgreditur
q̄s ad vxorẽ vt vtaẽ cũ ea:caue ne ſit i ſigno mobili :neq3 in
cõi. Sed ſit hoc cũ lũa ⁊ aſcñs fuerit ĩ ſigno fixo:⁊ meliora
ceteris ſũt leo ⁊ taur⁹:ſcorpio v̓o ⁊ aquari⁹ mulieri ſunt vti
lia:⁊ medietas tauri melior ẽ ĩ initio ei⁹ q̄3 ĩ fine:medietas
v̓o geminoꝝ ꝑ^a d̃terior ẽ ⁊ finis ẽ bon⁹.aries quoq3 ⁊ cãcer
ſũt mali:leo v̓o laudabil̃:niſi ꝙ vnuſq̄ſq3 eoꝝ non ceſſabit
deſtruere ſubãʒ ſocy ſui:⁊ v̓go vtilis ẽ mulieri q̄ iã fuit nup
ta v̓gini aut nõ:libra quoq3 mala ẽ:initiũ ſcorpiõis vtile ẽ:⁊
finis ei⁹ malus:q2 ſignificat ꝙ ſocietas illoꝝ nõ ꝓlõgabiẽ.
Sagittari⁹ quoq3 mal⁹ ẽ.⁊ ſilr̃ initiũ capricorni: medietas
ei⁹ ac finis bon⁹ eſt.aquari⁹ quoq3 malus ẽ:⁊ piſcis ſilr̃ : nll̃a
q̄3 vtilitas ẽ i cõiugio:cũ venus aſpexerit malos:ſitq3 h ꝯiu
giũ cũ ven⁹ fuerit i domib⁹ fortunaꝝ ⁊ terminis eaꝝ iũcta
dño dom⁹ ſue. Si ãt fuerit malus dñs dom⁹ ſue ſit ſeꝑata
ab eo:et ſit iuppiter eleuat⁹ ſuꝑ eã:aut iũgaẽ ꝓpter ea ei ve
nus ex trino aſpcũ.ſitq3 luna ⁊ iuppiter ac ven⁹ aſpiciẽtes
ſe ĩuicẽ a trino vel ſextili aſpectu hiſqʒ melior ẽ aſpect⁹ tri
nus:⁊ maxie triplicitas aque:⁊ ſit lũa aucta lumĩe ⁊ nume
ro libera a malis.⁊ ſit ven⁹ ſꝑ in exltatõe ſua aut triplicita
te vl̃ gaudio ſuo:aut i cõiũctõe iouis vl̃ mercury:⁊ mercuri
us fortunat⁹ ac fortis. Silr̃ apta ſolẽ ſicut ꝑdixi tibi : q2 ex
ſole ⁊ aſcẽdẽte ſcitur eẽ viri:⁊ ex venere ⁊ lũa ⁊ ſigno 7° ſci
tur eẽ mulieris.caue ḡ ab aſpectu maloꝝ ad eos ex ꝯiũctio
ne vl̃ 4° aſpcũ aut ab oppõne.⁊ ſi fuerit mlĩer nupta:ſit lu
na in ſignis coibus ⁊ op⁹ ſm ꝙ ꝑdixi tibi: ⁊ ſit aſcñs hora
ꝯiugy ex ſignis q̄ ꝑdixi tibi:aut ſit luna i his:⁊ nõ ponas ali
quẽ maloꝝ i aſcẽdente:nec aſpiciat eũ ex inimicitate:ſitqʒ
aliqua fortunaꝝ i medio celi. Et dixit Dorothi⁹:q2 tũc tri
bueẽ eis fili⁹ in codẽ anno quo iunguñẽ.ꝙ ſi fuerit in gra.
medy celi fortuna:pregnabiẽ mulier in ꝑma cõiunctione.
¶ Electio in exitu ad bellum.

Scientia horaꝝ exitus ad bellũ:opʒ vt ponas aſcñs
aliquã domorũ ꝑl̃taꝝ altioꝝ quarũ fortior ẽ domus
martis cum fuerit in ſextili vel trino aſpectu aſcen
dentis.⁊ ſit dñs aſcẽdentis in aſcẽdẽte vel in.ii.⁊ caue a 4°
ſexto.ſeptimo ⁊ octauo:ac nono:⁊ non ſit combuſtus vl̃ ca
dens aut iungaẽ ꝑl̃te cadẽti q̄ nõ recipit eũ.⁊ fac dñm aſcẽ
dentis iũgi dño ſeptimi:aut pone eũ in aſcendẽte vel i ſcd̃o
cũ marte. Et ſi volueris vt iunganẽ fac eos cõiungi i ãglis

vt ſibi obuiēt:⁊ cadet iter eos bellū.et pone cōtra martez fortunā habētē i aſcēdēte ptē:vt ꝓhibeat eū ab aſcēdente. Et non eas ad bellū niſi ſit mars i aſpectu amicitie cū dño aſcēdētis:aut ſit ipſe dñs aſcēdētis ⁊ ſit fortis i bono loco ⁊ nō ipedit⁹neqꝫ cōbuſtus ⁊ ſit i ſignis directe aſcēſiōis:⁊ caue ne pōas eū niſi i haiz aſcēdētis vt ſit ei⁹ auxiliū erga eū quē mittis ad bellū·apta quoqꝫ lunā dū milites mittis ad bellū qꝛ liberabūť iuſſu dei:apta etiā ſecūdū:⁊ dñz ei⁹ad milites icipiētis:⁊ octauū ac dñm ei⁹ad milites inimici:⁊ nō ponas dñm octaui i ſeptimo nec i octauo ſed pōe dñm.8. i ſecūdo vel i vndecimo:⁊ pone ptē fortūe ⁊ dñm ei⁹ i aſcēdēte vel i ſecūdo ⁊ nō pōas eos i octauo ⁊ ſeptimo·⁊ nō ponas aſcēdēs ac dominū ei⁹ ipeditos cū iceperis hāc rē ſilr dignitatē duodecime lune qꝛ neceſſe ē i re belli aptare ſtellas belli.i.martē ac mercuriū lunā quoqꝫ ⁊ dñm ei⁹ dom⁹ aſpice ergo i aptatōe horū:⁊ nō negligas i hoc nec tradas eos obliuiōi.Et ſcito qꝛ cū vtroſqꝫ exercit⁹ ſapiēter ꝑduxeris ad bellū ſicut ꝑdixi adipiſceť victoriā ipe qui ex eis natus fuerit i nocte ⁊ i cui⁹natiuitate hūerit mars ptē:qꝛ mars ē dñs bellorū ⁊ illi cōmiſſa ſūt bella ⁊ fortaſſis pacificabūť vel dimittēt bellū.i.cū bon⁹fuerit loc⁹exit⁹ eoꝝ ad bellū.

¶ Electio i emēdo vel mutuo accipiēdo aut reſtituēdo inſtrumēta belli ⁊ i ōſtruēdo aliquē locū.vľ iſtrumētū aliqđ.

Et cū volueris emere arma ⁊ iſtrumēta belli ſit hoc cū mars fuerit i domo ſua aut i exaltatiōe vel triplicitate ſua i fine mēſis.qꝛ ſapiētes cauēt ne ſit luna in initio mēſis cū marte ⁊ i fine ei⁹ ē vtili⁹.⁊ ſi volueris diruere caſtra tua ſit iceptio cū fuerit mars i fortunat⁹ nō habēs fortitudinē.Et cū volueris aliqđ iſtrumētū belli deſtruere icipe hoc cū fuerit mercuri⁹ ipedit⁹ ⁊ abſqꝫ fortitudie.⁊ cū volueris deſtruere terrā icipe cū fuerit luna i fortūata nō habēs fortitudinē.Et cū volueris ōſtruere oppōnē belli ſit hoc cū mars fuerit ipedit⁹⁊ abſqꝫ fortitudine. Et cū volueris deſtruere locū idolorū ⁊ locū i quo orať ſit hoc cū ven⁹ fuerit ipedita ⁊ abſqꝫ fortitudine.

¶ Octauum ſignū ſiue octaua dom⁹ cū ſuis electiōibus.

Cum aliqs hō voluerit diſpōere vel aliqd ꝯmēdare nō icipiat hoc cū aſcēdēs ac ſignū lune fuerit mobilia qꝛ hoc ſigificat ꝙ ipſa cōmēnatio ānulleť:ꝯmēdeť autē cū lūa fuerit deficiēs nūero ⁊ aucta lūine ⁊ ñ iungať luna ſtelle ſb radys qꝛ hoc ſigificat celeritatē mortis ⁊ eo callidi⁹ cū fuerit luna cuꝫ marte vel i ei⁹ quarto vľ i ei⁹ oppoito aut fuerit mars i aſcēdēte:aut aſpicias euꝫ ex inimicitate qꝛ hoc ſignificat ꝙ ipa ꝯmēdatio non anulleť ⁊ morieť i firm⁹ ex eadē i firmitate:⁊ nō ꝑficieť ipa ꝯmēdatio poſt mortē ei⁹:⁊ cū fuerit ſaturn⁹ cū luna ſilr i aſcēdēte:vita ipi⁹ viri ꝓlōgabiť ⁊ ꝑficieť ipa ꝯmēdatio p⁹ eū ⁊ ñ anullabiť i vita ei⁹neqꝫ p⁹ mortē ipi⁹.⁊ ſi fuerit iupr ⁊ ve⁹ ſilī mō a lūa et aſcēdēte dñs illi⁹ ꝯmēdatōis finiet vitā ſuā et ſeqť ꝯmendatio.

¶ Nonū ſignū ſiue nona dom⁹ cū ſuis electionibus et primo in peregrinationibus.

Non dimittas dirigere pegriatiōes ſup natiuitatē eorū ſup aſcēſiōes.ſ.ois natitatis. ⁊ ei⁹āguloꝝ et ſit luna i aſcēdēte ei⁹ vľ i medio celi illi⁹. Et apta dñm rei quē petis ⁊ apta dominū āni.ſ.ſigni ꝑfectōis ⁊ dñz aſcēdētis radicis atqꝫ āni.ſ.reuoluti ꝙ ſi ignoraueris qđ dixi aſpice ſibi ei q venerit tibi a domio rei q̄ petitur vbi ſit loc⁹ei⁹ a dño aſcēdētis:poſt hoc indica ei horā ei⁹ natitati vel iterrogatōi ꝯſimilē.hoc ē ñ ponas aſcēdēs interrogationis et dominū ei⁹cadētē ab aſcēdēte ei⁹ receſſionis:Sitqꝫ aſcēdēs receſſiōis.io.aſcēdēs iterrogatōis vľ natitatis ſi petieris regnum:⁊ ſi petieris negōnem.ii.ab aſcēdēte iterrogatōis.ſilr i oī re quā queſieris pōe ipꝫ ſignū ei aſcēdēs:ſitqꝫ lūa i āgulis ⁊ i ſuccedētib⁹angulоꝝ et ſi fuerit libera a malis ſit aſpiciēs ad aſcēdēs:ſi vero ipedita fuerit fac eā cadere ab aſcēdēte et ſit domin⁹ aſcēdētis et dñs dom⁹lune i āgulis. et lūa aſpiciat dominū dom⁹ſue. Et caue ne ponas lunā cū malis aut i aſpectu maloꝝ ex quarto aſpectu vel oppōne qꝛ aſpectus maloꝝ ad aſcēdēs leuior ē aſpectu eoꝝ ad lunaꝫ in pegriatōe ꝑme qꝛ cōiūctiōes cū marte i initio mēſis ſignificāt latronē vľ ignē:⁊ caue ne ponas lunā i q̄rto ſp:ſed pōe eā in q̄nto:qꝛ ſi fuerit i hoc loco fortunata:erit min⁹ad laborē illi⁹peregrinatiōis:⁊ magnū ꝑficuū reb⁹ eius ⁊ plus ad ꝑfectū illi⁹:min⁹ quoqꝫ ad ſolutionē corpis illi⁹:⁊ leui⁹ad ei⁹iter:⁊ plus ad ſaluationē ei⁹: qđ cū ipo fuerit atqꝫ ꝑfectū:horribiľ ē pñtia ēt lūe i aſcēte in itroitu atqꝫ exitu:qꝛ timeť pegrināti i firmitās i ſuo itinere:vľ grauis labor i corpe. Si āt fuerit ad regē:pōne lunam iunctā ſoli vľ dño medy celi ex trino vľ ſextili aſpectu:⁊ ſit ſol i bono loco i aſcendēte vel in.ii.vel in.io.qꝛ ſi fuerit ita: inueniet ex eo bonū.⁊ ſi fuerit i 9° aut i tertio ⁊ q̄nto:ſignificat laborē ⁊ modicū ꝑfectū.Silr angulus occñtal ⁊ q̄rt⁹ ſignificat paucitatē boni cū labore ⁊ tarditatē.⁊ ſi petieris nobiles ⁊ iudices vľ ſectaꝝ auctores.i.epos et ceteros tales:ſit ꝯiunctio lune cū ioue ex angulis:aut i loco bono ab aſcēdente.Si vo fuerit exit⁹tuus ad actores ꝑlioꝝ:ſit coniūctio lune cū marte ex trino vľ ſextili aſpcū. ⁊ caue ab ei⁹ ꝯiūctōe ⁊ ab angulis:⁊ ſit i haiz i ſequētib⁹ anguloꝝ. Et ſi fuerit exit⁹ tuus ad eos q ſūt ꝑfecte etatis vľ ad ignobiles: ſit ei⁹cōiunctio cū ſaturnō ex amicitia:⁊ ſit ſaturn⁹in ſuccedentib⁹anguloꝝ.Si vo fuerit exit⁹tuus ad mulieres iūge lunā veneri ⁊ ſit i ſigno maſculino:⁊ ſi potueris vt ſit i locis q̄ ꝑdixi tibi ad ꝑticipationē fac.Et ſi fuerit exitus tuus ad ſcriptores ⁊ mercatores ac ſapiētes:ſit cōiunctio cū mercurio.⁊ caue ne ſit mercuri⁹ tūc ſub radys aut retrograd⁹aut aſpiciāt eū mali:qꝛ quotiēs fuerit ſtella cui iungiť luna:vel pľta q fuerit in oppoſito aſcēdentis:aut dñs ſeptimi tard⁹ vel retrograd⁹ vľ ipedit⁹:ſignificat iuolutionē aut duriciā in ipſis modis.Si āt fuerit peregrinatio i aqua:ſit luna i ſignis aque a malis libera ⁊ aſcēdēs exitus ⁊ nō ſit cū ſaturno.⁊ caue i peregrinatōe aq̄ a cōiunctōe lune cū ſaturno ex angulo.⁊ caue a ſaturno ne ſit i ſigno aque:⁊ ne ſit fixus in aſcendēte exitus aut cū luna:qđ ſi nō pōt fieri q̄n ita ſit luna iūcta fortūe vel i aſpectu ei⁹ex trino vľ ſextili aſpectu: aut ex angulo:vt auferat malignitatē ſaturni ex naufragio aut ipedimēto vľ tēpeſtate graui:in egtatōe ēt maris nō ponas lūinaria ipedita.qꝛ ſi fuerit apta ⁊ ſalua a malis ⁊ ſi non fuerit fortunata a fortunis:ſignificat ſalutē ⁊ ꝓſperitatem. Si vo ipedita fuerit:erit ipe vir mortu⁹ vel perdit⁹ i pegrinatōe ſua:⁊ nō egtes mare cum luna fuerit interlunio ſaturni:qꝛ hoc horribile eſt.Si āt egtaueris mare ꝑꝑ negociationē apta mercuriū ⁊ lunā ꝑꝑe ⁊ ſit aſpiciēs iouē ex cancro vľ piſce.Nā ſcorpio horribiľ ē i egtatōe maris ꝑꝑ locū martis ⁊ e⁹ imicitiā erga egtātes mare.Et time termios maloꝝ i egtatōe mari:qꝛ i egtatōe littoris mi⁹ipedimēti ē q̄ꝫ i egtatōe maris.Et ſi fuerit pegriatio i terra:ſit lūa non in ſignis aquaticis mūda a malis.Et caue ab aſpectu martis in peregrinatōe littoris:ſicūt amonui te cauere a ſaturno i egtatōe maris.⁊ caue ne ſit peregrinatio q̄licunqꝫ mō fuerit luna in ſcorpiōe.Et ſcito qꝛ ſaniora ſūt ſigna terrea ei q voluerit egtare i terra:⁊ aquatica ei q voluerit egtare mare.⁊ ſaturn⁹maioris ipedimēti eſt i mari.⁊ eo forti⁹ſi non aſpexerit iouem.⁊ caue a peregrinatōe in terra ⁊ mari:cū luna fuerit i vltima parte ſigni libre.Scito hoc totum.

¶ Electio ꝑ ingreſſu itinerantis regionē vel ciuitatem.

Aptatio regiōis ad igreſſū pegrinātis:⁊ ſcito ꝙ oꝫ te cū volueris aptare regiōeꝫ ad quā igrederis:vt aptes z^m ab aſcñte dū igrederis q̄lecūqꝫ regionē vľ citatē volueris.⁊ cū hoc feceris iā aptaſti regionē. Et debes aptare aſcñs:⁊ dñm ei⁹⁊lunā:ac dñz ſcdi ſi potueris.Pone ḡ eū fortunā:⁊ ſit ſuper terrā i 9° aut i.io.vel.ii.⁊ nūqꝫ ponas cū

ſub terra i 4°.ſ.aut.5.vel.6.qꝛ hoc horribile ē i peregriatōe ꝛi ope qđ petis i ipa regiōe.ꝛ ſit ſup terrā ſiue fortuna fuerit ſeu malus:ꝛ ſtudet vt ſit dn̄s lūe cū dn̄o ſcđi ſup terraz ꝛ non ponas ſub terra:qꝛ hoc nō eſt laudabile niſi ſit illud qđ petis in ipſa regiōe.res quā vis occltare vt nō appareat donec pficiaṫ.Et ſit luna tūc a ſole ifra.iz.et.i5.gradus. et caue ad hoc vt ſit luna donec egrediaṫ ð ſub radys vſqꝫ ad tres grad⁹ fortūata:hoc eni meli⁹ ꝛ laudabili⁹ ē oī q:o indiges i occltatōe.Et ſi petieris regᵐ i ipa regiōe apta meᵐ celi et dominū ei⁹ cū ſecūdo ab aſcēdēte: ꝛ lunam.Poſt h aſpice i pegriatōib⁹ ſꝫ ꝙ dixit dorothi⁹ i pegriatōe aq̄ locū lūe i ſigis ꝙ ſi fuerit in pria facie arietis:aſpexerit vel nō aſpexerit plāete:ſigificat facultatē ei⁹ rei:ꝛ ſi fuerit i tauro mius erit ei ipedimētū martis:Si āt aſpexerit ſaturn⁹ ipediet eū ꝛ naufragiū ei faciet:et i ſecūda facie gemiorū ſigificat tarditatē: poſt hoc ſalutē.i cācro aūt ſalutē ex oi ipedimēto.i leōe v̇o dic ipedimtū.ꝛ eo forti⁹ ſi aſpexerit malus. ꝛ i v̇gie dic pſpitatē ꝛ tarditatem:atqꝫ reuerſionē.ꝛ i libra cū trāſiēit.io.gradus nō pegriabis i terra nec i mari:ꝛ i ſcorpiōe dic triſticiā.et i ſagittario dic aliquā pficiaṫ iter reuertaṫ:Et i iitio capcorni aliquātulū boni.ꝛ i aq̄rio dic tarditatē et ſalutē.ꝛ i piſce dic ipedimētū ꝛ ōſtructōem:ꝛ ſi aſpexerit malus augebit detrimētū.Si vero fortūa aſpexeirt meliorabiṫ ipedimētū ꝛ cōfortabit bonū:ſcito hoc.

¶ Decimū ſignū ſiue domus decia cū ſuis electōibus ꝛ p̄mo i eūdo cuz rege ad regionē cui preeſt.

Uz voluerī pficiſci cū rege vl̓ pncipe ad regionē cui iaꝫ perit ſit h cū iuppr̄ fuerit i aſcēdēte vl̓ i.9. qꝛ hoc ſigificat ꝙ ille q vadit iueniet i itinere illo bonū ꝛ gaudiū.ꝛ videbit qđ ſibi placebit:ꝛ caue ne pōas iouē i.4.qꝛ hoc horribile ē ꝛ teſtificeṫ illi lūa ab aliq̊ angulorū ꝛ vēus.ꝛ caue ne ſit ſaturn⁹ ꝛ mars i aſcēdēte vel i aliquo āgulorū aut ven⁹ nō pōas lunā ſub radys:et caue ne ſit cū lūa vel cū malis qꝛ i hoc nihil bōiē.ſi eni pegriatus fuerit nō redibit:et ſi ifirmatus fuerit morieṫ:et ſi abſerit ad bellū iterficieṫ aut ſupabiṫ. ¶ Elō p ſublimatiōe ad regᵐ.

Ꞇ cū volueris ſublimari et moueri ad regnū ſit hoc cū aſcēſiōe leonis.et ſit ſol i tauro i medio celi et ſit lūa i aſcēdēte iūcta fortūis aut domino medy celi.

¶ Electio p ponēdo regem i ſede impery.

Ꞇ cū volueris itrodncere regē i ſedē impery ſui:ſit aſcēdēs ſignū fixū ꝛ quartū ſilr̄ ꝛ domin⁹ medy celi liber a malis ꝛ domin⁹ aſcēdētis i bono loco recept⁹ ꝛ dn̄s idecimi nō aſpiciat.ii.ex iimicitia ꝛ ſit lūa aſpiciēs dominū dom⁹ ſue ex amicitate.dn̄s quoqꝫ quarti ſigni aſpiciat fortunas.Si āt nequeris ſup qđ p̄dixi ſit lūa recepta ꝛ dn̄s q̄rti i loca forti aſpiciēs fortūas ꝙ ſi nequeris: fac eū cadere ab aſcēdēte ꝛ aſpectu ei⁹ ꝛ pone fortunas aſpiciētes ſignū quartū et medium celum. ¶ Eleccio p faciēdo prepoſitū ſuper redditus.

Ꞇ cū volueris eligere horā vt ſit p̄poſit⁹ ſup redditꝰ ſit luna iūcta ſaturno in initio mēſis ex amicitate ꝛ ſit in domo ſaturni ꝛ fortune aſpiciētes eū:qꝛ hoc ſigificat ſtabilitatē ꝛ ꝙ op⁹ ſit ſtabile:ſitqꝫ mediū celi ſigᵐ fixū vt ſit op⁹ vnū. ¶ Electio i firmādo principatum.

Ꞇ cū volueris firmare pricipatū vel ducatū ſit lūa i domib⁹ martis fortunata ꝛ ſit aſpiciēs martē ex dilectōe cū fortūis i fine mēſis iūcta eis.et eo digniō erit ipa ꝯfirmatio ducat⁹ q̄ ē ifra regnū cū fuerit lūa mūda ꝛ nō fuerit i domib⁹ malorū neqꝫ i cācro niſi ſit lūa mūda i hoc ad dominū belli ꝛ ſit hoc i domib⁹ martis:ꝛ melior ac vtilior illis ē ſcorpio ꝑpter fortitudinē martis et ei⁹ ſtabilitatē i eo. ¶ Electio pro inimicando regi.

Ꞇ ſi voluerī iimicari regi:fuerisqꝫ tu ipe q iimicaṫ ſit hoc cū fuerit lūa aucta lumie ſintqꝫ lūa et aſcendēs mūdi a malis;ꝛ dn̄s aſcēdētis i loco optio ab aſcēdēte i aliqua digitatū ſuaꝝ direct⁹ et ſalu⁹ a mal̓ ſiue fortūa fuerit ſiue malus.et ſit dn̄s.7.i loco malo ab aſcēdente nō aſpiciēs fortunā neqꝫ luminaria.

¶ Electō pro mitigādo regē iratum tibi.

J vero tibi irat⁹ fuerit vel iimicatus nō appeas ei niſi cū fuerit lūa ðficiēs lumie atqꝫ aſcēdēs et dn̄s ei⁹ ac lūa impedití:et ſit dn̄s ſeptimi fortūatus i bono loco ab āſcēdēte:vt ſit hoc fortius et ad res tuas.

¶ Signū vndecimū ſiue domus vndecia cū ſuis electōibus et primo i faciendo amicitiam.

Uz volueris amicitiaz facere cū aliq̊:ſit lūa munda ab angulis maloꝝ:ꝛ ſit dn̄s.ii.aſpiciēs aſcn̄s ex amicitia:ꝛ ponas lunā iūctā ſube pl̓e quē petieris vt venus ad mulieres:ꝛ mercurius ad ſcriptores ꝛ vniuerſos circulos ſm ꝙ veniet ex hoc.

¶ Electio in petendo ab aliquo viro aliquam rem.

Ꞇ cū volueris petere ab aliq̊ viro aliq̄ rez:. ſit dn̄s aſcn̄tis aſpiciēs aſcn̄s ex amicitate:ſitqꝫ aſcn̄s ſignū fixū aut cōe:ꝛ ſit dn̄s aſcn̄tis i eo vl̓ i ei⁹ triplicitate: aut 4° aſpcū.ꝛ caue ab oppōne:aut ne lūa ſit iūcta mal̓:aut nō aſpiciat dn̄m dom⁹ ſue.Si aūt nō aſpexerit lūa dn̄z domus ſue:nō pficieṫ ipa res.pete g̊ ſp res cū fuerit lūa aucta lūine ꝛ nūero:ꝛ dn̄s aſcn̄tis direct⁹:ꝛ luna iūcta fortunis.ſi aūt fuerit directa fortuna ꝛ luna iuncta fortunis augmētatis:quia augebitur.ꝛ cauene ſit mercurius in malo eē:quia ſi fuerit ipedit⁹ ꝛ ipe fuerit recept⁹:ſignificat iportunitatē vl̓ triſtitiā ꝛ duritiā ꝛ reuerſionē ſcđaz i petitōe.dimitte g̊ feditatē ꝛ pone lunā iūctā pl̓te ad quē ptinet res tua:vt ſol p rege:ꝛ mars p ducib⁹ ꝛ bellatorib⁹:ſilr̄ de reliquis dominis circulorum. ¶ Signum.iz.ſiue domus iz° cū ſuis electionibus:ꝛ primo in emendo beſtias.

Uz volueris emere beſtiā:ſit hoc cū lūa iūcta fuerit fortunis:ꝛ ipa fuerit directa oriental̓ aſcn̄s.ꝛ caue cōiūctionē maloꝝ:qꝛ tūc timeṫ ð beſtia.ꝛ ſi fuerit domita ꝛ iā egtata:eme illā cū fuerit aſcn̄s ſignū cōe:ꝛ lūa i ſig̊ fixo p̄ter aquariū ꝛ ſcorpionē: ꝛ ſit ille cui iūgiṫ direct⁹ aſcn̄s vt addat beſtia i p̄cio ꝛ corpore.qꝛ ſi fuerit retrogradus aſcn̄s:erit corpe beſtie diminutio:ſꝫ augebiṫ p̄ciū.ꝛ ſi fuerit direct⁹ deſcēdēs:erit aucta corpe ꝛ nō cōuenit ei p̄ciū.Si v̇o idomita fuerit beſtia:ſit aſcn̄s ſignuz cōe:ꝛ lūa i ſigno mobili iūcta fortn̄e.Poſt hoc fac ſicut predixi tibi i p̄mo caplo. ¶ Electio i exitu ad venationez.

Ꞇ ſi volueriu exire ad venatōez egredere ſub ſigno cōi:ꝛ ſit dn̄s.7.deficiēs ac deſcēdēs:ꝛ ſit i ſuccedēti h⁹ anglo ꝝ.qꝛ ſi fuerit cadēs:ſignificat ꝙ euadet venatio poſtq̄ adeptus fueris eā:ꝛ ſit lūa i vniuerſo exitu ad venatōez ſepata a marte fortūata i loco optimo ab aſcn̄te: ꝛ nō exeas ad venationē cū lūa fuerit i fine ſignoꝝ:nec vacua curſu neqꝫ i ſig̊ mobili:ꝛ caue ne nō aſpiciat eā dn̄s domus ſue.qꝛ ſi aſpexerit eā:ſignificabit ei volūtatē ꝛ facilitatē i eadē re:ꝛ pone mercuriū mūdū a mal̓ i venatōe maris. Si āt volueris venatōem mōtis:ſit lūa i ariete vl̓ eius triplicitate.Si v̇o fuerit venatio auiū:ſit lūa in gemis ꝛ ei⁹ triplicitate iūcta mercurio:vl̓ ſepata ab eodē mercurio:ꝛ ipe ſit deſcēdens:qꝛ hoc meli⁹ ē.Et ſi volueris venatōez maris ſit hoc ꝛ aſcn̄s ſignū cōe:ꝛ dn̄s ei⁹ in ſig̊ aq̄tico.ꝛ caue ne ſit aſcn̄s ſignū igneū.Sitqꝫ lūa aſpiciēs dn̄m dom⁹ ſue.ꝛ ſcito ꝙ ipedimētū lūe cū marte i venatōe maris deterius erit ꝛ paucioris pfect⁹.Caue igiṫ ab ipedimēto martis i venatōe maris. ꝛ caue ab impedimento ſaturni in venatione littoris.Et ſcito ꝙ venus ꝛ lūa cū fuerint boni eē ꝛ mars nō impedierit eas i venatōe maris:duplicabiṫ venatio dn̄o ſuo. ꝛ mltiplicabiṫ ꝛ lucrabiṫ dn̄s ei⁹ lucrū maximū:ꝛ pſperabiṫ venatio dn̄o ſuo.Sit g̊ lūa iūcta veneri:ꝛ mercuri⁹ ſit cū eis ēt:ſed ſi ipedit⁹ fuerit mercuri⁹ a ſaturno:nō pderit hoc.ꝛ cauene ſit mars in ſigno aq̄tico:ꝛ ne iūgaṫ ei lūa aut

ſeparetur venus a marte.

¶ Electio i fugiẽdo ⁊ qcqd volueris occulte faciẽdo.

Si āt volueris facere fugaʒ aut opari op' occltū rois q voluerit fugere vl' abſcõdi: ſit h cũ lũa fuerit iũcta fortũis ⁊ ſepata a malis: ⁊ ſit lũa iũcta ſaturno ſub radys ⁊ ſit iũcta fortũis tpe egreſſionis ſue ꝺ ſub radys: ⁊ lumiaria cũ orta fuerit ſup aliquã rẽ detegent eã ⁊ apparere eaʒ faciẽt. Caue ğ ab aſpectib⁹ eoꝝ in ſimili modo.

¶ Electio in querendo fugientem.

Et cũ queſieris fugientẽ ſit in hoc luna iũcta malis aut egrediaꝛ de ſub radys: ⁊ occurrat i ipſo egreſſu ſuo malo ex q̃rto aſpcũ vl' oppõne aut ↄiũctõe: ⁊ nõ ponas lunã nec planetam receptorẽ diſpõnis i quarto.

¶ Electio i ſcribẽdo eplaʒ: ⁊ ẽ ꝺ electõib⁹ q̃ ñ ſt i. iz. ſignis.

Cum volueris ſcribere ep̄lam: ſit hoc cũ lũa fuerit iũcta mercurio munda a malis: ⁊ ſit mercuri⁹ fortis ⁊ fortunat⁹ non retrograd⁹ nec impeditus: ſitq; ipe ⁊ luna mundi a malis.

¶ Expletus eſt libellus zabelis de electionibus.

¶ Incipit liber eiuſdẽ de ſignificatõe tpis ad iudicia.

Scito q terra excitat mot⁹. ſit igr̃ iitiũ mot⁹ q ſit i circlo vſq; i finẽ tpis tps i quo aptaꝛ hora vnicuiq; motui icipiẽti vſq; quo finiaꝛ cũ ↄplone ſibi ↄgrua vl' incõgrua. Et ſi h ſignũ bonũ vl' malũ: ⁊ vniuerſi mot⁹ ſũt hʒ q tibi narrabo ſi ꝺs voluerit. ¶ Scito q mutatio figuraꝝ: ⁊ ꝺſtructio vl' ↄuerſio motuũ i vniuerſo circulo: ſig' q ſtabiliꝛ i tpe ex bono vl' malo. Et cõuerſio vl' mutatio figuraꝝ ẽ mutatio plaꝝ ab oriẽte in occñtẽ: ⁊ ab occñte i oriẽtẽ: a ſeptẽtriõe quoq; i meridieʒ. ⁊ ecõuerſo: ⁊ ex eo i latitudie ac lõgitudie. Mot⁹ āt circli q̃ moueꝛ ab oriẽte i occidẽtẽ ẽ oi die ac nocte ſemel. i. vn⁹ circuit⁹. Expõ vo eoꝝ mot⁹ i lõgitudie ẽ: qꝛ vniuerſi plte exq ſepanꝛ a ſole ⁊ plõganꝛ ab eo p. 180. gradus: hoc ẽ qñ tranſeũt corp⁹ ſol' tm ſũt oriẽtales ex hoc vſq; ad expletionem 360. graduũ ſũt occñtales: ⁊ hic mot⁹ quẽ dixi ab oriẽte in occidẽtẽ: ẽ accñs nõ ſubalis. Et oriẽs pltaꝝ ẽt ex pte mot⁹ circli: ſignificat celeritatẽ: h ẽ vt ſit iter aſcñs ⁊. io^m. ⁊ iter. 7. ⁊. 4. ⁊ eorum occñs: vt ſit. ſ. pla inter 4^m ⁊ aicñs: ⁊ q h excedit: h ẽ q iter. io. ⁊ 7^m: ⁊ h loc⁹ in circlo ſignificat tarditatẽ ⁊ dilationẽ hʒ dcã antiqnoꝝ. Meſſaballach āt diuerſus ẽ ab eis. i. diſcordat ab eis i h: facit locũ altiorẽ ex circulo: qcqd icipit. ſ. eleuari ex circulo: ⁊ feſtinat aſcendere ⁊ apparere: ⁊ ẽ ex 4° retro ad io^m. ⁊ vocaꝛ hec ps altior apta a pñ° motõis circli i aſcẽdẽdo. p⁹ h qꝺ fuerit iter 4^m ad io^m retro ad ptẽ tardã ac deſcẽdẽtẽ ad iitiũ vocaꝛ ps pp iitiuʒ deſcẽſionis circuli ⁊ ei⁹ iclinatõis ⁊ tarditatis ei⁹ apparitionis. Et h ſnia veriorẽ ceteris ꝑm pbatõeʒ. porro pũct⁹ oriẽtis ẽ gradus aſcñs: ⁊ pũct⁹ occñtalis ẽ gradus ſeptimi: ⁊ punctus. io. ẽ celi mediũ. Quart⁹ vo pũct⁹ ẽ angulus terre. Motus latitudinis ẽ: vt ſit plta aſcñs i ſeptẽtriõe: ⁊ deſcẽdẽs in ſeptẽtrione: vl' aſcñs i meridie: ⁊ deſcñs in meridie. Mutatio quoq; figurarũ pltaꝝ eſt ↄiũctio plte cũ ſole vſq; ad horam ortus ſui: ⁊ ex hoc i ſtationẽ ſuã pmã ẽ tps. ⁊ a ſtatione ſua pma vſq; i finẽ retrogradatõis et iitiũ ſtatõis illi⁹ ſcõe. ⁊ initiũ directõis ẽ mutatio tpis: ⁊ ex directione ei⁹ vſq; ad cõiunctionẽ ſol' ẽ tps: ⁊ ex motu plte a circulo ſupiori retro ad ſolẽ in ei⁹ aduentũ ad gradus planetaꝝ ⁊ ſignoꝝ ẽ tps. et ex motu circuli ſupioris qui ẽ ab oriente in occñtẽ: et mutatio eoꝝ ad loca pltaꝝ p corp⁹ aut lumẽ: eſt tps. et ex directione gradus aſcẽdentis aut alic⁹ pltaꝝ vnicuiq; gradui ãnũ et menſem et diẽ vl' horã: añ vel retro vſq; ad aliqueʒ planetaꝝ ad eius radios et eorum: et ad gradus ſignoruʒ ac ad partes ẽ tps. et iã pdixit hoc Meſſaballach et Abuabal gharat. i. ↄſutor. dixerũt. n. dirige gradus i lõgitudie et latitudine añ et retro. vniuerſi igr̃ mot⁹ circli qb⁹ ſciũꝛ tpa ſiunt ex his motibus. ¶ Cognitio tẽpoꝝ pcipua.

Scito q ſigna planetaꝝ leuiũ: et ſigna põderõſorum erũt i tpib⁹ leuiũ dies et mẽſes: et ſigna pltaꝝ põderoſoꝝ erũt ãni: et vlr i ſignis fixis ſi fuerit ſignificator tpis ſigficabit ãnos. et cũ fuerit i coib⁹ ſignificabit mẽſes: i ſignis mobilib⁹ ſignificabit dies. Locus q̃q; velox ab aſcñte ſig' celeritatẽ tpis. i. ps ſupior. et loc⁹ tard⁹ ex circlo q ẽ ps ꝺſcñs: ſignificat tãditatẽ i tpe. aſcñs ẽt ⁊. io. ſignificat velocitatem in tempore. et ſeptimus ſignificat menſes: et ẽ tard⁹: ãgul⁹ vero terre ẽ tard⁹ et ſigficat ãnos ⁊ cũ fuerit plãeta ſignificator tẽpis i ſignis cõibus du plicat tempus.

¶ Capitulũ de inuẽtione ſignificatoris tpis.

Scito q te nõ oꝫ accipe tps ex vno quoq; plãeta quãuis ſit fortis niſi ſit ſigficator eiuſdẽ rei vel hẽat aliq; ptẽ i ſigficatõe rei pter lũinaria: qꝛ hñt nãliter ſigficare tpa: qꝺ nõ hñt ceteri: accipies. n. tps a dño aſcẽdẽtis: vel a dño rei vel a receptore diſpõnis eoꝝ vel a plta cui iũgiꝛ aliqs eorũ ſi ſe nõ aſpexerit: vel a lũinaribus vel a receptore diſpõnis eorũ vel a plta cui iũgiꝛ aliqs eoꝝ ſi ſe nõ aſpexerit vel a lũinarib⁹ vel a receptore diſpõnis lune ab eo q fuerit fortior ac dignior i iterrogatõe ⁊ qui plus vicit i ea hũc cõſtitue ſignificatorẽ tpis q ſi ↄſimilatio te ꝺcipit. i. ſi nequeris eligẽ ſigficatorẽ eo q ſint mlti ↄſiles i ſigficatõe põe ſp ſigficatorẽ aliqꝺ lũianriũ: ipʒ. ſ. qꝺ aſpexerit aſcñs ſi āt iuenerl ſigficatorẽ tpis h dignior ẽ q̃ luminaria. Si āt accepis a lũinarib⁹ accipe ab eo qꝺ aſpicit aſcẽdẽs. Et ſcito q vniuerſa tpa i iterrogatõib⁹ fiunt quiq; mõis: quoꝝ pm⁹ ẽ vt aſpicias grad⁹ q ſũt iter pulſatorẽ: ⁊ receptorẽ p luiũ: ſiue p corp⁹ põeſq; vnicuiq; gradui ãnũ aut mẽſẽ vel diẽ: ſeu horã ſecũdũ quãtitatẽ velocitatis ſoci: et e⁹ tarditatẽ. ſcꝺs mod⁹ ẽ vt aſpicias qñ pueiet delator ad eũ cui delatõ vẽit p corp⁹ p grad⁹ ⁊ p miñta. ſ. qñ puenerit plta leuis iad pltã põderoſũ p corp⁹. 3^s mod⁹ ẽ vt aſpicias quot grad⁹ lõgitudis fuerit iter eũ q iũgiꝛ ⁊ eũ cui iũgiꝛ ⁊ pones eos dies. 4⁹. modus eſt vt numeres ab aſcendente vſq; ad locum receptoris diſpõnis vel a loco receptoris diſpõnis vſq; ad aſcẽdẽs vnicuiq; mẽſi ſignũ. 5⁹ mod⁹ vt aſpicias quot ſint ãni ſignificatoris tẽporis miores eritq; tẽpus ſecũdũ quãtitatẽ ex mẽſib⁹ vel ãnis. hi ſũt quiq; modi. Et tẽpus ex lũa ẽ mẽſis aut duo mẽſes i nũero ⁊ re. ⁊ cũ pfuerit diſpoſitõi. 25. mẽſes et tẽp⁹ veneris et mercury i re ⁊ numero: res i venere. io. mẽſes ⁊. 8. ⁊ mercuri⁹ qnq; mẽſes vl'. 3. etiã mẽſes. cũ aũt pfuerit diſpõni i mercurio ſi fuerit ſuper eũ abſciſio ſigficabit. zo. mẽſes: ⁊ venere. 8. ãnos ⁊ i ſole ãnũ vnũ et. i9. mẽſes ⁊ i marte. io. ⁊. 8. mẽſes aut. i5. ãnoſ ⁊ iuppiter. iz. mẽſes aut. iz. ãnos: ⁊ ſaturn⁹. 30. mẽſes vel. 30. ãnos. ¶ Scia cognitõis eẽ tpis. 5. mõꝝ i celeritate ac tarditate. i. q eorũ ſit tardior vel velocior: tarditas et velocitas ẽ ꝑm q dico. ¶ Scito q plta plſãs aut receptor cũ vterq; fuerit i pte oriẽtali ab aſcẽdẽte oꝫ vt ſint plãete a ſemetipſis oriẽtales velociores curſu. põe ergo oẽʒ graduʒ q̃ iuenerl iter eos horã ex die: ⁊ ſi fuerit duo plte iter me^m ce^m vſq; ad 7^m ſignificãt mẽſes hʒ q̃titatẽ graduũ q fuerit iter eos ⁊ ſi fuerit vtriq; plte iter 7^m et 4^m et aſcñs ſignificat ãnos ⁊ mẽſes cũ ↄcordauerit duo plte a ſemetipſ' i ſiti ↄcordia eorũ ab aſcẽdẽte: ſi āt diuerſi fuerit ⁊ fuerit plãeta a ſe oriẽtal' velox ⁊ ab aſcẽdẽte occñtal' ⁊ tard⁹ ſigficat mediocritatẽ: ↄſtitue ergo tps ita: ſi fuerit tps graduũ q fuerit iter eos vnicuiq; gradui diẽ põe. q ſi trãſierit põe vnicuiq; gradui mẽſẽ: q dixi: ↄmiſce ergo tpa ꝑm q expoſui tibi ex pte aſcẽdẽtis et ex ſubſtãtia plãete ſecũdũ ſignũ i quo fuerit ⁊ figura plãete. p⁹ hoc pba mẽſurã i tarditate ⁊ velocitate ⁊ nõ errab ſi de⁹ voluerit. ¶ Et ſcito q h ipa ſũt radices: et fortaſſiꝛ erit tps ſingulare ſine his radicib⁹ eo q lũa cũ fuerit i loco rei q̃ſite aut aſpexerit locũ rei: cũq; lũa iũcta fuerit

dño aſcñtis:aut dño rei aſpexerit:qꝛ loc⁹ rei ſignificat eſſe ctū ipi⁹ rei i eadē die. Et ſi fuerit iterrogatio velox ꝛ ſigni/ficauerit dies:ꝛ fuerit dies tarditatis ꝯ gradus ptiū pl'taꝝ tūc nō ponas tps mēſeꝫ donec trāſeat orb lūe:qꝛ fortaſſis ſepabit ab vno duoꝝ pl'taꝝ:igredieť ꝗtiter dñꝫ aſcñtl ꝛ do minū rei:vel itrabit aſcñs aut locū rei:et erit eadē hora:et eadē die adeptio rei. Et fortaſſis hora a gradu ſignificato ris ad gra.aſcñtis ꝑ vno quoqꝫ gradu:aut fortaſſis erit tps ex itroitu ſol' gradū aſcñtis aut locū rei:aut locuꝫ dñi rei: moueb.turqꝫ res et veniet cū ſua pfectione ꝑ opus eius in tpib⁹ dū igredıť qrtas:ꝛ iō aſſimilauerūt eū aie. Poſt hoc aſpice tpa vniuerſaꝝ reꝝ i.12.ſignis.ſm ꝙ tibi narrabo ſi deus voluerit. ⁋ Capl'm de vita hois i aſcñte:

Cum iterrogatus fueris de vita hois ex dictis anti/quoꝝ:aſpice aſcendens hora iterrogatōis ꝛ dñm e⁹: ac dñm cōiūctōis ſeu pūctōis q̄ fuerit añ iterroga tionē.et accipe fortiorē hoꝝ ſignificatoꝝ reū q fuerit plus teſtionio:qꝛ ipe erit alimbutar q ē ſignificatoꝛ hore:hūc āt dirige queadmodū dirigis albyleg ad cōiunctionē maloꝝ ꝛ eoꝝ aſpectus dās vnicuiqꝫ gradui ꝑ aſcenſiōes ipi⁹ciui/tatis ānū. Si āt nō ꝓiecerit fortūe radios ſuos ad ipꝫ ter/minū:morieť iterrogās i eodē āno. fortioꝛ vō radioꝝ ꝛ ma gis iterficiēs ē ille q fuerit a 4° aſpcū vl' oppōne:qꝛ fortaſ/ſis iterficiet:cū fortūe ēt ꝓiecerit radios ſuos ad ipm ter/minū. Et ſi fuerit ipe alinbutar recept⁹:aut pfuerit hyleg: tūc ſi ipe q pēſt fuerit i āgulo oriētalis:dabit ānos ſuos ma iores.ꝛ ſi fuerit i ſuccedētib⁹āgloꝝ:dabit ānos medios. Si vō fuerit cadēs ab anguiis:ſignificabit ānos ſuos mioꝛes. Et dixit meſſaballacb:aſpice dñm aſcēdētis ꝛ lunā ſi fue/rit iūcti mal:aut vn⁹eoꝝ:aut fuerit i cōbuſtiōe: accipe oēs grad⁹q fuerit iter eū ꝛ malos vl' cōbuſtionē ꝛ ſm eos. Et ſi fuerit dñs aſcñtis i ſig̃ fixo:accipe vnicuiqꝫ gradui ānū.ꝛ ſi fuerit in ſigno communi vnicuiqꝫ gradui menſem.ſi vero fuerit in ſigno mobili:accipies vnicuiqꝫ gradui diē:ꝛ qđ ex erit a dño aſcñtis erit nūer⁹ vite:qđ vō exierit iter lunam ꝛ malos vl' ꝯbuſtionē:erit nūer⁹paſſionū. ⁋ Ca.dom⁹ſube.

Temp⁹ vō iterrogatōis đ ſuba:qñ.ſ.iueniet vel adipi ſceť eā:cū volueris ſcire:aſpice nūeꝝ graduū q ſūt in ter vtroſqꝫ ſignificatores. ꝛ ſcito qꝛ tps illi⁹ erit ſm nūeꝝ ipoꝝ graduū ex dieb⁹vl' mēſib⁹ ſeu ānis ſm velocita tē ꝗtitatis illi⁹vl' tarditatis. Aſpice quoqꝫ qñ igrediť dñs dom⁹ ſube domū ſuā vl' aſcñs:aut iūgeť fortunis ꝛ tc erit. Tps vō 3ᵐ ꝛ 4ᵐ ē ifra cetera capl'a. ⁋ Capi.dom⁹filioꝝ.

Cum iterrogat⁹fueris đ mliere pgnāte qñ pariet:aſ pice quot gradus ſūt iter dñm dom⁹ filioꝝ ꝛ anglꝫ ex ſignis ꝛ gradib⁹.ꝛ pone vnicuiqꝫ ſigno mēſem:ꝛ vnicuiqꝫ gradui diē:ꝛ eadē hora pariet ſi deus voluerit.

⁋ Capitulum domus infirmitatis.

In tpe āt ſanitatis ifirmi:nō facias cadere lunā i cur ſu ſuo donec aſpiciat locū ſuū. Et ſi fuit ipedita iens ad gradū maloꝝ:aut gradū dom⁹ mortis:dirige eā ad gra dū maloꝝ:tūc ſi lūa iungiť malis añqꝫ pueniat ad graduꝫ dom⁹mortis:timebiť mors ſup eū añqꝫ pueniat lūa ad do mū mortis. Qui ſi fuerit malus ſaturn⁹ ſꝫ gradus q fuerit iter eos:erūt mēſes:ꝛ iter eā ꝛ marteꝫ diē aut menſem ſm ꝗtitatē fortitudis ꝛ celeritatē loci ꝛ ei⁹tarditatem:ꝛ non negligas gradum combuſtionis.

⁋ Capi.ſigni.7.ad tpa ſeu horas belli ex dcis Theophili.

Cum volueris ſcire tps vel horā i q̄ dꝫ fieri bellum: aſpice horā q̄ iūgiť luna ſoli:ſi fuerit oppoſiti feſtina bit bellū. Si vō fuerit iter lunā ꝛ coniunctionē.20. gradus:tardabit bellū.ꝛ ſi fuerit lūa cū ꝗbuſdā pl'taꝝ i do mo ſua:erit bellū feſtinanter:ꝛ maxie ſi aſpexerit ſol. Et ſi fuerit dignitas duodecime lūe i aſcñte aut i.10.aut cū ſole ſimul cū domino dom⁹ ſue:aut cū planeta q iā oriť:ſignifi cabit ħ celeritatē belli. Et dixit ēt:cū volueris ſcire horam ꝑlij ꝛ quādo ꝑficieť aſpice lūiinaria:ſi ſe aſpexerit ex trino aſpectu ꝛ aſpexerit aſcēdēs efficieť bellū cito. ſi vō ſe aſpe xerit ex quarto aſpectu nō efficieť cito.ꝛ durabit preliū.ꝛ mutabiť a loco ſuo i locū ꝓpriū recipiētis ꝛ ſi ſe aſpexerit ex oppōne nō pficieť ꝑliū cito. ⁋ Et cū fuerit ps fortūe in medio celi:efficieť bellū i ipis quadrantib⁹. Et ſi fuerit ſol hora iterrogatōis i quarto aſpectu aſcēdētis aut aſpexerit ab oppōne que dixi tibi erit effect⁹belli i ipis oppōnib⁹ꝛ ex triplicitatib⁹ ꝛ i triplicitatib⁹:ꝛ hoc fit cū fuerit iuppiter:et luna aſpiciēs aſcñs eo mō quo aſpiciebat ſol hora iterroga tōis.ꝛ aſpice etiā ptē fidei:ꝛ plācitā q fuerit cū marte vel in ſuo.4.aſpectu ſi fuerit fortūati efficieť cito. ſi fuerit mali nō.figeť bellū ꝛ grauabiť ac ꝓlōgabiť. Si aūt idute fuerit fortūe dño ptis ñ faciēt moras qn vicať vn⁹exercitnū ſꝫ ꝙ videris de loco fortūe ex pte. Et dixit hermes. aſpice finē abſciſſiōis belli ꝛ rerū oium ad lūinaria et aſcēdēs ꝛ vltia graduū eorū ad fortūas ꝛ malos:tūc ſcies tpa rerū ꝛ abſciſi onē earū ex ānis ꝛ mēſib⁹ſiue dieb⁹:ꝛ dixit ēt aſpice ēt i tar ditate victorie ꝛ i ei⁹celeritate ad locū ſaturni ꝛ iouis. Si fuerit velocior curſu erit cito victoria ei i c⁹ climate ex eis fuerit mars ſiue oriētalis fuerit vel occidētalis. Si āt fue rit curſu tardus erit victoria tāda ꝛ ꝓlōgabiť eorū res.ꝛ nō facile abſcideť. Et ſi direct⁹fuerit ſignificator eorū p⁹ mar tē ex ſaturno et ioue erit percuſſus eius in terra que erit iter vtroſqꝫ. Qđ ſi fuerit i ſigno cōmuni erit bellū i terra to ta et erit mlt'otiēs:ꝛ ſi fuerit i ſig°fixo erit bellum modicū ꝛ leue:i ſigis vō iferiorib⁹ grauabiť ꝛ dēſtrueť res mūdi ꝛ ꝯ uertētur res ſicut fuerūt p⁹.ꝛ ħ ſētētia ē ex ſecretis dictoꝝ hermetis. ⁋ Dom⁹octaue ꝯmemoratio iā pceſſit i ca.vite.

⁋ Capitulū ſigni noni i pegrinatōib⁹ex dictis antiquoꝝ.

Cum volueris ſcire horā reuerſiōis pegrinātis ad ꝓ piquos ꝛ ad domū ſuā aſpice i iitio pegriatōis dñꝫ aſcendentis ꝛ lunam: ſi videris malos in quarto aſ pectu vel oppoſitione eorum pꝛolongabitur ei⁹pegriatio ꝛ tardabiť ei⁹reuerſio.etſi iūcti fuerit fortūis ſigificat cele ritatē reuerſiōis:ſi iūcti fuerit fortūis poſt malos:inueniet malū i pegriatōe ſua. Poſt hoc euadet ꝛ reuerteť ad ꝓpi quos ſuos:ꝛ ipe cū fortunis ꝛ malis ſētiť ꝑ eū reuerſio ꝛ mo ra. Et ſi iueneris lunā i iitio pegriatōis i aſcēdēte mora ei⁹ i eadē pegriatōe ꝓlōgabiť:ꝛ maxie ſi fuerit lūa i domo ſat ni:aut i ei⁹termio:et cū iueneris ſolē i initio pegriatōis nō ipeditū tūc quādo venerit ad ſuū quātū aſpectū aut ſuā op pōne vel redierit ad locū ſuū i quo fuit ſigificat ei q pegria tur reuerſionē:ꝛ ſi nō fuerit i pedit⁹i eodē ſigno hoc ē quā do dirigis ſolē i loco ſuo i radice ꝛ i trio aſpectu loci ei⁹vel quarto. Et ſi fuerit ſol ipedit⁹i radice erit ei⁹ mora ſecūdū exitū ei⁹ mali ꝛ aduētū alicui⁹ fortūarū ad locū eiuſdē ma li. Sil'r ſcito fortitudinē eoꝝ preeē inimicis:ꝛ dic ſecūdū hoc i ei⁹circulo ex ānis et mēſib⁹:qꝛ ſaturn⁹cū fuerit dñs aſ cēdētis:aut idē ſaturn⁹fuerit i domo pegriatiōis ꝓlōgabiť pegriatio ſecūdū quātitatē orb ſaturni. Sil'r ſi iueneris ſa turnū ꝛ iouē i angulo ꝛ fuerit retrogradi ꝓlōgabiť mora. ceteri vero planete i motu ſuo leuiores ſūt his plāetis.

⁋ De reuerſiōe pegrinātis. Dixit meſſaballacb.

In horā aduēt⁹pegrinātio aſpice lunā ꝛ dñꝫ hore qs eorū ſit fortior ꝛ ſi fuerit fortior eorū iter.10. ꝛ qrtū accipe qđ fuerit iter eū ꝛ aſcēdēs: Si aūt fuerit dñs hore mal⁹qđ exierit i gradib⁹ erūt hore. ꝛ ſi fuerit luna for tior accipe de eo qđ exierit tertiādecimā eius ꝛ qđ exierit erūt dies. ⁋ Et ſi ab ill' nō accepis ſigificatiōem:ꝛ fuerit dñs aſcēdētis i oppoſito e⁹qđ dixi.Fueritqꝫ lūa domia hore accipe qđ fuerit iter eā ꝛ aſcēdēs ꝛ qđ exierit erūt dies ꝛ tūc veniet. Jt ē ſi fuerit dom⁹ aſcēdētis i medio celi aut reuer tēs ad aſcēdēs ꝛ ſi fuerit lūa plis teſtimony ꝛ fuerit fortis fueritqꝫ dominus aſcēdētis nō aſpiciens aſcendēs nec dñm domus ſue:erit eius reuerſio ſecundū hoc: Et ſi fuerit dñs

domꝰ lūe i loco malo:ꝛ lūa i loco bono ab aſcēdēte:ꝛ nō al
pexerit dominū domus ſue:ſecūdū ꝙ fuerit ‘nter eā:ꝛ do
mū ſuā ex gradibꝰ erit tēpꝰ reuerſiōis ſi ds voluerit.

Caplm de epl'a ꝛ rumoribꝰ.

Cum iterrogatꝰ fueris de epl'a vl' de rumoribꝰ qn̄ ve
niet: aſpice mercuriuꝫ ſi fuerit i aſcn̄te aut i izmo vo
lēs itrare ad aſcn̄s aut fuerit luna iūcta dn̄o aſcn̄dē
tis vl' fuerit dn̄s aſcn̄dētis iūctꝰ dn̄o domꝰ lune vl' dn̄s do
mꝰ lūe iūctꝰ fuerit ei: aut fuerit mercuriꝰ domius aſcēden
tis vēiet epiſtola:ꝛ ſi nō fuerit i aſcēdēte hora itroitꝰ eiꝰ i aſ
cēdēs vēiet. Et ſi lūa iūgit̄ mercurio hora cōiūctōis eoꝝ vl'
hora aduētꝰ lūe ad aſcēdēs vēiet epl'a:ꝛ ſi fuerit lūa dferēs
a mercurio i gradū aſcēdētis ꝛ dominū aſcēdētis erit tēpꝰ
cū puenerit dlator ad eū cui defert. Et ſi iterrogatꝰ fueris
de epiſtola quādo fuerit ſcripta: Aſpice gradꝰ q ſt iter lunā
ꝛ plāetā: a q̊ ſepat̄:ꝛ dic ꝙ ſecūdū nūerū iporū graduū ſcri
pta ſit eadē epl'a. ſil'r aſpice gradꝰ quos ineneris inter lunā
ꝛ plāetā cui iūgit̄ ꝛ ꝓꝫ eos erit tēpus aduentus epl'e.

Capitulū ſigni decimi in rege ex dictis meſſaballach:

Aſpice horā receſſiōis regis illiꝰ cꝰ nouiſti itroitū vl'
tēpus quo recepit regnū teſtamētū: aut eiꝰ iterroga
tōem. et ex his ſcies quātitatē more illiꝰ i ope. ꝛ quid
elucidatū ei fuerit i eo. Et ex hora ꝯfirmatōis eius electio
nis ſcit̄ eꝰ honor ꝛ victoria. Quotiēſcūqꝫ āt cōbuſtꝰ fuerit
ipe plāeta q ſigificauit regnū i aliquo āgulorū aſcēdētis: re
mouebit̄ ipe rex: Et ſi nō fuerit i aſcendēte pl'ta. aſpice do
mū regiā ſi ineneris ibidē plāetā hn̄tē i ea teſtimoniū tūc
quādo retrogradꝰ fuerit ibidē malꝰ aut domius deſcēſiōis
domi domꝰ regie: ꝛ aſpexerit tūc plāetā a quo hūiſti ſigifi
cationē remoueb it̄ rex. Si vero nō iueneris i aliquo hoꝝ
locorū plāetam aſpice cui iungitur ſol. Si iunctꝰ fuerit ſa
turno ꝛ marti tūc cū puenerit ad gradū illiꝰ cui iūgit̄ i āgu
lo remouebitur rex. et ſi iūctꝰ fuerit ioui erit receſſio eius
cū puenerit ſaturnꝰ ad locū ſolis aut ad oppōnē eiꝰ, vel ad
quartū aſpectū eiꝰ. aut fuerit retrogradus i eodē loco. Sil'r
ſi iūcta fuerit ei vēus: et ſi fuerit ſol remotꝰ ſicut dixi ꝛ fu
erit i. ii. vel. 9. habēs teſtimoniū: tūc ſi retrogradꝰ fuerit ſa
turnꝰ vel mars i eodē loco aut i eiꝰ oppōne remouebitur
rex. Et fac p noctē i lūa ſicut feciſti p diē i ſole: non aūt aſ
picias tpi ex tēporibꝰ plāetarum: ſed aſpice vtrū iūgatur
lūa ſoli aut ſi ſūcta fuerit ei vl' fuerit ſepata ab eo vtpote ſi
iūgeretur malo erit tp̄s eiꝰ rei a ſole ſicut pdixi tibi i tēpe
eꝰ: et ſi nō fuerit ſepata a ſole nec ei iūcta fuerit: aſpice i hoc
ꝙ dixi tibi: qꝛ nō explebit eꝰ regnū ānū: opare g i eo. et ſcito
ꝙ dn̄s aſcēdentis et dn̄s. io. cū cōbuſti fuerit i āgulis ſigifi
cat ꝙ remotio iā aderit: et ſi fuerit dominus exaltatiōis ſol'
impeditus nō pficietur eius annus. Aſpice ergo in hora
eius āte ānū i combuſtiōe domi aſcēdētis ꝛ domi. io. ꝛ ad
nētꝰ malorū i locis ſuis: ꝛ ſi nō fuerit lūa dn̄a exaltatōis. aſ
pice cōiūttionē eꝰ cū plāetis qꝛ ſi ꝯiūcta fuerit mercurio: ꝛ
fuerit i ſigno fixo aut cōi ſigificabit. zo. mēſes ꝛ ſi fuerit ſi
gnum mobile decem menſes: aſpice ergo planetam cui iū
gitur qui ſi fuerit impeditus a malis vel a combuſtione
aſpice q̊t gradꝰ, fuerit iter eū et fortitudinē mali vl' ꝯbuſti
onis et q̊t fuerit ipm erit tp̄s Si āt nō fuerit lūa recepta ꝛ
dominus exaltatōis eiꝰ fuerit receptꝰ pficietur ei ānꝰ aſpi
ce tūc ānū ſecūdū ꝛ reuolue ſup eū annos ꝛ ſcito ꝙ dn̄s lo
ci eiꝰ ſi fuerit liber a mal' ipe q igredit̄ remāebit i regno ſuo
plꝰ āno. Si vo fuerit lūa recepta aſpice applicatōem mali
ad gradū plāete q recipit lunā vel ānos dn̄i aſcēdētes mio
res et cōmiſce iter eos etiā reuolutionē āni ꝛ eꝰ applicatio
nē: Et ſi fuerit aſcēdēs igrediētis: aut eiꝰ i iitiū ex domibꝰ
plāetarū altiorū. ꝙ ſi retrogradatꝰ malꝰ i medio celi: vel
i eodē medij celi dn̄s aut ꝯbuſtꝰ fuerit dn̄s aſcēdētis i āgul'
ſigificat dſtructiōeꝫ regni ꝛ ſi rtrogradꝰ fuerit malꝰ i aſcēdē
te vel ꝯbuſtꝰ dn̄s aſcēdētis i. io. pibit i regno ſuo ꝛ ſi fuerit re
trogradꝰ i ſcdo ſigificat deſtructionē ſubē. ꝛ i. io. ſigificat d
ſtructionē opis. ꝛ i. ii. dſtructionē redditꝰ ꝛ i aſcēdēte dſtru
ctionē militū. Aſpice quoqꝫ plāetas q pſūt ſi fuerit i angu
lis et habuerit fortitudinē dāt ꝓꝫ nūeꝝ ānorū ſuorū mioꝝ
mēſes vel ānos cūqꝫ fuerit ſat̄nꝰ i aſcēdēte vel. io. ꝛ hūerit
teſtimōiū i eis ꝛ ipe p teſtimōiū pl'taꝝ fuit receptꝰ ſigifica
bit 3o. ānos ꝛ cū perfecti fuerit reuolue ānū. Si āt dn̄s aſcē
dentis cōbuſtus fuerit: aut ſignificator i angulis: deſtruet̄
res. Sꝫ ſi cōfortatꝰ fuerit ſaturnus ꝛ auxiliatꝰ fuerit ei dn̄s
anni: nō ceſſabit eē fixus: donec deſtruet̄ reuelatio ꝛ remo
neat̄ teſtimoniū ꝛ eiꝰ fortitudo. ꝙ ſi nō fuerit ſaturno tale
teſtimoniū: reuolue ei i. 3o. mēſibus qꝛ tp̄s ē debile. poſt h̄
aſpice dſtructionē āni ex ipedimēto ꝛ ꝯbuſtiōe. ꝙ ſi fuerit
ille q pꝰerit diſpōni: retrogradus i fine alicꝰ anguli: deſtrue
tur ipa res repēte ꝛ iproniſo. ꝛ ſi fuerit iuppi̅r i aſcn̄te vel in
. io. ꝛ hūerit teſtimoniū: ſignificabit. iz. ānos. ſi fuerit mars
i aſcn̄te: ꝛ lūa i. 4. vel oppōne: vel ecōuerſo niſi fortūe aſpi
ciant: ſignificat ipedimētū mortale. Et ſi fuerit venꝰ i aſcē
dente vel. io. hūeritqꝫ teſtimoniū: notabis p eā. io. menſes.
Et cū cōbuſta fuerit i angulo: recedet regnū eiꝰ. ſi vo fuerit
recepta ꝛ a malis libera: ſignificat. 8 ānos: ꝛ reuolue ānos.
Sꝫ ſi obuiauerit i reuolutōe anni. 8. malo. ꝛ fuerit retro
gradus malus i loco eius: ſignificabit deſtructionē regni ꝛ
eius debilitatē ꝛ itroitꝰ ipedimēti ſup eū. ꝛ ſi fuerit mercu
rius i aſcn̄te vel i. io. ꝛ hūerit ibidē teſtioniū ꝛ fuerit fortis
ac receptus: ſignificat. zo. mēſes: ꝛ reuolues annū. ſi āt fue
rit debilis ꝛ nō hūerit teſtimoniū: nūera ei. 5. mēſes: iteꝫ ſi
ꝯbuſtus fuerit i angulo: ꝛ occurret i angulo dn̄o. io. malus
aut. lumē mali recedet. Et ſi fuerit mars i aſcēderte vel in
. io. aſpice vtrū eueniat ei cōbuſtio ifra. xx. mēſes: qꝛ ſi com
buſtus fuerit i āgulo: recedet ipe rex: ꝛ reuolue eiꝰ ānū. Et
ſi fuerit lūa dn̄a eꝰ ꝛ fuerit recepta: ꝛ a mal' libera: hūeritqꝫ
teſtimoniū: ſig'. z5. ānos: ꝛ ſi nō hūerit teſtimoniū. z5. men
ſes. Aut aſpice pl'tam cui ꝯmittet diſpōneꝫ: ſi cōbuſtus fue
rit i āgulo recedet. ſi vo nō fuerit cōbuſtus i āgulo: ꝛ fuerit
receptꝰ: ſignificabit eiuſdē pl'te ānos atqꝫ mēſes. Et aſpice
in hoc caplo: ſic̄ indicaui tibi i ſole qn̄ puenerit gradus eiꝰ
ad malos. ſi āt pfuerit ſol ꝛ recepit teſtioniū ſtelle: ſig' ānū
ſi fuerit ſol fortis ꝛ magni teſtionij: ſignificat. 19. ānos: ſi n̄
ipedierit eiꝰ diſpōnē i p̊ āno malus q ipediet dn̄ꝫ diſpōnis:
aut aſcn̄s vl' iom. ꝙ ſi fuerit ipeditꝰ: dabit. z9. mēſes. Et ſci
to ꝙ pl'ta cū ſignificauerit nūeꝝ alicꝰ diſpōnis poſtea ipedi
tꝰ fuerit an̄ h̄ in angulo: reuolue ei ipm ānū ſi fuerit ſaluꝰ a
cōbuſtiōe ꝛ ab ipedimēto: ſaluabit̄ res donec expleat̄ nūe
rus: ſꝫ itrabit ſup eā dānū ꝛ diminutio. Poſt h̄ fac i reuolu
tione ānoꝝ regis i piectōe radioꝝ queādmodū facis in na
tiuitatibꝰ ad vnūquēqꝫ. ſ. ānū ſigm. aſpicies q̊qꝫ a dn̄o ipius
ſigni: ꝛ q̄lis ſit locꝰ eiꝰ: ꝛ qd ſit eē ſuū: ꝛ qd ſit i ſignis ex for
tunis vl' mal': ꝛ vbi ſit locꝰ dn̄i ſigni ex ſignis: ꝛ q̄le ſit eē ſuū
ꝛ locꝰ eiꝰ: ꝛ ſi ſit receptꝰ aut nō: ꝛ ſi ſit ipeditꝰ aut nō. q̄le etiā
ſit eē ſuū cū dn̄o. io. erga aſcn̄s āni: ꝛ ſit reuolutio āni i tui p
eq̄les horas vt nō deſtruat̄ aſcn̄s reuolutōis. poſt h̄ aſpice
dn̄m aſcn̄tis ꝛ dn̄ꝫ. io. ſi ꝯiūcti fuerit: ſignificāt ſtabilitateꝫ
regis. ꝛ ſi fuerit lūa libera a malis ꝛ pulſauerit pl'te diſpōnē
ſuā i āgl'o: ſignificat ſtabilitatē eiꝰ. ſil'r i i die ſol ꝛ dn̄s aſcn̄
tis: ꝛ ſi cōbuſtus fuerit dn̄s. io. i reuolutōe: aut fuerit retro
gradus: aut fuerit malus i. io. ſignificat receſſiōeꝫ regis. Si
militer dn̄s aſcn̄tis: ꝛ cū fuerit dn̄s. io. reuolutōis orietal':
ſignificabit renouationē regni ꝛ ſtabilitatē eiꝰ. ſi vo fuerit
occn̄tal': ſignificabit eꝰ deſtructionē ꝛ eiꝰ finē. ꝛ cū iūctꝰ fuit
dn̄s. io. reuolutōis dn̄o q̄rti: ſignificabit receſſionē regis: ſi
vo dn̄s quarti iunctꝰ fuerit ei: ſignificabit ſtabilitatē regis:
ꝛ eo plus erit receſſio regis: cum fuerit ſol egreſſus ab an
gulis ꝛ lūa in 6° aut i. iz. ab aſcn̄te anni. ꝛ auxiliare i h̄ capi.
p applicacionē āni ad ſignū i quo fuit fortuna: vel malus ꝛ
cōmiſce lūinare tpis reuolutōis ꝛ pl'tam q fuit i. io. ꝛ domi
num aſcēdentis ꝛ dn̄m. io. ad inuicem: ꝛ quere teſtimoniū
eoꝝ ꝓm ꝙ expoſui tibi: ꝛ tunc inuenies tp̄s ꝛ non errabis
in depoſitione regis: ſi deus voluerit.

Expletꝰ ē libellus zabelis d ſignificatōe tpis ad indicia.

¶ Incipit liber meſſahallach dictus de receptiõe pl'taꝝ: ⁊ eſt de iterrogatioib' quẽ traſtulit Joannes hiſpaleñſis de arabico in latinum.

Inuenit gdã vir ex ſapiẽtib' librũ ex libris ſecretoꝝ aſtroꝝ de illis quoꝝ theſaurizauerant reges expoſuitq; eũ ⁊ patefecit ei' intentionẽ i oibus gb' indigent hoies i reb' ſuis de iterrogationibus. fuitq; ex eo g poſuit ⁊ patefecit i reb' iterrogationũ: vtruȝ ſit res an nõ: ⁊ qñ erit ſi fieri debet: ⁊ qñ apparebit ꝙ non ſit: ⁊ ſi fieri nõ debet ⁊ qd ꝓhibet eã ꝙ nõ fit ⁊ ꝑ quẽ fit ⁊ vñ fieri dȝ: ⁊ ſcia hui' rei ⁊ ei' expoſitio eſt i pl'tis. vij. ⁊ i domibus eoꝝ. xij. ⁊ in exaltationib' pl'taꝝ. vij. ⁊ in eoꝝ deſcẽſionibus ⁊ in cõiũctioibus eoꝝ: i ſeꝑationibus quoq; ⁊ i receptioibus eorum adinuicẽ: ⁊ i reditu receptionis ⁊ pulſatiõe eoꝝ diſpõnis abiuicem. Eritq; ad quẽ ꝑuenerit diſpõ ſignificatoꝛ iuſſu dei g ſi fuerit i eẽ effectus rei: ſignificabit eius effectũ ⁊ ſi fuerit i eſſe ꝓhibitiõis ſignificabit ei' ꝓhibitionẽ iuſſu dei.

¶ De receptõe ⁊ ꝯiũctõe pl'taꝝ

Scito ꝙ receptio fit de exaltatiõibus ⁊ domibus tm̃ in cã rerũ vtrũ ſint an non: hoc ẽ vt ſit aligs pl'ta ex vij. in exaltationibus alteri' pl'te: aut i domo eius: ⁊ ipe iungatur ei de aſpectibus notis: aut ſit vterq; in vno ſigno ⁊ aliquis eoꝝ. i. vnus ex. vij. ſit i exaltatione ſocij ſui ei iũctus: tunc iungitur ei per corpus ſuũ. Cuius rei exẽplũ ẽ. vt ſit ſaturnus i ariete i. zo. gra. ⁊ mars i. i5. gra. eiuſdẽ arietis: tũc mars iungit̃ ſaturno ꝑ corpus ſuũ ⁊ mars recipit ſaturnũ i domo ſua: ſȝ ſaturnus nõ recipit martẽ. hoc fit cum nõ fuerit i aſpectibus notis aligs pl'ta g ſit ꝓpioꝛ cõiũctiõi ſaturni gradu. ſ. ꝑ gradũ añ martẽ. Qꝛ ſi fuerit i aſpectibus notis aut i ariete pl'ta g ſit ꝓpioꝛ ꝯiũctõi ſaturni: erit ipe dignioꝛ cõiũctiõe ſaturni ꝙ̃ mars. nã ꝯiũctio vã ẽ gradu per gradũ tã de cõiũctõe ꝙ̃ de aſpectu: ⁊ aliđ exẽplar ẽ i ꝯiũctione ⁊ receptiõe: cũ fuerit ſaturnus i ariete. i. zo. gra. ⁊ mars i capricorno i. io. gra. ⁊ nullus pl'taꝝ ſit ꝓpioꝛ marte ꝯiũctõni ſaturni gradu. ſ. ꝑ gradũ. Cũq; iunctus fuerit mars ſaturno gradu ꝑ gradũ: tũc recipiũt ſe adiuicẽ ꝑ domos. recipit eni mars ſaturnũ: eo ꝙ ſit i domo ſua: ⁊ recipit ſaturn' martẽ qꝛ eſt i domo ſua. ſilr̃ ẽt exaltationes ſunt ſicut domus: ſȝ exaltatiões ſũt maioris auctoritatis i regno. ſ. ſi de rege agitur: fortioꝛ ẽ dñs exaltatõis ꝙ̃ dñs dom'. Cũ ergo fuerit ſol in ariete. i. io. gradu. ⁊ mars i capricorno in. io. gra. ſol tũc iũgitur marti ⁊ mars recipit ſolẽ: qꝛ eſt in domo ſua: ſed ſol nõ recipit martem: qꝛ non eſt in domo illius. Similiter ceteri planetaruȝ. vij. quiſq; eoꝝ iũctus fuerit ſocio ſuo de domo vel exaltatione ſua: de aſpectibus notis: aut in vno ſigno ꝑieceritq;. i. cõmiſerit ei ſuam diſpoſitionem ſi receperit euȝ ille cui cõmittitur ꝑficit rẽ ſuã iuſſu dei: ⁊ ſol in hoc aſpectu non recipit martẽ: qꝛ non eſt in domo neq; i exaltatiõe ſua: ⁊ ipe mars recipit ſolẽ qui eſt i domo ſua. Et ſi fuerit ſol in libra in primo gradu: ⁊ ſaturnus in ariete. in. z5. gradu: ⁊ nullus planeta fuerit in ariete neq; in vniuerſis aſpectibus ꝓpioꝛ ſole coniunctioni ſaturni: nec exierit ſaturnus de ariete donec iungatur ei ſol gradu per gradum: tũc cũ iunctus fuerit ſol ſaturno gradu per gradum: recipit ſol ſaturnuȝ: ⁊ ſaturnus recipit ſolem. vnuſquiſq; enim recipit ſuum ſociũ i h loco per exaltationes: ⁊ ſi fuerit i oppõne ⁊ q̃rto aſpectu ſignificat erroꝛeȝ: laboꝛem: ſollicitudinem: ⁊ contrarietatẽ ⁊ in trino aſpectu ⁊ ſextili cõiũctiõe leuitatem ⁊ ſubtilitatẽ. Cũq; iunctus fuerit ſol ſaturno ⁊ receperit ſolem ſaturnus ⁊ ipe receptus fuerit a ſole ex domibus. ſ. aut exaltationib' ſuis pacificabũtur ⁊ perficietur cauſa iuſſu dei. Similiter vniuerſi planete fortune cum fortunis augent bonuȝ ⁊ mali cum malis fiunt boni propter receptionem. i. faciunt bonum. et recedit eorum malum ⁊ impedimentum et fortune cum malis pacificantur et recedit eorum malum et ꝑficitur: niſi a quarto aſpectu: vl' ab oppoſitione qꝛ eſt i hoc gdã laboꝛ atq; error. ſi vero fuerit ſol in ariete: et ſaturnus in libra ſicut predixi tibi de coniunctione: erũt inimicitie et cõtrarietates et ignorantie et denegationes: et nõ recipit vn' eorum ſocium ſuum et vniuerſi planete faciunt ſilr̃. nã coniunctio fit ex aſpectibus notis ab oppõne. ſ. ex trino et quarto et ſextili aſpectu: et a coniunctione: et hoc fit in domib' notis: et quicgd fuerit inter duo ſigna ſeparatur a coniunctione: hoc eſt cum intrauerit planeta ſecundum ſignuȝ: añ ꝙ̃ iungatur ei planeta g vadit ad eum non iũgitur ei. Et ſcito ꝙ cõiũctio fit hoc mõ. quiſqs fuerit ex. vij. planetis ſ. leuis iungitur põderoſo ⁊ ponderoſus non iungitur leui: qꝛ leuis inſequitur ponderoſum: et ponderoſus non inſequitur leuem. nam et coniunctio fit a gradu per gradum cũ cõiungit̃. ſ. leuis ponderoſo a gradu per graduȝ tunc iungit̃ ei cõmittitq; ei diſpoſitionem ſuã: poſt hec ſeparat̃ ab eo et non deſinit aſpicere eũ ex quo iungit̃ ei donec ſepet̃ ab eo. Cõiũctio võ eſt aſpect': qꝛ ꝙ̃diu fuerit pl'ta iens ad pl'taȝ in lumine ſuo et nã ſua. erit aſpiciens eũ donec ꝓiciat ſup eum lumẽ ſuũ a gradu ꝑ gradũ: tũc erit cõiunctio vã: et ꝯmittit ei rem ſuã: poſt hec ſeparat̃ ab eo: et eſt finis aſpectus illius hoc mõ idicabit planeta qđ nondum ẽ: cum fuerit iens ad ꝯiunctõeȝ: ⁊ cũ ſeparat' fuerit ab ea: indicabit ꝙ trãſierit ⁊ ꝙ iã factũ eſt. indicabit. ſ. ſtella a ſtella a q̃ ſepat̃ qđ ꝑteritũ eſt: ⁊ indicat a ſtella cui iũgit̃ qđ futuꝝ eſt.

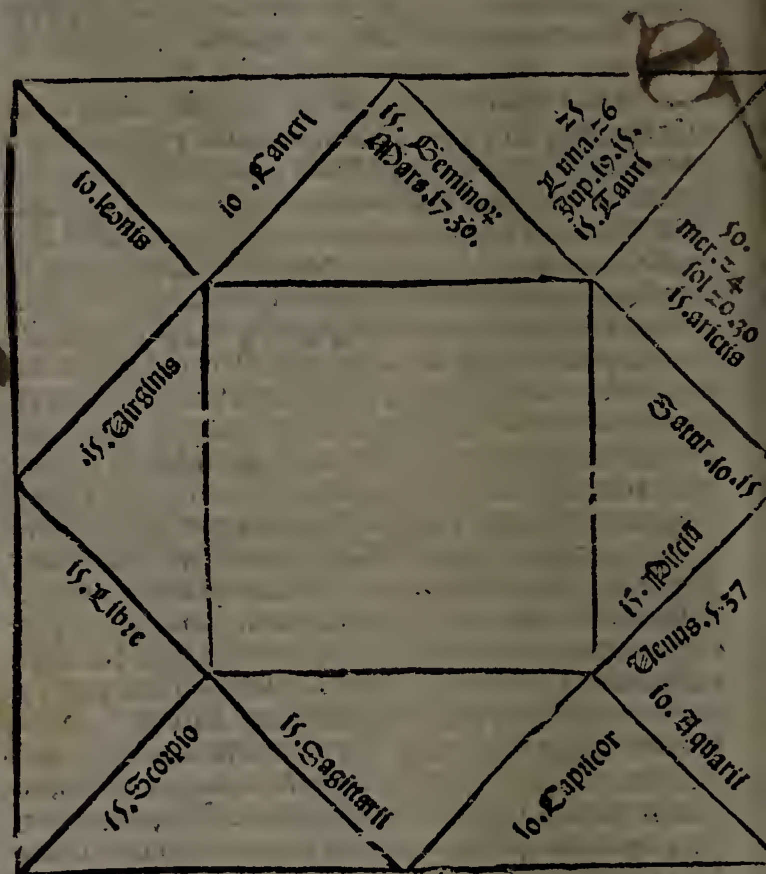
¶ Queſtiones aſcendentis: ⁊ ꝑmo de aliqua re: vtrũ ꝑficiatur vel non: ⁊ de aliquo rumoꝛe vtrũ ſit aut nõ.

Cum g̃ iterrogat' fueris đ aliq̃ re vtꝝ ꝑficiat̃ an nõ: vl' de aliquo rumoꝛe vtꝝ ſit an nõ: accipies vmbrã ſtati: eadẽ. ſ. hoꝛa q̃ egredit̃ vbũ de oꝛe q̃rentis rem: ⁊ ſit vir g q̃rit rẽ iterrogans ꝑ ſemetipm vl' ſcribat̃ lr̃is ꝓpe man': ꝙ ſi ignoꝛauerit ſcribere: mittat tibi talẽ g ſollicitus ſit đ re ſua. ⁊ nõ q̃ras cũ ea aliã rẽ ꝑter eã: donec eã ꝑcipias: ⁊ nõ fit h niſi de re đ q̃ ſit magna ſollicitudo: aut i re valde necẽa. ⁊ nõ cõgruit ſapiẽti aſpicere ſibimet: ſed oȝ eũ iterrogare aliũ. Cũq; patuerit tibi ſignũ aſcñs ⁊ gradus ei': et ſignũ medij celi ⁊ gradus ei': ⁊ notaueris. 7. pl'tas diſpoſitores iuſſu dei i gradib' ſuis: ⁊ i domib' i gb' ſũt: ⁊ i minutis ſuis cũ nũero certiſſimo ⁊ puro a q̃ cadat nihil exiguũ nec plurimũ: aſpice tc̃ dñm aſcẽdẽtis ⁊ lunã: ⁊ quecũq; eoꝝ iueneris foꝛtioꝛẽ opare ꝑ eũ ⁊ ꝑticipet̃ ei alter: h ẽ icipias iſpicere dñm aſcñtis: g ſi aſpexerit ſig'^m^ aſcñs: erit h ex foꝛtitudie teſtionij ei': opare ꝑ eũ: ⁊ ꝑticipet̃ ei lũa đ quocũq; loco fuerit. ⁊ ſi dñs aſcñtis nõ aſpexerit aſcñs: aſpicies vtrũ iungat̃ pl'te g de loco ſuo aſpiciat ſig'^m^ aſcñs: ⁊ reddat lumen ſuũ ad ipm aſcñs: aut iũgat̃ pl'te cadẽti ab aſcñte: ⁊ ipe planeta cadẽs iũgat̃ alij aſpiciẽti ſig'^m^ aſcñs: g eleuet eũ ⁊ reddat lumẽ e' ad ſignũ aſcendens. ꝙ ſi dñs aſcendẽtis iungit̃ pl'te aſpicienti ſignũ aſcñs: aut idem dñs aſcñtis iungitur planete: ⁊ ipe planeta iũgitur alteri: g reddat lumen ſuum ad ſignũ aſcñs ⁊ eleuet eũ. ⁊ ſi iuerit cõiunctio a planeta in. 7. pl'tis: erit op' i eis idẽ: vnus. ſ. reddat ⁊ eleuat lumẽ illius ad alteꝝ: donec ꝑueniat ad vltimũ eoꝝ. Si aũt dñs aſcñtis pulſat lumẽ ſuũ ad ſignũ aſcendens: opare ꝑ eũ: ⁊ ꝑticipet̃ ei luna. ⁊ ſi dñs ſigni aſcñtis nõ aſpexerit aſcendẽs: nec iunct' fuerit planete aſpiciẽti aſcẽdẽs ⁊ reddẽti lumẽ ei' ad eũ ⁊ pulſãti: qꝛ pulſus ẽ aſpect' ei' ad aſcẽdẽs: ⁊ caſus ei' ẽ quãdo nõ aſpicit aſcẽdẽs: nec reddit lumẽ pl'te aſpiciẽti aſcñs. ꝙ ſi dñs aſcñtis nõ aſpexerit aſcñs: erit tunc ipeditus ⁊ malus: tc̃ opare ꝑ lunã queadmodũ opat' es ꝑ dñȝ aſcñtis. Et ſcito ꝙ ſȝ q̃titatẽ ipedimẽti qđ igreſſũ ẽ ſup eũ. i. ſup dñm aſcẽdẽtis: itrabit ſup rem tm̃: opare igit̃ ꝑ lunã: que ſi aſpexerit aſcendẽs aut reddiderit lumẽ ei' aligs planetaꝝ ad aſcendẽs: opare per eam ⁊ ꝑticipetur ei dñs aſcendentis. aſpice lunam: que ſi aſpexerit ſignum aſcendens operare

per eā:ꝛ participetur ei dñs aſcēdētis:ea cōditione.ſ.ſi dñs aſcendētis nō aſpexerit aſcēdens nec iunctus fuerit alicui pl'taꝝ q reddat lumē ſuū ad aſcēdēs: vide cui pl'taꝝ.vij. tc̄ iungiť luna ꝛ opare p eā ꝛ pticipeť ei dñs aſcēdētis:ꝛ ſi lūa nō aſpexerit aſcendēs nec iuncta fuerit alicui pl'te q reddat lumē ſuū ad aſcēdēs:aut fuerit luna aſpiciēs aſcēdēs: ꝛ nō fuerit cōiuncta alicui pl'te idest ſi fuerit vacua curſu:ꝛ dñs aſcēdentis non aſpexerit aſcendens:ꝛ ipē ēt fuerit vacuus curſu:tunc aſpice qs eoꝛum debet velocius egredi de ſigno in quo eſt:ꝛ qui ſit minus i gradibus.i.q habeat paucioꝛes gradus ad exeūdū:ꝛ hūc mutabis ad ſignū ſecundum a loco ſuo.poſt hoc aſpicies cui pl'tarū iungitur pmum:ꝛ p hūc iudica.Et vniuerſi pl'te mutanť:ſed leuioꝛ pl'ta dignioꝛ eſt mutatione q̄ ponderoſus:eo ꝙ euacuatio curſus pl'tarum idicat nequitiam.i.malitiā rei ꝛ tarditatem eius:ꝛ omnis planeta cum euacuatiōe curſus ſui idicat multitudinē tarditatis:paucitas quoqꝫ graduū pl'te quos oꝫ perābulare i ſigno i quo fuerit ēt multitudo tarditatis poſt interrogationem idicat tarditatē vel velocitatem effectus rei:qui ergo velocius egreditur de ſigno in quo eſt velocioꝛ erit i re:ſed leuis ꝛ ponderoſus cū fuerit curſu vacui idicāt tarditatem rerū ꝛ earū nequitiā.Cū iueneris ergo dñm aſcendentis ꝛ lunā curſu vacuos nemini ſe iungentes pnūtiat tarditatē rei ꝛ ei⁹ plongationē:ꝛ ꝙ debeat poſtponi ſm ꝙ videris: ꝛ vide cui iungiť luna pmo egreſſionis ei⁹ a ſigno i quo eſt:ꝛ ſm ipm iudica effectū rei iuſſu dei.ꝛ pticipeť ei dñs aſcendentis ſm foꝛtitudinē illi⁹:ſiue debilitatem i loco i quo fuerit.pticipetur quoqꝫ eis i ope planeta q fuerit i aſcendente nec nō ꝛ planeta qui fuerit i domo rei queſite:q ſi fuerit cōcoꝛs ſigno in quo eſt ꝛ fuerit receptus idicat bonitateꝫ rei ꝛ eius dignitatem.ꝛ ſi non fuerit eidem ſigno in quo eſt concoꝛs:nec fuerit receptus idicat ipedimentum eiuſdeꝫ rei:ꝛ eius vilitatem:effectus aūt rei ꝛ eius phibitio nō fit ex illo q ē i aſcēdente:ſed fit ex parte dñi aſcēdentis vel lune:ꝛ ex ſtellis qbus iungunť ꝛ eoꝝ cōiunctiōe:ac receptione ꝛ reditu eoꝛuꝫ receptionis:ꝛ ſcito ꝙ luna ſit particeps dñi aſcēdentis ſemp quocūqꝫ loco fuerit iuſſu dei. Cū ergo inueneris dñm aſcēdentis ipeditū opare per lunam ſicuti operaris per dñm aſcendentis.

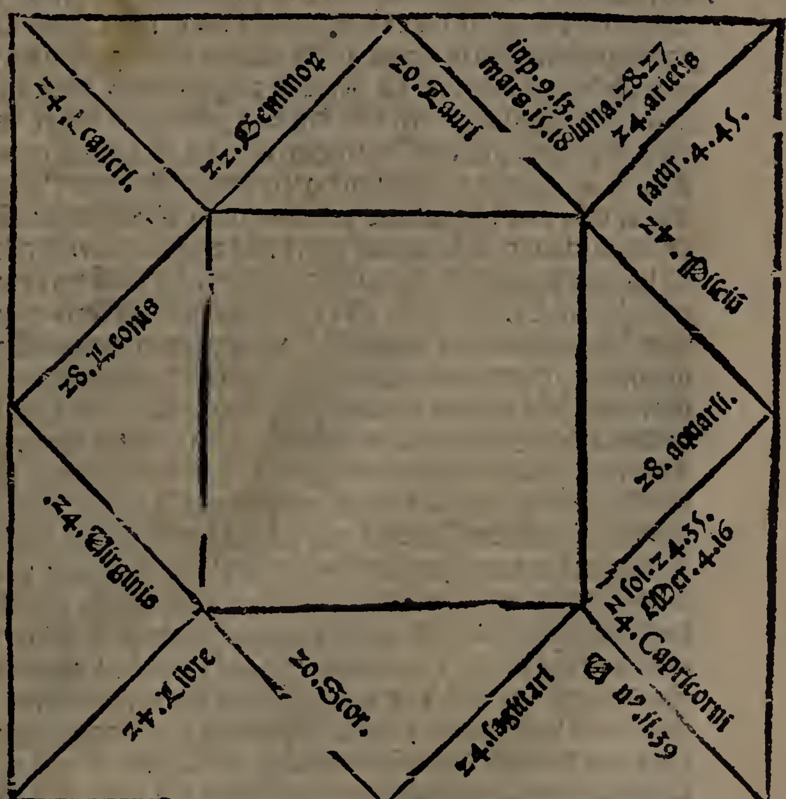
De moꝛte vel vita iterrogātis i āno iterrogatōis ſue.

Quod ſi aſpexeris viro qui te interrogauerit de vita vtrū videlꝫ moꝛiatur in anno illo vel non: aſpicies ei ſicut aſpiceres infirmo:aſpice cui iungiť dñs aſcēdentis: ꝙ ſi dominus aſcendentis iungitur planete foꝛtune ꝛ ipa foꝛtuna fuerit diſpoſitrix ad quā acceſſit diſpoſitio nec reddit eaꝫ ad alterum:ꝛ non fuerit ipa foꝛtuna dña domus moꝛtis dic ꝙ non moꝛietur in eodē anno iuſſu dei.ꝛ ſi dñs aſcendentis fuerit coniunctus malo planete vel dño dom⁹ moꝛtis qualiſcūqꝫ fuerit ſiue malus fuerit ſeu foꝛtuna:ꝛ ipē dñs aſcendentis non fuerit receptus nec recipit eū planeta ipe malus vl' domin⁹ domus moꝛtis malus fuerit ſeu foꝛtuna:aſpice lunā ſi fuerit ēt mala moꝛietur nutu dei in eodem anno:tunc aſpice qñ iungetur dñs aſcendentis illi malo planete:vel domino domus moꝛtis q eum non recepit gradu per gradum ꝛ pone illō dies.Oꝛ ſi tunc non fuerit erit qñ cōmixtus ei fuerit per coꝛpus ſuum ꝛ peruenerit ad gradū eius:ꝛ coniunctus ei fuerit p coꝛpus ſuū gradu p gradū:tunc moꝛieť:ſi aūt dñs aſcēdētis iungitur planete q eū recipiat:tunc infirm⁹ vel iterrogatoꝛ euadet moꝛtem eodem āno iuſſu dei:ꝛ ifirmus cōualeſcet ab ifirmitate iuſſu dei.Et ſi dñs aſcēdētis fuerit ipeditus opare per lunā ſic pꝛedixi tibi de dño aſcendentis:ꝛ iudica per eā ſicut iudicaſti p dñm aſcēdentis:ꝙ eum pſperitas ꝛ ſanitas ab ifirmitate cōmitteť:aſpice qñ iungitur dñs aſcendentis planete q ſignificauit eius ſanitatem gradu per gradum ꝛ pone eos dies gradus.ſ.coniunctionis ꝙ ſi tunc non fuerit:erit quando iungetur ei per coꝛpus ſuum in ſigno i quo eſt:ꝛ iūgetur ei in aliquo loco vel in vno angulo꞉ſi iā remot⁹ fuerit ab eo tunc euadet ſi deus voluerit.Si vero dñs aſcēdētis iūct⁹ fuerit dño domus moꝛtis vel dñs dom⁹ moꝛtis ei iunctus fuerit moꝛietur nutu dei ꝛ non cōſidereť luna i hꝫ:ꝛ ſi dñs aſcendentis fuerit foꝛtis ꝛ non fuerit ipeditus:ꝛ lūa iūcta fuerit dño dom⁹ moꝛtis liberabiť iuſſu dei:eo ꝙ dñs dom⁹ aſcendentis magis dñať ſibi i vita ꝛ i moꝛte q̄ luna ꝛ luna pticipať ei i oi re:ꝛ ecce conſtituo tibi iterrogationē i hac re.ſ.de ifirmo vtꝝ libereť de ifirmitate ſua an moꝛietur iuſſu dei.Interrogatio cuius fuit aſcēdēs ſignū virgis.15.gra.ꝛ medium celi.15.gradus geminoꝝ:ꝛ mars i geminis in.17.gra.ꝛ.30.minu.ꝛ luna i tauro in.26.gra.ꝛ.25.minuto.ꝛ iuppiter in tauro in.19.gra.ꝛ.15.minu.ꝛ ſol i.20.gra.ꝛ.30.minuto.arietis:et ſaturnus i ariete i.10.gra.et.15.minuto.et mercurius i ariete in.24.gra.ꝛ.50.minu.et ven⁹ i piſce in quinto gradu ꝛ.37.minu.vt patet in hac figura.

Aſpexi nutu dei aſcēdens hui⁹ iterrogationis ꝛ dñm ei⁹ ꝛ lunā:ac ceteros ſeptē:necnō ꝛ angulos: ꝛ erat dñs aſcendētis vacuus curſu:ꝛ i domo moꝛtis:ſignificabat foꝛtitudinē doloꝛis ꝛ timoꝛē moꝛtis:ꝛ erat mars dñs dom⁹ moꝛtis i medio celi aſpiciēs domū vite ſignificās ēt foꝛtitudinē doloris ei⁹ ꝛ āmiſſionē ſpei.Poſt hoc aſpexi lunā quā iueni etiā vacuā curſu:ſꝫ aſpiciebat domū vite a 9ª domo:eratqꝫ lūa foꝛtioꝛ dño aſcñtis i ſignificatōe:qꝛ aſpiciebat ſignū aſcendens:ꝛ ipa veloci⁹.i.pri⁹ debebat egredi ō ſigno i quo erat: ſignificauerunt igr̄ per euacuationē curſus eoꝝ plōgationē ifirmitatis:ꝛ pōderoſitatē ei⁹: mutauiqꝫ lunā a ſig in q̄ erat:qꝛ ipa pl'es grad⁹ pābulauerat i ſig ſuo q̄ mercuri⁹:et veloci⁹ erat egreſſura a ſig i q̄ erat:ꝛ foꝛtioꝛ eo ꝙ aſpiceret ſignū aſcēdens ꝛ reciperet eum:iunctaqꝫ ē veneri ad pmaꝫ cōiunctionē ſuā pulſans.i.ꝯmittens ei diſpōnem ſuā:ꝛ erat venus iuncta ioui:ꝛ recipiebat eū atqꝫ recipiebatur ab eo per domos ꝛ ex cōiunctōe:ꝛ erat iuppiter qñ puenit ad eū diſpoſitio nō cōmittens diſpoſitioneꝫ ſuā alteri:qꝛ nō iun

gebatur ſaturno qui eſt ponderoſioꝛ omnibus pl̃tis: ⁊ nl'li
planetarum iungit̃ iuppiter niſi illi. Significauit igit̃ iuppi
ter qñ ꝑuenit ad eũ diſpoſitio a venere q̃ ei cõmittebat eã:
recipiebat eum: ac recipiebat̃ ab eo ꝑ domos ex coniũctio
ne ꝙ ĩfirmus veniret ad ſalutem ac proſperitatem. Sʒ eēt
infirmitas ĩ augmentatione donec iungeretur venus ioui
a gradu per gradum: ⁊ quando ſepararetur venus a ioue ꝑ
vnum minutum ĩciperet ĩfirmitas minui iuſſu dei: veniret
q̃ʒ ſanitas ⁊ liberatio. ⁊ fuit dominꝰ ĩterrogatõis huius ſic̃
prediximus: non ceſſauit doloꝛ eius eē ĩ augmentatõe ⁊ ti-
moꝛe moꝛtis: donec iuncta eſt venus gradu per gradum io
ui. Cum ergo eēt ſeparata venus a ioue: ĩcepit ſanitas ⁊ ꝗes
⁊ doloꝛ minutus ē iuſſu dei. Et ſi cõiunctio veniret ad mar
tem. i. ſi venus iungeret̃ pro ioue marti qui erat dominus
domus moꝛtis: ⁊ non reciꝑet eam: dicerē ꝙ moꝛeretur nu-
tu dei: qñ iungeretur venus marti ⁊ proyceret radios ſuos
ſuper eum: ⁊ lumen ſuum gradu per gradum que eſt coniũ
ctio vera: qꝛ mars eſt dominus domus moꝛtis q̃ eſt res de
qua ĩterrogat ĩterrogatoꝛ. Itaq̃ʒ cũ dñs aſcendentis ⁊ luna
iuncti fuerint ſemper domino rei queſite ex oibus rebꝰ fit
res illa de qua ĩterrogatio agit̃ iuſſu dei. qꝛ moꝛs non eſt vt
cetere res: ⁊ cum fuerit moꝛs non aſpicitur qd̃ futurum ſit
poſtea ſicut de ceteris rebus: qꝛ quando iũgitur dñs aſcen-
dentis ⁊ luna dño rei dicunt erit res: poſt hoc aſpicitur pl̃ta
dñs domus rei cui cõmittit diſpoſitionem ſuaʒ poſt effectũ
eiꝰ q ſi fuerit foꝛtuna dicũt rē melioꝛari. Et ſi fuerit malus
dicũt ꝙ deſtruet̃ res poſtq̃ʒ fuerit. Cum autem aſpexeris ĩ
moꝛte ⁊ ĩueneris dominũ aſcēdētis ⁊ lunã iungi domio do
mus moꝛtis: moꝛtuꝰ erit ĩfirmus ab ĩfirmitate illa nutu dĩ:
niſi recipiat eos dñs domus moꝛtis q ē dñs eiuſdē rei. ⁊ ſci
to qꝛ ſi dñs domus moꝛtis iũgatur dño aſcendentis iudica
bis ēt eum ſil'r moriturũ ab ĩfirmitate illa nutu dei. Et ſci-
to qꝛ venus cui iũcta ē luna ſi iungeret̃ ſoli: ⁊ eēt ſol domi-
nus domus vite: ⁊ ip̃e iungeret̃ ioui ab aſpectibus notis q
eſt debilius: aut ꝑ coꝛpus ſuũ qd̃ eſt foꝛtius. Si non eſſet ĩ-
ter eos receptio foꝛtis. ⁊ non ĩpeditꝰ eſſet ſol per iouē ĩ hac
figura: eo ꝙ ſit dominus domus rei q̃ſite: ⁊ iũcta eſt venus
ſoli: ⁊ ſol iunctus eſt ioui: ⁊ iuppiter ē foꝛtuna: ⁊ ſol foꝛtuna:
iungebaturq̃ʒ luna veneri: ⁊ venus iũgebatur ſoli: ⁊ ſol iun
gebatur ioui. Significauit ſol igitur cãm vite: ⁊ eſt ſignifica
tio eius ⁊ detulit lumen ſuum ad iouē q eſt alimbutar: hoc
eſt q habet dominiũ ĩ hac figura: ⁊ fuit ei vita ⁊ nõ deſtruit
ſemetip̃m. qꝛ foꝛtune etiam habent naturam vite: niſi ſint
ip̃e foꝛtune dñe domus moꝛtis. Sed tunc deſtruit ſol ſtel-
las per combuſtionē: qñ non recipit eas receptione foꝛti ꝑ
domos. ſ. atq̃ʒ exaltatões: ⁊ fuerint ſtelle iam cadentes ĩ cõ
buſtionē ꝑ ↄiũctõeʒ: aut ꝓiecerit ſol lumē ſuũ ſuꝑ ſtellas ab
aſpctibus notis. ſ. q̃rto ⁊ oppoſitione abſq̃ʒ receptiõe foꝛti:
⁊ non fuerit dominus aſcendentis. Cũq̃ʒ impedierit aliquē
pl̃tam q ei p̃ ceteris fuit ꝓpioꝛ ĩ coniunctione vel aſpectu: ⁊
non fuerit ĩ vno gradu deſtruit eũ: ⁊ oē opus cui p̃erit nutu
dei ſiue malus ſit: ſeu foꝛtuna: ſi nõ fuerit ſol dñs domꝰ vi
te: deſtruet eũ ēt niſi recipiat eũ. Et ſcito qꝛ cũ fuerit pl̃ta in
domo moꝛtis ⁊ fuerit malus: fueritq̃ʒ dominus aſcendētis
iũctꝰ ei: aut fuerit foꝛtuna: ⁊ habuerit ĩ domo moꝛtis digni
tatē: ⁊ inter ip̃m ⁊ dñm aſcendentis nulla fuerit receptio: ſi
gnificabit ēt moꝛtem. Et coniunctio domini domꝰ moꝛtis
cum pl̃ta q eſt ĩ domo vite ſil'r. Significat quoq̃ʒ diuerſita
tem eē ĩfirmi eius. ſ. ſalutem ac ĩfirmationē multitudo con
iunctionis pl̃taꝝ ⁊ diuerſitas naturarũ eoꝝ ĩ bono ⁊ malo:
⁊ receptio atq̃ʒ nõ receptio: qꝛ quãdo iungit̃ dñs aſcēdētis
aut luna pl̃te foꝛtune aut malo q eũ recipiat: nõ ceſſabit in
firmus leuiꝰ habere: donec committat ei ſuaʒ diſpoſitõeʒ a
gradu ꝑ gradum: tunc ſi ip̃e pl̃ta cui cõmittit luna aut dñs
aſcendētis nemini iũgit̃: liberabit̃ ĩfirmꝰ: ⁊ ꝑficiet̃ ſanitas
eius. et ſi ip̃e pl̃ta cõmiſerit diſpoſitionē ſuã pl̃te malo q eũ
nõ recipiat: aut foꝛtune eũ non recipienti: q ſit dñs domus
moꝛtis: ⁊ diſpoſitio fuerit eius ⁊ non alterius. i. cõmiſerit ei
diſpoſitionem ⁊ non alteri moꝛietur: ⁊ ſi ſeparatus fuerit
dominus aſcendentis aut luna ab illo pl̃ta qui eum recipit
⁊ ip̃e pl̃ta cõmiſerit diſpoſitionem ſuã malo pl̃te qui eũ nõ
recipiat: aut foꝛtune eum non recipienti: qui fuerit dominꝰ
domus moꝛtis franget̃ ĩfirmus. i. ĩfirmabitur ⁊ reuertetur
ad infirmitatem ſuam. Cũq̃ʒ coniunctus fuerit ip̃e plane
ta eidem malo a gradu per gradum moꝛietur nutu dei. Et
ſi fuerit receptus pꝛolongabitur eiꝰ ĩfirmitas donec perue
niat eius diſpoſitio ad ip̃m pl̃ataʒ: poſt hec liberabitur iuſ
ſu dei. aſpice ergo planetaʒ ad queʒ peruenit coniunctio: qꝛ
ip̃e ē dominus rei tue: ⁊ ip̃e p̃eſt illi iuſſu dei: ⁊ foꝛtuna pla
netarum ⁊ eoꝛum malignitas aut impedimentum: receptõ
quoq̃ʒ eoꝛum atq̃ʒ nõ receptio: ĩdicabunt tibi leuitateʒ rei
⁊ eius ponderoſitateʒ: eius quoq̃ʒ effectũ atq̃ʒ ꝓhibitiõeʒ
ſed finis rei erit vbi finitur coniunctio ⁊ commiſſio diſpoſi
tionis: quia ip̃e planeta apud quem perficitur diſpoſitio:
eſt dñs rei ⁊ eius auctoꝛ. ſil'r de vniuerſis rebꝰ qñ ꝑuenit
diſpõ ad pl̃tam q recipit: melioꝛat̃ res ⁊ ꝑficit̃ iuſſu dei. et
qñ ꝑuenerit ēt ad foꝛtunã ꝓficit ĩ diſpõe eiuſdē. Cũq̃ʒ ꝑfe-
cta fuerit eius diſpõ ⁊ cõmiſit eã alteri: oꝑabit̃ ip̃e diſpoſi
toꝛ ꝑ q̃ititatē nature eiꝰ: ⁊ eſſe illiꝰ nutu dei. Et iungebatur
mercuriꝰ veneri poſt egreſſionē eiꝰ ab ariete q̃ recipiebat eũ
ex tauro: ⁊ ip̃a venꝰ ēt iũgebat̃ ioui: ⁊ iupp̃r recipiebat eã: et
recipiebat̃ ip̃e ab ea. Significauit ēt mercuriꝰ hoc qd̃ ſignifica
uerat luna. ¶ Alia ĩterrogatio cuiꝰ leo erat aſcēdēs. 28. gra
dus: ⁊ mediũ celi taurus. 20. gradus. ⁊ ſaturnꝰ in ariete. 4.
gradus. ⁊. 45. miª. ⁊ lũa ĩ ariete. 28. gradus: ⁊. 27. mi. ⁊ iup-
piter ĩ tauro. 9. gra. ⁊. 13. mi. ⁊ mars ĩ tauro. 15. gra. ⁊. 18. mi. et
ſol ĩ aquario. 24. gra. ⁊. 35. mi. ⁊ mercuriꝰ ĩ aq̃rio. 2. gra. ⁊. 16.
mi. directꝰ ⁊ venꝰ ĩ cap̃coꝛ. 11. gra. ⁊. 39. mi. ſic̃ pʒ ĩ hac figura.

¶ Aſpexi hanc ĩterrogationē iuſſu dei: cuiꝰ aſcēdēs erat leo: ⁊
erat ſol ĩ 7° ſigno: in domo. ſ. nuptiarum curſu vacuus. i. ne
mini iunctus. Aſpexi etiam lunaʒ quã inueni curſu vacuã
nemini. ſ. iunctam. Aſpexi igitur quis eoꝝ erat loco foꝛtioꝛ
erantq̃ʒ ambo aſpicientes aſcendens. Sed ſol erat in an-

gulo fortior ceteris. Aſpexi quoqꝫ qs eoꝝ eēt plus gradibꝰ
in ſignis in qbꝰ erāt ⁊ qs eoꝝ velociꝰ egrederet̃ a ſigno ſuo
⁊ erat lūa: opatuſqꝫ ſū ꝑ eā p̃mū ⁊ ſi eēnt vtriqꝫ coniūcti: aut
eēt ſol cōiunctus alicui icipē a ſole q erat i anglo: ſʒ erat cur
ſu vacuus. Aſpexi aūt lunā quā iueni plꝫs gradus hn̄tē ꝙ̃
ſolē ⁊ ipa erat velociꝰ egreſſura a ſigno i quo erat. Cepi ḡ iu
dicare ꝑ lunā deide ꝑ ſolē: poſt hoc aſpexi cui .vij. plẽtaꝝ iun
gebat̃ luna p̃mo egreſſionis eiꝰ a ſigno i quo erat ad ſecun
dum ſignū: iūgebat̃ vero luna a ſecūdo ſigno mercurio: cō
miſitqꝫ luna diſpōnem ſuā eidē mercurio. Jūctus ē aūt ſa
turno mercurius: cōmiſit quoqꝫ mercuriꝰ ſaturno diſpōnē
ſuā: ⁊ receptꝰ eſt ab eo ꝑ locū: qꝛ erat dn̄s loci illiꝰ. Signifi
cauit igit̃ ſaturnꝰ ſanitatē eius iuſſu dei: eo ꝙ recepit ſatur
nus mercuriū de domo ſua: poſt hoc aſpexi cui iūgeret̃ ſol
p̃mū qn̄ egrederet̃ ad ſecūdū ſignū iūgebat̃qꝫ ſol ioui q eſt
dn̄s domus mortis: ſed recipiebat eū a domo ſua. ſignifica
uit quoqꝫ ſol ſanitatē atqꝫ ꝓſpitatē iuſſu dei ꝓpter receptio
nē iouis q eū recipiebat: ⁊ ſi nō recepiſſet eū iuppiter eēt h̄
teſtimonium mortis. eo ꝙ iuppiter eēt dn̄s domꝰ mortis. ⁊
qn̄ iungit̃ dn̄o domꝰ mortis dn̄s domus vite: ⁊ cōmiſerit ſi
bi diſpōnē ſuā ſignificabit mortē nutu dei: niſi ſit aliud qđ
dn̄s voluerit. Siue .n. fortuna fuerit dn̄s domꝰ mortis ſeu
infortuna: mortē ſignificat: qꝛ ē cōtrarius dn̄o vite niſi ſit i
ter eos receptio q̃ pulſat mortē: vt dn̄s domus mortis .ſ. re
cipiat dn̄m domus vite: aut recipiat delatorē diſpōnis ſibi
a dn̄o domus vite: qꝛ tūc eſt receptio fortis. Et ſi dn̄s domꝰ
vite recepit dn̄m domus mortis: h̄ erit receptio debilis ve
rūtn̄ nō deſtruit eū dn̄s domus mortis ex toto iuſſu dei. pꝰ
hoc aſpice ſi inueneris dn̄ʒ domus vite: ⁊ lunā ſignificātes
ābos ſanitatē: icipe ꝑ eū qui velocius ꝑuenerit ad plẽtam q
ſignificauerit ei ſanitatē: ⁊ fuerit fortior in loco ſuo: ⁊ ꝑtici
pet̃ ei alter. Qđ ſi iueneris aliquē eoꝝ ſignificantē vitaʒ: ⁊
alteruʒ mortē: ſignificatio dn̄i vite erit fortior ⁊ dignior qꝛ
nō patietur vite detrimētū niſi ꝑ detrimentuʒ vtroꝝqꝫ: ⁊
dominus vite dn̄at̃ huic rei vtputet̃ plus ꝙ̃ luna. Sed ſūt
participes ſemꝑ in oi re: nec ꝓprie aliquis eoꝝ hʒ aliquam
rem abſqꝫ ſocio ſuo: ⁊ iō cū ꝑfecerit aliquis eoꝝ ⁊ alter de
trimētū paſſus fuerit intrabit ſuꝑ eū q ꝑfecerit: ⁊ ſuꝑ rē ex
neceſſitate ſc̄m quātitatē detrimēti ſocij ſui. Et ſcito ꝙ cum
aſpexeris i morte ⁊ ifirmitate ꝙ p̄ oibus plẽtis deteriꝰ ini
micat̃ dn̄o vite dn̄s mortis ⁊ dominꝰ domꝰ ifirmitatis: niſi
ſit vnus idem dn̄s .ſ. domus vite: ⁊ dn̄s domus mortis: tūc
nō ipediet ſemetip̄m: ꝙ̃uis ēt ſit malus: ſed ipediūt ei cete
ri mali plẽte. Et ſcito ꝙ ois plẽta ex .vij. quecūqꝫ iueeris dn̄ʒ
domꝰ vite nō ipediet ſemetipʒ: ſi .i. ꝙ̃uis fuerit malus. Sʒ
ipedient eū ceteri mali. Et ſcito qꝛ qualēcūqꝫ plẽtam ex .vij.
inueneris dn̄ʒ domus vite: nō ipediet ſemetipʒ i hoc qđ eſt
malus. Et qualēcūqꝫ plẽtam iueneris dn̄m domus mortis:
ē inimicus domini domꝰ vite: q licʒ ſit fortuna: deſtruit tn̄
vitā ſi fuerit ip̄e diſpoſitor: niſi recipiat aut ſit receptus: tūc
aufert hoc iuſſu dei. Jtē dn̄s vite nō ipediet ſemetipʒ ſi fue
rit fortuna aut malus: ⁊ ſi eēt dn̄s domꝰ vite ſaturnus vel
mars: ⁊ dn̄s domus mortis nō pacificabitur cū dn̄o vite al
tero: niſi ꝑ receptionē qꝛ mors inimica ē vite niſi ſit dn̄s ea
ruʒ vnus tūc aſpicit̃ cui ꝯmittit diſpōnē ſuā dn̄s .ſ. domus
mortis ⁊ dn̄s domus vite vel qs iūgit̃ ei cōmittens ſibi di
ſpoſitionē ſuā: ⁊ indica ſʒ hoc: ſi cōmiſerit .ſ. dn̄s domꝰ mor
tis: ⁊ dn̄s domus vite diſpoſitionē ſuā malo plẽte eū non re
cipienti: ſignificabit mortem eius ſi deus voluerit. Et ſi cō
miſerit diſpoſitionē ſuā malo plẽte: ⁊ ip̄e malus recepit euʒ
liberabit̃ iuſſu dei. ⁊ ſi cōmiſerit dn̄s vite ⁊ dn̄s domꝰ mor
tis diſpoſitionem fortune liberabitur ifirmus a morte iuſ
ſu dei. ⁊ non mpediet eum fortuna ſi receperit aut non re
ceperit eum. poſt hoc aſpexi in diminutione infirmitatis ⁊
in augmentatione eius: aſpexi ſcilicet dominum domus i
firmitatis a domo infirmitatis huius infirmi ⁊ erat ſatur
nus qui non iungitur: nulli enim planetaruʒ iungitur ſatur
nus: nec ab aliquo eorum ſeparatur eo ꝙ ſit ponderoſior
omnibus. aſpexi ergo quis planetarum .vij. iungeretur ei:
vel quis eorum ſepararetur ab eo a ſaturno .ſ. qui erat in in
firmitate dignior: inueniqꝫ venerem ſeparatam a ſaturno
qui erat dominus domus infirmitatis .vij. diebus a domo
infirmitatis qui erat venus in domo ifirmitatis: ſignifica
uit igitur venus diminutionem infirmitatis eo ꝙ ſeparet̃
a ſaturno qui erat dominus domus ifirmitatis per .vij. gra
dus: ⁊ iungebatur marti qui eam recipit ⁊ ipſa recipit euʒ:
recepit eam .ſ. ab exaltatione ſua ⁊ ipa recepit eum a do
mo ſua: ſignificauerunt ergo ambo leuitatem doloris ⁊ ad
uētum ſalutis iuſſu dei. hoc mō aſpice in dolore ⁊ i morte.

¶ Queſtiones ſecunde domus ⁊ primo: de ſubſtantia inue
nienda vel non ⁊ qualis ſit.

Quod ſi volueris ſcire de ſubſtātia qualis ſit: ⁊ i
terrogauerit te aliquis vtrum inueniat ſub
ſtantiam an non fueritqꝫ interrogatio abſolu
ta cuius locus ſcilicet ignoretur: ⁊ q̃ ab aliquo
non ſit petenda. aſpice ei ab aſcendente ⁊ luna:
⁊ a domo ſubſtantie que eſt ſecunda ab aſcendente. Cuʒ
ergo ſtatueris aſcendens ⁊ eius graduʒ: aſpice dn̄m domꝰ
vite quē ſi iueneris aſpicientē ſignū aſcendēs vel reddide
rit lumen ſuū aliqs planetarū ad aſcendens operare ꝑ eū.
Si vero ita non fuerit: ⁊ fuerit luna ſicut predixi tibi ð do
mino aſcendentis: operare per eam: Et ſi vtriqꝫ non aſpe
xerint aſcendens: nec iuncti fuerint planete qui reddat
eorum lumen ad aſcendens: notabis illum qui plus gradi
bus fuerit in ſigno in quo eſt: ⁊ qui velocius debeat egre
di ad 2^m ſignum: deinde operare per eum. Qꝛ ſi fortior eo
rum iunctus fuerit domino domus ſube: qui eſt dominꝰ ſe
cunde domꝰ: inueniet ſubam ⁊ adipiſcetur eam: ſiue recep
tus fuerit a domino domus ſubſtātie: ſiue nō fuerit recep
tus: fortuna fuerit aut infortuna: qꝛ ꝯiunctio dn̄i aſcenden
tis aut lune cum domino rei: ipſa ē adeptio per ſemetipaʒ:
⁊ nihil vetat eius effectum ſi deus voluerit: niſi dominus
domus ſubſtantie committat diſpoſitōem ſuam alteri pla
nete: tunc aſpicitur ſi fuerit malus ⁊ receperit dominuʒ do
mus ſubſtantie: perficietur res: ⁊ ſi fuerit fortuna perficiet̃
ēt ⁊ inueniet ſubſtantiam: receperit eum aut non receperit.
Si fuerit ipſe diſpoſitor in loco forti aut in angulis. naʒ re
ceptio efficit res: ⁊ nullo modo poterit fieri quin fiat: ſiue ꝓ
longata fuerit eadem res: ſeu abbreuiata: ideſt ſiue longuʒ
fuerit tempus an breue. ſed anguli feſtinant rē ⁊ ꝯfortant,
⁊ domus ſcđe vtiles ſunt: domus autem cadentes que non
aſpiciūt aſcendēs tardāt rē: ⁊ poſtponūt eam: atqꝫ tardare
faciūnt. ſed receptio non poteſt annullari etiā ſi tardauerit
iuſſu dei. Qꝛ ſi dominus aſcendentis aut luna: aliquis ſcili
cet eoꝝ iūctus fuerit domino domus ſube aut fortune i do
mo ſube: aut malo planete q habuerit partem .i. dignitateʒ
i domo ſubſtātie: ꝙ̃uis nō recipiat dn̄m aſcendētis: aut pla
nete malo i domo ſubſtātie q nō hēat in eadē domo parteʒ
ideſt dignitatē: et ip̄e receperit dn̄ʒ aſcēdētis: erit res. Et ſi
dn̄s ſcđe domꝰ q̃ ē domꝰ ſubſtātie: vl̓ planeta q in eadē ſit
domo fuerit iūctus dn̄o aſcn̄tis: fit res abſqꝫ aliqua graui
tate: ⁊ perficiet̃ nutu dei. Cōiūctio dn̄i aſcn̄tis cū planetis
ſignificat petitionē rei a domino interrogationis an̄qꝫ de
tur. ⁊ cōiunctio domini domꝰ ſube cū dn̄o domꝰ vite: ſignifi
cat ꝙ veniet res abſqꝫ petitiōe: ⁊ plus erit ex ea ꝑte ꝙ̃ ſpe
ratur. ꝙ ſi dn̄s aſcendentis ⁊ luna nō iungunt̃ dn̄o ſecūde
domus: nec alicui planete q ſit in eius vice: hoc eſt qui ſit
deſcendens in eadem domo: aſpice tunc cui iungitur domi
nus aſcendentis vel luna: qui ſi fuerint ambo vel aliquis
eorum iuncti fortune ⁊ ipſe planeta diſpoſitionem alteri

nõ ɔmiſerit: ⁊ fuerit in angulo: vel in loco forti pficiet̃ res ⁊ inueniet ſubaȝ: recepit eũ ipſa fortuna: aut non recepit. Et ſi dñs aſcendentis vl' luna iuncti fuerint malo ſi euȝ receperit pficiet̃ res: ⁊ ſi non receperit eum deſtruet̃: ſi fuerit ipſe malus diſpoſitor eius atq̃ȝ auctor: q̃ malus pl'ta detrimentum facit rerũ ſi nõ recepit: ⁊ fortune vtiliores reddẽt eas iuſſu dei ẽt ſi non receperit: nã ſi recipiũt maius erit bonũ ⁊ ſi nõ recipiũt operantur bonũ ⁊ nõ ipediũt iuſſu dei. Or ſi fortuna ɔmiſerit diſpõnẽ ſuã malo q eũ nõ recipit detrimẽtum patiet̃ res eius cũ puenerit diſpõ ad malum: ſed ſi receperit eum perficietur res.

¶ Qõ de pecunia accomodata vt reſtituatur vel vt detur tibi de ſua.

SI autem petieris ab aliquo ſubam quam accõmodaſti vel q̃ſieris vt dẽt tibi de propria ſubſtãtia: vel qualicũq̃ȝ mõ poſtulaueris eam dñs aſcendentis ⁊ luna erit queſitor: ⁊ a quo queritur erit dñs ſeptimi: ⁊ dom' ſube querentis erit ſecũda dom' ab aſcẽdẽte: Domus quoq̃ȝ ſube illius a quo q̃rit̃ erit ſcda ⁊. vij. i. actaua ab aſcẽdente: q̃ eſt domus mortis: ꝙ ſi dñs aſcendentis vel luna iunctus fuerit dño domus mortis: q ẽ dñs domus ſube illius a quo petitur aut pl'te q fuerit in eadẽ domo ſicut p̃dixi tibi i caplo p̃cedẽti: acqret rem ſuã quã petierit. Et ſi nulla cauſa cõiunctionis fuerit iter eũ ⁊ dñȝ dom' ſube p̃dicti debitoris. i. iter dñȝ aſcendẽtis: ⁊ dominũ domus mortis: nec iunctus fuerit alicui pl'te q ſit i eadem domo: ſicut p̃dixi i ſupiori caplo: nec dominus dom' mortis q ẽ dñs domus ſube q̃ſite iunctus fuerit dño aſcendentis vel alicui pl'te q fuerit i aſcendente ſibi cõuenieti: ſiue malus fuerit ſeu fortuna ⁊ cõueniẽtia ei' ẽ receptio: ⁊ vt ſit ei aliqua dignitas i aſcẽdẽte: tunc aſpice cui iungat̃ domin' aſcẽdentis: aut luna ꝙ ſi aliquis eoꝝ vel ambo iũcti fuerit malo pl'te q eos recipiat: aut fortune q̃ ſit i loco forti pficiet̃ res ⁊ iueniet eã iuſſu di.

¶ Qõ vtrũ hẽat ſubaȝ regis an nõ.

ET ſi iterrogator iterrogauerit te de ſuba q̃ ſit in domo ſube regis. vtrũ hẽat eã an nõ. aſpice ei ẽȝ ꝙ aſpexiſti ad domum ſube ei'. i. interrogantis predicti: ⁊ ad domũ ſube p̃dicti q̃ſiti. i. ab. xi°: ⁊ iudica ẽm illõ nutu di.

¶ Qõ de tpe rei hñde. qñ. ſ. habebit̃ res illa.

QUod ſi te iterrogauerit qñ erit h aſpice pl'tam cui iũgitur domin' aſcendentis vel luna vel pl'tã q iungit̃ domino aſcendẽtis: aut fortunaȝ q̃ fuerit ppioris receptionis a domino aſcendentis vel luna ſiue malum qui receperit dominũ aſcendẽtis vel lunã i domo rei ſignificãte ipm. ſ. q ſignificauerit effectũ rei. Tunc ſi fuerit effectus rei p cõiunctionẽ ex aſpectibus notis: ⁊ non per corp': aſpice qñ pyciet dominus aſcendẽtis aut luna lumen ſuũ ſup ſignificatorẽ gradu p gradum: ⁊ fac tps ẽm nũerũ graduuȝ qui fuerint inter eos. i. quot gradus fuerint: tot pone dies: ꝙ ſi tunc nõ fuerit: erit qñ puenerit domin' aſcẽdẽtis: aut luna ad ipm ſignificatorẽ ⁊ iunctus ei fuerit p corp' ſuũ in ſigno i quo fuerit gradu p gradum: aut quando puenerit ſignificator ad dominũ aſcẽdẽtis: ſi fuerit cõiunctio iter eos i vno ſigno ⁊ fuerit dominus aſcendentis ponderoſior tũc erit res iuſſu dei. Et erit hoc i loco forti: in angulis aut in loco i quo dominus rei gaudet. Or ſi eadẽ hora nõ fuerit: erit quãdo peruenerit auctor rei ad ſolẽ: ⁊ fuerit orientalis. i. cũ ceperit oriri poſt egreſſionem ſuam de ſub radijs ſolis. tunc eni renouabit̃ ipſe ⁊ renouabit rẽ ſuã: ſi deus voluerit. Et ſi fuerit ſub radijs ſolis: erit quãdo egredietur de ſub radijs. aſpice diem quãdo erit hoc per gradus q fuerit iter vtroſq̃ȝ ſi fuerint ſtelle leuiores luna. ſ. ⁊ mercuri': ⁊ ven' ac ſol: pone eis dies ẽm qõ fuerit iter eos ex gradibus: donec pyciat lumen ſuuȝ vnus ſup alterũ gradu p gradũ q̃ ẽ cõiunctio ṽa: tunc aſpiciet̃ gradus i quo fuerit auctor rei quãdo iunct' fuerit ei q̃rẽs rẽ gradu p gradum. Cũq̃ȝ puenerit ad eum gradum dñs aſcendentis aut luna perficietur res iuſſu dei. Cuius rei exẽplar ẽ. ſi aliquis vir pmitteret alij viro cãm i aliquo loco: poſt hoc diceret: ponaȝ eam tibi hic: ⁊ poneret eã: poſtea pficiſceret̃: dimitteretq̃ȝ eã i eodẽ loco dõec vẽiret dñs ei': ⁊ iueniret eã atq̃ȝ accipet. Si ãt ñ fuerit in loco noiato: q̃rat donec perueniat ad eũ. i. ad ipm pmittẽteȝ ⁊ cum puenerit ad eũ: ſi iuenerit eũ i loco fortitudinis ſue: pficiet rem ſuam iuſſu dei. Silr cũ domino aſcẽdẽtis facies ſi iungit̃ ei domin' rei. Et ponã tibi ſilitudinẽ p quaȝ facies: ⁊ p quã dirigeris: ſi deus voluerit.

¶ Interrogatio de reb' cuiuſdã mortui de relictis de quibus iterrogauit qdã eius ppinquus: vtrũ hret ex eis aliqd an non. Cuius ſtelle erãt h mõ. Erat aſcẽdẽs taurus. 28. gra. ⁊ mediũ celi aq̃ri' 13. gradus. ⁊ venus i aq̃rio. 16. gra. ⁊ 41. minu. Et luna i leõe 28. gra. ⁊. 48. minu. ⁊ mercurius i piſce. 19. gra. ⁊. 15. minuta ⁊ ſol i ariete. 1. gra. ⁊. 20. minu. ⁊ iuppiter i tauro. 14. gra. ⁊. 15. minu. ⁊ mars i gemĩs. 6. gra. ⁊. 30. mi. ſic patet i hac figura.

¶ Aſpexi hãc iterrogationẽ iuſſu dei: ⁊ erãt ſtelle ſic p̃dixi tibi. Erat. ſ. dñs aſcñtis ven': ⁊ erat vacua curſu nemini iuncta: ſed erat ſepata a ioue qui erat dñs dom' ſube mortui q̃ eſt 8ᵃ dom' ab aſcẽdente: eratq̃ȝ iuppiter i tauro i domo ſua: ⁊ ipſa erat ſepata ab eo ex receptione: ⁊ ſepatio a receptione ẽ q̃dã feditas ⁊ res horribilis. Poſt hoc aſpexi lunam i eadẽ hora q̃ vacua curſu erat: ſepabat̃ ẽt a venere. aſpexi ergo loca eaꝝ ⁊ iueni vtraſq̃ȝ i ãgulis aſpiciẽtes aſcñs: aſpexi ãt eũ q erat plus gradib' i ſigno ſuo: ⁊ q debebat veloci' egredi ab eo. Erantq̃ȝ ambo i angulis: ſȝ lũa debebat veloci' egredi: ⁊ ipſi erãt plus gradib' i ſigno ſuo quã mutaui ad ſcõm ſig' i loco ſuo iunctaq̃ȝ ẽ pmo marti: ⁊ mars ẽ malus ⁊ non recipit eã: nec recept' eſt mars ab ea: nec fuit mars dñs dom' ſube mortui q̃ eſt locus cauſe q̃rẽtis: ſignificauit ergo phibitionem cauſe. Poſt hoc mutaui ẽt venerẽ ad 2ᵐ ſignũ: ſignificauit quoq̃ȝ venus id qõ ⁊ luna ſignificauerat: q̃ iũcta eſt primo marti. ꝙ ſi eſſet mars dominus domus ſube mortui: aut recepiſſet venerẽ aut lunã: ⁊ eẽt ſtella fortuna: eſſetq̃ȝ in angulo aut in loco fortitudinis ſue: dicerem ꝙ res perficeretur ⁊ acquireret de ſuba mortui eiuſdẽ. Et ſi i domo ſube mortui eẽt aliqua fortuna ⁊ ven' iũgeretur

ei eēt res aut malus:⁊ haberet in eodē loco aliquam digni
tatem reciperetq; venerē:aut nō recipet ſi iungeretur ei ve
nus eēt:aut eſſet plāta malus ī eodē loco recipiēs venerē aut
lunā nullā hñs ī eodē loco dignitatē eēt res ſi iūgeret̄ ei ve
nus:qꝛ receptio nō peribit quocūq; mō fuerit iuſſu dei cuꝫ
ꝓfuerit rei plāta q̄ recipit ⁊ fuerit eiꝰ diſpoſitoꝛ:⁊ ꝑuenerit ad
eū diſpō:nō cōmiſeritq; eā alteri:erit res:qd̄ ſi eam cōmiſe
rit alteri poſt receptionē ſuā ſignificabit receptio effectum
rei:⁊ cōmiſſio diſpōnis ſue alteri ſignificat finē rei ⁊ ad qd̄
deueniēt vltima eiꝰ:qꝛ ꝑfectio.i.effectus rei:cognoſcit̄ foꝛ
taſſis a plāta cui ꝑmo iungitur dñs aſcendētis a luna:aut ex
ſcdo q̄ recipit cōmiſſū:aut ex vltimo quocūq; videlꝫ fuerit
receptio :ibi erit finis:aut ex dño rei queſite:aut de foꝛtuna
q̄ fuerit ī bono loco abſq; receptione:ſignificauerunt itaq;
plāte qd̄ ſignificauerūt ī locis ſuis:⁊ fuit deſperatio ab eo ꝙ
petierat dñs huiꝰ interrogationis.Et hoꝛa in qua iā ītelle
xit ꝙ non fieret.qñ egreſſa eſt venꝰ ab aquario ad ſignū ſe
cūdū:a loco ſuo qd̄ eſt ſignū piſcis:⁊ qñ iuncta ē luna veneri
ꝑ coꝛpus ſuū:poſt hec ſeꝑata eſt a venere ⁊ iuncta eſt marti
ex piſce gradu ꝑ gradū in eadē hoꝛa fuit illi deſperatio d̄ eo
qd̄ petierat:qꝛ luna eſt ſiguificatrix rerū:⁊ ipa eſt iūcta mar
ti añq; venus hoꝛa īterrogationis nouit:qꝛ luna q̄ erat apd̄
martē anteq; iungeret̄ ei venꝰ.Cūq; ꝑueniſſet rumoꝛ ad ve
nerē īndicauit luna rumorem veneri.poſt hec iuncta ē luna
marti ꝑ coꝛpus:⁊ ex hoc venit detrimētū rei ⁊ diſſipata eſt
res tunc atq; ſoluta.Et ſcito ꝙ anguli cōfoꝛtant res:⁊ feſti
nāt atq; firmāt res tā bonas q̄ malas:qcq̄d ergo boni fue
rit:figit̄ dño ſuo ⁊ durabit:⁊ qcq̄d mali fuerit durabit ſiľr
patienti illud. ¶ Queſtiones decime domus.⁊ pꝛimo
de regno ſi habebit ip̄m interrogās vel nō ⁊ qñ.

Quod ſi aſpexeris de regno īterrogaueritq; te vir
vtrū ꝑerit an nō:⁊ fuerit eiꝰ īterrogatio abſoluta
.i.non dixerit tibi vtrū ꝑero ī hoc anno:an ī menſe
hoc ſeu ī hac ebdomoda:aſpice ſi videris ꝙ nō ꝑ
erit.Scito qñ erit daſꝑatio de hoc:⁊ q̄d ꝓhibet eū ꝑeſſe:⁊ ſi
videris ꝙ nō ꝑerit ⁊ interrogauerit te abſolute.i.non noia
uerit diē neq; annū:neq; mēſē ⁊ notū ſiue ebdomodaꝫ aſpi
ce ei:ſi videris ꝙ pꝛeerit dixeritq; tibi qñ videt̄ tibi h̄ poſ
ſe fieri:cōſtitues ei tp̄s ꝓut videris ī īterrogatiōe ſua.i.ꝑdi
ces ei qñ erit hoc in vita ſua:ī ꝑte.ſ.eiuſdē vite:⁊ vniuerſe ī
terrogatiōes hoc mō erūt ī oibus rebꝰ.ꝙ ſi te interrogaue
rit de anno vel menſe:aut infra hoc aut plus ⁊ videris ꝙ ñ
fiet notū fac ſibi ꝙ non ſit ī eodē tꝑe de quo interrogauit:⁊
ſi te interrogauerit qñ erit deſꝑatio ab hac re notū fac illi
qñ erit ab hoꝛa qua te īterrogauit.Et ſi videris ꝙ res fiet
īndica ei qñ erit ex tꝑe de quo īterrogauit ī initio.ſ.vel ī me
dio:aut in fine eius:aut in quacūqꝫ hoꝛa fuerit ex eo. Cuiꝰ
rei ſciaꝫ ſic accipies:conſtitues.ſ.aſcēdēs ac mediū celi ⁊ eo
rum gradus ꝑ aſcēſiones ciuitatis tue ī qua tunc fueris:⁊ ꝑ
hoꝛas equales:⁊ cū vniuerſis que neceſſaria fuerit ei de q̊ ī
terrogat̄:apta ei igitur aſcēdēs ꝑ hoꝛas equales:pꝰ hec aſpi
ce dñꝫ aſcēdentis ⁊ lunā q̄ ſūt īterrogātis ſemꝑ qſqs fuerit
de vniuerſis hoībꝰ ⁊ vniuerſis interrogationibus ſiue vir
fuerit īterrogatoꝛ:ſiue mulier paruꝰ fuerit an magnꝰ.Pꝰ h̄
aſpice qs eoꝝ ſit foꝛtioꝛ dñs aſcendentis:aut luna: ⁊ vide
vtrū foꝛtior eoꝝ iūgat̄ dño medij celi aut recipiat dñꝫ me
dij celi q̄ eſt domꝰ regis:⁊ ſit dñs domus regis nō cōmittēs
deſperationē ſuā alteri:tūc adipiſcetur q̄rens rē ſuā.i.inue
niet regnū qd̄ q̄ſiuit:ſiue recepit dñs medij celi dñm aſcen
dentis:an nō:foꝛtuna fuerit an malus:tūc q̄rens rē ⁊ regnū
adeptus ē rem ſuā nutu dei.Si aūt dñs medij celi recepit
dñm aſcēdētis aut lunā:tūc bonū eſt qꝛ melius erit ⁊ foꝛtiꝰ
⁊ magis cōmouebit̄ res ad hoc vt fiat ⁊ ſtabilius erit ac du
rabilius.Si vero dominus medij celi fuerit q̄ iungitur.i.ſi
ip̄e petit cōiūctionē dñi aſcēdētis:tūc acq̄ret īterrogās re
gnū abſqꝫ petitiōe:vltro.n.veniet ei ſedēti in domo ſua:⁊
abſqꝫ laboꝛe.Nā ſi dñs aſcendentis iūgat̄ dño medij celi
nō pōt fieri q̄n ip̄e petat eum:aut aliquis ꝓ eo qꝛ coniūctio
dñi aſcendentis ipa eſt acq̄ſitio:⁊ receptio ē dilectio:⁊ ſi con
iunctio fuerit ab oppōne vel a q̄rto aſpectu:erit in re aliqua
duritia ⁊ dilatio vľ laboꝛ.Si v̄o fuerit coniunctio ex trino
vel ſextili aſpectu:erit res abſqꝫ laboꝛe ⁊ abſqꝫ duritia. Si
militer fit ī cōiūctione ꝑ coꝛpꝰ.Qd̄ ſi dñs aſcēdentis aut lu
na nō fuerit iūctꝰ dño medij celi:neqꝫ dñs medij celi iūctꝰ
fuerit ei:nec fuerit inter eos aliqs plāꝫ cōmittēs diſpoſiti
onē donec ꝑducat eā ad eos.Aſpice tūc dñꝫ aſcendētis aut
lunā:ſi foꝛtioꝛ eoꝝ iūgit̄ alteri q̄ nō ſit dñs regni.i.dñs me
dij celi:⁊ fuerit ip̄e plāta foꝛtuna:aut fuerit ī anglo aut ī loco
foꝛti ꝑficiet̄ res iuſſu dei:recepit eū an nō recepit.⁊ ſi fuerit
malus ⁊ recepit eū ꝑficiet̄ res ſi deus voluerit. ſi v̄o fuerit
malus ⁊ nō fuerit dñs medij celi:nec recepit dñꝫ aſcēden
tis:⁊ ip̄e malus nō cōmiſerit diſpōneꝫ ſuā alteri malo q̄ re
cipit dñꝫ aſcēdētis:⁊ ip̄e malus nō dederit diſpōnē ſuā alte
ri plāte:tūc res nō ꝑficiet̄:qꝛ malus ille deſtruit eā nutu dei
⁊ ſi ip̄e malus cōmiſerit diſpōnē ſuaꝫ alteri malo q̄ recipit
dñꝫ aſcēdētis ꝑficiet̄ res iuſſu dei.⁊ ſi ꝯmiſerit diſpōnē foꝛ
tune q̄ fuerit ī loco foꝛti ꝑficiet̄ res iuſſu dei. Pꝰ h̄ aſpice
ipꝫ plātaꝫ q̄ fuerit ī ſigno medij celi ⁊ in ſigno aſcendentis
ſi fuerit in ſigno medij celi plāta malus:⁊ nullā hūerit ī eo di
gnitatē ⁊ recepit dñꝫ aſcñtis aut lunā ꝑficiet̄ rei.⁊ ſi nō rece
pit eū:nō ꝑficiet̄. Et ſi fuerit exaltatio eiuſdē mali ī ſig̊ me
dij celi ⁊ fuerit ī exaltatōie ſua:ꝑficiet̄ res iuſſu dei recepit
dñm aſcēpentis ⁊ lunā:an non receperit ſi d̄s voluerit. Et
ſi fuerit in ſigno medij celi foꝛtuna : ⁊ iuncta fuerit ei luna
aut dñs aſcēdentis:perficiet̄ res iuſſu dei:recepit eum ipſa
foꝛtūa:an nō recepit:hūerit ipa foꝛtūa ī ſig̊ medij celi digni
tatē an nō.Aſpice quoq; cōiūctionē dñi medij celi cū plātis q̄
fuerint in aſcendente queādmodū aſpexiſti ī re dñi aſcēdē
tis ⁊ eius ꝯiunctione in ſtellis q̄ fuerit ī ſigno medij celi.Et
ſcito ꝙ plāte q̄ ꝑſunt rei in angulis.4.diſponunt rem ⁊ feſti
nant ⁊ excitant:atq; perficiunt res queſitas.

¶ Qd̄ d̄ bono aut malo ī q̊ fuerit vľ poſtea futuꝝ expectat̄.

Quod ſi te interrogauerit de bono aut malo ī quo fu
erit vľ poſtea futuꝝ expectauerit:⁊ īueneris plātas q̄
ꝑſūt rei ī angulis:erit illd̄ bonū ſeu maluꝫ durabile.
Et aſpice coniunctōeꝫ plāꝫ q̄ fuerit ī angulis:⁊ eoꝝ recep
tionē:⁊ auxiliare ꝑ hoc ſuꝑ rem tuā ſi deus voluerit.

¶ Qd̄ qñ qs regnum hēbit aut erit deſperatus de eo.

Et ſi te interrogauerit inquiēs quādo erit h̄ regnuꝫ.
Aſpice dominum aſcēdentis ⁊ lunā quis eoꝝ foꝛtioꝛ
fuerit in ſignificatiōe effectus rei:operare per eum.
Aſpice.ſ.foꝛtioꝛem eoꝛum.i.eum qui fuerit inter dominuꝫ
aſcendētis ⁊ lunam foꝛtioꝛ: ⁊ vide quot gradus ſint inter
foꝛtioꝛem eoꝝ ⁊ planetam q̄ perficit rem eius quouſq; iū
gatur ei gradu per gradum.⁊ pone eos dies: ꝙ ſi tunc non
fuerit:erit quando ꝑuenerit ad eum dominus aſcēdētis:
aut luna ⁊ iunctus fuerit ei per coꝛpus ſuū ī vno gradu:aut
peruenerit dominꝰ aſcēdentis aut luna ad gradum ī quo
erat dominꝰ medij celi:⁊ fuerit loco foꝛtis.i.receptus ī an
gulis:aut in loco optimo in domibus medijs.i. in ſequenti
bus anguloꝛum:et fuerit illi in eodem aliq̄ dignitas: tunc
erit.Deinde ſcito ꝙ foꝛtitudo loci.i.loca foꝛtia in q̄bꝰ dele
ctat̄ aīus perficientis rem ⁊ ꝑparātis eā:indicabit tibi quā
do erit res d̄ qua īterrogaueris iuſſu dei:hoc ē vt aſpicias
cui iungitur dominꝰ aſcēdentis aut luna gradu ꝑ gradum.
⁊ ſcias in quo gradu ſit auctoꝛ rei.Qd̄ ſi quādoq; ꝓiecerit
ſuꝑ eum radios ſuos gradu per gradum ⁊ nō fuerit:erit qñ
ꝑuenerit ad gradum in quo erat ꝑdictus auctoꝛ.Si auctoꝛ
fuerit ī loco foꝛti ⁊ hūerit ī eo aliquē modū foꝛtitudis quo
gaudet:ꝙ ſi tunc etiā nō fuerit qñ ꝑuenerit ad eū dñs aſcē
dentis aut aſpexerit eū:⁊ fuerit auctoꝛ ip̄e ī loco foꝛti:tunc
erit res iuſſu dei.Si v̄o nō fuerit hoc de quo īterrogaueris

⁊ videris ꝙ nō fiet:aſpice tunc planetā q̄ ſignificauit impe
dimentum rei ⁊ deſperationez illius:aſpice itaq̄z i eo: ſicut
aſpexiſti i illo qui cum pfecit:⁊ qñ erit:ſi videris qđ fiet:tūc
erit deſperatio eiuſdem iuſſu dei.Et ſi dominus aſcenden
tis aut luna iuncti fuerint auctori p corpus ſuū i ſigno vno
⁊ fuerit auctor i angulis:aſpice quot gradus ſint inter eos:
⁊ pone eos dies ſi fuerint ſtelle leues.⁊ ſi fuerint pondero/
ſi pone iuxta numerū graduū menſes:⁊ ſm eundē numerū
erit ſi de⁹ voluerit.Et ſcito ꝙ ſtelle leues ſint lūa.mercuri⁹.
ven⁹.atq̄z ſol.ponderoſi vero ſaturnus.iuppiter ⁊ mars.Et
nunc conſtituam exēplū tibi qđ debes ſcire.Quidā vir iter
rogauit vtrū pficeretur ſibi regnū qđ petierat an non. Qđ
etiam ſibi promiſſū fuerat ⁊ nominatū cui⁹ fuerat aſcēdēs
ſignum gemiorꝫ.v.gradu.⁊ mediū celi aquarius.x.gra.Et
mercurius in geminis.xiiij.gradu:⁊.xlvi.minuto retrogra
dus.⁊ luna in ſagittario.viij.gra.⁊.xviij.minu.⁊ ſol in gemi
nis.ſi.minu.⁊ iuppiter in tauro.xxviij.gra.⁊.xliij.minu.Et
ſaturnus in ariete.xvi.gra.⁊ ven⁹ in ariete.xxiiij.gra.⁊.xlij.
minuto.⁊ mars in cancro.xi.gra.⁊.58.minuto.ſicut patet in
hac figura

ip̄z ſaturnū a gradu p gradū:⁊ i eadē die fuit deſpatio de cā
illa.Et ſcito ꝙ luna cū fuerit in ſigno medij celi iuncta do
mino aſcēdētis pficieť ēt cā iuſſu dei:qꝛ eſt i loco cauſe ⁊ eſt
ſignificator rerū ⁊ eſt fortuna:pficieť cā iuſſu dei receperit
an nō:ēt ſi eēt dñs aſcēdentis ſaturnus vel mars.Et ſcito ꝙ
effectus rerū fortaſſis fuerit in initio coniunctionis: aut in
medio eius aut in fine quocūq̄z.ſ.fuerit cōcordia atq̄z rece
ptio.Et pfectio rei ē ex alimbutar:ſeu auctore ad quē pue/
niunt nouiſſima diſpoſitionis atq̄z cōiūctio:⁊ fuerit alimbu
tar:ſeu ipē auctor recipiens ſemp eum q̄ ſibi cōmittit diſpō
nem:⁊ fuerit cōcors cauſe:tunc perficieť cā ⁊ nō patietur d
trimentū:ſiue ꝓlongata fuerit:vel,celeriter iuſſu dei acci/
derit. Quidaꝫ vir interrogauit vtrū acquireret in eodē an
no regnum an non fuitq̄z aſcendens cancer.xxiij.gradus:⁊
mediū celi.aries.iij.gradus.⁊ fuit luna i libra.iiij.gradus:⁊
xxij.minu.⁊ ſaturnus i ariete:xi.gradus:⁊ ſol i ariete.xxix.
gradus:⁊.xl.minu.⁊ ven⁹ i piſce.xvij.gradus.⁊.ix.minu. ⁊
iuppiter i tauro.xxi.gra.⁊.xl.mi.et mercuri⁹ i tauro.x.gra.⁊
xv.minu.et mars i geminis.xxij.et.xxvi.mi.ſic patet i hac
figura.

¶Aſpexi hanc interrogationē nutu dei.Et erat mercuri⁹
dñs aſcendentis retrogradus:reuertebatur eni ad ſolem ⁊
iungebatur ei.⁊ ſol petebat coniunctionez ſaturni a ſextili
aſpectu ⁊ mars ibat ad ſaturnum vt iungereť ei a quarto
aſpectu:⁊ oēs erant in aſpectu idcirco habebant teſtimonia vi
cit aūt mars.i.venit ad ſaturnū prius ⁊ iūctus eſt ei gradu
per gradum q̄ vera eſt coniūctio.abſciditq̄z coniunctionez
ſolis a ſaturno:⁊ deſtruxit rem:deſtruxitq̄z eam mars:qꝛ ſe
parauit ſolem ⁊ ſaturnū:⁊ ſol erat cui dominus aſcēdentis
⁊ luna cōmittebant diſpoſitionem:⁊ ipē erat medius inter
dñm medij celi q̄ eſt dñs rei quā petebat:⁊ dñm aſcenden
tis:⁊ ſi nō abſcinderet mars cōiunctionē iter ſolē ⁊ ſaturnū
⁊ iungereť ſol ſaturno anteq̄z iungereť ei mars pficereť cā
iuſſu dei:ſed mars fuit i loco quo iungebat ſaturno ⁊ ſol iū
ctus eſt ei:⁊ deſtruxit mars rem qñ ſeparauit iter ſolē ⁊ ſa/
turnū ⁊ abſcidit eoꝝ cōiunctionē:iūctus ē ergo mars ſatur
no ⁊ ſol nulli iunct⁹ ē qꝛ lumen martis ſeparauit iter ip̄z ⁊ ſa
turnū q̄ ē dñs cāe iterrogantis. Uolui quoq̄z ſcire qñ eſſet
illi deſpatio.i.qñ pateret ei ꝙ nō fieret qđ poſtulauit:⁊ hoc
fuit qñ iunctus eſt mars ſaturno:⁊ ꝓiecit lumen ſuum ſup

¶Aſpexi ergo in hac interrogatione nutu dei dñz aſcēden
tis:⁊ erat luna quā inueni iunctam ſaturno a libra ab exal
tatione.ſ.ſua.Recepitq̄z ſaturnus lunā ab exaltatōe ſua:⁊
ſignificauit effectū rei iuſſu dei:qꝛ ſaturn⁹ recepit lunā que
erat dñs aſcendētis:⁊ ſaturn⁹ erat i domo regia q̄ eſt locus
rei:fuitq̄z principat⁹ eius a receptiōe ſaturni:qꝛ recipiebat
lunā:ſed nō erit hoc donec petať a dño iterrogatōis: eritq̄z
ibi aliq̄ duritia vel labor:qꝛ recipit ſaturn⁹ lunā ab oppōne
⁊ contrarietate:⁊ anxiabiť aīus petētis rē ꝑpter locū ſuum
eo ꝙ ſaturnus q̄ recipit lunā ſit i deſcēſiōe ſua ⁊ i puteo ⁊ in
vilitate ſua:⁊ ſaturn⁹ anguſtiatur in loco ſuo: ꝑpterea vidi
mus ꝙ vir iſte anguſtiabitur i ope ſuo:⁊ odio habebit euz
ꝑpter odiū ſaturni qđ hꝫ erga locum ſuū:qꝛ ſaturn⁹ eſt qui
tribuit ei regnū iuſſu dei:⁊ eē ſuū ⁊ ei⁹ natura ē ſic nā ſatur
ni ⁊ eē ſaturni:⁊ dñs iterrogatōis inēiet apđ eū geū ꝯſtituit
locū receptōis ⁊ honorē ac dilectiōez:qꝛ ſaturn⁹ ē dñs ſepti
mi ab aſcendente:⁊ ipē recepit dñm aſcēdētis:⁊ dñs aſcēdē
tis eſt interrogantis.dñs vero ſeptimi ē illi⁹ q̄ ordinauit in
terrogantē:qꝛ ergo iunct⁹ eſt ei et receptus ab eo: diximus

ꝙ erit inter eos dilectio: ac receptio cũ bono loco erit apud eũ ſi deus voluerit. Et cum volueris ſcire qñ erit regnũ iſtius viri: aſpice quot gradus ſint inter lunã ⁊ ſaturnũ: donec iungat̃ ei ꝑ lumẽ ſuũ gradu per gradum: erãtqꝫ iter eos. vi. gradus diximus ergo qm̃ eẽnt. vi. dies: ꝙ ſi tunc nõ fuerit erit qñ ꝑuenerit luna ad ipm̃ graduʒ i quo erat ſaturn⁹ qñ recepit lunã gradu ꝑ gradũ ꝑ lumen ſuum. Et ſi tunc nõ fuerit erit qñ peruenerit venus ad gradũ aſcẽdẽtis: q2 venus eſt dña domus lune: qđ ſignum eſt libre in quo erat luna ⁊ luna erat dña aſcendentis. Et ſcito ꝙ dñs aſcendẽtis ⁊ luna cum fuerit cadẽtes aut ꝑfecerint opus ſuũ: ac diſpõem ſuã ⁊ adhuc res quã preuidiſti non fuerit: debes operari per dominũ ſigni in quo fuerit dominus aſcendẽtis: fuit igit̃ principatus iſtius viri ad. 90. dies ex die qua facta fuit interrogatio. hoc eſt qñ primũ peruenit venus in gradum aſcendẽtem ex ſigno aſcẽdẽte: venit. n. in locũ fortem ⁊ confortauit rem ⁊ facta eſt tunc iuſſu dei: ⁊ ſtelle tunc oꝑantur nutu dei bonũ ⁊ malũ: qñ fuerint i loco forti in locis altiorib⁹ ⁊ fixis q2 hec ſunt que figunt ⁊ confirmant res tã bonas q̃ꝫ malas nutu dei: mouent quoqꝫ eas tꝑe effectus ſui: pone ergo cor tuum ad ſciendu3 caſũ pl̃taꝝ ab angulis: ⁊ eoꝝ erectione3 vel eoꝝ altitudinẽ in ipis angulis: ad motionem rerum: ac receſſionẽ eaꝝ: ſiue ſtabilitatẽ illarũ atqꝫ cõfirmationẽ. Et ſi non fuiſſet ꝑncipat⁹ huius viri: qñ ꝑuenit ven⁹ ad gradũ aſcendentem in oriente: dicerem ꝙ eſſet quãdo veniret venus ad gradum quarti ſigni: aut ad gradum. vij. aut ad gradum i quo erat ſaturn⁹ hora interrogatiõis: aut qñ conſeq̃retur ſol ſaturnum: ⁊ fieret orientalis: ⁊ exiret de ſub radijs ſolis: ⁊ renouaret̃: renouaretqꝫ rẽ ſuã cui ꝑerat. Et peruentio veneris ad gradũ in quo erat luna eſt res fortis. Exiuit aũt iſte vir ad opus ſuũ cui prefuit quãdo ꝑuenit venus ad graduʒ ſigni aſcendentis ⁊ ſcito ꝙ iõ accidit tarditas huius rei q2 luna erat in quarto angulo ⁊ iungebat̃ ſaturno a quo nouiſti effectũ rei: ⁊ ſaturnus erat in angulo. x°. in loco. ſ. rei ⁊ in loco regni. ⁊ ſi eẽt luna in. vij°. angulo fieret vtiqꝫ res velocius: ⁊ ſi eẽt cũ ſaturno in ſigno. x°. eẽt adhuc veloci⁹ ⁊ in ſigno aſcẽdẽte eẽt velocius p̃ ceteris locis: ⁊ ſcito ꝙ tardare facit res atqꝫ accelerare eas fortitudo dñi aſcendentis: ⁊ fortitudo lune aut debilitas eoꝝ ſi fuerint debiles. Si eniʒ fuerint i angulis ⁊ pl̃te quibus iungunt̃ ſil'r fuerit in angul' feſtinabit res iuſſu dei. ⁊ ſi fuerit vnus eoꝝ cadẽs ⁊ alter in loco forti. i. pl̃ta qui iungit̃: vel ille cui iungit̃ ſil'r impediet hãc rẽ: ⁊ faciet eã tardare ſ͛m q̃titatẽ eius caſus ⁊ ſ͛m ipedimentũ qđ ingredit̃ ſuꝑ eũ i loco q̊ ẽ. Et ſcito ꝙ pl̃te cadẽtes ab angulis faciũt tardare oẽm rẽ que nondũ ẽ: ⁊ expectat̃ vt faciat: ⁊ pl̃te cadentes ab angulis ſunt boni ⁊ optimi ad oẽm rẽ bonã cui expectat̃ receſſio vt ꝑegrinatio qñ aſpicit̃ peregrino. i. viatori aut prefecto ſeu regi: cui aſpicitur qñ cadet ⁊ recedet regnuʒ ei⁹: ⁊ viro p̃fecto qñ recedet ab ordine ſuo: ⁊ oĩ bono ſeu malo qñ a dño ſuo recedet ⁊ auferetur ab eo: aſpice hoc a receſſione pl̃tarũ fortiũ: qui eleuant̃ in ãgulis quattuor. quib⁹ dignior ⁊ velocior eſt aſcendẽs in bonis agendis ⁊ in effectu ſeecũdus eſt mediũ celi angulus. ſ. decimus: ⁊ tertius eſt ſeptim⁹ dom⁹ cõiugij vel nuptiaꝝ. et q̃rtus eſt ãgulus terre. i. domus patrũ. Domibus vero medijs dignior eſt dom⁹ ſpei: ⁊ eſt velocior domo nuptiaꝝ ⁊ domo patrum ad agendas res: ⁊ ipa eſt domus. xiª. ⁊ ſcđa domus peregrinationis: ⁊ eſt nona ⁊ tertia: dom⁹ filioꝝ ⁊ ẽ. vª ⁊ q̃rta domus f̃rum q̃ eſt tertia he ſunt bone ⁊ laudabiles. Domus iõ cadentes ſunt omnibus domibus deteriores domus. ſ. mortis que ẽ. viijª. Et domus infirmitatis q̃ eſt ſexta. Et domus inimicorum que eſt duodecĩa. Et domus ſubſtãtie que ẽ ſecũda ab aſcendente. he domus ſunt inimice aſcendentis que nõ aſpiciunt aſcendens: ſuntqꝫ exitus huius rei pauci proficui. non eni inuenit in eo niſi modicã rem: Recepit tamen iuſſũ ⁊ fuit mora ei⁹ donec reuerſus ẽ ad domũ ſuam. xv. diebus: ⁊ iõ accidit ſtabilitas iuris eius: ⁊ fortitudo opis ſui: q2 fuit caſus plãetarũ ei⁹ i ãgulis. Et venit paucitas proficui eius ideo q2 ſaturnus qui dedit ei regnum iuſſu dei: erat in ſigno deſcenſionis ſue: ⁊ mali ⁊ vilitatis ſue ⁊ putei: ⁊ in loco i quo nulla dignitas erat ei: ⁊ fuit illud quod datum ſibi fuit de eo odibile propter odiu3 quod habebat erga locum ſuũ: ſed fixit omnes res ſuas fixuras ſtellarum eius in angulis.

¶ Cap. i ſcia vite nati.

Cum volueris ſcire vitam nati iuſſu dei. ſi natus fuerit in die: incipe a ſole: ſi fuerit in aſcendente aut in medio celi ſol: aut in adir. hoc eſt in oppoſito quod eſt. vij. ab aſcendente: aut in. xi. ⁊ non receſſerit a gradu domus in qua fuerit plus. v. gradibus: ⁊ fuerit receptus a domino domus aut exaltationis ſigni in quo fuerit ex coniunctiõe tunc vtilis erit pro hyleg. Et planeta qui recepit erit alchocboden: ⁊ ipe ẽ ꝗ preerit natitati ſignificator. ſ. ac dator ãnorum aut menſium: ſeu dierum ⁊ dirigeť diuiſio menſiũ aut annoꝝ ſeu dierũ a gradu. ſ. in quo eſt: ⁊ ipſe eſt gradus hyleg. Qꝛ ſi non fuerit ſol ĩ aliquo locorum que predixi tibi: aut fuerit in eis ⁊ fuerit remot⁹ a gradu loci in quo eſt plus decẽ gradibus: aut fuerit i eis ⁊ nõ fuerit inter eum ⁊ dñm dom⁹: aut exaltationis i quo fuerit cõiunctio: q2 ſi ita fuerit: nõ erit vtilis vt ſit hyleg. Dimitte ergo eum ⁊ aſpice lunam: que ſi fuerit in angulis. 4. ⁊ in ſequentibus anguloꝝ q̃ ſũt domus. ii. ⁊ ſcđa ⁊ q̄nta et octaua. hec ſunt octo loca: ⁊ non fuerit remota a gradu domus in qua eſt plus qnqꝫ gradibus ⁊ fuerit cõiuncta domino dom⁹ aut exaltationis in qua eſt: erit vtilis vt ſit hyleg. Dirige tunc diuiſionẽ annorũ aut menſiũ aut dieruʒ iuſſu dei. ꝙ ſi tũc luna nõ fuerit in his locis octo que nominaui tibi: aut fuerit remota a gradibus domus i qua eſt plus qnqꝫ gradibus: aut fuerit in eis non remota: ⁊ nõ fuerit iũcta domino domus aut exaltationis: q2 ſi ſic fuerit: nõ erit vtilis vt fiat hyleg. Aſpice tũc gradum partis fortũe ſi ceciderit in aliquo iſtorum locorum octo: ⁊ non fuerit remotus a gradu domus in qua eſt plus quinqꝫ gradibus: ⁊ fuerit dominus termini gradus partis fortune: aut dominus dom⁹ eius iũctus ei: vtilis fuerit ꝓ hile ⁊ domib⁹ termini eius: vl' dominus domus illius qui iunctus eſt ei: preerit: ideſt erit dator annorum vel menſium ſeu dierum: ⁊ diriges diuiſionem annorum aut menſium atqꝫ dierum a gradu partis fortune ei. Qꝛ ſi non fuerit dominus termini gradus ꝑtis fortune: aut dominus domus eius iunctus ei. i. parti fortune: pars tñ fortune preerit: ⁊ ipſa erit yleg: ⁊ a domino eius ſcitur donatio annorum aut menſium vel dieruʒ: ⁊ ex gradu partis fortune diriges ei diſionẽ. ſ. menſium vel dieruʒ ſeu annorum nutu dei. Si vero non fuerit pars fortune in his octo locis: aut fuerit in eis: ⁊ fuerit remota a gradu loci in quo eſt plus quinqꝫ gradibus: non erit vtilis: dimitte eã tunc. Qꝛ ſi fuerit gradus coniunctionis ſolis ⁊ lune ante natitatẽ nati in his octo locis non remotus a loco in quo eſt plus quinqꝫ gradibus ⁊ dominus termini eius: aut dñs domus in qua eſt iunctus fuerit ei ipſe preerit ſignificatõi donationis annorum aut menſium vel dierum: ⁊ diriges diuiſionem annorum aut menſium aut dierum a gradu coniũctionis: q2 factus eſt iuſſu dei yleg. Si autem natus fuerit puer in coniunctione: ⁊ non fuerit gradui coniunctionis iũctus dominus termini eius: aut dominus domus in qua ẽ ⁊ ipſa coniunctio fuerit in predictis octo locis non remota a domo in qua eſt plus quinqꝫ gradibus: gradus coniũctionis erit hyleg: ⁊ dominus eius preerit ⁊ ipſa cõiunctio. ſ. ãbo. ſ. ⁊ ab ipis ſcitur donatio annoꝝ aut mẽſiũ ſeu dieruʒ. Si vero gradus cõiunctiõis ſolis ⁊ lune non fuerit ĩ predictis. viij. locis aut fuerit in eis: ⁊ fuerit remot⁹ a gradu domus i qua eſt plus. v. gradib⁹ non erit vtilis vt ſit hyleg: dimitte ergo eum. Sil'r aſpice in gradu preuentiõis ꝗ aliter

dicitur impletionis q fuerit añ natiuitatē ſi fuerit natiui,
tas in ꝓdicta ꝑuētiōe.Qui gradus:ſi fuerit i ꝑfatis.5.locis
nō remot⁹ a gradu in q̄ ē pl'9.5.gradibus vtil'erit ꝑ byle:ꝛ
ab eo dirige diuiſiōeꝫ annoꝝ:vl' menſiū aut dieꝝ.ꝙ ſi do,
min⁹ termi ei⁹ vl' dñs dom⁹ iūct⁹ fuerit ei ille eoꝝ q iūct⁹
fuerit ei ꝑerit natiuitati:qui:ꝛ ſignificabit donatiōem an,
noꝝ aut menſiū aut dieꝝ.Et ſi fuerit grad⁹ ꝑuētōis in ꝑ
dictis.5.locis:ñ remot⁹ a gradu loci i q̄ ē pl'.5.ḡdib⁹:ſꝫ dñs
termini eius vl' dñs dom⁹ illi⁹ nō iungit' ei:gradus tñ pre,
uētōis erit byleg:ꝛ ipe ꝑerit.ꝛ a loco ei⁹ ſcit' dōatio ānoꝝ
aut menſiuꝫ aut dieꝝ:ꝛ ab eodē gradu dirigitur diuiſio an
norum aut menſium ſeu dierū nutu dei:ꝛ ſi fuerit gradus
preuentionis in ipſis .5. locis: ſed fuerit remotus a gra,
du dom⁹ in q̄ eſt pl'.5.gradibus nō erit vtil' byleg:dimitte
tunc eum:ꝛ aſpice graduꝫ aſcendētis quia ipſe erit bileg:ꝛ
dominus termini eius: aut dominus domus qui iunctus
fuerit ei preerit natiuitati: ꝛ ipſe erit dator ac ſignificator
annoruꝫ:aut menſium ſiue dierum:ꝛ a gradu aſcendentis
dirigitur diuiſio annorum:ſeu menſium aut dierum. Et
ſi dominus termini eius:aut dominus domus nō fuerit ei
iunctus.i.ſi aliquis iſtorum non fuerit iunct⁹ gradui ſigni
aſcendentis:ipſe tamen gradus aſcendentis erit byleg:ꝛ
preerit ipſe natiuitati:ꝛ ab ipſo dirigitur diuiſio annoruꝫ
aut menſiuꝫ ſeu dierum:ꝛ ab eo ſcitur donatio annoꝝ aut
menſiuꝫ ſiue dierum:ꝛ operaberis in nocte: ſicut operaris i
die equaliter in omnibus horis:ſed incipies i die a ſole po
ſtea a luna.poſtea a parte fortūe poſtea a ꝯiūctiōe:vel ꝑuē
tione:ſi fuerit natiuitas in ea poſt ☋ a gradu ſigni aſcendē
tis.Cūqꝫ ꝑieceris capitula ꝓnominata:ab ipſis locis: ꝛ fue
rit locus tuus a gradu aſcendētis: ꝛ ñ ꝓlōgabit' vita pueri
niſi ſit gradus aſcendentis liber a ꝓiectione luminis ma,
lorum ſuper eum:ſaturni.ſ.ꝛ martis:ꝛ non dimittas cuꝫ ☋
cuꝫ inueneris dominū natiuitatis: vt aſpicias extenſiōeꝫ
radiorum planetaruꝫ ad byleg:qꝛ radij planetarū q̄dam
res eſt fortis niſi aſpiciat cum eis ſol:aut venus:aut iuppi
ter:aut luna: qꝛ aſpectus borum frangit virtuteꝫ malorū:
ſi non fuerint mali pl' gradibus quaꝫ boni:nec dimittas ēt
cuꝫ ☋ iaculatōem maloruꝫ ad byleg per radios ſuos:licꝫ
cuꝫ fuerit ille qui preeſt natiuitati fortis non peribit dñs
natiuitatis iuſſu dei: ſi inueniēt eum diſtrictiones ꝛ labo
res ꝛ liberabitur ab eis iuſſu dei.

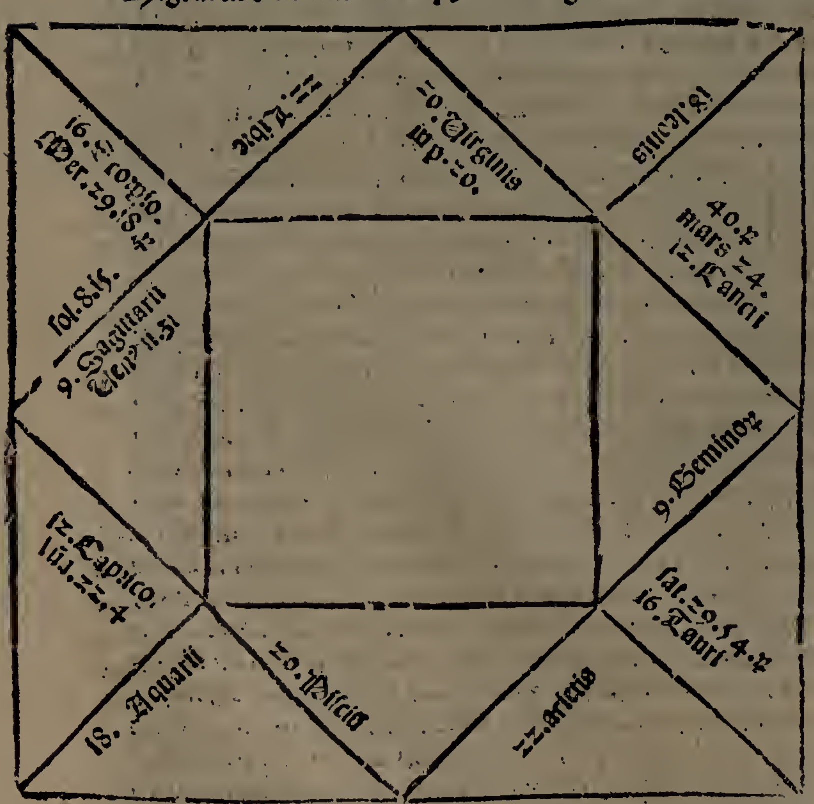
Capitulum in annis alcbocboden.

QUz cum inueneris illum qui preeſt natiuitati
in aſcēte aut i medio celi aut i auglo 7.egreſſū
de ſub radijs ſolis.i.nō fuerit ſub radijs ſolis
direct⁹ nec fuerit i deſcēſiōe ſua:dabit annos
ſuos maiores.ꝛ ſi fuerit in q̄rto āgulo q ē ſub terra:ꝛ fuerit
i termino ſuo:aut i domo:aut i exaltatōe:aut i triplicitate:
vel facie ſua:ꝛ fuerit oriētalis:dabit ānos ſuos maiores.ꝛ
ſi fuerit i.11.ab aſcendēte aut in.5.ꝛ fuerit oriētalis:ꝛ fuerit
i termino ſuo in domo:aut i exaltatōe:aut triplicitate: aut
i facie ſua dabit ānos ſuos maiores.ꝛ ſi fuerit in.11.ab aſcē
dente:aut in.5.ꝛ fuerit oriētal' nec fuerit i termino ſuo vel
in domo aut i exaltatiōe aut in triplicitate:vel in facie ſua:
dabit ānos ſuos medios:ꝛ ſi fuerit i ſcđo ab aſcendēte:vel
in.8.ꝛ fuerit i termino ſuo:aut exaltatōe:vl' i domo:aut tri
plicitate:ſeu facie ſua dabit ānos ſuos medios:ꝛ ſi non fue
rit in termino ſuo neqꝫ exaltatiōe vel domo:aut i triplicita
te aut facie ſua:nec ēt fuerit in deſcēſione ſua: nec i puteo:
vel in loco in quo triſtat' dabit ſil'r annos ſuos medios.ꝛ ſi
in nono ab aſcendēte fuerit:ꝛ fuerit oriētal' in termio ſuo:
vel in domo aut exaltatōe:aut triplicitate ſeu facie ſua: da
bit ānos ſuos medios: ſi fuerit natiuitas diurna ꝛ ille qui
ꝑeſt diurnus:aut fuerit natiuitas nocturna:ꝛ ille q ꝑeſt no
cturnus.ꝛ ſi fuerit in.6.ab aſcendēte:aut in.12.ꝛ nō fuerit i
deſcēſione ſua dabit ānos ſuos minores.ꝛ ſi fuerit i deſcen
ſione ſua in.12.aut in.6.ꝛ fuerit retrogradus dabit menſes.
iuxta numeꝝ ānoꝝ ſuoꝝ minoruꝫ.i.i loco vniuſcuiuſqꝫ an
ni dabit meſem.ꝛ ſi fuerit ſub radijs ſolis retrogradus in
deſcenſiōe ſua ꝛ fuerit i loco.12.ab aſcendente:aut in.6.da
bit dies iuxta numeꝝ annoꝝ ſuoꝝ minoruꝫ.i.i loco vniuſ
cuiuſqꝫ anni dabit dieꝫ.Et ſi inueneris illū q ꝑeſt natiuita
ti.ſ.in angulo retrogradum:aut ſub radijs ſolis dabit ānos
ſuos medios.Et ſi fuerit in ſequentibus angulorum retro
gradus aut ſub radijs ſolis dabit annos ſuos minores.Et
ſi fuerit cadēs ab angulis ꝛ fuerit ſub radijs ſolis retrogra
dus:non poterit dare annos minores:ſed dabit in loco vni
us anni menſem.Et cum dederit ille qui preeſt annos:ꝛ aſ
pexerint euꝫ omnes fortune a quarto aſpectu:vel ab oppo
ſitione aut a ſextili aſpectu aut a trino:aut fuerint cum eo
in vno ſigno augent ei ſecundum quantitatem graduum
qui ſunt in tempore horarum illius gradus in quo fuerit ꝑ
vno gradu annum:ſi non fuerit ille qui auget retrograd⁹:
aut ſub radijs ſolis ꝛ cuꝫ fuerint planete qui ſignificāt aug
mentū in .6.ab aſcendēte vl' i.12.nihil augent.Et ſi aliquis
malorum planetarum aſpexerit illum qui preeſt ex omni,
bus aſpectib⁹ a q̄rto.ſ.vel.10.aut trino:vl' a.7.aut a ſextili:
aut fuerit cū eo:qcūqꝫ fuerit:minuet illi ſcđꝫ nūeꝝ graduū
q ſunt in tp̄e horaꝝ illi⁹ grad⁹ in quo eſt in clinate:q fuerit
natiuitas ad vnūquēqꝫ graduꝫ ex gradibus temporuꝫ ho,
raruꝫ:annū.Et inueni in quodaꝫ libro ſed nō ꝓbaui. Quia
cū inueneris cum illo qui preeſt natiuitati caudā nō longe
ab eo.5.gradus.minuet ei quartaꝫ parteꝫ annoꝝ illius qui
preeſt.ꝛ ſi fuerit caput ita minuet ſimiliter quartaꝫ parteꝫ
annoruꝫ.Et ſcito ꝙ extenſio radioruꝫ planetaruꝫ fit a gra
dibus equalibus.ſed da annos ad bileg.per gradus aſcenſi
onis:ꝛ non dimittas donationeꝫ annoꝝ ab aſcendente per
gradus aſcenſionis.Et ſcito quia cuꝫ duxeris donationē an
norum:ſeu menſiuꝫ vel dierum.a gradu bileg:vel a gradu
aſcendentis ad vnūquēdqꝫ gradū:annuꝫ aut menſem:aut
dieꝫ: quocūqꝫ inueneris maluꝫ: aſpicitur quo ꝑuenerit gra
dus que deduxiſti ad bilecg: vel ab aſcēdente.ꝛ ſcito ꝙ gra
dus ad quē peruenit donatio quā deduxiſti ab bileg: vel a
gradu aſcendentis:ſi aliquis harum quattuor fortunaru,
aſpexerit euꝫ euadet ꝛ liberabitur a morte:niſi ſint gradus
mali qui aſpiciunt locū quo peruenit diuiſio plus gradib⁹.
ideſt ſi fuerint gradus mali plus gradibus fortunaruꝫ.hoc
eniꝫ ſignificat quia durabat natus donec trāſeant gradus
quos direxiſti ab bileg gradus fortune: cunqꝫ tranſierint
hec ꝛ peruenerint ad gradus malos ſignificabit tunc mor,
teꝫ.Et ſcito quia cum fuerit natiuitas:ꝛ fuerit ille qui ꝑeſt
ei in loco forti ſi proiecerit malus radios ſuos ſuper gradū
ſigni vite:vel ſuper graduꝫ ſolis:aut graduꝫ lune: aut gra,
dum bileg qualecūqꝫ fuerit:nō ſubiacebit natus morti do
nec perficiat ille qui preeſt natiuitati nūeruꝫ annoruꝫ quē
ſignificauit ſm̄ qualitateꝫ loci illius in quo fuerit: ex ānis
ſcilicet maioribus:aut medijs aut minoribus:aut menſib⁹:
aut diebus ſeu horis:ſi deus voluerit.Et exponaꝫ tibi ia
ctuꝫ radioruꝫ:intellige euꝫ.Putant quidaꝫ iactū radioruꝫ
ita eſſe planeta.ſ.qui eſt in.10.recipit radios ab eo qui reci,
pit illum ex quarto ab illo.ꝛ ille qui eſt in quarto ab eo pro
ijcit radios ſuos ad euꝫ qui eſt in.10. ab eo.ꝛ ideo nomina,
tur iactus radioruꝫ ad hos quatuor modos quos predixi:
qꝛ ille q ē añ eū in q̄rto ꝓijcit radios ad eū q eſt poſtpoſit⁹
in.10.ante iſtū q ē in q̄rto:qꝛ ille qui vadit ante eū ꝓijcit ra
dios ſuos calidos ad partē poſtpoſitā ſil'r: qꝛ ille qui eſt in
ariete aſpicit eū qui eſt in cancro:ꝛ ille qui eſt in cancro ꝓij
cit radios ſuos ad eū q eſt in ariete.Et cōuenit pars maxia
ſapientū vt ponerēt illos quinqꝫ gradus:qui ſunt ante gra,
duꝫ aſcēdētis de fortitudine aſcēdētis:in quibus cū fuerit
ſol:dicūt eū vtileꝫ eſſe vt ſit bileg cū fuerit recept⁹: ꝛ luna
ſil'r ꝛ cetera a qbus inueniſ' bileg ſil'r.Illuꝫ autē qui preeſt

quī ſignificat donationē annoꝝ cū fuerit remot⁹ a gradu aſcendentis:ꝛ fuerit in.5.gradib⁹ q̄ fuerunt añ anglm dixerunt nō poſſe dare annos maiores: ſ3 dāt annos medios:ꝛ viſum eſt nobis ſic aptare hūc librū:vt ſciretur ille qui preeſſet ꝛ hyleg:poſt ḃ ſciretur quid ſignificaret de annis aut menſibus ſeu diebus:vel horis.Cum ḡ nouerimus q̄d habeat de his:dirigamus a gradu hyleg: in quartum aſpectū malorum eorūq; oppoſitionem ad mortem poſtea aſpiciemus tunc vtrum aliqua fortuna proiciat lumen ſuū3 ſuper locum gradus mali:an non.Quod ſi fuerit aliquis planeta fortuna proyciens lumen ſuū:ſuper locū luminis mali:liberabitur poſt dolorē3:poſt hoc diriges eū3 ēt ad q̄rtū aſpectū alterius mali:ꝛ ad eius oppoſitionē3: ꝛ teſtimoniū dant mali cum fuerint in trino vel ſextili aſpectu infirmati.Quod aūt ſignificaret de gradibus ad hyleg: vſq; ad lumen:hoc ē ad radios mali:dicimus q̄ erunt anni vł menſes vł dies ſeu hore.ſcđ3 q̄ ſignificauit ille q̄ perit.Cumq; ſcieris diuiſiōe3 qua3 ſignificat ille q̄ pe‑ſt:vtꝝ videl3 ſint āni:aut mēſes vł dies ſeu hore:diriges ipā3 diōne a gradu hyleg:vſq; ad 4ᵐ aſpectū maloꝝ:ꝛ eoꝝ oppōnē ad mortē.

¶ Qđ ḋ q̄dā duce q̄ pfuit affrice ex iuſſu regis alio ꝯdicēte.

Interrogatō cuiuſdā ducis quē pꝓpoſuit rex affrice: ꝛ erat ipe qui tūc pꝑerat affrice in ꝯtrarietate eorū: ꝛ eis rebelł dignus depoſitōe:interrogauitq; dux vtꝝ pficeret ei qđ rex preordinauerat ei ḋ ducātu affrice: an non ꝛ q̄d eēt futura de eē eiu⁹:ꝛ de eē illi⁹ q̄ pꝑerat ei iuſſu dei:aſpexi hāc iterrogatōe3 nutu dei:ꝛ erāt planete eius ſicut tibi narro.Erat aſcñs ſagittarius.9.gradus.Et ſol i ſagittario.8.gradus:ꝛ.15.minuta:ꝛ venus in ſagittario.i1.gradū:ꝛ.31.minuta:ꝛ luna in capcorno.22.gra.ꝛ.43.minuta ſaturnus i tauro.29.gradus.et.54.minuta retrograd⁹.Et iuppiter in v̄gine.20.gra.ꝛ.55.minuta:ꝛ mars ī cācro.24.gra.40.minuta retrogradus.Et mercurius in ſcorpione.29.gra.ꝛ.i8.minuta ſicut p3 in hac figura.

¶ Aſpexi itaq; i hac iterrogatōe aſcñs ꝛ dñ3 ei⁹:ꝛ pleta a q̄ ſepaṫ luna:fuitq; aſcñs ſagittari⁹:ꝛ in eo ſol ac ven⁹ ꝛ dñs aſcēdētis iuppiter i āgulo medij celi direct⁹:ꝛ ē ex pl'tis altioribus:ꝛ ipe aſpiciebat vtraſq; domos ſuas:ꝛ vniuerſos angulos.4.in loco ſuperiori ꝛ altiori:ꝛ vniuerſis anglis domino iterrogatōis digniori in loco.ſ.exaltationis dñi īterrogatiōis.ꝛ ei⁹ regni:ꝛ iūgebaṫ ſol:ꝛ ven⁹ a domo ſua:ꝛ recipiebatq; coſa domo ſua rceptōe forti:ꝛ ſol recipiebat eā p lumē ſuū:iūctaq; ſūt ei teſtioniā ſup fortunā nutu dei:ꝛ ſignificauit ḃ fortitudinē dñi iterrogatōis ſup inimicū ſuū3:ꝛ firmitatē ei⁹ honoris:ꝛ q̄ adipiſceret regnū ei⁹ ꝛ q̄ ptingeret ad ḃ qđ ſibi ꝯmiſſū fuerat ab ipatore ſuo:ꝛ eēt i māu ſua:deſſetq; nihil qđ ñ adipiſceret nutu dei.p⁹ ḃ aſpexi ei q̄ pꝑerat affrice:q̄ ſuſpicabaṫ rebellis:ac ꝯri⁹ inobediēs ac deponēd⁹ a nabir.i.ab oppoſito aſcēdētis ꝛ a dño ei⁹:ꝛ a planeta cui iūgebaṫ luna:fuit āt nadir: ſignū geminoꝝ:ꝛ nllus 7.planetarū erat i eo:ꝛ dñs eius erat mercuri⁹ ex planetis inferioribus: ꝛ ipſe retrogradus erat ꝛ cadēs ad ſignū.i2.ab aſcñte:ꝛ iungebaṫ poſt directionē ſuā ſaturno ab oppoſitione:ſ3 ꝛ ſaturnus erat cadēs in ſignū.6ᵐ.ab aſcēdēte:ꝛ erat retrogradus:ſignificauit igiṫ mercuri⁹ p retrogradationē ſuā ac deſcēſionē:ꝛ p eius ꝯiūctionē cū planeta cadēte ꝛ retrogrado:annullationē eorū in q̄ igreſſus fuerit ille inimicus ꝛ ꝯrius:ḃ ē ānullatōe3 ei⁹ ꝯſilij: ꝛ ſolutōe3 ei⁹ impꝑij:ꝛ ſignificauit caſus ei⁹ i.i2.ab aſcñte: ꝛ caſus ſaturni in.i2.a nadir debilitatē cadentē i inimicū3 ꝛ aduerſariu.ſ.fortem:ꝛ diſpſiōem illi⁹ ꝯgregatōis:ꝛ caſū eius nois vł ei⁹ meorie:ꝛ ānullatōe3 eoꝝ q̄ aptauit:ꝛ q̄ collegit ꝛ eoꝝ ꝺſtructōe3 nutu ḋi.p⁹ ḃ aſpexi dño iterrogōis a pl'ta ēt a q̄ ſepatur luna:ꝛ ſeparabaṫ luna a ioue qui ē dñs aſcēdētis:ꝛ iuppiter erat in angulo celi:ꝛ ipſe eſt ex pl'tis altioribus habēs locū altiorē poſt ſaturnū.Significauitq; iuppiter iuſſu dei per altitudine3 ac bonitate3 loci eius:fortitudinē dñi interrogationis:ꝛ firmitatē3 eius honoris:ꝛ adeptionē eius principatus:ꝛ eoꝝ de q̄bus interrogauerat de honore.ſ.atq; ducatu:que3 ſibi cōmiſerat iperator ſuus atq; ordinator iuſſu dei.¶ Deinde aſpexi illi q̄ putabaṫ rebellis ꝛ deponēdus qui ꝛ inobediēs fuerat a planeta:cui iungebaṫ luna.Iūgebatur quoq; luna marti:ꝛ mars erat cadens in deſcēſione ſua ꝛ retrogradus.i.in octaua domo ab aſcēdēte:q̄ eſt ſecūda a nadir:ꝛ eſt locus auxiliatoꝝ.i.militū illi⁹ q̄ ſuſpicabatur rebellis ꝛ eius ſubē:Significauit etiā coniunctio lune ꝛ marti:ꝛ retrogradatio martis atq; caſus eius in deſcēſionem ſolutionē illius operis inimici:ꝛ aduerſarij:ꝛ reuerſionem eius a cōſilio qđ ingreſſus fuerat:ꝛ penitētia3 eius ſuper hoc qđ mouerat:ꝛ eius ſubiectione3 atq; honoris amiſſione3 iuſſu dei. ¶ Et ſignificauit locus lune in ſcđo ſigni aſcēdētis qui eſt locus militū3 interrogātis:ꝛ auxiliatoꝝ eius locus quoq; eius ſubē: ꝛ luna ē dña ſignificatoris inimici ꝛ aduerſarij:ꝛ eſt ſignificatrix eius militum atq; auxiliatoꝝ:ꝛ erat luna iuncta marti ab oppōne:ꝛ vnuſq̄ſq; eoꝝ recipiebat ſociū ſuū receptione forti. Significauit igiṫ nutu dei introitus lune:que eſt ſignificatrix auxiliatoꝝ inimici ꝛ aduerſarij in capricornū qui eſt locus auxiliatorū dñi interrogatiōis ꝛ locus ſubē petitione militū inimici aduerſantis ſubē:detitionē.ſ.impletiōis ſpei ſue de acq̄ſitiōe ſbē. ꝛ q̄ accipiāt partē eoꝝ que putauerūt nutu dei: ꝛ q̄ ingrediaṫ in obedientiā:ꝛ adiutoriū dñi interrogationis.Poſt acceptionem eorum:in q̄bus habebāt ſpem.i.dona que ſe ſperabant accepturos nutu dei. Significauit quoq; locus lune a capricorno:ꝛ locus martis a cancro:qđ nō acciperēt omne qđ ſperabāt accipe:vel ſicut putabāt.Et ſignificauit cōiunctio lune marti ab oppoſitione q̄ milites aduerſarij eſſent in petitione ſubē in portū:hoc enī erat intētio eoꝝ:ꝛ hoc petebāt nutu dei. ¶ Poſt ḃ aſpexi inimico aduerſāti q̄d eēt de eē illi⁹ futurū:ꝛ de eē illi⁹ q̄ cū ſuccedebat.aſpexi q̄ mercuriū q̄ erat ſignificator inimici:aſpexi.ſ.cui iūgebaṫ ꝛ q̄s iūgebaṫ ei:iueniq; cū iūgi ſaturno poſt directionē ſuā ab oppōne:q̄ ē aſpect⁹ ꝯrietatis ꝛ inimicitie: ꝛ ſaturn⁹ erat dñs ſe dom⁹ iterrogatiōis:ꝛ dñs.3ᵉ eiuſdē:q̄ ſūt loca militū ei⁹:ꝛ frm atq; auxiliatoꝝ:ꝛ nlla erat iter eos receptio.ſignificauit ḃ q̄ ipe inimic⁹ iueniret q̄ſdā ſibi oppōitos q̄ redderēt ſibi vicē ꝛ dimitterēt ei⁹ v̄bū.i.ei⁹ obedictiā ex h⁹ frib⁹ ac militib⁹ nutu dei.Poſt ḃ aſpexi q̄b⁹ illoꝝ eēt victoria: ac regni adeptio ab ill.ſ.ꝛ a dñis eaꝝ domoꝝ:eo q̄ ſignifi

catores eorum erant cadētes ab angulis. Aſpexim⁹ quoqꝫ illis qui pugnabāt cōtra inimicū a mercurio ⁊ aduerſantē a ſaturno ⁊ a domino domus eius: ⁊ erat ſaturnus cadens retrogradus ⁊ domina domus eius erat venus: ⁊ ven⁹ erat in angulo aſcēdēte cōbuſta: ſub radijs ſolis: Significauitqꝫ locus eius in angulo in ſagittario eo ꝙ ſit ſignū cōe: reiterationē prelij ab illis q̄ aduerſarent̄ inimico. i. ꝙ illi q̄ aduerſarentur inimico iterarent ei prelum bis vel plus: ⁊ ꝙ acciderent zelo prelij: ⁊ ſignificauit cōbuſtio veneris: eorum conſumptionē atqꝫ fugam ⁊ eoruꝫ deſtructioneꝫ nutu dei.

¶ Poſt hoc aſpexi eidem inimico aduerſanti que eēt eius fortitudo atqꝫ victoria erga eos qui aduerſabantur ei. aſpexi itaqꝫ ei a ſignificatore ſuo: ⁊ a domino dom⁹ eius fuitqꝫ ſignificator eius mercurius: ⁊ dominus domus eius mars: ⁊ mars in cācro in deſcenſiōe ſua retrogradus: ⁊ hoc ſignificabat debilitatē ī initio eius opis iuſſu dei. Aſpexi quoqꝫ vtrum iungeret̄ mars alicui qui eū confortaret: aut ſi iūgeret̄ ei aliquis planeta qui eum adiuuaret. Inueniqꝫ lunaꝫ ſibi iunctā ab exaltatione martis: ⁊ vnuſqꝫqꝫ eoruꝫ recipiebat ſocium ſuum receptione forti. Significauit ergo h̄ victoriaꝫ inimici aduerſantis de inimicis ſuis ⁊ ꝙ ſubiceret eos ſibi ⁊ acciperet quicquid habebāt in manibus ſuis de regno iuſſu dei. Deinde aſpexi quid eſſet de dn̄o interrogationis ⁊ inimico aduerſanti ⁊ quomodo adipiſceret̄ dominus interrogationis regnum: ⁊ vtruꝫ haberet eū per prelium an per pacem. Aſpexi igitur iouem qui erat ſignificator domini interrogationis: ⁊ mercuriuꝫ qui erat ſignificator inimici aduerſantis qui ſuſpicabat̄ rebellis: ex qua parte circuli ſe aſpiciebant: inueni vnū quēqꝫ eoruꝫ ꝓicientē lumē ſuuꝫ ſuper ſocium ſuū a ſextili aſpectu. ſ. pacis ac quietudinis atqꝫ concordie. Et hoc ſignificauit ꝙ adeptio domini interrogationis in ipſis quibus preerat ⁊ eius exaltatio ſuper ipſum eſſet per paceꝫ ⁊ per leuitatē: ⁊ ꝙ inimicus qui ſuſpicabatur rebellis: peteret ſecuritatem ⁊ pacem: eo ꝙ mercurius redibat ad iouē ⁊ ipſe erat leuior vtriſqꝫ ſtellis. ideo iungebatur ad hoc nutu dei.

Explicit liber meſſaballach de interrogationibus.

Incipit epiſtola eiuſdem de ꝯiunctionibus planetarum.

Incipit epiſtola meſſaballah i reb⁹ eclipſis lūe et in coniunctionibus planetarum ac reuolutionibus annorum breuiter elucidata: Et ſūt ī ea duodecim capitula. Primuꝫ ca^m eſt de ratione circuli et ſtellarum et qualiter operant̄ in hoc ſeculo. 2^m. ca^m ī diuerſitate veſtigij ideſt operis ſtellarum in plagis terre. 3^m ca^m ī ſignis et naturis eoruꝫ calidis. ſ. et frigidis: et que ſūt ex eis fixa vel mobilia diurna ſiue nocturna. 4^m ca^m ī reuolutione annorū. 5^m ca^m in eclipſis lune et eius ſignificatione. 6^m ca^m ī mutatione tēporuꝫ per mutationē planetarū in ſignis planetarū. ſ. pōderoſum. 7^m ca^m in eclipſis ſolis: et eius ſignificatione. 8^m ca^m in ꝯiunctione planetarum: et eius ope. 9^m ca^m in ꝯiunctiōe planetarū altiorū. 10^m ī ꝯiunctione maiorum. 11^m in ꝯiunctione media. 12^m in coniunctione minorum.

¶ Primū ca^m de rōe circli ⁊ ſtellaꝝ ⁊ q̄liter opat̄ ī h̄ ſeclo.

Dixit meſſaballah: quia dn̄s altiſſim⁹ fecit terram ad ſilitudinē ſpe: ⁊ fecit circulū altiorem in circuitu eiuſdē volubilē: ⁊ poſuit terram fixam ⁊ imobileꝫ ī medio circuli: non declinantem ad dexterā neqꝫ ad ſiniſtram: ⁊ poſuit. 4. elementa mobilia: ⁊ fecit ea moueri per motuꝫ. 7. planetarum. Caput vero draconis ⁊ ſigna: ⁊ vniuerſe ſtelle participant̄. 7. planetis in opibus ſuis atqꝫ naturis. Sil'e eſt ergo opus planetarū ī hoc mūdo lapidi magnetis: ⁊ ferro. quia ſicut ſubtrahit̄ ab hoc lapide ferꝝ per notā longitudinem ita ois creatura ⁊ vniuerſa que ſūt ſuper terraꝫ efficiuntur a motu planetaꝝ: et vniuerſoꝝ que ſūt ſuper terrā: tam ſementuꝫ: q̄ aialiuꝫ fortuna ſeu īpedimētū: aptatio quoqꝫ vel deſtructio fit ex motibus planetaꝝ ⁊ opibus eoꝝ: cuius rei maxima ſignificatio eſt diuerſitas hoīuꝫ in eē ſuo. ⁊ ī fortunis atqꝫ infortunijs. Et quia videmus quoſdaꝫ rationales priuari bonis: quoſdaꝫ vero ſtultos bonis perfrui: nūquid hoc nō habet aliquā cauſaꝫ ſignificantem: quod fortuna: ⁊ infortunia fiant abſqꝫ arbitrio: ⁊ voluntate eoꝝ: qui patiūtur fortunatorū. ſ. ⁊ īfortunatoruꝫ ⁊ hoc totum nutu dei eſt opus plāetarum ⁊ eorum fortuna atqꝫ infortuna.

¶ Capitulum 2^m in diuerſitate veſtigij operis ſtellarum in plagis terre.

Scito quod ſit planetis opus diuerſum: ſm̄ diuerſitateꝫ climatū: q2 in quibuſdā climatibus fiunt quidaꝫ planete fortune: ⁊ quidaꝫ mali in alio climate diuerſis ordinibus: ⁊ idō debet omnis rational' intelligere rationes climatū atqꝫ regionuꝫ: vt regio ethiopū apud quaꝫ ē calor ſemp̄: et terra ſclauoꝝ: apud quos eſt frigus ſemp̄: cūqꝫ ſignificauerit planete ciuibus ethiopie frigus ſuperfluū: tēpat̄ eoꝝ aer ⁊ cū hoc ſignificauerit ſclauis corrumpet̄ eorū aer et peribit eorum habitatio. Et ob hoc neceſſaria eſt ſcia rōnis climatū et regionū atqꝫ aerū et ſcito quod ſcia aſtroꝝ ſit grauis valde: et quod digni⁹ ex ea ſciri potuit: eſt h̄ omne ſcilicet vniuerſale ac plurale: vt ſunt reuolutiones annorum: et eclipſes et horum omnium ſignificationes intellige: et hoc non fit niſi per cognitionem naturarum ſignorum: et quicquid ſignificat vnūquodqꝫ ⁊ ex regionibus ⁊ ꝓuincijs ⁊ vniuerſis reb⁹: ⁊ iā ꝑdixim⁹ h̄ ī libris noſtris: ſꝫ nūc dicam⁹ ꝑtem haꝝ rerū breuiuer: ⁊ mō īcipimus cū deo auxilio.

¶ Capitulum tertiuꝫ de naturis ſignorum.

Signa ſūt. 12. in vno quoqꝫ ſigno ſūt. 30. gradus ⁊ in vno quoqꝫ gradu. 60. minuta atqꝫ in vnoquoqꝫ minuto. 60. ſcda: ⁊ ſic vſqꝫ ad quātitatē pūcti: hoc ē vſqꝫ ad īfinitū ⁊ h̄ ſūt noīa eoruꝫ: aries: taurus: ⁊ cetera: ⁊ ſūt eis ſignificatōes ſup ignē ⁊ a erē aquā ⁊ terrā: naꝫ tria ex eis ſūt ignea: aries. ſ. leo ⁊ ſagittarius: ⁊ tria terrea: taurus: v'go: ⁊ capricorn⁹: ⁊ tria aeria. Gemini: libra: aquari⁹: ⁊ tria aquatica cancer: ſcorpio: ⁊ piſces. Signa. n. ignea ſūt calida ⁊ aq̄tica frigida: terrea quoꝫ ſūt frigida ⁊ aeria calida. ⁊ ſcito ꝙ oīa ſigna calida ſūt maſculina ⁊ frigida feminina. ⁊ omnia maſculina ſūt diurna: ⁊ feminina nocturna: ſunt quoqꝫ ſignorū. 4. mobilia: in quib⁹. ſ. mouet̄ tp̄s q̄ ſſ: aries: cācer: libra ⁊ capcorn⁹: et. 4. fixa ī quib⁹ figit̄ tp̄s: que ſūt taur⁹: leo: ſcorpio: et aquari⁹: quatuor quoqꝫ ſūt bicorporea ſiue communia: ī qbus. ꝯs. iunguntur duo tp̄a que ſunt gemini: virgo: ſagittarius. et piſces: hec ſunt nature ſignorum: intellige.

¶ Capitulum quartum de reuolutione annorum.

Cum volueris ſcire q̄d accidat in mūdo de pluuijs et ventis et cetera. Cōſtitue aſcendēs horā introitus ſol' in ꝑmū punctū arietis: et conſtitue planetas. 7. ad eandē horaꝫ et facta figura conſidera q̄s eorū ꝑſit ei. Qui: ſi fuerit fortuna aptabit̄ tēpus: ſi vero fuerit malus vel impeditus: erit mūdus corruptus: et ſimiliter fac in quartis anni et menſibus eius. Et ſcito ꝙ planete cū plures ꝯiuncti fuerint in ſignis aquaticis: in reuolutione anni: ſignificabūt multitudinem pluuie: et in ſignis igneis ſignificabūt ſuperfluitatē caloris: et ſiccitatis: vel terre ſterilitatis et in aereis ſignificabūt multitudinē ventoruꝫ. ⁊ in terreis ſignificabunt gelu: atqꝫ niues. ⁊ ſil'r i quartis āni cū fuerint pl'te in locis frigidis ſignificabunt grauitateꝫ frigoris ⁊ minutionē caloris. Scito qꝫ cū ꝓfuerit ei mars ⁊ ſaturn⁹. ⁊. n̄ aſpexerit eos fortune ſignificabūt mltitudinē guerre ⁊ dſtructionē mūdi. ita et cū fuerit mās dn̄s q̄te eſtiual': ⁊ fuerit ī aliq̄ domoꝝ mercurij:

ſignificabit multitudinē pluuiaꝝ ⁊ peſtilentiarum: ⁊ ſcito: ꝙ grauitas ſiccitatis: ⁊ terre ſterilitatis ł penurie ānone nō fit niſi ex coniunctiōe planetarū in ſignis igneis: intellige hoc: et proba ſm qḋ dixit tibi et inuenies.

¶ Capitulum quintū de eclipſi lune ⁊ eius ſignificatiōe.

Dixit meſſaballah. Oportet te cōſiderare eclipſes anni tam lunares: quam ſolares: ⁊ ſcire aſcēdens medie eclipſis: ⁊ eum qui prefuerit eideꝫ aſcendenti: ⁊ eius figure: qui ſi fuerit malus ſignificabit īpedimentum ⁊ deſtructōnem: ſi vero fuerit fortuna ſignificat aptatōem. Et ſcito ꝙ eclipſis lune cū fuerit in ſignis frigidis: ſignificat grauitatē frigoris: ⁊ ī aquaticis nimietatem pluuiarū: ſi aduenerit tēpus. i. ſi fuerit hyems. ſi vero fuerit eſtas: ſignificat tempamentuꝫ aeris: itellige ⁊ ꝓba ſic cetera. intelligas ēt quia cū fortune aſpexerit lunā ⁊ recepint eā erit eius ſignificatio in his que ſignificauerit ſuper bonum: et proficuum.

¶ Capitulū. 6. ī mutatōe tēpoꝝ per mutatōeꝫ planetaꝝ.

Dixit meſſaballah. Cū volueris preſcire tꝑis varietateꝫ ſuper res diuerſas mundi corruptibil: ſcito ſigna planetaꝝ ponderoſorum vtrū ſint ſcilicet calida vł frigida: q̄ ſi fuerit calida ſignificabūt calorē ī eſtate ⁊ tempamētū aeris ī hyeme: ⁊ ſi fuerit in ſignis frigidis ſignificabunt frigus in hyeme: ⁊ tēpamentuꝫ in eſtate: et ſimiliter cuꝫ coniuncti fuerint planete in ſignis aq̄ticis: ſignificat ſupfluas pluuias: et aeris corruptioneꝫ per eaſdem pluuias in hyeme: et tempamētū aeris ac multitudineꝫ roris ī eſtate: et ſcōm hoc ꝓba: qꝛ non errabis planete autē ponderoſi ſunt ſaturnꝰ: iuppiter: et mars. debes quoqꝫ copulare eis ſoleꝫ. Scito quod planete pōderoſi deniqꝫ cuꝫ fuerint ī directo alicuius regionuꝫ: ſignificabunt ſiccitatē: necnō terre ſterilitatē: cuꝫ vero elongati fuerint ab ea ſignificāt multitudinē pluuiarum. volo ītelligi ꝑ ꝓpinqtatem cum ſint ī ſignis ſeptentrionalibus: et ꝑ longitudinem ī meridianis. ſcito quoqꝫ quod planete ponderoſi cum fuerint omnes orientales ſignificabunt ſiccitatem: et cum fuerint occidentales ſignificabunt multitudinem pluuiarum ī hyeme: et tempamentuꝫ aeris in eſtate. Et ſimiliter in ortu ſignificant aptationē aeris ī hyeme: et nimiā ſiccitatem in eſtate.

¶ Capitulū. 7. in eclipſi ſolis: et eius ſignificatione.

Dixit meſſaballah. Scito quod in eclipſi ſolꝰ nō pt fieri quin ſignificet aliquod magnū accidēs ſcōm quantitatē eclipſis ipſius: hoc eſt vt ſit ex quarta corpis ſolis: ⁊ ſupra. Scia aūt eoꝝ q̄ accidunt de eclipſi ſolꝰ eſt: vt ſcias aſcendens medie eclipſis: ⁊ planetas vincentes ſup figuras eclipſis. Qꝛ ſi fuerint mali ſignificabūt malū ⁊ detrimentū: ⁊ mortē regaꝫ atqꝫ diuitum. ⁊ ſi fuerint fortune: ſignificabūt fortunā ⁊ aptationeꝫ eſſe reꝝ: ⁊ ſcias ꝙ eclipſis ſolis cum fuerit in ariete ⁊ ſignificabit interituꝫ regum ⁊ diuitum: ⁊ ſiccitateꝫ ſiue terre ſterilitatem atqꝫ famē: ⁊ ita in reliquis ſignis igneis. in aquaticis autem ſignificabit multitudineꝫ pluuiarum: ⁊ detrimentum ab eis: intellige quoqꝫ quod fortune cū aſpexerint minuent maluꝫ: mali vero cuꝫ aſpexerint amplificabunt illō ⁊ minuent fortunaꝫ. Scito etiā quod cum ſol vel luna fuerint hileg vł alchochoden: alicuius ⁊ obſcuratꝰ fuerit ſignificabunt ei cuius fuerit hileg: vel alchochoden periculum magnum vel infirmitatem grauem: niſi aſpexerit fortune.

¶ Capitulū. 8. in ꝯiunctiōe oiuꝫ planetaꝝ ⁊ eorū effectu.

Dixit meſſaballah. Coniunctio planetarum ſignificat accidentia huius mundi ⁊ eius res: que ſic conſiderantur tempore coniunctionis planetaꝝ altiorum ⁊ īferioruꝫ: qꝛ fortune ſignificant fortunā ⁊ bonum effectum: ſi vicerint ſuper figuram coniunctionis: ſi vero mali vicerint ſignificabunt maluꝫ: ⁊ effectuꝫ malū. Noueris etiaꝫ quia cum coniuncti fuerit in aliquo ſignoruꝫ: ſignificabūt detrimenti multitudinē ſecūdum ſubſtantiam eiuſdem ſigni. hoc eſt: ſi fuerit coniunctio in ſignis aquaticis: ſignificabit detrimentuꝫ pluuiarū: et ſic in ceteris ſignis: ſi autem coniuncti fuerint ī ſignis femininis: ſignificabunt peſtilentiaꝫ et mortē feminini ſexus animaliuꝫ: et idem dicitur de maſculinis. Et ſcito ꝙ cōiunctōnes et eclipſes luminariuꝫ cuꝫ fuerit ī ſignis fixis ſignificabunt durabilitateꝫ mali: et eius detrimentū: et ſi fuerit ī ſignis mobilibus ſignificabunt paucitateꝫ durabilitatis mali et illius detrimenti. ſi vero fuerit in ſignis cōmunibus ſignificabunt mediocre malum et hoc idem dic de bono.

¶ Capitulum. 9. in coniunctōe planetaruꝫ ſuperiorum.

Dixit meſſaballah: Scito ꝙ res maxime atqꝫ mirande accidant ex coniunctione planetarum ſuperiorum: et hoc fit propter tarditatem motus eorum. Cumqꝫ coniuncti fuerint ipſi tres ī vno termio vel facie: et aſpexerit eos ſol ſignificabūt deſtructōem ſectaruꝫ: et regnorum: et eorum mutationem ⁊ res maximas ſcōm quantitatem fortioris eorum: ⁊ vicētis ſuper ſigna eorum: ⁊ hec eſt coniunctio eorum maxima que ſignificat prophetiā ⁊ deſtructioneꝫ quorūdā climatū ⁊ res maximas: ⁊ maxime ſi auxiliatus fuerit eis aliqs planetarum īferiorum. Et ſcias ꝙ fortior ceteris erit ſignificator. Qui ſi fuerit fortuna ſignificabit fortunaꝫ. ⁊ ſi fuerit malus ſignificabit malū atqꝫ tribulationē. Intellige etiaꝫ ꝙ hi planete: cum cōiuncti fuerint in exaltationibus ſuis ſignificabunt bonū ⁊ aptationeꝫ tēporis: ⁊ multitudinē commotionis belloꝝ ⁊ demōſtrationē miraculoꝝ. ſi vo cōiūcti fuerint ī caſibus ſuis ſignificabūt detrimentū: ⁊ ſiccitateꝫ: ⁊ ſterilitateꝫ terre atqꝫ famē niſi ſint fortunati. Et noueris qꝛ cuꝫ iuncti fuerint ī ſigno igneo ſignificabūt etiam terre ſterilitatē. ⁊ in ſigno aquatico pluuie multitudinem. In aereo quoqꝫ ſignificabūt fortitudinem ventoruꝫ. ⁊ in terreo ſuperfluitatē frigoris atqꝫ detrimenti: ⁊ cum cōiuncti fuerint in ſignis maſculinis ſignificabūt detrimentū aīalium maſculinoꝝ: ⁊ ſic de femininis.

¶ Capitulū decimū in coniunctione maiori.

Dixit meſſaballah iā narrauimꝰ ꝙ res pncipales accidāt a cōiūctione maiori q̄ eſt cōiūctio planetarū ſuperioꝝ. Sed ſunt his planetis ſupioribꝰ alie cōiunctiones ſignificātes ēt accidētia maiora. Cōiunctio nāqꝫ ſaturni ⁊ iouis eſt cōiunctio maxima: et hec ſignificat accidētia ⁊ ſectas. Scia aūt accidentiū ex ea habet aſpiciēdo aſcēdēs ⁊ planetas hora cōiūctiōis eoꝝ: ⁊ qs eoꝝ dñat ī figura. Qui ſi fuerit fortūa ſignificabit bonū ⁊ aptationē tēporis. ⁊ ſi fuerit malus detrimentū ⁊ ſiccitatem necnō terre ſterilitatē atqꝫ guerras. Scito ergo ꝙ cū iuppiter fuerit fortior ſaturno ſignificabit locum in eadeꝫ coniunctione. Si vero ſaturnus preerit ſignificabit detrimētū atqꝫ tribulationē. Et ſcito ꝙ cōiūctio eoruꝫ in ſignis igneis ⁊ aereis ſignificet ſiccitatē: ⁊ terre ſterilitatē: nec nō fori grauitatē. ⁊ in terreis deſtructionē ſeminum ⁊ famē. In aquaticis vero ſignificabit nimietatem pluuiarum ac peſtilentie: tali conditione qḋ ſint impediti. Si demum fuerint fortunati ſignificabunt augmentatiomem bonoꝝ in omnibus eorum ſignificatis: ⁊ mali diminutionem. Itē ſcias ꝙ coniunctio maior cum fuerit in aliquo angulorum ⁊ maxime in angulo medij celi ſignificabit apparitionem regis vel prophete ex parte eiuſdem ſigni. Si autem fuerit ipſum ſignū fortunatū: ⁊ dominus eius boni eſſe: ſignificabit hoc illius triūphuꝫ atqꝫ dominationeꝫ. ſi vero fuerit impeditum ⁊ dominus eius ſignificabit eius interituꝫ atqꝫ deiectionem: ⁊ erit coniunctio metuenda poſt annos eiuſdē coniūctionis notos quos alibi cōmemorauimus.

¶ Capitulū vndecimū in cōiuctione media.

D Ixit meſſahallab coniunctio media eſt coniun-
ctio martis ⁊ ſaturni. Et hoc ſignificat acciden-
tia bellorum: atq; guerrarum contrarietates.
Cumq; volueris ſcire eadem accidentia ſcito do-
minantem in figura eorum coniunctionis qui ſi fuerit for-
tuna ſignificabit bonum et aptationem eſſe. et ſi fuerit ma
lus ſignificat malum: ⁊ eius impedimentū. Scias etiam ꝙ
coniunctio eorum in ſignis hominum ſignificet multitudi
nem infirmitatum eorum ⁊ coniunctio eorum in aliquo an
gulorum anni: ſignificet contrarietatem diuitum vel regum
⁊ guerrarum multitudinē: ⁊ durabit res donec iungant̄ alia
vice. Et coniunctio eorum in igneis ſignificat ſiccitatē: ⁊ ter
re ſterilitatem. ⁊ in aereis ventos: in aquaticis vero multitu
dinem pluuiarum: et in terreis gelu et niuē et frigoris multi
tudinem. Scias etiam ꝙ fortune cum aſpexerint minuent
malum: ⁊ mali augebunt: proba quemadmodum narraui ti
bi ⁊ inuenies ſi deus voluerit.

¶ Capitulum .12. in coniunctione minori.

D Ixit meſſahallab coniūctio minor ē coniūctio io
uis ⁊ martis: ⁊ hoc ſignificat accidentia que fiūt
ex pluuijs ⁊ niuibus: ⁊ corruptionem aeris atq;
guerram: ſi autem vincit in eorum coniunctio
ne fortuna ſignificabit fortunā: ⁊ ſi malꝰ malum. Et ſcito ꝙ
iuppiter ⁊ mars cum iuncti fuerint in aſcendente anni vel
in aliquo angulorum eius ſignificabit cōmotionem ⁊ diuerſi-
tatem regum: niſi aſpexerit fortune. Scito etiam qꝛ quotieſ
cunq; iuncta fuerit fortuna cū malo: apparebit natura for-
tioris eorum. Et cum iunctus fuerit malus malo ſuperabū
dabit malum: niſi is qui prefuerit coniunctioni ſit fortuna:
intellige: hoc eſt vltimum eorum que protulimus in hoc li
bro ⁊ ē ex ſecretis ſcie aſtrorum. Perfectꝰ eſt liber meſſahal
lab tranſlatus a iohanne hiſpalēſi in limia ex arabico i la
tinum ſub laude dei ⁊ eius auxilio.

¶ Incipit liber meſſahallab in reuolutionibꝰ ānorū mūdi.

C Uſtodiat te deus: ⁊ augeat tibi vitā patefa-
ciam tibi: ſublimet te deꝰ: reuolutōem anno
rum mūdi. Cuiꝰ ſcia ⁊ diſpō ē: vt ſcias qñ in-
gredit̄ ſol pmū minutū ſigni arietis: ⁊ cū hoc
ſcineris ꝯſtitues aſcendēs: ⁊ .4. angulos atq;
loca p gradꝰ: ⁊ minuta: ⁊ ꝯſtitues loca plane-
tarum per gradus ſuos: ⁊ eſſe eorum: ⁊ ſcdm ordinem circu-
li p directōem. ſ. eorum: ⁊ per retrogradatōem ⁊ tarditatem:
⁊ tranſitus quorumdam per alios: ⁊ eleuationem: ⁊ magni
tudinem atq; latitudinem: ⁊ proiectionem ſuorum radio-
rum: ⁊ ſcito quod planeta retrogradus nullam habet for-
titudinē ſuper bonum: donec dirigat̄. Poſt hoc aſpice aſcen
dens: ⁊ dominū exaltationis aſcendentis: ſi fuerit exaltatō
planete ⁊ dominum termini ac dominū triplicitatis: ⁊ locū
dñi hore ab aſcendente: et qualia ſint. ſ. loca eorum adinui
cem: et qlia ſint i loco inimicitie aſcēdētis: vl q̄ i loco amici
tie qꝛ ſi inimicatur dominus aſcēdentis aſcendēti: ſignificat
detrimentum eiuſdem climatis ſm quantitatem inimicita
tis ſi. n. fuerit in .6. erit infirmitas: ⁊ ſi fuerit i .8. erit mors ⁊
ſi fuerit i .12. erit inimicitia ſecundum ſubſtantiam domini
ſigni i quo eſt dominus aſcendentis: ſimiliter ſi fuerit dñs
termini: ⁊ dñs exaltationis atq; triplicitatis: ſed erit infra
hoc qđ dixi tibi ex dño aſcendētis. poſt hoc aſpice loca lumi
narium ab aſcendente: ⁊ a dño aſcendentis. Quia reuolutio
cum fuerit in die: ⁊ aſpexerit ſol aſcendens aut dñs eius fue-
ritq; ſol a mal' liber: ſignificat fortitudinem ⁊ adeptionē ſeu
victoriam: ciuium eiuſdem climatis: ⁊ eo meliꝰ ſi pulſauerit
ſol diſpōem dñi aſcendentis: ⁊ ſi fuerit receptuſ in loco in q̄
fuerit. Quia ſi fuerit ſicut diximus humiliabūtur atq; ſub-
ijcientur diuites ac poteſtates eiuſdem climatis dño ipſiꝰ
climatis: ⁊ tribuetur eis proſperitas: ⁊ pax atq; ſanitas. cum
bono eſſe nutu dei: ⁊ ſimiliter erit de lūa ſicut diximꝰ de ſo
le: ſi fuerit reuolutio in nocte. Et cum fuerit dñi luminarium:
aut vnus ex eis aſpiciens ea: ex loco forti: ⁊ receperit ea: nō
erit in hominibus detrimentum neq; vlla cōmotio: ſed erunt ſe
curi: ⁊ quieti querentes iuſticiam: ⁊ indicantes per eam: ſi ve
ro fuerit econuerſo dic e⁊io. i. verte bona que diximꝰ i ma
lum: ⁊ aſpice poſt hoc receptōem planetarum adinuicē: ⁊ eo
rum inimicitatem in partibus: ⁊ prenuntia ſcdm quod vide
ris ex terris ⁊ plagis in qbus fuerit. Et ſcito ꝙ ſignum ſigni
ficat partem mundi per naturas ſuas nō per loca ſua: quod
ſi conuenerit pars nature ſigni: erit ei fortius. Aries ⁊ eiꝰ tri
plicitas ex ſignis orientis: ſi conueniūt aſcendenti erit hoc
fortius eorum ſignificationi. Taurus ⁊ eius triplicitas ex ſi
gnis meredies: cum conuenerint ſignis medij celi erit fortiꝰ
eorum ſignificationi. Gemini ⁊ eius triplicitas: ex ſignis oc
cidentis: cum conuenerint ſignis angli occidentis: erit forti
us eorum ſignificationi cancer ⁊ eius triplicitas ꝯ ſigna ſe
ptentrionis cum couenerit angulo terre erit fortius eorum
ſignificationi. hoc. n. dicimus cum fuerit i hoc quod dixi
planeta in his locis: et ſcito quod terre ſunt due diuiſiones
oriens et meredies eſt vna qꝛ conueniunt in calore: ⁊ occi
dēs: ac ſeptētrio i frigore. Poſt hꝰ diuiſa ē terra p .7. diuiſiō
nes. 7. pl'arū i cliatibꝰ ſm ordinē circlo. a circlo ḡ ſequūtur
climata ſm ordinem circulorum vt dñi horarū. Nam pri
mum clima eſt ſaturni. ſecundum iouis. tertium martis
quartū ſolis. quintū veneris. ſextū mercurij. ſeptimū lune.
climata vero ſunt ſm naturā circuli. Deinde ē vnicuiq; ex
terris ⁊ ciuitatibꝰ res nota. ſimil'r ēt in terminis: qꝛ fortaſ-
ſis erit ciuitas alicuiꝰ ſigni ⁊ vincet in ea ex eodē ſigno ter-
minus alicuius planete: verbi grā vt alirac que dicitur eſſe
cancri: ⁊ eius planeta iuppiter: ⁊ ideo eſt eius planeta iuppi
ter: qꝛ locus alirac eſt a .19. gradu vſq; in .27. cancri ḡ eſt ter
minus iouis. ⁊ deſcenſio fortunarū in hūc locum ſignificat
optationē ciuiū alirac ꝑprie. ⁊ ſimil'r deſcēſio malorū ſigni-
ficat malū. Scies hoc ſimil'r ex deſcēſiōe fortunarū ⁊ ma
lorum in ceteris terminis ⁊ iam expoſui tibi hoc. Scito ḡ cū
queādmodū dixi tibi: qꝛ cum hoc feceris nō te latebit cuiꝰ
ſigni erit ciuitas vel cuiꝰ termini. ¶ Poſt hoc aſpice vtrū
ſit ſignū aſcēdēs fixū vl' mobile: aut cōmune: ⁊ aſpice ſimi
liter dñm anni: qꝛ aſcēdēs anni cū fuerit ſignū mobile erūt
reuolutiones q̄rtarum in anno neceſſarie ⁊ eo plus ſi fuerit
dñs anni in ſigno mobili. ⁊ ſi fuerit ſignū cōmune: oriūtur
tm̄ due reuolutiones neceſſarie. i. in capite arietis ⁊ libre: ⁊
eo plus: ſi fuerit dñs anni i ſigno cōi. Fac ḡ in itroitu anni p̄
mum minuta ſigni libre. ⁊ fac ſup mobilia oēs q̄rtas anni.
Cū vero fuerit ſignū fixū aſcēdēs erit reuolutio anni vin-
cens oēs q̄rtas anni: ⁊ eo fortiꝰ erit ſi fuerit dñs in ſigno fi-
xo. Cū autē fuerit dñs anni in ſigno mobili erit habūdātia
vel penuria quā ſignificauerit in pma q̄rta anni. tm̄: niſi ſit
⁊ in q̄rta ſcda: ⁊ tertia. ⁊ q̄rta diſtinctio tūc erit ſm qđ ſignifi
cauerit eadē q̄rta ex abundātia ⁊ penuria.

¶ Capitulū in ſcientia domini anni.

C Um ergo volueris ſcire dñm anni: aſpice hora
reuolutionis planetā qui fuerit fortior ceteris i
loco ſuo: ⁊ plus teſtimonij: ⁊ pone eū dñm anni i
climate in quo fueris. Poſt hoc da .7. climatibꝰ
ex climate in quo fueris ſm qđ pdixi tibi ex pla
netis .7. ⁊ ego exponā tibi partes planetarū ⁊ eorum teſtio-
nia: vt ſcias dominum anni. Scito ꝙ fortior planetis eſt ille
qui fuerit in aſcēdente nō remotus neq; cadēs: vel fuerit i
medio celi. In radix vero: ⁊ in angulo terre erit infra hoc qđ
dixi tibi in fortitudīe per q̄rtā partē. ⁊ ſignū .11. eſt ifra ra-
dix ⁊ angulū terre: ⁊ .9. infra .11. ⁊ .5. infra .9. ⁊ tertium infra
quintū. Cum fuerit dominus aſcēdentis in aſcendente nō
cadens neq; remotus ab angulo aſcendente: nō erit cum eo
neceſſe aſpicere aliū planetā. Similiter dñs exaltatiōis cū
fuerit in gradibus exaltationis ſue: dominꝰ vero triplicita

tis cum fuerit in aſcendente vel in medio celi:habebit ter
tiam partez fortitudinis domini aſcendentis.domin⁹ quo
q̧ termini habet quintã ptẽ ⁊ h° ſcðm q̃titatẽ fortitudis
eorum in ſignis ⁊ dñs hore ſeptimã habet ptem.Et ſcito ꝙ
h ſit cũ fuerit in aſcendente vel in medio celi:ſi aũt fuerit ĩ
occidẽte vl' ĩ angulo terre:minuet̃ eius fortitudo ſimiliter
cum fuerit in.i i.⁊.9.⁊.5.minuit̃ eorũ fortitudo.Et ſcito q2
luminaria cũ fuerint in aliquo anguloꝝ erunt dñi anni ni·
ſi ipſuz qð fuerit in angulo ſit impeditũ. Quod ſi ita fuerit
ſignificabit impedimentũ ⁊ debilitatẽ eiuſdem climatis:⁊
eo melius:ſi fuerit ſol in die in angulo:⁊ in nocte luna in an
gulo.Et ſimil'r nocturna vigẽt ĩ nocte : ⁊ diurna vigẽt ĩ die.
Cum igitur opatus fueris reuolutões annoꝝ:incipe ꝑ for/
titudinem ſecundum quod dixi tibi.

⸿ Capitulũ quãdo dñs anni cõmittit diſpõez ſuã alteri.

Umq̧ patuerit tibi dñs anni:vide ſi forte ↄmit
tat diſpõem ſuaz alteri.h eſt vt ſit in domo pla/
nete ⁊ ipe planeta ſit in optimo loco ab aſcendẽ
te.dominus quoq̧ anni iunctus fuerit ei. Quia
ſi ita fuerit.efficit̃ dñs ãni dñs dom⁹ ei⁹ q2 recipit eũ ex ea
⁊ eo melius:ſi aſpexerit eũ luminaria vel domini eorũ do
moruz:ſi vero nõ ↄmiſerit diſpõem ſuã dño domus ſue:aſ/
pice vtrũ ſit fortitudo ei⁹ in loco ſuo ſuper diſpõez.Et forti
tudo eius eſt ſicut deſignaui tibi ĩ pmo capitulo.Cuz fuerit
planete iuncti dño anni:⁊ ↄmiſerint diſpõem ſuã ei veniet
ad ipſuz clima gaudiũ ex omni parte ſuper quantitatez di/
ſpõis cũ ↄmiſerint luminaria diſpõem dño aſcendẽtis.aut
vnuz eorũ nõ erit tibi neceſſe aſpicere cũ hoc aliud quia ip
ſe eſt dominus anni abſq̧ dubio:aſpicies aũt ruſticis:⁊ eſſe
eorũ ex dño anni ⁊ loco eius:⁊ ex aſpectu planetaꝝ ad euz.

⸿ Capitulum in ſignificatore regis ⁊ ſubditorum eius.

T aſpicies regi climatis ex dño medy celi:⁊ ſole
ab vtriſq̧.ſ.ex coniũctione ac ſepatione planeta
rum ab eis.Et eliges ex ſole ⁊ domino medy ce
li fortiorez ſcðm fortitudinẽ eoꝝ poneſq̧ electũ
ſignificatorez regis:cumq̧ ſciueris ſignificatorez regis non
te latebit eſſe illius cũ ſuis ruſticis ex bono ⁊ malo:⁊ qcqd ĩ
ueniet eum in eodẽ anno ex diſtributione diſtinctõe ⁊ abũ
dantia:ſeu penuria nutu dei:de omni re.ſ.ipery ſui.i.de ru/
ſticis ſuis:⁊ de ſubſtãtia ſua:de filys quoq̧:⁊ mulieribus ſu
is:⁊ de ſanitate atq̧ ĩfirmitate eius:de ꝑegrinatõe:⁊ de for
titudine:ac debilitate ei⁹ ⁊ de eius interitu: ⁊ ſcito ꝙ h ca/
pituluz.i.regis planius eſt capitulo dño anni ⁊ eſſe ruſtico
ruz:q2 aſpicis regi ſingulariter:ruſticis vniuerſaliter.Cũq̧
ſciueris dñm anni:⁊ ſignificatorẽ regis eiuſdez regionis:aſ/
pice quis euz aſpicit:⁊ qualis ſit fortitudo aſpicientis eum
⁊ vtrum ſit in lumine ſuo.i.cuz exierit de ſub radys ſolis:⁊
nulli iunct⁹ fuerit vel in lumĩe alterius:⁊ vtrũ neceſſe ſit vt
aſpiciat eoꝝ loca q fortaſſis erit dñs anni fortis:nõ ĩdigẽs:
⁊ exponã tibi qualiter erit h cuz fuerit domin⁹ anni cadẽs
ab aſcendẽte:nõ aſpiciens aſcendẽs ex.8.vl'.6.aut.2.vl'.12.
tunc indiget:⁊ iõ accidit ei debilitas:q2 cecidit ĩ locũ remo
tum.Ideoq̧ indiget planeta cui iũgat̃ q reddat lumẽ ſuuz
ad mediũ celũ ⁊ ↄfortet eũ:q2 planeta cũ fuerit pluris teſti
mony fueritq̧ dñs anni: ⁊ fuerit in.8.tunc indiget planeta
qui aſpiciat eum ex medio celi.Et oĩs pl'a q nõ aſpicit aſcẽ/
dens aſpicit mediũ celuz ex trino vl' ſextili aſpectu:niſi qui
fuerit in tertio debl'itatur ⁊ nõ aſpicit.Et ſi pl'a qui ẽ in me/
dio celi fuerit fortis:⁊ fuerit dñs domus dñi anni:cui iũcta
ſunt teſtimonia:⁊ ipe dñs anni iunctus fuerit ei recipiet di
ſpõem anni ⁊ eius ſignificatõez ⁊ erit dominus anni:⁊ iam
expoſui tibi hoc capitulũ ĩ initio huius libri:⁊ quomodo cõ
fortabit̃ in loco ſuo a domino dom⁹ ſue:vl' ab alio.poſt h aſ
pice eũ qui aſpicit dñz anni ⁊ pnuntia qd ſignificẽt ẽz quã/
titatez loci ex bono vel malo ſi fuerit fortis forte:⁊ ſi fuerit
debilis debile.

⸿ Capl'm in ſignificationibus aſpectuum:⁊ dñi anni ⁊ reliq̃
rum ſignificatorum.

T ſcito ꝙ aſpectus oppõis ſignificat inimicita/
tem ⁊ contentionez ⁊ q̃rt⁹ ſil'r:trin⁹ v° ⁊ ſextilis
aſpect⁹ amicitatẽ cũ aſpexerit mali ſignificatorẽ
ãni l' ſignificatorẽ regni ex oppõe erit ipz ipedimẽ
tũ ex inimicis:⁊ ſi aſpexerit ex.4.aſpectu:erit ex qbuſdã q
putant̃ pacifici q̊ꝝ inimicitia pus latebat: ⁊ ſi fuerit ex tri/
no l' ſextili aſpectu erit ex amicis.p⁹ h aſpice vtrũ regredia
tur ipz ipedimentũ ſup regẽ:aut ſup ruſticos Quod ſi itrã/
uerit ſup regẽ:aſpice vtrũ auxilient̃ ei ruſtici aut non:ſi vẽ
ro ĩtrauerit ſup ruſticos:vide vtrũ auxiliet̃ eis rex vel nõ.
Poſt h aſpice ipam domũ ĩ q̃ fuerit mal⁹.ſi ſignificator re
gis vl' dñs anni habuerit ĩ ea aliqð teſtimoniũ erit inimici/
tia ex ei⁹ climate ſcðm quãtitatez ſui teſtimony:aſpice ẽt ſi
forte dñs anni pẽrit ⁊ ſignificator regis ñ pẽrit q2 ſi ita fue
rit erit inimicus ex eodẽ climate:ſ3 debilitat̃ rex:⁊ introdu
citur loco ei⁹ alter. ſi vero ſignificator regis pfuerit ⁊ dñs
anni nõ pfuerit nõ erit inimicus ex ei⁹ climate nz ex eius
regno:ſ3 rex ĩtroducet eos ĩ domĩatõez ſuã:⁊ ſi [illegible]gabit e[illegible]
Cum v° pfeceris h aſpice locũ mali ex q̃li pte [illegible] q2 ipſa [illegible]
ſtrictio ex eadẽ pte erit ex ciuitate vl' climate:aut ex clima
te eiuſdez ſigni.Scit̃ q̊q̧ etas ducis:⁊ principũ ex loco ma
li a ſole:ſi fuerit oriẽtal' erit iuuẽis:⁊ ſi fuerit occĩtal':erit ſe
nex. Et pnuncia in hoc qð eſt inter eos ẽm ꝙ fuerit locus
planete:ex cõiunctione ſolis vſq̧ in cõbuſtionez eius.ma/
lus quoq̧ cum fuerit in medio celi:⁊ ipedierit dñm anni ĩ/
trabit hoc ſup oẽs hoĩes.⁊ ſi fuerit in oriẽte erit ipſum ma/
lum ex parte orientis.⁊ ſi fuerit in occidẽte:erit ex parte oc
cidẽtis:⁊ ſimiliter in ſeptẽtriõe:⁊ meridie. ⸿ Et ſcito ꝙ de
terius eſſe nihil eſt ciuiũ terre ⁊ ciuitatũ que eſt eiuſdem ſi
gni in quo fuerit malus : q̃ vt ſit retrogradus in reuolutio
ne anni:⁊ eo fortius ſi fuerit malus in angulo. Poſt h aſpi/
ce malũ qui aſpicit dominũ anni.aut ſignificatorẽ regis:q2
ſi aſpexerit ab aſcẽdente ſignificat ꝙ ipſuz ipedimẽtuz ſit
ĩ corpore:⁊ ſi fuit in ſcðo erit ex parte ſube:⁊ ſi fuerit in ter/
tio erit ex parte fratrũ:⁊ ſi fuerit in q̃rto erit ex pte patruz
⁊ hereditatuz:⁊ ſi in qnto ex parte filioꝝ: ⁊ ſi fuerit in.6.ex
parte infirmitatũ:⁊ ſi fuerit in.7.ex bello ⁊ cõtentione: ⁊ ſi
fuerit in.8.ex parte mortis:⁊ ſi fuerit malus in ſigno cõi ti/
metur ſup regẽ.ſi eius ſignificator aſpexerit eũ ſicut pdixi
tibi:⁊ ſi domin⁹ anni nõ fuerit ſignificator regis timet̃ ſup
ruſticos qð dixi:q2 erit in eis mortalis:⁊ ſi fuerit ĩ.9.ex par
te peregrinationis:⁊ ſi fuerit in.10. ex parte regis ⁊ eius do
minatiõis:⁊ ſi fuerit in.11.ex parte amicoꝝ:⁊ ſi fuerit in.12.
ex parte inimicoꝝ.⁊ ſimil'r dic ĩ bono qð ſignificauerit nu/
tu dei. ſimil'r quoq̧ dic in reuolutione annoꝝ nati quẽad
moduz dixiſti in reuolutiõe annoꝝ mũdi. Poſt hoc aſpice
dñm anni in cuius domo recipit annũ: vel in quali termĩo
vel in quali exaltatione vel triplicitate:deinde aſpice qua
lis ſit locus eius ex his que dixi : q2 cum aſpexerint eum: ⁊
receperint erit fortior. Poſt hoc aſpice ſignũ in quo fuerit
ſignificator anni cuius climatis ſit vel cuius ciuitatis : qa
eiuſdẽ dñs climatis erit fortior:⁊ plus adeptionis pceteris
climatib⁹.Deinde pone vnicuiq̧ climati planetã:ne te late
at nutu dei qd eueniet regi eiuſdẽ climatis. Et ſcito ꝙ for
tior regib⁹ erit ille cuius clima vel ciuitas fuerit dñs anni.
Deinde aſpice qð ſequit̃ per ſucceſſionẽ.Et oĩs qui nat⁹ fue
rit ſub eodẽ ſigno: in terra vel ſub ſigno domini anni : habi
lis erit ad bonũ:⁊ in eo erit fiducia niſi ſit impeditus.Et cũ
hoc feceris aſpice qui pacificant̃ vel inimicantur ex locis
planetaruz ⁊ eorum aſpectibus ex oppoſitione.ſ.⁊ quarto
trino ac ſextili aſpectu: ⁊ ex domib⁹ a quibus aſpiciunt. Et
ſcito ꝙ planeta qui eſt ſub radys ſimilis eſt patienti. Cum
enim ingreditur ſub radys recedit fortitudo eius: ⁊ cum
exierit de ſub radys ſignificat augmentũ ⁊ pfectũ. Et ſcito

ꝙ non ſit ex .7. planetis qui fruatur fortuna vel infortuna velocius luna ⁊ mercurio: ⁊ hoc fit propter multitudinē diuerſitatis eoꝝ: ⁊ ꝯbuſtōis. qꝛ planeta cū habūdauerit ei⁹ cōbuſtio: ſignificat malū: ⁊ maxime oīs planeta q̄ fuerit ſb̄ ſole: cū fuerit vnus eoꝝ dn̄s anni: ⁊ ſignificatoꝛ regis: aſpexeritqꝫ eum alius maloꝝ tunc eſſe anni ⁊ regis hoc modo: erit deterius q̄ꝫ poterit fieri. Et ſol cum fuerit ſub radijs ſuis in reuolutione diei: planeta diurnus: ⁊ ī reuolutione noctis planeta nocturnus: ſignificat regeꝫ qꝛ recipit tunc fortitudinē pl'etaꝝ. Et ſi fuerit dn̄s dom⁹ aſcēdētis ſub radijs: erit ſol dignioꝛ anno. Et optime aſpice loca luminariū aſpectus dn̄oꝝ domoꝛuꝫ ſuaꝝ: ad ea: ⁊ aſpect⁹ eoꝝ adinuicem. Aſpice quoqꝫ vtrū ſit aſpectui eoꝝ fortitudo qꝛ eo fortioꝛ ꝑ aſpectū erit planeta: cū aſpexerit ex domo ſua vl' exaltatōe aut triplicitate ſua: vel termio: aut ex loco fortitudinis: aut fuerit dn̄s partis fortune: ⁊ fuerit cū h̄ ꝙ dixi oꝛiētalis: aut directus: tūc .n. erit fortioꝛ q̄ꝫ poterit eſſe. Aſpice quoqꝫ partem fortune: ⁊ dn̄ꝫ ei⁹ ⁊ loca eoꝝ ex ſignis: qꝛ hec ꝯfortant dn̄ꝫ anni: ⁊ ſignificatoꝛē regis: q̄ ſi fuerit īpediti aſpice eos: ⁊ loca eoꝝ ex ſignis qꝛ pars fortune ē fortitudo luminariū. Qꝛ ſi fuerint apti in loco fortune: ſignificāt bonū ⁊ aptationeꝫ: ⁊ ſi īpediti fuerint ſub radijs ſignificant detrimentū ⁊ amiſſionē ſcd̄m ſb̄am ſignoꝝ: in q̄bus fuerit. Poſt h̄ aſpice dn̄m ān̄i: cui iūgit̄: qꝛ ex hac ꝑte erit fiducia ⁊ timoꝛ. Aſpice quoqꝫ ſi forte fuerit ſignificatoꝛ regis dn̄s anni: Et exponā tibi qualiter fuerit hoc: vt ſit .ſ. dn̄s anni hn̄s teſtimonium in medio celi: aut fuerit dn̄s exaltatōis medij celi: aut dn̄s medij celi cōmiſerit diſpoſitionē ac fortitudinē ſuā: vel fuerit dn̄s medij celi ī domo ſua aſpiciēs eum. Cū .n. ſic fuerit erit dn̄s anni ſignificatoꝛ regis: ⁊ cū h̄ ſciueris ī reuolutiōe annoꝝ: ſcito ſignificatoꝛē regis ex dn̄o anni. Et ſcito eſſe illius de eſſe ruſticoꝛuꝫ. Qꝛ ſi fuerit ſol dn̄s anni aſpice ſicut dixi tibi in pꝛimo capitulo. Aſpice etiā dn̄ꝫ medij celi ſi fuerit ſub radijs īgrediens ī combuſtionē: ſignificat h̄ moꝛtē regis. ⁊ ſi iaꝫ exiuit de cōbuſtione: ⁊ non apparet: ſol erit dignioꝛ illo ī ſignificatione regis. Poſt h̄ aſpice cui iungitur ſignificatoꝛ regis: qꝛ cum coniungitur dn̄o anni: committit rem ſuam ruſticis. Et ſi ſeparatus fuerit a dn̄o ān̄i iūctuſqꝫ fuerit malo vel planete inimicāti aſcendēti ſuſpicabit̄ ſuꝑ eos: ⁊ imittet ſuꝑ eos īpedimentū: ⁊ ſi iunctus fuerit ſignificatoꝛ regis alicui planete in .8. aut .6. ex oppōne: aut quarto aſpectu: timet̄ ſuꝑ regeꝫ ī eodē anno moꝛs. Sil'r ſi ⁊ iūctu fuerit dn̄is eoꝝ extra h̄ loca que tibi dixi: ⁊ eo forti⁹ ſi fuerint ꝯiūcti malis: ⁊ timebit̄ ſuꝑ euꝫ īfirmitas: ſi iunct⁹ fuerit planete ī tertio: vl' .6. ſicut dixi ī pꝛimo capit'o: aut dn̄is eoꝝ. Sil'r aſpicies omni eē illi⁹ hoc modo: ⁊ hoc dixi ſi dn̄s medij celi cōmiſerit diſpoſitionē ſuā dn̄o ān̄i. Si v̄o nō cōmiſerit dn̄s medij celi erit dignioꝛ hoc quod dixi. Aſpice ēt in .12. locis regioni: ex diſtrictōe: ⁊ abundantia ⁊ ex timoꝛe: atqꝫ triſtitia. Et aſpice igit̄ vniuerſis regionib⁹ climatuꝫ: ⁊ partiuꝫ: poſt h̄ aſpice q̄s ſit dn̄s domus dn̄i anni: qꝛ ſi aſpexerit euꝫ ⁊ recepit īueniet eos gaudium dn̄i: ⁊ ſecuritas: ⁊ ſi non aſpexerit eum īueniet eos timoꝛ ⁊ diſtrictio: quod ſi cōmiſerit dn̄s anni diſpoſitionē ſignificatoꝛi regis: immittet ſuꝑ eos diſtrictōeꝫ ꝓpter acq̄ſitionem ſubſtantie: cum fuerit eius commiſſio ex quarto aſpectu: vel ex oppoſitione: ſi vero fuerit ex trino vel ſextili aſpectu ſignificabit redditionem cenſus abſqꝫ ingreſſu diſtrictionis ſuper ruſticos. Et ſi cōmiſerit diſpōneꝫ ſuam abſqꝫ aſpectu: erit hoc abſqꝫ ſcientia regis. ⁊ ſi aſpexerit dn̄m domus eius: extrahet rex in eodē anno ſub̄as: ⁊ ſi non aſpexerit extrahet ſb̄am: abſqꝫ mala voluntate ſua. Poſt hoc aſpice ſub̄as regis ſi fuerit ſignificatoꝛ regis dominus medij celi: ex .i i°. Et ſi fuerit dn̄s anni ex ſecundo: ⁊ eſſe militum erga regeꝫ ex domino ſigni in quo fuerit: ⁊ ex domino termini vel faciei: ⁊ auxiliare in hoc per parteꝫ fortune: ⁊ eius dominos qui ſi aſpexerit eā ſignificatoꝛ regis: aut fuerit cum ea: ſignificat fortunam regis. Similiter aſpice ruſticis ex domino anni: ⁊ ſcito eſſe regis ex ſignificatoꝛe ſuo: potentum vero ac nobilium: ex domino anni: quia cum hoc feceris non te latebit eſſe eoꝛum: ⁊ quid inueniet eos in anno ex bono vel malo: ⁊ quali modo vel quali cauſa erit ſi d̄us voluerit. Poſt h̄ aſpice dn̄m anni: ⁊ ſignificatoꝛem regis: ſi fuerint retrogradi: ſignificāt ammiſſionem ⁊ debilitatem regis: ⁊ ciuium ei⁹ regni: ſi v̄o fuerint ambo retrogradi: aut vnus eoꝛū: aſpice in cuius termino ſit retrogradus: vtrum ſit .ſ. in termino fortune vel mali: ⁊ mitte in opere tuo ſimiliter dominū domus quia ſi fuerit planeta retrogradus in domo fortune: erit melius q̄ꝫ ī domo mali aut in termino mali: qꝛ retrogradatio ſignificatoꝛis regis ſignificat debilitatem regis: ⁊ retrogradatio domini ān̄i ſignificat debilitatem illius dominationis. Poſt h̄ aſpice bellum ex parte qua fuerit mars ſi fuerit directus: erit ex hoībus ſtudioſis q̄ nolūt fugere. ⁊ ſi fuerit retrogradus erit bellum cum latronibus q̄ non quieſcunt in vno loco: ⁊ non accedent ad bellum. ¶ Saturnus vero ſignificat diſtrictionem ciuiuꝫ plage in qua fuerit ſecundū ſb̄am ſigni in quo fuerit ⁊ loci eius ex domibus per ſucceſſionem: vt aſcendens ⁊ domus ſubſtantie: donec ꝑueniat ad .12. Cūqꝫ fuerit retrograd⁹ erit queādmodū dixi tibi de marte. Et erit hoc grauius ex cōiunctione: ⁊ ſi iunctus fuerit domino anni erit grauius regi ex terris in quibus fuerit ⁊ climate. Poſt hoc aſpice adeptionē ⁊ victoꝛiā ex fortioꝛi planetaruꝫ: qꝛ ipſe ſignificat multitudinē militu ꝫ ⁊ eoꝛum fortitudinem: ſicut aſpicis teſtimoniuꝫ planetarū ⁊ fortitudinem eoꝛum in locis ſuis. Poſt hoc aſpice celeritatem victoꝛie ⁊ eius tarditatē ex ioue ⁊ ſaturno: ⁊ teſtimonijs cōiūctionis eoꝛū ⁊ eſſe eoꝛuꝫ pꝛofectionis in radice ſm̄ curſuꝫ ⁊ in annis maioꝛibus circuli in quibus fit cōiunctio media que mutatur a triplicitate in triplicitatem alteram: qua fit a ꝓfectiōe eoꝝ in radice mutatio ſectaꝝ ⁊ regnoꝝ. Significatur enī hoc quod dixi tibi in cōiunctione eoꝛum tribus modis: ⁊ patefaciam tibi hoc in ſequenti capitulo. Cūqꝫ feceris ſuper hoc: fac queādmodum facis in reuolutione ān̄oꝛum nati ſm̄ radicem natiuitatis. Quia accipies ſignificationes ſectaruꝫ ⁊ regnoꝛuꝫ ex cōiunctione ſaturni ⁊ iouis ⁊ mutatione eoꝝ a triplicitate in triplicitatem. Aſpice etiam pꝛeſentiā planetarū triuꝫ qui ſunt ſupꝛa ſolem ⁊ eoꝛuꝫ loca ex ſignis fixis: ⁊ mobilibus atqꝫ cōmunib⁹. ⁊ mitte eam in hoꝛa deſtructionis reruꝫ: ⁊ ego patefaciā tibi in curſu ſaturni ⁊ martis: ⁊ exponam tibi hec oīa. Scito ꝙ cū fuerint mali ſaturn⁹ .ſ. ⁊ mars in ſigno ad imagineꝫ hominū: ⁊ iunctus fuerit ei alter malus: fueritqꝫ direct⁹ vel retrogradus ex cōiunctione: aut quarto aſpectu vel oppōne erūt in hoībus peſtilētie. Si vero fuerit retrogradus erit callidi⁹ atqꝫ velocius. ⁊ opoꝛtet te aſpicere vtrū ſit aſpectus ⁊ cōiunctio ex aliquo anguloꝛum: ꝙ ſi ita fuerit erit callidius ⁊ fortius aſpice tunc in quali angulo ſit. Si aūt fuerit ſaturnus q̄ eſt tardioꝛ in quarto aut in medio celi: ⁊ planeta retrogradus qui ei iungit̄ in .7. veniet h̄ maluꝫ ex parte occidētis: ⁊ magnificabitur res ⁊ cōfoꝛtabit̄: ⁊ ſi fuerit tardioꝛ ī occidēte ⁊ retrogradus qui ei iūgit̄ in quarto: īcipiet hoc ī plaga quā dixi tibi donec veniat ad occidentem. ¶ Poſt hoc aſpice moduꝫ inceptionis ex parte velocioꝛis planete qui iungit̄ pōderoſo. Et ſcito ꝙ perueniet ſcd̄ꝫ maluꝫ ad locuꝫ tardioꝛis ⁊ ponderoſi: ⁊ ſcito ꝙ retrogradus ⁊ cōiūctus .i. ille qui iungit̄: cuꝫ fuerit in ſigno cōmuni: erit moꝛs ex bello vel interfectiones: ⁊ in fixis: ⁊ īmobilibus erit ſm̄ ꝙ ſignificauerit fortioꝛ maloꝛuꝫ in locis ſuis. ſi fuerit mars fortioꝛ: erit ex bello: aut ex infirmitate que fuerit calida. Qꝛ ſi fuerit ſaturnus fortioꝛ erit moꝛs ex oī īfirmitate q̄ fuerit ex ſil'itudine ſaturni: ⁊ ꝯmiſce ei fortitudinē martis: ⁊ ſi fuerit qd̄ dixim⁹ extra angulū: erit h⁹ modicū poſtea ſoluet̄ ſi de⁹ voluerit.

¶ Capitulum ſecundum in reuolutione annorum mundi de grauitate.

CUm volueris reuoluere ānos mūdi: in qbus timendū ē: aſpice vtrū ſit i eodē āno ꝯiūctio ſaturni: ⁊ iouis: qd̄ ſi fuerit erit maiꝰ malū: ⁊ ſi nō fuerit erit leuiꝰ: ſilr̄ dn̄s āni aut ſignificatō regis cū trāſierit ꝑ planetā tarduʒ ⁊ malū i angulo: timebit̄ tunc ex ſignificatore eiꝰ queādmodū dixi tibi i d̄ſtructōe ⁊ morte: aſpice q̊ʒ malos ſi fuerit in tali eē: qd̄ ſupiꝰ diximꝰ i loco noctis eoꝝ vel diei eorū: qꝛ ſaturnus i ſigno diurno ⁊ maſculino minus ipedit: ⁊ mars i ſigno feminio ⁊ loco noctis minoris ipedimenti eſt. Poſt hoc aſpice vtrū ſint recepti i locis eorum vel non: qꝛ ſi fuerint recepti erit minus eorū impedimentum: ⁊ ſi fuerit infirmitas i eodem anno non morientur niſi pauci: ⁊ ſi ſignificauerint interfectionem erūt vulnera ⁊ non interfectio niſi modica: ⁊ miſerabuntur homines inuicem. Et ſcito quod caput draconis congruit fortunis ⁊ cauda auxiliatur malis: aſpice itaq̄ coniunctioneʒ capitis ⁊ ſaturni: quia ſignificat ſecundum ſubam ſigni in quo iungitur: ſicut ſignificat in eclipſibus luminarium: nā cum fuerit queādmodum dixi tibi in ariete: ⁊ eius triplicitate: erit in beſtijs ⁊ lupis ſcd̄m ſubam ſigni in quo cōiunguntur. et ſi fuerit in tauro et eius triplicitate: erit in arboribus et herbis: et pauca erit pluuia: et annone. et ſi coniuncti fuerint in aereis: inuenient homines: ⁊ aues impedimentum: ⁊ flabunt vēti: ⁊ i aquaticis multiplicabit̄ pluuia et aqua: ac piſces: atq̄ frigus: et multiplicabuntur locuſte et repentia terre. Et aſpice in quarto mali aſpectu et caude: et coniunctōe eorum: qꝛ ſignificabunt forte bellum: et famem: et multitudinē timoris: et erit magnū frigꝰ et multitudo mali: et ſi fuerit ſaturnus iunctus cum cauda: ſignificat famem: et paucitatem boni: et fortitudinem frigoris: et deſtructionem arborum: et erit in parte in qua fuerit et ſi ſol combuſſerit in ea planetaʒ: fortius erit hoc in ea q̄ʒ in ceteris partibꝰ. ⁊ ſcito quod planeta tardior ſignificat bellum: ⁊ retrogradus ſignificat fugaʒ: directus v̊o ſignificat pacem: ⁊ maxime ſi aſpexerit eum fortuna de medio celi: ⁊ ſi dominus domus eius aſpexerit planetam: aut dn̄s triplicitatis: vel dn̄s termini: ſeu dn̄s exaltationis ſue: ſignificat multitudinem auxiliatorum ex propinqs ⁊ ceteris: ſecūdū quantitatem eius quam dixi tibi: aſpice ēt eſſe dn̄i exercitꝰ ex planetis a quibus accipitur ſignificatio: qꝛ cū fuerit i domo ſua exit ex domeſticis regni: ⁊ ē notus: ⁊ ſi fuerit in exaltatione ſua erit nobilis vtilis regno: ⁊ ſi fuerit in triplicitate ſua infra quod dixi: ſed erit notus: ⁊ eſt infra ipſos: ⁊ ſi non fuerit ex hoc quod dixi aliquid: non erit notus: nec generoſus: ⁊ fortaſſis dicetur de eo quod ſit natus ex fornicatiōe. Et ſcito quod planete diurni ſint ſol: ſaturnꝰ: iuppiter. ſunt etiam maſculini in die: feminini in nocte: ⁊ planete nocturni ſunt luna: mars: ⁊ venus: mercurius autem cuʒ maſculinis eſt maſculinus: ⁊ cum femininis, femininus: cuʒ nocturnis quoq̄ nocturnus ⁊ cum diurnis diurnus.

¶ Capitulum in timore ſuper regem.

CUm in reuolutiōe anni ingreditur ſignificator anni in combuſtionem: morietur rex eiuſdeʒ regionis: ⁊ ſi fuerit in ſumitate radiorum intrabit ſuper eum meror ⁊ triſtitia. Si autem aſpexerit eum fortuna euadet: et ſi fuerit ſuper quod dixi tibi: ⁊ iam tranſierit combuſtionem: intrabit ſuper euʒ ira: ⁊ contentio poſtea ſoluetur ab eo: ⁊ meliorabitur eius eſſe: niſi aſpiciat eum malus: quia tunc ſignificat prolongationem eorum que dixi: et eorum diſtrictionem: et timebitur de eo ſecunduʒ naturam ſigni: ſiue infirmitas fuerit vel mors: aſpice ergo horam illius ſignificationis ex tempore coniūctionis ſignificatoris et mali. Et ſimiliter malus cum aſpexerit ſignificatorem regis ex oppoſitione vel quarto aſpectu: aut ex ꝯiunctione: timebitur ſuper eū cū fuerit cuʒ h̄ qd̄ dixi i angulo Et tēpus illius erit i cōbuſtione ſignificatoris: ⁊ i aduentu eiuſdē mali ad locū ſignificatoris: aut ad mediū celuʒ: vel ad aſcēdens: niſi auxilief̄ ei fortuna ꝑ aſpectū: ⁊ ſit idēʒ malus auxiliator i natura: ⁊ qſquis fuerit malus ipſe erit ſignificator regis: qꝛ diſtrictio i trabit ſuꝑ hoies ex parte regis ⁊ eo fortius: ſi fuerit i angulo: tūc ſignificat qd̄ non fatigabit̄ ex diſtrictōe eoruʒ: ⁊ ſi fuerit in medio celi cum hoc qd̄ dixi tibi: erit diſtrictio ex qbuſdam alienis: ⁊ erit hoc in loco mali ſi fuerit i oriente: ⁊ ſi fuerit i occidente ſilr̄. ⁊ ſi fuerit i medio celi erit vniuerſalr̄ ceteris hoibus: ⁊ maxime in parte benethnas. i. vrſe maioris ꝑ quā ſignificat̄ ſeptētrio: ac ſi diceret i parte ſeptentrionali: ⁊ ſi fuerit i parte anguli terre erit i parte orientis: ⁊ accēden. i. nigrorum: ⁊ ſilr̄ fortune: niſi ſint retrograde: ⁊ i loco malo. i. in deſcenſionibus ſuis: vl̄ in oppōnibꝰ domoꝝ ſuaruʒ: qꝛ h̄ loca inimicitie ſunt eiꝰ: q tunc debilitat̄. Scrutare ḡ partes in qbus fuerint: ⁊ aſpice planetā quo ſignificat̄ rex ⁊ eſſe eiꝰ: ⁊ p̄nuncia ſuꝑ eē planetaꝝ ⁊ ꝓfectōem eoꝝ ꝑ ſingulos dies: ex diſtrictiōe ⁊ penuria vel abundantia: de bono ſeu malo. poſt hͦ aſpice in receptōe lumis ⁊ eiꝰ pulſatōe qꝛ hͦ ſignificat qd eueīet ruſticis.

¶ Queſtio de bello ⁊ quis de duobus vincet.

ET ſi iterrogatus fueris de bello vtrū ſit: ⁊ qs eoruʒ adipiſcet̄ victoriā. Aſpice ei cui volueris aſpicere q̄le ſit eſſe eius in eodem anno: ⁊ q̄liter aſpicit ſignificator regis ⁊ dn̄s anni eū: qui ſi fuerit loco fortis: ⁊ nō aſpexerit eū ſignificator regis: ⁊ aſpexerit eū dn̄s anni ſuꝑ dn̄ʒ iterrogationis erit rex grauis: ⁊ nō auxiliabit̄ ei rex: ſʒ erūt auxiliatores ex domeſticis regis. ⁊ ſi aſpexerit eū ſignificator regis p̄nuncia au xiliū regis erga eū: ſcd̄ʒ aſpectū ex fortitudie ⁊ debilitate ꝙ ſi fuerint i natura inimici: dic euʒ iniuriari ab eo: ⁊ ſi fuerit pacificā diiudica ſʒ qd̄ videris: ideo q̄ indicaui hoc tibi vt mireris: ⁊ ſcias q̄liter aſpicias eius capitula: qꝛ nō latebit te aliquid ex hoc mō in deſcriptione eiꝰ. ⁊ ſcito rōnabiliter ex vicijs eiꝰ: ſicut p̄dixi tibi i capitulo reuolutionis quouſq̄ nō dimittas deſtructionē neq̄ aptationem quin aſpicias in ea: ⁊ videas cū hoc auxiliū planetarū erga eum ſm ſubſtātiā deoꝝ per longitudinem ⁊ breuitatem eorum dominorum.

¶ Qd̄ ipedimēti de mortalitate ⁊ in quāta parte morit̄.

ET ſcito ꝙ planeta q fuerit ſub radijs ipediet ciues eiuſdē climatis: ⁊ deſtruet eē eoꝝ ⁊ fatētur ſe ſubiugari: ⁊ eo fortius ſi fuerit in reuolutiōe i angulo: aut aſpexerit eū malus: qꝛ ſi fuerit qneādmodū dixi tibi ſub radijs: ⁊ fuerit in fine ſigni in quo eſt ⁊ aſpexerit eū malus ant̄ ſe: ⁊ alter malus poſt ſe: patief̄ hoc clima ſm quātitatē aſpectus mali. Si eni fuerit cōiūctio in vno ſigno ꝑibit vniuerſitas eoꝝ: ⁊ ſi fuerit in oppoſitiōe medietas illoꝝ. ſi v̊o fuerit ex quarto aſpectu: q̄rta pars eoꝝ. ſi aūt p̄ceſſerit ſaturnꝰ ⁊ mars fuerit poſt eū: captiuabunt: ⁊ non interficieī ex eis niſi pauci. ſi v̊o mars p̄ceſſerit: ⁊ fuerit ſaturnꝰ poſt eū iterficief̄ vniuerſitas eoꝝ. ¶ Poſt hoc aſpice maluʒ q aſpicit ſignificatorē regis: ſi aſpexerit eū ex ſigno i quo fuerit regi teſtimoniū erit inimicus ex terra eiꝰ ſm quātitatē eiꝰ teſtimonij. ⁊ ſi aſpexerit ex domo ſignificatoris regis erit ex domeſticis ſuis. ⁊ ſi aſpexerit eū ab exaltatiōe ſua erit ex nobilibus de his qui fuerint ei cōſiles ⁊ eiuſdē ordinis. triplicitas vero ⁊ terminꝰ ſignificat ciues dn̄ationis eius. Et ſcito ꝙ trinus ⁊ ſextilis aſpectus ſignificat ꝓpinquos: ⁊ oppoſitio ſignificat inimicos: ⁊ p̄mus aſpectꝰ quartus: ſignificat domū patrū. q̄rtus v̊o ſcd̄s ſignificat generoſos: ⁊ bene natos ſibi cōſiles. de his qui apti ſunt regno. In cōiunctione aſpice ad ſignū de quo diximus: qꝛ ſi fuerit ei in eo teſtimoniuʒ erit ex ꝓpinquis: de his qui cū eo nutriti ſunt. Et ſi nō fuerit ei teſtimoniū erit ꝓgenies eoruʒ vna: optime aſpice hec capitula. ¶ Poſt hoc aſpice loca luminariū ⁊ fortitu-

dinem eoꝝ: ⁊ ſeparatõem eorum: atq₃ ꝯiunctionem qbus
.ſ. iungunt: ⁊ q̃li modo ſeparant̃: qꝛ coniunctio ſextilis: vel
trini aſpect⁹ debilis eſt: oppõnis vero ⁊ ꝯiunctionis fortis.
¶ Optime aſpice hoc capitulũ: qꝛ ſignificat quãtitatē ſor
titudinis eoꝝ: ⁊ indicabo tibi vniuerſal'r opus. 7. planetaꝝ
⁊ ſignificatõem eorum. Sol ſignificat regē: luna ſignificat
vniuerſitatē vulgi. Juppiter ſignificat nobiles: mars ſigni
ficat bellatores. Saturn⁹ ſignificat religioſos fidei. Uen⁹
ſignificat mulieres. Mercurius ſignificat negociatores: ⁊
pueros. Aſpice igit̃ cũ fuerit aliq̃s iſtoꝝ ſignificatoꝝ: vtrũ
ſit ei pars in eodē anno: quia ſi fuerit ei pars in eodem ãno
intrabit ſuper quod dixi tibi diſtrictio ⁊ detrimentũ: ⁊ ps
illius eſt vt ſit in aſcendente: aut in medio celi: per gradum
ſuum ⁊ ſignum: preter venerem: ⁊ lunam: quia iſte cũ fue
rit ĩ domib⁹ ſuis ĩ occidente: aut ĩ angulo terre ſignificant
impedimentũ forte: qꝛ h̃ duo ſunt patri: ⁊ mars ſil'r: ſed eſt
infra eas. Juppiter aũt: ⁊ ſaturnus: ac ſol eo fortius erit eē
eoꝝ: vt ſit ĩ domibus eoꝝ aſcendens: ⁊ mediũ celum. Ois
planeta maſculin⁹ in oriente erit fortior: ⁊ ſil'r domus eoꝝ
⁊ ſil'r cũ fuerint planete feminini ĩ occidēte fortiores ſũt: ⁊
eo meli⁹ illis erit: ſi fuerit meridiani: ⁊ ſimil'r domus eoꝝ.

¶ Capitulum in diuiſione mundi ⁊ climatum per ſubſtan
tias planetarum ⁊ ſignorum.

[E]T ſcito ꝙ mundus diuiſus ē in tres diuiſiones
ſecundũ ſb̃as trium planetaꝝ q̃ ſunt ſup ſolem
ſm videlicet eorum ſb̃as ⁊ eorum cõplexiones.
Pars igit̃ mundi ſuperior ē ſaturni: ⁊ pars mun
di media eſt iouis: ⁊ ipſa eſt pars temperata ſimilis ſube io
uis: pars vero iferior eſt martis: q̃ eſt ps caloris ⁊ eſt ſcd̃m
ſb̃am martis: ⁊ participat̃ ſaturno luna ĩ parte ſua: qꝛ ſignũ
ei⁹ opponitur ſig̃no ſuo: ex q̃litate igit̃ anni ciuiũ h⁹ partis
ē paucitas ſapiẽtie ⁊ certitudinis: ⁊ abſciſio pietatis ⁊ obli
uio. Colores quoq₃ eorũ ſunt rubei: ⁊ albi: ⁊ ſil'r eſt in eis al
bedo: ⁊ obliuio. Eſt. n. eoꝝ cõpl'o ex tenebris terre ⁊ aeris.
¶ Et participat̃ ioui mercuri⁹: qꝛ domus eius opponit̃ do
mui illi⁹. Qualitas quoq₃ aĩ ciuiũ h⁹ partis ē ſapiã: ⁊ certi
tudo ac religio ⁊ vitas: ⁊ ꝯiũctio pietatis: ⁊ acuitas ingenij:
⁊ eoꝝ colores ſunt diuerſe cõpl'onis cõmixti. ſ. ex albedine
⁊ nigredine atq₃ rubore: eo ꝙ domus eoꝝ ſint cõmixte ex
frigore terre: ⁊ calore aeris: iſtoꝝ ḡ diuiſio dignior ē ⁊ ꝓcio
ſior ceteris diuiſiõib⁹. ⁊ terra eoꝝ eſt melior ceteris terris
terra ꝓphãru: ⁊ ſapiẽtu₃. Et ꝑticipat̃ marti venus: qꝛ do
mus ei⁹ opponitur illius domui ſic ꝓdiximus: ex q̃litate q₃
animi ciuiũ eiuſdē partis ē turpitudo: ⁊ cupiditas veneris:
⁊ potationis: ac ludi: ſcd̃m loca eiuſdē planetaꝝ: ⁊ eoru₃ co
lores ſunt cõbuſti ex calore terre ⁊ aeris: ⁊ participat̃ ſol io
ui: ⁊ mercurio in partib⁹ eoꝝ. ¶ Climata quoq₃ diuiſa ſũt
ſecundũ hos modos ĩ q̃litate ſeculari ⁊ colorib⁹ corpoꝝ ſe
cundũ ordine₃ circuli in latitudine ei⁹: poſt h⁹ ſup. iz. ſigna
ſunt diuiſa ēt: que ſunt circuli porte vel partes ⁊ in his ſunt
360. itinera diuiſa ꝑ gradus ſolis: ⁊ fiant p. zi. milia ⁊ 600.
porte vl' ꝑtes medie: miores ãt nõ ſũt neceſſarie niſi ĩ reuo
lutõe mundi: ⁊ ĩ reuolutione. ſ. anni ĩ capitulis ſolis: vult in
telligi in equatõe ſolis: vt nõ te lateat gradus aſcēdentis: ⁊
q̃rtaru₃. ¶ Jtem oriens ⁊ ei⁹ vẽtus eſt calidus: ſiccus. Oc
cidens ⁊ ei⁹ vẽtus eſt frigidus: hũidus. Meridies ⁊ ei⁹ ven
tus eſt calidus hũidus. Septentrio ⁊ ei⁹ ventus eſt frigid⁹
ſicc⁹. Et ſil'r aries ⁊ ei⁹ triplicitas ē calida ſicca. Taur⁹ ⁊ ei⁹
triplicitas eſt frigida ſicca. Gemini ⁊ ei⁹ triplicitas: ē calida
humida. Cancer ⁊ ei⁹ triplicitas eſt frigida humida. Nar
rauerunt quoq₃ ꝙ ĩ climatib⁹. 7. q̃ eſt mundus ſunt ciuita
tes ⁊ caſtra: at ville ſcd̃m numerũ ſignoru₃ celi. iz. ſicut. iz.
ſigna q̃ ſunt ciuitates magne ex qbus ſunt in vno quoq₃ cli
mate. z. ſaturni. z. iouis. z. martis. i. ſolis. z. veneris. z. mer
curij ⁊ lune. i. ¶ Et patefaciã tibi quot narrauerũt eſſe ci
uitates: ⁊ caſtra: atq₃ villas in. 7. climatibus. Nã in primo
climate dixerunt eſſe. 3100. Et in ſcd̃o climate. 1713. in ter
tio climate. 1077. in quarto. 2944. in q̃nto. 3006. in ſex
to. 3408. in ſeptimo. 3300.

¶ Capitulum in ſignificatione dñi anni ⁊ vniuſcuiuſq₃ pla
nete quando eſt dominus anni.

[A]Spice ḡ reuolutionē: ſi cõmittit ſol diſpõe₃ lũe
.i. ſi fuerit reuolutio ĩ nocte: aſpice luna₃ ⁊ ei⁹ lo
cum ab aſcēdēte ſi ꝯgruerit vt ſit dña diſpõnis:
aſpice dñm dom⁹ ei⁹ ⁊ aſpectũ planetarũ ad eũ
⁊ dic ſcd̃m qd̃ videris de aſpectu maloꝝ ⁊ fortunarũ atq₃
ꝯiunctiõe eoꝝ: et aſpice locũ eius a ſaturno q̃lis ſit vtrũ. ſ.
iungat̃ ei vel ſeparet̃ ab eo. Aſpice ĩ augmẽtatiõe vel dimi
nutione luminis eius. Aſpice quoq₃ vtrũ eueniat ei elipſis
eodē anno: vl' nõ. Poſt h̃ aſpice eclipſim lune: ⁊ locũ eius: ⁊
eclipſim ſolis: ⁊ locũ ei⁹: ⁊ aſpectũ planetarũ ad eũ. Et ſcito
qꝛ cũ fuerit dñs aſcēdētis ĩ eodē anno ĩpedit⁹ immittet
detrimẽtũ ſup ruſticos: ⁊ grauabit̃ eoru₃ eſſe ſcd̃m ſubam
eiuſdē ſigni ĩ eadē terra q̃ fuerit eiuſdē ſigni: vt libra cũ fue
rit aſcēdens ãni ⁊ fuerit ven⁹ cadēs aut retrograda: vl' ſub
radijs deſtruet̃ terra libre: ⁊ accident ei ĩfirmitates: ⁊ triſti
tie. Poſt h̃ aſpice oĩ ſigno ſcd̃m eē dñi ſui et locũ ei⁹ ab eo ⁊
eorũ aptatio atq₃ detrimẽtũ: erit ſcd̃m aſpectũ pl'aꝝ ad ip₃
⁊ loquere ſup h̃ ſ₃ qd̃ videris: ⁊ cũ de his expleueris: aſpice
ſignũ. z^m ⁊ dñ₃ ei⁹. deide. 3^m ⁊ dñ₃ ei⁹ queadmõ₃ dixi quſq₃
ꝑficias. iz. ſigna. ⁊ aſpicias meli⁹ in ſignis anguloꝝ: qꝛ ē eis
fortitudo ꝑceteris ſignis. Et ſcito qꝛ mars cũ fuerit hora re
uolutiõis ĩ medio celi: ſignificabit h̃ ꝙ ponat rex aliq̃s in
patib'o. ⁊ ſi fuerit ĩ aſcēdēte vl' ĩ ãg'lo occñ'l abſcidet man⁹
aliq̃rũ ſue dñatiõis ⁊ ĩ angulo terre iterficiet. ⁊ cũ fuerit ſa
turnus ĩ aſcendente ſignificat famē ⁊ mortē: ⁊ ĩfirmitates
⁊ vẽtos vehemẽtes nocibiles. ⁊ cum fuerit dñs aſcendētis
⁊ dñs anni mercurius: ⁊ fuerit liber a malis: aſpexeritq₃ eũ
fortune erit annus bon⁹: ⁊ vtilis ſapiẽtib⁹ ⁊ mercatorib⁹: ac
pueris: ⁊ eo meli⁹ ſi fuerit receptus a dño domus in q̃ fue
rit. ⁊ ſi fuerit ecõtrario dic ecõuerſo. Et cũ fuerit luna ĩ aſcē
dēte dña anni fueritq₃ libã a mal': multiplicabunt̃ pluuie:
⁊ frigus: ⁊ iundabũt flumina: ⁊ ĩueniēt bonũ ⁊ gaudiũ: ⁊ eo
melius ſi fuerit recepta. ⁊ ſi fuerit iuppiter in aſcēdēte erit
annus ſiccitatis ⁊ aptabũt res hoiu₃ ⁊ diuitũ ⁊ ꝑficiēt. ⁊ ſi
fuerit recept⁹ ĩueniet vniuerſitas vulgi a rege bonũ: ⁊ dili
gent regē ſuũ. Et ſi fuerit ĩ aſcēdēte mars: erit terremot⁹
in eadē terra: ⁊ pauca erit pluuia: ⁊ erit modicu₃ bellũ. ⁊ ſi
fuerit ſol in aſcendente: aut fuerit dñs anni: ⁊ fuerit liber a
malis: gaudebũt diuites ⁊ abũdabit bonũ ⁊ ꝑficiet res. Si
v̾o fuerit ĩpeditus erit ēt qd̃ dixim⁹ ecõtrario. ⁊ ſcito ꝙ etiã
anni grauant̃ cũ fuerit mali ĩ ſupiori ꝑte circuli ⁊ nõ ĩ par
te ĩferiori: ⁊ maxĩe ſi cõmiſerit mars diſpõne₃ ſuã ſaturno:
qꝛ ſignificat res graues ⁊ ꝓlõgatas: de apparitiõe detrimē
ti in terra: ⁊ debilitatē regis: ⁊ ablationē fidei: ac religiõis:
⁊ multiplicabunt̃ latrocinia ⁊ cõtētiones: ⁊ maxime ſi fue
rit aliq̃s maloꝝ ĩ medio celi. Et aſpice cũ hoc lunã: qꝛ cũ cõ
miſit diſpõnē ſuã ſaturno ex ĩferiori ꝑte circuli: ſub terra ſi
gnificat tribulationē: ⁊ detrimẽtũ ⁊ mutationē regni. ⁊ ſi lu
na pulſauerit lumē ſuũ ſaturno: ⁊ fuerit cũ eo: aut ĩ. 4⁰ aſpe
ctu: aut ĩ oppoſitione ei⁹: erit deterius: ⁊ ſil'r aſpice ſolē ſicut
aſpexiſti lunã: qꝛ ſi fuerit recept⁹ ſignificat ablationē mali.
Et ſcito ꝙ fortune ſignificãt ſolutionē mali ⁊ ei⁹ ablationē
ſi fuerint fortes ĩ loco ſuo: ⁊ boni teſtioniũ: ⁊ ſi fuerit directi
ſignificãt bonũ ⁊ aptationē. Et ſcito ꝙ pl'ta cũ egreditur de
ſubradijs de cõbuſtiõe: erit ſicut puer q̃ ꝑficit ⁊ augmētat̃: ſi
tũ nõ aſpexerint eũ mali: ⁊ ſil'r cũ igredit̃ ſub radios ⁊ cõbu
ſtionē: erit vt ſenex defectiu⁹. Cõſidera ḡ optime h̃ capl'm.
¶ Poſt hoc aſpice ĩtroitũ vniuſcuiuſq₃ planete ĩ exaltatio
ne₃ ſuã ⁊ ꝓpe ſaturni: qꝛ tũc fit fortior: ⁊ cũ hoc qd̃ fuerit ei
ex teſtimonio ⁊ fortitudĩe aſpice ſi recipit teſtimoniũ diſpo
ſitionē: qꝛ ſignificabit tũc res magis: ⁊ ſil'r iuppiter ⁊ ceteri

planete. Et aſpice duꝫ reuolui᷑ annus fortunas ⁊ malos: ſi
aſpexerit ex ſigno fixo: ꝓlongabi᷑ qđ ſignificauerint ex bo
no vel malo. ⁊ ſi aſpexerit ex ſigno mobili erit ħ modicuꝫ.
Si v̄o aſpexerit ex ſigno cõmuni: erit media. Poſt ħ aſpice i
capitulo eclipſis ſcđꝫ quãtitatẽ ſube aſcẽdentis cũ ſciueris
ꝙ erit i eodẽ anno eclipſis: Aſpice ita qꝫ dñm ſigni in quo
erit eclipſis: qđ ſit eẽ eiꝰ: ⁊ q̃lis ſit locꝰ eius: ⁊ eẽ eius ex dño
aſcẽdentis eclipſis: ⁊ q̃le ſit eẽ eius ex dño ãni: ⁊ ſignificato
re regis: ⁊ qualr̃ aſpiciãt euꝫ fortune vł mali. Quia ſi fuerit
ĩpeditus ab aſpectu maloꝝ: ꝙ ſignificauerit aggrauabi᷑: ⁊
multiplicabi᷑: ⁊ eo fortiꝰ ſi fuerit dñs domus eclipſis ſigni
ficator regis. ꝙ ſi fuerit ſignificator regis ⁊ fuerit mali aſpi
cientes eũ: timebi᷑ de eo cũ ꝑuenerit ſol ad mediũ celum
eclipſis. ⁊ ſi fuerit dñs anni: timebi᷑ ſuꝑ ruſticos cũ ꝑuene
rit ſol ad aſcẽdens eclipſis: ſcđꝫ quãtitatẽ ſube aſcẽdentis:
ſi fuerit ſuꝑ ymaginẽ hoĩum: erit ĩpedimentũ ſuꝑ hoĩbus:
⁊ ſi fuerit ſuꝑ ſubam aĩaliũ: erit in aĩalibꝰ: ⁊ ſi fuerit ſuper
ſubam aq̃: erit ĩ aq̄s ſcđꝫ quãtitatẽ ſube ſigni aſcẽdẽtis. Et
ſcito q̄ꝛ ad vnamq̄ꝫq̄ꝫ horã ex horis eclipſis lune: erit diſtin
ctio ad vnãquãq̄ꝫ horaꝫ. ſ. mẽſis vnus: ⁊ ad eclipſis ſol: vnã
quãqꝫ horã: annus. Poſt ħ aſpice malos: ſi fuerit ĩ aſcẽden
te: vel aſcẽdenti ꝓpiores: erit ĩpedimentũ in ꝑte media quã
diximꝰ eẽ iouis ⁊ mercurij: et ſi fuerit mali ĩ medio celi vel
medio celi ꝓpiores: erit ĩ ſuꝑiori ꝑte quã diximꝰ eẽ ſaturni
⁊ lune. Si v̄o fuerit ĩ occidẽte: vel occidẽti ꝓpiores: erit ĩ in
feriori ꝑte q̃ eſt martis ⁊ veneris. ⁊ ſi fuerit ſol dñs aſcendẽ
tis ĩ reuolutõe: q̄ꝛ venꝰ eſt dña medij celi: ⁊ fuerit venꝰ ſub
radijs eiꝰ: ipe erit ſignificator regis: aſpice tũc eẽ regis ꝑ lo
cũ eiꝰ ex malis ⁊ fortũis: ⁊ ex fortitudĩe eiꝰ ĩ loco ſuo: ⁊ aſpe
ctu dñoꝝ domorũ ad euꝫ ſcđm ꝙ expoſui tibi ex teſtimo
nio eoꝝ: ⁊ aſpectibꝰ: donec expleas. iz. ſigna: aſpice igi᷑ q̄s
planetaꝝ ſit ĩ optimo loco: et q̄s eoꝝ ſit ĩpeditꝰ: et q̄s cõbu
ſtus: vel q̄s remotꝰ ab angulo: vł a domo: et p̄nuntia a malł
fortitudinẽ mali: ſi fuerit ſeptẽtrionał ĩ altitudĩe ſua: vł cõ
miſerit diſpõneꝫ ſuã malo ſeptentrionali ex oppõne: aut cõ
iunctõe: vel q̃rto aſpectu: aut trino: vel ſextili: q̄ꝛ te nõ late
bit eiꝰ ſignificatio: et ſił̃r ſi cõmiſit malus diſpõneꝫ ſuã pla
nete ĩ. 6. ſignificabit ĩfirmitatẽ: ⁊ ſił̃r in. 8. ſignificabit mor
teꝫ: ⁊ ĩ. iz. victionẽ ⁊ anguſtiã: ⁊ captionẽ atq̄ꝫ inimicitiam:
ſi v̄o fuerit venꝰ egreſſa de ſubradijs ſoł: ĩ ſuo lumĩe ipſa di
gniõ erit ĩ ſignificatõe regis: ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit ĩ domo ſua.

¶ Capitulũ in ſcientia eẽ regis ꝑ ſignificatorẽ ſuum.

CUm ſciueris ꝑ ħ qđ dixi tibi ⁊ patefactũ ẽ tibi
ſignificatorẽ regis: ⁊ nobiliũ ac ruſticoꝝ: aſpice
qđ erit de eſſe regis ĩ eodẽ anno: vtruꝫ liberabi᷑
vł nõ: ⁊ q̃le erit eẽ eiꝰ cũ ſuis ruſticis. Et ſi erit ei
ꝑegrinatio lõginq̃ vł ꝓpinq̃: aut bellũ: aut qđ erit de re eiꝰ:
aſpicies. n. ħ a dño domꝰ ꝑegrinatõis hora reuolutiõis: ⁊ a
loco eiꝰ ex circło. Q̄ꝛ ſi fuerit directꝰ vł receptꝰ in loco ſuo:
ibit ſpaciatũ: ⁊ vagãdo: ⁊ ſi fuerit tardꝰ ⁊ ĩ ſtatõe ſua: ſignifi
cat tarditatẽ in ꝑegrĩatõe ſua: ⁊ ſi fuerit retrogradꝰ ⁊ recep
tus: exibit ⁊ reuerte᷑ cito: ⁊ ſi fuerit retrogradꝰ abſq̄ꝫ rece
ptõe: ſignificat detrimẽtuꝫ ĩ ꝑegrinatõe ſua: ⁊ nõ ꝑficietur.
Poſt ħ aſpice dñm domꝰ ꝑegrinatõis: ſi fuerit dñs eius re
trogradꝰ aſpiciẽs domũ ſuaꝫ ex q̃rto aſpectu vł oppõe: ibit
ad p̄liũ inimici: ⁊ ſi aſpexerit ex trino: vł ſextili aſpectu: ibit
ad aptatiõeꝫ. Poſt ħ aſpice ſaluatõeꝫ eius ĩ ꝑegrinatõe ſua
⁊ eẽ corporis eiꝰ ab eiꝰ ſignificatore ſi fuerit liber a malis: ⁊
ab inimicis eiꝰ ex planetis: ⁊ nõ fuerit dñs domus ꝑegrina
tõis ĩ domo ĩfirmitatis: aut ĩ loco ĩpedimẽti ſaluabi᷑ ĩ pe
regrinatõe ſua: ꝙ ſi fuerit ſignificator liber ab his q̃ dixi: ⁊
dñs domus ꝑegrinatõis ĩpeditꝰ ſignificat diſtrictionem ⁊
merorẽ atq̄ꝫ ĩfirmitatẽ: ſcđꝫ q̃litatẽ ſb̄e ſigni. ⁊ ſi fuerit dñs
domus ꝑegrinatõis liber a malis ⁊ eius ſignificator ĩpedi
tꝰ: accidet ei ex diſtrictõe qđ metue᷑: ⁊ ex ĩfirmitate. Poſt
ħ aſpice dñm domus ꝑegrinatõis: ſi fuerit ĩ ſecũdo: exibit
ad ꝯgregandũ ſubſtãtiã. Et ſi fuerit ĩ tertio q̄ꝛ ẽ ĩ oppõe do
mus ſue: exibit ad ꝯtẽtionẽ belli: ⁊ ſi fuerit ĩ q̃rto ſignifica
bit ꝙ erit ꝑegrĩatio mala: ⁊ timebi᷑ ſuꝑ eũ ĩ eodẽ ãno. ⁊ ſi
aſpexerit eũ malus ex q̃rto aſpectu vł oppõne aut ꝯiũctõe:
erit grauiꝰ rei eiꝰ: ⁊ timebi᷑ ſuꝑ eũ. Et ſi fuerit ſignificator
regis hora reuolutõis ĩ aſcendẽte: ſignificat trãq̄llitatẽ ⁊ ñ
ꝑegrinabi᷑: ſi v̄o fuerit remotꝰ ab aſcẽdẽte: ⁊ alter pł̃eta cũ
eo ĩ aſcẽdẽte. ñ remotꝰ: aſpice qđ ſit ipe pł̃eta: q̄ꝛ ſi fuerit ini
micꝰ ſignificatoris exibit ſuꝑ eũ q q̃rar regnũ eiꝰ: et ꝯtẽdat
cũ eo ĩ eo: et ſi fuerit amicꝰ tradet regnũ viro cuiꝰ erit ſigni
ficator ipe planeta: et erit ipe p̄poſitꝰ ĩ regno illiꝰ. et ſi fuerit
ſignificator regis: et ĩ ſcđo ab aſcẽdẽte: ĩ eodẽ anno queret
ſb̄aꝫ: ſi v̄o fuerit cũ eo małꝰ: vł aſpexerit eũ ex q̃rto aſpectu:
vł oppõe: vł ꝯiũctõe: diſꝑget ſb̄aꝫ ſuã: et ex̄het ſitos theſau
ros: et ſi fuerit ĩ tertio mł̃tiplicabit eq̄tatõeꝫ: et ꝯ̃ſiderabit
ꝑegrĩatõeꝫ et ſi fuerit ĩ q̃rto nõ ꝑegrĩabi᷑ et ꝯ̃ſiderabit q̄e
tudinẽ: et ſi fuerit ĩ. 5. hẽbit filiũ: et deſiderabit eũ: et ſi fue
rit ĩ. 6. accidet ei ĩfirmitas: et ſi fuerit in. 7. mł̃tiplicabi᷑ eiꝰ
coitꝰ: et ſi fuerit ĩ. 8. timebi᷑ ſuꝑ eũ mors. et ſi fuerit ĩ. 9. ꝑe
griabi᷑: et ſi fuerit ĩ. io. ꝯfortabi᷑ ĩ regno ſuo: et ſci᷑ ħ de eẽ
ſuo ĩ directione ſua: et retrogradatiõe: ⁊ ſtatiõe: q̄ꝛ directio
ſignificat aptatiõeꝫ: ⁊ retrogradatio ſignificat detrimentũ
⁊ ſtatio eiꝰ pª ẽ ſic̃ retrogradatio: ⁊ ſtatio eiꝰ ſᵃ ẽ ſic̃ directio.
⁊ ſi fuerit in. i i. ſignificat aptationẽ: ⁊ dilectionẽ ⁊ pietatẽ: ⁊
expẽſas: q̄ꝛ ẽ ſcđa a domo regis. ⁊ ſi fuerit ĩ. iz. ſignificat iq̄ſi
tionẽ inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ cauſaꝫ eiꝰ in hoc: ꝙ ſi aſpexerit dñs
domꝰ adipiſce᷑ eos ſi ds̄ voluerit. Et ſił̃r cũ cõmiſit ſignifi
cator regis diſpõnẽ dñis harũ domoꝝ q̃s dixi: ſignificabit
enĩ idẽ ꝙ ſi eẽt ĩ domibꝰ eoꝝ. Et ſi iũctꝰ fuerit ſignificator
regis planete in. 9. ⁊. 3. ſignificat ꝑegrinationeꝫ: ⁊ ſił̃r cõiun
ctio cũ dño domꝰ ĩfirmitatis: aut cũ dño domus mortis. Et
cũ fuerit ſignificator regis ſub radijs aut ꝓpe eos ꝑ. iz. gra
dus timebi᷑ ſuꝑ regẽ hora cõbuſtionis. ⁊ ſił̃r dñs noni cuꝫ
fuerit cadẽs: aut ĩ loco malo timebi᷑ ſuꝑ eũ ĩ ꝑegrinatione
ſua. ⁊ ſi cõbuſtus fuerit dñs aſcẽdẽtis ĩ angulo intrabit ĩpe
dimẽtũ ſuꝑ ruſticos. ⁊ ſi cõbuſtus fuerit in medio celi erit
hoc ĩpedimẽtũ ex parte regis. ⁊ ſi fuerit dñs medij celi ſol:
⁊ dñs aſcẽdẽtis cõbuſtus: q̄ꝛ ẽ ſub radijs. ĩuenĩẽt hoĩes di
ſtrictionẽ a rege. Si v̄o fuerit ꝯbuſtio in angulo. 4. qui eſt
angulus terre: ſignificat ꝙ mors cadet ſuꝑ hoĩes. Q̄ꝛ ſi fue
rit aſcẽdẽs ſignũ femininũ: erit ħ ĩ mł̃ieribꝰ: ⁊ ſi fuerit ma
ſculinũ erit in viris. ⁊ ſi fuerit mercuriꝰ dñs aſcẽdẽtis erit
ħ in pueris. ⁊ ſi fuerit venꝰ aut luna erit plus ĩ mł̃ieribꝰ. ⁊ ſi
fuerit iuppiter: aut ſaturnꝰ erit ĩ mediocribꝰ. ⁊ ſi fuerit ſol
aut mars ſignificabit iuuenes. ⁊ ſi fuerit oriẽtalis erit ĩ iu
uenibꝰ ⁊ pueris. ⁊ ſi fuerit occidẽtalis: erit in ſenibꝰ ⁊ decre
pitis. Et aſpice regi hora reuolutiõis anni a ſole: que ſi aſpe
xerit mars. aut iunctus fuerit ei: timebi᷑ ſuꝑ eũ ĩterfectio.
⁊ ſi iũctꝰ fuerit ſaturno timebi᷑ ſuꝑ eũ anguſtia: ⁊ venenuꝫ.
⁊ ſi cõbuſtus fuerit ĩ medio celi dñs aſcẽdẽtis anni: timebi
tur qđ dixi eiſdẽ modis quos dixi: ⁊ erit ĩ regiõe ſua in qua
eſt: ⁊ nõ erit extra ipſaꝫ terrã. ⁊ ſi fuerit cõbuſtio in angulo
terre: aut in oppoſito aſcẽdẽtis. ſ. in. 7. erit qđ dixi ab aliq̄
qui venit extra terrã in qua ẽ. ⁊ oppõ maloꝝ atq̄ꝫ q̃rtꝰ aſpe
ctus eoꝝ grauior ẽ eoꝝ cõiunctiõe in hoc capło. Et cũ fue
rit ſol ſignificator regis ⁊ aſpexeris iouẽ ex oppõne inimi
cabi᷑ rex domeſticis ſuis: ⁊ ſuſpicabi᷑ eos ⁊ grauabit eos.
⁊ ſimiliter cuꝫ fuerit oppoſitus dño aſcendẽtis inimicabi᷑
ruſticis: ⁊ ſuſpicabi᷑ eos: ⁊ impediet eos.

¶ Capitulum in ſignificationibus duarum infortunarum.

DEinde ſcito receptionẽ planetarũ adiuiceꝫ: atq̄ꝫ
ꝓiectionẽ luminũ ſuoꝝ: ⁊ ſcito amicitatem atq̄ꝫ
inimicitatẽ aſcẽdẽtis ⁊ dñi eiꝰ: ⁊ ſcito ꝙ vtriq̄ꝫ
mali ſoli: ſaturnus. ſ. ⁊ mars: cuꝫ fuerit vnꝰ eoꝝ
in reuolutione anni in angulo. ⁊ fuerit in ſignis
terreis directꝰ ſignificat deſtructionẽ arboꝝ ⁊ mortẽ aĩali

um:⁊ ſi aſpexerit mars ſignificatorē regis:⁊ fuerit mars cō
mixtꝰ lumini ſaturni:ſignificat ꝯtentōez ⁊ effuſionē ſangui
nū.⁊ ſi fuerit ī ſigno igneo:ſignificat iiurias ⁊ inimicitias.
ſi ṽo nō fuerit in angulo ⁊ aſpexerit aſcēdens: ⁊ fuerit dire
ctus ſignificat īfirmitatem:ex vētis ⁊ ſanguinē:⁊ grauiꝰ in
di terra ī cuiꝰ ſigno fuerit eiꝰ lumē vl' oppō:aut q̄rtus aſpe
ctꝰ.Qđ ſi fuerit retrogradꝰ ſignificat peſtilētiā:⁊ ſi fuerit ī
ſigno qđ nō aſpicit aſcēdēs: ⁊ fuerit directꝰ ſignificabit in
firmitatē:⁊ detrimētū ſeminū:ſi ṽo fuerit retrogradꝰ ſigni
ficabit mortē:⁊ ſanguinē ⁊ īfirmitatē:⁊ ſi fuerit mars dn̄s
āni:⁊ fuerit ī ſignis igneis:fueritq; ī āglo directꝰ: ſignificat
īfirmitatē calidā ſiccā:⁊ ꝯtendēt potētes adinuicē: ⁊ ſi fue
rit retrogradꝰ:erit h grauius:⁊ mltiplicabūtur dſtructio:⁊
latrōes:ſi ṽo fuerit ī ſignis igneis ex āglz ⁊ ñ aſpexerit aſcē
dēs:iniuriabūt hoīes ſibi iuicē:⁊ erit h grauiꝰ ī ſigno ī quo
fuerit eiꝰ q̄rtꝰ aſpectꝰ vl' oppō:⁊ erit īpedimētū qđ dixi tibi
ſcđz ſbaz eiuſdē ſigni:⁊ eius nature.i.planete.Et ſi fuerit ſa
turnꝰ dn̄s āni:⁊ fuerit ī ariete ⁊ eiꝰ triplicitate:⁊ fuerit dire
ctꝰ ī anglo:ſignificabit mltas pluuias ⁊ ꝯtētōes diuitū:⁊ eo
fortius.ſi recepit diſpōnez martis:⁊ eiꝰ fortitudinē q; ſigni
ficat ꝙ ruſtici ꝯtēdāt cū rege:⁊ ſi fuerit retrogradꝰ graua
bit̄ eē hoīuz:⁊ ſi fuerit remotꝰ ab āglo:aſpiciēs aſcēdēs:ītra
bit ſup nobiles diſtrictio ſi fuerit directꝰ: ſi ṽo fuerit retro
gradꝰ dſtruet domos ſbaꝝ:⁊ ſi recepit diſpōez a marte.⁊ lu
na ſignificat graue frigꝰ:⁊ mortē aīaliū cū h ꝙ dixi tibi ex
bell':⁊ guerris:⁊ ſi fuerit cadēs ⁊ ñ aſpexerit aſcēdēs : ⁊ fue
rit directꝰ grauabit̄ frigꝰ hyemis:ſi ṽo fuerit retrogradꝰ:
erit ꝯtētio ī ruſticis ⁊ rbellio.Et ſi fuerit ſaturnꝰ dn̄s āni : ⁊
fuerit ī ſignis terreis ī anglo directꝰ:ſignificat ꝯtētionez ⁊
bellū:⁊ mortē aīaliū in terra cuiꝰ ſignū fuerit ꝑpe : ⁊ ſi fue
rit retrogradꝰ deſtruet meſſes ⁊ ſemīa ⁊ morient̄ iuuenes:
⁊ eo fortiꝰ ſi fuerit ī medio celi:⁊ ſi fuerit remotꝰ ab āgulo
aſpiciēs aſcēdēs:dſtruet ſemīa ⁊ morient̄ iuuenes:⁊ pauce
erūt meſſes.Si ṽo nō aſpexerit aſcēdēs:modicū erit malū

Et cū fuerit ſaturnꝰ dn̄s anni:⁊ fuerit ī gemīs ⁊ eiꝰ triplici
tate:⁊ fuerit ī anglo aſcn̄tis āni: generabunt̄ vēti ſeptētrio
nales ⁊ erunt validi ⁊ nocētes:⁊ accidet ruſticis ex ſubꝫ ſa
turni:⁊ erit bellū ī hoībꝰ:⁊ ꝯtētio ⁊ effuſio ſāguinū: ⁊ ſi fue
rit retrogradꝰ:ſignificat ꝯtētionē diuitū:⁊ nobiliuz:⁊ ſi fue
rit remotus ab āglo:⁊ fuerit directꝰ: grauabit̄ frigus hye
mis ⁊ vētoꝝ:⁊ ſi fuerit retrogradus remotus:ſignificat vē
tos ⁊ īfirmitatē:⁊ ſi fuerit cadēs ⁊ nō aſpexerit aſcēdēs:fue
ritq; directus mltiplicabunt̄ vēti meridiani:⁊ īfirmitates
⁊ erit vniuerſal'r h ī vilibꝰ pſonis.Et ſi fuerit ī anglo terre:
fueritq; dn̄s āni ī hac triplicitate ſignificat terremotū. et
ſi non fuerit dn̄s:et receperit diſpoſitionem dn̄i aſcenden
tis:et ipſe fuerit in hoc loco morient̄ hoīes ī terremotu:⁊ ſi
recepit diſpōnem dn̄i medij celi:ſignificat ꝯtētōez ⁊ guer
ram in acq̄ſitione regni:⁊ ſi fuerit ſaturnus dn̄s anni:⁊ fue
rit in ſignis aq̄ticis:fueritq; ī anglo grauabit̄ frigus:⁊ locu
ſte mltiplicabūt̄:⁊ ſi fuerit retrogradus erit guerra maxia
⁊ mors valida:ſi vero fuerit remotus multiplicabunt̄ plu
uie:⁊ aque:⁊ ſi fuerit cadēs:⁊ nō aſpiciens aſcendēs ſignifi
cat infirmitatem ciuium ſigni in quo ē:ſi vero fuerit retro
gradus grauabitur frigus : ⁊ multiplicabuntur locuſte:⁊ ſi
ei iūctus fuerit planeta fortuna minuet ex grauitate eius.

Explicit meſſaballah:in reuolutione annorum mundi.

Uenetijs per Bonetum locatelluz:impenſis nobilis viri
Octauiani ſcoti ciuis Modoetienſis.
M.CCCC.LXXXXIII.13.kalendas Januarias.

Regiſtrum.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T
Ex quibus B eſt quinternus:T vero ternus: reliqui autē
quaterni.

PTOLEMAUS, CLAUDIUS. Liber quadripartiti; Centiloquium (with the commentary of Haly Heben Rodan). HERMES (Trismegistus). Centiloquium; De stellis beibenniis. BETHEM. Centiloquium; De horis planetarum; De significatione triplicitatum ortus. ALMANSOR. Centum quinquaginta propositiones. ZAHEL. De interrogationibus; De electionibus; De temporum significationibus. MESSAHALA. De receptionibus planetarum; De interrogationibus; Epistola cum duodecim capitulis; De revolutionibus annorum mundi. Gothic type. 154 leaves. With several astrological diagrams. Nice ornamental and historiated initials (coloured). Scotus' device at the end. Old calf (rebacked), gilt arms of Wodhull on sides. Venice, Locatellus for Scotus, 1493.

Hain 13544 (with slight differences). B.M.C. V, p. 442. Essling I, p. 287 (note).

An important and very rare collection of astrological works. Second edition of Ptolemy's famous Tetrabiblos, but the first with the commentary of Haly Heben Rodan; second edition of the Centiloquium and the first of most of the other tracts. "In the Tetrabiblos (Quadripartitum), the art of astrology receives sanction and exposition from perhaps the ablest mathematician and closest scientific observer of the day." (Thorndike). Small duplicate stamp of Brit. Mus. (1787) on title-page. Capitals supplied in red or blue. Very good copy with wide margins. Book-plate: W. F. Pollock.